Stadsfullmäktiges

i

Västerås

Protokoll

och

Handlingar

för år

1939

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1939

REGISTER.

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget, avtal med ang. förvärv och överlåtelse av fastigheter	43, 151	228, 811
Amorteringslån, upptagande av ett nytt sådant	84	474
Amorteringsplan för tekniska verken, ny	132	634
Arbetareinstitutet, anslag till föreläsnings- och biblioteksverksamhet	152	777, 816
Arbetarnes bildningsförbunds biblioteksverksamhet, anslag till ..	153	816
Arbetsförmedlingen, anslag till	158	825
Arbetsstugan, anslag till	157	800, 803, 824
Arosgården, anslag till	153	816
Assistenttjänst å byggnadskontoret, inrättande av....	20	80
Assistent vid vatten-, avloppslednings- och gasverken, återbesättande av befattning som	39	
Avloppsledningarna, tilläggsanslag för uppförande av reningsverk	109, 150	593, 810
Bad, frilufts-, utredningskostnader ang.	108	590
Badhusen, budget för år 1940	155	699, 791, 820
Badhusstyrelsens årsberättelse för 1938	62	317
Badplats å Elba, anordnande av	34	127
Barnavården, budget för år 1940	152	661, 768, 814
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1938	83	443
Barnhemmet för flickor, anslag till	157	803, 824
Barnhemmet för flickor, tilläggsanslag åt	98	546
Barnkrubban, anslag till	157	801, 824
Barnrika familjer, tillhandahållande av byggnadstomt för bostäder åt..	103, 151	562, 811
Barnträdgårdsverksamhet m. m., anordnande av	30, 60	307

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Begagnade föremål, tillstånd för firma Billman och Lundberg att driva handel med	133	
Begagnade föremål, tillstånd för C. G. Hallbergs Guldsmedsaktiebolag att driva handel med	133	
Begagnade föremål, tillstånd för Axel Teodor Larsson att idka handel med	39	
Begagnade föremål, tillstånd för Arvid Julius Nygren att driva handel med	133	
Beklädnadsförmån för år 1939, värdesättning av	24	100
Beklädnadsförmån för år 1940, värdesättning av	130	630
Beredningsutskott för år 1940, val av	159	
Bibliotek, lands- i Västerås, inrättande av	37, 156	141, 821
Bogserbåten, anskaffande av ny propeller till	101	555
Bogserbåt, försäljning av "Thor" och inköp av en ny större båt	38, 149	148, 784, 810
Borgen å checkräkningskredit för Västerås kommunaltjänstemäns intresseförening	147	848
Borgen å lån för åstadkommande av en idrottshall	77	401
Bostadsförsörjning för barnrika familjer, tillhandahållande av byggnadstomt	103, 151	562, 811
Bostadshus i kommunal regi, byggande och uthyrande av	29	
Bostads- och bränsleförmån för år 1939, värdesättning av	23	98
Bostads- och bränsleförmån för år 1940, värdesättning av	130	628
Brandchefens årsberättelse för 1938	40	155
Brandrotar för utomplansområdet, inrättande av	29	
Brandstation, uppförande av ny	87, 156	488, 821
Brandverket, anskaffning av en motorspruta för	75	392
Brandväsendet, bidrag till från Städernas Allmänna Brandstodsbolag	115	601
Brandväsendet, budget för år 1940	155	704, 793, 821
Brandväsendet, inrättande av ytterligare en ord. brandmansbefattning	80	417
Budget för år 1940	148	641, 765
Budget för år 1940, Beredningsutskottets betänkande		827
Budget för år 1940, Drätselkammarens betänkande		808
Byggnadschef, t. f. anställande av	78	406
Byggnadschefen, förtidspensionering av G. Smitt	47	251
Byggnadsförbud för kv. Nimrod, Nestor och Oden	26, 36, 71, 145	112, 135, 840
Byggnadsförbud för stadsområdet öster om järnvägslinjen till Tillberga, förlängning av	86, 112, 127	481, 620
Byggnadskontoret, inrättande av en assistentjänst å	20	80

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Byggnadskvarter, namngivning åt	12	34
Byggnadsnämnden, budget för år 1940	157	721, 799, 824
Båtförbindelse vintertid mellan Ridön och Aggarön samt Västerås, bidrag för upprätthållande av	132	638
Båttrafiken, inrättande av en ordinarie befattning som ångbåtsmaskinist	5	3
Distriktsdispensär i Västerås, ordnande av	5	4
Distriktssjukvård i Västerås, ordnande av	19	68
Djäkneberget, tilläggsanslag för uppförande av serveringspaviljong å	44	233
Donationsjord, rätt för staden att överlåta viss sådan jord i Östra utmarken till landstinget	20	77
Drätselkammaren, anslagsförfoganden i samband med 1938 års bokslut	61	315
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938	73	321
Dyrtidstillägg å vissa äldre pensioner för år 1939	24	101
Dyrtidstillägg å vissa äldre pensioner för år 1940	131	631
Elba, förbättringsarbeten å restaurantbyggnaden samt anordnande av badplats å	34	127
Elektricitetsverket, anskaffande av nytt justeringsbord för mätare	45, 154	236, 788, 819
Elektriska ledningar, för byggnadsområde mellan Vasagatan och Övre Rosenhill m. m., anläggning av	74, 150	386, 810
Elektriska ledningar i delar av Floragatan, Västermalmsgatan, Stora gatan och Östermalmsgatan, anläggning av	54	292
Elektrisk taxa, ändring av taxa 4	44	234
Elektrisk taxa, ändring av taxa 11	54	294
Exekutionsbiträdesbefattning, återbesättande av	11	26
Exekutionsväsendet, tillfälligt biträde åt exekutorerna	99	548
Expropriation av stadsägan n:o 21, Brogård	34, 150	126, 811
Fastighetshandel, avtal med Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget ang. förvärv och överlåtelse av fastigheter	43, 151	228, 811

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Fastighetshandel, byte av mark för vissa regleringar inom kvarteren Herta och Helga	140	833
Fastighetshandel, byte av tomtmark å Jakobsberg för vidgning av Götgatan m. m.	77	404
Fastighetshandel, försäljning av mark av f. d. regementsområdet inom stadsägan 2239 A	59	304
Fastighetshandel, försäljning av tomt för magasin öster om silobyggnaden vid gamla hamnen	20	76
Fastighetshandel, försäljning av tomtmark vid Övre Hyttvägen tillhörig stadsägan 124	44	234
Fastighetshandel, försäljning av tomtmark i kv. Klara	27	117
Fastighetshandel, försäljning av vägområde inom Västra förstaden mellan Solvägen och stadsägan 460	59	304
Fastighetshandel, förvärv ev. genom expropriation av stadsägan n:o 21 Brogård	34, 150	126, 811
Fastighetshandel, köp av Gideonsbergs egendom	27	119
Fastighetshandel, köp av Lundby egendom	28	121
Fastighetshandel, köp av mark å Jakobsberg för vidgning av Götgatan m. m.	147	847
Fastighetshandel, köp av stadsägan n:o 762 å Jakobsberg	33	125
Fastighetshandel, köp och försäljning av mark för regleringsändamål, bemyndigande för drätselkammaren att verkställa	81	421
Fastighetshandel, markbyte för åstadkommande av en skoltomt å Jakobsberg	38	153
Fattigvården, anskaffande av en ny lastbil för ålderdomshemmet	103	561
Fattigvården, budget för år 1940	151	654, 765, 814
Fattigvården, inrättande av en befattning som förare av socialregistret	106	577
Fattigvården, inrättande av en befattning som sömmerska vid ålderdomshemmet	102	559
Fattigvården, inrättande av en kassörsketjänst vid	107	582
Fattigvården, inrättande av ytterligare en tjänst som fattigvårdstillsyningsman	22	90
Fattigvården, inrättande av ytterligare en befattning som sjuksköterska vid ålderdomshemmet	107	579
Fattigvården, lönereglering för husmoder och sjuksköterskor vid ålderdomshemmet	102	556
Fattigvården, återbesättande av en sjuksköterskebefattning vid ålderdomshemmet	11	27
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1938	83	423
Finska Stadsförbundet, tackskrivelse från	99	

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Flickläroverket, ekonomiskt understöd åt	15	59
Flickläroverket, ombildning av till kommunal flickskola	14, 84	44, 473
Flickskolan, kommunala, budget för år 1940	152	672, 776, 815
Flickskolan, kommunala, inrättande av en befattning som vaktmästare vid	129	626
Flickskolan, kommunala, reglemente för	99	551
Flickskolan, kommunala, val av styrelse för	27, 99	118, 550
Folkbokföringen och uppbördsväsendet, yttrande över förslag rörande omorganisation av	41	221
Folkskolan, anordnande av värmeledning i Rosenlunds folkskola	34	128
Folkskolan, arvodesförhöjning för simläraren och simlärarinnan	152	772, 815
Folkskolan, budget för år 1940	152	664, 771, 815
Folkskolan, kommunala pensionstillägg åt viss lärarepersonal vid	24, 40, 61, 128, 140	102, 312, 623, 830
Folkskolan, kommunal tilläggspension åt en skolkökslärarinna	98	543
Folkskolan, markbyte för åstadkommande av en skoltomt å Jakobsberg	38	153
Folkskolan, tilläggsanslag för reparation av Herrgårdsskolan	139	829
Folkskolan, återbesättande av en vaktmästaretjänst vid Djäknebergsskolan	148	
Folktandvård i Västerås, ordnande av	19, 85	71, 479
Fornminnesföreningen, anslag till	158	806, 825
Fotografi- och filmkommittén, anslag till	79	412
Friluftsbad, utredningskostnader ang.	108	590
Friluftsbad å Elba, anordnande av	34	127
Friluftskonserter m. m., anslag till	158	825
Fritidsutredningens betänkande angående strandbebyggelse, yttrande över	13	35
Förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän, yttrande över förslag till lag om	13	37
Förslagsanslaget för år 1940	158	724, 826
Förrådsman vid planteringarna, inrättande av en tjänst som	22, 106	92, 575
Förstärkt försvarsberedskap m. m., avlöning till befattningshavare under	105	572
Försäljning av mark av f. d. regementsområdet inom stadsägan 2239 A	59	304
Försäljning av mark för regleringsändamål, bemyndigande för drätselkammaren att verkställa	81	421

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Försäljning av tomt för magasin öster om silobyggnaden vid äldre hamnen	20	76
Försäljning av tomtmark vid Övre Hyttvägen tillhörig stadsäg. 124	44	234
Försäljning av tomtmark i kv. Klara	27	117
Försäljning av vägområde inom västra förstaden mellan Solvägen och stadsägan 460	59	304
Försäljning till Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget av mark vid äldre hamnen i utbyte mot andra fastigheter	43, 151	228, 811
Gasförbrukningen, restriktiva åtgärder ang.	109	591
Gastaxa, höjning av	127	621
Gator, namngivning å gata öster om Vasagatan	75	394
Gator, namnsättning å vissa gator inom Lilla Johanneslund, småstugeområdet vid Vega, Blåsbo, Åshagen och Jakobsberg	143	836
Gator, utförande av vissa gatuarbeten i Linnégatan m. fl. gator	89	504
Gator, utförande av vissa gatuläggningsarbeten i delar av Kristiansborgsallén och Vasagatan	45	239
Gatubelysningen, anläggningar för ökning av	154	789, 819
Gatunamnsberedning, tillsättande av	3, 35	130
Gatu- och väghållning, anslag till för år 1940	153	679, 817
Gideonsbergs egendom, köp av	27	119
Grupphem vid K. F. U. M:s sommarhem vid Lövudden, anslag för åstadkommande av	38	150
Gymnastikföreningen, anslag till	158	825
Hallanderska donationsfonden, understöd till ingenjören J. W. Hallander	102	
Hamnen, anordnande av kaj m. m. vid Lillåmyningen	19, 149	75, 784' 809
Hamnen, anskaff. av en ny propeller till bogserbåten	101	505
Hamnen, anskaffande av skärmar för malmupplagen	149	784, 810
Hamnen, anskaffning av anordningar vid malmtippen i djuphamnen	59	305
Hamnen, anskaffning av en polypgripskopa för	78, 149	405, 784, 810

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Hamnen, anställande av biträde åt hamnkaptenen (hamnfogde)	79	415
Hamnen, budget för år 1940	154	684, 783, 819
Hamnen, försäljning av bogserbåten Thor och inköp av en större bogserbåt	38, 149	148, 7.0, 784
Hamnen, förvärv av mark från Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget för utbyggnad av djuphamnen m. m.	43, 151	228, 811
Hamnen, inlösen av oljemagasinsbyggnader å	97, 149	539, 784, 810
Hamnen, iordningställande av slipen vid skeppsvarvet	12	31
Hamnen, överskridande av anslag till oljekaj vid djuphamnen	26	114
Herrgärdsskolan, tilläggsanslag för reparation av	139	829
Hälsovården, avlöning under sjukdom till en stadssjuksköterska	50	271
Hälsovården, ordnande av distriktssjukvård i Västerås	19	68
Hälsovården, ersättning för mistade naturaförmåner till stadssjuksköterskor	49, 85	269, 448
Hälsovården, ordnande av distriktsdispensär i Västerås	5	4
Hälsovårdsnämnden, budget för år 1940	153	675, 780, 816
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938	41	159
Högre allmänna läroverket, bidrag till vaktmästarekostnad vid	59	303
Högre allmänna läroverket, om- och tillbyggnad för	29, 126	615
Högre folkskola, budget för år 1940	152	669, 773, 815
Idrottshall, borgen å lån för åstadkommande av	77	401
Inkomst- och utgiftsstat för år 1940	148	641, 765
Inkomst- och utgiftsstat för år 1940, Beredningsutskottets betänkande		827
Inkomst- och utgiftsstat för år 1940, Drätselkammarens betänkande		808
Intresseförening, borgen å checkräkningskredit för Västerås kommunaltjänstemäns	147	848
Jordbruksförvaltaren, löneuppflyttning för	23	95
Kanotförening, Västerås, upplåtelse av mark åt för uppförande av kanothus	52	284

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Kartriterska å stadsingenjörskontoret, inrättande av en befattning som	108	587
Kassörska å fattigvårdsbyrån, inrättande av en tjänst som	107	582
K. F. U. M., anslag för åstadkommande av ett grupphem vid Lövudden	38	150
Kommunal flickskola, ombildning av flickläroverket till	14, 84	44, 473
Kommunala flickskolan, budget för år 1940	152	672, 776, 815
Kommunala flickskolan, inrättande av en befattning som vaktmästare vid	129	626
Kommunala flickskolan, reglemente för	99	551
Kommunala flickskolan, val av styrelse för	27, 99	118, 550
Kommunala förtroendemän, val av	2, 27, 35, 73, 75, 90, 99, 111, 116–126, 140–143, 159	118, 130, 395, 550, 603, 834
Kommunala uppdrag, avsägelse av en del sådana av borgmästare Thorwald Bergquist	81	
Kontorsbiträdesbefattning, inrättande av en sådan för förande av socialregistret	106	577
Kontorsbiträdesbefattning, inrättande av en sådan å polismästarens expedition	131	632
Kontorsbiträdesbefattning vid tekniska verken, återbesättande av	89, 129	
Kontorsbiträdesbefattningar, inrättande av nya sådana å stadskansliet och stadskamrerarekontoret	4	1
Kontorsbiträdesbefattningar vid tekniska verken, omändring av	12	28
Kristidsnämnd, val av	111	
Kristliga föreningen av Unge män, anslag till	153	816
Kronouppbörds- och exekutionsväsendet, budget för år 1940	156	714, 795, 822
Kvarter, namnsättning av kvarter inom Lilla Johanneslund, småstugeområdet vid Vega och Jakobsberg	143	836
Kvartersnamn inom förutvarande kv. Hanna, åsättande av	12	34
Köp av Gideonsbergs egendom	27	119
Köp av Lundby egendom	28	121
Köp av mark för regleringsändamål, bemyndigande för drätselkammaren att verkställa	81	421
Köp av mark vid djuphamnen m. m. från Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget	43, 151	228, 811
Köp av mark å Jakobsberg för vidgning av Götgatan m. m.	147	847
Köp av stadsägan n:o 762 å Jakobsberg	33	125

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Köp, ev. genom expropriation av stadsägan n:o 21 Brogård	34, 150	126, 811
Köp och försäljning av mark för vissa regleringar inom kvarteren Herta och Helga	140	833
Landsbibliotek i Västerås, inrättande av	37, 156	141, 821
Landstinget, rätt för staden att överlåta viss donationsjord å Östra Utmarken till	20	77
Lantegendomarna, anslag till förbättring av lantarbetarebostäder	156	822
Lantegendomsnämnden, budget för år 1940	154, 156	687, 689, 711, 712, 84, 819, 822
Ledningar, diverse nya ledningsutsträckningar och serviser under år 1940, anslag till	150	788, 810
Ledningar, elektriska, för byggnadsområde mellan Vasagatan och Övre Rosenhill m. m.	74, 150	386, 810
Ledningar, vatten-, avlopps- och gas-, i delar av Allégatan och Hülphersgatan, anläggning av	11	24
Ledningar, vatten-, avlopps- och gas-, i en del av Jakobsbergsgatan, anläggning av	6	7
Ledningar, vatten-, avlopps- och gas-, i vissa trafikleder å Jakobsberg, anläggning av	10	22
Ledningar, vatten-, avlopps- och gas-, över Kungsängsområdet, anläggning av	110, 150	596, 810
Ledningar, vatten-, avlopps- och gas-, till och inom Lilla Johanneslund, anläggning av	80, 150	419, 810
Ledningar, vatten-, avlopps- och gas-, vid och inom kv. Mimer, omläggning av	97, 150	541, 811
Ledningar, vatten-, avlopps- och gas-, i delar av Västgötegatan och Hållgatan, anläggning av	25	110
Ledningar, vatten-, avlopps- och gas-, i vissa gatusträckningar, anläggning av	53, 150	289, 810
Lillån, igenläggande av mynningen och dess ersättande med kulvert och kaj	19, 149	75, 784, 809
Ledningsanslutningsavgifter för år 1939	36	137
Luftskyddet, anskaffande av material m. m. för det civila luftskyddet	94, 158	514, 826
Luftskyddet, anordnande av arkiv i Mariaberget	146	841
Luftskyddet, anordnande av en permanent luftskyddscentral i Djäkneberget	94, 146, 158	511, 826, 841
Luftskyddet, anordnande av provisorisk luftskyddscentral	93	509

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Luftskyddet, anslag till administrationskostnader	158	825
Luftskyddet, bidrag till luftskyddsföreningen	94	510
Luftvärn för Västerås, bidrag till	36, 158	138, 826
Lundby egendom, köp av	28	121
Lån, amorterings-, nytt, upptagande av	84	474
Lån, konvertering av 1919 års obligationslån	20	79
Läroverket, högre allmänna, bidrag till vaktmästarekostnad vid	59	303
Läroverket, högre allmänna, om- och tillbyggnad för..	29, 126	615
Löneavtal med till Sv. Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare	46, 70, 90	240, 505
Lönebestämmelser för inkallade befattningshavare under förstärkt försvarsberedskap m. m.	105	572
Lönereglering för husmoder och sjuksköterskor vid ålderdomshemmet	102	556
Lönereglering för jordbruksförvaltaren	23	95
Lönereglering för magistraten och rådhusrätten	47	255
Lönereglering för vissa lärare vid stadens skolor för yrkesundervisning	88, 104	497, 566
Lönereglering, ändring av lönestaten för polismästare och stadsfiskal	6, 47	9, 255
Lönestaten, tilläggsbestämmelser till	105	572
Magistraten och rådhusrätten, budget för år 1940	156	713, 749, 822
Magistraten och rådhusrätten, omorganisation av och lönereglering för	47	255
Magistraten, val av rådmän	55	
Markbyte för åstadkommande av en skoltomt å Jakobsberg ..	38	153
Markbyte m. m. med Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget	43, 151	228, 811
Markbyte rörande vissa regleringar inom kvarteren Herta och Helga	140	833
Markbyte å Jakobsberg för vidgning av Götgatan m. m.	77	404
Musikundervisning, anslag till	153	816
Mätareavläsarebefattningar, inrättande av	12	28
Mätningstekniker å stadsingenjörskontoret, inrättande av en befattning som	108	587
Natthärbärget, anslag till	158	803, 825

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Naturaförmåner, värdesättning av bostads- och bränslesamt beklädnadsförmåner för år 1939	23, 24	98, 100
Naturaförmåner, värdesättning av bostads- och bränslesamt beklädnadsförmåner för år 1940	130	628, 630
Nykterhetskurs, anslag till	10	20
Nykterhetsnämnden, budget för år 1940	152	663, 769, 814
Nykterhetsnämnden, årsberättelse för 1938	33	123
Obligationslån, konvertering av 1919 års	20	79
Oktroj för Systemaktiebolaget betr. tillfällig utskänkning	137	
Omnibustrafiken inom staden, ordnande av	74	383
Ordningsstadgan för Västerås stad, tilläggsbestämmelse i	15, 39	61
Pantlånerörelse i staden, tillstånd att driva	76, 87, 138	399, 484
Pension, förtids-, åt byggnadschefen G. Smitt	47	251
Pension, tilläggs-, åt en skolkökslärarinna vid folkskolan	98	543
Pensioner, dyrtidstillägg å vissa äldre sådana för år 1939	24	101
Pensioner, dyrtidstillägg å vissa äldre sådana för år 1940	131	631
Pensionsförsäkringen, budget för år 1940	157	717, 798, 823
Pensionsreglering för vissa läraretjänster vid stadens skolor för yrkesundervisning	88, 104	497, 566
Pensionstillägg, kommunala, åt viss lärarepersonal vid folkskolan	24, 40, 61, 128, 140	102, 312, 623, 830
Pensionsunderstöd åt en barnbespisningsföreståndarinna	146	843
Pensionsunderstöd åt en kommunalarbetare	98	545
Pensionsunderstöd åt skoltandläkaren F. Luttropp	51	277
Pensionsunderstöd åt änkan efter en kommunalarbetare	108	585
Pensionsunderstöd åt änkan efter en renhållningsarbetare	87	483
Pensionärshem, uppförande av ytterligare ett sådant	16, 45, 156	237, 709, 821
Pensionärshemsbyggnad, tilläggsanslag till	156	822
Pilsnerdricka, tillstånd för Edla Beckström att utskänka	66	
Pilsnerdricka, tillstånd för Axel Gunnar Bohman för SARA att utskänka	68	

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Pilsnerdricka, tillstånd för Erik Ragnar Eriksson att försälja	69, 111	599
Pilsnerdricka, tillstånd för Hilma Elvira Grybe att utskänka	67	
Pilsnerdricka, tillstånd för E. F. O. Hammarström och O. M. Hammarström att försälja	30	
Pilsnerdricka, tillstånd för O. M. Hammarström att försälja	30	
Pilsnerdricka, tillstånd för Sigrid Susanna Jansson att utskänka	64	
Pilsnerdricka, tillstånd för Åke Sörman (för Konsum) att utskänka	65	
Pilsnerdricka, tillstånd för Greta Magnusson att utskänka	65	
Pilsnerdricka, tillstånd för Anna Sofia Nilsson att utskänka	62, 63	
Pilsnerdricka, tillstånd för Martin Svensson att utskänka	67	
Pilsnerdricka, tillstånd för Theofil Öberg för Västerås Kaféaktiebolag att utskänka	68	
Pilsnerdricka, tillstånd för Brita Östman att utskänka	66	
Planteringarna, budget för år 1940	154	680, 781, 818
Planteringarna, inrättande av en tjänst som förrådsman vid	22, 106	92, 575
Planteringsnämnden, ombildning av samt inrättande av ett skönhetsråd	16, 35	131
Plaskdamm, ändrat läge för	84	473
Polisen, inrättande av en kontorsbiträdesbefattning å polismästarens expedition	131	632
Polisen, anskaffande av möbler för kriminalpolisen	104	565
Polisen, sjukavlöning åt en poliskonstapel	9	18
Polismästare-stadsfiskal, förordnande av	82	
Polismästaren, ändring av lönestat, instruktion m. m. för	6, 47	9, 255
Polis- och brandstationen, ny- och ombyggnad för	87, 156	488, 821
Polisväsendet och fångvården, budget för år 1940	157	715, 796, 823
Porträtt av förre borgmästaren Bergquist, åstadkommande av	104, 156	564, 822
Reglemente för kommunala flickskolan	99	551
Renhållningsverket, inköp av en sophämtningsbil för	26	116

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Renhållningsverket, återbesättande av en befattning som renhållningsförman vid	42	
Renhållningsväsendet, återbesättande av en befattning som ordinarie renhållningsarbetare	129	
Reningsverk, tilläggsanslag för uppförande av	109, 150	593, 810
Revision av stadens räkenskaper för år 1938	97	533
Ritare vid tekniska verken, inrättande av en tjänst som	22	88
Rusdryckshandeln, tillstånd för systemaktiebolaget till tillfällig utskänkning	137	
Rusdryckshandeln, tillstånd till utskänkning av vin i Odd-Fellowhuset (Hotell Aros)	110	598
Rusdryckshandeln, utskänkningstid å I klass restauranter	70	
Rusdryckshandeln, utskänkningstid å Hotell Aros	137	
Rusdryckshandeln, utsträckt utskänkningstid vid särskilda tillfällen	16	64
Rådhusrätten och Magistraten, budget för år 1940	156	713, 794, 822
Rådhusrätten och Magistraten, omorganisation av och lönereglering för	47	255
Rådmän, val av	55	
Röda korskår, Västerås, anslag till	75	388
Semesterbestämmelser m. m. för stadens befattningshavare i lönegrupp 1—32	46, 50	240, 275
Serveringspaviljong å Djäkneberget, tilläggsanslag för uppförande av	44	233
Sjukkassa, Framtidsförbundets Allmänna, avdelning i Västerås, anslag till	47, 58	297
Sjukkasseverksamheten, anslag till	158	825
Sjuksköterska, stads-, avlöning under sjukdom till	50	271
Sjuksköterskebefattning vid ålderdomshemmet, inrättande av ytterligare en sådan	107	579
Sjuksköterskebefattning vid ålderdomshemmet, återbesättande av	11	27
Sjuksköterskor, stads-, ersättning för mistade naturaförmåner till	49, 85	269, 477
Sjukvård, ordnande av distriktsvård i Västerås	19	68
Skatteutjämningsfond, avsättande av	151	813
Skeppsvarvet, iordningställande av slipen vid	12	31
Skogsaccis för år 1939	103	562
Skollovskolonierna, anslag till	153	778, 816
Skönhetsråd, inrättande av	16, 35	131

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Slumverksamheten, anslag till	158	825
Småstugebebyggelse, åtgärder för främjande av	91, 95, 96, 128	520, 529, 624
Socialregister, inrättande av en befattning som förare av	106	577
Sparvboet, anslag till	158	807, 825
Stadsbyggnadskongress i Stockholm, representation vid	51	279
Stadsfiskalen m. m., anslag till	79	412
Stadsfiskalen, ändring av lönestat, instruktion m. m. för	6, 47	9, 255
Stadsfiskal-polismästare, förordnande av	82	
Stadsfullmäktige, avsägelse av ledamotskap av H. Trangius	71	
Stadsfullmäktige, förteckning över oavgjorda ärenden m. m.	14	39
Stadsfullmäktige, ledamöter valda	2	
Stadsfullmäktige, val av ny ledamot	73	
Stadsfullmäktige, val av ordförande och vice ordförande för år 1939	2	
Stadsfullmäktige, val av ordförande och vice ordförande för år 1940	159	
Stadsingenjörskontoret, inrättande av befattningar som mätningstekniker och kartriterska vid	108	587
Stadsingenjörskontoret, inrättande av en tjänst som tekniskt biträde å	21	84
Stadskamrerarekontoret, inrättande av nya kontorsbiträdesbefattningar å	4	1
Stadskansliet, inrättande av nya kontorsbiträdesbefattningar å	4	1
Stadsplan för delar av Jakobsberg och Lustigkulla m. m.	3, 43, 81, 105	227, 568
Stadsplan för del av stadsäg. 1527, 1528, 1529 (småstugeområdet vid Vega)	134	
Stadsplanen, namngivning åt ett kvarter	12	34
Stadsplanen, namnsättning å vissa gator inom Lilla Johanneslund, småstugeområdet vid Vega, Blåsbo, Åshagen och Jakobsberg	143	836
Stadsplaneändring för kv. Fjalar	29	
Stadsplaneändring för kv. Inge	53, 112	285
Stadsplaneändring för kv. Kleopatra och Klio	28	
Stadsplaneändring för stadens centrala del m. m. (kv. Lovisa, Karl, Kettil m. fl.)	91	
Stadsplaneändring för kv. Konrad m. m.	29	
Stadsplaneändring för kv. Magna	76, 112	396
Stadsplaneändring för kv. Nore och Ottar	148	850

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Strandbebyggelse, yttrande över fritidsutredningens betänkande angående	13	35
Svenska Stadsförbundets kongress, val av ombud vid	59	306
Systemaktiebolaget, tillstånd till tillfällig utskänkning för	137	
Tandvård, ordnande av folktandvård	19, 85	71, 479
Taxa för gas. höjning av	127	621
Taxa, ändring av taxa 4 för elektrisk energi	44	234
Taxa, ändring av taxa 11 för elektrisk energi	54	294
Taxeringsarbetet, anslag till	158	724, 826
Teaterbolaget, fortsatt understöd åt	42	223
Tekniska skolan, budget för år 1940	152	670, 774, 815
Tekniska skolan, inredning av ytterligare lokaler i	52, 152	282, 815
Tekniska skolan, löne- och pensionsreglering för vissa lärartjänster vid	88, 104	497, 566
Tekniska verken, anskaffning av en bokföringsmaskin för	146	845
Tekniska verken, anskaffning av en luftkompressor för	147	846
Tekniska verken, inrättande av en tjänst som ritare vid	22	88
Tekniska verken, inrättande av vissa mätareavläsarebefattningar, omändring av kontorsbiträdesbefattningar	12	28
Tekniska verken, ny amorteringsplan för	132	634
Tekniska verken, täckande av brist i nyanläggningsanslag för	86, 150	480, 810
Tekniska verken, uppförande av en byggnad för förråd m. m. för	88	495
Tekniska verken, återbesättande av befattning som assistent vid stadens vatten-, avloppslednings- och gasverk	39	
Tekniska verken, återbesättande av en kontorsbiträdesbefattning vid	89, 129	
Tekniskt biträde å stadsingenjörskontoret, inrättande av en tjänst som	21	84
Tillsyningsman vid fattigvården, inrättande av ytterligare en tjänst som	22	90
Tomter, byte av tomtmark å Jakobsberg för vidgning av Götgatan m. m.	77	404
Tomter, bytesavtal rörande vissa regleringar inom kvarteren Herta och Helga	140	833

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Tomter, förvärv ev. genom expropriation av stadsägan n:o 21, Brogård	34, 150	126, 811
Tomter, försäljning av mark av f. d. regementsområdet inom stadsägan 2239 A	59	304
Tomter, försäljning av tomt för magasin öster om silobyggnaden vid gamla hamnen	20	76
Tomter, försäljning av tomtmark i kv. Klara	27	117
Tomter, försäljning av tomtmark vid Övre Hyttvägen tillhörig stadsägan 124	44	234
Tomter, försäljning av vägområde inom Västra förstaden mellan Solvägen och stadsägan 460	59	304
Tomter, köp av stadsägan n:o 762 å Jakobsberg	33	125
Tomter, markbyte för åstadkommande av en skoltomt å Jakobsberg	38	153
Tomter, tillhandahållande av byggnadstomt för bostäder åt barnrika familjer	103	562
Tomträtt, upplåtelse av mark mot m. m.	91, 95, 128	520, 624
Torngrenska fonden, understöd ur till fru Olga Olauson	18	67
Triangelmätning, anslag till	157	824
Tullhus, tilläggsanslag för uppförande av	57, 156	296, 822
Understöd ur Hallanderska donationsfonden till ingenjören J. W. Hallander	102	
Understöd ur Torngrenska fonden till fru Olga Olauson	18	67
Uppbördsväsendet och folkbokföringen, yttrande över förslag till lag rörande omorganisation av	41	221
Uttaxeringen för år 1940	159	808, 827
Utgifts- och inkomststat för år 1940	148	641, 765
Utgifts- och inkomststat för år 1940, Beredningsutskottets betänkande		827
Utgifts- och inkomststat för år 1940, Drätselkammarens betänkande		808
Utmarken, östra, rätt för staden att överlåta viss del därav såsom varande donationsjord till landstinget	20	77
Utskänkningstid, utsträckt vid särskilda tillfällen	16	64
Utskänkningstid å I klass restauranter	70	
Utskänkningstid å Hotell Aros	137	
Vaktmästaretjänst, inrättande av en sådan vid kommunala flickskolan	129	626

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Vaktmästaretjänst vid Djäknebergsskolan, återbesättande av	148	
Val av kommunala förtroendemän	2, 27, 35, 73, 75, 90, 99, 111, 116—126, 140—143, 159	118, 130, 395, 550, 603, 834
Val av ombud vid Svenska Stadsförbundets kongress	59	306
Vapen, Västerås stads, fastställande av	60, 91	310, 508
Vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Allégatan och Hülphersgatan, anläggning av	11	24
Vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Jakobsbergsgatan, anläggning av	6	7
Vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Västgötegatan och Hållgatan, anläggning av	25	110
Vatten-, avlopps- och gasledningar i vissa gatusträckningar, anläggning av	53, 150	289, 810
Vatten-, avlopps- och gasledningar i vissa trafikleder å Jakobsberg, anläggning av	10	22
Vatten-, avlopps- och gasledningar till och inom Lilla Johanneslund, anläggning av	80, 150	419, 810
Vatten-, avlopps- och gasledningar vid och inom kv. Mimer, omläggning av	97, 150	541, 811
Vatten-, avlopps- och gasledningar över Kungsängsområdet, anläggning av	110, 150	596, 810
Vatten- och gasverksstyrelsen, budget för år 1940	154	690, 786 819
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1938	84	455
Vintertrafik från Ridön och Aggarön, bidrag till upprätthållande av	132	638
Vägar, omläggning av Köpingsvägen, delen Djuphamnsvägen—stadsgränsen vid Långängskrogen	58, 153	301, 818
Väg- och gatuhållning, anslag till för år 1940	153	679, 817
Västerås Kanotförening, upplåtelse av mark åt för uppförande av kanothus	52	284
Västerås Röda korskår, anslag till	75	388
Västerås stads vapen, fastställande av	60, 91	310, 508
Västerås Teateraktiebolag, fortsatt understöd åt	42	223
Vävkurs i Västerås, bidrag till	37	140
Ångbåtsmaskinist, inrättande av ord. befattning som	5	3
Årsberättelse, badhusstyrelsens, för 1938	62	317
Årsberättelse, barnavårdsnämndens, för 1938	83	443
Årsberättelse, brandchefens för 1938	40	155

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Årsberättelse, drätselkammarens för 1938	73	321
Årsberättelse, fattigvårdsstyrelsens för 1938	83	423
Årsberättelse, hälsovårdsnämndens för 1938	41	159
Årsberättelse, nykterhetsnämndens för 1938	33	123
Årsberättelse, vatten- och gasverksstyrelsens för 1938	84	455
Östra holmen, till- och ombyggnad av serveringspaviljongen vid	5	6

Västerås 1940, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

PROTOKOLL

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 2 januari 1939.

Närvarande: Folkskolläraren G. Leontein, Rektorn Hjalmar Thyresson, Kassören E. Keijser, Målariföreståndaren Alb. Lundkvist, Fastighetsarbetaren O. Håvberg, Bokförlagsföreståndaren R. Hult, Byggmästaren F. Eklund, Studieledaren Gust. Sund, Förmannen K. Engdahl, Stuveriförmannen Carl Hellström, Kaptenen G. Robsahm, Järnvägstjänstemannen Thure Bergquist, Brandförmannen Ernst Johansson, Överingenjören Carl Henning, Verkmästaren Gustaf Karlsson, Kontoristen C. G. R. Sjöberg, Byggnadssnickaren David Johansson, Muraren Martin Hellblom, Inköpschefen John A. Lundgren, Fru Ebba Berg, Hyvlaren K. H. Thorén, Kommunalarbetaren Nils G. Löf, Fru Ebba Holmström, Advokaten Ruben Nyman, Filaren Viktor Persson, Fru Anna Vestberg, Lasarettsläkaren I. Behring, Förmannen Gunnar Larsson, Kassören Gösta Lundberg, Civilingenjören Hugo Trangius, Montören Arthur Lundell, Snickaren J. A. Grönberg, Läroverksadjunkten O. Norrman, Fru Signe Falk, Kyrkoskrivaren John Sjöblom, Polismannen Laurentz Gustafsson, Lokeldaren Ernst Larsson, Snickaren Gustaf Olsson, Direktören Mattias Pers, Metallarbetaren Elis Larsson, Grosshandlaren Sam Nyström, Gjuteriarbetaren Bertil Lund, Metallarbetaren Anton Berglund och Kontoristen Lilly Andersson.

Frånvarande med godkänt förfall: Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, Folkskoleinspektören Em. Granér, Lantbruksingenjören H. Welin-Berger och Journalisten Fritz Svanström.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 1.

Jämlikt honom av stadsfullmäktige vid sammanträde den 19 december 1938 givet uppdrag hade herr Leontein till denna dag sammankallat stadsfullmäktige för att bland sig utse ordförande för det ingångna året m. m.; och öppnades nu sammanträdet av herr Leontein.

§ 2.

Ang. ledamöter i stadsfullmäktige.

Enligt till stadsfullmäktige överlämnade utdrag av magistratens särskilda protokoll för den 20 september 1938 hade vid nämnda dag förrättade röstsammanräkningar efter den 18 september 1938 hållet val för besättande av samtliga 48 stadsfullmäktigemandat i staden för åren 1939—1942 ovan såsom närvarande och frånvarande antecknade personer valts till stadsfullmäktige.

Med ledning av dessa protokoll hade kallelsen till dagens sammanträde utfärdats; och förrättades nu upprop.

Herr Leontein hälsade ledamöterna och särskilt de nyvalda välkomna till deltagande i årets och den nya valperiodens arbete.

§ 3.

Ang. val av ordförande.

Företogs val av ordförande hos stadsfullmäktige för innevarande år och utsågo stadsfullmäktige härtill på förslag av herr Keijser med acklamation herr måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

§ 4.

Den valde ordföranden övertog härefter ledningen av förhandlingarna.

§ 5.

Ang. val av vice ordförande.

Till stadsfullmäktiges vice ordförande för det ingångna året valde stadsfullmäktige härefter på förslag av herr Keijser med acklamation herr rektorn Hj. Thyresson.

§ 6.

Ang. val av beredningsutskott.

Företogs till behandling fråga om val av beredningsutskott för innevarande år; och beslöto stadsfullmäktige härvid till en början enligt av herr Keijser framställt förslag, att utskottet skulle bestå av nio ledamöter och lika antal suppleanter.

Härefter valde stadsfullmäktige efter inom stadsfullmäktige framställda förslag med acklamation till ordinarie ledamöter i beredningsutskottet brandförmannen Ernst Johansson, kassören Gösta Lundberg, fru Ebba Berg, verkmästaren Gustaf Karlsson, förmannen Gunnar Larsson, rektorn Hjalmar Thyresson, kaptenen G. Robsahm, lasarettsläkaren I. Behring och folkskollärare G. Leontein.

Till suppleanter i beredningsutskottet valdes likaledes med acklamation kontoristen Gösta Sjöberg, fru Anna Vestberg, kommunalarbetaren Nils Löf, hyvlaren K. H. Thorén och snickaren J. A. Grönberg att i nämnd ordning inträda vid förfall för någon eller några av herrar Johansson, Lundberg, fru Berg, samt herrar Karlsson och Larsson; civilingenjören Hugo Trangius, läroverksadjunkten O. Norrman och fru Signe Falk att i nämnd ordning inträda vid förfall för någon eller några av herrar Thyresson, Robsahm och Behring samt överingenjören Carl Henning att inträda vid förfall för herr Leontein.

§ 7.

Ang. stadsplan för delar av Jakobsberg och Lustigkulla m. m.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län utslag den 22 december 1938 på besvär, som anförts av Carl Bäckman och G. A. Karlsson över stadsfullmäktiges beslut den 24 november 1938 i fråga om antagande av förslag till stadsplan för delar av Jakobsberg m. m.; varav inhämtades, att länsstyrelsen funnit skäligt lämna besvären utan avseende.

§ 8.

Ang. tillsättande av en gatunamnskommitté.

En av herr Henning vid dagens sammanträde väckt motion om tillsättande av en särskild kommitté till vilken frågor rörande gatunamn kunde hänskjutas beslöto stadsfullmäktige på yrkande av motionären remittera till beredningsutskottet för utlåtande.

In fidem:

Theofil Öberg.

Justerat den 26 januari 1939.

ALB. LUNDKVIST.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 januari 1939.

Närvarande: Ordföranden herr målerföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden herr rektorn Hj. Thyresson samt herrar Leontein, Keijser, Håvberg, Hult, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, C. W. Karlsson, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herr Persson, fru Vestberg, herrar Behring, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Trangius, Lundell, Grönberg, Norrman, fru Falk, herrar Sjöblom, Gustafsson, Ernst Larsson, Svanström, Olsson, Pers, Nyström, Lund, Berglund och fröken Andersson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Eklund, Bergquist, Nyman, Gunnar Larsson och Elis Larsson.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 9.

Upplästes och justerades protokollet vid stadsfullmäktiges sammanträde den 2 innevarande januari.

§ 10.

Justering

Uppdrogs åt herr Thyresson och fröken Andersson att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 30 innevarande januari kl. 12.30 e. m.

§ 11.

Ang. inrättande av nya kontorsbiträdesbefattningar å stadskans-

Med åberopande av en framställning i ämnet från drätselkammaren hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 30 december 1938 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* inrätta å stadskansliet en ny befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass i 18. lönegruppen och en ny befattning som kvinnligt kontorsbiträde av III klass i 15. lönegruppen samt å stads-

kamrerarekontoret två nya befattningar som kvinnligt kontorsbiträde av III klass i 15. lönegruppen, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att i vederbörlig ordning tillsätta ifrågavarande befattningar.

liet och stadskamrerarekontoret.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 1) biföllo stadsfullmäktige på yrkande av herr Keijser utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 12.

Ang. inrättande av en befattning som ångbåtsmaskinist.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 december 1938 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 januari 1939 inrätta ytterligare en ordinarie befattning som ångbåtsmaskinist i 26. lönegruppen av stadens lönestat och med befattningshavarens tjänstgöring huvudsakligen förlagd till stadens ångfärjor ävensom bemyndiga drätselkammaren tillsätta befattningen.

Lönenämnden hade i avgivet utlåtande den 30 samma december månad tillstyrkt drätselkammarens berörda framställning.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 2) på yrkande av herr Keijser utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 13.

Ang. ordnande av distriktsdispensär i Västerås.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från landstingets distriktsvårdsstyrelse hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 3) hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* så länge en distriktsdispensär, grundad på nu gällande bestämmelser därom, funnes inrättad i Västerås, utan kostnad för landstinget tillhandahålla den vid dispensären anställda sköterskan bostad om ett rum och kök jämte värme, lyse och telefon, samt *att* till bestridande av kostnaderna för innevarande år utöver enligt budgeten tillgängligt belopp ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag av 500 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 14.

Ang. till- och ombyggnad av serve-

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 4) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för omändring av och tillbyggnad till nuvarande serverings-

ringspaviljongen å Östra holmen.

paviljongen å Östra holmen ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag av 10.500 kronor att utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Stadsfullmäktige biföllo efter härav tagen del utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 15.

Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Jakobsbergsgatan.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren under tillstyrkan av styrelsens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för framdragande av ledningar för vatten, avlopp och gas i Jakobsbergsgatan å en sträcka av c:a 75 m. norr om Pilbogatan ställa till styrelsens förfogande ett anslag av 10.500 kronor, *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om rätt för staden att täcka ifrågavarande utgift genom upptagande av amorteringslån samt *att* bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 5) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut däri enligt drätselkammarens hemställan.

§ 16.

Ang. ändring av tidigare beslut ang. lönestat för polismästare m. m.

Sedan stadsfullmäktige den 30 juni fattat beslut om antagande av ny arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten m. m. och sagda beslut underställts Kungl. Maj:t för nådig fastställelse hade magistraten jämlikt Kungl. Maj:ts resolution den 30 december 1938, den 4 januari 1939 remitterat handlingarna i ärendet till stadsfullmäktige för yttrande med anledning av vad landsfogden i länet, länsstyrelsen och justitiekanslersämbetet i ärendet anfört.

På anmodan från stadsfullmäktiges expedition hade förberedande yttranden avgivits av stadsfullmäktiges särskilda kommitté för beredning av organisationsfrågan, lönenämnden och drätselkammaren, och hade nu de sålunda infordrade utlåtandena till stadsfullmäktige inkommit.

Kommittén hade i skrivelse den 11 innevarande januari hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* såsom eget yttrande i ärendet åberopa vad kommittén i sagda skrivelse anfört samt *att* i stället för tidigare i ärendet antagna förslag till lönestat för stadsfiskalen och polismästaren i Västerås samt till instruktion för polismästaren i Västerås nu i hithörande delar antagna och godkänna den ändrade lydelse, som framginge av därvid fogade bilagorna I och II, så lydande.

Bil. I.

"FÖRSLAG

till

Lönestat för stadsfiskalen och polismästaren i Västerås.

§ 1.

Stadsfiskalen — — — — — — — — — — — honom.

I övrigt — — — — — — — — efter länsstyrelsens och magistratens hörande — — — — — — — — — befattning.

För behörighet att erhålla befattningen såsom stadsfiskal och polismästare fordras, där ej justitiekanslersämbetet på grund av andra meriter hos sökande finner skäl medgiva undantag, att hava förvärvat behörighet till erhållande av landsfogdebefattning.

För vikarie å befattningen skall vad i instruktionen för landsfogdarna är stadgat om vikarie å landsfogdetjänst äga motsvarande tillämpning.

Befattningshavaren må — — — — — — detsamma.

Befattningshavaren vore — — — — — — inkasseringsrörelse.

§ 2.

För befattningen — — — — — — lönestat:

Lönegrupp	Befattningshavare	Begynnelselön	3 ålderstillägg	2:dra lönegraden	3:dje lönegraden	4:de lönegraden
53	Stadsfiskal och polismästare	10.950:—	546:—	11.496:—	12.042:—	12.588:—

§ 3.

— —

§ 4.

— —

§ 5.

— —

§ 6.

— —

§ 7.

Befattningshavaren är underkastad den förändrade eller vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som framdeles kan bliva i vederbörlig ordning bestämd, så ock förflyttning till annan befattning hos

Västerås stad eller till ordinarie statstjänst, dock utan minskning i honom vid förflyttningen enligt gällande lönestat tillkommande löneförmåner.

De här — — — — — — — — — — befattningen."

Bil. II.

"F Ö R S L A G

till

Instruktion för polismästaren i Västerås.

§ 1.

— —

§ 2.

— —

§ 3.

Polismästaren — — — — — — — — — — poliskår.

I ärenden, som avses i 2 § fjärde stycket Kungl. kungörelsen den 16 september 1932 angående stats- och reservpolisen, åligger det polismästaren att, innan beslut meddelas, inhämta landsfogdens yttrande, vilket må ske jämväl medelst telefon.

§ 4.

Polismästaren — — — — — — — — — tjänstegöromål.

I ärende angående anställande av extra befattningshavare vid stadens poliskår åligger det polismästaren att inhämta landsfogdens yttrande.

§ 5.

— —

§ 6.

Det åligger — — — — — — — i enlighet med ordningsstadgan för rikets städer samt till de i denna stadga omförmälda reglementen och taxor.

§ 7.

— —

§ 8.

— —”

Lönenämnden och drätselkammaren hade var för sig anslutit sig till kommitténs hemställan och tillstyrkt densamma.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet, vilka funnos återgivna i stadsfullmäktiges tryckta handlingar för dagen under n:o 6, uppstod överläggning, varunder yrkades, dels av herr Henning bifall till det föreliggande förslaget, dels av herr Hellblom, med instämmande av herr Lund, den ändring i förslaget, att i stället för vad kommittén yttrat i fråga om rätt för polismästaren att utfärda kallelse till förhör vid äventyr av vite, stadsfullmäktige måtte motsätta sig lämpligheten av en sådan rätt, dels ock av herr Lund, att stadsfullmäktige i fråga om lön för polismästaren måtte vidhålla sitt den 30 juni 1938 fattade beslut. Härjämte yttrade sig herr borgmästaren och förordade kommitténs förslag oförändrat.

Sedan överläggningen förklarats avslutad fattade stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 22 ja emot 21 nej, avgivna för bifall till herr Hellbloms yrkande, vilket utan omröstning antagits till kontraproposition, sitt beslut i ärendet till alla delar i överensstämmelse med kommitténs av lönenämnden och drätselkammaren tillstyrkta förslag.

I sammanhang härmed föredrogs och lades till handlingarna en till stadsfullmäktige i styrkt avskrift överlämnad ämbetsskrivelse från Kungl. Justitiedepartementet, utvisande, att Kungl. Maj:t på framställning av magistraten medgivit, att med åtgärder för återbesättande med ordinarie innehavare av befattningarna såsom civilrådman och brottmålsrådman i Västerås finge anstå intill dess Kungl. Maj:ts prövning underställd fråga om omorganisation m. m. av befattningarna vid rådhusrätten och magistraten blivit genom Kungl. Maj:ts beslut avgjord.

§ 17.

Ang. sjukavlöning åt en befattningshavare.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande januari hade polisnämnden i anledning därav att poliskonstapeln Claes Anselm Qviberg oavbrutet sedan den 27 december 1937 åtnjutit tjänstledighet på grund av sjukdom hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att Qviberg tillsvidare och högst till och med den 31 december 1939 skulle erhålla 60 % av sina löneförmåner utom beklädnadsbidrag.

Lönenämnden hade i häröver den 9 innevarande januari avgivet yttrande för sin del föreslagit, att stadsfullmäktige måtte såtillvida bifalla polisnämn-

dens framställning, *att* Qviberg berättigades att från och med den 27 december 1938 tills vidare, dock högst till och med den 31 december 1939, uppbära 50 % av sina sammanlagda avlöningsförmåner med undantag av beklädnadsbidrag.

Jämväl drätselkammaren hade yttrat sig i ärendet och i skrivelse den 12 innevarande januari tillstyrkt polisnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 7) yrkades dels av herrar Keijser och Hult bifall till drätselkammarens förslag, dels ock av herr Norrman bifall till lönenämndens förslag, varjämte herr Engdahl yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto stadsfullmäktige vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 18.

Ang. bidrag till en nykterhetskurs.

Med överlämnande av en såsom egen motion av fru Holmström samt herrar Bergquist, Hellblom, Leontein, David Johansson och Granér upptagen framställning från Centralförbundet för nykterhetsundervisning om bidrag till anordnande av en instruktionskurs i Västerås år 1939 för lärare för behandling av den lagstadgade nykterhetsundervisningen i skolorna, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande januari hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för angivet ändamål lämna Centralförbundet för Nykterhetsundervisning ett bidrag å 240 kronor att utgå av innevarande års anslag för oförutsedda behov.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 8) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 19.

Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i vissa trafikleder å Jakobsberg.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande januari, i överensstämmelse med styrelsens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för framdragande av ledningar för vatten, avlopp och gas uti de av vatten- och gasverksstyrelsen föreslagna sträckningarna av Götgatan, Jakobsgatan, Åsgatan, Mileniigatan och Drottninggatan ställa till styrelsens förfogande ett anslag å 36.000 kronor, *att* såsom villkor härför uppställa, att erforderlig gatumark överlämnades till staden, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren ej mindre att av tillgängliga medel förskottera anslaget än även att hos Kungl. Maj:t ansöka om nådigt tillstånd för staden att få bestrida utgiften ifråga genom upptagande av amorteringslån.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 9) fattade stadsfullmäktige på yrkande av herr Henning utan omröstning sitt beslut i frågan till alla delar i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 20.

Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Allégatan och Hülphersgatan.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande januari, i överensstämmelse med styrelsens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för framdragning av vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Allégatan och Hülphersgatan ställa till styrelsens förfogande ett anslag å 7.500 kronor, samt *att* bemyndiga drätselkammaren ej mindre att av tillgängliga medel förskottera anslaget än även att hos Kungl. Maj:t ansöka om nådigt tillstånd för staden att få bestrida utgiften ifråga genom upptagande av amorteringslån.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 10) fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i frågan till alla delar i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 21.

Ang. återbesättande av en exekutionsbiträdesbefattning.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 november 1938 hade magistraten hemställt, att stadsfullmäktige måtte tillåta, att en efter en avliden innehavare ledig exekutionsbiträdesbefattning finge besättas med ny ordinarie innehavare.

Lönenämnden och drätselkammaren hade i avgivna utlåtanden den 30 december 1938 och den 12 januari 1939 tillstyrkt magistratens framställning.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 11) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning ifrågavarande framställning.

§ 22.

Ang. återbesättande av en sjuksköterskebefattning vid ålderdomshemmet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 november 1938 hade fattigvårdsstyrelsen, i anledning av att en sjuksköterska vid åldersdomshemmet komme att på grund av uppnådd pensionsålder avgå från tjänsten med utgången av januari månad 1939, hemställt att få återbesätta den sålunda ledigblivna befattningen med ordinarie innehavare från och med den 1 februari 1939.

Lönenämnden och drätselkammaren hade i avgivna utlåtanden den 30 december 1938 och den 12 januari 1939 tillstyrkt fattigvårdsstyrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 12) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning ifrågavarande framställning.

§ 23.

Ang. inrättande av en del ordinarie befattningar vid tekniska verken.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 30 december 1938, under tillstyrkande av styrelsens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* omändra den i lönestatens 26. lönegrupp uppförda befattningen såsom mätareavläsareförman till en befattning som förste avläsare ävensom inrätta ytterligare en befattning som förste avläsare, *att* inrätta ytterligare en befattning som mätareavläsare i lönegrupp 25, *att* en av de nuvarande 3 befattningarna som kvinnligt kontorsbiträde av II klass å tekniska verkens kontor skulle omändras till en befattning som kontorsbiträde av I klass i lönegrupp 21, *att* vid tekniska verkens kontor skulle inrättas två nya befattningar som kvinnligt kontorsbiträde av III klass i lönegrupp 15, samt *att* vatten- och gasverksstyrelsen bemyndigades att från och med den 1 mars 1939 i vederbörlig ordning tillsätta de nya befattningarna.

I häröver den 12 innevarande januari avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt lönenämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 13) biföllo stadsfullmäktige på yrkande av herr Henning utan omröstning till alla delar vad lönenämnden sålunda hemställt och drätselkammaren tillstyrkt.

§ 24.

Ang. iordningställande av slipen vid skeppsvarvet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 14) hade drätselkammaren i anledning av en framställning från hamnstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för iordningställande av slipen vid Skeppsvarvet ställa till drätselkammarens förfogande ett belopp av 9.000 kronor att utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Stadsfullmäktige biföllo efter av handlingarna tagen del utan omröstning vad drätselkammaren i ärendet hemställt.

§ 25.

Ang. namngivning åt ett byggnadskvarter.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 november 1938 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* det markområde, som i den av Kungl. Maj:t den 2 september 1938 fastställda ändringen av stads-

planen för kvarteret Hanna med mera benämndes kvarteret Helga, måtte åsättas kvartersnamnet Helga.

I häröver den 12 innevarande januari avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt byggnadsnämndens berörda förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 15) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 26.

Ang. yttrande över fritidsutredningens betänkande angående strandbebyggelse m. m.

Sedan länsstyrelsen genom resolution den 14 december 1938 lämnat stadsfullmäktige tillfälle att avgiva yttrande över ett av fritidsutredningen avgivet betänkande med förslag angående reglering av strandbebyggelsen m. m., hade drätselkammaren, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande januari lämnat en kortfattad redogörelse för förslagets huvudsakliga innehåll och angivit vissa synpunkter på frågan samt hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att såsom eget yttrande i ärendet åberopa vad drätselkammaren i sin berörda skrivelse, återgiven i stadsfullmäktiges tryckta handlingar för dagen under N:o 16, anfört.

Efter föredragning av ärendet uppstod överläggning, varunder yrkades dels av herr Hellblom med instämmande av herrar Ernst Larsson, Lund och Olsson, att stadsfullmäktige måtte till alla delar tillstyrka fritidsutredningens föreliggande betänkande, dels ock av herr Welin-Berger bifall till drätselkammarens i ärendet avgivna förslag.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, fattade stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 23 nej emot 20 ja, avgivna för drätselkammarens förslag, sitt beslut i ärendet i överensstämmelse med herr Hellbloms under överläggningen framställda yrkande.

Emot beslutet anfördes reservation av herrar Thyresson, Welin-Berger, Lundgren, Robsahm, C. W. Karlsson, Trangius, Nyström, Norrman och fru Falk.

§ 27.

Ang. yttrande över förslag till lag om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän.

Sedan länsstyrelsen för yttrande till stadsfullmäktige remitterat av särskilda sakkunniga utarbetat betänkande med förslag till lag om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän, hade lönenämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande januari, intaget i stadsfullmäktiges tryckta handlingar för dagen under n:r 17, under uttalande, att med bortseende från en del av nämnden gjorda

erinringar, förslaget vore väl ägnat att läggas till grund för lagstiftning i ämnet, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att såsom eget yttrande åberopa vad lönenämnden i berörda skrivelse anfört.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri i enlighet med lönenämndens hemställan.

§ 28.

Ang. förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Av stadsfullmäktiges sekreterare med skrivelse den 16 innevarande januari överlämnad förteckning över sådana vid senaste årsskifte oavgjorda stadsfullmäktigeärenden, vilka för besluts fattande förutsatte särskild utredning samt över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka icke blivit verkställda, föredrogs och lades efter yttranden av herrar Ernst Johansson och Keijser till handlingarna (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 18).

§ 29.

Ang. ombildning av flickläroverket till kommunal flickskola.

Sedan stadsfullmäktige den 25 november 1937 till drätselkammaren och beredningsutskottet för utlåtande remitterat en av styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor till stadsfullmäktige avlåten såsom egen motion av herr Thyresson upptagen framställning om vidtagande av åtgärder för ombildning av ifrågavarande läroverk till kommunal flickskola samt drätselkammaren och beredningsutskottet för frågans beredning tillsatt en gemensam delegation och nämnda delegation avgivit yttrande och förslag i ämnet, hade utlåtanden avgivits av drätselkammaren den 12 och av beredningsutskottet den 17 innevarande januari.

Delegerade hade, med överlämnande av förslag till utgifts- och inkomststat för den ifrågasatta kommunala flickskolan och på i sin utredning anförda grunder förordat, att drätselkammaren och beredningsutskottet måtte föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta

1) *att* från och med den 1 juli 1939 övertaga Västerås högre elementarläroverk för flickor under förutsättning att Läroverksföreningens tillgångar kostnadsfritt överlämnades till staden,

2) *att*, om Kungl. Maj:t så medgåve, från och med nämnda dag omorganisera denna skola till en kommunal flickskola med förenad sju- och sexårig lärokurs med teoretisk utbildningslinje i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts stadga för kommunala flickskolor den 24 september 1928,

3) *att* i enlighet med § 4 i nämnda stadga utse en interimsstyrelse, bestående av föreståndarinnan för Västerås högre elementarläroverk för flickor jämte sex andra personer,

4) *samt att* åt denna styrelse uppdraga att å stadsfullmäktiges vägnar vidtaga samtliga förberedelser för den kommunala flickskolans upprättande och ansöka om statsbidrag för densamma och om fastställelse av reglemente samt om medgivande därtill, att vid skolan finge upptagas en terminsavgift av högst 50 kronor av lärjunge, som icke i författningsenlig ordning därifrån befriades.

Drätselkammaren hade hemställt, att stadsfullmäktige ville för sin del fatta beslut i överensstämmelse med delegerades berörda förslag samt *att* stadsfullmäktige, för den händelse en kommunal flickskola inrättades från och med den 1 juli 1939, för bestridande av kostnadsökningen under sista halvåret 1939 måtte ställa till förfogande ett förslagsanslag av 5.000 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Beredningsutskottet hade jämväl tillstyrkt förslaget och tillika hemställt, *att* stadsfullmäktige måtte uppdraga åt beredningsutskottet att till nästkommande sammanträde inkomma med förslag till interimsstyrelse för den kommunala flickskolan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 19) och sedan under en stunds överläggning herrar vice ordföranden, Engdahl, Ernst Johansson samt fruarna Holmström och Berg yrkat bifall till den föreliggande framställningen samt herr Hellblom yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar vad såväl drätselkammaren som beredningsutskottet sålunda föredragit och hemställt.

§ 30.

Ang. ekonomiskt stöd åt flickläroverket.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande januari hade drätselkammaren med anledning av en framställning i ämnet från styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor och under åberopande av ett utlåtande från särskilda delegerade rörande läroverkets ombildning till kommunal flickskola föreslagit, att stadsfullmäktige ville besluta att garantera flickskolans fortsatta verksamhet intill dess densamma blivit kommunaliserad.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 20) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 31.

Ang. tilläggsbestämmelse i särskilda ordningsstadgan

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 december 1938 hade magistraten hemställt, att stadsfullmäktige ville för sin del besluta, att i särskilda ordningsstadgan för Västerås stad skulle efter § 22 införas ett nytt stadgande av följande lydelse:

för Västerås.

"§ 22 a.

Ägare av fastighet åligger att på anmodan av polismyndigheten borttaga sådan växtlighet, som från fastigheten skjuter ut över gata, väg eller allmän plats och befinnes för trafiken eller eljest hinderlig eller besvärande."

Drätselkammaren och beredningsutskottet hade i häröver den 12 och den 17 innevarande januari avgivna särskilda utlåtanden tillstyrkt magistratens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 21) godkände stadsfullmäktige för sin del utan omröstning det sålunda framställda förslaget.

§ 32.

Ang. utsträckt utskänkningstid vid särskilda tillfällen å stadens restauranter.

I anledning av en skrivelse från länsstyrelsen av den 25 november 1938, däri länsstyrelsen hemställt om stadsfullmäktiges beslut rörande grunderna för utsträckt utskänkningstid för rusdrycker vid särskilda tillfällen inom staden hade nykterhetsnämnden och beredningsutskottet avgivit utlåtanden den 16 och 17 innevarande januari och därvid sammanstämmande föreslagit, att stadsfullmäktige ville för sin del besluta, *att,* därest för särskilt tillfälle yppades behov av utskänkningstidens utsträckning, densamma måtte utsträckas längst till klockan ett på natten.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 22) godkände stadsfullmäktige utan omröstning nykterhetsnämndens och beredningsutskottets sålunda avgivna förslag.

§ 33.

Inrättande av ett skönhetsråd; ombildning av planteringsnämnden.

En av herr Nyman ingiven skriftlig motion av den 20 innevarande januari angående tillsättande av ett Västerås stads skönhetsråd, till vilket jämväl planteringsnämndens nuvarande uppgifter skulle överflyttas, beslöto stadsfullmäktige på yrkande av herr vice ordföranden remittera för utlåtande till planteringsnämnden, byggnadsnämnden och beredningsutskottet.

§ 34.

Ang. uppförande av ytterligare ett pensionärshem.

En av herr Keijser nu framburen motion med hemställan om uppdrag för drätselkammaren att verkställa utredning om behovet av ytterligare pensionärshem samt att utan avvaktan på denna utredning skyndsamt utarbeta för-

slag om byggande av ett pensionärshem avsett att stå färdigt redan hösten 1939 beslöto stadsfullmäktige på yrkande av motionären remittera till drätselkammaren för utlåtande.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 30 januari 1939.

ALB. LUNDKVIST.

Hjalmar Thyresson. *Lilly Andersson.*

Offentligen uppläst den 30 januari 1939; betygar

Ex. officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 23 februari 1939.

Närvarande: Ordföranden herr målerireståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt herrar Leontein, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, C. W. Karlsson, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar Behring, Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Trangius, Lundell, Grönberg, Norrman, fru Falk, herrar Sjöblom, Gustafsson, Ernst Larsson, Svanström, Olsson, Pers, Elis Larsson, Nyström, Lund, Berglund och fröken Andersson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr D. Johansson.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 35.

Justering.

Uppdrogs åt herrar Lund och Berglund att jämte herr vice ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 27 innevarande februari kl. 2.30 e. m.

§ 36.

Ang. understöd ur Torngrenska fonden.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 23) hade drätselkammaren, med åberopande av en inkommen ansökning, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* av Torngrenska fondens medel bevilja fru Olga Olauson ett månatligt understöd om 100 kronor att utgå från och med innevarande års början tills vidare under samma år.

Stadsfullmäktige biföllo efter av handlingarna tagen del utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 37.

Ang. ordnande av distriktssjukvården i Västerås.

Sedan distriktsvårdsstyrelsen i Västmanlands län i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 december 1938 hemställt, att stadsfullmäktige ville ansluta sig till av landstinget anordnad distriktssjukvård i Västerås stad i enlighet med upprättad plan och gällande bestämmelser, hade yttranden i ärendet avgivits av hälsovårdsnämnden den 9 nästlidne januari och av drätselkammaren den 2 innevarande februari och hade därvid drätselkammaren i anslutning till vad hälsovårdsnämnden anfört hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* i princip ansluta sig till det av distriktsvårdsstyrelsen utarbetade förslaget till anordnande av distriktsvård i Väästerås under förutsättning, att organisationen genomfördes successivt i den mån de nu anställda stadssjuksköterskorna avginge med pension eller erhölle kompetens såsom distriktssjuksköterskor, samt *att* uttala önskvärdheten av att landstinget fastställde det bidrag, som landstinget hade att utgiva till sköterskas tjänsterum till 300 kronor.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 24) samt yttrande av herr Gunnar Larsson, vilken dock ej framställde något yrkande, godkände stadsfullmäktige vad drätselkammaren i sitt ovanberörda utlåtande föreslagit.

§ 38

Ang. ordnande av folktandvården i Västerås.

I anledning av en till stadsfullmäktige överlämnad cirkulärskrivelse från distriktsvårdsstyrelsen i Västmanlands län av den 6 december 1938 angående ordnande av distriktstandvården i länet hade yttrande avgivits av folkskolestyrelsen den 17 nästlidne januari och av drätselkammaren den 2 innevarande februari och hade drätselkammaren därvid, med meddelande att drätselkammaren tillsatt särskild kommitté för frågans vidare beredning, hemställt, att stadsfullmäktige ville för närvarande besluta *att* i princip ansluta sig till det föreliggande förslaget till anordnande av folktandvård inom staden ävensom förklara sig för sin del icke hava något att erinra emot den av distriktsvårdsstyrelsen föreslagna indelningen i tandvårdsdistrikt.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 25) bifölllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens sålunda gjorda hemställan.

§ 39.

Ang. anordnande av kulvert jämte kaj vid Lillåmynningen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 26) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för nedläggande av kulvert och igenläggande av Lill-

ån samt byggande av kaj i enlighet med drätselkammarens i skrivelsen närmare angivna förslag ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag om 87.350 kronor att utgå av tillgängliga medel och bliva föremål för slutlig täckning efter förslag av drätselkammaren i samband med uppgörande av budgeten för år 1940.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 40.

Ang. försäljning av tomt för magasin öster om silobyggnaden vid gamla hamnen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 27) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att till Arosbygdens Lantmannaförbund försälja ett öster om förbundets siloanläggning befintligt område om cirka 1.300 kvadratmeter till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 41.

Kungl. Maj:ts brev ang. rätt för staden att överlåta viss donationsjord till landstinget.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande februari hade drätselkammaren överlämnat avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 27 januari 1939 ang. tillstånd för staden att till Västmanlands läns landsting överlåta vissa områden av stadens donationsjord å Östra utmarken.

Stadsfullmäktige beslöto lägga brevet till handlingarna (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 28).

§ 42.

Kungl. Maj:ts brev ang, konvertering av 1919 års obligationslån.

Med skrivelse den 2 innevarande februari hade drätselkammaren överlämnat avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 27 januari 1939 med tillstånd för staden att för konvertering av ogulden del av 1919 års obligationslån upptaga ett amorteringslån å 2.289.000 kronor mot obligationer eller andra skuldförbindelser.

Stadsfullmäktige beslöto lägga brevet till handlingarna (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 29).

§ 43.

Ang. inrättande av en assistenttjänst å byggnadskontoret.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande februari hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 april 1939 inrätta en tjänst som assistent å byggnadskontoret, uppförd i 43. lönegruppen av den för Västerås stads befattningshavare gällande lönestaten, *att* bemyndiga drätselkammaren att i vederbörlig ordning tillsätta tjänsten, samt *att* anvisa erforderliga medel för bestridande av de höjda avlöningskostnaderna ur årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Lönenämnden hade den 3 innevarande februari avgivit utlåtande i ärendet och därvid för sin del tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 april 1939 inrätta en ordinarie befattning som biträdande ingenjör å byggnadskontoret, uppförd i 35. lönegruppen av den för stadens befattningshavare gällande lönestaten, *att* bemyndiga drätselkammaren att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen, samt *att,* därest ingenjören Gust. Dahné skulle utses till innehavare av tjänsten, tilldela honom ett årligt personligt lönetillägg av 1.200 kronor, varjämte lönenämnden meddelat, att nämndens ordförande herr Bäckman och dess ledamot herr David Johansson reserverat sig mot nämndens beslut till förmån för drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 30) uppstod överläggning och yrkades därunder *dels* av herr Engdahl bifall till lönenämndens förslag, *dels* ock av herrar Eklund och Welin-Berger bifall till drätselkammarens förslag.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 40 nej emot 7 ja, avgivna för lönenämndens förslag, bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 44.

Ang. inrättande av en tjänst som tekniskt biträde å stadsingenjörskontoret.

Med åberopande av en framställning från byggnadsnämnden hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande februari hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 april 1939 omändra den nuvarande å extra stat uppförda tjänsten som tekniskt biträde å stadsingenjörskontoret till en ordinarie tjänst med samma namn, uppförd i 35. lönegruppen av den för stadens befattningshavare gällande lönestaten, samt *att* bemyndiga byggnadsnämnden att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Drätselkammaren hade häröver avgivit utlåtande den 9 innevarande februari och därvid tillstyrkt godkännande till alla delar av lönenämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 31) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i enlighet med lönenämndens och drätselkammarens förslag.

§ 45.

Ang. inrättande av en tjänst som ritare vid tekniska verken.

Med åberopande av en framställning från vatten- och gasverksstyrelsen hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande februari hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 april 1939 inrätta en ordinarie befattning som ritare hos tekniska verken, uppförd i 25. lönegruppen av den för stadens befattningshavare gällande lönestaten, samt *att* bemyndiga vatten- och gasverksstyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Drätselkammaren hade i häröver den 9 innevarande februari avgivet utlåtande tillstyrkt godkännande av lönenämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 32) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i enlighet med lönenämndens och drätselkammarens förslag.

§ 46.

Ang. inrättandet av ytterligare en tjänst som fattigvårdstillsyningsman.

I anledning av en framställning i ämnet från fattigvårdsstyrelsen av den 5 oktober 1937, hade lönenämnden, som haft ärendet under förberedande behandling, i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande februari hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* den nuvarande befattningen som extra tillsyningsman hos fattigvårdsstyrelsen från och med den 1 april 1939 skulle inrättas som ordinarie och inrymmas i lönegrupp 28 av den för stadens befattningshavare gällande lönestaten, samt *att* fattigvårdsstyrelsen bemyndigades att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Drätselkammaren hade i häröver den 9 innevarande februari avgivet utlåtande tillstyrkt lönenämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 33) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i enlighet med lönenämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 47.

Ang. inrättandet av en tjänst som för-

I anledning av en skriftlig framställning till stadsfullmäktige från planteringsnämnden av den 22 september 1938 om inrättande från och med den 1 januari 1939 på ordinarie stat av en befattning som förrådsman vid stadens

planteringar med placering i lönegrupp 26 hade lönenämnden i avgivet utlåtande den 3 innevarande februari hemställt, att stadsfullmäktige ville lämna ifrågavarande framställning utan bifall. *rådsman vid planteringarna.*

Drätselkammaren, som därjämte haft ärendet under förberedande behandling, hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande februari jämväl för sin del avstyrkt planteringsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 34) beslöto stadsfullmäktige, efter det herr Lundberg yrkat bifall till planteringsnämndens förslag och herr Ernst Johansson yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, utan omröstning, att planteringsnämndens föreliggande framställning icke skulle till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

§ 48.

Ang. löneuppflyttning för jordbruksförvaltaren.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande februari hade lantegendomsnämnden på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att uppflytta befattningen som jordbruksförvaltare i 46. lönegruppen och att denna uppflyttning måtte räknas från och med den 1 januari 1938.

Lönenämnden hade i häröver samma dag avgivet utlåtande i så måtto tillstyrkt lantegendomsnämndens förslag, att lönenämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1939 uppflytta befattningen i 46. lönegruppen av stadens lönestat.

Slutligen hade drätselkammaren utlåtit sig i ärendet den 9 innevarande februari och därvid anslutit sig till lönenämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 35) och sedan herr Persson yrkat avslag på framställningen, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i överensstämmelse med lönenämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 49.

Ang. värdesättning av bostad och bränsle för vissa befattningshavare år 1939.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande februari hade lönenämnden föreslagit och drätselkammaren i utlåtande den 9 innevarande februari tillstyrkt, att stadsfullmäktige måtte för år 1939 enligt mom. 7 c av allmänna villkor och bestämmelser för stadens lönestat fastställa värdena å vissa befattningshavare tillkommande naturaförmåner av bostad och bränsle att avräknas å dessa befattningshavares löner med belopp, som närmare angivits i lönenämndens berörda skrivelse.

Efter föredragning av berörda handlingar, vilka funnos återgivna i stadsfullmäktiges tryckta handlingar för dagen under N:o 36, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 50.

Ang. värdesättning av beklädnadsförmån för vissa befattningshavare år 1939.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande februari hade lönenämnden föreslagit, att stadsfullmäktige måtte för år 1939 bestämma värdet av förmånen av fri beklädnad för en var av de befattningshavare, som enligt lönestaten åtnjöte sådan till 235 kronor för personal vid polisverket, 190 kronor för personal vid brandverket och 60 kronor för personal vid renhållningsverket samt besluta att den kriminalkonstapel och kriminalöverkonstapel för året tillkommande slitningsersättningen skulle utgå med 235 kronor.

Drätselkammaren hade i häröver den 9 innevarande februari avgivet utlåtande tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 37) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 51.

Ang. dyrtidstillägg å äldre pensioner och understöd.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande februari hade lönenämnden föreslagit och drätselkammaren i utlåtande den 9 februari tillstyrkt, att hittills gällande bestämmelser angående dyrtidstillägg å vissa äldre pensioner och s. k. pensionsersättningar skulle gälla även under år 1939.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 38) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 52.

Ang. kommunala pensionstillägg åt viss lärarepersonal vid folkskolan.

I särskilda skrivelser till stadsfullmäktige den 20 september, den 22 november och den 3 december 1938 hade folkskolestyrelsen hemställt om beviljande av personlig pensionsfyllnad till folkskollärarna J. T. Naeslund och M. Wallander samt småskollärarinnorna Olga Norlind, Elin Svensson och Anna von Essen från tidpunkter och med belopp, som närmare angivits i framställningen.

Lönenämnden, som avgivit yttrande i ärendet den 3 innevarande februari och därvid jämväl till behandling upptagit fråga, hur det borde förfaras med förut utgående kommunala tilläggspensioner i anledning av nytillkomna bestämmelser rörande de från staten utgående pensionerna till f. d. folkskollärare och lärarinnor samt småskollärarinnor, hade därvid på anförda grunder

hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* avslå folkskolestyrelsens framställningar om beviljande av personlig pensionsfyllnad till lärare vid folk- och småskolor, som avgått eller komma att avgå med pension från sina befattningar efter den 1 januari 1938, samt *att* de kommunala tilläggspensioner, som med tillämpning av stadsfullmäktiges principbeslut den 31 maj 1928 beviljats lärare vid stadens folk- och småskolor, vilka avgått med pension före den 1 januari 1938, skulle från och med den 1 januari 1939 årligen minskas med den från staten utgående pensionsförhöjningen, nämligen 240 kronor för folkskollärare, 360 kronor för folkskollärarinna samt 240 kronor för småskollärarinna.

Drätselkammaren hade i avgivet utlåtande den 9 innevarande februari förordat, att stadsfullmäktige måtte till alla delar biträda vad lönenämnden i omförmälda skrivelse hemställt och föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 39) uppstod överläggning och yrkade därvid *dels* herrar Granér och Leontein bifall till folkskolestyrelsens i ärendet gjorda framställningar samt förklarade sig ej hava något att erinra emot vad lönenämnden och drätselkammaren föreslagit beträffande de f. d. lärare, som tidigare erhållit kommunala tilläggspensioner, dels ock herr Engdahl bifall till lönenämndens förslag till alla delar.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto stadsfullmäktige *dels* genom begärd och anställd omröstning med 23 ja och ordförandens utslagsröst emot 23 nej, avgivna för bifall till herrar Granérs och Leonteins yrkanden avslå folkskolestyrelsens i ärendet gjorda framställningar, dels ock utan omröstning bifalla lönenämndens förslag beträffande minskning av vissa hittills utgående tilläggspensioner.

Emot beslutet i den förra delen reserverade sig herrar Leontein och Granér.

§ 53.

Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Västgötegatan och Hållgatan.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande februari under tillstyrkande av styrelsens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för nedläggande av ledningar för vatten, avlopp och gas i delar av Västgötegatan och Hållgatan ställa till styrelsens förfogande ett anslag om 6.750 kronor att utgå av lånemedel, *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om rätt för staden att täcka ifrågavarande utgift genom upptagande av amorteringslån, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 40) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 54.

Ang. byggnadsförbud för kvarteren Nimrod och Nestor.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från byggnadsnämnden hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande februari sammanstämmande med byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hos Konungens befallningshavande i länet göra framställning om förbud mot nybyggnad inom kvarteren Nimrod och Nestor intill dess fullmäktige fattat beslut om ifrågasatt ändring av stadsplanen för berörda del av staden, dock högst till den 1 februari 1940.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 41) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 55.

Ang. överskridande av anslag till oljekaj vid djuphamnen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 nästlidne januari hade hamnstyrelsen anmält, att sedan stadsfullmäktige den 28 augusti 1938 till hamnstyrelsens förfogande ställt ett anslag å 87.000 kronor för anordnande av en oljekaj vid djuphamnen, det visat sig att detta anslag icke komme att bliva tillräckligt och att hamnstyrelsen framdeles, när medelsbehovet kunde mera noggrant angivas, komme att hos stadsfullmäktige begära tilläggsanslag för ändamålet ävensom anhållit om godkännande av styrelsens åtgärd att likväl hava låtit igångsätta anläggningsarbetet.

Drätselkammaren hade i häröver den 9 innevarande februari avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att lägga hamnstyrelsens ifrågavarande anmälan till handlingarna samt att godkänna styrelsens åtgärd att igångsätta byggnadsarbetena.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 42) fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i ärendet i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 56.

Ang. inköp av en sophämtningsbil för renhållningsverket.

Med överlämnande av en till stadsfullmäktige ställd framställning i ämnet från lantegendomsnämnden hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande februari under tillstyrkande av nämndens förslag, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anskaffande av en sophämtnings-

bil för renhållningsverkets behov ställa till lantegendomsnämndens förfogande ett anslag å 8.000 kronor att utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 43) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 57.

Ang. försäljning av tomtmark i kv. Klara.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 44) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som kammaren kunde finna vara för staden antagliga försälja staden tillhörig mark, som på sätt i skrivelsen angivits skulle tillsammans med annan mark bilda en ny tomt inom kvarteret Klara.

Efter föredragning av skrivelsen biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 58.

Ang. förslag till val av interimsstyrelse för den kommunala flickskolan.

Sedan stadsfullmäktige den 26 nästlidne januari beslutat omorganisera Västerås högre elementarläroverk för flickor till kommunal flickskola samt uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till interimsstyrelse för den nya skolan, hade sådant förslag nu avgivits (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 45).

Efter av förslaget tagen del valde stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med förslaget till ledamöter i interimsstyrelsen fru Agnes Söderquist, barnavårdsombudet fru Karin Ström, rektorn Hjalmar Thyresson, brandförmannen Ernst Johansson, folkskolläraren David Sjöholm och redaktionssekreteraren Sven Strömblad.

Det uppdrogs åt herr Thyresson att sammankalla styrelsen.

§ 59.

Ang. köp av Gideonsbergs egendom.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 46) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för en köpeskilling av 340.000 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel och i övrigt i huvudsaklig överensstämmelse med i skrivelsen omförmälda preliminära köpekontrakt inköpa Gideonsbergs egendom, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att vidtaga alla åtgärder, som från stadens sida erfordrades för köpets fullföljande.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 60.

Ang. köp av Lundby egendom.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 47) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för en köpeskilling av 460.000 kronor och i huvudsaklig överensstämmelse med i skrivelsen antydda, i det preliminära köpekontraktet angivna villkor inköpa Lundby egendom med underlydande i Badelunda socken, *att* köpeskillingen skulle i mån av behov förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas genom anslag med 140.000 kronor av reserverade köpeskillingsmedel och med 320.000 kronor av lånemedel, samt *att* bemyndiga drätselkammaren, ej mindre att ansöka om Kungl. Maj:ts tillstånd att för täckande av här ovan omförmälda utgift å 320.000 kronor upptaga amorteringslån å samma belopp än även vidtaga alla övriga åtgärder, som från stadens sida erfordrades för köpets fullföljande.

Efter föredragning härav uppstod överläggning. Därunder yrkades *dels* av herrar Eklund, Hult, Welin-Berger, Lund och Nyman bifall till drätselkammarens förslag, *dels* ock av herr Engdahl avslag å framställningen, varjämte herrar Hellblom och Pers yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, biföllo stadsfullmäktige vid framställd proposition å ovanberörda yrkanden utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 61.

Kungl. Maj:ts beslut ang. ändring av stadsplanen för kv. Kleopatra och Klio.

Föredrogs och lades till handlingarna stadsfullmäktige tillhandakommen avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 12 januari 1939 ,enligt vilket Kungl. Maj:t fastställt stadsfullmäktiges beslut den 27 oktober 1938 om ändring i stadsplanen för kvarteren Kleopatra och Klio med tillhörande stadsplanebestämmelser, dock med viss jämkning av ordalydelsen i § 7 av stadsplanebestämmelserna.

§ 62.

Kungl. Maj:ts beslut ang.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts brev den 12 januari 1939, enligt vilket Kungl. Maj:t fastställt av stadsfullmäktige den 25 augusti

1938 antagen ändring av stadsplanen för kvarteret Konrad m. m. jämte tillhörande stadsplanebestämmelser. *ändring av stadsplanen för kv. Konrad m. m.*

§ 63.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts brev den 12 januari 1939 med fastställelse å av stadsfullmäktige den 25 augusti 1938 antagen ändring av stadsplanen beträffande kvarteret Fjalar jämte tillhörande stadsplanebestämmelser. *Kungl. Maj:ts beslut ang. ändring av stadsplanen för kv. Fjalar.*

§ 64.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande februari hade Kungl. Skolöverstyrelsen anhållit, att stadsfullmäktige ville taga under övervägande och avgiva yttrande rörande vissa i skrivelsen angivna synpunkter beträffande frågan rörande om- och tillbyggnad av högre allmänna läroverkets lokaler särskilt i anledning av uppkommen fråga om borttagande av inträdesprövningarna vid läroverket. *Ang. om- och tillbyggnad av högre allmänna läroverket.*

Efter uppläsning av skrivelsen beslöto stadsfullmäktige på yrkande av herr vice ordföranden remittera densamma till läroverkskommittén och drätselkammaren för utlåtande.

§ 65.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 31 december 1938, enligt vilken länsstyrelsen i anslutning till stadsfullmäktiges beslut den 28 april samma år funnit förordnande, att Västerås stads icke planlagda område skulle utgöra brandrote i enlighet med stadgandena i lagen den 7 maj 1937 om förekommande och släckning av skogseld, icke vara av omständigheterna påkallat. *Ang. inrättande av brandrotar för utomplansområdet.*

§ 66.

En av herr Lund nu väckt motion med förslag om att staden skulle genom egna organ bygga och uthyra bostäder beslöto stadsfullmäktige på yrkande av motionären remittera för utredning och yttrande till drätselkammaren och beredningsutskottet. *Ang. byggande och uthyrande av bostadshus.*

§ 67.

Ang. anordnande av barnträdgårdsverksamhet.

Väcktes av fruarna Holmström och Berg samt herr Svanström motion om utredning angående anordnande av barnträdgårdsverksamhet under kommunal medverkan.

På yrkande av herr Svanström beslöto stadsfullmäktige remittera motionen för utredning och yttrande till folkskolestyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet.

§ 68.

Ang. tillstånd för O. M. Hammarström att försälja pilsnerdricka.

Sedan magistraten genom resolution den 1 innevarande februari infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av O. M. Hammarström hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att förflytta försäljningsstället för den av honom innehavda rätten att idka partihandel med pilsnerdricka och att till avhämtning försälja pilsnerdricka från fastigheten nr 2 B vid Stora gatan till fastigheten nr 2 C vid samma gata, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 20 innevarande februari, med förmälan att den ifrågasatta förflyttningen syntes nämnden ur alla synpunkter lämplig, föreslagit, att stadsfullmäktige måtte hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ansökningen.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende, ehuru icke upptaget i kallelsen till sammanträdet, nu finge företagas till avgörande, fattade efter föredragning av handlingarna utan omröstning sitt beslut i ärendet i enlighet med nykterhetsnämndens förslag.

§ 69.

Ang. tillstånd för E. F. O. Hammarström och O. M. Hammarström att försälja pilsnerdricka.

Sedan magistraten genom resolution den 1 innevarande februari infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av E. F. O. Hammarström och O. M. Hammarström hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten nr 2 B vid Stora gatan idka partihandel med och försäljning till avhämtning av pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet i skrivelse till stadsfullmäktige den 20 innevarande februari, under framhållande av att nämnden icke funne de av sökanden åberopade skälen vara av den art, att de kunde motivera ett bifall till framställningen och att ej heller i övrigt några omständigheter förelåge, varpå nämnden kunde grunda ett tillstyrkande, föreslagit, att stadsfullmäktige måtte hos länsstyrelsen avstyrka bifall till ansökningen.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende, ehuru icke upptaget i kallelsen till sammanträdet nu finge företagas till avgörande, fattade efter föredragning av handlingarna utan omröstning sitt beslut i ärendet i en-. lighet med nykterhetsnämndens förslag.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 27 februari 1939.

HJALMAR THYRESSON.

Bertil Lund. *Anton Berglund.*

Offentligen uppläst den 27 februari 1939; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 30 mars 1939.

Närvarande: Ordföranden herr måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt herrar Leontein, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, C. W. Karlsson, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar Behring, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Grönberg, Norrman, fru Falk, herrar Sjöblom, Gustafsson, Svanström, Olsson, Pers, Elis Larsson, Nyström, Lund och Berglund.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr Bergquist, fru Holmström, herrar Gunnar Larsson, Trangius och Ernst Larsson samt fröken Andersson.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 70.

Justering.

Uppdrogs åt herrar Elis Larsson och Nyström att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 3 april 1939 kl. 12.30 e. m.

§ 71.

Nykterhetsnämndens årsberättelse för år 1938.

Anmäldes och lades till handlingarna nykterhetsnämndens till stadsfullmäktige överlämnade verksamhetsberättelse för år 1938 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 48).

§ 72.

Ang. köp av stadsäg. n:o 762 å Jakobsberg.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 49) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för en köpeskilling av 21.000 kronor förvärva stadsägan nr 762

å Jakobsberg och anvisa för ändamålet erforderligt anslag ur reserverade köpeskillingsmedel, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att vidtaga alla åtgärder, som från stadens sida erfordras för köpets fullföljande.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 73.

Ang. expropriation av stadsägan n:o 21, Brogård.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 50) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att för stadens räkning och eventuellt genom anlitande av expropriationsförfarande förvärva fastigheten Brogård eller stadsägan nr 21.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 74.

Ang. förbättringsarbeten å restaurantbyggnaden samt anordnande av badplats å Elba.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 51) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anordnande av diskrum och toaletter i restauranten å Elba samt för iordningställande av en badplats på ön ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag om 13.700 kronor att utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter härav tagen del och sedan herrar Lund och Welin-Berger yttrat sig utan att framställa något yrkande biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 75.

Ang. anordnande av värmeledning i Rosenlunds folkskola.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från folkskolestyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 52) under tillstyrkande av styrelsens förslag, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för införande av centraluppvärmning vid Rosenlunds folkskola ställa till folkskolestyrelsens förfogande ett anslag å 2.200 kronor att utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter härav tagen del biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 76.

Ang. tillsättande av en gatunamnsberedning.

Sedan stadsfullmäktige den 2 januari innevarande år till beredningsutskottet för utlåtande remitterat en av herr Henning väckt motion om tillsättande av en särskild kommitté för beredning av frågor rörande gatunamn, hade beredningsutskottet i avgivet utlåtande den 8 innevarande mars under åberopande av ett av utskottet från byggnadsnämnden införskaffat yttrande, tillstyrkt motionen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 53) beslöto stadsfullmäktige på yrkande av herr Henning utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag tillsätta en kommitté om fem personer, benämnd gatunamnsberedningen, till vilken frågor om namn på gator, allmänna platser och kvarter kunde hänskjutas.

Härefter valdes med acklamation till ledamöter i kommittén likaledes enligt beredningsutskottets förslag byggmästaren Fritz Eklund, museiintendenten Sven Drakenberg, civilingenjören Helge Smedinger, lektorn Ragnar Jirlow samt posttjänstemannen E. L. Östlund, varjämte uppdrogs åt herr Eklund att sammankalla kommittén.

§ 77.

Ang. inrättande av ett skönhetsråd.

Sedan stadsfullmäktige den 26 sistlidne januari till planteringsnämnden, byggnadsnämnden och beredningsutskottet remitterat en motion av herr Nyman om inrättande av ett Västerås stads skönhetsråd, hade nu de infordrade yttrandena inkommit. Samtliga de hörda myndigheterna hade avstyrkt motionen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 54) och sedan herrar Nyman, Henning, Eklund och Lundberg yttrat sig utan att dock framställa något yrkande, beslöto stadsfullmäktige på yrkande av herr Ernst Johansson utan omröstning, att ifrågavarande motion icke skulle föranleda till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

§ 78.

Ang. val av god man vid mätningsförrättningar.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 innevarande mars hade beredningsutskottet, med förmälan att byggmästaren Albert Andersson, vilken för åren 1936—1941 varit utsedd till god man vid mätningsförrättningar, i början av innevarande år avlidit, hemställt, att ny god man måtte utses i den sålunda avgångnes ställe.

Med bifall härtill utsågo stadsfullmäktige med acklamation enligt beredningsutskottets i samma skrivelse lämnade förslag till god man vid mätningsförrättningar för tiden intill 1941 års utgång verkmästaren Julius Andersson.

§ 79.

Ang. byggnadsförbud för kv. Oden.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande mars hade byggnadsnämnden föreslagit och drätselkammaren i avgivet yttrande däröver den 16 i samma månad tillstyrkt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* hos Konungens befallningshavande i länet göra framställning om förbud mot nybyggnad inom kvarteret Oden intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om ifrågasatt ändring av stadsplanen för nämnda kvarter, dock högst till den 1 februari 1940.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 55) och sedan herr Robsahm yttrat sig utan att dock framställa något yrkande, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 80.

Ang. ledningsanslutningsavgifter för år 1939.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande mars, under tillstyrkande av styrelsens förslag, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* avgifterna för anslutning till stadens allmänna ledningar skulle för år 1939 utgöra följande belopp per kvadratmeter tomtyta, avseende det först nämnda Jakobsberg och vissa därmed i stadsfullmäktiges beslut den 26 maj 1933 likställda områden och det sist nämnda övriga delar av staden, nämligen för vatten 44 respektive 34 öre, för avlopp 57 respektive 44 öre, för gas 29 respektive 22 öre och för elektrisk ström 10 respektive 10 öre.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 56) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 81.

Ang. bidrag till luftvärn för Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande mars hade drätselkammaren, under åberopande av en framställning i ämnet från landshövdingen i länet och stadens borgmästare, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* såsom bidrag till ordnandet av ett luftvärn för Västerås stad anvisa ett belopp av 75.000 kronor, samt *att* av ifrågavarande anslag 25.000 kronor skulle utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter och återstoden, 50.000 kronor, förskotteras av tillgängliga medel och bliva föremål för slutlig täckning efter förslag av drätselkammaren i samband med uppgörande av budget för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 57), biföllo stadsfullmäktige på yrkande av herrar Lund och Keijser

och sedan herr borgmästaren förordat förslaget samt herrar Engdahl och Ernst Johansson yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 82.

Ang. bidrag till en vävkurs i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 58) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* såsom bidrag till hyreskostnaden för en vävkurs i Västerås anslå 400 kronor att utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den av drätselkammaren gjorda framställningen.

§ 83.

Ang. inrättande av ett landsbibliotek i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 29 mars 1933 vid behandling av särskilda kommitterades betänkande rörande åstadkommande av ett landsbibliotek i Västerås i anslutning till härvarande folkbibliotek samt uppförande av en ny byggnad för dessa ändamål och för tillgodoseende av den fria studieverksamhetens lokalbehov, beslutat remittera betänkandet för yttrande till Domkapitlet, Läroverkskollegiet, Arbetareinstitutets och Arosgårdens styrelser, Landstingets förvaltningsutskott, Arbetarnes bildningsförbund samt styrelsen för Pedagogiska biblioteket och f. d. Seminariebiblioteket ävensom till drätselkammaren, så hade drätselkammaren nu i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande mars, med överlämnande av de från nämnda myndigheter och institutioner inkomna yttrandena samt av ett nytt betänkande från bibliotekskommittén, däri kommittén lämnat redogörelse dels för ovan omförmälda yttrandens innehåll och dels för frågans fortsatta utveckling och nuvarande läge, samt med stöd av vad kommittén föreslagit, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hos Kungl. Maj:t göra underdånig ansökning att Kungl. Maj:t måtte för riksdagen framlägga proposition om upprättande av ett landsbibliotek i Västerås, samt *att* tillförbinda staden att, i händelse av bifall till propositionen, i enlighet med gällande bestämmelser medverka till uppförande av en biblioteksbyggnad i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag ävensom att sedermera svara för den på staden fallande andelen av driftskostnaden för landsbiblioteket.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 59) uppstod överläggning. Därunder yrkade dels herr Robsahm med instämmande av herr Norrman bifall till drätselkammarens förslag med

den ändring att uttrycket "i huvudsaklig överensstämmelse med" utbyttes mot "till omfattningen överensstämmande med" dels ock herrar Sund, Leontein, Persson, Eklund, vice ordföranden, Granér och Nyman bifall till drätselkammarens förslag oförändrat.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes proposition å de sålunda gjorda yrkandena och beslöto stadsfullmäktige därvid utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag oförändrat.

§ 84.

Ang. försäljning av bogserbåten Tor och inköp av en större bogserbåt.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från hamnstyrelsen, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande mars, under tillstyrkande av styrelsens förslag, hemställt att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bemyndiga hamnstyrelsen att på sätt styrelsen föreslagit försälja den staden tillhöriga bogserbåten Tor och inköpa en ny bogserbåt, samt *att* för ändamålet ställa till hamnstyrelsens förfogande ett förslagsanslag å 45.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och efter förslag av hamnstyrelsen och drätselkammaren bliva föremål för slutlig täckning i samband med fastställande av budgeten för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 60) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 85.

Ang. anslag för åstadkommande av ett grupphem vid K. F. U. M:s sommarhem Lövudden.

I anledning av en bifogad framställning från Svenska Turistföreningen och Kristliga Föreningen av Unge Män i Västerås hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande mars hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för uppförande av ett Svenska Turistföreningens grupphem vid Lövudden ställa till K. F. U. M:s i Västerås förfogande ett anslag å 13.950 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 61), biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 86.

Ang. markbyte för åstadkommande av skoltomt å Jakobsberg.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 62) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* medgiva att markbyte mellan staden och Byggnadsföreningen Jakobsberg finge äga rum i huvudsaklig överensstämmelse med vad i skrivelsen angivits för förvärvande åt staden av en lämplig skoltomt å Ja-

kobsberg, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att vidtaga alla övriga åtgärder, som från stadens sida erfordras för fullföljande av ifrågavarande markbyte.

Stadsfullmäktige biföllo efter härav tagen del utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 87.

Ang. återbesättande med ordinarie innehavare av befattningen som assistent vid stadens vatten-, avloppslednings- och gasverk.

I anledning av en framställning från vatten- och gasverksstyrelsen hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 20 innevarande mars föreslagit, att, sedan nuvarande innehavaren av befattningen som assistent vid stadens vatten-, avloppslednings- och gasverk uppsagt sin befattning, stadsfullmäktige ville tillåta styrelsen att återbesätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren hade i häröver samma dag avgivet yttrande tillstyrkt framställningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet godkände stadsfullmäktige utan omröstning lönenämndens förslag.

§ 88.

Ang. tillstånd för Axel Teodor Larsson att idka handel med begagnade föremål.

Sedan magistraten genom resolution den 4 innevarande mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Axel Teodor Larsson hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att idka handel med begagnade föremål inom fastigheten Västgötegatan 4 a här i staden, hade hälsovårdsnämnden, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande mars uttalat, att nämnden icke hade något att erinra emot bifall till ansökningen, dock med den begränsningen, att handeln ej borde få omfatta hudar och ben.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning såsom infordrat yttrande för sin del åberopa vad hälsovårdsnämnden sålunda anfört.

§ 89.

Ang. tillägg till den för staden gällande särskilda ordningsstadgan.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 24 februari 1939, varigenom länsstyrelsen fastställt ett av magistraten föreslaget och av stadsfullmäktige den 26 januari 1939 antaget tillägg till den för staden gällande särskilda ordningsstadgan, att införas i densamma såsom § 22 a.

§ 90.

Ang. besvär över S. F:s beslut d. 23/2 1939 betr. kommunala tilläggspensioner åt vissa folkskollärare och småskollärarinnor.

Genom resolution den 21 innevarande mars hade magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av besvär, vilka anförts av folkskollärarne J. T. Næslund och M. Wallander samt småskollärarinnorna Olga Norling, Elin Svensson och Anna von Essen över stadsfullmäktiges beslut den 23 februari 1939 att avslå folkskolestyrelsens framställning om beviljande av vissa kommunala tilläggspensioner åt klagandena.

På yrkande av herr vice ordföranden beslöto stadsfullmäktige remittera handlingarna i ärendet till lönenämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden.

§ 91.

Brandchefens verksamhetsberättelse för år 1938.

Anmäldes och lades till handlingarna brandchefens med skrivelse från brandstyrelsen överlämnade verksamhetsberättelse för år 1938 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 63).

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 3 april 1939.

ALB. LUNDKVIST.

Sam Nyström. *Elis Larsson.*

Offentligen uppläst den 3 april 1939; betygar

Ex officio:

Thjelvar Hedberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 27 april 1939.

Närvarande: Ordföranden herr måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt herrar Leontein, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, C. W. Karlsson, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar G. Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Trangius, Lundell, Grönberg, Norrman, fru Falk, herrar Sjöblom, Gustafsson, E. Larsson, Svanström, Olsson, Pers, Elis Larsson, Nyström, Lund, Berglund och fröken Andersson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr Behring.

§ 92.

Justering.

Uppdrogs åt herrar Pers och Olsson att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset onsdagen den 3 maj 1939 kl. 1 e. m.

§ 93.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse 1938.

Anmäldes och lades till handlingarna hälsovårdsnämndens till stadsfullmäktige överlämnade årsberättelse för 1938 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 64).

§ 94.

Ang. yttrande över uppbördskommitténs betänkande.

Sedan magistraten genom resolution den 7 sistlidne januari infordrat stadsfullmäktiges yttrande över 1936 års uppbördskommitterades förslag rörande omorganisation av uppbördsväsendet och folkbokföringen m. m. hade drätselkammaren, som anmodats att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande april (Stadsfullmäktiges

handlingar N:o 65) på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville såsom eget yttrande åberopa vad drätselkammaren i sagda skrivelse anfört.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet yrkade herr Lund bifall till drätselkammarens hemställan med tillägg, att stadsfullmäktige måtte uttala

att folkbokföringen borde helt vara en kommunal angelägenhet, som de kyrkliga tjänstemännen och myndigheterna icke borde ha någon befattning med,

att systemet för uppbörden av krono- och kommunalskatt, sådant det föreslagits av kommittén, borde revideras, så att skattepålagorna inte ökades under övergångsåren, samt

att rösträttsbestämmelserna måtte revideras med hänsyn till de konsekvenser, som ett genomförande av det nya förslaget skulle innebära för dessa.

Sedan överläggningen förklarats avslutad fattade stadsfullmäktige härefter sitt beslut i överensstämmelse med drätselkammarens hemställan.

§ 95.

Ang. understöd åt Västerås Teateraktiebolag.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 66) hade drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från Västerås Teateraktiebolag, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för år 1939 bevilja bolaget ett understöd i form av restitution av de till staden under samma år från föreställningar å teatern influtna nöjesskattemedlen och till ett belopp motsvarande högst vad sålunda till staden under nämnda år erlagts, samt *att* vad bolaget sålunda under berörda år erhållit i understöd från staden till fullo skulle återbetalas, innan utdelning till aktieägarna i bolaget skedde.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet uppstod en stunds överläggning, varunder herrar Eklund och Engdahl yrkade bifall till drätselkammarens förslag samt herrar vice ordföranden, Pers, Sund och Hult yttrade sig utan att framställa något yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 96.

Ang. återbesättande av befattning som renhållningsförman.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från lantegendomsnämnden och lönenämndens däröver avgivna yttrande hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande april hemställt, *att* stadsfullmäktige måtte i enlighet med lantegendomsnämndens anhållan och lönenämndens till-

styrkan bemyndiga lantegendomsnämnden att med ordinarie innehavare återbesätta den genom förutvarande innehavarens avgång med pension ledigblivna befattning som förman vid stadens renhållningsverk.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 97.

Yttrande över besvär ang. stadsplan för Jakobsberg.

Genom resolution den 4 mars 1939 hade magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av underdåniga besvär, som av Carl Bäckman och G. A. Karlsson anförts över länsstyrelsens utslag den 22 december 1938 beträffande antagande av förslag till stadsplan för delar av Jakobsberg m. m.

Sedan byggnadsnämnden och drätselkammaren anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande hade byggnadsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 nästlidne mars som sin mening uttalat, att besvären i förevarande ordning icke torde kunna prövas i sak samt drätselkammaren i skrivelse den 5 innevarande april hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att, även om besvären i förevarande ordning icke torde kunna prövas i sak, vidhålla sitt tidigare godkännande av berörda stadsplan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 67) bifölle stadsfullmäktige under åberopande jämväl vad byggnadsnämnden anfört, utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 98.

Ang. avtal med ASEA ang. förvärv ach överlåtelse av fastigheter.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 68) hade drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* godkänna ett vid skrivelsen fogat köpe- och bytesavtal mellan staden och Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget samt bemyndiga drätselkammaren att vidtaga alla de åtgärder, som från stadens sida erfordrades för avtalets genomförande, samt *att* för likviderande av den del av Hammarby egendom, som ej inginge i bytet, anvisa erforderlig köpeskilling att utgå av tillgängliga medel och efter förslag av drätselkammaren bliva föremål för slutlig täckning i samband med fastställandet av budgeten för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet uppstod överläggning, varunder herr Nyström yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande, herr Henning med instämmanden av herrar Hult och Engdahl yrkade återremiss av

ärendet till drätselkammaren och vatten- och gasverksstyrelsen samt herrar Eklund, Hellström och Welin-Berger framställde yrkande på ärendets omedelbara avgörande i enlighet med drätselkammarens hemställan.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 33 nej emot 13 ja, avgivna för bifall till herr Hennings yrkande om återremiss, att företaga ärendet till omedelbart avgörande.

Stadsfullmäktige fattade härefter utan omröstning sitt beslut i frågan till alla delar i enlighet med drätselkammarens föreliggande förslag.

§ 99.

Ang. tilläggsanslag för uppförande av serveringspaviljong å Djäkneberget.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 69) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för färdigställande av den av stadsfullmäktige den 27 maj 1937 beslutade serveringspaviljongen å Djäkneberget ställa till drätselkammarens förfogande ett tilläggsanslag å 6.925 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter härav tagen del och sedan herr Persson yttrat sig utan att dock framställa något yrkande biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 100.

Ang. försäljning av tomtmark vid Övre Hyttvägen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 70) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som kammaren kunde finna vara för staden antagbara försälja det staden tillhöriga stadsägoområdet n:r 124.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning berörda hemställan.

§ 101.

Ang. ändring av taxa 4 för elektrisk energi.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 28 nästlidne mars hade vatten- och gasverksstyrelsen föreslagit *att* efter avläsningen för innevarande års första kvartal den i taxa 4 för uttagning av elektrisk energi från stadens elektricitetsverk förekommande bestämmelse *Garanti: minsta energiavgift per år 8 kronor* ej mer skulle tillämpas.

Drätselkammaren hade i häröver den 13 innevarande april avgivet yttrande tillstyrkt styrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 71) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 102.

Ang. anskaffande av nytt justeringsbord för elektriska mätare.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande april hemställt, att stadsfullmäktige ville i enlighet med styrelsens förslag besluta *att* för anskaffande av ett nytt justeringsbord för elektriska mätare ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag av 9.900 kronor, samt *att* anslaget ifråga finge förskotteras av tillgängliga medel och skulle bliva föremål för slutlig täckning i samband med fastställande av budgeten för 1940.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 72) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 103.

Ang. uppförande av ytterligare ett pensionärshem.

Sedan stadsfullmäktige den 26 sistlidne januari till drätselkammaren för beredning remitterat en av herr Keijser väckt motion med hemställan bl. a. om uppdrag för drätselkammaren att skyndsamt utreda frågan om byggande av ytterligare ett pensionärshem, avsett att stå färdigt instundande höst, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 73) hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för uppförande av ytterligare ett pensionärshem på Sandgärdet ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag å 110.000 kronor, *att* beloppet ifråga skulle förskotteras av tillgängliga medel för att slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren kunde komma att besluta i samband med fastställande av 1940 års budget, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att vidtaga alla för byggnadens uppförande och iordningställande i fullt färdigt skick erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 104.

Ang. utförande av vissa gatuläggningsarbeten i

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 74) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för iordningställande på sätt drätselkamma-

delar av Kristiansborgsallén och Vasagatan.

ren i skrivelsen angivit av Kristiansborgsallén mellan Norra Ringvägen och Persbovägen samt för permanentbeläggning av Vasagatan mellan Skolgatan och Norra Ringvägen ställa till drätselkammarens förfogande erforderliga medel ur det i årets stat upptagna anslaget till övriga gatuanläggningsarbeten.

Efter föredragning härav och sedan herrar Persson och Welin-Berger yttrat sig i ärendet biföllo stadsfullmäktige på yrkande av den sistnämnde utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 105.

Ang. arbets- och löneavtal med till Sv. Kom.-arb.-förb. anslutna befattningshavare.

Sedan stadsfullmäktige den 30 juni 1938 i samband med antagande av förslag till lönereglering för stadens befattningshavare uppdragit åt lönenämnden att med Svenska Kommunalarbetareförbundet och dess avdelningar n:ris 116 och 144 upptaga förhandlingar om förslag till nytt arbets- och löneavtal, avsett att underställas stadsfullmäktige för prövning och godkännande, hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 februari 1939 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för sin del antaga ett vid skrivelsen fogat förslag till arbets- och löneavtal rörande Västerås stads till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare ävensom bemyndiga lönenämnden att å stadens vägnar underteckna avtalet, varjämte nämnden överlämnat ett av drätseldirektören Öberg avgivet särskilt yttrande.

I häröver den 13 innevarande april avgivet yttrande hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville, under beaktande av vad drätselkammaren i yttrandet anfört, för sin del antaga det av lönenämnden framlagda förslaget till arbets- och löneavtal rörande Västerås stads till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare att gälla tillsvidare från och med den 1 maj 1939, ävensom bemyndiga lönenämnden att å stadens vägnar underteckna avtalet.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 75) yrkade herr Löf bifall till den föreliggande framställningen på sätt densamma av drätselkammaren förordats med den ändringen, att avtalets bestämmelser skulle tillämpas från den 1 januari 1939.

Då ärendet härefter företogs till avgörande beslöto stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 30 nej emot 14 ja, avgivna för bifall till lönenämndens av drätselkammaren förordade förslag, bifalla den föreliggande framställningen med det av herr Löf gjorda ändringsyrkandet.

Emot beslutet anmälde herr vice ordföranden sin reservation.

§ 106.

Ang. förtidspensionering av byggnadschefen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande april hade drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 juni 1939 bevilja byggnadschefen Gösta Smitt förtidspension med 7.020 kronor årligen samt, från nämnda dag och till och med den månad, under vilken byggnadschefen uppnådde 65 levnadsår, jämväl bevilja honom en årlig ersättning, uppgående till skillnaden mellan nu åtnjuten avlöning efter avdrag av stadgad pensionsavgift och ovannämnda pensionsbelopp mot skyldighet för byggnadschefen att på anmodan av drätselkammaren och byggnadsnämnden verkställa granskning av till dessa myndigheters verksamhetsområde hänförliga ritningar, beräkningar och konstruktioner m. m.; samt *att* bemyndiga drätselkammaren att vidtaga erforderliga förberedande åtgärder för tjänstens besättande med ny innehavare.

Lönenämnden, som yttrat sig i ärendet den 18 april, hade tillstyrkt drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 76) uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades, *dels* av herr Engdahl med instämmanden av herrar Lund och Ernst Johansson, att ärendet skulle återremitteras till drätselkammaren och lönenämnden, *dels* av herrar Eklund och Welin-Berger bifall till drätselkammarens föreliggande förslag.

Sedan överläggningen förklarats avslutad och beslut fattats om ärendets omedelbara avgörande, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar drätselkammarens hemställan.

§ 107.

Ang. omorganisation av magistraten m. m.

Anmäldes och lades till handlingarna, *dels* Kungl. Maj:ts brev den 31 mars 1939 angående fastställande av ny arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten i Västerås samt lönestat och instruktion för stadsfiskalen och polismästaren i Västerås, *dels* ock Kungl. Maj:ts brev samma dag angående tillstånd till återbesättande av stadsfiskalstjänsten i staden (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 77).

§ 108.

Anslag till Framtidsförbundets

En av herr Lund nu väckt motion om anslag till Framtidsförbundets Allmänna Sjukkassas lokalavdelning 111 i Västerås beslöto stadsfullmäktige på

Allm. Sjukkassas lokalavd. 111. yrkande av herr vice ordföranden remittera för utredning och yttrande till drätselkammaren.

In fidem:

THJELVAR HEDBERG.

Justerat den 3 maj 1939.

ALB. LUNDKVIST.

Mattias Pers. *Gustaf Olsson.*

Offentligen uppläst den 3 maj 1939; betygar.

Ex officio:

Thjelvar Hedberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 maj 1939.

Närvarande: Ordföranden herr målerieföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt herrar Leontein, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, C. W. Karlsson, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar Behring, Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Trangius, Lundell, Norrman, fru Falk, herrar Sjöblom, Gustafsson, Ernst Larsson, Svanström, Olsson, Pers, Elis Larsson, Nyström, Lund, Berglund och fröken Andersson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Bergquist och Grönberg.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 109.

Uppdrogs åt herrar Ernst Larsson och Svanström att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset onsdagen den 31 innevarande maj kl. 1 e. m.

§ 110.

Ang. ersättning till stadssjuksköterskor för mistade naturaförmåner.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 18 nästlidne april hade lönenämnden med förmälan, att det avtal med landstinget, enligt vilket staden hittills berett sina båda stadssjuksköterskor för obemedlade vivre på epidemisjukhuset mot en ersättning till landstinget av 900 kronor per sköterska och år, blivit av landstinget uppsagt, i följd varav staden, då ifrågavarande sköterskor icke på annat lämpligt sätt kunde beredas samma förmåner av staden in natura, borde i avvaktan på den beslutade distriktsorganisationens genomförande lämna sköterskorna en mot naturaförmåner svarande kontant ersättning, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* tillerkänna envar av de båda stadssjuksköterskorna för obemedlade ersättning för mistade naturaförmåner med 1.750 kro-

nor per år, förutom nu utgående kostersättning under semester, ävensom tillhandahålla fri telefon i vederbörande sköterskas bostad.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, hade i avgivet utlåtande den 4 innevarande maj tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 78) beslöto stadsfullmäktige på yrkande av herr Behring och sedan herr Eklund yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande återremittera ärendet till lönenämnden och drätselkammaren för ytterligare beredning.

§ 111.

Ang. sjukavlöning åt en stadssjuksköterska.

I anledning av en hemställan från hälsovårdsnämnden, att stadsfullmäktige ville, i anledning därav att stadssjuksköterskan Elin Karlsson under ett års tid på grund av sjukdom varit förhindrad att sköta sin tjänst och vore varaktigt oförmögen att vidare bestrida befattningen, fatta beslut om huru stor del av löneförmånerna hon vore skyldig avstå för tiden efter den 25 mars 1939, hade lönenämnden i avgivet utlåtande den 18 nästlidne april under framhållande av att genom den ifrågavarande sjuksköterskans avkopplande från aktiv tjänstgöring den planerade distriktssjukvården inom staden kunde påbörjas, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* tillerkänna stadssjuksköterskan Elin Karlsson en avkortad lön motsvarande hälften av den i lönestaten upptagna kontanta slutlönen och av en till 1.750 kronor per år beräknad ersättning för mistade naturaförmåner att utgå från och med den 25 nästlidne mars till pensionsålderns inträde.

Drätselkammaren, som jämväl utlåtit sig i frågan, hade i skrivelse den 4 innevarande maj tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 79) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen enligt lönenämndens hemställan.

§ 112.

Ang. semesterbestämmelser för en del av stadens befattningshavare.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 18 nästlidne april hade lönenämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att,* därest det av lönenämnden förordade förslaget till arbets- och löneavtal rörande stadens till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare vunne stadsfullmäktiges godkännande, bestämmelserna i 7 § av avtalet angående semester skulle tillämpas jämväl för andra stadens ordinarie befattningshavare, vilka tillhörde lönegrupperna 1—32 av gällande lönestat.

I häröver den 4 innevarande maj avgivet utlåtande hade drätselkammaren, under erinran att stadsfullmäktige den 27 nästlidne april godkänt berörda avtal, för sin del hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bestämmelserna om semester uti det av stadsfullmäktige godkända avtalet rörande stadens till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare skulle tillämpas jämväl för andra stadens ordinarie befattningshavare, vilka icke hänfördes till avtalet men tillhörde lönegrupperna 1—32 av gällande lönestat, dock att befattningshavare, som voro tillförsäkrade längre semester, skulle bibehållas vid denna förmån.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 80) bifölio stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i överensstämmelse med drätselkammarens förslag.

§ 113.

Ang. pensionsunderstöd åt en skoltandläkare.

I anledning av en hemställan från folkskolestyrelsen, att skoltandläkaren Fritz Luttropp, vilken beviljats avsked från sin befattning fr. o. m. den 1 instundande juli, måtte beviljas pension, hade lönenämnden i avgivet utlåtande den 18 nästlidne april hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* tillerkänna tandläkaren Fritz Luttropp ett årligt pensionsunderstöd av 2.000 kronor att utgå från och med den 1 juli 1939 under Luttropps återstående levnad.

Drätselkammaren, som jämväl förehaft ärendet till förberedande behandling, hade i avgivet utlåtande den 4 innevarande maj tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 81) yrkade dels herr Granér återremiss av ärendet till lönenämnden och drätselkammaren för ytterligare beredning, dels ock herr Eklund bifall till drätselkammarens hemställan.

Vid efter överläggningens slut först framställd proposition å herr Granérs yrkande och frågan om ärendets omedelbara avgörande beslöto stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 31 ja emot 13 nej, avgivna för bifall till herr Granérs yrkande, att nu företaga ärendet till avgörande.

Härefter godkände stadsfullmäktige utan omröstning lönenämndens av drätselkammaren förordade förslag.

§ 114.

Ang. representation vid en stadsbygg-

I anledning av en skrivelse från organisationskommittén för en blivande internationell stadsbyggnadskongress i Stockholm innevarande års sommar med förfrågan, *dels* huruvida Västerås stad vore villig ingå som medlem i In-

nadskongres i Stockholm.

ternationella Stadsbyggnadskonfederationen, *dels* om staden önskade sända delegater till kongressen och *dels* huruvida staden hade för avsikt att deltaga uti den i samband med kongressen planerade skandinaviska bostads- och stadsplaneutställningen, hade drätselkammaren i avgivet utlåtande den 4 innevarande maj hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* avslå erbjudandet att ingå som medlem i Internationella Stadsbyggnadskonfederationen samt att deltaga i den planerade bostads- och stadsplaneutställningen, samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att på lämpligt sätt låta representera staden vid den av federationen anordnade kongressen instundande sommar.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 82) fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri till alla delar i överensstämmelse med drätselkammarens hemställan.

§ 115.

Ang. inredning av ytterligare lokaler i tekniska skolan.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande maj under tillstyrkande av berörda framställning hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inredning och utrustning av undervisningslokaler i översta våningen av den för stadens yrkesskolor och elektrotekniska fackskolan avsedda skolbyggnaden ställa till skolstyrelsens förfogande ett anslag å 36.000 kronor samt *att* beloppet i fråga skulle i mån av behov förskotteras av tillgängliga medel och efter förslag av drätselkammaren bliva föremål för slutlig täckning i samband med uppgörande av budgeten för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 83) godkände stadsfullmäktige utan omröstning vad drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 116.

Ang. upplåtelse av mark åt Västerås kanotförening.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 84) hade drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte uttala *att* från stadsfullmäktiges sida intet vore att erinra emot en upplåtelse av mark från Västerås Masugns AB tillhörigt område till Västerås kanotförening under i skrivelsen angivna villkor.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 117.

Ang. ändring av stadsplanen för kv. Inge.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 nästlidne april hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett vid skrivelsen fogat, av stadsingenjören Schiött och stadsarkitekten Ahlbom den 16 november 1938 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Inge i Västerås stad ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande stadsfullmäktiges beslut i ärendet för fastställelse.

Drätselkammaren, som förberedelsevis behandlat förslaget, hade i skrivelse den 4 innevarande maj tillstyrkt byggnadsnämndens förslag och samtidigt meddelat, att drätseldirektören Öberg vid ärendets behandling i drätselkammaren anmält reservation mot den föreslagna breddningen av Vasagatan från 14 till 18 meter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 85) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning byggnadsnämndens framställning.

§ 118.

Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i vissa gatusträckningar.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 25 nästlidne april hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville för anläggning av följande ledningar, nämligen:

1) avloppsledning från Floragatan genom Eriksgatan, Västmannagatan, Backgatan och Valhallagatan till den avskärande kulvertledningen ävensom vatten- och gasledningar i samma sträcka utom i Valhallagatan,
2) vatten-, avlopps- och gasledningar i Kungsgatan mellan Slottsgatan och Källgatan,
3) vatten-, avlopps- och gasledningar i Östermalmsgatan mellan Karlsgatan och Kopparbergsvägen (avloppsledning dock endast i en del av sträckningen),
4) gasledning i Stora gatan mellan Köpmangatan och Vasagatan, samt
5, 6 och 7) vatten- och gasledningar i Västra Bergsgatan, i Gustafsgatan mellan Floragatan och Västmannagatan samt i Floragatan mellan Stora gatan och Kristinagatan,

anvisa ett sammanlagt anslag av 85.975 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren, som utlåtit sig i ärendet den 11 innevarande maj, hade därvid för sin del hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för anläggande av de i vatten- och gasverksstyrelsens berörda skrivelse omförmälda ledningar för vatten, avlopp och gas ställa till styrelsens förfogande ett anslag om 85.975 kronor, samt *att* anslaget ifråga skulle förskotteras av till-

gängliga medel och efter förslag av drätselkammaren bliva föremål för slutlig täckning i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 86) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i överensstämmelse med drätselkammarens ändringsförslag.

§ 119.

Ang. anläggning av vissa elektriska ledningar.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 25 nästlidne april hade vatten- och gasverksstyrelsen jämte annat hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa sammanlagt 24.500 kronor av driftmedel att påföras kontot övergång till växelström för nedläggning av elektriska jordkablar i delar av Floragatan, Västermalmsgatan, Stora gatan och Östermalmsgatan.

Drätselkammaren hade utlåtit sig i ärendet den 11 innevarande maj och därvid hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anläggande av elektriska jordkablar i delar av Stora gatan, Floragatan, Västermalmsgatan och Östermalmsgatan i enlighet med vatten- och gasverksstyrelsens skrivelse i ärendet anvisa ett belopp av 24.500 kronor att utgå av driftmedel och påföras kontot övergång till växelström.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 87) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning styrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 120.

Ang. ändring av elektriska taxan nr 11.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 25 nästlidne april hade vatten- och gasverksstyrelsen föreslagit, att sista stycket i den för staden gällande elektriska Taxa 11 måtte erhålla följande ändrade lydelse: "Energiavgift 7 öre per kWh under månaderna september—april intill 10 kWh per tariffenhet och 5 öre pr kWh för därutöver under samma tid uttagen ström samt 3,5 öre per kWh under månaderna maj—augusti" samt att den föreslagna ändringen måtte vinna tillämpning efter avläsningen för innevarade års första kvartal.

Drätselkammaren hade i avgivet utlåtande den 11 innevarande maj tillstyrkt vatten- och gasverksstyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 88) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 121.

Företogs till behandling fråga om val av brottmålsrådman och magistratsrådman i staden.

Ang. val av brottmålsrådman och magistratsrådman.

I detta ärende hade magistraten, jämte samtliga ansökningshandlingar till de ledigkungjorda befattningarna överlämnat följande skrivelse:

”Till Stadsfullmäktige.

Kungl. Maj:t har den 31 mars 1939 fastställt den av stadsfullmäktige i staden den 30 juni 1938 antagna arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten i Västerås, — innebärande att vid rådhusrätten och magistraten skola finnas en borgmästare och tre lagfarna rådmän nämligen en civilrådman, en brottmålsrådman och en magistratsrådman, — samt därvid tillika förordnat, att arbetsordningen och lönestaten skola träda i kraft den dag då nyutsedd ordinarie innehavare av befattningen såsom stadsfiskal och polismästare tillträdde sin tjänst.

Borgmästare Bergquist och rådmannen Hedenström hava därefter förklarat sig villiga att övergå å den nya lönestaten från och med dagen för dess ikraftträdande, varjämte rådmannen Hedenström förklarat att han med övergång till den nya lönestaten vore beredd att från och med den dag arbetsordningen och lönestaten trädde i kraft tillträda befattningen såsom civilrådman.

I anledning av vad sålunda förekommit har magistraten till ansökan lediga kungjort befattningarna såsom brottmålsrådman och magistratsrådman.

Vid ansökningstidens utgång hava följande anmält sig såsom sökande till endera av befattningarna såsom brottmålsrådman eller magistratsrådman

R. von Delwig, A. D. Hammarberg, E. V. Henriksson, N. O. Karell, O. L. Knöös, J. O. T. Landahl, M. C. A. Lindheimer, H. T. B. Sandegren, H. K. E. Schöldström, L. J. E. Thorsell, G. V. Tryselius och K. G. Wetterling

samt till endast befattningen såsom brottmålsrådman

C. A. Brusén, F. Höijer och C. L. Janssen.

Magistraten, som funnit samtliga sökande behöriga till erhållande av ifrågavarande befattningar, får härmed överlämna ansökningshandlingarna.

Västerås rådhus den 15 maj 1939.

På Magistratens vägnar:

Thorwald Bergguist.

Åke Martenius.”

Vidare hade beredningsutskottet, som beretts tillfälle avgiva förberedande utlåtande i ärendet, inkommit med följande yttrande:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Kungl. Maj:t fastställt den av stadsfullmäktige den 30 juni 1938 antagna nya arbetsordningen och lönestaten för rådhusrätten och magistraten i Västerås, hava de nuvarande ordinarie ledamöterna av rådhusrätten och magistraten, borgmästaren Bergquist och rådmannen Hedenström, förklarat sig villiga att övergå å den nya lönestaten. Rådmannen Hedenström har härjämte förklarat sig beredd att från och med den dag arbetsordningen och lönestaten trädde i kraft tillträda befattningen såsom civilrådman. Med anledning härav har magistraten till ansökan lediga kungjort befattningarna såsom brottmålsrådman och magistratsrådman.

Med förmälan att vid ansökningstidens utgång femton sökande anmält sig, därav tre endast sökt tjänsten såsom brottmålsrådman och övriga endera av befattningarna, har magistraten med skrivelse den 15 innevarande maj till stadsfullmäktige överlämnat samtliga ansökningshandlingar ävensom meddelat, att magistraten funnit samtliga sökande behöriga till erhållande av befattningarna.

Beredningsutskottet, som beretts tillfälle att avgiva förberedande utlåtande i ärendet, får anföra. Beträffande de sökandes namn, ålder och meriter får utskottet hänvisa till bifogade förteckning. Utskottet har efter prövning av de sökandes meriter och med den kännedom om sökandena, som utskottet i övrigt förskaffat sig, upprättat följande förslag till de båda lediga rådmansbefattningarna.

Till befattningen som *brottmålsrådman* hava följande sökande ansetts i första rummet böra ifrågakomma

1) rådmannen Folke Höijer, Jönköping,
2) sekreteraren hos Justitiekanslersämbetet Carl Allan Brusén, Stockholm,
3) t. f. assessorn Carl Ludvig Janssen, Norrköping.

Beredningsutskottet förordar för sin del val av rådmannen Höijer.

Till befattningen som *magistratsrådman* har följande förslag uppgjorts.

1) t. f. rådmannen Martin Lindheimer, Västerås,
2) stadsnotarien Hilding Schöldström, Linköping,
3) t. f. borgmästaren Olle Knöös, Filipstad.

Till erhållande av befattningen förordar beredningsutskottet t. f. rådmannen Lindheimer.

Med hänvisning till föreskriften i Kungl. Brevet den 31 mars 1939 angående fastställande av den nya arbetsordningen och lönestaten för rådhusrätten och magistraten i Västerås får beredningsutskottet tillika föreslå, att de nyvalda rådmännen förklaras skola tillträda sina befattningar den dag, då nyutsedd ordinarie innehavare av befattningen som stadsfiskal och polismästare tillträder sin tjänst.

Västerås den 16 maj 1939.

För beredningsutskottet:

Ernst Johansson.

Thjelvar Hedberg."

Ovanintagna handlingar jämte en förteckning över de sökande och deras huvudsakliga meriter hade mångfaldigats och med kallelsen till dagens sammanträde delgivits stadsfullmäktiges ledamöter.

Sedan handlingarna i ärendet föredragits och herr Engdahl förordat, att t. f. rådmannen Lindheimer måtte väljas till brottmålsrådman, förklarade sig stadsfullmäktige beredda att nu företaga ifrågavarande val, och förrättades valen i båda fallen med slutna sedlar.

Det först förrättade valet avsåg innehavare av brottmålsrådmanstjänsten och utföll så, att härtill utsågs rådmannen Folke Höijer i Jönköping med 31 röster. 14 röster tillföllo t. f. rådmannen Martin Lindheimer i Västerås, varjämte 1 blank röstsedel avlämnades.

Härefter företogs val av magistratsrådman och utsågs därtill till innehavare av tjänsten t. f. rådmannen Martin Lindheimer i Västerås med 42 röster. 1 röst vardera tillföllo t. f. rådmannen Bertil Sandegren i Västerås och stadsnotarien Hilding Schöldström i Linköping, varjämte 2 blanka röstsedlar avlämnades.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige enligt beredningsutskottets förslag förklara, att de nyvalde rådmännen skulle tillträda sina befattningar den dag, då nyutsedd ordinarie innehavare av befattningen som stadsfiskal och polismästare tillträdde sin tjänst.

§ 122.

Ang. tilläggsanslag för uppförande av nytt tullhus.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 89) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att för* nya tullhusets uppförande och färdigställande ställa till

drätselkammarens förfogande ett tilläggsanslag å 29.000 kronor, att utgå av tillgängliga medel och bliva föremål för slutlig täckning efter förslag av drätselkammaren i samband med behandlingen av 1940 års budget.

Stadsfullmäktige godkände utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 123.

Ang. understöd åt Framtidsförbundets allmänna sjukkassas avdelning i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 27 nästlidne april till drätselkammaren remitterat en av herr Lund samma dag väckt motion om understöd åt Framtidsförbundets allmänna sjukkassas avdelning i Västerås, hade drätselkammaren i avgivet utlåtande den 11 innevarande maj på anförda grunder hemställt, att motionen icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 90) och sedan herr Lund yrkat bifall till motionen och herr Eklund bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 39 ja emot 5 nej, avgivna för bifall till herr Lunds yrkande, att motionen i enlighet med drätselkammarens hemställan icke skulle föranleda någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

§ 124.

Ang. omläggning av en del av Köpingsvägen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 91) hade drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* låta i enlighet med de i Kungl. Maj:ts beslut den 31 mars 1939 angivna villkor och med anlitande av beviljade automobilskattemedel utföra omläggning och förberedande arbeten för stensättning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och stadsgränsen vid Långängskrogen, *att* för ändamålet anvisa det belopp som erfordras utöver statsbidraget eller 88.800 kronor, att utgå av tillgängliga medel och sedermera efter förslag av drätselkammaren bliva föremål för slutlig täckning, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att förvärva för vägens omläggning erforderlig mark och i övrigt vidtaga alla för arbetets genomförande erforderliga åtgärder.

Stadsfullmäktige biföllo efter av skrivelsen tagen del och sedan herr Eklund på av herr Pers framställd förfrågan upplyst, att omläggningen av Köpingsvägen mellan Hammarby banvaktstuga och Långängskrogen vore avsedd att ske så, att den komme att dragas norr om och utmed järnvägslinjen till Dingtuna, utan omröstning vad drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 125.

Med anledning av en framställning från rektor vid högre allmänna läroverket hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 92) hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* tills vidare åtaga sig att avlöna den vid den till läroverket upplåtna seminariebyggnaden anställde vaktmästaren, samt *att* innevarande år för ändamålet anslå 1.200 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Ang. bidrag till högre allmänna läroverkets vaktmästarekostnad.

Stadsfullmäktige biföllo på yrkande av herr Norrman utan omröstning drätselkammarens sålunda gjorda hemställan.

§ 126.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 93) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, försälja staden tillhörig tomtmark inom stadsägan 2239 A samt ett som gatumark betecknat område litt bt mellan Solvägen och stadsägan 460.

Ang. försäljning av mark av f. d. regementsområdet samt ett förutvarande vägområde inom västra förstaden.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 127.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande maj hade hamnstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* anslå 4.530 kronor för inköp av två nya malmtransportband för malmtippen vid stadens djuphamn.

Ang. anskaffande av anordningar vid malmtippen i djuphamnen.

Drätselkammaren hade i häröver den 11 innevarande maj avgivet utlåtande för sin del hemställt, att stadsfullmäktige måtte för ändamålet anvisa 4.530 kronor att utgå av tillgängliga medel och påföras hamnen i 1940 års stat.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 94) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 128.

Sedan från Svenska Stadsförbundet inkommit meddelande, att förbundets 10:de ordinarie kongress komme att avhållas i Eskilstuna den 11 och 12 augusti innevarande år, valde stadsfullmäktige till stadens ombud vid kon-

Ang. val av ombud vid Svenska Stadsförbundets kongress.

gressen i enlighet med av beredningsutskottet avgivet förslag och nu framställda ändringsförslag måleriföreståndaren Albert Lundkvist, byggmästaren Fritz Eklund, överingenjören Carl Henning och statens lantbruksingenjör H. Welin-Berger samt till suppleanter för dem kassören Einar Keijser, stuveriförmannen Carl Hellström, ingenjören Valter Åkerman och inköpschefen John Lundgren, att inträda vid förfall för de valda ombuden i den ordning dessa och suppleanterna blivit här ovan nämnda.

§ 129.

Ang. utredning ang. barnträdgårdsverksamhet.

Sedan stadsfullmäktige den 23 sistlidne februari till folkskolestyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet för utlåtande remitterat en samma dag av fruarna Holmström och Berg samt herr Svanström väckt motion om verkställandet av en förutsättningslös utredning rörande anordnandet av barnträdgårdsverksamhet under kommunal medverkan m. m., hade nu de begärda yttrandena till stadsfullmäktige inkommit.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 96) beslöto stadsfullmäktige i överensstämmelse med förslag av beredningsutskottet och på yrkande av herr Svanström *att* tillsätta en kommitté på fem personer för utredning av frågan om anordnande av barnträdgårdsverksamhet under kommunal medverkan och i samband därmed stående frågor.

Till ledamöter i kommittén valdes härefter likaledes enligt beredningsutskottets förslag med acklamation herrar kassören Einar Keijser, journalisten Fritz Svanström, fruarna Ebba Holmström och Elisabeth Bostrand samt leg. läkaren Paul W. Fritsch med herr Svanström som sammankallande.

§ 130.

Ang. fastställande av Västerås stads vapen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 sistlidne mars hade magistraten, med överlämnande av en av Riksheraldikerämbetet verkställd och i skrivelse till Västerås stad den 4 mars 1939 avfattad utredning, hemställt, att stadsfullmäktige ville hos Kungl. Maj:t anhålla om fastställelse av stadens vapen i enlighet med Riksheraldikerämbetets i berörda utredning avgivna förslag.

Beredningsutskottet, som anmodats yttra sig i ärendet, hade i avgivet utlåtande den 10 innevarande maj på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hemställa hos Riksheraldikerämbetet, att ämbetet ville låta närmare utforma stadens vapen i överensstämmelse med den av ämbe-

tet verkställda och i detta ärende åberopade utredning samt hos Kungl. Maj:t göra underdånig ansökan om fastställelse av stadens vapen i enlighet med det sålunda utformade förslaget.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 97) fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i frågan i överensstämmelse med beredningsutskottets förslag.

§ 131.

Ang. yttrande över besvär rörande kommunala tilläggspensioner åt folkskolans lärarepersonal.

Sedan magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av de besvär, som hos länsstyrelsen anförts av folkskollärarna J. T. Naeslund och M. Wallander samt småskollärarinnorna Olga Norling, Elin Svensson och Anna von Essen över stadsfullmäktiges beslut den 23 februari 1939 att avslå folkskolestyrelsens framställning om beviljande av personlig pensionsfyllnad åt klagandena samt stadsfullmäktige den 30 sistlidne mars remitterat handlingarna i ärendet till lönenämnden och beredningsutskottet för förberedande behandling, hade nu *dels* lönenämnden i skrivelse den 18 nästlidne april hemställt, att stadsfullmäktige ville, med åberopande av vad lönenämnden i sitt nu avgivna yttrande och förut anfört, vidhålla sitt i ärendet fattade beslut, *dels* ock beredningsutskottet i utlåtande av den 10 innevarande maj föreslagit, att stadsfullmäktige ville besluta att under åberopande av den i ärendet tidigare verkställda utredningen, hemställa att besvären måtte lämnas utan avseende, varjämte beredningsutskottet meddelat, att reservation emot utskottets beslut anförts av dess ledamöter herrar Leontein och Trangius samt fru Berg, vilka företrätt den meningen, att besvären borde bifallas.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 98) och sedan fru Berg yrkat, att stadsfullmäktige måtte fatta beslut enligt hennes inom beredningsutskottet avgivna reservation och herr Robsahm instämt i detta yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att i enlighet med beredningsutskottets förslag hos länsstyrelsen påyrka, att besvären måtte lämnas utan avseende.

§ 132.

Ang. anslagsförfoganden i samband med 1938 års bokslut.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 99) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville godkänna följande av drätselkammaren vidtagna åtgärder i samband med upprättandet av 1938 års bokslut för staden:

1) Fullständig bortskrivning av en i tidigare års bokslut till 100.000 kronor upptagen fordran å skatterestantier;

2) Täckning genom tillgängligt överskott av löpande inkomster av ett sedan flera år balanserat underskott å anslag av lånemedel, utgörande efter avdrag av befintliga överskott å andra lånemedelsanslag 94.956 kronor 51 öre;

3) Gäldande likaledes av löpande inkomstöverskott av följande överskridanden å äldre anslag av skattemedel:

Restaurering av Djäknebergsskolan	20.528:86
Gångbana på Tegnérgatan	8.552:77
Kulvert i Persbobäcken, Övre Rosenhill	2.764:85
Garage för motorredskap	1.645:50
Grundförstärkning av stadshotellet	11.838:17
Breddning och förbättring av Hållgatan	3.982:95
Inköp av jordbrukstraktor.............................	6:75;

4) Täckning genom ianspråktagande av motsvarande belopp ur järnvägsmedelsfonden av i samband med stadens teckning av aktier i AB Västeråsbanans Intressenter uppkomna utgifter å sammanlagt 102.569 kronor 88 öre;

5) Överförande till Reserverade köpeskillingsmedelsfonden av det återstående fondkapitalet, 400 kronor, i Lundby Magasinsfond;

6) Avskrivning av det återstående bokförda värdet, 2 kronor, av stadens aktier i Sala—Gysinge—Gefle Järnvägsaktiebolag, vilka efter likvidation av järnvägen saknade varje värde.

Efter av skrivelsen tagen del godkände stadsfullmäktige utan omröstning vad drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 133.

Badhusstyrelsens berättelse för år 1938.

Badhusstyrelsens till stadsfullmäktige överlämnade verksamhetsberättelse för år 1938 anmäldes och lades till handlingarna (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 100).

§ 134.

Ang. tillstånd för Anna Sofia Nilsson att

Sedan magistraten genom resolution den 15 sistlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Anna Sofia Nilsson hos Länsstyrelsen i Västmanlands län gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka

pilsnerdricka under tiden till den 1 oktober 1939 hade nykterhetsnämnden, som handhaft ärendet till förberedande behandling, i avgivet utlåtande den 15 innevarande maj anfört bl. a. följande: *utskänka pilsnerdricka.*

"Vid ansökan fanns fogad förklaring av den föregående innehavaren av den matserveringsrörelse i samband varmed utskänkningen skulle utövas, att denne avstod från den honom beviljade utskänkningsrätten, därest rättighet beviljades Anna Sofia Nilsson.

Då av handlingarna och en av nämndens tillsyningsman verkställd undersökning framgår, att sökanden anses lämplig att handhava matserveringsrörelse förbunden med utskänkning av pilsnerdricka, får nämnden tillstyrka bifall till ansökningen.

Med anledning härav hemställer nykterhetsnämnden, *att* stadsfullmäktige måtte hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till den av Anna Sofia Nilsson gjorda framställningen om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Karlsgatan 4 till den 1 oktober 1939 i samband med matserveringsrörelse utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i frågan enligt nykterhetsnämndens hemställan.

§ 135.

Ang. tillstånd för Anna Sofia Nilsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten genom resolution den 18 sistlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Anna Sofia Nilsson hos Länsstyrelsen i Västmanlands län gjord ansökning om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka under tiden 1 oktober 1939—30 september 1942 hade nykterhetsnämnden, som handhaft ärendet till förberedande behandling, i avgivet utlåtande den 17 nästlidne april anfört bl. a. följande:

"Då av handlingarna och en av nämndens tillsyningsman verkställd undersökning framgår, att sökanden anses lämplig att handhava matserveringsrörelse förbunden med utskänkning av pilsnerdricka, får nämnden på sätt nedan sägs tillstyrka bifall till denna framställning.

Enligt tidigare tillämpad praxis har tillstånd till pilsnerutskänkning första gången beviljats för endast ett år, varför nämnden nu förordar, att sökanden beviljas utskänkningsrätt till den 1 oktober 1940.

Nykterhetsnämnden får alltså hemställa, *att* stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka, att Anna Sofia Nilsson beviljas tillstånd att i lokaler inom fastigheten Karlsgatan 4 från den 1 oktober 1939 till den 1 oktober 1940 i samband med matserveringsrörelse utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i frågan enligt nykterhetsnämndens hemställan.

§ 136.

Ang. tillstånd för Sigrid Susanna Jansson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten genom resolution den 15 sistlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Sigrid Susanna Jansson hos Länsstyrelsen i Västmanlands län gjord ansökning om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka under tiden 1 juli—30 september 1939, hade nykterhetsnämnden, som handhaft ärendet till förberedande behandling, i avgivet utlåtande den 17 nästlidne april anfört bl. a. följande:

"Vid ansökan fanns fogad förklaring av den föregående innehavaren av den matserveringsrörelse i samband varmed utskänkningen skulle utövas, att denne avstod från den honom beviljade utskänkningsrätten, därest rättighet beviljades Sigrid Susanna Jansson.

Då av handlingarna och en av nämndens tillsyningsman verkställd undersökning framgår, att sökanden anses lämplig att handhava matserveringsrörelse förbunden med utskänkning av pilsnerdricka och då det i detta fall jämväl är fråga om fortsättande av en tidigare bedriven rörelse, får nykterhetsnämnden tillstyrka bifall till framställningen.

Med anledning härav hemställer nykterhetsnämnden, att stadsfullmäktige måtte hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till den av Sigrid Susanna Jansson gjorda framställningen om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Trädgårdsgatan 8 från den 1 juli 1939 till den 1 oktober 1939 i samband med matserveringsrörelse utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i frågan enligt nykterhetsnämndens hemställan.

§ 137.

Ang. tillstånd för Sigrid Susanna Jansson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten genom resolution den 18 sistlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Sigrid Susanna Jansson hos Länsstyrelsen i Västmanlands län gjord ansökning om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka under tiden 1 oktober 1939—30 september 1942, hade nykterhetsnämnden, som handhaft ärendet till förberedande behandling, i avgivet utlåtande den 17 nästlidne april anfört bl. a. följande:

"I annan skrivelse denna dag har nämnden, emedan det av ansökningshandlingarna framgick, att sökanden ansågs lämplig att handhava matserveringsrörelse förbunden med pilsnerutskänkning, tillstyrkt bifall till en av samma sökande gjord framställning, att under tiden 1 juli—1 oktober 1939 i samma lokaler få utskänka pilsnerdricka.

Med anledning härav och åberopande sagda grund får nämnden på sätt nedan sägs tillstyrka den nu ifrågavarande ansökningen.

Enligt tidigare tillämpad praxis har tillstånd till pilsnerutskänkning första gången beviljats för endast ett år, varför nämnden nu förordar, att sökanden beviljas utskänkningsrättighet till den 1 oktober 1940.

Nykterhetsnämnden får alltså hemställa, att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka, att Signe Susanna Jansson beviljas tillstånd att i lokaler inom fastigheten Trädgårdsgatan 8 från den 1 oktober 1939 till den 1 oktober 1940 i samband med matserveringsrörelse utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i frågan enligt nykterhetsnämndens hemställan.

§ 138.

Ang. tillstånd för Åke Sörman att utskänka pilsnerdricka

Sedan magistraten genom resolution den 18 sistlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Åke Sörman såsom restaurantföreståndare hos Konsumtionsföreningen Västerås med omnejd u. p. a. hos Länsstyrelsen i Västmanlands län gjord ansökning om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka under tiden 1 oktober 1939—30 september 1942, hade nykterhetsnämnden, som handhaft ärendet till förberedande behandling, i avgivet utlåtande den 17 nästlidne april anfört bl. a. följande:

"Då någon anmärkning emot sökandens sätt att handhava den honom beviljade rättigheten icke förekommit, får nämnden tillstyrka bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden hemställer alltså, att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka bifall till den av källarmästaren Sörman gjorda framställningen om tillstånd att från den 1 oktober 1939 till den 1 oktober 1942 till spisande gäster få utskänka pilsnerdricka i lokaler inom fastigheten Smedjegatan 14 dels stadigvarande i föreningens matsalar två trappor upp, dels ock till slutna sällskap som efter förutgången beställning ensamma helt eller delvis disponera föreningens konditorilokaler en trappa upp."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i frågan enligt nykterhetsnämndens hemställan.

§ 139.

Ang. tillstånd för Greta Magnusson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten genom resolution den 18 sistlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Greta Magnusson hos Länsstyrelsen i Västmanlands län gjord ansökning om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka under tiden 1 oktober 1939—30 september 1942, hade nykterhetsnämnden, som handhaft ärendet till förberedande behandling, i avgivet utlåtande den 17 nästlidne april anfört bl. a. följande:

"Då någon anmärkning emot sökandens sätt att handhava den henne beviljade rättigheten icke förekommit, får nämnden tillstyrka bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden hemställer alltså, att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka bifall till den av Greta Magnusson gjorda framställningen om tillstånd att från den 1 oktober 1939 till den 1 oktober 1942 till spisande gäster i lunchrestaurangen Grands lokaler i fastigheten Kopparbergsvägen 14 få utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i frågan enligt nykterhetsnämndens hemställan.

§ 140.

Ang. tillstånd för Edla Beckström att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten genom resolution den 18 sistlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Edla Beckström hos Länsstyrelsen i Västmanlands län gjord ansökning om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka under tiden 1 oktober 1939—30 september 1942, hade nykterhetsnämnden, som handhaft ärendet till förberedande behandling, i avgivet utlåtande den 17 nästlidne april anfört bl. a. följande:

"Då någon anmärkning emot sökandens sätt att handhava den henne beviljade rättigheten icke förekommit, får nämnden tillstyrka bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden hemställer alltså, att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka bifall till den av Edla Beckström gjorda framställningen om tillstånd att från den 1 oktober 1939 till den 1 oktober 1942 till spisande gäster i lokaler inom fastigheten Stora gatan 46 får utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i frågan enligt nykterhetsnämndens hemställan.

§ 141.

Ang. tillstånd för Brita Östman att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten genom resolution den 18 sistlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Brita Östman hos Länsstyrelsen i Västmanlands län gjord ansökning om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka under tiden 1 oktober 1939—30 september 1942, hade nykterhetsnämnden, som handhaft ärendet till förberedande behandling, i avgivet utlåtande den 17 nästlidne april anfört bl. a. följande:

"Då någon anmärkning emot sökandens sätt att handhava den henne beviljade rättigheten icke förekommit, får nämnden tillstyrka bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden hemställer alltså, att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka bifall till den av Brita Östman gjorda framställningen om tillstånd att från den 1 oktober 1939 till den 1 oktober 1942 i lokaler inom fastigheten Stora gatan 4 till spisande gäster få utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i frågan enligt nykterhetsnämndens hemställan.

§ 142.

Ang. tillstånd för Hilma Elvira Grybe att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten genom resolution den 18 sistlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Hilma Elvira Grybe hos Länsstyrelsen i Västmanlands län gjord ansökning om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka under tiden 1 oktober 1939—30 september 1942, hade nykterhetsnämnden, som handhaft ärendet till förberedande behandling, i avgivet utlåtande den 17 nästlidne april anfört bl. a. följande:

"Något tillstånd att utskänka pilsnerdricka i ifrågavarande lokaler har förut icke varit beviljat. Då emellertid av de ansökningen bilagda handlingarna och av den utav nämndens tillsyningsman verkställda utredningen framgår, att sökanden synes vara lämplig att idka matserveringsrörelse förbunden med utskänkning av pilsnerdricka och då ett legitimt behov av den sökta rättigheten synes föreligga, får nämnden på sätt nedan sägs tillstyrka bifall till framställningen.

Enligt tidigare tillämpad praxis har tillstånd till pilsnerutskänkning första gången beviljats för endast ett år, varför nämnden nu förordar, att sökanden beviljas utskänkningsrätttighet till den 1 oktober 1940.

Nykterhetsnämnden hemställer alltså, att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka att Hilma Elvira Grybe beviljas tillstånd att i lokaler inom fastigheten Utanbygatan 19 från den 1 oktober 1939 till den 1 oktober 1940 till spisande gäster få utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i frågan enligt nykterhetsnämndens hemställan.

§ 143.

Ang. tillstånd för Martin Svenson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten genom resolution den 18 sistlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Martin Svensson hos Länsstyrelsen i Västmanlands län gjord ansökning om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka under tiden 1 oktober 1939—1 oktober 1942, hade nykterhetsnämnden, som handhaft ärendet till förberedande behandling, i avgivet utlåtande den 17 nästlidne april anfört bl. a. följande:

"Något tillstånd till pilsnerutskänkning i ifrågavarande lokaler finnes för närvarande icke.

Av ansökningen bifogade handlingar synes sökanden vara lämplig idka matserveringsrörelse i samband med pilsnerutskänkning.

Nykterhetsnämnden har emellertid inhämtat, att sökanden icke bedriver någon med övriga matserveringsrörelser eller pensionat jämförbar rörelse. Sökandens avsikt torde endast vara att tillhandahålla hotellets gäster pilsnerdricka.

Då med hänsyn härtill det icke torde föreligga något berättigat behov till utskänkning av pilsnerdricka, får nykterhetsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte avstyrka bifall å Martin Svenssons anhållan att i Hotell Svea vid Vasagatan 22 få från den 1 oktober 1939 till den 1 oktober 1942 till gäster utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i frågan enligt nykterhetsnämndens hemställan.

§ 144.

Ang. tillstånd för Theofil Öberg för Västerås Kaféaktiebolag att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten genom resolution den 18 sistlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Theofil Öberg såsom representant för Västerås Kaféaktiebolag hos Länsstyrelsen i Västmanlands län gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka under tiden 1 oktober 1939—1 oktober 1942, hade nykterhetsnämnden, som handhaft ärendet till förberedande behandling, i avgivet utlåtande den 15 innevarande maj anfört bl. a. följande:

"Då någon anmärkning emot sökandens sätt att handhava den honom beviljade rättigheten icke förekommit, får nämnden tillstyrka bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden hemställer alltså, att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka bifall till den av drätseldirektören Öberg gjorda framställningen om tillstånd att från den 1 oktober 1939 till den 1 oktober 1942 i lokaler inom fastigheten Stora gatan 6—8 få utskänka pilsnerdricka, varvid likväl de av länsstyrelsen senast fastställda villkoren i den omfattning länsstyrelsen prövar nödigt borde äga fortsatt giltighet."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i frågan enligt nykterhetsnämndens hemställan.

§ 145.

Ang. tillstånd för Axel Gun-

Sedan magistraten geno mresolution den 18 sistlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Axel Gunnar Bohman såsom repre-

sentant för Stockholmsdistriktets Allmänna Restaurantaktiebolag hos Länsstyrelsen i Västmanlands län gjord ansökning om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka under tiden 1 oktober 1939—1 oktober 1942, hade nykterhetsnämnden, som handhaft ärendet till förberedande behandling, i avgivet utlåtande den 15 innevarande maj anfört bl. a. följande:

nar Bohman att utskänka pilsnerdricka.

”Enligt gällande lag har Systemaktiebolaget i Västerås, enär ifrågavarande restaurant är en s. k. folkrestaurant, icke rätt att till annan överlåta sitt tillstånd att där utskänka sprit. Stockholmsdistriktets Allmänna Restaurantaktiebolag har för den skull endast fått i uppdrag att handhava utskänkningen i Vasakällaren. Då utskänkning av pilsnerdricka utan särskilt tillstånd får utövas endast av den, som äger rätt till utskänkning av spritdrycker eller vin, måste nu Stockholmsbolaget formellt anhålla om pilsnerutskänkningsrättigheter.

Med anledning härav får nykterhetsnämnden tillstyrka bifall till framställningen och hemställer, att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka bifall till den av G. Bohman gjorda ansökningen om tillstånd att från och med den 1 oktober 1939 till och med den 30 september 1942 få utskänka pilsnerdricka inom restaurant Vasakällaren i Västerås.”

Efter föredragning av handlingarna i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i frågan enligt nykterhetsnämndens hemställan.

§ 146.

Ang. tillstånd för Erik Ragnar Eriksson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan magistraten genom resolution den 27 sistlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Erik Ragnar Eriksson hos Länsstyrelsen i Västmanlands län gjord ansökning om tillstånd att här i staden försälja pilsnerdricka till avhämtning, hade nykterhetsnämnden, som handhaft ärendet till förberedande behandling, i avgivet utlåtande den 17 sistlidne april anfört bl. a. följande:

”Av ansökningen framgick, att sökanden övertagit rörelsen, att den tidigare innehavaren innehaft rättighet till pilsnerförsäljning och att sökanden under de senaste sju åren varit föreståndare för affären. Såsom motiv för ansökningen anförde sökanden, att affärens kundkrets delvis bestod av befolkning å öar i Mälaren, vilken befolkning icke kunde tillgodose sitt behov av pilsnerdricka på samma sätt som stadens. Ytterligare anförde sökanden att en del av kundkretsen tillhörde de till hamnen kommande fartygen.

Då det av ansökningen bifogade intyg framgår, dels att sökanden tidigare skött pilsnerförsäljningen oklanderligt och dels att han är skickad att handhava denna försäljning och då det är nykterhetsnämndens åsikt, att det är

lämpligt med ett pilsnerförsäljningsställe i denna del av staden, får nämnden hemställa, att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka bifall till Erikssons hemställan att få till avhämtning försälja pilsnerdricka från affärslokalen i fastigheten Hamngatan 14."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet yrkade dels herrar C. W. Karlsson och Hult bifall till nykterhetsnämndens hemställan dels ock herr Lundberg, med vilken herrar Sjöberg och Hellblom förenade sig, att stadsfullmäktige måtte under åberopande av tidigare inom stadsfullmäktige allmänt gjorda uttalanden, att antalet försäljningsställen för pilsnerdricka borde nedbringas i den mån så lämpligen kunde ske, avstyrka bifall till ansökningen.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 27 nej emot 12 ja avgivna för nykterhetsnämndens förslag att i enlighet med herr Lundbergs yrkande hos länsstyrelsen avstyrka bifall till den föreliggande ansökningen.

§ 147.

Ang. utskänkningstid å I klass restauranter.

Sedan magistraten genom resolution den 24 nästlidne april infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Systemaktiebolaget i Västerås hos Länsstyrelsen i Västmanlands län gjord anhållan, att utskänkning av rusdrycker finge för tiden till och med den 30 september 1941 fortgå till kl. 12 midnatt å Stadshotellet, paviljongen i Stadsparken, utvärdshuset Elba samt restaurant Klippan, hade nykterhetsnämnden, som handhaft ärendet till förberedande behandling, i avgivet utlåtande den 15 innevarande maj hemställt, att stadsfullmäktige måtte tillstyrka bifall till ansökningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet fattade stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo att ärendet, ehuru icke upptaget å kallelsen till sammanträdet, nu finge företagas till avgörande, utan omröstning sitt beslut i frågan enligt nykterhetsnämndens hemställan.

§ 148.

Ang. arbets- och löneavtal med till Sv. kom.-

Genom resolution den 10 innevarande maj hade magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av besvär, som av drätseldirektör Theofil Öberg anförts över stadsfullmäktiges beslut den 27 nästlidne april ang.

godkännande av ett kollektivt arbets- och löneavtal rörande stadens till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare.

arb.-förb. anslutna befattningshavare.

Stadsfullmäktige beslöto remittera handlingarna i ärendet till lönenämnden och beredningsutskottet för förberedande yttrande.

§ 149.

Föredrogos och lades till handlingarna Länsstyrelsens i Västmanlands län resolutfion den 21 nästlidne april, varigenom länsstyrelsen i anledning av stadsfullmäktiges beslut den 23 februari 1939 meddelat förbud mot nybyggnad inom kvarteren Nimrod och Nestor att gälla intill dess stadsfullmäktige beslutat angående ifrågasatt ändring av stadsplanen för ifrågavarande del av staden, dock högst till den 1 februari 1940.

Ang. nybyggnadsförbud inom kv. Nimrod och Nestor.

§ 150.

Föredrogs och lades till handlingarna Länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 25 nästlidne april, varigenom länsstyrelsen i anledning av stadsfullmäktiges beslut den 30 mars 1939 meddelat förbud mot nybyggnad inom kvarteret Oden att gälla intill dess stadsfullmäktige beslutat angående ifrågasatt ändring av stadsplanen för ifrågavarande del av staden, dock högst till den 1 februari 1940.

Ang. nybyggnadsförbud inom kv. Oden.

§ 151.

I skrivelse till stadsfullmäktige denna dag hade Civilingenjören Hugo Trangius på grund av avflyttning från Västerås anhållit om befrielse från såväl ledamotskap i stadsfullmäktige som övriga kommunala uppdrag, som av honom innehades på grund av stadsfullmäktiges val.

H. Trangius ang. avsägelse av ledamotskap i stadsfullmäktige m. m.

Stadsfullmäktige biföllo denna anhållan.

Anmälan om den genom herr Trangius avgång uppkomna ledigheten i stadsfullmäktige skulle göras hos magistraten för anställande av erforderligt fyllnadsval genom ny röstsammanräkning.

Beträffande övriga uppdrag anmodades beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till fyllnadsval.

Stadsfullmäktiges ordförande frambar till herr Trangius, stadsfullmäktiges och stadens tack för gott samarbete och för herr Trangius' intresserade och värdefulla insatser i den kommunala verksamheten.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 31 maj 1939.

ALB. LUNDKVIST.

Ernst H. W. Larsson. *Fritz Svanström.*

Offentligen uppläst den 31 maj 1939; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 21 juni 1939.

Närvarande: Ordföranden herr måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt herrar Leontein, Håvberg, Hult, Sund, Engdahl, Robsahm, C. W. Karlsson, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar Behring, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Grönberg, fru Falk, herrar Sjöblom, Gustafsson, Ernst Larsson, Svanström, Olsson, Pers, Elis Larsson, Nyström, Lund, Berglund, fröken Andersson och herr Turén.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Keijser, Eklund, Hellström, fru Berg, herrar Thorén, Löf, Gunnar Larsson, Granér och Norrman.

Nävarande å magistratens vägnar: Herr borgmästaren Thorwald Bergquist.

§ 152.

Justering.

Uppdrogs åt herrar Sjöblom och Gustafsson att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset onsdagen den 28 innevarande juni kl. 1 e. m.

§ 153.

Val av stadsfullmäktigeledamot.

Enligt till stadsfullmäktige överlämnat utdrag av magistratens protokoll för den 12 innevarande juni hade vid verkställd röstsammanräkning till ledamot av stadsfullmäktige för tiden intill 1942 års utgång efter avgångne ledamoten herr Trangius utsetts häradshövdingen S. Turén.

Efter föredragning av berörda protokoll hälsade ordföranden den nye ledamoten välkommen till deltagande i stadsfullmäktiges arbete.

§ 154.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Anmäldes och lades till handlingarna drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 101).

§ 155.

Ang. ordnande av omnibustrafiken inom staden.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 102) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* därest stadens ansökan om förnyad koncession på omnibustrafiken inom staden vunne länsstyrelsens bifall, tillförbinda staden att i huvudsaklig överensstämmelse med drätselkammarens i skrivelsen angivna förslag övertaga Västerås Omnibus Aktiebolags rörelse och bolagets tillgångar samt det av drätselkammaren omförmälda bussgaraget ävensom att övertaga hos bolaget nu anställd behövlig och för trafiken lämpad personal med iakttagande av gällande avtals bestämmelser, allt under förutsättning av att bolaget självt åstundade en överlåtelse till staden av sina tillgångar, *att* bemyndiga drätselkammaren att å stadens vägnar på grundval av förefintliga räkenskaper och övriga på frågans avgörande inverkande omständigheter besluta angående den ytterligare ersättning som i samband med rörelsens övertagande av staden kunde befinnas skäligen böra utgivas, *att* staden, därest koncession erhölles, skulle utöva omnibustrafiken inom staden och på linjerna till Fullerö och Hökåsen antingen själv eller genom ett av staden för ändamålet särskilt bildat aktiebolag, varom anmälan sedermera skulle göras till länsstyrelsen, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att i ärendet vidtaga övriga åtgärder, som för fullföljande av i skrivelsen omförmälda syften kunde bliva påkallade.

Efter föredragning härav godkände stadsfullmäktige på yrkande av herrar Lund, Hult och Engdahl utan omröstning till alla delar den sålunda gjorda framställningen.

§ 156.

Ang. anläggn. av elektriska ledningar för ett byggn.-område mellan Övre Rosenhill och Vasagatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande juni hade drätselkammaren, under åberopande av en av vatten- och gasverksstyrelsen den 25 sistlidne april gjord framställning samt ett av chefen för stadens tekniska verk sedermera avgivet yttrande hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anordnande av en ny transformatorstation med tillhörande hög- och lågspänningsledningar inom ett område mellan Vasagatan och Övre Rosenhill i enlighet med vatten- och gasverksstyrelsens förslag ställa till styrelsens förfogande ett anslag av 16.100 kronor, samt *att* anslaget finge förskotteras av tillgängliga medel och bliva föremål för slutlig täckning efter förslag av drätselkammaren i samband med uppgörandet av 1940 års budget.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 87 och 103) fattade stadsfullmäktige på yrkande av herr Henning utan omröstning sitt beslut i ärendet i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 157.

Ang. anslag till Västerås Röda kors-kår.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Västerås Röda kors-kår, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande juni hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter lämna Västerås Röda kors-kår ett bidrag för innevarande år till kårens verksamhet om 1.000 kronor med villkor att kåren utan särskild ersättning fullgjorde beredskapstjänst på Östra holmen samt annan tjänstgöring i minst samma omfattning, som hittills skett.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 104) utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 158.

Ang. anskaffning av en motorspruta för brandverket.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från brandstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande juni hemställt, att stadsfullmäktige ville med bifall till styrelsens framställning besluta *att* för inköp av en ny motorspruta för brandverkets behov i enlighet med brandstyrelsens förslag ställa till styrelsens förfogande ett anslag av 4.850 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 105) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 159.

Ang. namngivning å en gata.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 nästlidne maj hade gatunamnsberedningen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* den gata, som löpte parallellt med och öster om Vasagatan mellan Iggebygatan och Trastvägen skulle åsättas namnet Papegojvägen.

Beredningsutskottet hade i häröver den 7 innevarande juni avgivet utlåtande tillstyrkt berörda framställning.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 106) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning gatunamnsberedningens av utskottet tillstyrkta hemställan.

§ 160.

Ang. val av en del kommunala förtroendemän.

Sedan stadsfullmäktige den 25 nästlidne maj entledigat civilingenjör Hugo Trangius från de kommunala uppdrag, som av honom innehades på grund av stadsfullmäktiges val och uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till fyllnadsval, hade utskottet nu avgivit sådant förslag i skrivelse den

7 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 107).

Med ledning av detta förslag och nu framställda yrkanden utsågo stadsfullmäktige:

till ledamot i *vatten- och gasverksstyrelsen* för återstoden av innevarande år genom sluten omröstning med 20 röster nuvarande suppleanten i styrelsen snickaren Gustaf Olsson. 17 röster tillföllo driftchefen Thure Strand, varjämte 2 blanka röstsedlar avlämnades,

till suppleant i *vatten- och gasverksstyrelsen* jämväl för återstoden av innevarande år med acklamation driftchefen Thure Strand,

till ledamot i *luftskyddsnämnden* med acklamation inköpschefen John Lundgren,

till suppleant i styrelsen för *Västerås Idrottshall Förening u. p. a.* för återstoden av innevarande år med acklamation ingenjören Ernst Karlsson samt

till suppleant i *beredningsutskottet* för tiden intill innevarande års utgång med acklamation häradshövdingen S. Turén, varvid bestämdes, att den nyvalde suppleanten skulle inträda för ordinarie ledamöter på sätt hittills gällt för herr Trangius.

§ 161.

Ang. stadsplaneändring och stadsplanebestämmelser för kv. Magna.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande maj hade byggnadsnämnden hemställt, *att* stadsfullmäktige ville antaga jämkning av stadsplanen samt stadsplanebestämmelser för kvarteret Magna i enlighet med ett av stadsingenjören Schiött och stadsarkitekten Ahlbom den 30 november 1938 upprättat förslag ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Drätselkammaren, som beretts tillfälle yttra sig i ärendet, hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 8 innevarande juni tillstyrkt förslaget.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 108) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 162.

Ang. tillstånd att driva pantlånerörelse i staden.

Sedan länsstyrelsen anmodat magistraten att från stadsfullmäktige infordra yttrande över en av köpmannen Erik Ling gjord ansökan om tillstånd att driva pantlånerörelse i staden och magistraten genom resolutioner den 5 och den 9 nästlidne maj remitterat handlingarna i ärendet till stadsfullmäktige

för yttrande, hade drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, i skrivelse till stadsfullmäktige den 8 innevarande juni hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* med åberopande av vad drätselkammaren anfört och under uttalande av att behov av en pantlånerörelse här i staden icke syntes föreligga, avstyrka bifall till den gjorda ansökningen om tillstånd att såsom yrke driva pantlånerörelse i staden.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 109) uppstod överläggning, varunder yrkades dels av herrar Lund, Lundberg och Behring bifall till drätselkammarens förslag dels ock av herr Hellblom, med instämmande av herrar Hult och Nyman återremiss av ärendet till drätselkammaren för ytterligare beredning, varjämte herrar Persson och Welin-Berger yttrade sig utan att framställa något yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto stadsfullmäktige vid framställd proposition å de gjorda yrkandena utan omröstning återremittera ärendet till drätselkammaren.

§ 163.

Ang. borgen å lån för åstadkommande av en idrottshall.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 innevarande juni hade drätselkammaren med åberopande av en framställning i ämnet från Västerås Idrottshall förening u. p. a. hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* teckna stadens borgen för lån åt föreningen för uppförande av en planerad idrottshall inom staden intill ett belopp av 75.000 kronor.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 110) biföllo stadsfullmäktige efter yttrande av herr borgmästaren samt herr Persson utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 164.

Ang. byte av tomtmark å Jakobsberg.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 111) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte godkänna ett mellan drätselkammaren och ägaren av stadsägan 846 träffat preliminärt avtal, varigenom staden skulle från denna stadsäga förvärva i överensstämmelse med det av stadsfullmäktige den 24 november 1938 antagna förslaget till stadsplan för Jakobsberg, *dels* c:a 600 kvm. att utläggas till vidgning av Götgatan och *dels* c:a 1.760 kvm. att utläggas till park och en ny gata söderut från Götgatan och i utbyte häremot utan mellangift å någondera sidan till sagda fastighetsägare överlämna en blivande tomt med en areal av c:a 1.000 kvm. inom den del av stadsägan 1053 C, som enligt

stadsplaneförslaget skall bilda kvartersmark med de jämkningar, som vid blivande tomtindelning kunna förekomma.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 165.

Ang. anskaffning av en polypgripskopa för hamnen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 innevarande juni hade drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från hamstyrelsen, hemställt, att stadsfullmäktige måtte med bifall till denna framställning besluta *att* för inköp av den i hamnstyrelsens skrivelse omförmälda polypgripskopan ställa till hamnstyrelsens förfogande ett anslag om 6.850 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komme att besluta vid fastställandet av budgeten för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 112) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 166.

Ang. anställande av en t. f. byggnadschef.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 113) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren ej mindre att snarast möjligt anställa en tillförordnad byggnadschef i avvaktan på resultatet av en genom kammarens försorg verkställd, förutsättningslös utredning om vissa organisationsförändringar och därmed sammanhängande frågor, än även att bestämma årliga arvodet till befattningshavaren intill ett belopp av högst 13.000 kronor, samt *att* antaga ett vid skrivelsen fogat förslag till provisorisk instruktion för byggnadschefen att gälla under den tid tjänsten upprätthölles på förordnande.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet uppstod en längre överläggning, varunder yrkades *dels* av herrar Welin- Berger, Lundberg, Nyman, Lundgren och Lund bifall till drätselkammarens förslag, *dels* ock av herr Engdahl, med vilken herrar Pers, Ernst Johansson, Henning och Hellblom förenade sig, bifall till drätselkammarens förslag i första delen eller om anställande av en t. f. byggnadschef, men remiss av förslagets andra del om antagande av provisorisk instruktion för byggnadschefen till vatten- och gasverksstyrelsen för yttrande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto stadsfullmäktige *dels* utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i dess första del, *dels* genom begärd och anställd omröstning med 26 ja emot 12 nej, avgivna för herr Engdahls yrkande om remiss av frågan till vatten- och gasverksstyrelsen, i dag jämväl företaga andra delen av förslaget till avgörande, *dels* ock slutligen utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag jämväl i denna senare del.

Stadsfullmäktige hade alltså till alla delar bifallit drätselkammarens förslag.

§ 167.

Ang. anslag till fotografi- och filmkommitténs verksamhet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 24 nästlidne maj hade fotografi- och filmkommittén hemställt, *att* stadsfullmäktige måtte bevilja *dels* ett tilläggsanslag å 740 kronor 27 öre för täckande av kostnaderna för upptagande av Västeråsfilmen, *dels* ett anslag å 5.000 kronor för uppmätning, fotografering och beskrivning av kulturhistoriskt värdefulla hus och gårdar i staden, *dels* ock ett anslag å 1.300 kronor för fotografering av naturmiljöer och dylikt samt för fotografisk reproduktion av gamla Västeråsbilder.

Drätselkammaren hade i häröver den 8 innevarande juni avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* till de i kommitténs ovan omförmälda skrivelse angivna ändamålen anslå sammanlagt 7.040 kronor 27 öre att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 114) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 168.

Ang. anställande av ett biträde i befälsställning åt hamnkaptenen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande juni hade hamnstyrelsen hemställt, *att* stadsfullmäktige åt hamnstyrelsen måtte uppdraga att anställa en hamnkaptenen närmast underordnad förman med skyldighet att biträda denne i förekommande göromål och med ett arvode av 350 kronor i månaden.

Drätselkammaren hade yttrat sig över denna framställning den 8 innevarande juni och därvid tillstyrkt bifall till hamnstyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 115) biföllo stadsfullmäktige efter yttrande av herr Engdahl, som dock ej framställde särskilt yrkande, utan omröstning den föreliggande framstälningen.

§ 169.

Ang. inrättande av ytterligare en ord. brandmansbefattning.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 nästlidne maj hade lönenämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 juli 1939 inrätta ytterligare en ordinarie befattning som brandman vid stadens brandkår, samt *att* bemyndiga brandstyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Drätselkammaren hade i häröver den 8 innevarande juni avgivet utlåtande tillstyrkt, att stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 116) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 170.

Ang. anläggning av vatten- och avloppsledningar till och inom Lilla Johanneslund.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 31 nästlidne maj hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, *att* stadsfullmäktige ville besluta om anläggande av ledningar för vatten, avlopp och elektricitet till och inom området Lilla Johanneslund och för detta ändamål anvisa 42.900 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren, som förehaft detta ärende till förberedande behandling, hade i skrivelse den 8 innevarande juni för sin del hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för framdragande av ledningar för vatten, avlopp och elektricitet till Lilla Johanneslund ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag om 26.500 kronor under förutsättning att kostnaden för avloppsledning i Vasagatan förskotterades av vederbörande markexploatör med rätt för denne att återbekomma beloppet i den mån ledningsanläggningen i dess helhet bleve ekonomiskt bärig, samt *att* anslaget ifråga, 26.500 kronor, finge förskotteras av tillgängliga medel och sedermera bliva föremål för slutlig täckning på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren framdeles komme att besluta.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 117) yrkade *dels* herrar Henning och Olsson bifall till vatten- och gasverksstyrelsens hemställan, *dels* ock herr Welin-Berger bifall till drätselkammarens förslag.

Vid framställning av proposition å de gjorda yrkandena beslöto stadsfullmäktige *dels* genom begärd och anställd omröstning med 18 nej emot 17 ja, avgivna för vatten- och gasverksstyrelsens förslag, att ifråga om anslagsbeviljandet bifalla drätselkammarens framställning, *dels* ock utan omröstning

i fråga om sättet för anslagets gäldande likaledes bifalla drätselkammarens hemställan.

Stadsfullmäktige hade sålunda i detta ärende till alla delar godkänt drätselkammarens förslag.

§ 171.

Ang. köp och försäljning av mark för reglerings-ändamål.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 118) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* tillsvidare bemyndiga drätselkammaren att med för staden bindande verkan träffa avtal om förvärv, överlåtelse eller byte av smärre arealer mark, som erfordrades för genomförande av stadsplan, tomtindelning och av vederbörande myndighet godkänd stycknings- eller byggnadsplan för mark inom stadens område.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 172.

Ang. stadsplan för Jakobsberg m. fl. områden.

Föredrogs och lades till handlingarna en till stadsfullmäktige överlämnad avskrift av Kungl. Maj:ts utslag den 25 maj 1939 på besvär, som av Carl Bäckman och G. A. Karlsson anförts över länsstyrelsens utslag den 22 december 1938 ifråga om klander av stadsfullmäktiges beslut den 24 november 1938 att antaga förslag till stadsplan för delar av Jakobsberg m. fl. områden.

§ 173.

Borgmästare Thorwald Bergquist ang. avsägelse av en del kommunala uppdrag.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 19 innevarande juni hade borgmästaren Thorwald Bergquist på grund av förestående avflyttning från staden hemställt om entledigande från de av stadsfullmäktige honom anförtrodda kommunala uppdragen.

Stadsfullmäktige biföllo framställningen.

Det uppdrogs åt beredningsutskottet att upprätta förslag till erforderliga fyllnadsval.

§ 174.

Ang. förordnande av stadsfiskal och polismästare.

Föredrogs och lades till handlingarna en till stadsfullmäktige i styrkt avskrift överlämnad handling, enligt vilken justitiekanslersämbetet den 14 innevarande juni förordnat landsfogdeassistenten, juris kandidaten Helge Viktor Hellekant att fr. o. m. den 1 juli 1939 vara stadsfiskal och polismästare i Västerås.

§ 175.

Ang. avskedsord till borgmästare Bergquist.

Vid sammanträdets avslutande frambar ordföranden till herr borgmästaren Thorwald Bergquist, i anledning därav att denne förordnats att från och med den 1 nästkommande juli vara generaldirektör och chef för Kungl. Socialstyrelsen och med tillträdet av generaldirektörskapet komme att frånträda sitt borgmästareämbete, stadsfullmäktiges och stadens tack för borgmästare Bergquists högt skattade ämbetsmannagärning här i staden, för hans värdefulla medverkan i det kommunala arbetet samt för det mycket goda samarbete, som rått mellan honom och magistraten å ena, samt stadsfullmäktige och övriga kommunala myndigheter, å den andra sidan.

Borgmästare Bergquist uttalade å sin sida ett tack för gott och för honom värdefullt samarbete inom den kommunala verksamheten och tillönskade staden lycka för framtiden.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 28 juni 1939.

ALB. LUNDKVIST.

John Sjöblom. *L. Gustafsson.*

Offentligen uppläst den 28 juni 1939; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 31 augusti 1939.

Närvarande: Ordföranden herr måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt herrar Leontein, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, C. W. Karlsson, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herr Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar Granér, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Grönberg, fru Falk, herrar Sjöblom, Gustafsson, Ernst Larsson, Svanström, Olsson, Pers, Elis Larsson, Nyström, Lund, Berglund, fröken Andersson och herr Turén.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar D. Johansson, Thorén, Behring, Gunnar Larsson och Norrman.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr t. f. borgmästaren Gunnar Hedenström.

§ 176.

Justering.

Uppdrogs åt fru Falk och herr Grönberg att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset tisdagen den 5 nästkommande september kl. 2 em.

§ 177.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse 1938.

Anmäldes och lades till handlingarna fattigvårdsstyrelsens till stadsfullmäktige överlämnade verksamhetsberättelse för år 1938 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 119).

§ 178.

Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1938.

Anmäldes och lades till handlingarna barnavårdsnämndens till stadsfullmäktige överlämnade verksamhetsberättelse för år 1938 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 120).

§ 179.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1938.

Med skrivelse den 3 innevarande augusti hade drätselkammaren överlämnat vatten- och gasverksstyrelsens förvaltningsberättelse för år 1938.

Stadsfullmäktige beslöto efter anmälan härav lägga berättelsen till handlingarna (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 121).

§ 180.

Ang. ändrat läge för plaskdamm.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 6 nästlidne juli (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 122) hade drätselkammaren med hemställan om stadsfullmäktiges godkännande anmält, att den plaskdamm, som enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 augusti 1938 skulle förläggas till Odentorget i stället förlagts till den öppna platsen söder om Östra Kyrkogården.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning godkänna den vidtagna åtgärden.

§ 181.

Ang. inrättande av kommunal flickskola i Västerås.

Föredrogs och lades till handlingarna en till stadsfullmäktige överlämnad styrkt avskrift av en ämbetsskrivelse från Kungl. Ecklesiastikdepartementet till länsstyrelsen av den 15 juni 1939, utvisande att Kungl. Maj:t förklarat kommunala flickskolan i Västerås, om vars inrättande stadsfullmäktige fattat beslut den 26 januari 1939, erkänd såsom kommunal flickskola fr. o. m. den 1 juli 1939 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 123).

§ 182.

Ang. upptagande av ett nytt amorteringslån.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 124) hade drätselkammaren anmält, att drätselkammaren hos Kungl. Maj:t anhållit, att de utgifter, som funnos upptagna i en i skrivelsen intagen förteckning och vilka enligt stadsfullmäktiges särskilda beslut skulle täckas med lånemedel, till ett sammanlagt belopp av 1.765,348 kronor 72 öre, fingo bestridas genom upptagande av amorteringslån, att med en genomsnittligt beräknad amorteringstid, som drätselkammaren anhållit få bestämd till 25 år, till täckande av nämnda utgifter få upplägga ett amorteringslån å 1,765,350 kronor ävensom att därav försälja obligationer eller utgiva skuldförbindelser till lånets hela belopp, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta a t t godkänna de åtgärder, som i ärendet av drätselkammaren vidtagits, samt a t t bemyndiga drätselkammaren att efter därtill av Kungl. Maj:t

lämnat medgivande för täckande av omförmälda utgifter upptaga ett nytt stadens amorteringslån mot utgivande av obligationer eller andra förbindelser å tillhopa 1,765,350 kronor med den amorteringstid, som av Kungl. Maj:t bestämdes och den räntefot, som det ankomme å drätselkammaren att för stadens räkning besluta.

Efter av framställningen tagen del beslöto stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 183.

Ang. ersättning till stadssjuksköterskor för mistade naturaförmåner.

Sedan stadsfullmäktige den 25 sistlidne maj vid behandling av ett av lönenämnden framställt och av drätselkammaren tillstyrkt förslag, att stadsfullmäktige ville tillerkänna envar av de båda stadssjuksköterskorna för obemedlade ersättning för mistade naturaförmåner med 1,750 kronor per år, förutom nu utgående kostersättning under semester, ävensom tillhandahålla fri telefon i vederbörande sköterskas bostäder, beslutat återremittera ärendet till lönenämnden och drätselkammaren för ytterligare beredning, hade nu förnyade yttranden inkommit från nämnda myndigheter, och hade därvid lönenämnden, under vidhållande av sin förut intagna ståndpunkt, hemställt, att stadsfullmäktige måtte bifalla nämndens förut avgivna, ovan omförmälda förslag, men drätselkammaren med frångående i viss del av detta förslag hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att tillerkänna stadssjuksköterska för obemedlade ersättning för lyse och spisvärme, mat, tvätt samt möbleringskostnader med per år tillhopa 900 kronor, förutom nu utgående kostersättning under semester, ävensom tillhandahålla fri telefon i vederbörande sköterskas bostad, allt i enlighet med lönenämndens förslag, att bemyndiga hälsovårdsnämnden att för sådan sköterska förhyra lämplig bostad samt att anvisa erforderliga medel av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:ris 78 och 125) yrkade herr Engdahl bifall till lönenämndens förslag, varjämte hälsovårdsnämndens vid sammanträdet närvarande ordförande, 1:ste stadsläkaren G. Andrén, yttrade sig i ärendet.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto stadsfullmäktige vid framställning av proposition å lönenämndens hemställan och drätselkammarens senast framställda förslag utan omröstning bifalla sistnämnda förslag.

§ 184.

Ang. ordnande av folktandvården i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 126) hade drätselkammaren — med förmälan, att distriktsvårdsstyrelsen i Västmanlands län i cirkulärskrivelse till länets kommuner

anhållit om yttrande över i vissa delar ändrat förslag till länets indelning i tandvårdsdistrikt, varom stadsfullmäktige utlåtit sig den 23 februari 1939 — under hänvisning till vad drätselkammaren i saken anfört i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 februari 1939 samt under framhållande av att kammaren icke utan tvekan anslöte sig till det nu framlagda ändrade förslaget, hemställt a t t stadsfullmäktige ville förklara sig för sin del icke hava något att erinra emot den nu av distriktsvårdsstyrelsen föreslagna indelningen i tandvårdsdistrikt.

Stadsfullmäktige fattade utan omröstning sitt beslut i ärendet i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 185.

Ang. täckande av brist i nyanläggningsanslag för tekniska verken.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande augusti under tillstyrkande av styrelsens hemställan, föreslagit, att stadsfullmäktige ville besluta a t t för täckande av uppkommen brist i de tidigare beviljade anslag av lånemedel å tillhopa 243,498 kronor 72 öre för diverse nyanläggningar lämna vatten- och gasverksstyrelsen ett tilläggsanslag av 7,797 kronor 60 öre samt a t t bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet, vilket skulle bliva föremål för slutlig täckning efter förslag av drätselkammaren i samband med framläggandet av budgeten för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 127) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning vad drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 186.

Ang. förlängning av nybyggnadsförbud för stadsområdet öster om järnvägslinjen till Tillberga.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från byggnadsnämnden hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande augusti, under tillstyrkande av nämndens förslag, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta a t t hos Konungens Befallningshavande i länet göra framställning om förlängning av det den 13 augusti 1938 utfärdade förbudet mot nybyggnad inom ett område, som begränsades av Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Frejagatan, Vargbogatan, Sigtunagatan, Utmarksgatan, stadsägan nr 2102, en linje österut 40 meter norr om Stockholmsvägen till stadsgränsen, stadsgränsen mot Skiljebo, södra gränsen till stadsägan nr 2239 B, södra och västra gränserna till Sommarro, Pilgatan samt järnvägen till Tegnérgatan intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om antagande av stadsplan för berörda del av staden, dock högst till den 1 januari 1940.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 128) bifölls stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 187.

Ang. pensionsunderstöd åt änkan efter en renhållningsarbetare.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 30 sistlidne juni hade lönenämnden hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att tillerkänna änkan efter avlidne renhållningsarbetaren Gustaf Karlsson fru Johanna Matilda Karlsson ett årligt pensionsunderstöd om 759 kronor att utgå från och med den 1 maj 1939 under de i gällande pensionsreglemente stadgade villkor.

Drätselkammaren hade i häröver den 3 innevarande augusti avgivit utlåtande tillstyrkt lönenämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 129) bifölls stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 188.

Ang. tillstånd att driva pantlånerörelse i staden.

Sedan länsstyrelsen anmodat magistraten att från stadsfullmäktige infordra yttrande över en av köpmannen Erik Ling gjord ansökan om tillstånd att driva pantlånerörelse i staden och magistraten genom resolution den 5 och 9 maj innevarande år remitterat handlingarna i ärendet till stadsfullmäktige för yttrande, hade drätselkammaren som förberett ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 8 sistlidne juni hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att med åberopande av vad drätselkammaren anfört och under uttalande av att behov av en pantlånerörelse här i staden icke syntes föreligga, avstyrka bifall till den gjorda ansökningen.

Vid behandling av detta ärende den 21 sistlidne juni hade stadsfullmäktige beslutat återremittera handlingarna i ärendet till drätselkammaren för ytterligare beredning.

Drätselkammaren hade nu i skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande augusti med stöd av vad drätselkammaren i sitt tidigare yttrande och i det senare yttrandet anfört upprepat sitt förslag, att stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till den föreliggande ansökningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:ris 109 och 130) och sedan herr Hult yttrat sig utan att dock framställa något yrkande, fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i ärendet i överensstämmelse med drätselkammarens förslag.

§ 189.

Ang. uppförande av en ny

I skrivelse till stadsfullmäktige den 21 sistlidne juni hade polis- och brandstationskommittén efter redogörelse för ärendets tidigare behandling och på

brandstation.

anförda skäl samt med överlämnande av förslagsritningar hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta a t t å tomt inom kvarteret Gude i hörnet av Kopparbergsvägen och Norra Ringvägen låta uppföra en brandstationsbyggnad i huvudsaklig överensstämmelse med de nu framlagda ritningarna, samt a t t uppdraga åt kommittén att infordra entreprenadanbud å ifrågavarande byggnad.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, hade i avgivet utlåtande den 17 innevarande augusti tillstyrkt, att stadsfullmäktige måtte till alla delar bifalla den av kommittén gjorda framställningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 131) och sedan herr Ernst Johansson yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande samt herr Eklund yrkat bifall till den föreliggande framställningen beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla kommitténs av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 190.

Ang. uppförande av en byggnad för förråd m. m. för tekniska verken.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 nästlidne juli hade vatten- och gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt, a t t stadsfullmäktige ville anvisa ett belopp av 63,000 kronor för uppförande inom reningsverkets område av en byggnad för bilar, kompressorer, pumpar, slamsugningstank, montagehall för elektriska stolpar, verkstad för elektriska montörerna m. m. samt besluta att kostnaderna finge gäldas av tekniska verkens driftmedel med 10,000 kronor under vart och ett av åren 1940—45 och resterande 3,000 kronor av reserverade köpeskillingsmedel från Systembolaget för flyttning av elektricitetsverkets anläggningar från det område, över vilket bolaget numera förfogade.

Drätselkammaren hade i häröver den 17 innevarande augusti avgivet utlåtande föreslagit, att stadsfullmäktige måtte besluta a t t anslå 63,000 kronor för uppförande å reningsverkets område av en garage- och verkstadsbyggnad för tekniska verkens behov samt a t t anslaget finge bliva föremål för täckning på det sätt vatten- och gasverksstyrelsen föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 132) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 191.

Ang. reglering av vissa läraretjänster vid

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 februari 1939 hade lönenämnden på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta a t t för möjliggörande av blivande anslutning till Statens Pensionsanstalt godkänna ett vid

skrivelsen fogat förslag till regleringshandling för fyra lärarebefattningar vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning att träda i kraft vid den tidpunkt, då anslutning av befattningarna till Statens Pensionsanstalt skedde, att uppdraga åt styrelsen för yrkesskolorna att hos Kungl. Skolöverstyrelsen ansöka om godkännande av regleringshandlingen, samt att uppdraga åt lönenämnden att i samråd med skolstyrelsen inkomma med förslag till pensionsfrågans ordnande, sedan regleringen av ifrågavarande lärartjänster blivit godkänd.

Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Drätselkammaren, som förehaft detta ärende till förberedande behandling, hade i skrivelse den 17 innevarande augusti, med överlämnande av ett av styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning avgivet yttrande över lönenämndens förslag, hemställt, att stadsfullmäktige ville till alla delar bifalla lönenämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 133) uppstod överläggning, varunder yrkades dels av herr C. W. Karlsson med instämmande av herr Granér återremiss av ärendet till lönenämnden för vidare beredning, dels ock av herr Engdahl bifall till lönenämndens förslag.

Vid framställd proposition å herr Karlssons yttrande och frågan om stadsfullmäktige ville i dag avgöra ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning återremittera ärendet till lönenämnden för ytterligare utredning.

§ 192.

Ang. utförande av vissa gatuarbeten.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 134) hade drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för iordningställande på sätt drätselkammaren i skrivelsen angivit av Linnégatan, Brahegatan mellan Norra Ringvägen och Engelbrektsgatan, Vallingatan, Vasagatan mellan Skolgatan och Persbovägen, Tessingatan mellan Rudbecksgatan och Skolgatan, Rudbecksgatan mellan Tessingatan och Vasagatan, Stallhagsgatan, gångbanorna i Domkyrkoesplanaden vid södra sidan av Stora torget samt i Köpmangatan mellan Stora torget och Stora gatan och vid östra sidan av ån mellan Stora gatan och Turbinhusbron anslå 99,240 kronor att utgå ur det i årets stat upptagna anslaget till övriga gatuanläggningsarbeten.

Efter härav tagen del biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 193.

Ang. återbesättande av en kvinnlig kontors-

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen och lönenämndens däröver avgivna tillstyrkande utlåtande, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande augusti, hem-

biträdestjänst vid tekniska verken.

ställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga vatten- och gasverksstyrelsen att med ordinarie innehavare återbesätta en befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av 2. klass, som på grund av den nuvarande innehavarens avgång komme att bliva ledig fr. o. m. den 1 nästkommande september.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 194.

Ang. val av en del kommunala förtroendemän.

Sedan stadsfullmäktige den 21 sistlidne juni entledigat dåvarande borgmästaren Thorwald Bergquist från de kommunala uppdrag, som av honom på grund av stadsfullmäktiges val innehades, samt anmodat beredningsutskottet att upprätta förslag till fyllnadsval, så utsågo stadsfullmäktige nu enligt beredningsutskottets förslag med acklamation:

Till ledamot i kommittén för utredning av frågor om utvidgning och förändringar i gällande stadsplan häradshövding Sven Turén,

till ledamot i kommittén för utredning av fråga om tomträttsupplåtelser och inrättande av en tomträttskassa brottmålsrådmannen Folke Höijer, och

till ledamot i trafikkommittén civilrådmannen Gunnar Hedenström.

Beredningsutskottet hade i sitt utlåtande vidare framhållit, dels att då kommittén för utredning av frågan om förbättrade och utökade lokaler för polisverket och brandväsendet till detta sammanträde framlagt förslag till lösning av brandstationsfrågan och inom snar framtid ämnade framlägga förslag till ordnande av polisverkets lokalfråga, beredningsutskottet ej ansett sig böra föreslå ny ledamot i kommittén; och dels att, enär det syntes beredningsutskottet lämpligt, att den nya borgmästaren finge deltaga i rådhuskommitténs arbete, beredningsutskottet beslutat att icke nu i avbidan på utgången av det stundande borgmästarevalet, föreslå ny ledamot i denna kommitté. Stadsfullmäktige beslöto tillsvidare låta bero vid vad beredningsutskottet i sistberörda avseenden anfört.

§ 195.

Ang. yttrande i anledning av besvär över stfms beslut ang. kollektivt befattningshavareavtal.

Sedan magistraten genom resolution den 10 sistlidne maj infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av besvär, som av drätseldirektören Theofil Öberg anförts över stadsfullmäktiges beslut den 27 april 1939 angående godkännande av ett kollektivt arbets- och löneavtal rörande stadens till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare samt stadsfullmäktige den 25 sistlidne maj beslutat remittera handlingarna i ärendet till lönenämnden och beredningsutskottet för förberedande yttrande, hade nu de infordrade yttrandena till stadsfullmäktige inkommit.

Lönenämnden hade på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till besvären, men samtidigt meddelat, att nämndens ordförande herr Bäckman och herr Lewrö inom nämnden reserverat sig emot dess beslut, i det att de yrkat att nämnden skolat hemställa, att stadsfullmäktige måtte förklara sig icke hava något att erinra emot bifall till besvären.

Jämväl beredningsutskottets majoritet hade för sin del hemställt, att stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till besvären, medan dess ledamöter herrar Thyresson, Behring och Turén i avgiven reservation hemställt, att stadsfullmäktige måtte tillstyrka de anförda besvären.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 135) uppstod överläggning ,varunder yrkades d e l s av herrar Engdahl, Ernst Johansson, Hellblom och Nyman, att stadsfullmäktige måtte på de grunder lönenämnden och beredningsutskottet anfört avstyrka besvären, d e l s ock herrar Nyström, Turén och Thyresson, att stadsfullmäktige måtte i enlighet med de avgivna reservationerna tillstyrka besvären.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att med åberopande av vad lönenämnden och beredningsutskottet anfört avstyrka bifall till de anförda besvären.

§ 196.

Ang. fastställelse av vapen och flagga för staden.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts till stadsfullmäktige överlämnade resolution den 15 juni 1939, varigenom fastställts vapen och flagga för staden Västerås.

§ 197.

Ang. upplåtelse av mark mot tomträtt m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 30 sistlidne juni hade den av stadsfullmäktige den 26 september 1935 tillsatta tomträttskommittén avgivit betänkande med förslag ang. upplåtande mot tomträtt av tomter inom ett planerat småstugeområde öster om Vasagatans förlängning mellan Övre Vega och Rosenhill m .m., varjämte till betänkandet fogats ett särskilt yttrande av kommitténs ledamöter herrar Hellblom och David Johansson.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av herr vice ordföranden remittera handlingarna i ärendet till drätselkammaren för yttrande.

§ 198.

Ang. stadsplan för stadens centrala del.

Genom resolution den 18 nästlidne juli hade magistraten till stadsfullmäktige i styrkt avskrift överlämnat Kungl. Maj:ts brev den 7 juli 1939 med fastställelse å det av stadsfullmäktige den 27 oktober 1938 antagna förslaget till ändring i stadsplanen för kvarteren Lovisa, Karl, Kettil, Klas, Knut, Leif, Leo, Lennart, Loke, Manfred, Martin, Mats och Märta med tillhörande stadsplane-

bestämmelser, dock att från fastställelse undantagits dels ett område, som å stadsplanekartan numera angivits inom heldragen röd linje, dels ock stadsplanebestämmelserna i § 12 ävensom stadsplanebestämmelserna i övrigt, i vad dessa avsåge kvarteret Lovisa samt tomterna nr 8 och 9 i kvarteret Märta, ävensom med meddelande av nybyggnadsförbud beträffande kvarteren inom den heldragna röda linjen, kvarteret Lovisa samt tomterna nr 8 och 9 i kvarteret Märta, att gälla till dess nytt förslag till stadsplan för samma områden antagits, dock längst till den 1 juli 1944.

Stadsfullmäktige beslöto lägga den inkomna skrivelsen till handlingarna.

In fidem:

THJELVAR HEDBERG.

Justerat den 5 september 1939.

ALB. LUNDKVIST.

Signe Falk. *J. A. Grönberg.*

Offentligen uppläst den 5 september 1939; betygar

Ex officio:

Sven Holmer.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 september 1939.

Närvarande: Ordföranden herr måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt herrar Leontein, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, C. W. Karlsson, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar G. Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Grönberg, fru Falk, herrar Sjöblom, Gustafsson, Svanström, Olsson, Elis Larsson, Lund, Berglund, fröken Andersson och herr Turén.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Behring, Norrman, Ernst Larsson, Pers och Nyström.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr t. f. borgmästaren Gunnar Hedenström.

§ 199.

Justering.

Uppdrogs åt herrar Lundell och Lundberg att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 2 nästkommande oktober kl. 12,30 em.

§ 200.

Ang. anordnande av provisorisk luftskyddscentral.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 137) hade drätselkammaren i anledning av en framställning från luftskyddschefen och tillstyrkande utlåtande från luftskyddsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för anordnande av en provisorisk luftskyddscentral i källarvåningen till fastigheten Västermalmsgatan 2 B anslå 2,600 kronor att utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter härav tagen del bifölló stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 201.

Ang. bidrag till luftskyddsföreningen.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Västerås luftskyddsförening hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 138) hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att lämna Västerås Luftskyddsförening för dess verksamhet under innevarande år ett bidrag om 1,000 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 202.

Ang. anordnandet av en permanent luftskyddscentral.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från luftskyddsnämnden hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande september hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, att förklara sig beredda att för inrättande av en av luftskyddsinspektionen godkänd luftskyddscentral i Djäkneberget i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag anvisa det belopp, som erfordrades för täckande av den slutgiltiga kostnaden i den mån statsbidrag härtill icke erhölles; samt att ej mindre godkänna drätselkammarens åtgärd att för ändamålet ansöka om statsbidrag än även uppdraga åt drätselkammaren att, sedan frågan om statsbidrags erhållande blivit avgjord, i mån av behov förskottera erforderliga medel och sedermera inkomma med förslag till täckning av den å staden fallande andelen av kostnaden för luftskyddscentralens inrättande.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 139) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar drätselkammarens hemställan.

§ 203.

Ang. anskaffande av material m. m. för det civila luftskyddet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 140) hade drätselkammaren, med överlämnande av framställning i ämnet från luftskyddschefen och utlåtande däröver av luftskyddsnämnden, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att för det civila luftskyddets i Västerås behov i enlighet med luftskyddschefens och luftskyddsnämndens ovannämnda framställningar ställa ett förslagsanslag om 88,000 kronor till förfogande att i mån av behov förskotteras av tillgängliga medel och sedermera täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komme att besluta i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Drätselkammaren hade efter berörda framställnings avgivande i ärendet inkommit med en den 22 innevarande september dagtecknad skrivelse i ämnet till stadsfullmäktige av följande lydelse:

"Sedan drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande september med föranledande av en framställning i ärendet från luftskyddsnämnden tillstyrkt beviljande av ett förslagsanslag om 88,000 kronor för det civila luftskyddets behov, har drätselkammaren sedermera erfarit, att det icke torde vara uteslutet att statsbidrag kan erhållas till anskaffande av viss sådan materiel, för vilken det tillstyrkta anslaget är avsett. Drätselkammaren har även hos Kungl. Maj:t gjort framställning om statsbidrag. Med anledning härav får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktiges beslut i ärendet gives den utformningen, att stadsfullmäktige besluta

a t t för det civila luftskyddets i Västerås behov i enlighet med luftskyddschefens och luftskyddsnämndens i ärendet åberopade framställningar ställa ett förslagsanslag om 88,000 kronor till förfogande att i mån av behov förskotteras av tillgängliga medel och sedermera, i den mån statsbidrag icke för ändamålet erhålles, täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komma att besluta i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens framställning på sätt densamma i den senare skrivelsen avfattats.

§ 204.

Ang. upplåtelse av mark mot tomträtt m. m.

Sedan stadsfullmäktige den 19 december 1935 i anledning av en i ämnet väckt motion tillsatt en särskild kommitté för utredning av frågan om tomträtt såsom form för upplåtelse av tomter å stadens mark samt om inrättande av en tomträttskassa, hade kommittén i avgivet betänkande den 30 juni 1939 under hänvisning till innehållet i den av kommittén verkställda utredningen hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta a t t tomter inom det blivande småstuguområdet öster om Vasagatans förlängning mellan Övre Vega och Övre Rosenhill skulle upplåtas med tomträtt enligt lagstiftning av den 14 juni 1907; a t t antaga de av kommittén i utlåtandet föreslagna huvudgrunderna för tomträttsupplåtelse; samt a t t uppdraga åt drätselkammaren att med beaktande av dessa huvudgrunder närmare utforma blivande tomträttskontrakt.

Vid kommitténs skrivelse hade fogats en av dess ledamöter herrar Hellblom och David Johansson avgiven reservation med hemställan, att stadsfullmäktige ville besluta att "all" stadens mark hädanefter endast skulle upplåtas med tomt-

rätt, samt a t t upprätta en tomträttskassa eller annan för de byggande likvärdig kreditinstitution.

Efter det stadsfullmäktige den 31 nästlidne augusti remitterat betänkandet till drätselkammaren för utlåtande, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande september på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta a t t till alla delar godkänna vad tomträttskommitténs majoritet uti sitt betänkande föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet uppstod överläggning, varunder yrkades dels av herr Eklund bifall till kommittémajoritetens och drätselkammarens förslag, dels av herr Hellblom med instämmande av herr Persson bifall till samma förslag samt att stadsfullmäktige dessutom ville uttala sin principiella anslutning till den inom kommittén avgivna reservationen, dels av herr Turén med instämmande av herr Sjöberg återremiss av ärendet till drätselkammaren för ytterligare utredning, dels ock av herr Engdahl, att stadsfullmäktige måtte i dag företaga ärendet till avgörande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes först proposition å återremissyrkandet och frågan om ärendet skulle i dag avgöras och beslöto stadsfullmäktige härvid genom begärd och anställd omröstning med 32 ja emot 11 nej, avgivna för återremiss, nu företaga frågan till slutligt avgörande.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige likaledes genom begärd och anställd omröstning med 28 ja emot 13 nej, avgivna för herr Hellbloms yrkande, till alla delar bifalla kommitténs av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 205.

Ang. åtgärder för främjande av småstugebebyggelse.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 142) hade drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta a t t för småstugebebyggelse för närvarande upplåta området mellan Nedre Vega, Persbobäcken, Skallbergsgatan och Tunbyvägen, a t t tomter inom området, sedan stadsplan och tomtindelning fastställts, skulle upplåtas med tomträtt enligt av stadsfullmäktige i särskild ordning antagna huvudgrunder för dylik upplåtelse och på de närmare villkor, som av drätselkammaren utformades i blivande tomträttskontrakt, a t t i princip godkänna en organisation av småstugeverksamheten i huvudsaklig överensstämmelse med drätselkammarens i skrivelsen närmare angivna förslag, samt a t t bemyndiga drätselkammaren att träffa de avtal och vidtaga de av innehållet i nyssnämnda punkter betingade åtgärder, som erfordrades för att småstugebebyggelsen snarast möjligt kunde påbörjas.

Efter föredragning av berörda skrivelse upstod överläggning, varunder herrar Sjöberg, Eklund, Persson och Lund yttrade sig utan att dock framställa särskilt yrkande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag .

§ 206.

Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1938.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 18 innevarande september hade magistraten överlämnat av stadens revisorer avgiven berättelse över verkställd granskning av stadens räkenskaper och förvaltning för år 1938 ävensom av magistraten införskaffade yttranden i anledning av revisionsberättelsen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 143) och sedan herr Bergquist yrkat bifall till revisorernas förslag samt herr Granér yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, beslöto stadsfullmäktige jämlikt revisorernas tillstyrkan bevilja ansvarsfrihet för 1938 års förvaltning åt drätselkammaren och stadens övriga förvaltningsorgan.

§ 207.

Ang. inlösen av oljemagasinsbyggnader å hamnplanen.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från hamnstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande september under tillstyrkan av hamnstyrelsens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta a t t för inköp av de två i hamnstyrelsens föreliggande framställning omförmälda Svensk-Engelska Mineralolje Aktiebolaget tillhöriga byggnaderna vid äldre hamnen samt för omändring av en av dessa byggnader till omklädnings- och väntrum för kranmaskinisterna anvisa ett belopp om 9,400 kronor att i mån av behov förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas genom att upptagas i hamnstyrelsens stat för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 144) bifölło stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 208.

Ang. omläggning av ledningar vid och inom kv. Mimer.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande september, under tillstyrkan av styrelsens förslag hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta a t t för flyttning av befintliga ledningar inom kv. Mimer på sätt i handlingarna närmare angivits anslå 43,400 kronor att i mån av behov förskotteras av tillgängliga medel och sedermera täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komme att besluta i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 145) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 209.

Ang. tilläggspension åt en skolkökslärarinna.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande september hade lönenämnden i anledning av en framställning i ämnet från folkskolestyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att tillerkänna skolkökslärarinnan Mona Granér från och med den 1 september 1939 kommunal tilläggspension med 673 kronor årligen att utgå tillsvidare och med stadsfullmäktige förbehållen rätt att, därest staten framdeles skulle övertaga pensioneringen av skolkökslärarinnor eller tillerkänna redan pensionerade sådana befattningshavare statliga pensionstillägg, vidtaga den reduktion i den sålunda bestämda kommunala tilläggs-pensionen, som kunde anses påkallad.

Drätselkammaren hade i häröver den 16 innevarande september avgivet utlåtande tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 146) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning lönenämndens av drätselkammaren tillstyrkta framställning.

§ 210.

Ang. pensionsunderstöd åt en kommunalarbetare.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande september hade lönenämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att tillerkänna grovarbetaren Gustaf Ferdinand Pihlblad ett årligt pensionsunderstöd om 350 kronor att utgå från och med kalendermånaden efter den, under vilken Pihlblad lämnade sin anställning hos staden och under Pihlblads återstående levnad.

Drätselkammaren hade i häröver den 16 innevarande september avgivet utlåtande tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 147) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning lönenämndens hemställan.

§ 211.

Ang. tilläggsanslag åt Barnhemmet för flickor.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 148) hade drätselkammaren i anledning av en från vederbörande styrelse inkommen framställning hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att lämna Barnhemmet för flickor i Västerås ett tilläggsanslag för innevarande år om 500 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 212.

Ang. tillfälligt biträde åt exekutorerna.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 149) hade drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från magistraten, hemställt, att stadsfullmäktige ville med bifall till nämnda framställning besluta att för möjliggörande av tillfällig arbetshjälp åt exekutorerna under återstoden av innevarande år ställa till magistratens förfogande ett anslag om 800 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 213.

Ang. val av ledamöter i styrelsen för kommunala flickskolan.

Sedan interimsstyrelsen för kommunala flickskolan i Västerås i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande september med överlämnande av det av Kungl. Skolöverstyrelsen fastställda reglementet för skolan, hemställt, att stadsfullmäktige ville vidtaga de åtgärder, som av detta reglemente föranleddes, hade beredningsutskottet, till vilket handlingarna i ärendet remitterats för förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande september med förmälan, att den enda åtgärd stadsfullmäktige nu på grund av berörda reglemente behövde vidtaga vore val av 6 ledamöter och 4 suppleanter i styrelsen för skolan, vilket val nu skulle avse tiden intill utgången av år 1939, avgivit förslag till det sålunda förestående valet.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 150) valde stadsfullmäktige för tiden intill innevarande års utgång med acklamation i enlighet med utskottets förslag till ledamöter i styrelsen fru Agnes Söderquist, barnavårdsombudet fru Karin Ström, rektorn Hjalmar Thyresson, brandförmannen Ernst Johansson, folkskolläraren David Sjöholm och redaktionssekreteraren Sven Strömblad, med herr Thyresson såsom sammankallande samt till suppleanter i styrelsen fru Greta Sjödahl, folkskolläraren John Jakobsson, teknologie doktorn John Wennerberg samt fru Dagmar Zachrisson.

§ 214.

Tackskrivelse från Finska Stadsförbundet.

Föredrogs och lades till handlingarna följande till stadsfullmäktige inkomna skrivelse:

Stadsfullmäktige, Västerås.

Senaste sommar den 14 juli besökte ett stort antal finska stadsdirektörer och andra kommunalmän med damer Västerås stad. Samtliga deltagare i den kommunala studieresan ha betygat sin allra största tillfredsställelse över det

mottagande, som kom besökarna till del. Besöken i de kommunala inrättningarna och de stora fabriksanläggningarna voro synnerligen intressanta och givande och organisationen av besöken utfördes på ett exemplariskt sätt. I tacksamt minne bevaras även den utsökta gästfrihet, som av staden visades deltagarna i resan.

Styrelsen för Finlands Stadsförbund, som tagit initiativet till denna studieresa, ber härmed, sammankallad till sitt första sammanträde efter sommaren, att få till Västerås stad, dess stadsfullmäktige och funktionärer uttala sitt djupt kända tack för emottagandet av studiebesöket.

Helsingfors den 21 september 1939.

STYRELSEN FÖR FINLANDS STADSFÖRBUND:

Anti Tulenheimo.

/Yriö Harvia.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 2 oktober 1939.

ALB. LUNDKVIST.

Gösta Lundberg. *K. A. Lundell.*

Offentligen uppläst den 2 oktober 1939; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 oktober 1939.

Närvarande: Ordföranden herr måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt herrar Leontein, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Engdahl, Hellström, Robsahm, C. W. Karlsson, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar Behring, Gunnar Larsson, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Grönberg, fru Falk, herrar Sjöblom, Gustafsson, Ernst Larsson, Svanström, Olsson, Pers, Elis Larsson, Lund, fröken Andersson och herr Turén.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Sund, Granér, Norrman, Nyström och herr Berglund.

§ 215.

Justering.

Uppdrogs åt herrar Gunnar Larsson och Welin-Berger att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset lördagen den 28 innevarande oktober kl. 1.30 e. m.

§ 216.

Ang. anskaffande av en ny propeller till bogserbåten Thor.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från hamnstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande oktober under tillstyrkande av styrelsens förslag, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anskaffande av en ny stålpropeller för bogserbåten Thor ställa till hamnstyrelsens förfogande ett anslag om 1.380 kronor att i mån av behov förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komme att besluta i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 151) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 217.

Ang. understöd ur Hallanderska fonden.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande oktober hade drätselkammaren på anförda skäl och under åberopande av tidigare beslut i ärendet hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att av avkastningen av Maria Hallanders donationsfond tilldela ingenjören J. W. Hallander ett understöd för år 1940 med 800 kr. att utbetalas kvartalsvis 2 månader i efterskott.

Stadsfullmäktige biföllo efter uppläsning av berörda skrivelse utan omröstning drätselkammarens däri gjorda hemställan.

§ 218.

Ang. lönereglering för husmoder och sjuksköterskor vid ålderdomshemmet.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från fattigvårdsstyrelsen hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 nästlidne september under tillstyrkande av fattigvårdsstyrelsens förslag, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* från och med den 1 januari 1940 uppflytta tjänsten som husmoder vid ålderdomshemmet i 12. lönegruppen och tjänsterna som sjuksköterska vid ålderdomshemmet i 8. lönegruppen av stadens lönestat.

Drätselkammaren hade utlåtit sig i ärendet den 5 innevarande oktober och därvid tillstyrkt lönenämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 152) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen sådan densamma av lönenämnden avfattats.

§ 219.

Ang. inrättande av en befattning som sömmerska vid ålderdomhemmet.

Med överlämnande av framställning från fattigvårdsstyrelsen om inrättande av en befattning som sömmerska vid ålderdomshemmet hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 nästlidne september hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* från och med den 1 januari 1940 inrätta en ordinarie befattning som sömmerska vid ålderdomshemmet, uppförd i 3. lönegruppen av stadens lönestat och med befattningshavaren tillkommande rätt att utöver den kontanta lönen åtnjuta fritt vivre.

I yttrande över framställningen den 5 innevarande oktober hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte bifalla vad fattigvårdsstyrelsen och lönenämnden i ärendet föreslagit, samt att bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 153) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning ifrågavarande framställning i enlighet med lönenämndens och drätselkammarens förslag.

§ 220.

Ang. anskaffande av en ny lastbil för ålderdomshemmet.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från fattigvårdsstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande oktober under tillstyrkande av styrelsens förslag hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för utbyte av en ålderdomshemmet tillhörig äldre lastbil emot en ny sådan medgiva fattigvårdsstyrelsen rätt att av å fattigvårdens stat tillgängliga medel använda ett belopp av 3.300 kronor.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 154) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen enligt drätselkammarens förslag.

§ 221.

Ang. skogsaccis för år 1939.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 155) hade drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* fastställa skattesatsen för skogsaccis för år 1939 till 1 krona 80 öre per 100 kronors rotvärde.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 222.

Ang. tillhandahållande av byggnadstomt för bostäder åt barnrika familjer.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 156) hade drätselkammaren under åberopande av en framställning i ämnet från H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar och på i övrigt anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för fortsatt bebyggelse för mindre bemedlade barnrika familjer kostnadsfritt ställa till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdars förfogande en staden tillhörig tomt å Sandgärdet, belägen norr om Valsverksgatan och väster om det nyuppförda pensionärshemmet.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 223.

Ang. åstadkommande av ett porträtt av förre borgmästaren Bergquist.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 157) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* uppdraga åt drätselkammaren att låta måla ett porträtt av förutvarande borgmästaren Thorwald Bergquist, samt *att* för ändamålet anslå 2.000 kronor att i mån av behov förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komme att besluta i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 224.

Ang. anskaffande av möbler för kriminalpolisen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 158) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för inköp av nya möbler till kriminalpolisavdelningens lokaler ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag om 3.500 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komme att besluta i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 225.

Ang. reglering av vissa läraretjänster vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Sedan stadsfullmäktige den 31 sistlidne augusti vid behandling av fråga om löne- och tjänstereglering för vissa lärarebefattningar vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 133) beslutat återremittera ärendet till lönenämnden för ytterligare utredning hade lönenämnden nu i skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 159) på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte bifalla nämndens förut i ärendet avgivna förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet föreslog herr Engdahl, med anledning av en inkommen framställning från Slöjd- och Yrkeslärarnas Riksförbund, att innan lönefrågan beträffande den vid skolan anställde slöjdläraren avgjordes, förhandlingar måtte upptagas med förbundet, att stadsfullmäktige måtte återremittera ärendet i dess helhet till lönenämnden för ytterligare beredning.

Stadsfullmäktige beslöto med bifall till nämnda yrkande återremittera ärendet till lönenämnden.

§ 226.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande oktober hade magistraten överlämnat i styrkta avskrifter dels Kungl. Maj:ts brev den 22 september 1939 med meddelande av fastställelse med vissa smärre undantag av det av stadsfullmäktige den 24 november 1938 antagna förslaget till stadsplan för delar av Jakobsberg, Lustigkulla, Djäkneberget m. m., dels ock det av Kungl. Byggnadsstyrelsen den 4 juli 1939 i ärendet avgivna utlåtandet. *Kungl. Maj:ts beslut ang. stadsplan för Jakobsberg m. fl. områden.*

Stadsfullmäktige beslöto lägga de inkomna skrivelserna till handlingarna (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 160).

§ 227.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande oktober hade lönenämnden på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, *att* de av stadens befattningshavare, som innehade heltidsanställning och i anledning av nu anbefalld förstärkt försvarsberedskap åtnjöte tjänstledighet för fullgörande av militärtjänst, samt varit i stadens tjänst sedan minst ett år före inryckningsdagen, skulle under tjänstledigheten vidkännas avdrag med 50 %, om vederbörande vore *familjeförsörjare* men eljest med 75 % av samtliga avlöningsförmåner, *att* dessa bestämmelser skulle gälla från och med den 1 september tills vidare, samt *att* antaga följande tillägg till mom. 3 c) i gällande allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av stadens lönestater: *Ang. avlöning till befattningshavare under förstärkt försvarsberedskap m. m.*

"Befattningshavare, som tillika antingen är officer eller underofficer i aktiv tjänst, å reservstat, övergångsstat eller i reserven och som åtnjuter tjänstledighet för fullgörande av honom under fredstid åliggande sedvanlig eller särskild anbefalld militär tjänstgöring, skall vidkännas ett avdrag med 65 % av samtliga avlöningsförmåner".

Drätselkammaren hade i häröver den 12 innevarande oktober avgivet utlåtande tillstyrkt lönenämndens förslag, dock med den ändringen att det föreslagna tillägget i lönestatsbestämmelserna skulle erhålla följande lydelse:

"Befattningshavare, som tillika antingen är officer eller underofficer i aktiv tjänst, å reservstat, övergångsstat eller i reserven och som åtnjuter tjänstledighet för fullgörande av honom under fredstid åliggande sedvanlig eller särskild anbefalld militär tjänstgöring, skall vidkännas ett avdrag med 65 % av samtliga avlöningsfömåner, därest han är familjeförsörjare, men eljest med 75 % av samma avlöningsförmåner".

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 161) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande

framställningen i överensstämmelse med det av drätselkammaren ändrade förslaget, varjämte bestämdes att jämväl det beslutade tillägget i lönestatsbestämmelserna skulle äga tillämpning fr. o. m. den 1 september 1939.

§ 228.

Ang. inrättande av en befattning som förrådsman vid planteringarna.

Med överlämnande av en framställning till stadsfullmäktige från planteringsnämnden om inrättande på ordinarie stat av en befattning som förrådsman vid stadens planteringar hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande oktober hemställt, att stadsfullmäktige ville lämna ifrågavarande framställning utan bifall.

Drätselkammaren, som yttrat sig i ärendet den 12 innevarande oktober, hade för sin del föreslagit, att stadsfullmäktige måtte, med bifall till planteringsnämndens hemställan, besluta *att* från och med den 1 januari 1940 en ordinarie befattning som förrådsman vid stadens planteringar skulle inrättas med placering i 26. lönegruppen av stadens lönestat, samt *att* planteringsnämnden bemyndigades att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 162) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens i ärendet gjorda hemställan.

§ 229.

Ang. inrättande av en befattning som förare av socialregistret.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande oktober hade fattigvårdsstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* å fattigvårds- och barnavårdsbyrån skulle inrättas en ordinarie befattning som förare av det därstädes upprättade socialregistret samt att denna tjänst inrymdes i 18:de lönegruppen i Västerås stads lönestat.

Lönenämnden och drätselkammaren hade utlåtit sig i ärendet den 9 och den 12 innevarande oktober och båda yrkat, att stadsfullmäktige måtte för närvarande avslå fattigvårdsstyrelsens framställning. Inom drätselkammaren hade dess ledamot herr Keijser reservationsvis yrkat bifall till fattigvårdsstyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 163) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning, att fattigvårdsstyrelsens framställning icke skulle föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

§ 230.

Ang. inrättande av ytterligare en befattning som sjuksköterska vid ålderdomshemmet m. m.

I anledning av en framställning till stadsfullmäktige från fattigvårdsstyrelsen om inrättande av ytterligare en befattning som sjuksköterska och en befattning som sjukvårdsbiträde vid ålderdomshemmets sjukhus hade dels lönenämnden i avgivet utlåtande den 9 innevarande oktober för sin del tillstyrkt styrelsens förslag beträffande sjuksköterskebefattningen, dels ock drätselkammaren i yttrande den 12 innevarande oktober hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 januari 1940 finge inrättas ytterligare en ordinarie befattning som sjuksköterska vid ålderdomshemmet, uppförd i härför bestämd lönegrupp i stadens lönestat, *att* bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen, samt *att* i fattigvårdsstyrelsens stat för nästkommande år upptaga erforderligt anslag för anställande av ytterligare ett sjukvårdsbiträde.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 164) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen enligt drätselkammarens förslag.

§ 231.

Ang. inrättande av en kassörsketjänst å fattigvårdsbyrån.

I anledning av en framställning från fattigvårdsstyrelsen, att kontorsbiträdestjänsten av I klass måtte inrättas som kassörsketjänst vid fattigvårds- och barnavårdsbyrån samt inrymmas i 26. lönegruppen i Västerås stads lönestat, hade dels lönenämnden i yttrande den 9 innevarande oktober hemställt, att stadsfullmäktige måtte så tillvida bifalla framställningen, att fattigvårdsstyrelsen bemyndigades att med ordinarie innehavare återbesätta den vakanta tjänsten som kvinnligt kontorsbiträde av I klass å fattigvårdsbyrån, dels ock drätselkammaren i avgivet utlåtande den 12 innevarande oktober hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att den nuvarande vakanta befattningen som kvinnligt kontorsbiträde av I klass å fattigvårds- och barnavårdsbyrån skulle från och med den 1 januari 1940 omorganiseras till en tjänst som kassörska å samma byrå, placerad i 26. lönegruppen av stadens lönestat, samt att bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta den sålunda omorganiserade befattningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 165) yrkades dels av herr Engdahl bifall till lönenämndens förslag, dels ock av herr Eklund bifall till drätselkammarens hemställan.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes proposition å de under densamma gjorda yrkandena och beslöto stadsfullmäktige därvid utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 232.

Ang. pensionsunderstöd åt änkan efter en kommunalarbetare.

I anledning av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande oktober hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att tillerkänna änkan efter en arbetare vid tekniska verken fru Hilda Jansson ett årligt pensionsunderstöd om 300 kronor att utgå från och med den 1 september 1939 under de i gällande pensionsreglemente för familjepension stadgade villkor.

Drätselkammaren hade i avgivet utlåtande den 12 innevarande oktober tillstyrkt vad lönenämnden sålunda föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning lönenämndens i ärendet framställda förslag.

§ 233.

Ang. inrättande av befattningar som mätningstekniker och kartriterska å stadsingenjörskontoret.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från byggnadsnämnden hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande oktober, under tillstyrkande av byggnadsnämndens framställning, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* från och med den 1 januari 1940 å byggnadsnämndens stat inrätta *dels* en ordinarie befattning som mätningstekniker med placering i 29. lönegruppen, *dels ock* en ordinarie befattning som kartriterska, uppförd i 18. lönegruppen av den för stadens befattningshavare gällande lönestaten, samt *att* bemyndiga byggnadsnämnden att i vederbörlig ordning tillsätta befattningarna.

I häröver den 12 innevarande oktober avgivet utlåtande hade drätselkammaren förordat bifall till lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 167) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen i enlighet med lönenämndens förslag.

§ 234.

Ang. utredningskostnader i friluftsbadfrågan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 168) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter ställa till drätselkammarens förfogande ett belopp om 2.000 kronor såsom förslagsanslag för täckande av i skrivelsen omförmälda utgifter i samband med undersökningar för åstadkommande av ett modernt friluftsbad i Västerås.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens berörda framställning.

§ 235.

Ang. restriktiva åtgärder i fråga om gasförbrukningen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 nästlidne september hade vatten- och gasverksstyrelsen på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att godkänna följande tillfälliga ändring av gällande gastaxa:

1) Abonnent äger att mot det reglementerade priset av 16 öre pr kbm. utfå gas till en myckenhet motsvarande 90 % av förbrukningen under samma tid föregående år.
2) För gas utöver nämnda kvantitet erlägges 50 öre pr kbm.
3) Hittills gällande zontariffer bortfalla.
4) För nytillkommande och därmed jämförliga abonnenter kommer att fastställas viss kvantitet, som får uttagas efter det lägre priset. För hushållsabonnent beräknas denna kvantitet med hänsyn till hushållets storlek.
5) Dessa bestämmelser gälla tillsvidare efter avläsningen för tredje kvartalet innevarande år eller, för nytillkommande eller därmed jämförlig abonnent, från och med fjärde kvartalets avläsningsperiod eller den tid därefter, då abonnementet börjar,

samt att bemyndiga styrelsen att fastställa den ovan under punkt 4 omförmälda bestämmelsen.

Drätselkammaren hade i häröver den 12 innevarande oktober avgivet utlåtande hemställt, att vatten- och gasverksstyrelsens ifrågavarande förslag icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 169) uppstod överläggning och yrkade härunder dels herrar Henning och Hellblom bifall till vatten- och gasverksstyrelsens förslag, dels ock herr Eklund bifall till drätselkammarens hemställan.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de gjorda yrkandena beslöto stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 33 ja emot 10 nej avgivna för bifall till vatten- och gasverksstyrelsens förslag, i enlighet med drätselkammarens hemställan att vatten- och gasverksstyrelsens framställning ej skulle till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

§ 236.

Ang. tilläggsanslag för reningsverksanläggningen.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande oktober, under tillstyrkande av styrelsens förslag, hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* för täckande av uppkommen anslagsbrist i samband med uppförande av reningsverket för kloakvätska samt för anskaf-

fande och installerande av viss materiel i enlighet med vatten- och gasverksstyrelsens skrivelse i ärendet ställa till styrelsens förfogande ett anslag om 68.000 kronor, samt *att* anslaget ifråga skulle bli föremål för täckning på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komme att besluta i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 170) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 237.

Ang. vatten- och gasledningar över Kungsängsområdet.

Under tillstyrkande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande oktober hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande *dels* för täckande av kostnaden för i styrelsens skrivelse omförmälda arbeten för framdragande av vatten- och gasledningar i vissa sträckningar över Kungsängsområdet, som redan blivit utförda, ett belopp av 14.053 kronor 14 öre, *dels ock* för anläggande av nya ledningar för vatten och gas mellan Regementsvägen och Bergmarksgatan ett belopp om 15.100 kronor, samt *att* ifrågavarande båda anslag, tillhopa 29.153 kronor 14 öre, skulle slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komme att besluta i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 171) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen enligt drätselkammarens förslag.

§ 238.

Ang. tillstånd till utskänkning av vin i Odd Fellowhuset.

Sedan magistraten genom resolution den 12 innevarande oktober infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Systemaktiebolaget i Västerås hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd till årsutskänkning av vin inom fastigheten Stora gatan 45 här i staden — det nya Odd Fellowhuset, hade nykterhetsnämnden, som anmodats att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 172) för sin del tillstyrkt den gjorda framställningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet och sedan under en kortare överläggning herrar C. W. Karlsson, Sjöberg och Eklund yttrat sig, därvid

annat yrkande ej framställdes än av herr Karlsson på sätt nedan är angivet, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning på de skäl nykterhetsnämnden anfört tillstyrka Systemaktiebolagets ifrågavarande ansökning med det av herr Karlsson påyrkade tillägget, att tillståndet till utskänkning av vin borde vara förbundet med måltidstvång.

§ 239.

Ang. tillstånd till utminutering av pilsnerdricka Hamngatan 14.

Sedan magistraten genom resolution den 16 nästlidne september infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av köpmannen Ragnar Eriksson hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att inom fastigheten Hamngatan 14 här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande oktober anfört följande:

"I skrivelse till stadsfullmäktige den 17 sistlidne april månad tillstyrkte nykterhetsnämnden bifall till en av samma sökande gjord hemställan av i stort sett samma innehåll som den nu föreliggande. Såsom skäl för sin nya framställning har sökanden anfört, att de gällande restriktionerna i rätten att begagna motorfordon medfört stora svårigheter vid tillhandahållandet av maltdrycker.

Ehuru det alltfort är nämndens uppfattning att man bäst kan motverka större inköp av pilsnerdricka genom att de olika stadsdelarna i mån av möjlighet tillgodoses med ställen för försäljning av pilsnerdricka till avhämtning, får nämnden nu, då den av sökanden åberopade motiveringen enligt vad som inhämtats från länsstyrelsen och polismästaren icke är bärande, med hänsyn till de direktiv stadsfullmäktiges beslut den 25 maj innevarande år måste anses innebära, avstyrka bifall till den av köpmannen Ragnar Eriksson gjorda framställningen."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet fattade stadsfullmäktige sitt beslut däri i överensstämmelse med nykterhetsnämndens förslag.

§ 240.

Ang. val av kristidsnämnd.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande oktober hade beredningsutskottet — med förmälan, att det jämlikt Kungl. Maj:ts kungörelse den 8 september 1939 ålåge kommunerna i riket att tillsätta kristidsnämnder, att sådan nämnd skulle bestå av ordförande, som utsåges av kristidsstyrelsen i länet, samt ledamöter till det antal som kristidsstyrelsen bestämde, att för minst halva antalet ledamöter skulle finnas suppleanter, samt att kristidsstyrelsen meddelat, att i Västerås skulle utses sju ledamöter i nämnden, förutom

ordföranden och anmodat staden att välja ledamöter och suppleanter i nämnden — hemställt, att stadsfullmäktige ville bestämma antalet suppleanter i Västerås stads kristidsnämnd till fyra samt företaga val av ledamöter och suppleanter i nämnden, till ledning för vilket val förslag jämväl framställts i skrivelsen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige i enlighet med beredningsutskottets hemställan, att antalet suppleanter i kristidsnämnden skulle vara fyra.

Vid härefter företaget val utsågos med acklamation enligt utskottets förslag för tiden intill utgången av år 1940 till ledamöter i kristidsnämnden ombudsmannen Gösta Sjöberg, journalisten Fritz Svanström, metallarbetaren Elis Larsson, fru Helga Gustavsson, blomsterhandlaren Karl Pettersson, inköpschefen John Lundgren och advokaten J. Ruben Nyman samt till suppleanter i nämnden fru Greta Sjödahl, verkmästaren Gustav Karlsson, kamreraren Carl Th. Ericson och tjänstemannen Gustaf Lindén.

§ 241.

Ang. förlängt nybyggnadsförbud för området öster om järnvägslinjen till Tillberga.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 27 september 1939, varigenom länsstyrelsen i anledning av framställning av stadsfullmäktige enligt beslut den 31 augusti 1939 meddelat förbud mot nybyggnad inom ett i berörda beslut närmare angivet område av staden öster om järnvägslinjen till Tillberga att gälla intill dess stadsfullmäktige fattat beslut angående ifrågasatt stadsplan för området, dock högst till den 1 januari 1940.

§ 242.

Ang. ändring av stadsplanebestämmelser för kv. Magna.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts i styrkt avskrift till stadsfullmäktige med skrivelse från magistraten den 6 innevarande oktober överlämnade brev den 29 september 1939, varigenom Kungl. Maj:t fastställt det av stadsfullmäktige den 21 juni 1939 antagna förslaget till ändring av stadsplanen beträffande kvarteret Magna jämte stadsplanebestämmelser, dock att från fastställelsen undantagits § 11 andra stycket i stadsplanebestämmelserna ävensom orden "eller förläggas i å stadsplanekartan angivna grupper" i § 2 av samma bestämmelser.

§ 243.

Ang. ändring av stadsplanen samt stads-

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts i styrkt avskrift till stadsfullmäktige med skrivelse från magistraten den 12 innevarande oktober överlämnade brev den 6 oktober 1939, varigenom Kungl. Maj:t fastställt det

av stadsfullmäktige den 25 maj 1939 antagna förslaget till ändring av stadsplanen beträffande kvarteret Inge jämte stadsplanebestämmelser dock att från fastställelsen undantagits § 11 i stadsplanebestämmelserna. *planebestämmelser för kv. Inge.*

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 28 oktober 1939.

ALB. LUNDKVIST.

Henrik Welin-Berger. *Gunnar Larsson.*

Offentligen uppläst den 28 oktober 1939; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 30 november 1939.

Närvarande: Herrar Ordföranden måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice Ordföranden rektorn Hjalmar Thyresson samt herrar Leontein, Keijser, Håvberg, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, C. W. Karlsson, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar Behring, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Grönberg, fru Falk, herrar Gustafsson, Ernst Larsson, Svanström, Olsson, Pers, Elis Larsson, Nyström, Lund, fröken Andersson, herr Turén.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Hult, Bergquist, Gunnar Larsson, Granér, Norrman, Sjöblom och Berglund.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr Borgmästaren Olov Rylander.

§ 244.

Vid sammanträdets öppnande hälsade stadsfullmäktiges ordförande stadens nyutnämnde borgmästare Olov Rylander, vilken tillträtt sitt ämbete den 1 innevarande november, välkommen, vilken hälsning av herr borgmästaren besvarades med ett anförande.

§ 245.

Justering.

Uppdrogs åt fru Vestberg och herr Behring att jämte ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 4 nästkommande december kl. 12.30 e. m.

§ 246.

Ang. bidrag till brandväsendet från Städernas Allm.

Med skrivelse den 2 innevarande november hade drätselkammaren överlämnat en skrivelse till stadsfullmäktige från Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas ömsesidiga lösöreförsäkringsbolag Svitjod, däri bolagen meddelat, att det beslutat lämna Västerås stad för innevarande år ett bidrag

Brandstodsbolag.

om 7.000 kronor till bestridande av kostnaderna för brandförsvaret inom staden samt i anledning därav hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* med tacksamhet emottaga i ärendet omförmälda bidrag å 7.000 kronor, samt *att* beloppet ifråga skulle tillsvidare reserveras för att på sätt stadsfullmäktige framdeles kunde bestämma disponeras för ändamål, som vore ägnat att främja utvecklingen och fulländningen av stadens brandväsende.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 174) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 247.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 175) hade beredningsutskottet avgivit förslag ang. val av kommunala förtroendemän i följd av att mandat med innevarande år utlöpte och i anledning av eljes uppkomna ledigheter.

Med ledning av detta förslag och under föredragningen framställda yrkanden företogos nu ifrågavarande val på sätt §§ 248—284 här nedan närmare omförmäles.

Samtliga val förrättades med acklamation.

§ 248.

Drätselkammaren.

Till ledamöter i drätselkammaren för åren 1940—1943 återvaldes byggmästaren Fritz Eklund, statens lantbruksingenjör H. Welin-Berger, kassören E. Keijser, kamreraren Carl Th. Ericson och kassören Gösta Lundberg.

§ 249.

Vatten- och Gasverkstyrelsen.

Återvaldes för åren 1940—1943 till ledamöter i vatten- och gasverksstyrelsen överingenjören Carl Henning, statens lantbruksingenjör H. Welin-Berger och snickaren Gustav Olsson samt till suppleant i styrelsen driftchefen Thure Strand.

§ 250.

Hamnstyrelsen.

Till ledamot i hamnstyrelsen för åren 1940—1944 återvaldes stuveriförmannen Carl Hellström.

Till suppleant i styrelsen för åren 1940—1942 utsågs hyvlaren K. H. Thorén.

§ 251.

Utsågos för åren 1940—1943 till ledamöter i lönenämnden montören Arthur Lundell och direktören Mattias Pers samt till suppleant i nämnden avsynaren Martin Holmberg. *Lönenämnden.*

§ 252.

Till ledamöter i hälsovårdsnämnden för åren 1940—1943 utsågos kyrkoskrivaren J. O. Sjöblom, gjutaren Axel Larsson och nuvarande suppleanten i nämnden veterinären O. Hultén. *Hälsovårdsnämnden.*

Till suppleanter i nämnden valdes dels för åren 1940—1943 fru Karin Ström, posttjänstemannen Erik Östlund och montören Arthur Lundell, dels ock för åren 1940—1941 efter herr Hultén fru Karin Kjelldahl.

§ 253.

Valdes till ledamöter i barnavårdsnämnden dels för åren 1940—1941 ombudsmannen Gösta Sjöberg och dels för åren 1940—1943 nuvarande suppleanten i nämnden fru Anna Vestberg. *Barnavårdsnämnden.*

Till suppleanter i nämnden utsågos dels för åren 1940—1943 snickaren J. A. Grönberg och dels för åren 1940—1941, efter fru Vestberg, fru Astrid Johansson.

Förordnades ledamoten Gösta Sjöberg att vara vice ordförande i nämnden.

§ 254.

Återvaldes till sakkunniga vid brandsyn för år 1940 byggmästaren J. Alb. Fredriksson och muraren Martin Hellblom med köpmannen Jonas Johansson och byggnadssnickaren A. N. Vretholm till suppleanter. *Sakkunniga vid brandsyn.*

§ 255.

Till ordförande i fattigvårdsstyrelsen för åren 1940—1941 efter domprosten Enochsson, som undanbett sig förnyat uppdrag, valdes nuvarande vice ordföranden ombudsmannen Gösta Sjöberg. *Fattigvårdsstyrelsen.*

Till vice ordförande i styrelsen för åren 1940—1941 utsågs distriktschefen i 1:sta distriktet, komministern Nils Berge.

I övrigt valdes för fattigvårdsstyrelsen.

3:dje distriktet.

I anledning därav att filialföreståndaren Axel Andersson anhållit att ej ifrågakomma vid valet av distriktschef återremitterades frågan i förevarande del till beredningsutskottet för upprättande av nytt valförslag.

4:de distriktet.

Till distriktschef för åren 1940—1943 verkstadsarbetaren Gunnar Jacobsson.

Till vice distriktschef för åren 1940—1943 förmannen Josef Brunnsberg.

Till vårdare efter verkstadsarbetaren Olof Klinga, som på egen begäran entledigades från uppdraget, för åren 1940—1941 fru Hanna Gustafsson.

7:de distriktet.

Till distriktschef för åren 1940—1943 folkskollärarinnan Elsa Pettersson.

Till vice distriktschef för åren 1940—1943 nuvarande vårdaren filaren C. W. Juhlin.

Till vårdare efter herr Juhlin för åren 1940—1941 filialföreståndaren Hugo Karlsson.

8:de distriktet.

Till distriktschef för åren 1940—1943 förmannen H. Svensson.

9:de distriktet.

Till vice distriktschef för åren 1940—1943 muraren Ludvig Gräns.

11:te distriktet.

Till distriktschef för åren 1940—1943 nuvarande vice distriktschefen lagerarbetaren Oskar F. Löfkvist.

Till vice distriktschef för åren 1940—1941 efter herr Löfkvist nuvarande vårdaren tråddragaren Gunnar Gustafsson.

Till vårdare för åren 1940—1941 efter herr Gustafsson montören Alex Sunesson.

§ 256.

Folkskolestyrelsen.

Utsågos för åren 1940—1943 till ledamöter i folkskolestyrelsen bokföraren R. Söderquist, studieledaren G. Sund, rektorn Folke Ericsson, byggnadssnickaren David Johansson, muraren Martin Hellblom, fru Agnes Söderquist, järnvägstjänstemannen Thure Bergquist, redaktören Anders Pers, domprosten

Ernst Enochsson, fru Ebba Berg, folkskolläraren G. Leontein och bokhandlaren Ivar Wennberg samt till suppleanter i styrelsen snickaren J. A. Grönberg, metallarbetaren Gunnar Pettersson, ingenjören Birger Falk, brandförmannen Ernst Johansson, journalisten Fritz Svanström, verkstadsarbetaren Ivar Andersson, verkmästaren Gustaf Karlsson, byggmästaren K. A. Darnell, domkyrkosysslomannen Hugo Berggren, fru Ebba Holmström, handelsträdgårdsmästaren Erik Billert och häradsskrivaren O. Lewrö.

Det beslöts tillika att suppleanterna skulle vara personliga för de ordinarie ledamöterna, i den ordning ledamöter och suppleanter här ovan blivit nämnda.

§ 257.

Planteringsnämnden.

Till ledamöter i planteringsnämnden för åren 1940—1942 utsågos kassören Gösta Lundberg, handelsträdgårdsmästaren Erik Billert, direktören Elow Eriksson, folkskolläraren Albert Wasberg, förrådsvaktmästaren Ivar Engström, fru Sigrid Eriksson och trädgårdsarbetaren Elof Hagström.

Före valet framhöll herr Welin-Berger, med vilken herr Turén förenade sig det mindre lämpliga i att såsom av beredningsutskottet föreslagits, till ledamot i en kommunal styrelse utsåges en vid den förvaltning, över vilken styrelsen hade hand, anställd person, varemot herr Keijser förordade beredningsutskottets förslag.

§ 258.

Nykterhetsnämnden.

Till ledamöter i nykterhetsnämnden för åren 1940—1943 utsågos fattigvårdssysslomannen A. Norén med förnyat förordnande för denne att vara vice ordförande i nämnden, förste stadsläkaren Gustaf Andrén, suppleanten i nämnden fru Helga Gustavsson samt byggnadssnickaren Eric Pettersson.

Till suppleanter i nämnden, vilkas hela antal bestämdes till fem, valdes dels för åren 1940—1943 ingenjören Albert Andersson, polismannen Laurentz Gustafsson och kontoristen Algot Bergstrand, dels ock för åren 1940—1941 efter fru Gustavsson, fru Greta Schörling.

§ 259.

Taxeringsnämnderna.

Beslöts för närvarande, att antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i en var av 1940 års taxeringsnämnder skulle vara tre med tre suppleanter utom i 11:te distriktet, där antalet sådana ledamöter bestämdes till fem med lika antal suppleanter.

Härefter valdes till ledamöter och suppleanter i de olika taxeringsnämnderna följande personer, därvid bestämdes, att varje ledamot skulle hava sin särskilda suppleant och att vid förfall för ordinarie ledamot den suppleant skulle inkallas, som här nedan finnes upptagen i det mot ledamoten svarande ordningsrummet.

1:sta distriktet.

Ledamöter: Direktören Elow Eriksson, överpostiljonen J. E. Wirén och fabrikören Otto Petersson.

Suppleanter: Köpmannen O. Maunsbach, montören E. V. Larsson och tapetseraren Gustaf Lindström.

2:dra distriktet.

Ledamöter: Ingenjören Erik Kjörning, bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och bokföraren Rickard Söderquist.

Suppleanter: Köpmannen Sigfrid Holm, gjutaren Axel Larsson och linjeförmannen V. R. Brännström.

3:dje distriktet.

Ledamöter: Sågverksägaren A. Norén, byggnadssnickaren Fritz Nyberg och handelsföreståndaren Axel Andersson.

Suppleanter: Verkstadsarbetaren Georg Karlsson, förmannen Gunnar Larsson och ingenjören G. H. Zanders.

4:de distriktet.

Ledamöter: Handlanden Otto Jansson, fanjunkaren K. A. Jansson och byggnadssnickaren Karl Viktorsson.

Suppleanter: Förrådsvaktmästaren Ivar Engström, förvaltaren David Hallborg och apparatprovaren Ragnar Karlsson.

5:te distriktet.

Ledamöter: Byggmästaren Axel Hammer, verkstadsarbetaren C. A. Fröbom och ingenjören Algot Svensson.

Suppleanter: Kaptenen G. Robsahm, hyvlaren Herman Thorén och köpmannen Bror Edling.

6:te distriktet.

Ledamöter: Sekreteraren K. Sjöfält, grosshandlaren Albert Reutergårdh och järnvägstjänstemannen Thure Bergquist.

Suppleanter: Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, kamreraren S. Holmblad och byggnadsarbetaren J. E. Willebrand.

7:de och 8:de distrikten.

På yrkande av herrar Welin-Berger och Keijser beslöto stadsfullmäktige återremittera valförslaget i dessa delar till beredningsutskottet för förnyat övervägande.

9:de distriktet.

Ledamöter: F. slöjdläraren F. Brandt, plåtarbetaren Emil Johansson och f. guldsmeden C. E. Tengström.

Suppleanter: Folkskolläraren Elis Hedberg, plåtslagaren J. V. Bergstrand och ingenjören F. O. Berling.

10:de distriktet.

På yrkande av herr Welin-Berger beslöto stadsfullmäktige återremittera valförslaget i denna del till beredningsutskottet för förnyat övervägande.

11:te distriktet.

Ledamöter: Lokomotivföraren Ernst Larsson, snickaren J. A. Johansson, lindaren Fredr. Wetter, lantbrukaren Jakob Pettersson och bankkamreraren Curt Möller.

Suppleanter: Lokomotiveldaren J. A. Löfstrand, snickaren J. A. Grönberg, lantbrukaren C. P. Karlstedt, lantbrukaren Herman Falk och tjänstemannen Gösta Dahlgren.

Åt nämnden i detta distrikt och närmast åt ledamoten herr Pettersson skulle givas uppdraget att taga den befattning med virkestaxering, som omförmäles i 81 § taxeringsförordningen, med herr Falk som suppleant i detta särskilda uppdrag.

§ 260.

För pensionsnämnderna valdes: *Pensionsnämnderna.*

I distriktet för äldre stadsområdet:

Till ledamöter för åren 1940—1943 kyrkoskrivaren John Sjöblom, fru Blanche Daun och bokförlagsföreståndaren R. V. Hult.

Till personliga suppleanter för de sålunda valda i den ordning ledamöter och suppleanter här nämnas för åren 1940—1943 kontoristen Lilly Andersson, fattigvårdssysslomannen A. Norén och fru Märta Johansson samt till suppleant för ordinarie ledamoten fru Kjelldahl efter fru Aina v. Hülphershausen, som avflyttat från staden, för åren 1940—1941 fru Aida Reutergårdh.

I distriktet för f. S:t Ilians socken:

Till ledamöter för åren 1940—1943 snickaren J. A. Grönberg och trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson.

Till suppleanter för åren 1940—1943 att i nämnd ordning inträda för ledamöterna Widén och Grönberg, lantbrukaren J. V. Lundkvist och lokomotivföraren Ernst Larsson.

I distriktet för f. Lundby socken:

Till ledamöter dels för åren 1940—1943 lindaren Fredr. Wetter och nuvarande suppleanten lantbrukaren C. H. Falk och dels för åren 1940—1941 efter avlidne ledamoten A. Engström nuvarande suppleanten fabrikören Carl Holmquist.

Till suppleanter dels för åren 1940—1943 posttjänstemannen C. A. Litzén och lantbrukaren Jakob Pettersson att i nämnd ordning inträda för ledamöterna Wetter och Falk och dels för åren 1940—1941 fru Greta Schörling att inträda vid förfall för ledamoten herr Lundin.

§ 261.

Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd.

Återvaldes till ledamöter i Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd för åren 1940—1941 fabrikören J. Svensson, svarvaren B. A. Lundvall, fabrikören Carl Holmquist, f. guldsmeden E. Tengström och stationskarlen C. F. Melin.

§ 262.

Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen och arbetsklassen.

Återvaldes för åren 1940—1941 till ledamöter i nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen målerföreståndaren Alb. Lundkvist, kaptenen G. Robsahm, fru Ebba Berg, kassören Einar Keijser, folkskolläraren G. Leontein, verkmästaren Gustaf Karlsson och skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson.

§ 263.

Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

Återvaldes för åren 1940—1941 till ledamöter i nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål målerföreståndaren Alb. Lundkvist, fru Ebba Berg, verkmästaren Gustaf Karlsson och skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson.

§ 264.

Återvaldes för åren 1940—1941 till ledamöter i nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond fröken Hilda Pihlgren, domprosten Ernst Enochsson och förmannen Gunnar Pettersson. *Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.*

§ 265.

Återvaldes för åren 1940—1941 till ledamöter i nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond från tjänstemannaklassen: drätseldirektören Theofil Öberg; från handlande- och hantverkareklassen: fabrikören Otto Petersson; och från arbetsklassen: tapetseraren C. Bäckman. *Nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond.*

§ 266.

Till delegerad för utdelning ur Noreliska fonden återvaldes för åren 1940—1943 domprosten Ernst Enochsson. *Delegerade för utdelning ur Noreliska fonden.*

§ 267.

Återvaldes till ledamöter i nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden för åren 1940—1941 direktören Axel Sundström och fru Agnes Söderquist. *Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.*

§ 268.

Återvaldes till ledamöter i nämnden över Lagerquistska donationsfonden kassören Einar Keijser, fru Ida Grönberg och fattigvårdssysslomannen Axel Norén. *Nämnden över Lagerquistska donationsfonden.*

§ 269.

Återvaldes till ledamöter i styrelsen för statens elektrotekniska fackskola i Västerås teknologie doktor John Wennerberg och driftchefen Thure Strand. *Styrelsen för statens elektrotekniska fackskola i Västerås.*

§ 270.

Till ledamöter i styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås för åren 1940—1943 valdes rektorn Hjalmar Thyresson, fru Agnes Söderquist, fru Karin Ström, brandförmannen Ernst Johansson, folkskolläraren David Sjöholm och redaktionssekreteraren Sven Strömblad; samt till suppleanter i styrelsen *Kommunala flickskolan.*

för samma tid fru Greta Sjödahl, folkskolläraren John Jakobsson, teknologie doktorn John Wennerberg och fru Dagmar Zachrisson.

Till ledamot i terminsavgiftsnämnden för skolan valdes för samma tid kronokassören Oscar Karlsson.

§ 271.

Revisorer av stadens räkenskaper.

På yrkande av herr Lundgren återremitterades valförslaget rörande stadens revisorer till beredningsutskottet för förnyat övervägande.

§ 272.

Revisorer av arbetareinstitutets räkenskaper.

Till revisorer för år 1940 av arbetareinstitutets räkenskaper omvaldes ingenjören F. O. Berling med kassören Gösta Lundberg som suppleant.

§ 273.

Revisorer av högre allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.

Till revisorer för år 1940 av högre allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper återvaldes verkmästaren Gustaf Karlsson och kaptenen G. Robsahm med järnvägstjänstemannen Hugo Svanlind som suppleant.

§ 274.

Revisor av Arbetarnas Bildningsförbunds biblioteksverksamhets räkenskaper.

Till revisor för år 1940 av räkenskaperna för Arbetarnas Bildningsförbunds biblioteksverksamhet i Västerås återvaldes posttjänstemannen Erik Östlund med kaptenen G. Robsahm som suppleant.

§ 275.

Revisor av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet i Västerås räkenskaper.

Till revisor för år 1940 av räkenskaperna för Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet i Västerås återvaldes posttjänstemannen Erik Östlund med kaptenen G. Robsahm som suppleant.

§ 276.

Styrelsen för Västerås Idrottshall

Återvaldes till ledamot i styrelsen för Västerås Idrottshall förening u. p. a. för åren 1940—1941 journalisten Fritz Svanström med ingenjören Ernst Karlsson som suppleant.

Till revisor för föreningens räkenskaper för år 1940 omvaldes tjänstemannen Gust. Lindén med kontoristen Einar Jonsson som suppleant. *förening u. p. a.*

§ 277.

Västerås Kafé Aktiebolag.

Återvaldes till ledamöter i styrelsen för Västerås Kafé Aktiebolag för år 1940 stuveriförmannen Carl Hellström, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och kassören Gösta Lundberg samt till suppleanter för dem byggnadssnickaren David Johansson och förrådsförvaltaren John Beckman.

Till revisor av bolagets räkenskaper för ett år återvaldes bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och till suppleant för denne rektorn Hj. Thyresson.

§ 278.

Arbetslöshetskommittén.

Utsågs för år 1940 till ledamöter i arbetslöshetskommittén studieledaren Gust. Sund, direktören K. R. Liljeblad, statens lantbruksingenjör H. Welin-Berger, muraren Martin Hellblom, förrådsförvaltaren John Beckman, hyvlaren Herman Thorén, förmannen Gunnar Larsson, filaren Viktor Persson och ingenjören G. H. Zanders samt till suppleanter för dem redaktören E. Berg, metallarbetaren Erik Andersson, inköpschefen John Lundgren, metallarbetaren Vilhelm Berg och byggnadssnickaren Erik Pettersson.

Till revisorer av kommitténs med statsbidrag bedrivna verksamhet för år 1940 valdes kassören Gösta Lundberg och kamreraren Harald Ivarsson med kassören Harry Öjve till suppleant.

§ 279.

Rådhuskommittén.

Till ledamot i rådhuskommittén efter f. borgmästaren Thorwald Bergquist, vilken beviljats begärt entledigande, utsågs borgmästaren Olov Rylander.

§ 280.

Brandstodskommittén för fast egendom.

Återvaldes för år 1940 till ledamöter i brandstodskommittén för fast egendom byggmästaren Edv. Karlsson, byggmästaren J. Alb. Fredriksson, byggmästaren Axel Hammer och byggnadssnickaren David Johansson samt till suppleanter i kommittén byggmästaren Fritz Eklund och muraren Martin Hellblom.

§ 281.

Ombud vid mantalsskrivningen.

Till ombud vid mantalsskrivningen år 1940 återvaldes skrivaren Axel L. Andersson, snickeriförmannen Hugo Svensson, f. guldsmeden Emil Tengström och fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson.

§ 282.

Huvudmän i Västerås stads sparbank.

Återvaldes till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1940—1944 bankkassören Joh. Tideström, rektorn Hj. Thyresson och drätseldirektören Th. Öberg.

§ 283.

Sakkunniga att gå Rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör.

Beslöto stadsfullmäktige såsom sakkunniga att gå rådhusrätten till handa vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör för år 1940 föreslå hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, ångbåtsbefälhavaren Nils Sander, maskiningenjören G. Wallenius, kaptenen Carl Wenström och sjökaptenen Erik Laurentius Eriksson.

§ 284.

Ortsombud enligt Kungl. Kungörelsen om statliga bosättningslån.

Till ortsombud i enlighet med Kungl. Kungörelsen om statliga bosättningslån för åren 1940—1941 omvaldes kassören Einar Keijser med kamreraren J. Häggström som suppleant.

§ 285.

Ang. förnyad utredning rörande högre allmänna läroverkets byggnadsfråga.

Sedan Kungl. Skolöverstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 februari 1939 anhållit, att stadsfullmäktige ville taga under övervägande och avgiva yttrande rörande vissa i skrivelsen angivna synpunkter beträffande om- och tillbyggnaden för Västerås högre allmänna läroverk samt stadsfullmäktige den 23 samma månad och år beslutat remittera ärendet till läroverkskommittén och drätselkammaren för utlåtande hade de sålunda infordrade utlåtandena inkommit.

Läroverkskommittén hade sålunda i skrivelse den 22 sistlidne september på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* åt kommittén uppdraga att verkställa ytterligare utredning för framläggande av nytt eller nya alternativ för om- och tillbyggnad av stadens högre allmänna läroverk.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 16 innevarande november tillstyrkt bifall till vad kommittén sålunda föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 176) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning läroverkskommitténs hemställan.

§ 286.

Ang. förlängt nybyggnadsförbud för stadsområdet öster om järnvägslinjen till Tillberga.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från byggnadsnämnden hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande november sammanstämmande med byggnadsnämnden, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hos länsstyrelsen göra framställning om förlängning av gällande nybyggnadsförbud för det område, som begränsades av Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Frejagatan, Vargbogatan, Sigtunagatan, Utmarksgatan, stadsägan 2102, en linje österut 40 meter norr om Stockholmsvägen till stadsgränsen, stadsgränsen till Skiljebo, södra gränsen till stadsägan 2239 B, södra och västra gränserna till Sommarro, Pilgatan samt järnvägen till Tegnérgatan att gälla intill dess stadsfullmäktige fattat beslut angående ifrågasatt stadsplan för berörda del av staden, dock högst till den 1 juli 1940.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 177) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 287.

Ang. förhöjning av gastaxan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande november hade vatten- och gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta, *att* tillsvidare från och med avläsningen för 1940 års första kvartal förbrukningsavgiften inom varje zon i den gällande gastaxan skulle höjas med 4 öre.

Drätselkammaren hade i häröver den 16 innevarande november avgivet utlåtande tillstyrkt berörda förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 178) yrkade dels herr Henning bifall till vatten- och gasverksstyrelsens förslag dels ock herr Lund återremiss av ärendet till vatten- och gasverksstyrelsen för vidare beredning, varjämte herr Engdahl yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Efter överläggningens slut framställdes först proposition å herr Lunds yrkande och fråga om stadsfullmäktige i dag ville avgöra ärendet och beslöto stadsfullmäktige därvid utan omröstning nu företaga frågan till avgörande.

Härefter biföllo stadsfullmäktige likaledes utan omröstning vatten- och gasverksstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 288.

Ang. framflyttning av tilllämpningen av beslut om reduktion av tidigare utgående kommunala tilläggspensioner för lärarepersonal vid folkskolan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 179) hade drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* tidpunkten för ikraftträdandet av stadsfullmäktiges den 23 februari 1939 fattade beslut om reduktion av tidigare utgående kommunala tilläggspensioner för lärarepersonal vid folkskolan skulle framflyttas till den 1 oktober 1939, samt *att* för ändamålet ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag om 3.200 kronor att utgå av årets anslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet uppstod överläggning, varunder yrkades dels av herr Leontein, Eklund och Nyman bifall till drätselkammarens förslag, dels av herrar Turén och Hellblom avslag å framställningen, dels ock av herrar Engdahl och Lund återremiss av frågan till drätselkammaren för ytterligare beredning.

Vid efter överläggningens slut först framställd proposition å återremissyrkandet och frågan om ärendets avgörande vid detta sammanträde beslöto stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 31 ja emot 9 nej, avgivna för återremissyrkandet, i dag företaga ärendet till avgörande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige likaledes genom omröstning med 26 ja emot 15 nej, avgivna för avslag, bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 289.

Ang. åtgärder för främjande av småstugebebyggelse samt ändring i grunderna för tomträttsupplåtelse.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 180) hade drätselkammaren under åberopande av stadsfullmäktiges beslut den 28 september innevarande år om upplåtelse mot tomträtt av visst område för småstugebebyggelse samt om antagande av vissa grunder för tomträttsupplåtelser inom området, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bemyndiga drätselkammaren dels att å stadens vägnar teckna borgen för lån åt småstugebyggarna mellan 50 och 90 % av vederbörande fastighetsbelåningsvärde i huvudsaklig överensstämmelse med i skrivelsen angivna grunder ävensom i mån av behov underställa beslutet härom vederbörande för fastställelse, dels ock att vid bebyggelse inom här ifrågavarande småstugeområde bestämma det procenttal, varmed tomträttsavgälden efter upplåtelsetidens slut finge höjas, till lägst 50 och högst 80 procent.

Efter föredragning av skrivelsen uppstod överläggning varunder yrkades dels av herr Eklund bifall till drätselkammarens förslag, dels av herr Hellblom återremiss av ärendet till drätselkammaren för ytterligare utredning, dels ock av herr Turén, att det i drätselkammarens motivering förekommande or-

det "eventuellt" i fråga om samarbetet mellan drätselkammaren och H. S. B. rörande belåningen av småstugefastigheterna skulle utgå, varjämte herr Pers yttrade sig utan att framställa något yrkande.

Sedan efter överläggningens slut vid framställning av proposition å herr Hellbloms yrkande och frågan om ärendets avgörande vid dagens sammanträde stadsfullmäktige utan omröstning beslutat i dag företaga ärendet till avgörande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens framställning med den av herr Turén föreslagna jämkningen.

§ 290.

Ang. återbesättande av en befattning som ordinarie renhållningsarbetare.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från lantegendomsnämnden hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande november tillstyrkt, att stadsfullmäktige måtte medgiva, att en ledigbliven befattning som renhållningsarbetare på ordinarie stat finge återbesättas med ordinarie innehavare.

I häröver den 16 innevarande november avgivet utlåtande hade jämväl drätselkammaren tillstyrkt lantegendomsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 291.

Ang. inrättande av en befattning som vaktmästare vid kommunala flickskolan.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande november hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* inrätta en ordinarie befattning som vaktmästare vid kommunala flickskolan, placerad i 26. lönegruppen av stadens lönestat, samt *att* bemyndiga skolans styrelse att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Drätselkammaren hade yttrat sig i ärendet den 16 innevarande november och därvid tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 181) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning lönenämndens hemställan.

§ 292.

Ang. återbesättande av en kontorsbiträdesbefattning vid tekniska verken.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande november tillstyrkt, att stadsfullmäktige måtte medgiva, att en ledigbliven befattning som kvinnligt kontorsbiträde av III klass finge återbesättas med ordinarie innehavare.

I häröver den 16 innevarande november avgivet utlåtande hade jämväl drätselkammaren tillstyrkt vatten- och gasverksstyrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet bifölla stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 293.

Ang. värdesättning av bostad och bränsle för vissa befattningshavare.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande november hade lönenämnden avgivit förslag till värdesättning av de vissa befattningshavare tillkommande naturaförmåner, för vilka enligt mom 7 C av allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av Västerås stads lönestat ersättning skulle utgivas genom löneavdrag och i sådant hänseende hemställt, att stadsfullmäktige måtte för år 1940 fastställa följande ersättningsbelopp nämligen:

för bostad i logement	kr.	180:—
för ett rum och kök	„	425:—
för två rum och kök	„	700:—
för tre rum och kök	„	1.000:—
för fyra rum och kök	„	1.250:—
för stadens jordbruksförvaltare tillhandahållen bostad om fem rum och kök jämte övriga förmåner	„	1.650:—
för fritt bränsle till		
ett rum och kök	„	125:—
två rum och kök	„	175:—
tre rum och kök	„	220:—
fyra rum och kök	„	270:—

Drätselkammaren hade i häröver den 16 innevarande november månad avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* fastställa de uti lönenämndens ifrågavarande skrivelse angivna ersättningsbeloppen för värdet av de vissa befattningshavare tillkommande bostads- och bränsleförmånerna att tillvidare tillämpas under år 1940.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 182) bifölla stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen enligt drätselkammarens förslag.

§ 294.

Ang. värdesättning av beklädnadsförmån

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande november hade lönenämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för år 1940 bestämma värdet av förmån av fri beklädnad för en var av personalen vid polisverket

till 235 kronor, vid brandverket till 190 kronor och vid renhållningsverket till 60 kronor, samt slitningsersättning till kriminalkonstapel och kriminalöverkonstapel till 235 kronor. *för vissa befattningshavare år 1940.*

Drätselkammaren hade i häröver den 16 innevarande november avgivet utlåtande tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 183) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning lönenämndens hemställan.

§ 295.

Ang. dyrtidstillägg å äldre pensioner och understöd år 1940.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande november hade lönenämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att hittills gällande bestämmelser angående dyrtidstillägg å vissa äldre pensioner och pensionsersättningar skulle gälla även under år 1940.

Drätselkammaren hade i häröver den 16 innevarande november avgivet utlåtande tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 184) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning lönenämndens hemställan.

§ 296.

Ang. inrättande av en kontorsbiträdesbefattning å polismästarens expedition.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 17 nästlidne oktober hade polisnämnden hemställt, att stadsfullmäktige måtte medgiva *att* från och med den 1 januari 1940 en ordinarie skrivbiträdesbefattning inrättades å polismästare- och stadsfiskalsexpeditionen samt att nämnda befattning placerades i 18. lönegruppen.

Lönenämnden hade i avgivet utlåtande den 14 innevarande november i anledning härav hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att polisnämndens föreliggande framställning för närvarande icke måtte föranleda någon åtgärd.

Slutligen hade drätselkammaren, som avgivit yttrande i ärendet den 16 innevarande november, anslutit sig till lönenämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 185) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med lönenämndens och drätselkammarens förslag, att polisnämndens hemställan ej skulle för närvarande föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

§ 297.

Ang. ny amorteringsplan för tekniska verken.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 nästlidne oktober hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige måtte fastställa en vid skrivelsen fogad ny amorteringsplan för tekniska verkens anläggningar att tillämpas fr. o. m. år 1940.

Drätselkammaren hade i häröver den 16 innevarande november avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att godkänna berörda amorteringsplan att tillämpas tillsvidare fr. o. m. år 1940 med följande ändringar,

att för samtliga kontors- och förrådsbyggnader, således även de nuvarande skulle tillämpas 33 års amorteringstid eller 3 % årligen samt

att i fråga om ledningar någon särskild rubricering ej skulle göras med hänsyn till av vilka slags medel (låne- eller fonderade eller till äventyrs skattemedel) ledningsanläggningarna bekostats.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 186) yrkade dels herr Henning bifall till vatten- och gasverksstyrelsens förslag, dels ock herr Eklund bifall till drätselkammarens ändringsförslag.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena godkände stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen i överensstämmelse med drätselkammarens ändringsförslag.

§ 298.

Ang. bidrag till upprätthållande av fastlandsförbindelse för befolkningen å Ridön och Aggarön.

I anledning av en skrivelse till stadsfullmäktige från länsstyrelsen av den 27 nästlidne oktober med hemställan om ett bidrag av 500 kronor för vintern 1939—1940 till upprätthållande av fastlandsförbindelse för befolkningen å Ridön och Aggarön hade dels hamnstyrelsen i utlåtande den 3 november förklarat sig för sin del icke kunna deltaga i berörda kostnader i vidare mån än som skett därigenom, att styrelsen till pris, som understege självkostnaderna, åtagit sig att ställa hamnens bogserbåt till förfogande i viss utsträckning för berörda ändamål, dels ock drätselkammaren i avgivet yttrande den 16 innevarande november hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* under förutsättning att de av länsstyrelsen i övrigt beräknade bidragen bleve tillgängliga och företaget kunde realiseras enligt plan lämna ett anslag om 500 kronor för åstadkommande av båtförbindelse vintertid mellan Aggarön och Ridön, å ena, samt Västerås stad, å andra sidan, samt *att* beloppet ifråga, 500 kronor, skulle utgå av 1940 års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 187) och sedan herr Turén yttrat sig utan att dock framställa särskilt yrkande godkände stadsfullmäktige utan omröstning vad drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 299.

Ang. tillstånd till handel med begagnade föremål Köpmangatan 6, C. G. Hallbergs Guldsmedsaktiebolag.

Genom resolution den 10 nästlidne oktober hade poliskammaren infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av C. G. Hallbergs guldsmedsaktiebolag hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten nr 6 vid Köpmangatan här i staden driva handel med begagnade föremål.

I avgivet förberedande utlåtande den 13 innevarande november hade hälsovårdsnämnden, som inhämtat att handeln endast komme att avse ädla metaller föreslagit, att stadsfullmäktige måtte tillstyrka ansökningen med den inskränkningen, att ifrågavarande handel endast finge ske med platina, guld och silver.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri enligt hälsovårdsnämndens förslag.

§ 300.

Ang. tillstånd för firma Billman och Lundberg att driva handel med begagnade föremål Stora gatan 29.

Genom resolution den 21 nästlidne oktober hade poliskammaren infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av firman Billman & Lundberg hos länsstyrelsen gjord ansökning om tillstånd i firmans affärslokal i fastigheten nr 29 vid Stora gatan här i staden bedriva yrkesmässig handel med ädla metaller.

I avgivet förberedande utlåtande den 13 innevarande november hade hälsovårdsnämnden föreslagit, att stadsfullmäktige måtte tillstyrka ansökningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri i enlighet med hälsovårdsnämndens förslag.

§ 301.

Ang. till stånd för Arvid Julius Nygren att driva handel med begagnade föremål Stora gatan 62.

Genom resolution den 18 sistlidne september hade poliskammaren infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Arvid Julius Nygren hos länsstyrelsen gjord ansökning att få flytta sin efter vederbörligt tillstånd bedrivna handel med vissa begagnade föremål från fastigheten nr 7 vid Kungsgatan till fastigheten nr 62 vid Stora gatan här i staden.

I avgivet förberedande utlåtande den 9 nästlidne oktober hade hälsovårdsnämnden för sin del tillstyrkt bifall till ansökningen under förutsättning, att handel icke bedreves med skrot eller lump utan endast med auktionsgods.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att såsom eget yttrande åberopa vad hälsovårdsnämnden sålunda anfört.

§ 302.

Ang. förslag till stadsplan för del av stadsägan 1527, 1528, 1529 (stadsägoområdet 1527).

I skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande november hade byggnadsnämnden anfört följande:

"På begäran av drätselkammaren har byggnadsnämnden låtit utarbeta förslag till stadsplan för del av stadsägan 1527, 1528, 1529 (stadsägoområdet 1527). Förslaget, som är dagtecknat den 4 oktober 1939, är upprättat av stadsingenjören Folke Schiött och stadsarkitekten Sven Ahlbom.

Förslaget avser att å ett område beläget mellan Tunbyvägen och Persbobäcken norr om bostadsområdet Nedre Vega fram till förlängningen av Skallbergsgatan inom bostadsområdet Övre Vega bereda möjlighet för bebyggelse med mindre enfamiljshus i en våning.

Bostadsområdet får sin tillfart från den befintliga Tunbyvägen och begränsas i väster av ett föreslaget parkområde fram till Persbobäcken. Mot detta sluta bostadsgatorna med vändplaner.

Området är så förlagt i förhållande till bostadsområdet Nedre Vega att mellan dessa områden erhålles ett c:a 35—40 meter brett markreservat för en planerad större östvästlig trafikled.

Området är helt beläget å stadsägoområdet 1527 av stadsägan 1527, 1528, 1529, vilken äges av Västerås stad.

Inga erinringar hava inkommit i ärendet.

Med överlämnande av karta i ärendet jämte därtill hörande beskrivning får byggnadsnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville antaga föreliggande förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för del av stadsägan 1527, 1528, 1529 (stadsägoområdet 1527) ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse."

Vid skrivelsen fanns fogad däri åberopade beskrivning, så lydande:

"BESKRIVNING
till
Förslag till stadsplan för del av stadsägan nr 1527, 1528, 1529 (stadsägoområdet nr 1527) i Västerås stad.

Förslaget avser att å ett område beläget mellan Tunbyvägen och Persbobäcken norr om bostadsområdet Nedre Vega fram till förlängningen av Skall-

bergsgatan inom bostadsområdet Övre Vega bereda möjlighet för bebyggelse med mindre enfamiljshus i en våning.

Bostadsområdet får sin tillfart från den befintliga Tunbyvägen och begränsas i väster av ett föreslaget parkområde fram till Persbobäcken. Mot detta sluta bostadsgatorna med vändplaner.

Området är så förlagt i förhållande till bostadsområdet Nedre Vega att mellan dessa områden erhålles ett c:a 35—40 meter brett markreservat för en planerad större östvästlig trafikled.

Området är helt beläget å stadsägoområdet nr 1527 av stadsägan 1527, 1528, 1529, vilken äges av Västerås stad.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse med upphävande av förut gällande bestämmelser.

§ 1.

Områdets användning.

Med Ö betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med Ö betecknat område får endast bebyggas med hus, som uppföres fristående. Å varje tomt får uppföras endast en byggnad.

§ 3.

Gård.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Å med b betecknat område får byggnads bottenyta ej överstiga en areal av nittio (90) kvadratmeter.

§ 4.

Byggnads läge å tomt.

Byggnad å med $Ö_1$ betecknat område skall förläggas på minst tre (3) meters avstånd från grannes tomtgräns. Avståndet mellan byggnader å skilda tomter får ej vara mindre än tolv (12) meter.

§ 5.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster

§ 6.

Hushöjd.

Å med I betecknat område får byggnad uppföras till en höjd av högst fem (5) meter.

§ 7.

Våningsantal.

Å med I betecknat område får byggnad uppföras med högst en (1) våning.

§ 8.

Antal bostadslägenheter.

Å med $Ö_1$ betecknat område får byggnad inrymma högst en (1) bostadslägenhet.

§ 9.

Undantag.

Där förhållandena sådant påkalla, äger byggnadsnämnden medgiva mindre avvikelse från vad ovan stadgats.

Västerås den 4 oktober 1939.

F. Schiött. *Sven Ahlbom.*"

Drätselkammaren hade avgivit utlåtande i ärendet den 18 innevarande november av följande lydelse:

"Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 17 innevarande november månad har byggnadsnämnden med överlämnande av den till ärendet hörande kartan och beskrivningen ävensom med förmälan, att några erinringar icke inkommit, hemställt, att stadsfullmäktige måtte antaga ett av stadsarkitekten och stadsingenjören upprättat, den 4 oktober 1939 dagtecknat förslag till stadsplan för del av stadsägan 1527, 1528, 1529 (stadsägoområdet 1527). Drätselkammaren får med anledning därav anföra.

Förslaget avser det av staden helt ägda område, som enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 september 1939 skall upplåtas för småstugebebyggelse och som begränsas av Thunbyvägen, Skallbergsgatans förlängning åt väster, Persbobäcken samt Nedre Vega.

Enär drätselkammaren under det förberedande arbetet med förslag till småstugebebyggelse hade tillfälle att granska huvudgrunderna för ifrågavarande stadsplaneförslag och nu icke har några erinringar att göra emot det framlagda, slutliga förslaget samt då med hänsyn till områdets snara bebyggelse

det är av vikt, att stadsplan och stadsplanebestämmelser för området bliva fastställda, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att antaga byggnadsnämndens föreliggande förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för del av stadsägan 1527, 1528, 1529 (Stadsägoområdet 1527) samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse."

Efter föredragning av ovan intagna handlingar, vilka i avskrift före sammanträdet tillsänts stadsfullmäktiges ledamöter, samt tagen del av till ärendet hörande karta, fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i ärendet i överensstämmelse med byggnadsnämndens och drätselkammarens samstämmande förslag.

§ 303.

Ang. tillstånd till årsutskänkning för Systemaktiebolaget i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 29 innevarande november hade nykterhetsnämnden med överlämnande av en framställning från Systemaktiebolaget i Västerås, däri bolaget, som meddelats tillstånd att under tiden 1 oktober 1938—30 september 1941 i Västerås bedriva årsutskänkning med spritdrycker och vin vid sex utskänkningsställen, hemställt, att stadsfullmäktige jämlikt 3 kap. 11 § 3 mom. Kungl. förordningen den 18 juni 1937 ang. försäljning av rusdrycker måtte uppdraga åt särskilt utsedda personer att i fullmäktiges ställe avgiva yttrande över ansökningar från Systemaktiebolaget om tillstånd till tillfällig utskänkning under nämnda tid tillstyrkt bolagets framställning och föreslagit, att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt nykterhetsnämnden att i stadsfullmäktiges ställe avgiva sådant yttrande, varom här vore fråga.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåve, att detta ärende, ehuru ej upptaget i kallelsen till sammanträdet nu finge företagas till avgörande, biföllo efter föredragning av handlingarna i ärendet utan omröstning nykterhetsnämndens förslag.

§ 304.

Ang. tillstånd till utskänkning av vin å Hotell Aros till kl. 12 midnatt.

Med bifogande av en skrivelse i ämnet till länsstyrelsen hade nykterhetsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 29 innevarande november anfört följande.

"I skrivelse till länsstyrelsen i länet av den 27 november 1939 har Systemaktiebolaget i Västerås hemställt om medgivande att utskänkning av vin å restaurant Aros i Västerås, vilken restaurant innehaves av källarmästaren Kjell Laurin, måtte under tiden till och med den 30 september 1941 få fortgå till kl. 12 midnatt alla dagar.

Ärendet, vilket överlämnats till stadsfullmäktige för yttrande, har av dess sekreterare remitterats till nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande. Nämnden får nu anföra följande.

Vid sitt sammanträde den 26 nästlidne oktober månad beslöto stadsfullmäktige tillstyrka en av förenämnda bolag gjord hemställan om tillstånd till årsutskänkning av vin under tiden från och med den 1 november 1939 till och med den 30 september 1941 att äga rum i samband med restaurantrörelse i lokaler, som äro inrymda i fastigheten Stora gatan 45. Då härvid icke någon tid för utskänkningen fastställdes har denna jämlikt 5 kap. 4 § 1 mom. Kungl. förordningen den 18 juni 1937 angående försäljning av rusdrycker måst upphöra kl. 10 e. m.

Enär övriga restauranter här i staden, som hava tillstånd till utskänkning av spritdrycker och vin, äga rätt att fortfara med utskänkningen till kl. 12 e. m. och då bifall till här ifrågavarande framställning icke torde komma att medföra några ur nykterhetssynpunkt menliga konsekvenser, får nämnden nu föreslå, att stadsfullmäktige måtte tillstyrka Systemaktiebolagets förevarande hemställan."

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende, ehuru ej upptaget i kallelsen till sammanträdet, nu finge företagas till avgörande, biföllo efter föredragning av handlingarna i ärendet utan omröstning nykterhetsnämndens förslag.

§ 305.

Ang. länsstyrelsens res. rör. köpmannen Erik Lings ansökan få driva pantlånerörelse i staden.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län till stadsfullmäktige överlämnade resolution den 25 innevarande november, enligt vilken länsstyrelsen icke funnit skäl bifalla en av köpmannen Erik Ling gjord framställning om tillstånd att i Västerås stad driva pantlånerörelse över vilken framställning stadsfullmäktige avgivit yttrande den 31 sistlidne augusti.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 4 december 1939.

ALB. LUNDKVIST.

Anna Vestberg. *Ivar Behring.*

Offentligen uppläst den 4 december 1939; betygar

Ex officio:

Thjelvar Hedberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 18 december 1939.

Närvarande: Ordföranden herr måleriföreståndaren Albert Lundkvist, vice ordföranden herr rektorn Hj. Thyresson samt herrar Leontein, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, C. W. Karlsson, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Grönberg, fru Falk, herrar Sjöblom, Ernst Larsson, Svanström, Olsson, Pers, Elis Larsson, Nyström, Lund, Berglund och herr Turén.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Robsahm, Behring, Norrman, Gustafsson och fröken Andersson.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr borgmästaren Olov Rylander.

§ 306.

Justering.

Uppdrogs åt herrar Persson och Granér att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset lördagen den 23 innevarande december kl. 1.30 e. m.

§ 307.

Ang. tilläggsanslag för reparation av Herrgärdsskolan.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från folkskolestyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 28 nästlidne november, under tillstyrkande för folkskolestyrelsens hemställan, föreslagit, att stadsfullmäktige ville besluta, att till täckande av uppkommen brist i det av stadsfullmäktige under år 1938 beviljade anslaget till reparation i Herrgärdsskolan lämna ett tilläggsanslag å kronor 22.351:76 att upptagas till uttaxering i 1940 års utgiftsstat för folkskolan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 190) och sedan herrar Turén, Eklund och Granér yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, godkände stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 308.

Ang. överklagande av länsstyrelsens utslag ang. vissa kommunala tilläggspensioner.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 25 nästlidne november hade drätselkammaren — med överlämnande av länsstyrelsens i Västmanlands län utslag den 4 november 1939, varigenom länsstyrelsen på besvär av folkskollärarna J. T. Naeslund och M. Wallander samt småskollärarinnorna Olga Norling, Elin Svensson och Anna von Essen i vad klagandena anginge upphävt stadsfullmäktiges beslut den 23 februari 1939 att avslå folkskolestyrelsens framställning om personlig pensionsfyllnad till lärare vid folk- och småskolan, vilka avgått eller komme att avgå med pension från sina befattningar efter den 1 januari 1938 — hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anföra underdåniga besvär över länsstyrelsens nämnda utslag den 4 november 1939.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 191) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 309.

Ang. bytesavtal rörande vissa regleringar inom kvarteren Herta och Helga.

Sedan stadsfullmäktige den 30 januari 1936 beslutat godkänna ett mellan drätselkammaren och Nya Bryggeri- och Mälteri Aktiebolaget i Västerås den 15 november 1935 upprättat avtal angående förvärv och byte av viss mark inom och invid kvarteren Herta och Helga, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 28 nästlidne november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 192), med förmälan att i den numera fastställda stadsplanen vissa ändringar företagits i det stadsplaneförslag, som legat till grund för berörda avtal och att i anledning därav med vidhållande av principerna i fråga om markpris m. m. i samma avtal, träffats en ny överenskommelse med bryggeribolaget, rörande vars innehåll redogörelse lämnats i skrivelsen, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för sin del godkänna det nya avtal, som träffats mellan drätselkammaren och Nya Bryggeri- och Mälteriaktiebolaget i Västerås angående förvärv och byte av mark inom och invid kvarteren Herta och Helga, samt *att* ställa nödiga medel för erläggande av den kontanta mellanskillnaden till förfogande av reserverade köpeskillingsmedel.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning av skrivelsen utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 310.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

Sedan stadsfullmäktige den 30 nästlidne november i vissa delar återremitterat beredningsutskottets förslag till val av kommunala förtroendemän, hade utskottet nu i skrivelse den 4 innevarande december (Stadsfullmäktiges

handlingar N:o 193) framlagt nytt sådant förslag i berörda delar och jämväl i övrigt utfyllt sitt föregående förslag.

Med ledning av berörda nya förslag företogos nu val på sätt nedan under §§ 311—317 vidare förmäles. Samliga val förrättades med acklamation.

§ 311.

Fattig-vårds-styrelsen.

I fattigvårdsstyrelsens 3:dje distrikt utsågos:

till *distriktschef* för åren 1940—1943 nuvarande vårdaren i distriktet förmannen Johan Theodor Bergqvist,

till *vice distriktschef* för åren 1940—1943 filialföreståndaren Axel Andersson samt

till *vårdare* efter herr Bergqvist för åren 1940—1941 fru Hilda Bergsten.

§ 312.

Taxerings-nämnden i 2:dra distriktet.

Sedan länsstyrelsen numera bestämt, att till *2:dra taxeringsdistriktet* skulle hänföras alla rörelseidkare, beslöto stadsfullmäktige enligt beredningsutskottets förslag, att antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i detta distrikts taxeringsnämnd skulle vara fem med lika många suppleanter i stället för tidigare beslutade tre med tre suppleanter.

Härefter utsågos utöver de den 30 nästlidne november valda till ledamöter och suppleanter i taxeringsnämnden för 2:dra distriktet år 1940:

Ledamöter: Handelsföreståndaren C. E. Juhlin och skomakaremästaren Ernfrid Carlsson.

Suppleanter: Avdelningschefen Filip Dahlström och snickaremästaren August Karlsson, därvid bestämdes, att suppleanterna skulle vara personliga och inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

§ 313.

Taxerings-nämnden i 7:de distriktet.

Utsågos i taxeringsnämnden för 7:de distriktet:

Till ledamöter: Fastighetsarbetaren Erik Karlsson, snickaren Erik Lindström och vedhandlaren J. August Andersson.

Till suppleanter: Folkskolläraren Edvin Sigroth, modellsnickaren Hjalmar Karlsson och folkskolläraren G. Leontein, därvid bestämdes, att suppleanterna skulle vara personliga och inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

§ 314.

Taxeringsnämnden i 8:de distriktet.

Utsågos i taxeringsnämnden för 8:de distriktet:

Till ledamöter: Matvaruhandlaren F. H. Berglind, arkitekten V. Segerstedt och filaren Ivar Abrahamsson.

Till suppleanter: Skräddaren K. Torstensson, blomsterhandlaren Karl Pettersson och verktygsarbetaren Helmer Törnblom, därvid bestämdes, att suppleanterna skulle vara personliga och inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

§ 315.

Taxeringsnämnden i 10:de distriktet.

Utsågos i taxeringsnämnden för 10:de distriktet:

Till ledamöter: Ingenjören Ferdinand Wahlberg, förmannen C. F. Larsson och ingenjören Knut Westerlund.

Till suppleanter: Målarmästaren O. Hansson, metallarbetaren Åke Larsson och verkmästaren W. Linde-Olsson, därvid bestämdes, att suppleanterna skulle vara personliga och inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

§ 316.

Stadens revisorer för år 1939.

Med bifall till ordinarie revisorn av stadens räkenskaper för år 1939, tjänstemannen E. Ekeroths anhållan om entledigande från uppdraget valdes i hans ställe till revisor av berörda räkenskaper nuvarande suppleanten bokföraren B. Isaksson-Sjöberg och till suppleant i dennes ställe direktören John A. Widén.

§ 317.

Stadens revisorer för år 1940.

Till revisorer av stadens räkenskaper för år 1940 valdes ombudsmannen Erik Genell, bokföraren B. Isaksson-Sjöberg, förmannen Karl Engdahl, kontoristen Einar Jonsson, avsynaren Martin Holmberg, tjänstemannen Gösta Holmén och järnvägstjänstemannen Hugo Svanlind samt till suppleanter för dem kamreraren Fritz Lilliecreutz, direktören John A. Widén, lokeldaren Gustaf Nilsson, folkskolläraren Edvin Andersson, kamreraren Martin Hansjö, kommunalarbetaren Sven Vestling och kassörskan Anna Karlsson.

§ 318.

Ang. avsägelse av ledamotskap i barnavårdsnämnden.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 6 innevarande december hade fru Agnes Söderqvist anhållit om entledigande från det av henne innehavda uppdraget att vara ledamot i barnavårdsnämnden.

Med bifall till berörda anhållan beslöto stadsfullmäktige på yrkande av herr vice ordföranden uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till erforderligt fyllnadsval.

§ 319.

Ang. namnsättning å vissa gator inom Lilla Johanneslund, småstugeområdet Blåsbo, Åshagen och Jakobsberg.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande december hade gatunamnsberedningen för nedan angivna områden föreslagit följande gatu- och kvartersnamn:

Lilla Johanneslund:

Gatunamn:

för gatan västerut vinkelrätt från Tunbyvägen och omedelbart söder om det nybebyggda området: *Äppelvägen,*
för de från Äppelvägen norrut gående gatorna från Tunbyvägen räknat: *Körsbärsvägen, Krusbärsvägen* och *Vinbergsvägen.*

Kvartersnamn:

Härjämte hade beredningen meddelat, att beredningen såsom lämpliga kvartersnamn för området tänkt, *Körsbäret, Krusbäret* och *Vinbäret.*

Småstugeområdet mellan Övre och Nedre Vega:

Gatunamn:

för parallellgatan genom området närmast norr om Iggebygatan: *Örnvägen,*
för de norr om Örnvägen från Persbobäcken gående parallellgatorna från söder mot norr: *Falkvägen, Talgoxvägen, Blåmesvägen, Domherrvägen, Starvägen* och *Orrvägen,*

för den nordligaste av parallellgatorna, som vore en förlängning västerut av Skallbergsgatan: *Skallbergsgatan,*

för den söder om Polhemsgatan gående parallellgatan öster om Tunbyvägen: *Daléngatan,*

för den från Daléngatan till Örnvägen gående med Tunbyvägen parallella gatan: *Jonas Wenströms väg.*

Kvartersnamn:

för det söder om Örnvägen liggande mindre kvarteret: *Örnungen,*
för kvarteren därefter mot norr: *Örnen, Falken, Talgoxen, Blåmesen, Domherren, Staren* och *Orren.*

Blåsbo:

Gatunamn:

för den nuvarande Fågelvägen, som utgjorde en direkt fortsättning på Kullavägen, med ändring av det nuvarande namnet: *Kullavägen.*

Åshagen:

Gatunamn:

för de anordnade trafiklederna i överensstämmelse med en vid skrivelsen fogad skiss: *Skansvägen, Åshagsvägen, Stigfinnarvägen, Spejarvägen, Östanbovägen, Genvägen* och *Lilla Promenaden.*

Jakobsberg:

Gatunamn:

för den från Drottninggatan västerut gående tvärgatan mellan Vretgatan och Hammarbygatan: *Täppgatan,*

för den vid Kronvägen först norrut och sedan västerut gående gatan på gränsen till Råby ägor: *Omvägen,*

för den från Grindstuvägen först nordvästligt och sedan nordostligt gående i Jakobsgatan utmynnande gatan: *Lekgatan,*

för den från Jakobsbergsgatan till Djäknebergsgatan gående gatan norr om Pilbogatan: *Lyckebogatan,*

för den söder om den nuvarande och i stadsplanen borttagna Mileniigatan gående tvärgatan mellan Drottninggatan och Jakobsbergsgatan: *Mileniigatan,*

för den från Jakobsbergsgatan norr om Mileniigatan nordvästligt gående vändgatan: *Allmänningen,*

för den från Drottninggatan norr om Sotaregatan åt sydost gående återvändsgatan: *Vändgatan* samt

för den från korsningen av Djäknebergs- och Lustigkullagatorna först västerut och därefter norrut gående gatan: *Vinkelgatan.*

Kvartersnamn:

för kvarteren inom Jakobsbergsområdet enligt utsättning å en vid skrivelsen fogad karta: Spettet, Stenbrytaren, Krysshammaren, Bergssprängaren, Stenbjörnen, Stenborren, Stenbacken, Släggan, Kilen, Mejseln, Borrstålet, Borrkronan, Tändhatten, Krutet, Skottet, Dynamiten, Stubintråden, Stenhällen, Skogshyddan, Graniten, Gnejsen, Kvartsen, Fältspaten, Klippan, Klinten, Gråstenen, Gråberget, Sandstenen, Glimmern, Kattguldet, Stenröset, Bumlingen, Råstenen, Kullerstenen, Flyttblocket, Stenkranen, Bergryggen, Klyftan, Flisan, Ormberget, Stenbrottet, Stenkrossen, Stenhuggaren, Raset, Bergklacken och Bergudden.

Beredningsutskottet hade yttrat sig över framställningen den 4 innevarande december och därvid hemställt, att stadsfullmäktige ville fastställa de i gatunamnsberedningens skrivelse föreslagna gatu- och kvartersnamnen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 194) uppstod överläggning, varunder yrkades dels av herr Nyman återremiss till namnberedningen av förslaget beträffande vissa gatunamn inom Lilla Johanneslund och småstugeområdet, men i övrigt bifall till det föreliggande förslaget, dels ock av herrar Ernst Johansson och Eklund bifall till förslaget i dess helhet, varjämte herr Lund yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan vid först framställd proposition å återremissyrkandet och frågan om stadsfullmäktige ville i dag avgöra ärendet även i de delar, som avsåges i berörda yrkande, utan omröstning beslutat nu företaga ärendet i dess helhet till avgörande, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning namnberedningens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag till alla delar.

§ 320.

Ang. förlängning av nybyggnadsförbud för kv. Nestor och Oden.

Sedan länsstyrelsen i Västmanlands län genom särskilda resolutioner den 21 och 25 april 1939 på framställning av stadsfullmäktige meddelat förbud mot nybyggnad eller därmed jämförlig till-, på- eller ombyggnad för kvarteren Nestor och Oden att gälla högst till den 1 februari 1940, hade byggnadsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 nästlidne november på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville hos länsstyrelsen i länet göra framställning om förlängning av nybyggnadsförbuden att gälla intill dess stadsfullmäktige fattat beslut angående ifrågasatt stadsplaneändring för berörda del av staden, dock högst till den 1 augusti 1940.

Drätselkammaren hade i häröver den 7 innevarande december avgivet yttrande tillstyrkt bifall till byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 195) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning göra den av byggnadsnämnden föreslagna framställningen.

§ 321.

Ang. anordnande av arkiv i Mariaberget och påbörjande av luftskyddscentral i Djäkneberget.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 196) hade drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bemyndiga drätselkammaren *dels* att i anslutning till av Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget tillärnad anläggning för fullträffsäkert arkiv under Mariaberget vidtaga åtgärder för och påbörja arbete med utförande därstädes av arkiv och andra skyddsutrymmen för stadens eller eventuellt andra allmänna institutioners behov *och dels* att utan att avvakta Kungl. Maj:ts beslut om statsbidrag påbörja utförandet av det den 28 september 1939 beslutade skyddsrummet under Djäkneberget.

Efter föredragning av skrivelsen, yrkades av herr Turén i förslagets andra del, att det ändrades därhän, att det skulle uppdragas åt drätselkammaren att utan avvaktande av Kungl. Maj:ts beslut skyndsammast påbörja arbetet med utförande av skyddsrum i Djäkneberget, varjämte herr Eklund yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de gjorda yrkandena biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag oförändrat.

§ 322.

Ang. pensionsunderstöd åt en barnbespisningsföreståndarinna.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från folkskolestyrelsen hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 innevarande december hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bevilja föreståndarinnan vid folkskolans barnbespisning Hedvig Looström ett årligt pensionsunderstöd av 350 kronor att utgå från och med den 1 november 1939 under hennes återstående levnad.

Drätselkammaren hade i häröver den 7 innevarande december avgivet yttrande, tillstyrkt bifall till lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 197) fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut däri i överensstämmelse med lönenämndens hemställan.

§ 323.

Ang. anskaffning av en bokföringsmaskin för tekniska verkens kontor.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 nästlidne november hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för inköp av en ny kontorsmaskin för tekniska verkens behov anslå 9.000 kronor att påföras verkens omkostnader under åren 1940 och 1941.

I häröver den 7 innevarande december avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt vatten- och gasverksstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 198) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 324.

Ang. anskaffning av en luftkompressor för tekniska verken.

Med överlämnande av en skrivelse i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen och under tillstyrkan av styrelsens däri framställda förslag, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande december hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för inköp av en ny luftkompressor med tillbehör för tekniska verken av tillgängliga medel ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag av 12.000 kronor samt *att* anslaget slutligen skulle gäldas genom att påföras nyanläggningsarbeten vid tekniska verken.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 199) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 325.

Ang. förvärv av gatu- och parkmark å Jakobsberg.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 200) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte bemyndiga drätselkammaren *att* av ägarna av stadsägorna 844, 846 och 848 till pris och villkor, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga förvärva den mark av ifrågavarande stadsägor, som erfordrades enligt fastställd stadsplan för allmän park, för vidgning av Götgatan och för framdragande av en ny gata söderut från Götgatan.

Stadsfullmäktige biföllo efter härav tagen del utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 326.

Ang. borgen å checkräkningskredit för Västerås kommunaltjänstemäns intresseförening.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 201) hade drätselkammaren, med förmälan att, sedan bland stadens tjänstemän väckts fråga om anordnande av intresseverksamhet för ombesörjande av vissa regelbundna utgifter såsom skatter, hyror m. m., för ändamålet bilda en särskild förening, kallad Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförening och att denna förening hos drätselkammaren gjort framställning, att staden skulle teckna borgen å den checkräkningskredit å 10.000 à 15.000 kronor, som föreningen för verksamhetens bedrivande vore i behov

att upptaga, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* tillförbinda staden att teckna borgen för den checkräkningskredit, som Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförening kunde komma att upptaga för möjliggörande av föreningens intresseverksamhet.

Stadsfullmäktige biföllo efter av framställningen tagen del och sedan herrar Pers och Eklund yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande utan omröstning vad drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 327.

Ang. återbesättande av en vaktmästaretjänst vid Djäknebergsskolan.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från folkskolestyrelsen, hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 innevarande december hemställt, att stadsfullmäktige ville medgiva, att den genom förutvarande innehavarens avgång med pension ledigblivna befattningen som vaktmästare vid Djäknebergsskolan finge återbesättas med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren hade i häröver den 7 innevarande december avgivet utlåtande tillstyrkt lönenämndens förslag.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning av handlingarna i ärendet utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 328.

Ang. stadsplaneändr. vid kv. Nore och Ottar.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från byggnadsnämnden och under tillstyrkande av däri framställt förslag, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande december hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* antaga ett av stadsingenjören Schiött och stadsarkitekten Ahlbom upprättat den 4 oktober 1939 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Nore och Ottar med därtill hörande stadsplanebestämmelser enligt upprättad karta med beskrivning, samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut härom för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 202) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen enligt drätselkammarens förslag.

§ 329.

Ang. utgifts- och inkomststat för år 1940.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande december hade magistraten överlämnat av drätselkammaren upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för stadskommunen år 1940, över vilket förslag beredningsutskottet avgivit utlåtande den 4 innevarande december.

Vid föredragning av handlingarna i ärendet, vilka funnos intagna under N:ris 188 och 189 av stadsfullmäktiges tryckta handlingar för innevarande år och varav ett exemplar skulle biläggas detta protokoll, fattade stadsfullmäktige nedan antecknade beslut.

Fond- och lånestat.

Sedan stadsfullmäktige den 23 februari 1939 anvisat av tillgängliga medel 87.350 kronor till överbyggnad av Lillåns nedersta del samt till uppförande av kajbyggnad framför åmynningen, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning på drätselkammarens förslag, att detta anslag skulle gäldas på följande sätt:

att påföras hamnen och amorteras av hamnens inkomster under åren 1940—1944 i överensstämmelse med hamnstyrelsens förslag, den del av anslaget, som enligt kostnadsförslaget belöpte å kajbyggnaden	27.500:—
att utgå av *reserverade köpeskillingsmedel* ett belopp, motsvarande köpesumman vid en av överbyggnaden möjliggjord tomtförsäljning	19.185:—
samt att utgå av *uttaxerade medel* i 1940 års budget och uppföras under titeln gatu och väghållning, återstoden	40.665:—
Kronor	87.350:—

Sedan stadsfullmäktige för hamnens räkning av tillgängliga medel anslagit:

den 30 mars 1939 för anskaffande av en ny större *bogserbåt* i utbyte mot den förutvarande	45.000:—
den 21 juni 1939 för anskaffande av en *polypgripskopa*	6.850:—
och den 28 september 1939 för inlösen av *två oljemagasinsbyggnader* och vissa omändringsarbeten i den ena av dessa	9.400:—
samt hamnstyrelsen i sitt statförslag begärt anslag till täckande av kostnaden för anskaffning av ytterligare *skärmar för malmupplagen* utöver tidigare beslutad sådan anskaffning med	2.850:—
Kronor	64.100:—

beslöto stadsfullmäktige utan omröstning på förslag av drätselkammaren och i enlighet med hamnstyrelsens hemställan med bifall till sistberörda anslagsäskande, att dessa anslag skulle påföras hamnen och amorteras av hamnens inkomster under åren 1940—1944.

Sedan stadsfullmäktige nedan angivna dagar till nyanläggningar för tekniska verken av tillgängliga medel anvisat följande belopp:

den 25 maj 1939 till *vatten-, avlopps- och gasledningar* i vissa i beslutet angivna gatusträckningar	85.975:—
den 21 juni 1939 *dels* till *elektriska ledningar* för ett byggnadsområde mellan Övre Rosenhill och Vasagatan	16.100:—
och dels vatten- och avloppsledningar till och inom Lilla Johanneslund ..	26.500:—
den 31 augusti 1939 till *diverse ledningsanläggningar,* fullbordade under år 1938 tilläggsanslag å tidigare lånemedelsanslag....	7.797:60
den 26 oktober 1939 *dels* till *reningsverk* för avloppsledningarna, tilläggsanslag å tidigare lånemedelsanslag	68.000:—
och dels till *vatten- och gasledningar* över Kungsängsområdet....	29.153:14
varjämte vatten- och gasverksstyrelsen i särskild skrivelse i anslutning till statförslaget för tekniska verken anhållit om ett anslag till sedvanligt belopp för diverse nya ledningsutsträckningar och serviser under år 1940 med	40.000:—
Kronor	273.525:74

så beslöto stadsfullmäktige utan omröstning, med bifall till vatten- och gasverksstyrelsens sist omförmälda framställning, att ifrågavarande anslag tillhopa 273.525 kronor 74 öre skulle gäldas av *lånemedel* samt bemyndiga drätselkammaren att i vederbörlig ordning underställa beslutet härom för fastställelse och vidtaga övriga för låns utbekommande erforderliga åtgärder.

Sedan stadsfullmäktige den 28 september 1939 anvisat ett anslag till omläggning av *vatten-, avlopps- och gasledningar* vid och inom kvarteret Mimer å kr. 43.400:— beslöto stadsfullmäktige utan omröstning på drätselkammarens förslag, att detta anslag slutligen skulle gäldas av beräknat överskott vid 1939 års utgång i *tekniska verkens amorteringsfond.*

Sedan stadsfullmäktige den 30 mars 1939 bemyndigat drätselkammaren att eventuellt genom expropriation förvärva stadsägan 21 (Brogård), hade drätselkammaren med anmälan, att drätselkammaren sedermera genom frivillig överenskommelse inköpt fastigheten för stadens räkning, därvid köpesumman bestämts till 40.000 kronor, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning jämlikt drätselkammarens hemställan att, med godkännande av drätselkammarens berörda åtgärd, anvisa köpeskillingens belopp att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Sedan stadsfullmäktige den 27 april 1939 i samband med godkännande av ett avtal med Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget angående byte av vissa markområden m. m. beslutat, att köpeskillingen för det markområde av Hammarby egendom, som staden utöver själva markbytet, vid vilket ingen mellangift skulle utgå, komme att förvärva, skulle förskotteras av tillgängliga medel och att frågan om dess slutliga gäldande skulle upptagas i samband med fastställandet av 1940 års budget, så beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag, att ifrågavarande köpesumma, vilken ännu ej utgivits, men av drätselkammaren beräknats till omkring 56.000 kronor skulle gäldas av reserverade köpeskillingsmedel.

Sedan stadsfullmäktige den 26 oktober 1939 beslutat att till Stiftelsen Solgårdar utan ersättning upplåta en tomt å Sandgärdet för uppförande av byggnad för barnrika familjer, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning, med bifall till drätselkammarens härom framställda förslag, att av uttaxerade medel anvisa 5.950 kronor, motsvarande tomtens av drätselkammaren uppskattade värde, att tillgodoföras reserverade köpeskillingsmedel.

I övrigt fastställdes förslaget till fond- och lånestat.

Finansförvaltning.

Godkände stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag, att bland inkomsterna under titeln finansförvaltning skulle utan motsvarande avsättning på utgiftssidan eller beloppets överförande till tekniska verkens amorteringsfond uppföras ett belopp av kronor 49.956:30, utgörande skillnaden mellan tekniska verkens amorteringar — beräknade enligt den av stadsfullmäktige den 30 nästlidne november godkända nya amorteringsplanen — och verkens amorteringsandelar i stadens fasta lån.

Bifölls utan omröstning drätselkammarens hemställan, att för avsättning till allmän fond (skatteutjämningsfond) skulle av uttaxerade medel i 1940 års budget anslås ett belopp av 200.000 kronor.

Bestämdes hundskatten att för år 1940 här i staden utgå med 25 kronor per hund.

I övriga delar med undantag dock för den kommunala utdebiteringen, varom stadsfullmäktiges beslut fattades i samband med godkännande av staten i dess helhet, godkändes drätselkammarens förslag, i vad det avsåg under huvudtiteln finansförvaltning upptagna utgifter och inkomster.

Fattigvård.

Med iakttagande av de i drätselkammarens förslag vidtagna förändringarna, vilka avsågo dels att lönerna för befattningshavare på ordinarie stat justerats till överensstämmelse med stadsfullmäktiges beslut den 26 oktober 1939 om lönereglering för husmoder och sjuksköterskor vid ålderdomshemmet och om inrättande av en kassörsketjänst å fattigvårdsbyrån samt att anslaget till arvode för skötseln av socialregistret nedsatts till 2.400 kronor, godkändes det uppgjorda statförslaget för stadens fattigvård.

Barnavård. I fråga om statförslaget för barnavårdsnämndens verksamhet beslöto stadsfullmäktige till en början att den av nämnden gjorda framställningen om arvode åt nämndens ordförande i enlighet med drätselkammarens förslag icke för närvarande skulle till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Vidare skulle i enlighet med drätselkammarens ändrade förslag läkarearvodet vid barnavårdscentralen tillsvidare upptagas med samma belopp som för innevarande år, 800 kronor, såsom förslagsanslag.

I övrigt godkändes barnavårdsnämndens statförslag.

Alkoholistvård. Det av nykterhetsnämnden uppgjorda statförslaget beträffande nämndens verksamhet godkändes.

Folkskola och fortsättningsskola. Den av folkskolestyrelsen gjorda framställningen om höjning av arvodet till styrelsens ordförande skulle i enlighet med drätselkammarens förslag ej för närvarande föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Sedan stadsfullmäktige förut denna dag beviljat ett tilläggsanslag å kronor 22.139:76 för tidigare beslutade ombyggnads- och reparationsarbeten i Herrgärdsskolan skulle i enlighet med drätselkammarens ändringsförslag motsvarande anslag upptagas för uttaxering i den föreliggande budgeten.

Bifölls utan omröstning folkskolestyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta framställning om höjning av arvodena för simläraren och simlärarinnan.

Med iakttagande av ovan omförmälda beslut godkändes de uppgjorda statförslagen för folkskolan och fortsättningsskolan.

Högre folkskola. Det av vederbörande styrelse uppgjorda och av Drätselkammaren tillstyrkta förslaget till stat för högre folkskolan godkändes till alla delar.

Yrkesskola. Uti det av styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning upprättade budgetförslaget, som i övrigt av drätselkammaren tillstyrkts, hade drätselkammaren föreslagit det tillägget, att däri skulle till uttaxering upptagas det anslag å 36.000 kronor, som stadsfullmäktige den 25 maj 1939 anvisat av tillgängliga medel för iordningställande av ytterligare undervisningslokaler i skolhusets vindsvåning. Stadsfullmäktige godkände denna del av budgeten med drätselkammarens ändringsförslag.

Allmänt läroverk. Det av drätselkammaren uppgjorda förslaget till utgiftsstat under titeln allmänt läroverk godkändes.

Kommunal flickskola. Förslaget till utgifts- och inkomststat för den under innevarande år nyinrättade kommunala flickskolan antogs i överensstämmelse med drätselkammarens från det av skolans styrelse uppgjorda i vissa avseenden något avvikande förslag.

Arbetareinstitut. Anslogs för år 1940 av uttaxerade medel enligt drätselkammarens tillstyrkan till Västerås Arbetareinstitut dels 3.000 kronor för upprätthållande av institutets föreläsningsverksamhet och dels 18.000 kronor för dess biblioteksverksamhet.

I övrigt beviljades såsom bidrag för upprätthållande av verksamheten under år 1940 vid nedannämnda bildnings- och andra i samband med allmän undervisning stående anstalter av uttaxerade medel följande belopp: *Diverse bildningsanstalter.*

till *Arosgården* .. kr. 3.000:—
„ *Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteksverksamhet* „ 3.000:—
„ *Föreningen Västerås Skollovskolonier* „ 12.000:—
„ *Kristliga föreningen av Unge män* för dess studie- och sociala arbete .. „ 1.000:—
„ *Västerås bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning* „ 1.000:—

I samband med beviljandet av ovanberörda anslag till föreningen Västerås Skollovskolonier föreslog herr Engdahl med instämmande av herr Granér, att stadsfullmäktige måtte besluta utse en revisor att deltaga i granskningen av föreningens räkenskaper; och blev sagda förslag på yrkande av förslagsställaren remitterat till beredningsutskottet för utlåtande.

Godkändes drätselkammarens åtgärd att för närvarande ur staten för hälso- och sjukvård utesluta de av hälsovårdsnämnden upptagna utgifterna, avseende avlöning, telefonkostnad samt ersättning för velocipedhållning för en ny befattning, extra hälsovårdstillsyningsman. *Hälso- och sjukvård.*

Hälsovårdsnämndens hemställan, att förste stadsläkarens ersättning för telefon i bostaden måtte höjas från 70 till 110 kronor, vilken hemställan av drätselkammaren avstyrkts, lämnades av stadsfullmäktige utan bifall.

I enlighet med drätselkammarens ändringsförslag skulle dels det bland utgifterna för allmänna hälsovården av hälsovårdsnämnden upptagna anslaget å 600 kronor utgörande lokalhyra för dispensärverksamheten och dels anslaget å köttbesiktningsbyråns stat till pensionsavgift för vaktmästaren uteslutas.

Med iakttagande av dessa av drätselkammaren i förslaget gjorda förändringar och under erinran av vad drätselkammaren anfört i sitt betänkande rörande utredning om den särskilda bostadsinspektionens fortbestånd, beslöto stadsfullmäktige godkänna statförslaget rörande under rubriken hälso- och sjukvård förekommande titlar.

Sedan stadsfullmäktige den 25 maj 1939 för omläggning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och stadsgränsen vid Långängskrogen anslagit på staden ankommande kostnadsandel, 88.800 kronor, att förskotteras av tillgängliga medel för att täckas på sätt sedermera komme att beslutas, så beslöto stadsfullmäktige nu i överensstämmelse med drätselkammarens budgetförslag att ifrågavarande anslag skulle utgå av uttaxerade medel i 1940 års budget. *Gatu- och väghållning.*

I övriga delar godkändes drätselkammarens förslag till stat beträffande gatu- och väghållning.

Planteringar. Antogs enligt drätselkammarens tillstyrkan planteringsnämndens förslag till stat för stadens parker och planteringar i oförändrat skick.

Gatubelysning. Beträffande anläggningskostnader för utökning av gatubelysningen anslogos jämlikt vatten- och gasverksstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag av uttaxerade medel dels 23.570 kronor för utförande av i vatten- och gasverksstyrelsens framställning omförmälda särskilda belysningsanläggningar och dels 16.430 kronor till ev. ytterligare behövliga sådana anläggningar.

I övriga delar godkändes staten beträffande gatubelysningen enligt drätselkammarens förslag.

Gaturenhållning. De av drätselkammaren upptagna anslagen till gaturenhållning godkändes utan förändring.

Hamnar. Med iakttagande av de av drätselkammaren vidtagna mindre justeringarna å vissa ränteposter i hamnstyrelsens förslag och med godkännande av drätselkammarens åtgärd att från staten avföra de nya totalanslag, som vore avsedda att amorteras under flera år, och redovisa desamma å fond- och lånestaten, fastställdes staten för hamnarna enligt drätselkammarens förslag.

Renhållningsverk och svingård. Staterna för renhållningsverket och svingården godkändes i överensstämmelse med lantegendomsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

Tekniska verken. Uti de av vatten- och gasverksstyrelsen upprättade statförslagen för vatten-, gas- och elektricitetsverken, avloppsledningarna samt tekniska verkens gemensamma förvaltning hade drätselkammaren föreslagit de ändringarna, att verken skulle påföras ränta för det av finansförvaltningen förskotterade anslaget till ny förrådsbyggnad, samt att amorteringen för budgetåret å detta anslag, 10.000 kronor, skulle tillföras den gemensamma förvaltningens anslagsposter för amortering och såsom sådan fördelas på de särskilda verken, i stället för att, såsom i styrelsens förslag skett, belasta underhållsanslaget. Stadsfullmäktige godkände härutinnan drätselkammarens förslag.

Det antecknades vidare, att stadsfullmäktige vid behandlingen av staten för finansförvaltningen godkänt drätselkammarens ändringsförslag rörande disposition av det belopp, varmed de planenliga amorteringarna för tekniska verken överstege verkens amorteringsandelar i stadens fasta lån.

Bifölls vatten- och gasverksstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta hemställan, att det av stadsfullmäktige den 27 april 1939 beviljade anslaget å 9.900 kronor för anskaffning av nytt justeringsbord för elektriska mätare skulle i dess helhet gäldas av elektricitetsverkets inkomster under år 1940.

Tekniska verkens stater fastställdes härefter i enlighet med det föreliggande förslaget.

Kall- och varmbad-hus.

I fråga om staterna för kall- och varmbadhusen uppstod till en början en kort överläggning, därunder herr Persson yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande samt herr Lund yrkade avslag å hela statförslaget för kallbadhuset och i stället föreslog, att motsvarande belopp måtte reserveras för framtida anordning för friluftsbad. Stadsfullmäktige godkände härefter den av drätselkammaren föreslagna ändringen i badhusstyrelsens förslag, att bland varmbadhusets utgifter skulle upptagas badhusets andelar i ränta och amortering av stadens fasta lån samt ränta å badhusets kvarstående skuld till finansförvaltningen för den för några år sedan verkställda tillbyggnaden av värmestugorna.

I anledning av att badhusstyrelsen ifrågasatt, huruvida driften vid kallbadhuset lämpligen borde fortsättas på grund av den obetydliga badfrekvensen och då kostsamma reparationer bleve oundgängliga i händelse av badhusets fortsatta användning, hade drätselkammaren uttalat, att driften borde fortfarande upprätthållas i avbidan på eventuell lösning av frågan om anordnande av något friluftsbad inom eller i omedelbar närhet av staden. Stadsfullmäktige beslöto med avslag å herr Lunds ovanberörda yrkande och förslag utan omröstning ansluta sig till drätselkammarens uttalande.

Badhusstyrelsen hade vidare i anledning av det avsevärda underskott statförslaget utvisade — ränta och amortering frånräknade— underställt stadsfullmäktiges övervägande fråga, huruvida i anledning härav en allmän höjning av badpriserna borde genomföras. Härutinnan hade drätselkammaren uttalat, att förevarande fråga såsom en badhusstyrelsens förvaltningsangelägenhet icke borde föranleda något stadsfullmäktiges beslut. Stadsfullmäktige beslöto låta bero vid vad drätselkammaren sålunda anfört.

Härefter godkändes staterna för kall- och varmbadhusen enligt drätselkammarens förslag.

Bekvämlighetsinrättningar m. m.

De av drätselkammaren upprättade statförslagen för bekvämlighetsinrättningar, båttrafik, automobiler och grustag godkändes.

Förråd.

Likaledes godkändes det av drätselkammaren uppgjorda förslaget beträffande den nya titeln: Drätselkammarens förråd.

Brandväsen.

Med iakttagande av de ändringar som drätselkammaren föreslagit i brandstyrelsens förslag, avseende nedsättning i anslagen till belysning med 500 kronor, till borgarbrandkårens övningar med 300 kronor, till underhåll av brandredskapen med 500 kronor och till oförutsedda utgifter med 200 kronor samt borttagande av ersättningen, 1.200 kronor, till vattenverket för skötsel av brandposterna, godkändes staten för brandverket i enlighet med drätselkammarens förslag.

Allm. fastighetsförvaltning.

Med bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning till restaurering och nybyggnad för polis- och brandverken av uttaxerade medel anslå 100.000 kronor att upptagas i 1940 års stat.

Sedan stadsfullmäktige den 27 april 1939 anslagit 110.000 kronor till uppförande av ytterligare ett nytt pensionärshem att förskotteras av tillgängliga medel, så beslöto stadsfullmäktige nu enligt drätselkammarens hemställan utan omröstning, att detta anslag skulle i dess helhet gäldas på en gång av uttaxerade medel och för ändamålet upptagas som utgift i den föreliggande budgeten.

I enlighet med drätselkammarens därom framställda förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att av uttaxerade medel i 1940 års stat till uppförande av en biblioteksbyggnad anslå utöver tidigare lämnade anslag ytterligare 75.000 kronor.

Sedan stadsfullmäktige den 25 maj 1939 av tillgängliga medel anvisat 29.000 kronor såsom tilläggsanslag till förut beviljat anslag för uppförande av nytt tullhus, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag, att nämnda tilläggsanslag skulle upptagas till täckning av uttaxerade medel i 1940 års stat.

Biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan, att stadsfullmäktige ville för täckande av merkostnad för den av stadsfullmäktige den 27 maj 1938 beslutade pensionärshemsbyggnaden av uttaxerade medel i 1940 års stat bevilja ett tilläggsanslag å 12.700 kronor.

I övriga delar godkändes statförslaget beträffande titeln allmän fastighetsförvaltning.

Lantegendomar och skogar.

Sedan stadsfullmäktige under år 1938 beviljat anslag å tillhopa 55.000 kronor till uppförande av nybyggnader och förbättring av arbetarebostäder å stadens lantegendomar samt av nämnda belopp 30.000 kronor gäldats i 1939 års stat, beslöto stadsfullmäktige nu enligt drätselkammarens förslag, att återstoden av anslagssumman eller 25.000 kronor skulle uppföras som kapitalökningsanslag under titeln lantegendomar i 1940 års budget och sålunda gäldas av uttaxerade medel.

Med ovanberörda tillägg godkändes enligt drätselkammarens tillstyrkan lantegendomsnämndens statförslag för lantegendomar och skogar.

Magistrat och rådhusrätt.

Det av magistraten uppgjorda förslaget till stat för rådhusrätten och magistraten godkändes med det av drätselkammaren föreslagna tillägget, att däri skulle upptagas det av stadsfullmäktige den 26 oktober 1939 beviljade anslaget till utförande av ett porträtt av förutvarande borgmästaren Bergquist.

Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

I fråga om kronouppbörds- och exekutionsväsendet yrkade herr Engdahl avslag å framställningen om ett särskilt anslag såsom bidrag till en av exeku-

torerna för hållande av egen automobil i tjänsteärenden, varemot herr Eklund yrkade bifall till framställningen i den form den av drätselkammaren tillstyrkts. Stadsfullmäktige biföllo härutinnan utan omröstning drätselkammarens förslag.

Härefter godkändes i enlighet med drätselkammarens hemställan det för kronouppbörds- och exekutionsväsendet uppgjorda statförslaget med den av drätselkammaren förordade ändringen, att inkomstposten för debetsedellösen och provision å landstingsmedel skulle höjas från 14.000 till 15.000 kronor.

Polisväsen och fångvård.

Med godkännande av det av drätselkammaren gjorda förbehållet, att det i polisverkets stat upptagna anslaget, avseende ersättning till poliskommissarien för mistade sportler, ej finge tagas i anspråk, innan stadsfullmäktige fattat särskilt beslut härom, fastställdes det föreliggande förslaget till stat för polisväsendet och fångvården.

Allmän pensionsförsäkring.

Godkändes enligt drätselkammarens tillstyrkan pensionsnämndens förslag till stat under titeln allmän pensionsförsäkring.

Övrig förvaltning, stadsfullmäktige m. m.

De av drätselkammaren uppgjorda statförslagen under titlarna stadsfullmäktige, drätselkammaren och stadsrevision, stadskansli, stadskamrerarekontor samt byggnadschef och arbetskontor, godkändes utan tillägg eller förändring.

Byggnadsnämnd.

Godkände stadsfullmäktige den av drätselkammaren vidtagna ändringen i byggnadsnämndens statförslag, att totalavlöningen till stadsingenjören däri uppförts som utgift, varemot hälften därav, såsom byggnadskontorets andel, upptagits på inkomstsidan.

Därjämte bifölls drätselkammarens hemställan, att under förevarande titel skulle till uttaxering upptagas ett anslag å 23.000 kronor för triangelmätning på grund av stadsfullmäktiges beslut den 29 april 1937.

Med berörda ändring och tillägg godkändes staten för byggnadsnämnden eller således i överensstämmelse med det av drätselkammaren framlagda förslaget.

Allmännyttiga ändamål.

Jämlikt drätselkammarens hemställan beviljade stadsfullmäktige för år 1940 till vissa allmännyttiga ändamål följande belopp att, i den mån ej annat angives här nedan, utgå av uttaxerade medel:

till *Västerås Arbetsstuga*		
av Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål	1.000:—	
samt av uttaxerade medel	3.000:—	4.000:—
„ *Västerås Barnkrubbas understödsförening*		4.000:—
„ *Barnhemmet för flickor*		
av Sundinska donationsfonden	500:—	
samt av uttaxerade medel	1.000:—	1.500:—

till *Västerås Natthärbärge*		
av Sundinska donationsfonden	600:—	
av uttaxerade medel	400:—	1:000:—
„ *Västmanlands läns Arbetsförmedling* såsom bidrag till lokalhyra		3.000:—
„ *Barnhemmet Sparvboet*		1.800:—
„ *Frälsningsarméns slumverksamhet*		1.200:—
„ *Västerås Gymnastikförening*		1.800:—
„ *Västmanlands Fornminnesförening*		4.000:—
„ *Frilufts- och folkkonserter* att av drätselkammaren på lämpligt sätt fördelas ...		3.200:—
„ *Västerås Erkända sjukkassa*		10.000:—
„ *Sveriges Träarbetares erkända sjukkassa*		125:—
„ *Aseapersonalens erkända centralsjukkassa*		4.500:—

Luftskydd och luftvärn.

Till bestridande av administrationskostnaderna för det civila luftskyddet i Västerås under år 1940 anslogs enligt luftskyddsnämndens hemställan och drätselkammarens tillstyrkan ett belopp av 8.250 kronor att fördelas enligt nämndens förslag.

Sedan stadsfullmäktige den 28 september 1939 av tillgängliga medel anvisat dels 60.000 kronor till anordnande av en fullträffsäker luftskyddscentral i Djäkneberget och dels 88.000 kronor till anskaffande av material för det civila luftskyddet, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning enligt drätselkammarens förslag, att dessa anslag skulle i den mån statsbidrag därtill — av drätselkammaren beräknade till 68.000 kronor — ej erhölles, utgå av uttaxerade medel i 1940 års stat.

Vidare beslöto stadsfullmäktige utan omröstning likaledes enligt drätselkammarens förslag, att, sedan stadsfullmäktige den 30 mars 1939 anvisat ett anslag å 75.000 kronor till anskaffande av luftvärn åt staden att med 25.000 kronor utgå av 1939 års förslagsanslag och att till återstående del, 50.000 kronor förskotteras av tillgängliga medel för att slutligt täckas på sätt i samband med budgetbehandlingen för år 1940 komme att beslutas, sistnämnda del av anslaget skulle utgå av uttaxerade medel i 1940 års stat.

Skattetaxering.

Godkändes drätselkammarens statförslag beträffande under titeln skattetaxering upptagna belopp.

Oförutsedda utgifter.

Godkändes drätselkammarens förslag att under titeln medel till oförutsedda utgifter upptaga dels ett förslagsanslag å omkring 129.000 kronor dels ock ett med hänsyn till det rådande krisläget till stadsfullmäktiges förfogande ställt särskilt anslag å 125.000 kronor.

Jämväl godkändes statförslaget i den del det avsåge under titeln ofördelade utgifter och inkomster upptagna belopp.

Uttaxering.

I enlighet med drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att med godkännande av drätselkammarens beräkning av restitutioner och avkortningar för bestridande av stadens utgifter år 1940 skulle för år 1939 uttaxeras 6 kronor 45 öre per skattekrona.

Slutligen och efter det herr Turén uttalat, att uppgift av drätselkammaren borde hava lämnats även över stadens ingångna och gällande borgensförbindelser, beslöto stadsfullmäktige likaledes med bifall till drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag att i allt övrigt godkänna i den föreliggande utgifts- och inkomststaten upptagna utgifter och inkomster samt sålunda fastställa det föreliggande förslaget till fond- och lånestat samt skattestat för år 1940.

§ 330.

Val av ordförande.

På förslag av herr Keijser utsågs med acklamation till ordförande i stadsfullmäktige för år 1940 måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

§ 331.

Val av vice ordförande.

Till stadsfullmäktiges vice ordförande för nästkommande år valdes på förslag av herr Welin-Berger med acklamation rektorn Hj. Thyresson.

§ 332.

Val av beredningsutskott för år 1940.

Företogs fråga om val av beredningsutskott för år 1940 och beslöto stadsfullmäktige härvid till en början, att utskottet skulle bestå av nio ledamöter och lika antal suppleanter.

Härefter valde stadsfullmäktige efter framställda förslag med acklamation till ordinarie ledamöter i utskottet brandförmannen Ernst Johansson, kassören Gösta Lundberg, fru Ebba Berg, verkmästaren Gustaf Karlsson, förmannen Gunnar Larsson, rektorn Hj. Thyresson, kaptenen G. Robsahm, lasarettsläkaren I. Behring och folkskolläraren G. Leontein samt till suppleanter ombudsmannen Gösta Sjöberg, fru Anna Vestberg, kommunalarbetaren Nils Löf, hyvlaren K. H. Thorén och snickaren J. A. Grönberg att i nämnd ordning inträda för någon eller några av herrar Johansson, Lundberg, fru Berg, herrar Karlsson och Larsson; läroverksadjunkten O. Norrman, fru Signe Falk och härads-

hövdingen S. Turén att inträda vid förfall för herrar Thyresson, Robsahm och Behring samt överingenjören C. Henning att inträda vid förfall för herr Leontein.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 23 december 1939.

ALB. LUNDKVIST.

Em. Granér. *Viktor Persson.*

Offentligen uppläst den 23 december 1939; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., V:ås

HANDLINGAR

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1939 Den 26 januari I

N:o 1.

Drätselkammarens skrivelse angående inrättande av nya kontorsbiträdesbefattningar å stadskansliet och stadskamrerarekontoret.

Till Lönenämnden i Västerås.

Å stadens kansli och å stadskamrerarekontoret äro för närvarande en del extra biträden anställda för fullgörande av de löpande göromålen. Å stadskansliet finnes sålunda endast en ordinarie befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I klass inrättad, vilken befattning enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 nästlidne september nu skall återbesättas med ordinarie innehavare. Dessutom tjänstgöra två extra biträden, som äro sysselsatta med renskrivningsarbete och skrivning efter diktamen, diarieföring, kontorsarbete för arbetslöshetskommittén, hälsovårdsnämnden, hamnstyrelsen och andra kommunala myndigheter samt tjänstgöring som biträden åt drätselkammarens, byggnadsnämndens m. fl. nämnders och styrelsers sekreterare. Verkställd utredning har visat, att å stadskansliet finnes stadigvarande behov av tre biträdesbefattningar, på grund varav drätselkammaren får föreslå, att lönenämnden, i samband med den nu pågående utredningen angående överförande av en del extra befattningar till ordinarie, ville föreslå inrättande av ytterligare två ordinarie kontorsbiträdesbefattningar å stadskansliet. För att icke helt avstänga befordringsmöjligheterna vill drätselkammaren föreslå, att, utöver den tidigare inrättade befattningen som kvinnligt kontorsbiträde av I klass, inrättas ytterligare en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass i lönegrupp 18 med en begynnelselön av kr. 2.400:— samt en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av III klass i lönegrupp 15 med en begynnelselön av kr. 2.130:—.

På stadskamrerarekontoret finnas för närvarande inrättade en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I klass och en befattning som manligt kontorsbiträde av II klass. För fullgörande av de löpande göromålen äro dessutom anställda fyra extra biträden, avlönade med skiftande arvoden. Trots att för närvarande stadigvarande behov föreligger av dessa fyra extra biträden, kan det dock förväntas, att behovet kommer att bliva något mindre i framtiden, enär enligt den väntade skatteuppbördsreformen stadskamrerarekontoret med största sannolikhet kommer att befrias från den huvudsakligaste delen av det nuvarande arbetet med debitering och uppbörd av kommunalutskylderna. Med hänsyn härtill har drätselkammaren ansett sig för närvarande endast böra föreslå, att å stadskamrerarekontoret inrättas ytterligare två befattningar på

N:o 1. *Ang. inrättande av nya kontorsbiträdesbefattningar å stadskansliet och stadskamrerarekontoret.*

ordinarie stat såsom kvinnligt kontorsbiträde av III klass i lönegrupp 15 med en begynnelselön av kr. 2.130:—.

Västerås den 13 oktober 1938.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till lönenämnden av den 13 oktober 1938, vilken här bifogas, har drätselkammaren hemställt om inrättande *dels* av två befattningar som kvinnligt kontorsbiträde å stadens kansli, därav en av II klass och en av III klass, *dels ock* av två befattningar som kvinnligt kontorsbiträde av III klass å stadskamrerarekontoret.

Då konstant behov förefinnes av de ifrågasatta nya befattningarna anser sig lönenämnden böra tillstyrka framställningen och får under hänvisning till vad drätselkammaren i sin skrivelse anfört hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att inrätta å stadskansliet en ny befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass i 18. lönegruppen och en ny befattning som kvinnligt kontorsbiträde av III klass i 15. lönegruppen samt å stadskamrerarekontoret två nya befattningar som kvinnligt kontorsbiträde av III klass i 15. lönegruppen; samt

att bemyndiga drätselkammaren att i vederbörlig ordning tillsätta ifrågavarande befattningar.

Västerås den 30 december 1938.

För lönenämnden:

CARL HENNING.

|Thjelvar Hedberg.

N:o 2.

Drätselkammarens skrivelse angående inrättande av en befattning som ångbåtsmaskinist för färjtrafiken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Å stadens ångfärja har maskinisten tidigare haft anställning och sysselsättning huvudsakligen endast under seglationstiden jämte viss tid före och efter seglationssäsongen. I och med anskaffandet av ytterligare en ångfärja har emellertid arbetet med översyn och reparation av de båda färjorna tagit den omfattningen, att en maskinist haft sysselsättning under hela innevarande år och i fortsättningen får man även räkna med att hava en maskinist anställd under hela året. Det synes därför drätselkammaren motiverat att, då konstant behov av en maskinist föreligger, inrätta ytterligare en maskinistbefattning å stat utöver den, som nu finnes inrättad och uppförd i lönegrupp 26 av stadens lönestat. Den maskinist, som dessutom erfordras under seglationssäsongen, bör emellertid endast vara tillfälligt anställd för den tid, hans arbetskraft erfordras.

Drätselkammaren får med anledning härav hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1939 inrätta ytterligare en ordinarie befattning som ångbåtsmaskinist i 26. lönegruppen av stadens lönestat och med befattningshavarens tjänstgöring huvudsakligen förlagd till stadens ångfärjor ävensom bemyndiga drätselkammaren att tillsätta befattningen.

Västerås den 2 december 1938.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 2 december 1938 har drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1939 inrätta ytterligare en ordinarie befattning som ångbåtsmaskinist i 26. lönegruppen av stadens lönestat med befattningshavarens tjänstgöring huvudsakligen förlagd till stadens ångfärjor, ävensom att drätselkammaren måtte bemyndigas att tillsätta befattningen.

N:o 2.
Ang. inrättande av en befattning som ångbåtsmaskinist för färjtrafiken.

Lönenämnden har tagit i övervägande vad drätselkammaren i sin skrivelse anfört angående behovet av ytterligare en befattning som ångbåtsmaskinist och får för sin del tillstyrka framställningen.

Lönenämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad drätselkammaren föreslagit.

Västerås den 30 december 1938.

För lönenämnden:

CARL HENNING.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 3.

Drätselkammarens skrivelse angående ordnande av distriktsdispensär i Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan genom Kungl. Kungörelsen den 18 juni 1937 regler utfärdats angående statsbidrag till dispensärverksamhet för tuberkulosens bekämpande, har landstinget beslutat omhändertaga dispensärvården i länet genom en särskild för ändamålet tillsatt distriktsvårdsstyrelse. Enligt den av Kungl. Medicinalstyrelsen fastställda planen för ifrågavarande vårds bedrivande skall i Västerås förläggas en distriktsdispensär av typ II med särskild dispensärsköterska anställd och med förste stadsläkaren i staden som dispensärläkare. Distriktsvårdsstyrelsen, som ämnar av staden såsom mottagningslokal förhyra de av lokalföreningen mot tuberkulos för närvarande disponerade lokalerna, har hemställt, att staden, i enlighet med vad landstinget såsom villkor för distriktsvårdens ordnande föreskrivit, måtte utan kostnad för landstinget tillhandahålla dispensärsköterskan bostad om ett rum och kök jämte värme, lyse och telefon. En dylik bostad har anskaffats, och årshyran för densamma uppgår till 950 kronor. Lägges härtill årliga kostnaden för lyse och telefon torde stadens årliga utgift för ändamålet komma att uppgå till cirka 1.100 kronor. I årets stat har såsom lokalhyra för dispensärverksamheten upptagits ett anslag av 600 kronor, vilket torde böra för här ifrågavarande ändamål användas. Dessutom erfordras dock ett tilläggsanslag å förslagsvis 500 kronor.

Drätselkammaren får med anledning av vad sålunda anförts hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att så länge en distriktsdispensär, grundad på nu gällande bestämmelser därom, finnes inrättad i Västerås, utan kostnad för landstinget tillhandahålla den vid dispensären

anställda sköterskan bostad om ett rum och kök jämte värme, lyse och telefon; samt

N:o 3. *Ang. ordnande av distrikts-dispensär i Västerås.*

att till bestridande av kostnaderna för innevarande år ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag av 500 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 2 januari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Drätselkammaren i Västerås stad.

Distriktsvårdsstyrelsen i Västmanlands län, som erhållit landstingets uppdrag att organisera och handhava ledningen av dispensärvårdens ordnande inom Västmanlands län enligt Kungl. kungörelsen den 18 juni 1937 angående statsbidrag till dispensärverksamhet för tuberkulosens bekämpande (S. F. S. n:r 400/1937), får härmed meddela, att, enligt den av Kungl. Medicinalstyrelsen fastställda planen för ifrågavarande vårds bedrivande i länet, i Västerås stad skall förläggas en distriktsdispensär av typ II med särskild dispensärsköterska anställd och med förste stadsläkaren i staden som distriktsdispensärläkare.

Då styrelsen har sig bekant, att lokalföreningen mot tuberkulos i Västerås sedan flera år, med bidrag av staden i form av anslag och fri lokal, bedriver dispensärvård och har utbildad dispensärsköterska anställd samt det dessutom, enligt vad styrelsen från föreningen erfarit, torde vara lokalföreningens avsikt att upphöra med denna gren av sin verksamhet så snart distriktsvårdsstyrelsen omhändertagit vården, får styrelsen härmed hemställa, att drätselkammaren ville medverka till ifrågavarande dispensärvårds anordnande.

Landstinget har som villkor för anordnande av distriktsvård uppsatt, att vederbörande distrikt håller sköterskan med bostad om 2 rum och kök, varav ett tjänsterum, jämte värme, lyse och telefon.

Som ungefärligen motsvarande bestämmelser borde gälla även i ifrågavarande fall, får distriktsvårdsstyrelsen hemställa, att drätselkammaren ville *dels* mot skälig ersättning uthyra de lokaler, som för närvarande upplåtas till ovannämnda lokalförening, att användas som mottagningslokal för distriktsdispensären här i staden, *dels ock* medverka till att staden utan kostnad för landstinget tillhandahåller den blivande dispensärsköterskan härstädes fri bostad om 1 rum och kök jämte värme, lyse och telefon. Tjänsterum anses icke erforderligt med hänsyn till att särskild dispensärlokal är föreskriven.

Därest staden är villig att till distriktsvårdsstyrelsen uthyra tidigare om-

N:o 3. *Ang. ordnande av distrikts-dispensär i Västerås.*

nämnda lokaler att användas till distriktsdispensärens mottagningar framhålles samtidigt önskvärdheten av att desamma måtte ställas i ett gott skick och hemställer styrelsen att efter samråd med förste provinsialläkaren i länet och förste stadsläkaren i staden få inkomma med förslag å de reparationer, som kunna vara erforderliga.

Då distriktsvårdsstyrelsen är särskilt angelägen om att så snart som möjligt under år 1939 få igångsätta ifrågavarande vård, är styrelsen tacksam för drätselkammarens snara beslut i frågan.

Västerås den 12 december 1938.

För Distriktsvårdsstyrelsen i Västmanlands län:

GUNNAR LARSSON.

Uno Johansson.

N:o 4.

Drätselkammarens skrivelse angående till- och ombyggnad av serveringspaviljongen å Östra holmen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den nuvarande serveringspaviljongen å Östra Holmen har under de senaste åren visat sig vara för liten för sitt ändamål i det att tillräckliga ekonomiutrymmen och serveringsutrymmen med hänsyn till frekvensen saknats. Drätselkammaren har därför låtit verkställa utredning angående ändring av och tillbyggnad till paviljongen för erhållande av ökade utrymmen. Enligt ett av byggnadschefen uppgjort förslag skulle väsentligt ökade utrymmen kunna erhållas genom att den nuvarande öppna verandan inreddes till serveringsrum och kiosk samt en tillbyggnad vid västra sidan av nuvarande byggnaden utfördes, inrymmande i nedervåningen ökade köksutrymmen och i övervåningen rum för personalen, varjämte under tillbyggnaden skulle inrymmas en mindre källare. Kostnaden för samtliga dessa arbeten hava beräknats uppgå till 10.500 kronor.

Då drätselkammaren anser att det bör vara staden angeläget att kunna tillhandahålla publiken å Östra Holmen så goda serveringsmöjligheter som lämpligen kunna stå till buds, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för omändring av och tillbyggnad till nuvarande serveringspaviljongen å Östra Holmen i enlighet med här ovan angivet förslag ställa till drätselkammarens förfogande

ett anslag av 10.500 kronor att utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

N:o 4. *Ang. till- och ombyggnad av serverings-paviljongen å Östra holmen.*

Västerås den 2 januari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

N:o 5.

Drätselkammarens skrivelse angående anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Jakobsbergsgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 6 december 1938, vilken här bifogas, hemställt om ett anslag av 10.500 kronor av lånemedel för anläggande av ledningar för vatten, avlopp och gas å en sträcka av cirka 75 meter i och för sammankoppling av ledningarna i Jakobsbergsgatan norr om Pilbogatan får drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, för sin del tillstyrka framställningen och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att för framdragande av ledningar för vatten, avlopp och gas i Jakobsbergsgatan på sätt vatten- och gasverksstyrelsen föreslagit ställa till styrelsens förfogande ett anslag av 10.500 kronor;

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om rätt för staden att få täcka ifrågavarande utgift genom upptagande av amorteringslån; samt

att bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Västerås den 2 januari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

N:o 5.

Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Jakobsbergsgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen får härmed föreslå utbyggnad av ledningar för vatten, avlopp och gas i Jakobsbergsgatan å en sträcka av cirka 75 m. strax norr om Pilbogatan, vilken anläggning erfordras för sammankoppling av ändpunkterna mellan nuvarande ledningar i berörda gata och ingår som ett led i ledningssystemet för Jakobsberg samt dessutom på grund av ifrågasatt permanentning av Jakobsbergsgatan nu böra komma till utförande. Sammankopplingen innebär fördelen att kunna frammata vatten och gas från olika håll och därmed ökade tryck, varjämte vid inträffande ledningsbrott erforderlig avstängning endast behöver omfatta jämförelsevis små områden. På grund av riklig förekomst av berg bliver detta byggnadsföretag ett lämpligt vinterarbete.

Vid kommande bebyggelse av de utefter ledningarnas sträckning belägna tomterna — tomtindelning har ännu ej skett — torde staden kunna räkna med anslutning från 4 st. tomter av ordinär storlek.

Anläggningskostnaden är beräknad till 10.500 kr.

På grund av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att stadsfullmäktige ville av lånemedel anvisa ett anslag av 10.500 kr. för anläggande av ledningar för vatten, avlopp och gas å en sträcka av cirka 75 m. i och för sammankoppling av ledningarna i Jakobsbergsgatan strax norr om Pilbogatan.

Västerås den 6 december 1938.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 6.

Drätselkammarens m. fl. yttrande angående ändring av tidigare beslut rörande lönestaten för polismästare m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Kungl. Maj:t har den 30 december 1938 anbefallt länsstyrelsen att efter inhämtande av yttranden från stadsfullmäktige och magistraten i Västerås till Kungl. Maj:t inkomma med förnyat utlåtande uti ärendet angående omorganisation av befattningarna vid rådhusrätten och magistraten i Västerås jämte i samband därmed stående frågor. Med anledning härav hava förberedande yttranden avgivits av den av stadsfullmäktige i ärendet tillsatta kommittén samt av lönenämnden. Drätselkammaren, som tagit del av ifrågavarande yttranden, vill för sin del instämma däri och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att såsom eget yttrande uti ärendet åberopa, vad kommittén i sin den 11 januari 1939 dagtecknade skrivelse anfört, samt

att för tidigare i ärendet antagna förslag till lönestat för stadsfiskalen och polismästaren i Västerås samt till instruktion för polismästaren i Västerås nu i hithörande delar antaga och godkänna den ändrade lydelse, som framgår av de vid kommitténs skrivelse fogade bilagorna I och II.

Västerås den 12 januari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktiges sekreterare till bl. a. lönenämnden för förberedande yttrande remitterat ärendet angående förslaget till ny arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten i Västerås m. m., vilket förslag av Kungl. Maj:t återremitterats för förnyat övervägande med anledning av vad landsfogden, länsstyrelsen och justitiekanslersämbetet därom anfört, får nämnden, som haft tillfälle taga del av det förnyade yttrande, som i ärendet avgivits

N:o 6. *Ang. ändring av tidigare beslut rörande lönestaten för polismästare m. m.*

av den särskilt tillsatta kommittén för utredning av frågan rörande omorganisation av befattningarna vid rådhusrätten och magistraten, härmed anföra följande.

Lönenämnden har ansett sig endast böra avgiva yttrande beträffande frågan om avlöning till den föreslagna stadsfiskalen-polismästaren ävensom de ändringar i den tidigare föreslagna lönestaten, som nu ifrågasatts. Vad då först beträffar avlöningen kan lönenämnden visserligen icke finna annat än att den redan beslutade lönen i 50 lönegraden torde få anses väl avvägd för den befattningshavare som här avses, men med hänsyn till vad kommittén i sitt senaste yttrande anfört, särskilt då önskemålet att förhindra, att Västerås vid tillsättning av befattningen i konkurrensen med övriga städer om de dugligaste sökandena skulle komma i efterhand, anser sig lönenämnden, ehuru med tvekan, böra förorda kommitténs förslag om upptagande av befattningen i 53 lönegruppen.

Ifråga om kravet å kompetensfordringar för tjänsten samt övriga föreslagna ändringar i lönestaten ansluter sig lönenämnden till vad kommittén härom anfört i sitt senaste yttrande.

Västerås den 9 januari 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige till sin genom beslut den 24 februari 1938 tillsatta kommitté för utredande av frågan rörande omorganisation av befattningarna vid rådhusrätten och magistraten och i samband därmed stående frågor för yttrande remitterat Kungl. Maj:ts nådiga återremiss i anledning av vad landsfogden i länet, länsstyrelsen och justitiekanslersämbetet i ärendet anfört av stadsfullmäktiges underdåniga framställning den 30 juni 1938 rörande stadfästelse av fullmäktiges samma dag fattade beslut om antagande av förslag till ny arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten m. m., får kommittén efter att hava tagit i övervägande de erinringar som av nyssberörda myndigheter framställts mot förslaget, härmed anföra följande.

Förslagets huvudgrunder hava vunnit de i olika delar däröver hörda myndigheternas gillande.

Kungl. Svea Hovrätt har sålunda förklarat sig icke hava något att erinra mot fastställelse av stadsfullmäktiges beslut, såvitt angår ny arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten.

I vad angår förslagets andra huvuddel, eller inrättandet såsom polismyndighet i magistratens ställe av en poliskammare med en polismästare som ende ledamot, vilken jämväl övertager chefskapet över stadens poliskår, har

Ang. ändring av tidigare beslut rörande lönestaten för polismästare m. m.

landsfogden i sitt yttrande, vari länsstyrelsen till alla delar instämt, med vissa erinringar i förslagets enskildheter tillstyrkt förslaget, varjämte justitiekanslersämbetet förklarat sig i huvudsak intet hava att erinra mot en sådan anordning liksom ej heller mot den föreslagna kombineringen av polismästare- och stadsfiskalstjänsterna sålunda, att stadsfiskalen, som tillsättes av justitiekanslersämbetet i enlighet med föreskrifterna i instruktionen för stadsfiskalerna, tillika skall vara polismästare.

Emellertid hava, som redan antytts, i förslagets enskildheter vissa erinringar framställts av landsfogden och justitiekanslersämbetet.

Sålunda ifrågasätter landsfogden till en början under anförande av vissa skäl, ehuru med hänsyn till angelägenheten av omorganisationens snara genomförande utan att i denna punkt anföra något direkt yrkande, huruvida icke stadsfiskalen och polismästaren i lönehänseende bort givas en bättre ställning och åtminstone jämställas med magistratsrådmannen, och har justitiekanslersämbetet, som härutinnan i huvudsak åberopat vad landsfogden anfört, vid det förhållande att omorganisationen ändock måhända icke kunde genomföras förrän efter slutförande av den vid stadens polisskola pågående kursen för utbildning av polischefer, funnit önskvärt, att staden toge lönefrågan under ny prövning. Kommittén finner sig icke helt övertygad av de skäl, landsfogden anfört för en lönehöjning. De skäl, som föranlett kommittén till sin tidigare uttalade uppfattning, att domarebefattningar böra vara i och för sig väl avlönade, synas icke med samma styrka göra sig gällande beträffande nu ifrågavarande befattning. Ej heller med hänsyn till arbetsuppgifternas vikt och det ansvar, som må vara förenat med tjänsterna, finner kommittén stadsfiskal- och polismästartjänsten likställd med rådmanstjänst. Att polismästartjänst av ålder betraktats såsom magistratstjänst torde äga sin riktighet i de fall, där polismästaren varit medlem av magistraten, men torde icke kunna sägas hava varit händelsen i fall, där polismästartjänsten varit förenad med stadsfiskalstjänsten. Den nödiga utbildningen torde visserligen med de kompetensfordringar, som synas böra ställas för erhållande av här ifrågavarande tjänst, i längd och dyrbarhet ställa sig i stort sett lika för båda slagen av tjänster, men det bör i samband härmed icke förbises, att i varje fall under förhandenvarande förhållanden, då polismästartjänster efter hand inrättas i den ena staden efter den andra, möjligheten att omedelbart eller inom kort tid efter slutad utbildning erhålla fast anställning är väsentligt större i fråga om polismästartjänster än i fråga om rådmanstjänster. Kommittén finner sålunda principiellt väl motiverat, att stadsfiskalen och polismästaren i lönehänseende sättes icke oväsentligt under rådmännen. Kommittén har föreslagit och stadsfullmäktige för sin del antagit en lön för stadsfiskalen och polismästaren (9.780—11.256 kronor), som står väl i jämnhöjd med, ja, något över lönerna för motsvarande befattningar i Borås (9.000—10.200), Uppsala (9.900—11.100) samt enligt förslag i Jönköping (9.500—11.300) om ock under lönen i Örebro, vilket synes exceptionellt högt beräknad incl. sportler till c:a 11.900—14.250). Hänsyn har även tagits till landsfogdarnas ställning i lönehänseende (B 29 i civila avlöningsreglementet, i Västerås med dyrtidstillägg c:a 11.170—12.610), då det synts kommittén överflödigt och för övrigt mindre tilltalande att för stadsfiskalen och polismästaren såsom underordnad landsfogden, erbjuda lika eller högre lön än som utgår till denne.

N:o 6.

Ang. ändring av tidigare beslut rörande lönestaten för polismästare m. m.

Emellertid har frågan om stadsfiskalens och polismästarens löneställning numera kommit i ett i viss mån förändrat läge, sedan i ytterligare ett antal med Västerås till storleken ungefärligen jämställda städer planer upptagits på inrättande av poliskammare och polismästartjänster av i stort sett samma utformning som härstädes. Kommittén har nämligen under hand fått kännedom om att därvid på sina håll förberedelsevis påtänkts högre löner för motsvarande befattningshavare än kommittén tidigare föreslagit. Sålunda synes man i t. ex. Eskilstuna hava tänkt sig en avsevärt förmånligare löneställning. Visserligen äga förhållandena i Eskilstuna i vissa avseenden icke motsvarighet i Västerås. Staden är något större än Västerås och synes genomgående hålla en något högre lönestandard, jfr. rådmanslönerna. Vidare är Eskilstuna icke såsom Västerås residensstad, varför i staden icke finnes någon högre polis- eller åklagarmyndighet än stadsfiskalen-polismästaren, vilket synes ägnat att där förläna denna befattning särskild självständighet och betydelse.

Emellertid har kommittén efter noggrant övervägande med hänsyn till det ur stadens synpunkt starkt vägande önskemålet att icke vid tillsättning av befattningen i konkurrensen med övriga städer om de dugligaste sökandena komma i efterhand, och då Kungl. Maj:t synes hava funnit önskvärt med en högre lön, funnit skäl att för ifrågavarande befattning tillstyrka en viss lönehöjning. Med vidhållande av sin uppfattning, att lönen dock bör understiga de löneförmåner, som åtnjutas av magistratsrådmannen och landsfogden, vill kommittén därför föreslå, att befattningen i stadens lönestat upptages i 53:dje i stället för enligt tidigare förslag 50:de lönegruppen. Detta innebär, att stadsfiskalen och polismästaren skulle äga åtnjuta en begynnelselön av 10.950 kronor och en slutlön av 12.588 kronor.

Landsfogden har vidare med instämmande av justitiekanslersämbetet funnit nödvändigt, att i lönestaten för stadsfiskalen och polismästaren på något sätt bestämdes kompetensfordringarna för tjänstens erhållande. Landsfogden har härutinnan föreslagit samma fordringar, som enligt gällande landsfogdeinstruktion gäller för landsfogdebefattning, samt justitiekanslersämbetet, med upptagande av detta förslag i övrigt, funnit lämpligt med en viss dispensrätt för ämbetet. I enlighet härmed skulle bestämmelsen i ämnet erhålla den innebörden, att för behörighet att erhålla befattningen skulle, där ej justitiekanslersämbetet på grund av andra meriter hos sökanden funne skäl medgiva undantag, fordras att hava förvärvat behörighet till erhållande av landsfogdebefattning. För vikarie å befattningen skulle, enligt justitiekanslersämbetets mening, en lika sträng kompetensfordran icke för närvarande kunna upprätthållas utan lämpligen böra föreskrivas, att vad i instruktionen för landsfogdarna vore stadgat om vikarie å landsfogdetjänst skulle äga motsvarande tillämpning beträffande vikarie för stadsfiskalen och polismästaren. Bestämmelser om kompetensfordringarna skulle enligt förslag av landsfogden inskjutas mellan första och andra styckena av § 1 i lönestaten för stadsfiskalen och polismästaren.

Kommittén hade visserligen tänkt, att åt justitiekanslersämbetet såsom tillsättande myndighet skulle överlämnas, att tillse det icke till befattningen utsåges någon, som redan på grund av bristande utbildning icke vore skickad att uppehålla densamma, samt icke funnit erforderligt att binda ämbetet vid särskilda föreskrifter. Då emellertid de av ämbetet nu föreslagna fordringarna, med den dispensrätt det föreslagna stadgandet inrymmer åt ämbetet, vilken

N:o 6.

Ang. ändring av tidigare beslut rörande lönestaten för polismästare m. m.

synes möjliggöra befattningens tillsättande även om eljest formellt kompetenta sökande icke anmält sig, överensstämma med vad även kommittén finner lämpligt, har kommittén icke funnit anledning till erinran mot att de komma till uttryck i lönestaten, dock att bestämmelsen härom lämpligare synes kunna inskjutas mellan andra och tredje styckena av § 1 i lönestaten.

Rörande förslaget till lönestat för stadsfiskalen och polismästaren har landsfogden i övrigt endast funnit den erinran böra göras, att justitiekanslersämbetet, före meddelande av tillstånd för stadsfiskalen att utom polismästartjänsten med sin tjänst förena annan avlönad befattning, syntes honom böra höra länsstyrelsen i stället för magistraten.

Kommittén finner uppenbart att i fråga av denna art någon stadens myndighet bör ha tillfälle att yttra sig och har såsom den lämpligaste myndigheten föreslagit magistraten. Finnes emellertid även länsstyrelsen böra höras i sådan fråga, har kommittén icke något att erinra häremot eller mot att föreskrift därom intages i lönestaten.

Justitiekanslersämbetet har ytterligare till förslaget till lönestat för stadsfiskalen och polismästaren föreslagit det tillägget, att för giltigheten av beslut om befattningshavarens avstående av löneförmåner vid ledighet utöver ett år i fall, som avses i 3 a) andra stycket i ”allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av stadens lönestater av åren 1921 och 1929”, samt vid ledighet, i fall, som avses i 3 b) första stycket i samma villkor och bestämmelser, för svag hälsas vårdande skall fordras, att beslutet fastställes av Kungl. Maj:t.

Kommittén anser visserligen för sin del ett sådant villkor sakna beaktansvärd betydelse och i förekommande fall, där det ej av misstag förbises, medföra onödig omgång och besvär, men finner å andra sidan, därest Kungl. Maj:t skulle finna denna föreskrift önskvärd, icke anledning till vidare erinran än att i så fall samma villkor torde böra gälla även beträffande borgmästaren och rådmännen samt sålunda stadgande härom införas jämväl i lönestaten för rådhusrätten och magistraten.

Slutligen har justitiekanslersämbetet föreslagit ett tillägg till bestämmelserna om befattningshavarens skyldighet att underkasta sig ändrad eller vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet, grundande skyldighet för befattningshavaren att jämväl i viss utsträckning underkasta sig förflyttning till annan befattning, samt angivit lämplig formulering av stadgandet.

Mot vad justitiekanslersämbetet i sist upptagna hänseende föreslagit lärer ur stadens synpunkt icke vara något att erinra.

Vad härefter angår förslaget till instruktion för polismästaren, har landsfogden till en början anmärkt, att bärande skäl icke syntes honom anförda för att undantaga vissa frågor om behandlingen av lösdrivare och ärenden angående tillstånd till stadstrafik från poliskammarens prövning, samt framhållit såsom angeläget, att icke med hänsyn till lokala önskemål poliskammare å skilda orter tillades befogenheter av olika omfattning. De bestämmelser i skilda författningar, enligt vilka vissa uppgifter tillkomma poliskammare, torde emellertid regelmässigt vid sin tillkomst hava förutsatt en kollegial sammansättning av poliskammaren. Då nu, såsom i föreliggande förslag skett, inrättandet av poliskammare användes endast såsom en lämplig formalitet för att utan vidlyftig uppräkning av göromål till en polismästare överflytta huvudparten och de enklare av polismyndighets åligganden, måste givetvis tillses, att icke därmed

N:o 6.
Ang. ändring av tidigare beslut rörande lönestaten för polismästare m. m.

till polismästaren såsom ende ledamot i poliskammaren överföres uppgifter, beträffande vilka en kollegial sammansättning av poliskammaren synes vara av särskild betydelse. Bland sådana uppgifter märkes givetvis i första hand och framförallt vad som faller inom poliskammares domsrätt. Såsom härmed jämställt om icke delvis mera kvalificerat torde få anses poliskammares befattning med lösdrivare, innefattande bl. a. befogenhet att ådöma upp till tre års tvångsarbete. Att tillägga en polismästare en sådan befogenhet synes icke förenligt med de garantier, med vilka den personliga friheten eljest här i landet plägar kringgärdas. För en uppdelning av hithörande göromål mellan polismästaren och Konungens befallningshavande lärer icke finnas fog. Då vidare frågan om lösdrivarnas behandling i hela dess vidd är under utredning för ny lagstiftning, som inom kort lär kunna förväntas, synes så mycket mindre skäl föreligga, att nu till polismästaren överflytta den myndighet i fråga om lösdrivares behandling, som eljest tillkommer Konungens befallningshavande. Vad angår ärendena angående trafiktillstånd äro de skäl, som synts kommittén tala för dessas undantagande från poliskammarens befattning, icke av samma styrka. Då emellertid även på detta område en nyreglering snart synes kunna förväntas, finner kommittén lämpligast, att Magistraten i fortsättningen, till dess annorlunda stadgas, även har dessa ärenden om hand.

Landsfogden har vidare ifrågasatt, huruvida icke i instruktionen borde inflyta en bestämmelse efter exempel av polismästarinstruktionerna i en del andra städer om rätt för polismästaren till åtalseftergift, sålunda att polismästaren, därest inkommen angivelse härflutit av missförstånd eller begången förseelse vore av ringa beskaffenhet ock icke innefattade förnärmelse mot enskild person, skulle äga, om han därtill funne skäl, att låta saken förfalla eller bero vid lämplig varning till den felande. Justitiekanslersämbetet har även berört frågan och för sin del icke ansett sig böra för närvarande föreslå något stadgande i antydd riktning. Då processlagberedningen i sitt nyligen framlagda betänkande med förslag till rättegångsbalk i detta ämne upptagit för hela riket gällande bestämmelser, synes det kommittén lämpligast att tillsvidare härutinnan avvakta statsmakternas beslut över detta förslag.

En annan fråga av mera allmän räckvidd, vari landsfogden framställt förslag, är om rätt för polismästaren att vid utfärdande av kallelse till inställelse hos poliskammaren förelägga sådant äventyr för uteblivande. som enligt allmän lag äger rum för underlåtenhet att hörsamma kallelse till domstol. Sålunda förelagt vite skulle på ansökan utdömas av domstolen i orten. Exempel på sådant stadgande finnes i instruktionen för polismästaren i Örebro. Denne har på förfrågan upplyst, att berörda stadgande i Örebro visat sig vara av stor nytta till underlättande av polismyndighetens utredningsarbete. Stadgandet tillämpas där så, att när helst en underordnad polisman i sitt arbete möter tredska från någon person, vars hörande befinnes vara av betydelse, saken anmäles för polismästaren, vilken med föreläggande av vite utfärdar kallelse å vederbörande till inställelse hos poliskammaren å viss tid, därvid den underordnade polismannen är tillstädes och genom förhör med den inkallade skaffar sig önskade uppgifter. Försutet vite utdömes av rådhusrätten i Örebro.

Ehuru kommittén ställer sig tveksam till lämpligheten att genom ett stadgande i en lokal instruktion införa skyldighet för en var enskild person att

på kallelse vid äventyr av vite iakttaga inställelse inför polismyndigheten, en skyldighet som eljest icke lärer allmänt gälla, finner kommittén icke anledning föreligga att ur stadens synpunkt motsätta sig bifall till landsfogdens förslag i denna del.

N:o 6. *Ang. ändring av tidigare beslut rörande lönestaten för polismästare m. m.*

Landsfogden har vidare anmärkt därpå, att enligt 6 § av förslaget till instruktion för polismästaren stadgats skyldighet för polismästaren att till magistraten avgiva förslag till föreskrifter och påbud i enlighet med vägtrafikstadgan, ehuru, sedan poliskammare inrättats, magistraten synes sakna befogenhet att med stöd av nämnda stadga utfärda ytterligare föreskrifter. Denna inadvertens, som helt beror på ett vid förslagets slutredigering förelupet förbiseende, bör givetvis undanröjas.

Beträffande polismästarens dagliga mottagningstid föreslår landsfogden, att denna skall bestämmas av länsstyrelsen i stället för av magistraten. Kommittén har icke funnit sig kunna tillstyrka bifall till ändring på denna punkt.

Slutligen föreslår landsfogden vissa mindre betydelsefulla tillägg till olika stadganden i instruktionen, nämligen *dels* till 2 § ett tillägg av innehåll, att polismästaren, därest polisstyrka från olika orter sammandrages i staden, skall utöva chefskapet över styrkan, där ej annat i lag föreskrives eller vederbörlig myndighet annorlunda förordnar, *dels* till 3 § ett tillägg av följande lydelse: "I ärenden, som avses i 2 § 4 stycket Kungl. kungörelsen den 16 september 1932 angående stats- och reservpolisen, åligger det polismästaren, att innan beslut meddelas, inhämta landsfogdens yttrande, vilket må ske jämväl medelst telefon", *dels ock* med föranledande av stadgandet i 20 § 3 stycket landsfogdeinstruktionen därom att landsfogden skall ägna uppmärksamhet åt anställandet av extra befattningshavare vid polisväsendet i stad inom området för hans polisverksamhet, till 4 § ett tillägg av följande lydelse: "I ärende angående anställande av extra befattningshavare vid stadens poliskår åligger det polismästaren att inhämta landsfogdens yttrande".

Vad sålunda i först angivna hänseende föreslagits torde redan följa av stadgandet i 1 § 1 mom. sista stycket av Kungl. polisreglemente för riket den 26 september 1925, varför uttryckligt stadgande härom i förevarande instruktion synes överflödigt. Övriga nu ifrågavarande tillägg synas åsyfta att underlätta samarbetet mellan landsfogden och polismästaren och kommittén finner i dessa hänseenden icke anledning till erinran mot ett tillgodoseende av landsfogdens därutinnan framställda önskemål.

Sedan i lönestaten för stadsfiskalen och polismästaren intagits stadgande, som avser att uttömmande reglera befattningshavarens skyldighet att underkasta sig ändrad tjänstgöring eller förflyttning, torde 9 § i den föreslagna instruktionen för polismästaren kunna utgå.

På grund av vad sålunda anförts får kommittén härmed hemställa, att stadsfullmäktige måtte för sin del besluta

att såsom eget yttrande i ärendet åberopa vad kommittén här ovan anfört samt

att för tidigare i ärendet antagna förslag till lönestat för stadsfiskalen och polismästaren i Västerås samt till instruktion för

N:o 6.
Ang. ändring av tidigare beslut rörande lönestaten för polismästare m. m.

polismästaren i Västerås nu i hithörande delar antaga och godkänna den ändrade lydelse, som framgår av härvid fogade bilagorna I och II.

Västerås den 11 januari 1939.

På kommitténs vägnar:

EINAR KEIJSER.

/Bertil Sandegren.

Bil. I.

FÖRSLAG

till

Lönestat för stadsfiskalen och polismästaren i Västerås.

§ 1.

Stadsfiskalen — — — — — — — — — — — — — — — — honom.

I övrigt — — — — — — — — — efter länsstyrelsens och magistratens hörande — — — — — — — — — — — — — — — befattning.

För behörighet att erhålla befattningen såsom stadsfiskal och polismästare fordras, där ej justitiekanslersämbetet på grund av andra meriter hos sökande finner skäl medgiva undantag, att hava förvärvat behörighet till erhållande av landsfogdebefattning.

För vikarie å befattningen skall vad i instruktionen för landsfogdarna är stadgat om vikarie å landsfogdetjänst äga motsvarande tillämpning.

Befattningshavaren må — — — — — — — — — — — — — — detsamma.

Befattningshavaren vore — — — — — — — — — — inkasseringsrörelse.

§ 2.

För befattningen — — — — — — — — — — — — — — — lönestat:

Lönegrupp	Befattningshavare	Begynnelselön	3 ålderstillägg	2:dra lönegraden	3:dje lönegraden	4:de lönegraden
53	Stadsfiskal och polismästare	10.950:—	546:—	11.496:—	12.042:—	12.588:—

§ 3.

— —

§ 4.

— —

§ 5.

— —

§ 6.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

N:o 6. *Ang. ändring av tidigare beslut rörande lönestaten för polismästare m. m.*

§ 7.

Befattningshavaren är underkastad den förändrade eller vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som framdeles kan bliva i vederbörlig ordning bestämd, så ock förflyttning till annan befattning hos Västerås stad eller till ordinarie statstjänst, dock utan minskning i honom vid förflyttningen enligt gällande lönestat tillkommande löneförmåner.

De här — — — — — — — — — — — — — — befattningen.

FÖRSLAG

till

Instruktion för polismästaren i Västerås.

§ 1.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

§ 2.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

§ 3.

Polismästaren — — — — — — — — — — — — — — — poliskår.

I ärenden, som avses i 2 § fjärde stycket Kungl. kungörelsen den 16 september 1932 angående stats- och reservpolisen, åligger det polismästaren, att, innan beslut meddelas, inhämta landsfogdens yttrande, vilket må ske jämväl medelst telefon.

§ 4.

Polismästaren — — — — — — — — — — — — — — tjänstegöromål.

I ärende angående anställande av extra befattningshavare vid stadens poliskår åligger det polismästaren att inhämta landsfogdens yttrande.

§ 5.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

§ 6.

Det åligger — — — — — — — i enlighet med ordningsstadgan för rikets städer samt till de i denna stadga omförmälda reglementen och taxor.

§ 7.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

§ 8.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

N:o 7.

Drätselkammarens skrivelse angående sjukavlöning åt en befattningshavare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anledning av att poliskonstapeln Claes Anselm Qviberg varit tjänstledig på grund av sjukdom alltsedan den 27 december 1937 har frågan om bestämmande av de avlöningsförmåner, som för tiden efter den 27 december 1938 skola tillkomma Qviberg, blivit aktuell. Polisnämnden har för sin del föreslagit 60 procent av avlöningsförmånerna under det lönenämnden på anförda skäl funnit sig icke kunna tillstyrka högre belopp än 50 procent.

Drätselkammaren, som även förehaft ärendet till förberedande behandling, anser sig efter noggrann prövning av ärendet och med särskild hänsyn till den omständigheten, att jämväl Qvibergs hustru är sjuklig, kunna i detta speciella fall tillstyrka att Qviberg tills vidare får behålla 60 procent av sina sammanlagda avlöningsförmåner.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att poliskonstapeln Claes Anselm Qviberg berättigas att från och med den 27 december 1938 tills vidare, dock högst till och med den 31 december 1939, uppbära 60 procent av sina sammanlagda avlöningsförmåner med undantag av beklädnadsbidrag.

Västerås den 12 januari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 9 innevarande januari har polisnämnden med föranledande av en anmälan från polischefen hemställt, att poliskonstapeln Claes Anselm Qviberg, vilken på grund av sjukdom oavbrutet varit tjänstledig från den 27 december 1937, måtte tills vidare från och med den 27 december 1938, dock högst till och med den 31 december 1939, erhålla 60 procent av sina avlöningsförmåner utom beklädnadsbidrag.

N:o 7. *Ang. sjukavlöning åt en befattningshavare.*

Lönenämnden har förehaft ärendet till förberedande behandling och får i anledning därav anföra.

I det fåtal fall, där tidigare stadsfullmäktige haft anledning bestämma avlöningsförmånerna till en befattningshavare efter mer än ett års oavbruten sjukdom, har beloppet icke satts högre än 50 procent. Trots att det möjligen på grund av omständigheterna i detta fall skulle kunna anses behjärtansvärt, om högre procent av avlöningen skulle kunna tilldelas vederbörande, anser sig dock lönenämnden av rent prejudicierande skäl ej böra föreslå detta. I avbidan på en undersökning huruvida icke Qviberg skulle kunna bliva berättigad till förtidspension, bör beslutet om den avkortade lönen endast gälla tills vidare intill årets utgång.

Lönenämnden får med anledning av vad sålunda anförts hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att såtillvida bifalla polisnämndens framställning, att Qviberg berättigas att från och med den 27 december 1938 tills vidare, dock högst till och med den 31 december 1939, uppbära 50 procent av sina sammanlagda avlöningsförmåner med undantag av beklädnadsbidrag.

Västerås den 9 januari 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan polischefen hos polisnämnden hemställt, att nämnden ville hos stadsfullmäktige göra framställning om bestämmande av de avlöningsförmåner, som för tiden efter den 27 december 1938 skola tillkomma poliskonstapeln Claes Anselm Qviberg, vilken oavbrutet sedan den 27 december 1937 på grund av sjukdom åtnjutit tjänstledighet, får polisnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta, att Qviberg tillsvidare och högst till och med den 31 december 1939 skall erhålla 60 % av sina löneförmåner utom beklädnadsbidrag, enär dylikt bidrag icke bör utgå under den tid, då han icke tjänstgör.

Västerås den 9 januari 1939.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

O. Lundvall.

N:o 8.

Drätselkammarens skrivelse angående bidrag till en nykterhetskurs.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade skrivelse av den 20 oktober 1938, vilken upptagits som motion av fru Ebba Holmström samt herrar Bergquist, Hellblom, Leontein, David Johansson och Granér, har Centralförbundet för Nykterhetsundervisning gjort framställning om ett anslag å 240 kronor såsom bidrag till anordnande av en instruktionskurs för lärare för behandling av den lagstadgade nykterhetsundervisningen i skolorna. Kursen ifråga är avsedd att hållas i Västerås den 25—26 november 1939. Drätselkammaren, som tagit ärendet under övervägande, får tillstyrka framställningen och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivet ändamål lämna Centralförbundet för Nykterhetsundervisning ett bidrag å 240 kronor att utgå av innevarande års anslag för oförutsedda behov.

Västerås den 12 januari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Kungl, maj:t och riksdagen på därom av Centralförbundet för nykterhetsundervisning (C. F. N.) gjord anhållan beviljat medel för anordnandet 1938—1939 av ett antal instruktionskurser för lärare för behandling av den lagstadgade nykterhetsundervisningen i skolorna, har Kungl. Skolöverstyrelsen i enlighet med Kungl. maj:ts bemyndigande utfärdat följande anvisningar rörande anordnandet av dessa kurser:

"I. *Kursernas ämnesomfattning.*

Vid kurserna böra företrädesvis följande ämnen behandlas:

1. Alkoholfrågan, en allmän överblick över alkoholen och dess fysiologiska verkningar samt över alkoholmissbruket och dess följder för individen och samhället.

2. För nykterhetsundervisningen viktiga författningar, stadgar och reglementen.

N:o 8. *Ang. bidrag till en nykterhetskurs.*

3. Pedagogiskt-metodiska anvisningar.

4. Orientering beträffande tillgängliga hjälpmedel för nykterhetsundervisningen, t. ex. handledningar och handböcker, läro- och läseböcker, undervisningsmateriel etc.

5. Litteraturanvisningar samt övriga anvisningar för lärarnas fortsatta studier i alkoholfrågan.

II. *Kursernas organisation.*

Den detaljerade organisationen av ifrågavarande kurser bestämmes av Centralförbundet för nykterhetsundervisning, vilket har att samråda med överstyrelsens nykterhetskonsulent, Sveriges Lärares Nykterhetsförbund, folkskolinspektörerna inom respektive län samt med rektorerna för de undervisningsanstalter, varifrån lärare anmäla sig för deltagande i kurserna.

Instruktionskurserna böra, i den mån sådant är möjligt, hållas fristående från Centralförbundets för nykterhetsundervisning övriga kurser och omfatta minst två dagar.

III. *Statsstipendier.*

Till stipendiater vid kurserna kunna antagas ett antal av omkring 40 lärare och lärarinnor till vilka ersättning för resekostnader utgå med belopp motsvarande kostnaden för resa i 3:dje klass å järnväg. Därutöver må utbetalas ersättning för mat och logi intill högst 10 kronor för deltagare, som ej äro bosatta å kursorten eller i dess närhet och högst 5 kronor för å kursorten eller i dess närhet boende stipendiat.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

IV. *Kursernas administrationskostnader.*

Av kommunala organ och intresserade organisationer må bidrag kunna begäras för de utgifter, vilka kunna uppstå å de orter, till vilka kurserna förläggas. — — — — — — — — — — —".

Utöver ovan nämnda stipendiater kan kursledningen mottaga även andra lärare än statsstipendiaterna samt ledamöter av skolstyrelser etc., vilka på egen bekostnad önska övervara kurserna eller delar av dem. En värdefull förmån erbjudes därigenom särskilt resp. kursorters lärarekårer och skolmyndigheter m. fl.

Såsom framgår av Skolöverstyrelsens anvisningar, måste C. F. N. för täckandet av de lokala omkostnaderna vända sig till de kommunala organen å de orter, där kurserna förläggas, eller till intresserade organisationer å dessa orter med anhållan om något bidrag till omförmälda kostnader.

Instruktionskurser av ovan angivet slag hava från och med höstterminen 1936 till och med höstterminen 1938 hållits till ett antal av 19.

De lokala omkostnaderna för dessa kurser ha i medeltal uppgått till kronor 235: — pr kurs.

I dessa kostnader hava ingått dels någon ringa ersättning till den lokale

N:o 8.
Ang. bidrag till en nykterhetskurs.

kurssekreteraren, till hyra för lokaler i den mån dylika ej kunnat erhållas utan ersättning samt till vaktmästare, lyse och städning, för behövlig annonsering, porton och skrivmaterialier, maskinskrivning etc.

I enlighet med ovan av Kungl. Skolöverstyrelsen utfärdade direktiv kommer alltså C. F. N. att för nästa år (1939) söka anordna åtta instruktionskurser för lärare, varav en kommer att förläggas till Västerås den 25—26 november 1939.

Under åberopande av vad sålunda anförts får Centralförbundet för nykterhetsundervisning härmed vördsamt anhålla

att stadsfullmäktige i Västerås måtte bevilja ett anslag av kronor 240: — för kursen i Västerås den 25—26 november 1939.

För Centralförbundet för nykterhetsundervisning

AUGUST LJUNGGREN.

/*Joh. Norlén.*

Stockholm den 20 oktober 1938.

Ovanstående anhållan upptaga undertecknade som egen motion.

Västerås den 4/11 1938.

Ebba Holmström.	*Thure Bergquist.*	*O. M. Hellblom.*
Georg Leontein.	*David Johansson.*	*Em. Granér.*

N:o 9.

Drätselkammarens skrivelse angående anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i vissa trafikleder å Jakobsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade skrivelse har vatten- och gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt om ett anslag av lånemedel å 36.000 kronor för anläggande av ledningar för vatten, avlopp och gas i delar av Götgatan, Jakobsgatan, Åsgatan, Mileniigatan och Drottninggatan. Drätselkammaren, som haft ärendet under behandling, finner för sin del skäl tillstyrka framställningen, varvid dock kammaren särskilt vill poängtera angelägenheten av att all gatumark överlämnas till staden innan arbetet påbörjas. Drätselkammaren får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för framdragande av ledningar för vatten, avlopp och gas uti de av vatten- och gasverksstyrelsen föreslagna sträckningarna av Götgatan, Jakobsgatan, Åsgatan, Milenii-

gatan och Drottninggatan ställa till styrelsens förfogande ett anslag å 36.000 kronor; N:o 9. *Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i vissa trafikleder å Jakobsberg.*

att såsom villkor härför uppställa, att erforderlig gatumark överlämnas till staden; samt

att uppdraga åt drätselkammaren ej mindre att av tillgängliga medel förskottera anslaget än även att hos Kungl. maj:t ansöka om nådigt tillstånd för staden att få bestrida utgiften ifråga genom upptagande av amorteringslån.

Västerås den 12 januari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsplan numera av stadsfullmäktige antagits för Jakobsberg får vatten- och gasverksstyrelsen på grund av därom ingivna framställningar hemställa om anslag till nedanstående ledningsarbeten för vatten, avlopp och gas, vilka ingå i den för Jakobsberg upprättade ledningsplanen.

1. I Kronvägen från Grindstuvägen till stadsägan 842.
2. I Götgatan till Jakobsgatan och i sistnämnda gata till stadsägan 744.
3. I Åsgatan till Mileniigatan, i Mileniigatan mellan Jakobsbergs- och Drottninggatorna samt i Drottninggatan till stadsägorna 709, 710 B och 745.

Upprättade kostnadsförslag utvisa:

		Anläggn.-kostn.	Bidrag: Enskilt	Staden
1.	kr.	6000,—	3500,—	2500,—
2.	„	12300,—	4550,—	7750,—
3.	„	71200,—	45450,—	25750,—
Summa	kr.	89500,—	53500,—	36000,—

Sammanlagda bidraget från staden bliver alltså 36.000 kr. Utom att framställning gjorts om utdragning av dessa ledningar äro de under punkterna 2 och 3 upptagna ledningssträckorna erforderliga för avhjälpande av sanitära olägenheter, som göra sig gällande från öppna diken, vilka nu tillföras spill-

N:o 9.

Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i vissa trafikleder å Jakobsberg.

vatten. Så snart erforderlig gatumark överlämnats till staden, skulle arbetet komma till utförande.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att stadsfullmäktige ville av lånemedel anvisa ett anslag av 36.000 kr. för anläggande av ledningar för vatten, avlopp och gas i Göt-, Jakobs-, Ås-, Milenii- och Drottninggatorna i de sträckningar, som i det föregående närmare angivits.

Västerås den 3 januari 1939.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 10.

Drätselkammarens skrivelse angående anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Allégatan och Hülphersgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Bifogade framställning från vatten- och gasverksstyrelsen om anslag med 7.500 kronor av lånemedel för framdragande av ledningar för vatten, avlopp och gas i Allégatan mellan Katrinelundsvägen och Tegelvretsgatan samt i Hülphersgatan till stadsägan nr 1732 får drätselkammaren härmed överlämna till stadsfullmäktige och därvid tillstyrka bifall till styrelsens framställning. Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige vile besluta

att för de i styrelsens framställning angivna ledningsarbetena ställa till styrelsens förfogande ett anslag å 7.500 kronor; samt

att bemyndiga drätselkammaren ej mindre att av tillgängliga medel förskottera anslaget än även att hos Kungl. maj:t ansöka om nådigt tillstånd för staden att få

bestrida utgiften ifråga genom upptagande av amorteringslån.

N:o 10.
Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Allégatan och Hülphersgatan

Västerås den 12 januari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av gjorda framställningar att till stadens ledningar erhålla anslutning för en del stadsägor utefter Hülphersgatan, och sedan gatumark för framdragande av denna gata numera överlämnats till staden får vatten- och gasverksstyrelsen föreslå anläggande av ledningar för vatten, avlopp och gas dels i Allégatan mellan Katrinelundsvägen och Tegelvretsgatan och dels i Hülphersgatan till stadsägan 1732. Anläggningskostnaden är beräknad till 10.100 kr. För de anslutningar, som nu önskas, uppgår enskilda bidraget till 2.600 kr. och bliver alltså stadens bidrag 7.500 kr. Ytterligare anslutning till denna ledningsanläggning är att påräkna från ännu ett par stadsägor. Men redan med den anslutning, som omedelbart erhålles, bliver anläggningen för staden ekonomiskt bärande.

Under åberopande av det anförda hemställer styrelsen,

att stadsfullmäktige ville av lånemedel anvisa ett anslag av 7.500 kr. för utbyggnad av ledningar för vatten, avlopp och gas i Allégatan mellan Katrinelundsvägen och Tegelvretsgatan samt i Hülphersgatan till stadsägan 1732.

Västerås den 3 januari 1939.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 11.

Drätselkammarens skrivelse angående återbesättande av en exekutionsbiträdesbefattning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed till stadsfullmäktige överlämna bifogade framställning från magistraten om rätt att med ny ordinarie innehavare få återbesätta den efter avlidne exekutionsbiträdet Gustav Richtnér ledigblivna befattningen och därvid hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla magistratens hemställan.

Västerås den 12 januari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Här bifogade framställning från magistraten om tillstånd att med ny ordinarie innehavare få återbesätta den efter avlidne exekutionsbiträdet Gustav Richtnér ledigblivna befattningen får lönenämnden härmed överlämna och därvid tillstyrka bifall till magistratens framställning.

Västerås den 30 december 1938.

För lönenämnden:

CARL HENNING.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan exekutorn Gustav Richtnér den 2 november 1938 avlidit, får magistraten härmed hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta tillåta magistraten att i vanlig ordning återbesätta Richtnérs sålunda ledigblivna befattning med ny ordinarie innehavare.

Västerås rådhus den 3 november 1938.

På magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Bertil Sandegren.

N:o 12.

Drätselkammarens skrivelse angående återbesättande av en sjuksköterskebefattning vid ålderdomshemmet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed till stadsfullmäktige överlämna bifogade framställning från fattigvårdsstyrelsen om rätt att med ny ordinarie innehavare från och med den 1 februari 1939 få återbesätta befattningen som sjuksköterska vid ålderdomshemmet och därvid hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla fattigvårdsstyrelsens hemställan.

Västerås den 12 januari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Här bifogade framställning från fattigvårdsstyrelsen att med ny ordinarie innehavare få återbesätta befattningen som sjuksköterska vid ålderdomshemmet efter nuvarande befattningshavares avgång den 31 januari 1939 får lönenämnden härmed överlämna och därvid tillstyrka bifall till styrelsens framställning.

Västerås den 30 december 1938.

För lönenämnden:

CARL HENNING.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enär sjuksköterskan vid Ålderdomshemmets sjukhus Anna Amalia Forslund, som innehar ordinarie befattning, kommer att med utgången av instundande januari månad på grund av uppnådd pensionsålder frånträda denna sin tjänst, får fattigvårdsstyrelsen under framhållande av, att tjänsten alltfort är erforderlig, hemställa att få återbesätta densamma med ordinarie innehavare fr. o. m. den 1 febr. 1939.

Västerås den 2 nov. 1938.

För fattigvårdsstyrelsen:

GÖSTA SJÖBERG,
v. ordförande.

/Axel Norén.

N:o 13.

Drätselkammarens skrivelse angående inrättande av en del ordinarie befattningar vid tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till lönenämnden på anförda skäl gjort framställning om inrättande av en del nya ordinarie befattningar vid tekniska verken ävensom omändring av vissa nuvarande befattningar, har lönenämnden uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 30 december 1938 inkommit med förslag till beslut i ärendet.

Drätselkammaren, som tagit ärendet under övervägande, vill för sin del tillstyrka bifall till vad lönenämnden föreslagit och får med anledning därav hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla, vad lönenämnden uti sin skrivelse av den 30 december 1938 föreslagit.

Västerås den 12 januari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen har uti här bifogade skrivelse till lönenämnden gjort framställning om inrättande av en del nya ordinarie befattningar vid tekniska verken ävensom omändring av vissa nuvarande befattningar. Vad styrelsen i sin skrivelse anfört härom anser lönenämnden utgöra bärande skäl för bifall till framställningen och får sålunda under hänvisning till styrelsens motivering och utredning hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att omändra den i lönestatens 26. lönegrupp uppförda befattningen som *mätareavläsareförman* till en befattning som *förste avläsare* ävensom inrätta ytterligare en befattning som förste avläsare;

N:o 13.
Ang. inrättande av en del ordinarie befattningar vid tekniska verken.

att inrätta ytterligare en befattning som mätareavläsare i lönegrupp 25;

att en av de nuvarande 3 befattningarna som kvinnligt kontorsbiträde av II klass å tekniska verkens kontor omändras till en befattning som kontorsbiträde av I klass i lönegrupp 21;

att vid tekniska verkens kontor inrättas två nya befattningar som kvinnligt kontorsbiträde av III klass i lönegrupp 15; samt

att vatten- och gasverksstyrelsen bemyndigas att från och med den 1 mars 1939 i vederbörlig ordning tillsätta de nya befattningarna.

Västerås den 30 december 1938.

För lönenämnden:

CARL HENNING.

/*Thjelvar Hedberg.*

Till Lönenämnden i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen får härmed till lönenämndens prövning framlägga förslag rörande en del personalfrågor vid tekniska verken.

Vid verken finnes nu en befattning som avläsareförman. Innehavaren av denna befattning utövar i realiteten ej något förmanskap över avläsarna i annat fall, än att det åligger honom att verkställa s. k. stickprov vid avläsningarna i och för kontroll av dessa. Hans huvudsakliga arbete består i besök hos abonnenterna i och för inkasseringar. Jämsides med avläsareförmannen är ännu en person sysselsatt med besök hos abonnenterna i och för rumsberäkningar i sådana fall, där vatten debiteras efter rum, uppmätning av golvytor för elektriska hushållstaxan, kontroll av antalet vattenklosetter i bostäder, vattenuttagning på byggnadsplatser, undersökning på ort och ställe, där man har anledning förmoda, att något missförhållande vid uttagning av vatten eller gas och elektrisk ström kan råda. Det har visat sig lämpligt, att dessa två personer alternera med varandra i sina arbeten, varför också den sistnämnde sysslar med inkasseringar och avläsningar. Då sålunda två personer syssla med samma slag av arbeten och båda äro fullt sysselsatta därmed, anser styrelsen, att de böra hava lika avlöning och titel. Den person, som jämte avläsareförmannen verkställer här berörda arbeten, har egentligen an-

N:o 13.
Ang. inrättande av en del ordinarie befattningar vid tekniska verken.

ställning som avläsare och tillhör alltså lönegrupp 25. På grund av det anförda anser styrelsen, att han bör uppflyttas till samma lönegrupp som avläsareförmannen, nämligen 26 gruppen. De böra också hava samma titel och har styrelsen funnit titeln *förste avläsare* lämplig.

Sedan år 1933 är antalet på stat upptagna mätareavläsare 4 stycken. Vid slutet av år 1932 uppgick antalet i staden uppsatta mätare till 18.600, men hade till oktober i år ökat med 7.500 till 26.100, motsvarande en ökning av 40 %. Styrelsen, som på grund härav måst insätta en femte man för avläsning av mätare, föreslår inrättandet av ännu en avläsarebefattning på ordinarie stat med placering liksom de övriga i lönegrupp 25.

Antalet kvinnliga befattningshavare på verkens kontor är för närvarande 8 st., av vilka 4 st. äro anställda på fast och övriga 4 st. på extra stat. Av de 4 på stat anställda är en inrangerad i 1. klass, lönegrupp 21, och tre i 2. klass, lönegrupp 18. Med en av befattningarna i 2. klass är förenat att sköta avräkningen för verkens abonnenter, vilket arbete är synnerligen omfattande och måste anses likvärdigt med det arbete, som åligger kassakontrollanten, vilken är upptagen i 1. klass. På grund härav föreslår styrelsen, att befattningen som avräkningsbokförare uppflyttas till 1. klass. Då befattningar av varaktig natur böra vara upptagna i lönestaten, föreslår styrelsen, att för två av de fyra extra kontorsbiträdena inrättas befattningar på ordinarie stat med placering i den nyinrättade 3. löneklassen, avlöningsgrupp 15.

Såsom en sammanfattning av det här anförda har styrelsen sålunda föreslagit:

att titeln avläsareförman ändras till benämningen *förste avläsare* samt att följande nya befattningar inrättas vid verken, nämligen:
1. en befattning som första avläsare med placering i lönegrupp 26,
2. en befattning som avläsare, lönegrupp 25,
3. en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av 1. klass, lönegrupp 21, samt
4. två befattningar som kvinnliga kontorsbiträden av 3. klass, lönegrupp 15.

Det vore önskvärt om de nya befattningarna kunde få tillsättas med ingången av år 1939.

Slutligen hemställer styrelsen, att lönenämnden efter prövning av dessa ärenden ville överlämna desamma till stadsfullmäktige.

Västerås den 1 november 1938.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

O. M. HELLBLOM,
v. ordf.

/Gerh. Geston.

N:o 14.

Drätselkammarens skrivelse angående iordningsställande av slipen vid skeppsvarvet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom utdrag av sitt protokoll för den 16 december 1938 har hamnstyrelsen på anförda skäl och med bifogande av en av byggnadschefen och hamnkontoret verkställd utredning uttalat önskemålet att slipen iordningställdes. Kostnaden härför skulle enligt byggnadschefens utredning uppgå till 9.000 kronor, inberäknat erforderlig muddring och iordningställande av ny väg från djuphamnsviadukten till stadens område vid slipen. Den av hamnkontoret verkställda utredningen visade, att en årlig besparing av 1.477 kronor skulle kunna göras genom att torrsättning och målning av färjorna och bogserbåten Thor samt pontonerna skedde å slip här i staden i stället för å slip i Stockholm.

Även om den beräknade besparingen icke skulle kunna erhållas ity att det måhända skulle vid något tillfälle visa sig erforderligt att för vissa reparationsarbeten anlita varv i Stockholm, anser dock drätselkammaren bärande skäl tala för att låta iordningställa slipen, och anledning finnes även till antagande, att andra inkomstmöjligheter skola visa sig föreligga. Drätselkammaren får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för iordningställande av slipen ställa till drätselkammarens förfogande ett belopp av 9.000 kronor att utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 12 januari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Utdrag av protokoll, hållet vid hamnstyrelsens i Västerås sammanträde den 16 december 1938.

§ *136.*

Sedan hamnstyrelsen vid sitt sammanträde den 2 sistlidne september beslutat uppdraga åt byggnadschefen att inkomma med kostnadsförslag för

N:o 14. *Ang. iordningsställande av slipen vid skeppsvarvet.*

slipens iordningställande, hade nu från byggnadschefen inkommit ett så lydande kostnadsförslag:

"Till hamnstyrelsen i Västerås.

Vid en undersökning av slipen har befunnits att vagnarna kunna repareras så att de två större bliva användbara. Reparationen ifråga beräknas inkl. material och arbete draga en kostnad av 3.500: — kronor.

Muddringen utanför slipen omfattar endast en mindre uppmuddring, som lämpligast sker i samband med byggandet av bensinkajen. Pejlingen visar från slipens strandkontur och utåt följande vattendjup vid medelvatten:

längd	0	10	20	30	40	50	60	70 m.
djup	0	0.80	1.40	1.97	2.60	3.20	3.75	4.63 m.

Muddringskostnaden bör icke överstiga 2.000: — kronor.

Ny väg bör dragas från Djuphamnsviadukten ned till stadens område vid slipen. Detta är ett arbete som i varje fall erfordras för att ordna en mindre riskfylld utfart till Djuphamnsvägen, än den nuvarande, men den frilägger även slipen genom att passagen över densamma kan undvikas. Kostnaderna beräknas sålunda:

Sektion 0—85, fyllning med vägmassa	765: —
„ 85—175, schakt och planering	675: —
Stensprängning	150: —
Fyllning samt avgrusning	1.350: —
Vältning	437: 50
Diverse	122: 50
Summa kr.	3.500: —

Enligt hamnkontorets beräkningar borde slipen under loppet av ett år direkt kunna inbespara staden en utgift av 1.477: — kr. och anledning finnes antaga att andra inkomstmöjligheter föreligga.

Som synes är det icke möjligt att direkt bevisa att slipens iordningställande bär sig, huruvida så skall ske eller ej är närmast en omdömesfråga, men för min del skulle jag vilja tillstyrka att arbetet ifråga utföres.

Västerås den 9/11 1938.

Gösta Smitt."

Därjämte hade genom hamnkontorets försorg verkställts utredning om kostnaderna för torrsättning och målning av färjorna och bogserbåten Thor samt pontonerna å egen slip och å slip i Stockholm så lydande:

N:o 14. *Ang. iordningsställande av slipen vid skeppsvarvet.*

"Kostnader om Västeråsslipen kan anlitas

s/s Thor

Hyra för slip	50: —	
Upptagning	50: —	
Sjösättning	25: —	
Rengöring	25: —	
Målning 2 ggr	50: —	
Färg	40: —	240: —

10 st. pontoner

Hyra för slip	250: —	
Upptagning	250: —	
Sjösättning	250: —	
Rengöring	650: —	
Tjärning av block och stöttor	250: —	
Tjärning 2 ggr....	500: —	
Tjära	100: —	
Skrapning	250: —	2.500: —

s/s Elba I

Hyra för slip	50: —	
Upptagning	50: —	
Sjösättning	25: —	
Rengöring	35: —	
Målning 2 ggr	70: —	
Färg	50: —	280: —

s/s Elba II

Samma kostn. som Elba I	280: —
Summa kronor	3.300: —

Kostnader om sliptagning skall ske i Stockholm

s/s Thor

Enligt anbud	237: —	
Gångtid till o. från Stockholm	100: —	337: —

10 st. pontoner

Enl. anbud	2.900: —	
Transp. till o. fr. Stockholm	560: —	3.460: —

s/s Elba I

Hyra för slip 3 dagar	60: —	
Upptagning	100: —	
Målning och rengöring	140: —	
Gångtid till o. från Stockholm	100: —	
Dagtr. för 3 man 5 dagar	90: —	490: —

s/s Elba II

Samma kostn. som Elba I	490: —
Summa kronor	4.777: —"

Efter föredragning av förslagen beslöt hamnstyrelsen att överlämna ärendet till drätselkammaren under uttalande av lämpligheten och önskvärdheten att slipen bleve iordningställd.

Som ovan

In fidem:

O. Lundvall.

N:o 15.

Drätselkammarens skrivelse angående namngivning åt ett byggnadskvarter.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige, som här bifogas, har byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att det markområde, som i den av Kungl. Maj:t den 2 september 1938 fastställda ändringen av stadsplanen för kvarteret Hanna med mera benämnes Helga, måtte åsättas kvartersnamnet Helga.

Drätselkammaren, som för sin del icke har något att erinra emot framställningen, får tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bifalla vad byggnadsnämnden sålunda föreslagit.

Västerås den 12 januari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 2 september 1938 fastställde Kungl. Maj:t ändring av stadsplanen för kvarteren Hanna och Herta samt stadsplanebestämmelser för kvarteren Hanna, Herta och Helga.

Det markområde, som sålunda benämnts kvarteret Helga, har endast förslagsvis erhållit detta namn. Området är beläget norr om och invid Biskopsvägen mitt för kvarteret Irma. Å detsamma är avsett att uppföras ett församlingshus.

Byggnadsnämnden får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att det markområde, som i den av Kungl. Maj:t den 2 september 1938 fastställda ändringen av stadsplanen för kvarteret Hanna med mera benämnes kvarteret Helga, måtte åsättas kvartersnamnet Helga.

Västerås den 16 november 1938.

På byggnadsnämndens vägnar:

CARL HENNING.

/Martin Lindheimer.

N:o 16.

Drätselkammarens förberedande yttrande över fritidsutredningens betänkande angående strandbebyggelse m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan länsstyrelsen berett stadsfullmäktige tillfälle att avgiva yttrande över ett av fritidsutredningen avgivet betänkande med förslag angående reglering av strandbebyggelsen m. m. får drätselkammaren, som förberedelsevis behandlat ärendet, anföra följande.

Betänkandet utmynnar i ett förslag till lag med vissa bestämmelser angående bebyggelse m. m. vid rikets stränder (strandlag). Enligt förslaget skulle lagen tillämpas å strandområdena vid Saltsjön samt sjöarna Vänern, Vättern, Mälaren och Hjälmaren, varjämte Konungen skulle äga förordna om lagens tillämplighet för strandområde vid annan insjö eller vid rinnande vatten. Med *strandområde* förstås mark samt vattenområden inom ett avstånd av 500 meter från strandlinjen vid normalt högvatten. Inom strandområde gäller principiellt förbud att uppföra byggnad eller verkställa avstyckning av lägenheter för bostadsändamål eller för beredande av plats för industriella anläggningar e. d., såframt icke strandområdet ingår i ett i enlighet med lagens bestämmelser fastställt *byggnadsområde*. Förbudet har givetvis icke retroaktiv verkan. Byggnadsområde fastställes av vederbörande länsstyrelse på ansökan av markägaren. I regel skall byggnadsområde fastställas på en gång för all markägarens inom strandområdet belägna fasta egendom. Vid fastställande av byggnadsområde bör tillses, att i regel ett bälte av lämplig bredd intill strandlinjen lämnas fritt från bebyggelse. I avsikt att förhindra att nu berörda stadganden göras illusoriska har föreslagits förbud mot uppförande utanför byggnadsområde av stängsel, som icke erfordras för jordbrukets, skogsbrukets, fiskerinäringens eller den allmänna samfärdselns behov. Förbud ha vidare föreslagits mot att inom strandområde uppsätta annonstavla, reklamskylt eller dylikt ävensom att skräpa ned genom kvarlämnande av matrester, flaskor, konservdosor och dylikt.

Drätselkammaren är visserligen fullt ense med fritidsutredningen om att en utvidgad lagstiftning av naturskyddande art och särskilt då i avsikt att trygga tillträdet till stränderna för den rekreationssökande allmänheten är nödvändig, men anser dock att det föreliggande förslaget till strandlag i flera avseenden är alltför rigoröst. Det torde även kunna ifrågasättas, huruvida icke det med lagen avsedda ändamålet kunde nås genom en utvidgning eller komplettering av planlagstiftningen. Jämväl må påpekas, att städerna och de tättbebyggda samhällena, för vilkas befolkning lagen i första hand avser att trygga möjligheten till friluftsliv, numera i stor utsträckning sörjt härför eller planera åtgärder i sådant syfte. Belysande härför är den redogörelse, som finnes intagen i decemberhäftet av Svenska Stadsförbundets Tidskrift. Beträffande lagförslagets detaljer anser drätselkammaren, att strandområdet

N:o 16.
Ang. strandbebyggelse m. m.

erhållit onödigt stor utsträckning, varjämte drätselkammaren finner det vara onödigt strängt, att byggnadsområde skall behöva fastställas på en gång för all markägares inom strandområdet belägna fasta egendom. Bestämmelsen kommer väl otvivelaktigt att medföra en synnerligen utökad arbetsbörda för länsstyrelserna och framför allt för lantmätare och mätningsmän. Det torde kunna ifrågasättas, om personal finnes tillgänglig att utföra det nödvändiga förarbete, som erfordras för fastställande av byggnadsområden. Slutligen kan drätselkammaren icke underlåta påtala den enligt kammarens mening oriktiga föreskriften, att Konungen ensam skall äga förordna om lagens tillämpning även för andra stränder än de i lagen nämnda. Ett så pass allvarligt ingrepp i den fria förfoganderätten, som lagförslaget innebär, anser drätselkammaren icke bör ske i form av en Kungl. Förordning utan i form av en av Konung och Riksdag samfällt stiftad lag.

Med anledning av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att såsom eget yttrande över förslaget till reglering av strandbebyggelsen m. m. åberopa vad drätselkammaren härovan anfört.

Västerås den 12 januari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 17.

Lönenämndens förberedande yttrande över förslag till lag om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan ett av tillkallade sakkunniga utarbetat betänkande med *förslag till lag om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän* av länsstyrelsen i länet remitterats till stadsfullmäktige för yttrande, har lönenämnden på anmodan av stadsfullmäktiges sekreterare förehaft ärendet till förberedande behandling och får med anledning därav anföra.

Lagen om förenings- och förhandlingsrätt av den 11 september 1936 äger tillämpning på förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare, dock icke beträffande sådana arbetstagare i statens eller kommunernas tjänst, som äro underkastade ämbetsmannaansvar. Sedan genom en Kungl. kungörelse av den 4 juni 1937 de arbetstagare i statens tjänst, som äro underkastade ämbetsmannaansvar, tillerkänts förhandlingsrätt, hava de kommunala befattningshavare, som ansetts hava ämbetsmannaansvar, varit de enda, för vilka lagstadgad förhandlingsrätt saknats. Det föreliggande lagförslaget avser att utfylla denna lucka. Kommitterade hava haft att taga ställning till den svåra gränsdragningen mellan begreppen kommunalarbetare och kommunaltjänsteman och har för sin del löst frågan genom en kompromiss, i det under den föreslagna lagen hänförts "kommunala tjänstemän, som äro underkastade ämbetsmannaansvar eller innehava befattningar, upptagna i kommunal lönestat eller tjänsteförteckning". Lönenämnden, som för sin del icke skulle ansett lämpligt att det rent straffrättsliga begreppet "ämbetsmannaansvar" enbart fått utgöra kriteriat på en kommunaltjänsteman, anser att kommitténs lösning i stort sett är lycklig. Det kan dock icke bortses från det förhållandet, att viss personal i kommunens tjänst, vilken i realiteten tillhör kommunalarbetarnas kategori, genom att uppföras å lönestat skulle kunna hänföras under den tilltänkta lagen. Å Västerås stads lönestat finnas åtminstone några befattningar av här antydd art.

Lagen omfö rhandlingsrätt för kommunala tjänstemän är i stort sett utformad efter mönster av kungörelsen angående statstjänstemännens förhandlingsrätt. Här skall endast beröras vissa punkter av densamma, som av lönenämnden ägnats särskilt beaktande.

Genom förhandlingsrätten göres ingen inskränkning i stadsfullmäktiges eller annan kommunal myndighets befogenhet att suveränt besluta i anställnings- och lönefrågor, såframt icke annat är i lag eller författning bestämt. Förhandlingsrätt gentemot kommun tillkommer endast riksorganisation av kommunaltjänstemän, vilken socialstyrelsen tillerkänt sådan rätt i förhållande till kommunen. Enligt 4 § i lagförslaget skall förhandling få äga rum "beträffande tjänstemännens allmänna anställnings-, arbets- och avlöningsvillkor ävensom beträffande tillämpningen av sådana villkor". Enligt motiven å sid. 62

N:o 17.
Ang. förslag till lag om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän.

i betänkandet skulle förhandlingarna kunna röra enskild tjänstemans rätt. Det förefaller lönenämnden som om ordalagen i 4 § vore alltför oklart formulerade för att lämna rum för en tolkning i enlighet med vad som säges i motiven. Uti lagförslagets 11 § har intagits en bestämmelse om att, då förhandling i viss fråga ägt rum och enighet ej kunnat uppnås samt tjänstemännens förening icke åtnöjes med kommunalmyndighets beslut, föreningen skulle äga att, såframt beslutet icke fattats av den kommunalmyndighet, som utövar kommunens högsta beslutanderätt, i skrivelse till sistnämnda myndighet påkalla prövning av frågan eller föreslå ytterligare förhandling eller annan åtgärd. Lönenämnden vill ifrågasätta, om icke denna bestämmelse borde modifieras så att, därest stadsfullmäktige eller annan kommunens högsta beslutande myndighet delegerat sin beslutanderätt för visst fall eller i visst avseende till annan kommunal styrelse eller nämnd, ett vidareförande till den högsta beslutande myndigheten av en fråga, som varit föremål för förhandling inför styrelsen eller nämnden, icke skulle kunna äga rum.

Med bortseende från ovan berörda anmärkningar synes förslaget vara väl ägnat att läggas till grund för lagstiftning i ämnet, och lönenämnden får sålunda, under uttalande av sin principiella anslutning till förslaget, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att såsom eget yttrande över förslaget till lag om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän åberopa, vad lönenämnden här ovan anfört.

Västerås den 13 januari 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

Thjelvar Hedberg.

N:o 18.

Sekreterarens skrivelse med förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 21 juni 1935 beslöto stadsfullmäktige att genom sekretariatet vid varje årsskifte skulle upprättas en förteckning över sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande förutsatte särskild utredning samt över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av en eller annan anledning icke blivit verkställda.

Med anledning härav får jag överlämna närslutna förteckning.

Västerås den 16 januari 1939.

THEOFIL ÖBERG.
Stadsfullmäktiges sekreterare.

A. Oavgjorda ärenden.

Dag, då senaste beslut av stfm. fattades	Ärendets innehåll	Beslutets beskaffenhet	Anmärkningar
1930 30/5	Motion ang. anordnande av friluftsbad.	Återremiss till drätselkammaren.	Under 1937 ha beslut fattats om förbättrade badanordningar å Östra holmen, inköp av en ångfärja och köp av Norra Björnön. För 1939 har anslag beviljats till fortsatta arbeten på Östra holmen. I övrigt föremål för fortsatt utredning.
1933 30/3	Upprättande av ett folk- och landsbibliotek i Västerås.	Remiss av ett kommittébetänkande i ärendet till diverse myndigheter och institutioner.	Ärendet är för närvarande beroende av drätselkammarens yttrande. Drätselkammarens och bibliotekskommitténs gemensamma beredning har under 1937 och 1938 gjort vissa utredningar.

N:o 18.
Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Dag, då senaste beslut av stfm. fattades	Ärendets innehåll	Beslutets beskaffenhet	Anmärkningar
1934 28/3	Omändring och framtida disposition av seminariebyggnaden.	Remiss till läroverkskommittén.	Beroende av kommitténs utredning.
1934 30/8	Förhandlingsrätt för stadens tjänstemän.	Återremitterat till lönenämnden för förnyat yttrande sedan en allmän utredning genom Sv. Stadsförbundet verkställts.	Den allmänna utredningen ännu ej klar. Förslag till särskild lagstiftning nyligen avgivet.
1935 31/1	Motion ang. förvärv av del av Johannisberg för ordnande av strandbad.	Remiss till drätselkammaren.	Förhandlingar om köp av egendomen hava strandat.
1935 19/12	Motion ang. tomträtt som upplåtelseform för stadens tomtmark samt inrättande av en tomträttskassa.	Kommitté tillsatt för utredning.	Utredning pågår.
1936 27/2	Utvidgade lokaler för polisväsendet och brandverket.	Medgåvo stadsfullmäktige att entreprenadanbud finge infordras.	Utredning pågår.
1936 26/3	Nya lokaler för pastorsexpeditionen.	Remiss till rådhuskommittén.	Beroende på utredning.
1936 28/5	Uppförande av ett nytt rådhus m. m.	Tillsattes en kommitté för utredning och förslag i ämnet.	Utredningsarbetet pågår. Pristävlan om platsen har ägt rum under år 1937.
1938 27/1	Utredning om anordnande av småbåtshamn.	Remiss till hamnstyrelsen och drätselkammaren.	Framställning om statsbidrag gjord i januari 1938.
1937 25/11	Ombildning av Västerås högre elementarläroverk för flickor till kommunal flickskola.	Remiss till drätselkammaren och beredningsutskottet.	Förslag torde föreläggas stadsfullmäktige i januari 1939.
1938 25/8	Antagande av särskilda bestämmelser ang. inrättande av vattenklosetter i Västerås.	Remiss till vatten- ogh gasverksstyrelsen och drätselkammaren.	Ärendet beroende av drätselkammarens prövning.

B. Ej verkställda beslut.

N:o 18.
Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1935 25/4	Anläggande av förbindelseledningar mellan gasverket och Munkgatan.	Arbetet till stor del utfört.
1935 31/10	Vatten-, avlopps- och gasledningar för kvarteren Pandora, Penelope och Phyllis.	Färdigställes i mån av byggnadsverksamhetens fortskridande dock i det närmaste slutfört.
1936 28/5	Anläggning av ett reningsverk för kloakvatten.	Anläggningen är i det närmaste slutförd.
1936 29/6	Vatten-, avlopps- och gasledningar för Övre Rosenhill.	Arbetet är i det närmaste färdigt.
1936 21/12	Omläggning av gångbanan å Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen.	Arbetet utfört i delen väster om Svartån. Tilltänkta byggnadsföretag och andra omständigheter hava föranlett uppskov med arbetet i övrigt.
1936 21/12	Stensättning av Nygatan mellan Domkyrkoesplanaden och Utanbygatan.	Arbetet har ännu ej utförts på grund av nybyggnad vid gatan.
1936 21/12	Ordnande av Smedjegatan från Stora torget förbi tomten n:o 4 i kv. Inge.	Arbetet är färdigt med undantag av södra gångbanan.
1936 21/12	Färdigställande av vissa delar av Tessin-, Brahe- och Vallingatorna.	Arbetet är delvis utfört och fullföljes i mån av bebyggelsens fortskridande.
1937 25/2	Förvärv av del av tomten n:o 6 i kv. Inge för vidgning av Smedjegatan.	Underhandlingar om frivillig uppgörelse pågå.
1937 31/3	Anläggning av ledningar för vatten, avlopp och gas inom Sandgärdet.	Arbetet pågår.
1937 29/4	Triangelmätning av stadens område.	Arbetet pågår.
1937 29/4	Anläggning av gator inom gamla lasarettsområdet.	Arbetet är till avsevärd del utfört.
1937 29/4	Anläggning av ledningar för vatten, avlopp och gas i Högbergs- och Schenströmsgatorna.	Arbetet pågår.

N:o 18.
Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1937 27/5	Uppförande av en serveringspaviljong å Djäkneberget.	Uppföres i början av år 1939.
1937 27/5	Anläggning av elektriska ledningar inom Sandgärdet.	Arbetet pågår.
1937 30/9	Andelsteckning och tomtöverlåtelse för åstadkommande av en idrottshall.	Förutsättningarna för verkställighet äro ännu ej för handen.
1937 28/10	Anläggning av ledningar för vatten, avlopp och gas i Kristiansborgsallén, Timmermans- och Drottninggatorna.	Arbetena äro delvis utförda.
1938 31/3	Anläggning av transformatorstation vid Källgatan samt diverse nya elektriska ledningar inom staden.	Arbetena äro delvis utförda.
1938 28/4	Förbättring av stadens inköpsväsende m. m.	Beroende av anställande av assistent åt drätseldirektören.
1938 27/5	Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Bergmarksgatan.	Arbetet är i det närmaste utfört.
1938 27/5	Uppförande av ytterligare ett pensionärshem.	Byggnaden är under uppförande.
1938 27/5	Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar till en del av Frejaområdet.	Arbetet är under utförande.
1938 30/6	Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Tråddragargatan och Målargatan m. m.	Arbetet pågår.
1938 30/6	Förbättring av arbetarebostäderna vid stadens lantbruk.	Arbetena äro under utförande.
1938 25/8	Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Knutsgatan.	Arbetet är i det närmaste utfört.
1938 25/8	Asfaltering av vissa delar av Tegnér-, Munk- och Engelbrektsgatorna.	Arbetena äro utförda med undantag av ytbeläggningen på Munkgatan.
1938 25/8	Utökning och förbättring av lekplatser för barn.	

N:o 18.
Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1938 25/8	Uppförande av en oljekaj vid djuphamnen.	
1938 25/8	Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i norra delarna av Drottning-Lustigkulla- och Djäknebergsgatorna.	Arbetet pågår.
1938 25/8	Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Jakobsbergsgatan.	Arbetet pågår.
1938 27/10	Anordnande av bekvämlighetsinrättningar.	
1938 27/10	Anordnande av belysning vid Svartåns västra sida söder om järnvägen.	
1938 27/10	Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar till och inom Övre Vega.	
1938 24/11	Om- och tillbyggnader för högre allmänna läroverket.	
1938 24/11	Nybyggnad och reparation av lantarbetarebostäder vid Malma.	
1938 24/11	Anslag till diverse byggnadskostnader m. m. vid Bjärby.	
1938 24/11	Anläggning av nya elektriska ledningar och transformatorutbyggnader för djuphamnen och Västra Förstaden.	
1938 24/11	Anläggning av ny transformatorstation å Jakobsberg.	

N:o 19.

Beredningsutskottets och drätselkammarens skrivelser angående ombildning av flickläroverket till kommunal flickskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 25 november 1937 hava stadsfullmäktige till drätselkammaren och beredningsutskottet remitterat en motion om inrättande av en kommunal flickskola i Västerås. Sedan drätselkammaren och beredningsutskottet för frågans beredning tillsatt en gemensam delegation och densamma nu inkommit med utlåtande, har beredningsutskottet förehaft ärendet till behandling, och får med anledning därav anföra.

Beredningsutskottet är fullt ense med delegerade om lämpligheten av att ombilda nuvarande elementarläroverket för flickor till en kommunal flickskola och vill understryka vad delegerade såsom skäl härför anfört. Särskilt anser sig beredningsutskottet böra påpeka, att, såsom delegerade framhållit, staden, om skolan skulle fortsätta som privat, troligen skulle bliva nödgad att årligen tillskjuta ytterligare belopp utöver nu utgående anslag. Beredningsutskottet ansluter sig sålunda helt till delegerades förslag. Vad beträffar den föreslagna interimsstyrelsen torde det ankomma på beredningsutskottet att inkomma med förslag till dess sammansättning, men utskottet anser, att stadsfullmäktige lämpligen först böra besluta skolans kommunalisering. Om så sker, torde styrelseval kunna äga rum vid nästkommande sammanträde.

Med anledning av vad sålunda anförts får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla vad delegerade uti skrivelsen av den 12 januari 1939 föreslagit; samt

att, vid sådant förhållande, uppdraga åt beredningsutskottet att till nästkommande sammanträde inkomma med förslag till interimsstyrelse för den kommunala flickskolan.

Västerås den 17 januari 1939.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 19.

Ang. ombildning av flickläroverket till kommunal flickskola.

Sedan stadsfullmäktige den 25 november 1937 till drätselkammaren och beredningsutskottet för utlåtande remitterat väckt fråga om ombildning av Västerås högre elementarläroverk för flickor till kommunal flickskola samt drätselkammaren och beredningsutskottet för frågans beredning tillsatt en gemensam delegation, har denna delegation numera inkommit med bifogade yttrande, i vilket föreslås flickskolans kommunalisering från och med den 1 juli 1939.

Drätselkammaren har tagit del av vad delegerade i sin skrivelse anfört och finner i likhet med delegerade övervägande skäl tala för att skolan omorganiseras till kommunal flickskola. Drätselkammaren hade givetvis helst sett, att möjlighet förefunnits för anordnande av ett statligt högre allmänt läroverk för flickor eller åtminstone en så anordnad undervisning i flickskolan, att studierna kunnat avslutas med realskoleexamen, detta för att minska tillströmningen till samläroverket. Men då, såsom delegerade framhålla, en dylik plan för närvarande icke synes kunna realiseras, vill drätselkammaren icke motsätta sig, att flickskolan nu kommunaliseras, allra helst som obestridliga fördelar därav förefalla att kunna vinnas icke minst ur synpunkten av lärarrekrytering och enhetlig undervisning. En kommunalisering av flickskolan kan ej heller lägga hinder i vägen för framtida övergång till högre allmänt läroverk för flickor och drätselkammaren är angelägen betona att, då kammaren nu tillstyrker inrättande av en kommunal flickskola, kammaren därmed anser, att endast en etapp tillryggalagts på vägen mot inrättande av ett högre allmänt flickläroverk, samt att stadens myndigheter oförtrutet böra verka för att detta mål snarast möjligt uppnås.

Av delegerades utredning framgår, att stadens kontanta bidrag efter kommunaliseringen beräknas uppgå till cirka 22.000 kronor mot nuvarande cirka 12.000 kronor, en årlig ökning alltså med i runt tal 10.000 kronor. För verksamheten under sista halvåret 1939 skulle sålunda fordras ett tilläggsanslag av förslagsvis 5.000 kronor.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige ville för sin del fatta beslut i överensstämmelse med delegerades förslag i skrivelsen av den 12 januari 1939; samt

att stadsfullmäktige, för den händelse en kommunal flickskola inrättas från och med den 1 juli 1939, för bestridande av kostnadsökningen under sista halvåret 1939 ställa till förfogande ett förslagsanslag av 5.000 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 12 januari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Tjelvar Hedberg.

N:o 19. *Till Drätselkammaren och Stadsfullmäktiges Beredningsutskott i Västerås.*

Ang. ombildning av flickläroverket till kommunal flickskola.

Genom beslut den 25 november 1937 remitterade stadsfullmäktige till drätselkammaren och beredningsutskottet för utlåtande en av styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor till stadsfullmäktige ställd och av herr Thyresson såsom egen motion upptagen skrivelse om vidtagande av åtgärder för ombildning av nuvarande flickskolan till kommunal flickskola med förenad 7- och 6-årig lärokurs med teoretisk utbildningslinje.

Den 3 januari 1938 beslöt drätselkammaren att för frågans behandling tillsätta en gemensam delegation för drätselkammaren och beredningsutskottet. Till ledamöter i denna utsågos för drätselkammaren herrar Alb. Lundkvist och H. Welin-Berger. Enligt beredningsutskottets beslut den 12 januari 1938 anslöt sig utskottet till drätselkammarens tanke och utsågos till representanter från beredningsutskottet herrar Ernst Johansson och Hjalmar Thyresson..

Till delegerades ordförande valdes undertecknad Lundkvist. Som sekreterare har tjänstgjort t. f. drätselnotarien O. Lundvall.

Såsom adjungerad ledamot ha delegerade tillkallat föreståndarinnan för Västerås högre elementarläroverk för flickor, fru Vera Robèrt-Åkesson.

Efter att nu hava avslutat sitt utredningsarbete får den sålunda tillsatta delegationen härmed avgiva följande yttrande.

Delegerade vilja först meddela, att delegerade till fullo ansluta sig till styrelsens för flickskolan gjorda uttalande, att upprätthållandet av en för kvinnlig ungdom särskilt avsedd skola alltjämt är behövlig i Västerås. Det vore enligt delegerades mening icke lyckligt att antingen tvinga de flickor, som ha håg för och möjlighet till längre fortsatt skolbildning efter avslutad folkskola, in i allmänna läroverket för att där uttränga en del manliga inträdessökande och sedan i onödig utsträckning tävla med manliga kamrater på den gemensamma arbetsmarknaden eller också utestänga dem från mera omfattande skolstudier och därigenom sänka den kvinnliga bildningsstandarden i samhället.

Frågan om den högre kvinnliga undervisningens ordnande synes oss vidare vara en så viktig samhällsangelägenhet, att kommunen inför den av flicksskolestyrelsen skildrade ekonomiska svårighet, vari den privata men av staten, staden och landstinget understödda flickskolan här i staden genom verkningarna av 1927 års skolreform råkat, icke torde böra tveka att ikläda sig den fulla garantien för skolans fortbestånd i samverkan, såsom hittills, med stat och landsting.

Godtager man dessa principiella förutsättningar, måste vid spörsmålets vidare utredning den närmaste frågan gälla den framtida formen för flickskolan i staden. Delegerade hava undersökt möjligheterna av att få till stånd ett högre allmänt läroverk för flickor i Västerås. Efter uppvaktning hos statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet ha delegerade erhållit klarhet uti, att det icke för närvarande finnes möjlighet att få till stånd ett dylikt läroverk i Västerås.

Härefter stå alltså två vägar för närvarande öppna, nämligen:

1) bibehållande av den nuvarande flickskolan i den utsträckning som bestämmelserna för statsbidrag åt dylika skolor medgiva, d. v. s. å stadiet ovanför fjärde folkskoleklassen eller

2) ombildandet av skolan till kommunal flickskola.

N:o 19.

Ang. ombildning av flickläroverket till kommunal flickskola.

Delegerade ha då först sökt bilda sig en föreställning om de olika alternativens förhållande till varandra ur ekonomisk synpunkt.

Därvid möter man från början vanskligheten i att göra något så när tillförlitliga beräkningar angående den framtida tillslutningen till skolan i dess ena eller andra form och därav betingat behövligt antal lärjungar. Delegerade ha emellertid efter noggrant övervägande av olika faktorer beslutat sig för att såsom mest sannolikt räkna med ett ungefärligt lärjungeantal av 250, vare sig skolan skulle bli kommunal eller fortbestå såsom enskild.

Ett annat svårlöst problem utgör frågan om lärjungarnas terminsavgifter. Visserligen förutsätter stadgan för den kommunala flickskolan (Svensk författningssamling år 1928 nr 426, § 74) frånvaron av sådana avgifter som det normala, men i verkligheten synes det i avseende på denna skolform komma att gå som vid de kommunala mellanskolorna, där likartade bestämmelser gälla, nämligen så, att avgifter ändock i regel uttagas av lärjungarna, såvida dessa ej äro medellösa eller mindre bemedlade. Så sker även vid de kommunala flickskolor som inrättats. Några normer för dessa eventuella avgifters storlek finnas icke angivna, men de böra icke sättas högre än motsvarande avgifter vid högre allmänna läroverket för att det icke skall givas anledning till övergång från flickskolan till läroverket. För den privata skolans båda högre klasser äro terminsavgifterna i sjätte och sjunde klasserna 100 resp. 110 kronor, medan vid kommunal flickskola bibehållits mellanstadiets avgift även för de högsta klasserna, alldenstund vederbörande synes ha tänkt sig en för kommunala flickskolans alla klasser enhetlig terminsavgift.

Stadens bidrag till flickskolan utgjorde för läsåret 1937—1938 21.476 kronor 72 öre, vari dock ingick hyra 7.947 kronor och ränta å lån från stadskassan 1.650 kronor; varav alltså stadens bidrag till skolans verksamhet utgjorde 12 379 kronor 72 öre. För den kommunala flickskolan skulle bidraget enligt bifogade statförslag komma att uppgå till 21.856 kronor 50 öre.

Med utgångspunkt från skolans ekonomiska läge måste staden emellertid, om skolan skulle fortsätta såsom privat, vara beredd att årligen utöver nu utgående anslag tillskjuta ytterligare 10.000—12.000 kronor, detta beräknat bland annat på grundval av skolans egna kapitalminskningar under sista åren.

Från landstinget har flickskolan erhållit ett årligt anslag å 2.000 kronor. Detta anslag beviljades av 1938 års landsting för läsåren 1938—1939, 1939—1940 och 1940—1941. Efter de upplysningar som inhämtats torde detta anslag kunna förutsättas komma att utgå även för det fall, att flickskolan ombildas till kommunal.

Vid flickskolan finnes för närvarande tio fast anställda ämneslärarinnor och en icke fast anställd, samt två timlärare i läsämnen. Lärjungeantalet är nu 238, fördelat på 12 klassavdelningar. Med hänsyn till det ringa antalet lärjungar vid skolan och ovissheten om hur det kommer att i fortsättningen bliva med uppdelningen av klasserna hava delegerade icke ansett sig kunna räkna med mera än åtta ordinarie ämneslärarinnor i en kommunal flickskola. Detta skulle medföra att två fast anställda ämneslärarinnor vid den privata flickskolan icke skulle vinna anställning som ordinarie vid den kommunala flickskolan. Då dessa två emellertid varit anställda så lång tid vid skolan, att

N:o 19.
Ang. ombildning av flickläroverket till kommunal flickskola.

de antingen komma att jämlikt gällande grunder erhålla ersättning av statsmedel intill uppnådd pensionsålder, uppgående till 2/3 av den lön, de åtnjöto vid entledigandet eller överflyttas till statsläroverk, därest de icke vilja stanna kvar såsom extra ordinarie, kommer detta icke att medföra någon kostnad för kommunen. Beträffande den icke fast anställda lärarinnan har hon tjänstgjort så lång tid vid den privata flickskolan, att även hon kommer att flyttas till statsläroverk och kommer hon, enär hon varit anställd vid skolan före år 1928, att vinna ordinarie anställning vid den skola, till vilken hon överflyttas.

Beträffande övningslärarinnorna komma dessa att erhålla fast anställning vid den kommunala flickskolan, enär timantalet för var och en av dem torde komma att uppgå till minst 20 timmar pr vecka.

Ur ekonomisk synpunkt kommer alltså ombildningen till kommunal flickskola att bliva fördelaktigare för staden än om skolan skall fortsätta såsom privat.

Den nuvarande privata flickskolan har i stort sett följt de kursplaner, som gälla för den kommunala flickskolan. Den skiljer sig alltså ur pedagogisk synpunkt föga eller intet från den kommunala. Den kommunala flickskolans kurser ha på mellanstadiet anpassats efter realskolans, varigenom övergången till gymnasiet betydligt underlättats.

Delegerade vilja utom ovan anförda skäl för flickskolans kommunalisering framhålla följande sidor, som kräva beaktande.

1) Det står sålunda klart, att för skolans fortsatta existens den statligt kommunala karaktären hos 1928 års flickskoletyp skall erbjuda en starkare ekonomisk garanti än den, som kommun — i förening med landsting — kunde komma att godvilligt åtaga sig gent emot en såsom "privat" organiserad flickskola.

2) Det torde vidare bli möjligt att med en sålunda ekonomiskt starkare garanterad skolform, där det tillika i gällande författning är sörjt för att obemedlade eller mindre bemedlade lärjungar ovillkorligen skola åtnjuta frihet från eller nedsättning av terminsavgifter, hålla skolgången något billigare, varigenom skolan kunde tänkas få lättare att draga till sig elever.

3) Yttermera torde det för lärar-rekrytering komma att spela en ej obetydlig roll, om skolan får kommunal flickskolas ställning, enär lärarkåren då får en tryggare position. Detta är givetvis en omständighet av yttersta vikt, alldenstund skolans hela verksamhet i avgörande grad är beroende av lärarkårens duglighet.

Delegerade hava även undersökt lokalförhållandena vid skolan. Enligt de uttalanden som gjorts av skolans studierektor och föreståndarinnan torde skolans utrymmen vara tillräckliga, även om elevantalet skulle ökas med ytterligare 75 elever. Det kan ju påpekas, att skolan tidigare kunnat hysa över 300 elever. Under förutsättning att elevantalet icke kommer att öka utöver 300 torde det alltså icke tarvas någon tillbyggnad.

Det kan i detta sammanhang även antecknas, att skolan under år 1935 inspekterades av undervisningsrådet Wallin, varvid inga anmärkningar framställdes mot skolutrymmena.

Emellertid torde skolbyggnaden tarva en renovering, bl. a. behöva nya fönster insättas och skolan invändigt målas. Dessa reparationer har skolan

N:o 19.
Ang. ombildning av flickläroverket till kommunal flickskola.

för närvarande icke möjlighet att realisera på grund av dess dåliga ekonomi. Även om skolan alltså skulle fortsätta såsom privat, torde staden därför icke kunna undandraga sig att utföra dessa reparationer.

Läroverksföreningen i Västerås har, under förutsättning att en kommunal flickskola upprättas, beslutat att till staden överlåta sina tillgångar i andelen i skolans huvudbyggnad, samt gymnastikbyggnaden, trädgårdstäppan, inventarier och annan skolmateriel samt förefintliga kontanta penningmedel, ävensom beslutat att på den nya skolan överlåta stipendie- och premiemedel att handhavas och användas enligt givna bestämmelser.

Delegerade få med överlämnande av förslag till utgifts- och inkomststat för kommunal flickskola på grund av vad ovan anförts hemställa, att drätselkammaren och beredningsutskottet måtte föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta

1) a t t från och med den 1 juli 1939 övertaga Västerås högre elementarläroverk för flickor under förutsättning att Läroverksföreningens tillgångar kostnadsfritt överlämnas till staden;

2) a t t, om Kungl. Maj:t så medgiver, från och med nämnda dag omorganisera denna skola till en kommunal flickskola med förenad sju- och sexårig lärokurs med teoretisk utbildningslinje i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts stadga för kommunala flickskolor den 24 september 1928;

3) a t t i enlighet med § 4 i nämnda stadga utse en interimstyrelse, bestående av föreståndarinnan för Västerås högre elementarläroverk för flickor jämte sex andra personer;

4) s a m t a t t åt denna styrelse uppdraga att å stadsfullmäktiges vägnar vidtaga samtliga förberedelser för den kommunala flickskolans upprättande och ansöka om statsbidrag för densamma och om fastställelse av reglemente samt om medgivande därtill, att vid skolan får upptagas en terminsavgift av högst 50 kr. av lärjunge, som icke i författningsenlig ordning därifrån befrias.

Västerås den 12 januari 1939.

För delegerade:

ALB. LUNDKVIST.

O. Lundvall.

N:o 19.
Ang. ombildning av flickläroverket till kommunal flickskola.

FÖRSLAG

till

Utgifts- och inkomststat för kommunal flickskola i Västerås.

UTGIFTER:

Löner och arvoden:			
8 ordinarie ämneslärarinnor, lönegrupp 21, lönekl. 19, á 5.490: —	43.920: —		
4 e. o. ämneslärarinnor, lönegr. 19, lönekl. 17 á 4.770: —	19.080: —	63.000: —	
provisorisk avlöningsförstärkning (12 á 132: —)...	1.584: —		
dyrtidstillägg (f. n. 15 % å 63.000: —)	9.450: —	11.034: —	
Övningslärarinnor:			
gymnastiklärarinna, lönegr. 20, lönekl. 18, 27 t.	5.130: —		
teckningslärarinna, lönegr. 20, lönekl. 18 (5.130: — 6/30 av 5.130: —)	4.104: —		
sånglärarinna, lönegr. 20, lönekl. 18, 20 t. (5.130: — 10/30 av 5.130: —)	3.420: —		
slöjdlärarinna, lönegr. 16, lönekl. 14, 24 t. (3.960: — 6/30 av 3.960: —)	3.168: —		
skolkökslärarinna, lönegr. 16, lönekl. 14, 30 t. ...	3.960: —	19.782: —	
provisorisk avlöningsförstärkning 5 á 132: —......	660: —		
dyrtidstillägg (f. n. 15 % å 19.782: —)	2.967: 30	3.627: 30	
Rektorsarvode		2.400: —	99.843: 30
Pensionsavgifter:			
för 8 ord. ämneslärarinnor á 185: —	1.480: —		
för 4 e. o. ämneslärarinnor á 43: 33	173: 32		
„ 5 övningslärarinnor á 150: —	750: —	2.403: 32	
Vikariatskasseavgifter		250: —	
Skolläkare (2 kr. pr. elev)		500: —	
Bibliotekarie		200: —	
Skrivbiträde		300: —	
Undervisningsmateriel		1.200: —	
Förbrukningsmateriel		500: —	
Tryck och annonser		1.200: —	
Telefon och porto		300: —	
Inventarier och deras underhåll		1.200: —	
Skatter		20: —	
Underhåll av byggnader		2.500: —	
Bränsle och lyse		2.900: —	
Vaktmästare (26: 1; 3.390: — minskad med hyra för bostad om 1 rum och kök; nuvarande vaktmästareavlöning 2.900: —.)		2.900: —	

N:o 19.
Ang. ombildning av flickläroverket till kommunal flickskola.

Städning		2.500: —	
Övrig renhållning		600: —	
Pensioner:			
till f. d. lärarinnan Hildur Hwasser (fr. skolan 1.590: — + fyllnadspension från staden å 850: —)	2.440: —		
till änkefru Augusta Högstedt	750: —	3.190: —	
Oförutsedda utgifter		1.196: 68	23.860: —
		Summa kronor	123.703: 30

INKOMSTER:

I. *STATSBIDRAG.*

1. Anslag till ämneslärarinnornas löner:			
8 ord. lärarinnor, lönegr. 21, löneklass 19, á 5.490: — kr. (3/4 av 43.920: —)	32.940: —		
4 e. o. lärarinnor, lönegr. 19, löneklass 17, á 4.770: — kr. (3/4 av 19.080: —)	14.310: —		
Provisorisk avlöningsförstärkning för 12 lärarinnor á 132: — (3/4 av 1.584: —)	1.188: —		
dyrtidstillägg å löner för 12 lärarinnor (f. n. 15 0/0 å 63.000: —)	9.450: —	57.888: —	
2. Anslag till övningslärarinnornas löner:			
för gymnastiklärarinna, (3/4 av 5.130: —)	3.847: 50		
för teckningslärarinna, (3/4 av 4.104: —)	3.078: —		
för sånglärarinna, (3/4 av 3.420: —)	2.565: —		
för slöjdlärarinna, (3/4 av 3.168: —)	2.376: —		
för skolkökslärarinna, (3/4 av 3.960: —	2.970: —		
provisorisk avlöningsförstärkning för 5 övningslärarinnor á 132: — (3/4 av 660: —)	495: —		
dyrtidstillägg för övningslärarinnor (f. n. 15 0/0 å 19.782: —)	2.967: 30	18.298: 80	
3. Anslag till rektorsarvode:			
250 lärjungar (250: 50 = 5 poäng 12 klassavdeln. (= 17 poäng, sål. grupp III, (3/4 av 2.400: —)	1.800: —		
dyrtidstillägg (f. n. 15 0/0 å 2.400: —)	360: —	2.160: —	78.346: 80

II. *ELEVAVGIFTER:*

200 lärjungar å 50: — pr termin		20.000: —	
30 „ å 25: — „ „		1.500: —	
20 „ ingen avgift		—: —	21.500: —

III. *ANSLAG FRÅN VÄSTERÅS STAD:*

till 8 ord. ämneslärarinnor (1/4 av 43.920: —) ...	10.980: —		
till 4 e. o. ämneslärarinnor (1/4 av 19.080: —) ...	4.770: —		
till provisorisk avlöningsförstärkning (1/4 av 1.584: —	396: —	16.146: —	

N:o 19. *Ang. ombildning av flickläroverket till kommunal flickskola.*

till övningslärarinnornas löner:			
för gymnastiklärarinna (1/4 av 5.130: —)	1.282: 50		
för teckningslärarinna (1/4 av 4.104: —)	1.026: —		
för sånglärarinna (1/4 av 3.420: —)	855: —		
för slöjdlärarinna (1/4 av 3.168: —)	792: —		
för skolkökslärarinna (1/4 av 3.960: —)	990: —		
för provisorisk avlöningsförstärkning.			
åt 5 övningslärarinnor (1/4 av 660: —)	165: —		
för rektorsarvode (1/4 av 2.400: —)	600: —	5.710: 50	21.856: 50
IV. Anslag från landstinget			2.000: —
		Summa kronor	123.703: 30

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då frågan om högre allmänna läroverkets i Västerås ombildning till samläroverk år 1931 behandlades, hade den av stadsfullmäktige tillsatta kommittén i sitt yttrande den 15 maj 1931 (Stadsfullmäktiges handlingar 1931, XIV N:o 71) bl. a. föreslagit, att stadsfullmäktige skulle bereda frågan om upprättande av en s. k. kommunal flickskola härstädes fr. o. m. höstterminen 1932.

Vid behandlingen av frågan om samläroverket i staden hade också styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor avgivit infordrat yttrande, vari bl a. skärskådades kommitterades alternativa förslag angående flickskolans ombildning till kommunal flickskola eller dess bibehållande såsom "statsunderstödd enskild läroanstalt" med folkskolan som bottenskola.

Det sistnämnda alternativet godkändes av Stadsfullmäktige, och flickskolan fortsatte alltså sin verksamhet i samma yttre form som förut, dock givetvis så, att den med hänsyn till de givna statliga bestämmelserna successivt ombildades till en 7-årig skola, grundad på folkskolans 4:e årsklass i likhet med principen för den 5:åriga realskolan.

Vår 7-åriga flickskola har även i stort sett följt de kursplaner, som gälla för den kommunala flickskolan, och skiljer sig alltså i pedagogiskt avseende föga eller intet från denna, varför eleverna i den nuvarande flickskolan omedelbart kunna övergå till en eventuellt upprättad kommunal flickskola. Skillnaden mellan de båda skolorna gäller väsentligen det ekonomiska underlaget för deras verksamhet.

De viktigaste inkomstposterna i den nuvarande flickskolans räkenskaper äro följande: anslaget från staten, terminsavgifterna och anslaget från Västerås stad.

Erinras må här, att stadens årsanslag sedan gammalt utgjort

dels 7.447: — kronor, d. v. s. "hyran", motsvarande räntan å huvudbyggnaden och skoltomten,

dels 1.650: — kronor, d. v. s. "efterskänkt årsränta" på stadens stående lån till skolan å 30.000 kronor,

dels ett kontant årsanslag på omkring 3.000 kronor såsom bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionsavgifter.

Därtill kommer sedan höstterminen 1935 ett anslag på omkring 10.700: — kronor årligen för att bereda möjlighet till nedsättning av terminsavgifterna i skolans fem lägre klasser.

N:o 19. Ang. ombildning av flickläroverket till kommunal flickskola.

Anslaget från staten har under det senaste räkenskapsåret (1/7 1936—30/6 1937) utgjort 14.047: 42 kronor jämte dyrtidsmedel å 38.837: 67 kronor, således summa 52.885: 09 kronor.

De influtna terminsavgifterna ha under de sistförflutna sju åren belupit sig till följande summor: 1930—1931 = 54.780 kronor, 1931—1932 = 50.735 kronor, 1932—1933 = 51.920 kronor, 1933—1934 = 50.690 kronor, 1934—1935 = 47.495: — kronor, 1935—1936 (då terminsavgifterna i de fem lägre klasserna sänktes) = 38.859: — kronor och 1936—1937 = 32.858: — kronor. Till de två sista läsårens avgiftssummor komma dessutom av avgiftsbidrag som staden, såsom förut nämnts, anslagit.

Skolans räkenskaper ha under de senaste åren uppvisat stor kapitalminskning: sålunda 1931—1932 = 3.627: 77 kronor, (1932—1933 dock en kapitalökning på 723: 53 kronor), 1933—1934 = 4.981: 05 kronor, 1934—1935 = 37: 66 kronor, 1935—1936 = 7.376: 91 kronor, och 1936—1937 = 8 510: 84 kronor.

Denna kapitalminskning har delvis förorsakats av vissa stora utgifter under de senaste åren för bl. a. införande av en ny värmeledning och w.-c.-anordningar i huvudbyggnaden (vartill dock staden lämnade ett större bidrag) och sedermera inrättande av ny värmeledning i gymnastikbyggnaden, div. reparationer m. m, men förlusterna ha också betingats av sjunkande elevantal med åtföljande minskade inkomster av terminsavgifter.

Under de sista 6 läsårens vårterminer och under innevarande hösttermin 1937 har antalet lärjungar uppgått till

kl.	1932	1933	1934	1935	1936	1937	höstterm. 1937
1	8	47	37	27	42	34	29
2	43	9	49	37	32	42	37
3	47	42	16	50	40	33	43
4	53	53	41	13	52	37	32
5	47	50	49	40	12	43	41
6	49	50	45	42	41	11	31
7	29	37	36	40	36	32	12
8	33	24	33	31	39	35	32
S:ma	309	312	306	280	294	267	257

Bland orsakerna till denna minskning i elevantalet (omkring 18 %) torde främst böra nämnas den, att så många flickor sökt och vunnit inträde i härvarande högre allmänna läroverk. Terminsavgifternas storlek i flickskolans två (tre) högsta klasser (100: — kronor och 110: — kronor) torde även ha inverkat oförmånligt på elevfrekvensen och för övrigt betraktats som en orättvisa mot flickskolans lärjungar och deras föräldrar.

De ogynnsamma förhållanden, varav högre elementarläroverket för flickor sålunda berörts, hava nu förmått styrelsen att föreslå Läroverksföreningen

N:o 19. *Ang. ombildning av flickläroverket till kommunal flickskola.*

i Västerås, att denna måtte hos Stadsfullmäktige anhålla om deras medverkan till en omdaning av den nuvarande flickskolan till en kommunal flickskola. Läroverksföreningen har på sitt ordinarie årsmöte den 18 oktober 1937 bifallit detta styrelsens förslag.

Utdrag ur protokollet vid Läroverksföreningens i Västerås ordinarie årsmöte måndagen den 18 oktober 1937.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

§ 8.

Upptogs till behandling ett av styrelsen framställt förslag angående frågan om den nuvarande flickskolans ombildning till en kommunal flickskola. Sedan en genom styrelsens åtgörande verkställd utredning av frågan föredragits och diskuterats, beslöt Läroverksföreningen

att anmoda Styrelsen att vidtaga erforderliga åtgärder för det nuvarande högre elementarläroverkets för flickor omdaning till en kommunal flickskola;

att, om en dylik flickskola upprättades, på denna skola överlåta sina tillgångar: andelen i skolans huvudbyggnad, gymnastikbyggnaden, trädgårdstäppan, inventarier och annan skolmateriel samt förefintliga kontanta penningmedel, samt

att på den nya skolan överlåta stipendie- och premiemedel att enligt givna bestämmelser handhavas och användas.

Västerås som ovan.

Hjalmar Thyresson.

Justeras:

Agnes Tunberg. *Elsa Idar.*

Rätt utdraget ur protokollet intygas ex officio:

Hjalmar Thyresson.

En dylik ombildning av flickskolor har skett i en stor mängd städer (för närvarande ett 30-tal), ofta med betydligt mindre folkmängd än Västerås; i Örebro, där ett särskilt högre allmänt läroverk för flickor finnes, har t. o. m. även en kommunal flickskola upprättats. I Stockholm ämnar den av Stadsfullmäktige tillsatta s. k. gymnasiekommittén framlägga förslag om ett flertal enskilda flickskolors ombildning till kommunala.

Många skäl tala för att en kommunal flickskola bör upprättas i Västerås. Skolan skulle få en fastare ekonomisk grund för sin verksamhet, bl. a. genom rikligare understöd från statens sida; åt dess lärarinnor skulle skapas en tryggare ekonomisk ställning. Möjligt är, att den nya skoltypen även skulle bidraga till att minska tillströmningen av kvinnliga elever vid det högre allmänna läroverket och därigenom mildra konkurrensen med gossarna om elevplatser därstädes. En kommunal flickskola, som för övrigt också utgör ett led i organisationen av vårt skolväsen, har för Västerås vidkommande förordats av sakkunnige, bl. a. av f. d. undervisningsrådet H. Wallin och den nuvarande ecklesiastikministern.

N:o 19. *Ang. ombildning av flickläroverket till kommunal flickskola.*

Beträffande den kommunala flickskolans organisation, bidrag från staten m. m. må följande påpekas. Skolan skall vara anordnad med såväl 7-årig som 6-årig lärokurs, d. v. s. i 1:a klassen anknyta till folkskolans 4:e klass, i 2:a klassen till folkskolans 6:e klass. Den 7-åriga och den 6-åriga lärokursen skola upprättas såsom *förenade,* därest icke en uppdelning i parallellavdelningar av den 7-åriga lärokursens 2:a klass under två läsår i följd befunnits erforderlig, i vilket fall de båda lärokurserna skola vara upprättade såsom *fristående.* Endast i viss utsträckning skall för de lärjungar, som från folkskolan vunnit inträde i den 7-åriga lärokursens 2:a klass, anordnas skild undervisning (huvudsakligen i tyska språket). Inom de två högsta klasserna skall undervisningen anordnas antingen på både en teoretisk och en praktisk linje eller på endera av dessa.

Övergång till 1:a ringen av 4-årigt gymnasium skall kunna ske från kommunal flickskolas 5:e klass. Denna skolas 6:e klass bör komma att motsvara högsta realskoleklassen, varifrån alltså övergång till 3-årigt gymnasium kan ske, och dess 7:e klass kommer tydligen att förlägga värdet av den s. k. normalskolekompetensen över värdet av realexamen.

Undervisningen i den kommunala flickskolan skall enligt stadgan vara avgiftsfri, såvida ej på grund av särskilda förhållanden annorlunda i skolans reglemente bestämmes. Då i de hittills inrättade kommunala flickskolorna terminsavgift upptages (omkr. 50 kr.), torde även härstädes en dylik avgift böra upptagas, varvid dock nedsättning av eller befrielse från terminsavgift böra medgivas mindre bemedlade eller medellösa lärjungar.

Beträffande statsbidraget till av Kungl. Maj:t erkänd kommunal flickskola må bl. a. nämnas, att det utgår till skola (med minst 91 lärj.) med teoretisk och praktisk linje eller enbart teoretisk linje med 20.400 kronor för år; därjämte till dylik skola med fristående 6-årig lärokurs med 2.800:— kronor för varje årsklass i lärokursen, som i läroämnena åtnjuta från den 7-åriga lärokursen skild undervisning; till parallellklass inom de odifferentierade klasserna och den teoretiska linjen likaså 2.800:— kronor; till undervisningen i ämnena hushållslära, kvinnlig slöjd, barnavård och trädgårdsskötsel med 75:— kronor för läsår och veckotimme.

Dessutom utgår statsbidrag till avlönande av rektor och ämneslärare.

I fråga om de allmänna förutsättningarna för statsbidrag må utöver vad som av det föregående redan framgått, bl. a. nämnas, att kommunen skall för undervisningen tillhandahålla tjänliga lokaler, lämpliga skolmöbler och nödig undervisningsmateriel.

Då kostnaderna för flickskolans omdaning till kommunal flickskola skola

N:o 19. Ang. ombildning av flickläroverket till kommunal flickskola.

beräknas — varvid skolformen med förenad 7- och 6-årig lärokurs med teoretisk utbildningslinje här förutsättes — framlägges härmed ett förslag till stat. (Bil. 2).

Därjämte bilägges redogörelse för räkenskapsåret 1/7 1936—30/6 1937 för det nuvarande högre elementarläroverket (Bil. 3).

Enligt statförslaget skulle alltså stadens bidrag för skolan utgöra omkring 23.475:— kronor, vilket visar en ökning av det nuvarande bidraget med omkring 9.500 kronor.

Beträffande förslaget må följande anmärkningar göras. Antalet lärjungar beräknas utgöra 260 st. i 7 klasser med parallellavdelningar i 1:a, 3:e, 4:e, 6:e och 7:e klasserna, alltså tillsammans 12 avdelningar. För undervisningen i läroämnena ha upptagits 10 ordinarie ämneslärarinnor, kvinnlig rektor inberäknad, samt 2 e. o. ämneslärarinnor. Härtill komma 5 lärarinnor i övningsämnena. Terminsavgiften föreslås till 50 kronor med rätt för den i § 74 mom. 2 av Stadgan för kommunala flickskolor föreskrivna nämnden att bevilja friplatser och nedsättningar. Utgiftsposterna för underhåll av byggnader, renhållning m. m. hava upptagits till i de flesta fall samma belopp som i räkenskapsberättelsen för senaste räkenskapsår. — De ordinarie lärarinnornas löner äro upptagna enligt gällande författningar. Bostad med bränsle till de ord. ämneslärarinnorna och rektor skall kommunen svara för: rektors ersättning gäller 5 rum och kök, de ord. ämneslärarinnornas 3 rum och kök, allt i likhet med boställsordningen för lärare vid högre folkskolor. Normerna för dylik ersättning äro av Stadsfullmäktige bestämda. — I den mån någon av de ord. ämneslärarinnorna är berättigad till ålderstillägg, utgår detta av statsmedel.

Om den nuvarande flickskolan blivit av Kungl. Maj:t erkänd som kommunal flickskola, kan på därom av skolans styrelse eller av vederbörande lärarinna gjord framställning vid den förutvarande flickskolan anställda föreståndarinna eller ämneslärarinna med full tjänstgöring, vilken äger behörighet till lärarinnebefattning vid kommunal flickskola, utan tjänstens ledigförklarande av Kungl. M:t förklaras för rektor, resp. ord. lärarinna vid den kommunala flickskolan. Detta förfaringssätt bör här tillämpas. Vid avgång av någon av de ord. befattningshavarna kan befattningen förändras till e. o. eller indragas.

Då de två e. o. ämneslärarinnorna bliva försatta i en sämre ekonomisk ställning genom skolans ombildning (lönen nu omkring 4.075 kronor, sedan 3.903 kronor), anser styrelsen, att staden bör bevilja dessa en personlig lönekompensation. Då de för närvarande befinna sig i högsta lönegraden och efter omorganisationen skulle komma att få en lön, som understege de ord. lärarinnornas med mera än 1.500 kronor, har styrelsen föreslagit ett personligt lönetillägg åt vardera av dem å 500 kronor.

Lärarinnorna i övningsämnen vid kommunala flickskolan intaga icke ställning som ordinarie lärarinnor. Styrelsen anser, att dessa lärarinnors tjänster böra regleras, så att övningslärarinnorna kunna bli delaktiga i statens pensionsanstalt. I utgiftsstaten hava alltså upptagits regleringsbelopp för lärarinnorna i gymnastik, slöjd, teckning, sång och hushållsgöromål. För att reglering av dessa tjänster skall kunna genomföras, skall tjänstgöringen uppgå till minst 20 veckotimmar vid kommunala flickskolan. Skulle emellertid detta

antal ej uppnås i denna skola, kan tjänstgöringen delvis förläggas till annan av staden helt eller delvis understödd läroanstalt eller kurs av sådan art, att där fullgjord tjänstgöring kan medföra pensionsrätt i statens pensionsanstalt. För övningslärarinnorna, som i följd av omorganisationen skulle få en avsevärd minskning av sina löner i jämförelse med de nuvarande — de befinna sig nu, med undantag för sånglärarinnan, i högsta lönegraden — har styrelsen föreslagit lönetillägg (ålderstillägg) såsom kompensation.

N:o 19. *Ang. ombildning av flickläroverket till kommunal flickskola.*

Beträffande det, som Läroverksföreningen i ekonomiskt avseende erbjuder staden och den nya skolan, hänvisas till dess protokoll den 18 oktober 1937 (Bil. 1) och dess styrelseberättelse (Bil. 3.)

På grund av vad sålunda anförts, får styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att stadsfullmäktige må ingå till Kungl Maj:t med framställning om ombildning av nuvarande flickskolan från den 1 juli 1938 till kommunal flickskola med förenad 7- och 6-årig lärokurs med teoretisk utbildningslinje;

att åtaga sig det ekonomiska ansvaret för stadens skola i dess nya form som kommunal flickskola;

att terminsavgifterna — utom i de fall, då befrielse eller nedsättning enligt gällande bestämmelser medgivits — skola utgå med 50 kronor för elev;

att i regleringsbestämmelserna för övningslärarinnorna skall bl. a. fordras, att befattningshavare skall vara skyldig att tjänstgöra i första hand vid kommunala flickskolan och därutöver, i den mån så kräves för tjänstetidens utfyllande, vid annan av kommunen helt eller delvis underhållen skola eller kurs av sådan art, att där fullgjord tjänstgöring kan medföra pensionsrätt i statens pensionsanstalt;

att övningslärarinna i de reglerade tjänsterna skall under den i stadgan för kommunala flickskolor fastställda årliga lästiden meddela undervisning under minst 20 veckotimmar, men ej utan eget medgivande mer än 30 veckotimmar;

att övningslärarinnornas minimiavlöning skall utgöra:

N:o 19.
Ang. ombildning av flickläroverket till kommunal flickskola.

å befattningarna i gymnastik med lek och idrott, i teckning jämte välskrivning samt i sång 101 kronor per veckotimme och lägst 2.020 kronor;

å befattningarna i kvinnlig slöjd och hushållsgöromål 96 kronor per veckotimme och lägst 1 920 kronor, vartill å dessa 5 övningslärarinnebefattningar komma lönetillägg (ålderstillägg), vart och ett å 10 kronor per veckotimme och lägst 200 kronor efter resp. 5, 10 och 15 års tjänstgöring;

att förklara, att staden genom sitt beslut att åtaga sig det ekonomiska ansvaret för den kommunala flickskolan endast åtager sig de förpliktelser gentemot skolan och dess lärarkår, som gällande författningar föreskriva, dock med tillägg av ovan angivna kostnadsförslag till reglering av övningslärarinnornas tjänster samt de personliga lönetilläggen till två av skolans nuvarande ämneslärarinnor, som komma att bli extra ordinarie lärarinnor samt

att uppdraga åt den nuvarande flickskolestyrelsen att fungera som interimsstyrelse för den kommunala flickskolan och i denna egenskap vidtaga för omorganisationens genomförande erforderliga åtgärder.

Västerås den 22 november 1937.

Å styrelsens för Västerås h. elementarläroverk för flickor vägnar:

C. IDAR,
v. ordf.

Hjalmar Thyresson.

Förestående framställning upptages som egen motion.

Västerås den 22 november 1937.

Hjalmar Thyresson.

N:o 20.

Drätselkammarens skrivelse angående ekonomiskt stöd åt flickläroverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 12 oktober 1938 gjorde styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor en hemställan till drätselkammaren att kammaren ville utverka, att stadsfullmäktige åtoge sig att garantera flickskolans fortsatta verksamhet intill dess en kommunal flickskola upprättats ävensom lämnade styrelsen ett ytterligare anslag för innevarande läsår med förslagsvis 15.000 kronor. Drätselkammaren har sedermera remitterat framställningen till den säskilt tillsatta kommittén för utredning av frågan om flickskolans ombildning till kommunal flickskola. Då av den utredning, som genom kommitténs försorg verkställts, framgår, att brist på likvida medel kan uppkomma för skolan under innevarande vårtermin, och då drätselkammaren uti särskild skrivelse till stadsfullmäktige denna dag föreslagit flickskolans ombildning till kommunal flickskola från och med den 1 juli 1939, får drätselkammaren i likhet med kommittén föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta

att garantera flickskolans fortsatta verksamhet intill dess densamma blivit kommunaliserad.

Västerås den 12 januari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Tjelvar Hedberg.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan drätselkammaren vid sammanträde den 13 oktober 1938 under § 556 i protokoll beslutat till kommittén för utredning av frågan om flickskolans ombildning till kommunal flickskola för yttrande överlämna en av styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor till drätselkammaren ingiven skrivelse om att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige ville besluta att garantera flickskolans fortsatta verksamhet, till dess en kommunal flickskola upprättades i staden, ävensom att för verksamheten under innevarande läsår lämna flickskolan ett anslag av förslagsvis 15.000 kronor, får kommittén med återställande av remisshandlingarna anföra följande.

Kommittén kommer att föreslå att flickskolan från och med den 1 juli 1939 ombildas till kommunal flickskola.

N:o 20.
Ang. ekonomiskt stöd åt flickläroverket.

Efter granskning av skolans räkenskaper genom kommitténs sekreterare har konstaterats, att skolan under vårterminen 1939, innan skolan ännu erhållit inkommande statsbidrag, kan komma i likviditetssvårigheter, varvid staden skulle behöva förskottera medel till utbetalningar. I anledning härav får kommittén föreslå, att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige ville besluta att garantera flickskolans fortsatta verksamhet intill dess den blir kommunaliserad.

Västerås den 13 december 1938.

För flickskolekommittén:

ALB. LUNDKVIST.

O. Lundvall.

Till Drätselkammaren i Västerås.

I avvaktan på att stadsfullmäktige skola taga ställning till den av styrelsen för Västerås högre allmänna elementarläroverk för flickor den 22 november 1937 ingivna framställningen om den nuvarande flickskolans omdaning till kommunal flickskola, ser sig nu styrelsen för skolan nödsakad att hos stadsfullmäktige anhålla om understöd för skolans verksamhet innevarande läsår utöver de bidrag, som staden eljest brukar lämna.

De större regelbundna inkomster, som flickskolan har, äro som bekant följande: anslaget från staten, terminsavgifterna samt anslaget från landstinget (2.000 kr.) och från Västerås stad.

Anslaget från staten belöper sig till omkr. 53.000 kr. De influtna terminsavgifterna ha under årens lopp minskat med över ett tiotusental kronor, beroende på minskat elevantal. Detta år har också i följd av omorganisationen av flickskolorna den 8:e klassen härstädes upphört, vilket innebär, att terminsavgifterna minskat med omkr. 7.000 à 8.000 kr. Terminsavgifterna, som t. ex. läsåret 1930—1931 (då den ursprungliga 1:a klassen av den 8-åriga flickskolan ännu fanns kvar) utgjorde 54.780 kr., uppgå för år 1937—1938 till blott 32.716: 75 kr., vartill kommer stadens utgiftsbidrag à 10.318: 15 kr.

Skolans räkenskaper ha under de senaste åren uppvisat en stor kapitalminskning, så t. ex. för år 1935—1936 = 7.376: 91 kr., för år 1936—1937 = 8.510: 84 kr. och för år 1937—1938 = 9.765: 44 kr., och detta ogynnsamma förhållande kommer förvisso att skärpas under innevarande läsår, främst på grund av att ämneslärarinnornas löner, som stå i paritet med lönerna för stadens folkskollärarinnor, stigit i oerhörd grad. Höjningen av dessa löner i år betyder för flickskolan en merkostnad av omkr. 10.000 kr.

Med stöd av vad som här nämnts, anhåller styrelsen för Västerås högre elementarläroverk för flickor, att drätselkammaren ville hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att, i likhet med vad som är fallet i flera andra kommuner, garantera flickskolans fort-

satta verksamhet, till dess att en kommunal flickskola här upprättas, och att alltså för innevarande läsår åt flickskolan anslå en summa av förslagsvis 15.000 kr.

N:o 20. *Ang. ekonomiskt stöd åt flickläroverket.*

Västerås den 12 oktober 1938.

AXEL RUDBERG.
Ordf.

/Hjalmar Thyresson.

N:o 21.

Beredningsutskottets och drätselkammarens skrivelser angående tilläggsbestämmelse i särskilda ordningsstadgan för Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Magistraten uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 7 december 1938 på anförda skäl föreslagit ett tillägg till den för Västerås stad gällande särskilda ordningsstadgan, samt drätselkammaren för sin del tillstyrkt förslaget, får beredningsutskottet, som jämväl haft tillfälle att taga del av förslaget, hemställa om bifall till vad Magistraten och drätselkammaren sålunda föreslagit.

Västerås den 17 januari 1939.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Tjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren i skrivelse till Magistraten påpekat behovet av ett sådant tillägg till de för staden gällande särskilda ordningsföreskrifterna, att fastighetsägare kunde åläggas borttaga eller tukta häckar och annan växtlighet, som erhållit sådan höjd eller utbredning, att de måste anses innebära en fara för trafiken, har Magistraten uti här bifogade skrivelse framlagt förslag till dylikt tillägg. Drätselkammaren, som för sin del kan vitsorda, att stort behov föreligger av en bestämmelse sådan som den föreslagna, har för

N:o 21. *Ang. tilläggsbestämmelse i särskilda ordningsstadgan för Västerås.*

sin del intet att erinra emot den av Magistraten förordade lydelsen och får med anledning därav hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för sin del antaga det av Magistraten föreslagna tillägg till den särskilda ordningsstadgan för Västerås stad.

Västerås den 12 januari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige.

Drätselkammaren har i skrivelse till magistraten den 10 november 1938 efter framställning av byggnadschefen hemställt, att magistraten måtte taga initiativ till sådant tillägg till de för staden gällande särskilda ordningsföreskrifterna, att fastighetsägare kunde åläggas borttaga eller tukta sådana häckar, som i gatuhörn tillåtits erhålla sådan höjd och utbredning, att de avsevärt skymde eller omöjliggjorde sikten och sålunda finge anses innebära fara för trafiken.

I anledning av skrivelsen har magistraten från åtskilliga med Västerås jämförliga städer inhämtat upplysning, huruvida i de för dessa städer gällande ordningsföreskrifterna förekomme något stadgande av ovan angiven innebörd. Därvid har befunnits att i flertalet städer sådana stadganden helt saknas. Från Malmö har särskilt anmärkts, att saknaden av dylikt stadgande icke föranlett till någon friktion mellan fastighetsägare och vägstyrelse, som vore stadens drätselkammare. Berörda anmärkning synes giva vid handen, att olägenheter för trafiken av ifrågavarande anledning, där sådana förekommit i Malmö, blivit frivilligt undanröjda av vederbörande fastighetsägare efter påstötning av i saken närmast intresserade myndighet. I vissa städer finnas stadganden, vilka — även om de icke tillkommit direkt i det syfte, som i drätselkammarens förenämnda skrivelse angives — dock i viss mån synas möjliggöra dess förverkligande. Sålunda finnes t. ex. i Karlstad stadgat: "Träd och större buskar, som från tomt skjuta över gatulinjen, skola utanför tomtgränsen avkvistas till en höjd av 2.10 m. från marken". De mest och omfattande och till synes effektivaste bestämmelserna av hithörande slag gälla i Hälsingborg och Lund. I Hälsingborg är stadgat: "Trädgren, som är hinderlig för gatubelysningen eller trafiken, skall efter anmodan av poliskammaren borttagas eller i erforderlig grad avkvistas." samt i Lund: "Trädgren, som är hinderlig för gatu- eller vägbelysningen eller trafiken eller eljest skjuter ut över allmän plats på ett besvärande sätt, skall efter anmodan av magistraten borthuggas eller i erforderlig grad avkvistas".

Även om ett undanröjande av här omtalade olägenheter ofta på frivillig-

N:o 21.

Ang. tilläggsbestämmelse i särskilda ordningsstadgan för Västerås.

hetens väg efter blott ett påpekande till vederbörande fastighetsägare skulle kunna åstadkommas, synes dock ett särskilt stadgande för fall av tredska vara erforderligt. Räckvidden av ett sådant stadgande torde icke kunna utsträckas till växtlighet, som hålles inom fastighetsgränsen, även om jämväl sådan växtlighet ofta kan verka skymmande, utan få begränsas till den växtlighet, som skjuter ut över fastighetsgräns. Å andra sidan synes stadgandet böra givas en sådan formulering, att därav omfattas icke såsom annorstädes blott trädgrenar, utan all överskjutande växtlighet, som för trafiken eller eljest befinnes hinderlig eller besvärande. Därigenom erhölles även ett mera otvetydigt stöd än 2 § femte stycket ordningsstadgan för rikets städer må anses giva för fastighetsägares skyldighet att avlägsna sådan växtlighet, som på sina håll här i staden uppgivits på ett för fotgängare besvärande sätt inkräkta på utrymmet å gångbanor. Ifrågasatt skyldighet för fastighetsägare synes böra göras beroende av anmodan från myndighet, lämpligen polismyndigheten, varmed då avses magistraten och, sedan poliskammare i staden blivit inrättad, denna.

Ett stadgande av antytt innehåll synes böra antagas i den ordning, som i 20 § i ordningsstadgan för rikets städer sägs, såsom tillägg till den av konungens befallningshavande i länet den 21 oktober 1933 fastställda särskilda ordningsstadgan för Västerås stad. Stadgandet synes där lämpligen kunna inskjutas såsom en ny paragraf efter § 22 samt betecknas § 22 a.

På grund av vad sålunda anförts får magistraten härmed hemställa,

att stadsfullmäktige ville för sin del besluta, att i särskilda ordningsstadgan för Västerås stad skall efter § 22 införas ett nytt stadgande av följande lydelse:

"§ 22 a.

Ägare av fastighet åligger att på anmodan av polismyndigheten borttaga sådan växtlighet, som från fastigheten skjuter ut över gata, väg eller allmän plats och befinnes för trafiken eller eljest hinderlig eller besvärande."

Västerås rådhus den 7 december 1938.

På magistratens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Bertil Sandegren.

N:o 22.

Beredningsutskottets skrivelse angående utsträckt utskänkningstid vid särskilda tillfällen å stadens restauranter.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till beredningsutskottet har för utlåtande remitterats bifogade skrivelse från länsstyrelsen angående fastställande av de grunder, efter vilka en förlängning av utskänkningstiden må av länsstyrelsen medgivas. Nykterhetsnämnden, som jämväl behandlat ärendet, har för sin del förordat fastställande av klockan ett på natten såsom den tidpunkt, till vilken utskänkningen vid särskilda tillfällen längst må utsträckas. Beredningsutskottet, som ansluter sig till nykterhetsnämndens förslag, får hemställa, att stadsfullmäktige för sin del ville besluta

att, därest för särskilt tillfälle yppas behov av utskänkningstidens utsträckning, densamma må utsträckas längst till klockan ett på natten.

Västerås den 17 januari 1939.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/*Tjelvar Hedberg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktiges sekreterare till bl. a. nykterhetsnämnden för utlåtande överlämnat konungens befallningshavandes i länet skrivelse av den 25 november 1938 angående den längsta tid, till vilken utskänkning av rusdrycker jämlikt 5 kap. 4 § tredje stycket i kungl. förordningen den 18 juni 1937 angående försäljning av rusdrycker vid särskilt tillfälle må pågå, får nykterhetsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige måtte förorda att vid särskilt tillfälle, då behov föreligger av utskänkningens utsträckning, denna må såsom hittills skett utsträckas längst till klockan ett på natten.

Västerås den 16 januari 1939.

För nykterhetsnämnden:

CARL W. KARLSSON.

O. Lundvall.

Till Stadsfullmäktige i Västerås. **N:o 22.**

Ang. utsträckt utskänkningstid vid särskilda tiltfällen å stadens restauranter.

Jämlikt bestämmelserna i 5 kap. 4 § tredje stycket kungl. förordningen den 18 juni 1937 angående försäljning av rusdrycker äger länsstyrelsen, därest för särskilt tillfälle behov föreligger av utskänkning av rusdrycker efter klockan tio eftermiddagen eller den av länsstyrelsen enligt andra stycket i samma paragraf bestämda tiden, att, efter hörande av magistraten, jämlikt de grunder, som av stadsfullmäktige må hava bestämts, medgiva sådan förlängning av utskänkningstiden.

Enär för åstadkommande av största möjliga enhet beträffande bland annat den tidpunkt, till vilken utskänkningen längst må utsträckas, den sålunda i rusdrycksförordningen bestämda kommunala medverkan har sin givna stora betydelse, har länsstyrelsen härmed velat fästa stadsfullmäktiges uppmärksamhet på saken, införväntande länsstyrelsen i sinom tid besked om stadsfullmäktiges blivande beslut i ämnet.

Västerås slott i landskansliet den 25 november 1938.

A. B. GÄRDE.

E. Holmqvist.

Västerås 1939, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 23.

Drätselkammarens skrivelse ang. ett understöd ur Torngrenska fonden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till drätselkammaren av den 15 nästlidne januari har fru Olga Olauson härstädes anhållit att under innevarande år ur Torngrenska fonden erhålla ett månatligt understöd om 100 kronor.

Enligt tidigare beslut av stadsfullmäktige har fru Olauson alltsedan den 1 april 1935 åtnjutit understöd ur fonden med enahanda belopp. Av drätselkammaren verkställd utredning har givit vid handen, att sökanden alltfort är i behov av understöd, samt att fondens medel lämna tillgång till understödet. Drätselkammaren anser sig därför böra tillstyrka bifall till framställningen och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att av Torngrenska fondens medel bevilja fru Olga Olauson ett månatligt understöd om 100 kronor att utgå från och med innevarande års början tills vidare under samma år.

Västerås den 2 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Härmed får jag vördsamt anhålla, att Drätselkammaren i likhet med föregående år (från och med år 1935) ville bevilja mig ett månatligt understöd av 100 kronor ur ”Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka”.

Som jag med hänsyn till tilltagande ålder får allt svårare att försörja mig genom inackordering av skolungdom, vågar jag hoppas, att Drätselkammaren måtte även för innevarande år bevilja mig detta för mitt uppehälle oundgängliga stöd.

Västerås den 15 januari 1939.

OLGA OLAUSON.
Adress: Källgatan 11 B.

N:o 24.

Drätselkammarens skrivelse ang. ordnande av distrikts-sjukvården i Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till Stadsfullmäktige av den 6 december 1938, vilken för förberedande utlåtande remitterats till hälsovårdsnämnden och drätselkammaren, har distriktsvårdsstyrelsen i Västmanlands län anhållit, att Stadsfullmäktige ville ansluta sig till en planerad distriktsvård i Västerås stad i enlighet med uppgjord plan och gällande bestämmelser. Hälsovårdsnämnden har avgivit infordrat yttrande den 9 januari 1939. Drätselkammaren, som tagit del av distriktsvårdsstyrelsens framställning och hälsovårdsnämndens yttrande i ärendet, vill för sin del anföra följande.

En distriktsvård av den art, som planerats i Västerås, måste anses innebära en avgjord fördel och bliva till stort gagn för staden. Genom anställande av sex distriktssköterskor och, i enlighet med tidigare beslut, en särskild dispensärsköterska, synes väl bliva sörjt för sjukvården inom staden. Emellertid vill drätselkammaren för sin del, i likhet med hälsovårdsnämnden, framhålla, att, därest Stadsfullmäktige ansluta sig till den planerade distriktsvården inom staden, organisationen bör genomföras successivt alltefter det stadens sjuksköterskor avgå med pension eller erhålla kompetens såsom distriktssjuksköterskor. Det villkor, som av landstinget uppställes för anordnande av vården, nämligen att vederbörande kommun tillhandahåller och bekostar distriktssköterskan föreskriven bostad med värme, lyse och telefon jämte ersättning för hållande av möbler föranleder från drätselkammarens sida ingen erinran. Däremot anser drätselkammaren, liksom hälsovårdsnämnden, att landstingets bidrag med 100 kronor till sköterskas tjänsterum med hänsyn till de här i staden rådande hyreskostnaderna är alltför lågt. Ett bidrag av 300 kronor i berörda avseende torde icke kunna anses för högt. Drätselkammaren får sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta

att i princip ansluta sig till det av distriktsvårdsstyrelsen utarbetade förslaget till anordnande av distriktsvård i Västerås under förutsättning, att organisationen genomföres successivt i den mån de nu anställda stadssjuksköterskorna avgå med pension eller erhålla kompetens såsom distriktssjuksköterskor; samt

att uttala önskvärdheten av att landstinget fastställer det bidrag, som landstinget

har att utgiva till sköterskas tjänsterum, till 300 kronor.

N:o 24. *Ang. ordnande av distriktssjukvården i Västerås.*

Västerås den 2 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktiges sekreterare till hälsovårdsnämnden för förberedande utlåtande remitterat en av distriktsvårdsstyrelsen i länet hos stadsfullmäktige gjord framställning om stadens anslutning till av distriktsvårdsstyrelsen upprättat förslag till distriktsvård i Västerås, får hälsovårdsnämnden med återställande av remisshandlingarna göra följande uttalande.

För närvarande finnes det anställda två stadssjuksköterskor för obemedlade och två för bemedlade patienter. De förstnämnda, Elin Karlsson, som är född den 8 augusti 1886, och Sigrid Sandén, som är född den 1 juli 1887, ha varit anställda i stadens tjänst sedan den 1 oktober 1920 respektive den 1 januari 1926. Sjuksköterskorna för bemedlade, Lilly Kallin, som är född den 13 februari 1892, och Helny Karlsson, som är född den 24 september 1904, anställdes den 1 juli 1926 respektive den 1 september 1935. Ingen av dessa sjuksköterskor uppfylla de kompetensfordringar, som äro uppställda för att de skola antagas såsom distriktssjuksköterskor. Elin Karlsson har sedan den 25 mars 1938 oavbrutet åtnjutit tjänstledighet på grund av sjukdom och torde enligt läkarutlåtande icke komma att i fortsättningen kunna återinträda i tjänst, men frågan om hennes pensionering kan icke nu bliva föremål för prövning, enär hon icke lyder under stadens pensionsreglemente utan det för statens pensionsanstalt gällande reglementet. Vad beträffar Sigrid Sandén torde hennes ålder lägga hinder i vägen för att hon skall vinna anställning såsom distriktssjuksköterska. Möjligen torde Lilly Kallin kunna efter genomgång av medicinalstyrelsen anordnad kompletteringskurs erhålla dylik anställning, därest icke även hennes ålder synes vara för hög. Helny Karlsson bör med säkerhet efter att hava erhållit kompetens såsom distriktssjuksköterska vinna dylik anställning.

Landstinget bidrager med stipendium till sjuksköterska, som genomgår omförmäld av medicinalstyrelsen anordnad kompletteringskurs. Kostnaderna i övrigt får sköterskan själv betala, möjligen kan hon erhålla bidrag från statsverket och från kommunen efter framställning härom.

Hälsovårdsnämnden har icke något att erinra emot, att stadsfullmäktige ansluta sig till av distriktsvårdsstyrelsen uppgjord plan för distriktsvård i Västerås, under förutsättning att organisationen genomföres alltefter det stadens sjuksköterskor avgå med pension eller erhålla kompetens såsom distriktssjuksköterskor.

N:o 24.

Ang. ordnande av distrikts-sjukvården i Västerås.

Hälsovårdsnämnden finner emellertid att landstingets bidrag till distriktssjuksköterskas tjänsterum är för lågt med hänsyn till de här i staden rådande hyreskostnaderna, varför hälsovårdsnämnden vill framhålla önskvärdheten av, att stadsfullmäktige måtte hemställa till landstinget att bidraga med högre belopp än som nu utgår.

Västerås den 9 januari 1939.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.
v. ordförande.

/O. Lundvall.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Distriktsvårdsstyrelsen i Västmanlands län, som efter uppdrag av landstinget, anordnat distriktsvård i länets kommuner och städer med högst 5 000 invånare jämlikt bestämmelserna i Kungl. kungörelsen den 28 juni 1935 angående statsbidrag till sådan vård (Sv. ffs. nr 428/1935) och den 26 juni 1936 (Sv. ffs. nr 323/1936) får härmed meddela, att styrelsen på grund av senare utkommen Kungl. kungörelse av den 10 juni 1938 (Sv. ffs. nr 407/1938) beslutat ingå till nästa års landsting med begäran att distriktsvård även måtte anordnas i städer med mer än 5 000 invånare, varigenom bland andra även Västerås stad skulle ingå i den utvidgade distriktsvården.

För vinnande av tid får distriktsvårdsstyrelsen för stadsfullmäktiges yttrande redan nu överlämna förslag till plan beträffande den utökade vården.

Distriktssköterskas tjänstgöring skall i allmänhet omfatta såväl upplysande och rådgivande verksamhet i avseende å barnavård, bostadsvård och hälsovård jämte övriga grenar av förebyggande vård, som ock all sådan sjukvård, som kan utövas i hemmen. Dock må hennes tjänstgöring kunna omfatta allenast viss eller vissa grenar av sådan vård, som här sagts.

Lön till sköterska utgår under år 1939 enligt innevarande års landstings beslut med 2.280 kronor pr år jämte 3 ålderstillägg à 180 kr. efter 3, 6 och 9 års tjänstgöring, vartill kommer fri bostad om 2 rum och kök (varav ett rum som tjänsterum) med värme, lyse och telefon jämte ersättning för hållande av möbler. Till kontanta lönen utgår statsbidrag med 1.000 kronor pr år och sköterska samt 100 kronor till respektive ålderstillägg.

Landstinget har som villkor för anordnande av denna vård uppsatt, att distriktet tillhandahåller och bekostar sköterskan föreskriven bostad med värme, lyse och telefon, men lämnar landstinget som bidrag till tjänsterummet ett belopp av 100 kronor pr år.

Inom sköterskas arbetsområde i stad beräknas ingå en folkmängd av 5.000. Då Västerås stad har ett invånarantal av drygt 35.000 personer, skulle här i staden erfordras 7 distriktssköterskor. Som emellertid särskild dispensärsköterska enligt av Kungl. Medicinalstyrelsen fastställd plan skall anställas

här i staden, beräknar styrelsen, då så gott som all dispensärvård därigenom avlastas distriktssköterskan, att i Västerås stad skulle behöva anställas sammanlagt 6 distriktssköterskor. N:o 24. *Ang. ordnande av distrikts-sjukvården i Västerås.*

Under åberopande av vad ovan framhållits får distriktsvårdsstyrelsen i Västmanlands län härmed hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att ansluta sig till anordnad distriktsvård i Västerås stad i enlighet med bilagd plan och gällande bestämmelser.

Instruktion för distriktssköterska jämte av Kungl. Medicinalstyrelsen fastställd plan bifogas.

Västerås den 6 december 1938.

För distriktsvårdsstyrelsen i Västmanlands län:

GUNNAR LARSSON.

/Uno Johansson.

N:o 25.

Drätselkammarens skrivelse ang. ordnande av folktandvården i Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti cirkulärskrivelse till bl. a. stadsfullmäktige i Västerås har distriktsvårdsstyrelsen i Västmanlands län med underrättelse, att 1938 års landsting beslutat att från och med år 1939 anordna folktandvård i länet i enlighet med därom utfärdade bestämmelser, hemställt om meddelande, huruvida Västerås stad vore villig ansluta sig till den planerade vården. Framställningen i fråga har remitterats till folkskolestyrelsen och drätselkammaren. Folkskolestyrelsen har den 17 nästlidne januari avgivit yttrande i ärendet.

Drätselkammaren får för sin del i ärendet anföra följande:

Om syftet med folktandvården och de fördelar, som därav beredas stadens invånare, kan icke mer än en mening råda, och drätselkammaren är för sin del av den åsikten, att staden bör medverka till anordnande av en dylik vård i Västerås. Den planerade folktandvården kommer dels att ersätta den nuvarande skoltandvården för barn dels ock att bereda möjlighet för vuxna att till billigt pris erhålla tandvård. Den distriktstandpoliklinik, som är avsedd att förläggas till Västerås, skulle emellertid icke allenast betjäna stadens invånare utan även befolkningen i en hel del kringliggande landskommuner, till-

N:o 25.
Ang. ordnande av folktandvården i Västerås.

hörande Västerås provinsialläkardistrikt. Då landstinget såsom villkor för vårdens anordnande föreskrivit, att vederbörande av vården berörda kommuner skola tillhandahålla erforderliga lokaler med värme och lyse, samt den här i staden planerade kliniken på grund av sin storlek kräver omfattande lokaler, är drätselkammaren icke för närvarande beredd att för stadsfullmäktige framlägga förslag till lokalfrågans ordnande. Ävenledes krävas underhandlingar med de i tandvårdsdistriktet ingående landskommunerna i och för träffande av uppgörelse om deras deltagande i kostnaderna för hållande av kliniklokaler. Drätselkammaren har emellertid tillsatt en särskild kommitté, som erhållit i uppdrag att inkomma med förslag till lämpliga lokaler och föra underhandlingar med landskommunerna. Det torde därför vara lämpligt, att stadsfullmäktige nu endast i princip uttala sig för stadens anslutning till förslaget om ordnande av folktandvården och att drätselkammaren sedermera inkommer med förslag till lokalfrågans ordnande. Drätselkammaren hemställer med anledning härav, att stadsfullmäktige ville besluta

att i princip ansluta sig till det föreliggande förslaget till anordnande av folktandvård inom staden ävensom att förklara sig för sin del icke hava något att erinra emot den av distriktsvårdsstyrelsen föreslagna indelningen i tandvårdsdistrikt.

Västerås den 2 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige till folkskolestyrelsen i och för dess yttrande överlämnat landstingets distriktsvårdsstyrelses förslag till ordnandet av folktandvården inom Västmanlands län får styrelsen härmed meddela, att den ej har något att erinra mot förslaget ifråga. Styrelsen anser det av flera skäl angeläget, att förslaget bringas till verkställighet snarast möjligt, helst fr. o. m. instundande höst. Föreståndaren för folkskolans tandklinik kommer nämligen att avgå från sin tjänst med utgången av innevarande termin, och då bleve det onödigt att återbesätta den tjänsten ens som ett provisorium, därest den nya tandvårdsorganisationen hunne bli klar till hösten.

Beträffande förläggningen av den föreslagna polikliniken för vuxna och barn önskar styrelsen framhålla betydelsen av ett centralt läge, varigenom tidsförlusterna för skolarbetet kunna i största möjliga grad nedbringas. Som

särskilt lämpligt område vill styrelsen nämna Herrgärdet med kringliggande trakt.

N:o 25. *Ang. ordnande av folktandvården i Västerås.*

Styrelsen önskar vidare framhålla önskvärdheten av att skilda väntrum anordnas för barn och vuxna.

Då skoltandvården hittills varit kostnadsfri, förväntas att denna förmån bibehålles även efter den nya ordningens tillämpning.

Västerås den 17 januari 1939.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

/Em. Granér.

Till Stadsfullmäktige i Västerås, Sala, Köping och Arboga samt Kommunalnämnderna i länets kommuner.

Innevarande års landsting har beslutat att från och med år 1939 anordna folktandvård i länet i enlighet med bestämmelserna i Kungl. kungörelsen den 3 juni 1938 angående statsbidrag till sådan vård samt uppdragit åt länets distriktsvårdsstyrelse att organisera och handhava ledningen av vården i fråga.

Syftet med folktandvården är att till rimligt pris bereda befolkningen, såväl barn som vuxna, möjlighet att dels främja, dels vidmakthålla tändernas fysiologiska uppgift som tuggorgan, dels ock bibehålla tänder och munhåla i friskt tillstånd, så att de ej bliva en infektionskälla för organismen i övrigt. Folktandvården är därför i huvudsak av konserverande beskaffenhet och avser i varje enskilt fall, så vitt möjligt, fullständig konserverande behandling av munhålan, inbegripet ersättning av förlorade tänder, där så för bettets funktionsduglighet erfordras.

Folktandvården står öppen för alla. Särskilt angeläget är, att tandvård beredes barnen. De krav barntandvården ställer äro av grundläggande betydelse för tandvårdsorganisationens uppbyggande. Rätten att åtnjuta folktandvård inträder från och med kalenderåret näst efter det, varunder barnet uppnått tre års ålder. Rätten till barntandvård tillkommer barnen till och med utgången av det kalenderår, varunder de fylla 15 år. Åt de vuxna beredes vård på för dem anslagen tid i den tur de anmäla sig och i mån av tillgängliga resurser.

Folktandvården tillgodoses dels genom *distriktstandpolikliniker,* dels genom vid *centrallasarettet anordnad centraltandpoliklinik.* Länet uppdelas i tandvårdsdistrikt enligt plan, som fastställes av Kungl. Medicinalstyrelsen, ettvart med fast tandpoliklinik med minst en tandläkare och en tandsköterska. Distrikten böra vara av den storleken, att däri ingå omkring 800 behandlingsbarn. Distriktstandläkaren är skyldig att tjänstgöra minst 1 900 timmar årligen, varav minst 1 000 timmar skola ägnas åt tandvård för barn.

N:o 25.

Ang. ordnande av folktandvården i Västerås.

Barntandvård skall meddelas mot en avgift av 5 kronor för barn och år. För fall, där två eller flera barn tillhörande samma familj äro anmälda till tandvård samtidigt, nedsättes de årliga avgifterna för andra barnet till 3 kronor och för tredje barnet till 2 kronor samt för ytterligare barn må avgifter icke uttagas.

Tandvård för vuxna meddelas mot en av Kungl. Maj:t fastställd taxa. Samtidigt vill styrelsen erinra om att enligt Kungl. kungörelsen den 3 juni 1938 (Sv. ffs. nr 360/1938) kommun, som anvisat till fattigvård ej hänförliga medel för bestridande av avgifter för folktandvård åt obemedlade vuxna, kan erhålla statsbidrag härtill med hälften av i sådant hänseende av kommunen havda kostnader.

För tandvården erforderliga inventarier och förbrukningsartiklar tillhandahållas av landstinget, vartill visst statsbidrag utgår.

Som villkor för anordnande av denna folktandvård har landstinget uppsatt, att erforderliga lokaler med värme och lyse till distriktstandpoliklinikerna tillhandahållas av respektive städer och kommuner, vilka lokaler skola godkännas av distriktsvårdsstyrelsen.

Distriktstandpoliklinikerna böra i regel bestå av kapprum, väntrum, ett eller flera operationsrum, beroende på antalet tandläkare i distriktet, laboratorium och steriliseringsrum samt vilrum. Skola två tandläkare sysselsättas, bör lokalen helst innehålla två operationsrum. Visserligen kunna två tandläkare arbeta inom samma operationsrum, om detta är tillräckligt stort, men det är givetvis att föredraga, om var och en har sitt arbetsrum.

Distriktsvårdsstyrelsen, som utarbetat förslag till länets indelning i tandvårdsdistrikt, bilägger härmed ett exemplar av detta förslag under anhållan, att stadsfullmäktige respektive kommunalnämnden benäget ville före den 1 februari 1939 till oss inkomma med yttrande över detta förslags lämplighet.

Då det ligger i folkhälsans intresse, att folktandvården inom länet kommer i gång så snart som möjligt, får distriktsvårdsstyrelsen samtidigt hemställa om Edert snara meddelande, huruvida Ni önskar erhålla folktandvård inom Edert distrikt på här ovan angivna villkor samt om möjligt uppgift om, när härför erforderliga lokaler kunna anskaffas.

Ytterligare upplysningar erhållas av distriktsvårdsstyrelsens sekreterare, kamreraren U. Johansson, landstingets expedition, Västerås.

Västerås den 6 december 1938.

För distriktsvårdsstyrelsen i Västmanlands län:

GUNNAR LARSSON.

Uno Johansson.

Distriktsindelning för folktandvården i Västmanlands län.

N:o 25. *Ang. ordnande av folktandvården i Västerås.*

Tandvårdsdistrikt: Provinsial- och stadsläkardistrikt	Tandvårdsdistrikt: Kommuner	Beräknat antal behandlingsbarn	Tandpolikliniken förlagd i	Tandpoliklinikens beskaffenhet och antalet befattningshavare
Västerås stadsläkaredistrikt ...	Västerås	5,300	Västerås	1 poliklinik vid centrallasarettet avsedd för vuxna och remissfall; *personal:* 2 tandläkare och 2 sköterskor.
Västerås provinsialläkardistrikt	Dingtuna			
„ „	Västerås-Barkarö			
„ „	Lillhärad			
„ „	Badelunda			
„ „	Irsta		Västerås	1 poliklinik i staden avsedd för vuxna och barn; *personal:* 5 tandläkare och 5 sköterskor.
„ „	Kärrbo			
„ „	Kungsåra			
„ „	Ängsö			
„ „	Skerike			
„ „	Skultuna			
„ „	Rytterne			
„ „	Säby			

N:o 26.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av kulvert jämte kaj vid Lillåmynningen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom drätselkammaren har sedan en längre tid diskuterats möjligheten att nedlägga kulvert i den ännu öppna delen av Lillån, vilket ur flera synpunkter måste anses lämpligt. Från början hade drätselkammaren vissa planer på att låta nedlägga kulvert även i den provisoriskt överbyggda delen av Lillån omedelbart söder om bangårdsområdet, men med hänsyn till att detta område eventuellt skall tilläggas nuvarande bangårdsområdet anser drätselkammaren icke lämpligt att för närvarande framlägga förslag till kulvert annat än i Lillåns sträckning från den punkt, där järnvägsspåret till kraftverket korsar Lillån och fram till utloppet i sjön. Den ursprungliga tanken att lägga kulverten i nuvarande Lillåfåran har även övergivits, sedan Arosbygdens Lantmannaförbund gjort framställning att inköpa ett tomtområde öster om siloanläggningen. Då ett förläggande av kulverten till den öster om Lillån utmed Aseas magasinstomt belägna trafikleden utan egentlig kostnadsökning låter sig göra, har drätselkammaren ansett denna anordning vara den lämpligaste lösningen. Genom igenfyllning av gamla flodfåran skulle öster om siloanläggningen ett sammanhängande tomtområde om cirka 1.300 kvadratmeter bliva tillgängligt. Kostnaden för själva kulvertanläggningen har av byggnadschefen beräknats till 59.850 kronor, varvid för igenfyllning av

N:o 26. *Ang. anordnande av kulvert jämte kaj vid Lillåmynningen.*

Lillåns gamla fåra erforderlig fyllningsmassa beräknats kunna kostnadsfritt stå att erhålla från grundgrävningsarbeten för nybyggnader i staden. I samband med kulvertnedläggningen har det emellertid ansetts lämpligt att bygga en enkel träkaj från nuvarande kajens slutpunkt tvärs över åmynningen och cirka 30 meter öster om densamma för en beräknad kostnad av 27.500 kronor, varigenom en del av den nuvarande förruttnade kajen bliver ersatt med ny. Den totala kostnaden för kulvert och kaj beräknas sålunda uppgå till 87.350 kronor. I denna kostnadssumma ingår emellertid icke kostnaden för en eventuell muddring utanför den nya kajen. Drätselkammaren har icke heller ansett behövligt att för närvarande räkna med någon muddring och äskar på grund härav icke något anslag härför. Beträffande finansieringen av anslaget till kulvert och kaj synes det drätselkammaren lämpligt, att anslaget förskotteras av tillgängliga medel och blir föremål för slutlig täckning efter förslag av drätselkammaren i samband med uppgörande av staten för nästkommande år.

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för nedläggande av kulvert och igenläggande av Lillån samt byggande av kaj i enlighet med drätselkammarens härovan angivna förslag ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag om 87.350 kronor att utgå av tillgängliga medel och bliva föremål för slutlig täckning efter förslag av drätselkammaren i samband med uppgörande av budgeten för år 1940.

Västerås den 2 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 27.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av tomt för magasin öster om silobyggnaden vid gamla hamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har uti särskild skrivelse denna dag till stadsfullmäktige äskat anslag till nedläggande av kulvert och igenläggande av Lillån, varigenom öster om Arosbygdens Lantmannaförbund kommer att erhållas ett

tomtområde om cirka 1.300 kvadratmeter. Förbundet har hos drätselkammaren anhållit att få inköpa ifrågavarande område för att därå uppföra en byggnad för lagring av spannmål och fodermedel. Därest stadsfullmäktige bifalla den förstnämnda framställningen har drätselkammaren för sin del icke något att erinra emot att den tomt, som därigenom uppkommer, får försäljas till Arosbygdens Lantmannaförbund. Drätselkammaren hemställer således, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 27. *Ang. försäljning av tomt för magasin öster om silobyggnaden vid gamla hamnen.*

att bemyndiga drätselkammaren att till Arosbygdens Lantmannaförbund försälja ett öster om förbundets siloanläggning befintliga område om cirka 1.300 kvadratmeter till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga.

Västerås den 2 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 28.

Kungl. Maj:ts brev ang. rätt för staden att överlåta viss donationsjord till landstinget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Här bifogade avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 27 januari 1939 angående tillstånd för Västerås stad att till Västmanlands läns landsting med äganderätt överlåta vissa områden av stadens donationsjord å östra utmarken får drätselkammaren härmed överlämna.

Västerås den 2 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 28.

Ang. rätt för staden att överlåta viss donationsjord till landstinget.

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

I en av länsstyrelsen i Västmanlands län med skrivelse den 9 december 1938 jämte yttrande av magistraten i Västerås överlämnad skrift har staden meddelat, att stadsfullmäktige den 25 augusti 1938 godkänt ett mellan stadens drätselkammare och Västmanlands läns landstings förvaltningsutskott träffat avtal, enligt vilket särskilda å en av stadsingenjören Gösta Attorp i november 1933 upprättad karta närmare angivna områden om tillhopa omkring 11,7 hektar — av donationsjords natur så när som på ett område av omkring 0,5 hektar — överlätes av staden för en köpesumma av 92.500 kronor och vissa villkor i övrigt till landstinget för tillgodoseende av dess behov av mark för utvidgning av dess å östra utmarken befintliga sjukvårdsanläggningar m. m.; och har staden anhållit om tillstånd att med äganderätt överlåta i överenskommelsen angivna områden i den mån de vore belägna å donationsjorden.

Häröver har kammarkollegiet den 7 januari 1939 avgivit utlåtande.

Kungl. Maj:t förklarar hinder från Kungl. Maj:ts och kronans sida icke möta för staden att till landstinget med äganderätt överlåta i ärendet angivna områden av stadens donationsjord i enlighet med den med landstinget därutinnan träffade överenskommelsen.

Såsom villkor härför föreskriver Kungl. Maj:t:

Det åligger staden att under den i avtalet angivna 25-årsperioden (1938—1962 årligen till den fond, som jämlikt brevet den 19 augusti 1914 angående tillstånd för staden Västerås att avhända sig vissa områden av stadens donationsjord och senare beslut bildats av medel, vilka influtit vid försäljning av sådan jord, inleverera ett belopp, motsvarande den del av den å köpeskillingen 92.500 kronor beräknade årliga annuiteten av 5.312 kronor, som belöper å den avhända donationsjorden, för förvaltning och disposition i enlighet med de för fonden i berörda brev meddelade bestämmelserna, dock med rätt för staden att, i likhet med vad som gäller om fondens avkastning i övrigt, förfoga över den del av den å donationsjorden belöpande annuiteten, som utgör ränta med undantag av 1/10 av sagda ränta, som skall tilläggas fonden.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela till kännedom. Avskrifter av denna ämbetsskrivelse tillställas kammarkollegiet, stadsfullmäktige och magistraten till kännedom.

Stockholm den 27 januari 1939.

ALBERT FORSLUND.

Gunnar Corin.

N:o 29.

Kungl. Maj:ts brev ang. konvertering av 1919 års obligationslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Bifogade avskrift av Kungl. Majts: brev den 27 januari 1939 med tillstånd för Västerås stad att för konvertering av ogulden del av 1919 års obligationslån upptaga ett lån å 2.289.000 kronor mot obligationer eller skuldförbindelser får drätselkammaren härmed överlämna.

Västerås den 2 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Västmanlands län med utlåtanden den 3 december 1938 jämte magistratens i Västerås yttrande överlämnad skrift har drätselkammaren i nämnda stad, under åberopande av stadsfullmäktiges å sammanträde den 27 oktober 1938 fattade beslut, anhållit om tillstånd för staden, som den 31 oktober 1919 erhållit Kungl. Maj:ts medgivande att upplägga ett på 40 års amortering ställt obligationslån, att för inlösen av vad som återstode oguldet å nämnda lån mot obligationer eller skuldförbindelser upptaga ett lån å två miljoner tvåhundraåttioniotusen kronor, att genom årliga avbetalningar gäldas inom den för slutamorteringen av det ursprungliga lånet bestämda tiden.

Efter anmodan har svenska stadsförbundets finansråd den 10 december 1938 yttrat sig i ärendet.

Kungl. Maj:t bifaller ansökningen.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela länsstyrelsen till kännedom och för vederbörandes underrättande.

Stockholm den 27 januari 1939.

ERNST WIGFORSS.

Birger Looström.

N:o 30.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en assistenttjänst å byggnadskontoret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade skrivelse till lönenämnden har den å stadens byggnadskontor anställde ingenjören Gust. Dahné gjort framställning om att uppföras på ordinarie stat. Drätselkammaren, som haft tillfälle att förberedelsevis behandla ärendet, får för sin del anföra.

Drätselkammaren får vitsorda de av ingenjör Dahné uti hans ovannämnda skrivelse lämnade uppgifterna angående anställningstid och löneförmåner. Den befattning, som ingenjör Dahné upprätthåller, synes under inga förhållanden kunna indragas och konstant behov av densamma kommer med all säkerhet att förefinnas i framtiden, även om viss omorganisation skulle komma att företagas å byggnadskontoret efter nuvarande byggnadschefens avgång. Den kommitté, som år 1934 utarbetade förslag till blivande organisation för byggnadskontoret, räknade därvid med att ett icke högskolebildat tekniskt biträde skulle anställas vid den föreslagna byggnadsingenjören-byggnadschefens sida. Såvitt man nu kan se, föreligga emellertid för framtiden så omfattande och viktiga arbeten, som ankomma på byggnadskontoret, att drätselkammaren för sin del håller före, att det tekniska biträdet bör utbytas mot en högskolebildad ingenjör. Drätselkammaren vill härutinnan endast nämna de stora gatu- och vägarbeten, som vänta på utförande, ävensom väntade ytterligare arbeten för hamnens räkning. Byggnadskontorets arbete kommer i framtiden givetvis icke att minska utan med all sannolikhet att betydligt öka. Med hänsyn till dessa förhållanden anser drätselkammaren skäligt, att å byggnadskontoret inrättas en befattning, vars innehavare skall vara högskolebildad ingenjör och vilken befattning förslagsvis bör benämnas *assistent å byggnadskontoret.* Då befattningens innehavare till tjänsteställningen närmast blir att jämföra med assistenterna å tekniska verken torde det vara rimligt, att tjänsten placeras i samma lönegrupp, d. v. s. lönegrupp 43 med en begynnelselön av 7.140 kronor och en slutlön av 8.256 kronor. Därest ingenjör Dahné, vilket är att förmoda, skulle utses till innehavare av den sålunda tillskapade befattningen, skulle en placering i lönegruppens första lönegrad tillgodose de av honom själv i skrivelsen angivna önskemålen. Att däremot vinna samma ändamål genom tjänstens uppförande i en lägre lönegrupp och tilldelande av personligt tillägg anser drätselkammaren olämpligt. Den merkostnad för innevarande år, som ett bifall till drätselkammarens förslag kommer att medföra, bör lämpligen bestridas ur årets förslagsanslag.

Drätselkammaren får med anledning av vad sålunda anförts hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 april 1939 inrätta en tjänst som assistent å byggnads-

kontoret, uppförd i 43 lönegruppen av den för Västerås stads befattningshavare gällande lönestaten;

att bemyndiga drätselkammaren att i vederbörlig ordning tillsätta tjänsten; samt

att anvisa erforderliga medel för bestridande av de höjda avlöningskostnaderna ur årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

N:o 30.
Ang. inrättande av en assistenttjänst å byggnadskontoret.

Västerås den 2 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Tjhelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade skrivelse till lönenämnden har ingenjören Gust Dahné framfört vissa önskemål beträffande sina anställningsförhållanden. Drätselkammaren, som beretts tillfälle taga del av skrivelsen, har tillstyrkt inrättande av en tjänst som assistent å byggnadskontoret i 43. lönegruppen av stadens lönestat. Lönenämnden får för sin del i ärendet anföra följande:

I likhet med drätselkammaren är lönenämnden av den åsikten, att en befattning som biträdande ingenjör å byggnadskontoret säkerligen allt framgent kommer att erfordras. Huruvida däremot denne befattningshavare nödvändigtvis behöver vara högskolebildad ingenjör, synes mera tveksamt. I varje fall anser lönenämnden lämpligare, att nu icke binda sig för en befattning, uppförd i en så pass hög lönegrupp, som drätselkammaren föreslagit. Därest det i framtiden skulle visa sig, att behov av så kvalificerad arbetskraft icke föreligger, är det givetvis en fördel, att befattningen som sådan är uppförd i en lägre lönegrupp. Ett sådant förfaringssätt hindrar naturligtvis icke, att, därest den person, som nu upprätthåller tjänsten, skulle utses till innehavare av den nyinrättade ordinarie befattningen, denne med hänsyn till sin högre utbildning och långa tjänstgöring hos staden tilldelas ett personligt lönetilllägg. Med hänsyn till vad sålunda anförts anser sig lönenämnden icke kunna tillstyrka drätselkammarens förslag utan vill för sin del förorda, att en ordinarie befattning som biträdande ingenjör å byggnadskontoret inrättas, uppförd i 35. lönegruppen, där begynnelselönen utgör 5.040 kronor och slutlönen 5.913 kronor. Att vid sådant förhållande bibehålla titeln assistent torde med hänsyn till att övriga assistentbefattningar äro uppförda i 43. lönegruppen icke vara följdriktigt. Lönenämnden vill föreslå, att den nya befattningen benämnes biträdande ingenjör.

Därest ingenjör Dahné, vilket är att förvänta, skulle erhålla den nya tjänsten, torde det med hänsyn till hans högre kompetens och långa tjänst-

N:o 30. *Ang. inrättande av en assistenttjänst å byggnadskontoret.*

göring vara skäligt, att han omedelbart tilldelas samtliga ålderstillägg, varom lönenämnden i sinom tid torde få anledning att fatta beslut, ävensom att han tillerkännes ett personligt lönetillägg av 1.200 kronor pr år. Ingenjör Dahnés lön, som för närvarande utgör 5 880 kronor, skulle vid sådant förhållande komma att uppgå till 7.113 kronor, varifrån avgår pensionsavgift.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får lönenämnden tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 april 1939 inrätta en ordinarie befattning som biträdande ingenjör å byggnadskontoret, uppförd i 35. lönegruppen av den för stadens befattningshavare gällande lönestaten;

att bemyndiga drätselkammaren att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen; samt

att, därest ingenjören Gust. Dahné skulle utses till innehavare av tjänsten, tilldela honom ett årligt personligt lönetillägg av 1.200 kronor.

Mot ovanstående beslut har reservation anförts av undertecknad Bäckman och ledamoten David Johansson till förmån för drätselkammarens förslag.

Västerås den 3 februari 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

Till Lönenämnden i Västerås.

Undertecknad anställdes som ingenjör vid byggnadschefskontoret härstädes i december 1917 mot en avlöning som torde rört sig om 300 kronor pr månad och som senare steg till 700 kronor pr månad samt nu efter den procentuella sänkningen som drabbade samtliga arvodestagare anställda hos staden, uppgår till 490 kronor pr månad.

Efter att hava avlagt fullständig avgångsexamen från dåvarande Chalmerska Tekniska Institutet inom väg- och vattenbyggnadsfacket hade jag under ett år tidigare varit anställd som arbetsledare vid Göteborgs stads gatu- och vägförvaltning. Praktiskt taget har alltså min verksamhet efter avlagda examen varit anknuten till denna stads förvaltning. Då jag under detta år uppnår 48 års ålder, har jag ansett det nödvändigt för mig, att genom denna framställning till lönenämnden söka få min anställning hos staden

mera tryggad än hittills och genom den av mig innehavda befattningens uppförande å ordinarie stat erhålla de förmåner, som äro stadens ordinarie befattningshavare tillerkända.

N:o 30.
Ang. inrättande av en assistenttjänst å byggnadskontoret.

I stadsfullmäktiges handlingar n:o 58/1934 hava särskilt tillsatta kommitterade angivit den organisation, som kommitterade tänkt sig av det nuvarande byggnadschefskontoret sedan den nuvarande innehavaren av byggnadschefsbefattningen med pension avgått, nämligen: en byggnadsingenjör i 48: I, ett tekniskt biträde åt denne å extra stat med ett arvode av 5.000 kronor och ett ritbiträde med ett arvode av 3.000 kronor i stället för som då angavs en byggmästare och ett tekniskt biträde.

Den dåvarande byggmästarbefattningen har numera ersatts av en verkmästarbefattning, men torde väl praktiskt taget arbetsuppgifterna vara desamma och verkmästarbefattningen kommer att bibehållas efter den nuvarande byggnadschefens avgång. Vissa rubbningar i den uppgjorda planen synas sålunda redan hava inträtt.

I anledning såväl härtill som ock till, vad jag redan tidigare anfört, har jag icke kunnat anse det förmätet av mig att hos lönenämnden ifrågasätta att den tekniska biträdesbefattningen uppföres på ordinarie stat — eventuellt med titel biträdande ingenjör — och att undertecknad genom drätselkammaren tilldelas befattningen i fråga.

I lönestatens 35 lönegrupp är begynnelselönen 5.040 kronor och slutlönen 5.913 kronor. Begynnelselönen ansluter sig alltså väl till det ifrågasatta arvodet å 5.000 kronor.

För min egen del har jag, dels med hänsyn till den högre kompetens på besättare, än som torde påkallas för det avsedda tekniska biträdet, dels ock med anledning av att jag praktiskt sköter såväl den tekniska- som ritbiträdesbefattningen, velat ifrågasätta ett personligt årligt lönetillägg å 1.200 kronor med rätt att därå uppbära pension. Förutsatt alltså: att en ordinarie befattning av den art och ingruppering i lönestaten, som jag angivit, inrättas, att jag omedelbart tillföres samtliga tre ålderstillägg samt att jag tillerkännes ett årligt personligt lönetillägg å 1.200 kronor skulle min årsavlöning komma att uppgå till 7.113 kronor.

Under hänvisning till det anförda får jag alltså vördsamt hemställa att lönenämnden ville besluta föreslå stadsfullmäktige dels att inrätta en ordinarie biträdande ingenjörsbefattning å byggnadschefskontoret i lönegrupp 35, dels ock att om undertecknad utses till befattningen i fråga tillerkänna mig ett årligt personligt lönetillägg å 1.200 kronor, ävensom att lönenämnden slutligen ville under ovan angivna förutsättning besluta omedelbart tilldela mig samtliga tre ålderstillägg i befattningen.

Orsaken till att jag med förbigående av drätselkammaren direkt till lönenämnden ställt denna min framställning är den, att jag upplysts om att representant för Västerås tjänstemannasällskap beretts tillfälle att fredagen den 25 innevarande månad framlägga sällskapets synpunkter beträffande dess ledamöters avlöningsförhållanden inför lönenämnden. En lika lydande framställning tillställes samtidigt drätselkammaren.

Västerås den 21 februari 1938.

Gust. Dahné.

N:o 31.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en tjänst som tekniskt biträde å stadsingenjörskontoret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden har i skrivelse till lönenämnden av den 31 december 1937 på anförda skäl föreslagit inrättande av en ny ordinarie tjänst i 34. lönegruppen, benämnd biträdande stadsingenjör och avsedd att ersätta det nuvarande å extra stat uppförda tekniska biträdet å stadsingenjörskontoret.

Lönenämnden har den 3 februari 1939 avgivit yttrande i ärendet.

Drätselkammaren ansluter sig för sin del till vad lönenämnden i sin skrivelse anfört, såväl i vad avser befattningens inrättande som ordinarie och dess placering i 35. lönegruppen, som även beträffande den av lönenämnden föreslagna titeln för ifrågavarande befattningshavare.

På grund härav hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar biträda vad lönenämnden uti sin ovanberörda skrivelse hemställt och föreslagit.

Västerås den 9 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade skrivelse till lönenämnden har byggnadsnämnden hemställt, att lönenämnden ville föranstalta om att å stadsingenjörskontoret inrättas en ny ordinarie tjänst i 34. lönegruppen, benämnd biträdande stadsingenjör och avsedd att ersätta det å extra stat uppförda biträdet med en avlöning av 5.000 kronor per år.

Vad först beträffar behovet av den ifrågavarande befattningen är lönenämnden liksom byggnadsnämnden övertygad om att detsamma kommer att bliva konstant. Under sådana förhållanden synes det även rimligt, att befattningen överföres till ordinarie och dess innehavare beredes den större trygghet, som en ordinarie anställning medför. Mot den nuvarande lönen för det tekniska biträdet synes dock lönegrupp 35 i stadens lönestat vara närmast jämförbar. Begynnelselönen utgör där 5.040 kronor och slutlönen

5.913 kronor. Såsom ytterligare skäl för att frångå byggnadsnämndens förslag om tjänstens inplacering i 34. lönegruppen vill lönenämnden framhålla, att, sedan byggnadsnämndens skrivelse inkom, den allmänna löneregleringen under 1938 genomförts, varigenom praktiskt taget alla tjänster uppflyttats åtminstone en lönegrupp. Lönenämnden finner därför rimligt, att befattningen placeras i 35. lönegruppen. Vad åter beträffar namnet å befattningen kan lönenämnden icke tillstyrka förslaget om att benämna tjänsten biträdande stadsingenjör. Då för tjänsten icke erfordras sådan utbildning, att vederbörande besitter kompetens som mätningsman i stad, samt den person, som nu upprätthåller tjänsten som tekniskt biträde och som förväntas bliva av byggnadsnämnden utsedd till innehavare av den nya ordinarie tjänsten, icke heller äger kompetens som mätningsman, synes benämningen biträdande stadsingenjör vara missvisande. Lönenämnden får för sin del föreslå, att den ordinarie befattning, som nu avses att inrättas, benämnes, liksom den nuvarande på extra stat, *tekniskt biträde* å stadsingenjörskontoret.

N:o 31. *Ang. inrättande av en tjänst som tekniskt biträde å stadsingenjörskontoret.*

Vidkommande slutligen byggnadsnämndens hemställan att ingenjör Lager, därest han erhåller befattningen, omedelbart uppflyttas i högsta lönegraden, torde stadsfullmäktige icke ha anledning att härutinnan fatta beslut, enär, enligt gällande bestämmelser, alla frågor om uppflyttning i högre lönegrad avgöras av lönenämnden. Byggnadsnämnden har sålunda att, sedan befattningen blivit tillsatt, till lönenämnden inkomma med eventuell framställning om tillgodoräknande av tjänstetid för erhållande av ålderstillägg.

Med hänvisning till ovanstående får lönenämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 april 1939 omändra den nuvarande å extra stat uppförda tjänsten som tekniskt biträde å stadsingenjörskontoret till en ordinarie tjänst med samma namn, uppförd i 35. lönegruppen av den för stadens befattningshavare gällande lönestaten; samt

att bemyndiga byggnadsnämnden att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Västerås den 3 februari 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

Thjelvar Hedberg.

Till Lönenämnden i Västerås stad.

Med anledning av ett av särskilda kommitterade för omorganisation av befattningarna å byggnadschefs- och stadsingenjörskontoren framlagt betän-

N:o 31. *Ang. inrättande av en tjänst som tekniskt biträde å stadsingenjörskontoret.*

kande beslöto stadsfullmäktige den 21 juni 1934 bland annat att å stadsingenjörskontoret från och med den 1 januari 1935 finge av byggnadsnämnden anställas ett tekniskt biträde med en avlöning å extra stat av 5.000 kronor årligen och ett ritbiträde med avlöning likaledes å extra stat av 3.000 kronor om året.

I byggnadsnämndens utgiftsstat för år 1936 liksom även för år 1937 finnes upptaget ett förslagsanslag å 2.000 kronor till extra biträden och för år 1937 dessutom för extra biträden för stadsplanearbeten ett anslag å 5.000 kronor. För år 1938 uppgår anslaget för extra biträden till 2.500 kronor och för extra biträden, särskilt avsedda för stadsplanearbetet, till 5.000 kronor.

Behovet av arbetskraft å stadsingenjörskontoret har sålunda stadigt ökats och det är särskilt med hänsyn till de omfattande stadsplanearbeten, som för flera år framåt förestå, att förvänta att behovet snarare skall stiga än sjunka.

Av de förutnämnda kommitterades betänkande framgår, att de föreslagna tekniska biträdena åt stadsingenjören icke avsetts bliva blott tillfälliga utan i anseende till vidlyftigheten av arbetet å stadsingenjörskontoret beräknats bliva ständiga.

Med anledning av det nu anförda och då det får anses vara i sin ordning att en tjänst, som med visshet kan beräknas bliva nödvändig och bestående för framtiden, uppföres å ordinarie stat, får byggnadsnämnden härmed hemställa, att lönenämnden ville föranstalta om att å stadsingenjörskontoret måtte inrättas en ny ordinarie tjänst, vars innehavare förslagsvis skulle benämnas biträdande stadsingenjör. Denna tjänst är avsedd att ersätta det å extra stat uppförda tekniska biträdet med en avlöning av 5.000 kronor om året.

Efter att hava tagit del av den utredning lönenämnden införskaffat i samband med den nu pågående allmänna översynen av stadens befattnigshavares löner får byggnadsnämnden föreslå, att den ifrågavarande tjänsten placeras i trettiofjärde lönegruppen.

För den händelse en dylik tjänst kommer att inrättas torde med all sannolikhet ingenjören Carl Theodor Lager vara en av de främsta aspiranterna på tjänsten. Denne har till byggnadsnämnden med begäran om vidarebefordran till lönenämnden ingivit en den 15 november 1937 dagtecknad skrivelse, som härmed överlämnas under vitsordande av vad däri anförts om Lagers hittillsvarande anställningsförhållanden.

Som Lager i sin tjänst kan lämnas gott vitsord, anser sig byggnadsnämnden redan nu kunna anhålla, att Lager, därest han skulle erhålla den föreslagna befattningen som biträdande stadsingenjör, omedelbart måtte uppflyttas i högsta lönegraden inom den lönegrupp, som må bliva bestämd för befattningen.

Västerås den 31 december 1937.

På byggnadsnämndens vägnar:

THORWALD BERGQUIST.

/Martin Lindheimer.

Till Lönenämnden i Västerås.

N:o 31.

Ang. inrättande av en tjänst som tekniskt biträde å stadsingenjörskontoret.

Undertecknad, anställd å stadsingenjörskontoret sedan oktober månad 1917, har från denna tid och till juni 1934 ej haft någon bestämd anställningsform hos byggnadsnämnden med avlöning bestämd vare sig i nämndens budget eller utgående arvode. Angivna dag beslutade stadsfullmäktige under § 118 i dess då förda protokoll "att som biträde åt stadsingenjören finge av byggnadsnämnden från och med januari 1935 anställas biträde med en årlig avlöning av 5.000 kronor å extra stat" och utsågs jag till innehavare av denna å extra stat upptagna befattning.

Första anställningsåret åtnjöt jag ett arvode av 350 kronor pr månad, vilket arvode sedermera höjdes till 400 kronor, och var icke föremål för den reducering å tillsammans 15 procent, som övriga arvodesinnehavare på sin tid fingo vidkännas.

Med kännedom om att lönenämnden står i begrepp att företaga en översyn av gällande lönestat, och i samband därmed kommer att behandla andra med lönestaten sammanhängande frågor, får jag vördsamt hemställa, att lönenämnden ville föreslå stadsfullmäktige, att å byggnadsnämndens stat inrätta en ordinarie befattning med placering i nuvarande grupp 41.

Då jag vågar förutsätta, att byggnadsnämnden i händelse av att en dylik befattning skulle inrättas, komme att utse mig till innehavare av densamma, får jag — ehuru rent personliga synpunkter icke borde sammanställas med den första delen av denna framställning — vördsamt vidare anföra följande.

Den nuvarande ordningen medför för mig, som uppnått 49 års ålder, stort osäkerhetstillstånd beträffande pension, då jag saknar pensionsrätt, vilken omständighet är desto betydelsefullare för mig, som har familj. Vad själva befattningen beträffar så torde utan vidare vara tydligt, att stadsingenjörskontorets arbetsuppgifter ej inom överskådlig tid komma att minska, utan hava sådan omfattning att befattningen är av behovet påkallad och att sålunda inga skäl längre borde föreligga för att ej göra densamma till ordinarie.

Förslaget om den ordinarie befattningens inplacering i lönegrupp 41 är gjort med hänsyn till, att den numera indragna biträdande stadsingenjörsbefattningen i lönehänseende var likvärdig med denna lönegrupp och att de mig numera tillkommande arbetsuppgifterna äro av minst lika kvalificerad art, som de, vilka tillkommo förutvarande innehavaren av denna post.

Slutligen får jag vördsamt, därest befattningen skulle inrättas och jag bleve innehavare av densamma, hemställa, att lönenämnden ville med hänsyn till min mångåriga tjänstgöring besluta omedelbart tillföra mig tre ålderstillägg samt rätt att räkna tjänsteår för pension från och med den 1 januari 1918.

Västerås den 15 november 1937.

Carl Th. Lager.

N:o 32.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en tjänst som ritare vid tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anledning av en framställning från vatten- och gasverksstyrelsen om inrättande av en ordinarie befattning som ritare vid stadens tekniska verk, har lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 februari 1939 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 april 1939 inrätta en dylik befattning, uppförd i 25. lönegruppen av stadens lönestat, samt bemyndiga vatten- och gasverksstyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Drätselkammaren, som tagit ärendet under övervägande, biträder för sin del förslaget, och får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla, vad lönenämnden i sin ovannämnda skrivelse föreslagit.

Västerås den 9 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen har uti här bifogade skrivelse av den 27 september 1938 hemställt, att lönenämnden ville tillstyrka inrättande av en ny ordinarie befattning som ritare vid tekniska verken, uppförd i 25. lönegruppen av stadens lönestat.

Sedan lönenämnden numera blivit övertygad om att en befattning som ritare torde vara nödvändig, vill nämnden icke motsätta sig inrättande av en ordinarie befattning. Vatten- och gasverksstyrelsens förslag, att befattningen skall jämställas med manligt kontorsbiträde av första klass föranleder icke heller någon erinran från lönenämndens sida. I staten för innevarande år finnes upptaget ett anslag med 3.000 kronor till avlönande av ritbiträde, och avlöningen i 25. lönegruppens första lönegrad utgör 3.240 kronor.

Lönenämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 april 1939 inrätta en ordinarie befattning som ritare hos

tekniska verken, uppförd i 25. lönegruppen av den för stadens befattningshavare gällande lönestaten; samt

N:o 32. *Ang. inrättande av en tjänst som ritare vid tekniska verken.*

att bemyndiga vatten- och gasverksstyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Västerås den 3 februari 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

Thjelvar Hedberg.

Till Lönenämnden i Västerås.

I skrivelse till lönenämnden av den 16 oktober 1936 föreslog vatten- och gasverksstyrelsen, att befattningen som ritare vid stadens tekniska verk borde upptagas på ordinarie stat. Såsom skäl härför anförde styrelsen, att ritningsarbetena vid verken voro av den omfattning, att en person ständigt var sysselsatt därmed. Lönenämnden beslöt emellertid att framställningen icke skulle till någon nämndens åtgärd föranleda. Då emellertid ifrågavarande befattning ej kan avskaffas, anser styrelsen att densamma lika väl som många andra befattningar bör upptagas i lönestaten. Enligt styrelsens förmenande bör man handla likartat vid bedömande av hithörande frågor, i annat fall kunna lätt vissa missförhållanden få insteg. Styrelsen tillåter sig därför återkomma med en förnyad framställning.

I förra skrivelsen föreslog styrelsen platsen inrangerad i lönegrupp 24, eller samma grupp som för manligt kontorsbiträde av första klass. Emellertid har som bekant under mellantiden lönereglering ägt rum, varvid tjänstemännen i denna grupp uppflyttats till grupp 25. Då styrelsen anser, att ritarebefattningen är likvärdig med berörda kontorsbiträdesbefattning, bör även befattningen som ritare intagas i grupp 25.

På grund av det anförda får styrelsen ånyo hemställa om lönenämndens prövning av föreliggande förslag samt att lönenämnden därefter ville överlämna detsamma till stadsfullmäktige.

Västerås den 27 september 1938.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 33.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättandet av ytterligare en tjänst som fattigvårdstillsyningsman.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan fattigvårdsstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige av den 5 oktober 1937 hemställt, att en nuvarande befattning som extra tillsyningsman hos fattigvårdsstyrelsen måtte inrättas som ordinarie befattning och inrymmas i lönegrupp 27 av stadens lönestat, har lönenämnden avgivit förberedande utlåtande i ärendet den 3 februari 1939 och därvid tillstyrkt bifall till fattigvårdsstyrelsens framställning med den ändring dock, att befattningen föreslagits placerad i 28. lönegruppen, varjämte lönenämnden hemställt om bemyndigande för fattigvårdsstyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, delar lönenämndens uppfattning och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 9 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lönenämnden får härmed överlämna bifogade framställning från fattigvårdsstyrelsen om inrättande av ytterligare en ordinarie befattning som tillsyningsman hos fattigvårdsstyrelsen och därvid anföra följande.

Genom beslut den 23 februari 1933 beslöto stadsfullmäktige bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att på extra stat anställa ytterligare en tillsyningsman med den avlöning, som enligt lönestaten gällde för fattigvårdstillsyningsman i första lönegraden. Av fattigvårdsstyrelsens bifogade framställning framgår, att behov av ifrågavarande befattningshavare alltjämt förefinnes, på grund varav grundad anledning nu synes föreligga, att överföra befattningen till ordinarie. Genom löneregleringen 1938 har tjänsten som fattigvårdstillsyningsman uppförts i 28. lönegruppen, och vid överföring av den nuvarande extra tillsyningsmannabefattningen på ordinarie stat bör befattningen givetvis hänföras till sagda lönegrupp.

Lönenämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 33.
Ang. inrättande av ytterligare en tjänst som fattigvårdstillsyningsman.

att den nuvarande befattningen som extra tillsyningsman hos fattigvårdsstyrelsen från och med den 1 april 1939 inrättas som ordinarie och inrymmes i lönegrupp 28 av den för stadens befattningshavare gällande lönestaten; samt

att fattigvårdsstyrelsen bemyndigas att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Västerås den 3 februari 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På framställning av fattigvårdsstyrelsen (stfm. handl. 1932 n:r 89) beslöto stadsfullmäktige den 23/2 1933 (stfm. prot. § 34) att berättiga fattigvårdsstyrelsen att tillsvidare på extra stat anställa en tillsyningsman vid fattigvårds- och barnavårdsbyrån. Under den tid av nära 5 år, som förflutit sedan dess, har erfarenheten ytterligare bekräftat, att denna tjänst är erforderlig. Innehavaren av befattningen har huvudsakligast att för fattigvårdens och barnavårdens räkning verkställa understödsbehovs- och hemortsrättsundersökningar och häröver upprätta protokoll, verkställa utredningar i mantalsskrivningsmål och ifråga om försumliga försörjare ävensom beträffande återkrav på utgiven fattigvård och samhällsvård m. m. Den omständigheten, att barnavårdens förvaltningstekniska verksamhet och handläggningen av mantalsskrivningsmålen m. m. förlagts till byrån, innebär ökat arbete även för denna gren av byråns arbetsuppgifter. Från och med 1 januari 1938 kommer den av riksdagen i år beslutade lagen om förskottering av underhållsbidrag till barn att föranleda ytterligare ökning av arbetet, detta även om någon avlastning från den egentliga fattig- och barnavården genom andra statliga åtgärder kommer att äga rum. Det bör även framhållas, att i med Västerås i storlekshänseende ungefär jämförliga städer äro nästan undantagslöst enbart för fattigvårdens räkning anställda minst två tillsyningsmän med motsvarande arbetsuppgifter.

På grund av vad sålunda anförts får fattigvårdsstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att befattningen som extra tillsyningsman hos fattigvårdsstyrelsen måtte inrättas

N:o 33.
Ang. inrättande av ytterligare en tjänst som fattigvårdstillsyningsman.

såsom ordinarie befattning och inrymmas i lönegrupp 27 i lönestat för Västerås stads befattningshavare.

Västerås den 5 oktober 1937.

För fattigvårdsstyrelsen:

ERNST ENOCHSSON,

/Axel Norén.

N:o 34.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättandet av en tjänst som förrådsman vid planteringarna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti framställning till stadsfullmäktige av den 22 september 1938, vilken sedermera kompletterats genom en skrivelse till lönenämnden av den 20 januari 1939, har planteringsnämnden på anförda skäl hemställt om inrättande från och med den 1 januari 1939 av en ordinarie befattning som förrådsman vid stadens planteringar med placering i lönegrupp 26 av stadens lönestat. Lönenämnden, som förehaft ärendet till förberedande behandling och avgivit yttrande den 3 februari 1939, har på anförda skäl ansett sig icke kunna tillstyrka bifall till planteringsnämndens ifrågavarande framställning.

Drätselkammaren delar för sin del de synpunkter, som av lönenämnden anförts, och anser sig icke heller kunna tillstyrka bifall till framställningen. Drätselkammaren hemställer på grund härav att stadsfullmäktige ville besluta

att lämna planteringsnämndens ifrågavarande framställning utan bifall.

Västerås den 9 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 34.

Ang. inrättande av en tjänst som förrådsman vid planteringarna.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 22 september 1938 har planteringsnämnden på anförda skäl hemställt om inrättande av en ordinarie befattning som förrådsman vid stadens planteringar med placering i lönegrupp 26 av stadens lönestat. Sedan lönenämnden med anledning av den knapphändiga utredningen i ärendet anhållit om komplettering i vissa avseenden, har från planteringsnämnden inkommit bifogade skrivelse av den 20 nästlidne januari.

Efter att hava tagit del av planteringsnämndens motivering för inrättande av den föreslagna befattningen, anser sig lönenämnden icke kunna för sin del tillstyrka bifall till framställningen. En befattning som den föreslagna synes lönenämnden icke vara av den art, att densamma bör uppföras på ordinarie stat, utan torde vara att hänföra till den kategori av befattningar, där regleringen av tjänstgöringsförhållandena sker genom kollektivavtal. Den person, som för närvarande upprätthåller tjänsten, synes ju även utan att komma på stat hava sysselsättning året om och kommer i egenskap av kommunalarbetare i åtnjutande av pension. Med anledning härav får lönenämnden hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att lämna planteringsnämndens ifrågavarande framställning utan bifall.

Västerås den 3 februari 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

Thjelvar Hedberg.

Till Lönenämnden i Västerås.

Sedan planteringsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 22 september 1938 hemställt om inrättande av en befattning som förrådsman vid stadens planteringar med placering i lönegrupp 26 av stadens lönestat, har lönenämnden, som erhållit nämnda skrivelse för yttrande, anhållit om fullständig utredning angående ifrågasatta befattningshavares sysselsättning vid olika årstider, angående nuvarande inkomster för den person, som avses skola erhålla befattningen, samt de skäl och synpunkter i övrigt, som kunde motivera inrättandet av en befattning som förrådsman.

Med anledning härav får planteringsnämnden anföra följande.

Befattningshavaren skall ägna den närmaste tillsynen över planteringarnas förrådsmaterial, redskap och dylikt. Han skall ständigt vara till hands för att lämna ut verktyg till arbetarna och tillse att dessa återlämnas i behörig ordning, så att redskapen icke genom vårdslöshet förfares. I synnerhet under våren och sommaren måste redskap utlämnas och emottagas vid olika tider.

Befattningshavaren skall utföra reparationer av redskap, dock icke i den

N:o 34. *Ang. inrättande av en tjänst som förrådsman vid planteringarna.*

mån det erfordras mera vidlyftiga sådana, enär dessa reparationer i regel utföras vid brandstationen. Vidare skall han utföra alla slöjdarbeten, såsom t. ex. tillverkning och reparation av härvar, härvpinnar m. m. Tillika skall han utföra filning av sågar, slipning av yxor och andra verktyg.

Befattningshavaren skall dessutom handhava den omedelbara vården och skötseln av lekattiraljen, som under de sista åren alltmer ökats. Han skall under sommarmånaderna öppna gungorna om morgnarna och låsa dem på kvällarna. Detta senare äger rum först klockan 21.

På grund av vad ovan anförts framgår det, att befattningshavaren under hela året kommer att ha full sysselsättning. Under vissa tider under våren och sommaren hinner han icke själv utföra allt det arbete, som åligger honom. Det kan förtjäna omnämnas, att under de sista tjugo åren en arbetare ständigt haft de åligganden, som nämnden tänkt sig för den föreslagne befattningshavaren. Det av nämnden framlagda förslaget innebär således ingenting nytt utan utgör endast en anordning för planteringarnas och befattningshavarens trygghet.

Det arbete, som nämnden tänkt sig för den föreslagna befattningshavaren, har sedan 1931 innehafts av Alrik Hagström. Denne uppbär en timlön av en krona 35 öre. För 2.400 arbetstimmar per år skulle inkomsten uppgå till 3.260 kronor. I denna arbetsinkomst ingår icke den ersättning, som han erhållit under sommarmånaderna för stängning av gungorna. Nämnden har tänkt sig, att ersättning härför även skulle utgå till den föreslagne befattningshavaren med visst belopp, beräknat efter hans nuvarande inkomst av detta arbete, som uppgått till något över 500 kronor per år.

Västerås den 20 januari 1939.

För planteringsnämnden:

GÖSTA LUNDBERG.

O. Lundvall.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Planteringsnämnden får härmed föreslå stadsfullmäktige att besluta om inrättande från och med den 1 januari 1939 av en befattning som förrådsman å planteringsnämndens ordinarie stat med placering i lönegrupp 26.

Såsom skäl härför tillåter sig planteringsnämnden anföra följande:

Förrådet vid stadens planteringar har ökats alltmer och för den, som skall hava hand om det, har det blivit en ansvarsfull syssla. Det har synts nämnden synnerligen lämpligt, att en befattningshavare som har detta åliggande uppföres på ordinarie stat och benämnes förrådsman. Befattningshavaren synes böra placeras i lönegrupp 26.

Planteringsnämnden hemställer alltså, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1939 en

befattning som förrådsman vid stadens planteringar måtte inrättas å ordinarie stat med placering i lönegrupp 26.

N:o 34. *Ang. inrättande av en tjänst som förrådsman vid planteringarna.*

Västerås den 22 september 1938.

För Planteringsnämnden:

AND. PERS.

O. Lundvall.

N:o 35.

Drätselkammarens skrivelse ang. löneuppflyttning för jordbruksförvaltaren.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige av den 3 februari 1939 på i skrivelsen anförda skäl föreslagit, att tjänsten som jordbruksförvaltare måtte uppflyttas i 46. lönegruppen av stadens lönestat, samt att denna uppflyttning skulle räknas från och med den 1 januari 1938. Lönenämnden har uti ett samma dag avgivet yttrande, med hänsyn till de nya sakskäl, som av lantegendomsnämnden numera anförts, förklarat sig icke vilja motsätta sig ett bifall till lantegendomsnämndens förslag, varvid lönenämnden dock föreslagit retroaktiv beräkning allenast från den 1 januari 1939.

Drätselkammaren, som tagit ärendet under övervägande, vill i likhet med lönenämnden icke heller motsätta sig ett bifall till förslaget men delar lönenämndens uppfattning, att uppflyttningen i högre lönegrupp bör räknas först från och med innevarande års början. På grund härav hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1939 uppflytta befattningen som jordbruksförvaltare i 46. lönegruppen av stadens lönestat.

Västerås den 9 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 35.

Ang. löneuppflyttning för jordbruksförvaltaren.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid den allmänna löneregleringen under 1938 blev tjänsten såsom jordbruksförvaltare icke föremål för uppflyttning i likhet med flertalet övriga av stadens befattningar. Lönenämnden hade för sin del ansett, att förvaltaren redan genom nu utgående lön vore väl betald i betraktande av de med tjänsten förenade arbetsuppgifternas beskaffenhet och det ansvar, som vore med tjänstens utövande förenat. Befattningen kom sålunda att kvarstå uti 45. lönegruppen av stadens lönestat.

Uti här bifogade skrivelse av den 3 innevarande februari har emellertid lantegendomsnämnden efter en utförlig motivering förslagit befattningens uppflyttning till 46. lönegruppen med retroaktiv beräkning från den 1 januari 1938. Lönenämnden har tagit del av vad lantegendomsnämnden sålunda anfört och vill med hänsyn till de nya realskäl, som numera från nämndens sida anförts, icke motsätta sig, att tjänsten som jordbruksförvaltare uppflyttas från 45. till 46. lönegruppen. Däremot anser lönenämnden icke bärande skäl föreligga för retroaktiv beräkning annat än från och med den 1 januari 1939.

Lönenämnden får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1939 uppflytta befattningen som jordbruksförvaltare i 46. lönegruppen av stadens lönestat.

Västerås den 3 februari 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid den lönereglering för stadens befattningshavare, som stadsfullmäktige beslöto den 30 juni 1938, erhöll förvaltaren av stadens lantegendomar icke uppflyttning i högre lönegrupp utan fick kvarstå i samma lönegrupp som tidigare.

Lantegendomsnämnden hade i yttrande över lönenämndens preliminära förslag angående översyn av lönestaten framhållit, att inför den allmänna löneförhöjning som så gott som undantagslöst föreslagits, men som ej innefattade förvaltarens löneförmåner ifrågasatte nämnden, huruvida det ej kunde anses skäligt att denna befattning, som ej endast innefattade lantbruket utan även stadens renhållning, även borde bliva bliva föremål för reglering uppåt med en lönegrupp.

Sedan förvaltaren nu hos lantegendomsnämnden hemställt, att nämnden måtte hos stadsfullmäktige göra framställning om förvaltarens uppflyttning från 45. lönegruppen till 46. lönegruppen i den för stadens befattningshavare

N:o 35.
Ang. löneuppflyttning för jordbruksförvaltaren.

gällande lönestaten och att denna uppflyttning måtte tillgodoräknas honom från och med den 1 januari 1938 i likhet med vad fallet varit för övriga befattningshavare, får lantegendomsnämnden anföra följande.

Sedan lönen för ifrågavarande befattning år 1929 reglerades, ha de befattningshavaren åliggande göromålen betydligt utvidgats. Såväl inom lantbruket som icke minst på renhållningsväsendets område har utvecklingen medfört en kraftig ökning av den arbetsbörda, som åvilar förvaltaren.

För att styrka att så är fallet vill lantegendomsnämnden peka på några särskilt framträdande, arbetsökande utvecklingspunkter inom förvaltarens arbetsområde.

Lantbruket:

Under år 1931 anlades svingården vid Nordanby med 100—150 djur.

Under år 1934 kom Emaus under lantbruksförvaltningen och i samband därmed flyttades ladugården från Kristiansborg till Emaus, varvid inköp och uppsättning av reaktionsfri nötkreatursbesättning verkställdes.

Under år 1937 inköpte staden Bjärby; om-, till- och nybyggnader därstädes, bl. a. uppförande av ett bostadshus för lantarbetarna, ha medfört mycket arbete, varjämte tillkommit av- och tillträdessyner med därav följande ekonomiska uppgörelser.

Renhållningsverket:

Sophämtningen har ökat från 71.745 kärl år 1929 till 122.450 år 1938, medan latrinkärlen däremot minskat med cirka 14.000 kärl. Den väldiga ökningen ifråga om antalet sopkärl, vilken ökning särskilt varit påfallande under de sista åren, och som torde komma att fortsätta med den stegrade byggnadsverksamheten, har erfordrat anställande av ytterligare personal och anskaffande av transportmedel, bl. a. lejning av bilar vid de tillfällen, då verkets egna transportmedel icke räckt till för att på ett såvitt möjligt tillfredsställande sätt ombesörja hämtningen.

Ökat arbete har ävenledes pålagts verket och dess föreståndare genom att den s. k. tippen under år 1931 överflyttades på renhållningsverket, varigenom avsevärd tid åtgått för att planlägga tippningen.

Sedan hälsovårdsnämnden beslutat, att nya sopkärl efter den 1 mars 1938 skulle vara av fastställd modell enligt fabrikatet Norba, har inköp och försäljning av dessa kärl skett genom renhållningsverket.

Lantegendomsnämnden vill uttala, att förvaltaren skött sin tjänst på ett mycket intresserat och omsorgsfullt sätt och med stadens bästa såsom ledmärke, vilket även tydligt framgår av de ekonomiska resultat, som lantbruket lämnat.

Förra årets översyn av lönestaten innebar, på några få undantag, en höjning av befattningshavarnas löner.

Med hänsyn till den ökade arbetsbördan, det intresserade och omsorgsfulla arbete, som förvaltaren nedlagt, samt den omständigheten, att förvaltaren icke kommit med bland de stadens chefstjänstemän, vilka under år 1938 erhållit löneförhöjning och detta för honom kan, även om det icke avsetts,

N:o 35. *Ang. löneuppflyttning för jordbruksförvaltaren.*

kännas såsom ett underskattande av hans förmåga att sköta sin befattning, får lantegendomsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att uppflytta förvaltaren i 46. lönegruppen och att denna uppflyttning måtte räknas från och med den 1 januari 1938 i likhet med vad som varit fallet beträffande övriga stadens befattningshavare.

Västerås den 3 februari 1939.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

O. Lundvall.

N:o 36.

Drätselkammarens skrivelse ang. värdesättning av bostad och bränsle för vissa befattningshavare år 1939.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 3 innevarande februari har lönenämnden framlagt förslag till värdesättning för år 1939 av vissa befattningshavare tillkommande naturaförmåner i enlighet med bestämmelserna i mom. 7 c av Allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av Västerås stads lönestater av åren 1921 och 1929; och får drätselkammaren, efter granskning av förslaget, förklara sig icke hava något att erinra emot detsamma. Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för år 1939 fastställa de uti lönenämndens ifrågavarande skrivelse angivna ersättningsbeloppen för värdet av vissa befattningshavare tillkommande bostads- och bränsleförmåner.

Västerås den 9 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 36.

Ang. värdesättning av bostad och bränsle för vissa befattningshavare år 1939.

Lönenämnden får härmed avgiva förslag till värdesättning av de vissa befattningshavare tillkommande naturaförmåner, för vilka enligt mom 7 C. av allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av Västerås stads lönestater ersättningen skall utgivas genom avdrag å lönen.

De hittills i detta hänseende gällande bestämmelserna hava antagits av stadsfullmäktige den 24 februari 1938. Då anledning icke föreligger att i någon punkt föreslå förändring i dessa bestämmelser, får lönenämnden föreslå, att desamma oförändrade fastställas att gälla under år 1939.

Lönenämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige måtte för år 1939 fastställa följande ersättningsbelopp, nämligen

för bostad i logement	kr.	180: —
för ett rum och kök	„	425: —
för två rum och kök	„	700: —
för tre rum och kök	„	1.000: —
för fyra rum och kök	„	1.250: —
för stadens jordbruksförvaltare tillhandahållen bostad om fem rum och kök jämte övriga förmåner	„	1.650: —

för fritt bränsle till

ett rum och kök	kr.	125: —
två rum och kök	„	175: —
tre rum och kök	„	220: —
fyra rum och kök	„	270: —

Västerås den 3 februari 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

Thjelvar Hedberg.

N:o 37.

Drätselkammarens skrivelse ang. värdesättning av beklädnadsförmån för vissa befattningshavare år 1939.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 3 innevarande februari har lönenämnden framlagt förslag till värdesättning för år 1939 av sådan beklädnadsförmån, som ingår i löneförmånerna för vissa av stadens befattningshavare, ävensom sådan ersättning för slitning av kläder, som av viss polispersonal kontant uppbäres; och får drätselkammaren, som tagit förslaget under övervägande, förklara sig icke hava något att erinra emot detsamma. Drätselkammaren hemställer alltså, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för år 1939 bestämma värdet av förmånen av fri beklädnad samt slitningsersättning till de i lönenämndens skrivelse omförmälda befattningshavarna till de belopp, som angivits i nämnda skrivelse.

Västerås den 9 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige bestämma årligen efter förslag av lönenämnden dels värdet av sådan beklädnadsförmån, som ingår i löneförmånerna för vissa stadens befattningshavare dels ock sådan ersättning för slitning av kläder, som må av viss polispersonal kontant uppbäras.

De hittills gällande ersättningsbeloppen hava fastställts av stadsfullmäktige den 24 februari 1938 och utgöra för en var av personalen vid polisverket 235 kronor, vid brandverket 190 kronor, vid renhållningsverket 60 kronor samt såsom slitningsersättning till kriminalkonstapel och kriminalöverkonstapel 235 kronor.

Då anledning saknas att för innevarande år frångå de sålunda fastställda beloppen, hemställer lönenämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att för år 1939 bestämma värdet av förmån av fri beklädnad för en var av personalen vid polisverket till 235 kronor, vid brandverket till 190 kronor och vid renhållningsverket till 60 kronor, samt slitningsersättning till kriminalkonstapel och kriminalöverkonstapel till 235 kronor.

N:o 37. *Ang. värdesättning av beklädnadsförmån för vissa befattningshavare år 1939.*

Västerås den 3 februari 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 38.

Drätselkammarens skrivelse ang dyrtidstillägg å äldre pensioner och understöd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 3 innevarande februari har lönenämnden föreslagit, att oförändrat dyrtidstillägg måtte för år 1939 utgå å vissa i skrivelsen närmare angivna pensioner och pensionsersättningar; och får drätselkammaren, som tagit förslaget under övervägande, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bifalla lönenämndens förslag i ärendet.

Västerås den 9 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enär den av stadsfullmäktige den 16 december 1929 antagna pensionsstaten för stadens befattningshavare icke är tillämplig i avseende å tidigare

N:o 38. *Ang. dyrtidstillägg å äldre pensioner och understöd.*

beviljade pensioner eller s. k. pensionsersättningar, hava å dessa utgående dyrtidstillägg tillsvidare måst bibehållas. Lönenämnden får med anledning härav föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta

att hittills gällande bestämmelser angående dyrtidstillägg å i ärendet omförmälda pensioner och pensionsersättningar skola gälla även under år 1939.

Västerås den 3 februari 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 39.

Drätselkammarens skrivelse ang. kommunala pensionstillägg åt viss lärarepersonal vid folkskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan folkskolestyrelsen uti särskilda skrivelser till stadsfullmäktige hemställt om beviljande av i Kungl. Kungörelsen den 26 november 1937 omförmäld personlig pensionsfyllnad till vissa lärare vid stadens folk- och småskolor, vilka avgått från sina befattningar med pension under förlidet år, har lönenämnden uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 3 februari 1939 avgivit förberedande utlåtande i ärendet, därvid lönenämnden på anförda skäl avstyrkt folkskolestyrelsens framställning. På förekommen anledning har lönenämnden tillika till behandling upptagit frågan om reducering av de kommunala tilläggspensioner, som beviljats lärare vid stadens folk- och småskolor, vilka avgått med pension före den 1 januari 1938, med anledning av de till sagda pensionstagare numera från staten utgående pensionsförhöjningarna.

Drätselkammaren, som tagit under övervägande vad folkskolestyrelsen och lönenämnden sålunda anfört, får under hänvisning till lönenämndens utförliga redogörelse och motivering ansluta sig till nämndens synpunkter, och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar biträda vad lönenämn-

den uti sin omförmälda skrivelse hemställt och föreslagit.

N:o 39.
Ang. kommunala pensionstillägg åt viss lärarepersonal vid folkskolan.

Västerås den 9 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Folkskolestyrelsen har uti skrivelse till stadsfullmäktige den 20 september 1938, med åberopande av Kungl. Kungörelsen den 26 november 1937 med vissa bestämmelser i anledning av ny lönereglering från och med den 1 januari 1938 för lärare vid folk- och småskolor, hemställt om beviljande av i berörda kungörelse omförmäld personlig pensionsfyllnad till folkskolläraren J. T. Næslund samt småskollärarinnorna Olga Norling och Elin Svensson. Uti skrivelse den 22 november 1938 har styrelsen sedermera på anförda skäl hemställt, att den personliga pensionsfyllnaden till Næslund måtte sättas till ett högre belopp, än i den förstnämnda skrivelsen angivits. Slutligen har styrelsen i skrivelse av den 3 december 1938 hemställt om beviljande av personlig pensionsfyllnad till folkskolläraren M. Wallander och småskollärarinnan Anna von Essen.

Lönenämnden, som förehaft ifrågavarande ärende, får med anledning därav anföra följande.

Sedan nytt avlöningsreglemente utfärdats för lärare vid folk- och småskolor, har Kungl. Maj:t den 17 juni 1938 utfärdat nytt tjänstepensionsreglemente för ifrågavarande befattningshavare, varigenom staten tillerkänt dessa befattningshavare pension, grundad på den numera i huvudsak helt från staten utgående avlöningen. De nya pensionsbestämmelserna äga tillämpning på lärare vid folk- och småskolor, vilka efter den 1 juli 1938 avgå med pension, varjämte reglementet med vissa modifikationer trätt i stället för de provisoriska bestämmelser angående pensionsvillkor, som gällt för lärare, som under första halvåret 1938 avgått från sina befattningar. För tiden före den 1 januari 1938 hava befattningshavare vid folk- och småskolor åtnjutit pension från staten enligt reglementet för statens pensionsanstalt, vilken pension varit ställd i relation till den i gällande författning fastställda kontanta minimiårsavlöningen och till beloppet varit avsevärt lägre än den hädanefter utgående, nyreglerade pensionen. Såsom utfyllnad till den statliga pensionen hava emellertid, särskilt i städerna, av vederbörande kommun beviljats kommunala tilläggspensioner, vilka i de olika kommunerna utgått efter synnerligen skiftande regler och rättsligt sett haft mycket olika karaktär. I Västerås ha sålunda regelmässigt beviljats kommunala tilläggspensioner, för vilka nedan närmare skall redogöras.

Genom ovan omförmälda Kungl. Kungörelse av den 26 november 1937 har

N:o 39.

Ang. kommunala pensionstillägg åt viss lärarepersonal vid folkskolan.

föreskrivits, att lärare, på vilka det nya avlöningsreglementet tillämpas och som omedelbart före den 1 januari 1938 innehade befattning som ordinarie folk- eller småskollärare, skall, då han avgår med pensionsrätt, av skoldistriktet erhålla *personlig pensionsfyllnad* med belopp motsvarande vad summan av de pensionsförmåner, som skulle tillkommit honom därest på honom alltjämt vore tillämpliga de omedelbart före den 1 januari 1938 *gällande statliga och kommunala bestämmelserna,* må överstiga summan av pensionsförmånerna enligt *de ändrade statliga pensionsbestämmelserna.*

Genom en Kungl. Kungörelse av den 17 juni 1938 har vidare föreskrivits, att lärare, som avgått före den 1 januari 1938 och som åtnjuta pension från statens pensionsanstalt, vilken ej avpassats enligt de nya reglerna, skola från och med den 1 januari 1938 av staten erhålla en viss *pensionsförhöjning* (s. k. förhöjning II).

Man får alltså i fortsättningen räkna med 3 olika grupper pensionstagare vid folk- och småskolor, nämligen

1) Sådana, som före den 1 januari 1938 avgått med pension. Dessa befattningshavare erhålla av staten viss *pensionsförhöjning.*

2) Sådana, som innehaft i nya avlöningsreglementet omförmälda befattningar före den 1 januari 1938 och efter den tiden pensionerats enligt de nya statliga reglerna. Dessa befattningshavare erhålla under vissa villkor av vderbörande kommun *personlig pensionsfyllnad.*

3) Sådana, som vunnit anställning efter den 1 januari 1938 och sedermera pensionerats. Dessa erhålla endast den nya statliga pensionen.

För bedömande av de föreliggande spörsmålen är det nödvändigt att något närmare beröra de regler, efter vilka kommunala tilläggspensioner i Västerås beviljats. Genom beslut den 31 maj 1928 *uttalade* sig stadsfullmäktige för sådana ändrade grunder för utbetalande av kommunal tilläggspension till befattningshavare vid folkskolan, att full pension skulle utgå med 65 procent å ett underlag bestående av ersättning för bostad och bränsle, övertidsläsning jämte dyrtidstillägg, samt avkortad dylik pension skulle beräknas efter vissa i beslutet närmare angivna grunder. Kommunala tilläggspensioner hava sedermera beviljats på grundval av förenämnda principbeslut och *efter ansökan och beslut av stadsfullmäktige i varje särskilt fall.* Förfarandet att från fall till fall avgöra frågor om beviljande av kommunal tilläggspension synes bekräfta, att stadsfullmäktiges ovan omförmälda beslut icke inneburit en generell utfästelse att under alla förhållanden utbetala dylik pension till avgående befattningshavare utan fastmera utgjort vissa till ledning för stadsfullmäktige själva angivna grunder, efter vilka beslut för framtiden lämpligen borde fattas i fråga om beviljande av kommunal tilläggspension. Ett sådant faktiskt läge, som i ovannämnda kungörelse förutsättes såsom villkor för utbetalande av personlig pensionsfyllnad synes sålunda icke föreligga. Den omständigheten att staden *faktiskt* alltid tillerkänt avgående lärare tilläggspension, ehuru ingen generell utfästelse därom funnits, torde icke kunna skapa en förutsättning för pensionsfyllnad åt *övriga* lärare. Då pensionsfyllnad endast får beviljas, om skyldighet därtill föreligger, synes staden i detta fall icke ha rätt att bevilja dylik pensionsfyllnad. Ifrågavarande uppfattning, som hävdas av lönenämnden, har understötts jämväl av Svenska Stadsförbundet, som haft tillfälle taga del av handlingarna i frågan. Lönenämnden håller sålunda före, att förutsätt-

N:o 39.

Ang. kommunala pensionstillägg åt viss lärarepersonal vid folkskolan.

ningarna för utbetalande i enlighet med Kungl. Kungörelsen den 26 november 1937 av *personlig pensionsfyllnad* till lärare, som avgå efter den 1 januari 1938, icke föreligga, och får av denna anledning avstyrka bifall till folkskolestyrelsens hemställan härutinnan.

Såsom ovan berörts hava lärare vid folk- och småskolor, vilka pensionerats enligt de äldre statliga pensionsbestämmelserna, av staten tillerkänts *pensionsförhöjning* från och med 1 januari 1938. Denna förhöjning utgör för manlig folkskollärare 240 kronor, för kvinnlig folkskollärare 360 kronor och för kvinnlig småskollärare 240 kronor, allt per år räknat, vartill kommer dyrtidstillägg. Folkskolestyrelsen har icke föreslagit, att de nu utgående kommunala tilläggspensionerna skola minskas med de från staten utgående pensionsförhöjningarna, men lönenämden har för sin del upptagit frågan till behandling och anser, att så bör ske. Vid statbehandlingen har även en sådan åtgärd förutsetts, i det nämligen de av folkskolestyrelsen upptagna pensionsanslagen minskats med en summa av förslagsvis 7.500 kronor. Vid behandlingen av Kungl. Majts proposition angående ändrade pensionsbestämmelser för lärare vid folk- och småskolor har bankoutskottet jämväl understrukit angelägenheten av att den kommunala pensioneringen på detta område, i den mån detta vore möjligt, snarast avvecklades. Så har även skett i en hel del städer, bl. a. i Eskilstuna. Ehuru i stadsfullmäktiges principbeslut den 31 maj 1928 angående ändrade grunder för utbetalande av kommunal tilläggspension icke uttryckligen stadgats, att de på grundval av detta principbeslut bestämda kommunala tilläggspensionerna skulle utgå under förutsättning av oförändrade grunder för den statliga pensioneringen, måste dock förutsättas, att ett sådant förbehåll varit avsett. Detta bekräftas även därav, att i förarbetena till ovannämnda principbeslut, där det räknats med den dåvarande statliga pensioneringen, uttryckligen hävdats, att pensioneringen för en befattningshavare vid folkskolan principiellt icke bör medföra större fördelar än en pensionering av en stadens annan befattningshavare i samma löneställning. Denna princip skulle ju frångås, om icke den kommunala tilläggspensionen minskades med den numera utgående statliga pensionsförhöjningen. Till yttermera visso må här anmärkas, att i samtliga fall under senare tid, då kommunal tilläggspension beviljats, reservation i en eller annan form gjorts för ändring i antagna normer för tilläggspensionens beräknande.

Då lönenämnden sålunda föreslår, att de nu utgående kommunala tilläggspensionerna minskas med den numera från staten utgående pensionsförhöjningen, sker detta även med hänsyn till att icke äldre lärare, som ej deltagit i den numera förlängda tjänstgöringen, skola erhålla högre pension än lärare, som hädanefter avgå. Emellertid torde för enkelhetens skull reduktionen icke böra omfatta dyrtidstillägget, som växlar med index, utan endast de fixa pensionsförhöjningarna, varjämte lönenämnden vill tillstyrka, att beslutet förklaras gälla från och med den 1 januari 1939.

Beträffande lärare vid högre folkskolan har ännu icke utfärdats några bestämmelser om statlig pensionsförhöjning till äldre pensionärer. Skulle emellertid så ske, anser lönenämnden att reduktion även därvidlag bör äga rum å den kommunala tilläggspensionen.

Lönenämnden får med anledning av vad sålunda anförts hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 39.
Ang. kommunala pensionstillägg åt viss lärarepersonal vid folkskolan.

att avslå folkskolestyrelsens framställningar om beviljande av personlig pensionsfyllnad till lärare vid folk- och småskolor, som avgått eller komma att avgå med pension från sina befattningar efter den 1 januari 1938; samt

att de kommunala tilläggspensioner, som med tillämpning av stadsfullmäktiges principbeslut den 31 maj 1928 beviljats lärare vid stadens folk- och småskolor, vilka avgått med pension före den 1 januari 1938, skola från och med den 1 januari 1939 årligen minskas med den från staten utgående pensionsförhöjningen, nämligen 240 kronor för folkskollärare, 360 kronor för folkskollärarinna samt 240 kronor för småskollärarinna.

Västerås den 3 februari 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt Kungl. Maj:ts kungörelse den 26/11 1937 (n:r 901) Med vissa bestämmelser i anledning av ny lönereglering för lärare vid folk- och småskolor skall lärare, som före den 1/1 1938 innehade befattning såsom ordinarie folk- eller småskollärare vara berättigad att vid avgång med pension av skoldistriktet erhålla personlig pensionsfyllnad med belopp motsvarande vad summan av de pensionsförmåner, däri inberäknat dyrtidstillägg och andra motsvarande tillägg, som skulle tillkommit honom, därest på honom alltjämt vore tillämpliga de omedelbart före den 1/1 1938 gällande statliga och kommunala bestämmelserna, må överstiga summan av pensionsförmånerna enligt de ändrade statliga pensionsbestämmelserna.

Med anledning härav har folkskolestyrelsen låtit verkställa en utredning i syfte att få klarhet i frågan, huruvida ovannämnda stadgande kunde ha till följd skyldighet för Västerås stad att utbetala personlig pensionsfyllnad till lärare vid folk- och småskolor, som avgå med pension och innehade ordinarie anställning före den 1/1 1938. Som framgår av bilagda utredning överstiger den pension, som utgick före den 1/1 1938 (summan av den statliga pensionen och den kommunala tilläggspensionen) den efter 1/7 1938 utgående statliga pensionen för manlig folkskollärare med kr. 154: 96 och för småskollärarinna med kr. 168: 40.

Härvid har räknats med den för 3:e kvartalet 1938 gällande dyrtidstilläggsprocenten. För kvinnlig folkskollärare är förhållandet det motsatta. Den efter den 1/7 1938 utgående statspensionen är större än summan av stats- och kommunpensionen före 1/1 1938.

N:o 39. *Ang. kommunala pensionstillägg åt viss lärarepersonal vid folkskolan.*

Med hänsyn till stadsfullmäktiges beslut den 31 maj 1938 rörande grunder för tilläggspension till lärare vid folk- och småskolor samt bestämmelserna i Kungl. Maj:ts ovannämnda kungörelse anser folkskolestyrelsen skyldighet föreligga för Västerås stad att utbetala personlig pensionsfyllnad till manlig folkskollärare och småskollärarinna, som avgår med pension fr. o. m. 1/7 1938 och innehade ord. tjänst före den 1/1 1938.

På grund härav får folkskolestyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige behagade bevilja personlig pensionsfyllnad till följande:

folkskollärarna J. T. Næslund fr. o. m. 1/7 1938. Næslund avgick från sin ord. lärartjänst den 1/7 1938 efter att ha tjänstgjort i Västerås sedan den 1/7 1904;

småskollärarinnan Olga Norling fr. o. m. 1/7 1938. Norling avgick med pension den 1/7 1938 efter att ha tjänstgjort i Västerås sedan 31/8 1899 samt

småskollärarinnan Elin Svensson fr. o. m. 1/1 1939. Svensson har beviljats avsked med pension fr. o. m. 1/1 1939 och har tjänstgjort i Västerås sedan 1/7 1904.

Västerås den 20/9 1938.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

Tablå över pensioner till lärare vid folk- och småskolor.

1. *Manlig folkskollärares pensionsförmåner före den 1/1 1938.*

a) Egentlig pension för år	2.250: —		
b) Pensionsförhöjning „ „	294: —		
c. Dyrtidstillägg för år enl. 3:e kvartalets index (17 %)	432: —	2.976: —	
d. Avgår familjepensionsavgift		75: —	2.901: —

2. *Kommunal tilläggspension enl. bestämmelserna före den 1/7 1938.*

a. Manlig folkskollärare ..	1.273: 96
Summa kronor	4.174: 96

N:o 39.

Ang. kommunala pensionstillägg åt viss lärarepersonal vid folkskolan.

3. *Manlig folkskollärares pensionsförmåner efter den 1/7 1938.*
 a. Egentlig pension för år 3.444: —
 b. Dyrtidstillägg för år enl. 3:e kvartalets index (17 %) 576: —
 Summa kronor 4.020: —
 Skillnad: 4.174: 96 — 4.020 = kr. 154: 96.

4. *Kvinnlig folkskollärares pensionsförmåner före den 1/1 1938.*
 a. Egentlig pension för år 1.875: —
 b. Pensionsförhöjning „ „ 237: —
 c. Dyrtidstillägg för år enl. 3:e kvartalets index (17 %) 348: — 2.460: —

5. *Kommunal tilläggspension enl. bestämmelserna. före den 1/7 1938.*
 a. Kvinnlig folkskollärare 953: 59
 Summa kronor 3.413: 59

6. *Kvinnlig folkskollärares pensionsförmåner efter den 1/7 1938.*
 a. Egentlig pension för år 3.240: —
 b. Dyrtidstillägg för år enl. 3:e kvartalets indextal (17 %) 540: —
 Summa kronor 3.780: —

Pensionen är alltså större efter den 1/7 1938 än summan av den statliga och kommunala pensionen före den 1/1 1938.

7. *Småskollärarinnas pensionsförmåner före den 1/1 1938.*
 a. Egentlig pension för år 1.237: 50
 b. Pensionsförhöjning „ „ 202: 50
 c. Dyrtidstillägg för år enl. 3:e kvartalets index (17 %) .. 300: — 1.740: —

8. *Kommunal tilläggspension enl. bestämmelserna före den 1/7 1938.*
 a. Småskollärarinna .. 672: 49
 Summa kronor 2.412: 49

9. *Småskollärarinnas pensionsförmåner efter den 1/7 1938.*
 a. Egentlig pension för år 1.920: —
 c. Dyrtidstillägg för år enl. 3:e kvartalets index (17 %) .. 324: — 2.244: —
 Skillnad: 2.412: 40 — 2.244 = kr. 168: 40.

Västerås den 20/9 1938.

Em. Granér.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 39.

Ang. kommunala pensionstillägg åt viss lärarepersonal vid folkskolan.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 20/9 1938 hemställde folkskolestyrelsen om personlig pensionsfyllnad till folkskollärare J. T. Næslund å kr. 154: 96 pr år. Detta belopp utgjorde skillnaden mellan å ena sidan de pensionsförmåner — statliga och kommunala — som skulle ha tillkommit honom, därest han avgått före den 1/1 1938, och å andra sidan den statliga pension som enligt av statens pensionsanstalt meddelad uppgift, skall till folkskollärare utgå efter den 1/7 1938. Ifrågavarande pension utgör 3.444 kronor, dyrtidstillägg därå enligt nuvarande indextal 676 kr. eller totalt 4.020 kr.

När så Næslunds pensionsbrev erhölls, visade det sig emellertid, att pensionen till honom i stället för uppgivna 3.444 kr. utgjorde blott 3.240 och inkl. dyrtidstillägget (kr. 550: 80) kr. 3.790: 80, alltså kr. 229: 20 mindre än som uppgivits. Anledningen härtill är att Næslunds pension ej beräknats på de löneförmåner, som utgå efter den 1/7 1938 för en lästid av 39 veckor utan enligt särskilda övergångsbestämmelser, gällande första halvåret 1938.

På grund av nämnda förhållande blir skillnaden för Næslunds vidkommande mellan pensionen enligt äldre och nyare bestämmelser icke kr. 154: 96 utan kr. 384: 16.

Med åberopande av bestämmelserna i mom. 6 b. av Kungl. Maj:ts kungörelse den 26/11 1937 (n:r 901) i anledning av ny lönereglering för lärare vid folk- och småskolor får folkskolestyrelsen hemställa, att folkskollärare J. T. Næslund beviljas personlig pensionsfyllnad med kr. 384: 16 pr år att utgå fr. o. m. 1/7 1938.

Västerås den 22/11 1938.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid folkskolestyrelsens sammanträde den 4 sistlidne november beviljades avsked med pension fr. o. m. 1/1 1939 till ord. folkskolläraren M. Vallander och ord. småskollärarinnan Anna von Essen. Med anledning härav får styrelsen under åberopande av sin skrivelse till stadsfullmäktige den 20 sistlidne september hemställa om pensionsfyllnad till Vallander med kr. 154: 96 och till von Essen med kr. 168: 40 pr år att utgå fr. o. m. ovannämnda dag.

Vallander har tjänstgjort vid Västerås folkskolor sedan 1/7 1904 och von Essen sedan 15/1 1922. Då hon dessförinnan tjänstgjort vid härvarande flickskolas förberedande avdelningar fr. o. m. höstterminen 1903 t. o. m. vår-

N:o 39. *Ang. kommunala pensionstillägg åt viss lärarepersonal vid folkskolan.*

terminen 1921, har styrelsen ansett, att denna tjänstgöring jämväl bör räknas henne tillgodo.

Västerås den 3/12 1938.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

N:o 40.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Västgötegatan och Hållgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade skrivelse av den 31 nästlidne januari, vilken för förberedande yttrande överlämnats till drätselkammaren, har vatten- och gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt om ett anslag av lånemedel med 6.750 kronor för anläggande av ledningar för vatten, avlopp och gas *dels* i Västgötegatan från ledningarnas nuvarande ändpunkt till Hållgatan *och dels* i sistnämnda gata mellan Västgötegatan och Storagatan.

Drätselkammaren, som tagit ärendet under övervägande, får för sin del tillstyrka bifall till styrelsens förslag och hemställer alltså, att stadsfullmäktige ville besluta

att för nedläggande av ledningar för vatten, avlopp och gas i Västgötegatan och Hållgatan i enlighet med vatten- och gasverksstyrelsens här ovan angivna förslag, ställa till styrelsens förfogande ett anslag om 6.750 kronor att utgå av lånemedel;

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om rätt för staden att få täcka ifrågavarande utgift genom upptagande av amorteringslån: samt

att bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet.

Västerås den 9 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 40.

Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Västgötegatan och Hållgatan.

Vid Hållgatan mellan Stora gatan och Västgötegatan är för närvarande en nybyggnad under uppförande, vilken skall erhålla ledningsanslutning till Hållgatan. Då vatten- och gasledningarna i denna gata dels äro av för små dimensioner och dels, liksom förhållandet även är med avloppet, synnerligen gamla och möjligen bristfälliga, avloppet därjämte måste ligga på större djup än vad nu är fallet, böra nya ledningar nedläggas. Det har också ifrågasatts att Hållgatan skall permanentas, men innan detta sker böra ledningarna vara ordnade på sådant sätt, att gatan sedermera ej behöver rubbas.

Anslutning skulle ske till ledningarnas nuvarande slutpunkt i Västgötegatan, belägen 25 m. öster om Hållgatan.

Anläggningskostnaden är beräknad till 8.300 kr., enskilda bidraget uppgår till 1.550 kr., och bliver alltså stadens andel 6.750 kr.

På grund av det anförda och då anläggningen lämnar ett för staden tillfredsställande ekonomiskt resultat hemställer styrelsen,

att stadsfullmäktige ville av lånemedel anvisa ett anslag av 6.750 kr. för anläggande av ledningar för vatten, avlopp och gas dels i Västgötegatan från ledningarnas nuvarande ändpunkt till Hållgatan och dels i sistnämnda gata mellan Västgötegatan och Stora gatan.

Västerås den 31 januari 1939.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 41.

Drätselkammarens skrivelse ang. byggnadsförbud för kvarteren Nimrod och Nestor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 1 innevarande februari har byggnadsnämnden, med förmälan att nämnden hade för avsikt att inom närmaste framtiden uppgöra förslag till ändring av stadsplanen och stadsplanebestämmelser för kvarteren Nimrod och Nestor, hemställt, att stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet göra framställning om förbud mot nybyggnad inom ifrågavarande kvarter intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om ifrågasatt ändring av stadsplanen för berörda del av staden, dock högst till den 1 februari 1940.

Drätselkammaren får, efter i ärendet verkställd utredning, för sin del tillstyrka bifall till byggnadsnämndens ovannämnda hemställan och föreslår sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta

att hos Konungens befallningshavande i länet göra framställning om förbud mot nybyggnad inom kvarteren Nimrod och Nestor intill dess fullmäktige fattat beslut om ifrågasatt ändring av stadsplanen för berörda del av staden, dock högst till den 1 februari 1940.

Västerås den 9 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På framställning av byggnadsnämnden beslöto stadsfullmäktige den 30 juni 1938 att för genomförande av stadsplaneändring avseende bland annat en breddning av Vasagatan begära förbud mot nybyggnad inom vissa kvarter utefter Vasagatan bland dem kvarteret Nimrod intill den 1 januari 1939. Denna framställning bifölls av Konungens befallningshavande genom resolution den 23 augusti 1938.

N:o 41. *Ang. byggnadsförbud för kv. Nimrod och Nestor.*

Det sedermera framlagda stadsplaneförslaget, vilket antogs av stadsfullmäktige den 27 oktober 1938, omfattade bland annat samtliga kvarter vid Vasagatan från Smedjegatan i norr till Munkgatan i söder. Förslaget kom sålunda icke att beröra de söder om Munkgatan vid Vasagatan belägna kvarteren Nimrod och Nestor.

Byggnadsnämnden har för avsikt att inom närmaste framtiden uppgöra förslag till ändring av stadsplanen och stadsplanebestämmelser för kvarteren Nimrod och Nestor i syfte att kunna genomföra en fortsatt breddning av Vasagatan söder om Munkgatan.

För ett byggnadsförbud inom kvarteret Nestor talar dessutom att rådhuskommittén för närvarande är sysselsatt med undersökningar huruvida icke — med bibehållande av nuvarande rådhuset i ändrat skick — en förvaltningsbyggnad för staden kunde förläggas till kvarteret ifråga.

Byggnadsnämnden får i anledning härav hemställa.

att stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet göra framställning om förbud mot nybyggnad inom kvarteren Nimrod och Nestor intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om ifrågasatt ändring av stadsplanen för berörda del av staden, dock högst till den 1 februari 1940.

Västerås den 1 februari 1939.

På byggnadsnämndens vägnar:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

/Martin Lindheimer.

N:o 42.

Drätselkammarens skrivelse ang. överskridande av anslag till oljekaj vid djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade skrivelse till stadsfullmäktige av den 3 nästlidne januari har hamnstyrelsen anmält, att det av stadsfullmäktige tidigare beviljade anslaget å 87.000 kronor för anordnande av en oljekaj öster om djuphamnen komme att överskridas, ävensom hemställt, att stadsfullmäktige, oaktat styrelsen icke ännu vore beredd att precisera sina ytterligare anslagskrav, måtte godkänna att byggnadsarbetena likväl igångsatts.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, hemställer för sin del att stadsfullmäktige måtte besluta

att lägga hamnstyrelsens ifrågavarande anmälan till handlingarna; samt

att godkänna styrelsens åtgärd att igångsätta byggnadsarbetena.

Västerås den 9 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Tjelvar Hedberg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige i enlighet med hamnstyrelsens förslag och drätselkammarens tillstyrkan till hamnstyrelsens förfogande ställt ett anslag å 87.000 kronor för anordnande av en oljekaj öster om djuphamnen, får hamnstyrelsen härigenom anmäla, att detta anslag kommer att överskridas.

Hamnstyrelsen har nämligen efter infordrande av anbud å anläggningen icke erhållit något lägre antagbart anbud än å 77.000 kronor för kajen och cirka 32.500 kronor för muddringen eller sålunda tillhopa cirka 109.500 kronor.

Anledningen till att kostnaderna icke kunnat hållas inom ramen för den begärda, av byggnadschefen beräknade kostnadssumman, framgår av byggnadschefens här bifogade skrivelse.

Hamnstyrelsen är emellertid icke för närvarande beredd att inkomma med

begäran om ytterligare anslag, enär den slutliga kostnadssumman med hänsyn till muddringskostnaderna icke nu kan exakt angivas, men anhåller hamnstyrelsen, att stadsfullmäktige måtte godkänna, att byggnadsarbetena likväl igångsatts.

N:o 42. *Ang. överskridande av anslag till oljekaj vid djupkamnen.*

Västerås den 3 januari 1939.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

O. Lundvall.

Till Hamnstyrelsen i Västerås.

Första förslaget till oljekaj vid stadens djuphamn förelåg den 10/6 1938. Det avsåg en 70 meter lång järnspåntkaj avsedd för ett vattendjup av fyra meter under lågvattenytan och kostnadsförslaget slutade på en summa av 65.000 kronor.

Sedan meddelande inkommit att fartygen kunde förväntas erhålla en längd av 72 meter med ett djupgående av fem meter justerades kostnadsförslaget den 16/6 med hänsyn till de nya fordringarna och steg därmed till 87.000 kronor. Fullständiga ritningar förelågo icke vid dessa i viss mån preliminära kostnadsförslags upprättande utan gjordes vissa antaganden om grundens beskaffenhet och efterhördes det ungefärliga priset å järnspånt av enkel kvalitet.

När sedan arbetet skulle utbjudas på entreprenad gjordes dels en borrundersökning i detalj, dels upprättades fullständiga ritningar på grundval av de i detalj utförda beräkningar av jordtryck och dragkrafter i kajförankringarna som av mig dagtecknats den 26 /9 1938 och även i samband med bestämmandet av stålsorten i sponten korrigerats den 14/11 s. å. Vid det slutgiltiga förslaget ökades det möjliga muddringsdjupet till fem och en tredjedels meter under Mälarens medelvattenyta.

Vid granskningen av de inkomna anbuden och de därmed framkomna definitiva prisen å materielen befanns att nettoutgiften för den sålunda beskrivna och konstruerade kajen minst utgjorde 101.874 kronor i enlighet med den av mig den 29/12 gjorda och till hamnstyrelsen överlämnade sammanställning som därför är att betrakta såsom slutlig kostnadsuppgift.

Med hänsyn till de extra risker som alltid måste vara förbundna med kajbyggnader anser jag att det av A.-B. Skånska Cementgjuteriet avgivna anbudet är normalt.

Västerås den 3/2 1939.

GÖSTA SMITT.

N:o 43.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av en sophämtningsbil för renhållningsverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan lantegendomsnämnden uti här bifogade skrivelse till stadsfullmäktige av den 3 innevarande februari på anförda skäl hemställt om ett anslag av 8.000 kronor för bestridande av kostnaderna för anskaffande av en sophämtningsbil för renhållningsverkets behov, får drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, tillstyrka bifall till förslaget och hemställer alltså, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anskaffande av en sophämtningsbil för renhållningsverkets behov ställa till lantegendomsnämndens förfogande ett anslag å 8.000 kronor att utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 9 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med den starka ökning av antalet fastigheter icke blott i de centrala delarna av staden utan även inom dess ytterområden följer ett ökat behov av transportmedel för bortskaffande av avfallet från fastigheterna. För att sophämtningen skall kunna utföras i den omfattning, som renhållningsstadgan föreskriver och i enlighet med den av lantegendomsnämnden uppgjorda planen måste för renhållningsverkets räkning snarast möjligt anskaffas ytterligare en sophämtningsbil med anordning för tippning av flaket.

Kostnaderna för en sådan bil uppgå enligt infordrade anbud till 8.000 kr.

Lantegendomsnämnden får därför hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för bestridande av kostnaderna för anskaffande av en sophämtningsbil för ren-

hållningsverkets behov anvisa ett belopp av 8.000 kronor.

N:o 43.
Ang. inköp av en sophämtningsbil för renhållningsverket.

Västerås den 3 februari 1939.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

O. Lundvall.

N:o 44.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av tomtmark i kv. Klara.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Förslag har väckts om sådan ändrad tomtindelning inom kvarteret Klara, att av nuvarande tomten n:r 2 samt av de staden tillhöriga tomterna n:ris 7 och 8 samt av stadsägan n:r 52 och del av Gamla Bryggerigatan skulle bildas en ny tomt med fasad mot Bondegatan. Den staden tillhöriga marken, som skall ingå uti ifrågavarande tomt, utgör cirka 545 kvadratmeter.

Som spekulant hos drätselkammaren anmält sig å stadens andel av den blivande tomten samt drätselkammaren icke äger stadsfullmäktiges bemyndigande att sälja marken, får drätselkammaren härmed hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som kammaren kan finna vara för staden antagliga försälja staden tillhörig mark, som på sätt här ovan angivits skall tillsammans med annan mark bilda en ny tomt inom kvarteret Klara.

Västerås den 9 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 45.

Beredningsutskottets förslag till val av interimstyrelse för den kommunala flickskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 26 nästlidne januari beslutat omorganisera Västerås Högre Elementarläroverk för flickor till kommunal flickskola samt uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till interimsstyrelse på sex personer för skolan, får beredningsutskottet härmed anföra. Enligt gällande stadgar för kommunala flickskolor skall ordinarie styrelse bestå av, förutom föreståndarinnan vid skolan, minst fyra ledamöter, därav minst två kvinnor. Beredningsutskottet anser lämpligt, att jämväl i fråga om interimsstyrelsen samma bestämmelser beaktas, och att sålunda i densamma inväljas två kvinnor.

Till ledamöter i interimsstyrelsen föreslås följande personer:

Fru Agnes Söderquist, barnavårdsombudet fru Karin Ström, rektorn Hjalmar Thyresson, brandförmannen Ernst Johansson, folkskolläraren David Sjöholm och redaktionssekreteraren Sven Strömblad.

Till sammankallande får beredningsutskottet föreslå herr Thyresson.

Västerås den 8 februari 1939.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 46.

Drätselkammarens skrivelse ang. köp av Gideonsbergs egendom.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed förelägga stadsfullmäktige ett förslag till inköp av Gideonsbergs egendom och i ärendet anföra följande.

Sedan lång tid tillbaka har drätselkammaren varit intresserad av att för stadens räkning förvärva egendomen. Dess läge, särskilt dess södra del, som skjuter in som en kil mellan Emausområdet i öster och Hoffsta i väster, gör att egendomen åtminstone i denna del ligger lämpligt till för en omedelbar bebyggelse, som naturligt kommer att ansluta sig till kringliggande bebyggelse. Man kan därför icke bortse från den möjligheten att privata personer eller företag skulle hava intresse att exploatera egendomen. Skulle så ske, föreligga vissa risker för att exploateringen sker på ett mot stadens intressen icke överensstämmande sätt. Ur alla synpunkter lämpligast torde därför vara, att staden själv bleve i tillfälle att bestämma över egendomens användning. Drätselkammaren har med dessa synpunkter för ögonen vid ett flertal tillfällen fört underhandlingar med ägarna angående förvärv av egendomen. Fastigheten äges av ett sterbhus med flera delägare, och tidigare har något bindande anbud från samtliga delägare icke stått att erhålla. Sedan sterbhusdelägarna numera emellertid enat sig om försäljning, har drätselkammaren träffat preliminärt avtal om inköp av egendomen för ett pris av 340.000 kronor. Egendomen, som består av stadsägorna 1646—1649 jämte tre därifrån avstyckade, icke särskilt lagfarna stadsägor, innehåller cirka 38 hektar.

På sätt här ovan antytts, kan, därest staden icke i tid försäkrar sig om egendomen, ett privat exploaterande komma att ske i strid mot stadens intressen. Härtill må dock anmärkas, att staden genom bestämmelserna i stadsplanelagen och byggnadsstadgan samt genom de villkor, som kunna föreskrivas för ledningars framdragande, torde äga icke oväsentliga möjligheter att lämpa bebyggelsen efter sina egna önskningar. Den södra delen av egendomen ligger så till, att den torde inom allra närmaste framtiden kunna uppdelas i tomter för försäljning, och priset på egendomen synes, såvitt man nu kan bedöma, icke behöva medföra några oskäliga tomtpriser vid en exploatering genom stadens försorg. Den norra delen av egendomen torde emellertid icke inom lång tid kunna med fördel exploateras utan får väl lämpligen tillsvidare inordnas under stadens lantbruk, vilket ur lägesynpunkt icke möter några svårigheter, eller ock utarrenderas. Vid sitt tillstyrkande av köp av egendomen har drätselkammaren även beaktat, att en blivande ändrad sträckning av Kopparbergsvägen kan komma att för staden medföra betydande lösningsplikt till mark, därest egendomen icke är i stadens hand. Drätselkammaren har emellertid varit synnerligen tveksam med hänsyn till det höga pris, som egendomen betingar. Vid vägande för och emot av olika skäl har kammaren emellertid an-

N:o 46.
Ang. köp av Gideonsbergs egendom.

sett, att ett köp av egendomen kan försvaras och får för sin del tillstyrka ett inköp för den överenskomna köpeskillingen av 340.000 kronor. Det må här anmärkas, att nuvarande arrendekontraktet utlöper den 14 nästkommande mars, att egendomens åbyggnader, som samtliga äro föråldrade, till större delen äro uthyrda och lämna en, om även blygsam, inkomst, samt att egendomen besväras, förutom av en inteckning för kraftledningsservitut, av penninginteckningar för tillhopa 55.000 kronor. Beträffande finansieringen av köpet torde det vara lämpligt, att erforderligt anslag beviljas av reserverade köpeskillingsmedel.

Drätselkammaren får med hänvisning till vad sålunda anförts hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för en köpeskilling av 340.000 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel och i övrigt i huvudsaklig överensstämmelse med här ovan omförmälda preliminära köpekontrakt inköpa Gideonsbergs egendom; samt

att bemyndiga drätselkammaren att vidtaga alla åtgärder, som från stadens sida erfordras för köpets fullföljande.

Västerås den 9 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 47.

Drätselkammarens skrivelse ang. köp av Lundby egendom.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed anmäla, att kammaren med ägarna av Lundby egendom med underlydande i Badelunda socken under förutsättning av stadsfullmäktiges bifall träffat avtal om inköp av egendomen för stadens räkning och får på grund härav underställa ärendet stadsfullmäktiges prövning och i anslutning härtill anföra.

Erfarenheten har visat, att en bebyggelse, som, mer eller mindre oreglerad, tillåtes uppkomma i omedelbar närhet intill en stad, förr eller senare kommer att för staden medföra olägenheter och kostnader. Under de senaste åren ha sålunda från Lundby egendom försålts tomter i tämligen stor utsträckning och köpare till dessa äro till större delen personer, som hava sin egentliga sysselsättning förlagd till staden. Det har därför synts drätselkammaren vara ett önskemål, att staden kunde förskaffa sig möjlighet att reglera denna bebyggelse och eventuellt tills vidare avbryta densamma. Ävenså har det ansetts förmånligt, om staden redan nu kunde förvärva hela Lundby egendom för att i god tid förskaffa sig bestämmanderätten över de markområden, som i öster gränsa närmast intill stadsområdet. En möjlighet härför har givits, sedan underhandlingar med egendomens ägare lett till preliminär överenskommelse om inköp av hela egendomen för ett pris av 460.000 kronor.

I köpet ingå ett mantal Lundby n:r 1, ett mantal Lundby n:r 2, ½ mantal Årby n:r 1 och ¼ mantal Årby n:r 2 jämte andel i Gryta utjord, ävensom den till Danviks hospital donerade egendomen ½ mantal Lundby n:r 3, som säljarna förbundit sig inlösa och överlåta till staden. Den totala arealen av de i försäljningen ingående fastigheterna utgör cirka 225 hektar och köpeskillingen för egendomen kommer vid sådant förhållande att utgöra obetydligt mer än 1.000 kronor per tunnland. Enligt drätselkammarens mening måste priset anses antagbart. Fastigheterna besväras icke av penninginteckningar utan endast av vissa inteckningar för kraftledningsservitut. En tredjedel av fastigheterna innehaves av änkefru Greta Olivia Andersson på grund av testamente med begränsad fideikommissrätt, på grund varav i det preliminära köpekontraktet förbehåll gjorts för Häradsrättens medgivande till försäljningen. I övrigt har i köpekontraktet stadgats, att staden skulle äga tillträda egendomen den 14 mars 1939, att köpeskillingen skall erläggas kontant, med undantag av 140.000 kronor, vilka skola mot 3 % ränta hos staden innestå till den 14 mars 1942, då nuvarande arrendatorns kontrakt utlöper, och med föreskrift, att räntan skall avräknas å arrendet. Beträffande finansieringen av köpet synes det drätselkammaren lämpligt om ett belopp av 140.000 kronor, motsvarande vad som skall tills vidare innestå mot revers, anslås ur reserverade köpeskillingsmedel och återstoden av köpeskillingen, 320.000 kronor, bestridas av lånemedel.

N:o 47.
Ang. köp av Lundby egendom.

Då drätselkammaren sålunda finner övervägande skäl tala för att staden nu begagnar sig av möjligheten att förvärva Lundby egendom till ett enligt kammarens förmenande antagbart pris, får drätselkammaren alltså hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för en köpeskilling av 460.000 kronor och i huvudsaklig överensstämmelse med här ovan antydda, i det preliminära köpekontraktet angivna villkor inköpa Lundby egendom med underlydande i Badelunda socken;

att köpeskillingen må i mån av behov förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas genom anslag med 140.000 kronor av reserverade köpeskillingsmedel och med 320.000 kronor av lånemedel; samt

att bemyndiga drätselkammaren, ej mindre att ansöka om Kungl. Maj:ts tillstånd att för täckande av här ovan omförmälda utgift å 320.000 kronor få upptaga amorteringslån å samma belopp än även vidtaga alla övriga åtgärder, som från stadens sida erfordras för köpets fullföljande.

Västerås den 9 februari 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Västerås 1939, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1939 Den 30 mars III

N:o 48.

Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1938.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads nykterhetsnämnd får härmed avgiva berättelse för år 1938 och i sådant avseende anföra följande.

Under år 1938 har nämnden avhållit 11 sammanträden. Mellan de ordinarie sammanträdena ha på nämndens uppdrag en hel del ärenden handlagts av delegerade eller av ordföranden. Antalet utgående expeditioner har varit 117 (år 1937 var antalet 152), därav följande särskilda utlåtanden: (siffrorna inom parentes äro jämförelsesiffror från föregående år).

Till stadsfullmäktige:

angående försäljning till avhämtning eller utskänkning av pilsnerdricka	11	(23)
angående oktroj för systembolaget	1	(1)
angående årsredogörelse för år 1937	1	(1)
angående budgetförslag	1	(1)

Till stadsfiskalen:

angående nykterhetsintyg för körkort, där nämnden tillstyrkt	663	(436)
angående nykterhetsintyg för körkort, där nämnden avstyrkt	11	

Till länsstyrelsen:

angående yttrande beträffande ifrågasatt återkallelse av körkort, där nämnden förordat återkallande	6
angående yttrande beträffande ifrågasatt återkallande av körkort, där nämnden förordat varning	13

Till A.-B. Vin- och Spritcentralen:

angående detaljhandel med dubbeldenaturerad rödsprit	4	(6)

Beträffande övervakningsverksamheten under år 1938 har nämndens tillsyningsman avgivit denna rapport.

N:o 48.
Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1938.

"Till Nykterhetsnämnden i Västerås.

Rapport angående den alkoholistvårdande verksamheten.

Under år 1938 har nykterhetsnämnden handlagt 139 ärenden angående alkoholmissbruk. I 15 fall beslutade nämnden övervakning, i 114 fall tilldelades varning, i ett fall gjordes anmälan till annan kommuns nykterhetsnämnd och i 9 fall vidtogs ingen åtgärd.

Under året övervakade och på alkoholistanstalt vårdade personer framgår av nedanstående tablå. Siffrorna inom parentes äro jämförelsesiffror från föregående år.

Övervakade personer.

Från år 1937 kvarstående		23 (17)
Tillkomna under året		
a) genom beslut av nämnden	15 (14)	
b) genom beslut av alkoholistanstalt	6 (3)	21 (17)
	Summa	44 (34)
Avförda under året		
a) genom beslut av nämnden	17 (8)	
b) genom interneringsåtgärd	5 (3)	22 (11)
Kvarstående vid årets slut		22 (23)
	Summa	44 (34)

På alkoholistanstalt vårdade personer.

Vid årets början intagna	7 (6)	
Under året intagna	9 (6)	16 (12)
Under året utskrivna	5 (5)	
Vid årets slut kvarstående	11 (7)	16 (12)

Av de på anstalt intagna stodo 5 före intagningen under övervakning, 3 intogs utan föregående övervakning och en intogs genom annan nykterhetsnämnds försorg. Av intagningarna voro 5 tvångsinterneringar efter beslut av länsstyrelsen och 4 intogs efter frivillig ansökan. Av de vid årets slut på anstalt kvarstående voro 4 vid årsskiftet försökspermitterade.

Västerås den 20 februari 1939.

Nils Åkerblom.
Nykterhetsnämndens tillsyningsman."

Kostnaderna för nämndens verksamhet under året ha uppgått till 4.249 kronor 26 öre, varav 1.200 kronor utgöra löner och arvoden samt 2.177 kronor 68 öre avgifter för internerade alkoholister. För diverse utgifter har utbe-

talats 613 kronor 88 öre samt för resor och dagtraktamenten 257 kronor 70 öre. Nämnden har under året icke emottagit något statsbidrag.

N:o 48. *Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1938.*

Enligt uppgift från polismyndigheterna ha under år 1938 till åtal anmälts 342 fylleriförseelser. Dessutom hava 15 personer åtalats för att vid förande av motorfordon hava varit i straffbar grad påverkade av starka drycker samt 21 personer åtalats för förseelse mot gällande förordningar angående tillverkning och försäljning av rusdrycker och pilsnerdricka.

Enär Systembolaget i Västerås från och med den 1 oktober 1938 fått ett annat och större verksamhetsområde än tidigare och då statistiska uppgifter från år 1938 således ej kunna läggas till grund för jämförelser med kommande års uppgifter, har nämnden icke ansett det lämpligt att här intaga några som helst uppgifter angående bolagets verksamhet.

Genom samarbete med Västerås samhjälp, som bedriver sin verksamhet helt och hållet med stöd av frivilliga bidrag, har nämndens klientel under år 1938 erhållit värdefull hjälp i förebyggande eller eftervårdande syfte. Här ifrågavarande ärenden äro icke medräknade i ovan intagna statistik.

Resultatet av nämndens verksamhet kan i stort sett betraktas såsom tillfredsställande.

Beträffande det allmänna nykterhetstillståndet i staden får nämnden på grundval av egna iakttagelser samt rapporter från systembolaget angående spritmissbruk och från polisen angående åtal för fylleri och i samband med fylleri gjorda förseelser, göra det uttalandet, att mer än hälften av dem, som nämnden på ovannämnt sätt haft att göra med, utgjorts av personer i åldern 18—30 år och att under år 1938 spritmissbruk av ungdom synes hava skett i större utsträckning än tidigare.

Västerås den 20 februari 1939.

För Västerås stads nykterhetsnämnd:

CARL W. KARLSSON.

|Sven Holmer.

N:o 49.

Drätselkammarens skrivelse ang. köp av stadsägan n:o 762 å Jakobsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Ägaren av stadsägan nr 762 å Jakobsberg har erbjudit staden att inköpa fastigheten. Fastigheten, som är belägen i korsningen av Götgatan och Kronvägen, innehåller en areal av 2582,5 kvadratmeter och är taxeringsvärderad

N:o 49. *Ang. köp av stadsägan n:o 762 å Jakobsberg.*

till 18.000 kronor, därav markvärde 7.000 kronor och byggnadsvärde 11.000 kronor. Å fastigheten finnes uppfört ett bostadshus i två våningar, inrymmande fyra lägenheter om vardera ett rum och kök. Årliga hyresinkomsten uppgår till c:a 1.400 kronor. Enligt det av stadsfullmäktige antagna stadsplaneförslaget för Jakobsberg skall av stadsägans areal närmare två tredjedelar utläggas till gata och allmän plats och endast c:a en tredjedel bibehållas som tomtmark. Med hänsyn härtill har drätselkammaren ansett det förmånligt om staden redan nu kunde för ett antagbart pris förvärva fastigheten. Preliminärt har med fastighetens ägare, stationskarlen Hjalmar Gustafsson i Sundbyberg, överenskommits om inköp av fastigheten för en köpeskilling av 21.000 kronor. Då drätselkammaren anser priset vara skäligt och förvärvet för övrigt ur stadens synpunkt önskvärt får kammaren förorda ett inköp av fastigheten till angivet pris. Erforderligt anslag torde böra bestridas av reserverade köpeskillingsmedel.

Med hänsyn till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för en köpeskilling av 21.000 kronor förvärva stadsägan nr 762 och anvisa för ändamålet erforderligt anslag ur reserverade köpeskillingsmedel; samt

att bemyndiga drätselkammaren att vidtaga alla åtgärder, som från stadens sida erfordras för köpets fullföljande.

Västerås den 3 mars 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 50.

Drätselkammarens skrivelse ang. expropriation av stadsägan n:o 21, Brogård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt gällande stadsplan skall Norra Ringvägen utläggas till en bredd av 30 meter. Den i hörnet av Kopparbergsvägen och Norra Ringvägen belägna fastigheten Brogård eller stadsägan nr 21, vilken fastighet icke befinner sig i stadens ägo, ligger därvid hindrande i vägen. Av fastigheten, som inne-

håller i areal 1.204 kvadratmeter, åtgå till vidgning av Norra Ringvägen och Kopparbergsvägen 902 kvadratmeter och endast 302 kvadratmeter av stadsägan kommer att utläggas till tomtmark. Drätselkammaren har ansett det med hänsyn till ett tilltänkt utläggande av Norra Ringvägen till dess i stadsplanen upptagna bredd vara önskvärt att redan nu kunna förvärva fastigheten. De underhandlingar, som förts med fastighetsägaren, hava emellertid icke lett till resultat, enär för fastigheten begärts ett enligt drätselkammarens mening oantagbart pris. Fastigheten är taxeringsvärderad till 22.000 kronor. Den del av fastigheten, som skall utläggas till gatumark, äger staden rätt att när som helst expropriera. Då det kan förväntas, att ersättningen för skada och intrång å den återstående delen kommer att uppgå till ett i förhållande till markens värde oproportionellt högt belopp, kan det måhända befinnas lämpligt, att staden begagnar sin för sådant fall tillskapade rätt att expropriera även denna del av fastigheten. Då drätselkammaren sålunda hemställer om bemyndigande att expropriera hela fastigheten är det för att, därest frivilliga underhandlingar icke leda till resultat, hava möjligheten öppen att, så snart förhållandena påkalla, kunna tvångsvis inlösa fastigheten. Drätselkammaren torde sedermera få anledning återkomma med begäran om erforderligt anslag.

N:o 50. *Ang. expropriation av stadsägan n:o 21, Brogård.*

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för stadens räkning och eventuellt genom anlitande av expropriationsförfarande förvärva fastigheten Brogård eller stadsägan nr 21.

Västerås den 3 mars 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 51.

Drätselkammarens skrivelse ang. förbättringsarbeten å restaurantbyggnaden samt anordnande av badplats å Elba.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed förelägga stadsfullmäktige vissa förslag till förbättringar vid restauranten å Elba. Som bekant saknas vid restauranten vattenklosetter, och de befintliga toalettanordningarna äro icke i det skick, som man numera torde ha anledning begära. Drätselkammaren har därför

N:o 51. *Ang. förbättringsarbeten å restaurantbyggnaden samt anordnande av badplats å Elba.*

låtit utarbeta ett förslag till inredande av herr- och damtoaletter i restaurantbyggnadens källare, vilka arbeten kostnadsberäknats till 6.100 kronor. Från restaurantinnehavarens sida har även påpekats, att synnerligen otillräckliga utrymmen för diskning finnas i byggnaden, vilket föranlett drätselkammaren att låta utarbeta ett förslag till inredning av ett särskilt diskrum, beläget över nuvarande gårdsplanen, och kostnadsberäknat till 4.400 kronor. Slutligen har drätselkammaren uppmärksammat bristen på anordningar för friluftsbad på Elba och ansett önskvärt om några enklare dylika anordningar kunde vidtagas. Det har därvid ansetts lämpligt, om en enkel byggnad, inrymmande omklädningsrum, utrymmen för förvaring av kläder och en mindre kiosk kunde uppföras på västra sidan av Elba ävensom att på sjöbotten nedanför påfördes ett sandlager och anordnades trappor. Kostnaden för dessa åtgärder hava beräknats till 3.200 kronor. De av drätselkammaren sålunda förordade åtgärderna anser kammaren erforderliga för att bereda önskvärd trevnad och bekvämlighet åt den besökande allmänheten och den personal, som arbetar på restauranten. Den sammanlagda kostnaden, 13.700 kronor, torde lämpligen böra utgå av årets förslagsanslag för oförsutsedda utgifter. Drätselkammaren hemställer, med åberopande av vad sålunda anförts, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anordnande av diskrum och toaletter i restauranten å Elba samt för iordningställande av en badplats på ön ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag om 13.700 kronor att utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 2 mars 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 52.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av värmeledning i Rosenlunds folkskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har folkskolestyrelsen hemställt om ett anslag å 2.200 kronor för en värmeledningsanläggning vid Rosenlunds folkskola. Drätselkammaren, till vilken ärendet överlämnats för

förberedande yttrande, har icke funnit anledning till erinran mot styrelsens förslag och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 52.
Ang. anordnande av värmeledning i Rosenlunds folkskola.

> *att* för införande av centraluppvärmning vid Rosenlunds folkskola ställa till folkskolestyrelsens förfogande ett anslag å 2.200 kronor att utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 2 mars 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anledning av att kaminen i folkskolesalen vid folkskolan i Rosenlund vore utbrunnen och eldstäderna i de övriga lokalerna genomgående mycket dåliga, har folkskolestyrelsen låtit uppgöra förslag till anläggning av värmeledning vid skolan. Anbud å anläggningen avseende sektionspanna för varmvatten samt 11 radiatorer har ingivits av Nordiska värme- & ventilationsaktiebolaget för en kostnad av 1.980 kr. Då därtill komme kostnader för håltagning och efterlagning m. m., ha totalutgifterna beräknats till 2.200 kr.

Med åberopande av vad härom anförts får folkskolestyrelsen hemställa,

> *att* stadsfullmäktige behagare anvisa kr. 2.200: — till införande av centraluppvärmning vid folkskolan i Rosenlund.

Västerås den 18/2 1939.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.
Ordförande.

Em. Granér.

N:o 53.

Beredningsutskottets yttrande ang. tillsättande av en gatunamnsberedning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 2 januari 1939 hava stadsfullmäktige till beredningsutskottet för utlåtande remitterat en av herr Henning väckt motion om tillsättande av en särskild kommitté, bestående av fem ledamöter, till vilken frågor rörande gatunamn kunde hänskjutas. Beredningsutskottet har i sin tur hos byggnadsnämnden begärt yttrande över motionen och från nämnden erhållit ett den 15 februari 1939 dagtecknat yttrande, vari motionen tillstyrkes. Med hänsyn härtill och då även beredningsutskottet för sin del anser det vara lämpligt, att frågor om gatunamn beredas av en särskild kommitté, får beredningsutskottet tillstyrka bifall till motionen. Enligt beredningsutskottets mening bör till sagda kommittés verksamhetsområde jämväl höra frågor om namn på kvarter och allmänna platser. Beredningsutskottet föreslår, att kommittén benämnes gatunamnsberedningen och erhåller nedannämnda sammansättning.

Beredningsutskottet hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att tillsätta en kommitté om fem personer, benämnd gatunamnsberedningen, till vilken frågor om namn på gator, allmänna platser och kvarter kunna hänskjutas; samt

att till ledamöter i denna kommitté välja herrar byggmästaren Fritz Eklund, museiintendenten Sven Drakenberg, civilingenjören Helge Smedinger, lektorn Ragnar Jirlow samt posttjänstemannen E. L. Östlund, med herr Eklund som sammankallande.

Västerås den 8 mars 1939.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid handläggning inom stadsfullmäktige av förslag till nya gatunamn hava de framlagda förslagen i regel och inte alldeles utan fog blivit utsatta

N:o 53. Ang. tillsättande av en gatunamnsberedning.

för en ganska omild kritik och ofta nog föremål för ändringar.

Upprättandet av gatunamnsförslag kan synas skäligen enkelt, men i själva verket tarvas för detsamma ett grundligt studium av gamla ortsnamn och ingående överväganden rörande olika namntypers lämplighet, ett arbete, som ligger helt vid sidan om byggnadsnämndens egentliga verksamhet.

Det vore mera lämpligt om handhavandet av dylika namnfrågor anförtroddes personer med särskilda förutsättningar och intresse härför. Särskilt böra intressena för hembygds- och fornvård, ortsnamnsforskning samt språkbildning i allmänhet vara representerade.

Efter samråd med byggnadsnämnden och i samförstånd med denna tillåter jag mig hemställa, att stadsfullmäktige ville tillsätta en särskild kommitté, bestående av fem ledamöter, till vilken frågor rörande gatunamn kunna hänskjutas.

Västerås den 2 januari 1939.

CARL HENNING.

Till Beredningsutskottet.

Med anledning av att beredningsutskottet begärt byggnadsnämndens yttrande över en av överingenjören Carl Henning i stadsfullmäktige väckt motion om tillsättande av en kommitté, till vilken frågor rörande gatunamn kunde hänskjutas, finner byggnadsnämnden för sin del det önskvärt att den ifrågavarande uppgiften överflyttas från byggnadsnämnden till ett särskilt förvaltningsorgan, varför byggnadsnämnden tillstyrker bifall till motionen.

Västerås den 15 februari 1939.

På byggnadsnämndens vägnar:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

/Martin Lindheimer.

N:o 54.

Beredningsutskottets m. fl. yttranden ang. inrättande av ett skönhetsråd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 26 januari 1939 hava stadsfullmäktige till planteringsnämnden, byggnadsnämnden och beredningsutskottet för utlåtande re-

N:o 54.
Ang. inrättande av ett skönhetsråd.

mitterat en av herr Nyman samma dag väckt motion om inrättande av ett Västerås stads skönhetsråd. Planteringsnämnden och byggnadsnämnden hava i ärendet avgivit bifogade yttranden och på anförda skäl avstyrkt bifall till motionen. Beredningsutskottet får, efter att hava tagit del av motionen och de av planteringsnämnden och byggnadsnämnden avgivna utlåtandena samt i ärendet införskaffad utredning, anföra följande.

Beredningsutskottet finner visserligen syftet med motionen vara värt allt erkännande men vill i likhet med planteringsnämnden och byggnadsnämnden ifrågasätta, om det av motionären föreslagna skönhetsrådet kan bli så auktoritativt, att de frågor, som enligt förslaget skulle falla inom nämndens verksamhetsområde, bliva bättre lösta än för närvarande. Beredningsutskottet vill särskilt understryka vad byggnadsnämnden i sitt yttrande anfört därom att byggnadsärendena genom tillskapandet av ytterligare ett organ komme att fördröjas. Att så i många fall skulle ske måste nog förutsättas, och vad då eventuellt skulle kunna vinnas i ett avseende skulle säkerligen icke uppväga ett allt annat än önskvärt fördröjande av ärendena å andra sidan. Beredningsutskottet är sålunda av den meningen, att genom ett bifall till motionen icke skulle bättre än nu sker tillgodoses de krav på tillvaratagande av stadens skönhet, som motionären angivit som syftet med sitt förslag. Beredningsutskottet får därför hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att ifrågavarande motion icke måtte föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 8 mars 1939.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/*Thjelvar Hedberg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 26 januari 1939 till byggnadsnämnden för yttrande remitterat en av advokaten J. Ruben Nyman i stadsfullmäktige väckt motion om tillsättande av ett skönhetsråd i staden, får byggnadsnämnden härmed anföra följande.

Byggnadsnämnden har i sin verksamhet så långt det varit möjligt sökt tillvarataga och främja de intressen, för vilka enligt motionen skönhetsrådet skulle få till uppgift att verka. I främsta rummet har härvid stardsaktitekten såsom sakkunnig på området och såsom den, vilken i första hand har att granska tillämnade byggnadsföretag, varit verksam. Varje sådant företag underkastas icke blott teknisk granskning utan även granskning ur estetisk synpunkt. Denna leder mycket ofta till att ritningarna omarbetas i anmärkta avseenden, efter omständigheterna i större eller mindre omfattning. I flera fall

har stadsarkitektens ingripande haft till följd att ur skönhetssynpunkt mindre tilltalande byggnadsföretag avvärjts. Emellertid finns det ingen möjlighet att inskrida mot en byggnadssökande, som ställer sig oförstående och omedgörlig inför välmenta råd, därest byggnaden kan anses fylla rimliga anspråk på smak och prydlighet och i övrigt står i överensstämmelse med gällande byggnadsbestämmelser. Det är heller ingen anledning antaga att vederbörande i detta avseende lättare skulle låta sig påverka av ett skönhetsråd än av byggnadsnämnden.

N:o 54. *Ang. inrättande av ett skönhetsråd.*

Vad beträffar de offentliga byggnaderna inom staden anser sig byggnadsnämnden i detta sammanhang vilja erinra om att det inträffat, att utan att byggnadsnämnden beretts tillfälle yttra sig i ärendet beslut fattats om igångsättande av omfattande byggnadsföretag.

Vid utarbetande av förslag till stadsplaner har byggnadsnämnden givetvis även så långt möjligt varit sökt tillse att de estetiska kraven blivit tillfredsställda.

Enligt motionen skulle i en mångfald ärenden tillhörande byggnadsnämndens verksamhetsområde före dessas avgörande skönhetsrådets yttrande inhämtas. En sådan procedur skulle i hög grad bidraga till att fördröja byggnadsärendenas slutliga avgörande. Fastän byggnadsnämnden för närvarande avhåller sammanträden ungefär var fjortonde dag och sökandena beredas tillfälle att mellan sammanträdena ändra eller komplettera sina förslag har klagomål likväl försports över att ärendena icke avgöras med önskvärd snabbhet.

Huruvida ett skönhetsråd kan givas sådan sammansättning att det bättre än byggnadsnämnden skall mäkta lösa de uppgifter, vilka motionären önskar att skönhetsrådet skulle dela med byggnadsnämnden, torde vara tvivelaktigt. Därest stadsfullmäktige skulle vara av den meningen att byggnadsnämnden eftersatt sin uppgift att tillvaratag de estetiska intressena och huvudsakligen inriktat sig på den tekniska lösningen av frågorna, står den möjligheten öppen att i framtiden insätta representanter i nämnden för såväl mera betonade estetiska som tekniska synpunkter på hithörande frågor.

Under hänvisning till det ovan anförda får byggnadsnämnden uttala, att nämnden hyser den uppfattningen att inom dess verksamhetsområde de estetiska kraven kunna fullt ut tillgodoses utan att ett särskilt skönhetsråd för detta ändamål tillskapas.

Västerås den 15 februari 1939.

På byggnadsnämndens vägnar:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

/Martin Lindheimer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 26 januari 1939 under § 33 beslutat att till planteringsnämnden remittera en av herr Nyman ingiven skrift-

N:o 54. *Ang. inrättande av ett skönhetsråd.*

lig motion angående tillsättande av ett Västerås stads skönhetsråd, får nämnden nu efter behandling av ärendet anföra följande.

Ett skönhetsråd med den omfattning, som i motionen angivits, skulle i avsevärd grad inkräkta på byggnads- och planteringsnämndernas verksamhetsområde, emedan dessa nämnder i stort sett ha att behandla de av motionären vidrörda ärendena.

Det synes nämnden tveksamt, om ett skönhetsråd kan få en sådan sammansättning, att dess kompetens blir avsevärt större än nämndernas, då i dessa sakkunskapen redan är representerad och då man i dem städse söker tillgodose såväl de praktiska som estetiska kraven.

För att ett skönhetsråd skulle kunna få erforderlig kompetens, skulle dess sammansättning fordra ett så stort antal ledamöter, att dess arbete måste bli synnerligen svårorganiserat.

På grund av vad ovan sålunda anförts avstyrker nämnden förslaget.

Därest stadsfullmäktige emellertid skulle finna det lämpligt att tillsätta ett skönhetsråd, vill nämnden föreslå, *att* planteringsnämnden icke måtte beslutas skola uppgå i skönhetsrådet, emedan nämnden ju är ett verkställande organ under det att skönhetsrådet endast bör vara rådgivande, *samt att* skönhetsrådets verksamhetsområde måtte begränsas till de i motionen omförmälda frågor, som icke handläggas av byggnadsnämnd eller planteringsnämnd och vilka frågor huvudsakligen skulle röra "Västerås stads naturminnen; offentliga byggnader av historiskt och konstnärligt värde"; samt "privatbyggnader av historiskt och konstnärligt värde".

Västerås den 10 februari 1939.

För planteringsnämnden:

GÖSTA LUNDBERG.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänsyn icke minst till de stora och omfattande förslag till uppförande av offentliga och kommunala byggnader, som inom närmaste åren torde komma till utförande inom staden, synes det vara av vikt, att därvid de estetiska kraven i möjligaste mån tillgodoses samt att vården och höjandet av Västerås stads skönhet beaktas.

Någon befogenhet att i dylikt hänseende inkomma med önskemål eller kritik tillkommer enligt nu gällande instruktion icke planteringsnämnden, ej heller lärer den redan nu hårt belastade och övervägande av tekniskt kunniga sammansatta byggnadsnämnden kunna ägna den hänsyn till byggnadernas estetiska utformning och lämpliga inramning i stadsbilden, som bör vara ett oeftergivligt krav för en på gamla kulturminnen och äldre karakteristisk bebyggelse så rik stad som Västerås.

För att tillgodose dessa krav på tillvaratagande av stadens skönhet hemställer jag därför, att stadsfullmäktige ville besluta tillsättande av ett Västerås stads skönhetsråd. Lämpligen torde planteringsnämndens nuvarande uppgifter också kunna överflyttas till ett dylikt skönhetsråd, vilket, under förutsättning av lämplig sammansättning, också bör kunna anförtros upprättande av förslag till kvarters- och gatunamn.

N:o 54. *Ang. inrättande av ett skönhetsråd.*

Skönhetsrådets uppgift skulle i enlighet härmed förslagsvis vara att arbeta för vården och höjandet av Västerås stads skönhet, och till dess verksamhetsområde skulle räknas särskilt frågor rörande: Västerås stads naturminnen; offentliga byggnader av historiskt och konstnärligt värde; offentliga, i synnerhet kommunala byggnadsföretag; offentliga monumentala anläggningar och planteringar; privatbyggnader av historiskt och konstnärligt värde; den enskilda byggnadsverksamheten på särskilt framträdande platser; skyltar, reklamapparater och andra i gatubilden framträdande föremål i den mån sådant kan ske med stöd av redan befintliga eller blivande förordningar; uppsättande av kiosker, stånd och andra mindre byggnader å stadens mark; namn å kvarter, gator och öppna platser.

För att förverkliga dessa sina uppgifter skulle rådet hava att till drätselkammaren, byggnadsnämnden eller andra vederbörande myndigheter avgiva förslag, som kunna hänföras till rådets verksamhetsområde, samt att efter remiss från stadens delegationer avgiva yttrande i ärenden, som tillhöra rådets verksamhetsområde ävensom att i samarbete med kulturella institutioner på lämpligt sätt bibringa allmänheten intresse för rådets syften.

Västerås den 20 januari 1939.

RUBEN NYMAN.

N:o 55.

Drätselkammarens skrivelse ang. byggnadsförbud för kv. Oden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade den 1 mars 1939 dagtecknade skrivelse har byggnadsnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet göra framställning om förbud mot nybyggnad inom kvarteret Oden. Drätselkammaren, som förehaft ifrågavarande ärende till förberedande behandling ansluter sig till byggnadsnämndens förslag och får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 55.
Ang. byggnadsförbud för kv. Oden.

att hos Konungens befallningshavande i länet göra framställning om förbud mot nybyggnad inom kvarteret Oden intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om ifrågasatt ändring av stadsplanen för nämnda kvarter, dock högst till den 1 februari 1940.

Västerås den 16 mars 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 23 februari innevarande år beslöto stadsfullmäktige på hemställan av byggnadsnämnden att hos Konungens befallningshavande begära förbud mot nybyggnad inom kvarteret Nestor högst till den 1 februari 1940. Byggnadsnämnden hade till stöd för sin framställning åberopat, att rådhuskommittén för närvarande vore sysselsatt med undersökningar huruvida en förvaltningsbyggnad kunde förläggas i nämnda kvarter i anslutning till ett ändrat rådhus i kvarteret Oden samt att byggnadsnämnden i samband därmed hade för avsikt att uppgöra förslag till ändring av stadsplanen.

Av enahanda skäl som tidigare anförts för byggnadsförbud inom kvarteret Nestor får byggnadsnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet göra framställning om förbud mot nybyggnad inom kvarteret Oden intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om ifrågasatt ändring av stadsplanen för nämnda kvarter, dock högst till den 1 februari 1940.

Västerås den 1 mars 1939.

På byggnadsnämndens vägnar:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

/Martin Lindheimer.

N:o 56.

Drätselkammarens skrivelse ang. ledningsanslutningsavgifter för år 1939.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 28 nästlidne februari har vatten- och gasverksstyrelsen på anförda skäl föreslagit, att samma anslutningsavgifter för vatten-, avlopps-, gas- och elektriska ledningar, som gällde under år 1938, måtte fastställas jämväl för år 1939. Drätselkammaren, som tagit ärendet under övervägande, har för sin del intet att erinra emot förslaget och hemställer därför, att stadsfullmäktige måtte besluta

att avgifterna för anslutning till stadens allmänna ledningar skola för år 1939 utgöra följande belopp per kvadratmeter tomtyta, avseende det först nämnda Jakobsberg och vissa därmed i stadsfullmäktiges beslut den 26 maj 1933 likställda områden och det sist nämnda övriga delar av staden, nämligen för vatten 44 respektive 34 öre, för avlopp 57 respektive 44 öre, för gas 29 respektive 22 öre och för elektrisk ström 10 respektive 10 öre.

Västerås den 16 mars 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed får vatten- och gasverksstyrelsen föreslå, att avgifterna för anslutning till stadens allmänna ledningar för vatten, avlopp, gas och elektrisk ström bibehållas oförändrade även för innevarande år. Timlönerna för stadens kommunalarbetare hava visserligen sedan den 1 april förra året ökat från 110 till 123 öre, men däremot äro ackordsprisen i det närmaste oförändrade, vilket i detta fall är utslagsgivande, då huvudsakligaste delen av ledningsarbetena utföras efter ackord. Då även materialprisen i stort sett äro desamma som under föregående år, anser styrelsen skäl ej föreligga för en ändring av 1939 års avgifter.

N:o 56.
Ang. ledningsanslutningsavgifter för år 1939.

Avgifterna beräknas efter kvm. tomtyta och motsvarade för 1938:

	För Jakobsberg och en del angränsande områden öre	För övriga delen av staden öre
Servis för vatten	44	34
„ „ avlopp	57	44
„ „ gas	29	22
„ „ elektrisk ström	10	10
Summa	140 öre	110 öre

Styrelsen hemställer sålunda, att ledningsavgifterna bibehållas oförändrade även för 1939.

Västerås den 28 februari 1939.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 57.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag till luftvärn för Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade skrivelse till drätselkammaren av den 10 nästlidne februari hava landshövdingen i Västmanlands län A. B. Gärde och borgmästaren i Västerås Thorwald Bergquist tagit initiativ till anskaffande på enskild väg av ett för Västerås stad avpassat luftvärn. Förslagsställarna hava därvid erinrat om, att det i första hand ankommer på statsmakterna att svara för en orts luftvärn under det att luftskyddet på visst sätt uppdelats å dessa och kommuner samt enskilda. Uti skrivelsen framhålles, att det för ernående av ett mera effektivt försvar vid anfall från luften vore önskvärt, att de statliga anordningarna genom enskild mellankomst kunde fullständigas med förslagsvis 3 st. automatkanontroppar, för vilka kostnaderna beräknats till omkring 390.000 kronor. Med anledning härav hava förslagsställarna hos drätselkammaren hemställt, att kammaren ville hos stadsfullmäktige söka utverka bidrag för ifrågavarande ändamål.

Drätselkammaren, som tagit ärendet under övervägande, vill framhålla, att

kammaren finner stadens medverkan till åstadkommande av ett för Västerås avpassat luftvärn motiverad och får för sin del föreslå, att ett belopp om 75.000 kronor ställes till förfogande. Tillsammans med det belopp, som i dagarna anvisats av Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget och de bidrag, som torde kunna påräknas från övriga industrier, institutioner och företagare, synes den erforderliga summan kunna uppnås. Av anslaget synes lämpligen 25.000 kronor böra täckas av årets förslagsanslag och återstoden förskotteras av tillgängliga medel och bliva föremål för slutlig täckning efter förslag av drätselkammaren i samband med uppgörandet av 1940 års budget. Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta

N:o 57.
Ang. bidrag till luftvärn för Västerås.

att såsom bidrag till ordnandet av ett luftvärn för Västerås stad anvisa ett belopp av 75.000 kronor; samt

att av ifrågavarande anslag 25.000 kronor må utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter och återstoden, 50.000 kronor, förskotteras av tillgängliga medel och bliva föremål för slutlig täckning efter förslag av drätselkammaren i samband med uppgörande av budget för nästkommande år.

Västerås den 16 mars 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Västerås Stads Drätselkammare, Västerås.

Ang. Västerås luftförsvar.

Som känt torde vara påkommer det i första hand statsmakterna att svara för en orts luftvärn under det att luftskyddet på visst sätt uppdelats på dessa och kommuner och enskilda. Från statens sida har emellertid möjliggjorts jämväl för den enskilde att bidraga till luftvärnet, vilket närmare framgår av vad som härom förekommit vid 1938 års riksdag (prop. n:r 61 och riksdagens skr. n:r 121). Kungl. Maj:t har sålunda medgivits att i samband med mottagande av gåvor av luftvärnsmateriel eller av medel för inköp av sådan materiel ikläda Kronan skyldighet att ombesörja anskaffning av materielen och densammas förvaring, vård och bemanning m. m. Om avdragsrätt för dylika gåvor vid taxering enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt stadgas i Kungl. Maj:ts förordning av den 3 juni 1938 (Sv. f. f. 225: 1938).

Vid samråd med Försvarsstaben har framkommit, att staten visserligen

N:o 57.
Ang. bidrag till luftvärn för Västerås.

planerat ett visst, med hänsyn till härför tillgängliga medel anpassat luftvärn för Västerås, men att det för ernående av ett mera effektivt försvar vid anfall från luften vore mycket önskvärt, att detta genom enskild mellankomst kunde fullständigas med förslagsvis tre st. automatkanontroppar, för vilka kostnaden beräknas till omkring 390.000 kronor.

Vid en överläggning för några dagar sedan med representanter för Staden, de större industrierna, brandstodsbolag, Statens Vattenfallsverk och Flygflottiljen, uttalades enhälligt önskemålet om, att förenämnda belopp bleve anskaffat. Det framkom att detta borde kunna ske genom samfälld medverkan från Staden, Asea, Svenska Metallverken, brandstodsbolagen, sparbankerna, affärsbankerna och andra av stadens institutioner, större företagare och fastighetsägare. Undertecknade vilja därför under hänvisning till Västerås stads utsatta läge i händelse av krig vädja till Eder att hos Stadsfullmäktige söka utverka bidrag till ändamålet ifråga. Eventuellt uppstående överskott torde lämpligen kunna överlämnas till stadens luftskyddsförening. Utfästelse om bidrag kan ingivas till någon av undertecknade, som jämväl lämnar vidare önskvärda upplysningar uti ifrågavarande angelägenhet.

Västerås den 10 februari 1939.

A. B. Gärde. *Thorwald Bergquist.*

N:o 58.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag till en vävkurs i Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom förmedling av Västmanlands läns landstings skolor för yrkesundervisning hava under hösten 1938 och under början av innevarande år i staden anordnats vävkurser, vilka vunnit livlig anslutning. Enligt reglementet för yrkesskolorna hava eleverna för deltagande i kursen erlagt en avgift av 10 kronor, vilka avgifter använts som bidrag till lärararvodet. Däremot har någon avgift från elever icke upptagits för täckande av kostnaderna för lokalhyra. Med förmälan, att vederbörande kommun vid anordnande av dylika kurser plägade antingen kostnadsfritt upplåta lokal eller lämna anslag till förhyrande av lokal, har styrelsen för landstingets yrkesskolor uti skrivelse till drätselkammaren av den 6 nästlidne februari anhållit, att Västerås stad ville ikläda sig kostnaden för förhyrande av lokal, vilken kostnad uppgått till 412 kronor 50 öre. Drätselkammaren vill för sin del icke motsätta sig, att staden lämnar bidrag till hyreskostnaden för ifrågavarande kurser, vid vilka i staden bosatt ungdom åtnjutit undervisning, och får på grund härav hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att såsom bidrag till hyreskostnaden anslå 400 kronor att utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

N:o 58. *Ang. bidrag till en vävkurs i Västerås.*

Västerås den 16 mars 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 59.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av ett landsbibliotek i Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 25 april 1929 hava stadsfullmäktige tillsatt en särskild kommitté för utredning av frågan om uppförande av en byggnad för och inrättande av ett folk- och landsbibliotek i Västerås och nämnda kommitté har den 29 mars 1933 avgivit betänkande i ärendet, vilket betänkande remitterats till olika myndigheter och institutioner. Den 3 december 1936 har drätselkammaren tillsatt en särskild beredning för ifrågavarande ärende, varefter vid sammanträde i januari 1937 den förut nämnda bibliotekskommittén för sin del utsett ett arbetsutskott, som skulle samarbeta med den av drätselkammaren tillsatta kommittén för frågans lösning. Arbetsutskottet har sedermera föranstaltat om upprättande av förnyat förslag till biblioteksbyggnad, vilket underställts bibliotekskommittén och vunnit dess gillande, varefter kommittén uti här bifogade skrivelse till stadsfullmäktige av den 3 innevarande mars efter en redogörelse för frågans behandling under åren och med överlämnande av det upprättade förslaget till biblioteksbyggnad, föreslagit, att stadsfullmäktige ville hos Kungl. Maj:t göra hemställan om framläggande för riksdagen av förslag om upprättande av ett landsbibliotek i Västerås.

Drätselkammaren har förehaft ärendet till behandling och får med anledning därav anföra följande. Emot det av kommittén förordade förslaget till förläggande av en biblioteksbyggnad i kvarteret Heimer har kammaren för sin del intet att erinra. Vid det förhållandet, att de upprättade ritningarna ännu icke kunna anses definitiva, anser sig drätselkammaren för närvarande icke behöva ingå på någon detaljgranskning av desamma utan inskränker sig till att förklara, att en utformning av biblioteksbyggnaden i huvudsaklig överensstämmelse med de föreliggande ritningarna synes, såvitt nu kan bedömas, utgöra en tillfredsställande lösning. Då emellertid frågan om inrättande av ett landsbibliotek i Västerås är beroende av Kungl. Maj:ts och riksdagens medgivande torde stadsfullmäktige för närvarande böra inskränka sig till att i princip förklara sig villiga medverka till åstadkommande av ett landsbibliotek

N:o 59. *Ang. inrättande av ett landsbibliotek i Västerås.*

i huvudsaklig överensstämmelse med det föreliggande förslaget ävensom åtaga sig de på staden ankommande utgifterna för bibliotekets framtida blivande. Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta

att hos Kungl. Maj:t göra underdånig ansökning att Kungl. Maj:t måtte för riksdagen framlägga proposition om upprättande av ett landsbibliotek i Västerås; samt

att tillförbinda staden att, i händelse av bifall till propositionen, i enlighet med gällande bestämmelser medverka till uppförande av en biblioteksbyggnad i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag ävensom att sedermera svara för den på staden fallande andelen av driftkostnaden för landsbiblioteket.

Västerås den 16 mars 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Motionen. Den 28 mars 1929 väckte stadsfullmäktiges dåvarande ordförande domprosten Fredr. Fåhræus, med instämmande av ledamöterna herrar Pers, Landtmanson, Thyresson, Leontein och Keijser, i stadsfullmäktige en motion med förslag att stadsfullmäktige måtte tillsätta en särskild beredning med uppdrag att verkställa utredning och framlägga förslag angående uppförande av en byggnad för och inrättande av ett folk- och landsbibliotek i Västerås jämte allt vad i övrigt därmed kunde stå i sammanhang.

Stadsfullmäktiges beslut. Sedan beredningsutskottet efter uppdrag av stadsfullmäktige yttrat sig i ärendet, beslöto stadsfullmäktige den 25 april samma år i huvudsaklig överensstämmelse med beredningsutskottets hemställan att för det i motionen angivna ändamålet tillsätta en kommitté av 11 ledamöter, varjämte kommittén bemyndigades att i samförstånd med drätselkammaren ikläda stadskassan kostnaden för den ifrågavarande utredningen, såsom för studieresor m. m.

Kommitténs ledamöter. Till ledamöter i kommittén valdes vid samma tillfälle domprosten Fredr. Fåhræus, tillika sammankallande, redaktören And. Pers, rektorn S. Landtmanson, rektorn Hj. Thyresson, folkskolläraren G. Leontein, studieledaren G. Hirdman, träarbetaren G. Sund, rektorn I. Andrén, kontorschefen E. Keijser, överingenjören R. Liljeblad och drätseldirektören Th. Öberg. Sedermera ha efter domprosten Fåhræus frånfälle, direktören Liljeblads avsägelse och studieledaren Hirdmans avflyttning från orten invalts valsaren K. Berg, redaktören S. Strömblad och civilingenjören A. Mattsson.

Betänkandet d. 29. 3. 1933. Den 29 mars 1933 avgav kommittén sitt betänkande i ärendet med två

N:o 59.

Ang. inrättange av ett landsbibliotek i Västerås.

alternativa skissförslag till biblioteksbyggnad, utarbetade av dåvarande stadsarkitekten E. Hahr. I detta betänkande redogjordes till en början för biblioteksförhållandena i Västerås sådana de då voro. *Västerås läroverks bibliotek,* som vore inrymt i en särskild byggnad mellan läroverket och konsistoriehuset i anslutning till en äldre lektorsgård av trä, apterad till läsrum m. m. för biblioteket, hade ett bokbestånd av omkring 25.000 volymer, till större delen äldre litteratur. Själva bibliotekshuset vore jämförelsevis nytt och såsom förvaringsrum för boksamlingar ändamålsenligt men började bli otillräckligt. Tillgången till böckerna vore ej bekväm och biblioteket hade ej kontinuerlig betjäning. Årliga anslaget till bokinköp uppginge till omkring 1.000 kronor, varav en del användes till läroverkets referensbibliotek i själva läroverkshuset. Staden lämnade ej något anslag till detta bibliotek och hade heller ej bidragit till biblioteksbyggnaden på annat sätt, än att stadsfullmäktige år 1918, då denna byggnad var färdigställd, anslagit ett belopp av 5.000 kronor såsom bidrag till dess inredning. — *Arbetareinstitutets bibliotek* med av staden tillhandahållna lokaler i Sundinska huset hade ett bokbestånd av 17.000 band (nu 27.900 band). Detta vore det egentliga folkbiblioteket, som huvudsakligen tillhandaginge allmänheten med utlåning. Lånefrekvensen vore mycket stor och lokalerna voro, ehuru sedan några år förbättrade, otillräckliga. I synnerhet vore detta fallet i avseende på läsrum. Biblioteket hade de senare åren haft ett kommunalt anslag à 13.500 kronor (nu 17.500) och ett beräknat statsanslag à 6.000 kronor (nu 7.000 kronor). — *Arosgården,* en folkbildningsanstalt med huvudsakligen studieverksamhet i s. k. cirklar på sitt program och som dreves i nära samarbete med Arbetarnas bildningsförbund, hade ett mindre bibliotek à omkring 600 band, som ställts till förfogande från Arbetareinstitutets bibliotek. Någon egentlig utlåning förekomme knappast men studiecirkelverksamheten vore omfattande och livlig. Arosgården hade fria lokaler av Asea och åtnjöte ett kommunalt anslag av 3.000 kronor årligen. — *Arbetarnes bildningsförbunds bibliotek* hade ungefär samma karaktär som Arbetareinstitutets. Lokal vore upplåten i Folkets hus. (Bokbeståndet omfattar nu 10.800 band.) Stadens anslag hade varit 2.000 kronor om året men vore höjt till 2.300 kronor. (Nu 3.000 kronor.) Statsanslaget uppginge till omkring 1.500 kronor och från Konsumtionsföreningen Västerås med omnejd lämnades 200 kronor. — *Västmanlands läns pedagogiska bibliotek och f. d. seminariebiblioteket* med bokbestånd av tillhopa 3.800 band saknade lokaler. (Böckerna äro nu deponerade i Arbetareinstitutets bibliotek.)

Redogörelse för de i staden befintliga biblioteken.

Kommitténs förslag gick ut på, att samtliga ovan nämnda bibliotek skulle sammanföras till ett och tillhandahållas erforderliga lokaler i en särskild för ändamålet nyuppförd byggnad, där även Arosgårdens studiecirkelverksamhet skulle beredas utrymme. Emellertid skulle biblioteket icke inskränka sig till att betjäna Västerås stads befolkning, dess skolor och övriga allmänna inrättningar utan skulle sträcka sin verksamhet till hela länet och därvid inrättas icke blott som ett centralbibliotek — innefattande även folkbiblioteket för stadens eget behov — utan erhålla den mera utvecklade formen av landsbibliotek, särskilt markerat därav, att det i sig skulle innesluta det gamla stifts- och

Kommitténs förslag 1933.

N:o 59. *Ang. inrättande av ett landsbibliotek i Västerås.*

läroverksbiblioteket. Såsom plats för den tilltänkta biblioteksbyggnaden hade kommittén föreslagit två staden tillhöriga byggnadstomter i kvarteret Heimer vid Engelbrektsplan.

Stadsfullmäktiges beslut 29. 3. 1933.

Vid behandling av kommitténs betänkande den 29 mars 1933 beslöto stadsfullmäktige remittera detsamma till Domkapitlet, Läroverkskollegiet, Arbetareinstitutets och Arosgårdens styrelser, Landstingets förvaltningsutskott, Arbetarnes bildningsförbund och Styrelsen för Pedagogiska biblioteket och f. d. Seminariebiblioteket, varefter drätselkammaren hade att till stadsfullmäktige avgiva eget utlåtande över kommitténs förslag.

Yttranden över 1933 års betänkande.

Domkapitlet i Västerås gav i yttrande den 3 juni 1933 i huvudsak sin anslutning till kommittéförslaget, därvid domkapitlet dock mest ägnade sin uppmärksamhet åt frågan om läroverksbibliotekets, eller som det tidigare kallats, stifts- och läroverksbibliotekets, inordnande i det tilltänkta landsbiblioteket. Efter en utförlig motivering meddelade domkapitlet, att det tillstyrkte förslaget under bestämd förutsättning, *att* biblioteket i enlighet med förslaget förlades i läroverkets omedelbara närhet, *att* det gamla, närmast till läroverket knutna, biblioteket också inom det nya bibliotekets ram bevarades såsom en helhet för sig, varvid däri ingående böcker och samlingar lämpligen borde förses med ett särskilt ex libris eller dylikt, *att* det planerade bibliotekets verksamhetsområde komme att omfatta hela Västerås stift, något som helst även borde komma till uttryck i bibliotekets officiella benämning *samt att* domkapitlet och läroverkskollegiet tillerkändes rätt att utse representanter i bibliotekets lokalstyrelse. — Enligt ett vid utlåtandet fogat protokollsutdrag hade vid utlåtandets avgivande en ledamot av domkapitlet, lektor Nylund, uttalat avvikande mening, i det han för sin del fasthölle vid och åberopade läroverkskollegiets i ärendet avgivna yttrande enligt vilket förslaget om läroverksbibliotekets uppgående i det blivande folk- och landsbiblioteket avstyrktes.

Läroverkskollegiet avgav sitt utlåtande den 23 maj 1933, varvid förslaget avstyrktes. Beslutet härom fattades med 14 röster mot 9. 8 medlemmar i kollegiet nedlade sina röster. Av minoriteten hade 7 ledamöter, däribland rektor, reserverat sig emot kollegiets beslut. Som skäl för sitt avstyrkande utlåtande framhöll kollegiet i huvudsak *att* läroverket av pietet för traditionen ej borde avhända sig sin dyrbaraste egendom och främsta minne från äldre tid utan tvingande skäl — sådana hade förslagsställarne ej frambragt, *att* den vetenskapliga forskningen kunde utnyttja läroverksbiblioteket nu lika väl som efter dess eventuella uppgående i ett landsbibliotek, *att* konserveringen av vissa delar av bokbeståndet kunde ske oberoende av sammanslagningen och att biblioteket åtnjöte betryggande skydd i den nuvarande byggnaden, *att* med vissa sovringsåtgärder de nuvarande utrymmena för läroverksbiblioteket skulle bliva tillräckliga för många år framåt *samt att* en lämplig lösning av biblioteksfrågan vore hopslagning av förefintliga bibliotek i Västerås, förutom läroverksbiblioteket, och det hopslagna bibliotekets utbyggnad till centralbibliotek, därvid allmänhetens eventuella intresse för det gamla läroverksbiblioteket kunde tillfredsställande tillgodoses genom ett smidigt samarbete biblioteken emellan. — Reservanterna inom kollegiet uttalade, att ehuru full klarhet angående

äganderätten till läroverksbiblioteket knappast kunde åstadkommas, dess boksamling i den mån äganderätten därtill tillkomme läroverket, borde överlämnas till det planerade landsbiblioteket, därvid som önskemål borde uttalas, att landsbiblioteket förlades i läroverkets omedelbara närhet, att de böcker i läroverksbiblioteket, som behövdes för skolans behov, finge kvarstanna i läroverkets ägo, att läroverkets boksamling vid dess införlivande med landsbibliotekets väsentligen bibehölles som en okränkt enhet, att böckerna förseddes med lämpligt ex libris samt att läroverkskollegiet finge insätta två medlemmar i den blivande lokalstyrelsen för landsbiblioteket.

N:o 59. *Ang. inrättande av ett landsbibliotek i Västerås.*

Styrelsen för Västerås Arbetareinstitut hade i utlåtande den 24 april 1933 tillstyrkt förslaget och uttalat, att dess realiserande vore ägnat att åstadkomma en fruktbärande centralisering av folkbildningsverksamheten i staden.

Arosgårdens styrelse gav i utlåtande den 25 maj 1933 kommittéförslaget sin fulla anslutning. Styrelsen funne förläggandet av Arosgårdens och Arbetarnes bildningsförbunds studiecirkelverksamhet till samma hus som biblioteket ändamålsenligt och förutsatte, att studiecirkelverksamheten finge fortgå under samma organisation och ledning som hittills och att lokalerna finge fritt disponeras för sitt ändamål.

Arbetarnes bildningsförbunds avdelning i Västerås framhöll i utlåtande i maj 1933, att den föreslagna byggnaden i vad det gällde Arosgårdens verksamhet kunde fylla behovet för närvarande men att förslaget endast i ringa grad toge sikte på utvecklingen och framtiden. Vidare framhölls, att de lokaler, som voro avsedda för studieverksamheten, borde ställas direkt till de organisationers förfogande, som nu ledde desamma samt att principiellt intet vore att invända emot att A. B. F:s bibliotek sammansloges med det nya biblioteket, dock att förstnämnda bibliotek borde få fortsätta sin verksamhet som filial, åtminstone till vidare.

I ett den 15 april 1933 avgivet yttrande förordade *Västmanlands läns pedagogiska bibliotek* upprättandet av ett landsbibliotek i Västerås och uttalade sin övertygelse att pedagogiska bibliotekets medlemmar enhälligt skulle komma att rösta för detta biblioteks införlivande med landsbiblioteket.

Slutligen hade *landstingets förvaltningsutskott* yttrat sig den 4 april 1934 och därvid hänvisat till vad som från dess sida anförts till landstinget åren 1932 och 1933 vid behandling av biblioteksfrågan. Sistnämnda år hade tillstyrkts ett anslag av landstinget å 60.000 kronor, som dock ej beviljats. Beträffande seminariebiblioteket hade detta deponerats i Arbetareinstitutets bibliotek. Utskottet hade beslutat att för närvarande ej dela eller skingra biblioteket utan låta det tills vidare kvarbliva hos Arbetareinstitutet för att, om icke annan disposition under tiden ifrågakomme, överlämnas till det blivande folk- och landsbiblioteket eller, om sådant ej komme till stånd, till ett eventuellt blivande centralbibliotek för länet.

Drätselkammarens tillsättande av beredning.

Sedan dessa utlåtanden inkommit tillsatte drätselkammaren den 3 september 1936 en särskild beredning för detta ärende, nämligen drätselkammarens ordförande byggmästaren Fritz Eklund, kontorschefen Einar Keijser och drätseldirektören Theofil Öberg.

Drätselkammarens och kommitténs gemensamma arbetsutskott.

Vid sammanträde i januari 1937 beslöt bibliotekskommittén att för sin del utse ett arbetsutskott, vilket skulle, om så befunnes lämpligt, samarbeta med drätselkammarens beredning. Till medlemmar av arbetsutskottet valdes

N:o 59. *Ang. inrättande av ett landsbibliotek i Västerås.*

rektor Sam. Landtmanson, studieledaren G. Sund och folkskolläraren G. Leontein. Drätselkammarens beredning och bibliotekskommitténs arbetsutskott ha sedan bildat ett gemensamt arbetsutskott under ordförandeskap av herr Eklund.

Studieresan.

I slutet av april 1937 företog arbetsutskottet, förutom herr Landtmanson, en studieresa, varvid, efter anvisning av skolöverstyrelsens förste bibliotekskonsulent, biblioteken i Örebro, Karlstad, Borås, Jönköping, Kristianstad, Ystad, Fredriksberg (i Danmark) samt Linköping besöktes.

Det nu föreliggande förslaget.

Härefter och med ledning av de under resan gjorda iakttagelserna uppgjorde utskottet ett skisserat förslag till nya bibliotekslokaler i staden. Detta förslag upptog goda utrymmen för den frivilliga studieverksamheten, som nu bedrives i Arosgården och annorstädes, emedan det syntes arbetsutskottet, som om en omedelbar anslutning av denna verksamhet med biblioteket skulle vara av stor betydelse för stadens ungdoms fostran och utbildning.

Med detta skissförslag vände sig arbetsutskottet till stadsarkitekten Sven Ahlbom med förfrågan, huruvida han vore villig åtaga sig att uppgöra förslag till biblioteksbyggnad å kvarteret Heimer. Sedan herr Ahlbom förklarat sig villig härtill och han den 17 december 1938 överlämnat sitt förslag till arbetsutskottet, har detta förslag vunnit såväl utskottets som bibliotekskommitténs gillande. Detta förslag överlämnas nu till stadsfullmäktige.

Förslagets innehåll.

Följande lokaler ingå i förslaget:

I FÖRSTA VÅNINGEN. (Siffrorna inom parentes hänvisa till beteckningen på skisserna.)

1. (1.) *Utlåningssal i två plan.* Det nedre planet är 9×9 meter med cirka 186 hyllmeter. Det övre planet har cirka 344 hyllmeter.
2. (20.) *Bokmagasin för folkbiblioteket* under utlåningssalens övre plan, har cirka 725 hyllmeter. Dessa kunna framdeles utökas med en dubbelhylla i mitten, varigenom ytterligare c:a 540 hyllmeter skulle erhållas.
3. (9 och 10.) *Utlåningssal och läsrum för barn* med vestibul och toalett. Arealen är cirka 188 kvadratmeter.
4. (13 och 14.) *Tjänsterum för bibliotekspersonalen* med fyra rum om tillhopa 75 kvadratmeter.
5. (15 och 16.) *Arkiv samt tekök för personalen* innehåller cirka 7 kvadratmeter.
6. (8.) *Föreläsningssal* om 8,5×20,5 meter jämte väntrum för föreläsare, vilket väntrum innehåller 5 kvadratmeter.
7. (21.) *Bostad för vaktmästare.* Två rum och kök och badrum med tillhopa cirka 43 kvadratmeter.
8. (6.) *Vestibul* om cirka 130 kvadratmeter.

I ANDRA VÅNINGEN:

9. (2.) *Läsesal* om 8,5×17,5 meter.
10. (3.) *Rum för teknisk litteratur och tidskrifter* om 6,5×13,5 meter.
11. (5.) *Västmanland—Dala-rum* om 7×12 meter. Detta rum är även avsett för tillfälliga utställningar, planschverk m. m.
12. (4.) *Rum för forskare.* Tre rum om tillhopa cirka 70 kvadratmeter.

13. (22.) *Studiecirkelrum.* Åtta rum samt korridor och ett kaffekök. Varje rum är cirka 3×6,5 meter. **N:o 59.** *Ang. inrättande av ett landsbibliotek i Västerås.*

I BOTTENVÅNINGEN:

14. (20.) *Bokmagasin för stifts- och läroverksbiblioteket* innehåller cirka 250 kvadratmeter med cirka 2.200 hyllmeter.
15. (23.) *Samlingsrum för studiecirklarna,* en korridor om 4×27 meter.
16. (22.) *Studiecirkelrum.* Nio rum samt kaffekök. Varje rum innehåller cirka 3×6,5 meter.
17. () *Rum för bokbindare* om 5×6,5 meter.
18. () *Rum för vandringsbibliotek* om 3×6,5 meter.
19. (24.) *Pannrum* om 8,5×12,5 meter.
20. (24 a.) *Pumprum* om 4×8,5 meter.
21. (24 b.) *Fläktrum* om 5×10 meter.
22. (26.) *Reservrum* om 7×7,5 meter.

Dessutom finnas behövliga toaletter och städrum.

Byggnadskostnaderna. Byggnadskostnaderna ha av stadens byggnadschef beräknats till cirka 750.000 kronor, varvid hela byggnaden har avsetts att bli brandsäker.

Tillgängliga medel. Vissa bidrag för uppförande av byggnaden finnas redan tillgängliga. Sålunda har Rotehållarnas besparingsfond den 22 juli 1932 beslutat anslå 100.000 kronor till ett landsbibliotek i Västerås. Vidare har Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget vid bolagsstämma den 15 mars 1933 anslagit 100.000 kronor till en biblioteksbyggnad i Västerås. Vid samma tillfälle anslogos 50.000 kronor till en fond för inköp av teknisk litteratur. Härtill komma de under fem år reserverade nöjesskattemedlen om tillhopa 75.000 kronor samt i årets stat avsatta 75.000 kronor. Landstinget har avböjt ett förslag angående bidrag till bibliotekets byggnadskostnad, men kommittén finner det icke utsiktslöst, att saken framdeles kan komma att behjärtas av denna myndighet.

Årliga driftskostnader. Beträffande de årliga driftskostnaderna för biblioteket faller det sig synnerligen svårt att framlägga en fullt tillförlitlig ekonomisk plan. Kommittén har emellertid funnit det lämpligt att här intaga denna uppställning över tänkta inkomster och utgifter.

Samma statsbidrag, som utgår till motsvarande bibliotek i Linköping, torde kunna påräknas, nämligen avlöning till bibliotekschef, en amanuens och en vaktmästare samt 10.000 kronor till bokinköp.

På stadskommunen skulle komma dessa utgifter:

Kostnaden för byggnadens underhåll	kr.	3.500: —
„ „ brandförsäkring (efter 10 år 30 % rabatt)	„	206: 55
„ „ uppvärmning (13.000 kubikmeter)	„	3.000: —
„ „ belysning (1.800 kvadratmeter)	„	1.800: —
„ „ renhållning och städning	„	2.400: —
Avlöning till den nuvarande personalen	„	11.700: —
„ „ två extra biträden	„	1.200: —
Arvode till vakt i vestibulen	„	400: —
Biblioteks- och skrivmateriel	„	500: —
Telefon- och diverse utgifter	„	300: —
	Summa kronor	25.006: 55

N:o 59.
Ang. inrättande av ett landsbibliotek i Västerås.

På grund av vad som här ovan anförts får bibliotekskommittén föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte för riksdagen framlägga förslag om upprättande av ett landsbibliotek i Västerås.

Västerås den 3 mars 1939.

För Bibliotekskommittén:

AND. PERS.
Ordförande.

/Sven Holmer.

N:o 60.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av bogserbåten Tor och inköp av en större bogserbåt.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade den 13 innevarande mars dagtecknade skrivelse har hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt om ett anslag å 45.000 kronor för inköp av en ny bogserbåt i stället för nuvarande bogserbåten Thor även som anhållit om bemyndigande att i samband därmed få försälja sistnämnda båt. Drätselkammaren, som tagit under övervägande vad hamnstyrelsen sålunda anfört, finner för sin del, att förvärvet av den nya båten i enlighet med hamnstyrelsens förslag kan ske på för staden antagliga villkor och får därför tillstyrka förslaget. Med anledning härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga hamnstyrelsen att på sätt styrelsen föreslagit försälja den staden tillhöriga bogserbåten Thor och inköpa en ny bogserbåt, samt

att för ändamålet ställa till hamnstyrelsens förfogande ett förslagsanslag å 45.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och efter förslag av hamnstyrelsen och drätselkam-

maren bliva föremål för slutlig täckning i samband med fastställande av budgeten för nästkommande år.

N:o 60.
Ang. försäljning av bogserbåten Tor och inköp av en större bogserbåt.

Västerås den 16 mars 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med den starkt ökade trafiken å Västerås hamn och med det för varje år ökade tonnaget har det visat sig, att stadens nuvarande bogserbåt Thor icke är tillfyllest. Till detta förhållande kommer, att hamnen även måste ha en starkare isbrytare. För att bogsering och isbrytning skall kunna utföras i den utsträckning och på det sätt, som oundgängligen erfordras, måste snarast möjligt en ny för isbrytning konstruerad bogserbåt inköpas.

Hamnstyrelsen har för den skull undersökt, vilka möjligheter som finnas till inköp av dylik båt och har då från Skandinaviska Fartygsagenturen i Göteborg erhållit anbud på en bogserbåt "Stark", vilken skulle motsvara de uppställda fordringarna. Enligt överenskommelse med agenturen skulle staden erhålla fartyget för 40.000 kronor, varvid Thor, värderad till 50.000 kronor, skulle lämnas i utbyte, Thor inköptes år 1931 för 37.000 kronor och har i reparationer och dylikt kostat staden cirka 6.000 kronor. Delegerade från hamnstyrelsen ha besiktigat Stark och därefter tillstyrkt inköp av båten.

Kostnaden för de reparationer, som måste vidtagas å Thor före överlämnandet och eventuellt inköp av styrmaskin till Stark beräknas till cirka 5.000 kronor.

Med anledning härav får hamnstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga styrelsen att försälja den staden tillhöriga bogserbåten Thor och inköpa bogserbåten Stark.

samt att för den mellangift, som vid köpet uppkommer och andra med inköpet förenade kostnader ställa till styrelsens förfogande ett förslagsanslag å 45.000 kronor.

Västerås den 13 mars 1939.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Sven Holmer.

N:o 61.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag för åstadkommande av ett grupphem vid K. F. U. M:s sommarhem Lövudden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade skrivelse till stadsfullmäktige hava Svenska Turistföreningen och Kristliga Föreningen av Unge Män i Västerås gjort gemensam framställning att fullmäktige ville bevilja erforderligt anslag, beräknat till 13.950 kronor, för uppförande vid Lövudden av ett s. k. grupphem i enlighet med skrivelsen bifogad ritning. Enligt en framställningen bifogad promemoria skola grupphem inrättas för att kunna mottaga de resande grupper, som under semestertiden i stor utsträckning frekventera vanliga vandrarhem, vilka ej äro beräknade för den ökade tillfälliga beläggning, som en gruppresa medför. Stadsfullmäktige hava tidigare genom beslut den 28 maj 1936 lämnat anslag till anordnande av det nuvarande vandrarhemmet vid Lövudden. Av samma skäl, som då anfördes, anser drätselkammaren motiverat, att Västerås stad jämväl välvilligt behandlar den föreliggande framställningen och ställer till K. F. U. M:s förfogande det erforderliga anslaget. Garanti för att hemmet kommer att skötas på ett tillfredsställande sätt torde förefinnas, då K. F. U. M. i samarbete med Svenska Turistföreningen svarar för hemmets skötsel och för byggnadens underhåll. Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

a t t för uppförande av ett Svenska Turistföreningens grupphem vid Lövudden ställa till K. F. U. M:s i Västerås förfogande ett anslag å 13.950 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 16 mars 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Tjelvar Hedberg.*

Stadsfullmäktige, Västerås.

Redan 1933 kunde STF i Västerås ordna ett vandrarhem för svensk ungdom. Detta möjliggjordes tack vare ett stort intresse och tillmötesgående från Västerås K. F. U. M., som upplät utrymmen i sitt sommarhem vid Lövudden. I maj 1935 beviljade Västerås stadsfullmäktige ett bidrag om 5.800

kronor till uppförande av ett speciellt vandrarhem, vilket uppfördes invid K. F. U. M:s sommarhem och invigdes den 15 maj 1937. Vandrarhemmet vid Lövudden har blivit mycket värderat. Säsongen 1937 lämnades 1.400 logi och 1938 blev siffran 1 676.

N:o 61.
Ang. anslag för åstadkommande av ett grupphem vid K. F. U. M:s sommarhem Lövudden.

Den turistström, som sommartid via vandrarhemmet drager fram genom Västerås, blir år för år allt större och frågan är om förefintliga lokalutrymmen skola vara tillräckliga för de krav, som komma att ställas. Svenska turistföreningen har till K. F. U. M. framställt en förfrågan huruvida möjligheter redan nästa säsong förefinnas att ordna ett s. k. grupphem i enlighet med här bifogade P. M. och ritningar. Detta grupphem skall användas dels för alla grupper, dels vid behov för enskilda, när vandrarhemmet är fullbelagt och bör ha plats för c:a 60 bäddar. Kostnaderna för ett dylikt grupphärbärge kunna hållas mycket låga.

Enligt av Arkitekt V. Segerstedt, Västerås, gjorda beräkningar skulle frågan kunna lösas genom kompletterande byggnad intill förutvarande vandrarhem i enlighet med här bilagda förslag till ett belopp av kronor 13.950: —.

Svenska turistföreningen och K. F. U. M. i Västerås få härmed vördsamt anhålla att Stadsfullmäktige till detta bygges utförande bevilja ett anslag av kronor 13.950: — att ställas till K. F. U. M:s i Västerås disposition.

K F. U. M. i Västerås ansvarar för vandrarhemmets skötsel i samarbete med Svenska turistföreningen samt för byggnadens underhåll.

Upplysningsvis meddelas att vid tiden för nuvarande vandrarhemmets uppförande var antalet gäster omkring 1.050, varför en ökning skett med c:a 60 %. Det föreslagna grupphemmet har dubbelt så många bäddar men blir genom sina stora logement billigare att uppföra. Vissa utrymmen i det gamla hemmet kunna även tjäna detta nya hem. De avgifter som inkomma för logi, 50 öre per person, beräknas täcka kostnaderna för tillsyn och städning, ljus och värme samt underhåll av byggnad och sängutrustningar. I ovanstående anslagssumma är icke medräknad anskaffningskostnad för sängutrustningar, som kommer att ordnas genom undertecknades försorg. De grupper, som i första hand torde komma att begagna detta hem, torde bli semesterresande arbetaregrupper, som önska få ett billigt logi ordnat i samband med goda möjligheter till friluftsliv, att själva ordna sin matlagning o. s. v. Genom sitt vackra läge, med tillgång till bad- och idrottsplats, men ändå nära staden, dit det går att komma med cykel och buss äger sommarhemmet Lövudden synnerligen goda förutsättningar för det samhällsnyttiga ändamål, som STF-vandrarhemmen fylla.

Stockholm den 4/3 1939.

Svenska Turistföreningen.

|Anna Freese.

Västerås den 9/3 1939.

Kristliga Föreningen av Unge Män, Västerås.

ESKIL EDMARK.

|Erik Tunås.

N:o 61.

Ang. anslag för åstadkom- nmade av ett grupphem vid K. F. U. M:s sommarhem Lövudden.

P. M. angående STF:s grupphem.

Under vandrarhemssäsongen 1938 har framkommit att STF:s vandrarhem i allt större utsträckning utnyttjats av resande grupper. I huvudsak ha de resande grupperna varit ungdomsgrupper, men allt flera ha bestått av personer över 20 år.

Då STF:s vandrarhem ej äro beräknade för den ökade momentana beläggning, som en gruppresa medför, har svårigheter uppstått mellan å ena sidan de enskilt resande vandrarhemsgästerna och de gruppresande. De motsättningar som sålunda förefunnits kan i viss utsträckning hänföras till den olika resementalitet, som kännetecknar en resande grupp och en enskilt resande individ. Den resande gruppen färdas som regel med buss eller tåg. Inom gruppen utbildas en gruppstämning, som oftast tager sig uttryck, vilka på den enskilt resande verkar störande.

En annan olägenhet har visat sig däri, att grupper i många fall helt belagt alla tillgängliga vandrarhemsplatser och sålunda utestängt de enskilda resenärerna. De bestämmelser som utfärdats till förhindrande av dylik överbeläggning genom grupper har ej kunnat efterlevas, då grupperna ofta sökt sig till vandrarhem med ringa antal bäddplatser.

Till 1939 års vandrarhemssäsong är en stegring av antalet resande grupper med största säkerhet att förvänta. För att möta dessa ökade behov önskar STF till kommande sommar organisera s. k. grupphem i huvudsak enligt följande plan.

1) Grupphem inrättas utmed de större turistlederna i landet antingen i samband med vandrarhem eller helt fristående. Där vandrarhem finnes, bör grupphem och vandrarhem ordnas i från varandra skilda lägenheter. Dagligrum, som bör finnas, kan vara gemensamt.

2) Grupphem avser att för en billig penning bereda nattläger åt resande grupper. Avgift per bädd 50 öre.

3) I grupphem förläggas resenärerna i herr- och damlogement med 20—40 personer i vardera.

4) Logementen skola kunna utrymmas genom två av varandra helt oberoende utgångar. Eldsläckningsredskap skall finnas lätt tillgängligt i varje logement.

5) Bäddarna utgöras av halmmadrasser och halmkuddar, ev. endast placerade direkt på golvet sida vid sida, avgränsade från varandra genom lister av bräder 14—20 cm. höga.

6) Varje logement skall vara försett med sittbänkar och tillräckligt antal klädkrokar eller andra upphängningsanordningar.

7) Varje logement skall ha goda ventilationsmöjligheter och rikligt med ljus.

8) Tvättanordningar böra om möjligt ordnas utanför eller inom resp. dam- och herrlogement.

21/1 1939.

SVENSKA TURISTFÖRENINGEN.

N:o 62.

Drätselkammarens skrivelse ang. markbyte för åstadkommande av skoltomt å Jakobsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan folkskolestyrelsen med anledning av väckt förslag om uppförande av en ny folkskolebyggnad på Jakobsberg hos drätselkammaren hemställt om vidtagande av åtgärder för erhållande av en lämplig tomt för ändamålet, har drätselkammaren låtit verkställa en utredning i ärendet. Uti det av stadsfullmäktige antagna stadsplaneförslaget för Jakobsberg har norr om den nuvarande skoltomten reserverats ett större område för allmän bebyggelse, där man vid förslagets uppgörande räknat med att en ny folkskolebyggnad lämpligen borde förläggas. Ifrågavarande mark tillhör byggnadsföreningen Jakobsberg. Drätselkammaren har med anledning härav underhandlat med representanter för föreningen om förvärv av ifrågavarande mark, som innefattar en areal om cirka 7.100 kvadratmeter. Preliminär överenskommelse har därvid träffats med föreningens styrelse om överlåtelse till staden av ifrågavarande område mot det att staden till föreningen överlämnar *dels* ett område om cirka 3.700 kvadratmeter av stadsägorna 1053 C och 1059 B, beläget öster om Drottninggatan, *dels* av stadens andel i skogsområdet norr om nuvarande skolan ett område om cirka 3.500 kvadratmeter. Någon kontant mellangift skulle icke å någondera sidan förekomma. Tillträdet till de överlåtna områdena skulle räknas från den 1 april 1939.

Då drätselkammaren anser, att den mark som sålunda från föreningen erhålles, skulle bliva synnerligen lämplig som skoltomt, och då uppgörelsen i övrigt synes drätselkammaren från stadens sida kunna antagas, får kammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att medgiva att markbyte mellan staden och Byggnadsföreningen Jakobsberg må äga rum i huvudsaklig överensstämmelse med vad här ovan angivits; samt

att bemyndiga drätselkammaren att vidtaga alla övriga åtgärder, som från stadens sida erfordras för fullföljande av ifrågavarande markbyte.

Västerås den 16 mars 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Västerås 1939, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 63.

Brandstyrelsens skrivelse med överlämnande av brandchefens årsberättelse för 1938.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna Brandchefens berättelse över brandkårens verksamhet under år 1938.

Västerås den 16 mars 1939.

På brandstyrelsens vägnar:

JOHAN SVENSSON.

Thjelvar Hedberg.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Över brandkårens verksamhet och därmed sammanhängande förhållanden under det förflutna året får jag härmed vördsamt avgiva följande berättelse:

Västerås stad.

Stadens invånareantal (kyrkoskrivna folkmängden) var den 31 december 1937 35.378 och den 31 december 1938 36.574 personer.

Stadens hela ytinnehåll uppgår till 5.934 har, varav 180 inom det planlagda området.

Antalet registerförda fastigheter är 3.409, därav 677 inom och 2.732 utom stadsplanen.

Taxeringsvärdet å samtliga fastigheter var den 31 december 1938 kronor 214.735.900: —.

Organisation och personal.

Brandstyrkan består av brandchef, vice brandchef och
yrkesbrandkåren: 2 brandmästare, 3 brandförmän och 17 brandmän,
borgarbrandkåren: 1 chef, 3 förmän och 36 man,
brandberedskap från Västmanlands Flygflottilj.
Ingen förändring har inträffat bland yrkesbrandkårens personal.

N:o 63.
Brandchefens årsberättelse för 1939.

Brandredskap.

Följande fordon ha stått utrustade på brandstationen för utryckning:
1 automobil med 1.200 min.-lit. centrifugalpump och utdragsstege,
1 „ „ 1.250 „ „ R. A. G.-pump och mek. stege,
1 „ „ 800 „ „ centrifugalpump och utdragsstege,
1 manskapsautomobil (även användbar som lastbil),
1 motorspruta med 1.000 min.-lit. centrifugalpump.
I reserv: 1 ångspruta, 1 mek. stege m. m.

Under året har anskaffats 400 m. tryckslang, 1 Volvoautomobil med 26 m. Magirusstege, 1 språngsegel av amerikansk modell, 30 st. brandhjälmar av kromnickelstål.

Brandtelegrafen.

Å brandtelegrafledningar och automatiska brandsignalanläggningar ha under året endast smärre felaktigheter förekommit.

Vattenledningen.

Å vattenledningen ha tillkommit 20 brandposter i stadens yttre områden. Hela antalet brandposter utgjorde vid årets slut 490, därav 46 enskilda.

Bokföringsvärdet

av brandväsendets materiel och inventarier är efter gjorda avskrivningar kronor 97.157: 40.

Ambulansväsendet.

Med hälsovårdsnämndens ambulansautomobil ha utförts 508 transporter, därav vid sjukdomsfall 431 och vid olycksfall 77.

Med Landstingets ambulansautomobil ha utförts 549 transporter, därav vid sjukdomsfall 500 och vid olycksfall 49.

Brandsyn

har förrättats i enlighet med bestämmelserna i stadens brandordning, varvid eldstadsbesiktning utförts av vederbörande skorstensfejare.

Övningar och arbeten.

Dagordning för yrkesbrandkåren:
7.30—8.30 fm. gymnastik och övningar.
8.30—9 fm. frukost.
9 fm.—2 em. arbetstjänst.

Under övningar och arbeten ha förelegat olägenheter på grund av de trånga och delvis olämpliga lokalerna och framstår tydligt nödvändigheten av, att den planerade nybyggnaden av brandstationen genomföres i en snar framtid.

Å kårens verkstäder har utom för brandkårens egen räkning utförts arbe-

ten för drätselkammaren, renhållningsverket, hälsovårdsnämnden m. fl. stadens institutioner i smide, hovslageri, bilreparation, snickeri, skomakeri, skrädderi och måleri.

Sammanlagda värdet av de i verkstäderna utförda arbetena är kronor 8.180: 90 enligt följande fördelning:

Smedjan	3.355: 53
Snickeriverkstaden	2.238: 09
Skräddareverkstaden	285: 05
Skomakareverkstaden	1.083: 95
Brandtelegrafen	511: 50
Diverse arbeten	706: 78
Summa kronor	8.180: 90
Avgår för material	2.716: 83
Vinsten utgör kronor	5.464: 07

I arbetssumman äro de för brandkårens egen räkning utförda arbetena å beklädnaden, brandredskapen, brandtelegrafen m. m. upptagna till ett värde av kronor 2.209: 35, varå en vinst av kronor 1.651: 10 uppstått.

Brandkårens hjälp har även tagits i bruk för länspumpning, fyllning av vattentankar å ångare, räddning av djur i fara m. m.

Vakthållning vid teater- och cirkusföreställningar m. m. har av kåren utförts 27 gånger.

Utryckningar och eldsvådor.

Antalet utryckningar har varit:

för eldsvåda	44
„ trängrök och förmodad eldfara	12
„ soteld	7
„ kontakt i ledningar till automatisk brandalarm	5
Summa	75

Vid släckning av eldsvådorna ha i ett fall använts 5, i ett fall 3, i sju fall 2 och i sju fall 1 slangledning från brandposter eller motorsprutor. Övriga eldsvådor ha släckts med mindre redskap. Sammanlagda längden av vid eldsvådor använd slang utgör 4.954 meter.

Alarmering har tretton gånger skett genom brandskåp, i övriga fall genom telefon eller bud.

Bland eldsvådor av större betydenhet kunna nämnas följande:

Den 27 februari kl. 3.30 fm. kallades brandkåren genom bud av en poliskonstapel till fastigheten Stora gatan 38, där eld utbrutit på vinden av obekant anledning.

N:o 63.
Brandchefens årsberättelse för 1938.

Vid en första undersökning befanns det, att elden å vinden gått igenom vindsgolvet och några minuter efter brandkårens ankomst blossade den upp med stor häftighet i våningen närmast under, som bl. a. inrymde beklädnadslager samt en guldsmedsverkstad. Särskilt från det brinnande klädlagret utvecklades kraftig rök, vilken avsevärt hindrade släckningsarbetet. Några brandmän blevo även rökförgiftade.

Sammanlagt fem slangledningar från brandposter utlades och insattes över trappor och stegar mot såväl vinden som våningen under. Ett hotell i våningen en trappa upp samt en bostadslägenhet å vinden utrymdes. En grupp av borgarbrandkåren inkallades.

Innan brandkåren blivit herre över elden hade den hunnit sprida sig till en stor del av vinden. Eldsläckningen pågick i c:a fyra timmar, varefter ytterligare personal ur borgarbrandkåren inkallades för eftersläckning och bevakning. Då elden åter blossade upp flera gånger, fortsattes bevakningen hela dagen samt påföljande natt.

I beklädnadslagret samt guldsmedsverkstaden och å vinden blevo varor, inredning och inventarier förstörda samt väggar, golv och tak delvis genombrända. Även kringliggande lokaler voro skadade av rök och vatten. Brandskadeersättningen uppgick för fast och lös egendom till kr. 140.786.

Den 4 december kl. 4.50 f. m. alarmerades brandkåren på grund av eldsvåda i N. Envalls motorverkstad, Lovisebergsvägen 2, en tvåvånings träbyggnad med automobilverkstad, inrymmande ett flertal bilar, och kontor å nedre botten samt verktygslager å övre botten.

Vid brandkårens ankomst var nedre delen av byggnaden övertänd. Elden hade via en trappa även spritt sig till övre botten. Stor risk förelåg för explosioner i automobilernas bensintankar.

En grenad ledning utlades från brandpost och elden angreps från två håll. Under släckningsarbetets gång upptäcktes ett svetsningsaggregat i kontoret samt att därvarande kassaskåp hade öppnats medelst svetsning. De båda gastuberna voro i glödande tillstånd och explosion hade antagligen endast undvikits genom att ventilerna voro öppnade, så att gasen obehindrat kunde strömma ut.

Polisen igångsatte omedelbart undersökning, varvid bl. a. framkom, att en i kassaskåpet förvarad penningsumma var försvunnen. Troligt är, att tjuvarna underlåtit släcka svetsningslågan och denna sålunda vållat eldsvådan.

Släckningsarbetet pågick i c:a två timmar. Ett flertal automobiler, som förvarades i verkstaden samt inredning och inventarier å nedre botten blevo förstörda. Ett hål måste även göras i yttertaket för att elden å övre botten skulle kunna nås. Brandskadeersättningen uppgick till kr. 17.907.

Västerås den 28 februari 1939.

Olof Clarholm.
Brandchef.

Västerås 1939. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1939 Den 27 april V

N:o 64.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed för kännedom överlämna sin årsberättelse samt stadsläkarnes m. fl. årsberättelser för år 1938.

Västerås den 13 mars 1939.

För hälsovårdsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/Sven Holmer.

Årsberättelse rörande den allmänna hälsovården från Hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1938.

HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.

Ledamöter: Borgmästare Th. Bergquist, ordf., 1:ste Stadsläkare G. Andrén, v. ordf., Veterinär M. Jonsson, Byggmästare F. Eklund, Kyrkoskrivare J. O. Sjöblom, Gjutare Axel Larsson, Lasarettsläkare Ivar Behring.

Suppleanter: Direktör A. Sundström, Ing. Th. Arvidsson, Posttjänsteman Erik Östlund, Länsveterinär O. Hultén, Montör Artur Lundell.

Sekreterare: Notarie E. Plantin t. d. 7/5 1938.
Notarie O. Lundvall fr. d. 8/5 1938.

I. *HÄLSOVÅRDSNÄMNDENS VERKSAMHET.*

1. Nämnden har sammanträtt 12 ggr under året. Ärendena protokollförda i 530 paragrafer.

2. Beträffande nämndens befattning med den allmänna hälso- och sjukvården, instruktion för nämndens eller särskilda föreskrifter, tillkomna i enlighet med § 30 i hälsovårdsstadgan, ha ändringar ej förekommit.

3. Diarieförda ärenden 466.

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

II. *BEFOLKNINGSFÖRHÅLLANDENA INOM SAMHÄLLET.*

1. Kyrkoskrivna inv. vid årets början: m. 17.553, kv. 17.825, s:ma 35.378
 Kyrkoskrivna inv. vid årets slut: m. 18.185, kv. 18.366, s:ma 36.551
2. Antal under året levande födda: m. 278, kv. 271, s:ma 549
3. Antal under året döda personer: m. 156, kv. 164, s:ma 320
4. Antal döda barn under 1 års ålder: m. 11, kv. 8, s:ma 19
5. Särskilt stor dödlighet inom viss stadsdel har ej förekommit.

Folkmängdens tillväxt under de senaste 14 åren framgår av nedanstående tabell.

År	Folkmängden vid årets början	Folkmängden vid årets slut	Ökning + Minskning –	Födda			Döda			Nativitets överskott + underskott –	Inflyttnings överskott + underskott –
				Män	Kv.	S:ma	Män	Kv.	S:ma		
1925	29,920	29,215	— 705	193	181	374	142	160	302	+ 72	— 633
1926	29,215	29,059	— 156	210	202	412	142	162	304	+ 108	— 48
1927	29,059	29,119	+ 60	200	173	373	133	164	297	+ 84	— 24
1928	29,119	29,587	+ 459	166	189	355	150	155	305	+ 50	+ 409
1929	29,578	29,921	+ 343	164	166	330	158	178	336	— 6	+ 349
1930	29,921	30,378	+ 457	202	167	369	153	149	302	+ 67	+ 390
1931	30,378	30,648	+ 270	194	178	372	136	154	290	+ 82	+ 198
1932	30,648	30,913	+ 265	183	157	340	160	168	328	+ 12	+ 253
1933	30,913	31,229	+ 316	176	176	352	157	155	312	+ 40	+ 276
1934	31,229	31,294	+ 565	181	151	332	164	153	317	+ 15	+ 550
1935	31,794	32,570	+ 776	159	164	323	156	178	334	— 11	+ 787
1936	32,570	33,834	+1,264	229	195	424	158	176	334	+ 90	+1,174
1937	33,834	35,378	+1,544	247	244	491	162	183	345	+ 146	+1,398
1938	35,378	36,551	+1,173	278	271	549	156	164	320	+ 229	+ 994

III. *ALLMÄN HÄLSOVÅRD.*

A. *Vattentillgång.*

1. Behovet av hushållsvatten tillgodoses genom stadens vattenledning, vartill samtliga fastigheter inom staden äro anslutna utom de inom området Övre Rosenhill och norra och västra delarna av Jakobsbergsområdet. De områden, som nu ej äro anslutna till stadens vattenledning bebos av c:a 1 % av stadens invånare.

Under året utfördes 2.772 m. nya vattenledningar och var ledningarnas sammanlagda längd vid årets slut 100.720 m.

Vatten inleddes under året i 117 gårdar och var vid årets slut inlett i 2.494 gårdar.

Vattenledningsvattnet utgöres av vatten taget ur brunnar i Badelundaåsen vid Hesslö. Vattnet består dels av i åsen från norr framrinnande grundvatten och dels, till följd av grundvattenytans sänkning genom pumpningen, infiltrerat vatten från den c:a 1.000 m. från vattenverket avlägsna Mälaren. Regelbundna

undersökningar av vattenledningsvattnet hava under året utförts av kemiska stationen i Västerås. Vattnets hårdhetsgrad var i januari 15,1° och i december 15,2°. Manganhalten var 0,01—0,02 milligram pr liter. Salpetersyrlighet eller ammoniak har ej förekommit i vattnet. Undersökningar av vattnets bakteriehalt hava ej utförts under året.

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

2. Som resultat framgår, att vattenledningsvattnet är rent och av god beskaffenhet.

Vattentillgången var fullt tillräcklig. Förbrukningen var under året:

För hushållsbehov	2.437.850 kbm.	eller	79 %
„ allmänna behov	240.000 „	„	8 %
„ industriella behov	414.000 „	„	13 %
Summa	3.091.850 kbm.		

Per individ och dygn blev förbrukningen sålunda:

För hushållsbehov	186 liter
„ allmänna behov	19 „
„ industriella behov	31 „

För vattenförbrukning enligt mätare har avgiften under året varit 20 öre per kbm. För de bostadshus, där vattenmätare ännu ej installerats, 10,8 % av hela antalet hus, har vattnet debiterats gårdsägarna enligt kontrakt med däri stipulerade avgifter, utgörande: för rum 6 kr., bad- eller duschrum 12 kr., vattenklosett 12 kr., vattenpost 8 kr. Tvättavgift per hushåll 5 kr.

B. *Avledning av spill- och regnvatten.*

1. Vattenavloppet är anordnat enligt s. k. kombinerat system, så att spill- och regnvatten tillsammans avledes till Mälaren och Svartån nedanför Turbinhusbron. Avskärande kulvert utmed Mälaren med reningsverk vid Kungsängen äro färdigställda för anslutning av gatuledningarna.

2. Under året utfördes 2.964 m. nya underjordiska avloppsledningar och var ledningarnas sammanlagda längd vid årets slut 85.019 m.

Underjordiskt avlopp utfördes under året för 117 gårdar.

Västerås den 25 februari 1939.

Gust. Lönnqvist.

C. *Renhållning.*

a) Latrinrenhållning:

1. Genom stadens renhållningsverks försorg, förutom i 142 gårdar, belägna i stadens utkanter, där latrinrenhållningen ombesörjes av resp. gårdsägare.

2. Missförhållanden ang. renhållning ha anmärkts av tillsyningsmännen i 78 fall, som rättats efter tillsägelse.

N:o 64. Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.

3. Antal våningsklosetter: 7.273, varav 7.181 w. c. i 1.702 fastigheter.

4. Se mom. 1.

5. Upplagsplats för latrinen är en stadens torvpudrettfabrik, belägen inom staden vid hamnområdet. Frågan om nybyggnad och omplacering vilar sedan flera år av ekonomiska skäl. Sedan användande av pudrett till gödsling i trädgårdar inom stadsområdet förbjudits har torvpudrettberedning i det närmaste upphört.

6. Torvpudretten användes för stadens eget lantbruk.

b) Renhållning av gårdar och gator:

Tre-delningssystem är föreskrivet inom det centralare stadsområdet.

1. Bortforslingen sker genom renhållningsverket (förutom i 314 gårdar belägna i ytteromr.).

2. Särskilda upplagsplatser finnas å stadens lantegendomar utanför det bebyggda stadsområdet. Tipp finnes även å strandområdet väster och öster om hamnen.

3. Svinmaten inom tredelningsområdet går till stadens svingård, belägen å en av stadens lantegendomar.

Soporna köras ut till hamnutfyllningar.

4. Av tillsyningsmännen ha gjorts anmärkningar beträffande renhållning å gårdar, avstjälpningsplatser och dyl. i 89 fall, varav flertalet grundar sig på bristande sophämtning, bristfälliga sopkärl etc.

Nämnden har beslutat att sopkärl av plåt, s. k. Norba-kärl, rymmande 125 lit., försett med avtagbart lock, hädanefter skall användas.

Utredning rörande omorganisation av sophämtningen pågår. (Särskild kommitté.)

c) Antal inom staden befintliga:

1. Svinhus. Inga.

2. Fähus. Inga.

3. Stall 44, därav 25 inom, 19 utom stadsplanen.

4. I 4 fall anmärkta olägenheter och bristfälligheter betr. stall har rättats. 1 stall har utdömts.

5. Svinhållning förbjuden inom stadsplaneområdet.

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtal
Gårdsrenhållning	78	1	1
Bristande hämtning av sopor	79	—	—
Avträden och urinkurar	11	1	—
Avstjälpningsplatser och avlopp	5	—	1
Bristfälliga sopplatser och sopkärl	74	2	—
Stall	4	1	1

D. *Begravningsplatser.*

Tre begravningsplatser finnas. Å de båda äldre, inom själva staden, begraves endast i familjegravar. Nya begravningsplatsen, som är belägen omkring ett par kilometer utom den bebyggda staden, togs i bruk 1925. Anmärkta missförhållanden ha ej förekommit.

E. *Fabriker och näringar.*

1. Klagomål som visat sig befogade ha vid upprepade tillfällen framförts över besvärande sot och damm, härledande från fläkten i ett större gjuteri beläget i stadens centrum och i omedelbar närhet av bostadskvarter. Vidtagna åtgärder hava något minskat olägenheterna.

2. Anmälan om anläggande eller inrättande av nya fabriker enligt § 24 av hälsovårdsstadgan. Ingen.

3. Uppgift ang. minderåriga i industriellt yrke: 1:ste tillsyningsmannen förordnad som tillsyningsorgan. Han har till yrkesinspektionen insänt vederbörliga rapporter. Tillsynen omfattar 14 inspektioner, fördelade på 11 dagar.

Arbetsställena: hantverk 7, handel 7. Missförhållande, som föranlett anmälan till yrkesinspektör, 1 fall.

F. *Bostäder.*

1. Antal med boningshus bebyggda fastigheter inom planlagt område vid årets slut: 2.678.

Under året ha av enskilda uppförts 134 nya bostadshus med 850 läg., varjämte 8 läg. och 37 enkelrum tillbyggts i gamla fastigheter.

Lägenheterna fördela sig på följande sätt: 48 rum utan kök, 1 kök utan rum, 47 lägenheter å 1 rum och kokvrå, 3 lägenheter å 2 rum och kokvrå, 365 lägenheter å 1 rum och kök, 211 lägenheter å 2 rum och kök, 129 lägenheter å 3 rum och kök, 38 lägenheter å 4 rum och kök, 20 lägenheter å 5 rum och kök och därutöver.

Rivna fastigheter: 2, därav 9 1-rumslägenheter, 1 5-rumslägenhet.

2. För barnrika familjer finnas 3 bostadshus rymmande tillsammans 16 lägenheter å 2 rum och kök. Staden har för dessa bostäders tillkomst bidragit med fri tomt. 1 pensionärshem är under uppförande.

3. Särskilda bostäder för lungsiktiga finnas ej.

4. Inga härbärgen eller asyler hava tillkommit.

5. a. Bostadsinspektionen handhaves av en särskild inspektris.

b. Antal bostadsinspektioner under året: 1:sta besök 2.079, återbesök 1.328, summa 3.407. Åtgärdade anmälningar, förfrågningar och klagomål 325. Avhjälpta missförhållanden 261.

Av hälsovårdsnämnden utdömda bostäder: spisrum 8, rum och kök 6, 2 rum och kök 2, källarbostad 1.

Antalet damfrisersalonger har ökats med 5 till 32. De flesta av dem äro små och primitiva.

G. *Samlingslokaler.*

Några anmärkningar ha ej inkommit.

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

H. *Bad och badanstalter, särskilt skol- och folkbad.*

I stadens varmbadhus har under året serverats 89.049 bad, varav för skolbarn: billighetsbad med simhall 7.848 och simundervisningsbad 5.350; folkbad: billighetsbastu 35.634.

Staden har dessutom ett kallbadhus vid hamnen och har även anordnat friluftsbad å en holme i fjärden, dit regelbundna ångfärjeförbindelser finnas dagligen under sommaren. Ett mindre friluftsbadområde finnes även väster om djuphamnen. Utredning om anordnande av ett större friluftsbad pågår. (Särskild kommitté.)

I. *Födoämnen och njutningsmedel.*

1. Köttbesiktningstvång finnes. Västerås Andelsslakteri (N:o 74), började sin verksamhet i nov. 1934. En större privat saluhall finnes sedan 1931.

3. Se mom. 1.

4. Enskilda, mindre slakterier: 2 st., därav intet under s. k. offentlig kontroll.

5. Mjölkkontrollen genom tillsyningsmännen. Mjölkundersökningarna utföras å kemiska stationen härstädes.

6. Matvaruberedning och matvaruhandel

Rörelsens art	Antal			
	Vid årets början	Under året		Vid årets slut
		nedlagda	inrättade	
Slakterier	2	—	—	2
Korvfabriker	25	3	2	24
Charkuteributiker	36	—	1	37
Bagerier	37	—	—	37
Karamellfabriker	3	1	—	2
Brödbutiker	17	—	—	17
Mejerier	1	—	—	1
Mjölkbutiker	96	2	3	97
Smör-, ägg- och ostbutiker	2	—	—	2
Speceributiker	69	2	3	70
Fiskbutiker	6	—	1	7
Näringsställen	72	5	7	74
Rak- och frisérsalonger	22	—	2	24
Skrot- och hudupplag	8	1	2	9

I ovanstående är Saluhallen ej medräknad.

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtalade
Charkuterier	13	3	—
Charkuteributiker	7	—	—
Bagerier och konditorier	42	3	—
Mjölkbutiker	10	2	—
Speceriaffärer	2	—	—
Näringsställen	8	2	—

Av hälsovårdstillsyningsmännen ha under året inga födoämnen beslagtagits. **N:o 64.** *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

8. Ur beslagsrapporten från köttbesiktningsbyrån.

Översikt av under året beslagtagna födoämnen:

	Antal beslag	Kassationsorsak			
		tuberkulos	trikiner	andra sjukliga förändringar	förskämning
Kött av: nötkreatur	393	290	—	101	2
häst	4	—	—	4	—
svin	112	36	—	72	4

Beslag gjorda å köttbesiktningsbyrån, se särskild bilaga.

9. Tillsyn av matserveringsställen:

187 inspektionsbesök av tillsyningsmännen, varvid inga grövre anmärkningar, som föranlett nämndens ingripande, förekommit.

10. Livsmedelskontrollens anordning och kostnader:

Mjölk- och matvaruprov undersökas å kemiska stationen härstädes, 957 mjölk- och 393 gräddprov ha därvid undersökts. Årskostnaderna för undersökningarna har uppgått till 1,000: — kronor.

11. Missförhållanden med avseende på försäljning eller förtäring av spritvaror eller andra berusnings- eller njutningsmedel ha ej varit föremål för nämndens handläggning.

K. *Åtgärder i anledning av lag ang. könssjukdomar av den 20 juni 1918.*

1. Poliklinik inrättad sedan 1 juli 1924. Besöksantalet under året 2.083. Medeltal per mottagning 7.

Den 15/11 1936 flyttades polikliniken till förste stadsläkarens mottagningslokaler.

2. Missförhållanden och i anledning därav vidtagna åtgärder ha ej förekommit.

L. *Åtgärder i anledning av lag den 14 sept. 1914 ang. vissa åtgärder mot utbredning av tuberkulos.*

1. Antal lägenheter, i vilka smittrening för tuberkulos ägt rum = 30.

2. Anslag från staden för den privata dispensärverksamheten = 4.000: — kr. (Se 1:ste stadsläkarens ämbetsberättelse för år 1938, bil. 13.)

M. *Åtgärder i anledning av lag om skyddskoppympning av den 2 juni 1916.*

1. 1:ste stadsläkaren var under året förordnad som offentlig vaccinatör.

2. Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Förelägganden ha skett i 34 fall.

3. Anslag för den offentliga vaccinationen har utgått med 150 kronor.

N:o 64.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.

N. *Kommunala vårdanstalter.*

1. Sjukavdelning finnes inrättad vid ålderdomshemmet Karlslund med 44 platser. På tuberkulosavdelningen finnas 19 platser och på sinnessjukavdelningen 16 platser. Försörjningsfall 110 platser.

2. Barnhem:

	Plats-antal	Stadens kostn., resp. bidrag
Västerås stads upptagningsanstalt för barn (Barnhemmet i Sommarro)	18	15,930: 12
Enskilda föreningars barnhem:		
Västerås Barnkrubba. I medeltal pr dag	15	3,500: —
Sparvboet	12	1,400: —
Flickbarnshemmet	12	*) 1,000: —

*) Från Sundinska fonden.

Västerås stads barnhem i Sommarro.

Utdrag ur årsberättelsen 1938.
Läkare: 1:ste stadsläkaren G. Andrén.
Föreståndarinna: Ewy Aspling.
Antal underhållsdagar: 4.498.
Antal kvarliggande barn från år 1937: 13 st.
Antal intagna barn under år 1938: 9 st., 7 gossar, 2 flickor.
Antal utskrivna barn under år 1938: 15 st.
Antal kvarliggande barn till år 1938: 7 st.
Barnens hälsotillstånd har varit gott. Antal sjukdagar 41. Antal sjukskrivna barn: 12, därav 5 fall av scharlakansfeber. Operationer: Trumhinnesnitt 5 st. Skyddskoppympning: 5 barn.

3. Sommarkoloniverksamhet.

Folkskolornas sommarkolonier vid Trummelsberg	90 platser
Frösåker	138 „
Ytterligare en sommarkoloni är planerad.	
Röda Korsets sommarkoloni vid Ramnäs	32 „
(emottager barn från hela länet).	
Tuberkulosdispensärens sommarkoloni Lindersnäs (Varberg)	50 „

O. *Spädbarns- och fosterbarnsvård.*

Å barnavårdscentralen för meddelande av läkarråd ang. uppfödning och vård av barn under 1 års ålder ha under året varit inskrivna 348 st., därav 1938 nyinskrivna 308 st.

Läkaren har under året haft 48 mottagningar, varvid sammanlagt 503 barn undersökts. Medeltal per mottagning c:a 10,4.

Sköterskan har avlagt 3.962 besök i hemmen.

Läkare: D:r J. Lundblad.

P. *Hälso- och sjukvårdspersonal.*

N:o 64. Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.

1. Tjänstebefattningar: 2 stadsläkare, 1 veterinär såsom föreståndare vid köttbesiktningsbyrån, 2 vaktmästare vid samma byrå, 1 bostadsinspektris, 4 tillsyningsmän, som tillika äro desinfektörer, 4 stadssjuksköterskor, varav 2 äro avsedda för bemedlade — och 2 för mindre bemedlade och obemedlade patienter. Dessutom finnas 4 diakonissor, 1 distriktsbarnmorska.

2. Laboratorium: Kemiska stationen.

R. *Kvacksalveri och olaga medikamentsförsäljning.*

I staden praktisera: 3 homeopater, 1 chiropraktor, 1 "naturläkare".

Sedan tidningarna i regel upphört med att införa kvacksalvares annonser hava de ambulerande kvacksalvarna kunnat hållas borta.

S. *Andra omständigheter, som kunnat menligt inverka på befolkningens hälsa.*

Intet att anföra.

T. 2 ambulansbilar äro stationerade vid brandkåren.
1 ambulansbil är stationerad vid epidemisjukhuset.

U. *Observationsplats för besiktning av fartyg med avseende å förekomst av råttor.*

Inrättad 1 jan. 1938.

Besiktningsläkare: 1:ste stadsläkaren G. Andrén med 2:dre stadsläkaren C. Idar ss. ersättare.

Under år 1938 hava 3 fartyg besiktigats och erhållit bevis om befrielse från råttutrotning.

V. *Sanitär kontroll över luftfarten.*

Inrättad 19 dec. 1938.

Läkare vid tullflygplatserna för landflygplan Västerås—Hässlö samt för sjöflygplan Västerås—Centrala flygverkstaden är 1:ste stadsläkaren G. Andrén med 2:dre stadsläkaren C. Idar ss. ersättare.

Bilagor: 1) Översikt över dödsorsakerna enligt dödsbevisen.
2) Översikt över några av de viktigaste dödsorsakerna.
3) Årsredogörelse från köttbesiktningsbyrån.

Västerås den 13 mars 1939.

För Hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.
1:ste stadsläkare.

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Bilaga 1. *Översikt av dödsorsakerna i Västerås*

Dödsorsak (Enligt K. Med. styr:s cirk. den 2 jan. 1931)	Mankön										Summa mankön
	under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	70 år och däröver	
Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Ålderdomssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	4
Influensa	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2
Ros	—	—	1	—	—	—	—	2	—	—	3
Varfeber	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Lungsot	—	—	—	—	—	8	—	—	—	1	9
Annan tuberkulos	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2
Förvärvad svfilis	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Övriga infektionssjukdomar	—	—	—	—	1	-	2	—	—	—	3
Andra sjukdomar i blodbildande organen och blodet	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Sockersjuka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Hjärnblödning	2	—	—	—	—	—	—	2	2	11	17
Kronisk sjukdom i hjärtats valver och muskulatur	2	—	—	—	—	2	3	3	5	11	26
Arterio-cardioscleros	—	—	—	—	—	—	—	—	1	8	9
Övriga cirkulationsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	1	—	2	—	3	6
Akut luftrörsinflammation och bronkopneumoni	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	4
Akut lobär lunginflammation	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	2
Övriga andningsorganens sjukdomar	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Mag- och tarmsår	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2
Blindtarmsinflammation	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Tarmbråck och tarmhinder	-	-	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Sjukdom i lever och gallvägar	—	—	—	—	—	—	1	2	—	1	4
Övriga matsmältningsorganens sjukdomar	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	3
Kronisk njurinflammation	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	3
Prostata hypertrofi	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	5
Övriga urinorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Barnsängsfeber	-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Magkräfta	—	—	—	—	—	-	1	2	—	5	8
Tarmkräfta	—	-	—	—	—	—	1	1	—	2	4
Bröstkörtelkräfta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kräfta i livmoder och äggstock	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kräfta i övriga organ	—	—	—	—	—	—	1	1	2	3	7
Sarkom	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	2
Övriga svulster	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Självmord: Strangulatio	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	4
Självmord: Laceratio (tåg)	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Självmord: Vulnus sclopetar. (revolver)	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Olyckshändelser: Submersio	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Olyckshändelser: Conturio, Laceratio	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2
Olyckshändelser: Fractura	—	—	—	—	—	2	3	1	—	1	7
Olyckshändelser: Ictus electricus	—	-	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Olyckshändelser: Angina tons.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	11	2	2	—	2	23	20	23	16	57	156

under år 1938, enligt dödsbevisen.

Kvinnkön: under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	70 år och däröver	Summa kvinnkön	Totalsumma
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	13	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	4
—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2	3
—	—	1	—	2	3	1	1	—	1	9	18
—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	2	4
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	5
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2
—	—	—	—	—	—	—	1	1	3	5	6
—	—	—	—	—	—	—	—	6	7	13	30
—	—	—	—	1	1	1	2	7	29	41	67
—	—	—	—	—	—	—	—	1	11	12	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	9
3	—	—	—	—	2	—	—	1	4	10	14
2	1	—	—	—	—	—	—	1	2	6	8
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2	4
—	—	—	—	1	—	—	1	1	1	4	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	6
1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	5
—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2
—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2	2
—	—	—	—	—	—	1	2	1	4	8	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	5
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	2
—	—	—	—	—	—	1	2	—	1	4	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	3	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	8
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	2
8	3	2	—	6	11	11	16	23	84	164	320

N:o 64.
Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1938.

Bilaga 2.

Översikt av några av de viktigaste dödsorsakerna i Västerås under år 1938.

Dödsorsak	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
Ålderdomssjukdomar	3	—	4	2	—	1	—	—	—	1	2	4	17
Influensa	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Lungsot	—	—	2	3	2	—	1	3	4	2	1	—	18
Akut luftrörsinflammation och bronkopneumoni	1	4	1	—	1	2	—	3	—	—	2	—	14
Akut lobär lunginflammation	—	1	2	1	2	—	—	—	—	—	1	1	8
Mag- och tarmsår	—	—	—	—	—	1	1	1	—	1	—	1	5
Blindtarmsinflammation	1	—	—	—	1	—	—	1	2	—	—	—	5
Självmord	—	—	—	—	2	1	1	—	—	1	1	—	6
Barnsängsfeber	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2

Bilaga 3.

Årsredogörelse från Köttbesiktningsbyrån i Västerås för år 1938.

Antal besiktigade samt helt eller delvis beslagtagna kroppar och vid beslaget vidtagna åtgärder.

Djurslag	Antal besiktigade kroppar		Godkända efter kassation av förändrade organ eller kött		Helt kasserade		Summa djurkroppar, varå beslag gjorts (särskild behandling icke medräknad)	
	1/1	1/2	Antal	Det kasserade köttets vikt kg.	Antal	Köttets vikt kg.	Antal	Det kasserade köttets vikt kg.
Storboskap	1237	20	341	1094	4	663	345	1757
Större kalv	1478	6	11	—	6	259	17	259
Mindre kalv	1409	10	5	7	26	463	31	470
Får, get	53	1	—	—	—	—	—	—
Svin	3602	329	109	198	3	143	112	341
Spädgris	11	—	—	—	—	—	—	—
Häst	81	2	3	56	1	175	4	231
Föl	1	—	—	—	—	—	—	—
Summa	7872	368	469	1355	40	1703	509	3058

N:o 64.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.

Beslagsorsaker vid Köttbesiktnings-

Orsak till särskild behandling eller kassation	Storboskap				Större kalv				Mindre kalv				Får, get			
		Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd		
	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda
Blodförgiftning (Septichæmia) ...	1	—	—	1	—	—	—	—	15	—	—	15	—	—	—	—
Varfeber (Pyæmia) ...	—	—	—	—	1	—	—	1	5	—	—	5	—	—	—	—
Tuberkulos (Tuberculosis) ...	280	279	—	1	7	7	—	—	3	2	—	1	—	—	—	—
Igelsjuka (Distomatosis) ...	21	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Traum. mag-, mellangärds- och hjärtsäcksinfl. ...	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gulsot (Icterus) ...	—	—	-	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
Njurinflammation (Nephritis) ...	—	—	—	—	4	4	—	—	1	1	—	—	—	-	—	—
Juverinflammation (Mastitis) ...	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Inflam. i leder, slemsäckar och senskidor ...	9	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blödningar (kontusioner och benbrott) ...	6	6	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Abscessbildning ...	2	2	—	—	—	—	—	—	-	—	—	—	—	—	—	—
Andra sjukliga förändringar ...	20	19	—	1	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Utmärgling ...	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Omogenhet ...	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—
Förskämning ...	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	1	—	—	—	—
Abnorm lukt ...	—	—	—	—	3	—	—	3	1	—	—	1	—	—	—	—
Summa	345	341	—	4	17	11	—	6	31	5	—	26	—	—	—	—
Antal besiktigade kroppar;	1237	20/2	—	—	1478	6/2	—	—	1409	10/2	—	—	53	1/2	—	—

…yrån i Västerås under år 1938.

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Svin				Spädgris				Häst				Föl				Enbart organbesiktning Antal kasserade lösa organ av				
	Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd							
Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Storboskap	Kalv	Får, get	Svin	Häst
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	13	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
51	48	—	3	—	—	—	—	3	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
112	109	—	3	—	—	—	—	4	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3602	329/2	—	—	11	—	—	—	82	2/2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Bakteriologisk undersökning har under år 1938 gjorts från 11 fall, därav 8 storboskap och 3 större kalvar.

Som närsubstrat har för plattor använts bromkreosolpurpurlaktosagar och för högrör dextrosagar.

I två fall från storboskap och två fall från större kalv har konstaterats växt av kocker, samtliga fall beslagtogos.

I övriga fall förekom ingen växt, varför köttet godkändes.

Västerås den 25 februari 1939.

HARALD SJÖLIN.
1. besiktningsveterinär.

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Årsberättelse rörande epidemisjukvården från Hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1938.

1. I 2 § 1 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom kommunen under året och i anledning därav enl. 2 § 1 och 2 mom.*) vidtagna åtgärder (tillkallande av läkare, anmälan till tjänsteläkare eller länsstyrelse).	Skarlakansfeber 103 insjuknade Barnförlamning 3 „ S:a 106 „
2. Från läkare till nämnden enl. 2 § 3 mom. inkomna anmälningar.	106 st.
3. Förekomst av spetälska och åtgärder däremot enl. 2 § 6 mom.	0.
4. Åtgärder enl. 3 § 1 och 2 mom. för beredande av isolering och vård åt personer, som äro eller misstänkas vara behäftade med sjukdom, som i 2 § 1 mom. sägs.	För observation å epidemisjukhuset hava varit intagna 43 personer. Inga bacillbärare.
5. Åtgärder enl. 3 § 3 mom. för anordnande av observation, isolering m. m. av personer, som utan att vara sjuka likväl av läkare misstänkas föra smitta av sjukdom, som säges i 2 § 1 mom.	De sjuka hava vårdats å epidemisjukhuset. Syskonen till de insjuknade hava varit isolerade i hemmet under erforderlig tid.
6. Åtgärder för a) smittrening enl. 4 och 5 §§ och i samband därmed stående frågor enl. 6 och 7 §§.	Formalindesinfektion har utförts: 81 ggr efter fall av epidemisk sjukdom. 30 ggr efter fall av tuberkulos. Förutom de sjukas kläder m. m., som behandlats i smittade hem, hava 94 rum och 45 kök desinfekterats.
b) förgörande av ohyra (i bostäder, avlusningsanstalter).	Cyanvätegasbehandling har utförts i 547 rum. I 2 privata cyangaskammare hava utförts 51 gasbehandlingar av möbler, kläder m. m.
c) utbildning av härför erforderlig personal.	1:ste tillsyningsmannen är tidigare utbildad härför.

*) Hänvisningar till §§ och mom. avse, där icke annorlunda säges, epidemilagen den 19 juni 1919.

Västerås den 13 mars 1939.

Gustav Andrén.

Årsberättelse från 1:ste stadsläkaren i Västerås för år 1938.

N:o 64.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.

I.

Befolkningsförhållanden inom samhället.

1. Antal kyrkoskrivna innevånare vid redovisningsårets början:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	15 192	kv.	15 513	S:a	30 705
i S:t Ilians församling	m.	1 327	kv.	1 311	S:a	2 638
i Lundby församling	m.	1 034	kv.	1 001	S:a	2 035
S:a	m.	17 553	kv.	17 825	S:a	35 378

Antal vid årets slut:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	15 701	kv.	16 053	S:a	31 754
i S:t Ilians församling	m.	1 417	kv.	1 301	S:a	2 718
i Lundby församling	m.	1 067	kv.	1 012	S:a	2 079
S:a	m.	18 185	kv.	18 366	S:a	36 551

2. Under året levande födda:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	239	kv.	229	S:a	468
i S:t Ilians församling	m.	24	kv.	25	S:a	49
i Lundby församling	m.	15	kv.	17	S:a	32
S:a	m.	278	kv.	271	S:a	549

3. Antal under året döda personer (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	m.	139	kv.	147	S:a	286
i S:t Ilians församling	m.	10	kv.	10	S:a	20
i Lundby församling	m.	7	kv.	7	S:a	14
S:a	m.	156	kv.	164	S:a	320

4. Därav antal döda barn under 1 års ålder:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	9	kv.	7	S:a	16
i S:t Ilians församling	m.	—	kv.	—	S:a	—
i Lundby församling	m.	2	kv.	1	S:a	3
S:a	m.	11	kv.	8	S:a	19

5. Särskilt stor dödlighet inom viss del av samhället och särskilt stor dödlighet bland späda barn har ej förekommit.

6. Antalet under året födda har överstigit antalet under året döda med 229 (122 m., 107 kv.).

7. Ökning av befolkningssiffran genom inflyttning 944 (510 m., 434 kv.).

N:o 64.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.

II.

Allmänna sjukvården.

1. I 2 § 1 och 6 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom staden under året:

Scharlakansfeber	103 insjuknade
Barnförlamning	3 „
S:a	106 „

Under februari och mars inträffade 52 fall av scharlakansfeber.

I december rapporterades 100 fall av akut mag- och tarminflammation och 15 fall av påssjuka av läkaren vid Västmanlands Flygflottilj.

Beträffande dödsfallen under året må antecknas att i lungsot inträffade 18 dödsfall och i annan tuberkulos 4. Av dessa döda hava 13 befunnit sig i åldern 20—40 år.

Av könssjukdomar hava inrapporterats 99 fall av gonorrhoea (71 m. och 25 kv.). 70 av de insjuknade hava angivits såsom infekterade i Västerås. Av 60 anmälda smittokällor blevo 22 tagna under behandling här i staden, 9 kunde förete friskintyg, 28 anmälda till sundhetsinspektör å annan ort och 1 kunde ej anträffas.

Föredrag.

Å Föreläsningsföreningens lokal hållit föredrag ”Hur skyddar man sig mot smittosam könssjukdom?”.

III.

1. *Apoteksväsendet.*

På apoteket Hjorten tjänstgöra vid årsskiftet förutom innehavaren 2 leg. apotekare och 3 pharm.-kandidater.

På apoteket Bäfvern tjänstgöra förutom innehavaren 2 leg. apotekare och 2 pharm.-kandidater.

2. *Barnmorskeväsendet.*

Västerås utgör numera endast 1 barnmorskedistrikt.
Distriktsbarnmorska: Fröken Bertha Karlsson.
Privatpraktiserande: 2.

3. *Skyddskoppympning.*

1:e stadsläkaren har under året varit förordnad såsom offentlig vaccinatör.

Inalles hava 312 här kyrkoskrivna barn vaccinerats under året.

Av de skolpliktiga barnen som i år började sin skolgång hava enligt anmälan 33 barn icke inom föreskriven tid undergått ympning.

IV.

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Ämbetsförrättningar på grund av vederbörligt förordnande:

1. För hälso- och sjukvård:
 Från Medicinalstyrelsen: Intet att anföra.
 Från Hälsovårdsnämnden: Utredningar och inspektioner i tjänsten.
 I egenskap av ordförande i särskild kommitté utarbetat en utredning ang. sophämtningens modernisering i Västerås (bilaga 15).
2. För rättsmedicinskt ändamål: Inga. Förekommande rättsmedicinska obduktioner utföras av lasarettsläkaren å patol. avd.

V.

Sinnesslöa och sinnessjuka.

Ingen anmälan har inkommit rörande icke tillfredsställande vård av sinnessjuk i ensk. hem. Ej heller har anledning funnits att hos länsstyrelsen anhålla om förordnande att få besöka sinnessjuk. Inspektion av i enskilt hem vårdade sinnessjuka och sinnesslöa utföres av hjälpverksamhetsläkaren och 1:ste stadsläkaren.

Antalet i staden kyrkoskrivna sinnessjuka uppgick vid årets slut till 184, därav 86 män och 98 kvinnor. Av de sjuka vårdades 34 i enskilt hem, ingen å enskild anstalt, 35 å försörjningsanstalt, 14 å upptagningsanstalt och 101 å sinnessjukhus.

Antalet sinnesslöa var 53, varav 34 män och 19 kvinnor. Av de sjuka vårdades 5 i enskilt hem, 42 på sinnesslöanstalt, 4 på försörjningsanstalt.

Beträffande möjligheten att bereda nyinsjuknade sinnessjuka och sinnesslöa anstaltsvård befinner sig Västerås med omnejd i ett nödläge.

(Vid Sundby sjukhus har antalet expectanter den senaste tiden varit omkring 100 till manl. avd. och till kvinnl. avd. omkr. 60.)

VI.

Spädbarnsvården.

Den år 1931 inrättade barnavårdscentralen för meddelande av läkarevård ang. uppfödning och vård av barn under 1 års ålder har även under det gångna året flitigt anlitats. Doktor J. Lundblad har varit föreståndare. Sköterska Syster Svea Sandberg.

Årsberättelse: Se följande bilaga.

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Årsredogörelse för Västerås stads Barnavårdscentral år 1938.

Nyinskrivna barn under år 1938	308	
Från föregående år kvarvarande	240	
Alltså under året inskrivna barn		548

Av de nyinskrivna barnen voro:

Barn födda inom äktenskap	265	
Barn födda utom äktenskap	43	308

Av dessa voro 15 fosterbarn.

Under året ha 245 barn utskrivits ur centralen.

Enär barnet uppnått en ålder av ett år	213	
Enär barnet flyttat från staden	14	
Ej följt föreskrifter	4	
Fosterbarn som fyllt 2 år	7	
Avlidna	7	245

Dödsorsaker:	medfött hjärtfel	2	
	lunginflammation	4	
	kapillärbronchit	1	7

Uppfödning.

Enbart bröstet						96	
Bl. uppfödn., därav enb. br. i							
1 mån.	2 mån.	3 mån.	4 mån.	5 mån.	6 mån.	136	
37/	28/	26/	20/	17/	8/		
Konstgjord uppfödning						13	245

Till år 1939 kvarstå 303 barn.

Sjukdomar.

Kikhosta	3	
Vattkoppor	2	5

Läkaren har under året haft 48 mottagningar, varvid sammanlagt 503 undersökningar å barn utförts.

Medeltal besök per mottagning: 10,4.

Sköterskorna ha avlagt 3.962 besök i hemmen.

Avgift, 5 kronor i kvartalet eller 2 kronor i månaden, har erlagts till ett sammanlagt belopp av 1.017 kronor.

Västerås i februari 1939.

J. Lundblad,
leg. läkare.

VIII.

Medicinpersonalen i Västerås den 1 jan. 1939.

Läkare:

G. Fjellander, 1:ste provinsialläkare t. o. m. den 30/4.
G. Ankarswärd, 1:ste provinsialläkare från den 1/5.
K. Nylén, bitr. 1:ste provinsialläkare, skolläkare vid läroverket.
G. Andrén, 1:ste stadsläkare, läkare vid Västmanlands läns epidemisjukhus, läkare vid könspolikliniken, dispensärläkare.
C. Idar, 2:dre stadsläkare, läkare vid ålderdomshemmet, flickskolan och folkskolorna.
J. Lundblad, fängelseläkare, läkare vid Västmanlands läns sjukhem.
P. Fritsch, läkare vid Kungl. Västmanlands Flygflottilj, spec. invärtes och barnsjukdomar.

Privatpraktiserande:

N. Boström, spec. öronsjukdomar.
Hjördis Lind-Campbell.
Gertrud Gussander.
K. Hallengren, spec. barnsjukdomar.
G. Hellmer.
F. Kugelberg, spec. ögonsjukdomar.
O. Ohlin, f. d. provinsialläkare.
C. Thunström, f. d. 1:ste stadsläkare.
G. Wingren, fältläkare.

Vid Centrallasarettet:

L. Norrlin, lasarettsläkare vid kirurgiska avd.
T. Persson, 1:ste underläkare vid kirurgiska avd.
U. Engström, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.
A. Bjure, lasarettsläkare vid medicinska avd.
V. Hedström, 1:ste underläkare vid medicinska avd.
H. Vejdegård, 2:dre underläkare vid medicinska avd.
A. Renander, lasarettsläkare vid röntgenavd.
E. Evers, underläkare vid röntgenavd.
I. Behring, lasarettsläkare vid patologiska avd.

Vid tuberkulossjukhuset Skogsfjället:

M. Sjögren, sanatorieläkare vid tuberkulossjukhuset, läkare vid Centraldispensären.
Hjördis Lind-Campbell, extra läkare vid tuberkulossjukhuset.

Tandläkare:

E. Adolphson, E. Berggren, A. Björk, H. Björn, O. Boberg, G. von Bothmer, Fr. Gisela Rantzien-Cronholm, K. Edlund, H. Ehnberg, G. Geijer, G. Jonsson, E. Lagerkvist, M. Laurell, O. Lundvall, Fr. Luttropp, H. Lybeck, E. Nyström, E. von Unge, F. Wahlund, B. Wallman, O. Westermark.

N:o 64.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.

Veterinärer:

Osw. Hultén, länsveterinär, Harald Sjölin, besiktningsman vid Köttbesiktningsbyrån och Andelsslakteriet, M. Jonsson, praktiserande veterinär, E. Thunberg, praktiserande veterinär.

Sjukgymnaster:

Manliga: Legitimerade: Kapten O. Clarholm, A. Hammarfelt (gymnastiklärare), A. Tersmeden, Överstelöjtnant K. Wallenius.
Övriga: E. Johansson, Åke Norén.

Kvinnliga: Legitimerade: Fröken Karin Andersson.
Fröken Elisabeth Arvedson (gymnastiklärarinna); Fröken Karin Borggren (anställd vid Vårdhemmet för kroniskt sjuka), Fröken Dagny Johansson, Fru Märtha Lindhé-Landqvist, Fru Morling, Fru Thora Wittbom.
Övriga: Fröken Elsa Andersson, Fröken Greta Ehrstedt.

Barnmorskor:

a) Stadsbarnmorska: Fröken Bertha Karlsson.

b) Å Centrallasarettet anställda: Göta Söderberg, Elsa Ekholm, Ragnhild Jonsson, Inez Hjalmarsson.

c) Kommunalt anställda: Se a).

d) Privatpraktiserande: Fröken Hilda Pihlgren, Fru Anna Ågren.

e) Ej praktiserande: Inga.

Sjuksköterskor:

a) Stadssjuksköterskor:
För bemedlade: Lilly Kallin, Helny Karlsson.
För obemedlade: Elin Karlsson, Sigrid Sandén.

Å ålderdomshemmet Anna Forslund, Elin Ramqvist, Estrid Eriksson, Lisa Hedberg, Kerstin Pettersson.

b) Skolsköterska: Rut Berggren-Nilsson.

c) Dispensärsköterska: Lisa Nilsson.

d) Privatpraktiserande: Anna Eriksson, Edit Erikssan, Agnes Eklund, Anna Ekström, Ingeborg Jansson, alla godkända.
Helny Kjellin, Gunhild Gustafsson, ej godkända.

På länslasarettet finnes en sköterskebyrå inrättad från april 1935.

Församlingsdiakonissor: Astrid Aronsson, Elsa Bergstrand, Linnea Svensson, Anna Isaksson, vid flickbarnhemmet Greta Johnsson, vid barnkrubban Hilma Moberg. **N:o 64.** *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Församlingssyster: Anna Karlsson.

Hemvårdarinnor: Elsa Andersson, anställd hos Asea.
Britta Jonsson, anställd hos Västerås Röda Kors-krets.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Översikt över gängse sjukdomar.
2. Summarisk förteckning över skyddskompympningen.
3. Sammandrag av summariska utdrag ur barnmorskornas dagböcker.
4. Uppgifter över medicinalpersonalen i staden.
5. Översikt över smittosamma könssjukdomar enligt ålder och kön.
6. Översikt över smittosamma könssjukdomar enligt smittningsort.
7. 2:dre stadsläkarens årsberättelse (med årsredogörelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem).
8. Årsredogörelse från polikliniken för könssjuka.
9. Uppgifter enligt diariet över könssjuka.
10. 1:ste tillsyningsmannens årsberättelse.
11. Bostadsinspektrisens årsberättelse.
12. Översikt över stadssjuksköterskornas arbete under året.
13. Årsberättelse från dispensären i Västerås stad.
14. Folkskoletandklinikverksamheten.
15. Om sopförsörjning och utredning ang. modernisering av sophämtningen i Västerås.

Västerås den 28 februari 1939.

GUSTAV ANDRÉN.
1:ste stadsläkare.

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Bilaga 1. *Översikt av gängse sjukdomar*

Sjukdomar	Januari		Febr.		Mars		April		Maj	
	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda
Barnsängsfeber efter förlossning	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Scharlakansfeber	7	—	23	—	29	—	1	—	12	—
Påssjuka	2	—	5	—	—	—	1	—	3	—
Kikhosta	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Influensa	21	—	39	1	20	1	11	—	6	—
Akut barnförlamning	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Akut infl. i luftstrupe och luftrör	83	—	123	—	76	—	48	—	51	—
Bronkopneumoni. Kapillärbronkit	11	1	19	4	5	1	12	—	10	1
Akut lunginflammation	3	—	9	1	7	2	8	1	2	2
Lungsäcksinflammation	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—
Akut mag- och tarminflammation	13	—	8	—	10	—	6	—	8	—
Angina tons	13	—	14	1	12	1	7	—	14	—
Summa	154	1	241	7	161	6	96	1	107	3

Bilaga 3. *Sammandrag av utdrag ur årsberättelser och av summariska utdrag*

Antal barnmorskor, från vilka uppgifter inkommit	Barnaföderskor						Barnsängskvinnan var 3 veckor efter förlossningen			Vid förlossningen använda operationer							
	Antal	Gifta	Ogifta	Änkor o. frånskilda	Förstföderskor	Omföderskor	frisk	sängliggande sjuk	död	Inre lösn. av efterbörden verkst. av		Inre vändning verkställd av		Tång anlagd av		Trubbig hake anlagd av läkare	Skarpa instrument använda av läkare
										barnmorska	läkare	barnmorska	läkare	barnmorska	läkare		
3	69	63	5	1	21	48	69	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

i Västerås år 1938.

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Juni Insjuknade	Juni Döda	Juli Insjuknade	Juli Döda	Augusti Insjuknade	Augusti Döda	September Insjuknade	September Döda	Oktober Insjuknade	Oktober Döda	November Insjuknade	November Döda	December Insjuknade	December Döda	Summa Insjuknade	Summa Döda
—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
5	—	1	—	2	—	6	—	4	—	2	—	11	—	103	—
—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	16	—	30	—
—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	3	—	9	—	19	—
5	—	2	—	4	—	6	—	6	—	8	—	14	—	142	2
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3	—
34	—	21	—	5	—	39	—	13	—	50	—	63	—	606	—
2	2	2	—	1	3	1	—	—	—	6	2	—	—	69	14
3	—	—	—	—	—	2	—	1	1	1	—	6	1	42	8
—	—	—	—	2	—	3	—	—	—	—	—	1	—	9	—
1	—	—	—	8	—	10	—	3	—	9	—	100	—	176	—
3	—	—	—	3	—	4	—	7	—	6	—	2	—	85	2
53	2	27	—	28	4	75	—	36	1	86	2	222	1	1286	28

ur dagböcker, förda av barnmorskor i Västerås stad under år 1938.

Fall av eklampsi	Fall av trångt bäcken	Fall av föreligg. moderkaka	Fall av livmoderbristning	Barnaföderskor förlösta och vårdade i barnmorskans eget hem (Regl. § 24 mom. 1)	Barnaföderskor förlösta och vårdade i förlossningshem (Regl. § 24 mom. 2 och 4)	Antal börder med livsd. foster: Enkelbörder	Antal börder med livsd. foster: Tvillingbörder	Antal börder med livsd. foster: Trillingbörder	Antal börder med livsd. foster: Summa	Antal börder: Missfall	Födda barn: Antal	Födda barn: Gossar	Födda barn: Flickor	Levande födda, Fullgångna: Gossar	Levande födda, Fullgångna: Flickor	Levande födda, Ofullgångna: Gossar	Levande födda, Ofullgångna: Flickor	Dödfödda, Fullgångna: Gossar	Dödfödda, Fullgångna: Flickor	Dödfödda, Ofullgångna: Gossar	Dödfödda, Ofullgångna: Flickor
—	—	—	—	—	—	64	—	—	64	5	64	22	42	21	40	1	2	—	—	—	—

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Bilaga 4. *Uppgifter den 31 dec. 1938 angående läkare och*

Provinsialläkardistrikt, e. provinsialläkardistrikt, stad, köping och municipalsamhälle, som ej tillhör provinsialläkaredistrikt	Antal legitimerade läkare						Antal tandläkare, praktiserande	
	Civila läkare med tjänsteårsrätt	Enskilt praktiserande	Icke praktiserande	Manliga	Kvinnliga	Summa	m.	kv.
Västerås stad	16	10	—	24	2	26	20	1

Bilaga 5. *Översikt av inkomna uppgifter om fall av smittosam könssjukdom*

S j u k d o m	Summa	Kön
Syphilis	1	kvinnor
Gonorrhoea	74	män
»	25	kvinnor

Bilaga 6. *Översikt av anmälda fall av smittosam könssjukdom i Västerås*

Smittningsort	Syphilis congenita			Syhilis Primaria		
	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—
Uppsala län stad	—	—	—	—	—	—
Kalmar län stad	—	—	—	—	—	—
Göteborgs stad	—	—	—	—	—	—
Värmlands län stad	—	—	—	—	—	—
Örebro län stad	—	—	—	—	—	—
Västmanlands län stad	—	—	—	—	—	—
Västmanlands län landsb.	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs län stad	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs län landsb.	—	—	—	—	—	—
Gävleborgs län stad	—	—	—	—	—	—
Jämtlands län stad	—	—	—	—	—	—
Summa	—	—	—	—	—	—

:andläkare samt sjukgymnaster, barnmorskor och sjuksköterskor.

Antal sjukgymnaster, legitimerade		Antal barnmorskor				Antal sjuksköterskor					Anmärkningar
						Distr. sköterskor anst. av					
m.	kv.	Distrikts-barnmorskor	Anställda av kommun	Anställda å förlossningsanstalt	Enskilt praktiserande	landsting	kommun	Dispensär-sköterskor	Andra av kommun, församling, bruk m. m. fast anst. sjuksköterskor	I ensk. sjukvårdstjänst (privatvård)	
4	7	1	—	—	2	—	4 *4	1	2 *3	4 *1	16 { 9 läkare vid lasarettet 2 läkare vid sanatoriet 1 1:ste provinsialläkare 1 provinsialläkare 2 stadsläkare 1 fängelseläkare 1 militärläkare }

* Diakonissor.

i Västerås under år 1938 med hänsyn till ålder och kön.

Den smittades ålder										
under 1 år	1—10 år	10—15 år	15—20 år	20—25 år	25—30 år	30—40 år	40—50 år	50—60 år	över 60 år	okänd
—	—	—	—	—	1	—	—		—	—
—	—	—	4	28	18	21	3		—	—
—	—	—	7	8	2	7	1		—	—

år 1938 med hänsyn till uppgiven smittningsort.

acquisita			Summa			Gonorrhoea			Ulcus molle		
Secundaria											
M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a
—	—	—	—	—	—	12	—	12	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	1	1	—	1	1	48	24	72	—	—	—
—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	—	—
—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—
—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	1	1	—	1	1	74	25	99	—	—	—

N:o 64.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.

Bilaga 2.

Summarisk förteckning

upprättad med anledning av inkomna utdrag av journaler över skyddskoppympningen inom Västerås i Västmanlands län år 1938.

A. *Vaccination.*

Utdragets N:r	Församlingens namn	Ymparens namn	Antal personer, som fullgjort ympningsplikt på grund av		
			framgångsrik ympning	11 § 2 mom. lagen om skyddskoppympning	S:ma
1	Västerås	D:r G. Andrén	23		23
2	„	„	24		24
3	„	„	24		24
4	„	„	24		24
5	„	„	24		24
6	„	„	24		24
7	„	„	24		24
8	„	„	24		24
9	„	„	24		24
10	„	„	23		23
11	„	„	24		24
12	„	„	21		21
13	„	„	8	1	9
14	„	D:r C. Idar	3		3
15	„	D:r K. Nylén	1		1
16	„	D:r G. Fjellander	1		1
17	„	D:r G. Wingren	4		4
18	„	D:r O. Ohlin	2		2
19	„	D:r K. Hallengren	5		5
20	„	D:r Gösta Helmer		1	1
21	„	D:r H. Weijdegård	2		2
22	„	D:r Ragnar Spaak	1		1
		Summa	310	2	312

B. *Revaccination.*

Under året hava utförts 14 ympningar på förut med framgång ympade personer.

Bifogad årsberättelsen och insänd jämte 22 journalutdrag över förut icke ympade personer till 1:ste provinsialläkaren i Västmanlands län den 28/2 1939.

Gustav Andrén.
1:ste stadsläkare.

Bilaga 7.

Nio 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Ämbetsberättelse från andre stadsläkaren i Västerås för år 1938.

I. *Distriktet.*

1. Andre stadsläkarens distrikt har omfattat samma område som under föregående år.

2. Invånarantalet torde fortfarande överstiga hälften av hela stadens folkmängd, som den 31 dec. 1937 utgjorde 35.398 personer.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de epidemiska sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

2. Angående övriga sjukdomar hänvisas till bilagda översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad under år 1938. Något särskilt anmärkningsvärt inom distriktet har ej förekommit.

III. *Ämbetsförrättningar.*

1. Den offentliga skyddskoppympningen har på grund av andre stadsläkarens sjukdom förrättats av förste stadsläkaren.

2. Blodprov för alkoholbestämning har på polisens begäran tagits på 1 st. automobilförare.

IV. *Sinnesslöa och sinnessjuka.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

V. *Behovet av ökat antal vårdplatser*

å stadens ålderdomshem såväl å sjukavdelningarna som å de egentliga ålderdomsavdelningarna är fortfarande trängande.

VI. *Intet av vikt att anföra.*

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Årsberättelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem jämte Bil. C och C I.
2. Översikt av gängse sjukdomar i Västerås under år 1938.

Västerås den 31 jan. 1939.

C. Idar.
Andre stadsläkare.

N:o 64.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.

Översikt av gängse sjukdomar

Sjukdomar	Januari		Febr.		Mars		April		Maj	
	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda
Kikhosta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akut inflammation i luftstrupe och luftrör	11	—	14	—	16	—	—	—	—	—
Bronkopneumi. Kapillärbronkit	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Akut lunginflammation	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akut mag- och tarminflammation	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	11	—	15	—	16	—	—	—	—	—

i Västerås stad år 1938.

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Juni		Juli		Augusti		September		Oktober		November		December		Summa	
Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	—	3	—
6	—	9	—	—	—	8	—	2	—	11	—	—	—	77	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	3	1
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
9	—	9	—	—	—	8	—	3	—	14	1	—	—	85	1

N:o 64.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.

Årsberättelse från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1938.

Sjukhuset tillhör: Västerås stad.

Under året hava följande åtgärder vidtagits beträffande byggnader och deras omgivning: Inredning av tékök å manl. tbc-avdelningen fullbordad.

F. ö. inga väsentliga förändringar.

Mathållning: Ingen väsentlig förändring.

Inventarier, utredningspersedlar och instrument: komplettering.

Ordningsstadgar och bestämmelser för patienters intagning: ingen förändring.

Följande förändringar hava inträffat beträffande personalen: inga förändringar.

Följande viktiga åtgärder hava hos direktionen blivit föreslagna: inga.

Övriga anmärkningsvärda förhållanden: Platsbrist föreligger fortfarande å såväl sjukhus som ålderdomsavdelningen, varför utvidgning av anstalten är trängande nödvändig.

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, utrymme samt avgifter.*

Antal patienter		Underhållsdagar för samtliga vårdade	Antal sängar	Medeltal vårdade pr dag	Högsta	Lägsta	Medellängd av sjukhusvistelsen
intagna	avlidna				antal vårdade någon dag under året		
121	45	28851	84	76	86	72	239

Personalens storlek och löneförmåner.

Befattningshavare	Lön, Kr.	Andra förmåner
2 sjuksköterskor	1,671: —	+ fritt vivre
1 d:o	1,440: —	+ „ „
1 d:o	1,330: —	+ „ „
1 sjukvårdsbiträde	690: —	+ „ „
3 d:o	840: —	+ „ „
1 d:o	790: —	+ „ „
1 d:o	720: —	+ „ „
1 manl. vårdare	3,946: 50	

Ekonomi- och kökspersonal gemensam för hela anstalten.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

Uppgift angående:

Intagna sjukdomsfall ävensom döda: Bil. C.

Västerås den 31/1 1939.

C. Idar,
2:e stadsläkare.

Bilaga C. *Uppgift från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1938 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.*

Sjukdomarnas namn	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
Ålderdomssjukdomar.				
Marasmus senilis	3	6	1	2
Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.				
Parotitis epidemica	1	—	—	—
Influenza epidemica	1	—	—	—
Tuberculosis *(samtliga fall)*	22	19	7	6
„ pulmonum. Tuberculosis laryngis	21	19	6	6
„ urogenitalis	1	—	1	—
Syphilis aquisita	1	—	—	—
Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.				
Anæmia	—	1	—	—
Ämnesomsättningssjukdomar				
Diabetes mellitus	1	1	—	—
Kroniska förgiftningssjukdomar.				
Alcoholismus chronicus	1	—	—	—
Nervsystemets sjukdomar.				
Hæmorrhagia thrombosis. Embolia cerebri. Emollitio cerebri	5	4	1	3
Paraplegia	—	1	—	—
Epilepsia	—	1	—	—
Hysteria	—	3	—	—
Neurasthenia	6	—	—	—

Sjukdomarnas namn	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
Sinnessjukdomar.				
Insania et Idiotia	22	26	—	—
Cirkulationsorganens sjukdomar.				
Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	—	1	—	—
Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	6	9	2	4
Arteriosclerosis. Endarteritis	17	16	8	4
Phlebitis	—	1	—	—
Andningsorganens sjukdomar.				
Tracheitis chron. Bronchitis chron.	2	3	—	—
Asthma bronchiale	1	—	—	—
Bronchopneumonia acuta	3	2	2	—
Gangræna pulmonum	1	—	1	—
Matsmältningsorganens sjukdomar.				
Entero-colitis acuta. Proctitis acuta	—	1	—	—
Entero-colitis chronica	1	—	—	—
Cholecystitis. Cholangitis	2	—	—	—
Cholelithiasis	1	—	—	—
Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.				
Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	—	1	—	—
Pyelitis. Cystopyelonephritis	1	1	1	1
Cystitis	—	2	—	—

Sjukdomarnas namn	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
Könsorganens sjukdomar.				
A. Manliga könsorganen.				
Hypertrophia prostatæ	3	—	—	—
Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.				
Myitis. Rheumatimus musculorum	1	—	—	—
Polyarthritis rheumatica chronica	—	1	—	—
Arthritis deformans	3	1	—	—
Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis	1	—	—	—

Sjukdomarnas namn	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
Hudens sjukdomar.				
Eczema	1	—	—	—
Ulcus varicosum cruris	—	2	—	—
Svulster.				
Carcinoma *(samtliga fall)*	3	1	2	—
„ ventriculi	3	—	2	—
„ genitalium	—	1	—	—

Bilaga 8. **N:o 64.** *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Årsberättelse från Västerås stads poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka enligt lagen den 20 juni 1918, § 5, för år 1938.

I. a) Läkare och hans vikarier

för den manliga avd.: } 1. läkare Dr. G. Andrén.
för den kvinnl. avd.: } Vikarie: Dr. K. Hallengren.

b) Sköterskor, antal 1 sköterska.

	Behäftade med eller misstänkta för könssjukdom i smittsamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittsamt skede, hudsjukdomar o. s. v.*)
II. Antal under året undersökta eller behandlade patienter		
a) manliga	143	
därav nytillkomna under året	122	
b) kvinnliga	69	
därav nytillkomna under året	55	
III. Antal under året vid polikliniken avlagda besök:		
a) av manliga patienter	1078	
medeltal per mottagning	3,6	
b) av kvinnliga patienter	1005	
medeltal per mottagning	3,4	

*) Enstaka patienter lidande av "annan sjukdom" få infinna sig å poliklinikmottagningarna.

IV. Poliklinikmottagningarna ha under året varit förlagda till följande tider och veckodagar:
a) för manliga patienter: måndag, tisdag, torsdag, fredag 17.00—17.30, onsdag, lördag, helgdagsafton 13.00—13.30;
b) för kvinnliga patienter: måndag, tisdag, torsdag, fredag 17.30—18.00, onsdag, lördag, helgdagsafton 13.30—14.00.

V. Anmärkningar: (Polikliniklokal m. m.) 1:ste stadsläkarens mottagning.

Gustav Andrén.
Poliklinikföreståndare.

Obs.! Särskild berättelse från varje poliklinik.

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Bilaga 9.

Uppgifter för år 1938 från Sundhetsinspektören i Västerås stad.

Enligt § 9							Enligt § 10		§ 11	Uppgifter om smittkällor							§ 12	Antal intyg enligt	
Antal inkomna anmälningar enl. § 9.	Antal av dessa beh. enl.			Resultat Antal som			Antal anmälningar enl. § 10	Behandlad enl. § 17	Anmälningar enl. § 11	Antal anmälda smittkällor	Antal anmäln. om smittkälla behandl. enligt			Resultat Antal som			Antal anmälningar enl. § 12		
	§ 13	§ 16	§§ 21—22	ej anträffas	styrkt smittfrihet	återgått till behandling					§ 13	§ 14	§§ 21—22	ej anträffats	styrkt smittfrihet	påbörjat behandling		§ 14	§ 15
27	2	16	9	2	7	16	—	—	129	60	28	—	—	1	9	22	1	—	11

Västerås den 27/2 1939.

Gustav Andrén.
Sundhetsinspektör.

Bilaga 10.

N:o 64.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.

Redogörelse för hälsovårdstillsyningsmännens i Västerås verksamhet år 1938.

Handel och näringar.

Rörelsens art	Antal			
	Vid årets början	Under året		Vid årets slut
		nedlagda	inrättade	
Slakterier	2	—	—	2
Korvfabriker	25	3	2	24
Charkuteributiker	36	—	1	37
Bagerier	37	—	—	37
Karamellfabriker	3	1	—	2
Brödbutiker	17	—	—	17
Mejerier	1	—	—	1
Mjölkbutiker	96	2	3	97
Smör-, ägg- och ostbutiker	2	—	—	2
Speceributiker	69	2	3	70
Fiskbutiker	6	—	1	7
Näringsställen	72	5	7	74
Rak- & Frisérsalonger	22	—	2	24
Skrot- och hudupplag	8	1	2	9

I ovanstående är Saluhallen ej medräknad.

Anmärkta missförhållanden, vidtagna åtgärder:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtalade
Charkuterier	13	3	—
Charkuteributiker	7	—	—
Bagerier och konditorier	42	3	—
Mjölkbutiker	10	2	—
Speceriaffärer	2	—	—
Näringsställen	8	2	—
Stall	4	1	1
Gårdsrenhållning	78	1	1
Sopplatser och sopkärl	74	2	—
Avträden och urinkurar	11	1	—

N:o 64.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.

Tillsynen har omfattat:	Gårdar och avträden	16.922 besök
	Stall	450 „
	Lump-, skrot- och hudupplag	90 „
	Avstjälpningsplatser	82 „
	Avlopp och diken	461 „
	Godsmagasin	24 „
	Salubodar	5.201 „
	Salutorg	97 „
	Bagerier	451 „
	Mjölkförsäljningsställen	1.291 „
	Slakterier och korvfabr.	1.395 „
	Näringsställen	187 „
	Rak- & frisérsalonger	21 „
	Arbetsställen för minderåriga....	26 „
Övriga göromål	Desinfektioner	112 st.
	Provtagning	32 „
	Expeditionstjänst	304 „
	Diverse arbeten	306 „

Mjölkkontroll.

Av tillsyningsmännen inköpta prov å saluhållen mjölk och grädde ha med avseende å fetthalten undersökts vid Kemiska Stationen i Västerås.

Tabellen härnedan visar i sammandrag resultaten av undersökningarna.

	Antal prov			Fetthalt		
	Undersökta	över-stigande 3 procent	under-stigande 3 procent	högsta %	lägsta %	medeltal %
Oskummad mjölk	757	755	2	5,10	2,35	3,78
Tunn grädde	290	290	—	31,40	16,00	17,82
Tjock grädde	103	103	—	47,90	38,10	41,65

Desinfektioner, utförda under året, uppgå till 114, därav i anledning av tuberkulos 30 och sjukdomar enligt epidemilagen 84. Förutom de sjukas kläder m. m., som behandlats i smittade hem, ha 94 rum och 45 kök desinficerats.

I och för utrotande av ohyra har, enligt från cyanvätedesinfektörerna inkomna rapporter, cyanbehandlats 547 rum. Den inom gården N:r 49 Stora gatan belägna cyankammaren har under året tagits i bruk 34 gånger och cyankammaren inom Vasagatan 14 21 gånger för behandling av begagnade möbler, kläder m. m.

Kommunal tillsyn i enlighet med arbetarskyddslagen har undertecknad på Nämndens uppdrag handhaft. Tillsynen omfattar 14 inspektioner, fördelade på 11 dagar. Arbetsställena: hantverk 7, handel 7. Dessutom har vid olika tillfällen besökts ett flertal arbetsplatser i min egenskap av biträde åt yrkesinspektör.

Västerås i januari 1939.

Ernst Berggren.

Bilaga 11.

N:o 64.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.

Redogörelse för bostadsinspektrisens arbete år 1938.

Inspektioner:	Antal 1:a besök	2.079
	Antal återbesök	1.328

Anmälningar, förfrågningar och klagomål	325
Avhjälpta missförhållanden	261
Utdömda lägenheter, spisrum	8
rum och kök	6
2 rum och kök	2
källarbostad	1

Förutom ovanstående uppgifter ha förekommit andra med inspektionen förenade arbeten såsom bokföring, skriftliga och muntliga förhandlingar med hyresvärdar och hyresgäster m. fl.

Arbetet har i det stora hela fortgått efter samma riktlinjer som förut.

Antal damfrisersalonger.

December 1930	8
„ 1931	8
„ 1932	8
„ 1933	10
„ 1934	15
„ 1935	17
„ 1936	23
„ 1937	27
„ 1938	32

Västerås den 28 februari 1939.

Stina Ralfe-Martenius.
T. f. bostadsinspektris.

N:o 64.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.

Bilaga 12.

Sammandrag av stadssjuksköterskornas arbetsuppgifter för 1938.

	Enkla besök för sjukvård	Heldygns sjukvård	Vaknätter	A n m.
Sköterskorna för betalande patienter:				
Lilly Kallin	460		60	
Helny Carlsson	595	96	46	
Sköterskorna för obemedlade:				Behandlingar i sköterskans bostad:
Elin Carlsson	1123	—	8	30
Sigrid Sandén*)	1958	—	4	140
Summa	4136	96	118	170

*) Tjänstgör även som sköterska å könspolikliniken.

Bilaga 13. **N:o 64.** *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Årsberättelse från Dispensären i Västerås stad, Västmanlands län, för år 1938.

1. Dispensären anordnad av Västerås stads förening mot tuberkulos.

2. Verksamhetsområde (dispensärdistrikt) och dess folkmängd:
Västerås stad, inkl. Lundby och S:t Ilians församlingar.
Folkmängd: 36.550.

3. Personal och dess löneförmåner: På grund av Doktor Idars sjukdom har dispensären föreståtts av Doktor G. Andrén. Lön: 800 kr. Dispensärsköterska: Syster Lisa Nilsson. Lön: 2.300 kr. pr år + 3 ålderstillägg à 150 kr. pr år + bostad.

4. Lokal (läge, storlek m. m.): Polisgränd n:r 1, 3 rum och kök, däri sköterskans bostad inberäknad.
Lokalen inredd av staden för dispensärens räkning.

5. Mottagningar: 2 gånger i veckan kl. 8.15—9.15 f. m. utom under läkarens semester. Anmälan till sköterskan göres förut. Remiss från läkare fordras ej.

6. *Översikt över dispensärens verksamhet.*

Antal hem, som under året anlitat dispensären	217
,, under året nytillkomna hem	46
,, av dessa nytillkomna hem, där tuberkulos i någon form påvisats	29
,, under året nytillkomna personer, hos vilka påvisats lungtuberkulos: vuxna 28, barn under 15 år 6, enbart annan form av tuberkulos: vuxna 1, barn under 15 år 1.	
,, av dispensärläkaren undersökta personer	372
,, ,, ,, utförda läkarundersökningar	494
,, ,, röntgenundersökningar genom dispensärens försorg	53
,, ,, genom dispensärens försorg undersökta upphostningsprov utan tbc. bac. 4.	
,, ,, dispensären under året kända dödsfall i lungtuberkulos	13
,, ,, dispensärsköterskan i och för dispensärvården besökta hem	353
utförda besök i hemmen	1.774
,, intyg till sjukkassor, recept m. m.	80

7. *Dispensärens åtgärder beträffande smittrening.*

Antal smittreningar, för dispensären kända ev. genom dess försorg vidtagna: 1) efter dödsfall 3, 2) efter avflyttning och intagning på sanatorium 19, sängkläder 2.

N:o 64.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.

8. *Understöd.*

24 personer ha under året erhållit 5.050 liter mjölk. En del andra matvaror ha utdelats samt hjälp till rengöring har erhållits.

9. *Dispensärens barnavårdsverksamhet.*

Av dispensären under året omhändertagna barn.
I. Friska barn från tuberkulösa hem:
Omhändertagna omedelbart efter födelsen 1.
Utackorderade eller överlämnade åt anhöriga: över 2 år 2.
Intagna på barnhem: under 2 år 1, över 2 år 2.
II. Tuberkulösa barn:
Intagna på tuberkulossjukhus 5.
Av dispensären anordnad sommarkoloni: vid Varberg, där 48 barn vistats.
Lokal: egen villa vid Apelviken, under året ombyggd, bestående av 13 rum, 1 lekrum, 2 hallar och kök.
Kolonien öppen under tiden 10 juni—27 augusti.
Antal mottagna: gossar 24, flickor 24.
Barnens ålder: max. 15 år, min. 4 år, medeltal 9 år.
Driftkostnaden: inalles 5.401: 31 kr.
„ per barn och dag 1: 58 kr.

10. *Andra anmärkningsvärda förhållanden.*

I regel ha samtliga familjemedlemmar undersökts.
Tuberkulinundersökning har gjorts 120 gånger.
Blodsänkningsprov har gjorts 174 gånger.
Antalet underhållsdagar vid sommarkolonien i Varberg var 3.408 och utgifterna för densamma 5.356: 31 kr., vartill vid beräkningen av dagskostnaden lagts av målsmän inbetald kostnad för underhåll av vid kolonien vårdade barn och andra inkomster vid kolonien med 45 kr. tillsammans 5.401: 31 kr.
Kostnad pr vårddag blev alltså 1: 58 kr.

Västerås den 21 februari 1939.

C. IDAR.
Dispensärens läkare.

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Dispensärens inkomster och utgifter.

Inkomster:

Under året uppburna medel från

Västerås stad	19.000: —
Asea	500: —
A.-B. Svenska Metallverken	400: —
S. W. B. Järnväg	200: —
Konsum i Västerås	200: —
Barnens Dag i Västerås	7.000: —
Statsanslag	1.934: 03
Gåvor av enskilda	700: —
Majblomman	1.900: —
Årsavgifter	924: —
Räntor och rabatter	933: 55
Övriga inkomster	18: 80
Återlevererade medel från koloniens verksamhet	108: 96
Summa inkomster kronor	33.819: 34

Utgifter:

Avlöningar		4.259: 52
Hyra för och underhåll av dispensärlokal, resp. sköterskans bostad		362: 73
Expeditionskostnader		800: 71
Nödvändiga sjukvårdsartiklar samt röntgen- och sputumundersökningar		134: 67
Organiserad barnavård		
a) Utackordering av barn	298: 65	
b) Sommarkoloni	5.356: 31	5.654: 96
d) Övriga utgifter för organiserad barnavård		1.662: 24
Summa		12.874: 83

Utdelat understöd	1.112: 05
Ny-, till- och ombyggnader för barnkoloni eller dispensärhem	37.682: 64
Nyanskaffning av inventarier	1.391: 86
Summa	40.186: 55

Summa utgifter kronor 53.061: 38

Västerås den 25 februari 1939.

Dispensärens kassaförvaltare.
Oscar Karlsson.

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Bilaga 14.

Redogörelse för verksamheten vid Västerås stads folskoletandklinik läsåret 1937—1938.

Vid skoltandkliniken ha, förutom undertecknad, under hela läsåret tjänstgjort tandläkare Karl Edlund, som anställts efter den under förra läsåret avlidne Hannes Grape, samt såsom sköterska fröken Eivor Jonsson. Inga sjukdomsfall ha förekommit bland de tjänstgörande.

Arbetstiden har för de båda tjänstgörande utgjort sammanlagt 2.449 timmar. Arbetet har varit ovanligt tidsödande med första klassens 393 barn med $2\frac{1}{2}$ timmars behandling pr barn — 986 timmar eller mer än tredjedelen av hela årets arbetstid. Dessutom har det ovanligt dåliga tillståndet hos en del nyinflyttade barn i tredje och fjärde klasserna bidragit till att ej hela skolan medhunnits, utan har behandlingen å hela sjätte klassen samt nästa hela femte måst uppskjutas till nästa läsår.

Antalet barn i de behandlade klasserna utgör 1.794, och fördela sig de olika behandlingsgrenarna sålunda:

Fyllningar:

Best. tänder	3.977	
Mjölktänder	1.862	
Omgjorda tänder	70	5.909

Uttagningar:

Best. tänder	138
Mjölktänder	1.116

Pulpabehandl.:

Best. tänder	124
Mjölktänder	226
Rotfyllda tänder	9
Uttagn. f. reglering	51
Slipade och lapiserade	79
Bedövningar	1.233

Dessutom

Diastemaoperationer	4
Reglering m. tråd eller hylsa	25
Operation av inne i käken sittande, rudimentära t.	1

Fullt felfria munnar med oskadade, ej fyllda eller utdragna beständiga tänder och inga skadade eller fyllda mjölktänder hade 11 barn. 18 tillhörde familjer med särskild tandläkare och 10 kunde ej förmås att infinna sig vid undersökningen. 1 var omöjlig att behandla.

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Lärarpersonalen har skött sin del av arbetet på ett ypperligt sätt som vanligt.

F. Luttropp.

Rätt avskrivet, betygar

Wiktor Ekman.

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Bilaga 15.

Om sopförsörjning och utredning ang. sophämtningens modernisering i Västerås.

Gustav Andrén,
1:ste stadsläkare.

En stads sopförsörjning innefattar 3 huvudavdelningar:

I. Sopornas uppsamling.

II. Sopornas bortforsling.

III. Sopornas kvittblivning.

Enklast ter sig sopförsörjningen i en fastighet med sopnedkast och sopförbränning inom fastigheten. Sopor och köksavfall paketeras t. ex. i en tidning. Soppaketet får hamna i sopnedkastet. Varje dag föres sopnedkastets uppsamlingskärl till pannrummet, där dess innehåll tömmes i en särskild sopförbränningspanna.

Betydligt mera komplicerat och mångskiftande blir sopförsörjningen när sopor och avfall av allehanda slag skola uppsamlas i härför avsedda kärl, uppställda på en gård. Sopkärlens innehåll måste sedan med vissa tidsintervall bortköras utanför staden till en tipp eller förbränningsugn enligt olika system.

I. *Sopornas uppsamling.*

Avfall och sopor från hushåll, gårdsrenhållning, butiker, småindustrier samt aska från värmeledningspannor uppsamlas i regel i kärl på gården. Oftast är det påbjudet att allt detta avfall skall uppdelas på visst sätt och att varje avfallsslag skall tömmas i det härför avsedda särskilda sopkärlet. Vanligen uppdelas soporna — avfallet i skräpsopor, gödselsopor och matavfall. Dessa 3 grupper hämtas genom renhållningsverkets försorg. För sig skola härutöver butiksavfall uppsamlas t. ex. i en trälåda och som en 5:te grupp aska; därest sådan förekommer i större mängd skall uppsamling ske i särskilda plåtkärl. De båda sista avfallsslagen skola bortforslas av resp. husägare, butiksägare o. s. v., således genom den enskildes försorg.

Sopornas tre-delning har, då gödselsopor knappast förekomma i nutidsstaden, spontant övergått till en två-delning så, att *sopor, skräp samt aska från hushåll* uppsamlas för sig och *matavfall* för sig. Denna uppdelning sker i regel i städer, som har kommunal svingård, t. ex. Västerås.

Beträffande sopkärlens utseende och beskaffenhet har i långa tider endast förekommit allmänna föreskrifter; att de skulle vara täta och försedda med lock. Numera torde i de flesta städer enhetliga sopkärl av plåt vara föreskrivna. Så har även hälsovårdsnämnden i Västerås fastställt sopkärlstyp, det s. k. Norbakärlet, rymmande 120 liter — med avtagbart lock.

Beträffande sopkärlens uppställning är föreskrivet ett tätt (cementerat) underlag något högre än markytan.

Kärlens rengöring får, såsom hittills varit fallet i Västerås, mestadels husägaren ordna med. Oftast är det klent beställt med rengöringen. — Stinkande sopkärl medföra sanitära obehag. —

Sopornas tre- eller tvådelning medför flera nackdelar. Den är svår att upprätthålla. Frågan om de kommunala svingårdarnas avskaffande eller bibehållande har sina förespråkare resp. motståndare. Den allmänna tendensen torde dock vara att städernas egna svingårdar allt mera nedläggas. Det måste givetvis vara en fördelaktig förenkling, att sopor och matavfall samlas i samma sopkärl. Sopornas större halt av animaliska ämnen möjliggör ökad förbränning å tippen med högre temperaturgrad i tippmassan, varigenom råttor bättre kunna hållas undan.

Lämpligt torde vara att skrymmande avfall från butiker och ”rörelse” såsom papper i större mängd, askar, lådor m. m. ävensom aska från värmepannor uppsamlas för sig och borttransporteras av den enskilde. Fara för sopkärlens för hastiga fyllnad, som kan medföra att avfall från hushållen kommer att läggas bredvid sopkärlen, minskas då. Intet hindrar givetvis att butiksavfall eller aska mot särskild avgift hämtas av renhållningsverket å *andra* fordon än de *ordinära* sophämtningsbilarna-vagnarna. Detta sammanhänger givetvis med ortens sophämtningssystem.

Sopornas sammansättning

ter sig olika i olika städer. Olikheter förekomma även i samma stads olika kvarter. I affärscentra t. ex. överväger pappersavfallet.

Enligt beräkningar från Stockholm och Göteborg innehålla de odelade soporna:

c:a 40 % finfördelade sopor, såsom damm, grus, aska,
„ 30 % papper,
„ 20 % animaliska och vegetabiliska ämnen,
„ 10 % övrigt avfall, såsom glas, porslin, skrot, lump m. m.

Sopmängden i städerna är ung. 300 liter per innevånare och år.
Sopornas vikt är i runt tal 50 kg. per 100 liter.

II. *Sopornas bortforsling.*

Sopornas bortforsling sker huvudsakligen enligt 3 system:

1. Öppen hämtning.
2. Dammfri tömning.
3. Kärlbytessystemet.

N:o 64.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.

1. *Öppen tömning* tillgår så, att sopkärlet på gård eller gata tömmes i en vagn, vars innehåll täckes med en presenning. Sopvagnen kan även vara försedd med uppfällbara luckor. Det tömda kärlet ställes tillbaka på sin plats. Detta system tillämpas ännu i Västerås och många andra städer. Dess nackdelar äro främst, att en del sopor lätt spillas ut eller blåsa omkring och att dålig lukt sprides.

Det förekommer att, när den ensamme körkarlen ej förmår lyfta sopkärlet till hämtningsvagnens rand, han tömmer behållaren på marken och därefter skyfflar upp soporna i kärran.

2. *Dammfri tömning* förutsätter att man har en enda, *bestämd,* kärltyp samt en heltäckt *special*sopvagn, som är försedd med en tömningshuv, vars öppning är noga avpassad efter sopkärlets lock och övre rand. Sopvagnarna-bilarna äro i regel så stora, att man ej med dem kan köra in på gårdarna. Hämtningen tillgår så, att kärlen bäras eller rullas på små handtransportvagnar ut till sopbilen. Kärlet lyftes av 2 man och hänges intill tömningshuven. Kärlets bottendel höjes och tömning sker. Genom att kärlöppning och huvöppning jämte locköppnings-slutningsmekanism äro väl avpassade för varandra, ser man endast en ringa mängd stoft yra ut ur springan mellan kärl och huv. Tömningen är således ej helt dammfri. Sedan tömning skett, stötes kärlet några gånger kraftigt mot huvöppningen för att få med det mesta av befintlig bottensats, varefter det sänkes och avlyftes samt återföres till uppställningsplatsen.

När hämtningsbilen blivit fylld, kör den till tippen för tömning.

Systemets f ö r d e l a r:

Den "dammfria tömningen" är ett bra system och fyller högt ställda krav på en välordnad sophämtning.

Dess främsta fördel synes vara, att man ej, som det givetvis kan förekomma vid kärlbytessystemet, riskerar luftkörning, d. v. s. att ofullständigt fyllda sopkärl köras till tippen.

Sopkärlet (taran) behöver icke transporteras till tippen och åter till staden. Beträffande detta bör det beaktas, att den "dammfria" hämtningsbilens överbyggnad utgör en ej obetydlig tara och att, om ej anordning för sopornas kompression finnes, viss luftkörning måste förekomma, enär bilen ej kan fyllas fullständigt, och emedan de i sopkärlet hoppackade soporna vid tömningen uppluckras och bli mera skrymmande.

Man behöver ha ett relativt ringa antal reservkärl.

Systemet anses vara betydligt billigare än kostnaden vid kärlbyte (c:a 30 % billigare driftskostnader).

Systemets n a c k d e l a r:

En stor olägenhet är att man vid tömningen, hur hårt än kärlet stötes mot huvöppningen, alltid får en bottensats kvar. Denna bottensats kan med tiden bli 3—7 cm. tjock. Genom jäsnings- och förruttnelseprocesser i densamma sprides dålig lukt, vilket medför sanitärt obehag. Rostbildning underlättas även, vilket tär på kärlets livslängd.

Under den kallare årstiden måste, för att tömning skall kunna ske, det frusna sopkärlsinnehållet bearbetas med en spade. Härvid spilles lätt orenlighet på marken, varjämte kärlet utsättes för ökad nötning.

Kärltvättning kommer i regel (Göteborg) att ske endast 2 gånger om året. Sopkärlen måste då på lastbilar fraktas till renhållningsverkets härför anordnade lokaler.

3. *Kärlbytessystemet* (växelsystemet) tillgår så att en ordinär lastbil eller flakvagn lämnar renhållningsstationen lastad med rengjorda, luftade, torra sopkärl. Bilen stannar utanför den fastighet, där sophämtning skall ske. Medelst en cykelvagn föres ett tomt kärl till sopplatsen på gården. Här ställes det tomma kärlet och ett påfyllt sopkärl — "utbytes" — sättes på handtransportvagnen samt rullas ut och lastas på bilen. Då alla tomkärl utbytts mot påfyllda kärl, kör bilen ut till tippen. Sopkärlen behöva *ej* som vid det dammfria systemet vara av specialtyp anpassad efter en sophuvsöppning, utan kunna vara av varierande typ.

På tippen tömmas kärlen och renspolas med vatten. Vattenspolning är ej nödvändig. Man kan göra som i Kalmar, invändig utborstning med träull, varefter kärlet ställes till torkning och luftning c:a 6 timmar. Ett så behandlat kärl har på sin insida ett tunt skikt torkat slam, vilket ej innebär någon olägenhet.

Kärlet är praktiskt taget rent samt luktfritt.

Kärl med fruset innehåll ställas under några timmar i ett upptiningsrum, varefter de med lätthet kunna tömmas och rengöras.

Systemets fördelar:

Man inser utan vidare att kärlbytessystemet är det mest hygieniska av alla sophämtningsmetoder. Ett rent kärl får intaga det fyllda sopkärlets plats.

En kardinalförtjänst hos systemet är, att kärlet blir rengjort och luftat efter varje tömning. Genom att sopkärlet icke, såsom fallet är vid "öppen hämtning" och "dammfri tömning", tömmes på gård eller gata, således ej inom staden, utan ute på en tipp, blir frågan om sopkärlets rengöring en lättlöst följd efter kärlets tömning. Man måste absolut hålla fast vid, att vid sophämtningen de båda momenten 1) kärlets tömning och 2) dess rengöring intimt böra sammanhänga med varandra.

I sopkärlet kommer ej att stå en illaluktande och frätande bottensats.

Sopkärlet behöver ej vara av "patenttyp", utan bytessystemet tillåter en viss variationsbredd av kärltypen. Man är sålunda ej nödgad att köpa ett *visst* sopkärl (Norbakärlet). Möjlighet finnes för att bland flera firmor utvälja det bästa och billigaste kärlet.

Det är ej en tvingande nödvändighet att hava ett specialbyggt hämtningsfordon med tillhörande tömningshuv. Varje ordinär lastbil eller flakvagn kan användas vid växelsystemet. Under det att en "dammfri" hämtningsbil kostar lägst 12—14-tusen kronor, får man en ordinär lastbil för halva priset. Den senare är även förmånligare som bytesobjekt vid nyanskaffning, samt troligen även billigare att driva. Vid ökat sophämtningsbehov (flyttningsdagar, efter jul och påsk) kan man med lätthet hyra erforderligt antal lastbilar.

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Under frostperioder ligger möjlighet att insätta sopkärlet i en upptiningskammare mera lätt till. Man behöver ej då på gata eller gård bearbeta sopkärlsinnehållet med spade, vilket måste utsätta kärlet för ökat slitage. Dessutom kan man då knappast undvika att spilla ut en del av soporna på marken — en ren sanitär olägenhet.

Systemets nackdelar:

Främst har den anmärkningen riktats mot växelsystemet att man får räkna med att kärlen kunna vara ½- eller ¾-fyllda vid hämtningen och att det är oekonomiskt att köra ofullständigt påfyllda sopkärl till tippen. Även tomkärlet — taran — måste forslas fram och åter. I Kalmar anser man sig ha visat, att växelsystemet ej ställer sig dyrare än dammfri tömning.

Man måste ha ett rel. stort antal reserv(bytes)kärl.

Det har nämnts som en olägenhet eller sanitär fara att sopkärlen ej ständigt komma att stå på samma gård, utan utbytas från den ena gården till den andra. Möjlighet skulle föreligga för att smittoämnen på så sätt kunna spridas. Emellertid torde, när kärlet är rengjort och luftat, ev. förekommande sjukdomsalstrande bakterier då vara avdödade. Även vid den dammfria tömningen blir det ju, då kärlen 2 gånger årligen tvättas, ett kärlbyte.

III. *Sopornas kvittblivning.*

Endast 3 huvudsystem må här nämnas:

1. Tippning.
2. Förbränning.
3. Förmalning.

1. Tippning av soporna är det billigaste och enklaste systemet. Det har en del nackdelar. En soptipp är svår att hålla snygg och det sprides lätt dålig lukt från densamma. Råttor uppehålla sig gärna här. Om en tipp skötes väl (Bradfordsystemet) kunna de anförda olägenheterna reduceras till ett minimum. (Hälsingborg, Djursholm.)

2. Förbränning är det mest hygieniska systemet. Allt förbrännes till slagg och aska. Emellertid är det förenat med täml. stora kostnader att anskaffa och driva en sopförbränningsugn. Systemet användes t. ex. i Stockholm, Göteborg och Uppsala.

3. Förmalning av soporna i särskilda sopkvarnar har kommit till användning i England och Danmark. Soppulvret anses vara ett mycket gott gödningsmedel och väl lämpat som värmekälla i drivbänkar. Det är ifrågasatt införa systemet i Malmö och Djursholm.

I Västerås blir säkerligen för lång tid framåt tippning det lämpligaste kvittblivningssättet. I stadens närhet finnas större sanka strandområden, som äro i behov av utfyllning och lämpliga såsom tipp.

Då Västerås nu ämnar modernisera sin soprenhållning, torde det vara av vikt, att man väljer ett system, som i sig inrymmer betryggande möjlighet att erhålla luktfria kärl å sopplatserna. Växelsystemet med kärlens rengöring och luftning efter varje tömning tillgodoser bäst detta krav.

Västerås är till stor del en trädgårdsstad med många en- och tvåfamiljsvillor liggande å en i regel knappt tilltagen tomt. Det inses lätt att illaluktande sopkärl måste störa eller måhända rent av omöjliggöra den trevnad, som vistandet ute i en trädgård innebär. Även stadsdelar med tät bebyggelse och trånga gårdar fordra givetvis luktfria sopplatser.

För att vinna trygghet mot stinkande sopkärl kan det vara önskvärt, att man beslutar sig för bytessystemet, även om detta skulle ställa sig dyrare än "dammfri tömning".

Kostnader.

Renhållningsverkets ledning har gjort upp kostnadsberäkningar för de båda systemen: 1) dammfri tömning och 2) kärlbytessystem. Se bilaga.

Vad anskaffningskostnaderna beträffar äro siffrorna för de båda systemen ungefär lika stora, c:a 130.000 kr.

Kärlbytessystemet är något billigare (c:a 5.400 kr.). Då ingå dessutom 300 st. (pris 7.200 kr.) flera sopkärl än i kostnadsberäkningen för System 1. Man får även beräkna att man vid växelsystemet ej behöver hava det för system 1 obligatoriska "Norba"-kärlet utan kan ha ett icke-patentkärl, som i anskaffning kan ställa sig 1 till flera kronor billigare, beroende på olika firmors anbud.

Vid granskning av driftskostnaderna finner man att dessa bli högre för växelsystemet; vid
alternativ A (med tvättning på tippen) c:a 10.400 kr. mer, vid
" B " tvättn. i fast byggnad) " 22.800 " mera — allt per år räknat.

I driftskostnaderna för det dammfria systemet äro kostnaderna för kärlens tvättning 2 gånger årligen upptagna till kr. 2.500. Denna siffra torde vara för låg. Man måste dock under tvättningsperioderna för en tid införa kärlbytessystem, varvid ordinära lastbilar måste hyras, då ju de "dammfria" bilarna icke kunna användas för kärltransport.

Vid det dammfria systemet torde det vara lämpligare att använda sig av bilar med mekanism för sopornas komprimering. Dessa bilar torde i anskaffningskostnad bliva minst dubbelt så dyra som de i tablån angivna. Även driftskostnaden för en sådan bil ställer sig avsevärt dyrare.

Även om driftskostnaden för växelsystemet såsom tablån utvisar skulle bliva c:a 23.000 kr. dyrare per år har dock detta bytessystem så påtagliga fördelar, att man ej bör låta sig avskräckas härav. Merkostnaden blir c:a 75 öre per individ och år. Den lilla årsavgiften kan sophämtningens bättre hygien vara väl värd.

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Bilaga 1.

Kostnadsberäkningar för olika sophämtningssystem i Västerås stad. S. k. "Dammfri tömning" och "Kärlbyte".

Dammfri tömning.

Anskaffningskostnader:

4 st. Specialautomobiler	à 11.500: —	46.000: —
8 st. kärlkärror	à 125: —	1.000: —
3.000 st. sopkärl	à 24: —	72.000: —
100 st. d:o reservkärl	à 24: —	2.400: —
1 st. tvättmaskin jämte anordningar för tvättning av kärlen		7.000: —
	Kronor	128.400: —

Driftkostnader:

Amortering å automobiler (åtta års amorteringstid)	5.750: —
Amortering å kärl (åtta års amorteringstid)	9.300: —
Drift- och underhållskostnader för 4 biler	8.800: —
Bilskatt och försäkringsavgifter för 4 biler	2.220: —
Garagehyra för 4 st. biler	840: —
8 mans besättning på bilarna	30.360: —
Elektrisk ström	150: —
Kostnader för kärlens tvättning 2 ggr årligen	2.500: —
Kronor	59.920: —

Kärlbyte (tvättning å tippen). A.

Anskaffningskostnader:

5 st. automobiler	à 7.500: —	37.500: —
10 st. kärlkärror	à 125: —	1.250: —
3.000 st. sopkärl	à 23: —	69.000: —
400 st. d:o reservkärl	à 23: —	9.200: —
1 st. tvättmaskin, motor, vattenpump, elektriska ledningar och skjul på tippen		6.000: —
	Kronor	122.950: —

Driftkostnader:

Amortering å automobiler (åtta års amorteringstid)	4.687: —
Amortering å kärl (åtta års amorteringstid)	9.775: —
Drift- och underhållskostnader för 5 biler	10.000: —
Bilskatt och försäkringsavgifter för 5 biler	2.549: —
Garagehyra för 5 st. biler	1.050: —
10 mans besättning på bilarna	37.950: —
1 man för tvättning av kärl	3.795: —
Elektrisk ström	600: —
Kronor	70.406: —

Ovanstående beräkningar för kärlbyte äro gjorda för tvättning av kärlen endast sommartid med kallt vatten från sjön, varvid tvättmaskinen, vattenpump och elektrisk motor uppställes i flyttbart skjul på tippen. Så länge separationstvånget bibehålles torde utan större olägenheter tvättning av kärlen kunna verkställas med kallt vatten.

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Skulle emellertid tvättning även vintertid anses behövlig t. ex. genom separationstvångets upphävande, måste en särskild byggnad uppföras, innehållande pannrum, tvättrum och upptiningsrum med pannverk, varmvattenberedare, 2 st. diskmaskiner jämte rörledningar, och skulle då kostnaderna bliva enligt nedanstående.

Kärlbyte (tvättning i fast byggnad). B.

Anskaffningskostnader:

5 st. automobiler	à 7.500: —	37.500: —
10 st. kärlkärror	à 125: —	1.250: —
3.000 st. sopkärl	à 23: —	69.000: —
400 st. d:o reservkärl	à 23: —	9.200: —
2 st. tvättmaskiner med motorer	à 2.500: —	5.000: —
Pannverk, varmvattenberedare, rörledn. m. m.		13.000: —
Byggnad för tvättstation		25.000: —
	Kronor	159.950: —

Driftkostnader:

Amortering å automobiler (åtta års amorteringstid)	4.687: —
Amortering å kärl (åtta års amorteringstid)	9.775: —
Drift- och underhållskostnader för 5 biler	10.000: —
Bilskatt och försäkring	2.549: —
Garagehyra för 5 biler	1.050: —
10 mans besättning på bilarna	37.950: —
1½ man för tvättning av kärl	5.695: —
Bränsle för uppvärmning av vatten	4.500: —
Elektrisk ström	600: —
Extra kostnader för kärlens transport mellan tipp och tvättstation	6.000: —
Kronor	82.806: —

Man kan räkna med att i Västerås omkr. 100.000 sopkärl bliva tömda per år.

Tömningskostnaden per kärl blir då

vid "dammfri tömning"	kr. 0: 60
vid kärlbyte	„ 0: 83

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

"D a m m f r i t ö m n i n g" finnes införd i Göteborg. Även Stockholm är inriktad på att ordna sin sophämtning enligt samma system. För städer av sådan storleksordning, som de nämnda, torde denna hämtningsmetod vara lämpligast. Soporna i dessa städer äro särskilt pappersrika och skrymmande. Av denna anledning gör Stockholm försök med sopkärl rymmande upp till 250 liter. Linköping har nyligen infört dammfri tömning. Systemet är så nytt för staden att ännu inga säkra erfarenheter föreligga. Hittills har man ej haft något att erinra med undantag av besvärlighet med fruset sopkärlsinnehåll.

De flesta större tyska städerna hava inriktat sig på "dammfri tömning". Kärlbytessystemet anses bliva dyrare och fördyringen ökas med *ökat* köravstånd.

Den ökade merkostnaden vid längre köravstånd har gjort att de tyska storstäderna, liksom städer av Göteborgs och Stockholms storleksordning, av kostnadsskäl knappast kunna införa kärlbytessystemet. Dessa storstäder måste för att nedbringa körningskostnaderna t. o. m. införa sopbilar, som äro försedda med mekanism för sopornas kompression.

Västerås med dess kortare köravstånd har i alla fall möjlighet att för rimliga merkostnader kunna driva kärlbytessystemet.

K ä r l b y t e s s y s t e m e t är genomfört i Kalmar sedan 6 år tillbaka. Man är nöjd med systemet. Entreprenören anser med bestämdhet att växelsystemet är det förnämligare och säger att kärlbytet ställer sig t. o. m. billigare än den "dammfria hämtningen". Djursholm och Uppsala ha även kärlbyte. I Hälsingborg förordar förste stadsläkaren växelsystemet. Samma är förhållandet med Karlstad, Eskilstuna och Falköping. °)

Inom kommittén har det föreslagits att man i Västerås på försök inom en stadsdel borde pröva först det ena sedan det andra systemet. Själv anser jag att man kan nöja sig med de erfarenheter man vunnit på annat håll, och principerna för de båda systemen äro med tillräcklig tydlighet angivna.

Om det anses önskvärt att för en viss tidsperiod t. ex. 1 år eller 2 månader pröva systemen bör man kunna börja försöken med kärlbytessystemet. Vanliga lastbilar äro lätt tillgängliga, kärl av olika typ kunna lastas på dessa bilar. Anordning för kärlspolning kan provisoriskt åstadkommas.

För prövning av "dammfri tömning" fordras att endast *en* kärltyp, "Norbakärlet", finnes på alla gårdar, där hämtning skall ske. Dock torde man för viss tidsperiod kunna få hyra en "Norbahämtningsbil", där huvmekanismen är borttagen, så att man i huven kan tömma kärl av olika vidd.

Helst böra försöksperioderna omfatta minst 1 år och provområden väljas såväl inom tätare bebyggelse som i villakvarter.

Vare sig systemet "dammfri tömning" eller "kärlbyte" kommer att bliva införd i Västerås, är det av många skäl — närmast ordnandet med kärlens rengöring, deras underhåll, nyanskaffning m. m. — lämpligast eller rättare sagt nödvändigt att staden äger sopkärlen och att alla hithörande kostnader uttagas av fastighetsägarna i form av visst hyresbelopp per kärl och år. Fem högst sju kronor torde väl räcka. Ett annat sätt är att årligen uttaga ett belopp per 100 kr. fastighetsvärde.

°) Enligt senare uppgift är kärlbytessystem nu infört i Falköping.

Sophämtningen skall vara obligatorisk d. v. s. verkställas genom renhållningsverkets försorg *utan* föregående budning.

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Butiks-industriavfall, aska, trädgårdsavfall och dylikt må få kunna hämtas genom verkets försorg mot särskild avgift.

Brunnsrensning må även få ske genom budning hos verket.

Sedan det av stadsfullmäktige fattats beslut om sophämtningssystem måste renhållningsstadgan i anslutning härtill omarbetas.

Det vore önskvärt att i den nya renhållningsstadgan bestämmelser om sopornas uppdelning (i matavfall och skräpsopor) kunde slopas. Svinmatskärlen komma då bort från sopplatserna och kvar står endast *en* sopkärlstyp för allt hushållsavfall. Kärl för butiks-industriavfall, aska m. m. kunna uppställas å annan plats.

Separeringstvånget är svårt att upprätthålla. Det blir även dyrare, vilket vitsordades av förste provinsialläkaren vid hans inspektioner i år (1938).

Odelade sopor innehålla mera organiska ämnen, vilket möjliggör bättre förbränning och högre temperatur på tippen. Då i Västerås tippning en längre tid framåt sannolikt såsom hittills kommer att ske å stadsbebyggelsen närliggande strandområden, har man befarat att vattnet i Västeråsfjärden i högre grad skulle bliva förorenat. Sådan fara torde ej föreligga. Tippmassorna täckas väl med jord från grundgrävningar, gatuarbeten m. m. Förbränningen inom tippmassan är inom kort slutförd.

Vid hög temperatur inom tippen hållas råttor borta.

Separeringstvångets upphävande hänger givetvis intimt samman med frågan om svingårdens vid Malma bibehållande. Även om sopdelningen slopas, bör det kunna träffas avtal med hotell och större matserveringar om att få avhämta svinmat. Kanske det då finnes möjlighet att hava kvar svingården.

I samband med sophämtningens ordnande bör stadsfullmäktige fatta beslut om uppförande av en ny station för renhållningsverket. I varje fall kommer det att fordras ökade garageutrymmen. Trängande behov föreligger av lokaler för personalen; såsom rum för byte av kläder, rum för klädernas förvaring, tvättrum med tillräckligt antal duscher, rum för vila och matsäcksätning. Lokaler för desinfektion (avlusning) kunna även lämpligen förläggas hit. Här bör eventuellt även tvättning av latrinkärl ske, ävensom pudrettberedning. Pudrettladan vid hamnen borde sedan många år tillbaka ha varit stängd och ersatt med en för arbetarna humanare arbetsplats.

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Bilaga 2.

Hösten 1936 besökte 1:e stadsläkaren (undertecknad) och renhållningsverkets chef, Förvaltare Tune Dahlström, Göteborg, Hälsingborg, Malmö, Kalmar och Uppsala för att på platsen studera de olika sophämtningssystemen. Från denna studieresa må i sammandrag avgivas följande berättelse:

GÖTEBORG:

1. Sopornas uppsamlande.

Ingen separering av soporna förekommer. Hotell och större matserveringar få på lämplig plats inomhus i slutna kärl uppsamla matavfall, som dagligen skall avhämtas. Matavfallet försäljes till privata svingårdar.

Soporna uppsamlas i helsvetsade plåtkärl av "Norba"-typ. Locket är *icke* avtagbart. Kärlens rymd är 150 liter för stora fastigheter. I enfamiljsvillor och smärre fastigheter få kärl av 90 liters rymd användas. Kärlen äro uppställda på ett cementerat underlag ovan jord och omgärdade av ett lågt träplank.

2. Sopornas bortforslande.

S. k. budning förekommer ej. Staden är uppdelad i hämtningsdistrikt. Sopkärlen tömmas i regel 1 gång i veckan.

Sophämtningstransporten sker dels med parhästvagnar rymmande 3,6 kbm. i distrikten närmast soptippråmerna, samt dels med bilar rymmande 4 kbm. och 8 kbm. Bilarna föra soporna till en utanför staden belägen tipplats.

Sophämtningen sker i Göteborg enligt systemet "dammfri tömning".

Alla sophämtningsvagnar-bilar äro heltäckta och specialbyggda så att soptömningsöppningen är avpassad efter sopkärlets övre rand. Sophämtningen tillgår ungefär på följande sätt:

Sophämtningsvagnen-bilen, som är bemannad med minst 2 karlar, stannar vid den fastighet där soporna skola hämtas. Varje man tager en liten transportvagn, rullande på två cykelhjul, och beger sig till uppställningsplatsen för sopkärlen. Han sätter ett av kärlen på sin transportvagn och rullar kärlet ut till sopskjutsen. Här sammanträffa de båda sophämtningsmännen och lyfta gemensamt kärlet till tömningsöppningen och kärlinnehållet störtas in i sopvagnen. Tidigare har nämnts att sopkärlets övre rand är noga avpassad efter sopbilens tömningsöppning och att sopkärlslocket är *icke*-avtagbart. Vid tömningen in i bilen föres genom en särskild mekanisk anordning tömningsöppningens förslutningslucka inåt samtidigt som sopkärlets lock öppnas och tömning sker. Sopkärlets övre rand är hela tiden hårt pressat mot bilens tömningsöppning — varför man kallat systemet för "dammfri" tömning. Emellertid kunde man se att det alltid yrde små skyar damm ut vid tömningen. Dessa dammängder äro emellertid minimala, särskilt om man jämför dem med vad som spilles och blåser ut vid vanlig öppen hämtning. De tömda kärlen föras därefter åter till sopkärlsuppställningsplatsen. Transportvagnen skjutes ut till bilen och hänges på denna, varpå sopbilen kör vidare. En nackdel med detta tömningssystem var att kärlen ej kunde tömmas fullstän-

digt. Det stannade alltid en liten bottensats kvar. Tjockleken av denna bottenrest ökades efterhand. Den fuktiga bottensatsen är något frätande och torde i viss mån tära på kärlets livslängd. Vid sophämtningen måste renhållningsarbetaren gå sträckan mellan bilen på gatan och sopplatsen på gården 4 gånger för tömning av ett kärl. Emellertid föra sophämtarna i Göteborg ett tömt sopkärl med sig på bilen, varigenom gåvägarnas antal minskas till 2. Dock kommer då alltid ett kärl att bliva utbytt och fört till nästa fastighet. Här har då således ett partiellt *kärlbyte* ägt rum, och den för det "dammfria" systemet framhållna fördelen, att samma kärl alltid står kvar på samma gård, har delvis blivit rubbad. Den påstådda risken för smittoämnens förande från en gård till en annan vid kärlbyte vidlåder även det "dammfria" systemet, när man för med sig ett byteskärl. Under kalla vintrar kan det hända att "dammfri" tömning ej kan ske, utan att kärlen då måste bortföras fyllda för upptining.

För att sopbilarnas båda sidor må kunna bliva påfyllda, böra fordonen hava dispens att få stanna på gatusida, som är riktad mot trafikströmmen.

Två gånger årligen föras alla sopkärl till Skräppekärr där de tvättas i varmt sodalutbad (½ timme) med efterföljande vattenspolning. Efter ev. reparation strykas kärlen invändigt med Torrfit.

3. Sopornas kvittblivning.

A. Transport medelst pråmar på Göta älv till Skräppekärr, där soporna efter sållning brännas. Den härvid alstrade värmen användes för varmvattensberedning för sopkärls- och latrinkärlstvättning. Sållet användes som täckningsmaterial på tipplatsen.

B. Tippning i en dalgång utanför staden. Tippmassorna täcktes med jord och såll från Skräppekärr. Råttor höllos undan av halvtama illrar.

Tippen var välskött och torde ej medföra några hygieniska olägenheter för den närbelägna staden.

4. Ekonomi.

Hämtningskostnaden beräknas efter 14 öre per 100 kronor fastighetstaxeringsvärde och år. För en medelstor villa är årskostnaden för sophämtningen c:a 32 kr.

Industrisopor och avfall från större affärer hämtas för 1 krona per kbm.

Sopförsörjningen kostar staden Göteborg c:a 2,5 milj. kr. årligen. Sophämtningsavgifterna täcka ej alla utgifter utan måste c:a 300.000 kr. årligen uttaxeras.

Tillägg:

Sopmängden i Göteborg beräknas till 8 kbm. per innevånare/år. Sopornas sammansättning:

Soporna beräknas bestå av 25 vol.-% aska, damm, grus = såll och
75 „ papper = brännbara ämnen,
eller beräknat i vikts %
50 % såll och
50 % brännbara ämnen.

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

KALMAR:

Inledning.

I Kalmar är *kärlbytessystemet* genomfört.

En entreprenör handhaver sophämtningen och tippningen. För stadens sopförsörjning (22.000 innevånare) äro 2 fordlastbilar av standardtyp tillräckliga. En sopbil kan lasta 18 kärl à 125 liters rymd. Varje lastbil är bemannad med 1 chaufför och en arbetare. Med cykelhjulvagnar verkställes kärlbytet snabbt samt praktiskt taget damm- och luktfritt. Lastbilarna äro snart länsade på tomma kärl och lastade med fyllda. Man har mot kärlbytessystemet framhållit såsom en av huvudanmärkningarna att sopkärlen komme att föras från staden till tippen mer eller mindre ofullständigt fyllda, och att denna "luftkörning" måste ställa sig oekonomisk. I Kalmar fick man se att alla kärlen voro väl fyllda. Entreprenören och hans folk hava skaffat sig en god uppfattning om, huru länge ett sopkärl behöver stå på de olika gårdarna för att bli fullt. Med stöd av denna erfarenhet upprättas för varje dag en körlista för varje bil och "luftkörning" förekommer i regel icke.

1. Sopornas uppsamlande.

Kärlen äro av plåt (Norba) med avtagbart gångjärnslock. Rymd 125 liter och 50 liter. Soporna separeras ej. Svinmat får uppsamlas i särskilda kärl genom entreprenörens försorg.

2. Sopornas bortförande.

Såsom i inledningen nämnts sker sophämtning enligt *kärlbytes*-systemet med användande av ordinära lastbilar.

När sopbilen stannat vid en fastighet tages ett tomt kärl på en liten transportvagn och föres till sopplatsen på gården. Tomkärlet utbytes mot det fulla kärlet, som rullas ut till bilen och lyftes upp på denna. Så snart lastbilens samtliga tomma kärl utbytts mot fyllda, kör man ut till tippen. Här ligger även stadens pudrettlada. Med denna är sammanbyggt ett skjul för uppställning av tomma kärl och ett upptiningsrum för frusna sopkärl och latrinkärl. En enkel ved-kolpanna alstrar nödig värme härför. Samma panna levererar även varmvatten för tvättning av latrinkärlen.

Efter tippningen renskrapas kärlet med träull och ställes sedan i torkskjulet. Efter c:a 12 timmar kan kärlet ånyo tagas i bruk. Ett på så sätt rengjort och luftat kärl har då på sin insida ett tunt lager intorkat slam. Det är luktfritt. Kvarvaro av smittämnen behöver ej befaras. Vid epidemitider kan man lätt ordna med särskild desinfektion om så skulle anses vara nödvändigt.

3. Sopornas kvittblivning.

Såsom tidigare nämnts tippas soporna. Delvis kunna soporna försäljas till lantbrukare efter c:a 3 månaders "kompostering".

4. Ekonomi.

Samtliga sopkärl äro stadens egendom.

Fastighetsägarna få betala 5 kr. per kärl och år. Man räknar med att kr. 3,50 åtgå för amortering och underhåll av kärlet och kr. 1,50 såsom årskostnad för kärltvättningen. Ett sopkärl av Norbatyp kostar c:a 22—24 kr. och dess livslängd beräknas till 7 år.

Hämtningsavgifterna äro 75 öre för 125-literskärlet och
50 „ för 50 „ per gång.

HÄLSINGBORG:

1. Sopornas uppsamlande.

Ingen separering av soporna förekommer. Matavfall får uppsamlas i slutna kärl, som dagligen skola avhämtas. Matavfallet försäljes till svinuppfödare. Förste stadsläkaren anser att soporna böra innehålla animaliska ämnen i täml. stor mängd för att förbränningen i tippen skall bliva så effektiv som möjligt.

Soporna hopsamlas i plåtkärl rymmande 100 liter med lösa lock. Sopkärlen äro i regel uppställda på gårdarna, men även underjordiska (källar-) soprum finnas.

2. Sopornas bortforslande.

Budning förekommer ej. Staden är uppdelad i hämtningsdistrikt. Sopkärlen tömmas i regel 1 gång i veckan.

Soporna hämtas medelst s. k. *öppen* tömning. Sopbilarna rymma 4,5 kbm. och äro helt överbyggda med upplyftbara gångjärnsluckor. Sopkärlen bäras ut på gatan och tömmas här i vagnarna, varefter de tömda kärlen bäras tillbaka till sin uppställningsplats.

3. Sopornas kvittblivning.

Kvittblivningen sker medelst tippning enl. det s. k. Bradfordsystemet. Å den "södra tippen" fyller man med tippmassorna ut ett sankt markområde. Utefter utstakade parellella strängar c:a 12—15 m. breda och c:a 3 m. höga tippas soporna. Av stor vikt anses det vara att soporna noga hoppackas. Detta för en tipp extra lagringsarbete, som utfördes av 2—3 arbetare, kan synas vara onödigt, men torde vara nödvändigt för att erhålla effektiv förbränning. Är tippen riktigt lagd beräknas en värmegrad av 60—70 gr. kunna råda i tippmassan, varför råttor ej kunna uppehålla sig här. Täckning sker med ett c:a 10 cm. tockt lager jord, grus, såll eller material från någon äldre utbrunnen tipp. Tippen beräknas vara slutbrunnen på 2 år. Besvärande lukt kunde ej förmärkas. I England tippar man på detta sätt nära intill stadsbebyggelse, t. o. m. i närhet av skolor. Till södra tippen föras mest sopor från hushållsfastigheter, varför större papperslass ej tippas här. Skulle så någon gång förekomma, brännes papperet direkt efter tippningen. Några lumpsamlare

hava erhållit rätt att samla skrot mot skyldighet att svara för att tippen hålles i ordning.

Den "norra tippen" utgöres av ett stort f. d. sandtag. Man önskar fylla ut den stora gropen. Hit föras förutom sopor även industriavfall såsom papper, trälådor, plåtskrot även som lump, gamla madrasser, ris, löv, trädrötter m. m. Papperet förvaras i en större bur, helt omklädd med trådnät, för att hindra papper från att föras omkring av blåsten. Vid lämpliga vindförhållanden lastas papperet ur buren och brännes tillsammans med ris, trälådor och annat brännbart avfall. För ordning och snygghet få några lumpsamlare svara. Gropen fylles med Bradfordsträngar, den ena vid sidan av den andra, samt efter hand lager på lager. Täckningsmaterial tages från grusgropens periferi. Den avlönade personalen utgöres av 1 förman och 2 arbetare. För körslor inom tippområdet står 1 häst jämte vagn till förfogande.

4. Ekonomi.

Hämtningsavgiften är 18 kr. per kärl/år, vilket utgör c:a 35 öre per kärl/gång.

Sopkärlen få köpas av resp. husägare till ett pris av 14 kr. per kärl.

MALMÖ:

1. Sopornas uppsamlande.

I enhetliga kärl av plåt med avtagbara lock rymmande 100 liter uppsamlas soporna utan separering. I slutna kärl, som dagligen skola avhämtas, får man uppsamla matavfall, vilket försäljes till privata svinuppfödare.

2. Sopornas bortförande

sker ännu så länge medelst s. k. öppen hämtning, huvudsakligen med bilar rymmande 4,5 kbm. Sopkärlen tömmas 2—1 gång i veckan.

3. Sopornas kvittblivande.

Tippning sker vid ett stort strandområde av Lommabukten. Pappers- och träavfall förbrännes omedelbart efter tippning.

4. Ekonomi.

Hämtning betalas med 18 kr per sopkärl/år.

UPPSALA:

System: Soporna tu-delas i

1. Brännbara sopor och
2. Icke-brännbart avfall.

För 1 (de brännbara soporna) finnas stora sopkärl, rymmande 200—300 l. Här skola papper, trä, spånor, lump etc. uppsamlas. De brännbara soporna bortforslas medelst "öppen hämtning" och brännas i en stor sopförbränningsugn.

N:o 64. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

För 2 (de icke brännbara soporna) är Norba-kärl av 100 liters rymd uppställda. Dessa kärl äro avsedda för matavfall, aska, glas, skrot etc. Hämtning sker enl. kärlbytessystem med efterföljande tippning. Kärlen renspolas efter varje tömning.

Det visade sig att man ej alltid iakttog reglerna för tvådelningen. Så kastades t. ex. papper bland köksavfallet och matrester i kärlet för brännbara ämnen. Förste tillsyningsmannen vitsordade att två-delningen av soporna var svår att upprätthålla.

Med Uppsalasystemet eftersträvar man närmast att sopornas volym minskas i möjligaste mån. Man anser att tippningen kräver rel. stora och dyrbara markområden. Vid förbränningen gör man sig av med ⅔ av alla sopor.

Tippning enl. Bradfordmetoden beräknas uppgå till 1 kr. per ton sopor. Sopförbränning ställer sig ung. 3 ggr dyrare.

Västerås 1939, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1939 Den 27 april VI

N:o 65.

Drätselkammarens förberedande yttrande över uppbördskommitténs betänkande.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom resolution den 7 januari 1939 har magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande över 1936 års uppbördskommittés förslag rörande omorganisation av uppbördsväsendet och folkbokföringen m. m. Drätselkammaren har förehaft ärendet till förberedande behandling och får med anledning därav anföra följande.

Referat över det huvudsakliga innehållet i kommitténs förslag finnas intagna i Svenska Stadsförbundets tidskrift, beträffande uppbördsreformen i årgång 1938 sid. 535 f. f. och ifråga om folkbokföringsreformen i årgång 1939 sid. 3 f. f. Vid sådant förhållande anser sig drätselkammaren icke här behöva redogöra för förslagens innebörd utan får härutinnan hänvisa till referaten i Stadsförbundets tidskrift.

Beträffande först förslaget till omorganisation av uppbördsväsendet har detsamma i stort sett vunnit drätselkammarens gillande. Endast i några punkter, vilka här nedan skola behandlas, har drätselkammaren velat göra vissa påpekanden, vilka dock på intet sätt förringa värdet av det synbarligen väl genomtänkta och motiverade förslaget till en uppbördsreform. Drätselkammaren hälsar med tilllfredsställelse kommitténs förslag till gemensam uppbörd av krono- och kommunalutskylder ävensom förslaget att likställa de båda slagen av utskylder i fråga om förmånsrätt. Kommitténs strävan att i möjligaste mån förkorta tiden mellan inkomstens förvärvande och uttagande av å densamma belöpande skatt genom förslaget om en preliminär, på taxeringsnämndernas av prövningsnämnden ännu icke granskade resultat grundad debitering av utskylderna finner drätselkammaren vara värd allt erkännande, och, hur önskvärt det än vore att ytterligare förkorta tiden mellan inkomstförvärvet och skattebetalningen, så är drätselkammaren i likhet med kommittén medveten om de stora svårigheter som härvid uppkomma. Med nuvarande system att grunda skattskyldigheten på en individuell taxering torde kommitténs förslag utgöra den bästa lösningen.

Mot förslaget att låta uppbörden av såväl krono- som kommunalutskylder i magistratsstäderna handhavas av en kommunal befattningshavare, uppbördskamreraren synas befogade anmärkningar icke kunna framställas. Det är dock att beklaga, att kommittén icke i detta sammanhang ansett sig kunna ingå på en undersökning och framkomma med förslag till slutlig reglering av magistratsstädernas rättigheter och skyldigheter i förhållande till staten. Såsom

N:o 65. *Uppbördskommitténs betänkande.*

förslaget till uppbördsreform nu är avfattat innebär detsamma bibehållande av en, i varje fall från kommunal likställighetssynpunkt sett, icke önskvärd uppdelning av städerna i magistratsstäder och fögderistäder, av vilka de förra drabbas av en hel del kostnader i samband med skatteuppbörd, som icke åvila de senare, vilka enligt förslaget i fortsättningen till och med skola befrias från dem nu åvilande kostnader för kommunaluppbörden. En likställighet mellan städerna ifråga om kostnaderna för uppbördsväsendet hade varit synnerligen önskvärd. Kommittén har beträffande avskrivning av kommunalutskylder i de fall, då den skattskyldige befunnits sakna tillgång till deras gäldande eller vistas å okänd ort, föreslagit, att hindersbevisen skola vara granskade, i stad av dels uppbördskamreraren eller kommunalborgmästaren dels en ledamot i drätselkammaren och dels en ledamot i årets taxeringsnämnd. Drätselkammaren anser för sin del att möjlighet borde finnas för drätselkammaren att utse en stadens tjänsteman att i stället för en drätselkammareledamot deltaga i denna granskning. I medelstora och större städer torde det bli praktiskt omöjligt att uppställa krav på att en ledamot av drätselkammaren skall ägna tid och arbete åt den föreslagna granskningen. En granskning av en tjänsteman, som handlar under ämbetsmannaansvar, torde få anses fullt tillfyllest. Mot förslaget att fördela utskyldsbetalningen på sex tillfällen och mot kommitténs val av tidpunkt för dessa betalningstillfällen har drätselkammaren icke någon erinran liksom ej heller mot de av kommittén förordade reglerna för restindrivningen, vilken torde ha utsikter att härigenom bliva mer effektiv. En fråga, som tidigare varit föremål för drätselkammarens uppmärksamhet, är sättet för restitution av för mycket erlagda utskylder ävensom räntegottgörelse i samband härmed. Kommitténs förslag i dessa hänseenden innebära en konfirmering av vad drätselkammaren tidigare ansett vara med rätt och billighet överensstämmande och är en reform att med tillfredsställelse annotera. I avsikt att vinna erforderlig tid för den slutliga debiteringen av utskylderna har kommittén föreslagit den ändringen i nu gällande stadgande, att budgeten skall fastställas före utgången av november månad i stället för, såsom nu är fallet, före utgången av december månad. Såvitt drätselkammaren kan bedöma, synes ändringen icke behöva medföra några större svårigheter.

Vidkommande förslaget till reform av folkbokföringen har detsamma av drätselkammaren underkastats en förberedande granskning och befunnits vara av den art, att i många avseenden en förbättring av de nuvarande förhållandena torde kunna påräknas. Utan att ingå på någon detaljgranskning får kammaren uttala, att förslaget i huvudsak synes innebära en god lösning av de föreliggande problemen.

Då drätselkammaren sålunda med här ovan angivna reservationer ansluter sig till en omorganisation av uppbördsväsendet och folkbokföringen, i enlighet med kommitténs förslag, anser sig drätselkammaren dock böra framhålla, att staten i större utsträckning än som förutsatts i förslaget borde bidraga till magistratsstädernas kostnader för uppbördsväsende och folkbokföring.

Drätselkammaren får med hänvisning till vad sålunda anförts hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att såsom yttrande över 1936 års uppbördskommittés förslag rörande omorganisationen av uppbördsväsendet och folkbokföringen m. m. åberopa vad drätselkammaren härovan anfört. **N:o 65.** *Uppbördskommittens betänkande.*

Västerås den 5 april 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 66.

Drätselkammarens skrivelse ang. understöd åt Västerås Teateraktiebolag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till drätselkammaren av den 18 mars 1939 har Västerås Teateraktiebolag hemställt, att drätselkammaren ville föreslå stadsfullmäktige att för innevarande år bevilja bolaget ett understöd motsvarande den under samma år till stadskassan inflytande nöjesskatten från föreställningar å teatern. Med anledning härav får drätselkammaren anföra följande.

Staden har allt sedan år 1929 lämnat bolaget understöd för verksamheten. Under de två första åren utgick detta understöd i form av kontant bidrag. Därefter har det utgått i form av restitution av de till staden inbetalade nöjesskattemedlen.

Av bifogade styrelseberättelse och vinst- och förlusträkning framgår, *att* de under år 1938 influtna och till bolaget restituerade nöjesskattemedlen uppgått till 14 358 kronor 20 öre, *att* 1 000 kronor avskrivits å inventarierna, *att* inemot 10 % eller något över 14 000 kronor avskrivits å kostnaderna för den under året vidtagna inre restaureringen av teatern, *att* återstående delen av restaureringskostnaderna, eller 130 000 kronor i bokslutet påförts fastigheten såsom ökat värde, *att* styrelsen har för avsikt, att snarast möjligt söka ytterligare nedbringa fastighetsvärdet *samt att* detta endast torde kunna ske under förutsättning av understöd från staden.

Därest bolagets framställning skulle bifallas, erfordras härför intet särskilt anslag, enär drätselkammaren vid uppgörandet av budgetförslag för

N:o 66. år 1939 räknat med en framställning i förevarande hänseende och beräknat inkomst av nöjesskattemedel med hänsyn härtill.

Ang. understöd åt Västerås Teater-aktiebolag.

Med stöd av vad som sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville, i likhet med vad tidigare skett, besluta

att för år 1939 bevilja Västerås Teateraktiebolag ett understöd i form av restitution av de till staden under samma år från föreställningar å teatern influtna nöjesskattemedlen och till ett belopp motsvarande högst vad sålunda till staden under nämnda år erlagts

samt att vad bolaget sålunda under berörda år erhållit i understöd från staden till fullo skall återgäldas, innan utdelning till aktieägarna i bolaget må ske.

Västerås den 5 april 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Under åberopande av tidigare gjorda framställningar och av drätselkammaren och stadsfullmäktige fattade beslut samt av bifogade styrelseberättelse, varav framgår, att renoveringen av teaterbyggnaden genomförts och att den dragit avsevärt högre kostnader än som från början beräknades, får Västerås Teateraktiebolag härmed vördsamt anhålla, att drätselkammaren ville föreslå stadsfullmäktige att för år 1939 bevilja bolaget ett understöd motsvarande under samma år till stadskassan inflytande nöjesskatt från föreställningar å teatern.

Västerås den 18 mars 1939.

Västerås Teateraktiebolag:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ordförande.

Till delägarna i Västerås Teateraktiebolag. **N:o 66.**

Ang. understöd åt Västerås Teater-aktiebolag.

Härmed får styrelsen överlämna berättelse över bolagets verksamhet år 1938.

Redan under år 1937 påbörjades en behövlig renovering av teatern. Under sagda år inskränkte sig arbetena därmed i stort sett till byggnadens yttre och kunde utföras under sommarmånaderna, då rörelsen låg nere. Kostnaderna voro då också ej större, omkring 7 000 kronor, än att de kunde bestridas av årets inkomster. Under år 1938 har renoveringsplanen fullföljts och då avsett byggnadens inre samt varit av vida större omfattning. Arbetena pågingo under tiden från slutet av maj till den 20 oktober och avsågo i huvudsak följande arbeten: nytt värme- och ventilationssystem med oljeeldning, allt anordnat efter moderna principer, utbyggnad av raden och omläggning av parkettens golv, anskaffning av nya stolar, ommålning och mattbeläggning av salong, foyer, promenadgångar och klädloger, nya brandskyddsanordningar och förbättrade anordningar för lokalernas utrymning i överensstämmelse med gällande förordningar för teater- och biograflokaler m. m. Kostnaderna för dessa arbeten hava uppgått till omkring 144 000 kronor. För finansieringen av dessa kostnader har bolaget måst öka sin låneskuld från 124 000 kronor till 240 000 kronor. Västerås stad har enligt beslut av stadsfullmäktige iklätt sig borgen för större delen av den nya upplåningen. Emot den ökade skuldsumman svarar emellertid ökade inkomster i det att med den firma, som under de senaste åren förhyrt teatern för biografföreställningar träffats nytt avtal, enligt vilket årshyran höjts från 10 000 kronor till 14 500 kronor.

Verksamheten har under redogörelseåret bedrivits i ungefär samma omfattning som under år 1937 med den inskränkning, som föranletts därav, att teatern på hösten ej kunde — på grund av att reparationerna drogo ut på tiden — öppnas förr än den 20 oktober. Under året har teatern varit uthyrd:

för egentliga teaterföreställningar	11	dagar
„ konserter	3	„
„ andra ändamål	3	„

Övriga dagar under säsongtid har å teatern givits biografföreställningar. Under ett flertal förmiddagar har teatern dessutom upplåtits för skolbiograf utan hyresavgift och varvid biografens maskineri kostnadsfritt ställts till förfogande.

Till följd av från Västerås stad erhållet understöd, motsvarande den nöjesskatt, som influtit från föreställningar å teatern, och uppgående till kronor 14 358: 20 har årets rörelse efter sedvanlig avskrivning med 1 000 kronor å inventarierna samt en avskrivning av inemot 10 % av restaureringskostnaderna med något över 14 000 kronor, resulterat i en kvarstående vinst av kronor 3 937: 89, som dock ej fullt motsvarar från föregående år balanserade vinstmedel. Återstående del av restaureringskostnaden, kronor 130 000: —, har i bokslutet påförts fastigheten såsom ökat värde, varigenom detta nu upptagits i ett belopp av 350 000 kronor. Emellertid är det styrelsens avsikt att så snart som möjligt åter söka nedbringa detta värde. Sådant är dock möjligt endast under den förutsättningen, att Västerås stad även i fortsättningen lämnar årligt understöd åt teatern efter samma grunder, som under de senare åren.

N:o 66.
Ang. understöd åt Västerås Teater-aktiebolag.

Resultatet av bolagets ekonomiska verksamhet framgår av följande

VINST- OCH FÖRLUSTRÄKNING:

Inkomster:

Ingående balans	4 916: 12	
Teaterhyror	2 057: 28	
Biografhyror	8 583: —	
Biljetter	44: —	
Nöjesskatter	14 358: 20	
Foyern	205: 95	
Garderobsavgifter	961: 80	31 126: 35
Kronor		31 126: 35

Utgifter:

Avskrivningar: å inventarierna		1 000: —	
å fastigheten,			
driftkostn.	1 484: 92		
ombyggn.-kostn.	14 091: 12	15 576: 04	
Omkostnader		6 267: 62	
Räntor		4 344: 80	
Årets vinst		3 937: 89	31 126: 35
Kronor			31 126: 35

Bolagets ekonomiska ställning vid redogörelseårets slut framgår av följande

BALANSRÄKNING:

Tillgångar:

Teaterfastigheten	220 000: —	
D:o ombyggnad	130 000: —	350 000: —
Inventarier		3 000: —
Kassabehållning		37: 89
Kronor		353 037: 89

Skulder:

Aktiekapitalets konto	108 500: —
Västerås stads sparbank	225 000: —
Reservfonden	600: —
Lån	15 000: —
Disponibla vinstmedel	3 937: 89
Kronor	353 037: 89

Styrelsen föreslår, att bolagsstämman måtte besluta

N:o 66. *Ang. understöd åt Västerås Teater-aktiebolag.*

att fastställa balansräkningen och

att tillgängliga vinstmedel disponeras sålunda:

till reservfonden avsättes	kr.	1 000: —
å vinst- och förlusträkningen lämnas kvarstående	„	2 937: 89
	Kronor	3 937: 89

Västerås i mars 1939.

AXEL SUNDSTRÖM.

Johan Svensson. *Martin Jonsson.*

Fritz Eklund. *Einar Keijser.*

Hjalmar Thyresson. *Theofil Öberg.*

N:o 67.

Drätselkammarens och byggnadsnämndens förberedande yttranden över besvär ang. stadsplan för Jakobsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan magistraten till stadsfullmäktige för yttrande remitterat de besvär, Carl Bäckman och G. A. Karlsson, bägge i Västerås, hos Kungl. Maj:t anfört över länsstyrelsens i Västmanlands län utslag den 22 december 1938 beträffande antagande av förslag till stadsplan för delar av Jakobsberg med mera, får drätselkammaren, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, hemställa att stadsfullmäktige ville besluta att, även om besvären i förevarande ordning icke torde kunna prövas i sak, vidhålla sitt tidigare godkännande av berörda stadsplan.

Västerås den 5 april 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 67.
Besvär ang. stadsplan för Jakobsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige infordrat byggnadsnämndens yttrande över de besvär, Carl Bäckman och G. A. Karlsson, båda i Västerås, anfört över länsstyrelsens i Västmanlands län utslag den 22 december 1938 i fråga om antagande av förslag till stadsplan för delar av Jakobsberg med mera, får byggnadsnämnden som sin mening uttala, att besvären i förevarande ordning icke torde kunna prövas i sak.

Remisshandlingarna återgå.

Västerås den 15 mars 1939.

På byggnadsnämndens vägnar:

FRITZ EKLUND.

/Martin Lindheimer.

N:o 68.

Avtal med Allm. Svenska Elektr. A.-B. ang. förvärv och överlåtelse av fastigheter.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med den utökade trafik, som på sista åren kommit Västerås djuphamn till del och med hänsyn till den alltmer framträdande bristen på upplagsplatser inom hamnområdet har det för de ansvariga myndigheterna framstått som en bjudande plikt att snarast möjligt söka tillgodose hamnens behov av mark för en efter allt att döma oundgänglig utbyggnad av djuphamnskajen och för ordnande av nya upplagsplatser. En utbyggnad av djuphamnen måste ske västerut, där marken äges av Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget. Då för bolagets del behov förelåg att förvärva mark av staden för en framtida utvidgning av Mekaniska Verkstaden, har drätselkammaren i samförstånd med hamnstyrelsen fört underhandlingar med bolaget angående markbyte, vilka underhandlingar resulterat uti här bifogade preliminära avtal om köp och byte av mark, vilket avtal nu underställes stadsfullmäktige för godkännande. Genom sagda avtal skall till Asea överlåtas för framtida utvidgning av Mekaniska Verkstaden ett markområde öster och söder om nuvarande verkstadsområdet jämte norra delen av den av bolaget för närvarande förhyrda hamnmagasinstomten öster om Lillån. I utbyte skulle staden erhålla i första hand vad som för närvarande från stadens sida måste anses som synnerligen viktigt, nämligen mark av Hammarby sjöhage för djuphamnens utbyggnad jämte vattenområdet i Mälaren utanför sagda sjöhage. Under förhandlingarnas gång har

N:o 68.
Ang. förvärv och överlåtelse av fastigheter.

det emellertid visat sig vara lämpligt att samtidigt reglera vissa frågor om markförvärv m. m., som tidigare varit föremål för behandling men icke lett till uppgörelse. Staden skall sålunda enligt avtalet jämväl erhålla ett område väster om Andelsslakteriet, vilket område lämpar sig för framdragande av järnvägsspårsanslutning till djuphamnen, ävensom ett område öster om järnvägslinjen Västerås—Tillberga, begränsat i norr av Stenby och i öster av stadens östra utmark. Vid en jämförelse mellan värdet å den mark bolaget erhåller och ovannämnda staden tillkommande mark- och vattenområden har det ansetts skäligt, att verkställa byte utan mellanavgift. Drätselkammaren har emellertid samtidigt velat i viss utsträckning tillgodose stadens behov av tomtmark och, då tillfälle erbjöd sig att förvärva den bolaget tillhöriga delen av Hammarby egendom, som är belägen nordväst om Stadshagsvägen, ansett sig böra föreslå förvärv av jämväl sagda område. Arealen härav utgör cirka 75 000 kvadratmeter och området ligger med hänsyn till ledningar väl till för en snar exploatering. Priset, 75 öre per kvadratmeter, får anses vara från stadens sida antagbart. De villkor i övrigt, som avtalats i samband med ovannämnda ömsesidiga marköverlåtelser, hava utformats efter noggranna överväganden å ömse sidor och torde icke behöva någon närmare förklaring utöver vad som framgår av avtalet.

Drätselkammaren, som sålunda anser det föreliggande förslaget till köp och byte av mark kunna från stadens sida antagas, får därför hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna förslaget till köpe- och bytesavtal mellan staden och Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget samt bemyndiga drätselkammaren att vidtaga alla de åtgärder, som från stadens sida erfordras för avtalets genomförande; samt

att för likviderande av den del av Hammarby egendom, som ej ingår i bytet, anvisa erforderlig köpeskilling att utgå av tillgängliga medel och efter förslag av drätselkammaren bliva föremål för slutlig täckning i samband med fastställandet av budgeten för nästkommande år.

Västerås den 5 april 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 68.

Ang. förvärv och överlåtelse av fastigheter.

KÖPE- OCH BYTESAVTAL.

Emellan Västerås stad genom dess drätselkammare, under förutsättning av stadsfullmäktiges medgivande, å ena, och Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget, å andra sidan, är följande avtal träffat.

A) 1. Staden överlåter till bolaget för framtida utvidgning av Mekaniska verkstaden ett sammanhängande markområde söder och öster om Mekaniska verkstadens nuvarande område, innehållande i areal cirka 32 100 kvadratmeter och för närvarande angivet på följande sätt.

Området begränsas på sätt närmare framgår av bifogade skiss (se bil. I) i väster av hamnplanen, i söder av en linje, dragen parallell med och på ett avstånd av cirka 36 meter från Mekaniska verkstadens södra gränslinje, å vilken parallellinjes östra del dock en krökning åt norr måste göras för att möjliggöra anordnande av en trafikled, i öster av gatan invid Lillån och i norr dels av Mekaniska verkstadens södra gränslinje i hela dess sträckning dels därefter av samma verkstadsområdes östra gräns och Järnvägsgatan.

2) Staden överlåter vidare till bolaget i huvudsaklig överensstämmelse med bifogade skiss (se bil. I) norra delen av den av bolaget för närvarande förhyrda hamnmagasinstomten öster om Lillån jämte ytterligare mark väster och norr därom, innehållande i areal sammanlagt cirka 7 925 kvadratmeter.

3) I överlåtelsen ingå de å områdena uppförda, staden tillhöriga byggnaderna som höra under drätselkammarens förvaltning. Däremot ingå ej i överlåtelsen vissa staden icke tillhöriga magasinsbyggnader, som angivas i bifogade förteckning (se bil. II) och ej heller en för föreningen Barnens Dags räkning uppförd förvaringsbyggnad samt stadens nyuppförda garagebyggnad. Denna sistnämnda ävensom nuvarande förrådstomten med därå uppförda byggnader må av staden utan avgift nyttjas intill dess det överlåtna markområdet av bolaget behöver tagas i anspråk. Vid den tidpunkt då marken, varå garaget är uppfört, tages i anspråk av bolaget, åligger det bolaget att inlösa garagebyggnaden till belopp som, i händelse enighet ej kan nås, bestämmes av en nämnd på tre personer, varav staden och bolaget utse var sin och de sålunda utsedda tillkalla den tredje.

4) Tillträdet till ovan omförmälda områden räknas från den 1 april 1939.

5) Staden åtager sig att med alla medel medverka till de av överlåtelsen betingade stadsplaneändringarnas snara genomförande, och ansvarar för att härför erforderliga åtgärder vidtagas. Bolaget är pliktigt tåla de mindre jämkningar i ursprungligen avsedd areal, som kunna bliva en följd av stadsplaneändringarnas ändamålsenliga utformning.

6) Skatter och onera beträffande de överlåtna områdena betalas av staden i vad de hänföra sig till tiden före tillträdet och av bolaget för tiden därefter. Bolaget övertager från och med tillträdet stadens rättigheter och förpliktelser med avseende å arrendekontrakt, berörande de överlåtna områdena; och åligger det sålunda bolaget att från och med tillträdet reglera uppkommande mellanhavanden med arrendatorerna. Kopior av förefintliga arrendekontrakt biläggas denna överenskommelse. Bolaget uppbär de arrendeavgifter, som belöpa på tiden efter tillträdet. Originalkontrakten skola överlåtas på bolaget.

B) 1) Bolaget överlåter till staden nedannämnda områden, avsedda att

sedermera behörigen avstyckas och för närvarande angivna på följande sätt. **N:o 68.**

a) Den del av Hammarby sjöhage, som är belägen söder om en linje, utdragen västerut i fortsättning av djuphamnsplanens norra avgränsning cirka 130 meter norr om kajlinjen och innehållande i areal cirka 22 150 kvadratmeter (se bil. III). *Ang. förvärv och överlåtelse av fastigheter.*

b) Det till Hammarby egendom hörande vattenområdet i sjön Mälaren med en areal av cirka 37,02 hektar (se bil. III).

c) Ett område väster om Andelsslakteriet, begränsat i väster av Kapellbäcken och i norr av Köpingsvägen med en areal av cirka 26 400 kvadratmeter, jämte därå uppförda tvenne bostadshus (se bil. III).

d) Ett bolaget tillhörigt markområde, benämnt stadsägoområdet 1652 och beläget öster om järnvägslinjen Västerås—Tillberga samt begränsat i norr av Stenby ägor och i öster av stadens östra utmark med en areal av cirka 43 200 kvadratmeter (se bil. IV).

e) Bolaget tillhöriga delen av Hammarby egendom, belägen nordväst om Stadshagsvägen och gränsande till Råby ägor med en areal av cirka 75 000 kvadratmeter (se bil. V).

2) Tillträdet till de överlåtna områdena räknas från den 1 april 1939.

3) Skatter och onera betalas av bolaget i vad de avse tiden före tillträdet och av staden för tiden därefter. Avstyckningskostnaderna betalas av staden ensam. Staden uppbär de arrenden och hyror, som belöpa på tiden efter tillträdet.

4) Staden övertager från och med tillträdet de bolaget åliggande förpliktelserna gentemot Andelsslakteriet beträffande rätt till spår, ledningar, lastningsplats o. d. enligt här bilagt kontrakt mellan bolaget och Aktiebolaget Elektrolytverken (se bil. VI).

5) Staden medgiver bolaget rätt att utan ersättning över det av staden förvärvade området av Hammarby sjöhage framdraga ledningar för avlopp och sjövatten till det ovanför belägna industriområdet samt åtager sig medverka till att nämnda område erhåller god anslutning till det söder därom belägna hamnområdet.

C) Likviden för de å ömse sidor överlåtna områdena anses fullgjord i form av byte med undantag för det under B. 1 e) omförmälda, till staden överlåtna området av Hammarby egendom, för vilket staden erlägger en köpeskilling, beräknad efter 75 öre pr kvadratmeter av den vid blivande avstyckning fixerade arealen, varjämte staden förklarar sig avstå från ett i samband med tidigare ägobyten hos bolaget uppkommet tillgodohavande om 11 692 kronor. Ovannämnda köpeskilling erlägges av staden så snart arealen genom avstyckning blivit fixerad.

D) I övrigt är följande avtalat i samband med ovannämnda överlåtelser.

1) Bolaget medgiver staden optionsrätt till ett mellan Köpingsvägen vid Kapellbäcken och järnvägslinjen Västerås--Dingtuna beläget f. d. spårområde om cirka 3 430 kvadratmeter.

2) Staden medgiver bolaget optionsrätt att för ett pris av 30 kronor pr kvadratmeter inköpa gatumarken helt eller delvis i Trädgårdsgatan mellan Karlsgatan och Kopparbergsvägen därest så erfordras för utvidgning av bolagets

N:o 68. *Ang. förvärv och överlåtelse av fastigheter.*

anläggningar och under förutsättning att fastställelse vinnes å härför nödvändig stadsplaneändring. Utöver ovan angivna pris har bolaget att ersätta staden dess kostnader för omläggning av i denna gatudel nedlagda ledningar.

3) Bolaget berättigas att under 20 år från och med den 1 januari 1939 förhyra den ej inköpta södra delen av hamnmagasinstomten jämte en mellan denna och norra delen projekterad gata för ett årligt arrende, beräknat efter 50 öre pr kvadratmeter.

4) Staden förklarar sig för sin del icke hava något att erinra mot att bolaget med ytterligare valvöppning överbygger Karlsgatan, samt åtager sig att, i den mån så av hänsyn till trafiken kan ske, ordna nämnda gata mellan Stora gatan och Södra Esplanaden till parkeringsgata.

5) Staden förbinder sig medverka till en reglering av bolagets gjuteritomt mot Södra Esplanaden i enlighet med bolagets önskemål i den mån ifrågavarande reglering är möjlig med hänsyn till blivande sträckning av rikshuvudvägen. Under enahanda reservation förbinder sig staden medverka till en ytterligare järnvägsspårsanslutning från gjuteritomten över Södra Esplanaden.

6) Staden förbinder sig medverka till att en blivande omläggning av Kopparbergsvägen sker så, att bolagets invid nuvarande vägen belägna modellskjul icke behöver flyttas.

7) Enär över de av bolaget från staden förvärvade områdena framgår dels den stora avskärande avloppskulverten till reningsverket med sträckning, som framgår av här bifogad skiss (se bil. I), dels även den för Lillåns igenläggande erforderliga kulverten medgiver bolaget staden rätt att för all framtid bibehålla dessa kulvertar samt förbinder sig att icke så bebygga områdena, att tillsyn och reparation av kulvertarna omöjliggöres. För tillsyn och reparation av kulvertarna skall staden äga fritt tillträde till områdena. Bolaget medgiver staden att söka och erhålla inteckning såsom för servitut för härovan gjorda utfästelser.

8) Envar överlåtare ansvarar för att till motparten överlåtna områden icke besväras av penninginteckningar.

9) Detta avtal är för staden bindande endast under förutsättning att stadsfullmäktige lämna medgivande till i avtalet angivna markbyten och markförvärv.

10) Envar av kontrahenterna betalar lagfartskostnaderna för av honom förvärvade områden.

Av detta kontrakt äro två exemplar upprättade och mellan parterna växlade.

Västerås den 5 april 1939.

För drätselkammaren:
FRITZ EKLUND.

|Thjelvar Hedberg.

Allmänna Svenska Elektriska
Aktiebolaget:
ARTHUR LINDÉN.

Bevittnas:

Ingrid Österberg. *Anna-Lisa Söderström.*

N:o 69.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för uppförande av serveringspaviljong på Djäkneberget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 27 maj 1937 hava stadsfullmäktige för uppförande av en serveringspaviljong å Djäkneberget ställt till drätselkammarens förfogande ett anslag å 12 000 kronor. Sedan vissa ändringar vidtagits i de ursprungliga ritningarna till paviljongen, uppgår entreprenadsumman för själva byggnaden numera till 12 125 kronor. För vatten- och avloppsledningar, vilka dock icke behöva läggas frostfritt, har vatten- och gasverksstyrelsen beräknat kostnaden till 3 000 kronor. Ledningar för elektriskt ljus komma att kosta 2 000 kronor, varjämte sanitär inredning inklusive vattenklosett kommer att draga en kostnad av 1 800 kronor. Sammanlagda kostnaden för serveringspaviljongen skulle sålunda komma att uppgå till 18 925 kronor. Då anslaget för ändamålet allenast utgör 12 000 kronor, erfordras ett tilläggsanslag å 6 925 kronor.

Drätselkammaren får med hänvisning till ovanstående hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för färdigställande av den beslutade serveringspaviljongen å Djäkneberget ställa till drätselkammarens förfogande ett tilläggsanslag å 6 925 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 13 april 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 70.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av tomtmark vid Övre Hyttvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Väster om Övre Hyttvägen strax söder om Köpingsvägen äger staden ett markområde om cirka 350 kvadratmeter, stadsägoområdet 124. Ifrågavarande markområde, som icke kan komma att bilda egen tomt, skall sammanläggas med den väster därom belägna marken. Som från ägaren av nämnda mark inkommit begäran att få inköpa den staden tillhöriga marken samt drätselkammaren icke äger stadsfullmäktiges försäljningsbemyndigande, får kammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som kammaren kan finna vara för staden antagbara få försälja det staden tillhöriga stadsägoområdet n:r 124.

Västerås den 13 april 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 71.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändring av taxa 4 för elektrisk energi.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 28 nästlidne mars har vatten- och gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt, att efter avläsning för innevarande års första kvartal den uti taxa 4 förekommande bestämmelsen om minsta energiavgift 8 kronor per år oavsett strömförbrukningen icke vidare måtte tillämpas.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, får

på de av styrelsen anförda skälen och under hänvisning till den ringa betydelse, som ett slopande av ifrågavarande bestämmelse kommer att få, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 71. *Ang. ändring av taxa 4 för elektrisk energi.*

att bifalla vad vatten- och gasverksstyrelsen sålunda föreslagit.

Västerås den 13 april 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då nu gällande taxor för elektrisk energi från stadens elektricitetsverk år 1937 antogos, hade vid verket omfattande utredningar rörande dylika taxor ägt rum, varvid man även gjort jämförelser med taxorna på en del andra platser. Därvid framgick, att s. k. minimiavgifter tillämpades i stor utsträckning för att därigenom i någon mån skydda verken för de fasta kostnader, som avläsning m. m. kräver för varje abonnent. I samband med införandet av de nya taxorna slopades den gamla taxan 6, som utgjorde en ackordstariff för belysning med en minsta energiavgift per år av 8 kr. Den nya taxan 4, huvudsakligen avsedd för belysningsabonnenter, fick ersätta taxan 6, varvid en minimienergiavgift av 8 kr. bibehölls, men däremot förut tillämpad mätarhyra av 4 kr. per år slopades. Det har emellertid visat sig, att en del abonnenter ha så små förbrukningar, att de vid årets slut måste tillskjuta ett mindre belopp för att fylla skillnaden mellan 8 kr. och verkliga förbrukningen. Som detta förhållande gjort sig gällande för personer i små omständigheter, anser styrelsen, att bestämmelsen om minsta energiavgift i taxan 4 bör slopas. I sin helhet torde det för verket handla sig om cirka 200 kr. minskade inkomster per år.

På grund av det anförda föreslår styrelsen,

att efter avläsningen för innevarande års första kvartal i taxa 4 förekommande bestämmelse *Garanti: minsta energiavgift per år 8 kronor* ej mer tillämpas.

Västerås den 28 mars 1939.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 72.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffande av nytt justeringsbord för elektriska mätare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 28 nästlidne mars, vilken skrivelse överlämnats till drätselkammaren för förberedande utlåtande, har vatten- och gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt om ett anslag å 9 900 kronor för anskaffande av ett nytt justeringsbord för elektriska mätare, varjämte styrelsen begärt att i samband med budgeten för år 1940 få framlägga förslag till slutlig täckning av anslaget ifråga.

Drätselkammaren får för sin del tillstyrka framställningen och hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att för anskaffande av ett nytt justeringsbord för elektriska mätare ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag av 9 900 kronor, samt

att anslaget ifråga må förskotteras av tillgängliga medel och bliva föremål för slutlig täckning i samband med fastställande av budgeten för 1940.

Västerås den 13 april 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos elverkets abonnenter uppsatta mätare måste med vissa bestämda mellanrum justeras, vilket sker genom verkets egen försorg i en för detta ändamål inrättad justeringsverkstad. De befintliga justeringsanordningarna, vilka anskaffades för ett 20-tal år tillbaka, äro numera föråldrade och urväxta, varför det är nödvändigt att anskaffa ett nytt s. k. justeringsbord. Vid berörda tidpunkt användes mest likström mot det att växelström numera är den dominerande strömarten, som därför fordrar motsvarande justeringsanordningar. Med tanke på betydelsen av noggrann mätning, det gäller i detta fall

ej mindre än cirka 12 000 mätare, är det givetvis av stor vikt att noggranna justeringar kunna utföras. Modernare anordningar medföra också på grund av bättre metoder besparing i arbetstid. Ett nytt justeringsbord med fullständig utrustning är beräknat kosta 9 900 kronor.

N:o 72. *Ang. anskaffande av nytt justeringsbord för elektriska mätare.*

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att stadsfullmäktige ville för anskaffande av ett nytt justeringsbord för elektriska mätare anvisa ett anslag av 9 900 kronor och samtidigt uppdraga åt styrelsen att i samband med budgeten för 1940 framlägga förslag till bestridande av denna kostnad.

Västerås den 28 mars 1939.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 73.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande av ytterligare ett pensionärshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 26 sistlidne januari hava stadsfullmäktige till drätselkammaren remitterat en av herr Keijser samma dag väckt motion med hemställan om uppdrag för drätselkammaren att skyndsamt utreda frågan om byggande av ytterligare ett pensionärshem, avsett att stå färdigt instundande höst. Sedan drätselkammaren vid sitt sammanträde den 2 sistlidne februari utsett en särskild kommitté för frågans utredning, har denna kommitté nu inkommit med yttrande och förslag.

Kommittén har till en början undersökt möjligheterna att finna en lämplig plats för pensionärshemmet. Därvid har den i motionen antydda tomten på Jakobsberg måst lämnas ur räkningen, enär densamma ingår i den tomt, som genom markbyte med byggnadsföreningen Jakobsberg kommit i stadens ägo och som skall reserveras för en skolbyggnad. Nordväst om stadsägan 1665 BM på Sandgärdet, där för närvarande ett pensionärshem är under uppförande, har emellertid en större tomt tills vidare reserverats, vilken skulle vara lämplig för ändamålet. Drätselkammarens delegerade hava visserligen framfört tanken på att förlägga ett pensionärshem i sluttningen nordost om det, som nu byg-

N:o 73. *Ang. uppförande av ytterligare ett pensionärshem.*

ges, ävensom att göra byggnaden förslagsvis dubbelt så stor som denna, d. v. s. inrymmande 32 lägenheter. Drätselkammaren anser emellertid olämpligt att förlägga en byggnad på ett markområde, som ännu icke är planlagt med hänsyn till blivande bebyggelse varjämte drätselkammaren är angelägen att icke samla allt för många bostäder för pensionärer på ett ställe. Det förefaller därför lämpligare att på den reserverade tomten inom det redan planlagda området nordväst om det under byggnad varande pensionärshemmet uppföra ytterligare ett dylikt hem av samma storlek, d. v. s. med 16 lägenheter om vardera ett större rum med tillhörande kokvrå, toalettrum och tambur. Måhända kan det sedermera befinnas lämpligt att på annan plats i staden uppföra ytterligare bostäder för pensionärer. En bidragande orsak till att drätselkammaren icke för närvarande vill föreslå en större byggnad är att årets riksdag kommer att till behandling få upptaga en Kungl. proposition om statsbidrag till byggande av pensionärshem och att dylikt statsbidrag icke annat än i undantagsfall torde komma att beviljas för byggnader, vars inrättande helt eller delvis skett före den 1 juli 1939.

Det nu under byggnad varande pensionärshemmet på Sandgärdet har kostnadsberäknats till 110 000 kronor, och skulle alltså för det av drätselkammaren nu föreslagna samma belopp erfordras, vilket lämpligen torde böra förskotteras av tillgängliga medel och bliva föremål för slutlig täckning i samband med fastställande av budget för 1940. Ifråga om det blivande hemmets organisation och skötsel anser drätselkammaren att samma principer, som gälla för hittills inrättade pensionärshem, böra tillämpas.

Med hänvisning till ovanstående får drätselkammaren sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande av ytterligare ett pensionärshem på Sandgärdet ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag å 110 000 kronor;

att beloppet ifråga skall förskotteras av tillgängliga medel för att slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren kan komma att besluta i samband med fastställande av 1940 års budget; samt

att bemyndiga drätselkammaren att vidtaga alla för byggnadens uppförande och iordningställande i fullt färdigt skick erforderliga åtgärder.

Västerås den 13 april 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 74.

Drätselkammarens skrivelse ang. utförande av vissa gatuläggningsarbeten i delar av Kristiansborgsallén och Vasagatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Redan i sitt budgetbetänkande har drätselkammaren, i samband med att kammaren begärt avsevärt ökade anslag för gatuarbeten, förutskickat, att kammaren hade för avsikt att underställa stadsfullmäktige en plan över större gatuarbeten för innevarande år. Drätselkammarens särskilda delegerade för gator och vägar äro i samarbete med tekniska verken sysselsatta med att utarbeta en dylik plan. Utan att avvakta dennas slutliga utformning har emellertid drätselkammaren ansett sig redan nu böra framlägga förslag till tvenne gatuarbeten, avsedda att täckas av det i årets stat beviljade anslaget till gatuanläggningsarbeten. Kammaren har därvid i första hand velat tillgodose ett länge närt önskemål att ordna Kristiansborgsallén mellan Norra Ringvägen och Persbovägen. Kostnaden för vägsträckans iordningställande i fullt färdigt skick med permanentbeläggning har beräknats till 83 300 kronor. Emellertid torde det för vinnande av bästa resultatet vara lämpligt att låta till nästa år anstå med själva permanentbeläggningen och i samband därmed stående arbeten och i år endast färdigställa själva undergrunden, vartill kommer det förhållandet att det icke är uteslutet att staden under nästa år skulle kunna erhålla ett större bidrag av automobilskattemedel för arbetet. Kostnaden för årets arbeten har beräknats till cirka 41 500 kronor.

Ett annat arbete, som med fördel skulle kunna utföras under närmaste tiden, är permanentbeläggning av Vasagatan från Skolgatan till Norra Ringvägen. Kostnaden härför beräknas uppgå till 22 400 kronor. Drätselkammaren får förorda, att jämväl detta arbete snarast må utföras.

Med hänvisning till ovanstående får drätselkammaren sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för iordningställande på sätt drätselkammaren härovan angivit av Kristiansborgsallén mellan Norra Ringvägen och Persbovägen samt för permanentbeläggning av Vasagatan mellan Skolgatan och Norra Ringvägen ställa till drätselkammarens förfogande erforderliga medel ur det i årets stat upptagna anslaget till övriga gatuanläggningsarbeten.

Västerås den 13 april 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 75.

Drätselkammarens skrivelse ang. arbets- och löneavtal med till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 30 juni 1938 uppdragit åt lönenämnden, att med Svenska Kommunalarbetareförbundet och dess avdelningar n:r 116 och 144 upptaga förhandlingar om förslag till nytt arbets- och löneavtal, avsett att sedermera underställas stadsfullmäktige för prövning och godkännande, har lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige av den 3 innevarande februari anmält, att enighet efter förhandlingar uppnåtts beträffande förslag till nytt arbets- och löneavtal på grund varav nämnden, med bifogande av avtalsförslaget, hemställt om godkännande av detsamma. Vid nämndens skrivelse är fogat ett av drätseldirektören Öberg avgivet särskilt yttrande. Drätselkammaren har vid sin behandling av ärendet varit tveksam, huruvida ett särskilt avtal för vissa på stat anställda tjänstemän kan anses befogat vid sidan av de av stadsfullmäktige fastställda "allmänna bestämmelserna för tillämpningen av stadens lönestater". Tillvaron av ett särskilt avtal måste givetvis med nuvarande utformning av lönestatens allmänna bestämmelser medföra fördelar för den av avtalet berörda personalen, vilka fördelar icke komma övrig på stat anställd personal till godo. De av drätseldirektören i hans särskilda yttrande anförda synpunkterna äro även i detta sammanhang värda beaktande. Med anledning av den tveksamhet, som yppat sig inom drätselkammaren, har kammaren infordrat yttrande från Svenska städernas förhandlingsorganisation och i skrivelse av den 29 nästlidne mars har organisationen anfört följande:

"För närvarande torde avtal för kommunala tjänstemän finnas endast i Lund (bokhållare och kontorsbiträden) samt hos arbetslöshetskommittén i Malmö. Dessutom ha i åtskilliga fall avtal träffats för brandmän samt sjukhus- och fattigvårdspersonal. Beträffande dessa sistnämnda har man i allmänhet från den kollektiva regleringen avskilt sådana arbetsförhållanden, som vederbörande myndighet har att fastställa i kraft av i lag eller förordning givna befogenheter. Vilka svårigheter som kunna uppstå, när åtskillnad icke göres mellan privaträttsliga och offentligrättsliga momenten i förhållandet mellan kommunerna och deras anställda, ger den i drätseldirektörens promemoria omnämnda arbetsdomstolens dom (7-1939) ett belysande exempel på.

Utöver vad som anförts i drätseldirektörens promemoria rörande olägenheterna med avtalet ifråga, kan man framhålla, att hopkopplingen av avtal och lönestat i detta fall närmast innebär det rakt motsatta mot vad som möjligen kunde tänkas med hänsyn till vederbörandes tjänstemannaansvar. Om stadsfullmäktige förbehållit sig att fastställa regler för antagande och entledigande och skyldigheter i tjänsten samt i avtalet låtit ingå uppgörelser av uteslutande ekonomisk innebörd, hade det väl endast återstått att pröva, i vad mån det över huvud taget vore lämpligt att ur lönestaten utbryta vissa

N:o 75.

Ang. arbets- och löneavtal med till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare.

delar för kollektiv reglering. I den mån det gäller klart avgränsade områden, t. ex. renhållningsarbetare, brandmän etc., torde ett sådant förfarande icke vålla större olägenheter än dem, som följa av de redan nu uppgjorda separatavtalen för fattigvårdsanstalten och varmbadhuset. Helt annorlunda ställer sig saken, när det blir fråga om att bryta ut en del av befattningshavarna med hänsyn till andra, arbetsuppgifterna ovidkommande synpunkter. Förutom den av drätseldirektören anförda synpunkten, att ett sådant förfarande kan komma att innebära en orättvisa gentemot de av avtalet icke berörda befattningshavarna, kan man framhålla de betydande svårigheter, som i sådant fall komma att uppstå vid samordnandet av de olika gruppernas löneproblem. Vi anse därför, att förutsättningen för en kollektiv reglering bör vara, att den kan företagas för ett helt och avgränsat område.

För övrigt tillråda vi, att hela frågan bordlägges i avvaktan på vad som av riksdagen kan komma att beslutas rörande de kommunala tjänstemännens förhandlingsrätt. Ett förslag till lag härom är för närvarande under behandling."

Då emellertid avsaknaden av ett avtal i vissa fall skulle medföra försämring för en del befattningshavare, som sorterat under det tidigare avtalet, vill drätselkammaren icke motsätta sig att avtalsförslaget av stadsfullmäktige konfirmeras att gälla tills vidare. De planer på omarbetning av vissa bestämmelser i det gällande lönereglementet, som enligt vad drätselkammaren erfarit, förefinnes kunna måhända giva anledning till en allmän revision av lönereglementets nu i vissa avseenden knapphändigt utformade regler. Skulle en dylik revision och utvidgning av lönereglementets allmänna bestämmelser komma till stånd, föreligger enligt drätselkammarens förmenande knappast något behov av ett separatavtal vid sidan härav, allrahelst som den väntade lagen om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän kommer att lämna garantier för att befattningshavarna vid förhandlingar få göra sin mening gällande vid bestämmande av anställningsvillkoren. Såsom avtalsförslaget nu är avfattat, skulle detsamma gälla tills vidare med tre månaders uppsägningstid, på grund varav staden efter en eventuell revision av lönereglementets allmänna bestämmelser kan uppsäga avtalet, därest så skulle befinnas lämpligt.

Därest stadsfullmäktige för sin del vilja godtaga avtalet, synes detsamma böra gälla från och med den 1 maj 1939.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville, under beaktande av vad drätselkammaren härovan anfört, för sin del antaga det av lönenämnden framlagda förslaget till arbets- och löneavtal rörande Västerås stads till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare att gälla tills vidare från och med den 1 maj 1939, ävensom bemyndiga lönenämnden att å stadens vägnar underteckna avtalet.

Västerås den 13 april 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 75.

Ang. arbets- och löneavtal med till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 30 juni 1938 uppdrogo stadsfullmäktige, i samband med antagande av förslaget till lönereglering för stadens befattningshavare, åt lönenämnden att med Svenska Kommunalarbetareförbundet och dess avdelningar n:ris 116 och 144 upptaga förhandlingar om förslag till nytt arbets- och löneavtal, avsett att sedermera underställas stadsfullmäktige för prövning och godkännande. Lönenämnden har sedermera inlett förhandlingar med förbundet och dess nämnda avdelningar, vilka förhandlingar nu resulterat i bifogade, av båda parter tillstyrkta förslag till avtal. Förhandlingarna ägde rum under hösten 1938, men, såsom lönenämnden tidigare meddelat stadsfullmäktige, kunde enighet icke uppnås, utan förhandlingarna avbrötos den 28 oktober. Sedan arbetstagareparten påkallat förlikningsmannens ingripande, ägde sammanträde inför denne rum den 16 december 1938, varvid enighet uppnåddes. Det förslag till arbets- och löneavtal, som härmed överlämnas till stadsfullmäktige, är i huvudsak av samma innehåll, som det tidigare gällande, men på några punkter, vilka nedan skola beröras, hava vissa viktigare förändringar skett.

Ett närmare angivande av omfattningen av avtalet har sålunda skett genom bestämmelsen att till avtalet hänföras befattningshavare, som tillhöra förbundet och som äro inplacerade i lönestatens lönegrupper 1—32. Härigenom hava, i olikhet mot tidigare, brandmästare hänförts under avtalet. Semestertiden har hittills utgjort 15 dygn och efter 10 års anställning 18 dygn, dock att befattningshavare med regelbundet natt-, sön- och helgdagsarbete åtnjutit respektive 18 och 21 dygns semester. I det nya avtalsförslaget har skillnaden mellan de två befattningshavargrupperna borttagits och semestern föreslagits till 18 dygn, och, efter 10 års anställning, 26 dygn. Vissa förtydligande tillägg och föreskrifter hava vidare införts i avtalet, till vilket såsom bilagor fogats lönestaten i tillämpliga delar, de allmänna villkoren och bestämmelserna för tillämpningen av Västerås stads lönestater, specialbestämmelser för brandmän samt formulär till antagningsbevis. Lönenämnden har vidare åtagit sig att inleda förhandlingar angående ändring i gällande sjukvårdsbestämmelser ävensom att föreslå inrättande av en ordinarie befattning i stället för nuvarande tjänsten som ambulansvikarie. Sistnämnda fråga har remitterats till brandstyrelsen för yttrande, och torde sålunda senare få föreläggas stadsfullmäktige.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får lönenämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för sin del antaga bifogade förslag till arbets- och löneavtal rörande Västerås stads till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare ävensom bemyndiga lönenämnden att å stadens vägnar underteckna avtalet.

Lönenämnden får tillika överlämna ett av drätseldirektören Öberg i ärendet avgivet särskilt yttrande.

N:o 75. *Ang. arbets- och löneavtal med till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare.*

Västerås den 3 februari 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

Thjelvar Hedberg.

I anledning av lönenämndens beslut att hos stadsfullmäktige förorda antagandet av ett mellan nämnden och representanter för kommunalarbetareförbundet och dess avdelningar n:ris 116 och 144 upprättat förslag till kollektivt avtal får jag avgiva följande särskilda yttrande.

Enligt min mening bör icke förhållandet mellan staden och befattningshavare på fast lönestat, än mindre en del av dem — i förevarande fall icke ens i avtalet närmare angivna — regleras genom kollektivt avtal, i synnerhet om detta såsom nu är fallet skall innehålla bestämmelser icke blott om löner och andra förhållanden av ekonomisk innebörd utan därjämte rörande tjänstgöringsskyldighet m. m., som rätteligen äro att hänföra till ett tjänstgöringsreglemente. Åtminstone i de fall, då vederbörande befattningshavare hava sådan ställning, att de äro underkastade ämbetsmannaansvar, och detta är förhållandet med avseende å en mycket stor del av de tjänster avtalsförslaget avser att omfatta, är det icke förenligt med svensk rätt, att arbets- och löneförhållandena regleras genom kollektivt avtal. Som ett gott stöd för denna min uppfattning kan jag åberopa en av arbetsdomstolen nyligen avkunnad dom, däri det bland annat heter, att såvitt angår tjänstemän med ämbetsmannaansvar en reglering av frågor rörande deras antagande, entledigande och skyldigheter i tjänsten strider mot allmänna offentligrättsliga principer. Ytterligare kan härutinnan åberopas det förslag till lag om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän, som nyligen avgivits och som stadsfullmäktige vid sitt januarisammanträde i huvudsak tillstyrkt. Detta förslag förutsätter icke, att sådana tjänstemäns anställningsvillkor och tjänstgöringsskyldighet m. m. skola regleras genom kollektivavtal utan är därmed endast avsett att trygga tjänstemännens rätt till förhandling innan dem berörande anställningsangelägenheter bliva föremål för beslut.

Slutligen måste ett godkännande av föreliggande avtalsförslag anses vila på orättvis grund och därför vara stridande mot kommunallagen. Ett sådant beslut skulle nämligen innebära ett gynnande av de befattningshavare, vilka tillhöra en viss organisation och som genom ifrågavarande avtalsform kunna utverka förmåner, vilka i varje fall formellt men även reellt äro eller kunna bliva fördelaktigare än beträffande andra befattningshavare såväl i motsvarande tjänsteställning som även i allmänhet. Ett belysande exempel härpå är semesterbestämmelserna, som i avtalsförslaget bliva reglerade, utan att motsvarande förslag rörande övriga befattningshavare avgivits; och även om löne-

N:o 75.

Ang. arbets- och löneavtal med till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare.

nämnden avser att sedermera avgiva förslag i sådant hänseende, är det icke utan vidare sagt att efter en närmare utredning avtalsförslagets hithörande bestämmelser kunna bliva normgivande för befattningshavare i allmänhet.

THEOFIL ÖBERG.

Protokoll, fört vid sammanträde inför statens förlikningsman å rådhuset i Västerås den 16 december 1938.

Närvarande: Statens förlikningsman i mellersta distriktet, borgmästaren G. Strandell;

För lönenämnden i Västerås dess herrar ordföranden C. Henning, vice ordföranden C. Bäckman samt ledamöter K. Engdahl och David Johansson;

För Svenska Kommunalarbetareförbundet dess ombudsman Thure Andersson, för förbundets samorganisation i Västerås herr S. Vestling, för förbundets avdelning 116 herrar Hjort, Ernst Johansson och Ernst Andersson samt för förbundets avdelning 144 herrar Th. Bergqvist, E. Nilsson och A. G. Vestin.

§ 1.

Sedan de av lönenämnden på stadsfullmäktiges uppdrag förda förhandlingarna med Svenska Kommunalarbetareförbundets avdelningar n:ris 116 och 114 angående nytt arbets- och löneavtal för till förbundet ansluten vid Västerås stads förvaltning på ordinarie stat anställd personal på grund av att enighet icke kunnat uppnås avbrutits den 28 sistlidne oktober, och förbundet påkallat förlikningsmannens ingripande, hade parterna kallats att denna dag sammanträda inför förlikningsmannen.

Sedan parterna haft tillfälle att framhålla sina synpunkter på det föreliggande avtalsförslaget, samt enskilda överläggningar ägt rum, uppnåddes slutligen enighet, och skulle härom följande antecknas.

Parterna bekräftade ånyo, att enighet uppnåtts beträffande vissa delar av avtalsförslaget på sätt i protokollen för den 21 och 28 nästlidne oktober finnes antecknat.

Lönenämndens representanter förklarade sig nu villiga att vidhålla sitt i protokollet för den 28 sistlidne oktober antecknade slutliga erbjudande under där omförmälda villkor med den jämkning dock, att lönenämnden för sin del icke hade något att erinra emot, att jämväl brandmästare omfattades av avtalet, på grund varav nämnden vore villig tillstyrka en sådan lydelse av 1 § 1:sta stycket,

att avtalet skulle gälla ”sådan vid stadens förvaltning på ordinarie stat anställd, till Svenska Kommunalarbetareförbundet ansluten personal över 21 års ålder, som åtnjuter års- eller månadslön och tillhör lönestatens grupper 1—32”.

N:o 75. *Ang. arbets- och löneavtal med till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare.*

Förbundets representanter förklarade sig å sin sida beredda att hos sina uppdragsgivare tillstyrka godkännande härav.

Lönenämnden åtog sig vidare d e l s att, i enlighet med sitt erbjudande den 28 sistlidne oktober, tillstyrka inrättande av en befattning på stat i stället för nuvarande tjänsten som ambulansvikarie, d e l s o c k att med förbundets representanter föra förhandlingar angående ändring av gällande sjukvårdsbestämmelser och slutföra dessa förhandlingar före den 1 juli 1939.

Efter antecknande av att parterna förutsatte, att blivande avtal skulle tillämpas från den 1 januari 1939, beslöts att som bilaga till detta protokoll foga det avtalsförslag med därtill hörande handlingar, som lönenämnden således skulle hos stadsfullmäktige tillstyrka.

Mot lönenämndens ovannämnda beslut att förklara sig för sin del icke hava något att erinra emot, att brandmästare omfattades av avtalet, reserverade sig herr Bäckman under hänvisning till att brandstyrelsen bestämt motsatt sig en dylik anordning och under framhållande av att en brandmästare innehade sådan förmansställning och under semestertid till och med uppehöll vice brandchefstjänsten, att det finge anses synnerligen olämpligt att låta avtalet omfatta brandmästare.

§ 2.

Att jämte borgmästaren Strandell justera protokollet utsågos herrar Henning och Thure Andersson.

Som ovan

Justerat:

Gösta Strandell.

Thure Andersson.

Carl Henning.

In fidem:

Thjelvar Hedberg.

ARBETS- OCH LÖNEAVTAL

rörande Västerås stads till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare.

Befattningshavare tillhörande någon av Svenska Kommunalarbetareförbundets avdelningar i Västerås äro ej bundna av detta avtal sedan han eller hon i behörig ordning upphört att vara anställd i Västerås stads tjänst och på grund härav icke längre har medinflytande på frågor, som beröra avtalet.

N:o 75.

Ang. arbets- och löneavtal med till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare.

§ 1.

Bestämmelserna i detta avtal, som ingås mellan Västerås stad genom Lönenämnden, å ena sidan, och Svenska Kommunalarbetareförbundets vederbörande avdelningar n:r 116 och 144 i Västerås, å andra sidan, gäller sådan vid stadens förvaltning på ordinarie stat anställd till Svenska Kommunalarbetareförbundet ansluten personal över 21 års ålder som åtnjuter års- eller månadslön och tillhör gällande lönestats lönegrupper 1—32.

§ 2.

Utöver vad i särskilda författningar, reglementen, instruktioner eller andra i vederbörlig ordning antagna föreskrifter finnes stadgat, skall i fråga om befattningshavares antagande eller befordran gälla följande:

Då befattning å stadens ordinarie stat är till ansökan ledig skall detta meddelas på sådant sätt, att kvalificerade sökande bland i stadens tjänst anställda, må givas tillfälle att inlämna sina ansökningar.

Vid befattningshavares antagande eller vid befordran till högre eller förmånligare befattning bör hänsyn tagas endast till förtjänst och skicklighet för den ifrågavarande befattningen.

Vid i övrigt lika kvalifikationer ger vid befordran högre ålder i tjänsten företräde. Vid nyanställning skall, om kvalifikationerna i övrigt äro lika, den som är mantalsskriven i staden hava företräde.

För erhållande av anställning fordras i övrigt:

att den sökande skall vara känd för ett ordentligt levnadssätt och en hedrande vandel, samt

att han skall förete friskbetyg enligt vad i bil. II punkt 5 är stadgat.

§ 3.

Befattningshavare åligger:

a) att utföra honom åliggande arbete på för stadens vidkommande bästa möjliga sätt,

b) att tjänstgöra när han därtill beordras samt ställa sig till efterrättelse i vederbörlig ordning fastställda instruktioner och bestämmelser ävensom av vederbörande myndighet eller överordnad tjänsteman med den befogenhet, som inrymmes i sagda instruktioner och bestämmelser eller i detta avtal, givna föreskrifter och order.

§ 4.

Befattningshavare anställes, där annorlunda icke i särskilda fall är bestämt eller överenskommet, med en ömsesidig uppsägningstid av 30 dagar.

Vid befattningshavares anställning underteckna vederbörande verks styrelse och den anställda ett enligt bifogat formulär i 2 exemplar uppställt antagningsbevis, varav verkstyrelsen skall hava ett och den anställda ett.

§ 5.

Den ordinarie arbetstiden är 48 timmar pr vecka, dock med de undantag, som återfinnas i härvid fogade specialbestämmelser. (Bil. III).

§ 6.

N:o 75.

Ang. arbets- och löneavtal med till Svenska Kommunal-arbetareförbundet anslutna befattningshavare.

Om avlönings utbetalande stadgas i punkt 6 bil. II.

Vederbörande verks chef äger att vid behov på begäran av befattningshavare även mellan de bestämda avlöningsdagarna låta utbetala förskott å blivande avlöning, därvid det dock så vitt möjligt skall tillses, att förskottet håller sig inom den intjänade avlöningen.

§ 7.

Befattningshavare, som varit anställd ett år i stadens tjänst, erhåller varje kalenderår 18 dygns semester.

Befattningshavare som varit anställd i stadens tjänst minst 10 år erhåller varje kalenderår 26 dygns semester.

Semestern uttages under tiden 1 april—1 oktober, om möjligt i en följd och skall användas för rekreation.

Vederbörande styrelser bestämmer efter samråd med befattningshavarna vid vilken tid under ovan angivna tidsperiod befattningshavares semester skall utgå med iakttagande av att största möjliga hänsyn skall tagas till befattningshavares framställning angående tiden för uttagande av semestern.

Semestern skall i regel fördelas efter en av arbetsledningen i samråd med befattningshavarna upprättad turlista.

I övrigt bör alltid tiden, när semestern skall utgå, meddelas befattningshavare såvitt möjligt en månad före den dag semestern skall taga sin början.

Under semestertiden infallande sön- eller helgdagar samt andra fridagar inräknas häri. Sön- och helgdagar respektive fridagar, som infalla omedelbart före eller omedelbart efter semestern, inräknas ej i denna.

Rörande semesterbestämmelser i övrigt hänvisas till bil. II, punkt 2.

§ 8.

Om tjänstledighet och om avlönings utbetalande under sådan ledighet är stadgat i bil. II, punkt 3.

§ 9.

I de fall, där staden in natura tillhandahåller förmån av bostad, skall, därest särskilda förhållanden kunna anföras för att någon befattningshavares bostad är mindervärdig, det ankomma på lönenämnden att på framställning av befattningshavaren eller dennes organisation jämka på det bestämda uppskattningsvärdet av bostadsförmånen.

Därest befattningshavare är skyldig att bebo tjänstebostad, bör staden i görligaste mån tillse, att bostaden är lämplig.

Vid bestämmande av värdet av fri bostad jämte i förekommande fall fri värme skall lönenämnden, om så påyrkas, dessförinnan förhandla med befattningshavarnas organisation.

I övrigt hänvisas till punkt 7 b och c i bil. II.

§ 10.

Beträffande läkare- och sjukhusvård åt befattningshavare jämte familjemedlemmar stadgas i bil. II punkt 7 d.

N:o 75.

Ang. arbets- och löneavtal med till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare.

Är staden såsom arbetsgivare jämlikt bestämmelse i lagen om olycksfall i arbete skyldig bekosta medicin under befattningshavares sjukdom på grund av olycksfall, skall sådant iakttagas utan att avdrag må ske i befattningshavaren tillkommande löneförmåner.

§ 11.

I fråga om övertidsarbete gäller följande:

a) Befattningshavare, som utför övertidsarbete, lämnas ersättning pr timma med belopp, som med 50 % överstiger ordinarie lön, uträknad till timlön och med 100 %, då övertidsarbetet förlägges mellan kl. 12 midnatt före söneller helgdag och kl. 12 midnatt efter sådan dag.

b) Ordinarie renhållningsarbetare erhålla för dem åliggande söndagsarbete under sommartiden med gaturenhållning 2 kronor 50 öre (2: 50) pr timme samt för stallvakt å söndagar 10 kronor pr dag.

c) Renhållningsarbetare och körkarlar hos drätselkammaren skall vara skyldiga att utom den ordinarie arbetstiden verkställa erforderlig rykt av hästarna, vilket dock skulle ur arbetstidslagens synpunkt anses som lagligt övertidsarbete, utan att därför vara berättigade till särskild ersättning, enär nämnda arbete skulle betraktas såsom hörande till deras tjänsteåligganden, för vilka den fastställda årslönen skulle utgöra ersättning i ett för allt.

d) Såsom övertidsarbete för kontorspersonal och förmän skulle icke anses sådant arbete, som komme ifråga vid särskilda tillfällen eller tidpunkter, då arbetet på grund av sin natur måste forceras eller eljest måste utsträckas utöver den bestämda arbetstiden, men däremot såsom övertidsarbete betraktas sådant, som föranleddes därav, att personalen kunde anses för ringa i förhållande till det ordinarie arbetets omfattning och varför rätteligen ny eller särskild arbetskraft borde anlitas.

e) För brandpersonalen gälla vissa undantag, vilka återfinnas i bil. III.

f) Vid beräkning av förekommande ersättning för övertidsarbete skall räknas med högst 200 ordinarie tjänstgöringstimmar pr månad.

§ 12.

Befattningshavare, som upprätthåller högre avlönad stadens befattning under annan ledighet än semester och som varar längre än en månad eller under vakans, erhåller, utom avlöning i den egna tjänsten, ett lönetillägg motsvarande skillnaden i begynnelselön mellan den upprätthållna befattningen och den egna tjänsten.

§ 13.

Angående vissa befattningshavare tillkommande beklädnadsförmåner är stadgat i bil. II punkt 7 e.

Förekommer vid eldsvåda eller dylikt att befattningshavares klädespersedlar förstöras helt eller delvis, skall härför av stadens kassa lämnas särskild ersättning utan avseende å bestämmelserna om beklädnadsförmån och det anslag, som är beviljat för tillgodoseende av denna förmån.

Vid fastställande av värdet av de vissa befattningshavare tillkommande beklädnadsförmåner, skall lönenämnden, om så påyrkas, dessförinnan förhandla med befattningshavarnas organisation.

Ang. arbets- och löneavtal med till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare.

§ 14.

Föreningsrätten skall, liksom rätten att fritt och okränkt deltaga i arbetet, under alla förhållanden noga iakttagas av parterna å ömse sidor.

§ 15.

Meningsskiljaktigheter rörande tolkningen eller tillämpningen av detta avtal, vilka icke kunna genom förlikning biläggas, skola, om endera parten det yrkar, hänskjutas till avgörande av fem ojäviga skiljemän, vilka utses: två av Västerås stads lönenämnd, två av Svenska Kommunalarbetareförbundets avdelningar i Västerås samorganisation samt den femte, som skall leda skiljenämndens förhandlingar och vid lika röstetal äga utslagsröst, av de sålunda valda fyra skiljemännen eller, för den händelse dessa icke kunna enas om valet, av Statens förlikningsman i distriktet.

Om möjligt skall skiljenämnden vara konstituerad senast den fjortonde dagen och skiljedom avkunnad senast den trettionde dagen efter den dag, då skiljedom påkallats.

Part må ej förvägras företräde inför skiljenämnden för att bevaka sin rätt. Så snart ett sammanträde blivit utsatt, skall nämnden därom underrätta vederbörande parter. Utebliver part utan av nämnden godkänt förfall, upptages frågan det oaktat till behandling och slutligt avgörande.

Nämnden äger föranstalta om erforderliga undersökningar samt infordra upplysningar av respektive parter.

I varje nämndens beslut skola jämte ordföranden deltaga lika många ledamöter från vardera sidan. Nämndens utslag skall undertecknas av alla vid beslutets fattande närvarande. Vardera parten bestrider kostnaderna för sina ledamöter i nämnden. Kostnaderna för ordföranden och övriga gemensamma kostnader för skiljenämndsförfarandet bestridas av parterna med hälften vardera.

Parterna äro skyldiga ställa sig avkunnad skiljedom till ovillkorlig efterrättelse. Över skiljenämnds utslag får allså talan inför domstol icke föras.

§ 16.

Detta avtal jämte därtill hörande specialbestämmelser — bil. I lönestat, bil. II allmänna villkor och bestämmelser för lönestatens tillämpning samt bil. III särskilda bestämmelser rörande brandpersonalen — gälla från och med den 1 jan. 1939 tillsvidare med tre månaders uppsägningstid.

Varder avtalet helt eller delvis uppsagt skola förhandlingar om nytt avtal upptagas senast en månad före utgången av det bestående avtalet.

N:o 75.

Ang. arbets- och löneavtal med till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare.

Bil. III.

SPECIALBESTÄMMELSER

rörande brandförmän, brandmän och verkstadsförmän.

a) Denna personal erhåller fridygn vart 4:de dygn med rätt att över detsamma fritt disponera, och med skyldighet att, därest vederbörande vistas i staden eller dess närhet och icke för sin utevaro kan åberopa tvingande skäl av personlig natur, vid erhållen kännedom om utbruten eldsvåda inom staden snarast möjligt anmäla sig å brandverkets vaktrum och deltaga i eldsläckningen i den mån detta av befälet prövas behövligt. Därest vederbörande under fridygnet ämnar lämna staden, skall anmälan därom göras å brandverkets vaktrum.

b) Den ordinarie arbetstiden utgör högst 6 timmar å vardagar förutom lördagar, då den är 4 timmar.

c) För arbete, vid eldsvådor och ambulanskörning inom staden samt sådan tillsyn och reparationer av alarmledningar och brandredskap, som ej tål uppskov, telegraftjänstgöring eller s. k. teatervakter utgår ingen övertidsersättning.

d) Då brandmän och brandförmän eller verkstadsförman utföra de i punkt c omnämnda arbetena på övertid, erhålla de motsvarande ledighet från arbetet under ordinarie arbetstid. Detta gäller dock icke arbete vid eldsvådor och ambulanskörning inom staden, telegrafvakttjänstgöring eller s. k. teatervakter. För andra än i punkt c omnämnda arbeten åtgår kontant övertidsersättning enligt avtalets bestämmelser.

Vid utryckning för eldsvåda å landsbygden utgår ersättning därför med 3 kronor per timme. Vid reparationer av brandredskap, som blivit felaktiga under dylik utryckning, utgår, därest detta arbete utföres å övertid, ersättning med 3 kronor per timma.

e) De särskilda avgifter, som av brandverket uttagas vid s. k. teatervakter och annan dylik vakttjänstgöring, omhändertagas och förvaltas av brandverket för brandmanskapets räkning och skola vid varje års slut överlämnas till Kommunalarbetareförbundets avdelning n:r 116.

f) Verkstadsförman erhåller ett årligt arvode av 250 kronor.

N:o 76.

Drätselkammarens skrivelse ang. förtidspensionering av byggnadschefen Smitt.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom för stadsfullmäktige torde vara känt har stadens byggnadschef, majoren Gösta Smitt, sedan en längre tid lidit av vacklande hälsa. Byggnadschefen har sålunda med kortare avbrott åtnjutit tjänstledighet på grund av sjukdom från mars månad till den 1 september 1938. Den sjukdom, ledreumatism, som byggnadschefen lider av, måste givetvis i hög grad nedsätta arbetsförmågan och, även om en förbättring nu inträtt, torde man få anse, att byggnadschefens hälsotillstånd icke ger honom möjlighet att på ett fullt tillfredsställande sätt fullgöra de åligganden, som åvila honom. Drätselkammaren anser för sin del det vara synnerligen betydelsefullt, att byggnadschefen är i stånd att obehindrat kunna följa arbetena på de olika arbetsplatserna, vilket under nuvarande förhållanden icke låter sig göra. Byggnadschefen Smitt uppnår 1942 den för tjänsten stadgade pensionsåldern men innehar redan nu fullt antal tjänsteår för erhållande av hel pension. Enligt gällande pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare inträder rätt till pension samt skyldighet att avgå från befattningen, därest en befattningshavare till följd av sjukdom eller lyte eller eljest till följd av nedsatt arbetsförmåga under mer än tre fjärdedelar av ett år varit och efter inhämtat läkarutlåtande anses för framtiden oförmögen att sköta sin tjänst. Hel pension utgår därvid, om vid avgången ur tjänst fullt antal tjänsteår för hel ålderspension hava uppnåtts. Byggnadschefen Smitt skulle alltså, därest ovan angivna bestämmelser vore på honom tillämpliga, erhålla hel pension vid en avgång redan före pensionsålderns inträdande. Emellertid torde det vara tveksamt, huruvida byggnadschefens arbetsförmåga verkligen är så nedsatt, att han i pensionsreglementets mening är oförmögen att sköta tjänsten. Vid dylikt förhållande skulle byggnadschefen endast efter eget medgivande kunna förtidspensioneras.

Drätselkammaren har med beaktande av det ovan anförda med byggnadschefen Smitt under förutsättning av stadsfullmäktiges bifall överenskommit, att byggnadschefen den 1 juni 1939 skall avgå från sin befattning mot åtnjutande från sagda dag av *dels* hel pension, 7.020 kronor, *dels ock* skillnaden mellan nu åtnjutna löneförmåner efter avdrag av pensionsavgift samt pensionsbeloppet. Detta skillnadsbelopp, uppgående till 6.132 kronor årligen, skulle åtnjutas till pensionsålderns inträde, mot skyldighet för byggnadschefen att efter anmodan av drätselkammaren och byggnadsnämnden verkställa sådan granskning av beräkningar, byggnadsritningar, konstruktioner m. m., som på dessa myndigheter ankomma. I synnerhet inom byggnadsnämndens verksamhetsområde har den livliga byggnadsverksamheten, särskilt då det gäller större hus, medfört mycket arbete med granskning ur byggnadsteknisk syn-

N:o 76. *Ang. förtidspensionering av byggnadschefen Smitt.*

punkt av ritningar, konstruktioner samt hållfasthets- och andra beräkningar, för vilka granskningar byggnadsnämnden saknar lämplig arbetshjälp. Det skulle därför vara av värde att härvid kunna anlita byggnadschefen Smitts obestridliga tekniska sakkunskap och långa erfarenhet. Likaså torde den nye byggnadschefen under den första tiden få full sysselsättning med att sätta sig in i de nya förhållandena och ägna sig åt att planera och verkställa de stora arbeten på olika områden, som vänta honom, på grund varav det skulle vara värdefullt att få anlita byggnadschefen Smitt för granskning av vissa ritningar, beräkningar m. m. För det arbete som sålunda kommer att åvila byggnadschefen Smitt, och som givetvis gör det omöjligt för honom att, därest han så skulle önska, flytta från staden, anser drätselkammaren den ovan angivna ersättningen motiverad.

Därest stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens hemställan ämnar kammaren snarast möjligt underkasta byggnadschefens nuvarande instruktion en granskning, varvid det icke är otänkbart, att det kan befinnas lämpligt att föreslå ändring i nuvarande system för gatuläggning och ledningsarbeten. Likaså kommer drätselkammaren att undersöka, huruvida någon ändring av nuvarande avlöningsförmåner kan finnas påkallad med hänsyn till ändrade tjänstgöringsförhållanden m. m. Drätselkammaren torde få anledning att sedermera återkomma härtill, och hemställer nu endast om bemyndigande att få vidtaga de förberedande åtgärder, som kammaren kan finna befogade för tjänstens återbesättande.

Med hänvisning till det ovan anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 juni 1939 bevilja byggnadschefen Gösta Smitt förtidspension med 7.020 kronor årligen samt, från nämnda dag och till och med den månad, under vilken byggnadschefen uppnår 65 levnadsår, jämväl bevilja honom en årlig ersättning, uppgående till skillnaden mellan nu åtnjuten avlöning efter avdrag av stadgad pensionsavgift och ovannämnda pensionsbelopp mot skyldighet för byggnadschefen att på anmodan av drätselkammaren och byggnadsnämnden verkställa granskning av till dessa myndigheters verksamhetsområde hänförliga ritningar, beräkningar och konstruktioner m. m.; samt

att bemyndiga drätselkammaren att vidtaga erforderliga förberedande åtgärder för tjänstens besättande med ny innehavare.

Västerås den 13 april 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 76.
Ang. förtidspensionering av byggnadschefen Smitt.

Till lönenämnden har för förberedande yttrande överlämnats bifogade skrivelse från drätselkammaren angående förtidspensionering av byggnadschefen Gösta Smitt. Lönenämnden får med anledning härav anföra följande.

Nämnden vitsordar uppgiften i drätselkammarens skrivelse, att byggnadschefen Smitt, därest han skulle befinnas skyldig att nu avgå, är berättigad till hel pension, 7.020 kronor. Emellertid är icke heller lönenämnden övertygad om att förutsättningarna för en förtidspensionering utan vederbörandes samtycke äro för handen. Däremot har lönenämnden för sin del intet att erinra emot att byggnadschefen, på sätt drätselkammaren föreslagit, frivilligt avgår med förtidspension. Vad beträffar den föreslagna ersättningen till byggnadschefen under tiden intill pensionsålderns inträde förefaller densamma visserligen väl hög, men lönenämnden anser sig dock icke ha anledning motsätta sig drätselkammarens förslag härutinnan. Vid sådant förhållande får lönenämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Västerås den 18 april 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

Västerås 1939, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 77.

Magistratens resolution med överlämnande av Kungl. Maj:ts brev ang. fastställande av ny arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten samt tillstånd till återbesättande av stadsfiskalstjänsten.

RESOLUTION.

Bilagda avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 31 mars 1939 angående fastställande av arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten i Västerås med mera överlämnas till stadsfullmäktige i Västerås för kännedom. Västerås rådhus den 22 april 1939.

På magistratens vägnar:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

|Åke Martenius.

JUSTITIEDEPARTEMENTET.

Avskrift.

9/1.

GUSTAF etc. VÅR YNNEST etc.

Stadsfullmäktige i Västerås hava vid sammanträde den 30 juni 1938 beslutat *att* antaga förslag till ny arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten i Västerås, *att* borgmästaren Thorwald Bergquist skulle från och med den dag, då han överginge å den nya lönestaten, åtnjuta ett personligt lönetillägg å 3.000 kronor per år, *att* tredje rådmannen Gunnar Hedenström

N:o 77. skulle, under förutsättning att han förklarat sig villig övergå å den nya lönestaten och godkänt de för dess tillämpning stadgade villkor och bestämmelser, från och med den dag arbetsordningen och lönestaten trädde i kraft, med placering i 4 lönegraden äga tillträda befattningen såsom civilrådman, därvid ett i 15 § av arbetsordningen och lönestaten stadgat förbud för befattningshavare vid rådhusrätten och magistraten att tillika innehava avlönad befattning i enskild tjänst under en tid av tre år från dagen för ikraftträdandet icke skulle tillämpas å den av Hedenström innehavda befattningen såsom ombudsman hos Västmanlands läns sparbank, *att* vid dåvarande stadsfiskalens avgång från stadsfiskalstjänsten skulle såsom polismyndighet i Västerås inrättas en poliskammare med polismästare såsom ende ledamot, *att* godkänna förslag till lönestat för stadsfiskalen och polismästaren i Västerås, *samt att* antaga förslag till instruktion för polismästaren i Västerås.

Ang. omorganisation av rådhusrätten och magistraten m. m.

Med underdånig skrivelse den 9 september 1938 har länsstyrelsen i Västmanlands län överlämnat en av stadsfullmäktige gjord, av magistratens yttrande åtföljd framställning, däri stadsfullmäktige anhållit om stadfästelse å samtliga ovan angivna beslut.

Justitiekanslersämbetet och Svea hovrätt hava den 24 november respektive den 5 december 1938 avgivit infordrade utlåtanden i ärendet, ämbetet såvitt angår inrättande av poliskammaren, fastställande av lönestat för stadsfiskalen och polismästaren samt av instruktion för polismästaren och hovrätten såvitt angår fastställande av ny arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten.

Med anledning av vad landsfogden i länet, vilken av länsstyrelsen anmodats att i ärendet avgiva yttrande, länsstyrelsen och justitiekanslersämbetet anfört hava stadsfullmäktige, på grund av remiss, ånyo förehaft ärendet vid sammanträde den 26 januari 1939 och därvid beslutat vissa ändringar i lönestaten för stadsfiskalen och polismästaren samt i instruktionen för polismästaren.

Länsstyrelsen har slutligen, med överlämnande av magistratens förnyade yttrande i ärendet, genom skrivelse den 6 mars 1939 ånyo underställt detsamma Kungl. Maj:ts prövning.

Kungl. Maj:t finner gott, i huvudsaklig överensstämmelse med de underställda förslagen, fastställa

dels följande

”Arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten i Västerås.

Organisation.

§ 1.

I Västerås skola finnas en borgmästare och tre lagfarna rådmän, nämligen en civilrådman, en brottmålsrådman och en magistratsrådman.

I fråga om val och utnämnande av borgmästare och rådmän lände i sådant hänseende i allmänhet givna bestämmelser till efterrättelse.

§ 2.

N:o 77.

Ang. omorganisation av rådhusrätten och magistraten m. m.

Rådhusrätten arbetar dels samfällt och dels på två avdelningar.

Samfällda rådhusrätten utgöres av borgmästaren och rådmännen.

Å första avdelningen tjänstgöra borgmästaren, civilrådmannen och magistratsrådmannen.

Å andra avdelningen tjänstgöra borgmästaren, brottmålsrådmannen och magistratsrådmannen.

§ 3.

Magistraten utgöres av borgmästaren och rådmännen.

Vid val, vilkas förrättande är eller kan bliva magistraten ålagt, äger magistraten, därest den finner sådant nödigt, förordna lämpliga personer att vid valförrättningen såsom ledamöter biträda magistraten, dock ej vid val till riksdagens andra kammare, om vilka val gäller vad i lagen om val till riksdagen är stadgat.

§ 4.

Mellan samfällda rådhusrätten och rådhusrättens avdelningar fördelas arbetet sålunda:

Samfällda rådhusrätten tillkommer — utöver vad enligt lag eller författningar må åligga den:

att bestämma tiden för avdelningarnas ordinarie sammanträden, där sådant icke är i lag stadgat;

att avgöra till rätten hänskjutna frågor om måls eller ärendes upptagande vid ena eller andra avdelningen, när mellan avdelningarna uppstår skiljaktiga meningar därom, samt angående tillämpning i övrigt av de i denna stadga meddelade föreskrifter, i vad desamma angå rådhusrätten, varvid klagan över rättens beslut icke är tillåten;

att avgiva utlåtanden som av högre myndighet från rådhusrätten infordrats och icke avse vidtagen eller underlåten domaråtgärd av avdelning; samt

att utfärda tjänstgöringsbetyg för rådhusrättens tjänstemän och betjänte.

Första avdelningen handlägger och avgör tvistemål samt alla andra mål och ärenden, vilka icke enligt vad här nedan sägs tillkomma andra avdelningen, ävensom förrättar de syner och besiktningar som det enligt lag åligger rådhusrätten att verkställa.

Andra avdelningen handlägger och avgör brottmål samt ärenden vilka med sådana mål hava särskilt samband; dock att första avdelningen äger upptaga åtal angående bruten rättegångsfrid och dylika mindre brott, vilka inför den avdelningen förekommit.

Arbetsordning.

§ 5.

Mellan borgmästaren och rådmännen fördelas göromålen sålunda, att det åligger:

Borgmästaren:

— utöver vad enligt lag eller författningar må tillkomma honom —

att vara ordförande i samfällda rådhusrätten, å rådhusrättens särskilda

N:o 77. *Ang. omorganisation av rådhusrätten och magistraten m. m.*

avdelningar och i magistraten samt i sådan egenskap hava tillsyn över arbetets behöriga fortgång;

att öppna och fördela till rådhusrätten och magistraten ankommande post;

att uppsätta förslag till utlåtanden som av samfällda rådhusrätten eller magistraten skola avgivas till högre myndighet;

att granska och på samfällda rådhusrättens och magistratens vägnar underskriva alla därifrån utgående skrivelser och utlåtanden;

att vara inskrivningsdomare;

att vara ägodelningsdomare;

att föra spannmålspantregistret och meddela därå grundade bevis;

att utfärda vederhäftighetsbevis och andra bevis varom i lag eller här nedan ej annorlunda stadgas; samt

att förrätta borgerlig vigsel samt däröver föra protokoll.

Civilrådmannen:

att vara ledamot av samfällda rådhusrätten och magistraten samt av rådhusrättens första avdelning;

att jämväl tjänstgöra å andra avdelningen vid förfall för ledamot å denna;

att utfärda stämningar i mål, som skola handläggas å första avdelningen samt föra liggare över de å denna avdelning nyinstämda mål samt uppskjutna mål och ärenden;

att uppsätta och expediera rådhusrättens dombok och protokoll i alla å första avdelningen förekommande mål och ärenden med tillhörande saköreslängd samt att i dessa mål och ärenden uppsätta förslag till rådhusrättens utslag och beslut;

att föra stadgade förteckningar över nämnda mål och ärenden;

att mottaga vad samt däröver meddela bevis;

att föra rådhusrättens förmynderskapsbok och i första hand tillse, att den rådhusrätten åliggande vårdnaden om förmynderskap och godmanskap varder behörigen fullgjord;

att vara konkursdomare;

att vara lagsökningsdomare;

att beträffande de mål, i fråga om vilka för honom föreligger skyldighet att föra dombok, jämväl verkställa vederbörliga anteckningar i boken över de personer som vid rådhusrätten åtnjuta fri rättegång;

att rekvirera, förvalta och redovisa erforderliga förskott av allmänna medel till utgifter för fri rättegång; samt

att föra protokollet hos magistraten som överexekutor och ombesörja all därav följande expedition samt föra överexekutors dagbok.

Brottmålsrådmannen:

att vara ledamot av samfällda rådhusrätten och magistraten samt av rådhusrättens andra avdelning;

att jämväl tjänstgöra å första avdelningen vid förfall för ledamot å denna;

att utfärda stämningar i mål som skola handläggas å andra avdelningen samt föra liggare över mål, vari stämning av honom utfärdats, ävensom över de å andra avdelningen uppskjutna mål och ärenden;

N:o 77. *Ang. omorganisation av rådhusrätten och magistraten m. m.*

att uppsätta och expediera rådhusrättens dombok i alla å andra avdelningen förekommande mål och ärenden med undantag av mål angående häktade med tillhörande saköreslängd samt att i dessa mål och ärenden uppsätta förslag till rådhusrättens utslag och beslut;

att i första rummet tillse, att den rådhusrätten åliggande vårdnaden om övervakningen över villkorligt dömda varder behörigen fullgjord, att föra härför nödiga anteckningar samt att utfärda övervakningsböcker;

att beträffande de mål, i fråga om vilka för honom föreligger skyldighet att föra dombok, jämväl verkställa vederbörliga anteckningar i boken över de personer som vid rådhusrätten åtnjuta fri rättegång; samt

att i rådhusrättens ställe upptaga mål om förvandling av böter.

Magistratsrådmannen:

att vara ledamot av samfällda rådhusrätten, rådhusrättens särskilda avdelningar och av magistraten;

att föra samfällda rådhusrättens protokoll;

att uppsätta och expediera rådhusrättens dombok i mål angående häktade med tillhörande saköreslängd samt att i dessa mål uppsätta förslag till rådhusrättens utslag;

att uppsätta och expediera magistratens protokoll samt föra magistratens diarium i magistratsärenden;

att uppsätta förslag till magistratens kungörelser, resolutioner, utlåtanden, yttranden och skrivelser, såvitt sådan skyldighet icke enligt vad ovan stadgats åligger borgmästaren, samt såsom kontrasignant åt borgmästaren underskriva ävensom expediera dem;

att vara notarius publicus;

att föra protokoll vid syner och besiktningar, värderingar och andra förrättningar som utom rådhusrättens och magistratens sammanträden skola verkställas samt i rådhusrätten eller magistraten föredraga dessa ärenden;

att föra handelsregistret;

att upprätta de statistiska och andra uppgifter som skola av magistraten avgivas;

att hava vård om rådhusrättens och magistratens arkiv samt meddela avskrifter av där förvarade handlingar; samt

att i första hand utöva magistraten åliggande tillsyn över stadsfogdens förvaltning.

§ 6.

Varje expeditionshavande är dessutom skyldig:

att uppsätta och expediera alla de skrivelser, statistiska och andra uppgifter, kallelser, kungörelser, förordnanden, bevis och annat dylikt som härflyta från de av honom förda protokoll, liggare, förteckningar, diarier eller register eller därå grundas;

att noga vårda och vid varje års början ordna och till arkivet inlämna konceptprotokoll för det sistförflutna året ävensom de under samma år inkomna handlingar, vilka icke påkalla vidare åtgärder, i den mån nämnda protokoll och handlingar icke anses tillsvidare böra vara tillgängliga å vederbörande expeditionslokal;

N:o 77.
Ang. omorganisation av rådhusrätten och magistraten m. m.

att meddela avskrifter av de handlingar och protokoll, vilka icke blivit till arkivet inlämnade; samt

att ombesörja renovationer av de av honom förda protokoll som skola till överrätt insändas samt insända dessa.

§ 7.

Göromål som icke här ovan blivit särskild ledamot tillagda ävensom nytillkommande göromål fördelas på sätt magistraten finner lämpligt, och äger magistraten att, för beredande av erforderlig lättnad i arbetet för viss ledamot eller då särskilda omständigheter eljest kunna därtill föranleda, förskriva de jämkningar i gällande fördelning som prövas lämpliga.

§ 8.

Vid laga förfall eller tillfälligt hinder för borgmästaren att utöva sitt ämbete skall han, därest ej särskilt förordnande av vederbörande hovrätt enligt författningarna kräves eller magistraten av särskilda skäl annorlunda förordnar, företrädas av den av civil- och brottmålsrådmännen som är till tjänsteåren äldst; dock att som ordförande skall tjänstgöra, å rådhusrättens första avdelning och i magistraten såsom överexekutor civilrådmannen samt å rådhusrättens andra avdelning brottmålsrådmannen, därvid magistratsrådmannen har att fullgöra dessa eljest åliggande protokollsskyldighet och därmed sammanhängande göromål.

Ledighet för rådman beviljas av magistraten. Då rådman genom uppehållande av annan tjänst inom rådhusrätten eller magistraten är hindrad att förrätta sin egen tjänst ävensom vid ledighet eller förfall för rådman, förordnar magistraten huru tjänsten under tiden skall uppehållas, dock att, där fråga är om förordnande under längre tid än sammanlagt en månad årligen samt hovrätten ej för särskilt fall annat medgiver, må förordnas allenast den som innehaft förordnande såsom fiskal i hovrätt och som av hovrätten funnits skickad att erhålla fortsatt domareförordnande eller ock är ordinarie befattningshavare vid rådhusrätten.

§ 9.

Borgmästare och rådmän skola, såvida ej hinder möter på grund av tjänstegöromål som ej tåla uppskov, minst två timmar varje söckendag på av magistraten bestämd och offentligen anslagen tid vara att träffa å sina ämbetslokaler.

§ 10.

Ordinarie befattningshavare vid rådhusrätten och magistraten skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller den jämkning i åligganden som kan varda i vederbörlig ordning bestämd.

Ordinarie befattningshavare vid rådhusrätten och magistraten, som hädanefter utnämnes eller övergår på ny avlöningsstat, är skyldig att i samband med en allmän omorganisation av underrätterna eller magistraterna övergå till annan jämställd eller högre tjänst vid underrätt eller till annan jämställd eller högre administrativ befattning i Västerås, allt i enlighet med vad vid sådan

omorganisation kan bliva i lag stadgat. Vid övergång till annan tjänst må dock minskning icke ske i de avlöningsförmåner som äro befattningshavaren tillförsäkrade, och skall, då fråga är om förflyttning till annan ort, ersättning för flyttningskostnaden utgå.

N:o 77. *Ang. omorganisation av rådhusrätten och magistraten m. m.*

§ 11.

Vid inträffande ledighet å endera av civilrådmans- eller brottmålsrådmansbefattningarna äge innehavaren av den andra av dessa befattningar att, om han så önskar, övergå å den ledigblivna befattningen.

Lönestat.

§ 12.

För borgmästaren och rådmännen skall i anslutning till lönestaten för stadens övriga befattningshavare gälla följande lönestat:

Lönegrupp	Befattningshavare	Begynnelselön	3 ålderstillägg à	2:a lönegraden	3:e lönegraden	4:e lönegraden	Anm.
55	Magistratsrådman	11.730: —	582: —	12.312: —	12.894: —	13.476: —	
57	Civilrådman Brottmålsrådman }	12.600: —	624: —	13.224: —	13.848: —	14.472: —	
—	Borgmästare	18.000: —	1.000: —	19.000: —	20.000: —	21.000: —	

§ 13.

Alla av befattningarna vid rådhusrätten och magistraten härflytande sportler, av vad slag de vara må, däri inbegripet stämpelprovision och provision för exekutiva auktioner, tillfalla stadens kassa och skola av vederbörande befattningshavare redovisas i den ordning magistraten efter förslag av drätselkammaren bestämmer.

§ 14.

Behövliga biträden för renskrivning och andra kansligöromål avlönas av staden, som ock bekostar all erforderlig skrivmaterial och dylikt.

§ 15.

Ordinarie befattningshavare vid rådhusrätten och magistraten må icke tillika innehava med fast lön eller provision avlönad befattning i enskild tjänst eller mot ersättning tillhandagå allmänheten med utförande av juridiska eller därmed jämförliga uppdrag och må ej heller, med mindre hovrätten efter magistratens hörande finner det utan hinder för tjänstgöringen i rådhusrätten och magistraten kunna ske, med sin tjänst förena annan avlönad befattning i allmän tjänst än befattning vid krigsdomstol.

N:o 77.

Ang. omorganisation av rådhusrätten och magistraten m. m.

§ 16.

En var befattningshavare äge årligen åtnjuta semester å tid som magistraten bestämmer, borgmästaren under en och en halv månad samt rådmännen under en månad.

§ 17.

Därjämte skola för borgmästaren och rådmännen i tillämpliga delar gälla allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av Västerås stads lönestater av åren 1921 och 1929.

§ 18.

Borgmästare och rådmän skola upptagas i pensionsstaten för Västerås stads befattningshavare och skall det av stadsfullmäktige den 16 december 1929 antagna pensionsreglemente å dem äga tillämpning.";

dels följande

"Lönestat för stadsfiskalen och polismästaren i Västerås.

§ 1.

Stadsfiskalen i Västerås skall tillika vara polismästare i staden med de åligganden som enligt särskild instruktion i denna egenskap åvila honom.

I övrigt äger stadsfiskalen icke utan justitiekanslersämbetets efter länsstyrelsens och magistratens hörande meddelade tillstånd med sin tjänst förena annan avlönad befattning.

För behörighet att erhålla befattningen såsom stadsfiskal och polismästare fordras, där ej justitiekanslersämbetet på grund av andra meriter hos sökande finner skäl medgiva undantag, att hava förvärvat behörighet till erhållande av landsfogdebefattning.

För vikarie å befattningen skall vad i instruktionen för landsfogdarna är stadgat om vikarie å landsfogdetjänst äga motsvarande tillämpning.

Befattningshavaren må ej åtaga sig uppdrag:

att själv eller genom annan förrätta auktioner;

att vara rättens ombudsman eller förvaltare i konkurs; eller

att vara enskild parts rättegångsombud eller rättegångsbiträde annorledes än i samband med utförande av tjänstetalan och där det kan ske utan eftersättande av befattningshavaren åvilande tjänsteplikter; och må befattningshavaren, där han åtager sig dylikt uppdrag, icke betinga sig eller mottaga gottgörelse för detsamma.

Befattningshavaren vare ock förbjudet att bedriva advokatverksamhet eller inkasseringsrörelse.

§ 2.

N:o 77.

Ang. omorganisation av rådhusrätten och magistraten m. m.

För befattningen skall i anslutning till lönestaten för stadens övriga befattningshavare gälla följande lönestat:

Lönegrupp	Befattninghavare	Begynnelselön	3 ålderstillägg à	2:a lönegraden	3:e lönegraden	4:e lönegraden
53	Stadsfiskal och polismästare ...	10.950: —	546: —	11.496: —	12.042: —	12.588: —

§ 3.

Rätt till andel i böter, vite eller skadestånd eller i förbruten egendom, dess värde eller dylikt skall icke tillkomma stadsfiskalen utan skall sådan andel i stället tillfalla stadens kassa.

Jämväl övriga, å befattningen inflytande sportler skola inlevereras till stadskassan på sätt drätselkammaren närmare bestämmer.

§ 4.

Befattningshavaren äge utan avdrag å honom tillkommande avlöningsförmåner årligen åtnjuta semester under en månad.

§ 5.

Därjämte skola för befattningshavaren i tillämpliga delar gälla allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av Västerås stads lönestater av åren 1921 och 1929.

§ 6.

Befattningshavaren skall upptagas i pensionsstaten för Västerås stads befattningshavare och skall det av stadsfullmäktige den 16 december 1929 antagna pensionsreglemente å honom äga tillämpning.

§ 7.

Befattningshavaren är underkastad den förändrade eller vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden som framdeles kan bliva i vederbörlig ordning bestämd, så ock förflyttning till annan befattning hos Västerås stad eller till ordinarie statstjänst, dock utan minskning i honom vid förflyttningen enligt gällande lönestat tillkommande löneförmåner.

Beslut om förflyttning meddelas av Kungl. Maj:t. Förflyttning till annan tjänst hos Västerås stad må ej ske, med mindre den myndighet varunder befattningen lyder det medgiver.";

dels ock följande

N:o 77.

Ang. omorganisation av rådhusrätten och magistraten m. m.

"Instruktion för polismästaren i Västerås.

§ 1.

Polismyndighet i Västerås är, där ej nedan i denna paragraf annorlunda stadgas, en poliskammare med polismästaren såsom ensam ledamot och beslutande.

Poliskammaren äger icke utöva domsrätt.

Magistraten skall i poliskammarens ställe fortfarande taga den befattning med frågor rörande yrkesmässig automobiltrafik som enligt särskilda föreskrifter om sådan trafik i motorfordonsförordningen den 23 oktober 1936 tillkommer polismyndighet i stad.

Föreskrifter och tillstånd som enligt 1 och 2 §§ ordningsstadgan för rikets städer den 24 mars 1868 meddelas av magistraten skola däremot meddelas av poliskammaren i magistratens ställe.

§ 2.

Det åligger polismästaren att omsorgsfull vårda sig om upprätthållande av allmän ordning och säkerhet, verkställande av spaning och annan undersökning angående brott ävensom den verksamhet i övrigt som på grund av särskilda stadganden eller hävdvunnet bruk åligger stadens polis. Polismästaren skall följa förundersökningen angående de brott, vilka polismyndigheten har att utreda, samt därvid lämna de anvisningar och vidtaga de åtgärder som må vara erforderliga.

§ 3.

Polismästaren är chef för stadens poliskår.

I ärenden som avses i 2 § fjärde stycket kungörelsen den 16 september 1932 angående stats- och reservpolisen åligger det polismästaren att, innan beslut meddelas, inhämta landsfogdens yttrande, vilket må ske jämväl medelst telefon.

§ 4.

Polismästaren har att tillse, att den underlydande personalen noggrant fullgör sina åligganden samt att densamma erhåller nödig undervisning rörande dess olika tjänstegöromål.

I ärende angående anställande av extra befattningshavare vid stadens poliskår åligger det polismästaren att inhämta landsfogdens yttrande.

§ 5.

I överensstämmelse med vad här ovan under § 2 sagts åligger det polismästaren bland annat:

1) att, om folkmängd samlar sig tillhopa och stör lugnet eller allmänna ordningen samt icke åtskiljes på uppmaning av tillstädeskommande polistjänsteman, ofördröjligen efter därom mottagen underrättelse infinna sig å stället samt vidtaga de lagliga åtgärder som till ordningens upprätthållande finnas påkallade;

N:o 77.
Ang. omorganisation av rådhusrätten och magistraten m. m.

2) att hava tillsyn över utlänningar samt tillse att anlända resande behörigen anmälas och registreras;

3) att övervaka att trafiken å allmänna platser behörigen ordnas;

4) att tillse att ordning, snygghet och givna föreskrifter noga iakttagas å stadens gator och torg, i hamnen samt å planteringar och andra allmänna platser ävensom å allmänna förlustelseställen och utskänkningslokaler;

5) att tillse, att de som bedriva omnibusrörelse eller annan yrkesmässig trafik ävensom stadsbud och andra, som efter fastställd taxa betjäna allmänheten, ställa sig meddelade föreskrifter till efterrättelse;

6) att vidtaga de åtgärder ifråga om hälso-, fattig- och barnavård ävensom ifråga om stadens brandväsende som på polismyndigheten ankommer; samt

7) att, då han finner utfärdande av nya eller ändring i gällande polisstadganden, trafik- och ordningsföreskrifter av behovet påkallat, därom göra framställning hos vederbörande myndighet.

§ 6.

Det åligger polismästaren, då han därom anmodas, att närvara vid magistratens sammanträden samt att till magistraten avgiva förslag till föreskrifter och påbud i enlighet med ordningsstadgan för rikets städer samt till de i denna stadga omförmälda reglementen och taxor.

§ 7.

Polismästaren skall å tid som magistraten bestämmer minst två timmar varje söckendag vara för allmänheten tillgänglig å sitt tjänsterum, såvida ej hinder härför möter av viktiga tjänstegöromål.

§ 8.

Vid varje års slut skall polismästaren till anteckning i magistratens protokoll anmäla den av honom verkställda fördelningen emellan polispersonalen av de andelar i böter som enligt ordningsstadgan för rikets städer eller eljest blivit ställda till polismyndighetens förfogande för uppmuntran av nitisk verksamhet i polisens tjänst."

Tillika finner Kungl. Maj:t gott

dels fastställa de av stadsfullmäktige beslutade övergångsbestämmelserna rörande personligt lönetillägg till borgmästaren Bergquist samt rätt för rådmannen Hedenström att under vissa förutsättningar tillträda befattningen såsom civilrådman,

dels ock bestämma att såväl arbetsordningen och lönestaten för rådhusrätten och magistraten som ock lönestaten för stadsfiskalen och polismästaren ävensom instruktionen för polismästaren skola träda i kraft den dag då nyutsedd ordinarie innehavare av befattningen såsom stadsfiskal och polismästare tillträder sin tjänst.

N:o 77.
Ang. omorganisation av rådhusrätten och magistraten m. m.

Detta meddelas länsstyrelsen till kännedom och för vederbörandes förständigande. Stockholms slott den 31 mars 1939.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

/K. G. Westman.

Rätt avskrivet, betygar:

Tage Evers,
t. f. kanslisekreterare.

RESOLUTION.

N:o 77.

Ang. omorganisation av rådhusrätten och magistraten m. m.

Bilagda avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 31 mars 1939 angående tillstånd till återbesättande av stadsfiskalstjänsten i Västerås överlämnas till stadsfullmäktige i Västerås för kännedom. Västerås rådhus den 22 april 1939.

På magistratens vägnar:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

|Åke Martenius.

JUSTITIEDEPARTEMENTET.

Avskrift.

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

Med anledning av framställning av stadsfullmäktige i Västerås i underdånig skrivelse den 30 juni 1938, vilken framställning av länsstyrelsen i Västmanlands län jämte eget yttrande överlämnats till Kungl. Maj:t och varöver justititekanslersämbetet avgivit infordrat utlåtande, finner Kungl. Maj:t gott medgiva, att — utan hinder av föreskriften i Kungl. Maj:ts brev den 15 juni 1935 (nr 320) till justitiekanslersämbetet angående återbesättande av lediga stadsfiskalsbefattningar — åtgärder må vidtagas för återbesättande av stadsfinskalsbefattningen i Västerås.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela länsstyrelsen till kännedom och för vederbörandes underrättande. Stockholm den 31 mars 1939.

K. G. Westman.

|A. V. Stenkula.

Rätt avskrivet, betygar:

T. Evers,
t. f. kanslisekreterare.

Västerås 1939, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri.

N:o 78.

Drätselkammarens skrivelse ang. ersättning till stadssjuksköterskor för mistade naturaförmåner.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med förmälan att gällande avtal med landstinget angående inackordering av stadens sjuksköterskor för obemedlade på epidemisjukhuset blivit uppsagt, har lönenämnden uti bifogade skrivelse inkommit med förslag till ersättning åt sjuksköterskorna för de mistade naturaförmånerna. Nämnden har därvid på anförda skäl föreslagit, att, i avvaktan på distriktssköterskeorganisationens genomförande, till en var av stadssjuksköterskorna för obemedlade skall utgå ersättning för mistade naturaförmåner med 1.750 kronor per år förutom kostersättning under semester, varjämte staden skulle tillhandahålla fri telefon i vederbörande sköterskas bostad.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, har för sin del intet att erinra emot lönenämndens förslag och får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 4 maj 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt avtal med landstinget har staden hittills berett sina båda stadssjuksköterskor för obemedlade vivre å epidemisjukhuset, varvid en årlig ersättning till landstinget härför åtgått med 900 kronor för varje sköterska. Gällande avtal har emellertid av landstinget uppsagts och staden har sålunda att på annat sätt ordna denna angelägenhet. Enligt gällande lönestat äro stadssjuksköterskorna för obemedlade tillförsäkrade en kontant grundlön av

N:o 78. 1.320 kronor och slutlön av 1.671 kronor jämte fritt vivre. Stadssjuksköterskorna för bemedlade uppbära av staden en grundlön om 1.590 kronor och slutlön av 1.995 kronor, vartill kommer att dessa sjuksköterskor äga rätt att av patienter uttaga avgifter enligt taxa. Vid övervägande av frågan på vad sätt kompensation skulle beredas sjuksköterskorna för den mistade förmånen av vivre på epidemisjukhuset, har lönenämnden, med hänsyn till svårigheten att uppbringa lämpliga bostäder i stadens fastigheter, stannat för alternativet att lämna kontant ersättning. Hälsovårdsnämnden, som yttrat sig i ärendet, har därvid föreslagit ett årligt ersättningsbelopp av 2.100 kronor för varje sköterska enligt denna uppställning.

Ang. ersättning till stadssjuksköterskor för mistade naturaförmåner.

Bostad om ett rum och kök (ev. kokvrå) jämte badrum	950: —
Patientrum	150: —
Lyse och telefon	150: —
Mat	700: —
Tvätt	50: —
Möbleringskostnader	100: —
	2.100: —

Vad först bostaden beträffar anser lönenämnden att en lämplig bostad om ett rum och kök torde kunna förhyras för 850 kronor per år. Särskilt patientrum torde icke erfordras, enär stadssjukssköterskornas huvudsakliga verksamhet består i sjukbesök i hemmen. Matkostnaden torde kunna beräknas till 2 kronor per dag, d. v. s. 730 kronor per år, men bör minskas med i budgeten upptaget anslag 60 kronor till kostpengar under semester. För lyse och spisvärme anses ett belopp av 80 kronor skäligt, varjämte särskild ersättning för telefon icke bör lämnas utan staden i stället förbinda sig att hålla telefon i bostaden. Det av hälsovårdsnämnden föreslagna ersättningsbeloppet 100 kronor för möbleringskostnader anses skäligt. Lönenämnden anser sålunda motiverat, att envar av stadssjuksköterskorna för obemedlade i ersättning för förlorade naturaförmåner erhåller ett årligt kontant belopp av 1.750 kronor jämte nu utgående kostersättning under semester, 60 kronor, samt fri telefon i lägsta abonnementsklass. Lönenämnden vill samtidigt erinra om att stadsfullmäktige den 23 februari innevarande år uttalat sig för att den planerade distriktsvården i staden skulle genomföras successivt i den mån de nu anställda stadssjuksköterskorna komme att avgå med pension eller erhölle kompetens som distriktssjuksköterska. Den här ovan föreslagna ersättningen kommer sålunda att utgöra ett provisorium i avvaktan på distriktssköterskeorganisationens genomförande.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får lönenämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att tillerkänna envar av de båda stadssjuksköterskorna för obemedlade ersättning för mistade naturaförmåner med 1.750 kronor per år, förutom nu utgående kostersätt-

ning under semester, ävensom tillhandahålla fri telefon i vederbörande sköterskas bostad.

N:o 78. *Ang. ersättning till stadssjuksköterskor för mistade naturaförmåner.*

Västerås den 18 april 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

|Thjelvar Hedberg.

N:o 79.

Drätselkammarens skrivelse ang. sjukavlöning åt en stadssjuksköterska.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadssjuksköterskan Elin Karlsson den 25 sistlidne mars under ett års tid på grund av sjukdom varit förhindrad att sköta sin tjänst och enligt läkarintyg förklarats varaktigt oförmögen att bestrida sin befattning, har hälsovårdsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige av den 13 samma månad hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta hur stor del av avlöningen syster Elin skall avstå för tiden efter den 25 mars 1939. Efter ytterligare beredning av ärendet har hälsovårdsnämnden föreslagit, att syster Elin från och med den 25 mars 1939 till den dag hon uppnår pensionsåldern skall avstå från hälften av sin nuvarande kontanta lön, samt att hon under samma tid måtte erhålla ett belopp av 900 kronor såsom ersättning för mistade naturaförmåner. Lönenämnden har uti ett den 18 april 1939 avgivet yttrande förordat, att syster Elin under angiven tid erhåller avkortad lön motsvarande hälften av den sammanlagda kontanta slutlönen och en till 1.750 kronor beräknad ersättning för mistade naturaförmåner.

Drätselkammaren, som förehaft ifrågavarande ärende till behandling, får för sin del förorda lönenämndens förslag och hemställer alltså, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 4 maj 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Thjelvar Hedberg.

N:o 79.

Ang. sjukavlöning åt en stadssjuksköterska.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade skrivelse, vilken för förberedande utlåtande överlämnats till lönenämnden, har hälsovårdsnämnden meddelat, att stadssjuksköterskan Elin Karlsson den 25 nästlidne mars under ett års tid på grund av sjukdom varit förhindrad att sköta sin tjänst, samt hemställt, att stadsfullmäktige ville jämlikt föreskrift i de allmänna bestämmelserna för tillämpning av stadens lönestater besluta, huru stor del av avlöningen syster Elin skulle avstå för tiden efter den 25 mars 1939. Lönenämnden har sedermera från hälsovårdsnämnden begärt förslag angående den avlöning, som borde tillkomma syster Elin, varefter hälsovårdsnämnden uti bifogade utdrag av nämndens protokoll för den 11 innevarande april på anförda skäl föreslagit, att syster Elin från och med den 25 mars 1939 till den dag hon uppnått pensionsåldern måtte avstå från hälften av sin nuvarande kontanta lön och under samma tid erhålla ett belopp av 900 kronor såsom ersättning för mistade naturaförmåner. Lönenämnden, som i särskild skrivelse till stadsfullmäktige denna dag föreslagit en kontant ersättning för mistade naturaförmåner till stadssjuksköterskorna för obemedlade av 1.750 kronor, vill för sin del och i betraktande av att syster Elin enligt läkarintyg är varaktigt oförmögen att bestrida sin befattning föreslå, att till henne under tiden intill pensionsålderns inträde utbetalas en avlöning uppgående till hälften av summan av den i lönestaten bestämda avlöningen jämte den till 1.750 kronor föreslagna ersättningen för mistade naturaförmåner. Genom att syster Elin sålunda avkopplas från aktiv tjänstgöring torde den planerade distriktssköterskevården inom staden kunna påbörjas genom anställande av en distriktssköterska i syster Elins ställe.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får lönenämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att tillerkänna stadssjuksköterskan Elin Karlsson en avkortad lön motsvarande hälften av den i lönestaten upptagna kontanta slutlönen och en till 1.750 kronor per år beräknad ersättning för mistade naturaförmåner att utgå från och med den 25 nästlidne mars till pensionsålderns inträde.

Västerås den 18 april 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadssjuksköterskan Elin Karlsson, född den 8 augusti 1886, har den 25 innevarande mars under ett års tid på grund av sjukdom varit förhindrad

att sköta sin tjänst. Enligt intyg av 1. stadsläkaren lider syster Elin av kronisk hjärtsjukdom och är varaktigt oförmögen att bestrida sin befattning.

N:o 79. *Ang. sjukavlöning åt en stadssjuksköterska.*

Med anledning härav får hälsovårdsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige jämlikt allmänna bestämmelser för tillämpning av Västerås stads lönestater ville besluta, huru stor del av avlöningen syster Elin är skyldig att avstå för tiden efter den 25 mars 1939.

Västerås den 13 mars 1939.

För hälsovårdsnämnden:

THORWALD BERGQUIST.

/Sven Holmer.

Utdrag av protokoll, hållet vid Hälsovårdsnämndens i Västerås sammanträde den 11 april 1939.

§ *219.*

Sedan hälsovårdsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 mars 1939 anhållit, att stadsfullmäktige ville besluta hur stor del av avlöningen, som stadssjuksköterskan Elin Karlsson, vilken den 25 mars 1939 på grund av sjukdom varit förhindrad att under ett års tid sköta sin tjänst, skulle avstå för tiden efter den 25 mars, hade nu från lönenämnden inkommit utdrag av dess protokoll den 23 mars 1939, utvisande, att lönenämnden beslutat inhämta hälsovårdsnämndens förslag till avlöning, vilket ärende skulle behandlas i samband med frågan om mistade naturaförmåner.

Här skulle antecknas, att för stadssjuksköterskor reglementet för statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. vore gällande. Enligt 18 § i detta reglemente vore befattningshavare skyldig att avgå, då han på grund av sjukdom, ådragen utom tjänsten, under fem på varandra följande år varit oförmögen att tjänstgöra under sammanlagt mer än 4/5 av den tid, som det eljest ålegat honom att tjänstgöra, och funnes vara för framtiden oförmögen att behörigen sköta sin tjänst. Enligt 24 § skulle tjänstepension utgå vid avgång enligt 18 §.

Från Medicinalstyrelsen har på begäran upplysts, att lönen under de fyra år som måste förflyta från inträffad sjukdom till dess pension kan utgå, brukar utgå med 2/3 av den stadgade.

Av 66 § i ovannämnda reglemente framgår emellertid att rätt till genast börjande tjänstepension jämväl inträder för befattningshavare, vilken uppnått en ålder, som med högst fem år understiger pensionsåldern och vilken i följd av försvagad hälsa frivilligt avgår. Då syster Elin är född den 8 augusti 1886 och alltså uppnår pensionsålder den 8 augusti 1941, är hon förty berättigad

N:o 79.
Ang. sjukavlöning åt en stadssjuksköterska.

till pension redan nu. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 november 1923, § 197, skulle bl. a. stadssjuksköterskorna anmälas för erhållande av pensionsrätt uti statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. varvid staden åtog sig att, då befattningshavare uppnådde pensionsålder, bevilja den fyllnadspension, som kunde belöpa sig å tjänstetid före tiden för inträdet i pensionsanstalten. Därest syster Elin nu skulle pensioneras, skulle staden sålunda vara skyldig betala fyllnadspension för tiden från den 1 oktober 1920, då syster Elin anställdes i stadens tjänst till den dag, då stadsfullmäktige beslöto om inträde i pensionsanstalten.

Då syster Elins tjänstetid endast är 19 år, kommer hennes pension, därest den skulle utgå omedelbart, att bli relativt liten. Billigheten synes därför tala för, att hon från den 25 mars innevarande år till den 8 augusti 1941 kommer i åtnjutande av avkortad lön i enlighet med Medicinalstyrelsens yttrande.

Vidare skulle här antecknas, att staden till landstinget utbetalade 2 kronor 50 öre per dag eller 900 kronor om året för syster Elins kost och logi å epidemisjukhuset.

Med anledning härav får hälsovårdsnämnden föreslå, att syster Elin Karlsson från den 25 mars 1939 till den dag hon uppnår pensionsåldern måtte avstå från hälften av sin nuvarande kontanta lön samt att hon under samma tid måtte erhålla ett belopp av 900 kronor såsom ersättning för mistade naturaförmåner, varför hon sålunda skulle erhålla ett sammanlagt belopp av cirka 2/3 utav de henne nu tillkommande löne- och naturaförmånerna.

Emot detta beslut anmälde 1. stadsläkaren avvikande mening i det han ansåg, *att* såsom grund för beräkning av ersättning för mistade naturaförmåner borde läggas det beslut, som tidigare denna dag fattats av hälsovårdsnämnden, nämligen att dessa förmåner skulle skattas till 2.100 kronor, *och att* den avkortade lönen till syster Elin förty borde utgå med hälften av såväl den kontanta lönen som av de till 2.100 kronor uppskattade naturaförmånerna.

Som ovan

In fidem:

Sven Holmer.

N:o 80.

Drätselkammarens skrivelse ang. semesterbestämmelser för en del av stadens befattningshavare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti det av stadsfullmäktige vid sammanträde den 27 nästlidne april godkända arbets- och löneavtalet mellan staden och vissa till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare har bland annat frågan om semester reglerats för den av avtalet berörda personalen. Bestämmelserna härom, vilka återfinnas i avtalets 7 §, innehålla bland annat, att befattningshavare, som varit i stadens tjänst anställd ett år, erhåller varje kalenderår 18 dygns semester, samt att befattningshavare, som varit anställd minst 10 år, skall åtnjuta 26 dygns årlig semester.

Lönenämnden har uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 18 nästlidne april föreslagit, att omförmälda semesterbestämmelser uti avtalet måtte tilllämpas jämväl för andra stadens ordinarie befattningshavare, vilka tillhöra gällande lönestats grupper 1—32.

I likhet med lönenämnden finner drätselkammaren skäligt, att de förmåner, som i semesterhänseende tillagts vissa befattningshavare, generellt tilllämpas för samtliga befattningshavare inom de av avtalet angivna gränserna. Emellertid torde fall förekomma, då enstaka befattningshavare redan nu åtnjuta längre semester än den i avtalet angivna. Stadsfullmäktiges beslut i ärendet bör därför innehålla en reservation, att någon ändring härutinnan icke är avsedd att genomföras. Drätselkammaren får med hänvisning till vad sålunda anförts hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bestämmelserna om semester uti det av stadsfullmäktige godkända avtalet rörande stadens till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare tillämpas jämväl för andra stadens ordinarie befattningshavare, vilka icke hänföras till avtalet men tillhöra lönegrupperna 1—32 av gällande lönestat, dock att befattningshavare, som äro tillförsäkrade längre semester, bibehållas vid denna förmån.

Västerås den 4 maj 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

[Thjelvar Hedberg.

N:o 80.

Ang. semesterbestämmelser för en del av stadens befattningshavare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige av den 3 sistlidne februari överlämnat förslag till nytt arbets- och löneavtal rörande Västerås stads till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare, har från tjänstemän, vilka icke beröras av ifrågavarande avtal, gjorts framställning om enhetlig reglering av semesterbestämmelserna. Bestämmelserna om semester uti åberopade avtal återfinnas i 7 § och innehålla bland annat, att befattningshavare, som varit i stadens tjänst anställd ett år erhåller varje kalenderår 18 dygns semester, samt att befattningshavare, som varit anställd minst 10 år, skall varje kalenderår erhålla 26 dygns semester. Då för närvarande inga generella bestämmelser om semester för stadens befattningshavare finnas, anser lönenämnden skäligt, att de bestämmelser, som i semesterhänseende föreslagits skola gälla för de befattningshavare, som hänföras under avtalet, även vinna tillämpning på andra stadens befattningshavare, vilka äro anställda på ordinarie stat och tillhöra gällande lönestats lönegrupper 1—32. Lönenämnden får jämväl meddela, att nämnden har under utredning frågan om semesterbestämmelser jämväl för stadens övriga befattningshavare, men att något förslag härutinnan ännu icke kunnat framläggas.

Med åberopande av vad sålunda anförts får lönenämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att, därest det av lönenämnden förordade förslaget till arbets- och löneavtal rörande stadens till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare vinner stadsfullmäktiges godkännande, bestämmelserna i 7 § av avtalet angående semester må tillämpas jämväl för andra stadens ordinarie befattningshavare, vilka tillhöra lönegrupperna 1—32 av gällande lönestat.

Västerås den 18 april 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 81.

Drätselkammarens skrivelse ang. pensionsunderstöd åt en skoltandläkare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 4 nästlidne april har folkskolestyrelsen hemställt att tandläkaren Fritz Luttropp, vilken efter uppnådda 70 levnadsår beviljats avsked från sin befattning från och med den 1 instundande juli, måtte erhålla pension vid avgången från sin tjänst. Lönenämnden har i häröver avgivet yttrande den 18 nästlidne april på anförda skäl tillstyrkt, att tandläkare Luttropp måtte beviljas ett årligt pensionsunderstöd av 2.000 kronor att utgå från och med den 1 juli 1939 under Luttropps återstående levnad.

Drätselkammaren har för sin del intet att erinra emot att tandläkare Luttropp beviljas ett pensionsunderstöd efter avgången ur tjänst och finner det av lönenämnden föreslagna beloppet skäligt. På grund härav hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 4 maj 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade skrivelse, vilken överlämnats till lönenämnden och drätselkammaren för yttrande, har folkskolestyrelsen hemställt, att föreståndaren för folkskolans tandklinik, tandläkare Fritz Luttropp, vilken den 22 innevarande april uppnår 70 års ålder och med anledning därav beviljats avsked från sin befattning från den 1 instundande juli, måtte beviljas pension från sistnämnda dag. Med anledning härav får lönenämnden anföra följande.

Föreståndaren för folkskolans tandklinik har icke varit hos staden anställd som befattningshavare på stat utan åtnjutit ett arvode, vilket i innevarande års budget är upptaget till 9.000 kronor. Pensionsrätt enligt stadens pensionsreglemente föreligger sålunda icke. Därest befattningen varit förenad med

N:o 81. *Ang. pensionsunderstöd åt en skoltandläkare.*

pensionsrätt ,hade pensionsåldern troligen icke kunnat vara högre än 65 år. Då tandläkare Luttropp tillträdde sin tjänst 1920 hade han vid uppnådda 65 levnadsår endast kunnat räkna en tjänstetid av 14 år. Då enligt pensionsreglementet en minimitid av 15 tjänsteår erfordras för att över huvud taget komma i åtnjutande av pension, skulle sålunda tandläkare Luttropp, även om pensionsreglementet varit tillämpligt, icke på detsamma kunnat grunda någon rätt till pension. Emellertid synes det lönenämnden skäligt, att tandläkare Luttropp det oaktat, med hänsyn till sin jämförelsevis långa tjänstetid och gagnande verksamhet beviljas ett skäligt pensionsunderstöd efter avgången ur tjänst. Vid fastställande av beloppet av ifrågavarande pensionsunderstöd bör avseende fästas vid vad här ovan anförts samt hänsyn tagas till det förhållandet, att tandläkare Luttropp under sin tjänstetid icke erlagt några pensionsavgifter. Lönenämnden har för sin del funnit ett årligt belopp om 2.000 kronor skäligt och får med anledning härav hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att tillerkänna tandläkaren Fritz Luttropp ett årligt pensionsunderstöd av 2.000 kronor att utgå från och med den 1 juli 1939 under Luttropps återstående levnad.

Västerås den 18 april 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till folkskolestyrelsen har föreståndaren för folkskolans tandklinik, tandläkare Fritz Luttropp, under förmälan att han den 22 instundande april fyller 70 år, hemställt om avsked från sin befattning från den tidpunkt folkskolestyrelsen funne lämplig ävensom anhållit om pension från den dag, han komme att avgå från sin tjänst.

Med anledning härav har styrelsen beviljat Luttropp avsked fr. o. m. 1 instundande juli.

I anslutning härtill får styrelsen hemställa, att Luttropp beviljas pension fr. o. m. nämnda dag. Det är styrelsen ett nöje att kunna vitsorda, att Luttropp ägnat ett levande intresse åt sin verksamhet som skoltandläkare och föreståndare för stadens folkskoletandklinik. Med stor skicklighet har han fullgjort de uppgifter, som varit förenade med tjänsten ifråga, och då han nu vid uppnådda 70 år lämnar sitt arbete, är det för honom ej möjligt att återupptaga någon privatpraktik.

Luttropp tillträdde befattningen som skoltandkliniksföreståndare härstä-

des den 25/8 1920 och har sedan oavbrutet bestritt densamma med undantag för tiden 25/8—17/12 1922.

N:o 81.
Ang. pensionsunderstöd åt en skoltandläkare.

Med åberopande av vad sålunda anförts, får styrelsen hemställa, att tandläkare Luttropp måtte beviljas pension vid avgången från sin tjänst den 1 instundande juli.

Västerås den 4/4 1939.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.
Ordförande.

Em. Granér.

N:o 82.

Drätselkammarens skrivelse ang. representation vid en stadsbyggnadskongress i Stockholm.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under tiden den 8—15 juli instundande sommar kommer Internationella Stadsbyggnadskonfederationen att anordna en internationell stadsbyggnadskongress i Stockholm, vartill organisationskommittén utsänt inbjudan. I skrivelsen från organisationskommittén, vilken är ställd till stadsfullmäktige i Västerås, har anhållits om meddelande *dels* huruvida staden är villig ingå som medlem i federationen, *dels* om staden önskar sända delegater till sommarens kongress, *dels ock* huruvida staden har för avsikt deltaga uti den i samband med kongressen planerade skandinaviska bostads- och stadsplaneutställningen.

Drätselkammaren har förehaft ärendet till behandling och finner för sin del anledning icke föreligga att staden ingår som medlem i federationen eller deltager i bostads- och stadsplaneutställningen. Däremot torde det måhända vara lämpligt, att staden låter sig representera vid kongressen. Frågan om utseende av stadens representation bör i så fall lämpligen handläggas av byggnadsnämnden. Drätselkammaren hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att avslå erbjudandet att ingå som medlem i Internationella Stadsbyggnadskonfederationen samt att deltaga i den planerade bostads- och stadsplaneutställningen, samt

N:o 82.
Ang. representation vid en stadsbyggnadskongress i Stockholm.

att uppdraga åt byggnadsnämnden att på lämpligt sätt låta representera staden vid den av federationen anordnade kongressen instundande sommar.

Västerås den 4 maj 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Västerås stads fullmäktige, Västerås.

På inbjudan av Stockholms stad kommer Internationella Stadsbyggnadsfederationen att arrangera en Internationell stadsbyggnadskongress i Stockholm den 8—15 juli instundande sommar och ha kommitterade härmed äran inbjuda Eder till deltagande i denna kongress.

Kongressförhandlingarna komma att föras i Stockholms konserthus. De frågor, som utsetts att utgöra basis för förhandlingarna samt att härunder bli föremål för diskussion och utredning, äro följande:

1. Specialbostäder (d. v. s. bostäder för särskilda befolkningsgrupper som t. ex. gamla, ensamstående, barnrika familjer, etc.).
2. Närtrafikens krav.
3. Administration av lands- och regionplanering.

Under själva kongressdagarna arrangeras ett flertal smärre rundturer och utflykter i Stockholm och dess närmaste omgivningar samt efter kongressens avslutande några större studieresor, varav en berör såväl Sverige som Norge och Danmark, medan en annan begränsas till Sverige men får sin avslutning i Köpenhamn.

1939 års Internationella Stadsbyggnadskongress i Stockholm, till vilken väntas stor anslutning från såväl korporationer som enskilda i hela världen, är avsedd att ingå som ett led i den strävan för internationell gemenskap och internationellt meningsutbyte på bostadsväsendets och stadsbyggnadens områden, för vilken Internationella Stadsbyggnadsfederationen gjort sig till målsman.

Sverige är redan med ett avsevärt antal medlemmar knutet till Federationen, men då det med hänsyn till att nästa kongress kommer att avhållas i vårt land vore synnerligen önskvärt, att vi kunde uppvisa ett ännu större medlemstal, bedja vi härmed till Eder få översända ett exemplar av Federationens statuter, innehållande en kort redogörelse för dess mål, arbetsmetoder och administration, i den förhoppningen, att Ni ville ingå som medlem i densamma. Anmälningsformulär bifogas.

Till förebyggande av missförstånd vilja vi emellertid framhålla, att med-

lemskap i Federationen ehuru i hög grad önskvärt dock ingalunda utgör ett villkor för rätt till deltagande i 1939 års stadsbyggnadskongress.

N:o 82. *Ang. representation vid en stadsbyggnadskongress i Stockholm.*

Uppgifter om kongressavgifter liksom ett utförligt kongressprogram komma, så snart alla detaljer fastslagits, att senare tillsändas Eder. Dock vore vi tacksamma att om möjligt redan nu få ett preliminärt svar huruvida Ni är i tillfälle antaga inbjudningen.

I samband med 1939 års Internationella Stadsbyggnadskongress skall även anordnas en utställning, avsedd att belysa aktuella skandinaviska bostads- och stadsplaneproblem och ha kommitterade härmed äran inbjuda Eder att deltaga också i denna utställning.

För denna utställning kan lämpligen det material, som utställes i Oslo vid Nordisk Byggnadsdags utställning 1938, komma till användning efter modernisering. Stockholmsutställningen avses dock ej bliva tillnärmelsevis så vidlyftig som denna. Med anledning härav bedja vi få förutskicka, att det utrymme, som kommer att beredas varje utställare måste bli synnerligen begränsat, varför vi anmoda Eder företaga en omsorgsfull sovring av Edert material. Alla transportkostnader böra bestridas av de utställande själva.

Till ledning för Edert benägna urval kan omnämnas, att Stockholms stad kommer att representeras av följande: region- och generalplaner jämte för den senaste 5-årsperioden typiska stads- och våningsplaner med bilder av gjorda anläggningar belysande hustyper och huskomplex i deras egen miljö; beräkningar rörande exploateringstal, bostads- och arbetsplatser, trafikstatistik samt annan statistik, belysande bl. a. förskjutning av bostadsbeståndet från centrum till förorterna.

Anmälningsformulär bifogas och bedja vi Eder snarast möjligt å detta ange dels arten av det material, som Ni vill ställa till den skandinaviska utställningens förfogande, dels det ungefärliga utrymme i längdmeter, resp. kvadratmeter, som detta beräknas upptaga. Utställningsmaterialet skall vara färdigt senast den 20 maj i år.

Vi vore Eder således synnerligen tacksamma för snarast möjliga meddelande huruvida Ni dels är villig tillställa Internationella Stadsbyggnadsfederationen en anmälan om medlemskap i densamma,

dels önskar deltaga i den av Federationen föranstaltade kongressen instundande sommar, i vilket fall Ni ombedes så vitt möjligt uppgiva beräknat antal delegater,

dels har för avsikt deltaga i den i samband med kongressen planerade skandinaviska bostads- och stadsplaneutställningen, i vilket fall vi bedja Eder å härför bifogat anmälningsformulär godhetsfullt lämna ovan begärda uppgifter.

Stockholm i februari 1939.

För organisationskommittén:

FREDRIK STRÖM.
Stockholms stadsfullmäktiges ordförande.

N:o 83.

Drätselkammarens skrivelse ang. inredning av ytterligare lokaler i tekniska skolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade skrivelse från styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning, vilken skrivelse överlämnats till drätselkammaren för förberedande utlåtande, har styrelsen hemställt, att stadsfullmäktige måtte anvisa 36.000 kronor till inredning och utrustning av undervisningslokaler i översta våningen av den för yrkesskolorna och elektrotekniska fackskolan avsedda skolbyggnaden. Behovet av ökade lokaler föranledes av ökad tillströmning av elever såväl till yrkesskolorna som till elektrotekniska fackskolan. Att tillhandahålla tillräckligt stora och ändamålsenliga lokaler för yrkesskolorna är givetvis en stadens angelägenhet, och som staden vid fackskolans tillkomst åtagit sig att hålla lokaler jämväl för denna skola, anser drätselkammaren att staden nu icke bör undandraga sig att medverka till den av skolstyrelsen äskade utökning av undervisningslokaler, i synnerhet då behovet av ytterligare utrymme kan lösas genom att taga i anspråk den ännu icke inredda delen av skolbyggnadens översta våning. I likhet med skolans styrelse anser drätselkammaren önskvärt, att Zimmermanska fondens medel helt kunna få användas för att möjliggöra utbetalande av pensionsbidrag och att underhålla skolbyggnaden. Drätselkammaren har därför för avsikt att i samband med uppgörandet av 1940 års budget föreslå täckning av det anslag, som erfordras för utökning av lokalerna.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inredning och utrustning av undervisningslokaler i översta våningen av den för stadens yrkesskolor och elektrotekniska fackskolan avsedda skolbyggnaden ställa till skolstyrelsens förfogande ett anslag å 36.000 kronor, samt

att beloppet i fråga må i mån av behov förskotteras av tillgängliga medel och efter förslag av drätselkammaren bliva föremål för slutlig täckning i samband med uppgörandet av budgeten för nästkommande år.

Västerås den 4 maj 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås. **N:o 83.**

Ang. inredning av ytterligare lokaler i tekniska skolan.

Verksamheten vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning har på de senaste åren genom ökad elevtillströmning vuxit i avsevärd grad. Vidare har statens elektrotekniska fackskola utökats med parallellklasser i sina båda årskurser.

Staden har vid fackskolans tillkomst åtagit sig att hålla lokaler till densamma. Fackskolan är inrymd tillsammans med yrkesskolorna i skolbyggnaden vid Kopparbergsvägen.

Denna byggnad är väl utrustad för sitt ändamål med laboratorier, skolverkstäder, specialsalar för undervisning i fysik, kemi och teckning samt lokaler för undervisning i husligt arbete. Den har också vanliga lärosalar till ett antal, som hittills i stort sett visat sig vara tillräckligt, nämligen 6 stycken.

På sistone ha emellertid svårigheter yppat sig att med det begränsade salantalet ordna lokalfrågan för undervisningsavdelningarna på ett tillfredsställande sätt. Som exempel kan nämnas, att under första hälften av innevarande vårtermin undervisades 11 heldagsavdelningar, eller kurser, som tillsammans motsvara heldagsavdelningar, av vilka 7 för största delen av sin undervisning voro i behov av de vanliga lärosalarna, under det att de andra endast i begränsad omfattning behövde dem. Saken har kunnat ordnas genom användandet av specialsalarna, men med resultat att klassavdelningarna ofta fått flytta från lokal till lokal. Särskilt svårt var det vid skrivningar, då två klasser behövde disponera tre lärosalar för att tillräckligt utrymme skulle erhållas. Om ytterligare en klassavdelning erfordrats utöver de 11 nämnda, hade plats icke kunnat beredas åt den. Likartade äro förhållandena beträffande kvällsundervisningen.

Frågan om erforderligt antal lokaler är i högsta grad sammanhängande med elektrotekniska fackskolans lokalbehov och behovet av lokaler för den dagkurs, nu med två avdelningar, som anordnats vid skolorna för yrkesundervisning för att förbereda dem, som ämna söka inträde vid fackskolan. För att se hur utvecklingen skulle ställa sig med avseende härpå har styrelsen tidigare förhållit sig avvaktande beträffande spörsmålet att skaffa ytterligare undervisningslokaler.

Tillströmningen av elever till fackskolan och den förberedande kursen har visat sig fortsätta att öka. Särskilt märkbart har detta gjort sig gällande vid senaste årsskifte, då antalet nyanmälda till ovan nämnda förberedande dagkurs var så stort, att kursen nu har flera elever än någonsin förut. Härigenom har behovet av ytterligare parallellavdelningar börjat göra sig gällande. Under dessa förhållanden har styrelsen ansett sig böra undersöka möjligheten att erhålla ytterligare lokaler och böra framkomma med förslag till anskaffande av dylika.

Därvid finnes följande möjlighet att få en lämplig lösning på frågan. I skolbyggnadens översta våning, nu delvis utnyttjad för avdelningen i husligt arbete och för verkstadsskolan för snickare, är ännu drygt en tredjedel fullständigt oinredd. Här kunna anordnas 3 lärosalar och 1 lärarinnerum. På styrelsens framställning har stadens byggnadskontor upprättat ritning och verkställt kostnadsberäkning över inredning av ifrågavarande oinredda del av skolbyggnaden på angivet sätt. Kostnaden härför blir enligt byggnads-

N:o 83. *Ang. inredning av ytterligare lokaler i tekniska skolan.*

kontorets förslag, daterat den 1/4 1939, 33.000: — kronor. Härtill kommer kostnaden för inventarier, av styrelsen beräknad till 3.000: — kronor.

Vid sammanträde den 4/4 1939 beslöt styrelsen att ingå till stadsfullmäktige med framställning om anslag till utförandet av frågavarande inredning till instundande sommar. Styrelsen beslöt vidare att hemställa, att medel till arbetet icke måtte anvisas ur Zimmermanska fonden, enär denna enligt styrelsens uppfattning väl behöver bevaras vid ungefär nuvarande belopp — 66.447: — kr. vid senaste årsskifte — för att kunna lämna medel dels till de pensionsbidrag, som anvisats från densamma, och dels till erforderligt underhåll av skolbyggnaden, vilket senare syntes styrelsen numera böra voro fondens huvudsakliga ändamål.

På grund av det anförda hemställes härmed vördsamt

att stadsfullmäktige måtte anvisa 36.000: — kronor till inredning och utrustning av undervisningslokaler i översta våningen av den för Västerås stads skolor för yrkesundervisning och för elektrotekniska fackskolan avsedda skolbyggnaden.

Västerås den 19 april 1939.

MAGNUS SCHENSTRÖM.
Styrelsens v. ordförande.

/*Folke Ericsson.*

N:o 84.

Drätselkammarens skrivelse ang. upplåtelse av mark åt Västerås kanotförening.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås Kanotförening har hos drätselkammaren gjort framställning om upplåtelse av mark för uppförande av ett nytt kanothus, enär det nuvarande är för litet för ändamålet och avsevärda olägenheter uppkommit genom den av staden verkställda utfyllningen i närheten av kanothuset. En verkställd undersökning har givit vid handen, att den lämpligaste platsen att förlägga ett nytt kanothus är det utfyllda området nedanför gamla hyttan. Marken här äges emellertid av Västerås Masugns Aktiebolag, vilket bolag i realiteten äges av Västerås stad. Då föreningen emellertid för att erhålla tipsmedel för det planerade kanothuset måste kunna styrka en upplåtelsetid av 25 år, och då en upplåtelse under så lång tid av mark inom ett område, där staden har

stora intressen, icke bör ske utan att stadsfullmäktige haft tillfälle yttra sig i frågan, har drätselkammaren velat underställa ärendet stadsfullmäktiges prövning. Drätselkammaren har tänkt sig frågans lösning på så sätt, att föreningen av masugnsaktiebolaget får arrendera erforderlig mark under 25 års tid, att bolaget förbinder sig att, därest marken ifråga före upplåtelsetidens utgång erfordras för annat behov, inlöser byggnaden, samt att inlösningspriset förklaras utgöra byggnadskostnaden med avdrag av en tjugufemtedel därav för varje år, som förflutit efter byggnadens uppförande. Upplysningsvis kan nämnas, att byggnadskostnaden preliminärt beräknats till cirka 15.000 kronor.

N:o 84. *Ang. upplåtelse av mark åt Västerås kanotförening.*

Med hänvisning till vad sålunda förekommit får drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige måtte uttala, att från stadsfullmäktiges sida intet är att erinra emot en upplåtelse av mark till kanotföreningen under ovan angivna villkor.

Västerås den 4 maj 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

N:o 85.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändring av stadsplanen för kvarteret Inge.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna ett av byggnadsnämnden utarbetat, den 16 november 1938 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Inge. Då förslaget ifråga ansluter sig till ett av stadsfullmäktige den 27 oktober 1938 antaget förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Lovisa, Karl, Kettil, Klas med flera samt i övrigt icke föranleder några erinringar från drätselkammarens sida, får kammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande förslaget till ändring av stadsplanen för kvarteret Inge samt uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

N:o 85. Ang. ändring av stadsplanen för kvarteret Inge.

Drätselkammaren får tillika meddela, att drätseldirektören Öberg under ärendets behandling i drätselkammaren anmält sin reservation mot den föreslagna breddningen av Vasagatan från 14 till 18 meter.

Västerås den 4 maj 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden har låtit utarbeta förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Inge. Förslaget, som är dagtecknat den 16 november 1938, är upprättat av stadsingenjören Folke Schiött och stadsarkitekten Sven Ahlbom.

Förslaget avser sådan ändring av nu gällande stadsplan att Vasagatan mellan Domkyrkoesplanaden och Smedjegatan breddas från nuvarande 14,0 meter till 18,0 meter. Förslaget ansluter sig till ett av stadsfullmäktige den 27 oktober 1938 antaget *förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Lovisa, Karl, Kettil, Klas, Knut m. fl.* innebärande bland annat en breddning av Vasagatan till 18,0 meter mellan Smedjegatan och Munkgatan.

Den föreslagna bebyggelsen ansluter sig till nybyggnad i tre våningar i tomten n:r 4 samt provisoriska byggnadsföreskrifter, som mot Domkyrkoesplanaden medgiva bebyggelse till 4 våningars höjd och mot Sturegatan och Smedjegatan till 3 våningars höjd. Då Smedjegatan är en viktig affärsgata har för tomterna mot denna gata medgivits överbyggd gård. Då de av dessa överbyggda gårdar berörda tomterna för närvarande till största delen utnyttjas till affärer, kontor och hotell och även för framtiden kunna anses lämpliga för sådant ändamål har bebyggelsen föreslagits helt sluten. Då det gemensamma gårdsutrymmet är av betydande storhetsordning torde några olägenheter av sluten bebyggelse ej kunna uppstå.

Den gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

För kvarteret hava fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Erinringar i ärendet hava inkommit från köpmannen Alb. Brosché i egenskap av ägare till tomten n:r 2 inom kvarteret Inge. Ifrågavarande erinran torde emellertid icke vara av beskaffenhet att inverka på stadsplaneförslagets antagande.

Byggnadsnämnden får alltså hemställa

att stadsfullmäktige ville antaga ändring av stadsplanen för kvarteret Inge i enlighet med föreliggande förslag ävensom uppdraga

åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

N:o 85. *Ang. ändring av stadsplanen för kvarteret Inge.*

Västerås den 5 april 1939.

På byggnadsnämndens vägnar:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

|Martin Lindheimer.

BESKRIVNING

till

Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Inge i Västerås stad.

Förslaget avser sådan ändring av nu gällande stadsplan att Vasagatan mellan Domkyrkoesplanaden och Smedjegatan breddas från nuvarande 14,0 meter till 18,0 meter. Förslaget ansluter sig till ett av stadsfullmäktige den 27 oktober 1938 antaget *förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Lovisa, Karl, Kettil, Klas, Knut m. fl.* innebärande bland annat en breddning av Vasagatan till 18,0 meter mellan Smedjegatan och Munkgatan.

Den föreslagna bebyggelsen ansluter sig till nybyggnad i tre våningar i tomten n:r 4 samt provisoriska byggnadsföreskrifter, som mot Domkyrkoesplanaden medgiva bebyggelse till 4 våningars höjd och mot Sturegatan och Smedjegatan till 3 våningars höjd. Då Smedjegatan är en viktig affärsgata har för tomterna mot denna gata medgivits överbyggd gård. Då de av dessa överbyggda gårdar berörda tomterna för närvarande till största delen utnyttjas till affärer, kontor och hotell och även för framtiden kunna anses lämpliga för sådant ändamål har bebyggelsen föreslagits helt sluten. Då det gemensamma gårdsutrymmet är av betydande storhetsordning torde några olägenheter av sluten bebyggelse ej kunna uppstå.

Den gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

För kvarteret hava fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse med upphävande av förut gällande bestämmelser.

§ 1.

Områdets användning.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av kontor, mindre garage, samlingslokaler och lokaler för handel.

N:o 85.
Ang. ändring av stadsplanen för kvarteret Inge.

Med Z betecknat område skall i höjd med angränsande gata vara tillgängligt för körtrafik, varvid den fria höjden under ovanför varande byggnadspartier ej får understiga tle och en halv (3,5) meter.

Med k betecknat område får i undervåningen inredas för affärs- och liknande ändamål. Bostäder får i undervåningen här ej inredas.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Gård.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Med ringprickning jämte siffra i romb betecknat område får icke bebyggas i vidare mån än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, som må förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 4.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med ringprickning, får mot nämnda område förses med fönster ovan den byggnadshöjd, som för samma område finnes föreskriven.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel) än siffran i romben angiver.

§ 6.

Våningsantal.

Å med IV, III eller II betecknat område får byggnad uppföras med högst fyra (4), tre (3) eller två (2) våningar.

Å med k betecknat område får utöver angivet våningsantal anordnas undervåning.

§ 7.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst trettio grader.

§ 8.

Byggnadsmaterial.

Å med IV, III eller II betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

§ 9.

N:o 85. *Ang. ändring av stadsplanen för kvarteret Inge.*

Område tillgängligt för gångtrafik.

Med streckning betecknat område skall i höjd med angränsande gator vara tillgängligt för allmän gångtrafik, varvid den fria höjden under eventuellt utskjutande byggnadspartier ej får understiga tre och en halv (3,5) meter. Byggnad får här ej skjuta utanför en rät linje av minst tre (3) meters längd, bildande lika stora vinklar mot vardera gatulinjen eller en böjd linje där bågen får överskjuta nyssnämnda räta linje med högst trettio (30) centimeter.

§ 10.

Undantag.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden samt från vad ovan stadgats angående hushöjd, våningsantal och taklutning.

§ 11.

Övergångsbestämmelse.

I Vasagatans östra sida å område, som skall utläggas till gata, må byggnadsnämnden medgiva provisorisk bebyggelse till den tidpunkt då områdets utnyttjande för i stadsplanen avsett ändamål kan genomföras i ett sammanhang för hela kvarteret.

Västerås den 16 november 1938.

F. Schiött. *Sven Ahlbom.*

N:o 86.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i vissa gatusträckningar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 25 nästlidne april har vatten- och gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för anläggande av i skrivelsen omförmälda ledningar för vatten, avlopp och gas ställa till styrelsens förfogande ett anslag om 85.975 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, har icke funnit anledning till erinran emot de berörda ledningsarbetena utan till-

N:o 86. *Ang. anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i vissa gatusträckningar.*

styrker vatten- och gasverksstyrelsens förslag. I fråga om det erforderliga anslaget anser drätselkammaren lämpligt, att stadsfullmäktige icke binder anslagstäckningen vid lånemedel, utan hemställer, att drätselkammaren sedermera får inkomma med förslag till täckning av anslaget ifråga. Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anläggande av de i vatten- och gasverksstyrelsens ovanberörda skrivelse omförmälda ledningar för vatten, avlopp och gas ställa till styrelsens förfogande ett anslag om 85.975 kronor, samt

att anslaget ifråga må förskotteras av tillgängliga medel och efter förslag av drätselkammaren bliva föremål för slutlig täckning i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Västerås den 11 maj 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen får härmed framlägga följande förslag till nya ledningar för vatten, avlopp och gas.

1. I Vallhalla-, Back-, Västmanna- och Eriksgatorna erfordras anläggande av en avloppsledning mellan den västra delen av den avskärande kulverten till reningsverket och Floragatan. Från Eriksgatan fortsätter för närvarande avloppet över privat mark till Mälaren. Efter tillkomsten av reningsverket måste detta avlopp, som avbördar vatten från delar av Valhallaområdet, Västermalm och Jakobsberg, ledas till Valhallagatan, där detsamma efter passerandet av ett bräddavlopp skall tillkopplas berörda kulvert. Ledningar för vatten och gas finnas för närvarande i Eriksgatan mellan Västmanna- och Floragatorna, men äro dessa ledningar dels av för små dimensioner och dels på grund av ålder bristfälliga. I denna sträckning samt i Back- och Västmannagatorna är avsett att i samband med avlopp anlägga nya ledningar för vatten och gas.
2. I Kungsgatan mellan Slotts- och Källgatorna äro ledningarna av hög ålder och av för små dimensioner och behöva därför ersättas med nya ledningar. En nybyggnad utefter gatans södra sida kan med det nuvarande avloppet i gatan ej beredas anslutning på tillräckligt djup.

N:o 86. *Ang. anläggningav vatten-, avlopps- och gasledningar i vissa gatusträckningar.*

I efterföljande punkter 3 till 7 upptagna ledningsarbeten avse gator, som skola permanentas. De nuvarande ledningarna äro av för ringa dimensioner och på grund av hög ålder delvis bristfälliga. Även förekommer, att ledningar saknas å vissa sträckningar.

3. I Östermalmsgatan mellan Karlsgatan och Kopparbergsvägen finnas för närvarande ej några ledningar. Här erfordras framdragning av avlopp till halva längden av gatan med utgång från Karlsgatan samt förbindelse av vatten- och gasledningssystemen i Karlsgatan och Kopparbergsvägen.
4. I Stora gatan mellan Köpman- och Vasagatorna finnes endast ett 2″ gasrör av gammalt datum, vilken ledning i och för bättre frammatning bör ersättas med rör av 8″ dimension.
5. I Västra Bergsgatan mellan Flora- och Västmannagatorna äro ledningarna för vatten och gas av små dimensioner och hög ålder, varför de böra utbytas mot grövre rör.
6. Detsamma gäller för Gustafsgatan mellan samma gator som i punkt 5.
7. Även i Floragatan mellan Stora gatan och Kristinagatan råder samma förhållande som i punkt 5 anförts.

Anläggningskostnader samt erforderliga anslag efter frånräkning av enskilda bidrag för här berörda ledningsarbeten:

	Anläggn.-kostn. Kr.	Erforderligt anslag Kr.
punkt 1	41.000: —	41.000: —
2	9.300: —	8.775: —
3	7.200: —	7.200: —
4	5.700: —	5.700: —
5	7.300: —	7.300: —
6	6.900: —	6.900: —
7	11.200: —	9.100: —
Kronor	88.600: —	85.975: —

Under åberopande av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att stadsfullmäktige ville för anläggande av här berörda ledningar för vatten, avlopp och gas anvisa ett anslag av 85.975 kr. att utgå av lånemedel.

Västerås den 25 april 1939.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 87.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av vissa elektriska ledningar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 25 nästlidne april framlagt förslag till vissa elektriska anläggningar. Styrelsen har sålunda föreslagit anläggande av en ny transformatorstation med tillhörande hög- och lågspänningsledningar inom ett nybebyggt område mellan Övre Rosenhill och Vasagatan. Förslag har vidare framlagts om nedläggande av jordkablar i delar av Floragatan, Stora gatan, Västermalmsgatan och Östermalmsgatan.

Drätselkammaren har vid sin behandling av ärendet funnit sig föranlåten att till vatten- och gasverksstyrelsen återremittera frågan om anläggande av en ny transformatorstation med tillhörande ledningar inom området mellan Övre Rosenhill och Vasagatan, enär inom detta område luftledningar föreslagits. Drätselkammaren har därvid hemställt om utredning angående kostnaden och livslängden för jordkablar i stället för de föreslagna luftledningarna. På grund härav är drätselkammaren endast i tillfälle att för närvarande framlägga styrelsens förslag om nedläggande av nya jordledningar i vissa gator, för vilka arbeten kostnaderna beräknats till 24.500 kronor, vilka kostnader enligt hittills tillämpad praxis böra utgå av driftmedel och påföras kontot övergång till växelström. Drätselkammaren får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anläggande av elektriska jordkablar i delar av Stora gatan, Floragatan, Västermalmsgatan och Östermalmsgatan i enlighet med vatten- och gasverksstyrelsens skrivelse i ärendet anvisa ett belopp av 24.500 kronor att utgå av driftmedel och påföras kontot övergång till växelström.

Västerås den 11 maj 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås. **N:o 87.**

Ang. anläggning av vissa elektriska ledningar.

Vatten- och gasverksstyrelsen får härmed framlägga förslag till följande elektriska anläggningar.

1) Inom ett område mellan Övre Rosenhill och Vasagatan äro ett flertal bostadshus under uppförande. Då ledningsnätet inom Övre Rosenhill är för svagt att upptaga belastningen från dessa fastigheter, särskilt som elektrisk kokning här bliver ganska allmän, erfordras en ny transformatorstation om 100 kVA med tillhörande hög- och lågspänningsledningar för ifrågavarande och närbelägna områden.

På grund av förestående permanentbeläggning av gatorna men även med anledning av föreliggande behov av ledningar för allmän distribution och gatubelysning, böra jordkablar anläggas på följande platser:

2) I Floragatan mellan fastigheten n:r 26 och Kristinagatan samt i Västermalmsgatan mellan Floragatan och Västermalmsgatan n:r 4.

3) I Stora gatan och Floragatan från transformatorstationen vid Flickläroverket till en planerad transformatorstation i hörnet av Flora- och Gustavsgatorna.

4) I Östermalmsgatan från Allégatan till Östra Ringvägen.

Anläggningskostnader samt erforderliga anslag, efter avdrag av enskilda bidrag:

	Anläggn.-kostn. Kr.	Erforderligt anslag Kr.
1	17.300: —	16.100: —
2	9.500: —	9.500: —
3	6.000: —	6.000: —
4	9.000: —	9.000: —
Summa kronor	41.800: —	40.600: —

I punkt 1 upptaget förslag omfattar ett område, där ledningar förut ej finnas, varemot punkterna 2—4 avse områden, vilka redan nu till stor del äga ledningar för likström, varför i sistnämnda fall kostnaderna böra utgå av driftmedel och påföras kontot övergång till växelström. Erforderligt anslag enligt punkt 1 bör däremot utgå av lånemedel.

Under åberopande av det anförda hemställer vatten- och gasverksstyrelsen,

att stadsfullmäktige ville anvisa anslag med kr. 16.100: — till anläggningarna under punkt 1 att utgå av lånemedel och kr. 24.500: — till anläggningarna under punkterna 2, 3 och 4 att utgå av driftmedel och påföras kontot övergång till växelström.

Västerås den 25 april 1939.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 88.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändring av elektriska taxan n:r 11.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med förmälan att lantbrukare inom Lundby och S:t Ilians socknar hos vatten- och gasverksstyrelsen anhållit om vissa ändringar av den elektriska taxan n:r 11, som tillämpas för landsbygden, har vatten- och gasverksstyrelsen uti skrivelse till stadsfullmäktige den 25 nästlidne april framlagt förslag till ändring av taxan, avseende viss närmare angiven sänkning av energiavgifterna men bibehållande av de stadgade grundavgifterna.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, har intet att erinra emot bifall till styrelsens förslag och får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vatten- och gasverksstyrelsens förslag till ändring av taxa 11 för elektrisk energi att tillämpas efter avläsningen för innevarande års första kvartal.

Västerås den 11 maj 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantbrukare inom Lundby och S:t Ilians socknar hava hos vatten- och gasverksstyrelsen anhållit om vissa ändringar av elektriska taxan n:r 11, vilken tillämpas för landsbygden. Här återgives den del av taxan som beröres av sökandenas framställning:

"Taxa 11.

Grundavgiftstariff, eventuellt med effektgräns, för landsbygden. Högspänd ström, c:a 6,400 volt.

För förbrukningen under ett kalenderår hos samma abonnent inom samma egendom betalas:

Grundavgift 3,50 kronor pr tariffenhet.

Energiavgift 7 öre per kWh under månaderna september—april och 3,5 öre under månaderna maj—augusti.”

N:o 88. *Ang. ändring av elektriska taxan n:r 11.*

Sökandena önska att grundavgiften, som räknas per tariffenhet, varvid varje tariffenhet motsvarar en hektar odlad jord, sänkes från kr. 3: 50 till 2: 50 samt att energiavgiften 7 öre per kilowattimme skall räknas endast för ett antal kilowattimmar lika med 10 gånger antalet tariffenheter och överskjutande förbrukning debiteras efter 5 öre per kilowattimme, med bibehållande av priset 3,5 öre under månaderna maj—augusti. Prisen bliva då i överensstämmelse med de taxor, som för samma ändamål tillämpas av Statens Vattenfallsverk. Som motiv för framställningen anföra lantbrukarna svårigheten att få arbetskraft på landet, varför de i möjligaste mån önska använda elektrisk ström till kokning samt maskindrift, ej blott vid mjölkning och tröskning utan även för diverse andra ändamål, där elektriska strömmen kan ersätta den manuella kraften.

Styrelsens mål har städse varit att för landsbygden tillämpa samma taxa som Vattenfallsstyrelsen tillämpar och är beredd att även nu förorda sänkning av taxan med avseende på energiavgifterna. Däremot kan styrelsen ej gå in för sänkning av grundavgifterna. Till skillnad från Vattenfallsstyrelsen, som tillhandahåller ström vid en enda punkt för ett helt distrikt, har staden nämligen hand om detaljdistributionen hos varje lantbrukare, vilket medför avsevärt ökade kostnader för avläsning av mätare, utställande av räkningar och tillsyn av ledningar.

Verkställda beräkningar av de minskade inkomster för staden, som berörd sänkning av energiavgiften innebär, hava givit vid handen, att det handlar sig om ett par tusen kronor per år, vilken minskning emellertid snart nog torde uppvägas av ökad förbrukning.

På grund av det anförda tillåter sig styrelsen föreslå, att i taxan 11 punkten Energiavgift ändras till följande lydelse:

Energiavgift 7 öre per kWh under månaderna september—april intill 10 kWh per tariffenhet och 5 öre per kWh för därutöver under samma tid uttagen ström samt 3,5 öre per kWh under månaderna maj—augusti; med tillämpning av den ändrade taxan efter avläsningen för innevarande års 1:a kvartal.

Västerås den 25 april 1939.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 89.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för uppförande av nytt tullhus.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan det nya tullhuset numera, sånär som på viss inredning, blivit färdigställt och kostnaderna för detsamma kunna överblickas, har det visat sig, att sammanlagda kostnaderna för byggnadens uppförande belöpa sig på cirka 276.000 kronor. För ändamålet har av stadsfullmäktige anvisats 250.000 kronor, varför sålunda ett underskott föreligger på i runt tal 26.000 kronor. Härtill kommer, att korkmattor inom närmaste tiden skola inläggas för en beräknad kostnad av 2.340 kronor, vartill medel för närvarande icke finnas tillgängliga. Anledningen till att anslaget till byggnadskostnaderna överskridits, har sin huvudsakliga förklaring däri, att grundförhållandena visat sig vara helt annorlunda än från början räknats med. Sålunda har vid pålning för byggnadens grund fast botten anträffats först cirka 30 meter under markytan i stället för på ett medeldjup av cirka 15,5 meter enligt de provborrningar, som föregingo programritningarna för byggnaden. På grund härav hava åtskilligt större längd betongpålar åtgått än vad som eljest skulle varit fallet. Det må även nämnas, att frågan om merkostnader för de extra arbeten, som grundförhållandena m. m. medfört, varit föremål för skiljedom och att staden därvid förpliktats utbetala 27.400 kronor av yrkade 40.500 kronor.

Drätselkammaren får med hänvisning till ovanstående hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för nya tullhusets uppförande och färdigställande ställa till drätselkammarens förfogande ett tilläggsanslag å 29.000 kronor, att utgå av tillgängliga medel och bliva föremål för slutlig täckning efter förslag av drätselkammaren i samband med behandlingen av 1940 års budget.

Västerås den 11 maj 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 90.

Drätselkammarens skrivelse ang. understöd åt Framtidsförbundets allmänna sjukkassas avdelning i Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 27 nästlidne april väckte herr Lund en motion om anslag enligt vissa i motionen angivna grunder till Framtidsförbundets Allmänna Sjukkassas lokalavdelning i Västerås. Stadsfullmäktige hava genom beslut samma dag remitterat motionen för utredning och yttrande till drätselkammaren.

Efter beredning av ärendet får drätselkammaren anföra följande.

Framtidsförbundets Allmänna Sjukkassa utgör en s. k. fri sjukkassa, som icke är erkänd av statsmakterna och icke åtnjuta statsbidrag. Den är sålunda icke underkastad samma kontroll, som gäller för de erkända sjukkassorna, och bereder icke heller sina medlemmar samma förmåner, som dessa sistnämnda sjukkassor. Drätselkammaren har den principiella inställningen, att sedan statsmakterna givit sjukkasserörelsen sitt stöd och i samband därmed uppställt vissa krav i fråga om sjukhjälpsverksamhetens organisation och innehåll, kommunerna böra böja sig härför och som förutsättning för kommunalt bidrag till sjukkassorna föreskriva, att vederbörande kassor tillerkänts bidrag av statsmedel. Stadsfullmäktige hava även tidigare accepterat denna princip genom att i samband med organiserandet av de erkända sjukkassorna endast lämna kommunala bidrag till dessa. Någon anledning att frånträda denna princip synes nu icke föreligga. På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att den av herr Lund väckta motionen om bidrag till Framtidsförbundets Allmänna Sjukkassas lokalavdelning icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 11 maj 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I enlighet med stadsfullmäktiges senast den 19 december 1938 fattade beslut utgår vissa anslag till i Västerås arbetande erkända sjukkassor. Före sjukkassereformens genomförande och sjukkasserörelsens uppspaltning i erkän-

N:o 90. *Ang. understöd åt Framtidsförbundets allmänna sjukkassas avdelning i Västerås.*

da och fria sjukkassor utgick även liknande anslag till den alltjämt i Västerås verksamma lokalavdelningen n:r 111 av Framtidsförbundet Allmän Sjukkassa. Enligt föreliggande årsredogörelse synes ifrågavarande lokalavdelning snarare tillväxa än avtaga i medlemsantal, vilket förhållande torde utgöra ett bevis för de fria sjukkassornas livskraft och existensberättigande. Det synes oss därför rimligt att också dess medlemmar som även de äro skattepliktiga medborgare i staden erhålla bidrag till sin sjukkasseverksamhet av kommunala medel. År 1936 åtnjöto 126 lokalavdelningar av Framtidsförbundets sjukkassa kommunala bidrag och 1937 hade antalet ökat till 186 bl. dem städerna Göteborg och Malmö. Som ovan framhållits utgick även tidigare bidrag till lokalavdelningen i Västerås. Detta utgick med kr. 0: 25 pr sjukdag till avdelningens medlemmar. Enligt som bilaga bifogad avskrift av avdelningens verksamhetsberättelse för 1938 utbetalade avdelningen för 96 sjukdomsfall sjukhjälp i 1,971 sjukdagar med sammanlagt kr. 5.458: 50.

Ett kommunalt anslag 1938 enligt tidigare storlek och principer skulle betytt 492: 75 mera för dessa sjuka i dagsbidrag. Då föreningens medlemmar i huvudsak utgöres av arbetare och av folk vana att röra sig med begränsade tillgångar kan ett sådant kommunalt bidrag av 25 öre pr sjukdag bli den hjälp som befriar eller i vart fall uppskjuter tidpunkten för besök hos fattigvården eller pantbanken.

Vi hemställa därför vördsamt att stadsfullmäktige måtte besluta:

att på ovan anförda grunder eller andra, varom stadsfullmäktige kan finna anledning besluta, kommunalt bidrag även måtte utgå till Framtidsförbundets Allmänna Sjukkassas lokalavdelning 111 i Västerås;

att anslaget upptages i 1940 års statförslag för liknande ändamål.

Västerås 1939.

För Framtidsförbundet Allmän Sjukkassa lokalavdelning 111, Västerås:

Erik Lundkvist, ordf. *Hilda Johansson,* sekr.

Ovanstående skrivelse upptages av undertecknad som egen motion.

Bertil Lund.

Avskrift.

N:o 90.

Ang. understöd åt Framtidsförbundets allmänna sjukkassas avdelning i Västerås.

ÅRSBERÄTTELSE.

Styrelsen för lokalavdelning N:o 111 av Framtidsförbundet Allmän Sjukkassa får härmed avgiva följande redogörelse rörande avdelningens verksamhet under år 1938 inom Västerås stad.

A. *Medlemsantalet år 1938.*

	Klass												Summa
	män	kv.	män	kv.	män	kv.	män	kv.	män	kv.	män	kv.	
1. Antal medlemmar den 1/1 1938	—	2	—	8	20	31	81	17	28	2	31	2	222
Under året ingångna nya medl.	—	—	—	1	—	8	16	6	—	—	—	—	31
„ „ „ på transp.	—	—	—	—	5	4	8	2	2	—	1	—	22
	—	—	—	—	1	—	7	—	1	—	—	—	9
Summa	—	2	—	9	26	43	112	25	31	2	32	2	284

	Klass												Summa
	män	kv.	män	kv.	män	kv.	män	kv.	män	kv.	män	kv.	
2. Under året uteslutna och utgångna	—	—	—	—	1	2	15	4	1	—	1	—	24
Under året döda	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Under året transp. till andra avd.	—	—	—	—	—	1	2	1	1	—	—	—	5
Överflyttade till annan klass	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	4	9
Summa	—	—	—	—	1	3	17	5	7	—	1	4	38

	Klass												Summa
	män	kv.	män	kv.	män	kv.	män	kv.	män	kv.	män	kv.	
3. Antal godk. medl. den 31/12 1938	—	2	—	9	22	41	81	20	32	2	35	2	246

	Gifta	Ogifta	Summa
4. Av kvinnorna voro följande gifta och ogifta (obs.! icke män)			
i åldern 15—29 år (inräknat änkor och frånskilda)	12	3	15
i „ 30—44 „ „ „ „ „)	19	6	25
i „ 45 år och däröver (skiljes icke på gifta och ogifta)	36	—	36
Summa	67	9	76

N:o 90.

Ang. understöd åt Framtidsförbundets allmänna sjukkassas avdelning i Västerås.

B. *Den ekonomiska verksamheten 1938.*

Inkomster.

	St. avg.	Kr.	öre
Inträdes- och uppflyttningsavgift	40	81	—
Månadsavgift: 1 klass	24	24	—
„ 2 „	103	133	90
„ 3 „	702	1,263	60
„ 4 „	1,156	2,601	—
„ 5 „	409	1,124	75
„ 6 „	425	1,700	—
Flermedlemskap	—	—	—
Årsavgifter	215	86	—
Diverse	—	—	—
Summa	3,074	7,014	25
Rekvirerat från C.-kassan	—	—	—
Brist (om sådan uppstått)	—	7,014	25
Summa Kronor	—	7,014	25

Utgifter.

	Sjukd.-fall	Sjukdagar	Kr.	öre
Sjukhjälp: 1 klass	1	37	37	—
„ 2 „	2	19	28	50
„ 3 „	17	224	448	—
„ 4 „	39	830	2,075	—
„ 5 „	10	151	453	—
„ 6 „	23	567	2,268	—
Moderskapshjälp	4	149	149	—
Provision	—	—	297	40
Postporto	—	—	6	85
För nyanskaffning	—	—	25	—
Enligt räkning N:r 1	—	—	25	20
Summa	96	1,977	5,812	95
Insänt till C.-kassan	—	—	—	—
Överskott (om sådant uppstått)	—	—	1,201	25
Summa Kronor	—	—	7,014	25

Undertecknade, styrelse för avd. n:o 111, få härmed överlämna ovanstående redogörelse jämte böcker till avdelningens revisorer för granskning.

N:o 90. *Ang. understöd åt Framtidsförbundets allmänna sjukkassas avdelning i Västerås.*

Västerås den 24/1 1939.

Erik Lundkvist. Ordförande. *F. G. Lundkvist.* Kassör. *H. Johansson.* Sekreterare.

Revisorernas utlåtande över av dem verkställd granskning av ovanstående:

Som räkenskaperna äro väl förda och alla utgifter bestyrkta föreslå vi full och tacksam ansvarsfrihet för revisionstiden.

Västerås den 28/1 1939.

Aron Johansson. *A. Berglund.*
Revisorer.

Vidimeras:

E. Roslund. *K. Junggren.*

N:o 91.

Drätselkammarens skrivelse ang. omläggning av del av Köpingsvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren i skrivelse till Kungl. Maj:t anhållit om största möjliga statsbidrag till omläggning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och stadsgränsen vid Långängskrogen har till drätselkammaren överlämnats avskrift av ämbetsskrivelse från Kungl. Kommunikationsdepartementet, utvisande att Kungl. Maj:t beslutat tilldela Västerås stad bidrag av städernas utjämningsandel av automobilskattemedel med 266.200 kronor för omläggning och förberedande arbeten för stensättning av Köpingsvägen å delen stadsgränsen vid Långängskrogen—Djuphamnsvägen. Till grund för statsbidragets beviljande har legat ett av vederbörande utredningsman framlagt preliminärt kost-

N:o 91.

Ang. omläggning av en del av Köpingsvägen.

nadsförslag för ifrågavarande arbeten å 355,000 kronor. Såsom villkor för statsbidragets erhållande har stadgats, att staden senast den 1 juli 1939 till Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen inkommer med en förbindelse att utföra vägarbetet med anlitande av det tilldelade bidraget och i övrigt i enlighet med av styrelsen granskade arbetsplaner, att arbetena skola bedrivas i sådan takt, att de kunna vara slutförda senast den 1 januari 1941, samt att slutredovisning avgives till Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen före den 1 juli 1941.

Såsom av ovanstående framgår erfordras för arbetets utförande utöver statsbidraget ett anslag från staden av 88.800 kronor. Staden har därjämte att själv svara för lösen av den mark, som erfordras för vägens omläggning. Sistnämnda kostnader äro icke medräknade i kostnadsförslaget och kunna för dagen icke till beloppet angivas. Drätselkammaren har emellertid för avsikt att snarast möjligt inkomma med begäran om erforderligt anslag för marklösen. Med hänvisning till ovanstående får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att låta i enlighet med de i Kungl. Maj:ts beslut den 31 mars 1939 angivna villkor och med anlitande av beviljade automobilskattemedel utföra omläggning och förberedande arbeten för stensättning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och stadsgränsen vid Långängskrogen;

att för ändamålet anvisa det belopp som erfordras utöver statsbidraget, eller 88.800 kronor, att utgå av tillgängliga medel och sedermera efter förslag av drätselkammaren bliva föremål för slutlig täckning; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att förvärva för vägens omläggning erforderlig mark och i övrigt vidtaga alla för arbetets genomförande erforderliga åtgärder.

Västerås den 11 maj 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 92.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag till högre allmänna läroverkets vaktmästarekostnad.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Rektor vid Högre Allmänna Läroverket härstädes har i skrivelse till drätselkammaren påpekat, att de utgifter, som bestridas av läroverkets s. k. ljus- och vedkassa, vilken tillföres medel av terminsavgifter, numera blivit så avsevärda, att, därest icke bidrag till kassan på annat sätt erhålles, medgivande troligen måste införskaffas att höja terminsavgifterna. Då de utgifter, som bestridas av kassan icke gärna kunna minskas, har det förslaget framkommit, att staden skulle övertaga avlöningen av vaktmästaren i seminariebyggnaden, vilken för närvarande åtnjuter ett årligt arvode av 1.200 kronor.

Drätselkammaren, som är fullt medveten om de svårigheter, som föreligga för läroverkets ledning att med tillgängliga medel bestrida de erforderliga utgifterna, har ansett önskvärt om staden tills vidare och i avbidan på det nya läroverksbygget kunde övertaga avlönandet av vaktmästaren i seminariebyggnaden och därigenom förbättra den ekonomiska situationen för läroverket. På grund härav hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige måtte besluta

att tills vidare åtaga sig att avlöna den vid seminariebyggnaden anställde vaktmästaren; samt

att innevarande år för ändamålet anslå 1.200 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 11 maj 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 93.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av mark av f. d. regementsområdet samt ett förutvarande vägområde inom västra förstaden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till drätselkammaren hade inkommit ett flertal förfrågningar om köp av mark på f. d. regementsområdet söder om Pilgatan. Drätselkammaren har tidigare vid skilda tillfällen försålt mark inom detta område, efter vederbörligt bemyndigande av stadsfullmäktige. Det område, som närmast kommer ifråga för en eventuell försäljning, utgöres av stadsägan n:r 2239 A. De bemyndiganden, som tidigare lämnats drätselkammaren att försälja mark inom ifrågavarande område, hava hänförts till vissa enligt preliminär indelning bestämda kvarter, varemot generellt tillstånd att försälja mark från omförmälda stadsäga icke lämnats. Drätselkammaren hemställer därför om dylikt bemyndigande och kommer givetvis att före eventuella försäljningar noggrant förvissa sig om att hinder icke föreligga vare sig ur stadsplaneteknisk synpunkt eller på annan grund.

Från ägaren av stadsägan 460 har vidare inkommit begäran att få inköpa ett till gatumark hänförligt med litt. bt betecknat område, som utgör infartsväg till ifrågavarande stadsäga från Solvägen. Då området enligt ett av stadsfullmäktige antaget förslag till stadsplan skall överföras till kvartersmark och sammanläggas med stadsägan 460 finner drätselkammaren hinder icke föreligga mot områdets försäljning.

Drätselkammaren får med stöd av ovanstående hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, försälja staden tillhörig tomtmark inom stadsägan 2239 A samt ett som gatumark betecknat område litt bt mellan Solvägen och stadsägan 460.

Västerås den 11 maj 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 94.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffande av anordningar vid malmtippen i djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed med tillstyrkan överlämna bifogade skrivelse från hamnstyrelsen med begäran om anslag med 4.530 kronor för inköp av 2 stycken nya malmtransportband, avsedda för malmtippen vid stadens djuphamn samt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ändamålet anvisa 4.530 kronor att utgå av tillgängliga medel och påföras hamnen i 1940 års stat.

Västerås den 11 maj 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Transportbanden under malmtippen vid djuphamnen i Västerås äro nu så slitna, att ett avbrott i driften kan beräknas inträffa när som helst. För närvarande äro såväl brokranen som malmtippen synnerligen hårt belastade och ett avbrott i driften under närvarande forcering av utlastningen skulle för hamnen bli katastrofal. Det torde därför vara ofrånkomligt att snarast möjligt anskaffa nya reservband.

Hamnstyrelsen har infordrat offerter, varvid Aktiebolaget Axel Johanssons Mekaniska Verkstad i Västerås erbjudit sig att leverera två stycken kompletta malmtransportband för tillhopa 4.530 kronor.

Hamnstyrelsen får för den skull hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att anslå 4.530 kronor för inköp av två nya malmtransportband för malmtippen vid stadens djuphamn.

Västerås den 5 maj 1939.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Sven Holmer.

N:o 95.

Beredningsutskottets förslag ang. val av ombud vid Svenska Stadsförbundets kongress.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Från Svenska Stadsförbundet har inkommit meddelande, att förbundets 10. ordinarie kongress, som stadgeenligt skall sammanträda under innevarande år, utsatts att äga rum i Eskilstuna den 11 och 12 augusti 1939. Jämlikt förbundets stadgar äger Västerås stad rätt att utse fyra ombud att företräda staden vid kongressen.

Beredningsutskottet har till behandling upptagit frågan om val av kongressombud och får hemställa, att stadsfullmäktige ville utse

till ordinarie ombud

herrar måleriföreståndaren Albert Lundkvist, byggmästaren Fritz Eklund, överingenjören Carl Henning och rektorn Hj. Thyresson, samt

till suppleanter

herrar kassören Einar Keijser, stuveriförmannen Carl Hellström, ingenjören Valter Åkerman och häradshövdingen Sven Turén,

att inträda vid förfall för de valda ombuden i den ordning dessa och suppleanterna blivit här ovan nämnda.

Västerås den 10 maj 1939.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

Thjelvar Hedberg.

N:o 96.

Beredningsutskottets m. fl. yttranden ang. utredning rörande barnträdgårdsverksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 23 sistlidne februari har av fruarna Holmström och Berg samt herr Svanström väckts en motion med förslag att stadsfullmäktige måtte förutsättningslöst låta utreda frågan om startande av bl. a. barnträdgårdsverksamhet under kommunal medverkan samt tillsätta en utredningskommitté på exempelvis fem personer för ändamålet. Motionen har av stadsfullmäktige remitterats till folkskolestyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet. Folkskolestyrelsen och drätselkammaren hava uti avgivna yttranden tillstyrkt motionen.

Beredningsutskottet får jämväl för sin del tillstyrka, att en utredningskommitté tillsättes, och anser lämpligt, att denna kommitté består av fem personer. Utskottet hemställer med anledning härav att stadsfullmäktige måtte besluta

att tillsätta en kommitté på fem personer för utredning av frågan om anordnande av barnträdgårdsverksamhet under kommunal medverkan, samt

att till ledamöter i denna kommitté utse herrar kassören Einar Keijser, journalisten Fritz Svanström, fruarna Ebba Holmström och Elisabet Bostrand samt leg. läkaren Paul W. Fritsch med herr Svanström som sammankallande.

Västerås den 10 maj 1939.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 23 februari 1939 beslutat att till, jämte andra, drätselkammaren för yttrande remittera en samma dag väckt motion om utredning angående anordnande av barnträdgårdsverksamhet under kommunal

N:o 96. *Ang. utredning rörande barnträdgårdsverksamhet.*

medverkan, får drätselkammaren, efter att hava tagit del av motionens innehåll, tillstyrka, att en kommitté för sådan utredning tillsättes.

Västerås den 5 april 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss till folkskolestyrelsen av en motion rörande utredning av frågan om anordnandet i Västerås av bl. a. barnträdgårdsverksamhet under kommunal medverkan samt om tillsättandet av en utredningskommitté för ändamålet har stadsfullmäktige anmodat styrelsen att däröver avge yttrande.

Med anledning härav får styrelsen uttala, att den för sin del behjärtar syftet med motionärernas hemställan. Utan tvivel föreligger i många fall behov av att barn i förskolåldern beredas vård, tillsyn och rekreation utanför hemmet. Ej minst gäller detta hem, där mödrarna på grund av skilda anledningar, t. ex. sjukdom eller arbete utom hemmet, nödgas lämna barnen mer eller mindre åt sig själva.

Vilken omfattning detta behov har, är ej lätt att avgöra, och någon tillförlitlig uppfattning härom torde knappast stå att vinna på annan väg än erfarenhetens. Man gör därför säkerligen klokt i att låta den ifrågasatta verksamheten till att börja med få en mindre omfattning men planlägga arbetet med tanke på möjlighet till utvidgning. De erfarenheter man gjort på andra håll kunna helt visst bli vägledande för vårt vidkommande, detta så väl med hänsyn till organisationens utformning som omfattning. Det är därför att hoppas, att den blivande utredningskommittén beredes tillfälle att studera motsvarande socialvårdande verksamhetsgrenar inom samhällen, som redan prövat dem.

Västerås den 22/3 1939.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

|Em. Granér.

Till Stadsfullmäktige i Västerås. **N:o 96.**

Ang. utredning rörande barnträdgårdsverksamhet.

Omsorgerna om barnen och det uppväxande släktet ha på sista åren kommit att inta en dominerande plats i svensk socialpolitik. Det har ansetts vara en plikt för samhället att sörja för barn och ungdom på bästa sätt.

Vad beträffar de mindre barnen — barnen i förskoleåldern — har på olika håll åtskilligt gjorts av kommunala myndigheter. På ett 45-tal platser i vårt land finnas sålunda s. k. barnträdgårdar, vilka just under senare år utvecklats på ett mycket markant sätt. Tillströmningen till dem har visat, att institutionen uppskattats i alla samhällsklasser. I synnerhet i industristäder av samma sociala struktur som Västerås ha goda erfarenheter gjorts av barnträdgårdsverksamheten. Tack vare kommunala anslag har det gjorts möjligt för alla barn att deltaga, varför det ej endast blivit något för de bättre situerade, som det onekligen var, då barnträdgårdarna började. I anknytning till barnträdgårdsverksamheten finnas mångenstädes barnkrubbor, eftermiddagshem, ungdomsklubbar, barncentraler och andra liknande institutioner, samtliga syftande till att bereda barn och ungdom möjligheter till bildande lek och fostrande verksamhet.

I Västerås drives på privat väg en Kindergarten, men till följd av de höga terminsavgifterna har anslutningen blivit ringa. En barnträdgård och eventuellt andra inom samma verksamhetsfält liggande institutioner, tillkomna under medverkan av staden och med möjlighet att nå alla barn, skulle med säkerhet kunna räkna med stor anslutning.

Undertecknade anse saken vara av sådan vikt, att en förutsättningslös utredning borde komma till stånd, och då frågan är av den art, att den berör barn och ungdom, borde plats i en eventuell utredningskommitté givas ett par kvinnliga representanter. Då verksamheten vidare så intimt knyter an till skolarbetet, vore det säkert också klokt med en skolman såsom ledamot.

Med stöd av vad som ovan anförts få undertecknade föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta

att förutsättningslöst låta utreda frågan om startandet av bl. a. barnträdgårdsverksamhet under kommunal medverkan, samt

att tillsätta en utredningskommitté på exempelvis fem personer för ändamålet.

Västerås den 22 februari 1939.

Ebba Holmström. *Fritz Svanström.* *Ebba Berg.*

N:o 97.

Beredningsutskottets skrivelse ang. fastställande av Västerås stads vapen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till beredningsutskottet har för förberedande yttrande överlämnats bifogade framställning från magistraten att stadsfullmäktige ville hos Kungl. Maj:t anhålla om fastställelse av stadens vapen i enlighet med Riksheraldikerämbetets vid skrivelsen fogade förslag. Beredningsutskottet får med anledning härav anföra.

Av Riksheraldikerämbetets utredning och övriga tillgängliga handlingar framgår, att såsom vapen för staden sedan länge använts en bild, som återfinnes i stadens äldsta sigill, och som i allmänhet ansetts vara initialen till namnet Aros. Den verkställda utredningen synes dock giva vid handen, att bokstavsfiguren i vapnet varit en sammansättning av bokstäverna M och A och därigenom möjligen tillagts dubbelbetydelsen av dels ett Mariamonogram, såsom hyllning åt Jungfru Maria, åt vilken Västerås domkyrka var helgad, dels ock stadens initial. Ämbetet anser för sin del, att den i stadens sigill och vapen förekommande bokstavsfiguren icke får betraktas som en bokstav utan som ett säreget tecken (Mariatecken). Den under Mariatecknet förekommande rosen anses i Västeråsvapnet icke hava endast en dekorativ uppgift att fylla utan även innebära en hyllningsåtgärd till Gudamodern, på grund varav den måste betraktas som samhörande med vapnets huvudfigur, Mariatecknet. Däremot anser ämbetet, att de på vapnet ofta förekommande bandslingorna och den över Mariatecknet anbringade kransen äro senare tillkomna, dekorativa företeelser, som ej böra medtagas i det fastställda vapnet. Ämbetet föreslår, att Västerås stad i sitt vapen upptager det i dess äldsta kända sigill förekommande Mariatecknet, nedtill åtföljt av en ros.

Beredningsutskottet anser det önskvärt, att den hittills rådande tveksamheten om rätta utseendet av stadens vapen undanröjes genom att Kungl. Maj:ts fastställelse vinnes å vapnet. Emot vapnets fastställelse i överensstämmelse med Riksheraldikerämbetets förslag har beredningsutskottet icke anledning inlägga någon gensaga. Beredningsutskottet hemställer med anledning härav att stadsfullmäktige ville besluta

att hemställa hos Riksheraldikerämbetet, att ämbetet ville låta närmare utforma stadens vapen i överensstämmelse med den av ämbetet verkställda och i detta ärende åberopade utredning samt hos Kungl. Maj:t göra underdånig ansökning om fastställelse av sta-

dens vapen i enlighet med det sålunda utformade förslaget. **N:o 97.** *Ang. fastställande av Västerås stads vapen.*

Västerås den 10 maj 1939.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan fråga uppkommit om fastställande av vapen för staden har för frågans lösande på sin tid insamlats en del material, därvid framkommit att många variationer av vapnet hava varit och äro i användning. På grund härav och då tveksamhet rått om vilket vapen som skulle anses vara det rätta har magistraten, som inhämtat att kostnaderna härför skulle stanna vid ett blygsamt belopp, hos Riksheraldikerämbetet hemställt om utredning av frågan om stadens vapen. Från ämbetet har därefter till Magistraten inkommit bilagda skrivelse jämte därvid fogad handling.

Med anledning av vad sålunda förekommit får Magistraten hemställa, att Stadsfullmäktige ville hos Kungl. Maj:t anhålla om fastställelse av stadens vapen i enlighet med Riksheraldikerämbetets förslag.

Västerås rådhus den 16 mars 1939.

På magistratens vägnar:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

|Åke Martenius.

Till Västerås stad.

Såsom vapen för staden Västerås har sedan länge tillbaka använts en bild, som återfinnes i stadens äldsta kända sigill. Denna har ansetts vara initialen till stadens namn i dess latinska form Aros, d. v. s. bokstaven A. Att använda en bokstav som vapenbild är heraldiskt olämpligt. Vad föreliggande bild beträffar, skulle densamma, under förutsättning att den endast är en bokstav A, icke kunna i vapnet fastlåsas under den form, som den i stadens medeltida sigill haft och vilken blivit för staden i viss mån säregen. Enligt en av heraldikens grundregler fastställes nämligen en vapenbild aldrig i form, endast i sak; formen skall kunna växla med olika konststilar, lämpas efter platsen där vapnet är anbringat etc. Men enligt vad som framgår av närslutna uppsats, torde bil-

N:o 97. *Ang. fastställande av Västerås stads vapen.*

den i sin från stadens äldsta sigill kända form utgöra en som Maria-tecken betraktad figur, vilken oförändrat bibehållit sin medeltida typ ända in i nyare tid icke endast i Västerås sigill utan även i exempelvis allmogesmycken. Figuren får därföre icke betraktas som bokstav utan som ett säreget tecken, närmast jämförbart med exempelvis koppar- eller järnmärkena, vilka även på liknande sätt som denna figur lämnas oberörda av växlande stilarter.

Vad den i äldre Västerås-sigill förekommande rosen beträffar, torde, enligt vad som ävenledes framgår av närslutna uppsats, denna höra intimt samman med stadens Maria-tecken samt dessutom i förening med detta bilda en heraldisk framställning, som bestämt skiljer Västerås-vapnet från det snarlika Åbo stads vapen, vilket utgöres av samma Maria-tecken, åtföljt av fyra liljor. De i samband med rosen förekommande bandslingorna äro rent dekorativa företeelser, vilka saklöst kunna uteslutas. Den över Maria-tecknet stundom anbringade kransen är ett senare tids tillägg, vilket icke bör medtagas i stadens vapen.

På grund av ovanstående föreslår ämbetet, att Västerås stad i sitt vapen upptager det i dess äldsta kända sigill förekommande Maria-tecknet, nedtill åtföljt av en ros (såsom ämbetet sedermera kommer att utforma det hela).

Stockholm den 4 mars 1939.

H. FLEETWOOD.

/W. H. Kleberg.

N:o 98.

Beredningsutskottets och lönenämndens förberedande utlåtanden ang. besvär över stadsfullmäktiges beslut rörande kommunala tilläggspensioner åt folkskolans lärarepersonal.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan folkskollärarna J. T. Næslund och M. Vallander samt småskollärarinnorna Olga Norling, Elin Svensson och Anna von Essen hos länsstyrelsen överklagat stadsfullmäktiges beslut den 30 sistlidne mars att avslå folkskolestyrelsens framställning om beviljande av personlig pensionsfyllnad åt klagandena, samt stadsfullmäktige beretts tillfälle att avgiva yttrande över besvären, hava desamma för förberedande utlåtande överlämnats till lönenämnden och beredningsutskottet.

Lönenämnden har sedermera uti ett den 18 april 1939 avgivet yttrande hemställt, att stadsfullmäktige ville på tidigare av lönenämnden anförda skäl vidhålla sitt i ärendet fattade beslut.

N:o 98.
Ang. besvär över stadsfullmäktiges beslut rörande kommunala tilläggspensioner åt folkskolans lärarepersonal.

Beredningsutskottet har underkastat ärendet en noggrann granskning och kan för sin del icke finna, att klagandena anfört skäl, som kunna föranleda ändring i stadsfullmäktiges beslut, på grund varav beredningsutskottet icke kan tillstyrka bifall till besvären. Utskottet hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att, med åberopande av den i ärendet tidigare verkställda utredningen hemställa att besvären måtte lämnas utan avseende.

Emot detta beslut hava herrar Leontein och Trangius samt fru Berg, vilka vid ärendets avgörande inom beredningsutskottet röstat för bifall till besvären, anfört sin reservation.

Västerås den 10 maj 1939.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 30 nästlidne mars hava stadsfullmäktige till lönenämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtande överlämnat de besvär, som anförts av folkskollärarna J. T. Næslund och M. Vallander samt småskollärarinnorna Olga Norling, Elin Svensson och Anna von Essen över stadsfullmäktiges beslut den 23 februari 1939 att avslå folkskolestyrelsens framställning om beviljande av personlig pensionsfyllnad åt klagandena.

Lönenämnden, som förehaft ifrågavarande ärende till behandling, får meddela, att nämnden uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 3 februari 1939 utförligt motiverat de skäl, som föranlett nämnden föreslå, att någon personlig pensionsfyllnad till klagandena icke borde utgå. Lönenämnden anser sig därför kunna inskränka sig till att hänvisa till vad sålunda anförts och vidhåller sin tidigare uttalade uppfattning, att någon skyldighet för staden att erlägga personlig pensionsfyllnad till lärare vid folkskolan icke föreligger.

Lönenämnden får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att, med åberopande av vad lönenämnden här ovan och tidigare anfört, vidhålla sitt i ärendet fattade beslut.

Västerås den 18 april 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

Thjelvar Hedberg.

N:o 98.

Ang. besvär över stadsfullmäktiges beslut rörande kommunala tilläggspensioner åt folkskolans lärarepersonal.

Till Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Undertecknade J. T. Næslund, M. Wallander, Olga Norling, Elin Svensson och Anna von Essen få härmed vördsamt anföra besvär över stadsfullmäktiges i Västerås beslut den 23 februari 1939, § 52, varigenom stadsfullmäktige med bifall till ett av stadens lönenämnd avgivet förslag och med avslående av utav folkskolestyrelsen i staden gjorda framställningar indragit vissa hittills utgående kommunala tilläggspensioner, och få vi vördsamt yrka, att länsstyrelsen ville med ändring av överklagade beslutet bifalla vår i saken förda talan, i enlighet med vad nedan närmare angives. Stadsfullmäktiges beslut är justerat och offentligt uppläst den 27 februari 1939. Beslutet bilägges i å tjänstens vägnar bestyrkt avskrift. (Bil. 1.)

Beslutet grundar sig som sagt på en av lönenämnden den 3 februari 1939 avgiven skrivelse till stadsfullmäktige i Västerås, intagen i stadsfullmäktiges i Västerås handlingar den 23 februari 1939 under n:o 39. I handlingarna äro under samma nummer även intagna folkskolestyrelsens framställningar om personlig pensionsfyllnad åt undertecknade, samt en i samband härmed uppgjord tablå över pensioner vid folk- och småskolor. Av nämnda handlingar, vilka här bifogas (Bil. 2), synes framgå, att undertecknad Næslund enligt folkskolestyrelsens uppfattning bör komma i åtnjutande av en personlig pensionsfyllnad med kronor 384: 16 per år att utgå från och med den 1/7 1938, att undertecknad Wallander bör komma i åtnjutande av en pensionsfyllnad av kronor 154: 96 per år att utgå från och med den 1/1 1939 samt att undertecknade Norling, Svensson och von Essen böra beviljas en kommunal tilläggspension av kronor 168: 40 per år att utgå från och med den 1/7 1938 resp. 1/1 1939 för oss båda sistnämnda.

Divergensen mellan lönenämndens och folkskolestyrelsens uppfattning har sin grund däri, att lönenämnden icke ansett staden bunden av de genom ett stadens beslut den 31 maj 1928, § 94, (se närslutna bilagor, Bil. 3 och 4) fastställda grunderna för kommunala tilläggspensioner åt folkskolans lärarepersonal. Enligt vår och folkskolestyrelsens uppfattning är detta beslut för stadsfullmäktige i Västerås bindande, medan lönenämnden och i anslutning härtill stadsfullmäktige, gjort gällande att detta beslut allenast varit av provisorisk karaktär i avbidan på en blivande statlig löne- och pensionsreglering för folkskollärarkåren. Då nu Kungl. Maj:ts år 1938 fastställda reglemente angående tjänstepension för lärare vid folk- och småskolor m. fl. (Sv. Förf. samling 1938 n:r 423) trätt i kraft, har lönenämnden ansett, att stadens principbeslut 1928 angående kommunala tilläggspensioner borde frånträdas. Detta torde emellertid vara principiellt oriktigt. 1928 års beslut har konsekvent tillämpats ända tills nu, och vi vilja fästa länsstyrelsens uppmärksamhet därpå, att i övergångsbestämmelserna till det nyssnämnda statliga tjänstepensionsreglementet för folkskollärare m. fl. mom. 1 särskilt stadgas, att ifråga om befattningshavare, vilka under tiden den 1 januari till den 30 juni 1938 eller del därav innehaft sådan befattning, som i reglementet avses, må vad i reglementet stadgas icke medföra minskning i befattningshavarens rätt enligt de omedelbart före reglementets utfärdande gällande bestämmelserna att såsom tjänsteår tillgodoräkna sig före den 1 juli 1938 förfluten tid. Indragningen av den kommunala tilläggspensionen står sålunda i direkt strid mot gällande för-

fattningsbestämmelser och måste förty anses såsom en kränkning av vår enskilda rätt.

N:o 98.
Ang. besvär över stadsfullmäktiges beslut rörande kommunala tilläggspensioner åt folkskolans lärarepersonal.

Med anledning härav få vi vördsamt yrka, att länsstyrelsen ville undanröja överklagade beslutet samt för vår del fastställa de grunder för utanordnande av kommunal tilläggspension, för vilka vi i anslutning till folkskolestyrelsen ovan gjort oss till tolk.

Rätt att i saken inkomma med påminnelser förbehålles.

Västerås den 17 mars 1939.

J. T. Næslund. *M. Wallander.* *Olga Norling.*

Elin Svensson. *Anna von Essen.*

Samtliga g:m

Rolf Dillén.
enl. fullm.

N:o 99.

Drätselkammarens skrivelse ang. vissa anslagsförfoganden i samband med 1938 års bokslut.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I samband med framläggande av redogörelsen över Västerås stads räkenskaper för år 1938 får drätselkammaren underställa stadsfullmäktiges godkännande följande åtgärder, som vidtagits vid upprättande av 1938 års bokslut.

1938 års inkomst- och utgiftsräkning utvisar preliminärt ett överskott å 549.722 kronor 70 öre. Av detta överskott har ett belopp å 244.276 kronor 36 öre tagits i anspråk för täckning av här nedan specificerade utgiftsposter, nämligen

N:o 99.

Ang. vissa anslagsförfoganden i samband med 1938 års bokslut.

1) Nedskrivning till 0 av en till 100.000 kronor upptagen fordran å skatterestantier. I 1938 års budget har som inkomst upptagits hela det uttaxerade beloppet efter avdrag av beräknad avkortning. Under budgetåret inflyter emellertid icke hela detta belopp utan vissa belopp restföras och indrivas i större eller mindre utsträckning under det nästpåföljande året. Beloppet av restförda utskylder, som sedermera inflyter, växlar givetvis år från år, men de skatterestantier, som sålunda inflyta, måste anses som en tämligen säker fordran, och i bokslutet har hittills efter försiktig beräkning såsom tillgång plägat upptagas en fordran å 100.000 kronor. Då beloppet emellertid icke låter sig exakt beräkna och de inflytande restförda utskylderna principiellt snarare skulle kunna betecknas som en löpande inkomst än en fordran, har drätselkammaren ansett det vara lämpligt att, då förhållandena så medgiva, avskriva denna till beloppet icke fixerade fordran. I den mån restantierna inflyta komma de i stället att såsom en opåräknad inkomst inverka på 1939 års bokslut.

2) I boksluten hava sedan flera år tillbaka balanserats äldre underskott å anslag av lånemedel, vilka icke blivit täckta. Sammanlagda beloppet av dessa kvarstående underskott efter avdrag av befintliga överskott å lånemedelsanslag uppgå till 94.956 kronor 51 öre. Drätselkammaren har av tillgängligt överskott i 1938 års bokslut täckt dessa nettounderskott, vilka sålunda försvinna.

3) Vidare hava följande överskridanden å äldre anslag av skattemedel täckts genom anlitande av överskottsmedel i 1938 års bokslut, nämligen

Restaurering av Djäknebergsskolan	20.528: 86
Gångbana på Tegnérgatan	8.552: 77
Kulvert i Persbobäcken, Övre Rosenhill	2.764: 85
Garage för motorredskap	1.645: 50
Grundförstärkning av stadshotellet	11.838: 17
Breddning och förbättring av Hållgatan	3.982: 95
Inköp av jordbrukstraktor	6: 75

I samband med stadens teckning av aktier i Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter uppkommo vissa utgifter, som ännu icke blivit föremål för täckning, nämligen *dels* ett belopp om 80.000 kronor för aktieteckning *och dels* kostnader i samband med själva aktieteckningen (stämpelkostnader, registreringsavgifter m. m.) till ett belopp av 22.569 kronor 88 öre. För täckning av dessa utgifter har i 1938 års bokslut tagits i anspråk motsvarande belopp ur Järnvägsmedelsfonden, vilken därefter redovisas med kr. 537.793: 14.

Då skäl numera icke föreligga att redovisa Lundby Magasinsfond under särskild fondbeteckning, har det återstående fondkapitalet, kr. 400: —, i 1938 års bokslut tillförts Reserverade köpeskillingsmedelsfonden.

Slutligen har det bokförda värdet å aktierna i Sala—Gysinge—Gävle Järnvägsaktiebolag med kr. 2:— avskrivits mot kapitalet, då ifrågavarande bolag numera trätt i likvidation.

N:o 99.

Ang. vissa anslagsförfoganden i samband med 1938 års bokslut.

Drätselkammaren får hemställa, att stadsfullmäktige ville godkänna ovan omförmälda åtgärder, som vidtagits i samband med upprättande av 1938 års bokslut.

Västerås den 11 maj 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 100.

Badhusstyrelsens årsberättelse för 1938.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Öved verksamheten och förvaltningen vid stadens badhus under år 1938 får Badhusstyrelsen avgiva följande

BERÄTTELSE.

A. *Varmbadhuset:*

Under badhusets 29:de verksamhetsår har badrörelsen fortgått med 5 dadars uppehåll under juni månad för reparationer av pannor och ledningar. Antalet baddagar har utgjort 299 och antal serverade bad under året utgjorde inalles 89.049. Motsvarande siffror föregående år var för 298 baddagar 88.364 st. bad. Antal serverade bad har således ökat med 685 st.

I förestående antal bad ingå även bad för simundervisningen med 6.537 st.

Specifikation å verksamheten framgår av följande

N:o 100.

Badhusstyrelsens årsberättelse för 1938.

Tabell

med parallellsiffror för år 1937 utvisande antal serverade bad av olika slag vid badanstalten.

Badform	Antal serverade bad: Under år 1937: Herrar	Damer	Summa	Under år 1938: Herrar	Damer	Summa
I kl. karbad	1,218	1,136	2,354	1,143	1,041	2,184
I kl. karbad med massage	129	226	355	106	293	399
I kl. halvbad	5	10	15	6	21	27
II kl. karbad	2,385	2,626	5,011	2,392	2,416	4,808
II kl. karbad med massage	546	452	998	388	357	745
II kl. halvbad	8	6	14	—	10	10
I kl. badstu	2,862	150	3,012	3,429	135	3,564
I kl. badstu med borstning	1,828	40	1,868	2,041	26	2,067
I kl. badstu med massage	46	4	50	28	—	28
Simhall med värmestuga (vinter)	3,904	2,068	5,972	11,127	6,038	17,165
D:o för skolungdom	910	511	1,421	1,479	817	2,296
D:o fredag och lördag	3,417	2,135	5,552	—	—	—
Elektriskt ljusbad	1	—	1	4	2	6
D:o med borstning	2	1	3	3	1	4
D:o med massage	42	16	58	33	6	39
Bågljus med dusch	136	208	344	129	84	213
D:o med halvbad	4	4	8	3	6	9
D:o med karbad	7	9	16	6	6	12
Kolsyrebad	30	—	30	4	—	4
Billighetsbadstu	27,348	7,227	34,575	28,384	7,250	35,634
D:o för arbetslösa	56	—	56	—	—	—
Simhall med värmestuga och solbad	9,611	5,000	14,611	4,947	3,001	7,948
Simsällskapet	921	100	1,021	858	85	943
Elementarskolan	2,087	1,173	3,260	2,112	1,064	3,176
Folkskolan	504	332	836	697	534	1,231
Summa bad	58,007	23,434	81,441	59,319	23,193	82,512
Bad för simundervisning	3,811	3,112	6,923	3,604	2,933	6,537
Summa bad	61,818	26,546	88,364	62,923	26,126	89,049
Hundbad			30			25

Beräknad inkomststat för år 1938 jämte verkliga inkomster.

Mot beräknad inkomst kr. 68.000: —
har influtit i badavgifter och diverse andra poster „ 67.534: 75
således kronor 465: 25 under den beräknade inkomsten.

Beräknad utgiftsstat för år 1938 jämte verkliga utgifter.

N:o 100. *Badhusstyrelsens årsberättelse för 1938.*

	1938 års utgiftsstat	Verkliga utgifter
Tredje årets amortering å tillbyggnad av badhuset	5,000: —	5,000: —
Löner och arvoden	29,341: —	28,711: 95
Pensioner och understöd	3,528: —	3,528: —
Bränsle	12,000: —	14,280: 26
Elektrisk belysning och kraftström	1,600: —	1,495: 46
Anskaffning och underhåll av inventarier	800: —	736: 19
Anskaffning och underhåll av linne	2,000: —	2,006: 65
Underhåll av fastigheten	4,000: —	4,494: 44
Underhåll av pannor och ledningar	2,500: —	7,979: 12
Tvätt, extra hjälp	400: —	490: 27
Renhållning och städning	150: —	130: 78
Skriv- och trycksaker	600: —	680: 63
Telefon och samtal	240: —	188: 50
Läkarearvode och sjukvård	200: —	36: 68
Brandförsäkringspremier	160: —	155: 53
Olycksfallsförsäkringspremier	160: —	129: 91
Förbrukningsartiklar	4,500: —	4,269: 27
Utskylder	500: —	421: 25
Oförutsedda utgifter	321: —	93: 05
Tillkommer ytterligare kostnader för tillbyggnaden	—	969: 05
Kronor	68,000: —	75,796: 99

Enligt vad som framgår av förestående redogörelse har den i staten beräknade kostnaden för bränsle överskridits med något över 2.000 kronor, vilket beror dels av ökade kolpriser och dels av badhusets tillbyggnad av simhallens värmestugor med därav följande ökat värme- och varmvattenbehov.

Till följd av samma tillbyggnad och det ökade behovet av varmvatten såg sig styrelsen nödsakat anskaffa två nya varmvattenberedare. Kostnaden för desamma, omkring 6.400 kronor, har belastat anslaget till underhåll av pannor och ledningar, i följd varav detta avsevärt överskridits.

Under redogörelseåret ytterligare tillkommande mindre kostnader sammanhängande med meromnämnda tillbyggnad omkring 1.000 kronor har påförts byggnadens underhållskostnad.

Därest här omnämnda särskilda utgifter ej förekommit, skulle inkomsterna hava i det närmaste varit tillräckliga för att bestrida de löpande årskostnaderna, frånsett ränta och amortering å det ursprungliga byggnadskapitalet.

N:o 100.
Badhusstyrelsens årsberättelse för 1938.

B. *Kallbadhuset.*

Badhuset öppnades den 20 juni och stängdes den 20 augusti. Antalet baddagar har utgjort 62.

De badandes antal har varit:

Betalande	1.511	
Fribad för ungdom	1.347	
Summa	2.858	personer

Badhuset har således i medeltal varit besökt av 46 personer dagligen.

Beräknad inkomst- och utgiftsstat för år 1938 jämte verkliga inkomster och utgifter:

Inkomster:

	Beräknade	Verkliga
Badavgifter	500: —	271: 65
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	50: —	—
Kronor	550: —	271: 65

Utgifter:

	Beräknade	Verkliga
Avlöningar	1,000: —	515: —
Annonser och trycksaker	50: —	13: 50
Isväckning och diverse arbeten	3,500: —	3,241: 59
Brandförsäkringspremier	60: —	61: 03
Oförutsedda utgifter	40: —	39: 23
Kronor	4,650: —	3,870: 35

Beträffande kallbadhuset ingår i utgiftsposten för isväckning och diverse arbeten även merkostnaden omkring 500 kronor för framdragning av vattenledning till kallbadhuset, till vilket arbete stadsfullmäktige den 18 juni 1937 beviljat ett förslagsanslag å kronor 2.000: — Detta arbete drog en kostnad av kronor 2.504: 07.

Västerås den 12 maj 1939.

På badhusstyrelsens vägnar:

THEOFIL ÖBERG.

/B. Falk.

Västerås 1939, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1939 Den 21 juni IX

N:o 101.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Redogörelse

över Västerås stads räkenskaper för år 1938.

Huvudräkning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början:		
Enligt föregående års balansräkning		40.307.486: 18
Inkomster under året:		
Drätselkammaren, enligt redogörelse	9.640.779: 04	
Köttbesiktningsbyrån	14.508: 15	
Hamnar	416.911: 67	10.072.198: 86
Värdeökningar under året:		
Drätselkammaren	1.034.584: 70	
Fattigvård	46.976: 67	
Folkskola	38.311: 68	
Lärlings- och yrkesskolor	7.232: 16	
Hamnar	202.078: 15	
Tekniska verken	91.551: 57	
Kapitalavbetalningar å lån	680.460: 74	2.101.195: 67
Utgifter utöver inkomster i årets stat:		
Köttbesiktningsbyrån	4.609: 44	
Hamnar	20.310: 47	24.919: 91
Skulder vid årets slut:		
Fasta skulder: Lån	17.458.509: 94	
Rörelseskulder	474.661: 55	

N:o 101. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.*

Reserverade medel		3.142.603: 51	
Reserverade överskott av skattemedel		646.172: 85	
„ „ „ fondmedel		55.231: 05	
„ inkomstmedel		396.884: 40	
Fondmedel		2.444.591: 20	24.618.654: 50
Kronor			77.124.455: 12
KREDIT.			
Skulder vid årets början:			
Enligt föregående års balansräkning			31.789.934: 07
Utgifter under året:			
Drätselkammaren, enligt redogörelse		9.335.332: 70	
Köttbesiktningsbyrån		19.117: 59	
Hamnar		437.222: 14	9.791.672: 43
Värdeminskningar under året:			
Drätselkammaren		597.166: 74	
Fattigvården		29.697: 46	
Folkskolor		34.295: 23	
Kyrkokassan		4.000: —	
Malma grustag		3.855: —	
Lärlings- och yrkesskolor		4.949: 26	
Tekniska verken		1.732.115: 78	
Hamnar		276.304: 72	
Ogulden köpeskilling för Björnön		180.000: —	
Aktier i Sala—Gysinge—Gävle järnvägs A.-B.		2: —	
Diverse personer		20.934: 06	2.883.320: 25
Inkomster utöver utgifter i årets stat:			
Överskott i årets stat			305.446: 34
Tillgångar vid årets slut:			
Fasta tillgångar			
Fastigheter	19.402.020: 88		
Inventarier	931.290: 91		
Investeringar: aktier och fordringar	4.860.625: 68	25.193.937: 47	
Rörelsetillgångar:			
Kassamedel, kontant	18.620: 50		
„ , bankräkningar	1.139.732: 75		
Diverse fordringar	1.935.746: 16		
Lager och förråd	457.328: 26	3.551.427: 67	
Förskotterade medel		3.608.716: 89	32.354.082: 03
Kronor			77.124.455: 12

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Inkomster.

Behållning i 1936 års stat			237.552: 82

Räntor och aktier:

Obligations- och amorteringslån		379.337: 37	
Andra lån och skulder		116.325: 80	
Aktier		19.950: —	
Utdelning å fordran i Sala—Gysinge—Gävle järnvägs A.-Bol.		894: 95	516.508: 12

Kapitalavbetalningar:

Obligations- och amorteringslån		366.916: 38	
Andra amorteringslån		24.789: 06	391.705: 44

Fattigvården:

Enligt Fattigvårdens räkenskaper:			
Yttre fattigvården		135.447: 09	
Ålderdomshemmet		157.328: 47	292.775: 56

Barnavårdsnämnden:

Enligt Barnavårdsnämndens räkenskaper			31.082: 37

Folkskolan:

Statsbidrag		574.070: 16	
Anslag från Vahlbeckska fonden		2.000: —	
Arrendemedel		37: —	
Hyresmedel		6.497: 50	
Diverse inkomster:			
Slöjdmaterial för flickor	1.683: 01		
Skomakerislöjden	1.003: 95		
Försäljning av varm mjölk	238: 55		
Skolköken	7: 09		
Terminsavgifter	472: 50		
Olycksfallsersättning	324: 50		
Övriga diverse inkomster	556: 12	4.285: 72	586.890: 38

Fortsättningsskolan:

Statsbidrag		7.917: 50	
Diverse inkomster		3: 43	7.920: 93

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Högre folkskolan:

Statsbidrag	17.628: 39

Andra undervisnings- och bildningsanstalter:

Tekniska skolan:

Statsbidrag till:			
Avlöning åt rektor och lärare	24.035: 30		
Inköp av stadigvarande undervisningsmaterial	2.121: 02		
Underhåll och förbrukning av undervisningsmaterial	1.761: 28		
Bibliotek	320: —	28.237: 60	
Bidrag av Landstinget		4.000: —	
Av föreningar eller enskilda anvisade eller påräknade understöd		1.000: —	
Avkastning av donationer och fonder		3.185: 55	
Lärjungeavgifter		11.043: 27	
Säljbar produktion		11.707: 25	
Avgifter för telefonsamtal		201: 35	
Hyra för utlånade stolar		9: 25	
Andel i kostnader för bränsle m. m.		3.089: 56	62.473: 83

Hälso- och sjukvård:

Statsbidrag åt sundhetsinspektören	750: —	
Betalda utryckningar med ambulansautomobilen	1.414: 50	
Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	948: 35	
Protokollslösen	692: —	
Försåld äldre bil	162: —	
Lön till läkaren för könspolikliniken	1.250: —	5.216: 85

Gator, vägar, planteringar o. d.:

Gatuläggningen:

Årligt bidrag av A.-Bol. Yngve Swenson		300: —	
Automobilskattemedel		120.000: —	
Avgifter för torgplatser		4.148: 50	
D:o för omnibustrafiken		4.000: —	
Försäljningsmedel		80: 95	
Överskott å anslag till arbeten å Gustafsgatan:			
Reserverade medel från år 1937	8.300: —		
Årets utgifter	6.172: 51	2.127: 49	130.656: 94

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Vägar:

Av ordinarie automobilskattemedel:			
Till allmänna vägar	50.397: 85		
Övriga trafikleder utom stadsplanen	25.000: —		
Bidrag för utförda arbeten	4.259: 65	79.657: 50	

Planteringar:

Ersättning från Kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna och planteringarna vid Domkyrkan	5.000: —		
För vård av Slottsparken	1.000: —		
Försäljningsmedel och dekorationer	4.184: 87		
Ved och diverse	1.457: 41		
För vård av parken vid Asea	500: —		
D:o Mekaniska verkstaden	50: —	12.192: 28	

Gatubelysning:

För belysning å hamnen		840: —	

Gaturenhållning:

Avgift från skolkassan för renhållning av gatorna vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna	1.000: —		
Avgift från hamnen för renhållning vid hamnområdet	1.800: —		
Från Landstinget för renhållning vid Epidemisjukhuset	141: 58	2.941: 58	226.288: 30

Avloppsledningar:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse		101.249: 17

Renhållningsverk:

Försäljning av:		
Stallströ och sopor	1.837: 23	
Torvmullspudrett	3.007: 60	
Torvmull	233: 64	
Hämtningsavgifter	50.241: 25	
Försäljning av kärl	14.079: —	
Transport av svinmat till Malma	1.500: —	
Uppsamling av svinmat i staden	8.737: 24	
Diverse	838: 15	80.474: 11

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Svingård:

Försäljning av fläsk	39.864: 57

Vattenledningsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	350.474: 24

Gasverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	660.995: 47

Elektricitetsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	1.134.977: 27

Andra kommunens affärsföretag:

Kallbadhus:			
Badavgifter		271: 65	
Varmbadhus:			
Badavgifter	63.463: 67		
Ersättning för simundervisningsbad	4.050: —		
För lån av handdukar m. m.	21: 08	67.534: 75	
Båttrafik:			
Persontrafik	20.292: 45		
Godstrafik	108: 25		
Diverse	109: 44	20.510: 14	
Grustag:			
Försäljning av grus		51.747: 87	140.064: 41

Brandväsen:

För utförda arbeten i verkstäderna:			
Smidesverkstaden	3.230: 03		
Snickareverkstaden	1.511: 46		
Skräddareverkstaden	31: 50		
Skomakeriverkstaden	336: 90	5.109: 89	
Ersättning för skötsel av:			
Landstingets ambulansautomobil		3.000: —	
Hälsovårdsnämndens d:o		3.000: —	
Ersättning för tillsyn av enskildas brandskåp		210: —	
Hyror		6.450: 51	
Ersättning av Riksförsäkringsanstalten		359: 50	
Diverse inkomster		579: 88	18.709: 78

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Fastighetsförvaltningen:

Egendomar inom stadsplan:

Stadshotellet	81.504: 42	
Sundinska huset	13.275: 50	
Tullhuset	412: 50	
Paviljongen i Stadsparken	15.680: —	
Gårds- och tomtfastigheter	146.295: 88	
Hamnmagasinen	20.384: 01	
Hamnplan	21.525: 55	
Hamnpaviljongen	3.500: —	
Kabinett	1.727: 55	
Omnibustrafikstation	3.280: —	
Hyra för lokaler åt polisen i St. Vestmannia	1.175: —	
Diverse inkomster	539: 40	309.299: 81

Lantegendomar under eget bruk:

Diverse jordbruksprodukter	120.799: 54	
Ladugården	14.241: 90	
Körningar och andra utförda arbeten	19.573: 87	
Trädgården vid Malma	800: —	
Hyror	3.091: 50	
Hyra för potatislotter	205: 70	
Försålda djur	18.978: 01	
Diverse	2.296: 20	179.986: 72

Jordar och andra fastigheter:

Egendomen Carlsberg		250: —	
„ Emaus		2.950: —	
„ Bjärby		2.400: —	
Hästholmarna:			
Hyra för serveringspaviljong å:			
Elba	6.850: —		
Östra holmen	2.000: —	8.850: —	
Arrende för:			
Östra utmarken		11.275: —	
Västra utmarken		4.615: —	
Viksäng		386: —	
Diverse arrenden		2.683: 24	
Arrende för fiskvatten		230: —	
Hyresmedel		29.611: 90	
Inkomster från kreaturstorget		370: —	
Arrende för tomter å Björnön		4.005: —	67.626: 14

N:o 101.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Skogar:

Årets skogsavverkning	16.353: 36	573.266: 03

Magistrat och rådhusrätt:

Försålda ordningsstadgar	4: 50	
Telefonavgifter	94: 45	98: 95

Kronouppbörds- och exekutionsväsen:

Debetsedelslösen och provision å debiterade landstingsmedel	15.642: 57	
Sportler från stadsfogdetjänsten	5.540: 04	
Trycksaker	4: 10	
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten	15: —	21.201: 71

Polisväsen och fångvård:

Ersättning av statsverket för avlöning m. m. till statspolisen under år 1938	43.085: 75	
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten	952: 57	
D:o för uniformskläder	160: —	
Diverse inkomster	306: 50	44.504: 82

Allmän pensionsförsäkring:

Influtna grundavgifter	1.089: 75	
Återbetalt arvode	612: 50	1.702: 25

Övriga förvaltningskostnader:

Stadsfullmäktige och Drätselkammaren:

Inbetalda revisionsarvoden	6.623: 77	
Ersättning av Riksförsäkringsanstalten	134: 50	
d:o från Skandinaviska Kreatursförsäkringsbolaget för 2 st. hästar	1.036: —	
Diverse inkomster	1.138: 38	8.932: 65

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Byggnadsnämnd:

Avgifter för förrättningar	22.264: 31	

Automobiler:

Inkomst av körningar	25.905: —	57.101: 96

Anslag och bidrag till diverse ändamål:

Statsbidrag till taxeringsnämndens arbeten	1.500: —	
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten	2.091: 81	3.591: 81

Allmänna bidrag av staten:

Källarfrihetsmedel	349: 89

Diverse inkomster:

Bötesmedel		664: —
Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.		4.000: —
Hyra för maskiner, försäljning av stadgar m. m.		7: 75
Vågavgifter från Köttbesiktningsbyrån	1.387: 70	
varifrån avgår arvode för skötsel av vågen	322: 55	1.065: 15
Överskott av förrådsrörelsen		2.372: 04

Skatter och liknande avgifter:

Hundskatt	14.050: —	
Bevillningsavgifter från offentliga föreställningar	870: 05	
Skogsaccis	432: 35	
Statsbidrag för restituerade utskylder till främmande trosbekännare	290: 88	
Kommunalutskylder inklusive progressivskatt och tomtören	3.912.373: 89	
Nöjesskatt	99.983: 50	4.028.000: 67
	Kronor	9.640.779: 04

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Utgifter.

Räntor och lånekostnader:

Obligationslån	117.500: —	
Andra amorteringslån upptagna från:		
pensionsförsäkringsfonden	80.406: 30	
bostadslånefonden	14.419: 90	
reverslån	453.193: 52	
Andra lån och skulder	59.558: 81	
Lånekostnader: provisioner	242: 13	725.320: 66

Kapitalavbetalningar:

Obligationslån	61.000: —	
Andra amorteringslån upptagna från:		
pensionsförsäkringsfonden	60.936: 31	
bostadslånefonden	11.701: 09	
reverslån	546.688: 93	
Andra lån och skulder	134: 41	680.460: 74

Fattigvården:

Enligt Fattigvårdens räkenskaper:		
Yttre fattigvården	321.551: 53	
Ålderdomshemmet	280.910: 49	602.462: 02

Barnavården:

Enligt Barnavårdsnämndens räkenskaper		95.089: 61

Folkskolan:

Underhåll och reparationer av fastigheter	35.755: 60	
Anskaffning och underhåll av inventarier	4.263: 89	
Löner och arvoden	721.710: 78	
Pensioner och understöd	19.563: 34	
Premier för olycksfallsförsäkring	649: 53	
Skolträdgårdarna	9.320: 01	
Fri undervisningsmaterial till skolbarnen	27.269: 37	
Undervisningsmaterial till skolornas förråd	4.059: 42	
Tandkliniken	21.717: 81	

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Trycknings- och annonskostnader	1.351: 40	
Lärare- och lärjungebiblioteken	1.885: 08	
Skolresor	1.500: —	
Skomakerislöjd	1.586: 16	
Vatten, värme och belysning	33.782: 52	
Skolbad	4.825: 04	
Renhållning	10.251: 38	
Sotning	377: 83	
Diverse utgifter	23.051: 39	
Räntor	28.661: 77	
Kapitalavbetalningar	38.311: 68	989.894: —

Fortsättningsskolan:

Lärarearvoden	11.280: —	
Föreståndarearvode	600: —	
Fri undervisningsmaterial	2.096: 12	
Trycknings- och annonskostnader	28: —	
Städning och renhållning	380: 75	
Material till förråden samt diverse utgifter	400: 78	14.785: 65

Högre Folkskolan:

Undervisningsmaterial	978: 36	
Löner och arvoden	25.763: 37	
Pensioner	1.380: —	
Trycknings- och annonskostnader	303: 95	
Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare	1.170: 69	
Bibliotek	700: —	
Skolläkare	150: —	30.446: 37

Allmänt läroverk:

Underhåll av fastigheten inklusive kostnader för seminariet	8.251: 06	
Hyresbidrag åt rektor	2.400: —	
Arvode för simundervisning	394: 15	
Ersättning till varmbadhuset för skolbad	450: —	
Hyra för gymnastiklokal	100: —	11.595: 21

Andra undervisnings- och bildningsanstalter:

Högre Flickskola:

Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering 2.242: 75

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Arvode för simundervisning....	380: 85		
Fyllnadspension åt fröken H. Hwasser	865: —		
Ersättning för skolbad till varmbadhuset	450: —		
Bidrag till nedsättning av terminsavgifter för flickskolans ..lägre klasser	10.194: 05		
Anslag för stensättning	1.635: 87	15.768: 52	
Arbetareinstitut:			
Anslag till föreläsningsverksamhet	3.000: —		
Anslag till bibliotek	17.500: —	20.500: —	
Tekniska skolan:			
Rektorsarvode	3.000: —		
Övriga lärarearvoden	48.957: 87		
Pensioner och understöd	2.847: 50		
Inköp av stadigvarande undervisningsmaterial	4.016: 76		
Underhåll och förbrukning av undervisningsmaterial	3.524: 29		
Bibliotekskostnader	645: 06		
Förbrukning av råvaror	11.061: 58		
Arbetspremier till elever	708: 34		
Andra premier och stipendier..	3.185: 55		
Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning	13.301: 63		
Administrationskostnader	2.778: —		
Övriga utgifter	3.024: 99	97.051: 57	
Elektrotekniska fackskolan:			
Hyresbidrag åt rektor		2.000: —	135.320: 09

Hälso- och sjukvård:

Allmän hälso- och sjukvård:			
Löner och arvoden	40.064: 65		
Pensioner	5.723: —		
Diverse utgifter	23.622: 18	69.409: 83	
Bostadsinspektion:			
Löner och arvoden	3.330: —		
Övriga utgifter	460: 74	3.790: 74	

Polikliniken för könssjuka:

Värme, belysning och städning		600: —		
Lokalhyra		600: —		
Diverse		211: 85		
Löner		1.250: —	2.661: 85	75.862: 42

Gator, vägar, planteringar o. d.:

Gatuläggning:

Kostnader för mindre gatuarbeten och reparation av stensatta gator		66.593: 50	
Särskilda gatuarbeten:			
Anläggning av gatubrunnar		8.839: 81	
Ordnande av Smedjegatan från Stora torget förbi tomten n:o 4 i kvart. Inge	14.696: 77		
varifrån avg. reserv. medel	4.763: 49	9.933: 28	
Ordnande av gång- och körbanor vid kvart. Petra		10.456: 32	
Fortsatt anslag för färdigställande av delar i Tessin-, Brahe-, Wallin-, Linné-, Rudbecks- och Vasagatorna		40.000: —	
Stensättning av Snickaregatan		11.930: 99	
Ordnande av del av Timmermansgatan		4.857: 92	
Ordnande av planteringar i Domkyrkoesplanaden som bilparkering		15.128: 64	
Ordnande av planen vid Tessingatans mynning vid Vasagatan		10.000: —	
Omsättning av sten i Pilgatan mellan Metallverkens spår och Kungsängen	9.706: 63		
varifrån avgår reserv. medel	7.500: —	2.206: 63	
För Oxbackens krön i Bondegatan	11.391: 28		
varifrån avgår reserv. medel	9.429: 60	1.961: 68	
Förbättring av stensättningen i delar av Stora gatan		75.000: —	256.908: 77

N:o 101.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Vägar:

Underhåll av allmänna vägar..		68.386: 18	
D:o av övriga trafikleder utom stadsplanen		22.429: 24	
Kostnad för underhåll av lasarettsvägen enligt överenskommelse med Landstinget..		1.127: —	91.942: 42

Planteringar:

Anskaffning och underhåll av inventarier		2.106: 61	
Löner och arvoden		22.586: 83	
Pensioner		4.956: —	
Skötsel och underhåll		86.484: 23	
Inköp av soffor		1.106: 59	
Nyanläggning i stadsträdgården		5.000: —	
D:o å torget vid Malmabergsgatan		528: 40	122.768: 66

Gatubelysning:

Gasbelysning		10.886: 96	
Elektrisk belysning		65.859: 30	
Anskaffning av lampor		4.400: —	
Anskaffning av gatulyktor	71.760: —		
varifrån avgår reserv. medel	28.230: —	43.530: —	124.676: 26

Gaturenhållning:

Renhållning	35.760: 23		
För sopning å allmänna platser	3.276: —	39.036: 23	635.332: 34

Avloppsledningar:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	215.641: 66

Hamnar:

Djuphamn:

Utgifter utöver inkomster i årets rörelse	20.310: 47

Renhållningsverk:

Anskaffning och underhåll av inventarier	22.421: 76
Löner och arvoden	87.573: 83
Pensioner	13.914: 30

Inköp av torvmull	2.785: 30	
Stallet	3.906: 16	
Övriga utgifter	26.192: 13	156.793: 48

Svingård:

Kraftfoder	14.441: 03	
Inköp av grisar	2.201: —	
Avlöningar	3.327: 15	
Transport av svinmat och övriga körningar	2.729: 50	
Ved, lyse, reparationer och diverse	2.428: 65	
Hyra för rastgårdar m. m.	1.000: —	
För uppsamling av svinmat i staden	8.737: 24	
Hyra för svingårdsanläggningen, motsvarande 5 % ränta å anläggningskostnaden	5.000: —	39.864: 57

Vattenledningsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	277.254: 68

Gasverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	614.780: 99

Elektricitetsverk:

Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse	800.320: 02

Andra kommunens affärsföretag:

Kallbadhus:

Löner och arvoden	515: —	
Övriga utgifter	1.355: 35	1.870: 35

Varmbadhus:

Amortering å kostnad för tillbyggnad av varmbadhuset enligt Stfs. beslut 31/10 1935, 3:dje året	5.000: —
Löner och arvoden	28.711: 95
Pensioner och understöd	3.528: —
Bränsle	14.280: 26
Elektrisk belysning och kraftström	1.495: 46
Anskaffning och underhåll av inventarier	736: 19
Anskaffning och underhåll av linne	2.006: 65

N:o 101.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Underhåll av:				
fastigheten		4.494: 44		
av pannor och ledningar		7.979: 12		
Övriga utgifter		7.564: 92	75.796: 99	
Båttrafik:				
Underhåll och reparationer		2.721: 91		
Löner och arvoden		14.867: 06		
Anskaffning och underhåll av inventarier		107: 46		
Driftkostnader:				
Smörjoljor, fotogen och trassel	645: 37			
Bränsle	3.448: 92	4.094: 29		
Övriga utgifter		2.043: 69	23.834: 41	
Grustag:				
Underhåll av väg till grustaget		1.863: 91		
Egentliga driftkostnader		43.613: 93		
Ränta		1.915: 03		
Kapitalavbetalning		3.855: —		
Avgäld för grustäkt		500: —	51.747: 87	153.249: 62

Brandväsen:

Nyanskaffningar	3.086: —	
Löner och arvoden	98.499: 76	
Pensioner	13.846: 48	
Belysnings- och kraftström	1.656: 11	
Uppvärmning	2.087: 68	
Diverse utgifter	22.433: 82	
Verkstäderna	3.394: 96	145.004: 81

Fastighetsförvaltning:

Egendomar inom stadsplanen:

Rådhuset	2.463: 95
Polis- och brandstation	6.675: 35
Stadshotellet	41.342: 16
Sundinska huset	20.860: 45
Tullhuset	923: 91
Paviljongen i Stadsparken	6.509: 23
Gårds- och tomtfastigheter	99.593: 42
Hamnmagasinen	3.909: 57
Hamnplanen o. materialgården	7.954: 13
Hamnpaviljongen	583: 57
Kabinettet	2.356: 68

N:o 101. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.*

Omnibustrafikstationen	2.180: 43			
Diverse utgifter	7.832: 18	203.185: 03		

Lantegendomar under eget bruk:

Anskaffning av inventarier	1.687: 88		
Arrenden	10.437: —		
Löner och arvoden	66.587: 50		
Produkter av egen skörd	18.379: 04		
Underhåll och reparationer	9.523: 28		
Övriga utgifter	32.878: 85		
Svingården vid Nordanby	9.653: 68	149.147: 23	

Jordar och andra fastigheter:

Egendomarna Carlsberg och Stensborg	2.058: 35		
Egendomen Emaus	1.822: 15		
Hästholmarna	9.908: 61		
Björnön, avlöningar m. m.	5.596: 96		
Diverse jordägor	6.854: 89		
Underhållsarbeten vid Bjärby	3.169: 09		
Övriga utgifter	17.937: 19	47.347: 24	

Skogar:

Löner och arvoden	872: 12		
Pensioner	2.470: 80		
Övriga utgifter	5.112: 25	8.455: 17	408.134: 67

Magistrat och rådhusrätt:

Anskaffning och underhåll av inventarier	718: 08	
Löner och arvoden	55.563: 51	
Pensioner	2.556: —	
Renhållning	1.791: 64	
Belysning	490: 85	
Uppvärmning	1.165: 22	
Trycknings- och annonskostnader	2.686: 75	
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	1.482: 72	
Premier för olycksfallsförsäkring	29: 86	
Telefonavgifter	1.333: 40	
Oförutsedda utgifter	215: 03	68.033: 06

Kronouppbörds- och exekutionsväsen:

Anskaffning och underhåll av inventarier	505: 23	
Löner och arvoden	46.151: 31	
Pensioner	8.033: —	

N:o 101.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Kronouppbördskontoret:				
Hyra	750: —			
Renhållning	750: 31			
Belysning	128: 78			
Uppvärmning	198: 10	1.827: 19		
Stadsfogdekontoret:				
Hyra	1.000: —			
Städning	321: 90			
Belysning	128: 48	1.450: 38		
Exekutorernas tjänsterum:				
Hyra	1.200: —			
Renhållning	447: 42			
Belysning	72: 27			
Uppvärmning	77: 69	1.797: 38		
Övriga utgifter:				
Trycknings- och annonskostnader	1.989: 96			
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	938: 76			
Olycksfallsförsäkringspremie	50: 07			
Läkare- och sjukvård för exekutorer o. ord. skrivbiträden	110: —			
Anslag till exekutorerna för hållande av cyklar	150: —			
Telefonavgifter	749: 40			
Premier för kollektivförsäkring för uppbördsmedel	127: 50			
Kostnad för distribuering av debetsedlar	907: 56			
Oförutsedda utgifter	47: 17	5.070: 42	64.834: 91	

Polisväsen och fångvård:

Anskaffning och underhåll av inventarier		3.113: 30
Löner och arvoden		252.171: 75
Pensioner		29.196: —
Hyra för lokal åt statspolisen		1.800: —
Hyra för garage åt statspolisen		450: —
Städning av tjänstelokalerna		1.940: 72
Belysning		1.362: 79
Uppvärmning		1.585: 27
Övriga utgifter:		
Premier för olycksfallsförsäkring	750: 12	
Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten	1.930: 51	

N:o 101. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.*

Läkarearvode och sjukvård ..	2.191: 30		
Telefonavgifter	2.274: 15		
Fångars vård och förplägnad	78: 12		
Biltransporter	2.116: 20		
Förplägnad åt anhållna	291: 58		
Hyra till fattigv. för bårhus	300: —		
Oförutsedda utgifter	1.891: 10	11.823: 05	303.442: 88

Allmän pensionsförsäkring:

Pensionsnämnden för Västerås:			
Dagtraktamenten för nämndens vice ordförande och ledamöter	356: —		
Arvode åt ordföranden samt bidrag till skrivhjälp	4.356: 50		
För läkareintyg och läkareundersökningar	280: —		
Annonser och kungörelser..	93: —		
Papper, blanketter och kungörelser	1.386: 67	6.472: 17	
Pensionsnämnden för S:t Ilian		89: 50	
Pensionsnämnden för Lundby		69: 50	
Bidrag till pensionstillägg och understöd		57.001: 79	
Bidrag till extra skrivhjälp		200: —	
Inköp av en skrivmaskin		325: —	64.157: 96

Övriga förvaltningskostnader:

Stadsfullmäktige och drätselkammare:

Anskaffning och underhåll av inventarier		2.748: 76
Löner och arvoden		147.825: 69
Pensioner		35.879: 29
Renhållning		2.974: 01
Belysning		650: 62
Uppvärmning		1.620: 84
Övriga utgifter:		
Trycknings- och annonskostnader	12.625: 23	
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	2.945: 87	
Premier för olycksfallsförsäkring ..	84: 92	
Premier för inbrottsförsäkring	203: 75	
Telefonavgifter	2.049: 68	

N:o 101. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.*

Hyra för tjänstelokaler i Rådhusets annex	2.400: —			
Diverse och oförutsedda utgifter	2.057: 11			
Distribution av debetsedlar	686: 56			
Hantlangning	345: 03	23.398: 15		
Stallet		6.121: 33	221.218: 69	
Byggnadsnämnd:				
Anskaffning och underhåll av inventarier		1.157: 18		
Löner och arvoden............		37.402: 88		
Pensioner		7.879: 75		
Övriga utgifter:				
Kostnader för besiktningar	905: 24			
Hantlangning	11.133: 04			
Telefon- och postavgifter	395: —			
Annonskostnader ..	990: 55			
Rit- o. skrivmaterial	3.067: 86			
Lösen av resolutioner	1.656: 65			
Upprättande av triangel- och polygonnät, årets anslag	30.000: —	48.148: 34	94.588: 15	
Automobiler:				
Underhåll och reparationer ...		1.980: 13		
Löner och arvoden		6.560: —		
Driftkostnader		7.216: 97		
Diverse utgifter		1.835: 53		
Amortering å inköpt automobil, 1:sta året		5.500: —	23.092: 63	338.899: 47

Anslag och bidrag till diverse ändamål:

Sociala ändamål:

Arbetsstugan	2.000: —
Barnkrubban	3.500: —
Barnhemmet för flickor	500: —
Natthärbärget	400: —
Västmanlands läns Arbetsförförmedling	3.000: —
Barnhemmet Sparvboet	1.400: —

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Frälsningsarméns slumverksamhet	1.200: —	
Frilufts- och folkkonserter	2.800: —	
Erkända sjukkassor i Västerås	17.686: 50	
Arosgårdens verksamhet	3.000: —	
Nykterhetsnämnden	4.239: 26	
Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet	3.000: —	
Västerås Skollovskolonier	11.000: —	
Västerås Gymnastikförening	1.800: —	
Västmanlands Fornminnesförening	3.000: —	
Västerås Konstförening	2.500: —	
K. F. U. M:s studie- och sociala verksamhet	1.000: —	
Västerås Bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning	1.000: —	63.025: 76
Taxeringsnämnderna:		
Traktamentsersättning	1.860: 05	
Biträde åt ordförandena	700: —	
Lyse och städning av byrålokal	87: 50	
Annonser	157: 50	
Skrivmaterial och diverse	27: 67	
Arvode till taxeringsassistent	6.650: —	
Telefon och skrivmaterial, d:o	949: 24	
Fastighetstaxeringsnämnden	1.414: 98	
Hyra för lokal	2.000: —	13.846: 94
Diverse utgifter:		
Premier för olycksfallsförsäkring av drätselkammarens arbetare	4.899: 07	
Läkare och sjukvård samt sjukavlöning åt stadens arbetare	7.669: 98	
Årsavgift till Svenska stadsförbundet	2.197: —	
Prenumerationsavgift för Svenska stadsförbundets tidskrift	756: —	
Representationskostnader	2.630: 78	
Omkostnader för resor och mindre utredningar	3.327: 10	
Kostnader för utsättning av smörbord	471: 92	
Svenska städernas förhandlingsorganisation	557: 70	
För avskrivning av Masugns A.-Bol:s förlust	1.542: 39	

N:o 101. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.*

Byggnads A.-Bol. Mimer, för garanterad utdelning år 1937	19.454: 28		
Årsavgift till Svenska Brandskyddsföreningen	50: —		
Garagebyggnaden å hamnomr.	27: 15		
Polis och brandstationsbyggnaden	161: 61		
Kostnader f. fastighetstaxering	414: 45		
Hyra för lokal åt luftskyddsnämnden	1.200: —	45.359: 43	
Diverse engångskostnader:			
Grundförstärkning av stadshotellet (3:dje året)	150.000: —		
Reparation i anledning härav	50.000: —		
Restaurering av polis- och brandstationsbyggnaden samt påbörjande av nybyggnad för densamma (3:dje året)	100.000: —		
Restaurering och ombyggnad av läroverket (3:dje året) ..	150.000: —		
Ny paviljong i Stadsparken, del av anslag	125.000: —		
Ny tullhusbyggnad (Stfs beslut den 26/8 1937)	250.000: —		
Ny serveringspaviljong å Djäkneberget	12.000: —		
Anslag till inköp och reparation av ångfärja	35.000: —		
Anslag till bevakningsbyggnad för tullen vid djuphamnen (Stfs. beslut den 26/8 1937)	4.819: 42		
Reparation av vågbrytaren vid Kallbadhuset	23.500: —		
Restaurering av Herrgärdsskolan (Stfs. beslut den 26/9 1937)	109.100: —		
Reparation och nybyggnad av arbetarebostad vid Bjärby (Stfs beslut den 25/11 1937)	22.500: —		
Anläggning av kulvert i Persbobäcken vid Övre Rosenhill (Stfs beslut den 25/11 1937)	36.000: —	1.067.919: 42	1.190.151: 55

Övriga oförutsedda utgifter:

Anslaget till oförutsedda behov har enligt Stadsfullmäktiges beslut disponerats för följande ändamål:

Pensionsunderstöd åt f. städerska E. Eng 600: —

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

För parkeringsplats å Östra Ringvägen	1.050: 21		
varifrån avg. reserverade medel	1.000: —	50: 21	
Anslag till brandkåren enligt Drätselkammarens beslut den 7/4 1938		283: 20	
Anslag till luftskyddsnämnden		5.872: 07	
Anslag till världsutställningen i New-York		250: —	
Inköp av räknemaskin till stadsfogdekontoret		500: —	
Kostnader för 1938 års nationalinsamling		662: 50	
Inrättande av ett kylrum i Ålderdomshemmets ekonomiavdelning		4.585: 46	
Anslag till husmödrarnas semesterhem å Almö-Lindö		70: 54	
Kostnader för badplatser vid Hammarby sjöhage		922: 75	
Arvoden för kommunala uppdrag enligt Stadsfm:s beslut i febr. 1938		1.370: —	
Kostnader för gatuskyltar		150: 99	
Kostnader för en ljuskopieringsapparat		2.500: —	
Anslag till Centralförbundet för nykterhetsundervisning		250: —	
Anslag till Västerås förening mot tuberkulos för sommarhemsbyggnad		15.000: —	
Löneförbättring för en del av stadens befattningshavare		20.199: 34	
Understöd åt Västerås Simsällskap till förbättring av simbad i Svartån		520: —	
Anslag till ny värmepanna för växthusen i stadsträdgården vid Myggbo		3.557: 78	
Kostnader för 1938 års trafikräkning		761: 61	
Anslag till mjölkpropaganda		300: —	
Anslag till ritkontor å vinden på Rådhuset		9.600: —	
Anslag till råttutrotning		1.000: —	69.006: 45

Skatter och liknande avgifter:

Avsättning av nöjesskattemedel till byggnad för kulturella ändamål	25.000: —	
Avsättning av skattemedel till allmän fond, skatteutjämningsfond	200.000: —	225.000: —
Restitution av hundskatt		25: —
D:o av kommunalutskylder		15.053: 60
D:o av nöjesskatt till:		
Västerås Teater A.-Bol.	10.455: 70	

N:o 101. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.*

Västerås Socialdem. Ungdomsklubb	1.960: 10			
Folkets Park	1.816: 02			
Diverse personer	910: 56			
Västerås Idrottsplatskommitté	6.946: 35	22.088: 73		
Arvode till kontrollanter över nöjesskatteinbetalningen		2.438: 65	264.605: 98	

Utgifter av årets överskott:

Underskott å anslag av lånemedel		94.956: 51		
Underskott å anslag av skattemedel:				
Restaurering av Djäknebergsskolan	20.528: 86			
Gångbana på Tegnérgatan	8.552: 77			
Kulvert i Persbobäcken, Övre Rosenhill	2.764: 85			
Garage för motorredskap	1.645: 50			
Grundförstärkning av stadshotellet	11.838: 17			
Breddning och förbättring av Hållgatan	3.982: 95			
Inköp av jordbrukstraktor	6: 75	49.319: 85	144.276: 36	9.335.332: 70

Överskott i 1938 års stat:

Behållning i 1938 års stat	305.446: 34
Kronor	9.640.779: 04

Köttbesiktningsbyrån:

DEBET.

Utgifter under året:

Löner och arvoden		10.544: 21	
Pensioner		4.461: —	
Diverse utgifter:			
Lokalhyra	3.000: —		
Bränsle	213: 69		
Vatten, lyse och kraft	79: 68		
Städning och renhållning	79: 22		
Telefon	182: —		
Skrivmaterial och tryckningskostnader	133: 66		
Försäkringspremier	19: 26		
Laboratoriekostnad	12: 50		
Skatter	50: 12		
Diverse utgifter	314: 35		
Slaktdjursavgifter	27: 90	4.112: 38	19.117: 59
		Kronor	19.117: 59

N:o 101. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.*

KREDIT.

Ingående Balans Konto:		
Behållning från år 1937		2.255: 92
Inkomster under året:		
Besiktningsavgifter	14.306: 25	
Slaktdjursavgifter	201: 90	14.508: 15
Utgående Balans Konto:		
Brist till år 1939		2.353: 52
	Kronor	19.117: 59

Hamnrörelsens Drift Konto:

DEBET.

Den egentliga hamnen:		
Nyanläggningar:		
1:sta årets amortering å förbättringsarbeten i äldre hamnen 21/6 1934 o. 25/2 1937	18.788: 41	
Ny båtbrygga utanför Lillån	2.857: 33	21.645: 74
Underhåll och reparationer:		
Kajer, dykdalber, båtbryggor, fyrar och sjömärken	16.060: 25	
Anslag för ombyggnad av kajer	22.421: 21	
1938 års amortering å kostnader för muddring i Lillån m. m., 3:dje året	2.630: —	
Grusning i hamnen	54: 20	
Underhåll av hamnskjulen	193: 40	
Underhåll av inventarier	61: 65	
Drift- och underhåll av motorbåten	421: 14	41.841: 85
Löner och arvoden		18.698: 69
Övriga utgifter:		
Hamnkontoret	2.775: 18	
Belysning	3.350: 58	
Renhållning	1.800: —	
Årsavgift till Svenska hamnförbundet	225: —	
Olycksfallsersättning åt F. Svanström	48: —	
Premie för olycksfallsförsäkring och ansvarsförsäkring	1.051: 41	
Brandförsäkringspremier	39: 71	

N:o 101.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Bogserbåten "Thor" för isbrytning	2.000: —			
Diverse	424: 50	11.714: 38		
Ränta å:				
1928 års lån	5.896: 95			
1929 „ „	5.881: 09			
1931 „ „	3.404: 11			
1935 „ „	2.535: 86			
Hamnens balanserade underskott	511: 43	18.229: 44		
Kapitalavbetalningar å:				
1928 års lån	8.604: 43			
1929 „ „	3.036: 91			
1931 „ „	2.816: 84			
1935 „ „	5.440: 97	19.899: 15		
Bogserbåten "Thor":				
Avlöningar och övriga utgifter	20.734: 57			
Resterande del av inköpssumma	1.000: —	21.734: 57		
		153.763: 82		
Hamnmaskiner:				
4:de årets amortering å kostnader för ny kranutrustning vid hamnen enligt Stfs. beslut den 30/8 1934	19.000: —			
Ett års ränta å oguldet belopp för kranutrustning vid hamnen kr. 119.307: 62 à 3 %	3.579: 23			
Löner och arvoden	13.514: 76			
Driftkostnader:				
Strömförbrukning för kranar	3.742: 65			
Underhåll och reparationer	4.663: 81			
Diverse utgifter	162: 13			
Kranverkstaden	32: 48	44.695: 06	198.458: 88	

Djuphamnsrörelsens Drift Konto:

Den egentliga hamnen:		
Underhåll och reparationer	12.210: 69	
Övriga utgifter	10.396: 22	
Ränta å lån	80.818: 93	
Kapitalavbetalning å lån	66.455: 75	169.881: 59

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Hamnmaskiner:				
Underhåll av kranmaskiner	35.897: 18			
Löner och arvoden	19.669: 54			
Strömförbrukning för kranar	10.662: 96			
Diverse	1.470: 77			
Kybelbana	1.181: 22	68.881: 67	238.763: 26	437.222: 14
			Kronor	437.222: 14

Hamnrörelsens Drift Konto:

KREDIT.

Den egentliga hamnen:			
Hamnavgifter för varor av:			
Ångfartyg i regelbunden trafik	34.413: 75		
Andra fartyg	72.212: 24	106.625: 99	
Hamnavgifter för fartyg:			
Ångfartyg	18.010: 92		
Segelfartyg	2.927: 66		
Pråmar	3.609: 10	24.547: 68	
Hyra för:			
Båtplatser		9.027: —	
Upplagsplatser		3.271: 13	
Varuskjul		2.155: —	
Mark för oljemagasin		7.800: —	
Bogserbåten "Thor"		19.570: 82	
Motorbåten		235: 50	
Diverse inkomster		122: 43	
Ersättning för skada å kaj		94: 82	
För provborrning		90: 17	
		173.540: 54	
Hamnmaskiner:			
Kranhyror	24.768: 34		
Markhyra för kran n:r III	150: —	24.918: 34	198.458: 88

Djuphamnsrörelsens Drift Konto:

Den egentliga hamnen:		
Hamnavgifter för varor		40.812: 25
Hamnavgifter för fartyg:		
Ångfartyg	35.238: 30	
Pråmar	2.791: 20	38.029: 50
Hyra för:		
Upplagsplatser	12.477: 71	
Mark för bensinupplag	5.684: —	
Hamnarbetarnas lokal	700: —	18.861: 71
		97.703: 46

N:o 101.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Hamnmaskiner:

Kranhyror	95.463: 74		
Malmtippen	23.060: —		
Diverse inkomster	2.225: 59	120.749: 33	218.452: 79

Utgifters och inkomsters Konto:

Utgifter utöver inkomster i årets redogörelse		20.310: 47
	Kronor	437.222: 14

Balansräkning per den 31 december 1938.

Tillgångar:

Fastigheter:

Under drätselkammarens omedelbara förvaltning	8.678.725: —	
Hamnbyggnad	3.350.000: —	
Fattigvårdens fastigheter	1.220.000: —	
Folkskolans fastigheter	2.398.000: —	
Tekniska verkens fastigheter	3.755.295: 88	19.402.020: 88

Inventarier:

Under drätselkammarens omedelbara förvaltning	510.229: 64	
Hamnens inventarier	182.558: 65	
Fattigvårdens inventarier	76.500: —	
Barnavårdens „	6.085: 25	
Folkskolans „	105.599: 66	
Tekniska skolans „	50.313: 71	
Tekniska verkens „	4: —	931.290: 91

Investeringar:

Aktier:			
Byggnads A.-B. Mimer	799.600: —		
S. W. B.	1.942.160: —		
Västerås Teater A.-B.	2: —		
Aktiebolaget Arbetarebostäder	300.000: —		
Aktiebolaget Västeråsbanans intressenter	1.000.000: —	4.041.762: —	
Reversfordringar mot säkerhet i aktier		80.838: —	
Reversfordringar mot säkerhet i inteckningar		685.025: 68	
Kyrkorådets andel i stadens lån		53.000: —	4.860.625: 68
		Summa kapitaltillgångar	25.193.937: 47

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Rörelsetillgångar:			
Kassamedel, kontant:			
Drätselkammaren	4.322: 96		
Renhållningsverket	9.670: 92		
Fattigvården	1.870: 95		
Tekniska verken	2.755: 67	18.620: 50	
Kassamedel, bankräkningar:			
Drätselkammaren	1.072.428: 28		
Fattigvården	55.861: 20		
Tekniska verken	11.443: 27	1.139.732: 75	
Diverse fordringar:			
Fordringar mot säkerhet i inteckningar	321.632: 43		
Västerås stads Kyrkokassa	47.050: 84		
Aktiebol. Västeråsbanans Intressenter	57.130: 04		
Västerås Trädgårdskoloniförening	3.000: —		
Aktiebolaget Arbetarebostäder	234.237: 61		
Västerås nya idrottsplats	130.276: 85		
Diverse drätselkammarens fordringar	31.042: 11		
Diverse renhållningsverkets fordringar	8.052: 50		
Fordran av statsbidrag, polisväsen	13.685: 75		
Fordran av statsbidrag, folkskolan	90.000: —		
Fordran av Landstinget, gatukostnadsbidrag	1.797: 14		
Fattigvårdens fordringar	66.927: 65		
Barnavårdsnämndens fordringar	41.431: 05		
Tekniska verkens „	750.915: 61		
Inkomst- och utgiftsrester	137.257: 02		
	1.934.436: 60		
Fattigvårdens förvaltade fonder	1.309: 56	1.935.746: 16	
Lager och förråd		457.328: 26	3.551.427: 67
Förskotterade medel.			
Balanserade kostnader för ofullbordade arbeten		2.715.183: 77	
Förskotterade anslag att täckas av skattemedel		72.328: 99	
Förskotterade anslag att täckas av fondmedel		228.345: 04	
Förskotterade anslag att täckas av lånemedel		11.000: —	
Förskotterade anslag att amorteras av skatte- och vinstmedel på flera år		509.874: 69	
Underskott å anslag av skattemedel		57.988: 08	
„ „ „ „ lånemedel		13.996: 32	3.608.716: 89
	Summa	tillgångar Kronor	32.354.082: 03

Skulder och kapital:

Lån.		
Obligationslån	2.289.000: —	
Av drätselkammaren upptagna amorteringslån	13.094.631: 17	

N:o 101.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Av folkskolestyrelsen upptagna amorteringslån	26.667: 76	
Lån hos Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter mot säkerhet i aktier	1.843.160: —	
Lån hos greve K. Lewenhaupt mot säkerhet i inteckningar	180.000: —	
Lån hos Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond mot säkerhet i inteckningar	25.051: 01	17.458.509: 94
Kapitalbehållning		7.735.427: 53
Summa kapitalskulder och kapital:		25.193.937: 47

Rörelseskulder.

Sundinska beklädnadsfonden, tillfälligt lån	5.000: —		
Folkskolans förvaltade fonder, tillfälligt lån	12.600: —		
Ränta och amortering å lån hos Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond	890: —		
I förskott uppburna hyror för år 1939	16.112: 33		
I förskott inbetald renhållningsavgift, Landstinget	185: 61		
Depositioner för lån av ritningar	700: —		
Tekniska verkens skulder	179.508: 16		
Inkomst- och utgiftsrester	249.055: 78	464.051: 88	
Drätselkammarens förvaltade fonder		2.898: 92	
Folkskolans förvaltade fonder		7.710: 75	474.661: 55

Reserverade medel.

Reserverade skatteanslag för pågående arbeten	1.512.503: 51	
Reserverade fondanslag för pågående arbeten	20.600: —	
Reserverade låneanslag för pågående arbeten	1.609.500: —	3.142.603: 51
Reserverade överskott av skattemedel:		
Allmänt överskott i 1937 års stat	329.560: 39	
„ „ i 1938 „ „	305.446: 34	
Anslag för uppförande av ekonomibyggnad vid ålderdomshemmet Karlslund	6.654: 28	
Anslag för ordnande av vidgad del i Stockholmsvägen vid Sommarro	3.300: —	
Anslag för avloppsbrunnar i västra förstaden	1.211: 84	646.172: 85
Reserverade överskott av fondmedel:		
Anslag för järnvägsövergång till nya hamnen		55.231: 05

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Reserverade inkomstmedel:			
Reserverade medel fr. fastigh.-förs 1/10 1937—1/10 1938	149.478: 13		
D:o D:o 1/10 1938—31/12 1938	193.266: 36		
Reserverade medel vid avvecklingen av Stadens andel i Strömsholms våg	25.902: 93		
Reserverade bidrag från Städernas Allmänna Brandstodsbolag	24.666: 69		
Reserverade inkomster för visning av vattentornet	3.570: 29	396.884: 40	
Fondmedel:			
Västerås stads pensionsfond..........	277.467: 93		
Reserverade köpeskillingsmedelsfonden	1.229.442: 08		
Donationsjordsfonden	15.845: —		
Skatteutjämningsfonden	200.000: —		
Järnvägsmedelsfonden	537.793: 14		
Tekniska verkens amorteringsfond....	184.043: 05	2.444.591: 20	6.685.483: 01
Summa skulder och kapital Kronor			32.354.082: 03

Västerås den 9 maj 1939.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

/Oscar Andersson.

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Specifikationer till balansräkning.

Specifikation å förskotterade och reserverade medel den 31/12 1938.

Balanserade kostnader för ofullbordade arbeten:

Kostnader, för vilka täckning helt eller delvis beslutats:		
Rådhuskommitténs utredningskostnader, 1937 års skattestat kr. 15.000: — 1939 „ „ „ 10.000: —		18.722: 39
Gator inom gamla lasarettsområdet, Stf 29/4 —37 kr. 22.900: — av ensk. bidrag		12.774: 11
Bibliotekskommitténs utredningskostnader, 1939 års skattestat kr. 5.000: —		3.410: 05
Oljekaj vid djuphamnen, Stf 28/8 —38 kr. 87.000: — av lånemedel		908: 54
Restaurering av Herrgärdsskolan, 1938 års skattestat kr. 109.000: —		126.519: 74
Ombyggnad av vågbrytaren vid kallbadhuset, 1938 års skattestat kr. 23.500: —		25.882: 69
Nytt pensionärshem, Stf 27/5 —38, 1939 års skattestat kr. 110.000: —		33.850: 54
Köp av fastigheten n:r 1 kv. Heimer Stf 29/9 —38, 1939 års fondstat kr. 54.908: 52		5.000: —
Asfaltbeläggning av Tegnérgatan, Engelbrektsgatan och Munkgatan, Stf 28/8 —38, 1939 års skattestat kr. 70.000: —,		
Tegnérgatan	35.191: 60	
Engelbrektsgatan	24.968: 43	
Munkgatan	4.427: 84	64.587: 87
Restaureringsarbeten i Stadshotellet, 1938 års skattestat kr. 50.000: —, 1939 års skattestat kr. 50.000: —		63.173: 24
Förbättringsarbeten å byggnader vid Bjärby, Stf 24/11 —38, 1939 års skattestat kr. 6.300: —		4.032: 76
Tillbyggnad av brand- och polisstation, reserverat av skattemedel t. o. m. 1938 kr. 300.000: —, 1939 års skattestat kr. 100.000: —		24.086: 99
Restaurering och tillbyggnad av läroverksbyggnaden, Stf 24/11 —38 kr. 1.375.000: —, reserverat av skattemedel t. o. m. 1938 kr. 400.000: — låneanslag enl. 1939 års lånestat „ 1.000.000: —		18.615: 54
Tessin- m. fl. gator, reserverat av skattemedel t. o. m. 1938 kr. 100.000: —		93.120: 06
Omläggning av gångbanorna å Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen, 1937 års skattestat kr. 21.000: —		13.294: 44
Ordnande av planen vid Tessingatans mynning vid Vasagatan m. m. 1938 års skattestat kr. 10.000: —		3.008: 41
Planteringsanläggningar för nya stadsträdgården, 1937 års skattestat kr. 5.000: — 1938 „ „ „ 5.000: —		3.603: 08
Ritkontor å rådhusets vind, Stf. 30/6 —38 1938 års skattestat kr. 9.600: —		6.912: 74

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Inköp av ljuskopieringsapparat, Stf 24/11 —38, 1938 års skattestat kr. 2.500: —		7:71
Torg i västra förstaden, 1934 års skattestat kr. 6.500: —		3.590: 53
Uppsättande av triangel- och polygonnät, Stf 29/4 —37, 1937 års skattestat kr. 47.000: — 1938 „ „ „ 30.000: —		57.846: 69
Ny serveringspaviljong å Djäkneberget, 1938 års skattestat kr. 12.000: —	680: —	
Ökad kranutrustning, djuphamnen, anslag av 1938 års amorteringslån kr. 303.200: —	275.082: 83	
Iordningställande av badplatser, Östra holmen, 1939 års skattestat kr. 65.000: —	55.293: 41	
Vidgning av Köpingsvägen, skall täckas av automobilskattemedel	60.412: 73	974.417: 09
Kostnader, för vilka täckning ej beslutats:		
Nybyggnad av ladugård, Nordanby, Stf 28/3 1935 kr. 4.500: — av tillgängliga medel	4.298: 58	
Kajbyggnad, djuphamnen	452: 28	
Ny sträckning av Köpingsvägen	678: 20	
Ny väg till Hesslö	862: 33	
Ritning för ombyggnad av Stadshotellet	1.000: —	7.291: 39
Tekniska verkens balanserade kostnader		1.733.475: 29
	Kronor	2.715.183: 77

Förskotterade anslag att täckas av skattemedel:

Anslag för inköp av jordbrukstraktor, 1939 års skattestat		6.000: —
Garanterad utdelning till aktieägare i Mimer, 1939 års skattestat		12.698: 91
Breddning och förbättring av Hållgatan, 1939 års skattestat		11.800: —
Inköp av Magirusstegbil, 1939 års skattestat		41.830: 08
	Kronor	72.328: 99

Förskotterade anslag att täckas av fondmedel:

Förskotterade medel för fastighetsutgifter 1/10 —37—1/10 —38		109.844: 94
Förskotterade medel för fastighetsutgifter 1/10 —38—31/12 —38		75.735: 10
		185.580: 04
Fondanslag för Tekniska verken i 1939 års stat		42.765: —
	Kronor	228.345: 04

Förskotterade anslag att täckas av lånemedel:

Reningsanordning för avloppsvätskan från Kvarnbrovreten m. m. Stf 31/3 1937		11.000: —
	Kronor	11.000: —

Förskotterade anslag att amorteras av skatte- och vinstmedel under flera år.

Rälsspår för kranmaskiner, amorteras av hamnens inkomster, ursprungligt belopp 15.152: 05		15.152: 05
Utbyggnad av östra kajen, amorteras av hamnens inkomster; ursprungligt belopp 63.515: 57		42.889: 70

N:o 101. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.*

Kranutrustning för äldre hamnen, Stf 30/8 —34 kr. 190.000: — amorteras med 19.000: — per år; ursprungligt belopp 195.427: 67	100.307: 62
Muddring i Lillån m. m., Stf 25/4 1935 kr. 26.300: — amorteras med 2.630: — per år; ursprungligt belopp 32.099: 30, varav avloppsledningar gäldat 8.700: —	15.509: 30
Anskaffning av skärmar för malmupplagen, malmskopa och bilvåg, Stf 27/1, 30/6, 25/8 1938 kr. 63.085:—, amorteras på 10 år. 1939 års amortering 13.528: 32; ursprungligt belopp 68.776: 53	68.776: 53
Anläggningskostnader vid Malma grustag att gäldas av grustagets inkomster. 1939 års amortering 1.500: —	33.195: 21
Grussorteringsverk vid Malma grustag, amorteras på 10 år med kr. 2.355: — årligen; ursprungligt belopp 23.545: 44	10.825: 44
Omläggning av Tunbyvägen, Stf 29/11 1927 kr. 6.400: — att gäldas av fonderade nöjesskattemedel; ursprungligt belopp kr. 2.452: 81	2.452: 81
Muddringsarbeten i äldre hamnen, amorteras på 10 år; ursprungligt belopp kr. 187.884: 11	169.095: 70
Inköp av förrådsmaskiner, amorteras av förrådets vinst; ursprungligt belopp kr. 41.629: 40	22.960: 61
Tillbyggnad av varmbadhuset, Stf 31/10 1935 kr. 25.000: —, amorteras med kr. 5.000: — per år; ursprungligt belopp kr. 34.059: 72	19.059: 72
Ny lastautomobil, Stf 29/4 1937 kr. 15.350: —, amorteras av inkomster av körningar. 1939 års amortering kr. 6.000: —; ursprungligt belopp kr. 15.150: —	9.650: —
Kronor	509.874: 69

Underskott å anslag av skattemedel.

Underskott i hamnens stat t. o. m. 1938, regleras med taxor	17.047: 69
Restaurering av ålderdomshemmet Karlslund, anslag i 1939 års stat	4.940: 39
Nybyggnad av växthus, Myggbo, anslag i 1939 års stat	19.126: 86
Stadsfilm över Västerås, täckes helt eller delvis av enskilda bidrag	2.240: 27
Underskott i köttbesiktningsbyråns stat, regleras med taxor	2.353: 52
Inköp och reparation av ångfärja, anslag i 1939 års stat	12.279: 35
Kronor	57.988: 08

Underskott å anslag av lånemedel:

Underskott å Tekniska verkens låneanslag 1937	6.198: 72
„ „ „ „ „ 1938	7.797: 60
Kronor	13.996: 32

Reserverade skatteanslag för pågående arbeten.

Tillbyggnad av brand- och polisstationen, reserverat t. o. m. 1938 av skattemedel	300.000: —
Uppförande av nytt tullhus, res. av skattemedel för tillkommande kostnader	3.947: 84
Nybyggnad av paviljong i Stadsparken, res. av skattemedel för tillkommande kostnader	2.965: 45
Restaurering och tillbyggnad av läroverket, res. t. o. m. 1938 av skattemedel	400.000: —

N:o 101. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.*

Tessin- m. fl. gator, res. t. o. m. 1938 av skattemedel		100.000: —
Förbättring av stensättningen i delar av Stora gatan, res. av 1938 års skattemedel		75.000: —
Vägskyltar, res. av skatteanslag 1933		1.958: 84
Stensättning av Nygatan, res. skatteanslag 1937		9.500: —
Omläggning av gångbanorna å Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen, res. skatteanslag 1937		21.000: —
Ordnande av planteringen i Domkyrkoesplanaden för bilparkering, res. för kvarstående arbeten		5.000: —
Ordnande av planen vid Tessingatans mynning i Vasagatan, res. skatteanslag 1938		10.000: —
Planteringsanläggningar för nya stadsträdgården, res. skatteanslag 1937 och 1938		10.000: —
Inköp av nötkreatur, rest av res. skattemedel		5.021: 50
Inköp av kläder för brandkåren, rest av res. skattemedel		357: 93
Ordnande av kälkbackar, rest av res. skattemedel		1.610: 08
Trafikanordningar i hörnet av Kopparbergsvägen och Stora gatan, rest av res. skattemedel		752: 07
Sakkunnigt biträde åt stadsrevisionen, rest av res. skattemedel		1.539: 80
Ritkontor å rådhusets vind, res. skatteanslag 1938		9.600: —
Inköp av ljuskopieringsapparat, res. skatteanslag 1938		2.500: —
Råttutrotning, res. skatteanslag 1938		1.000: —
Torg i västra förstaden, res. skatteanslag 1934		6.500: —
Förbättring av bekvämlighetsinrättningar, res. skatteanslag 1938		5.000: —
Fasta fornlämningar, res. av skattemedel		900: —
Upprättande av triangel- och polygonnät, res. skatteanslag 1937 och 1938		77.000: —
Uppförande av serveringspaviljong på Djäkneberget, res. skatteanslag 1938		12.000: —
Byggnad för kulturella ändamål, res. skatteanslag 1936—1938		75.000: —
Rådhuskommitténs utredningskostnader, res. skatteanslag 1937		15.000: —
Restaurering av Herrgärdsskolan, res. skatteanslag 1938		109.000: —
Ombyggnad av vågbrytaren vid kallbadhuset, res. skatteanslag 1938		23.500: —
Reparation av stadshotellet, res. skatteanslag 1938		50.000: —
Tekniska verkens reserverade anslag:		
Avsättning för reningsverk	125.000: —	
„ „ ommurning av ugnar	50.000: —	
„ „ amortering av elverkets skåpvagn	1.850: —	176.850: —
	Kronor	1.512.503: 51

Reserverade fondanslag för pågående arbeten:

Tekniska verkens reserverade anslag		20.600: —
	Kronor	20.600: —

Reserverade låneanslag för pågående arbeten:

Tekniska verkens reserverade anslag		1.306.300: —
Ökad kranutrustning vid djuphamnen, anslag av 1936 års lån		303.200: —
	Kronor	1.609.500: —

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Specifikation å stadens låneskuld den 31 december 1938.

Lån n:r	Långivare	Lånebelopp	Extra amortering den 31/12 1938 genom inlösen av lån
2	Obligationslån av år 1929	2,289,000: —	
	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)		
3	År 1916	167,782: 57	
4	„ 1917	173,610: 27	
5	„ 1918	250,843: 35	
6	„ 1918	257,469: 67	
7	„ 1920	168,063: 46	
	Kungl. Statskontoret (Bostadslånefonden)		
8	År 1920	88,558: 85	
9	„ 1921	37,269: 55	3,388: 47
10	„ 1925	22,238: 98	
11	„ 1926	29,006: 46	
12	„ 1927	20,947: 53	
13	„ 1928	37,043: 13	10,770: 28
14	„ 1929	30,459: 54	
15	„ 1930	44,546: 58	6,536: 59
16	„ 1931	18,030: 63	
	Svenska Arbetarnas Allmänna Sjuk- och Begravningskassa		
17	År 1937 (År 1926)	150,181: 96	
	Sveriges Allmänna Understödsförening		
18	År 1937 (År 1926)	150,181: 96	
	Städernas Allmänna Brandstodsbolag		
19	År 1926	243,081: 57	
	Kungl. Postsparbanken		
29	År 1931	670,614: 78	
30	„ 1932	566,905: 44	
31	Västmanlands läns Landsting		
	År 1932	214,374: 98	
	Fonder under Drätselkammarens förvaltning		
32	År 1932	857,499: 92	
	Försäkringsaktiebolaget Skandia		
33—38	År 1933	452,364: 90	
	Livförsäkringsbolaget Framtiden		
39	År 1933	90,472: 98	
	Svenska Livförsäkringsbolaget		
40	År 1933	452,364: 82	
	Svenska Personal-Pensionskassan		
41, 42	År 1933	180,945: 96	
	Brand- och Livförsäkrings Aktiebolaget Skåne		
43, 44	År 1933	180,945: 96	
	Kinda Härads Sparbank, Kisa		
45	År 1933	45,236: 49	

N:o 101. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.*

Lån n:r	Långivare	Lånebelopp	Extra amortering den 31/12 1938 genom inlösen av lån
	Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötlands län och stift		
46	År 1933	45,236: 49	
	Stockholms Sjukhem		
47—49	År 1933	149,280: 39	
	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)		
50	År 1934	693,612: 02	
	Städernas Allmänna Brandstodsbolag		
51	År 1934	1,480,508: 68	
52	„ 1935	780,538: 89	
	Kungl. Postsparbanken		
53	År 1935	546,113: 68	
	Wahlbeckska fonden		
54	År 1935	53,694: 59	
	Västerås stads Fattigvårdsstyrelse, Berglundska m. fl. fonder		
55	År 1935	74,575: 83	
	Västerås stads fonder		
56	År 1935	45,342: 11	
	Västmanlands läns Sparbank		
57	År 1935	188,527: 70	
	Kungl. Postsparbanken		
59	År 1936	1,591,405: 60	
	Riksförsäkringsanstalten		
60	År 1938	1,059,705: 50	
	Kopparbergs läns Sparbank		
61	År 1938	309,805: 50	
	Svenska Livförsäkringsbolaget		
62	År 1938	87,984: 88	
	Bollnäs Sparbank		
63	År 1938	15,490: 12	
	Gävle stads Sparbank		
64	År 1938	61,961: 10	
	Kungl. Postsparbanken		
65	År 1938	309,805: 80	
66	Prästerskapets Änke- & Pupillkassa	5,758: 99	
67—68	Västmanlands läns Sparbank	20,908: 77	
	Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter mot säkerhet i aktier	1,843,160: —	
	Greve K. Lewenhaupt mot säkerhet i inteckningar	180,000: —	
	Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond mot säkerhet i inteckningar	25,051: 01	
	Kronor	17,458,509: 94	20,695: 34

Redogörelse

för överskottet i 1938 års skattestat.

	Utgifter:		Inkomster:		Skattestatens	
	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:	Överskott:	Underskott:
Behållning från sist avslutade räkenskapsår ...	—	—	237,552: 82	237,552: 82	—	—
1. A. Räntor m. m.	706,450: 93	725,320: 66	455,397: 49	516,508: 12	42,240: 90	—
1. B. Kapitalavbetalningar å lån	678,969: 82	680,460: 74	386,611: 60	391,700: 44	3,602: 92	—
2. Fattigvård	685,893: —	602,462: 02	234,434: —	292,775: 56	141,772: 54	—
3. Barnavård	103,871: —	95,089: 61	30,800: —	31,082: 37	9,063: 76	—
4. A. Folkskola	956,961: 67	989,894: —	543,607: —	586,890: 38	10,351: 05	—
4. B. Fortsättningsskola	15,050: —	14,785: 65	7,800: —	7,920: 93	385: 28	—
4. C. Högre folkskola	29,484: 50	30,446: 37	16,600: —	17,628: 39	66: 52	—
4. D. Allmänt läroverk	6,680: —	11,595: 21	—	—	—	4,915: 21
4. E. Andra undervisnings- o. bildningsanstalter	134,055: 87	135,320: 09	60,770: —	62,473: 83	439: 61	—
5. Hälso- och sjukvård	90,810: 10	75,862: 42	21,971: 10	5,216: 85	—	1,806: 57
6. Gator, vägar, planteringar o. d.	564,130: —	635,332: 34	203,200: —	226,288: 30	—	48,114: 04
7. Avloppsledningar	237,200: —	215,641: 66	101,300: —	101,249: 17	21,507: 51	—
8. Hamnar	380,605: —	20,310: 47	380,605: —	—	—	20,310: 47
10. Renhållningsverk och svingård	177,934: 79	196,658: 05	96,500: —	120,338: 68	5,115: 42	—
11. Vattenledningsverk	264,900: —	277,254: 68	320,000: —	350,474: 24	18,119: 56	—
12. Gasverk	627,800: —	614,780: 99	681,600: —	660,995: 47	—	7,585: 52
13. Elektricitetsverk	790,030: —	800,320: 02	1,046,000: —	1,134,977: 27	78,687: 25	—
17. Andra kommunens affärsföretag	137,247: 35	153,249: 62	125,147: 35	140,064: 41	—	1,085: 21
18. Brandväsen	139,739: 75	145,004: 81	16,410: —	18,709: 78	—	2,965: 28
20. Fastighetsförvaltning	293,045: 10	408,134: 67	498,050: 69	573,266: 03	—	39,874: 23
21. Magistrat och rådhusrätt	68,616: —	68,033: 06	—	98: 95	681: 89	—
Transport	7,089,474: 88	6,895,957: 14	5,464,357: 05	5,476,216: 99	332,034: 21	126,656: 53

N:o 101. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.*

	Utgifter:		Inkomster:		Skattestatens	
	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:	Överskott:	Underskott:
Transport	7,089,474: 88	6,895,957: 14	5,464,357: 05	5,476,216: 99	332,034: 21	126,656: 53
22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen ...	62,845: —	64,834: 91	17,540: —	21,201: 71	1,671: 80	—
23. Polisväsen och fångvård	288,439: —	303,442: 88	40,525: —	44,504: 82	—	11,024: 06
26. Allmänna pensionsförsäkringen	66,150: —	64,157: 96	—	1,702: 25	3,694: 29	—
27. Övriga förvaltningskostnader	310,906: 75	338,899: 47	37,000: —	57,101: 96	—	7,890: 76
28. Anslag och bidrag till diverse ändamål	1,177,843: 37	1,190,151: 55	2,700: —	3,591: 81	—	11,416: 37
29. Oförutsedda utgifter	130,365: 72	69,006: 45	—	—	61,359: 27	—
30. Allmänna bidrag av staten	—	—	349: 89	349: 89	—	—
31. Diverse inkomser	—	—	7,500: —	8,108: 94	608: 94	—
32. Skatter och liknande avgifter	490,000: —	264,605: 98	4,046,052: 78	4,028,000: 67	207,341: 91	—
Av överskottsmedel i 1938 års stat	—	144,276: 36	—	—	—	144,276: 36
	9,616,024: 72	9,335,332: 70	9,616,024: 72	9,640,779: 04	606,710: 42	301,264: 08
Efter minskade utgifter	—	280,692: 02	—	—	—	—
och ökade inkomster	—	—	24,754: 32	—	—	—
utgör överskottet i årets skattestat	—	—	—	—	—	305,446: 34
Summa kronor	9,616,024: 72	9,616,024: 72	9.640,779: 04	9,640,779: 04	606,710: 42	606,710: 42

N:o 101. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.*

Fonder och donerade medel som stå under Drätselkammarens förvaltning.

	Behållning 1/1 1938	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1938
Sundinska donationsfonden för pauvres honteux m. m.	45,360: 37	2,144: 59	2,250: —	45,254: 96
Sundinska beklädnadsfonden	5,000: —	250: —	250: —	5,000: —
Curry Treffenbergs fond	2,000: —	94: 82	94: 82	2,000: —
Gustaf Wahlbecks gåva	3,012: 30	142: 25	138: —	3,016: 55
Västerås Gilles donationsfond	1,000: —	30: —	30: —	1,000: —
Magistratens Ämbets- & Tjänstemäns reservfond	92,766: 45	5,304: 07	3,657: 50	94,413: 02
Engvallska donationsfonden	32,204: 94	1,364: 53	1,360: —	32,209: 47
Altinska fonden	4,002: 92	189: 67	190: —	4,002: 59
Sundinska donationsfonden för Barnhemmet	10,150: —	300: —	450: —	10,000: —
Ol. Norelii testamentsfond	31,561: 65	1,320: 84	1,320: 84	31,561: 65
A. Engströms donationsfond	10,000: —	344: 70	344: 70	10,000: —
Zimmermanska slöjdskolefonden	68,947: 79	4,018: 09	6,518: 88	66,447: —
Sundinska donationsfonden för välg. & allm. nyttiga ändamål	185,438: 72	13,682: 35	13,031: 37	186,089: 70
Sundinska donationsfonden för Skarpskytteföreningen	500: —	15: —	15: —	500: —
Bilschierska testamentsfonden	1,040: 56	31: 22		1,071: 78
Natalia Anderssons stipendiefond	1,000: —	30: —	30: —	1,000: —
Vahlbeckska välgörenhetsfonden	193,367: 45	7,639: 30	7,228: 95	193,777: 80
Bergmanska donationsfonden för Arbetareföreningen	11,000: —	504: 18	504: 18	11,000: —
Bergmanska donationsfonden för Natthärbärget	3,000: —	142: 25	142: 25	3,000: —
Torngrenska fonden	440,348: 88	21,208: 70	16,200: 30	445,357: 28
Ålderdomshemmets kapitalmedel	40,474: 16	3,542: 47	1,531: 32	42,485: 31
Carolina Hygrells donationsfond	49,404: 23	2,141: 57		51,545: 80
Mark Modins minne	515: —	15: —		530: —
Doktor P. O. Linds fond	10,000: —	474: 17	474: 17	10,000: —
Katarina Molls fond	3,798: 36	148: 78		3,947: 14
Mobergska guldbröllopsfonden	37,052: 27	1,707: 89	1,365: 75	37,394: 41
Joh:a Fryklunds donationsfond	10,295: 91	483: 03	480: —	10,298: 94
Orströms donationsfond	8,184: 13	368: 54	200: —	8,352: 67
J. G. Berglunds testamentsfond	15,000: —	711: 26	711: 26	15,000: —
Systrarna Sundvalls pensionsfond	31,803: 56	1,441: 79	1,020: —	32,225: 35
Abraham Hülphers testamentsfond	4,905: 16	199: 41		5,104: 57
Vretmanska donationsfonden	1,109: 76	33: 30	33: 30	1,109: 76
Anna Norbergs stipendiefond	1,699: 16	84: 96	76: 46	1,707: 66
Ekelundska sjukvårdsfonden	20,000: —	948: 35	948: 35	20,000: —
Transport	1,375,943: 73	71,057: 08	60,597: 40	1,386,403: 41

N:o 101.

Drätselkamrarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Transport	1,375,943: 73	71,057: 08	60,597: 40	1,386,403: 41
Lotten Ekelunds donationsfond............	50,000: —	2,370: 86	2,370: 86	50,000: —
G. R. Lagerqvists donationsfond	29,540: 86	1,373: 89	1,375: —	29,539: 75
Västerås Planteringssällskaps donationsfond ...	3,266: 13	65: 31		3,331: 44
Major Meurlings fond	4,716: 75	211: 17	211: 17	4,716: 75
G. Sällings donationsfond	3,000: —	142: 25	142: 25	3,000: —
Karin Möllers donationsfond	4,914: 17	217: 09	217: 09	4,914: 17
Emelie Bergströms donationsfond	18,013: 22	1,080: 30	1,080: —	18,013: 52
Stadskamrer Bernh. Carlsons donationsfond ...	47,557: 09	6,974: 71	2,484: 43	52,047: 37
Theresia Möllers donationsfond............	4,625: —	208: 42	208: 42	4,625: —
Hanna & P. W. Werkelins donationsfond	22,000: —	1,025: 77	1,025: 77	22,000: —
Augusta Berglunds vängåva	25,231: 91	625: 82	600: —	25,257: 73
Maria Hallanders donationsfond	137,197: 44	6,448: 80	800: —	142,846: 24
Kronor	1,726,006: 30	91,801: 47	71,112: 39	1,746,695: 38

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 28 februari 1939.

OSCAR ANDERSSON.

N:o 101.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Redogörelse

över Fattigvårdsstyrelsens och Barnavårdsnämndens räkenskaper för år 1938.

DEBET.

Tillgångar vid årets början:

Fattigvården:

Fastigheter		1.220.000: —		
Inventarier		76.500: —		
Utlånade fondmedel		171.950: 22		
Fordringar av främmande kommuner och staten		11.063: 36		
Fordringar av Landstinget		54.557: 87		
Innestående hos A.-Bol. Jordbrukarbanken		15.826: 19		
Konto för skillnad mellan debet och kredit		4.618: 53		
Innestående å postgiro		5.302: 65		
Kontant i kassan		10.550: 71	1.570.369: 53	
Barnavårdsnämnden:				
Fordran av Landstinget		28.421: 05		
Fordran av främmande kommuner och staten		7.954: 30		
Inventarier på barnhemmet Sommarro		3.445: 25		
Inventarier på barnavårdsbyrån		2.640: —	42.460: 60	1.612.830: 13
Inkomster under året:				
Fattigvården:				
Uttaxerade medel från Drätselkammaren			309.686: 46	
Ersättning av Landstinget enl. 40—42 §§ fvl.:				
Div.-vård	15.809: 02			
Hospitalsvård	9.595: 04			
Lasarettsvård	1.884: 83			
Sanatorievård	4.044: 19			
Andra sjukvårdskostnader	5.465: 28			
Vårdkostnader till andra kommuner	5.450: 82	42.249: 18		
Ersättning av statsmedel		6.046: 29		
Återb. av enskilda, pensioner och sjukkassor:				
För Hospitalsvård	40.383: 32			
För Lasarettsvård	1.160: 75			
För Sanatorievård	4.925: 69			
För annan sjukvård	9.243: 30			

N:o 101. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.*

För återbetalning till främmande		1.486: 38			
För annan fattigvård		12.116: 06			
Ersättning av barnbidrag		5.600: 20	74.915: 70		
Diverse inkomster:					
Försålda bohag		169: 48			
Diverse räntor		265: 01			
Barnavårdsnämndens bidrag m. ⅓ av hyra, städning och bränsle m. m.		2.180: —			
Bötesandelar och diverse inkomster		439: 91			
Barnavårdsnämndens bidrag till löner		1.979: —	5.033: 40		
Pensionärshemmet:					
Värdet av hyror			5.904: 79		
Drottninggatan 22:					
Värdet av hyror			1.297: 73	135.447: 09	445.133: 55
Ålderdomshemmet:					
Vårdavgifter:					
Ersättning av främmande kommuner		12.782: 92			
Ersättning av enskilda		25.683: 88			
Inkomst av pensioner		50.373: 22			
Ersättning av Landstinget		5.602: 84			
Ersättning av Statsverket		9.078: 10	103.520: 96		
Diverse inkomster:					
Kontant av arbeten	754: 72				
Värdet av utförda arbeten	20.089: 25	20.843: 97			
Kont. fr. hönsgården	137: 65				
Värdet av produkter	1.930: —	2.067: 65			
Diverse körslor		154: 50			
Kont. fr. trädgården	230: 55				
Värdet av produkter	4.362: —	4.592: 55			
Kont. fr. tvättinrättningen	14.283: 74				
Värdet av utf. tvätt	6.713: —	20.996: 74			
Hyra för bårhus		300: —			
Diverse inkomster		266: 64	49.222: 05		
Särskilt anslag av D. K. för kylanläggning			4.585: 46		157.328: 47
Barnavårdsnämnden:					
Uttaxerade medel från Drätselkammaren				64.007: 24	
Ersättning av Landstinget för skyddsuppfostran			2.866: 39		

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Ersättning av Landstinget för sjukvård..		3.974: 10		
Ersättning av enskilda för sjukvård	3.225: 32			
Ersättning av enskilda för utack. barn	10.877: 54			
Ersättning av enskilda för främmande barn	4.263: 95	18.366: 81		
Ersättning av staten enl. 67, 63 §§ bvl.		1.104: 36		
Inkomst av barnavårdscentralen		937: —		
Barnhemmet Sommarro, div. ersättningar		3.833: 71	31.082: 37	95.089: 61

Värdeökningar under året:

Värdeökningar, som motsvaras av kapitalavbetalningar å andelar i stadens obligationslån och amorteringslån				42.036: 28

Skulder vid årets slut:

Fattigvården:

Fondmedel		170.854: 24		
Obligationslån		739.178: 79		
Restaureringslånet av år 1929		4.940: 39		
Av Drätselkammaren förskotterade medel		80.074: 91	995.048: 33	

Barnavårdsnämnden:

Av Drätselkammaren förskotterade medel			17.583: 21	1.012.631: 54
			Kronor	3.365.049: 58

KREDIT.

Skulder vid årets början:

Fattigvården:

Fondmedel		170.827: 77		
Obligationslån		768.876: 25		
Restaureringslånet av år 1929		17.279: 21		
Av Drätselkammaren förskotterade medel		38.084: 37	995.067: 60	

Barnavårdsnämnden:

Av Drätselkammaren förskotterade medel............			31.590: 45	1.026.658: 05

Utgifter under året:

Yttre fattigvården:

Understödskostnader:

Ordinarie understöd	70.771: 65			
Tillfälliga understöd	33.188: 01			
Understöd in natura	36.293: 96	140.253: 62		

Anstaltsvård:

Hospitalsvård	46.604: 55			
Lasarettsvård	3.180: 91			

N:o 101. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.*

Sanatorievård	8.560: 10		
Andra sjukvårdskostnader ..	20.951: 20	79.296: 76	
Kommunalt bidrag u. k. f.:			
Yrkesutbildning	892: 66		
Kommunalt pensionstillskott u. k. f.	4.142: —	5.034: 66	
Andra fattigvårdskostnader:			
Återb. till främmande kommuner	34.970: 19		
Medikamenter	4.095: 39		
Begravningskostnader	769: —	39.834: 58	
Diverse utgifter:			
Hyra för fattigvårds- och barnavårdsbyrån	3.700: —		
Trycksaker och skrivmaterial	2.490: 86		
Städning, bränsle och lyse....	1.816: 36		
Telefoner	941: 85		
Brandförsäkrings- och olycksfallsavgifter	76: 65		
Stämpelkostnader	68: 65		
Årsavgift till Sv. Fattigvårds- och Barnavårdsförbundet ..	96: 95		
Årsavgift till Västmanlands läns Fattigvårds- och Barnavårdsförbund	170: 35		
Diverse utgifter	794: 51		
Västerås Samhjälp	1.000: —	11.156: 18	
Förebyggande fattigvård:			
Anslag till diakonissornas verksamhet....		9.375: —	
Löner och arvoden:			
Löner och arvoden och pensioner	29.195: 94		
Revisionsarvoden	1.500: —	30.695: 94	
Pensionärshemmet:			
Hyra för fastigheten	4.500: —		
Bränsle, vatten och lyse......	727: 53		
Gårdskarlsarvode	420: —		
Reparation och diverse utgifter	257: 26	5.904: 79	321.551: 53

Ålderdomshemmet:

Hushållet:			
Kontant kostnad	47.590: 71		
Värdet av utförda arbeten....	2.349: —		
Värdet av prod. fr. hönsgården	1.930: —		
Värdet av prod. fr. trädgården	4.362: —	56.231: 71	

N:o 101.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Bränsle, lyse och vatten:		
Bränsle	16.645: 22	
Lyse	3.342: 55	
Vatten	4.055: 76	24.043: 53
Renhållning:		
Kontant kostnad	1.803: 56	
Värdet av utförda arbeten	2.432: —	
Värdet av utförd tvätt	6.713: —	10.948: 56
Beklädnad:		
Gång- och underkläder samt skodon	5.253: 23	
Värdet av utfört arbete	1.986: —	7.239: 23
Sjukvård:		
Sjukv.-art. och medicin	4.075: 39	
Sjuktransporter	646: 70	
Sjukvård för personalen	418: 35	5.140: 44
Underhåll och anskaffning av inventarier:		
Linne och sängkläder	2.152: —	
Underhåll av möbler och husgeråd	1.423: 10	
Anskaffning av glas o. porslin	146: 10	3.721: 20
Förbrukningsartiklar:		
Skrivmaterial och tryckning	361: 40	
Diverse förbrukningsartiklar	225: 04	586: 44
Begravningskostnader		1.166: 50
Diverse omkostnader:		
Flitpengar	3.067: 50	
Telefoner	581: 60	
Stämpelkostnader	12: 85	
Pensionsavgifter	50: —	
Avgift till Riksförsäkringsanstalten	154: 84	
Diverse utgifter	1.701: 27	5.568: 06
Underhåll av fastigheter:		
Reparation av hemmets byggnader	11.875: 26	
Kostnad för kylanläggning	4.585: 46	
Brandförsäkringspremier	497: 54	
Värdet av utförda arbeten	4.494: —	21.452: 26
Räntor och amorteringar:		
1935 års lån	1.232: 60	
1933 „ „	21.261: 22	
1924 „ „	3.657: 91	
1929 „ „	14.857: 90	

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

1928 års lån		24.511: 61		
1929 „ „		12.955: 76	78.477: —	
Underhåll av trädgård och planteringar:				
Kostnader för plantor och fröer m. m.		408: 27		
Arrende		42: 12		
Kommunalskatt		148: —		
Värdet av utförda arbeten		2.985: —	3.583: 39	
Löner, arvoden och pensioner:				
Löner, vikariearv. och semesterpengar		47.221: 28		
Arvoden		600: —		
Pensioner		2.413: 50	50.234: 78	
Stall och hönshus:				
Kontant för hönsen..	909: 06			
Värdet av utf. arbete	730: —	1.639: 06		
Kontant för hästen		16: —		
Bilskatt o. försäkring	270: —			
Bensin och underhåll	1.321: 81	1.591: 81	3.246: 87	
Tvättinrättningen:				
Kontant utgift		4.580: 52		
Värdet av utfört arbete		4.690: —	9.270: 52	280.910: 49

Barnavårdsnämnden:

Utackorderade barn:			
Omhändertagna för samhällsvård	19.496: 53		
Skyddsuppfostran i enskilt hem	3.245: 29		
D:o i skyddshem	3.539: 74		
Bidragsförskott	7.995: 98	34.277: 54	
Anstalts- och sjukvård:			
Lasarettsvård	521: 35		
Sinnesslövård	2.822: 60		
Polikl. vård	192: —		
Vanförevård	122: —		
Annan anstaltsvård	1.946: 55		
Diverse sjuktransporter m. m.	258: 30	5.862: 80	
Återbet. till främm. barnavårdsnämnder		12.326: 46	
Löner och arvoden:			
Löner åt barnavårdsmännen ..	8.619: —		
Löner åt barnavårdssystern ..	3.438: —		
Läkaren, Bv.-centralen, arvode	800: —		
Arvode åt extra bv.-systern ..	2.700: —		
Diverse arvoden och inspektionskostnader	2.205: —		
Del av löner i fattigvårdens stat	1.979: —	19.741: —	

N:o 101.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Pension:					
f. föreständ. M. Hellström		1.008: —			
Diverse utgifter:					
Del i hyra för lokal	1.700: —				
Del i kostn. för städning, bränsle och lyse	480: —	2.180: —			
Tryck, annonser och kontorsmaterial m. m.	686: 02				
Porto	290: —				
Telefoner	543: 70				
Stämpelkostnader	77: 75				
Avgift till Riksförsäkringsanstalten	40: —				
Tidskrifter, föredrag och resor m. m.	395: 43				
Diverse utgifter	397: 35	2.430: 25			
Barnavårdscentralen:					
Tvätt	126: 70				
Trycksaker	127: 90				
Buss- och bilresor	320: 75				
Sjukvårdsartiklar m. m.	135: 14	710: 49			
Årsavgift till länets fattigvårds- och barnavårdsförbund		170: 35			
Barnhemmet Sommarro:					
Hushållet	4.354: 65				
Löner och arvoden	3.010: 88				
Beklädnad	1.823: 02				
Bränsle, lyse och vatten	1.183: 50				
Hyra för fastigheten	2.500: —				
Underhåll av inventarier	1.866: 18				
Telefon	148: —				
Förbrukningsartiklar	727: 68				
Tvätt	524: —				
Läkarvård och medicin	68: 67				
Avgift till statens pensionsanstalt	162: 12				
Brandförsäkring	14: 02	16.382: 72		95.089: 61	697.551: 63

Tillgångar vid årets slut:

Fattigvården:

Fastigheter	1.220.000: —
Inventarier	76.500: —
Utlånade fondmedel	172.163: 80

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Fordringar av främmande kommuner och staten	11.444: 88			
Fordringar av landstinget	38.943: 82			
Innestående hos Aktiebolaget Jordbrukarbanken	33.577: 43			
Konto för skillnad mellan debet och kredit	9.419: 48			
Innestående å postgiro	22.283: 77			
Förskotterat ord. understöd	7.119: 47			
Kassabehållning	1.870: 95	1.593.323: 60		
Barnavårdsnämnden:				
Fordran av Landstinget	12.439: 70			
Fordran av främmande barnavårdsnämnder och staten	5.003: 42			
Inventarier på barnavårdsmännens expedition	2.640: —			
Inventarier på barnhemmet Sommarro	3.445: 25			
Bidragsförskott	23.987: 93		47.516: 30	1.640.839: 90
			Kronor	3.365.049: 58

Västerås den 24 april 1939.

Axel. Norén.

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Redogörelse

över Folkskolans i Västerås stad räkenskaper för år 1938.

DEBET.

Tillgångar vid årets början:

Fastigheter	2.398.000: —	
Inventarier	105.599: 66	
Fonder och donerade medel m. m.	42.231: 09	2.545.830: 75

Inkomster:

Statsbidrag till:

Folk- och småskolan	417.640: 21	
Slöjdundervisning	17.856: —	
Provisorisk avlöningsförbättring	3.285: 52	
Undervisning i huslig ekonomi	4.080: —	
Dyrtidstillägg till lärare i läs- och skrivämnen	74.197: 98	
Dyrtidstillägg till lärare i slöjd- och huslig ekonomi	7.019: 35	
Lärjungebiblioteket	735: —	
Byggnadsbidrag för redan befintliga undervisningslokaler	5.125: —	
Hyresbidrag	600: —	
Underhålls- och materiellbidrag	6.075: —	
Tjänstebostadsbidrag	6.021: 64	
Extra månadslön för ord. lärare i läs- och skrivämnen	31.058: 86	
Begravningshjälp	375: 60	574.070: 16
Anslag från Vahlbeckska välgörenhetsfonden		2.000: —
Arrendemedel		37: —

Hyresmedel:

För bostäder till lärare m. m.	5.375: —	
För uthyrning av skollokaler	1.112: 50	
Markhyra för garage	10: —	6.497: 50

Diverse inkomster:

Slöjdmaterial för flickor	1.683: 01	
Skomakerislöjden	1.003: 95	
Försäljning av varm mjölk	238: 55	
Skolköken	7: 09	
Terminsavgifter	472: 50	
Olycksfallsersättning	324: 50	
Övriga diverse inkomster	556: 12	4.285: 72

N:o 101. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.*

Fortsättningsskolan:			
Statsbidrag	7.917: 50		
Diverse inkomster	3: 43	7.920: 93	
Högre Folkskolan:			
Statsbidrag till:			
Avlöningar	11.838: 19		
Dyrtidstillägg	4.316: 86		
Bibliotek	300: —		
Provisorisk avlöningsförbättring	1.173: 34	17.628: 39	
		612.439: 70	
Från Drätselkammaren uttaxerade medel		422.686: 32	1.035.126: 02
Värdeökningar:			
Kapitalavbetalningar å lån			38.311: 68
Skulder vid årets slut:			
Fonderade skulder:			
Andel i stadens lån	660.134: 98		
Prästerskapets Änke- & Pupillkassa	5.758: 99		
Västmanlands Läns Sparbank	20.908: 77	686.802: 74	
Fonder och donerade medel		38.507: 21	725.309: 95
		Kronor	4.344.578: 40

KREDIT.

Skulder vid årets början:			
Fonderade skulder:			
Andel i stadens lån	694.430: 21		
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa	6.764: 82		
Västmanlands Läns Sparbank	23.919: 39	725.114: 42	
Fonder och donerade medel		41.805: 46	766.919: 88
Utgifter:			
Underhåll och reparationer av fastigheter		35.755: 60	
Anskaffning och underhåll av inventarier		4.263: 89	
Löner och arvoden:			
Folkskoleinspektör och lärarekår	583.039: 97		
Lärare i slöjd och huslig ekonomi	68.877: 81		
Diverse undervisningsarvoden	33.234: 27		
Vaktmästare och städerskor	26.461: 23		
Diverse arvoden	9.969: —	721.582: 28	
Pensioner		19.563: 34	
Premier för olycksfallsförsäkring		649: 53	

N:o 101.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Skolträdgårdarna:			
Västgötegatan	2.297: 19		
Herrgårdsskolan	3.500: 69		
Korsängsskolan	2.613: 78		
Hammarby skola	908: 35	9.320: 01	
Fri undervisningsmaterial:			
Material i läs- och skrivämnen	17.475: 21		
Slöjdmaterial för gossar	3.878: 07		
D:o „ flickor	3.609: 51		
Förbrukningsmaterial för skolköken	2.306: 58	27.269: 37	
Undervisningsmaterial till skolornas förråd		4.059: 42	
Tandkliniken:			
Lokalhyra	600: —		
Avlöning till tandläkarna	16.500: —		
Arvode till biträdet	1.800: —		
Förbrukningsartiklar	2.267: 81		
Eldning och renhållning	550: —	21.717: 81	
Trycknings- och annonskostnader		1.351: 40	
Lärare- och lärjungebiblioteket			1.885: 08
Stipendier och skolresor		1.500: —	
Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn		1.586: 16	
Vatten, värme och belysning:			
Vattenavgifter	3.667: 72		
Uppvärmning	23.967: 29		
Belysning	6.147: 51	33.782: 52	
Skolbad		4.825: 04	
Renhållning:			
Skurning och rengörning	7.596: 72		
Renhållning av gårdar	1.654: 66		
Renhållning av gator	1.000: —		
Sotning	377: 83	10.629: 21	
Diverse utgifter:			
Brandstodsavgifter	818: 49		
Telefonavgifter	2.116: 86		
Postavgifter	240: —		
Smärre reparationer av material och inventarier	2.885: 30		
Barnbespisning	8.361: 92		
Bidrag till bekostnad av lärjungarnas skolgång	3.680: 54		
Hyra för lokaler i Hwasserska gården	2.000: —		

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

D:o för bostad åt vaktmäst. i kvart. Frej n:r 1	570: 50		
Skatter	669: 57		
Bidrag till gymnastikkurs	500: —		
Oförutsedda utgifter	1.208: 21		
Återbetalning av statsbidrag	128: 50	23.179: 89	
Räntor å:			
Obligationslån	5.881: 09		
Amorteringslån	22.780: 68	28.661: 77	
Kapitalavbetalningar å:			
Obligationslån	3.036: 91		
Amorteringslån	35.274: 77	38.311: 68	
Fortsättningsskolan:			
Lärarearvoden	11.280: —		
Föreståndarearvode	600: —		
Fri undervisningsmaterial	2.096: 12		
Tryck- och annonskostnader	28: —		
Städning och renhållning	380: 75		
Material till förråden samt diverse utgifter	400: 78	14.785: 65	
Högre Folkskolan:			
Undervisningsmaterial	978: 36		
Löner och arvoden	25.763: 37		
Pensioner	1.380: —		
Trycknings- och annonskostnader	303: 95		
Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare	1.170: 69		
Biblioteket	700: —		
Skolläkare	150: —	30.446: 37	1.035.126: 02
Tillgångar vid årets slut:			
Fastigheter		2.398.000: —	
Inventarier		105.599: 66	
Fonder och donerade medel m. m.		38.932: 84	2.542.532: 50
		Kronor	4.344.578: 40

Västerås i stadskamrerarekontoret den 28 april 1939.

Oscar Andersson.

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Redogörelse

över Västerås stads anstalters för yrkesundervisning räkenskaper för år 1938.

DEBET.

Tillgångar vid årets början:			
Inventarier och undervisningsmaterial	48.121: 41		
Förrårers konto: Lager av virke o. bränsle	4.199: 15	52.320: 56	
Västmanlands Läns Sparbank	5.128: 28		
Aktiebolaget Svenska Handelsbanken	4.054: 19	9.182: 47	61.503: 03
Inkomster under året:			
Statsbidrag till:			
Avlöning åt rektor och lärare	24.035: 30		
Inköp av stadigvarande undervisningsmaterial	2.121: 02		
Underhåll och förbrukning av undervisningsmaterial	1.761: 28		
Bibliotek	320: —	28.237: 60	
Stipendier och premier		3.185: 55	
Kostnader för lokaler m. m.		3.089: 56	
Anslag av Västmanlands läns landsting		4.000: —	
Lärjungeavgifter		11.043: 27	
Förråders Konto: Säljbar produktion		11.707: 25	
Understöd av föreningar och enskilda		1.000: —	
Diverse inkomster		210: 60	
		62.473: 83	
Anslag av staden		34.577: 74	97.051: 57
Värdeökningar under året:			
Värdeökning, som motsvaras av utgifter för nyanskaffning av inventarier under året			7.232: 16
Skulder vid årets slut:			
Sundinska Premiefonden		5.128: 27	
Wilhelmsstipendiet		1.276: 65	
Karlsbrödrapremiefonden		2.793: 98	9.198: 90
		Kronor	174.985: 66

N:o 101.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

KREDIT.

Skulder vid årets början.			
Sundinska Premiefonden		5.128: 28	
Wilhelmsstipendiet		1.276: 02	
Karlsbrödrapremiefonden		2.778: 17	9.182: 47
Utgifter under året:			
Löner och arvoden		51.957: 87	
Pensioner		2.847: 50	
Inköp av stadigvarande undervisningsmaterial		4.016: 76	
Underhåll och förbrukning av undervisningsmaterial		3.524: 29	
Bibliotekskostnader		645: 06	
Förbrukning av råvaror för den säljbara produktionen		11.061: 58	
Avlöning till lärjungarna för produktivt arbete		708: 34	
Stipendier och premier		3.185: 55	
Kostnader för lokaler och inredning m. m.			
Avlöningar	2.874: —		
Underhåll	2.618: 78		
Bränsle	4.460: 90		
Vatten, gas och belysning	2.586: 91		
Renhållning	761: 04	13.301: 63	
Administrationskostnader		2.778: —	
Övriga utgifter:			
Tryck- och annonskostnader	697: 10		
Skrivmaterial	242: 64		
Frankotecken	140: —		
Telefonavgifter	373: 65		
Brandstodsavgifter	128: 48		
Premie för ansvarsförsäkring	52: 50		
Årsavgift till Yrkesskolef. m. m.	170: 09		
Premie till Riksförsäkringsanstalten	324: 28		
Annonser	896: 25	3.024: 99	97.051: 57
Värdeminskning under året:			
Värdeminskning på grund av under året gjorda avskrivningar			4.949: 26
Tillgångar vid årets slut:			
Inventarier och undervisningsmaterial		50.313: 71	
Förråder		4.289: 75	
I bank innestående:			
Västmanlands Läns Sparbank	5.128: 27		
Aktiebolaget Svenska Handelsbanken	4.070: 63	9.198: 90	63.802: 36
		Kronor	174.985: 66

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 31 mars 1939.

Oscar Andersson.

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Västerås Vatten- och Gasverksstyrelses

Årsberättelse

för år 1938.

Merkantila uppgifter.

Gemensamma förvaltningen.

	Enl. budget	Enl. bokslut
Löner och pensioner	151.054: —	154.236: 81
Diverse utgifter, såsom läkarearvode, sjukhjälp, försäkringar, kontorsutensilier, telefon, renhållning, värme m. m.	48.830: —	52.122: 01

Vattenverket.

	Enl. budget	Enl. bokslut
Inkomster:		
Vatten och mätarehyror	317.000: —	347.465: 24
Skötsel och underhåll av brandposter	1.200: —	1.200: —
Installationer m. m.	1.800: —	1.809: —
Kronor	320.000: —	350.474: 24
Utgifter:		
Driftkostnader	38.100: —	41.526: —
Underhållskostnader	43.300: —	55.793: 10
Avlöningar	24.300: —	25.792: 59
Diverse utgifter	12.525: —	13.284: 44
Avskrivning av fordringar	375: —	290: 35
Inköp av vattenmätare	15.000: —	8.351: 25
Ränta och amortering	131.300: —	132.216: 95
	264.900: —	277.254: 68
Inkomster utöver utgifter	55.100: —	73.219: 56
Kronor	320.000: —	350.474: 24

Avloppsledningarna.

	Enl. budget	Enl. bokslut
Inkomster:		
Avgifter för vattenklosetter	101.300: —	101.249: 17
Utgifter		
Driftkostnader	27.300: —	23.006: 46
Underhållskostnader	21.600: —	20.303: 18

N:o 101. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.*

	Enl. budget	Enl. bokslut
Avlöningar	23.100: —	18.173: 55
Diverse utgifter	6.900: —	7.350: 72
Ränta och amortering	158.300: —	146.807: 75
Utgifter utöver inkomster	135.900: —	114.392: 49
Kronor	101.300: —	101.249: 17

Gasverket.

	Enl. budget	Enl. bokslut
Inkomster:		
Allmänna belysningen	13.000: —	10.886: 96
Gas och mätarehyror	438.700: —	426.965: 18
Koks och tjära	228.500: —	221.743: 33
Installationer	1.400: —	1.400: —
Kronor	681.600: —	660.995: 47
Utgifter:		
Driftkostnader	310.900: —	276.140: 87
Underhållskostnader	54.900: —	72.903: 56
Avlöningar	80.400: —	85.075: 10
Diverse utgifter	29.400: —	29.896: 41
Avskrivning av fordringar	1.000: —	393: 66
Inköp av gasmätare	25.000: —	40.279: 65
Ränta och amortering	126.200: —	110.091: 74
	627.800: —	614.780: 99
Inkomster utöver utgifter	53.800: —	46.214: 48
Kronor	681.600: —	660.995: 47

Elektricitetsverket.

	Enl. budget	Enl. bokslut
Inkomster:		
Allmänna belysningen	54.400: —	65.258: 93
Elektrisk ström och mätarehyror	990.300: —	1.068.065: 33
Installationsarbeten	1.300: —	1.653: 01
Kronor	1.046.000: —	1.134.977: 27
Utgifter		
Driftkostnader	319.600: —	322.540: 38
Underhållskostnader	165.000: —	160.296: —
Avlöningar	103.800: —	105.428: 14
Turbinhusdriften	5.000: —	5.486: 14
Diverse utgifter	59.030: —	58.254: 97
Avskrivningar av fordringar	1.500: —	1.405: 79
Inköp av elektriska mätare	35.000: —	39.152: 30
Ränta och amortering	101.100: —	107.756: 30
	790.030: —	800.320: 02
Inkomster utöver utgifter	255.970: —	334.657: 25
Kronor	1.046.000: —	1.134.977: 27

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Sammanställning av verkens anläggnings- och bokförda värden år 1938 samt amortering under åren 1912—1938.

	Anläggningsvärde Kr.	Amortering Kr.	Bokfört värde Kr.
Vattenverket	1.938.216: 78	744.234: 12	1.193.982: 66
Gasverket	1.709.139: 16	797.119: 41	912.019: 75
Elverket	2.116.148: 21	1.257.437: 23	858.710: 98
Avloppsledningarna	2.223.782: 22	481.893: 85	1.741.888: 37
Kontors- och förrådsbyggn.	38.393: 91	10.951: 91	27.442: —
Inventarier	87.566: 68	87.565: 68	1: —
Vattenmätare	52.983: 32	52.982: 32	1: —
Gasmätare	94.420: 82	94.419: 82	1: —
Elmätare	111.507: 23	111.506: 23	1: —
Kronor	8.372.158: 33	3.638.110: 57	4.734.047: 76

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Redogörelse
över Västerås stads Vatten-, Gas- och Elektricitetsverks fonderade medel år 1938.

DEBET:

Utgifter under året:

Fondanslag, beviljade före 1/10 1937, för ofullbordade anläggningar, reserveras	20.600: —	
Lån för nyanläggningar under året	46.713: 12	67.313: 12

Utgående Balans Konto:

Fonderade medel till år 1939		184.043: 05
	Kronor	251.356: 17

KREDIT.

Ingående Balans Konto:

Fonderade medel från år 1937		140.454: 29

Inkomster under året:

Fondanslag i 1939 års stat återföres		42.765: —
Skillnad i stadens och verkens annuiteter	16.859: 03	
Årets amortering å lån från fonden	51.277: 85	68.136: 88
	Kronor	251.356: 17

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 9 maj 1939.

Oscar Andersson.

N:o 101.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Redogörelse

över Västerås stads Pensionsfond år 1938.

DEBET:

Utgifter under året:

Restituerade avgifter till Stadsombudsman Paul Grante för tiden 1/1 1937—1/3 1938	375: —	
Till Magistratens Ämbets- och tjänstemäns reservfond inbetalda avgifter för år 1938	1.429: 84	1.804: 84

Utgående Balans Konto:

Fonderade medel inbetalda av stadens befattningshavare under åren 1929—1938	235.409: 62	
jämte upplupen ränta därå	42.058: 31	277.467: 93
	Kronor	279.272: 77

KREDIT.

Ingående Balans Konto:

Fondens behållning den 1 januari 1938		244.101: 02

Inkomster under året:

Inbetalda pensionsavgifter under året	27.469: 50	
Ränta för året	7.702: 25	35.171: 75
	Kronor	279.272: 77

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 9 maj 1939.

Oscar Andersson.

N:o 101.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Redogörelse

över Västerås stads Järnvägsmedelsfond år 1938.

DEBET:

Utgifter under året:

Utgifter vid aktieteckning i Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter	102.569: 88

Utgående Balans Konto:

Fonderade medel till år 1939	537.793: 14
Kronor	640.363: 02

KREDIT.

Ingående Balans Konto:

Fonderade medel från år 1937	612.787: 58

Inkomster under året:

1938 års ränta å järnvägsmedelsfonden kr. 612.787: 58 à 4 ½ %, att krediteras fonden enligt Stfs beslut i december 1938	27.575: 44
Kronor	640.363: 02

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 9 maj 1939.

Oscar Andersson.

N:o 101.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1938.

Redogörelse

över Västerås stads donationsjordsfond år 1938.

DEBET:

Utgifter under året:

Av innestående medel å kapitalräkning den 1/1 1938 utgör kr. 3.386: 10 räntemedel som enligt beslut skall bortföras från fonden och gottskrivas stadens ränteinkomster		3.386: 10
Utgående Balans Konto:		
Fonderade medel av försåld donationsjord		15.845: —
	Kronor	19.231: 10

KREDIT.

Ingående Balans Konto:

Innestående medel å kapitalräkning i Aktiebolaget Svenska Handelsbanken	5.921: 10	
Innestående medel hos stadskassan	500: —	6.421: 10
Inkomster under året:		
Försåld tomtmark av donationsjord å Östra utmarken		12.810: —
	Kronor	19.231: 10

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 9 maj 1939.

Oscar Andersson.

Västerås 1939. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri.

N:o 102.

Drätselkammarens skrivelse ang. ordnande av omnibustrafiken inom staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 31 oktober 1938 utgick det Västerås stad av länsstyrelsen meddelade tillståndet att bedriva linjetrafik med omnibus inom staden. Staden, som under koncessionstiden enligt särskilt avtal utövat trafiken genom Västerås Omnibus Aktiebolag, har i god tid före koncessionstidens utgång genom drätselkammaren ansökt om ny koncession. Dylik ansökan har även ingivits av bolaget. Av skäl, som här nedan närmare skola utvecklas, anser drätselkammaren emellertid att staden i fortsättningen bör själv eller på ett mera direkt sätt än för närvarande utöva trafiken och får härmed underställa stadsfullmäktige ett förslag av detta innehåll. Innan drätselkammaren ingår på den aktuella frågan torde en kortfattad återblick på omnibustrafikens utveckling inom staden vara på sin plats.

Den första upprinnelsen till en lokal omnibustrafik inom staden utgjordes av en ansökan av tvenne privatpersoner hos drätselkammaren i april 1920 om tillstånd att på viss närmare angiven linje få idka regelbunden trafik med en omnibus. Sedan drätselkammaren tillstyrkt förslaget, förklarade stadsfullmäktige den 29 april 1920, att något hinder icke mötte för sökandena att tillsvidare utöva den begärda trafiken. Genom beslut den 27 augusti 1925 medgåvo stadsfullmäktige på hemställan av en samma år tillsatt trafikkommitté två personer att från och med den 1 september 1925 under 3 år inom staden bedriva omnibustrafik på vissa närmare angivna villkor, innefattande bl. a. en utökning av trafiken, bestämmelser om tätare turer, befordringsavgift m. m. Under koncessionstiden verkställdes med magistratens och stadsfullmäktiges medgivande vissa förändringar i de trafikerade linjerna och i turlistan. Det ovannämnda personer meddelade trafiktillståndet förlängdes genom beslut av stadsfullmäktige den 26 april 1928 på ytterligare fem år från den 1 september 1928, dock med det tillägg, att i trafikavtalet skulle intagas bestämmelse om skyldighet för innehavarna att bl. a. anordna tätare turer på de olika linjerna. Under koncessionstiden tillkom vidare en omnibuslinje mellan Vega och Jakobsberg.

Sedan det under den förberedande utredningen angående omnibustrafikens ordnande efter den 1 september 1933 framkommit, att tillstånd till dylik trafik skulle meddelas av länsstyrelsen och ej såsom dittills av stadsfullmäktige och magistraten, samt det visat sig, att ansökningar om koncession ingivits dels

N:o 102. *Ang. ordnande av omnibustrafiken inom staden.*

av en av de båda förutvarande trafikinnehavarna dels ock av det bolag — Västerås Omnibus Aktiebolag —, som under senare delen av koncessionstiden för de båda koncessionshavarnas räkning utövat trafiken, beslöto stadsfullmäktige den 26 maj 1933 bemyndiga drätselkammaren att vidtaga erforderliga åtgärder för att åt staden trygga rätt att själv eller genom annan utöva omnibustrafik inom stadens område. Med stöd av det angivna bemyndigandet ansökte drätselkammaren hos länsstyrelsen om tillstånd för staden att under fem år utöva omnibustrafik inom staden, varefter länsstyrelsen, sedan preliminärt avtal träffats med Västerås Omnibus Aktiebolag att under koncessionstiden för stadens räkning utöva trafiken, lämnade staden det begärda trafiktillståndet.

Sedan, såsom ovan nämnts, numera ansökningar om förnyade koncessioner ingivits av såväl drätselkammaren som bolaget, har det hittillsvarande trafiktillståndet av länsstyrelsen förlängts i avvaktan på slutligt avgörande med anledning av de ingivna ansökningarna, varjämte drätselkammaren med bolaget överenskommit om förlängning av nuvarande trafikavtal i avbidan på koncessionsfrågans avgörande.

Med den utveckling omnibustrafiken numera tagit och i betraktande av den stora betydelse det har för ett modernt samhälle, att äga goda och billiga kommunikationer mellan samhällets olika delar, har drätselkammaren för sin del ansett det vara av den största betydelse att staden får större inflytande över den lokala omnibustrafiken än vad nu är fallet. Ett tillgodoseende av stadens berättigade intressen härvidlag torde icke kunna ske i annan form än att staden övertager och antingen själv eller genom ett av staden för ändamålet bildat bolag driver omnibustrafiken inom staden. Vissa förberedande underhandlingar hava förts mellan drätselkammaren och Västerås Omnibus Aktiebolag angående övertagande av bolagets rörelse men förhandlingarna hava icke lett till resultat. Det torde, därest stadsfullmäktige hava samma inställning som drätselkammaren, under för handen varande omständigheter vara lämpligt, att stadsfullmäktige redan nu i princip fatta beslut om att, under förutsättning att staden erhåller koncession, staden själv skall utöva omnibustrafiken, varjämte huvudgrunderna för avlösning av nuvarande utövaren av trafiken, Västerås Omnibus Aktiebolag, lämpligen böra omfattas av beslutet. Drätselkammaren har för sin del ansett det vara såväl praktiskt som rimligt att staden, därest dess ansökan om koncession beviljas, övertager bolagets tillgångar, häri inberäknat det — enligt uppgift — bolagets verkställande direktör personligen tillhöriga bussgaraget vid Pilgatan, samt att övertagandet sker efter värdering av opartisk nämnd om tre personer, varav staden och bolaget utse var sin och den tredje tillsättes av länsstyrelsen eller på annat lämpligt sätt. Vid övertagande av rörelsen torde det även vara rimligt, att staden övertager hos bolaget nu anställd behövlig och för trafiken lämpad personal inom ramen av gällande avtal. Det kan vidare måhända komma att visa sig befogat att i samband med rörelsens övertagande jämväl annan ersättning bör utgå. Drätselkammaren hemställer om bemyndigande att härutinnan träffa avgörande. I samband med övertagande av den lokala omnibustrafiken bör jämväl de av bolaget nu innehavda tillstånden till trafik till Fullerö och Hökåsen tillkomma staden.

Med hänvisning till det här ovan anförda får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 102.
Ang. ordnande av omnibus-trafiken inom staden.

att, därest stadens ansökan om förnyad koncession på omnibustrafiken inom staden vinner länsstyrelsens bifall, tillförbinda staden att i huvudsaklig överensstämmelse med drätselkammarens ovan angivna förslag övertaga Västerås Omnibus Aktiebolags rörelse och bolagets tillgångar samt det ovan nämnda bussgaraget ävensom att övertaga hos bolaget nu anställd behövlig och för trafiken lämpad personal med iakttagande av gällande avtals bestämmelser, allt under förutsättning av att bolaget självt åstundar en överlåtelse till staden av sina tillgångar;

att bemyndiga drätselkammaren att å stadens vägnar på grundval av förefintliga räkenskaper och övriga på frågans avgörande inverkande omständigheter besluta angående den ytterligare ersättning som i samband med rörelsens övertagande av staden kan befinnas skäligen böra utgivas;

att staden, därest koncession erhålles, skall utöva omnibustrafiken inom staden och på linjerna till Fullerö och Hökåsen antingen själv eller genom ett av staden för ändamålet särskilt bildat aktiebolag, varom anmälan sedermera skall göras till länsstyrelsen; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att i ärendet vidtaga övriga åtgärder, som för fullföljande av här ovan omförmälda syften kunna bliva påkallade.

Västerås den 1 juni 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 103.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av elektriska ledningar för ett byggnadsområde mellan Övre Rosenhill och Vasagatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 25 sistlidne april intagen i stadsfullmäktiges tryckta handlingar n:r 87/1939, sid. 293, bl. a. gjort framställning om anslag med 16.100 kronor av lånemedel för anordnande av en ny transformatorstation med tillhörande hög- och lågspänningsledningar inom ett nytt byggnadsområde mellan Vasagatan och Övre Rosenhill. Såsom i annat sammanhang framhållits hade drätselkammaren vid sin behandling av ärendet funnit sig böra från vatten- och gasverksstyrelsen infordra vissa uppgifter angående kostnad och livslängd för lågspänningsjordkabel i stället för de föreslagna luftledningarna. Den av tekniska verken i anledning härav avlämnade utredningen visar, att en lågspänningsjordkabel skulle fördyra arbetet med 4.000 kronor. Härtill kommer, att om jordkabel skulle komma till användning, jämväl gatubelysningen måste ordnas med jordkabel, och på grund av de lokala förhållandena kunna gatulamporna icke placeras på bärlinor, utan särskilda rörstolpar måste uppsättas. En icke oväsentlig fördyring av anläggningskostnaden för gatubelysningen skulle härigenom uppstå. Med de amorteringstider, som för närvarande av tekniska verken tillämpas för de olika slagen av ledningar och i betraktande av anläggningskostnaden i här berörda fall bliva årskostnaderna högre vid jordkabel än vid luftledning.

Ehuru drätselkammaren för sin del är synnerligen ohågad att tillstyrka anordnande av nya luftledningar, kan kammaren icke utan vidare bortse från den i detta fall påvisade kostnadsökningen för jordkabel. Då det dessutom för dem, som bebygga området är angeläget att snarast möjligt erhålla ledningar, medger icke tiden att problemet "luftledning eller jordkabel" i detta sammanhang underkastas den ingående undersökning och diskussion, som kunde vara önskvärd. Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anordnande av en ny transformatorstation med tillhörande hög- och lågspänningsledningar inom ett område mellan Vasagatan och Övre Rosenhill i enlighet med vatten- och gasverksstyrelsens förslag ställa till styrelsens förfogande ett anslag av 16 100 kronor; samt

att anslaget må förskotteras av tillgängliga medel och bliva föremål för slutlig täck-

ning efter förslag av drätselkammaren i samband med uppgörandet av 1940 års budget.

N:o 103. *Ang. anläggning av elektriska ledningar för ett byggnadsområde mellan Övre Rosenhill och Vasagatan.*

Västerås den 1 juni 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Betr. elektriska ledningar för nybyggnader vid Övre Rosenhill.

På anmodan av drätseldirektören översända vi härmed ett nytt kostnadsförslag (alternativ II) på elektriska ledningar för Övre Rosenhill, varvid lågspänningsledningarna äro beräknade att utföras med jordkabel.

Om jordkabel skall komma till användning för ifrågavarande ledningssträckning, måste även gatubelysningen ordnas med jordkabel och på grund av husens karaktär och läge, dels inbördes, dels ett stycke från tomtgränsen, kunna gatulamporna icke placeras på bärlinor utan måste anordnas på runda rörstolpar av vedertagen modell. Detta fördyrar anläggningen så som framgår av kostnadsförslaget. I förslagets senare del äro även årskostnaderna för de båda alternativen beräknade. Att i verkets amorteringsplan icke större skillnad finnes mellan amorteringstiderna för jordkabel och luftledning torde bero på att vi numera alltid för luftledningar använda helimpregnerade stolpar med en livslängd av 28—30 år.

Västerås den 17 maj 1939.

För Västerås stads Tekniska verk:

GERH. GESTON.

/F. Heimer.

N:o 104.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till Västerås Rödakorskår.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till drätselkammaren har inkommit bifogade till stadsfullmäktige ställda framställning från Västerås Röda-korskår om ett bidrag från staden till kårens verksamhet. Drätselkammaren, som tagit del av skrivelsens innehåll, får i ärendet anföra följande.

Av det vid skrivelsen fogade utdraget ur kårens årsberättelse framgår, att kåren under det gångna året utfört ett mångskiftande och uppoffrande arbete, bl. a. har utan ersättning fullgjorts beredskapstjänst på Östra Holmen under sommaren, tjänstgöring vid ambulansen, bevakningsarbete vid sjukhus m. m. Då Västerås Röda-korskår sålunda, ofta med betydande personliga uppoffringar från de enskilda kårmedlemmarnas sida, utför ett synnerligen behjärtansvärt och samhällsgagnande arbete, synes det drätselkammaren vara motiverat, att samhället lämnar verksamheten sitt stöd, då så är av behovet påkallat. Drätselkammaren har ansett, att för innevarande år ett anslag om 1.000 kronor kan vara skäligt, och har även förvissat sig om att ett dylikt bidrag skulle ungefär motsvara, vad kåren för tillfället behöver för att den ekonomiska situationen skall te sig ljusare. Anslaget torde lämpligen böra utgå av förslagsanslaget.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter lämna Västerås Röda-korskår ett bidrag för innevarande år till kårens verksamhet om 1.000 kronor med villkor att kåren utan särskild ersättning fullgör beredskapstjänst på Östra Holmen samt annan tjänstgöring i minst samma omfattning, som hittills skett.

Västerås den 1 juni 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 104.
Ang. anslag till Västerås Rödakorskår.

Såsom en särskild krets inom Västmanlandsdistriktet av Svenska Röda Korset har inom Västerås stad med omnejd under flera år tillbaka verkat en sammanslutning benämnd "Västerås Rödakors-kår". Denna kår, som hänföres under Svenska Röda Korsets manliga sjukvårdspersonal, består av män, som frivilligt åtagit sig att stå till Svenska Röda Korsets förfogande för sjukvårdande verksamhet, och äro dess förnämsta arbetsuppgifter

att såväl i fred som i krig tillfälligt utöva sjukvårds- och sjuktransporttjänst vid inträffande olyckshändelser eller hastigt påkommande sjukdomsfall, samt

att i sådant syfte fullgöra beredskapstjänst, när så påfordras dels med hänsyn till eventuella större olyckor, såsom järnvägs- eller eldsolyckor eller i krigstid flyganfall mot bebodda orter, dels även med hänsyn till sjukdomsfall eller olycksfall vid folksamlingar, riskfyllda tävlingar m. m.

Vid mobilisering hava de rödakorsmän, med vilka särskilda avtal därom träffats, även till uppgift att tjänstgöra vid Svenska Röda Korsets krigssjukvårdsanstalter.

Förutom kårens aktiva medlemmar (Rödakorsmän) består kåren av passiva medlemmar, vilka antingen genomgå kårens utbildningskurser utan att ännu hava antagits till Rödakorsmän, eller sådana, som av kårstyrelsen antagits för att stödja kårens verksamhet.

Liksom all anslutning till kåren är frivillig utföres ock allt arbete frivilligt och utan någon som helst ersättning till kårmedlemmarna.

Då dessa så gott som uteslutande hava sitt dagliga arbete vid industrierna och på andra håll i staden är det en icke ringa uppoffring av tid och krafter, som av kårmedlemmarna göres i kårens tjänst.

Förutom ett bidrag från Svenska Röda Korset å 800 kronor, anvisat som övningsanslag, är kåren för sin ekonomiska existens uteslutande hänvisad till medlemsavgifter och gåvor, vilka inkomster emellertid icke äro tillfyllest för täckande av medelsbehovet. Som dryga poster på utgiftssidan uppträda hyra för lokal, kurser och övningar. Beträffande den förstnämnda posten har densamma tillkommit i och med det att kåren under år 1938 såg sig nödsakad anskaffa egen lokal för hållande av kurser m. m. och för sina sammankomster. Fördelarna med sådan lokal äro stora med hänsyn till dels den större sammanhållning mellan kårmedlemmarna inbördes, som är att vänta genom tillgången på sådan gemensam samlingsplats dels den större planmässighet m. m., med vilken kurser och dylikt kunna anordnas.

Beträffande utgifter för kurser och övningar överstiga dessa vida det anslag, som enligt ovan lämnas av Röda Korset beroende på den allt större och större omfattning dessa anordningar numera tagit. Enbart för dessa kurser och övningar under första halvåret 1939 hava utgifterna beräknats till omkring 1.200 kronor, vartill kommer inköp av sjukvårds- och förbandsmateriel.

Då kårens ekonomi är sådan, att densamma, trots medlemmarnas oegennyttiga och uppoffrande arbete i olika avseenden, icke är mäktig att bära dessa utgifter, har kåren icke sett sig någon annan utväg ur de ekonomiska bekymren än att vända sig till utomstående med en vördsam vädjan om bistånd, och är det i sådan avsikt Västerås Rödakorskår, i förvissning om förståelse för

N:o 104. *Ang. anslag till Västerås Rödakorskår.*

det gagnande arbete, som av kåren utföres, härmed dristar sig hemställa om ett bidrag från Västerås stad för sagda verksamhet.

För närmare belysande av kårens arbete överlämnas härjämte utdrag ur *dels* stadgar för kåren, *dels* reglemente för Svenska Röda Korsets manliga sjukvårdspersonal *dels* kårens årsberättelse för år 1938.

Västerås den 9 maj 1939.

För Västerås Rödakorskår:

E. Holmqvist.

Utdrag ur Stadgar för Västerås Rödakorskår.

§ 1.

Arbetsområde.

1. Västerås Rödakorskårs arbetsområde utgöres av Västerås stad med omnejd.

2. Densamma tillhör Västmanlandsdistriktet av Svenska Röda korset, vars stadgar och reglementen i tillämpliga delar gälla för kåren.

§ 2.

Uppgifter.

Kårens uppgifter finnas angivna i Reglemente för Svenska Röda korsets manliga sjukvårdstrupper (11/11—1935 — § 1. mom. 2). Därjämte skall kåren ombesörja erforderlig rekrytering och utbildning samt vidmakthålla de passiva medlemmarnas intressen.

§ 3.

Medlemmar.

Kårens medlemmar äro:

1. aktiva "Rödakorsmän", vilka av styrelsen antagits i enlighet med bestämmelserna i reglementet för Svenska Röda korsets manliga sjukvårdspersonal.

2. passiva medlemmar, vilka antingen genomgå kårens utbildningskurser utan att ännu hava antagits enligt mom. 1, eller sådana, som av styrelsen antagits för att stödja kårens verksamhet. Passiv medlem kan vara svensk man eller kvinna.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Rätt utdraget intyga:

Margot Kindberg. *Ruth Karlsson.*

Utdrag ur Reglemente för Svenska Röda korsets manliga sjukvårdspersonal.

N:o 104.
Ang. anslag till Västerås Rödakorskår.

Fastställt av överstyrelsen för Svenska Röda korset den 11 november 1935.

§ 1.

Uppgifter och allmän organisation.

1. *Svenska Röda korsets manliga sjukvårdspersonal* utgöres av män, som frivilligt åtagit sig att, på sätt i detta reglemente säges, stå till Svenska Röda korsets förfogande för sjukvårdande verksamhet. Medlemmarna av denna personal benämnas här nedan *rödakorsmän.*

2. Den manliga sjukvårdspersonalens *uppgifter* äro

att såväl i fred som i krig *tillfälligt utöva sjukvårds- och sjuktransporttjänst* vid inträffande olyckshändelser eller hastigt påkommande sjukdomsfall, samt

att i sådant syfte *fullgöra beredskapstjänst,* när så påfordras dels med hänsyn till eventuella större olyckor, såsom järnvägs- eller eldsolyckor eller i krigstid flyganfall mot bebodda orter, dels även med hänsyn till sjukdomsfall eller olycksfall vid folksamlingar, riskfyllda tävlingar m. m.

Vid mobilisering hava de rödakorsmän, med vilka särskilda avtal därom träffats, även till uppgift att *tjänstgöra vid Svenska Röda korsets krigssjukvårdsanstalter.*

3. Den manliga sjukvårdspersonalen sammanföres och redovisas inom varje rödakorsdistrikt uti en eller flera *rödakorskårer* på sätt nedan i § 4 säges. Till dessa kårer kunna även ansluta sig passiva kårmedlemmar, vilka icke äro rödakorsmän, men ekonomiskt understödja verksamheten.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Rätt utdraget intyga:

Margot Kindberg. *Ruth Karlsson.*

Utdrag ur Västerås Röda korskårs årsberättelse för år 1938.

Styrelsen har utgjorts av: överingenjören G. Mothander, fältläkaren G. Wingren, landssekreteraren E. Holmqvist, kaptenen G. Rosenqvist, överinspektören C. J. Nordlander, flygläkaren Paul W. Fritsch, herr B. Florén.

Revisorer: bankkamrer Otto Carlsson och direktören Th. Paulssen.

Utbildning: Under året har utbildats i *förberedande* kurs 149 man, i allmän kurs 22 man, i lägre befälskurs 32 man, i högre befälskurs 33 man.

I av kåren anordnade tillämpningsövningar ha deltagit 121 man och i luftskyddsövningar 33 man.

N:o 104.
Ang. anslag till Västerås Rödakorskår.

Av kårens medlemmar ha vid 22 tillfällen tillhopa 194 man stått till förfogande i sammanlagt 1.069 timmar såsom olycksfallsberedskap och därvid omhändertagit 12 svårare och 132 lättare olycksfall. Utom tjänsten ha av kårens medlemmar omhändertagits 12 svåra och 24 lindriga olycksfall.

Vid stadens sjukhus har av kårens medlemmar utförts bevakningsarbete vid 15 olika tillfällen med tillhopa 146 timmar.

Tjänstgöring vid ambulansen i Västerås har omfattat 101 timmar.

På iståndsättande av den av kåren förhyrda lokalen ha dess medlemmar arbetat i 865 timmar.

Föreningens medlemsantal utgjorde vid årsskiftet 193 aktiva och 326 passiva.

Föreningens inkomster ha utgjorts av medlemsavgifter, gåvor (mest in natura) och basarmedel.

N:o 105.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffning av en motorspruta för brandverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen har uti här bifogade skrivelse den 9 nästlidne maj hemställt om ett anslag å 4.850 kronor för inköp av en ny motorspruta av viss angiven modell. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, får, under framhållande av att inköpet av en ny motorspruta i realiteten innebär, såsom brandstyrelsen även angivit, en ersättningsanskaffning, tillstyrka framställningen. Då fonderade medel för ändamålet icke för närvarande finnas, tillstyrker drätselkammaren, att årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter må anlitas. Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av en ny motorspruta för brandverkets behov i enlighet med brandstyrelsens förslag ställa till styrelsens förfogande ett anslag av 4.850 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 1 juni 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås. **N:o 105.**

Ang. anskaffning av en motorspruta för brandverket.

Den staden tillhöriga större ångsprutan har år 1936 utdömts. Jämväl den mindre har nu kasserats. Den år 1915 anskaffade stegbilen är på grund av förslitning och svårighet att anskaffa reservdelar riskabel att förlita sig på. Detta gäller särskilt vid pumpning, då motorn blir hårt pressad. Någon ersättning för dessa tre utrangerade pumpverk har icke anskaffats. Den motorspruta, som enligt luftskyddschefens av brandstyrelsen tillstyrkta förslag bör inköpas, är avsedd helt för luftskyddet och behöves förutom den, som styrelsen nu föreslår till inköp.

Den av staden senast inköpta motorsprutan, en Albin 35, som beställts 1934, har visat sig synnerligen driftsäker och ändamålsenlig. Dess typ har numera tekniskt ytterligare förbättrats. Enligt en från Kommanditbolaget Albin, L. A. Larsson, Kristinehamn, infordrat anbud, kostar en dylik motorspruta nu 4.850 kronor.

Enär det icke kan anses tillrådligt att med hänsyn till de allvarliga brandrisker, som föreligga i stadens centrala delar och industriområdena, minska brandkårens effektivitet, och då det vid inköp av ny motorspruta ur flera synpunkter är fördelaktigt, att denna blir av samma typ, som den gamla, vilken manskapet förut känner till, får brandstyrelsen hemställa,

att stadsfullmäktige för inköp för brandkårens behov av ny motorspruta av samma typ som den gamla eller Albin 35 måtte anslå 4.850 kronor.

Västerås den 9 maj 1939.

För brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

/Sven Holmer.

N:o 106.

Beredningsutskottets skrivelse ang. namngivning å en gata.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet får härmed för stadsfullmäktiges prövning överlämna bifogade framställning från gatunamnsberedningen med hemställan, att den gata, som löper parallellt med och öster om Vasagatan mellan Iggebygatan och Trastvägen måtte åsättas namnet Papegojvägen.

Med förmälan, att beredningsutskottet för sin del icke har något att erinra emot förslaget får utskottet hemställa, att stadsfullmäktige ville bifalla vad gatunamnsberedningen föreslagit.

Västerås den 7 juni 1939.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I en till magistraten ställd ansökan har samtliga fastighetsägare å det nya tomtområdet å Övre Rosenhill hemställt, att den gata, som löper parallellt med och på höger sida om Vasagatan måtte tilldelas namnet Rosenhillsgatan.

Gatunamnsberedningen, till vilken ansökningen överlämnats, har funnit sig icke böra tillstyrka bifall till denna framställning, enär dels namnet Rosenhill är statt i avskrivning och dels namnet som sådant skulle bli en blandning av engelska och svenska måhända också tyska.

Å ifrågavarande område finnas nu sex gator. I namnet till fem av dem ingå fågelnamn. En av gatorna, vilken enligt nya stadsplanen skall igenläggas, heter Papegojvägen.

För att i mån av möjlighet inom ett bestämt område få en enhetlig gatubenämning och med anledning av att Övre Rosenhillsområdet förut kallats och delvis allt fortfarande kallas Papegojvreten, får gatunamnsberedningen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att den gata, som löper parallellt med och öster om Vasagatan mellan Iggebygatan och Trastvägen åsättes namnet Papegojvägen.

Västerås den 12 maj 1939.

För gatunamnsberedningen:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 107.

Beredningsutskottets skrivelse ang. val av en del kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 25 nästlidne maj på därom gjord begäran entledigat civilingenjören Hugo Trangius från de kommunala uppdrag, som av honom innehades på grund av stadsfullmäktiges val, samt uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till fyllnadsval, får utskottet härmed till fullgörande av sitt uppdrag hemställa, att stadsfullmäktige ville utse

till ledamot i vatten- och gasverksstyrelsen för återstoden av innevarande år nuvarande suppleanten snickaren Gustav Olsson, och

till ny suppleant i vatten- och gasverksstyrelsen för återstoden av innevarande år driftschefen Thure Strand,

till ledamot i luftskyddsnämnden för ingenjör Trangius' återstående mandattid inköpschefen John Lundgren; samt

till suppleant i styrelsen för Västerås Idrottshall Förening u. p. a. under återstoden av innevarande år ingenjören Ernst Karlsson.

Beredningsutskottet får tillika, med förmälan att ingenjör Trangius för innevarande år varit suppleant i beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige ville utse ny suppleant i utskottet för återstoden av året.

Västerås den 7 juni 1939.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 108.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplaneändring och stadsplanebestämmelser för kv. Magna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed för stadsfullmäktiges prövning överlämna ett av byggnadsnämnden utarbetat förslag till jämkning av stadsplanen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Magna, vilket förslag upprättats av stadsingenjören och stadsarkitekten och avser mindre jämkningar av kvarterets sydvästra, nordvästra och nordöstra hörn samt vissa ändrade bestämmelser angående tillåten bebyggelse.

Med förmälan att drätselkammaren för sin del icke funnit anledning till anmärkning mot förslaget ifråga får kammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det av byggnadsnämnden framlagda förslaget till jämkning av stadsplanen samt stadsplanebestämmelser för kvarteret Magna ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 8 juni 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden har låtit utarbeta förslag till jämkning av stadsplanen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Magna. Förslaget, som är dagtecknat den 30 november 1938, är upprättat av stadsingenjören Folke Schiött och stadsarkitekten Sven Ahlbom.

Förslaget avser mindre jämkningar av kvarterets sydvästra, nordvästra och nordöstra hörn.

Den föreslagna bebyggelsen ansluter sig i huvudsak till befintlig bebyggelse utefter gatulinjerna i två och tre våningar samt medger dessutom två friliggande byggnadskroppar i kvarterets inre.

Den gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

För kvarteret hava fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

N:o 108. *Ang. stadsplaneändring och stadsplanebestämmelser för kv. Magna.*

I ärendet har erinran inkommit från A. Barklunds sterbhus såsom ägare till tomten nr 6 inom kvarteret Magna. Ifrågavarande erinran torde emellertid ej vara av beskaffenhet att inverka på förslagets antagande.

Byggnadsnämnden får alltså hemställa

att stadsfullmäktige ville antaga jämkning av stadsplanen samt stadsplanebestämmelser för kvarteret Magna i enlighet med föreliggande förslag ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastsställelse.

Västerås den 3 maj 1939.

På byggnadsnämndens vägnar:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

/Martin Lindheimer.

BESKRIVNING

till

Förslag till jämkning av stadsplanen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Magna i Västerås stad.

Förslaget avser mindre jämkningar av kvarterets sydvästra, nordvästra och nordöstra hörn.

Den föreslagna bebyggelsen ansluter sig i huvudsak till befintlig bebyggelse utefter gatulinjerna i två och tre våningar samt medger dessutom två friliggande byggnadskroppar i kvarterets inre.

Den gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

För kvarteret hava fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse med upphävande av förut gällande bestämmelser.

§ 1.

Områdets användning.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av kontor, mindre garage, samlingslokaler och lokaler för handel.

N:o 108.

Ang. stadsplaneändring och stadsplanebestämmelser för kv. Magna.

Med G betecknat område får bebyggas endast för garageändamål.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas eller förläggas i å stadsplanekartan angivna grupper.

§ 3.

Gård.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 4.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel) än siffran i romben angiver.

§ 6.

Våningsantal.

Å med III eller II betecknat område får byggnad uppföras med högst tre (3) eller två (2) våningar.

§ 7.

Vindsinredning.

I byggnad, som uppföres med två våningar, får vind inredas med bonings- och arbetsrum till högst en tredjedel (1/3) av vindsbottnens yta.

§ 8.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst trettio (30°) grader.

§ 9.

Byggnadsmaterial.

Å med III betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

Å med II betecknat område får byggnad uppföras av trä, där den icke sammanbygges med högre byggnad.

§ 10.

N:o 108.

Ang. stadsplaneändring och stadsplanebestämmelser för kv. Magna.

Område tillgängligt för gångtrafik.

Med streckning betecknat område skall i höjd med angränsande gator vara tillgängligt för allmän gångtrafik, varvid den fria höjden under eventuellt utskjutande byggnadspartier ej får understiga tre och en halv (3,5) meter. Byggnad får här ej skjuta utanför en rät linje av minst tre (3) meters längd, bildande lika stora vinklar mot vardera gatulinjen eller en böjd linje där bågen får överskjuta nyssnämnda räta linje med högst trettio centimeter.

§ 11.

Undantag.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden samt från vad ovan stadgats angående hushöjd, våningsantal och taklutning.

Å med punktprickning betecknat område må för fastighetens behov kunna anordnas garage i en våning, där detta av byggnadsnämnden i varje särskilt fall prövas lämpligt och väl kunna inpassas i kvarterets bebyggelse i övrigt.

Västerås den 30 november 1938.

F. Schiött. *Sven Ahlbom.*

N:o 109.

Drätselkammarens förberedande yttrande ang. tillstånd att driva pantlånerörelse i staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom resolution den 3 nästlidne maj har länsstyrelsen anmodat magistraten att från stadsfullmäktige infordra yttrande över en av köpmannen Erik Ling här i staden hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att från och med den tid, då Västerås Pantaktiebolag upphör med sin rörelse, få såsom yrke driva pantlånerörelse i Västerås stad. Magistraten har med anledning därav remitterat handlingarna i ärendet till stadsfullmäktige för yttrande, varefter ärendet överlämnats till drätselkammaren för förberedande utlåtande.

Drätselkammaren, som förehaft ifrågavarande ärende till behandling, får anföra följande.

En genom kammarens försorg införskaffad utredning utvisar, att i endast 25 av landets samtliga städer finnas pantlåneinrättningar. I elva av dessa städer finnas helt kommunala pantlånekontor, i en stad en halvkommunal pant-

N:o 109.
Ang. tillstånd att driva pantlånerörelse i staden.

låneinrättning, i fyra städer enskilda pantbolag med begränsad vinstutdelning och endast i nio städer enskilda pantlåneinrättningar utan kommunalt inflytande eller restriktioner i fråga om vinstutdelning o. d. Gällande förordning angående idkande av pantlånerörelse är utfärdad år 1918 och stadgar bl. a. att tillstånd till idkande av dylik rörelse icke av länsstyrelsen får meddelas utan att stadsfullmäktige beretts tillfälle yttra sig över ansökningen. Det är emellertid närmast frågan om *behovet* av en pantlånerörelse det gäller, varemot stadsfullmäktige sakna tillfälle att göra sig ett begrepp om de grunder, efter vilka den sökande ämnar driva verksamheten. Stadsfullmäktige hava sålunda att vid avgivande av sitt yttrande i förevarande ärende taga ställning till frågan, huruvida ett behov av pantlånerörelse i staden kan anses föreligga. Det kan i detta sammanhang nämnas, att tre städer, som tidigare drivit pantlånerörelse, numera nedlagt densamma. En verkställd utredning visar, att vid pantlåneinrättningen här i staden i medeltal under de sista fem åren utlämnats 10435 lån årligen till ett belopp av i medeltal 16 kronor 49 öre per lån. Lånen utlämnas på 3 månader mot en ränta av 2½ procent per månad. Med hänsyn till den relativt korta lånetiden torde det få förutsättas, att många lån omsättas och att sålunda antalet under ett år nyupptagna lån är avsevärt lägre än vad ovan angivits såsom medeltal för utlämnade lån under ett år. Då det gäller att bedöma behovet av en pantlånerörelse får man visserligen icke bortse från det förhållandet, att fall kunna förekomma då en belåning på kort tid av mer eller mindre nödvändiga tillgångar kan vara till hjälp vid en tillfällig rubbning av ekonomien och att alltså en pantlåneinrättning vid sådana legitima lånebehov möjligen kan sägas fylla ett behov. Å andra sidan hava de samhälleliga hjälpåtgärderna numera så utbildats, att det torde få antagas, att ett tillfälligt och fullt legitimt behov av ekonomisk hjälp kan i de flesta fall därigenom tillfredställas. Det relativt låga medelbeloppet pr lån föranleder även till antagandet att någon större grad av hjälp icke vinnes genom anlitande av pantlånerörelsen. Det torde icke heller kunna bestridas, att i de flesta fall den frestande möjlighet att belåna tillhörigheter, som en pantlåneinrättning erbjuder, i det långa loppet endast förorsakar betungande ränteutgifter och bidrager till att än ytterligare försämra vederbörandes ekonomi. Drätselkammaren kan för sin del icke finna, att något verkligt behov av en pantlånerörelse i staden föreligger och får därför hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att med åberopande av vad drätselkammaren anfört och under uttalande av att behov av en pantlånerörelse här i staden icke synes föreligga, avstyrka bifall till den gjorda ansökningen om tillstånd att såsom yrke driva pantlånerörelse i staden.

Västerås den 8 juni 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 110.

Drätselkammarens skrivelse ang. borgen å lån för åstadkommande av en idrottshall.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås Idrottshall förening u. p. a. har uti här bifogade skrivelse till stadsfullmäktige hemställt, att fullmäktige ville för realiserande av planerna på uppförande av Västerås Idrottshall besluta att teckna stadens borgen för ett belopp av 75 000 kronor, som skall upplånas hos bank. Skrivelsen ifråga har överlämnats till drätselkammaren för förberedande utlåtande. Drätselkammaren får i ärendet anföra följande.

Staden har tidigare bidragit till idrottshallen dels genom att utan kostnad ställa erforderlig tomtmark till förfogande dels ock genom att i föreningen teckna andelar för ett belopp av 35 000 kronor. Då emellertid förberedelserna för uppförande av idrottshallen nu framskridit så långt, att bygget beräknas kunna påbörjas inom den allra närmaste tiden och då, på sätt föreningen framhållit, finansieringen icke torde kunna ske på annat sätt än att borgen tecknas för ett belopp av 75 000 kronor, vill drätselkammaren icke motsätta sig föreningens framställning. Drätselkammaren förutsätter emellertid att såsom första säkerhet för det belopp, för vilket staden går i borgen, pantförskrivas inteckningar i fastigheten. I detta sammanhang vill drätselkammaren, som icke haft tillfälle taga del av ritningarna till den blivande idrottshallen, erinra om den i drätselkammarens skrivelse till stadsfullmäktige av den 12 augusti 1937 uttalade angelägenheten av att nödigt samarbete åvägabragtes mellan representanter för härvarande läroverk och idrottshallens styrelse i avsikt att den kvinnliga ungdomen vid läroverket kunde få disponera lokaler inom idrottshallen för gymnastikövningar.

Drätselkammaren får med hänvisning till ovanstående hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att teckna stadens borgen för lån åt Västerås Idrottshall Förening u. p. a. för uppförande av en planerad idrottshall inom staden intill ett belopp av 75 000 kronor.

Västerås den 8 juni 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 110.

Ang. borgen å lån för åstadkommande av en idrottshall.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid förberedelserna för uppförandet av Västerås idrottshall har det visat sig att byggnadskostnaderna sedan tiden för kostnadsberäkningarnas uppgögörande, c:a två år, så avsevärt hava ökats att hallens uppförande beräknas kosta c:a 425 000: — kr. mot förut beräknade 340 000: — kr. vartill kommer c:a 35 000: — kr. till inventarier etc. Styrelsen har med anledning härav utarbetat bilagda nya finansieringsplan, som uppgjorts på grundval av de nu fastställda ritningarna. Av densamma framgår att det belopp som behöver upplånas uppgår till c:a 300 000: — kr. Av denna summa har bank erbjudit sig att mot inteckningar belåna idrottshallen med 225 000: — kr. För resterande summa kräves borgen och få vi härmed med hänsyn till det allmännyttiga och för ungdomens fostran betydelsefulla ändamål, som idrottshallen avser att fylla, hemställa att Stadsfullmäktige ville stödja detta företag genom att teckna stadens borgen för ifrågavarande belopp, kr. 75 000 —.

Västerås den 27 maj 1939.

Västerås Idrottshall, förening u. p. a.

THORWALD BERGQUIST.
ordf.

Finansieringsplan för Västerås Idrottshall.

Kostnader:

Byggnadskostnader:		
Huvudentreprenör	350,600: —	
Värme & Sanitet	50,000: —	
Elektr. installation	10,000: —	410,600: —
Arvoden till arkitekter, konstruktörer, etc.		15,000: —
Inredningskostnader, bowlingbana etc.		37,750: —
Kronor		463,350: —

Finansiering:

Beviljade tipsmedel	75,000: —
Tecknade andelar	88,350: —
Att anskaffa genom lån	300,000: —
Kronor	463,350: —

Inkomster:

Hyror:	kafé	(c:a 75 kvm)	2,000: —
	bowling	(c:a 240 kvm)	3,000: —
	boxning	(c:a 80 kvm)	750: —
	brottning	(c:a 120 kvm)	1,000: —
	atletik	(c:a 40 kvm)	400: —

N:o 110.
Ang. borgen å lån för åstadkommande av en idrottshall.

cykling (c:a 27 kvm)			250: —
300 st. klädskåp à 6: — kr.			1,800: —
5 st. klubbrum à 350: — kr.			1,750: —
Sportaffär			1,500: —
Tennis; gymnastik och handbollsträning etc.			
200 dgr., 10 t. à 4: — kr.			8,000: —
100 dgr., 5 t. à 2: — kr.			1,000: —
Handbolls- och andra matcher 20 ggr			3,000: —
40 ggr			1,500: —
Diverse inkomster			500: —
		Kronor	26,450: —

Utgifter:

Ränta å lån i bank 3 % å 200,000	6,000: —		
3½ % å 100,000	3,500: —		9,500: —
Ljus och värme			5,850: —
Vaktmästare			3,700: —
Intendent			600: —
Vatten			500: —
Till amortering och div. oförutsedda utgifter			2,250: —
Underhåll			2,500: —
Skatter			1,200: —
Brand-, vatten- och ansvarsförsäkring			350: —
		Kronor	26,450: —

N:o 111.

Drätselkammarens skrivelse ang. byte av tomtmark å Jakobsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt det av stadsfullmäktige den 24 november 1938 antagna förslaget till stadsplan för Jakobsberg skall bland annat från stadsägan 846 c:a 600 kvadratmeter utläggas till vidgning av Götgatan och sammanlagt cirka 1 760 kvadratmeter utläggas till park och en ny gata söder ut från Götgatan. Av ifrågavarande arealer åligger det fastighetsägaren enligt stadsplanelagens bestämmelser att utan ersättning avstå c:a 730 kvadratmeter, varemot staden har att lämna ersättning för cirka 1 630 kvadratmeter mark. För en del av den mark, som staden skall förvärva mot ersättning, kommer sedermera vederlag att kunna uttagas vid nybebyggelse på blivande tomter inom området. Det är för framdragande av beslutade ledningar för vatten och avlopp i Götgatan av behovet påkallat, att staden kommer i besittning av den mark, som skall utläggas till gata, varjämte det ansetts praktiskt att i samband därmed ordna jämväl förvärv av annan mark som skall frångå stadsägan 846. Med ägaren av nämnda fastighet har sålunda preliminärt överenskommits, att till staden skall överlåtas här ovan omförmäld mark, som enligt stadsplaneförslaget skall frångå stadsägan och att fastighetsägaren i utbyte häremot erhåller en blivande tomt med en areal av cirka 1 000 kvadratmeter inom den del av stadsägan 1 053 C, förutvarande allmänningen på Jakobsberg, som enligt stadsplaneförslaget skall bilda kvartersmark med de jämkningar, som vid blivande tomtindelning kunna förekomma. Drätselkammaren, som anser, att ett byte av mark på ovan angivna villkor kan ske på för staden antagliga villkor, får hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att godkänna här ovan omförmälda mellan drätselkammaren och ägaren av stadsägan 846 träffade preliminära avtal angående markbyte på Jakobsberg.

Västerås den 8 juni 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 112.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffning av en polypskopa för hamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av bifogade framställning från hamnstyrelsen om anslag med 6 850: — kronor för inköp av en polypgripskopa att användas vid lossning av skrot, huvudsakligen i stadens gamla hamn, får drätselkammaren under tillstyrkande av bifall till framställningen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för inköp av den i hamnstyrelsens skrivelse omförmälda polypgripskopan ställa till hamnstyrelsens förfogande ett anslag om 6 850 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komma att besluta vid fastställandet av budgeten för nästkommande år.

Västerås den 8 juni 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då båttransporten av skrot till stadens hamnar numera är stadd i ständigt tilltagande och då fordringarna på större snabbhet vid lossningen alltmera ökat, synes det hamnstyrelsen nödvändigt att genom anskaffande av maskinella anordningar öka kranarnas kapacitet. Staden äger visserligen tidigare en magnet för lossning av skrot, men denna har visat sig icke på tillräckligt kort tid kunna utföra arbetet. Detta är i all synnerhet fallet, då de skrotförande ångarnas tonnage är stort, vilket nu nästan ständigt är förhållandet.

Den modernaste anordningen för skrotlossning är den så kallade polypskopan, vilken numera allmänt användes i hamnarna och vilken visat sig vara synnerligen effektiv och praktisk. Anskaffandet av en dylik skopa skulle förkorta lossningstiden högst avsevärt, varigenom kranarna snabbare skulle frigöras för väntande båtar.

N:o 112.

Ang. anskaffning av en polypskopa för hamnen.

Hamnstyrelsen har infordrat offerter, varvid Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget erbjudit sig att leverera en polypskopa för skrot till ett pris av 6 850 kronor. Leverans av skopan skulle ske i slutet av juli månad detta år, därest beställning skedde omedelbart.

Med stöd av vad som anförts får hamnstyrelsen hemställa,

att stadsfullmäktige måtte anslå 6 850 kronor för inköp av en polypskopa att användas vid lossning av skrot, huvudsakligen i stadens gamla hamn.

Västerås den 5 juni 1939.

För hamnstyrelsen:

G. A. WITTBOM.

/Sven Holmer.

N:o 113.

Drätselkammarens skrivelse ang. anställande av en t. f. byggnadschef.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 27 sistlidne april beslutat att bevilja byggnadschefen Smitt förtidspension från och med den 1 juni 1939 har drätselkammaren upptagit frågan om tjänstens återbesättande till behandling. Vid de förberedande överläggningar angående byggnadschefstjänstens organisation, som inom drätselkammaren och inom kammarens särskilda delegerade förts, har framstått som en angelägenhet av synnerlig vikt att även en del andra organisationsproblem upptagas till behandling.

Det torde vara för stadsfullmäktige känt, att nuvarande system för gatu- och ledningsarbeten, såsom det i praktiken utvecklat sig, blivit föremål för åtskillig kritik. Sålunda ombesörjer vatten- och gasverksstyrelsen för närvarande såväl utredning och planläggning av ledningar för vatten, avlopp, gas och elektricitet som även arbetet med nedläggande av samma ledningar. Under drätselkammarens överinseende genom byggnadschefen såsom den för arbetet närmast ansvarige utföras bl. a. samtliga gatuanläggnings- och gatureparationsarbeten. Då gatuarbeten och ledningsarbeten alltid höra intimt samman föreligger givetvis risken, att planmässigheten och kontinuiteten i arbetena brister, då desamma handhavas av olika ansvariga myndigheter och under olika arbetsledning. Det torde icke heller kunna bestridas, att åtskilligt

N:o 113.
Ang. anställande av en t. f. byggnadschef.

brustit i det önskvärda samarbetet mellan såväl förvaltningsorgan som arbetsledning. Den för byggnadschefen gällande instruktionen innehåller visserligen bestämmelser, som åt byggnadschefen förläna möjlighet att utöva arbetsledning jämväl i fråga om ledningsarbeten, och rätt tillämpade skulle dessa bestämmelser säkerligen eliminera mycket av den dualism, som för närvarande präglar de olika slagen av arbeten i stadens gator. Drätselkammaren har emellertid mer och mer bibragts den övertygelsen, att en rationell lösning av problemet kan erhållas först i samband med en fullständig omorganisation av nu rådande system för gatu- och ledningsanläggningar. Såvitt drätselkammaren, på grund av gjorda erfarenheter, och efter inhämtande av upplysningar från andra städer, nu kan finna, skulle problemets lösning ligga i ett överflyttande till drätselkammaren av vatten- och gasverksstyrelsens nuvarande befogenheter i fråga om anläggning och skötsel av ledningar. Att ens i stora drag skissera den blivande organisationen låter sig givetvis icke nu göra, utan drätselkammaren har för avsikt att underkasta frågan en allsidig och förutsättningslös utredning och sedermera inkomma med det förslag, vartill utredningen må föranleda. Det synes drätselkammaren vara så mycket större skäl att nu verkställa denna utredning, vilken även kan tänkas komma att föranleda förslag till ändring av instruktioner och organisation inom andra förvaltningsområden, som inom de närmaste åren några av stadens chefsbefattningar komma att bliva lediga.

Med hänsyn härtill och då drätselkammaren anser sig böra ha fria händer vid utarbetande av sina förslag, har kammaren icke kunnat föreslå att befattningen som byggnadschef nu återbesättes med ordinarie innehavare. Å andra sidan är det nödvändigt att som chef för byggnadskontoret under utredningstiden erhålla en initiativrik och väl kvalificerad person. Drätselkammaren nödgas därför hemställa om stadsfullmäktiges bemyndigande att få anställa en tillförordnad byggnadschef tillsvidare.

Den för byggnadschefen gällande instruktionen är av stadsfullmäktige antagen den 26 augusti 1909. Det är givet, att denna instruktion dels på grund av sin ålder dels på grund av den år 1934 beslutade uppdelningen av den förutvarande kombinerade befattningen som byggnadschef och stadsingenjör i två befattningar icke längre är möjlig att tillämpa i sin nuvarande form. Drätselkammaren har därför utarbetat bifogade förslag till provisorisk instruktion för byggnadschefen att gälla intill dess annat kan bliva beslutat. I princip innehåller denna instruktion inga nyheter utan innebär i huvudsak en av förhållandena betingad modernisering av den äldre samt en kodifiering i vissa avseenden av gällande praxis. Drätselkammaren får i detta sammanhang erinra om, att stadsfullmäktige vid inrättande av den nya tjänsten som stadsingenjör beslutat att den för byggnadschefen gällande instruktionen skulle "upphöra att gälla i de delar den strede mot instruktionen för stadsingenjören i Västerås ävensom mot de instruktioner och andra bestämmelser, som av stadsfullmäktige antagits eller komma att antagas, efter det instruktionen för byggnadschefen fastställts." Vad sålunda av stadsfullmäktige beslutats har vid utarbetande av den provisoriska instruktionen iakttagits.

Befattningen som byggnadschef är nu placerad i 55. lönegruppen av stadens lönestat med en begynnelselön av 11 730 kronor och en slutlön av 13 476 kronor. Den omständigheten att drätselkammaren på ovan anförda skäl önskar till-

N:o 113. Ang. anställande av en t. f. byggnadschef.

sätta befattningen på förordnande har föranlett kammaren att, med hänsyn till det osäkerhetsmoment, som den tillfälliga anställningen utgör för den blivande innehavaren av tjänsten, föreslå, att arvodet för befattningshavaren må utgå med cirka 13 000 kronor per år. Härtill kommer, att det för närvarande råder brist på dugliga och erfarna ingenjörer inom väg- och vattenbygnadsfacket. För att kunna erhålla en kvalificerad kraft —och drätselkammaren kommer att i det avseendet ställa stora krav på den blivande byggnadschefen med hänsyn till de mångskiftande och ansvarsfulla arbeten, som förestå, — torde det enligt kammarens förmenande vara nödvändigt med ett arvode av den storlek, kammaren föreslagit.

Med hänvisning till ovanstående får drätselkammaren sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren ej mindre att snarast möjligt anställa en tillförordnad byggnadschef i avvaktan på resultatet av en genom kammarens försorg verkställd, förutsättningslös utredning om vissa organisationsförändringar och därmed sammanhängande frågor, än även att bestämma årliga arvodet till befattningshavaren intill ett belopp av högst 13 000 kronor; samt

att antaga bifogade förslag till provisorisk instruktion för byggnadschefen att gälla under den tid tjänsten upprätthålles på förordnande.

Västerås den 8 juni 1939.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Thjelvar Hedberg.

Förslag till provisorisk instruktion för byggnadschefen.

§ 1.

Byggnadschefen tillsättes av drätselkammaren. Anställningen sker tills vidare med en ömsesidig uppsägningstid av sex månader. I sin tjänstgöring lyder byggnadschefen under drätselkammaren.

§ 2.

För att kunna antagas till byggnadschef erfordras, att sökande avlagt fullständig examen från fackavdelningen för väg- och vattenbyggnadskonst

vid någon av statens tekniska högskolor, innehar mätningsmannakompetens samt dessutom styrkt sig äga praktisk erfarenhet inom området för sin blivande verksamhet.

N:o 113. *Ang. anställande av en t. f. byggnadschef.*

§ 3.

Byggnadschefen skall odelat ägna sin tid och arbetskraft åt staden och är fördenskull icke berättigad att innehava annan med fast lön eller provision avlönad befattning eller åtaga sig annat avlönat stadigvarande eller tillfälligt uppdrag med mindre drätselkammaren därtill lämnat sitt tillstånd. Sådant tillstånd må dock givas allenast för visst tillfälle och då särskilda omständigheter därtill föranleda.

§ 4.

Byggnadschefen skall i den utsträckning här nedan närmare omförmäles biträda drätselkammaren, hamnstyrelsen samt vatten- och gasverksstyrelsen och är skyldig att närvara vid dessa styrelsers sammanträden. Han äger därvid deltaga i överläggningen men ej i besluten samt få sin särskilda mening antecknad till protokollet.

I händelse så påfordras är byggnadschefen vidare skyldig att tillhandagå stadens övriga styrelser och nämnder samt tillfälliga kommittéer ävensom magistraten med upplysningar och utredningar inom området för sin verksamhet.

§ 5.

Byggnadschefen skall på därom förut kungjord tid, som av drätselkammaren bestämmes, vara i tjänsteärenden tillgänglig å sin av drätselkammaren anvisade tjänstelokal, därest han ej har laga förfall eller hindras av tjänstegöromål, som icke medgiva uppskov.

§ 6.

Byggnadschefen åligger att uppgöra och underställa drätselkammaren eller andra vederbörande styrelser sådan plan för de arbeten, som skola för stadens räkning utföras, att dessa kunna ske i ändamålsenlig ordning och sammanhang, på för staden bästa sätt samt att handhava och ansvara för arbetsledningen beträffande alla stadens arbeten.

§ 7.

Byggnadschefen är skyldig att utarbeta fullständiga förslag och kostnadsberäkningar samt leda eller kontrollera utförandet av stadens byggnadsarbeten i den mån annat icke blivit beslutat; och skall ifråga om byggnadschefens närmare skyldigheter härutinnan i tillämpliga delar gälla, vad nedan under § 8 är stadgat.

§ 8.

Det åligger byggnadschefen särskilt

N:o 113.

Ang. anställande av en t. f. byggnadschef.

A. för *drätselkammaren*

1) *att* upprätta förslag och kostnadsberäkningar för samt leda eller kontrollera utförandet av stadens planerings-, gatu-, väg- och brobyggnads- m. fl. arbeten som höra under drätselkammarens förvaltning;

2) *att* granska och attestera alla dessa arbeten rörande räkningar och avlöningslistor;

3) *att* vid behov och i god tid infordra och kontrollera anbud å leverans av materialier, redskap, inventarier och annat, som skola för stadens räkning inköpas, samt förelägga desamma drätseldirektören för på honom ankommande åtgärd ävensom att upprätta förslag till leverans- och entreprenadkontrakt allt i överensstämmelse med för stadens inköpsväsende gällande föreskrifter;

4) *att* tillse att leveranser och entreprenader ordentligt fullgöras samt att i allmänhet vid anskaffandet av materialier och inventarier tillhandagå med erforderliga upplysningar;

5) *att* före den 1 september varje år till drätselkammaren inkomma med förslag och kostnadsberäkning över alla de arbeten, som han med hänsyn till stadens behov anser böra komma till utförande under nästföljande år;

6) *att* före den 1 april varje år till drätselkammaren inkomma med en redogörelse över alla under nästföregående år genom honom utförda arbeten, häri inbegripet även sådana arbeten, varmed drätselkammaren i övrigt icke tager någon befattning;

7) *att* där ej annorlunda för visst fall bestämmes, hava uppsikt och vård över alla stadens av drätselkammaren förvaltade tillhörigheter såväl i fast som lös egendom samt att låta uppteckna och årligen inventera och besiktiga desamma;

8) *att* handhava och vårda drätselkammaren tillhörande ritningar samt däröver hålla fullständig förteckning;

9) *att* i övrigt utföra alla de till hans verksamhetsområde hörande uppdrag, som drätselkammaren till honom överlämnar, och ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, drätselkammaren honom meddelar.

B. för *hamnstyrelsen*

1) *att* planlägga samt leda eller kontrollera alla arbeten, som för hamnens räkning förekomma, såsom byggnader, reparationer, planeringar, muddringar m. m. och därvid tillse, att desamma utföras med omsorg, skyndsamhet och god ekonomi;

2) *att* uppgöra fullständiga för hamnarbetena erforderliga ritningar och kostnadsförslag;

3) att jämväl i övrigt vid påfordran avgiva yttranden i frågor, som röra hamnen;

4) *att* före den 1 september varje år till hamnstyrelsen ingiva förslag och kostnadsberäkningar till de arbeten, som han anser böra under det nästföljande året utföras;

5) *att,* när behov av uppköp föreligger biträda vid upprättande av leverans- och entreprenadkontrakt, att granska och avgiva utlåtanden över inkomna leverans- och entreprenadanbud, att tillse, att leveranser och entreprenader

ordentligt fullgöras samt att i allmänhet vid anskaffandet av materialier och inventarier tillhandagå med erforderliga upplysningar; N:o 113. *Ang. anställande av en t. f. byggnadschef.*

6) *att* granska och attestera alla hamnbyggnadsarbetena rörande räkningar och avlöningslistor;

7) *att* handhava och vårda samt hålla förteckning över alla till hamnen hörande ritningar och kartor.

C. för *vatten- och gasverksstyrelsen*

1) *att* beträffande förslag och kostnadsberäkningar för anläggning av gas- och elektriska jordkabelledningar ävensom i övrigt tillhandagå styrelsen och föreståndaren för vatten-, gas- och elektricitetsverken med upplysningar och utredningar;

2) *att* i samråd med nyssnämnde föresetåndare

a) ombesörja utförandet av alla de grävnings- och igenfyllnadsarbeten i stadens gator eller vägar, som för nyanläggning, omläggning och reparation av i nästföregående punkt omförmälda ledningar erfordras;

b) uppgöra profiler till stadens vatten- och avloppsledningar samt ombesörja utförandet av samma ledningar.

§ 9.

Innan av annan myndighet beslutade arbeten, som skola företagas under byggnadschefens ledning eller kontroll, komma till utförande, skall byggnadschefen därom underrätta drätselkammaren och inhämta dess beslut, huruvida i sammanhang därmed andra, under drätselkammaren hörande arbeten böra utföras för vinnande av i § 6 omförmälda ordning och sammanhang.

§ 10.

Nödvändiga reparationer och underhållsarbeten, om vilkas utförande vare sig ifråga om sätt eller omfång tvekan icke kan förefinnas och för vilka medel i det löpande årets budget finnas anslagna, skola av byggnadschefen utan särskilt beslut av myndighet, åt vilken han är biträde, sättas i verkställighet. Reparationer och underhållsarbeten däremot, ifråga om vilka dylik tvekan kan uppstå, eller för vilka icke medel finnas anslagna, skola, om de icke utan avsevärd olägenhet eller fara kunna en kortare tid anstå, provisoriskt genom byggnadschefen utföras, och skall vederbörande myndighet i så fall genast därom underrättas. Är sådan skyndsamhet icke av nöden, skall byggnadschefen före utförandet inhämta vederbörande myndighets beslut.

§ 11.

Byggnadschefen äger med iakttagande av gällande kollektivavtal antaga och avskeda alla för de under hans ledning stående arbetena behövliga arbetare samt träffa uppgörelser om arbetsackord och annat, som har samband med arbetsledningen ävensom att antaga och avskeda de tillfälliga biträden, för vil-

N:o 113. *Ang. anställande av en t. f. byggnadschef.*

kas anställande han vid tider av större pågående arbeten fått anslag i vederbörlig ordning beviljat. Finner byggnadschefen anledning till anmärkning mot de under honom lydande, men icke av honom antagna biträden, bör han därom hos vederbörande göra anmälan.

§ 12.

Byggnadschefen skall i särskilt diarium dag efter dag anteckna de till hans handläggning hörande ärenden och därmed vidtagna åtgärder Av alla av byggnadschefen upprättade kartor med beskrivningar samt utfärdade bevis och utlåtanden skall koncept eller kopia alltid finnas att tillgå å byggnadschefens tjänstelokal.

§ 13.

Byggnadschefen är berättigad till sammanlagt en månads semester varje år på tid, som med hänsyn till för handen varande arbeten befinnes lämplig och av drätselkammaren bestämmes. Ledighet utöver tre dagar beviljas av drätselkammaren, annan tillfällig ledighet av drätseldirektören i samråd med drätselkammarens ordförande.

§ 14.

Byggnadschefen är skyldig att underkasta sig alla de förändringar i denna instruktion, som kunna bliva i vederbörlig ordning beslutade ävensom de villkor och bestämmelser, som intagits i gällande löne- och pensionsreglemente.

N:o 114.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till fotografi- och filmkommitténs verksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed för stadsfullmäktiges prövning överlämna bifogade skrivelse från Fotografi- och Filmkommittén med hemställan om *dels* ett tilläggsanslag å 740 kronor 27 öre för täckande av kostnaderna för upptagande av Västeråsfilmen, vartill stadsfullmäktige tidigare anslagit ett belopp å 6 000 kronor, *dels* ett anslag å 5 000 kronor för täckande av stadens del i kostnaden för planerat arbete med uppmätning, fotografering och beskrivning av kulturhistoriskt värdefulla hus och gårdar i staden *dels* slutligen ett anslag å 1 300 kronor för fotografering av naturmiljöer o. d. samt för fotografisk reproduktion av gamla västeråsbilder.

Drätselkammaren har vid behandling av ifrågavarande ärende funnit, att

vad kommittén uti sin ovannämnda skrivelse anfört motiverar ett stadens bidrag på sätt kommittén föreslagit. Drätselkammaren får därför hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

N:o 114. *Ang. anslag till fotografi- och filmkommitténs verksamhet.*

att till de i kommitténs ovan omförmälda skrivelse angivna ändamålen anslå sammanlagt 7 040 kronor 27 öre att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 8 juni 1939.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 31 mars 1937 anmodade stadsfullmäktige på förslag av dess ordförande, måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, beredningsutskottet att tillsätta en kommitté med uppdrag att skyndsamt verkställa utredning i ärende angående åtgärder för insamlande, upptagande och bevarande av vanliga fotografier samt rörliga bilder (film) över det nutida Västerås. Den 14 april samma år beslöt beredningsutskottet att för ovan omförmälda ändamål tillsätta en kommitté bestående av herrar stadsfullmäktiges ordförande Alb. Lundkvist, drätseldirektören Theofil Öberg, museiintendenten Sven Drakenberg, civilingenjören Helge Smedinger, hovfotografen Ernst Blom samt ombudsmannen Erik Genell med herr Lundkvist såsom sammankallande.

Efter vidlyftigt utredningsarbete och efter samråd med drätselkammaren uppdrog kommitterade åt firma Förberg-film i Stockholm att verkställa filmupptagning av Västerås. Denna skedde under tiden sommaren 1937—sommaren 1938. Filmen förevisades första gången den 5 december 1938.

Kostnaderna för verkställande av filmen uppgingo till 12 233 kronor 90 öre, varav 11 576 kronor 95 öre belöpte sig på firma Förberg-film och 656 kronor 95 öre å utredningskostnader, kostnader för uppförandet av filmen m. m.

Genom beslut den 18 juni 1937 anslogo stadsfullmäktige 6 000 kronor till ifrågavarande film. Därjämte har Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget bidragit med 2 500 kronor, A.-B. Svenska Metallverken med 1 000 kronor, Konsumtionsföreningen Västerås med omnejd u. p. a. med 500 kronor och Hakonbolaget med likaledes 500 kronor. Härutöver ha influtit 662 kronor 58 öre såsom ersättning för visning av filmen samt 331 kronor 5 öre utgörande restituerad nöjesskatt. Inkomsterna ha sålunda uppgått till 11 493 kronor 63 öre, varför de tillgängliga medlen överskridits med 740 kronor 27 öre.

I och med färdigställandet av Västerås-filmen har kommittén slutfört den ena delen av sitt uppdrag. Återstår nu insamlandet och upptagandet av vanliga fotografier över staden. I detta avseende får kommittén anföra följande.

N:o 114.

Ang. anslag till fotografi- och filmkommitténs verksamhet.

Fotograferingen av staden bör kompletteras med uppmätningar, ritningar och kortfattade beskrivningar av äldre gårdar, enär sådana handlingar i många fall ge en kulturhistoriskt sett bättre kunskap om husens och gårdarnas äldre och nuvarande utseende och användning och sålunda även bliva ett verkligt hjälpmedel att vinna kännedom om bostads- och andra sociala förhållanden under gångna tider.

Västmanlands fornminnesförening har under förflutna år försökt att i mån av möjlighet fotografera och i vissa fall jämväl uppmäta och beskriva till försvinnande dömd bebyggelse. Helt naturligt har dock föreningen med sina begränsade ekonomiska resurser och sin ringa arbetskraft icke kunnat fullt effektivt och i tillräckligt stor utsträckning utföra dessa arbeten. Än mindre kan föreningen göra det nu, då stadsplaneändringar, nybyggnader m. m. ske med allt större hastighet och i allt större omfattning.

För att vinna bot i detta hänseende har kommittén rådfört sig med Nordiska Museet, vilket under många år bedrivit sådana arbeten i bland annat flera svenska städer. Museet har också under sommaren 1937 på egen bekostnad låtit verkställa uppmätning och ritning av ett trettiotal gamla gårdar och hus i Västerås. Härjämte har museet innevarande år låtit utföra en snabbinventering av det gamla byggnadsbeståndet i staden.

Med ledning av denna inventering har Nordiska museet utarbetat kostnadsförslag för arbetets utförande. Å den denna skrivelse bifogade kartan har husen i staden erhållit olika beteckningar allt efter graden av kulturhistoriskt värde. Rött avser år 1937 uppmätta hus, gult kulturhistoriskt värdefulla hus, gult med röd ring särskilt intressanta hus, gult med blå ring ombyggda eller sena hus, blått nyare byggnader samt blått med gul ring vissa på grund av miljö eller andra omständigheter kulturhistoriskt intressanta platser. Antalet kulturhistoriskt värdefulla och särskilt intressanta hus uppgår till 123. Uppmätning, fotografering och beskrivning av dessa samt färdigställande av fotografier ha beräknats kosta 9 745 kronor eller i runt tal 10 000 kronor. Antalet arbetsdagar ha beräknats till 573.

För utförande av detta arbete hemställer kommittén nu om ett anslag å 5 000 kronor att överlämnas till Nordiska Museet för dess arbete innevarande år i här ifrågavarande hänseende. I det fall kommitténs framställning bifalles har museet förklarat sig villigt att omedelbart börja dessa arbeten och att sedan ombesörja utarbetning av materialet, varefter av det färdiga arbetet ett exemplar överlämnas till Västerås stad.. Nordiska museet har därjämte meddelat, att det effektivt vill medverka till bestridande av kostnaderna med ett belopp, som nu icke kan fixeras med hänsyn till att museets undersökningsanslag ännu icke definitivt fördelats men som möjligen kan sträcka sig till hälften av de beräknade undersökningskostnaderna. I vart fall blir bidraget så stort, att det viktigaste av den gamla bebyggelsen (alltså i första hand den å kartan med gult markerade) redan innevarande år blir genomarbetad.

På grund av arbetets omfattning kan det tänkas att detta icke hinner bli helt färdigt detta år. Likaså förefinnes möjlighet att under arbetets gång särskilt intressanta detaljer framkomma, som tarva synnerlig noggrannhet eller att arbetet eljest kommer att utsträckas för att hela det gamla Västerås må kunna bevaras åt eftervärlden.

Utöver vad som här ovan anförts ämnar kommittén låta verkställa dels

fotografering av sådana naturmiljöer, som genom stadens tillväxt kunna komma att förändras, dels ock fotografisk reproduktion av gamla Västeråsbilder såsom oljemålningar, kopparstick, teckningar och dylikt. Kostnaderna för detta arbete har beräknats till 1 300 kronor. **N:o 114.** *Ang. anslag till fotografi- och filmkommittens verksamhet.*

Med stöd av vad härovan sagts får kommittén hemställa, att stadsfullmäktige måtte bevilja

dels ett tilläggsanslag å 740 kronor 27 öre för täckande av kostnaderna för upptagande av Västeråsfilmen;

dels ett anslag å 5 000 kronor för uppmätning, fotografering och beskrivning av kulturhistoriskt värdefulla hus och gårdar i staden;

dels ock ett anslag å 1 300 kronor för fotografering av naturmiljöer och dylikt samt för fotografisk reproduktion av gamla Västeråsbilder.

Västerås den 24 maj 1939.

För fotografi- och filmkommittén:

ALB. LUNDKVIST.

/Sven Holmer.

N:o 115.

Drätselkammarens skrivelse ang. anställande av ett biträde i befälsställning åt hamnkaptenen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till drätselkammaren har för förberedande utlåtande överlämnats bifogade den 5 juni dagtecknade skrivelse från hamnstyrelsen med hemställan att stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen att anställa en hamnkaptenen närmast underordnad förman med skyldighet att i den omfattning som i skrivelsen angivits biträda hamnkaptenen vid förekommande göromål och med ett arvode av 350 kronor i månaden.

Drätselkammaren, som tagit del av hamnstyrelsens skäl för framställningen ifråga, får tillstyrka densamma och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta

N:o 115.
Ang. anställande av ett biträde i befälsställning åt hamnkaptenen.

att bifalla vad hamnstyrelsen i ärendet föreslagit.

Västerås den 8 juni 1939.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/*Thjelvar Hedberg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av den ökade trafiken vid stadens hamnar och de därav framkomna svårigheterna, att med nuvarande personal effektivt kunna betjäna hamnarnas trafikanter, har inom hamnstyrelsen utredning verkställts angående anställande av en hamnkaptenen närmast underordnad förman. Hamnstyrelsen får i saken anföra följande.

Hamnkontorets personal består nu av hamnkaptenen, kranförmannen samt tre kontorsbiträden. Samtliga äro fullt sysselsatta med de löpande göromålen, huvudsakligen kontorsarbete. Härtill kommer att hamnkaptenen och kranförmannen skola handhava den dagliga tillsynen av hamnarna.

Genom de nya bestämmelserna, som utfärdats för kranarna, är kranförmannen strängt bunden vid detta arbete. Då därtill kommer kontorsarbetet, hinner denne ej med att deltaga i tillsynen över trafiken.

Enär trafiken å hamnarna numera väntas skola fortsätta året om, fordras att bogserbåten alltid är i gång, varför ersättare måste finnas för befälhavaren under dennes semester. Härjämte måste båten under vintern med dess betydligt strängare arbete vara bemannad med ytterligare en man i befälsställning.

I och med att den nya oljekajen vid djuphamnen tages i bruk kommer arbetet å trafikavdelningen ytterligare att utökas.

Under semestertiden minskas personalen så, att betydande svårigheter uppstå för denna att medhinna det redan under normala omständigheter stora arbetet.

Då av det sagda framgår, att hamnkaptenen ständigt och i det närmaste ensam måste tillse trafiken å de långt från varandra liggande hamnarna samt därjämte å kontoret sköta den ekonomiska delen av hamntrafiken och med anledning av vad som i övrigt framkommit synes det hamnstyrelsen nödvändigt, att staden låter anställa en språkkunnig person, som avlagt sjökaptensexamen och med skyldighet att under hamnkaptenens överinseende biträda vid skötseln av trafiken å hamnarna, fungera som hamnlots, vikariera för hamnkaptenen under dennes semester, deltaga i förekommande kontorsgöromål, tjänstgöra ombord å bogserbåten vid den ordinarie befälhavarens frånvaro samt under vintern såsom vikarie för befälhavare eller styrman, deltaga vid övervakandet

av upplagsplatser, kajer, fyrar m. m. samt dessutom biträda hamnkaptenen och kranförmannen i deras arbete vid kranavdelningen.

N:o 115. *Ang. anställande av ett biträde i befälsställning åt hamnkaptenen.*

Arvodet för denna befattning bör utgå med cirka 350 kronor i månaden.

Hamnstyrelsen får med stöd av vad som anförts hemställa,

att stadsfullmäktige åt hamnstyrelsen måtte uppdraga att anställa en hamnkaptenen närmast underordnad förman med skyldighet att biträda denne i förekommande göromål och med ett arvode av 350 kronor i månaden.

Västerås den 5 juni 1939.

För hamnstyrelsen:

G. A. WITTBOM,
v. ordf.

/Sven Holmer.

N:o 116.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av ytterligare en ord. brandmansbefattning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På de skäl, som uti lönenämndens här bifogade skrivelse den 15 nästlidne maj närmare omförmälas, har lönenämnden föreslagit inrättande från och med den 1 juli 1939 av ytterligare en ordinarie befattning som brandman vid stadens brandkår samt hemställt om bemyndigande för brandstyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen. Drätselkammaren, som tagit ärendet under övervägande, får för sin del tillstyrka lönenämndens framställning. Inrättande av ytterligare en befattning som ordinarie brandman kommer visserligen att medföra, att landstingets nuvarande bidrag för brandverkets skötsel av en ambulans icke fullt förslår till avlöning, beklädnad och utrustning m. m. åt den nye brandmannen, men å andra sidan har framhållits den nytta, som brandkåren har av ytterligare en befattningshavare och den betydelse för chaufförernas körvana och förmåga att hitta inom och utom staden, som möjligheten till körning med tvenne ambulansautomobiler innebär. Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 juli 1939 inrätta ytterligare en ordinarie befattning som brandman i stadens brandkår; samt

N:o 116.
Ang. inrättande av ytterligare en ord. brandmansbefattning

att bemyndiga brandstyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Västerås den 8 juni 1939.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid de förhandlingar, som föregingo det av stadsfullmäktige numera godkända arbets- och löneavtalet för vissa till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare hos staden har lönenämnden åtagit sig att hos stadsfullmäktige förorda inrättande av en befattning på stat i stället för den tjänst, som för närvarande på ett mera lösligt sätt inrättas för att utan minskning av brandberedskapen kunna ombesörja skötseln av landstingets ambulansautomobil. Till belysande av nu rådande förhållanden må följande anföras.

Enligt avtal mellan landstinget och brandstyrelsen, vilket avslutats med tre månaders ömsesidig uppsägningstid, har brandstyrelsen åtagit sig att betjäna en landstinget tillhörig ambulansautomobil, som stationerats på brandstationen. Landstinget erlägger härför ett belopp av 3.000 kronor pr år. För att kunna åtaga sig skötseln av denna ambulans har brandstyrelsen nödgats anställa en extra befattningshavare, vilken med hänsyn till nyssnämnda bestämmelser om uppsägningsrätt icke kunnat anställas annat än tills vidare enligt särskilt kontrakt. Ifrågavarande person, som har fullständigt samma uppgifter i tjänsten, som de ordinarie brandmännen, och med dem efter upprättad turlista deltager i körningen av ambulansbil, har hittills alltid erhållit fast anställning vid brandkåren i mån av inträffad ledighet bland de ordinarie befattningarna. Den tidigare fullgjorda extra tjänstgöringen har därvid efter medgivande av lönenämnden i viss utsträckning fått tillgodoräknas vid tjänsteårsberäkning.

Då det givetvis för den befattningshavare, som innehar ovan omförmälda anställning, föreligger ett osäkerhetsmoment i fråga om anställningens varaktighet samt en icke oväsentlig skillnad i avlöningen vid jämförelse med de ordinarie befattningshavarna, med vilka han är fullt jämförlig ifråga om tjänstgöringsskyldighet, har lönenämnden för sin del ansett önskvärt, om befattningshavaren kunde beredas säkrare anställningsförhållanden. I samråd med brandstyrelsen har lönenämnden funnit den bästa lösningen vara att vid brandkåren inrätta ytterligare en ordinarie befattning som brandman. Skulle till äventyrs nu gällande avtal med landstinget i framtiden komma att upphöra, föreligger ju möjlighet att vid första inträffande ledighet bland befattningarna inom brandkåren indraga en befattning, därest så skulle anses önskvärt. Lönenämnden får med anledning av det anförda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 juli 1939 inrätta ytterligare en ordinarie befattning som brandman vid stadens brandkår; samt

att bemyndiga brandstyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

N:o 116. Ang. inrättande av ytterligare en ord. brandmansbefattning

Västerås den 15 maj 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 117.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av vatten- och avloppsledningar till och inom Lilla Johanneslund.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen har i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige den 31 nästlidne maj framlagt förslag till framdragande av vatten- och avloppsledningar samt elektriska ledningar till Lilla Johanneslund för en sammanlagd kostnad av 57.000 kronor, varav på stadens del skulle belöpa 42.900 kronor, vilket belopp föreslagits skola utgå av lånemedel. I skrivelsen har angivits, att anläggningen bliver för staden ekonomiskt tillfredsställande om kostnaden för avloppsledningen i Vasagatan, 16.400 kronor, frånräknas.

Drätselkammaren har erfarit, att behovet av ledningar inom Lilla Johanneslund föranledes av en privat exploatering av området. I tidigare fall av liknande art, då ledningarna till ett nyexploaterat område icke omedelbart givit ekonomiskt tillfredsställande resultat, har vederbörande exploatör fått förskottera den del av anläggningskostnaden, som icke kunnat genom förväntad konsumtion förräntas och amorteras. Drätselkammaren kan icke finna anledning att i detta fall frångå principen. Kammaren får därför tillstyrka ledningsanläggningarna allenast under den förutsättningen att kostnaden för avloppsledning i Vasagatan, 16.400 kronor, som icke tagits i betraktande vid bedömande av frågan, huruvida hela anläggningen bliver ekonomiskt bärig, förskotteras av vederbörande markexploatör, och till honom återbetalas i den mån anläggningen med inräknande jämväl av kostnaden för denna ledning bliver ekonomiskt tillfredsställande. Det erforderliga anslaget, som sålunda bör minskas med 16.400 kronor, kommer då att utgöra 26.500 kronor och bör enligt drätselkammarens åsikt förskotteras av tillgängliga medel och sedermera täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komma att besluta.

N:o 117.
Ang. anläggning av vatten- och avloppsledningar till och inom Lilla Johanneslund.

Drätselkammaren får med hänsyn till vad sålunda anförts hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för framdragande av ledningar för vatten, avlopp och elektricitet till Lilla Johanneslund ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag om 26.500 kronor under förutsättning att kostnaden för avloppsledning i Vasagatan förskotteras av vederbörande markexploatör med rätt för denne att återbekomma beloppet i den mån ledningsanläggningen i dess helhet bliver ekonomiskt bärig; samt

att anslaget ifråga, 26.500 kronor, må förskotteras av tillgängliga medel och sedermera bliva föremål för slutlig täckning på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komma att besluta.

Västerås den 8 juni 1939.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/*Thjelvar Hedberg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Från tomtägare inom området Lilla Johanneslund har framställning gjorts till vatten- och gasverksstyrelsen om framdragning av ledningar för vatten, avlopp och elektricitet för anslutning till blivande fastigheter inom området. För att kunna erhålla anknytning till stadens avloppsnät måste en cirka 450 meter lång 18″ avloppsledning nedläggas i Vasagatans förlängning; vattenledningen däremot kan hopkopplas med det under utförande varande ledningssystemet inom området Övre Vega.

Uppgjorda kostnadsberäkningar utvisa, att anläggningskostnaderna för framdragning av ovannämnda slag av ledningar till och inom området ifråga uppgå till sammanlagt 57.000 kr. Enskilda bidraget belöper sig till 14.100 kronor, varför stadens andel utgör 42.900 kronor. Anläggningen bliver för staden ekonomiskt tillfredsställande, om kostnaden för avloppsledningen i Vasagatan, kronor 16.400: —, frånräknas. Då denna ledning jämväl erfordras för blivande bebyggelse utmed Vasagatan och ovanför området Lilla Johanneslund, anser styrelsen emellertid, att kostnaderna för denna ledning bör fördelas på ett större område.

På grund av det anförda hemställer styrelsen

N:o 117.

Ang. anläggning av vatten- och avloppsledningar till och inom Lilla Johanneslund.

att Stadsfullmäktige ville besluta om anläggande av ledningar för vatten, avlopp och elektricitet till och inom området Lilla Johanneslund och för detta ändamål anvisa 42.900 kr. att utgå av lånemedel.

Västerås den 31 maj 1939.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 118.

Drätselkammarens skrivelse ang. köp och försäljning av mark för regleringsändamål.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För genomförande av stadsplan och styckningsplan erfordras vid åtskilliga tillfällen att smärre markbyten ske mellan staden och privata markägare ävensom att staden behöver för utläggande av en gata förvärva viss mark, som icke vederbörande tomtägare enligt stadsplanelagens bestämmelser är skyldig att utan vidare avstå. Likaså förekommer, att mark av förutvarande gata eller delar av staden tillhöriga tomter eller stadsägor enilgt vederbörlig tomtindelning eller styckningsplan skall sammanläggas med annan tomt eller stadsäga. Då antalet dylika markregleringsärenden tendera att bliva allt vanligare och då drätselkammaren endast i ett fåtal fall äger stadsfullmäktiges bemyndigande att överlåta eller förvärva mark, synes det kammaren vara en åtgärd av praktisk betydelse, om kammaren kunde erhålla ett generellt bemyndigande av stadsfullmäktige att i sådant fall, som här ovan relaterats, få träffa erforderliga avtal om markförvärv eller marköverlåtelse. Det kan nämnas, att dylika bemyndiganden i många städer lämnats drätselkammaren.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att tillsvidare bemyndiga drätselkammaren att med för staden bindande verkan träffa avtal om förvärv, överlåtelse eller byte av smärre arealer mark, som erfordras för ge-

N:o 118.
Ang. köp och försäljning av mark för regleringsändamål.

nomförande av stadsplan, tomtindelning och av vederbörande myndighet godkänd stycknings- eller byggnadsplan för mark inom stadens område.

Västerås den 8 juni 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Västerås 1939, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 119.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1938.

Fattigvårdsstyrelsen får härmed i enlighet med bestämmelse i 2 § i reglemente för Västerås stads fattigvård avgiva berättelse över sin verksamhet.

Under året har styrelsen haft 11 ordinarie sammanträden och därvid handlagt 921 protokollförda ärenden.

Distriktsråden, till antalet elva, ha vardera haft 12 sammanträden eller tillsammans 132 sammanträden.

Förvaltningsutskottet har under året haft 9 sammanträden, varvid behandlats 109 protokollförda ärenden.

Understödsärenden av tillfällig natur, hänförliga till 1 § i lagen om fattigvården, avgöras av fattigvårdssysslomannen, som månadsvis har att därom avgiva rapport vid fattigvårdsstyrelsens sammanträden.

Ledamoten av fattigvårdsstyrelsen sedan år 1935, Muraren O M. Hellblom, har med berättelseårets utgång avgått ur styrelsen. Herr Hellblom har nedlagt ett intresserat arbete inom fattigvården.

Kassörskan å Fattigvårds- och barnavårdsbyrån, Fröken Elin Isaksson, avgick från denna befattning med pension den 1 november efter en nära 17-årig synnerligen väl vitsordad tjänst. Fattigvårdsstyrelsen uttalar till Fröken Isaksson sitt varma tack för ett samvetsgrant arbete.

Liksom fallet varit under närmast föregående år, har fattigvården i stort sett varit oberörd av arbetslöshet.

Genom på grund av dyrortsgraderingen förhöjda folkpensioner samt genom de nyinförda hjälpformerna barnbidrag och bidragsförskott ha fattigvårdskostnaderna nedgått under berättelseåret.

Samtliga understödstagare ha besökts minst en gång under året av tillsyningsmännen.

Det genom Stadsfullmäktiges beslut till fattigvårds- och barnavårdsbyrån förlagda socialregistret, som varit i bruk fr. o. m. år 1937, har numera registerkort å omkring 6.600 personer. Förutom uppgifter om alla statliga och kommunala hjälpåtgärder ävensom sådana åtgärder genom befintliga fonder innehåller registret även uppgift om inom kommunen förekommande frivillig hjälpverksamhet. I detta senare avseende bedrives bl. a. ett intimt samarbete med Västerås Samhjälp. Registret har blivit mer och mer anlitat av såväl kommunala organ som av enskilda. Särskilt på grund av splittringen på socialvårdsområdet har registret en stor betydelse för sammanförandet och överskådligheten av förekomande social verksamhet inom staden av både enskild och offentlig natur.

N:o 119.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1938.

DEN YTTRE FATTIGVÅRDEN.

Antalet i sina hem eller eljest utom anstalt understödda personer under året uppgår till 1.410, vilket utgör 3,76 % av stadens folkmängd. Motsvarande siffror under år 1937 utgöra resp. 1.758 och 4,89 %.

Bruttokostnaden för yttre fattigvården utgör 321.551 kr. och inkomsterna utgöra 135.447 kr., vadan det uttaxerade beloppet för denna del av fattigvården utgör 186.104 kr. mot 253.195 kr. under föregående år.

Totala kostnaden för fattigvårdens verksamhet utgör 602.462 kr. samt totala inkomsten 292.775 kr. Den brist, som sålunda täckts av uttaxerade medel, utgör 309.686 kr. mot 379.787 kr. under näst föregående år. Nettokostnaden fördelad på innevånare och bevillningskronor utgör resp. 8: 47 och 0: 57 kronor. Fattigvårdskostnaderna ha sålunda jämfört med nästföregående år nedgått såväl absolut som relativt.

DEN SLUTNA FATTIGVÅRDEN.

Den överbeläggning å så gott som samtliga ålderdomshemmets avdelningar, som tidigare antytts, har numera antagit permanent karakär. Det är därför en tvingande angelägenhet, att utvidgning av hemmet eller annan åtgärd vidtages för ett tillfredsställande ordnande av denna angelägenhet.

Hemmets behov av livsförnödenheter har tillgodosetts genom kvartalsvis infordrade anbud.

I husmoderns lägenhet har den förändringen vidtagits, att tambur och toalettanordningar inretts.

Värmecentralen har undergått förbättring i enlighet med av ångpanneföreningen upprättat förslag i syfte att kunna minska bränsleåtgången och utvinna större värmeresultat.

Regelbundna söndags- och veckogudstjänster ha hållits av hemmets pastor.

Vid högtider och av annan anledning ha festligheter hållits, varvid pensionärerna erhållit extra förplägnad.

Härutöver hänvisas till följande, huvudsakligen i tabellform uppställda, siffermässiga uppgifter.

Västerås i maj 1939.

ERNST ENOCHSSON.

/Axel Norén.

Fattigvårdsstyrelsen.

N:o 119.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1938.

Fattigvårdsstyrelsen har under år 1938 utgjorts av:
Domprost E. Enochsson, ordförande.
Kontorist Gösta Sjöberg, vice ordförande och distriktschef.
Ledamöter och distriktschefer: Komminister Nils Berge, Stationsförman C. F. Melin, Verkstadsarbetaren Gunnar Jacobsson, Skomakaremästaren Ernfrid Carlsson, Folkskollärarinnan Elsa Pettersson, Folkskollärarinnan Karin Nordkvist, Förman Hugo Svensson, Tjänsteman Hugo Lindgren, Muraren O. M. Hellblom och Kyrkoskrivare John Sjöblom.

Fattigvårdsstyrelsens befattningshavare.

Vid Fattigvårdsbyrån:

Axel Norén, syssloman, sekreterare och ombudsman sedan 1 jan. 1920.
Fröken Elin Isaksson, kontorsbiträde sedan 1 mars 1922 t. o. m. 31/10 1938.
Eric Johansson, tillsyningsman sedan 1 nov. 1930.
Karl Österberg, extra tillsyningsman sedan 1 maj 1933.
Fru Anna-Lisa Adamsson, kontorsbiträde, innehaft tjänsten sedan 1 april 1922, ordinarie sedan 1 jan. 1929.
Fröken Gurli Ahlström, extra skrivbiträde sedan 1 febr. 1929.
Fröken Karin Bjelke, extra skrivbiträde sedan 1 febr. 1937.

Vid Ålderdomshemmet:

Gustav Severin Pihl, föreståndare sedan 1 jan. 1924, vik. sedan 1 april 1923.
Johan Viktor Eriksson, vaktmästare sedan 24 oktober 1921.
Henrik Forslund, maskinist sedan 1 mars 1920.
Olga Lundberg, husmoder sedan 4 jan. 1917.
Anna Forslund, sjuksköterska sedan 1 mars 1910.
Elin Ramkvist, sjuksköterska sedan 1 jan. 1922.
Helga Elisabet Hedberg, sjuksköterska sedan 1/7 1936.
Estrid Eriksson, sjuksköterska sedan 15/3 1935.
Kerstin Pettersson, sjuksköterska sedan den 1 jan. 1937.
Anna Lundkvist, kokerska sedan 1/2 1935.
Ester Berggren, tvättföreståndarinna sedan 1 mars 1929.
Ruben Sandh, vårdare sedan 1 juli 1923.
Holger Larsson, eldare sedan 16 juni 1930.
14 köks-, tvätt- och sjukbiträden.
Predikant: Komminister Manne Eriksson.
Läkare: 2:dre stadsläkare Carl Idar, läkare vid Ålderdomshemmet och för norra stadsdelens understödstagare;
1:ste stadsläkare G. Andrén, läkare för södra och västra stadsdelen samt S:t Ilian och Lundby.

N:o 119.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1938.

Tabell över inlagor i fattigvårdsmål:

A) Till främmande kommuner avlåtna anmaningar och svar å anmaningsskrivelser.

	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
Anmaningsskrivelser	106	136	132	143	166	200	221	150	199	147	189	176
Svar å anmaningsskrivelser	108	130	131	175	179	238	245	195	196	165	168	207
Summa	214	266	263	318	345	438	466	345	395	312	357	383

B) Till Konngens Befallningshavande i länet:

	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1928
Ansökningar	118	124	82	53	68	51	31	45	40	51	71	84	71	47	34
Påminnelser	263	304	302	146	127	105	45	111	86	92	97	129	159	188	70
Förklaringar	209	261	256	83	67	110	94	72	111	161	146	141	81	77	128
Summa	590	689	640	282	262	266	170	228	237	304	314	354	311	312	232
Mantalsskrivningsmål:															
Ansökningar	—	—	—	—	—	—	313	364	355	164	98	60	121	101	144
Påminnelser	—	—	—	—	—	—	190	283	234	102	62	29	87	57	81
Förklaringar	—	—	—	—	—	—	32	21	41	53	38	46	40	55	50
Summa	—	—	—	—	—	—	535	668	630	319	198	135	248	213	275

Dessutom har från Fattigvårdsstyrelsen under året utgått 2.716 skrivelser i olika fattigvårdsärenden.

N:o 119.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1938.

Uppgift å antalet understödstagare

samt deras fördelning rörande ålder och kön m. m. enligt utdrag av Statistisk redogörelse till Statistiska Centralbyrån.

Tablå över antalet understödstagare av olika slag, fördelade efter kön, ålder och civilstånd.

		Varaktigt understödda				Tillfälligt understödda		S:ma
		Kvarvarande fr. föreg. år		Nytillkomna under året				
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
Barn, direkt understödda	I äktenskap	1	—	—	1	5	5	12
	Utom „	—	—	—	—	—	—	—
	Summa	1	—	—	1	5	5	12
Ogifta äldre personer ...	Utan tillhörande barn	109	127	24	11	51	27	349
	Med tillhörande barn	—	19	—	1	—	17	37
	Summa	109	146	24	12	51	44	386
	Tillhörande barn	12	8	—	1	8	10	39
Äkta makar, som gemensamt åtnjuta understöd...	Utan tillhörande barn	87	87	5	5	21	21	226
	Med tillhörande barn	22	22	6	6	39	39	134
	Summa	109	109	11	11	60	60	360
	Tillhörande barn	31	34	12	5	50	57	189
Äkta makar, av vilka endera eller båda var för sig åtnjuta understöd	Utan tillhörande barn	15	18	6	8	13	15	75
	Med tillhörande barn	—	7	—	5	1	8	21
	Summa	15	25	6	13	14	23	96
	Tillhörande barn	9	4	5	4	7	8	37
Änklingar änkor o. frånskilda	Utan tillhörande barn	67	216	12	13	9	15	332
	Med tillhörande barn	—	47	—	—	—	8	55
	Summa	67	263	12	13	9	23	387
	Tillhörande barn	39	47	—	—	6	6	98
Summa direkta understödstagare		301	543	53	50	139	155	1241
„ tillhörande barn		91	93	17	10	71	81	363
Samtliga understödstagare		392	636	70	60	210	236	1604
Därav tillhörande annat fattigvårdssamhälle		41	72	11	7	78	79	288

N:o 119.
Fattigvårds-styrelsens årsberättelse för 1938.

Direkta understödstagare, varaktigt understödda:

	M.	Kv.
Under året avlidna	21	27
Under året på annat sätt avgångna	50	111
Till nästa år kvarvarande	283	455
Summa	354	593

Tablå över understödets beskaffenhet:

	Intagna på					Utackorderade	Understödda i hemmet	På annat sätt understödda	Summa
	Fattigv.-anstalt	Arb.-hem	Anst. för sinnessjuka	Anst. för kron.sjuka	Annan sjukv.-anstalt				
Varaktigt understödda:									
Barn, direkt understödda:									
I äktenskap	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Utom äktenskap	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vuxna män:									
Ogifta	42	—	49	14	11	1	23	—	140
Gifta	13	—	6	7	5	—	117	—	148
Änkl. eller frånskilda	32	—	—	18	3	—	30	1	84
Vuxna kvinnor:									
Ogifta	30	—	48	13	11	—	67	2	171
Gifta	9	—	12	5	5	—	131	1	163
Änkor eller frånskilda	27	—	9	22	7	—	226	—	291
Tillhörande barn	2	—	—	—	1	—	214	—	217
Summa varaktigt understödda	155	—	124	79	45	1	808	4	1216
Tillfälligt understödda:									
Barn, direkt understödda	—	—	—	—	9	—	1	—	10
Vuxna personer	12	—	8	27	67	—	183	23	320
Tillhörande barn	1	—	—	—	3	—	147	2	153
Summa tillfälligt understödda	13	—	8	27	79	—	331	25	483
Samtliga understödstagare	168	—	132	106	124	1	1139	29	1699

Tablå över orsaker till understödsbehovet:

N:o 119. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1938.*

	Sjukdom	Otillräcklig arbetsförmåga	Arbetslöshet	Dryckenskap	Lättja och liknöjdhet	Talrik familj	Försörjningspliktiges död	Försörjningspliktiges avvikande	Andra orsaker	Summa understödstagare
Nytillkomna, varaktigt understödda:										
Barn, direkt understödda:										
I äktenskap	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Utom äktenskap	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vuxna män:										
Ogifta	22	1	1	—	—	—	—	—	—	24
Gifta	12	5	—	—	—	—	—	—	—	17
Änkl. eller frånskilda	8	4	—	—	—	—	—	—	—	12
Vuxna kvinnor:										
Ogifta	9	2	—	—	—	—	—	1	—	12
Gifta	19	4	—	—	—	—	—	—	1	24
Änkor eller frånskilda	12	1	—	—	—	—	—	—	—	13
Summa	82	17	1	—	—	—	1	1	1	103
Tillfälligt understödda:										
Barn, direkt understödda	10	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Vuxna män	102	—	32	—	—	—	—	—	—	134
Vuxna kvinnor	101	9	33	—	—	—	3	3	2	150
Summa	213	9	65	—	—	—	3	3	2	294

N:o 119. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1938.*

Tablå över personer, som under redogörelseåret erhållit kommunalt pensionstillskott, tillskott till blindhetsersättning och sjukvårdsbidrag.

Antalet understödstagare av olika slag, fördelade efter kön och civilstånd.

	Varaktigt understödda				S:ma
	Kvarvarande från föreg. år		Nytillkomna under året		
	m.	kv.	m.	kv.	
Ogifta, äldre personer	1	3	2	—	6
Äkta makar, som gemensamt åtnjuta understöd	3	3	—	—	6
Äkta makar, av vilka endera eller båda var för sig åtnjuta understöd	—	—	—	—	—
Änklingar, änkor och frånskilda	4	9	1	1	15
Samtliga understödstagare	8	15	3	1	27
Därav personer, som erhållit:					
Kommunalt pensionstillskott	7	15	1	1	24
„ tillskott till blindhetsersättning	—	—	—	—	—
„ sjukvårdsbidrag	1	—	2	—	3

Direkta understödstagare, varaktigt understödda:

	m.	kv.
Under året avlidna	—	1
Under året på annat sätt avgångna	1	1
Till nästa år kvarvarande	10	14
Summa	11	16

Tablå över understödets beskaffenhet.

		Understödda i hemmet	Summa
	Varaktigt understödda:		
Vuxna män:	Ogifta	3	3
	Gifta	3	3
	Änkl. eller frånskilda	5	5
Vuxna kvinnor:	Ogifta	3	3
	Gifta	3	3
	Änkor eller frånskilda	10	10
	Summa varaktigt understödda	27	27

Tablå över orsaker till understödsbehovet.

N:o 119. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1938.*

		Sjukdom	Otillräcklig arbetsförmåga	Summa understödstagare
Nytillkomna, varaktigt understödda:				
Vuxna män:	Ogifta	—	2	2
	Gifta	—	—	—
	Änkl. eller frånskilda	—	1	1
Vuxna kvinnor:	Ogifta	—	—	—
	Gifta	—	—	—
	Änkor eller frånskilda	—	1	1
	Summa	—	4	4

Tablå över understödstagarnas procenttal av Västerås stads folkmängd.

	Yttre fattigvården	Inre fattigvården	Hela fattigvården
År 1915	—	—	6,31 %
År 1916	—	—	5,45 %
År 1917	—	—	5,95 %
År 1918	—	—	5,91 %
År 1919	—	—	5,76 %
År 1920	—	—	5,59 %
År 1921	—	—	6,96 %
År 1922	—	—	9,91 %
År 1923	—	—	10 %
År 1924	—	—	10,05 %
År 1925	8,42 %	0,86 %	9,28 %
År 1926	7,12 %	0,89 %	8,01 %
År 1927	6,66 %	1,35 %	8,01 %
År 1928	6,82 %	1,2 %	8,02 %
År 1929	6,16 %	1,27 %	7,43 %
År 1930	5,79 %	1,04 %	6,83 %
År 1931	5,83 %	1,18 %	7,01 %
År 1932	6,7 %	1,3 %	8 %
År 1933	7,1 %	0,94 %	8,04 %
År 1934	5,77 %	1 %	6,77 %
År 1935	5,5 %	0,98 %	6,48 %
År 1936	4,97 %	0,70 %	5,67 %
År 1937	4,89 %	0,68 %	5,57 %
År 1938	3,76 %	0,7 %	4,46 %

Under året har i 6 fall försörjningspliktig ålagts arbete enligt 71 § fattigvårdslagen, vilket åläggande i 1 fall lett till inställande i arbete.

N:o 119. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1938.*

Vård har under året lämnats:

	Antal personer											
	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
Å lasarett och därmed likställda vårdanstalter	145	235	174	181	211	216	274	189	132	118	90	78
Å Sanatorium	31	25	31	14	20	30	28	23	15	17	33	37
Å Sinnesslöanstalter	11	13	14	15	16	19	19	20	19	21	19	18
Å Hospital	52	46	48	43	73	79	91	93	91	99	101	107
Å Epileptikerhem	3	3	3	4	4	2	2	4	6	6	4	4
Å Eugeniahemmet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Å Västm. läns sjukhem	—	—	—	—	—	22	35	41	34	32	27	30
Å Kuranstalter	—	—	—	—	—	49	51	57	40	40	24	25
Å Andra vårdanstalter	18	26	34	19	25	20	29	28	25	22	24	15
Summa	260	348	294	276	349	437	529	455	362	355	322	316

Ordinarie understöd i kontanter och in natura under åren 1936, 1937 och 1938, fördelat distriktsvis.

Distr. n:o	År 1936			År 1937			År 1938		
	Understödskostnad pr distriktsvis under året	Understödskostnad pr hushåll	Understödskostnad pr person	Understödskostnad pr distriktsvis under året	Understödskostnad pr hushåll	Understödskostnad pr person	Understödskostnad pr distriktsvis under året	Understödskostnad pr hushåll	Understödskostnad pr person
N:o 1	11,636: 45	387: 88	298: 37	8,200: 89	341: 70	273: 36	6,046: 45	318: 23	287: 93
„ 2	11,943: 98	351: 29	306: 26	9,648: 01	321: 60	247: 38	7,385: 48	321: 11	273: 54
„ 3	10,779: 35	414: 59	336: 85	8,065: 34	424: 49	298: 72	6,723: 78	336: 19	280: 16
„ 4	12,597: 98	466: 59	340: 49	9,829: 40	427: 36	307: 17	8,342: 20	397: 25	308: 97
„ 5	6,300: 76	350: 04	300: 04	3,864: 55	322: 04	276: 04	2,510: 48	313: 81	313: 81
„ 6	9,578: 39	456: 11	383: 14	8,610: 38	453: 18	344: 41	6,392: 27	399: 52	304: 39
„ 7	6,773: 54	376: 31	238: 68	5,929: 76	395: 32	348: 81	4,758: 96	339: 92	297: 44
„ 8	13,325: 38	459: 50	380: 73	10,472: 74	436: 36	337: 83	8,057: 24	383: 68	309: 89
„ 9	8,015: 05	471: 47	348: 48	5,896: —	421: 14	310: 31	4,034: 30	336: 19	268: 95
„ 10	7,135: 15	297: 30	246: 04	4,532: —	283: 25	206: —	2,698: 18	269: 82	224: 85
„ 11	12,181: 10	529: 61	338: 36	7,438: 09	437: 53	323: 40	6,519: 09	434: 60	383: 47
Genomsnittskostnad	10,024: 28	414: 61	319: 77	7,498:83	387: 63	297: 58	5,769: 85	350: 03	295: 76

Sammandrag av utgifterna för den yttre fattigvården under åren 1915—1938.

N:o 119. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1939.*

År	Bruttoutgifter Kronor	Inkomster Kronor	Nettoutgifter Kronor	Utgifterna fördelade pr invånare	bev. kr.
1915	104,901: 02	1,566: 37	103,334: 65	4: 70	0: 79
1916	111,985: 28	3,208: 34	108,766: 94	4: 68	0: 71
1917	152,733: 40	9,332: 61	143,400: 79	5: 88	0: 73
1918	237,125: 09	3,317: 56	233,807: 53	9: 20	0: 62
1919	322,480: 29	7,716: 32	315,764: 68	11: 05	0: 75
1920	372,198: 11	8,610: 23	363,587: 88	11: 90	0: 64
1921	411,528: 47	2,249: 99	409,278: 58	13: 35	0: 90
1922	430,977: 09	4,417: 27	426,559: 82	14: 06	1: 45
1923	520,382: 68	32,652: 24	487,730: 44	16: 24	2: 14
1924	487,185: 15	47,893: 19	439,291: 96	14: 68	1: 97
1925	496,233: 03	51,839: 11	444,393: 92	15: 08	1: 81
1926	467,713: 36	47,466: 69	420,246: 67	14: 47	1: 68
1927	468,828: 98	56,888: 52	411,940: 46	14: 15	1: 46
1928	438,237: 89	54,050: 80	384,187: 09	13: 17	1: 30
1929	429,168: 60	54,217: 97	374,950: 63	12: 51	1: 15
1930	420,774: 47	70,358: 66	350,415: 81	11: 53	0: 97
1931	440,965: 12	76,117: 44	364,847: 68	11: 95	0: 97
1932	469,939: 64	83,850: 59	386,089: 05	12: 49	1: 08
1933	482,333: 06	87,494: 86	394,838: 20	12: 64	1: 13
1934	435,625: 40	109,641: 73	325,983: 67	10: 25	1: 02
1935	420,642: 59	99,405: 80	321,236: 79	9: 85	0: 85
1936	415,156: 87	103,358: 93	311,797: 94	9: 20	0: 69
1937	363,386: 25	110,191: 79	253,194: 46	7: 16	0: 46
1938	321,551: 53	135,447: 09	186,104: 44	5: 09	0: 34

Ålderdomshemmet Karlslund.

De intagna pensionärernas antal under år 1938:

Kvarvarande sedan år 1937	190	
Under året intagna	120	310
Under året avgångna genom döden	44	
Under året avgångna genom utskrivning	70	114
Vid årets slut kvarvarande		196

därav 104 män och 92 kvinnor.

Av under året intagna personer tillhöra 38 män och 26 kvinnor främmande fattigvårdssamhälle.

N:o 119.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1938.

De å hemmet intagna pensionärerna voro till ålder och civilstånd:

	Män			Kvinnor			Summa
	Ogifta	Gifta	Änkl.	Ogifta	Gifta	Änkor	
Barn under 16 år	1	—	—	2	—	—	3
Pensionärer mellan 16—20 år	1	—	—	2	—	—	3
„ 20—30 „	10	1	—	8	—	—	19
„ 30—40 „	9	—	—	9	2	—	20
„ 40—50 „	14	2	1	10	4	1	32
„ 50—60 „	9	6	1	9	5	2	32
„ 60—70 „	31	4	6	8	3	7	59
„ 70—80 „	15	7	29	6	4	24	85
„ 80—90 „	8	3	12	5	3	21	52
„ över 90 år	1	—	1	—	—	3	5
Summa	99	23	50	59	21	58	310

Dessa 310 pensionärer hava åtnjutit vård under sammanlagt 67.483 underhållsdagar, varå 28.851 belöpa sig å 111 män och 93 kvinnor, som vårdats å hemmets sjukavdelning.

Av de å ålderdomshemmet intagna pensionärerna åtnjöto 190 folkpension.

Den äldsta av under året vårdade män var änkl. Gottfrid Almgren, född år 1848, och bland kvinnor änkan Anna Katarina Lindbom, född år 1838.

Med avseende å hälsotillstånd och arbetsförmåga:

N:o 119. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1938.*

	Män	Kvinnor	Summa
Icke arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	21	17	38
Blinda och litet seende	3	1	4
Lama och ofärdiga	5	4	9
Ständigt sängliggande	48	45	93
Lungsjuka	20	18	38
Ålderstigna och sjukliga	50	31	81
Minderåriga barn	2	1	3
Mindre arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	14	16	30
Arbetsföra	9	5	14
Summa	172	138	310

Pensionärernas sysselsättning har bestått i:

dels arbeten för hemmets behov, såsom vävnad, sömnad, stickning, tvätt och skurning, skomakeri, smiden, snickeri, måleri, hönsskötsel och div. trädgårdsarbeten m. m.,

dels arbeten för andra personer, såsom fjäderspritning, mangling, vedsågning, div. arbeten i tvättinrättningen m. m.

I tvättinrättningen har under året avverkats 61.496 kg., därav privat tvätt 29.727 kg.

N:o 119.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1938.

Tablå över leveranspris å de för fattigvårdens behov inköpta större artiklarna åren 1928—1938.

	1928 Kr.	1929 Kr.	1930 Kr.	1931 Kr.	1932 Kr.	1933 Kr.	1934 Kr.	1935 Kr.	1936 Kr.	1937 Kr.	1938 Kr.
Rågmjöl ...	28: —	22: 75	18: 50	18: 12	17: 75	17: 50	17: 25	18: 75	18: 25	21: 25	22: 50
Rågsikt......	35: 50	32: —	27: —	26: 25	26: 50	25: 50	24: 50	25: 75	25: —	29: 25	30: 75
Vetemjöl ...	36: —	36: —	32: 25	32: 63	30: 35	29: 25	26: 50	30: 75	33: 75	33: 82	32: —
Korngryn ...	31: 25	25: 75	19: 25	18: 25	19: 38	18: 25	19: 88	21: —	21: 50	28: —	27: 75
Ärter.........	37: 50	34: 50	22: 12	19: 50	20: 50	23: 38	29: 38	35: 88	28: —	28: 12	28: 25
Fläsk	158: —	163: 85	230: 25	99: —	89: 88	89: 13	79: 75	112: 75	134: 75	133: 50	148: 12
Sill	25: 50	28: 25	37: 50	30: 50	19: 94	20: 38	28: —	31: 88	48: 50	30: 75	29: 50
Havregryn	35: —	32: 50	27: 25	22: 50	26: 50	21: —	24: —	26: 63	26: —	31: 12	33: 50
Risgryn......	48: 60	47: 25	45: 75	40: 50	38: 83	30: 63	28: 46	30: 50	36: —	36: —	36: 75
Kaffe.........	272: 50	293: 75	232: 50	180: —	237: 50	217: 50	198: 12	205: —	193: 75	204: 50	172: 50
Socker	51: 75	43: 50	36: —	31: —	35: 38	35: 94	36: —	36: —	36: 75	37: 55	37: 94
Bruna bönor	62: 50	64: 50	45: 50	28: —	30: 75	29: 75	35: —	46: 25	44: —	37: 50	40: 50
Margarin ...	107: 75	94: 25	86: 87	74: 75	72: 50	72: 63	88: 87	96: 13	91: 75	116: 25	128: 38
Farrin	44: 25	36: 25	28: 25	22: 75	30: 50	28: 75	27: 75	27: 33	29: —	30: 25	31: —

Sammandrag av Ålderdomshemmets ekonomi under åren 1915—1938.

År	Understödstagare			Bruttokostnader för år Kr.	Inkomster Kr.	Nettokostnad för år Kr.	Underhållskostnad	
	Antal	Antal underhållsdagar	Medeltal pr dag				Understödstagare pr år Kr.	För understödstagare pr dag Kr.
1915	161	31,389	86	26,762: 84	1,352: 10	25,410: 74	293: 47	0: 80
1916	141	30,719	84	30,658: 13	1,324: 90	29,232: 23	349: 09	0: 95
1917	136	32,694	90	34,359: 73	1,276: 19	32,083: 54	367: 59	1: —
1918	156	35,110	96	67,992: 64	1,235: 47	66,757: 17	695: 18	1: 90
1919	188	32,418	89	83,665: 77	6,383: 28	77,282: 49	868: 33	2: 38
1920	199	31,064	84	124,518: 71	11,331: 19	113,187: 19	1,347: 47	3: 61
1921	181	32,900	91	99,487: 23	21,072: 25	78,414: 98	861: 70	2: 37
1922	283	43,611	121	138,538: 12	35,862: 10	102,671: 02	1,144: 91	3: 15
1923	325	48,057	132	116,186: 03	49,707: 53	66,478: 51	880: 19	2: 42
1924	366	53,244	145	133,855: 90	102,239: 43	31,616: 47	923: 14	2: 51
1925	384	59,957	164	137,817: 26	97,325: 55	40,491: 71	880: 59	2: 42
1926	371	58,035	159	125,389: 15	102,709: 27	22,679: 88	788: 61	2: 16
1927	393	63,931	162	180,076: 68	111,071: 71	69,004: 97	1,111: 58	3: 04
1928	357	62,585	172	218,662: 06	117,986: 45	100,675: 61	1,270: 20	3: 48
1929	382	59,484	163	240,831: 56	118,279: 94	122,551: 62	1,285: 55	4: 07
1930	362	64,404	176	274.890: 20	135,840: 42	139,049: 78	1,558: 55	4: 27
1931	363	67,990	187	243,765: 96	126,751: 55	117,014: 41	1,310: 35	3: 59
1932	366	68,161	186	237,069: 99	132,606: 16	104,463: 83	1,273: 68	3: 48
1933	347	66,137	181	245,341: 97	139,736: 35	105,605: 62	1,354: 15	3: 71
1934	372	65,360	179	248,889: 62	125,619: 34	123,270: 28	1,390: 65	3: 81
1935	367	62,935	172	251,958: 68	124,197: 60	127,761: 08	1,460: —	4: —
1936	321	69,746	191	280,894: 30	130,720: 61	150,173: 69	1,470: 95	4: 03
1937	327	68,349	187	284,939: 54	158,146: 30	126,793: 24	1,522: 05	4: 17
1938	310	67,483	185	280,910: 49	157,328: 47	123,582: 02	1,518: 40	4: 16

I dessa kostnader ha fr. o. m. år 1928 medräknats amorteringar och räntor å byggnadslån.

N:o 119. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1938.*

Tabell, utvisande sammanlagda kostnaden av såväl inre som yttre fattigvården 1915—1938.

År	Bruttokostnad		Summa Kr.	Nettokostnad		Summa Kr.
	Inre fattigvården Kr.	Yttre fattigvården Kr.		Inre fattigvården Kr.	Yttre fattigvården Kr.	
1915	27,762: 84	104,901: 02	131,663: 86	25,410: 74	102,977: —	128,388: 10
1916	30,658: 13	111,985: 28	142,643: 11	29,323: 23	106,863: 50	136,186: 73
1917	34,359: 73	152,733: 40	187,093: 13	33,082: 54	143,400: 71	186,484: 25
1918	67,992: 64	237,125: 09	305,117: 73	66,757: 17	233,817: 17	300,574: 70
1919	83,665: 77	322,480: 29	406,146: 06	77,282: 49	314,763: 97	392,046: 46
1920	124,518: 97	372,198: 11	496,717: 08	113,187: 78	363,587: 88	476,775: 66
1921	99,487: 23	411,528: 47	511,015: 70	78,414: 98	409,278: 58	487,693: 56
1922	138,533: 12	430,977: 09	569,510: 21	102,671: 02	326,559: 82	529,230: 84
1923	116,186: 03	520,382: 68	636,568: 71	66,478: 51	487,730: 44	554,208: 95
1924	133,855: 90	528,358: 25	662,214: 15	31,616: 47	480,465: 06	512,081: 55
1925	183,139: 51	496,233: 03	679,372: 54	85,813: 96	444,393: 92	530,207: 88
1926	170,747: 67	467,713: 36	638,461: 03	68,038: 40	420,246: 67	488,285: 07
1927	180,076: 68	468,828: 98	648,905: 66	69,004: 97	411,940: 46	480,945: 43
1928	218,662: 06	438,237: 89	656,899: 95	100,675: 61	384,187: 09	484,862: 70
1929	240,831: 56	429,168: 60	670,000: 16	122,551: 62	374,950: 63	497,502: 25
1930	274,890: 20	420,774: 47	695,664: 67	139,049: 78	350,415: 81	489,465: 59
1931	243,765: 96	440,965: 12	684,731: 08	117,014: 41	364,847: 68	481,862: 09
1932	237,069: 99	469,939: 64	707,009: 63	104,463: 83	386,089: 05	490,552: 88
1933	245,341: 97	482,333: 06	727,675: 03	105,605: 62	394,838: 20	500,443: 82
1934	248,889: 62	435,625: 40	684,515: 02	123,270: 28	325,983: 67	449,253: 95
1935	251,958: 68	420,642: 59	672,601: 27	127,761: 08	321,236: 79	448,997: 87
1936	280,894: 30	415,156: 87	696,051: 17	150,173: 69	311,797: 94	461,971: 63
1937	284,939: 54	363,386: 25	648,325: 79	126,793: 24	253,194: 46	379,987: 70
1938	280,910: 49	321,551: 53	602,462: 02	123,582: 02	186,104: 44	309,686: 46

N:o 119.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1938.

Tabell, som utvisar hur hela kostnadssumman fördelas på invånare och skattekronor.

År	Bruttokostnaden	Nettokostnaden	Antal kyrkoskrivna invånare	Antal skattekronor	Nettokostnad fördelad på antal invånare	Nettokostnad fördelad på antal skattekronor
1915	131,663: 86	128,388: 10	21,941	129,804	5: 85	1: 01
1916	142,643: 11	136,186: 73	23,237	145,280	5: 86	1: 07
1917	187,093: 13	186,484: 25	24,403	197,761	7: 66	1: 08
1918	305,117: 73	300,574: 70	25,408	379,490	11: 83	1: 26
1919	406,146: 06	392,046: 46	28,571	419,136	13: 71	1: 07
1920	496,717: 08	476,775: 66	30,633	565,794	15: 56	0: 84
1921	511,015: 70	487,693: 56	30,662	454,494	16: 66	1: 13
1922	569,510: 21	529,230: 84	30,377	294,147	18: 75	1: 94
1923	636,568: 71	554,208: 95	30,021	222,748	21: 20	2: 48
1924	662,214: 15	512,081: 55	29,920	222,740	17: 11	2: 29
1925	679,372: 54	530,207: 88	29,215	245,128	18: 15	2: 16
1926	638,461: 03	488,285: 07	29,058	277,758	16: 80	1: 76
1927	648,905: 66	480,945: 43	29,119	281,858	16: 52	1: 78
1928	656,899: 95	484,862: 70	29,578	294,721	16: 39	1: 64
1929	670,000: 16	497,502: 25	29,969	324,948	16: 60	1: 53
1930	695,664: 67	489,465: 59	30,394	362,516	16: 10	1: 35
1931	684,731: 08	481,862: 09	30,649	375,128	15: 72	1: 28
1932	707,009: 63	490,552: 88	30,914	356,952	15: 87	1: 37
1933	727,675: 03	500,443: 92	31,229	348,096	16: 02	1: 44
1934	684,515: 02	449,253: 95	31,794	320,206	14: 13	1: 40
1935	672,601: 27	448,997: 87	32,613	379,313	13: 77	1: 18
1936	696,051: 17	461,971: 63	33,879	450,777	13: 64	1: 02
1937	648,325: 79	379,987: 70	35,378	541,956	10: 74	0: 70
1938	602,462: 02	309,686: 46	36,551	544,015	8: 47	0: 57

N:o 119.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1938.

Tablå över Fattigvårdsstyrelsens räkenskaper för år 1938.

DEBET:

Tillgångar vid årets början:

Fastigheter		1.220.000: —		
Inventarier		76.500: —		
Utlånade fondmedel		171.950: 22		
Fordringar av främm. kommuner och staten		11.063: 36		
Fordringar av Landstinget		54.557: 87		
Fattigvårdens andel av innestående medel hos A.-Bol. Jordbrukarebanken		1.800: —		
Konto för skillnad mellan debet och kredit (Fattigvårdsstyrelsens andel)		2.600: —		
Innestående å postgiro		5.302: 65		
Kontant i kassan (fattigvårdens andel)		4.550: 37	1.548.324: 47	

Inkomster under året:

Yttre fattigvården:

Uttaxerade medel från Drätselkammaren		309.686: 46		
Ersättning av Landstinget enligt 40—42 §§ fattigvårdslagen	42.249: 18			
Ersättning av statsmedel	6.046: 29			
Återbetalning av enskilda, pensioner o. sjukkassor för utg. fattigvård	74.915: 70			
Diverse inkomster	5.033: 40			
Pensionärshemmet	5.904: 79			
Drottninggatan 22	1.297: 73	135.447: 09		

Ålderdomshemmet:

Vårdavgifter av främm. kommuner, enskilda, landstinget och staten	103.520: 96			
Diverse inkomster	49.222: 05			
Särsk. anslag för kylanläggn.	4.585: 46	157.328: 47	602.462: 02	

Värdeökningar under året:

Värdeökningar, som motsvaras av kapitalavbetalningar å andelar i stadens obligationslån och amorteringslån	42.036: 28

N:o 119. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1938.*

Skulder vid årets slut:

Fondmedel	170.854: 24	
Obligationslån	739.178: 79	
Restaureringslånet av år 1929	4.940: 39	
Av Drätselkammaren förskotterade medel	80.074: 91	995.048: 33
	Summa Kronor	3.187.871: 10

KREDIT.

Skulder vid årets början:

Fondmedel	170.827: 77	
Obligationslån	768.876: 25	
Restaureringslånet av år 1929	17.279: 21	
Av Drätselkammaren förskotterade medel	38.084: 37	995.067: 60

Utgifter under året:

Yttre fattigvården:

Understödskostnader	140.253: 62	
Anstaltsvård	79.296: 76	
Kommunalt bidrag u. k. f.	5.034: 66	
Andra fattigvårdskostnader	39.834: 58	
Diverse utgifter	11.156: 18	
Förebyggande fattigvård: Diakonissornas anslag	9.375: —	
Löner och arvoden	30.695: 94	
Pensionärshemmet	5.904: 79	321.551: 53

Ålderdomshemmet:

Hushållet	56.231: 71
Bränsle, lyse och vatten	24.043: 53
Renhållning	10.948: 56
Beklädnad	7.239: 23
Sjukvård	5.140: 44
Underhåll och anskaffning av inventarier	3.721: 20
Förbrukningsartiklar	586: 44
Begravningskostnader	1.166: 50
Diverse omkostnader	5.568: 06
Underhåll av fastigheten	21.452: 26

N:o 119. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1938.*

Räntor och amorteringar	78.477: —	
Underhåll av trädgård och planteringar	3.583: 39	
Löner och arvoden	47.821: 28	
Pensioner	2.413: 50	
Stall och hönshus	3.246: 87	
Tvättinrättningen	9.270: 52	280.910: 49

Tillgångar vid årets slut:

Fastigheter	1.220.000: —	
Inventarier	76.500: —	
Utlånade fondmedel	172.163: 80	
Fordringar av främmande kommuner och staten	11.444: 88	
Fordringar av Landstinget	38.943: 82	
Fattigvårdens andel av innestående medel hos A.-Bol. Jordbrukarbanken	30.595: 31	
Konto för skillnad mellan debet och kredit, fattigvårdsstyrelsens del	9.419: 48	
Innestående å postgiro	22.283: 77	
Förskotterat ord. understöd	7.119: 47	
Kontant i kassan	1.870: 95	1.590.341: 48
	Summa Kronor	3.187.871: 10

N:o 119. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1938.*

Under fattigvårdens förvaltning stående fonder:

	Behållning vid årets början Kr.	Under året Inkomster Kr.	Under året Utgifter Kr.	Behållning den 31/12 1938 Kr.
Malmströmska fonden	10,122: —	300: —	370: —	10,052: —
Beate Louise Vougts fond	10,021: —	300: —	321: —	10,000: —
Anders Nordlövs fond	542: 58	13: 55		556: 13
P. Bilchiers fond	999: 04	24: 98		1,024: 02
Hedda Hoffmans fond	780: 90	19: 50	13: —	787: 40
Sofia E. Sjöbergs fond	4,853: 13	121: 32	150: —	4,824: 45
Anna Sjöbergs fond	324: 98	9: 75		334: 73
Alexander Mossbergs fond	580: 12	15: 75	10: —	585: 87
Ulrika Godenius fond	2,000: —	60: —	60: —	2,000: —
Johanna Hellströms fond	2,514: —	75: —	82: 75	2,506: 25
Anna H. Almströms fond	4,023: —	128: 50	151: 50	4,000: —
Regina Möllers fond	5,044: 33	149: 43	193: 76	5,000: —
Ulrika Kat. Anderssons fond	500: —	12: 50	12: 50	500: —
C. G. Vretmans o. h. h. fond	4,035: 87	100: 88	50: —	4,086: 75
Joh. Gust. Berglunds fond	118,882: 17	4,221: 13	4,038: 40	119,064: 90
Fanny Johanssons fond	5,100: 61	100: 61	201: 22	5,000: —
Johanna Mat. Janssons fond	488: 14	12: 20		500: 34
Summa kronor	170,811: 87	5,665: 10	5,654: 13	170,822: 84

Västerås 1939. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1939 Den 31 augusti XII

N:o 120.

Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1938.

Barnavårdsnämnden och ungdomsnämnden får härmed avgiva berättelse över sin verksamhet under år 1938.

Nämnden har under året haft 11 samt i sin egenskap av ungdomsnämnd 5 sammanträden. Nämndernas delegation har dessutom haft 6 sammanträden, varvid handlagts sammanlagt 714 ärenden.

Med berättelseårets ingång ha två förordningar rörande nya hjälpformer, nämligen lagen om bidragsförskott samt förordningen om mödrahjälp trätt i tillämpning. Härigenom har en betydande ökning av såväl barnavårdsnämndens arbete som arbetet för byråns personal inträtt. Bidragsförskott har utgått till 189 barn, varav 98 äro barn utom äktenskap, 15 äro barn till hemskilda och 76 äro barn till frånskilda mödrar. Mödrahjälp har utgått till 102 mödrar.

Samtliga av nämnden utackorderade barn ha inspekterats minst en gång under året.

Antalet av för skyddsuppfostran omhändertagna barn har ökat.

Åtgärder mot försumliga försörjare ha förekommit i 15 fall, varav 2 lett till intagning på arbetshem.

Barnavårdscentralens verksamhet har ytterligare ökat. Antalet under året inskrivna barn utgör 548 mot 412 år 1937.

Härutöver hänvisas till följande, huvudsakligen siffermässiga uppgifter.

Västerås den 9 juni 1939.

EM. GRANÉR.

/Axel Norén.

Barnavårdsnämnden har under året utgjorts av:

Folkskoleinspektören Em. Granér, ordförande.

Kontorschefen Einar Keijser, v. ordförande.

Ledamöter: Komministern Nils Berge, Doktor Josef Lundblad, Fattigvårdssyssloman Axel Norén, Kontoristen Gösta Sjöberg och Fru Agnes Söderqvist.

N:o 120.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1938.

Fattigvårds- och barnavårdsbyrån:

Befattningshavare:

Avd. för samhällsvård och skyddsuppfostran:

Sekreterare och ombudsman m. m.: Fattigvårdssysslomannen Axel Norén.
Kassörska och bokförerska m. m.: Kassörskan Elin Isaksson t. o. m. 31/10 1938.

Övriga arbetsuppgifter utföres av på fattigvårdens stat upptagen, vid byrån anställd personal.

Barnavårdsmännens avdelning:

Föreståndare och barnavårdsman Carl E. Scott, barnavårdsman: Fröken Elsa Hultgren.

Barnavårdscentralen:

Barnavårdssystern Svea Sandberg, extra barnavårdssystern Kerstin Hedlund.

Barnhemmet:

Föreståndarinnan Evy Aspling.

Avd. I.

Samhällsvård och skyddsuppfostran samt därmed sammanhängande åtgärder.

Barn, vilka nämnden omhändertagit eller eljest haft befattning med under året fördela sig sålunda:

År	i äkt.		u. äkt.		Tillhör annan kom.	Förebyggande åtgärder					Skyddsuppfostran enl. 22 §				Samhällsvård enl. 29 §			Ingen åtgärd
	m.	kv.	m.	kv.		1 m. a)	1 m. b)	1 m. c)	1 m. d)	2 m.	a)	b)	c)	d)	1 m.	2 m.	3 m.	
1936	92	69	61	62	56	20	55	15	3	19	2	22	14	3	26	18	114	30
1937	56	50	59	59	55	14	12	1	—	2	4	22	21	3	30	20	104	1
1938	72	47	52	56	52	4	37	—	5	5	7	20	27	3	25	18	89	4

N:o 120. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

De av nämnden omhändertagna barnen fördela sig sålunda:

År	Från föreg. år	Nytillkomna	Avgångna	Till nästa år	Antal underhållsmånader	Överlämnad till: ensk. person, inom kommun	Överlämnad till: ensk. person, utom kommun	Överlämnad till: barnhem, inom kommun	Överlämnad till: barnhem, utom kommun	Skyddshem	Annan anstalt
1936	172	24	26	170	2,004	62	104	15	8	12	21
1937	171	30	34	167	1,967	58	65	18	20	20	20
1938	167	18	30	155	1,975	50	61	23	16	22	14

De omhändertagna barnens antal i förhållande till stadens folkmängd utgör 0,51 %.

De av barnavårdsnämnden utackorderade, under året inspekterade barnen fördela sig med hänsyn till ålder och kön samt fosterhemmens beskaffenhet sålunda:

	Antal	I. ä. g.	I. ä. fl.	U ä. g.	U ä. fl.	Föräldralösa	Ånkors	Invaliders	Andra	Hemmens beskaffenhet: goda	Hemmens beskaffenhet: mycket goda
I staden utackorderade	82	17	18	19	28	8	1	—	73	64	18
Å landsbygden utackord.	110	26	16	35	33	11	1	—	98	93	17
Summa inspekterade	192	43	34	54	61	19	2	—	171	157	35
Icke inspekterade	26										
	218										

Utackorderingsavgifterna utgå i regel med högst 25:— kr. i månaden.

Tabell över inlagor i barnavårdsmål samt annan skriftväxling.

	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
Anmaningsskrivelser	26	43	52	22	45	38	52	35	44	66
Svar å anmaningsskrivelser	21	39	27	36	26	41	17	38	27	60
Ansökningar hos länsstyrelsen	18	28	31	13	25	25	31	25	18	31
Påminnelser hos länsstyrelsen	72	84	93	97	75	81	92	94	98	96
Förklaringar hos länsstyrelsen	19	49	41	34	41	54	22	61	89	84
Andra skrivelser	409	527	531	529	599	670	680	637	604	1329
Summa	565	770	775	731	811	909	894	890	880	1666

I 4 mål ha besvär anförts hos Kungl. Kammarrätten.

N:o 120. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Tabell, utvisande kostnaden för barnavården åren 1928—1938 och dess fördelning på mantalsskriven innevånare och bevillningskrona.

År	Kostnad		Antal invånare	Antal skattekronor	Nettokostnad fördelad på	
	Brutto	Netto			invånare	bev.-kr.
1928	81,543: —	67,892: —	29,180	294,721: —	2: 33	0: 23
1929	87,804: —	73,113: —	29,892	324,948: —	2: 45	0: 22
1930	92,072: —	69.399: —	30,320	362,516: —	2. 29	0: 19
1931	99,066: —	73,900: —	30,525	375,128: —	2: 42	0: 20
1932	99,930: —	77,097: —	30,627	356,952: —	2: 52	0: 22
1933	96,081: —	69,034: —	30,842	348,096: —	2: 24	0: 20
1934	94,255: —	67,485: —	31,794	320,206: —	2: 12	0: 21
1935	97,032: —	65,649: —	32,616	379,313: —	2: 01	0: 19
1936	97,132: —	66,897: —	33,879	450,777: —	1: 90	0: 15
1937	101,155: —	66,636: —	35,378	541,956: —	1: 87	0: 12
1938	95,089: —	64,007; —	36,551	544,015: —	1: 75	0; 11

Barnhemmet Sommarro 8.

Å barnhemmet ha följande antal barn intagits och utskrivits m. m.:

Kvarvarande från år 1937	13	
Intagna under året	9	22
Utskrivna under året	15	
Kvarvarande till år 1939	7	22

Av de intagna barnen voro 7 gossar och 2 flickor.

Hälsotillståndet vid hemmet har varit gott.

Årskostnaden för barnhemmet utgör 16.382: — kr., vilken summa fördelad på 4.498 underhållsdagar utgör 3: 42 kr. pr dag och barn.

Vid hemmet äro anställda en föreståndarinna och två biträden.

Västerås i juni 1939.

/*Axel Norén.*

Avd. II.

N:o 120.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1938.

Verksamheten på grund av lagen om barn utom äktenskap.

Antal barnavårdsmän:

I likhet med föregående år ha samtliga förordnanden varit uppdelade på två fast anställda barnavårdsmän, föreståndaren för byrån och en kvinnlig barnavårdsman.

Antal barnavårdsmannaförordnanden:

Kvarstående från föregående år		471
Under året utfärdade		113
Därav inflyttade från annan kommun	42	
och inom kommunen skrivna	71	
Summa		584

Under året upphörda förordnanden:

Barnet fyllt 16, resp. 18 år	31	
Adoption av barnet	10	
Föräldrarnas giftermål med varandra	36	
Överflyttning till annan kommun	37	
Barnens död	7	121
Kvarvarande vid årets slut		463

Fastställande av faderskap:

Antal fall där faderskapet fastställts genom avtal	63
Antal fall där faderskapet fastställts genom dom	2
Antal fall där rättegång om faderskapet pågår	4
Antal fall där faderskapet ej kan fastställas	2
Av inom kommunen födda har trolovning konstaterats i 47 fall.	
För de inflyttade barnen var faderskapet fastställt för	41
och kan ej fastställas för	1
Summa	113

Mot barnens föräldrar vidtagna åtgärder:

Beslut om arbetsföreläggelse		14
Därav inställda å arbetshem	2	
Ej anträffade med handräckning	2	
Delgivna men handräckning ej begärd under året	6	
Uppskov med inställelsen på grund av uppgörelse	4	

Därav 13 manliga och en kvinnlig.

N:o 120. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Underhållsbidrag:

I underhållsbidrag har under året till byråns kassa inbetalts kronor 60.589: 68 och utbetalts samma summa, därav till Barnavårdsnämndens och Fattigvårdsstyrelsens kassa kronor 15.195: 66. Underhållsbidraget har under året av den försörjningspliktige erlagts direkt till moder och barn i 90 fall med en avtalssumma av tillsammans kronor 29.200: —.

Föreskriven granskning av de av barnavårdsmännen förda anteckningar och räkenskaper har i likhet med föregående, enligt Nämndens förordnande, verkställts av Nämndens ombudsman syssloman Axel Norén och föreståndaren Carl E. Scott.

Tabell, utvisande hos vem barnen vårdades vid utgången av år 1938.

Av årsklass	Hos modern	Hos fadern	Hos båda föräldrarna	Andra anhöriga	Icke anhöriga	Skyddshem	Barnhem	Kron. sj.-anst.	Summa
1921	3	—	—	—	1	—	—	—	4
1922	—	—	—	2	1	1	—	—	4
1923	11	—	2	4	3	—	—	1	21
1924	4	—	2	5	1	—	1	2	15
1925	5	1	2	6	3	—	3	—	20
1926	7	—	1	3	1	—	2	1	15
1927	9	—	—	4	8	—	—	—	21
1928	11	—	2	3	—	—	1	1	18
1929	13	—	1	2	3	—	—	—	19
1930	11	—	2	4	3	—	—	—	20
1931	15	—	—	3	4	—	1	—	23
1932	16	—	—	7	6	—	—	1	30
1933	20	—	3	1	4	—	3	—	31
1934	9	2	4	3	3	—	1	—	22
1935	8	1	3	4	3	—	—	—	19
1936	23	1	6	4	14	—	1	—	49
1937	24	—	8	4	9	1	—	1	47
1938	50	—	12	5	14	1	1	—	83
Summa	239	5	48	64	81	3	14	7	461

Tabell, utvisande nya barnavårdsmannaförordnanden pr år samt den utomäktenskapliga procenten av under året inom kommunen födda barn.

År	Förordnanden för		Summa förordnanden	Procent av inom kommunen födda
	inom kommunen födda	från annan kommun inflyttade		
1931	70	29	99	19,07
1932	60	32	92	17
1933	58	30	88	14,92
1934	53	15	68	15,96
1935	47	19	66	14,6
1936	64	28	92	15,17
1937	61	38	99	12,45
1938	71	42	113	12,96

Inspektionen av de barn, som varit omhändertagna för samhällsvård och utackorderade inom staden har under året verkställts av föreståndaren C. Scott, vilken även verkställt alla utredningar för barns omhändertagande för skyddsuppfostran och därmed sammanhängande uppgifter. Fosterbarnsinspektionen har under året verkställts av barnavårdsmannen fröken Elsa Hultgren.

N:o 120. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Västerås i januari 1939.

CARL E. SCOTT,
föreståndare.

Avd. III.

Barnavårdscentralen.

Nyinskrivna barn under år 1938	308	
Från föregående år kvarvarande	240	
Alltså under året inskrivna barn		548

Av de nyinskrivna barnen voro:

Barn födda inom äktenskap	265	
Barn födda utom äktenskap	43	308

Under året har 245 barn utskrivits ur centralen:

Enär barnet uppnått en ålder av ett år	213	
Enär barnet flyttat från staden	14	
Ej följt föreskrifter	4	
Fosterbarn som fyllt 2 år	7	
Avlidna	7	245

Dödsorsaker:	medfött hjärtfel	2	
	lunginflammation	4	
	kapillärbronchit	1	7

Uppfödning:

Enbart bröstet						96	
Bl. uppfödn., därav en. br. i							
1 mån.	2 mån.	3 mån.	4 mån.	5 mån.	6 mån.	136	
37/	28/	26/	20/	17/	8/		
Konstgjord uppfödning						13	245

Till år 1939 kvarstå 303 barn.

N:o 120.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1938.

Sjukdomar:

Kikhosta	3	
Vattkoppor	2	5

Läkaren har under året haft 48 mottagningar, varvid sammanlagt 503 undersökningar å barn utförts.

Medeltal besök per mottagning: 10,4.

Sköterskorna ha avlagt 3.962 besök i hemmen.

Avgift, 5 kronor i kvartalet eller 2 kronor i månaden, har erlagts till ett sammanlagt belopp av 1.017 kronor.

Västerås i februari 1939.

J. LUNDBLAD,
leg. läkare.

Avd. IV.

Fosterbarn under barnavårdsnämndens tillsyn.

Under barnavårdsnämndens tillsyn ha under år 1938 stått 129 barn enligt bestämmelserna i § 49 mom. 1 i lagen om samhällets barnavård. Av dessa ha 41 varit födda inom äktenskap samt 88 utom äktenskap.

Barnen under ett års ålder inskrivas i barnavårdscentralen och stå under barnavårdssysters tillsyn. De kvarstå till fyllda 2 år. Dessa ha till antalet varit 15.

Antal barn vid årets början	91
Därav i fosterhem	78
Därav på barnhem	13
Under året tillkomna	38
Därav i fosterhem	30
Därav på barnhem	8
Under året avgångna	33
Därav enär barnet flyttat från staden	4
Därav enär barnet intagits å anstalt	1
Därav enär barnet omhändertagits av föräldrarna	5
Därav enär barnet omhändertagits av fadern	2
Därav enär barnet omhändertagits av modern	7
Därav enär barnet omhändertagits för samhällsvård	2
Därav enär barnet fyllt 16 år	10
Därav enär barnet adopterats	2

N:o 120. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1938.*

Antal barn vid årets slut	96
Därav i fosterhem	83
Därav på barnhem	13

Antal besök under året: 258.

Västerås den 30/1 1939.

Elsa Hultgren. *Svea Sandberg.*

Tablå över barnavårdsnämndens räkenskaper för år 1938.

Debet:

Tillgångar vid årets början:

Fordran av landstinget		28.421: 05	
Fordran av andra barnavårdsnämnder		7.954: 30	
Inventarier på barnhemmet		3.445: 25	
Inventarier på barnavårdsmännens byrå		2.640: —	
Barnavårdsnämndens andel av i bank innestående medel		14.026: 19	
Barnavårdsnämndens andel i skillnad mellan debet och kredit		2.018: 53	
Barnavårdsnämndens del i kassabehållning		6.000: 34	64.505: 66

Inkomster under året:

Uttaxerade medel från Drätselkammaren		64.007: 24	
Ersättning av Landstinget	6.840: 49		
Ersättning av enskilda	18.366: 81		
Ersättning av Staten	1.104: 36		
Inkomst av barnavårdscentralen	937: —		
Barnhemmet Sommarro, div. ersättningar	3.833: 71	31.082: 37	95.089: 61

Skulder vid årets slut:

Förskott av Drätselkammaren	17.583: 21
Summa Kronor	177.178: 48

Kredit:

Skulder vid årets början:

Förskott av Drätselkammaren	31.590: 45

N:o 120.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1938.

Utgifter under året:

Utackorderade barn:			
Samhällsvård	19.496: 53		
Skyddsuppfostran i enskilt hem	3.245: 29		
Skyddsuppfostran i skyddshem	3.539: 74		
Bidragsförskott	7.995: 98	34.277: 54	
Anstalts- och sjukvård:			
Lasarettsvård	521: 35		
Sinnesslövård	2.822: 60		
Poliklinisk vård	192: —		
Vanförevård	122: —		
Annan sjukvård	1.946: 55		
Diverse sjuktransporter m. m.	258: 30	5.862: 80	
Återbetalning till främmande barnavårdsnämnder		12.326: 46	
Löner och arvoden:			
Löner åt barnavårdsmännen	8.619: —		
Lön åt barnavårdssystern	3.438: —		
Läkarens arvode	800: —		
Extra barnavårdssystern (arvode)	2.700: —		
Del av löner i fattigvårdens stat	1.979: —		
Diverse arvoden och inspektionskostnader	2.205: —	19.741: —	
Pension:			
F. d. föreståndarinnan M. E. Hellström		1.008: —	
Diverse utgifter		4.610: 25	
Barnavårdscentralen:			
Utgifter		710: 49	
Årsavgift till Svenska Fattigvårds- och Barnavårdsförbundet		170: 35	
Barnhemmet Sommarro 8:			
Hushållet	4.354: 65		
Löner och arvoden	3.010: 88		
Beklädnad	1.823: 02		
Bränsle, lyse och vatten	1.183: 50		
Hyra	2.500: —		
Diverse utgifter	3.510: 67	16.382: 72	95.089: 61

N:o 120.
Barnavårds-nämndens årsberättelse för 1938.

Tillgångar vid årets slut:

Fordran av Landstinget	12.439: 70	
Fordran av främmande nämnder	5.003: 42	
Bidragsförskott	23.987: 93	
Inventarier å barnhemmet	3.445: 25	
Inventarier å barnavårdsmännens byrå	2.640: —	
Barnavårdsnämndens andel av i bank innestående medel	2.982: 12	50.498: 42
Summa Kronor		177.178: 48

Västerås 1939, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 121.

Drätselkammarens skrivelse med överlämnande av Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1938.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 31 maj 1939 har vatten- och gasverksstyrelsen med bifogande av årsredogörelse för verksamheten vid tekniska verken under år 1938 avgivit förvaltningsberättelse för samma år.

Berättelserna ha av drätselkammaren granskats utan anmärkning.

Drätselkammaren får härmed överlämna nämnda handlingar till stadsfullmäktige och hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta,

att vatten- och gasverksstyrelsens i ärendet avlämnade förvaltningsberättelse och årsredogörelse för år 1938 skola läggas till stadsfullmäktiges handlingar.

Västerås den 3 augusti 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen får härmed överlämna styrelseberättelse för år 1938.

Rörande verkens inkomster och utgifter utvisar nedanstående sammanställning en jämförelse mellan beräknade och verkliga resultat.

	Inkomster		Utgifter		Vinst	
	beräkn.	verkl.	beräkn.	verkl.	beräkn.	verkl.
Vattenverket	320,000: —	350,474: 24	264,900: —	277,254: 68	55,000: —	73,219: 56
Gasverket	681,600: —	660,995: 47	627,800: —	614,780: 99	53,800: —	46,214: 48
Elektr.-verket	1,046,000: —	1,134,977: 27	790,030: —	800,320: 02	255,970: —	334,657: 25
	2,047,600: —	2,146,446: 98	1,682,730: —	1,692,355: 69	364,770: —	454,091: 29

N:o 121.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1938.

Vinstresultatet blev sålunda 454.091: 29 mot beräknade 364.770: —. Utgifterna för avloppsledningarna stannade vid kr. 215.641:66 mot beräknade kr. 237.200:—, beroende i första rummet därpå, att nya reningsverket ej kunde, såsom var beräknat, sättas i drift under redogörelseåret. Samtliga verk visa betydligt ökade omsättningar. Prisnedgången på koksmarknaden gjorde att beräknad vinst vid gasverket ej till fullo uppnåddes.

Ledningsnäten vid vatten- och gasverken hava krävt större underhållskostnader än enligt budgeten. Dessa kostnader kunna variera från det ena året till det andra, m. a. o. det låter sig ej göra att på förhand så noggrannt beräkna desamma. Motsvarande kostnader för elektricitetsverkets ledningsnät blevo däremot, till skillnad från föregående år, mindre än de i budgeten beräknade.

Med avseende på nyanläggningar av ledningar, så visar det sig att verkliga kostnaden i vissa fall understiger, i andra fall åter blir större än det beviljade anslaget. Detta kan givetvis till en del bero på markens beskaffenhet och i förening därmed mer eller mindre besvärlig schaktning för ledningarna. Men huvudsakliga orsaken är att söka uti de anslutningsavgifter som erhållas. Vid upprättande av förslag räknas med en viss anslutning, men anslutningen bliver ibland större, ibland mindre, vilket i sin tur medför avvikelse från vad som beräknats bliva stadens delkostnad. Detta förhållande jämnar dock i allmänhet ut sig under årens lopp. Av lånemedel anvisade anslag till ledningsarbeten, färdigställda under 1938, hava influerats av nyssnämnda förhållande. Av redovisade arbeten ingår även påbyggnad av gasklockan. Som detta arbete måste ske under pågående drift samt under vintertid, medförde detsamma besvärligheter och arbetet blev därför dyrare än som beräknats. Härtill bidrog också att värmesystemet för gasklockan i samband med ombyggnaden måste undergå en omfattande justering för ernående av driftsäkerhet. Å andra sidan har en besparing på kr. 45.328: 90 uppstått på ur verkens amorteringsfond beviljade medel, beroende i första rummet på att anslaget till serviser och diverse mindre ledningsanläggningar å 40.000 kr. ej behövt tagas i anspråk. Till detta konto föras nämligen de medel, som inflyta för anslutningar till redan färdiga och redovisade gatuledningar. Dylika avgifter uppgingo under år 1938 till kr. 68.305: 43, som tillsammans med anslaget motsvarade kr. 108.305: 43. Utgifterna belöpte sig på kr. 63.694: 35 och uppstod sålunda ett överskott på kontot av kr. 44.611: 08. Såsom framgår av uppställningen över nyanläggningar, beviljade av lånemedel, utgjorde anvisade anslag kr. 243.498: 72, men uppgingo de verkliga kostnaderna till kr. 251.296: 32 och har sålunda uppstått en brist på kr. 7.797: 60, för vars täckande styrelsen i särskild skrivelse till stadsfullmäktige anhåller om anslag.

Ehuru efterföljande uppställning kan utläsas ur de tekniska uppgifterna i styrelseberättelsen, vill styrelsen dock återgiva densamma i sammanfattad form och avrundade tal.

Under redogörelseåret pumpad vattenmängd		2.938.500 kbm.
tillverkad gas ..		3.091.900 „
elektrisk ström, från statens verk	11.328.700	
„ turbinhuset	330.000	11.658.700 kWt

N:o 121. Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1938.

lagda ledningar:

för vatten	2.925 m.
„ avlopp	3.080 „
„ gas	3.610 „

Västerås den 31 maj 1939.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 121.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1938.

Västerås Vatten- och Gasverksstyrelses

Årsberättelse

för år 1938.

Merkantila uppgifter.

Gemensamma förvaltningen.

	Enl. budget	Enl. bokslut
Löner och pensioner	151.054: —	154.236: 81
Diverse utgifter, såsom läkarearvode, sjukhjälp, försäkringar, kontorsutensilier, telefon, renhållning, värme m. m.	48.830: —	52.122: 01

Vattenverket.

Inkomster:

Vatten och mätarehyror	317.000: —	347.465: 24
Skötsel och underhåll av brandposter	1.200: —	1.200: —
Installationer m. m.	1.800: -	1.809: —
Kronor	320.000: —	350.474: 24

Utgifter:

Driftkostnader	38.100: —	41.526: —
Underhållskostnader	43.300: —	55.793: 10
Avlöningar	24.300: —	25.792: 59
Diverse utgifter	12.525: —	13.284: 44
Avskrivning av fordringar	375: —	290: 35
Inköp av vattenmätare	15.000: —	8.351: 25
Ränta och amortering	131.300: —	132.216: 95
	264.900: —	277.254: 68
Inkomster utöver utgifter	55.100: —	73.219: 56
Kronor	320.000: —	350.474: 24

Avloppsledningarna.

Inkomster:

Avgifter för vattenklosetter	101.300: —	101.249: 17
Kronor	101.300: —	101.249: 17

Utgifter

Driftkostnader	27.300: —	23.006: 46
Underhållskostnader	21.600: —	20.303: 18

N:o 121.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1938.

	Enl. budget	Enl. bokslut
Avlöningar	23.100: —	18.173: 55
Diverse utgifter	6.900: —	7.350: 72
Ränta och amortering	158.300: —	146.807: 75
	237.200: —	215.641: 66
Utgifter utöver inkomster	135.900: —	114.392: 49
Kronor	101.300: —	101.249: 17

Gasverket.

Inkomster:

Allmänna belysningen	13.000: —	10.886: 96
Gas och mätarehyror	438.700: —	426.965: 18
Koks och tjära	228.500: —	221.743: 33
Installationer	1.400: —	1.400: —
Kronor	681.600: —	660.995: 47

Utgifter:

Driftkostnader	310.900: —	276.140: 87
Underhållskostnader	54.900: —	72.903: 56
Avlöningar	80.400: —	85.075: 10
Diverse utgifter	29.400: —	29.896: 41
Avskrivning av fordringar	1.000: —	393: 66
Inköp av gasmätare	25.000: —	40.279: 65
Ränta och amortering	126.200: —	110.091: 74
	627.800: —	614.780: 99
Inkomster utöver utgifter	53.800: —	46.214: 48
Kronor	681.600: —	660.995: 47

Elektricitetsverket.

Inkomster:

Allmänna belysningen	54.400: —	65.258: 93
Elektrisk ström och mätarehyror	990.300: —	1.068.065: 33
Installationsarbeten	1.300: —	1.653: 01
Kronor	1.046.000: —	1.134.977: 27

Utgifter:

Driftkostnader	319.600: —	322.540: 38
Underhållskostnader	165.000: —	160.296: —
Avlöningar	103.800: —	105.428: 14
Turbinhusdriften	5.000: —	5.486: 14
Diverse utgifter	59.030: —	58.254: 97
Avskrivningar av fordringar	1.500: —	1.405: 79

N:o 121. *Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1938.*

Inköp av elektriska mätare	35.000: —	39.152: 30
Ränta och amortering	101.100: —	107.756: 30
	790.030: —	800.320: 02
Inkomster utöver utgifter	255.970: —	334.657: 25
Kronor	1.046.000: —	1.134.977: 27

Sammanställning av verkens anläggnings- och bokförda värden år 1938 samt amortering under åren 1912—1938.

	Anläggningsvärde Kr.	Amortering Kr.	Bokfört värde Kr.
Vattenverket	1.938.216: 78	744.234: 12	1.193.982: 66
Gasverket	1.709.139: 16	797.119: 41	912.019: 75
Elverket	2.116.148: 21	1.257.437: 23	858.710: 98
Avloppsledningarna	2.223.782: 22	481.893: 85	1.741.888: 37
Kontors- och förrådsbyggn.	38.393: 91	10.951: 91	27.442: —
Inventarier	87.566: 68	87.565: 68	1: —
Vattenmätare	52.983: 32	52.982: 32	1: —
Gasmätare	94.420: 82	94.419: 82	1: —
Elmätare	111.507: 23	111.506: 23	1: —
Kronor	8.372.158: 33	3.638.110: 57	4.734.047: 76

N:o 121. *Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1938.*

Nyanläggningar år 1938.
Kostnader för ledningsarbeten efter avdrag av avgifter från enskilda.

	Anslag beviljat den	Anslag Kr.	Verklig kostnad Kr.	+ överskott — brist Kr.
Lånemedel.				
Brist i anslag vid 1938 års början			6,198: 72	
Till täckande härav anslogo stadsfullm.	27/5 1938	6,198: 72		
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Kristiansborgsområdet	28/5 1936	41,500: —	26,842: 32	+ 14,657: 68
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Tegnérgatan	27/2 1936 28/5 1936	32,000: —	43,228: 91	— 11,228: 91
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Oden-, Stjernhöks- och Tegnérgatorna	29/8 1935 28/5 1936	29,400: —	21,209: 16	+ 8,190: 84
Transf.-st. o. jordkabel i Haga, Freja, Malmaberg och Centrallasarettet	25/2 1937	26,400: —	29,601: 95	— 3,201: 95
Påbyggn. av gasklocka, förbindelseledn. mellan gasv. o. Munkgat. samt Övre Trädgårdsgatan	25/4 1935	108,000: —	124,215: 26	— 16,215: 26
		243,498: 72		
Brist i ovan redovisade anslag		7,797: 60		— 7,797: 60
Kronor		251,296: 32	251,296: 32	
Amorteringsfonden.				
Serviser och diverse mindre ledningsanläggn.		40,000: —	—4,611: 08	+ 44,611: 08
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Iggebygatan	19/12 1935	7,000: —	7,585: 77	— 585: 77
Vatten-, avlopps- och gasledningar i Hammarby- och Åsgatorna	26/3 1936	9,900, —	8,596: 41	+ 1,303: 59
			11,571: 10	+ 45,328: 90
Överskott på ovan redovisade anslag ..			45,328: 90	
Kronor		56,900: —	56,900: —	

N:o 121.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1938.

Tekniska uppgifter.

VATTENVERKET.

Fördelning av det förbrukade vattnet.

	År			Jämförelse mellan åren			
				1936—1937		1937—1938	
	1936	1937	1938	Ökning i			
				m³	%	m³	%
För hushållsbehov	1,974,870	1,931,680	2,135,310	— 43,190	— 2,2	203,630	9,8
För industriella behov	313,100	506,300	568,200	193,200	61,7	61,900	12,2
För allmänna behov, såsom vattenkastare, urinoarer, dricks- och spolposter, vattning av gräsmattor, spolning av gator, brandsläckning, läckage m. m.	210,000	220,000	235,000	10,000	4,8	15,000	6,8
Summa	2,497,970	2,657,980	2,938,510	160,010	64,3	280,530	28,8

Utdrag ur driftrapporten.

Aggregat n:r	Drift i tim.	Uppfordrat vatten	
		kbm.	lit. per sek.
1	3430	1,053,328	86,0
2	3611	1,116,458	85,9
3	3240	768,724	66,0

Elektriska strömförbrukningen uppgick till 1.095.320 kWh, motsvarande 372,7 kWh per 1.000 m³ uppfordrat vatten.

Vattnets temperatur lägst 5°, högst 10° C.

Vattenförbrukning per dygn: största 9.950 27/9
medel 8.051
minsta 5.680 2/1

Vattenledningar.

N:o 121. *Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1938.*

		Meter	S:a meter
Stadens:			
Gjutjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1937	—	91,046
	Under året lagda ledningar	2,925	—
	Under året kasserade ledningar	552	2,373
	Sammanlagda längden den 31 dec. 1938	—	93,419
Smidesjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1937	2,132	—
	Under året lagda ledningar: i Regementsgärdet 2″	122	2,254
Ledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1938		—	95,673
Enskildas:			
Gjutjärnsledningar		3,240	—
Smidesjärnsledningar		5,397	8,637
Vattenledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1938		—	104,310

År 1938 lagda vattenledningar.

Ledningssträckor	Meter 8″	6″	4″	S:ma meter
Målargatan från Tråddragargatan till stadsäg. 2141 Z	—	—	77	77
Tråddragargatan österut till Målargatan	—	28	—	28
Gatan söder om Frejagatan	—	—	35	35
Valsverksgatan från Tenngatan öster ut	—	—	34	34
Degelgatan mellan Tenngatan och Malmabergsgatan	—	—	77	77
Skälängsgatans norra del	—	—	168	168
Metallgatan från Sandgärdsgatan norr ut	—	476	—	476
Stålgatan norrut till Bruksgatan	—	—	15	15
Bruksgatan västerut till Metallgatan	—	—	250	250
Kabelgatan från Tenngatan öster ut	—	—	20	20
Tegnergatan, östra och västra delarna	137	—	—	137
Lovisebergsvägen från Tegnérgatan söderut	—	23	—	23
Myggbogatan norrut till Tegnérgatan	—	—	23	23
Bergmarksgatan från Edmansgatan söderut	239	—	—	239
Tunbyvägen norrut till Iggebygatan	—	8	8	16
Vallgatan norrut till Iggebygatan	—	8	—	8
Iggebygatan öster och väster om Tunbyvägen	—	70	32	102
Fogdegatan österut	—	—	61	61
Lundagatan till stadsäg. 1166	—	—	99	99
S:t Örjansgatan norrut till stadsäg. 1178 A	—	—	80	80
Blåsbovägen framför stadsäg. 1408	—	—	64	64
Bomansgatan österut till Kristiansborgsallén	—	69	—	69
Knutsgatan från Kopparbergsvägen norrut	—	192	—	192
Transp.	000	000	0,000	0,000

N:o 121.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1938.

Ledningssträckor	Meter 8″	6″	4″	S:ma meter
Transp.	000	000	0,000	0,000
Snickargatan mellan Kopparbergsvägen och Sturegatan	—	92	—	92
Ugglevägen, hopkoppling av ändpunkter	—	—	50	50
Kristiansborgsallén norrut till Bomansgatan	—	22	—	22
Timmermansgatan från Kopparbergsvägen österut	—	—	49	49
Hamnområdet	130	—	—	130
Schenströmsgatan norrut till Garpgatan	—	78	—	78
Åsgatan norrut till stadsäg. 619, 620 I	—	50	—	50
Jakobsbergsgatan från Pilbogatan norrut	84	—	—	84
Frihetsvägen från Tomtebovägen västerut	—	—	77	77
Summa	590	1,116	1,219	2,925

Vattenmätare: ökade från 2.301 till 2.410 st.
Brandposter: „ „ 470 „ 482 „
Vattenserviser: inom stadens planlagda område anlades 20 st.
utom „ „ „ „ 104 „

Vatten utlämnas till Hamre egendom och Hesslö flygfält, belägna utanför stadens område.

Avloppsledningarna.

	Meter	S:a meter
Stadens:		
Sammanlagda längden den 31 dec. 1937	—	75,692
Under året lagda ledningar	3,084	—
Under året kasserade ledningar	353	2,731
	—	78,423
Enskildas:		
Sammanlagda längden den 31 dec. 1938	—	6,772
Avloppsledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1938	—	85,195

N:o 121. *Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1938.*

År 1938 lagda avloppsledningar.

Ledningssträckor	Meter 18″	15″	12″	9″	S:ma meter
Målargatan från Tråddragargatan till stadsäg. 2141 Z	—	—	—	77	77
Tråddragargatan österut till Målargatan	—	—	—	28	28
Gatan söder om Frejagatan	—	—	—	35	35
Malmabergsgatan, ytvattenledning	—	65	—	—	65
Valsverksgatan från Tenngatan öster ut	—	—	—	50	50
Degelgatan från Tenngatan österut	—	—	—	37	37
Skälängsgatans norra del	—	—	—	134	134
Metallgatan från Sandgärdsgatan norrut	—	476	—	—	476
Stålgatan norrut till Bruksgatan	—	—	—	15	15
Bruksgatans norra del	—	—	—	150	150
Kabelgatan från Tenngatan österut	—	—	—	20	20
Tegnérgatan öster ut	—	—	32	—	32
Bergmarksgatan från Edmansgatan söderut	—	—	—	281	281
Tunbyvägen norrut till Iggebygatan	—	—	—	16	16
Fogdegatan österut	—	—	—	62	62
Lundagatan till stadsäg 1166	—	—	—	99	99
S:t Örjansgatan norrut till stadsäg. 1178 A	—	—	—	79	79
Blåsbovägen framför stadsäg 1408	—	—	—	20	20
Bomansgatan österut	—	—	—	40	40
Kristiansborgsallén norrut	—	—	22	—	22
Lovisebergsvägen från Tegnérgatan söderut	—	—	—	26	26
Knutsgatan från Kopparbergsvägen norrut	—	—	—	153	153
Allégatan norrut till Katrinelundsvägen	—	—	—	23	23
Snickargatan västerut från Kopparbergsvägen	—	—	—	60	60
Timmermansgatan från Kopparbergsvägen österut	—	—	—	25	25
Källgatan från Kungsgatan norrut	—	—	122	—	122
Stora gatan mellan Slottsgatan och Källgatan	200	—	—	—	200
Hållgatan söderut från Kristinagatan	—	—	—	45	45
Schenströmsgatan norrut till Garpgatan	—	—	—	78	78
Åsgatan norrut till stadsäg. 619, 620 I	—	—	—	50	50
Jakobsbergsgatan från Pilbogatan norrut	—	—	—	84	84
Kungsängen till reningsverket	74	—	—	—	74
Östra avskärande kulverten D = 0,90 118	—	—	—	—	118
Östra avskärande kulverten D = 1,20 5	—	—	—	—	5
Utloppsledning från reningsverket D = 1,00 . 283	—	—	—	—	283
Summa 406	274	541	176	1687	3084

Anläggning av nytt reningsverk för avloppsvätska pågick oavbrutet under hela året.

Avloppsserviser: Inom stadens planlagda område anlades 22 st.
Utom „ „ „ „ 104 „

Vattenklosetter: Antal uppsatta den 31 dec. 1937 6.583 „
Ökning under året 598 „
Antal den 31 dec. 1938 7.181 „

N:o 121.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1938.

GASVERKET.

	År 1937	År 1938	Jämförelse mellan åren 1937 och 1938 + —	%
Förgasade kol ton	7,889	8,397	508	6,4
Tillverkad gas kbm.	2,825,620	3,091,880	266,260	9,4
Gasutbyte pr 1,000 kg. kol „	358,2	368,1	10,0	2,8
Koks från ugnarna hl.	120,875	138,110	17.235	14,3
Koks till försäljning „	91,265	105,810	14,545	15,9
Koks till försäljning pr 1,000 kg. kol „	11,6	12,6	1,0	8,6
Koks till undereldning „	29,610	32,300	2,690	9,1
Gas till undereldning kbm.	—	28,334	—	—
Till undereldning använd koks och gas i % av förgasade kol kbm.	16,9	18,8	1,9	11,2
Erhållen tjära kg.	346,555	325,600	— 20,955	— 6,0
Erhållen tjära pr 1,000 kg. kol.... kg.	43,9	38,8	— 5,1	— 11,6
Antal laddningar st.	4,805	4,911	106	2,2
Kol pr laddning kg.	16,418	1,709,8	68,0	4,2
Gasförbrukning pr år o. invånare kbm.	81,5	88,5	7,0	8,6

Fördelning av den förbrukade gasen.

	1937 kbm.	1937 %	1938 kbm.	1938 %	Jämförelse mellan åren 1937 och 1938 Ökn., resp. minskn. kbm.	%
	av årsförbrukningen					
Offentlig belysning	86,439	3,1	55,541	1,8	— 30,898	— 35,8
Enskild värme- och lysgas	2,404,783	85,7	2,638,700	85,9	233,917	9,7
Gasverkets eget behov	28,315	1,0	46,609	1,6	18,294	64,7
Felmätningar och förluster	304,063	10,2	328,536	10,7	24,473	8,0
Summa	2,823.600	100	3,069,386	100	—	—

Gasförbrukning pr dygn: största 11,334 kbm. 23/12.
medel 8.409 „
minsta 4,500 „ 24/6.

Gasledningarna.

		Meter	S:ma meter
Gjutjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1937	—	68910
	Under året lagda ledningar	3613	—
	Under året kasserade ledningar	436	3177
	Sammanlagda längden den 31 dec. 1938	—	72087
Smidesjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1938	6076	—
	Under året kasserade ledningar	268	5808
	Sammanlagda längden den 31 dec. 1938	—	77895

År 1938 lagda gasledningar.

Ledningssträckor	Meter 14″	8″	6″	4″	S:ma meter
Målargatan från Tråddragargatan till stadsäg. 2141 Z	—	—	—	76	76
Tråddragargatan österut till Målargatan	—	—	—	28	28
Gatan söder om Frejagatan	—	—	—	35	35
Valsverksgatan från Tenngatan öster ut	—	—	—	34	34
Degelgatan mellan Tenngatan och Malmabergsgatan	—	—	—	77	77
Skälängsgatans norra del	—	—	—	168	168
Metallgatan från Sandgärdsgatan norr ut	—	—	476	—	476
Stålgatan norrut till Bruksgatan	—	—	—	15	15
Bruksgatan västerut till Metallgatan	—	—	—	250	250
Kabelgatan från Tenngatan österut	—	—	—	20	20
Tegnérgatans östra och västra delar	—	137	—	—	137
Lovisebergsvägen från Tegnérgatan söderut	—	—	23	—	23
Myggbogatan norrut till Tegnérgatan	—	—	—	23	23
Bergmarksgatan från Edmansgatan söderut	—	240	—	—	240
Tunbyvägen norrut till Iggebygatan	—	—	8	8	16
Vallgatan norrut till Iggebygatan	—	—	8	—	8
Iggebygatan öster och väster om Tunbyvägen	—	—	70	32	102
Fogdegatan österut	—	—	—	61	61
Lundagatan till stadsäg. 1166	—	—	—	99	99
S:t Örjansgatan norrut till stadsäg. 1178 A	—	—	—	80	80
Blåsbovägen framför stadsäg. 1408	—	—	—	64	64
Bomansgatan österut till Kristiansborgsallén	—	—	69	—	69
Knutsgatan från Kopparbergsvägen norrut	—	—	192	—	192
Snickargatan mellan Kopparbergsvägen och Sturegatan	—	—	92	—	92
Uggelvägen, hopkoppling av ändpunkter	—	—	—	50	50
Kristiansborgsallén norrut till Bomansgatan	—	—	22	—	22
Timmermansgatan från Kopparbergsvägen österut	—	—	—	48	48
Stora gatan mellan Slotts- och Källgatorna	—	152	—	—	152
Schenströmsgatan norrut till Garpgatan	—	—	78	—	78
Åsgatan norrut till stadsäg. 619, 620 I	—	—	50	—	50
Jakobsbergsgatan från Pilbogatan norrut	—	84	—	—	84
Frihetsvägen från Tomtebovägen västerut	—	—	—	76	76
Gashuvudledningen Gasverket—Munkgatan	668	—	—	—	668
	668	613	1088	1244	3613

N:o 121.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1938.

År 1938 kasserade gasledningar.

Ledningssträckor	Meter 3″	Meter 2″	S:a meter
Stora gatan mellan Slottsgatan och Källgatan	152	—	152
Snickargatan mellan Kopparbergsvägen och Sturegatan	—	92	92
Knutsgatan från Kopparbergsvägen norrut	—	192	192
Summa	152	284	436

Antalet gasgatulyktor vid årets slut	99 st.
Antal gasmätare den 31 dec. 1937	8,657 „
Ökning under året ...	645 „
Antal gasmätare den 31 dec. 1938	9,302 st.
Därav automatmätare ..	6,431 „
Gasserviser: Inom stadens planlagda område utfördes	17 „
Utom „ „ „ „	82 „
Varmvattenberedarnas antal motsvarade	699 „

ELEKTRICITETSVERKET.

	År 1937 kWh	År 1938 kWh	Jämförelse mellan åren 1937—1938 Ökn. resp. minskn. kWh	Jämförelse mellan åren 1937—1938 Ökn. resp. minskn. %
Likström:				
Dieselmotorerna exkl. förluster	—	—	—	—
Turbinhusgeneratorerna exkl. förluster	231,083	329,845	98,762	42,7
Motorgeneratorerna exkl. förluster ..	1,865,587	1,721,638	— 143,949	— 7,7
Totalt exkl. förluster	2,096,670	2,051,483	— 45,187	— 2,2
Växelström:				
Från dieselmotorerna	—	—	—	—
Från Älvkarleby direkt distribuerad..	7,180,078	9,098,428	1,918,350	26,7
Från Älvkarleby till omformning	2,352,602	2,230,292	— 122,310	— 5,2
Från Älvkarleby totalt	9,532,680	11,328.720	1,796,040	18,8
Batteri, urladdning	16,601	12,369	— 4,232	— 25,4
Batteri, förluster	6,006	4,123	— 1,883	— 31,4
Förluster vid omformning	414,840	441,417	26,577	6,4
Förluster vid utjämning	23,400	23,969	569	2,4
Magnetiseringsström	42,769	39,145	— 3,624	— 8,5

Levererad ström.

	År		Jämförelse mellan åren 1937—1938	
	1937	1938	Ökn. resp. minskn.	
	kWh	kWh	kWh	%
Till offentlig gatubelysning:				
4 % likström, 96 % växelström	433,000	595,922	162,922	37,6
Till enskild belysning:				
Likström	1,238,625	1,467,424	228,799	18,5
Växelström	2,295,448	3,010,043	714,595	31,2
Till kraft:				
Likström	631,938	702,241	70,303	11,1
Växelström	3,547,008	4,468,128	921,120	26,0
Egen förbrukning:				
Belysning	9,770	9,486	— 284	— 2,9
Kraft o. värme	58,414	58,115	— 299	— 0,5
Totalt	8,214,203	10,311,359	2,097,156	25,6

Total anslutning.

		Anslutn. 31/12 1937	Ökning resp. minskn. 1938	Anslutning 31/12 1938		
Belysning:				st.	hkr	kW
Gatubelysning:						
Likström: Glödlampor	st.	45	— 19	26		
	kW	11	— 5,1			5,9
Växelström: Glödlampor	st.	662	170	832		
	kW	149	40,2			189,2
				Summa kW		195,1
Enskild belysning:						
Likström: Glödlampor	st.	41,710	— 600	41,110		
	kW	1,102,76	— 24			1,078,76
Båglampor	st.	14	—	14		
	kW	34,50	—			34,50
Växelström: Glödlampor	st.	100,093	13,119	113,212		
	kW	4,363,24	730			5,093,24
Båglampor	st.	10	2	12		
	kW	12,5	4			16,50
				Summa kW		6,223,00

N:o 121.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1938.

		Anslutn. 31/12 1937	Ökning resp. minskn. 1938	Anslutning 31/12 1938		
Kraft:				st.	hkr	kW
Likström: Motorer	st.	1,010	— 5	1,005		
	hkr	1,890,65	— 11		1,879,65	
	kW	1,568,13	— 8			1,560,13
Växelström: Motorer	st.	2,710	596	3,306		
	hkr	5,521,65	859,7		6,381,35	
	kW	4,273,40	632			4,905,40
					Summa kW	6,465,53
Diverse apparater:						
Likström	st.	2,922	— 38	2,884		
	kW	1,962,08	— 15			1,947,08
Växelström	st.	7,995	1,396	9,391		
	kW	4,038,52	1,125			5,163,52
					Summa kW	7,110,60

Den 31 dec. 1938 utgjorde hela anslutningen	kW	19,994,23
varav likström	„	4,626,37
och växelström	„	15,367,86

Transformatorer:

Från 2,7—500 kVA, 6,400 volt, 128 st. om tillsammans 11,161,7 kVA.

Mätare:	Likström	Växelström
Den 31 dec. 1937	4,077	9,637
Minskning resp. ökning under året	— 84	988
Den 31 dec. 1938	3,993	10,625
	Summa:	14.618

Under året utförda elektriska servisledningar:

Jordkabel	70 serviser
Luftledning	96 „
Summa	166 serviser

Antal abonnenter:

	År 1937	År 1938
På taxa 7 (nattström)	30	30
På taxa 9 (äldre hushållstaxan)	375	328
På taxa 8 (nya hushållstaxan)	7.181	8.083

Utförda ledningsarbeten m. m.

Högspänningsjordkablar nedlades till:
ny transf.-stn vid Emaus- och Wijkmansgatorna,
ny transf.-stn vid Västgötegatan,
Reningsverket,
Nya Bryggeriet,
avtagsvägen vid Notudden (Hesslölinjen)

Högspänningsluftledningar framdrogos till:
Emaus gård,
lägenheten Lustigkulla i S:t Ilian.

Nya transformatorstationer anlades vid:
Reningsverket, utomhus, 2×200 kVA,
Västgötegatan, underjordisk, 2×250 kVA,
Tegnérgatan, underjordisk, 100 kVA,
Emaus gård, i stolpar, 30 kVA,
lägenheten Lustigkulla, i stolpar, 30 kVA,
Apalby (för villabyggnad), i stolpar, 5 kVA.

Lågspänningsjordkablar för växelström nedlades:
i Stora gatan från Sturegatan till Kopparbergsvägen,
i Kopparbergsvägen från Stora gatan till Timmermansgatan,
i Timmermansgatan från Kopparbergsvägen till Allégatan,
i Stora gatan från Lidmansvägen till Floragatan,
i Floragatan från Stora gatan till Floragatan 28,
i Östra- och Västra Kyrkogatorna samt Skolgatan,
i Skepparbacken, Käll-, Västgöte- och Hållgatorna,
i Ny-, Herrgärds-, Rudbecks- och Kaplansgatorna.

Luftledningar för lågspänning drogos:
inom Sandgärdet,
till 13 mindre lägenheter i S:t Ilian mellan Vallby och Bäckby,
till lägenheten Ekhaga vid Skultunavägen,
inom Emaus gård.

I Gasverkets transformatorhus monterades högspänningsställverk och oljebrytare för luftlinjen till Hesslö.

Den elektriska gatubelysningen utökades med 151 lampor.

Västerås den 31 maj 1939.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Västerås 1939, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 122.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändrat läge för en plaskdamm.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 25 augusti 1938 hava stadsfullmäktige anslagit medel till anordnande av en plaskdamm och iordningställande av lekplatsen vid Odentorget. Sedan det emellertid visat sig, att vid en framtida breddning av Malmabergsgatan troligen en avsevärd del av Odentorget behöver tagas i anspråk för gatubreddningen, har planteringsnämnden uti skrivelse till drätselkammaren tillkännagivit sin avsikt att i stället förlägga plaskdammen till den öppna plats, som begränsas av Östra Kyrkogården, Östra Ringvägen, Utanbygatan och Allégatan samt hemställt om drätselkammarens godkännande härav. Vid sammanträde den 6 innevarande juli har drätselkammaren, sedan det upplysts att byggnadsnämnden icke haft något att erinra emot den nya platsen för en plaskdamm, för sin del bifallit planteringsnämndens hemställan.

Drätselkammaren får för stadsfullmäktige anmäla vad sålunda förekommit samt hemställa om stadsfullmäktiges godkännande av åtgärden.

Västerås den 6 juli 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 123.

Kungl. Maj:ts beslut ang. inrättande av kommunal flickskola i Västerås.

Till länsstyrelsen i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige i Västerås den 26 januari 1939 fattat beslut angående ombildning av Västerås högre elementarläroverk för flickor till kommunal flickskola, har den av stadsfullmäktige utsedda interimsstyrelsen för

N:o 122. *Ang. ändrat läge för en plaskdamm.*

berörda kommunala flickskola hos Kungl. Maj:t anhållit om erkännande av sistnämnda skola.

I ärendet hava utlåtanden avgivits den 3 april 1939 av magistraten i Västerås och den 4 maj 1939 av skolöverstyrelsen.

Kungl. Maj:t förklarar kommunala flickskolan i Västerås erkänd såsom kommunal flickskola från och med den 1 juli 1939 med rätt till statsbidrag enligt kungörelsen den 9 december 1938 (nr 754) angående statsbidrag till avlöning av lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor.

Tillika föreskriver Kungl. Maj:t,

att den arbetsordning, som enligt § 9 mom. 3 av gällande stadga för kommunala flickskolor skall insändas till skolöverstyrelsen, skall insändas i två exemplar till överstyrelsens läroverksavdelning och i ett exemplar till överstyrelsens statistiska avdelning samt att, därest under läsåret sådan ändring i arbetsordningen vidtages, som mera avsevärt rubbar densamma, uppgift därom skall omedelbart insändas till överstyrelsen;

att förutom de sju exemplar av årsredogörelsen för skolan, som enligt § 32 av samma stadga skola ingivas till överstyrelsen, till överstyrelsens läroverksavdelning skola insändas ytterligare femtio exemplar av sagda redogörelse; samt

att styrelsen och rektor därjämte skola rörande läroanstalten lämna de upplysningar, som chefen för ecklesiastikdepartementet eller överstyrelsen finner nödigt infordra.

Detta får jag, på nådigste befallning, meddela länsstyrelsen till efterrättelse och för vederbörandes underrättande. Stockholm den 15 juni 1939.

ARTHUR ENGBERG.

|Fr. Sandberg.

N:o 124.

Drätselkammarens skrivelse ang. upptagande av ett nytt amorteringslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava sedan senaste amorteringslån enligt Kungl. Maj:ts medgivande den 10 december 1937 upplades, fattat beslut om nedan angivna anslag att täckas av lånemedel:

N:o 124.
Ang. upptagande av ett nytt amorteringslån.

Beslutets dag	Utgiftens belopp	Utgiftens ändamål	Tryckta handlingar
1937 31/3, § 72	11,000: —	Utförande av reningsanordning vid Kvarnbrovreten.	nr 53/1937
1938 27/5, § 91	6,198: 72	Tilläggsanslag för div. ledningsanläggn. m. m. för tekniska verken.	nr 69/1938
1938 25/8, § 136	87,000: —	Uppförande av oljekaj vid djuphamnen.	nr 100/1938
1938 29/9, § 150	25,000: —	Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i norra delarna av Drottninggatan, Lustigkullagatan och Djäknebergsgatan.	nr 105/1938
1938 29/9, § 151	5,000: —	Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Jakobsbergsgatan.	nr 106/1938
1938 27/10, § 180	65,800: —	Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar till och inom Övre Vega.	nr 127/1938
1938 24/11, § 185	12,200: —	Anläggning av avlopps- och gasledningar i en del av Stora gatan.	nr 131/1938
1938 22/11, § 228	1,000,000: —	Om- och tillbyggnader för högre allmänna läroverket.	nr 136/1938
1938 24/11, § 236	110,500: —	Nya elektriska ledningar och transformatorutbyggnader för djuphamnen och västra förstaden.	nr 144/1938
1938 24/11, § 237	12,900: —	Ny transformatorstation å Jakobsberg.	nr 145/1938
1938 24/11, § 238	9,000: —	Tilläggsanslag för utbyggnad av gasverket.	nr 146/1938
1938 19/12, § 250	40,000: —	Serviser och diverse mindre anläggningar.	nr 152/1938
1939 26/1, § 15	10,500: —	Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Jakobsbergsgatan.	nr 5/1939
1939 26/1, § 19	36,000: —	Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i vissa trafikleder å Jakobsberg.	nr 9/1939
1939 26/1, § 20	7,500: —	Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Allégatan och Hülphersgatan.	nr 10/1939
1939 23/2, § 53	6,750: —	Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Västgötegatan och Hållgatan.	nr 40/1939
1939 23/2, § 60	320,000: —	Köp av Lundby egendom.	nr 47/1939
Summa kronor	1,765,348: 72		

N:o 124.
Ang. upptagande av ett nytt amorteringslån.

Enär ovanberörda utgifter nu lämpligen böra bliva föremål för slutlig täckning genom upptagande av amorteringslån, har drätselkammaren i enlighet med stadsfullmäktiges i varje särskilt fall fattade beslut hos Kungl. Maj:t anhållit *att* utgifterna måtte få bestridas genom upptagande av amorteringslån, *att* med en genomsnittligt beräknad amorteringstid, som drätselkammaren anhållit få bestämd till 25 år, till täckande av nämnda utgifter få upplägga ett amorteringslån å 1.765.350:— kronor ävensom *att* därav försälja obligationer eller utgiva skuldförbindelse till lånets hela belopp. Härjämte hemställde drätselkammaren att efter det frågan om amorteringstidens längd varit underställd stadsfullmäktige till Kungl. Maj:t få inkomma med stadsfullmäktiges beslut i ärendet.

Med anledning av vad som anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att godkänna de åtgärder, som i ärendet av drätselkammaren vidtagits,

samt att bemyndiga drätselkammaren att efter därtill av Kungl. Maj:t lämnat medgivande för täckande av härovan närmare angivna utgifter upptaga ett nytt stadens amorteringslån mot utgivande av obligationer eller andra förbindelser å tillhopa 1.765.350 kronor med den amorteringstid som av Kungl. Maj:t bestämmes och den räntefot, som det må ankomma å drätselkammaren att för stadens räkning besluta.

Västerås den 3 augusti 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

N:o 125.

Drätselkammarens skrivelse ang. ersättning till stadssjuksköterskor för mistade naturaförmåner (jfr nr 78).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 25 maj 1939 beslutat att för ytterligare beredning till lönenämnden och drätselkammaren återremittera en av lönenämnden gjord och av drätselkammaren tillstyrkt framställning om ersättning med 1.750 kronor per år, jämte andra i framställningen upptagna förmåner, till envar av två stadssjuksköterskor för obemedlade för mistade naturaförmåner, får drätselkammaren nu anföra.

Av en från förste stadsläkaren i ärendet inkommen skrivelse framgår, att ifrågavarande sköterskors arbete är av den art, att det i relativt stor utsträckning kan företagas i vederbörande sköterskas hem, vilket givetvis måste medföra en avsevärd tidsvinst. Det synes förty som om ett rum eller en hall utöver vad lönenämnden föreslagit skulle erfordras såsom mottagningsrum för patienter, därest sköterskorna skola kunna få förbli i samma situation som före den dem påtvingade avflyttningen från Epidemisjukhuset.

Av omförmälda skrivelse framgår jämväl, att det vid försök visat sig omöjligt att för den av lönenämnden föreslagna hyran, 850 kronor pr år, i stadens centrum förhyra en tillfredsställande våning om ens ett rum och kök.

Då det under ärendets handläggning sålunda framkommit, att svårighet måste uppstå vid fixerandet av hyresersättning, har drätselkammaren stannat vid den lösningen, att åt hälsovårdsnämnden uppdrages, att för sköterskorna förhyra lämpliga bostäder av viss bestämd storlek.

På grund av vad som anförts får drätselkammaren, med frångående i viss del av tidigare fattat beslut, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att tillerkänna stadssjuksköterska för obemedlade ersättning för lyse och spisvärme, mat, tvätt samt möbleringskostnader med pr år tillhopa 900 kronor, förutom nu utgående kostersättning under semester, ävensom tillhandahålla fri telefon i vederbörande sköterskas bostad, allt i enlighet med lönenämndens förslag,

att hälsovårdsnämnden bemyndigas att för sådan sköterska förhyra lämplig bostad samt

att erforderliga medel måtte anvisas av

N:o 125.
Ang. ersättning till stadssjuksköterskor för mistade naturaförmåner.

innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 3 augusti 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 25 maj 1939 hava stadsfullmäktige till lönenämnden och drätselkammaren för ytterligare beredning återremitterat en av lönenämnden med tillstyrkande av drätselkammaren hos stadsfullmäktige gjord framställning om 1.750 kronor pr år till en var av stadssjuksköterskorna för obemedlade i ersättning för mistade naturaförmåner.

Med anledning härav får lönenämnden anföra.

Lönenämndens förslag i ärendet var grundat på en jämförelse med avlöningsförmånerna för andra stadens befattningshavare i liknande ställning, och det föreslagna ersättningsbeloppet torde, såvitt nämnden kan finna, vara väl avvägt. Med nu utgående avlöning och det föreslagna ersättningsbeloppet kommer sammanlagda avlöningen i lägsta lönegrad att uppgå till 3.070 kronor. Motsvarande belopp utgöra för skolsköterska vid folkskolan 2130 kronor och för barnavårdsinspektris och sköterska 3.000 kronor.

Lönenämnden har för sin del icke funnit skäl föreligga att frångå sitt tidigare förslag i ärendet utan får hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit uti skrivelse den 18 april 1939.

Västerås den 30 juni 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/*Thjelvar Hedberg.*

N:o 126.

Drätselkammarens skrivelse ang. ordnande av folktandvården i Västerås (jfr nr 25).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti cirkulärskrivelse till länets städer och kommuner har distriktsvårdsstyrelsen i Västmanlands län med förmälan att styrelsen i anledning av inkomna yttranden vidtagit ändringar i förslag till länets indelning i tandvårdsdistrikt anhållit om yttrande över det nya förslaget. Över det föregående förslaget hava stadsfullmäktige den 23 februari 1939 avgivit yttrande.

Av en vid skrivelsen fogad förteckning över de kommuner, som enligt förslaget skola få sin tandpoliklinik förlagd till Västerås, framgår, att till de 12 socknar, som tidigare skulle hava tillhört Västerås tandvårdsdistrikt, nu lagts ytterligare 6, nämligen Romfartuna, Hubbo, Tillberga, Björksta, Sevalla och Tortuna. Denna utvidgning av distriktet medför, att den tidigare tänkta personalen om 5 tandläkare och 5 sköterskor måste ökas med 1 tandläkare och 1 sköterska.

Drätselkammaren har företagit ärendet till behandling och får, med hänvisning till vad kammaren i saken anfört i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 februari innevarande år, icke utan tvekan tillstyrka anslutning till det framlagda förslaget och hemställer sålunda

att stadsfullmäktige ville förklara sig för sin del icke hava något att erinra emot den nu av distriktsvårdsstyrelsen föreslagna indelningen i tandvårdsdistrikt.

Västerås den 3 augusti 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 127.

Drätselkammarens skrivelse ang. täckande av brist i nyanläggningsanslag för tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige vid skilda tillfällen under år 1938 lämnat vatten- och gasverksstyrelsen anslag å tillhopa 243.498 kronor 72 öre för diverse nyanläggningar, har styrelsen i skrivelse den 31 maj 1939 anmält, att anslaget överskridits med inalles 7.797 kronor 60 öre av orsaker, som angivits i styrelsens till stadsfullmäktige denna dag överlämnade berättelse ävensom hemställt om tilläggsanslag å nyssnämnda belopp.

Drätselkammaren får med anledning härav föreslå, att stadsfullmäktige besluta

att för täckande av uppkommen brist i de tidigare beviljade anslagen å tillhopa 243.498 kronor 72 öre för diverse nyanläggningar lämna vatten- och gasverksstyrelsen ett tilläggsanslag av 7.797 kronor 60 öre samt

att bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet, vilket skall bliva föremål för slutlig täckning efter förslag av drätselkammaren i samband med framläggandet av budgeten för nästkommande år.

Västerås den 3 augusti 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Av de under 1938 jämlikt styrelseberättelsen fullbordade nyanläggningar, till vilka stadsfullmäktige anvisat anslag av lånemedel med kr. 243.498: 72, har på i berättelsen angivna orsaker uppstått en brist av kr. 7.797: 60. Sty-

relsen hemställer, att stadsfullmäktige ville för bristens täckande bevilja ett tilläggsanslag å sagda belopp 7.797 kronor 60 öre.

N:o 127. *Ang. täckande av brist i nyanläggningsanslag för tekniska verken*

Västerås den 31 maj 1939.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 128.

Drätselkammarens skrivelse ang. förlängning av nybyggnadsförbud för stadsområdet öster om järnvägslinjen till Tillberga.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 2 juni 1938 efter hemställan från byggnadsnämnden beslutat, att hos Konungens Befallningshavande i länet göra framställning om förbud mot nybyggnad inom ett område, som begränsades av Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Frejagatan, Vargbogatan, Sigtunagatan, Utmarksgatan, stadsägan nr 2102, en linje österut 40 meter norr om Stockholmsvägen till stadsgränsen, stadsgränsen mot Skiljebo, södra gränsen vid stadsägan nr 2239 B, södra och västra gränserna till Sommarro, Pilgatan samt järnvägen till Tegnérgatan intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om antagande av stadsplan för berörda del av staden, dock högst till den 1 juli 1939 och Konungens Befallningshavande den 13 augusti 1938 bifallit stadsfullmäktiges framställning, har nu från byggnadsnämnden inkommit bifogade skrivelse, där nämnden på anförda skäl hemställer, att stadsfullmäktige hos Konungens Befallningshavande måtte göra framställning om förbudets förlängning, dock högst till den 1 januari 1940.

Drätselkammaren får för sin del tillstyrka bifall till den gjorda framställningen och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta

att hos Konungens Befallningshavande i länet göra framställning om förlängning av det den 13 augusti 1938 utfärdade förbudet mot nybyggnad inom ett område, som begränsas av Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Frejagatan, Vargbogatan, Sigtunagatan, Utmarksgatan, stadsägan nr 2102, en linje österut 40 meter norr om Stockholmsvägen till stadsgränsen, stadsgränsen mot Skiljebo, södra gränsen till stadsägan nr 2239 B, södra och

N:o 128.
Ang. förlängning av nybyggnadsförbud för stadsområdet öster om järnvägslinjen till Tillberga.

västra gränserna till Sommarro, Pilgatan samt järnvägen till Tegnérgatan intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om antagande av stadsplan för berörda del av staden, dock högst till den 1 januari 1940.

Västerås den 3 augusti 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På framställning av byggnadsnämnden beslöto stadsfullmäktige den 30 juni 1938 att hos länsstyrelsen i länet hemställa om förbud mot nybyggnad inom ett område som begränsades av Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Frejagatan, Vargbogatan, Sigtunagatan, Utmarksgatan, stadsägan nr 2102, en linje österut 40 meter norr om Stockholmsvägen till stadsgränsen, stadsgränsen mot Skiljebo, södra gränsen till stadsägan nr 2239 B, södra och västra gränserna till Sommarro, Pilgatan samt järnvägen till Tegnérgatan att gälla intill dess stadsfullmäktige beslutat angående ifrågasatt stadsplan för området, dock högst till den 1 juli 1939. Länsstyrelsen meddelade resolution i ärendet den 13 augusti 1938, varigenom stadsfullmäktiges framställning bifölls.

Utarbetandet av förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för ifrågavarande område har nu fortskridit så långt att förslaget torde kunna framläggas under loppet av innevarande år.

Då det för genomförande av stadsplaneförslaget är önskvärt, att byggnadsförbudet måtte bestå ytterligare någon tid, får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige måtte hos länsstyrelsen i länet göra framställning om förlängning av nybyggnadsförbudet för ifrågavarande område att gälla intill dess stadsfullmäktige fattat beslut angående ifrågasatt stadsplan för området, dock högst till den 1 januari 1940.

Västerås den 7 juni 1939.

På byggnadsnämndens vägnar:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

/Martin Lindheimer.

N:o 129.

Drätselkammarens skrivelse ang. pensionsunderstöd åt änkan efter en renhållningsarbetare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till drätselkammaren har för förberedande utlåtande överlämnats bifogade den 30 juni dagtecknade skrivelse från lönenämnden med hemställan, att stadsfullmäktige måtte besluta att tillerkänna änkan efter avlidne renhållningsarbetaren Gustaf Karlsson, fru Johanna Matilda Karlsson, ett årligt pensionsunderstöd om 759 kronor att utgå från och med den 1 maj 1939 under de i gällande pensionsreglemente stadgade villkoren, oaktat hon formellt icke vore berättigad till familjepension.

Drätselkammaren, som tagit del av lönenämndens skäl för framställningen ifråga, får tillstyrka densamma och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 3 augusti 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till lantegendomsnämnden har änkan efter avlidne renhållningsarbetaren Gustaf Karlsson, fru Johanna Matilda Karlsson, hemställt att komma i åtnjutande av pension efter sin man, vilken avlidit den 1 april 1939. Lantegendomsnämnden har överlämnat framställningen till lönenämnden och därvid tillstyrkt densamma. Lönenämnden får i ärendet anföra.

Gustaf Karlsson, som var född 1865, anställdes i renhållningsverkets tjänst den 1 november 1894. Genom beslut av stadsfullmäktige den 20 juni 1924 beviljades Karlsson pension från och med den 1 oktober samma år. Enär nu gällande pensionsreglemente icke var antaget vid tidpunkten för Karlssons pensionering, är hans änka formellt icke berättigad till familjepension. Lönenämnden anser emellertid skäl föreligga att det oaktat bevilja fru Karlsson en skälig änkepension. Det enligt gällande pensionsreglemente fastställda beloppet av familjepension till ensam änka efter en renhållningsarbetare utgör 759 kronor. I betraktande av mannen Karlssons långa anställningstid hos

N:o 129. *Ang. pensionsunderstöd åt änkan efter en renhållningsarbetare.*

staden och med hänsyn till att endast några år efter hans pensionering frågan om familjepension blivit löst, anser sig lönenämnden, trots att Karlsson icke erlagt några pensionsavgifter, kunna tillstyrka, att hans änka beviljas pension efter nu gällande grunder

Lönenämnden får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att tillerkänna änkefru Johanna Matilda Karlsson ett årligt pensionsunderstöd om 759 kronor att utgå från och med den 1 maj 1939 under de i gällande pensionsreglemente stadgade villkor.

Västerås den 30 juni 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

Thjelvar Hedberg.

N:o 130.

Drätselkammarens förnyade yttrande ang. tillstånd att driva pantlånerörelse i staden (jfr n:o 109).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 21 sistlidne juni för vidare beredning till drätselkammaren återremitterat fråga om yttrande över en av köpmannen Erik Ling här i staden hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att driva pantlånerörelse i Västerås stad; och får nu drätselkammaren i anledning härav i ärendet ytterligare anföra följande.

Drätselkammaren vill till en början närmare redogöra för den i förra yttrandet omförmälda utredning, som av drätselkammaren införskaffats genom Svenska stadsförbundets försorg.

I anledning av väckta motioner beslöt 1924 års riksdag i skrivelse till kungl. maj:t hemställa om utredning, vilka åtgärder som borde vidtagas för borttagande eller hämmande av pantlånerörelsens sociala nackdelar. Socialstyrelsen, som sedermera fick denna utredning om hand, anmodade bl. a. stadsförbundet att inkomma med yttrande. Det utlåtande, som förbundets styrelse i anledning därav avgav, är intaget i Svenska stadsförbundets tidskrift 1927, sid. 524 o. f. I detta utlåtande erinrar stadsförbundets styrelse i fråga om kommunal pantlånerörelse — den form som väl här skulle ifrågakomma om pantlånerörelse fortsättningsvis skulle bedrivas i staden — bl a., att av

landets städer endast en mycket ringa procent funnit det lämpligt att utnyttja den möjlighet, nuvarande lagstiftning ger, att öppna kommunala pantlånekontor, att utvecklingen närmast syntes visa, att det i städerna knappast varit ett mera framträdande intresse att engagera kommunen i pantlånerörelsen, att i flera städer, där rörelsen tidigare drivits kommunalt, man funnit sig böra avveckla densamma och detta även i fall, där enskild pantlånerörelse ej bedrivits i staden samt att, om endast kommunen finge driva affären, det icke torde kunna undvikas, att den i många fall tvingas att engagera sig i denna verksamhet utan att måhända verkligt behov föreligger eller möjligheter finnas att få en kommunal anstalt att bära sig. Socialstyrelsens ovanberörda utredning samt förslag till ny förordning angående idkande av pantlånerörelse avlämnades 1930 (utredningen är intagen i häfte 9 av Sociala Meddelanden för år 1930). Ärendet har därefter vilat hos kungl. maj:t. 1936 års riksdag hemställde om slutförande av utredningen och om framläggande snarast möjligt av förslag i ärendet. Några åtgärder från kungl. maj:ts sida i anledning härav torde ännu icke ha vidtagits.

N:o 130. *Ang. tillstånd att driva pantlånerörelse i staden.*

Kommunala pantlåneinrättningar torde finnas endast i följande 11 städer: Borås, Gävle, Uppsala, Linköping, Jönköping, Karlskrona, Lund, Östersund, Falun, Nyköping och Söderhamn.

I Malmö har staden etablerat visst samarbete med Aktiebolaget Malmö pantlåneinrättning. Närmare uppgifter härom äro meddelade i en notis i Svenska stadsförbundets tidskrift för 1924, sid. 123.

Vissa städer, som tidigare drivit pantlånerörelse (Luleå, Motala, Umeå) ha nedlagt denna. Vidare upplysningar därom lämnas i ovannämnda yttrande av stadsförbundets styrelse 1927. Utöver i detta yttrande lämnade uppgifter meddelar Svenska stadsförbundet, att pantbanken i Motala, som enligt berörda yttrande år 1927 stod under avveckling, för närvarande torde vara helt avvecklad och att något förslag om avveckling av pantlåneinrättningen i Jönköping, som även vid tidpunkten för det förra yttrandet var ifrågasatt, sedermera icke synes ha framlagts.

Det må här också nämnas, att i Borås stadsfullmäktige en motion väcktes år 1932 om upphörande av den kommunala pantlånerörelsen. I likhet med pantlånekontorets styrelse fann drätselkammaren, att staden jämväl i fortsättningen borde bibehålla rörelsen som en kommunal institution. Motionen avslogs också av stadsfullmäktige den 11 maj 1933. Vidare bör antecknas, att stadsfullmäktige i Växjö i maj 1937 beslutat, att någon åtgärd för det dåvarande icke skulle vidtagas i anledning av uppkommet förslag om stadens övertagande av den enskilda pantlånerörelsen i staden. I Sundsvall ha stadsfullmäktige år 1925 beslutat avslå motion om inrättande av kommunal pantlåneinrättning.

I Södertälje ha stadsfullmäktige i mars i år avstyrkt bifall till en av enskild gjord ansökan om tillstånd att bedriva pantlånerörelse. Något egentligt behov av sådan rörelse ansågs icke föreligga. Även i Uddevalla ha stadsfullmäktige i år avstyrkt bifall till anordnande en enskilt pantlåneri. Över framställningen yttrade sig fattigvårdsstyrelsen: ”Även om det icke kan förnekas, att en pantlånerirörelse i staden vid enstaka tillfällen skulle kunna vara till verklig nytta vid tillfälligt och fullt legitimt lånebehov, torde det dock — enligt styrelsens förmenande — icke råda något tvivel om att den frestande möj-

N:o 130. *Ang. tillstånd att driva pantlånerörelse i staden.*

lighet att belåna tillhörigheter som pantbank erbjuder, skulle för stadens obemedlade och mindre bemedlade befolkning i det långa loppet endast förorsaka betungande ränteutgifter och i sin helhet bidraga till att ytterligare trassla till dess ekonomi.

För det allmänna sociala arbetet torde pantlånerirörelsen icke innebära någon lättnad — med stor sannolikhet kan man däremot räkna med att den ofta skulle förorsaka den allmänna hjälpverksamheten svårigheter och ökade utgifter.

Styrelsen vill tillägga — att skall pantlånerirörelsen över huvud taget bedrivas — bör den, enligt styrelsens bestämda mening, omhänderhavas av eller genom kommunen."

I Enköping ha stadsfullmäktige år 1932 att yttra sig över en från enskilt håll ingiven ansökan om tillstånd att få i staden bedriva pantlånerörelse. I enlighet med beredningsutskottets förslag beslöto stadsfullmäktige den 29 april 1932 att avstyrka bifall till ansökningen, enär något för stadens innevånare tjänligt behov av inrättning av ifrågavarande slag ej kunde anses föreligga och en sådan rörelse "särskilt under svåra tider lätt kunde utgöra frestelse för många att belåna sådana tillhörigheter, som för dem eller deras familjer måste betraktas som oundgängliga, utan att äga möjlighet att sedermera återlösa det belånade."

En liknande ansökan avstyrktes av stadsfullmäktige i Hudiksvall den 14 november 1928, sedan drätselkammarens särskilda kommitterade utrett frågan och funnit att något behov av pantlånerörelse i staden ej förelåg och därför, med kammarens instämmande, föreslagit stadsfullmäktige att avstyrka bifall till ansökningen.

Med undantag av de städer, där pantlåneverksamheten är helt kommunal, samt bortseende från de här ovan nämnda kommunala insatserna beträffande Malmö-pantbolagen ha kommunerna i övrigt icke i någon nämnvärd grad engagerat sig i pantlånerörelsen. I flera städer finnas dock av enskilda drivna pantlånekontor. Enligt socialstyrelsens utredning år 1930 funnos sålunda vid denna tidpunkt pantbolag med begränsad vinstutdelning i Malmö, Norrköping, Hälsingborg, Halmstad och Ystad. Enskild pantlånerörelse finnes dessutom anordnad i Stockholm, Göteborg, Eskilstuna, Västerås, Kalmar, Sundsvall, Härnösand, Växjö (se ovan) och Köping. I Vänersborg finns ett av en arbetareförening drivet varubelåningskontor.

De reglementen och verksamhetsberättelser för kommunala pantlåneinrättningar, varav drätselkammaren tagit del, utvisa bl. a. att räntan å pantlån eller avgiften, som den oftast benämnes, i allmänhet är lika hög eller i varje fall ej nämnvärt lägre än vid den enskilda pantlånerörelsen. Så t. ex. är avgiften enligt det så sent som år 1938 översedda reglementet för det kommunala pantlånekontoret i Borås densamma som tillämpats vid den privata pantbanken i Västerås eller 2½ % i månaden, motsvarande ej mindre än 30 % per år. Vidare framgår av dessa handlingar, att den kommunala pantlånerörelsens ekonomiska resultat försämrats under de senare åren och i åtskilliga fall ej kunnat drivas utan förlust. Ett studium av utredningshandlingarna ger ett alldeles bestämt intryck av, att pantlånerörelsen är på tillbakagång. Ett märkligt förhållande

är också, att så relativt få svenska städer hava pantlånekontor och alldeles särskilt att en så betydande stad som Örebro alldeles saknar dylik rörelse.

N:o 130. *Ang. tillstånd att driva pantlånerörelse i staden.*

Drätselkammaren måste sålunda efter det ytterligare övervägande av frågan som skett inom drätselkammaren förklara sig vidhålla sin i det förra uttalandet tillkännagivna uppfattning. Drätselkammaren finner sålunda ej tillräckliga skäl föreligga att förorda inrättandet av ett kommunalt pantlånekontor i Västerås och än mindre vill drätselkammaren medverka till att en dylik rörelse nu fortsättes för obestämd tid framåt såsom privatföretag. Det tillfälle som nu ges att rörelsen avvecklas bör enligt drätselkammarens mening ej försittas. Skulle mot förmodan stadsfullmäktiges flertal hysa en motsatt uppfattning bör detta bestämt uttalas och stadsfullmäktige torde i så fall genom en särskild beredning låta utarbeta förslag angående inrättande av ett kommunalt pantlånekontor i Västerås.

För egen del får drätselkammaren med stöd av vad drätselkammaren i sitt tidigare yttrande och här ovan anfört upprepa sitt förslag, att stadsfullmäktige måtte

avstyrka bifall till den föreliggande ansökningen.

Västerås den 17 augusti 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 131.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande av en ny brandstation.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 27 oktober 1932 hava stadsfullmäktige tillsatt en särskild kommitté med uppdrag att verkställa utredning angående tillgodoseende av föreliggande behov av förbättrade och utökade lokaler för polisverket och brandväsendet samt att till stadsfullmäktige inkomma med yttranden och förslag, vartill utredningen kunde föranleda. Den 26 maj 1933 hemställde kommitterade, efter att hava motiverat nödvändigheten av förbättrade och utökade lokaler, att stadsfullmäktige måtte bemyndiga dem att låta upprätta fullständiga entreprenadhandlingar till en nybyggnad för brandverket på den tomt, som disponerades av polis- och brandstationen. Sedan stadsfullmäktige beslutat återremittera ärendet till kommittén framlade denna i maj 1934 ett kompletterat förslag till lösning av ifrågavarande spörsmål, vilket förslag innehöll sju olika alternativ, av vilka kommittén på anförda grunder förordade det, enligt vilket den nuvarande byggnaden skulle omändras till enbart brandstation samt ny polisstation skulle uppföras på samma tomt utmed Vasagatan. Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med kommitténs förslag. Den 1 augusti 1935 meddelade kommittén, att ritningar och entreprenadhandlingar voro färdiga men anhöll att entreprenaden med hänsyn till den goda arbetsmarknaden icke ännu måtte behöva lysas ut. Den 13 februari 1936 anhöll kommittén att få infordra anbud å entreprenaden beträffande den nya polisstationen, vilken framställning bifölls av stadsfullmäktige. Arbetet kom då emellertid icke till utförande och uti bifogade skrivelse till stadsfullmäktige av den 21 juni 1939 framlägger nu kommittén efter redogörelse för ärendets behandling under åren och med överlämnande av ritningar ett helt nytt förslag till lösning av frågan, utmynnande i en hemställan, att stadsfullmäktige måtte besluta att å tomt inom kvarteret Gude i hörnet av Kopparbergsvägen och Norra Ringvägen låta uppföra en brandstationsbyggnad i huvudsaklig överensstämmelse med de framlagda ritningarna och att åt kommittén uppdraga att infordra entreprenadanbud å ifrågavarande byggnad.

Drätselkammaren har förehaft ärendet till behandling och får med anledning härav anföra följande. Kommitténs förfaringssätt, att nu överlämna förslag till lösning av endast en av de förelagda frågorna, finner drätselkammaren vara under förhandenvarande omständigheter väl motiverat. Emot det av kommittén förordade förslaget till förläggande av brandstationsbyggnaden å nämnd plats inom kvarteret Gude har kammaren för sin del intet att erinra. Då de upprättade ritningarna ännu icke äro definitivt utformade, anser sig drätselkammaren nu icke behöva ingå på någon detaljgranskning av desamma utan inskränker sig till att förklara, att en utformning av byggna-

N:o 131. *Ang. uppförande av en ny brandstation.*

den i huvudsaklig överensstämmelse med de föreliggande ritningarna synes, såvitt nu kan bedömas, utgöra en tillfredsställande lösning. Drätselkammaren vill för sin del jämväl på de av kommittén anförda skälen tillstyrka övergång från bostadssystem till kaserneringssystem. Vad angår de ekonomiska konsekvenserna av en sådan övergång, har drätselkammaren icke kunnat finna annat, än att ett fullföljande av det ena eller andra systemet i längden kommer att medföra ungefär samma kostnader. Beträffande slutligen den av kommittén upptagna byggnadssumman sätter drätselkammaren i fråga, huruvida denna icke är något för lågt upptagen. Oavsett om så är fallet har likväl icke i denna summa inräknats arkitekt-, utrednings- och andra arvoden även om en marginal av 45.000 kronor beräknats för oförutsedda utgifter.

Med hänvisning till vad som ovan anförts får drätselkammaren hemställa,

att stadsfullmäktige till alla delar måtte bifalla den av kommittén gjorda framställningen.

Västerås den 17 augusti 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 27 oktober 1932 beslöto stadsfullmäktige på förslag av drätselkammaren och efter beredningsutskottets hörande att åt en särskild kommitté uppdraga att verkställa utredning angående tillgodoseende av föreliggande behov av förbättrade och utökade lokaler för polisverket och brandväsendet samt att till stadsfullmäktige inkomma med yttrande och förslag, vartill utredningen kunde föranleda. Tillika beslöto stadsfullmäktige att till ledamöter av denna kommitté utse herrar borgmästaren Thorwald Bergquist, sammankallande, sedermera av kommittén utsedd till dess ordförande, fabrikören Johan Svensson, byggmästaren Edvard Karlsson, kaptenen Georg Robsahm samt byggmästaren Fritz Eklund.

Den 26 maj 1933 framlade kommitterade sitt första yttrande över behovet av ifrågasatta förändrings- och förbättringsåtgärder samt förslag till lösning av därmed sammanhängande frågor. (Stadsfullmäktiges handlingar 1933 nr 60). Av skrivelsen framgick i huvudsak att förläggningen av en del av brandpersonalens bostäder utanför brandstationen vore olämplig, att brandverkets redskapshall vore otillräcklig, att staden för stats- och ordonnanspolisavdelningarna måst hyra särskilda lokaler, att kriminalpolisens lokaler i polisstationens gård vore otidsenliga och för små, att ordningspolisens lokaler även ledes vore otillräckliga, att arrestlokalerna vore ohygieniska samt

N:o 131. *Ang. uppförande av en ny brandstation.*

att det för den skull vore nödvändigt att bereda polisverket och brandväsendet förbättrade och utökade lokaler. Utgående från att den nuvarande byggnaden helt skulle användas av brandväsendet och att en nybyggnad för poliverket borde ske på den tomt, som disponerades av polis- och brandstationen, redogjorde kommitterade i fortsättningen av skrivelsen för möjliga lösningar av denna bebyggelse. Ett alternativ innebar uppförande av ett större byggnadskomplex vid Klockaregatan och Vasagatan, ett annat avsåg bebyggelse endast vid Klockaregatan med en 3-våningars byggnad. Skisser till dessa förslag hade upprättats av dåvarande stadsarkitekten Erik Hahr. — Emot kommitterades förslag anförde byggnadschefen på anförda grunder avvikande mening i det han ansåg, att en ny brandstation borde förläggas i närheten av stadens idrottsplats. — Kommitterades skrivelse utmynnade i en hemställan, att stadsfullmäktige ville bemyndiga kommittén att låta upprätta fullständiga entreprenadhandlingar till en nybyggnad för brandverket på den tomt, som disponerades av polis- och brandstationen.

Vid ärendets behandling den 21 juni 1933 beslöto stadsfullmäktige återremittera ärendet till kommittén för vidare utredning. (Stadsfullmäktiges protokoll § 122.)

Med anledning härav och då kommitterade ansågo sig i stadsfullmäktiges beslut böra inlägga ett önskemål, att utredningen lades på bredare bas och avsåge flera möjligheter till lösning av här ifrågavarande ärende, återupptog kommittén sitt arbete efter dessa riktlinjer och ingav den 2 maj 1934 till stadsfullmäktige en skrivelse innefattande 7 olika och utförligt motiverade förslag av vilka 4 avsågo utnyttjande av den nuvarande tomten för såväl polis- som brandverkets räkning och 3 brandkårens förflyttning till andra platser. (Stadsfullmäktiges handlingar 1934 nr 52). A l t e r n a t i v I avsåg omändring av den nuvarande polis- och brandstationsbyggnaden och dess kombinering med en utefter Klockaregatan tänkt större tillbyggnad innehållande bland annat redskapshall och gymnastiksal. A l t e r n a t i v II avsåg omändring av den nuvarande byggnaden till enbart polisstation samt uppförande av en ny brandstation mellan Vasagatan och nya idrottsplatsen. A l t e r n a t i v III avsåg omändring av den nuvarande byggnaden till enbart polisstation samt uppförande av en ny brandstation å tomterna 1, 2 och 3 inom kvarteret Konrad. A l t e r n a t i v IV utgjorde en modifiering av alternativ I. A l t e r n a t i v V avsåg omändring av den nuvarande polis- och brandstationen till enbart polisstation samt uppförande av en ny brandstation i korsningen mellan Tegnérgatan och Kopparbergsvägen. A l t e r n a t i v VI avsåg omändring av den nuvarande byggnaden, dess kombinering med gamla Klockaregården, tillbyggnad åt norr av det nuvarande gårdshuset och dess påbyggnad med en våning samt uppförande av en ny brandstationsbyggnad utmed Vasagatan. A l t e r n a t i v VII avsåg omändring av den nuvarande byggnaden till enbart brandstation samt uppförande av ny polisstation utmed Vasagatan med tillbyggnad inåt gården, innehållande lokaler för polis- och exekutionsväsendet samt bostäder för brandverkets personal. Såsom motiv för alternativ V åberopades, att en av brandchefen verkställd utredning för åren 1918—1933 gåve vid handen, att eldsolyckor under dessa år främst inträffat i industrianläggningarna och i övrigt huvudsakligen i stadens östra och södra delar, varför brandstationen också borde

förläggas i närheten av dessa områden. Emellertid och med hänsyn till *att* polisverkets och brandväsendets lokaler bleve helt åtskilda, *att* polisverket erhölle avsevärda utvecklingsmöjligheter, *att* brandkåren *finge* behålla sin utryckning åt Stora torget *samt att* båda institutionerna fortfarande bleve belägna i stadens centrum förordade kommittén alternativ VII.

N:o 131. *Ang. uppförande av en ny brandstation.*

Polisnämnden och brandstyrelsen, av vilka yttrande begärts, hade bägge på anförda grunder funnit sig böra förorda alternativ VII.

Vid ärendets handläggning den 31 maj 1934 beslöto stadsfullmäktige att för upprättande av ritningar och entreprenadhandlingar för tillbyggnad och omändringar av den nuvarande polis- och brandstationen i enlighet med det av kommittén förordade förslaget anslå ett belopp av 10.000 kronor (Stadsfullmäktiges protokoll § 88).

Efter detta stadsfullmäktiges beslut uppdrogo kommitterade åt arkitekten Hahr att upprätta arbetsbeskrivning, fullständiga arbets- och konstruktionsritningar, ritningar och beskrivningar till värme, elektricitet, gas, vatten och avlopp, förslag till entreprenadkontrakt m. m. Vid kommitténs sammanträde den 20 mars 1935 förelågo dessa handlingar färdiga, varefter vidtogs ingående granskning av dem.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 augusti 1935 meddelade kommittén, att fullständiga ritningar och entreprenadhandlingar då hade upprättats men anhöll, att stadsfullmäktige, med hänsyn till att arbetsmöjligheterna i den allmänna marknaden, särskilt inom byggnadsfacket, då vore ovanligt gynnsamma, måtte fatta ståndpunkt till frågan, huruvida man icke skulle låta anstå med utlysande på entreprenad till en eventuellt inträffande konjunkturförsämring (Stadsfullmäktiges handlingar 1935 n:r 96).

Vid skrivelsens behandling i stadsfullmäktige den 29 augusti 1935 beslöto stadsfullmäktige i enlighet med kommitterades framställning (Stadsfullmäktiges protokoll § 149).

Sedan detta beslut fattats fortforo kommitterade med sin granskning av de förelagda ritningarna och vidtogo jämväl vissa omarbetningar av dessa i enlighet med anmärkningar, som framställts från brandverkets sida.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 februari 1936 anhöll kommittén, att enär utrymmesbristen för polisväsendets del gjort sig alltmera kännbar få utlysa entreprenad å uppförande av det föreslagna polishuset samt jämväl, med hänsyn tagen till byggnadskostnaderna, å bostadshuset för brandverkets personal (Stadsfullmäktiges handlingar 1936 n:r 20).

Vid ärendets behandling den 27 februari 1936 beslöto stadsfullmäktige i enlighet med kommitténs framställning (Stadsfullmäktiges protokoll § 27).

Då kommitterade härefter upptogo saken för slutlig behandling visade det sig, att den lösning frågan hittills fått icke ur alla synpunkter vore helt tillfredsställande. Sedan från polisens och brandverkets sida angivits en del ytterligare önskemål, som borde tillgodoses, uppdrogo kommitterade åt arkitekten Hahr att verkställa nya ritningar med arbetsbeskrivning och entreprenadkontrakt.

Under det arbetet med omändringar av det av stadsfullmäktige godkända förslaget sålunda pågick, upptogs emellertid på förekommen anledning ånyo till diskussion frågan, vilket system som lämpligen borde användas för brandmanskapets förläggning. Å ena sidan kunde manskapet såsom nu bo i av sta-

N:o 131.
Ang. uppförande av en ny brandstation.

den tillhandahållna familjebostäder i eller i närheten av brandstationen, å andra sidan kunde det under tjänstetiden kaserneras i brandstationen och eljest äga att fritt välja bostad. Det stod för kommittén klart, att de bostäder, som staden nu tillhandahåller brandmanskapet icke äro tidsenliga och att, därest det nuvarande bostadssystemet skulle bibehållas vid en nybyggnad av brandstation, i denna måste inrymmas moderna bostäder för manskapet, i den mån icke lämpliga lägenheter på annat sätt — exempelvis genom nybyggnad — kunde anskaffas i brandstationens omedelbara närhet. Kommittén hade även kännedom om de krav på oftare återkommande fridygn, som av brandpersonalen komme att framställas, och insåg, att ett medgivande i denna riktning ofrånkomligen måste medföra en utökning av antalet brandmän. Vid byggandet av ny brandstation med lägenheter för all personal måste sålunda hänsyn tagas ej mindre till den nuvarande styrkan än även till en väntad, måhända ganska avsevärd utökning av manskapet. Då det var uppenbart, att ett fullföljande av det gamla bostadssystemet måste medföra högst avsevärt ökade byggnadskostnader för staden samt ökade hyror för brandmännen och då det heller ej vore nödvändigt, att inom brandstationen ha förlagd sådan personal, som icke vore i tjänst, beslöt kommittén att närmare undersöka möjligheterna för införande av kaserneringssystemet. Av den utredning, som brandstyrelsen på uppdrag av kommittén lät utföra framgick, att i de medelstora svenska städerna de olika systemen vore ungefär i lika stor utsträckning företrädda, men att i de större städerna kaserneringssystemet införts. Detta system medför den fördelen, att i brandstationsbyggnaden endast behöver inrymmas lägenheter för brandchef, vice brandchef och brandmästarna och att för det manskap, som har vakt- eller beredskapstjänst och sålunda måste stanna inom stationen, iordningställes enkla bostadsrum jämte de utrymmen som i övrigt för manskapets vidkommande behöver komma ifråga. Med denna lösning av förläggningsfrågan skulle jämväl vinnas, att utrymme för ny personal lättare skulle gå att reservera. — Under frågans vidare behandling framstod det för kommittén allt tydligare, att kaserneringssystemet vore det såväl praktiskt som ekonomiskt mest lämpliga. Då frågan om brandstationsbygget vid införande av kaserneringssystemet komme i helt annat läge än förut samt dessutom den nuvarande brandstationstomtens storlek ej medgåve några större utvecklingsmöjligheter för eventuellt framtida behov, beslöto kommitterade att låta ytterligare undersöka lämpligheten av att uppföra en helt ny brandstation på annan plats än den nuvarande tomten. Ännu en anledning till detta beslut var, att under tiden efter det kommittén framlade sitt förra förslag jämväl polisverkets krav på större lokaler ökat. Kommitterade beslöto sålunda att särskilja polis- och brandstationsfrågorna från varandra och att i första hand framlägga förslag till ny brandstation. Emellertid har arbetet med polisstationsfrågan fortskridit så långt, att kommittén inom den allra närmaste tiden ämnar för stadsfullmäktige framlägga förslag även i denna del och avser kommittén härutinnan att föreslå en ombyggnad av den nuvarande polis- och brandstationsbyggnaden för enbart polisverkets behov.

Efter det kommitterade sålunda i fråga om brandstationen preliminärt beslutat att föreslå införande av kaserneringssystemet och uppförandet av en ny brandstation på annan plats än den nuvarande och sedan brandstyrelsen förklarat, att den anslöte sig till ett sådant förslag, uppdrogs åt arkitekten Hahr

att uppgöra ritningar till brandstation enligt kommitténs förslag, vilket för det kasernerade manskapets del omfattade erforderligt antal sovrum för vardera en person, ett par sovrum för vardera två personer, rum för semestervikarie, toalett- och badrum ävensom kök, matsal, samlingsrum och läsrum. Enär staden ägde större delen av den östligaste tomten inom kvarteret Gude och då det visade sig, att staden skulle kunna förvärva den återstående delen av tomten, beslöto kommitterade jämväl, att ritningarna skulle avse denna tomt. Som skäl för förläggande av brandstationen till denna tomt anfördes, *dels* att utredning givit vid handen, att de flesta eldsolyckorna skedde i industrikvarteren och i stadens södra och östra områden, *dels* att å denna tomt rikliga utrymmen för tillbyggnad funnes, *dels ock* att stationen ur utryckningssynpunkt bleve väl förlagd. — Ifrågavarande i enskild ägo varande tomtdel har sedermera enligt stadsfullmäktiges bemyndigande, inköpts av drätselkammaren. — De med anledning av detta uppdrag verkställda förslagsritningarna, vilka efter ingående granskning av alla dem det vederbör slutligen justerats, överlämnas nu till stadsfullmäktige.

N:o 131. *Ang. uppförande av en ny brandstation.*

Enligt detta förslag skall brandstationsbyggnaden uppföras utmed Kopparbergsvägen fram till hörnet mot Norra Ringvägen.

Byggnaden kommer att innehålla:

I. *I källarvåningen:*

1. Reservgarage och förråd.
2. Förråd.
3. Slangtorn.
4. Slangtorkrum.
5. Kolrum.
6. Pannrum
7. Matkällare.
8. Batterirum.
9. Skyddsrum.
10. Skyddsrum.

II. *I bottenvåningen:*

11. Smedja.
12. Bilreparationsverkstad.
13. Snickarverkstad.
14. Målarverkstad.
15. Övnings- och slangtorn.
16. Slangreparationsrum.
17. Provningsrum för gasmasker.
18. Utryckningshall.
19. Telegrafvaktrum med två sovalkover.
20. Brandchefsrum.
21. Brandchefsexpedition och styrelserum.
22. Förråd.
23. Brandmästareexpedition.

N:o 131. *Ang. uppförande av en ny brandstation.*

III. *I våningen en trappa upp:*

24. Gymnastiksal.
25. Dusch- och toalettrum, omklädningsrum och torkrum.
26. Slangtorn.
27. Rum för semestervikarie.
28. Toalettrum.
29. Två sovrum för vardera två personer.
30. Kök och diskrum.
31. Matsal och samlingsrum.
32. Bibliotek och läsrum.
33. Vice brandchefens bostad om tre rum och kök samt hall.
34. Brandchefens bostad om fyra rum och kök samt hall.
35. Brandmästarebostad om två rum och kök samt hall.

IV. *I våningen två trappor upp:*

36. Gymnastiksal (övre delen).
37. Skomakeriverkstad.
38. Skräddarverkstad.
39. Telegrafreparationsverkstad.
40. Tre toalettrum och två badrum.
41. Tjugosex sovrum för vardera en person.
42. Reservrum.
43. Två brandmästarebostäder om vardera två rum och kök samt hall.

V. *I vindsvåningen:*

44. Torkrum, tvättstuga samt mangel och strykrum.
45. Vindsutrymmen.

Ovan nämnda utrymmen äro så tilltagna, att de kunna beräknas förslå även vid en avsevärd utökning av brandkåren. Dessutom är tomten så vald och blir enligt föreliggande förslag så bebyggd att plats jämväl finnes för uppförande av ytterligare lokaler.

Kostnaderna för byggandet av brandstationen enligt nu angivna förslag ha av byggmästaren Edv. Karlsson approximativt beräknats till 525.000 kronor, i vilken summa jämväl inräknats kostnaderna för ledningar och värme, sanitet, avlopp, gas och elektricitet men däremot icke tomtkostnad. Under åren 1936—1939 hava stadsfullmäktige för restaurering av polis- och brandstationen och påbörjande av nybyggnad för polisväsendet och brandverket av uttaxerade medel anslagit 400.000 kronor. Av denna summa hava 24.086 kronor 99 öre förbrukats för utredningsarbeten och i det förut antagna förslaget ingående omändrings- och förbättringsarbeten i den nuvarande polis- och brandstationsbyggnaden.

Därest stadsfullmäktige skulle godkänna det nu framlagda förslaget, måste brandmännen, som nu tillhandahållas lägenheter av staden, själva hyra sig

bostäder. För den skull måste då den ändringen vidtagas i gällande lönestat, att värdet av bostaden ej längre avdrages brandmännens löner. Ävenså torde en omvärdering av bostadsförmånen för den befälspersonal som kommer att erhålla bostad i den nya stationen på grund av bostädernas högre standard och deras förseende med värme och varmvatten m. m. bliva ofrånkomlig.

N:o 131. *Ang. uppförande av en ny brandstation.*

Med stöd av vad som härovan anförts får kommittén hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att å tomt inom kvarteret Gude i hörnet av Kopparbergsvägen och Norra Ringvägen låta uppföra en brandstationsbyggnad i huvudsaklig överensstämmelse med de nu framlagda ritningarna, samt

att uppdraga åt kommittén att infordra entreprenadanbud å ifrågavarande byggnad.

Västerås den 21 juni 1939.

För polis- och brandstationskommittén:

THORWALD BERGQUIST.

/Sven Holmer.

N:o 132.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande av en byggnad för förråd m. m. för tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti bifogade skrivelse till stadsfullmäktige, vilken för förberedande utlåtande remitterats till drätselkammaren, har vatten- och gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte anvisa ett belopp av 63.000 kronor för uppförande å reningsverkets område av en byggnad avsedd för bilar, kompressorer, pumpar, slamsugningstank, montagehall för elektriska stolpar, verkstad för elektriska montörer m. m. samt att kostnaderna måtte få gäldas av verkens driftsmedel med 10.000 kronor under ett vart av åren 1940—1945 och med 3.000 kronor av reserverade köpeskillingsmedel från Systembolaget för förflyttning av elektricitetsverkets anläggningar från det nu av bolaget disponerade området.

Med särskild hänsyn tagen till ej mindre de trängande behov, som nu föreligga för tekniska verken att erhålla verkstad för de elektriska montörerna

N:o 132.
Ang. uppförande av en byggnad för förråd m. m. för tekniska verken.

och upplagsplats för nödig materiel, än även att staden på så sätt skulle bli i tillfälle att disponera det nu av verken utnyttjade området inom kvarteret Seved, får drätselkammaren, med tillstyrkan av styrelsens hemställan, anhålla att stadsfullmäktige måtte besluta

att anslå 63.000 kronor för uppförande å reningsverkets område av en garage- och verkstadsbyggnad för tekniska verkens behov, samt

att anslaget får bli föremål för täckning på det sätt vatten- och gasverksstyrelsen föreslagit.

Västerås den 17 augusti 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid stadens tekniska verk saknas lokaler för förvaring av verkens kompressorer och maskinpumpar m. m. samt hall för montering av elektriska stolpar, varjämte nuvarande garage för bilar är otillräckligt, vilket även är förhållandet med elektriska montörernas verkstadsrum. Det bliver nödvändigt att för dessa ändamål uppföra en byggnad, och får vatten- och gasverksstyrelsen härmed föreslå uppförandet av en dylik inom det område å Kungsängen, där reningsverket för avloppsvätska är beläget. En del av området mot väster och söder kan tagas i anspråk för såväl denna byggnad som för upplag av järnrör och elektrisk material, såsom stolpar, kabeltrummor, transformatorer etc. För förvaring av dylik grövre material förfoga verken för närvarande över ett område inom kvarteret Seved vid gamla hamnen, men är detta område ej av tillräcklig storlek för att därstädes uppföra berörda byggnad. I denna skall nämligen plats beredas för 6 st. bilar, 4 st. kompressorer, 4 st. maskinpumpar, 1 st. slamsugningstank med hissanordning, en hall för montering av elektriska stolpar, ett verkstadsrum för elektriska montörerna, pannrum för uppvärmning m. m. Byggnaden, som är avsedd att uppföras till en vånings höjd och placeras något innanför västra tomtgränsen av berörda område, får en längd av 75 och en bredd av 7 m. Uppförd av trävirke och med tak av papp är den beräknad kosta 63.000: — kr. För täckande av kostnaden föreslår styrelsen, att under 6 år, från och med 1940, 10.000: — kr. varje år skola utgå av tekniska verkens driftmedel, resten 3.000: — kr. av köpeskillingsmedel från Systembolaget i Västerås för den av bolaget förvärvade

tomten bredvid stadens elverk, av vilka medel förslagsvis avsatts 10.000 kr. för tomtens frigörande från anläggningar för elverket.

N:o 132. *Ang. uppförande av en byggnad för förråd m. m. för tekniska verken.*

Då stor brist råder vid tekniska verken på utrymmen för här berörda ändamål, hemställer styrelsen,

att stadsfullmäktige ville anvisa ett belopp av 63.000 kr. för uppförande inom reningsverkets område av en byggnad för bilar, kompressorer, pumpar, slamsugningstank, montagehall för elektriska stolpar, verkstad för elektriska montörerna m. m. samt att kostnaderna få gäldas av verkens driftmedel med 10.000 kr, under vartdera av åren 1940—45 och resterande 3.000 kr. av reserverade köpeskillingsmedel från Systembolaget för flyttning av elverkets anläggningar från det område, över vilket bolaget numera förfogar.

Västerås den 11 juli 1939.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 133.

Drätselkammarens skrivelse ang. reglering av vissa lärare-tjänster vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 3 februari 1939, vilken skrivelse för förberedande yttrande överämnats till drätselkammaren, har lönenämnden med bifogande av förslag till regleringshandling, inkommit med förslag till reglering av vissa läraretjänster vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning i och för möjliggörande av blivande anslutning till Statens pensionsanstalt.

För vidare utredning i ärendet har drätselkammaren från styrelsen för yrkesskolorna infordrat bifogade yttrande.

Efter att hava tagit del av de föreliggande förslagen finner drätselkammaren övervägande skäl tala för det av lönenämnden ingivna förslaget och får sålunda med den motivering lönenämnden anfört, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

N:o 133.
Ang. reglering av vissa lärarетjänster vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

att till alla delar bifalla vid lönenämnden i ärendet anhållit.

Västerås den 17 augusti 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

Till Drätselkammaren i Västerås.

Drätselkammaren har genom beslut den 9 februari 1939 för yttrande överlämnat till styrelsen för stadens skolor för yrkesundervisning en skrivelse daterad den 3 febr. 1939 från lönenämnden till stadsfullmäktige angående reglering av en del lärarbefattningar vid skolorna för yrkesundervisning.

Med anledning därav får styrelsen anföra följande:

Enligt lönenämndens förslag skulle avlöningarna till de ifrågavarande befattningshavarna komma att utgå med väsentligt lägre belopp än vad styrelsen föreslagit i sin skrivelse den 28 oktober 1937. Styrelsen anser emellertid, att styrelsens ståndpunkt sådan den framgår av sagda skrivelse är väl övervägd och sålunda välmotiverad och riktig med hänsyn till ifrågavarande befattningars placering i förhållande till lärarbefattningar av liknande slag vid det statliga undervisningsväsendet och vid folkskolan. En mycket viktig sak är även att avlöningarna sättas så, att vid besättandet av lediga befattningar lämpliga sökande erhållas. En allt för sparsam lönesättning kan härvidlag komma att medföra allvarligt men för skolorna. Styrelsen vidhåller för den skull i princip sitt förslag i frågan av den 28 oktober 1937.

Emellertid hade styrelsen i sitt ovannämnda förslag räknat med en löneskala, som i huvudsak anknöt sig till det statliga lönesystemet, under det att stadens lönenämnd nu räknar med befattningshavarnas inplacering i stadens lönestat. Styrelsen, som inte har något att erinra mot detta, har för den skull beslutit att modifiera sitt tidigare förslag så, att, med bibehållande i möjligaste mån av de tidigare föreslagna avlöningsbeloppen i genomsnitt under befattningshavarens anställningstid, inplacering göres i stadens lönestat. Härvid uppträder den svårigheten, att skillnaden mellan begynnelselön och slutlön är mindre enligt stadens lönestat än enligt statens.

Vid en omplacering från det ena till det andra systemet gäller det för den skull att taga hänsyn till den tid löntagarna få avlöning efter olika lönegrader. Därvid bör iakttagas, att med sannolikhet löntagarna befinna sig längst tid i högsta lönegraden. Jämförelse mellan slutavlöningar bör alltså betyda mer än jämförelse mellan begynnelselöner.

Med dessa utgångspunkter anser styrelsen, att den riktigaste placeringen av de ifrågavarande befattningarna erhålles, om befattningen enligt regleringshandlingens § 1 mom. a placeras i lönegrupp 45 och om befattningarna enligt

regleringshandlingens § 1 mom. b placeras i lönegrupp 41 samt om befattningen enligt regleringshandlingens § 1 mom. c placeras i lönegrupp 34.

N:o 133. *Ang. reglering av vissa läraretjänster vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning.*

Västerås den 7 juni 1939.

THEOFIL ÖBERG.
Styrelsens ordförande.

/Folke Ericsson.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 20 januari 1936 och den 28 oktober 1937 har styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning gjort framställning om reglering av anställningsförhållandena för lärarna vid yrkesskolorna. Lönenämnden har vid ett flertal tillfällen förehaft frågan till behandling men har av skilda anledningar hittills icke kunnat förelägga stadsfullmäktige ett slutgiltigt förslag i ärendet. Efter framställning av skolstyrelsen och på tillstyrkan av lönenämnden har emellertid stadsfullmäktige den 24 november 1938 beslutat provisorisk löneförbättring för vissa lärare vid yrkesskolorna.

En bidragande orsak till att den av skolstyrelsen begärda regleringen av lärartjänsterna icke föranlett ett slutgiltigt förslag från lönenämnden har varit ovissheten om hur pensioneringen lämpligen borde ordnas. Pensionering av lärare vid kommunala skolor för yrkesundervisning kan ordnas genom Statens Pensionsanstalt. Detta innebär normalt, att staten tillskjuter det, som behöves för pensioneringen, utöver befattningshavarnas egna avgifter. Huvudmannen, här skolan, d. v. s. staden, betalar ingenting utom vid nyreglering av tjänster för äldre befattningshavare. I den mån därvid tjänsteår skola räknas retroaktivt, betalas en del av engångskostnaderna av befattningshavarna, en del av staten och en del av huvudmannen. Dessutom ansvarar huvudmannen för befattningshavarnas andel. Huvudmannen kan betala sin andel och det han ansvarar för å en gång eller med lika avbetalningar under högst 30 år. Det fordras för anslutning till Statens Pensionsanstalt, att befattningarna äro reglerade med avseende på behörighetsvillkor, den ordning i vilken befattningens innehavare tillsättes och entledigas, tjänstgöringens art och omfattning samt minimiavlöning. Denna reglering skall i förevarande fall godkännas av Kungl. Skolöverstyrelsen. Först därefter kan pensionsrätt sökas i Statens Pensionsanstalt. Lönenämnden har för sin del preliminärt räknat med, att pensioneringen lämpligast bör ske genom anslutning till Statens Pensionsanstalt och har även infordrat uppgifter angående det pensionsunderlag, som kan beräknas bliva fastställt, årliga pensionsavgifter samt eventuella engångsavgifter för retroaktiv tjänsteårsberäkning. Då emellertid pensionsunderlagens belopp och övriga därav anhängiga frågor icke kunna fastställas, förrän reglering av tjänsterna blivit av skolöverstyrelsen godkänd och årliga avlöningen bestämd, har lönenämnden ansett sig nu böra framlägga allenast förslag till reglering

N:o 133. *Ang. reglering av vissa läraretjänster vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning.*

av vissa lärartjänster vid stadens yrkesskolor men samtidigt velat förutskicka, att nämnden har för avsikt att snarast möjligt efter regleringens godkännande inkomma med förslag till pensionsfrågans ordnande.

Skolstyrelsen har i sina skrivelser till stadsfullmäktige framhållit, att, enligt styrelsens åsikt, för närvarande fyra lärarbefattningar vid yrkesskolorna böra regleras samt upprättat härvid fogade förslag till regleringshandling. Härtill har styrelsen anfört i huvudsak följande: En av dessa befattningar kommer under § 1 mom. a i förslaget till tjänstereglering. Befattningshavaren skall i huvudsak undervisa på ett mot realskolan och delvis även det 3-åriga gymnasiets första ring svarande stadium och skall vara högskolebildad. Denna befattning har för den skull ansetts närmast motsvara adjunkter vid allmänt läroverk och ämneslärarbefattning vid yrkesbestämd högre folkskola. Nuvarande befattningshavaren tillträdde sin plats 1/1 1920 och fick sin avlöning reglerad till nuvarande belopp, 6.885 kronor, 1/1 1923. Två av befattningarna komma under § 1, mom. b. Befattningshavarna här få undervisa på mycket olika stadier delvis med ganska högt kvalificerad tjänstgöring på det s. k. yrkesskolestadiet. Direkt motsvarighet till dessa befattningar tyckas icke finnas på annat håll. Som all deras tjänstgöring ligger över folkskolestadiet och delvis t. o. m. högt över detsamma och som den föreslagna tjänstgöringsskyldigheten är större än för folkskollärarna, har styrelsen ansett, att avlöningen bör sättas högre än för folkskollärare. Båda de nuvarande befattningshavarna anställdes den 1/1 1921. En befattning tillhör § 1, mom c. Motsvarigheter till denna befattning finnas vid flera andra kommunala skolor för yrkesundervisning. De mest skilda tjänstgöringsskyldigheter och avlöningsförmåner tillämpas vid dessa. Styrelsen har ansett det vara riktigast att göra jämförelse med slöjdlärare vid folkskolorna i Västerås. Ifrågavarande befattning här vid skolan måste anses erfordra större kvalifikationer, än vad som kräves av en slöjdlärare vid folkskolan, eftersom vid verkstadsskolan förutsättes verklig yrkesutbildning av eleverna efter folkskolestadiet. Dessutom är den föreslagna tjänstgöringstiden längre än för folkskolans slöjdlärare. Styrelsen har emellertid även tagit i betraktande, att befattningar av denna art tillsättas med yrkesmän utan större teoretisk utbildning. Den nuvarande befattningshavaren anställdes den 4/2 1932.

Med utgångspunkt från de härovan anförda synpunkterna beträffande lönesättningen för lärarbefattningarna vid yrkesskolorna har skolstyrelsen för sin del föreslagit följande löneförmåner.

1) För befattningen under § 1 mom. a i regleringshandlingen begynnelselön 7.800 kronor och slutlön 9.240 kronor.
2) För befattningarna under § 1 mom. b i regleringshandlingen begynnelselön 6.150 kronor och slutlön 7.750 kronor.
3) För befattningen under § 1 mom. c i regleringshandlingen begynnelselön 4.600 kronor och slutlön 5.760 kronor.

Härtill må anmärkas, att, innan den av stadsfullmäktige den 24/11 1938 beslutade provisoriska löneregleringen trädde i kraft, avlöningen utgick till befattningshavaren under 1) härovan med 6.885 kronor, till innehavarna av befattningarna under 2) med 5.400 kronor och till den under 3) omförmälde läraren med 4.320 kronor.

Lönenämnden, å sin sida, har med nedannämnda motivering ansett följande avlöningsförmåner böra utgå till de olika befattningarna.

N:o 133. *Ang. reglering av vissa läraretjänster vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning.*

För befattningen under § 1 mom. a, vilken befattning nu innehaves av ingenjör Sigfrids, enligt 43. lönegruppen i stadens lönestat, en begynnelselön av 7.140 kronor och en slutlön av 8.256 kronor. Enligt lönenämndens uppfattning bör innehavaren av denna befattning jämnställas med assistent vid tekniska verken.

Befattningarna under § 1 mom. b, vilka nu innehavas av ingenjörerna Bäckström och Centervall, ha av lönenämnden ansetts böra placeras i 39. lönegruppen med begynnelselön av 6.000 kronor och slutlön av 6.981 kronor. Med den föreskrivna utbildningen vid tekniskt läroverk anser lönenämnden motiverat, att tjänsteinnehavarna komma i åtnjutande av en lön, något överstigande folkskollärarnas.

Beträffande slutligen slöjdlärarbefattningen, omnämnd i § 1 mom. c av regleringshandlingen, har lönenämnden funnit en jämförelse med de för slöjdlärarna vid stadens folkskolor utgående lönerna motivera tjänstens uppförande i 32. lönegruppen med en begynnelselön av 4.410 kronor och en slutlön av 5.229 kronor.

De av lönenämnden sålunda föreslagna lönerna utgå, enligt stadsfullmäktiges beslut den 24 november 1938, tillsvidare såsom provisorisk avlöningsförbättring i avvaktan på slutlig reglering. I likhet med skolstyrelsen anser även lönenämnden, att därest de nuvarande innehavarna av de till reglering föreslagna tjänsterna utses till innehavare av befattningarna efter nyregleringen, de böra få tillgodoräkna sig sin hittillsvarande anställningstid för erhållande av ålderstillägg.

Lönenämnden får med åberopande av vad sålunda anförts hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för möjliggörande av blivande anslutning till Statens Pensionsanstalt godkänna bifogade förslag till regleringshandling för fyra lärarbefattningar vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning att träda i kraft vid den tidpunkt, då anslutning av befattningarna till Statens Pensionsanstalt sker;

att uppdraga åt styrelsen för yrkesskolorna att hos Kungl. Skolöverstyrelsen ansöka om godkännande av regleringshandlingen; samt

att uppdraga åt lönenämnden att i samråd med skolstyrelsen inkomma med förslag till pensionsfrågans ordnande, sedan regleringen av ifrågavarande lärartjänster blivit godkänd.

Västerås den 3 februari 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

Thjelvar Hedberg.

N:o 133. *Förslag till regleringshandling berörande en del lärare vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning.*

Ang. reglering av vissa läraretjänster vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

§ 1.

De befattningar, som i dessa bestämmelser avses, äro:

a) En lärarbefattning, huvudsakligen avseende undervisning vid lärlingsskolans kurser för inträdessökande till teknisk fackskola och vid yrkesskolans kurser i elektroteknik och kurser för elektriska installatörer.

b) Två lärarbefattningar, huvudsakligen avseende undervisning vid lärlingsskolans avdelningar och kurser för hantverk och industri och förberedande kurser för inträdessökande till teknisk fackskola, vid verkstadsskolan för elektromekaniker och i begränsad utsträckning vid yrkesskolans kurser.

c) En lärarbefattning, huvudsakligen avseende undervisning vid verkstadsskolan för snickare.

§ 2.

För anställning på de i § 1 nämnda befattningarna fordras, att sökandena fylla de villkor beträffande anställning såsom lärare vid skola för yrkesundervisning, vilka äro angivna i gällande stadga för den kommunala yrkesundervisningen.

Dessutom fordras,

att sökande till befattning enligt § 1 a) avlagt examen vid teknisk högskola eller därmed jämförlig läroanstalt,

att sökande till befattning enligt § 1 b) avlagt examen vid statligt tekniskt läroverk eller därmed jämförlig läroanstalt, och

att sökande till befattning enligt § 1 c) är fullt utbildad yrkesman inom möbelsnickeriyrket eller därmed jämförbar gren av snickeriyrket och helst därjämte äger kompetens i de teoretiska ämnen, vari undervisas vid verkstadsskolan för snickare.

§ 3.

Befattningarna tillsättas i den ordning, varom är bestämt i stadgan för den kommunala yrkesundervisningen och i skolans reglemente.

För befattningarna, som tillsättas tills vidare, skall gälla ömsesidig rätt till en uppsägningstid av fyra månader.

§ 4.

Tjänstgöringsskyldigheten omfattar:

för befattningshavare enligt § 1 a) i regel 24 à 28 timmar i veckan under 40 arbetsveckor per år,

för befattningshavare enligt § 1 b) i regel 26 à 30 timmar i veckan i teoretiska ämnen, varmed avses alla ämnen utom verkstadsarbete, yrkesarbete och dylikt, under 40 arbetsveckor per år. Om befattningshavare tillhörande denna grupp undervisar i verkstadsarbete, yrkesarbete eller dylikt räknas därvid $1\frac{1}{2}$ timme sådan undervisning såsom en lektionstimme i teoretiskt ämne,

för befattningshavare enligt § 1 c) i regel 39 à 45 timmar i veckan under den tid, verkstadsskolan enligt fastställd undervisningsplan pågår, dock högst 44 arbetsveckor per läsår.

N:o 133. *Ang. reglering av vissa läraretjänster vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning.*

I den mån bedrivandet på lämpligt sätt av skolarbetet kräver en sådan anordning, må tjänstgöringstiden per vecka för befattningshavare överskrida här angivna högsta timantal under delar av läsåret mot att tjänstgöringsskyldigheten minskas i motsvarande grad under annan tid av detsamma.

För samtliga befattningshavare gäller att de, oberoende av bestämmelserna i § 1, om så erfordras för skolarbetets bedrivande, äro skyldiga att påtaga sig den undervisning som anvisas dem, i den mån de kunna anses vara kompetenta därtill och erhålla behörighet.

§ 5.

Avlöningen skall för år utgöra:

för befattningshavare enligt § 1 a) 7.140: — kr. såsom grundlön jämte 3 ålderstillägg, vartdera å 372: — kr., efter resp. 3, 6 och 9 års väl vitsordad tjänstgöring,

för befattningshavare enligt § 1 b) 6.000: — kr. såsom grundlön jämte 3 ålderstillägg, vartdera å 327: — kr., efter resp. 3, 6 och 9 års väl vitsordad tjänstgöring,

för befattningshavare enligt § 1 c) 4.410: — kr. såsom grundlön jämte 3 ålderstillägg, vartdera å 273: — kr., efter resp. 3, 6 och 9 års väl vitsordad tjänstgöring.

De allmänna villkor och bestämmelser, som äro utfärdade för Västerås stads befattningshavare enligt stadens lönestat, gälla även för här angivna befattningshavare i fråga om tjänstledighet, ålderstillägg, friskbetyg och utbetalande av avlöning och i den mån stadens bestämmelser icke strida mot här meddelade föreskrifter.

§ 6.

För den händelse befattning, varom här är fråga, blir förenad med pensionsrätt i Statens pensionsanstalt, är befattningshavare skyldig erlägga de avgifter, som härför bliva fastställda, och skall anstaltens reglemente såväl i avseende på pensionsrätt som i övrigt i tillämpliga delar lända till efterrättelse ifråga om befattningen.

Övergångsbestämmelser.

Utan hinder av vad ovan stadgats beträffande befattningshavarnas tillsättande må styrelsen kunna förklara de nuvarande lärarna vid skolorna A. Sigfrids, S. Bäckström, A. Centervall och E. Carlsson som innehavare av här nämnda befattningar, nämligen Sigfrids av befattningen enligt § 1 a), Bäckström och Centervall av befattningarna enligt § 1 b) och Carlsson av befattningen enligt § 1 c), ägande samtliga för ålderstillägg tillgodogöra sig sin tidigare tjänstgöring vid skolan, Sigfrids från och med år 1920, Bäckström och Centervall från och med år 1921 och Carlsson från och med år 1933.

N:o 134.

Drätselkammarens skrivelse ang. utförande av vissa gatuarbeten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I sitt föregående år avgivna budgetbetänkande har drätselkammaren med begäran om ett ökat anslag för gatuarbeten meddelat, att kammaren ämnade för stadsfullmäktige framlägga en plan över större gatuarbeten, som skulle utföras innevarande år. I avbidan på att sådan plan i samråd med tekniska verken färdigställes hava drätselkammarens delegerade för gatuarbeten nu framlagt förslag till utförande av vissa gatu- och gångbanebeläggningsarbeten i de delar av staden, där sådana lämpligen kunna eller böra utföras. Drätselkammaren har funnit sig böra tillstyrka iordningställande av gator och gångbanor å och omkring gamla idrottsplatsen, enär därstädes i många fall den av fastighetsägarna nedsatta säkerheten för gatukostnadsersättningen ännu icke fördelats. Drätselkammaren har jämväl ansett det ur alla synpunkter lämpligt att å starkt trafikerade leder låta asfaltera nu sandbelagda gångbanor. I ett par fall hemställer drätselkammaren om anslag för omläggning av stensatta trottoarer till beläggning med cementbetongplattor, vilka på de håll de använts visat sig långt hållbarare än klinker, ehuru de endast draga samma kostnad. Följande förslag tillstyrkas nu av drätselkammaren. Asfaltbeläggning av Linnégatan och dess gångbanor för en sammanlagd kostnad av 6.700 kronor, av Brahegatan mellan Norra Ringvägen och Engelbrektsgatan samt av denna gatudels gångbanor för 14.300 kronor, av Vallingatan och dess gångbanor för 10.400 kronor, av Vasagatan mellan Skolgatan och Norra Ringvägen samt av denna gatudels gångbanor för 20.200 kronor, av Tessingatan mellan Rudbecksgatan och Skolgatan för 5.500 kronor samt av Rudbecksgatan mellan Tessingatan och Vasagatan för 1.800 kronor; färdigställande av Vasagatan mellan Norra Ringvägen och Persbovägen för asfaltering nästa år samt läggande av kantsten för en kostnad av 8.900 kronor; asfaltbeläggning av Stallhagsgatan för 11.700 kronor; asfaltbeläggning av Domkyrkoesplanadens gångbanor för 6.140 kronor; beläggning med cementbetongplattor av södra gångbanan vid Stora torget för 2.600 kronor samt av gångbanorna i Köpmangatan mellan Stora torget och Stora gatan för 5.400 kronor; asfaltbeläggning av gångbanan vid östra sidan av ån mellan Stora gatan och Turbinhusbron för 5.600 kronor. Kostnaden för samtliga dessa arbeten uppgå till 99.240 kronor.

Med hänvisning till ovanstående får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för iordningställande på sätt drätselkammaren härovan angivit av Linnégatan, Brahegatan mellan Norra Ringvägen och Engelbrektsgatan, Vallingatan, Vasagatan mellan Skolgatan och Persbovägen, Tessingatan mellan Rudbecksgatan och Skolgatan, Rud-

N:o 134. *Ang. utförande av vissa gatuarbeten.*

becksgatan mellan Tessingatan och Vasagatan, Stallhagsgatan, gångbanorna i Domkyrkoesplanaden vid södra sidan av Stora torget samt i Köpmangatan mellan Stora torget och Stora gatan och vid östra sidan av ån mellan Stora gatan och Turbinhusbron anslå 99.240 kronor att utgå ur det i årets stat upptagna anslaget till övriga gatuanläggningsarbeten.

Västerås den 17 augusti 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

N:o 135.

Beredningsutskottets och lönenämndens förberedande yttranden i anledning av besvär över stadsfullmäktiges beslut om avtal med Svenska kommunalarbetareförbundet rörande vissa befattningshavare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 25 sistlidne maj beslutat att till lönenämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtande överlämna handlingarna i ärendet angående drätseldirektören Theofil Öbergs hos länsstyrelsen anförda besvär över stadsfullmäktiges den 27 april 1939 fattade beslut att godkänna ett kollektivt arbets- och löneavtal rörande stadens till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare, vilka handlingar överlämnats från magistraten till stadsfullmäktige för yttrande, får beredningsutskottet nu anföra.

Enär det i 2 § första stycket i det antagna avtalet står att utöver vad i särskilda författningar, reglementen, instruktioner eller andra i vederbörlig ordning antagna föreskrifter finnes föreskrivet, bestämmelserna i avtalet beträffande antagande eller befordran skola gälla och då sålunda avtalets bestämmelser endast utgöra en komplettering att användas, då annorlunda icke finnes stadgat, synes någon konflikt icke kunna komma till stånd på grund av skiljaktigheter mellan bestämmelserna i nämnda författningar, å ena, samt uti avtalet, å andra sidan. Att så icke blivit fallet framgår jämväl av det förhål-

N:o 135.
Ang. besvär över beslut om avtal.

landet, att det förut gällande motsvarande avtalet tillämpats sedan år 1921 utan att några tolkningssvårigheter, i vart fall i nu berört avseende, uppstått.

Utskottet kan icke finna, att det träffade avtalet vilar på orättvis grund men vill framhålla, att även om så skulle kunna anses vara fallet, detta förhållande för sig icke utgör någon som helst grund för, att stadsfullmäktiges beslut skulle vara lagstridigt.

På grund av vad som sålunda anförts, får beredningsutskottet hemställa

> a t t stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till de av drätseldirektören Theofil Öberg anförda besvären.

Emot detta utskottets beslut reserverade sig herrar Thyresson, Behring och Turén, vilka enades om följande av herr Turén avgivna reservation: "Enär ifrågavarande, av stadsfullmäktige den 27 april 1939 antagna förslag till kollektivt arbets- och löneavtal inbegriper även sådana tjänstemän, som äro underkastade ämbetsmannaansvar samt bl. a. reglerar frågor om dylika tjänstemäns antagande, entledigande och skyldigheter i tjänsten, men ett sådant avtal kan komma att utgöra hinder för stadsfullmäktige att vid förekommande prövning av dylika frågor tillämpa sådana normer, som stadsfullmäktige såsom ämbetsmyndighet är skyldig att iakttaga samt stadsfullmäktige förty genom överklagade beslutet måste anses hava överskridit sin befogenhet, hemställer jag, att stadsfullmäktige måtte tillstyrka de anförda besvären."

Västerås den 18 augusti 1939.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 25 maj 1939 beslutat att till lönenämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtande överlämna handlingarna i ärendet angående drätseldirektören Theofil Öbergs hos länsstyrelsen anförda besvär över stadsfullmäktiges den 27 april 1939 fattade beslut att godkänna ett kollektivt arbets- och löneavtal rörande stadens till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare, vilka handlingar överlämnats från magistraten till stadsfullmäktige för yttrande, får lönenämnden nu anföra.

Nämnden kan för sin del icke finna annat än att ett formellt riktigt och rättvist avtal kommit till stånd. Intet hinder torde heller föreligga för staden, att sluta kollektivt avtal beträffande sina befattningshavare, vilken åsikt jämväl styrkes därav, att liknande avtal tidigare träffats. Då några omständig-

heter av beskaffenhet att inverka ändrande på nämndens tidigare intagna ståndpunkt ej förekommit, får lönenämnden nu hos stadsfullmäktige hemställa

N:o 135. *Ang. besvär över beslut om avtal.*

att stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till de av drätseldirektören Theofil Öberg anförda besvären.

Emot lönenämndens beslut i ärendet hava dess ordförande herr Bäckman samt herr Lewrö reserverat sig, i det de på skäl som anförts i besvärsskriften yrkat, att nämnden skolat hemställa, att stadsfullmäktige måtte förklara sig icke hava något att erinra emot bifall till besvären.

Västerås den 14 augusti 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

[Sven Holmer.

Till Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Över stadsfullmäktiges i Västerås i närlagda utdrag av stadsfullmäktiges vid sammanträde den 27 april 1939 förda protokoll, § 105, omförmälda beslut att godkänna ett kollektivt arbets- och löneavtal rörande stadens till Svenska Kommunalarbetareförbundet anslutna befattningshavare, får undertecknad, medlem av Västerås stadskommun, härmed vördsamt anföra besvär under yrkande att beslutet, enär detsamma dels icke står i överensstämmelse med svensk lagstiftning och dels vilar på orättvis grund, måtte av länsstyrelsen undanröjas.

Till stöd för mina besvär får jag hänvisa till mitt i egenskap av drätseldirektör till lönenämnden avgivna, i de tryckta stadsfullmäktigehandlingarna å sid. 243 och 244 intagna särskilda yttrande i ärendet.

Därutöver får jag i korthet framhålla att enligt vad som framgår av närlagda lönestat för stadens befattningshavare — sådan denna ter sig efter senaste reglering enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 juni 1938, ett stort antal av de befattningshavare, som finnas upptagna i lönegrupperna 1—32, äro underkastade ämbetsmannaansvar. Detta är först och främst fallet med alla de befattningshavare, som tillhöra polisen och brandpersonalen. Ifråga om brandpersonalen kan den upplysningen meddelas, att en obefordrad brandman i Västerås för några år sedan av vederbörlig domstol fällts till ansvar för tjänstefel enligt 25 kap. strafflagen. Men dessutom måste tvivelsutan en del andra befattningshavare i ifrågavarande lönegrupper hänföras till sådana tjänstemän, som äro underkastade ämbetsmannaansvar, exempelvis föreståndarinna vid barnhemmet, husmoder vid ålderdomshemmet, exekutionsbiträde, förmän av olika slag m. fl. Det egendomliga är, att varken avtalet eler några

N:o 135. *Ang. besvär över beslut om avtal.*

därtill hörande handlingar ange, vilka särskilda befattningshavare avtalet skall avse, varför en säker tillämpning av detsamma ej är möjlig. Då emellertid varje befattningshavare har frihet att ansluta sig till kommunalarbetareförbundet, även om han är underkastad ämbetsmannaansvar, *kan* avtalet bliva tillämpligt på alla stadens befattningshavare inom ifrågavarande lönegrupper.

Utöver ovan omförmälda handlingar överlämnas ett avtryck av arbetsdomstolens dom nr 7 för år 1939 samt ett exemplar av den tidigare gällande lönestaten, vars särskilda villkor och bestämmelser allt fort äro i kraft.

Västerås den 9 maj 1939.

THEOFIL ÖBERG.

N:o 136.

Kungl. Maj:ts resolution ang. fastställelse av vapen och flagga för staden.

Kungl. Maj:ts resolution på nedan omförmälda ansökning; given Stockholms slott den 15 juni 1939.

I skrivelse den 10 juni 1939 har riksheraldikerämbetet med överlämnande av en av Västerås stad i ämnet gjord framställning anhållit om fastställelse av ett inom ämbetet uppgjort förslag till vapen och flagga för staden.

Kungl. Maj:t fastställer vapen för staden Västerås sålunda: I fält av silver ett blått Mariamonogram, i stammen åtföljt av en röd ros.

Vidare gillar Kungl. Maj:t den såsom förslag insända bilden till vapen och flagga för staden.

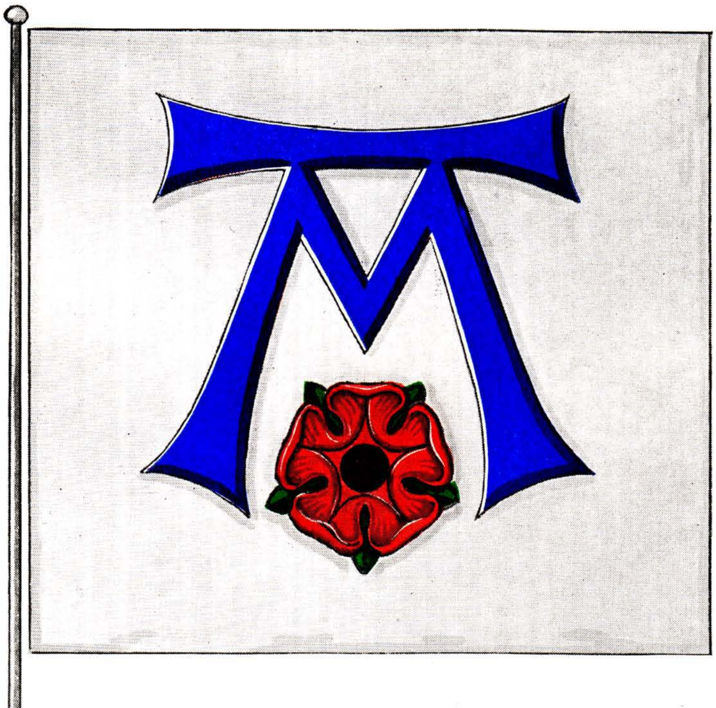
Det länder alla som vederbör till efterrättelse.

GUSTAF.
(Sigill.)

/Albert Forslund.

Västerås 1939, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

VÄSTERÅS

N:o 137.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av en provisorisk luftskyddscentral.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Luftskyddschefen har gjort framställning om anslag för anordnande av en provisorisk luftskyddscentral i källaren till fastigheten Västermalmsgatan 2 B. Enligt ett framställningen bifogat kostnadsförslag kommer kostnaden för iordningställande av ifrågavarande lokal att uppgå till 2.600 kronor. Luftskyddsnämnden, som beretts tillfälle yttra sig i ärendet, har tillstyrkt luftskyddschefens framställning. Drätselkammaren får för sin del anföra följande.

Drätselkammaren har under behandling ett förslag till anordnande av en fullträffsäker. Ifrågavarande luftskyddscentral skall användas som lokal för luftskyddsledningen och skall förses med diverse anordningar som möjliggöra en effektiv ledning av luftskyddet vid luftangrepp mot staden. Emellertid har drätselkammaren ännu icke varit i tillfälle att taga del av ett definitivt förslag, men utredning härom bedrives med största skyndsamhet och kammaren väntar att inom närmaste tiden kunna förelägga stadsfullmäktige ärendet för avgörande. I avbidan på att nämnda permanenta luftskyddscentral iordningställes har kammaren, i likhet med luftskyddschefen och luftskyddsnämnden, funnit angeläget vara att en provisorisk lokal snarast möjligt iordningställes. Då den permanenta luftskyddscentralen blivit färdigställd, torde den föreslagna provisoriska lokalen med fördel kunna användas som ett offentligt skyddsrum eller tjäna annat ändamål i det civila luftskyddets tjänst. Drätselkammaren får därför tillstyrka framställningen ifråga och hemställer sålunda att stadsfullmäktige måtte besluta

att för anordnande av en provisorisk luftskyddscentral i källarvåningen till fastigheten Västermalmsgatan 2 B anslå 2.600 kronor att utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 7 september 1939.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 138.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag till luftskyddsföreningen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade skrivelse av den 20 nästlidne augusti har Västerås Luftskyddsförening hemställt om ett anslag för innevarande år av 1.000 kronor. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling får, med förmälan att stadsfullmäktige den 27 oktober 1938 anvisat ett belopp om 1.000 kronor till föreningen för dess verksamhet under förlidet år, tillstyrka den föreliggande framställningen och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att lämna Västerås Luftskyddsförening för dess verksamhet under innevarande år ett bidrag om 1.000 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 7 september 1939.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Thjelvar Hedberg.

Västerås stad, Västerås.

För fullföljandet av sitt arbete får Västerås Luftskyddsförening härmed till Eder rikta en vördsam anhållan om att från Västerås stad även för innevarande år erhålla ett bidrag på förslagsvis kr. 1.000: —.

Föreningens arbete under den gångna delen av året har bestått i anordnandet av upplysningsföredrag, anskaffandet och utdelandet av propagandalitteratur samt avhållandet av kurser för hemluftskyddspersonal, vid vilka kurser hittills utbildats c:a 500 personer. Dessa personer uttagas för sin luftskyddstjänstgöring av stadens luftskyddschef, poliskommissarie H. Stahre, medan utbildningen av personalen hittills helt fallit på luftskyddsföreningen.

Då för hemluftskyddet i Västerås räknas med c:a 3.000 personer återstår således att utbilda ytterligare 2.500.

Funktionärer och instruktörer arbeta med ringa ersättning, men föreningens kostnader äro trots detta ganska betungande, enär övningsmateriel, kostnader för föredrag, upplysnings- och propagandalitteratur skola bestridas av

frivilliga medel, vartill för framtiden även kommer lokalhyra, då den lokal som hittills kostnadsfritt upplåtits för föreningens förråd och som föreläsningslokal ej längre kommer att kunna disponeras, enär den behöves för annat ändamål.

N:o 138. *Ang. bidrag till luftskyddsföreningen.*

Då medlemmarnas årsavgifter ej på långt när räcka till för täckandet av föreningens omkostnader, ser sig föreningen nödsakad att vända sig till större industrier, affärsföretag, kommunen och enskilda för erhållande av medel för fortsättandet av sin verksamhet.

Västerås den 20 augusti 1939.

För Västerås luftskyddsförening:

Alb. Lundkvist,
ordförande.

B. Falk,
sekreterare.

W. H. Petersén,
arbetsutskottets ordf.

N:o 139.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnandet av en permanent luftskyddscentral.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till drätselkammaren har för yttrande överlämnats bifogade framställning från luftskyddsnämnden om anslag för inrättande av en fullträffsäker luftskyddscentral i Djäkneberget. Efter beredning av ärendet får drätselkammaren anföra följande.

Den ifrågasatta anläggningen är avsedd att inrymma erforderliga och ändamålsenliga lokaler för den lokala luftskyddsledningen under luftskyddstillstånd och har, såsom av luftskyddsnämndens skrivelse i ärendet framgår, beräknats kosta 45.000 kronor, exklusive eventuellt erforderliga förstärkningsarbeten. Därest dylika förstärkningsarbeten skulle bliva erforderliga, torde, såsom även framgår av skrivelsen, kostnaden komma att uppgå till cirka 60.000 kronor. En genom drätselkammarens försorg verkställd granskning av det föreliggande förslaget har föranlett kammaren att ställa sig i viss mån tveksam, huruvida två tillfartsorter till luftskyddscentralen äro av behovet påkallade. Det slutgiltiga ställningstagandet härtill torde emellertid få bliva beroende på närmare överläggning med luftskyddsinspektionen. Denna omständighet liksom även det förhållandet att det för närvarande icke kan avgöras, huruvida förstärkningsarbeten bliva erforderliga, gör, att drätselkammaren icke kan förelägga stadsfullmäktige ett förslag, som innefattar uppgift på exakta kostnader för arbetet. Gällande bestämmelser och praxis lämna icke fullt klart besked på

N:o 139. *Ang. anordnande av en permanent luftskyddscentral.*

frågan i vilken omfattning statsbidrag kan påräknas för arbeten av här ifrågavarande slag. Av departementschefens uttalande till statsverkspropositionen 1939, vilken godkänts av riksdagen, framgår emellertid otvetydigt, att statsbidrag till anordnande av uftskyddscentraler må kunna utgå till ur luftskyddssynpunkt viktiga kommuner oberoende av om man därvid avser att utnyttja äldre byggnader eller i annan ordning tillgodose behovet. Det kan även nämnas, att Jönköping tidigare under året erhållit statsbidrag med två tredjedelar av den beräknade kostnaden för en luftskyddscentral av likartad beskaffenhet som den här i staden föreslagna. Dessa omständigheter hava föranlett drätselkammaren, som för sin del tillstyrker förslaget om anordnande av en luftskyddscentral i Djäkneberget och är angelägen om att arbetet härmed må kunna igångsättas så snart som möjligt, att hos Konungen göra underdånig framställning om erhållande av största möjliga statsbidrag för ändamålet. Då emellertid, av skäl som ovan berörts, för närvarande varken slutgiltigt förslag till luftskyddscentralens närmare utformning eller till erforderligt anslag för ändamålet kan framläggas, torde stadsfullmäktige böra inskränka sig till att förklara sig beredda att framdeles anslå de medel, som utöver anvisat statsbidrag kunna bliva erforderliga för iordningställande av en luftskyddscentral i huvudsaklig överensstämmelse med nu föreliggande förslag. Drätselkammaren, som i varje fall icke har för avsikt att påbörja arbetet med luftskyddscentralens iordningställande förrän Kungl. Maj:ts beslut i fråga om statsbidrag för anläggningen föreligger, torde få anledning att sedermera återkomma med uppgift å de exakta kostnader ävensom med förslag till täckning av för ändamålet erforderliga anslag.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att förklara sig beredda att för inrättande av en av luftskyddsinspektionen godkänd luftskyddscentral i Djäkneberget i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag anvisa det belopp som erfordras för täckande av den slutgiltiga kostnaden i den mån statsbidrag härtill icke erhålles; samt

att ej mindre godkänna drätselkammarens åtgärd att för ändamålet ansöka om statsbidrag än även uppdraga åt drätselkammaren att, sedan frågan om statsbidrags erhållande blivit avgjord, i mån av behov förskottera erforderliga medel och sedermera inkomma med förslag till täckning av den å staden fallande andelen av kostnaden för luftskyddscentralens inrättande.

Västerås den 14 september 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 139.

Ang. anordnande av en permanent luftskyddscentral.

Den 15 oktober 1938 beslöt luftskyddsnämnden att låta företaga utredning, huruvida här i staden befintliga bergspartier voro av den beskaffenhet, att i något av dem kunde insprängas ett fullträffsäkert skyddsrum för luftskyddscentral. Till att verkställa denna utredning utsågs luftskyddschefen med rätt för honom att tillkalla sakkunnig hjälp.

Den 28 november 1938 inkom till nämnden skrivelse från luftskyddschefen beträffande de gjorda undersökningarna, vilka verkställts med biträde av statsgeologen vid Sveriges geologiska undersökning doktor Nils Sundius, bergsingenjören vid Marinförvaltningen Sven Bergh samt byggnadschefen Gösta Smitt. Vid skrivelsen funnos fogade dels en av doktor Sundius och ingenjör Bergh uppsatt berättelse, dels ock ett av byggnadschefen upprättat kostnadsförslag. Av dessa handlingar framgick

att den tänkta anläggningen var avsedd att omfatta dels ett rektangulärt, insprängt rum om cirka 5—6 meters bredd, 20 meters längd och 3 meters höjd, dels ock två tillfartsorter om cirka 2 meters bredd, förbundna med skyddsrummets gavlar och förlagda i ungefär rät vinkel mot dessa,

att i denna central avsetts att inredas en mottagningsexpedition, ett rum för ordercentral och uppehållsort för luftskyddsledningen, ett rum för ordonnanser, ett sjukrum, ett rum för redskap, utrymme för toalettanordningar samt en utmed dessa rum löpande korridor,

att gasslussar och avgasningsrum skulle anordnas vid bergrummets ändar,

att lokalerna skulle i fredstid kunna användas till centralt lager av luftskyddsmateriel och upplag för reservmateriel för luftskyddsändamål,

att undersökning gjorts i Djäknebergets östra sida, Mariaberget och Ormberget,

att beträffande Djäkneberget det bästa läget syntes vara närmast norr om Biskopsgatans förlängning omkring paviljongen norr om linjen vattentornet—Domkyrkan, varvid skyddsrummet kunde förläggas mitt under högsta bergåsen, där takmäktigheten skulle bli 9,5 meter och dit infartsorterna skulle bli 25 till 35 meter långa,

att beträffande Mariaberget en anläggning kunde tänkas förlagd parallell med bergets längdsträckning i nordväst—sydost, varvid en tillräcklig takmäktighet av 6,5 meter skulle erhållas,

att beträffande Ormberget detta vore mindre lämpligt,

att kostnaderna för en dylik skyddsrumsanläggning förutom inredning och eventuella förstärkningsarbeten enligt uppgifter från Tekniska Byggnadsbyrån Delin och Perslow i Stockholm utgjorde 40.000 kronor, i vilket pris inräknats 2 stycken 25 meter långa tillfartsorter och beträffande vilket jämväl meddelats, att 26.000 kronor utgjorde sprängningskostnader samt att priset för varje ortmeter utgjorde 200 kronor, *samt att* kostnaderna enligt byggnadschefens beräkningar skulle uppgå till cirka 45.000 kronor förutom inredningskostnaderna och förstärkningsarbetet samt 60.000 med inräknade förstärkningsarbeten.

Från ingenjören Arne Mattsson har inkommit kostnadsförslag slutande på 61.200 kronor exklusive förstärkningsarbeten.

Sedan nämnden tagit del av dessa handlingar, beslöt nämnden att föreslå insprängande av luftskyddscentralen i Djäkneberget.

N:o 139.
Ang. anordnande av en permanent luftskyddscentral.

Med detta uttalande och med förfrågan om möjligheten att erhålla statsbidrag för arbetet, ehuru det gällde nybyggnad, remitterades den 9 december 1938 samtliga handlingar till luftskyddsinspektionen.

Den 7 januari 1939 återkommo handlingarna från luftskyddsinspektionen, vilken sade sig icke hava något att erinra emot det av nämnden förordade förslaget. Beträffande frågan om möjligheten att erhålla statsbidrag för inrättande av skyddsrum, meddelade inspektionen, att förslag om uppmjukning av direktiven för medelsanvändningen torde vara att förvänta till årets riksdag, varvid bidrag i vissa fall skulle komma att utgå även då det gällde kommunala nybyggnader.

Med stöd av vad sålunda anförts och efter samråd med stadens luftskyddschef får luftskyddsnämnden härmed under tillstyrkan av förslaget hemställa,

att stadsfullmäktige ville besluta om inrättande av fullträffsäker luftskyddscentral i Djäkneberget i enlighet med det framlagda förslaget.

Västerås den 2 mars 1939.

För luftskyddsnämnden:

HUGO TRANGIUS.

/Sven Holmer.

N:o 140.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffande av material m. m. för det civila luftskyddet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Luftskyddschefen i staden har uti här bifogade, den 7 innevarande september dagtecknade skrivelse hemställt om anslag för anskaffande av materiel m. m. för det civila luftskyddet. Uti häröver den 11 innevarande september avgivet yttrande har luftskyddsnämnden på anförda skäl tillstyrkt förslagsanslag för ändamålet med 87.993 kronor 50 öre. Drätselkammaren får såsom eget yttrande i ärendet anföra.

Redan under hösten 1938 inlämnades av luftskyddschefen förslag till materialanskaffning för luftskyddets behov. Detta förslag remitterades av drätselkammaren för yttrande till de olika nämnder och styrelser, som berördes av förslaget. De yttranden, som sedermera inkommit, hava i stort sett innefattat tillstyrkande av förslaget. På grund av den oklarhet, som rådde och

N:o 140.
Ang. anskaffande av material m. m. för det civila luftskyddet.

i viss mån fortfarande råder ifråga om kommunens medverkan vid planläggningen av det civila luftskyddet, ansåg emellertid drätselkammaren nödvändigt att avvakta statsmakternas närmare beslut i dessa frågor. Genom de beslut, som fattats vid innevarande års lagtima riksdag och genom uttalanden från vederbörande departementschef och luftskyddsinspektionen har avgränsningen mellan statens och kommunernas medverkan vid luftskyddets planläggning i viss mån blivit klarlagd. Såvitt drätselkammaren kan finna, torde den i luftskyddschefens här ifrågavarande skrivelse omförmälda materielen för luftskyddets behov vara av den art, att den skall anskaffas av kommunen utan rätt att därtill erhålla statsbidrag. Materielen är tillika av sådan beskaffenhet att den bör anskaffas redan under fredstid. Med hänsyn till rådande tidsläge har drätselkammaren icke velat ytterligare dröja med att underställa frågan stadsfullmäktiges avgörande utan hemställer att stadsfullmäktige måtte besluta

att för det civila luftskyddets i Västerås behov i enlighet med luftskyddschefens och luftskyddsnämndens ovannämnda framställningar ställa ett förslagsanslag om 88.000 kronor till förfogande att i mån av behov förskotteras av tillgängliga medel och sedermera täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komma att besluta i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Västerås den 14 september 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 september 1939, vilken skrivelse remitterats till luftskyddsnämnden för yttrande, har luftskyddschefen gjort en sammanfattning utav de av honom tidigare gjorda anslagsäskandena och med tillägg av vissa nytillkomna kostnader på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte anslå 90.993 kronor 50 öre för det civila luftskyddets i staden behov. Nämnden får med anledning härav anföra följande.

Luftskyddsnämnden har i tidigare yttrande tillstyrkt bifall till hemställan om anslag i vad den rörde anskaffning av materiel för aktiv personal, ordningshållningstjänst, reparationstjänst, gasskyddstjänst, sjukvårdstjänst och brandtjänst med förmälan, att anskaffningarna borde genomföras på en gång och icke fördelas under loppet av flera år. Nämnden vidhåller sin tidigare intagna

N:o 140.
Ang. anskaffande av material m. m. för det civila luftskyddet.

ståndpunkt. Emellertid vill nämnden påpeka, att under "Brandtjänst" upptagits en post à 3.000 kronor för montering av pump å ett av stadens maskindrivna fartyg. Denna post kan numera utgå, enär stadens nya bogserbåt är försedd med pump. — Beträffande äskandet av anslag med 4.710 kronor för telefonutrustning vill nämnden meddela, att grunden för detta är en skrivelse från Kungl. Telegrafstyrelsen, i vilken meddelats, att, enär den erforderliga utrustningen måste vara speciellt konstruerad för luftskyddscentralernas behov, leveranstiden utgjorde 8—9 månader. Det i luftskyddschefens hemställan upptagna beloppet är hämtat från Kungl. styrelsens omförmälda skrivelse. Ifrågavarande materiel är oundgängligen nödvändig för luftskyddets handhavande. — I anslag för inköp av material för ordnande av offentliga skyddsrum för den aktiva personalen har luftskyddschefen begärt tillhopa 44.491 kronor. Nämnden tillstyrker bifall till framställningen, enär ifrågavarande material vid luftskyddstillstånd torde bli omöjlig att anskaffa eller i vart fall taga lång tid att få levererade. — Vad slutligen angår anslag för inköp av blanketter, vill nämnden livligt tillstyrka detta. Avsikten är att tillsammans med mantalskrivningsuppgifterna innevarande år utsända dessa blanketter för erhållande av uppgifter i vilken utsträckning stadens innevånare i fall av krig komma att frivilligt lämna staden. Därefter skall, därest behov visar sig föreligga, en plan för hjälp till frivillig evakuering utarbetas.

I sin tidigare ingivna hemställan om medel, äskade luftskyddschefen jämväl anslag med ett icke bestämt belopp för "Utredning rörande vattentillgångar med tanke på vattenledningens sättande ur funktion, anordnande av sprutplatser vid Svartån samt för anordnande av branddammar och brunnar". Denna utredning fortgår men har ännu icke avancerat så långt, att ett bestämt anslag härför nu kan begäras.

Nämnden vill påpeka, att de i luftskyddschefens anslagsäskande upptagna beloppen grunda sig på offerter från tiden före krigsutbrottet och att priserna sedan dess i många fall stigit rätt avsevärt och för närvarande ej kunna exakt beräknas.

På grund av vad sålunda anförts får nämnden tillstyrka bifall till luftskyddschefens anhållan och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för det civila luftskyddets i Västerås behov bevilja ett förlagsanslag å 87.993 kronar 50 öre.

Västerås den 11 september 1939.

För luftskyddsnämnden:

JOHN LUNDGREN.

|Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås. **N:o 140.**

Ang. anskaffande av material m. m. för det civila luftskyddet.

I samband med inlämnande av förslag till stat för år 1939 för det civila luftskyddet i Västerås inlämnades den 18 oktober 1938 begäran om anslag till övriga kostnader för det civila luftskyddets behov i enlighet med gällande författningar och meddelade anvisningar från Luftskyddsinspektionen och Länsstyrelsen. Sedan dess hava bestämmelserna beträffande statens bidrag till kommunernas luftskydd betydligt uppmjukats och utvidgats. Med anledning härav har en omarbetning av anslagsäskandet synts erforderlig. Vid verkställande av denna ändring hava vissa upptagna poster utgått, där staten svarar för kostnaderna. Numera har också en ändring skett ifråga om reglerna för mörkläggning, varigenom en minskning av upptagna kostnader även kunnat göras.

Å andra sidan hava i det ändrade förslaget tillkommit en del kostnader, som betingats av den fortskridna planläggningen och från luftskyddsmyndigheter meddelade anvisningar. Detta avser iordningställande av luftskyddscentral med tillhörande telefonutrustning, komplettering av kostnadsberäkning för brandtjänsten, för offentliga skyddsrum och skyddsrum för aktiv personal, ävensom kostnader för blanketter med mera för undersökning i samband med årets mantalsskrivning angående utrymning.

Kostnadsuppgifterna innefatta endast sådan anskaffning och sådana åtgärder, som böra verkställas under fredstid och icke betalas av staten.

Med överlämnande av här bifogade förslag till kostnader för det civila luftskyddets behov får jag vördsamt hemställa, att stadsfullmäktige måtte upptaga detsamma till behandling samt besluta om anvisande av medel i enlighet med förslaget.

Västerås den 7 september 1939.

H. STAHRE.

FÖRSLAG

å beräknade kostnader för det allmänna luftskyddet i Västerås år 1939.

Utbildningskurser för aktiv personal.

Hyra för föreläsningslokal	200: —	
Annonser	50: —	
Transportkostnader	200: —	
Oförutsedda utgifter	100: —	550: —

Luftskyddscentralen.

Telefonutrustning.

Telefonapparater, 5 st. à 295: —	1,475: —
Ledningar, 10 st. à 140: —	1,400: —

N:o 140.
Ang. anskaffande av material m. m. för det civila luftskyddet.

Ledningar med apparater, 3 st. à 200: —	600: —	
Reläskåp, 2 st. à 405: —	810: —	
Polväxlare, 1 st. à 100: —	100: —	
Batteri, 1 st. à 125: —	125: —	
Montering av 5 st. apparater à 40: —	200: —	4,710: —
(Vidare tillkommer årliga avgifter 170: — kr.)		
Persedlar.		
Overalls för personalen, 25 st. à 7: 50	187: 50	
Armbindlar för personalen, 30 st. à 0: 50	15: —	202: 50
Ordningshållningstjänst.		
Overalls för personalen 50 st. à 7: 50	375: —	
Armbindlar för peronalen, 110 st. à 0: 50	55: —	
Polisemblem 48 st. à 3: —	144: —	574: —
Reparationstjänst.		
Elverket.		
Reparationsmateriel att uppläggas i förråd	9,000: -	
Materiel för mörkläggning	4,000: —	13,000: —
Vatten- och Gasverket.		
Reparationsmateriel att uppläggas i förråd	7,500: —	7,500: —
Gasskyddstjänst.		
Overalls för personalen, 30 st. à 7: 50	225: —	
Blåslampor, 2 st. à 25: —	50: —	275: —
Brandpostnycklar, 2 st. à 12: —	24: —	
Brandposthuvuden, 2 st. à 50: —	100: —	
Strålrör, 2 st. à 20: —	40: —	
Slang, 160 m. à 2: 50	400: —	
Materialkärror för bil, 2 st. à 500: —	1,000: —	1,564: —
Sjukvårdstjänst.		
Beklädnadspersedlar att uppläggas i förråd	1,400: —	1,400: —
Skyddsrum för aktiv personal.		
Gas- och splittersäkra dörrar, 11 st. à 210: —	2,310: —	
Gastäta dörrar, 15 st. à 110: —	1,650: —	
Tomsäckar för sand, 5,885 st. à 0: 80	4,708: —	
Torrklosetter, 18 st. à 50: —	900: —	
Luftreningsaggregat, mindre, 11 st. à 875: —	9,625: —	
Övertrycksventiler, 11 st. à 20: —	220: —	
Diverse	1,952: —	21,365: —

N:o 140.

Ang. anskaffande av material m. m. för det civila luftskyddet.

Offentliga skyddsrum.

Gas- och splittersäkra dörrar, 11 st. à 210: —	2,310: —	
Gastäta dörrar, 13 st. à 110: —	1,430: —	
Tomsäckar för sand, 3,860 st. à 0:80	3,088: —	
Torrklosetter, 34 st. à 50: —	1,700: —	
Luftreningsaggregat, större, 6 st. à 1,250: —	7,500: —	
D:o mindre, 6 st. à 875; —	5,250: —	
Övertrycksventiler, 6 st. à 20: —	120: —	
Sjukvårdslådor, 6 st. à 30: —	180: —	
Anslag för skyddsrum, 18 st. à 1: —	18: —	
Vägvisarskyltar, 18 st. à 2: —	36: —	
Diverse	1,494: —	23,126: —

Brandtjänst.

1 motorspruta, förslagsvis "Albin", 1,600 ml	5,500: —	
Montering av pump å ett av stadens maskindrivna fartyg	3,000: —	
1,000 m. 63 mm. prima linneslang m. koppling	2,900: —	
Brandposthuvuden, 4 st.; strålrör, 8 st.; och grenrör, 2 st.	875: —	12,275: —
Skarvstegar, 15 längder	255: —	
Handlyktor, 4 st.; belysningsaggregat, större, 2 st.	912: —	
Komplettering av verktygs- och skyddsutrustning	250: —	
Belysnings- och avskärmningsanordningar för fordon och brandstation	500: —	
Personbil, begagnad, med lämplig utrustning, ambulansbår m. m.	1,500: —	
Överdragskläder, 98 st. à 7:50	735: —	4,152: —

Utrymning.

Blanketter för undersökning angående utrymning	300: —	300: —
	Summa kronor	90,993: 50

Västerås den 7 september 1939.

H. STAHRE.
Luftskyddschef.

N:o 141.

Drätselkammarens utlåtande ang. upplåtelse av mark mot tomträtt m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 31 nästlidna augusti hava stadsfullmäktige till drätselkammaren för yttrande remitterat ett av den av stadsfullmäktige den 26 september 1935 tillsatta tomträttskommittén avgivet betänkande med förslag angående upplåtande mot tomträtt av tomter inom ett planerat småstugeområde öster om Vasagatans förlängning mellan Övre Vega och Övre Rosenhill. Såsom infordrat yttrande över betänkandet får drätselkammaren anföra.

I likhet med tomträttskommittén är drätselkammaren givetvis angelägen om att kunna tillvaratage möjligheten att indraga jordvärdestegringen till samhället. Ur denna synpunkt sett måste sålunda reservanternas inom kommittén förslag anses vara det principiellt riktiga. Emellertid torde vad reservanterna med sitt förslag avse icke kunna genomföras i praktiken. Tomträttskommitténs majoritet har även i betänkandet angivit så övertygande skäl mot en vidsträcktare tillämpning av tomträtten än vad majoriteten föreslagit, att drätselkammaren till fullo instämmer häri. Kammaren anser sålunda, att tomträttsinstitutet för närvarande endast bör på försök tillämpas för det i betänkandet angivna småstugeområdet, och i en särskild framställning till stadsfullmäktige denna dag har drätselkammaren närmare utformat principerna för en tilltänkt småstugebebyggelse och därvid även förutsatt, att tomträtten skall användas som upplåtelseform för småstugetomter.

Emot de av tomträttskommittén föreslagna huvudgrunderna för tomträttsupplåtelse har drätselkammaren intet att erinra utan tillstyrker deras godkännande. Jämväl vad tomträttskommittén i övrigt i sitt betänkande anfört har vunnit kammarens enhälliga gillande.

Drätselkammaren får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar godkänna vad tomträttskommitténs majoritet uti sitt betänkande föreslagit.

Västerås den 14 september 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 141.

Ang. upplåtelse av mark mot tomträtt m. m.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 26 september 1935 hava herrar Hellblom, David Johansson och Sjöberg väckt motion om att stadsfullmäktige ville genom en särskild kommitté låta utreda frågan om tomträtt såsom form för upplåtelse av tomter å stadens mark samt om inrättande av en tomträttskassa i staden. Vid sammanträdet den 19 december samma år hava stadsfullmäktige utsett en kommitté med uppdrag att verkställa den begärda utredningen och i sagda kommitté invalt herrar borgmästaren Th. Bergquist, byggmästaren E. Edv. Karlsson, muraren O. M. Hellblom, byggnadssnickaren David Johansson och statens lantbruksingenjör H. Welin-Berger. Till fullgörande av sitt uppdrag får kommittén härmed anföra följande.

I ett modernt stadssamhälle är det ur flera synpunkter nödvändigt att staden själv kommer att driva en viss markpolitik. Det må erinras om angelägenheten för en stad att för egna förvaltningsbehov anskaffa erforderliga markområden, att tillhandahålla mark för trafikleder och allmänna platser m. m. Härutöver kan det för en stad befinnas både nödvändigt och lämpligt att i större eller mindre utsträckning medverka till en bostads- eller industribebyggelse genom att tillhandahålla mark för ändamålet. Tillgången på billig och lämplig tomtmark inom en stad utgör en av huvudbetingelserna för stadens planmässiga och sunda utveckling. En upplåtelse av mark för bebyggelse sker ju i allmänhet genom äganderättsupplåtelse, d. v. s. genom försäljning av marken. Det kan icke heller bestridas, att denna upplåtelseform i regel är den för den enskilde bostadsbyggaren mest begärliga. En för staden synnerligen viktig uppgift är emellertid att tillse, att marken, vare sig densamma är i allmän eller enskild ägo, disponeras på ett ur allmänna synpunkter lämpligt sätt. Det gäller härvidlag att, utan att träda den enskilde samhällsmedlemmens berättigade intressen för nära, tillse, att marken utnyttjas på ett sådant sätt, att andra markägares och samhällets intressen icke bliva lidande. Genom nuvarande stadsplanelagstiftning har visserligen kommunen erhållit medel att i stor utsträckning öva inflytande på markens användning. Ofta nog är emellertid denna möjlighet icke tillfyllest för att för framtiden trygga markens användning på ett för samhället önskvärt sätt, därest samhällets mark samtidigt upplåtes till enskilda med äganderätt. Det må därför här i korthet beröras vilka andra upplåtelseformer, som kunna förekomma vid upplåtelse av mark för bostadsändamål, varom här närmast är fråga.

Upplåtelse med *vanlig nyttjanderätt* enligt 1907 års lag om nyttjanderätt till fast egendom är en upplåtelseform, som icke är obekant inom den kommunala markpolitiken. Med hänsyn till den jämförelsevis korta upplåtelsetid, som är möjlig, och i betraktande av att en å en arrenderad tomt uppförd byggnad icke kan intecknas till säkerhet för lån, är emellertid denna upplåtelseform praktiskt taget icke möjlig att använda i någon större utsträckning då det gäller vanlig bostadsbebyggelse. Den lämpar sig tvivelsutan bättre i sådana fall, då det gäller att uppföra provisoriska byggnader, sommarstugor kolonistugor o. dyl. och har på detta område inom städerna utnyttjats i stor utsträckning. En annan upplåtelseform är *försäljning av mark med återköpsrätt* enligt lag av 1924. Dylik försäljning kan enligt lagens bestämmelser förekomma inom stadsplanelagt område och får användas ifråga om fastig-

N:o 141. *Ang. upplåtelse av mark mot tomträtt m. m.*

heter, som tillhöra kronan, kommun eller municipalsamhälle. Vid försäljning av dylik fastighet äger säljaren avtala vissa villkor beträffande fastighetens användning (ändamålsbestämmelse) samt förbehålla sig rätt att köpa fastigheten åter, därest densamma icke användes i enlighet med de avtalade villkoren. Förfarandet vid återköp är i stort sett likartat det vid expropriation av fastighet i det att, sedan vederbörande domstol förklarat förutsättningen för återköp föreligga, återköpssumman bestämmes genom en särskild nämnd, därest frivillig överenskommelse icke kan träffas. Nackdelen med en försäljning med återköpsrätt är, att återköpsrätten endast kan komma i bruk, därest det avtalade villkoret om fastighetens användning icke iakttages, men däremot icke vid en av kommunen godtyckligt vald tidpunkt, då kanske kommunen har behov av den försålda marken för ett eller annat ändamål. Här må ytterligare omnämnas det tryggande av försåld marks framtida användning på visst sätt, som i begränsad omfattning kan äga rum genom tillskapande av *servitut.* Såsom ytterligare alternativ vid upplåtelse av mark, kan slutligen nämnas *upplåtelse under tomträtt.* Det kan till en början vara skäl att något närmare beröra tomträttsinstitutets innebörd. Tomträtten tillskapades genom lagstiftning av år 1907 i samband med lagberedningens förslag till omarbetning av jordabalkens bestämmelser om nyttjanderätt till fast egendom. Upplåtelse med tomträtt kan enligt gällande lagstiftning ske på viss tid, ej understigande 26 och ej överstigande 100 år. Institutet kan endast användas beträffande tomter inom stadsplanelagt område, som tillhöra kronan, stad eller annan kommun eller ock municipalsamhälle. Avtal, varigenom tomträtt upplåtes, skall upprättas skriftligen och i handligen skall uttryckligen angivas, att upplåtelsen avser tomträtt. Till säkerhet för tomträttens bestånd må inskrivning meddelas. Sedan dylik inskrivning blivit meddelad, skall byggnad, stängsel eller annan för stadigvarande bruk avsedd anläggning, som finnes å tomten, såsom tillbehör hänföras till tomträtten. Tomträtt, varför inskrivning är meddelad, må i särskild ordning intecknas för fordran, varefter vederbörande fordringsägare njuter panträtt i tomträtten med vad därtill hör. Därest tomtägaren enligt bestämmelse i tomträttsavtalet är pliktig utgiva lösen för byggnad eller annat vid det tillfäle, då tomträtten upphör, och inteckning är meddelad i tomträtten, skall lösenbeloppet nedsättas hos överexekutor, som sedan har att i viss angiven ordning fördela detsamma mellan inteckningshavarna. Av ovanstående kortfattade redogörelse framgår, att tomträtten i många avseenden är lik äganderätten. Tomträttens "inskrivning" motsvarar äganderättens "lagfart" och föreskrifterna om inteckning i tomträtten äro i huvudsak likartade med reglerna för inteckning i fast egendom.

Ur det allmännas synpunkt erbjuder utan tvivel tomträttsinstitutet stora fördelar med hänsyn främst till möjligheten att åt samhället trygga ett bestämmande inflytande över den upplåtna markens användning ävensom andel i uppkommande framtida jordvärdestegring, varjämte samhället kan förbehållas möjlighet att utan större uppoffring genomföra beslutade förändringar i stadsplanen. Det torde även vara obestridligt, att i många fall tomträttsinstitutet medverkar till att främja bostadsbebyggelsen, särskilt med hänsyn till att vederbörande bostadsbyggare icke behöver räkna med någon engångsutgift för tomt utan endast med den årliga tomträttsavgälden. I tomträtts-

N:o 141.

Ang. upplåtelse av mark mot tomträtt m. m.

kontrakten kunna införas detaljerade föreskrifter rörande tomternas utnyttjande, byggnadernas form och inredning, anordnande av stängsel och trädgård m. m., vilka föreskrifter, obereoende av tomträttsinnehavaren, bliva gällande under hela upplåtelsetiden. Samhället har härigenom ett synnerligen effektivt medel i sin hand att länka bebyggelsen inom ett område efter sina önskningar, ett medel, som utgör ett värdefullt komplement till de möjligheter som stadsplanelag och byggnadsstadga erbjuda. Vidkommande jordvärdestegringen har det visat sig, att denna i städerna blir väsentlig under årens lopp. Genom tomträttsinstitutet har kommunen en möjlighet att i åtminstone begränsad omfattning indraga denna jordvärdestegring till det allmänna. Genom att förbehålla sig möjlighet att med vissa intervaller reglera tomträttsavgälden kan samhället tillgodogöra sig en i förhållande till markens ökade värde förhöjd avgäld, och då upplåtelsetiden utgår, återgår marker till samhällets fria disposition utan att någon enskild markägare tillgodogör sig vinsten av jordvärdestegringen, som dock till väsentlig del uppkommit genom av kommunala organ vidtagna åtgärder. Man får emellertid vid bedömande av möjligheten att indraga jordvärdestegringen till kommunen icke bortse ifrån, att tomträttsinnehavaren under upplåtelsetiden är oförhindrad att försälja den byggnad, som finnes uppförd på den upplåtna marken. Det föreligger därför alltid möjlighet för tomträttsinnehavaren att vid dylik försäljning tillgodogöra sig större eller mindre försäljningsvinster, och förhållandena i Stockholms trädgårdsstäder sägas tyda på att i många fall jordvärdestegringen ersatts med en "husvärdestegring", som den enskilde fastighetsägaren tillgodogör sig. Stadens möjlighet att genom höjningar av tomträttsavgälden tillgodogöra sig jordvärdestegringen måste enligt sakens natur även bliva tämligen begränsad. Alltför täta och kraftiga regleringar av avgälden kunna nämligen med avseende å tomträttens värde som kreditobjekt icke vara tillrådliga, och den härav betingade begränsningen i samhällets möjlighet att reglera avgälden medför givetvis, att även de enskilda tomträttshavarna i viss utsträckning komma i åtnjutande av värdestegringen. Det är vidare att märka, att den indragning till samhället av jordvärdestegringen, som kommer ifråga, endast gäller *samhället* tillhörig, under tomträtt upplåten mark. All i enskild ägo befintlig mark kan ju fortfarande fritt försäljas och en indragning till samhället av jordvärdestegringen beträffande denna mark kan icke för närvarande äga rum. Det är därför för bedömande av tomträttens värde för ett samhälle av avgörande betydelse, i vilken utsträckning samhället är ägare till den mark, som är möjlig att exploatera för bostadsbebyggelse. Om samhället icke äger eller i huvudsak behärskar all mark, som kan användas för bebyggelse, kan tomträttsinstitutets huvudändamål, indragning av jordvärdestegringen till det allmänna, icke annat än i begränsad omfattning tillgodoses. Vid en konkurrens mellan upplåtelseformerna tomträtt och äganderätt torde det utan tvivel förhålla sig så, att äganderätten vinner, såframt icke villkoren för tomträttsupplåtelse äro så avgjort förmånligare, att tomträtten blir mera begärlig. Sådana villkor torde dock icke utan att upplåtelsen tager formen av en ren subvention kunna tänkas. Man får icke heller underskatta det faktiska förhållandet, att känslan för fördelen av att besitta mark med äganderätt fortfarande är mycket stark. Skulle ett samhälle besluta sig för att endast upplåta mark med tomträtt, kommer den i enskild

N:o 141. *Ang. upplåtelse av mark mot tomträtt m. m.*

ägo befintliga marken i samhället utan tvivel att bliva synnerligen begärlig, och i den mån dylik mark icke existerar inom samhällets mera centrala delar men väl i utkanterna eller i angränsande kommuner, föreligger risk för en icke önskvärd bebyggelse i periferien eller utanför samhällets gränser.

Tomträttskommittén har vid övervägande av de skäl, som härovan anförts för och emot tomträttsinstitutet, visserligen funnit det synnerligen önskvärt, att de fördelar, som tomträttsinstitutet erbjuda staden, kunde tillvaratagas, men har icke ansett sig för närvarande kunna förorda institutets generella användning inom staden. Västerås stad behärskar ännu icke tomtmarken inom staden i sådan utsträckning, som på ovan anförda skäl är nödvändigt för tomträttsinstitutets effektiva utnyttjande, och dessutom har tomträttsinstitutet, bortsett från i Stockholm, hittills icke kommit till någon större användning i de svenska städerna. Det har därför synts kommittén vara ett alltför djärvt experiment att utan vidare bestämma sig för institutets användning beträffande all stadens mark. Kommittén har därför stannat för att föreslå, att institutet på försök införes för ett begränsat område inom staden och har som lämpligt område tänkt sig slätten mellan Övre Vega och Övre Rosenhill, begränsat i väster av Vasagatans fortsättning och i öster av Södra Skallberget öster om Tunbyvägen. Detta område har, enligt vad kommittén har sig bekant, preliminärt reserverats för småstugubebyggelse och kommittén har härutinnan samarbetat med en av drätselkammaren utsedd småstugukommitté. Det synes även kommittén synnerligen lämpligt, att upplåtelseformen kommer till bruk vid detta slag av bebyggelse, där det gäller att på alla sätt undanröja svårigheterna för bebyggarna. Mycket torde därvid vara vunnet genom att vederbörande icke behöver räkna med något kapital för tomtförvärv. Vidare torde småstuguområdets enhetliga planläggning lättare genomföras genom att i tomträttskontrakten föreskriva villkor för bebyggelse och användning av tomterna m. m. En minoritet inom tomträttskommittén, herrar Hellblom och David Johansson, hava icke anslutit sig till kommittémajoritetens synpunkter, utan vilja för sin del föreslå, att all upplåtelse av mark från staden hädanefter sker med tomträtt. De hänföra sig härutinnan till bifogade skriftliga reservation.

Tomträttskommittén har emellertid icke velat nöja sig med att endast i princip förorda tomträttsinstitutets införande på försök för ovan omförmälda område utan har ansett sig jämväl böra framlägga ett förslag till huvudgrunder för tomträttsupplåtelse, vilka huvudgrunder sedan skola beaktas vid uppgörande av tomträttskontrakten. Vid utarbetande av dessa huvudgrunder hava följande synpunkter beaktats. *Upplåtelsetidens längd* har ett avgörande inflytande på värdet av tomträtten. Sättes tiden för kort kan man befara, att institutet icke kommer till användning i önskvärd utsträckning, och sättes tiden alltför lång betages staden möjligheten att inom rimlig tid beträffande den upplåtna marken företaga önskvärda regleringar. I Stockholm har i allmänhet tomträtt upplåtits på 60 år och ungefär motsvarande upplåtelsetider förefinnas i övriga svenska städer, som infört tomträtten. Kommittén har emellertid för sin del funnit, att en upplåtelsetid på 50 år skulle kunna anses tillfyllest. Då kommittén utgått ifrån att bebyggelsen på småstuguområdet tämligen snart torde komma att påbörjas och det är att förmoda, att det icke dröjer förrän området är fullbebyggt, har kommittén föreslagit att samtliga tomträttsupplåtelser upphöra med utgången av år 1989. Härigenom vinnes

även den fördelen, att staden. om så skulle anses önskvärt, på en gång kan taga i anspråk all den mark, som upplåtits med tomträtt. N:o 141. Ang. upplåtelse av mark mot tomträtt m. m.

Optionsrätt för den gamle tomträttshavaren har av naturliga skäl föreslagits, därest tomten vid upplåtelsetidens slut ånyo skall upplåtas under tomträtt.

Möjlighet till *reglering av tomträttsavgälden* har på ovan anförda skäl ansetts vara av betydelse för staden. Kommittén har föreslagit att en höjning av avgälden skall kunna ske med högst 80 procent utan att tomträttsinnehavarens berättigade intressen därigenom trädas för nära. Skulle emellertid vid förnyad upplåtelse avgälden sättas högre, bör inte tomträttsinnehavaren bliva lidande på om han icke vill emottaga förnyad upplåtelse. För detta fall ävensom för det fall att staden bestämmer att området icke vidare skall upplåtas med tomträtt har kommittén föreslagit *lösenskyldighet* för staden beträffande å tomten uppförda byggnader och övriga anläggningar. Lösenskyldigheten är av stor betydelse, då det gäller att bedöma tomträttens värde. I avsaknad av sådan skyldighet skulle säkerligen svårigheter yppa sig att på drägliga villkor erhålla fastighetskredit, varjämte man under angivna förhållanden torde få förutsätta att tomträttsinnehavares intresse och förmåga att underhålla och vidmakthålla byggnader och trädgårdar bleve avsevärt mindre. Så gott som samtliga svenska städer, som upplåta mark med tomträtt, hava även infört en lösenskyldighet för staden. Skulle däremot tomträttshavaren icke vilja emottaga förnyad upplåtelse, oaktat avgälden icke höjes med mer än 80 procent, böra byggnader och andra anordningar utan lösen tillfalla staden.

Tomträttsavgälden plägar i allmänhet bestämmas till vissa procent på markvärdet, i vilket värde då i allmänhet brukar ingå, förutom kostnader för själva marken, jämväl dess förseende med ledningar och gator. Kommittén har ansett att det grundläggande markvärdet bör utgöras av ungefärliga inköpspriset för det exploaterade området jämte upplupna räntor, utslaget på den för tomtindelning disponibla marken, med tillägg av kostnaden för anordnande av gator inom området. Däremot har av rent praktiska skäl icke ansetts lämpligt att låta anslutningsavgifter för ledningar ingå uti detta markvärde, utan dessa anslutningsavgifter böra såsom en del av byggnadskostnaden gäldas av vederbörande bebyggare. Tomträttsavgälden har kommittén sedan ansett böra utgå med 5 procent på det sålunda uträknade markvärdet. Denna procentsats tillämpas bl. a. i Stockholm och torde utgöra, vad staden högst kan få vidkännas i utgifter för sina på tomten nedlagda kostnader.

Slutligen har kommittén ansett ett uttryckligt *förbud mot förverkligande av tomträtten* i händelse vederbörande icke ställer sig kontraktets föreskrifter till efterrättelse vara av behovet påkallat, framför allt med tanke på kreditgivarnas intressen. Genom införande av vitesbestämmelser torde man utan större svårighet kunna garantera kontraktets efterlevnad.

De huvudgrunder för upplåtelse av tomträtt på stadens mark, som kommittén vill föreslå, sammanfattas sålunda:

1) Tomträtt upplåtes på sådan tid, att upplåtelsen upphör med utgången av år 1989. I tomträttsavtalet skall bestämmas den tid, inom vilken tomten skall vara bebyggd, med utsatt vite för underlåtenhet därutinnan.

2) Vill staden efter upplåtelsetidens slut, på tid, som då bestämmes, ånyo

N:o 141. *Ang. upplåtelse av mark mot tomträtt m. m.*

upplåta tomten med tomträtt, äger tomträttshavaren företrädesrätt framför andra att erhålla ny upplåtelse.

3) Bestämmer staden för den nya upplåtelsen en tomträttsavgäld, som icke med mer än åttio procent överstiger den förutvarande, samt villkor i övrigt som icke äro strängare än de förut gällande, men vill tomträttshavaren icke mottaga sådan ny upplåtelse, skola å tomten befintliga byggnader och övriga anläggningar vid upplåtelsetidens slut utan lösen tillfalla staden.

4) Fordrar staden för den nya upplåtelsen en tomträttsavgäld, som med mer än åttio procent överstiger den förutvarande, eller eljest strängare villkor än de förut gällande, och vill tomträttshavaren icke på dessa villkor mottaga ny upplåtelse, eller beslutar staden, att tomten ej vidare skall upplåtas med tomträtt, skall tomträttshavaren av staden erhålla lösen för å tomten befintliga byggnader och övriga anläggningar, som i sådan händelse tillfalla staden.

5) Löseskillingen skall utgå med det belopp, vartill byggnadens och övriga å tomten befintliga anläggningars värden vid lösetillfället i särskild ordning uppskattas.

6) Tomträttsavgälden utgår med fem procent på det efter nedan nämnda huvudgrunder beräknade markvärdet. Markvärdet för varje enskild tomt skall anses utgöra den å vederbörande tomt, efter avdrag av gator och allmänna platser, för vilka något värde icke räknas, belöpande delen av markvärdet å hela det område, som i ett samanhang exploateras, med vederbörlig hänsyn tagen till olika tomters storlek, läge och för dem medgivet bebyggande jämte den på tomten fallande andelen av stadens självkostnad för iordningställande av gator och allmänna platser inom området. Anslutningsavgift för ledningar erlägges som om tomten vore upplåten med äganderätt.

7) I tomträttsavtal må ej såsom påföljd å tomträttshavares underlåtenhet att ställa sig avtalets bestämmelser till efterrättelse stadgas förlust av tomträtten.

8) I tomträttsavtalet skola intagas närmare bestämmelser angående sättet för bebyggelse av tomt,, tomtens iordningställande, stängsel, byggnadens användande m. m.

Av stor betydelse för tomträttsinstitutets praktiska tillämpning är det sätt, varpå kreditfrågan ordnas. Motionärerna hava även beaktat denna synpunkt, då de föreslagit inrättande av en särskild tomträttskassa såsom kreditgivare till blivande tomträttshavare inom staden. Det har utan tvivel tidigare varit så, att banker och andra penninginrättningar varit något skeptiskt inställda mot den säkerhet, som en tomträttsinteckning erbjuder, och att det därför varit mer eller mindre nödvändigt för vederbörande kommun att på ett eller annat sätt medverka till kreditfrågans ordnande. Kommittén tror sig emellertid veta, att den tidigare skeptiska inställningen till tomträtten såsom kreditobjekt på senare tid undergått en väsentlig förändring, och att det numera icke möter några svårigheter att belåna tomträttsinteckningar i allmänna marknaden. Enbart denna omständighet har sålunda i och för sig gjort kommittén tveksam då det gäller inrättande av en särskild tomträttskassa. Härtill kommer emellertid, att kommittén icke föreslagit tomträttsinstitutets införande annat än på försök för ett begränsat område inom staden och vid sådant förhållande anser kommittén det icke vara tillrådligt att, utan att avvakta resultatet av detta försök, inrätta en tomträttskassa. Kommittén har vidare känne-

dom om att drätselkammarens småstugukommitté, som kommer att framlägga förslag till organisation av småstugubebyggelsen, jämväl kommer att till behandling upptaga frågan om finansieringen av bebyggelsen. Under dessa omständigheter har kommittén icke funnit anledning föreligga att för närvarande avgiva något förslag till kreditfrågans ordnande. Skulle stadsfullmäktige emellertid ansluta sig till reservanternas inom tomträttskommittén uppfattning, torde kreditfrågan böra underkastas ytterligare utredning.

Tomträttskommittén får sålunda med hänvisning till vad härovan anförts hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att tomter inom det blivande småstuguområdet öster om Vasagatans förlängning mellan Övre Vega och Övre Rosenhill skola upplåtas med tomträtt enligt lagstiftning av den 14 juni 1907;

att antaga de av kommittén föreslagna huvudgrunderna för tomträttsupplåtelse; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att med beaktande av dessa huvudgrunder närmare utforma blivande tomträttskontrakt.

Västerås den 30 juni 1939.

För tomträttskommittén:

THORWALD BERGQUIST.

Thjelvar Hedberg.

Undertecknade ledamöter i utredningskommittén för frågan om tomträtt som upplåtelseform av stadens tomtmark, samt om inrättande av en tomträttskassa, få härmed gent emot majoritetens i utredningskommittén förslag i nämnda fråga avge vår reservation.

I det av kommittén till stadsfullmäktige framlagda förslaget att såsom "försök" upplåta blott ett mindre område för tomträtt, till bebyggande med en- och tvåvåningshus, kunna vi i huvudsak biträda kommittémajoritetens förslag.

Kommittémajoritetens förslag och inställning till tomträttsupplåtelsernas omfattning kunna vi icke biträda.

I Stockholm har tomträttsinstitutet haft avgjord framgång. Denna framgång får med största sannolikhet tillskrivas de upplåtelsevillkor som tillämpas därstädes och de goda kreditmöjligheter, som en tomträttskassa erbjuder.

Kommittén har, vad angår villkoren för tomträttsupplåtelser, sökt utforma dessa i huvudsaklig överensstämmelse med dem som tillämpas i Stockholm.

Däremot har kommitténs majoritet ej följt Stockholms exempel att endast

N:o 141. *Ang. upplåtelse av mark mot tomträtt m. m.*

upplåta mark, som tillhör staden, med tomträtt utan föreslår, att endast ett begränsat mindre område "på försök" upplåtes för detta ändamål.

Vi reservanter föreslå däremot att "all" stadens mark upplåtes med tomträtt. Dock kunna vid speciella fall såsom då mindre arealer genom gaturegleringar o. d. uppstå, och vilka arealer ej kunna bebyggas utan sammanläggning med enskild mark, försäljning ske. Därest staden däremot inköper mark av enskild så att byggnadstomt uppstår bör denna upplåtas med tomträtt.

Skälen för denna vår ståndpunkt äro: Då det gäller att upplåta stadens mark till enskilda, är det vår mening, att spekulanter, som ha att välja mellan köp och tomträtt, föredra att köpa marken, därest tomträttsavgälden ej understiger räntan av det kapital, en likvärdig tomt betingar. Vi anse därför att om "ett försök" med tomträtt skall göras bör det ske så, att all stadens mark upplåtes med tomträtt i konkurrens med enskilda markexploatörers mark. Genom att staden på förmånligast möjliga villkor upplåter mark för bebyggelse med tomträtt, regleras i viss mån även enskilda markexploatörers möjligheter till oförtjänt markvärdestegring.

Att markvärdestegringen är ett aktuellt problem i staden kan var och en övertyga sig om som följt tomtprisstegringarna under de senaste tio åren. Vid en folkökning av 1.500 personer pr. år ökar stadens sammanlagda jordvärde med mellan 3 à 4 miljoner kronor på samma tid efter gängse beräkningar. Det finnes markområden inom staden som på en tidrymd av 50 år ökat i värde med 10.000 %.

I detta sammanhang bör kanske erinras om, att syftet med tomträtt är, att bevara åt samhället den markvärdestegring, som uppstår i ett samhälle med växande folkmängd. Det är således ett samhällsintresse, som på visst sätt står i strid med enskilda tomtspekulanters intressen.

I fråga om kreditfrågans ordnande för de byggande på mark, upplåten med tomträtt, har den av kommittémajoriteten ansetts tillfredsställande kunna ordnas i den allmänna kreditmarknaden. Vi kunna ej förstå denna kommittémajoritetens inställning, då det är vår absoluta övertygelse att tomträttsfrågan ej kan tillfredsställande lösas utan kreditens ordnande genom en tomträttskassa eller annan för de byggande likvärdig kreditinstitution.

Under åberopande av det anförda få vi hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att "all" stadens mark hädanefter endast upplåtes med tomträtt; samt

att upprättande av tomträttskassa eller annan för de byggande likvärdig kreditinstitution.

Västerås den 30 juni 1939.

O. M. Hellblom. *David Johansson.*

N:o 142.

Drätselkammarens skrivelse ang. åtgärder för främjande av småstugebebyggelse.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Inom drätselkammaren har sedan länge övervägts frågan om anordnande i någon form av en s. k. småstugebebyggelse inom staden såsom på senare åren i olika omfattning ägt rum inom en del andra svenska städer. Huvudstaden har här föregått med gott exempel och småstugeidén har, som bekant, där vunnit livlig anslutning. Men även städer av Västerås storlek och mindre hava tagit initiativ till och i olika former lämnat sitt stöd åt en småstugebebyggelse. Småstugebebyggelsens idé är ju att enskilda samhällsmedlemmar skola beredas möjlighet att på drägliga villkor förskaffa sig ett ändamålsenligt, trivsamt och hygieniskt inrättat eget hem. Kommunens uppgifter härvidlag äro i allmänhet att tillse, att för ändamålet lämpliga tomter stå till förfogande till rimligt pris eller mot en skälig avgäld, att bistå den enskilde byggaren i någon form med planläggning av bygget, materialleverans och upplysning under byggnadstiden samt att underlätta finansieringen av bygget. Det förutsättes därvid i allmänhet, att den blivande villaägaren själv kan prestera ett visst mått av arbete vid bygget och över huvud taget ägnar största möjliga personliga intresse åt företaget. Kommunens medverkan kan härvidlag vara mer eller mindre aktiv. Så kan, som t. ex. förhållandet är i Stockholms stad och tidigare även i Uppsala, kommunen inrätta särskilda organ, som handhava exploateringen av småstugeområdena, anskaffa material, tillhandahålla arbetsledning och kontroll samt medverka vid belåningen av byggnaderna. Kommunens medverkan kan emellertid också inskränka sig till att kommunen tillser att lämplig tomtmark upplåtes för ändamålet under det att den enskilda villabyggaren själv får ordna detaljerna för byggnadsföretagets utförande och finansiering. Mellanformer kunna även tänkas och förekomma jämväl.

Vidkommande först frågan om en småstugebebyggelse över huvud taget kan anses önskvärd och ha något behov att fylla inom staden är drätselkammaren övertygad om att så är fallet. Tillskapandet av egna hem under kommunal medverkan, utan att dock kommunens stöd tager form av subvention, anser drätselkammaren vara av stor social betydelse, och de erfarenheter som gjorts inom andra städer förefalla vara övervägande goda. Det är givetvis i första hand de mindre välsituerade samhällsmedlemmarna, som genom en dylik bebyggelse böra beredas möjlighet att anskaffa ett eget hem, men intet hindrar att jämväl andra samhällsgrupper kunna med fördel begagna sig av småstugeidén för åstadkommande av en egen familjebostad. Staden har förvisso tidigare ställt sig förstående för egnahemsbildningen genom upplåtelse av tomter i ytterområdena till förmånligt pris, och resultatet har också visat sig i den utbredda egnahemsbebyggelse inom villaområdena, som anses karak-

N:o 142.
Ang. åtgärder för främjande av småstugebebyggelsen.

terisera vår stad. Stadens medverkan har även bestått i förmedling till egnahemsbyggare av lån, som på sin tid, just genom stadens mellankomst, kunde erhållas på jämförelsevis förmånliga villkor. Småstugeidén, i den form den på senare år tagit, har dock icke kommit i tillämpning. Det är givet att genom en organiserad småstugeverksamhet och rationalisering av hustyper och byggnadsmaterial byggnadskostnaderna kunna avsevärt nedbringas mot vad som skulle vara fallet därest varje enskild byggare själv finge från början till slut sörja för sitt villabygge. De skäl, som tala för anordnande av en småstugebebyggelse i Västerås, anser drätselkammaren vara så starka, att kammaren icke vill underlåta att framlägga förslag till en dylik byggnadsverksamhet inom staden. I det följande skall redogöras för hur kammaren tänkt sig i stora drag organisera verksamheten.

Vad beträffar utväljande av lämpligt område för en småstugebebyggelse har drätselkammaren efter övervägande av flera alternativ stannat för ett staden tillhörigt område norr om Nedre Vega mellan Persbobäcken, Södra Skallberget och Skallbergsgatan. Terrängen är här synnerligen lämplig, grundförhållandena jämförelsevis goda och ledningar finnas framdragna i Vasagatans förlängning och kunna lätt anslutas till småstugeområdet. I första hand avser emellertid drätselkammaren att endast området väster om Tunbyvägen skall tagas i anspråk för ändamålet. En preliminär indelning av området har utvisat, att cirka 80 tomter om ungefär 500 kvadratmeters storlek kunna utvinnas. Området öster om Tunbyvägen bör emellertid reserveras för framtida småstugebebyggelse. Arbetet med stadsplaneläggning av området har påbörjats och torde, därest stadsfullmäktige dela drätselkammarens uppfattning om områdets lämplighet för ändamålet, kunna bedrivas i sådan takt, att definitivt stadsplaneförslag kan föreläggas stadsfullmäktige under höstens lopp.

Då det gäller att avgöra i vilken form tomter skola upplåtas för småstugebebyggelse har man i praktiken endast att välja mellan upplåtelse med äganderätt och upplåtelse med tomträtt. Såsom av tomträttskommitténs till stadsfullmäktige ingivna, den 30 juni 1939 dagtecknade betänkande framgår, har kommittén ansett sig böra föreslå tomträttsinstitutets användning för det här ovan angivna, för småstugebebyggelse tänkta området. Drätselkammaren, som genom särskilda kommitterade samarbetat med tomträttskommittén, ansluter sig till kommitténs uppfattning och tillåter sig att åberopa vad kommittén härutinnan anfört. De av kommittén uppgjorda huvudgrunderna för tomträttsupplåtelse torde bereda möjlighet att i blivande tomträttskontrakt fixera sådana villkor för tomträttsupplåtelse att såväl stadens som småstugebyggarens berättigade intressen kunna tillgodoses.

Drätselkammaren har ansett att staden bör bekosta anläggande av erforderliga gator inom det för bebyggelse avsedda området och att sålunda det markvärde, som skall ligga till grund för den årliga tomträttsavgäldens beräknande, kommer att inkludera såväl ett skäligt värde å den effektiva tomtmarken som även kostnaden för gator och allmänna platser. Däremot bör, såsom även tomträttskommittén anfört, ledningsanslutningsavgift erläggas i vanlig ordning och hänföras till byggnadskostnaderna. Enligt preliminära beräkningar kommer kostnaden för områdets förseende med gator att uppgå till cirka 2 kronor 75 öre pr kvadratmeter effektiv tomtmark. Det har därvid

Ang. åtgärder för främjande av småstugebebyggelsen.

räknats med en breddning av och helpermanent beläggning å Tunbyvägen samt asfaltindränkning av bostadsgatorna inom området. Priset pr kvadratmeter effektiv tomtmark har drätselkammaren ansett sig böra, lågt räknat, sätta till 2 kronor 25 öre. Man skulle sålunda erhålla ett för tomträttsavgäldens beräknande grundläggande markvärde av 5 kronor pr kvadratmeter. Detta betyder, att med den av tomträttskommittén förordade procentsatsen, 5 procent å markvärdet, vilken procentsats drätselkammaren för sin del även tillstyrker, den årliga tomträttsavgälden pr kvadratmeter mark kommer att utgöra 25 öre. För en normal småstugetomt om 500 kvadratmeter, kommer sålunda tomträttsavgälden att uppgå till 125 kronor.

Vid avgörande av frågan i vilken form staden skall medverka vid småstugeverksamhetens bedrivande har drätselkammaren av skilda anledningar ansett det vara önskvärt, om staden kunde undgå att direkt engagera sig i själva byggnadsverksamheten. Därest genom stadens egen försorg fullständiga planer över verksamheten skulle upprättas, materialleveranser ordnas, kontroll och instruktion å byggnadsplatsen utövas m. m. skulle med nödvändighet erfordras inrättande av ett särskilt kommunalt organ för ändamålet med flera anställda personer. Ett dylikt kommunalt organ skulle måhända under första tiden få full sysselsättning, men i den mån byggnadsverksamheten inom småstugeområdet bleve mer sporadisk, skulle det bliva svårt att motivera bibehållandet av ett dylikt organ. Erfarenhet saknas även angående lämplig organisation och staden skulle väl troligen få betala rätt dryga lärpengar innan ett effektivt system tillskapats. Drätselkammaren har därför tänkt sig möjligheten av att organiserandet av småstugebebyggelsen, i nära samarbete med de kommunala myndigheterna, skulle kunna överlämnas åt exempelvis H. S. B., som äger stor erfarenhet inom detta område. Icke minst utvecklingen inom Uppsala stad har bidragit till denna uppfattning. Uppsala har nämligen tidigare haft en särskild kommunal småstugebyrå, men numera avvecklat densamma och inlett samarbete med H. S. B. Vid de förberedande underhandlingar, som förts med H. S. B., har förbundet visat stort intresse för uppgiften att organisera en småstugebebyggelse här i staden och de huvudgrunder för ett samarbete med stadens myndigheter och för verksamhetens bedrivande, som skisserats, synes drätselkammaren vara av sådan art, att det för såväl staden som villabyggarna skulle vara förmånligt, om det överlämnades till förbundet att organisera småstugebebyggelsen. Det förslag till exploateringsavtal, som föreligger och som torde kunna utgöra grundval för ytterligare förhandlingar i frågan, stadgar bland annat, att det skall åligga staden att snarast möjligt låta upprätta stadsplan och tomtindelning över området, att ordna gator och ledningar inom området, att överlåta på förbundet att i visst samarbete med kommunala myndigheter förmedla tomtupplåtelse inom området samt att ställa erforderligt markutrymme till förfogande för förrådsbyggnader, materialgårdar o. dyl. Enligt förslaget skulle det bland annat åligga H. S. B. att sköta reklam samt visning av tomterna, att organisera materialleveranser och handhava och bekosta den service under byggnadstiden, som erfordras för att tomträttshavarna skola åt sig kunna uppföra småstugor, att under byggnadstiden tillhandahålla byggnadskredit inom ramen för den blivande belåningen, att bilda en egnahemsförening och en garantiförening och tillse,

N:o 142. *Ang. åtgärder för främjande småstugebebyggelsen.*

att villabyggarna ingå som medlemmar i båda dessa föreningar samt att ansvara för att fastigheterna efter färdigställandet bliva belånade till 90 % av byggnadsvärdet. Det har härvid förutsatts att varje villabyggare kan kontant tillskjuta ett belopp av 300 kronor samt genom eget arbete kan prestera skillnaden mellan den normala byggnadskostnaden och belåningssumman. Såsom säkerhet för lånet skall läggas tomträttsinteckningar, varjämte den ovan nämnda garantiföreningen tecknar borgen. I sista hand skall som säkerhet komma stadens borgen. Det har hittills räknats med att lånet skall förräntas efter 3 % och med fast annuitet. Amorteringstiden torde under inga förhållanden komma att understiga 30 år. De villatyper, som preliminärt erbjudits, variera mellan två rum och kök och fem rum och kök och den beräknade byggnadskostnaden mellan förslagsvis 12.850 kronor och 21.050 kronor. Möjlighet torde även komma att beredas, att framdeles välja på nya hustyper. Såvitt drätselkammaren kunnat finna, äro de erbjudna hustyperna av tilltalande utseende och innebära övervägande goda planlösningar. Vissa smärre ändringar i arbetsbeskrivningen torde måhända bliva erforderliga och denna omständighet liksom det rådande tidsläget kan möjligen komma att fördyra byggnadskostnaderna något. Det förutsättes, att möjlighet skall beredas att i begränsad omfattning inom småstugeområdet få uppföra egna hem enligt de grunder, som angivas i Kungl. kungörelsen den 27 maj 1938 om lån och bidrag av statsmedel för beredande av bostäder i egna hem åt mindre bemedlade, barnrika familjer.

Drätselkammaren har med vad här ovan anförts velat angiva sina huvudsakliga synpunkter på en planerad småstugebebyggelse inom staden för att erhålla stadsfullmäktiges principbeslut, huruvida en dylik bebyggelse bör anordnas och beträffande de huvudlinjer efter vilka densamma bör bedrivas. Därest stadsfullmäktige dela drätselkammarens anförda synpunkter, har drätselkammaren för avsikt att snarast möjligt vidtaga erforderliga åtgärder för att en småstugebebyggelse om möjligt skall kunna påbörjas i staden under våren 1940 samt träffa uppgörelse med H. S. B. om organiserande av verksamheten i huvudsaklig överensstämmelse med här ovan angivna riktlinjer. Drätselkammaren torde därvid få anledning att sedermera underställa stadsfullmäktige förslag om anslag för gatu- och ledningsarbeten samt förslag till övriga beslut, som erfordras för verksamhetens bedrivande.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för småstugebebyggelse för närvarande upplåta området mellan Nedre Vega, Persbobäcken, Skallbergsgatan och Tunbyvägen;

att tomter inom området, sedan stadsplan och tomtindelning fastställts, skola upplåtas med tomträtt enligt av stadsfullmäktige i särskild ordning antagna huvudgrunder för dylik upplåtelse och på de närmare villkor, som av drätselkammaren utformas i blivande tomträttskontrakt;

att i princip godkänna en organisation av småstugeverksamheten i huvudsaklig överensstämmelse med drätselkammarens här ovan angivna förslag; samt

N:o 142. *Ang. åtgärder för främjande av småstugebebyggelsen.*

att bemyndiga drätselkammaren att träffa de avtal och vidtaga de av innehållet i nyssnämnda punkter betingade åtgärder, som erfordras för att småstugebebyggelsen snarast möjligt kan påbörjas.

Västerås den 14 september 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 143.

Magistratens skrivelse ang. revision av stadens räkenskaper för år 1938.

Till Stadsfullmäktige.

Bilagda revisionsberättelse jämte redogörelser samt av magistraten införskaffade yttranden får magistraten härmed överlämna för besluts fattande.

Västerås rådhus den 18 september 1939.

På magistratens vägnar:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

/Bertil Sandegren.

Till Magistraten i Västerås.

Undertecknade, som i enlighet med gällande reglemente för Västerås stads revision utsetts att granska stadens räkenskaper och förvaltning för år 1938, få härmed vördsamt avgiva följande

N:o 143.

Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1938.

REVISIONSBERÄTTELSE.

Till stadsrevisionen har med magistratens skrivelse den 17 maj 1939 överlämnats regogörelse över Västerås stads räkenskaper för år 1938, innefattande jämväl särskilda redogörelser för fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens, folkskolans, lärlings- och yrkesskolans, vatten-, gas- och elektricitetsverkens, järnvägsmedelsfondens, donationsjordsfondens, gasverksfondens och Västerås stads pensionsfonds räkenskaper. Dessutom har stadsrevisionen haft tillgängliga de särskilda styrelsernas och nämndernas protokoll och till stadsfullmäktige avgivna berättelser.

Med ledning av dessa handlingar och av stadsfullmäktiges protokoll har det till granskning anmälda eller eljest tillgängliga räkenskapsmaterialet genomgåtts; och har stadsrevisionen därvid i enlighet med bemyndigande i reglementets § 3 anlitat biträde av auktoriserade revisorn Ingemar Aae.

Räkenskaperna hava under det löpande året varit föremål för siffergransning av särskilt utsedda personer, av vilkas granskningsresultat stadsrevisionen tagit del.

Kassa- och banktillgodohavanden hava vid upprepade tillfällen inventerats av revisorer och siffergranskare.

Stadens innehav av obligationer, aktier och reverser hava i samband med bokslutsgranskningen genomgåtts.

Stadens försäkringshandlingar hava särskilt granskats.

Drätselkammarens redogörelse för stadens ekonomiska ställning per ultimo december 1938 vitsordas såsom överensstämmande med räkenskaperna.

Under redogörelseåret hava stadsfullmäktige beslutat en betydelsefull omläggning av budgeten och budgetredovisningen, vilken bl. a. resulterat i en ny och överskådligare uppställning av balansräkningen. Då arbetet med de nya bokföringsprincipernas tillämpning på stadens räkenskaps- och kassaväsen alltjämt pågår, anser sig stadsrevisionen för det närvarande böra lämna åt sidan åtskilliga principiella betraktelser, vartill den avslutade granskningen eljest kunnat giva anledning. De följande anmärkningarna hänföra sig *dels* till vissa detaljer, som stadsrevisionen icke tidigare uppmärksammat men likafullt anser vara förtjänta av beaktande under det fortsatta arbetet, *och dels* till sådana omständigheter, som icke beröras av omläggningen.

Inventarieredovisningen hos stadens olika förvaltningar bör ordnas efter enhetliga principer och för framtiden omfatta en fullständig redogörelse för anskaffningsvärdena, vilka skola bestyrkas genom hänvisningar till vederbörliga bokföringsverifikationer. För möjliggörande av ett enkelt och överskådligt avskrivningsförfarande böra inventarierna grupperas med hänsyn till anskaffningstid och genomsnittlig varaktighet. Förbrukningsartiklar böra alldeles undantagas från värderedovisningen men självfallet göras till föremål för årlig inventering och förteckning. I detta sammanhang anmärkes, att inventarieförteckning hittills icke upprättats för köttbesiktningsbyrån.

Det förefaller lämpligt, att i folkskolestyrelsens stat löneutgifterna uppdelas på sådana, som bestridas av inkomstredovisade statsbidrag och av uttaxerade medel. För övrigt skulle för såväl denna som andra förvaltningar granskningen av lönestaterna avsevärt underlättas, därest de hos drätselkammaren förda lönekorten ordnades efter lönestaten och icke såsom nu alfabetiskt.

Stadsrevisionen rekommenderar, att för samtliga av olika förvaltningar omhänderhavda donationsfonder en liggare upprättas med uppgifter om donationsvillkor och principiella tillämpningsföreskrifter, som kunna hava fattats av stadsfullmäktige eller andra myndigheter.

N:o 143. *Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1938.*

Vid granskningen av budgetutfallet har iakttagits, att de under fastighetsförvaltningen redovisade underhållsanslagen genomgående överskridits med betydande belopp, vilket förefaller anmärkningsvärt med hänsyn därtill, att dessa anslag beräknas på basis av årligen företagna sakkunniga uppskattningar av underhållsbehovet. I två fall hava betydande utgifter gjorts utan att anslag härför beräknats i staten eller begärts under året, nämligen för underhåll av paviljongen i stadsparken, kr. 5.743: 93, och för gamla tullhusets omändring till hamnkontor, kr. 6 032: 18.

Vissa smärre felaktigheter i budgeten och i bokföringen hava föranlett påpekanden hos vederbörande tjänstemän.

I fattigvårdsstyrelsens årsberättelse har uppmärksammats, att den i räkenskapstablån redovisade fondmedelsskulden vid årets slut icke överensstämmer med slutsumman i den särskilda uppställningen över de under fattigvårdens förvaltning ställda fonderna, vilket beror på, att diverse odisponerade räntemedel icke, såsom vederbort, medtagits i uppställningen. En liknande oöverensstämmelse föreligger mellan tekniska verkens i balansräkningen redovisade fastighetsvärde och den i styrelsens särskilda sammanställning upptagna slutsumman av verkens bokförda värden, vilket beror därpå, att kostnaderna för reningsverket medtagits i sammanställningen i trots därav, att anläggningen icke avslutats och vid årsskiftet upplupna kostnader följaktligen icke uppförts såsom en kapitaltillgång utan redovisats under rubriken förskotterade medel.

Till sist anser sig stadsrevisionen böra påpeka, att den prövning av lånevillkoren för Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenters under år 1938 upptagna reverslån, som får antagas hava föregått stadens åt drätselkammaren uppdragna borgensteckning för samma lån, icke gjorts till förmån för anteckning i kammarens protokoll.

Stadsrevisionen tillstyrker stadsfullmäktige att bevilja ansvarsfrihet för 1938 års förvaltning åt drätselkammaren och stadens övriga förvaltningsorgan.

I revisionen av folkskolestyrelsens förvaltning och folkskolans räkenskaper har undertecknad Bergquist på grund av ledamotskap i den nämnda styrelsen icke deltagit.

Västerås den 20 juni 1939.

Thure Bergquist.

Erik Ekeroth. *Erik Genell.*

Gösta Holmén. *Martin Holmberg.*

Einar Jonsson. *Karl Engdahl.*

N:o 143.

Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1938.

Till Magistraten i Västerås.

I skrivelse den 28 sistlidne juni har Magistraten anmodat drätselkammaren att yttra sig i anledning av den berättelse, som stadens revisorer avgivit över verkställd granskning av stadens räkenskaper och förvaltning för år 1938 i vad drätselkammaren därav beröres och får drätselkammaren i ärendet anföra följande.

Vad revisorerna framhållit beträffande inventarieredovisningen, uppdelning av löneutgifterna i folkskolans stat samt ordnande av lönekorten har drätselkammaren tagit del av och har drätselkammaren för avsikt att bringa revisorernas uppfattning till vederbörande räkenskapsförares kännedom för övervägande, huruvida och i vad mån förändringar i förevarande hänseende lämpligen böra genomföras. Drätselkammaren vill dock erinra, att revisorernas uttryck "förbrukningsartiklar böra alldeles undantagas från värderedovisningen" kan leda till missförstånd. Drätselkammaren kan nämligen icke föreställa sig att förbrukningsartiklar, som ligga i förråd vid årets slut, såsom exempelvis gaskol, lednings- och byggnadsmateriel m. m., men ännu ej kommit till användning för arbeten, till vilka vederbörligt anslag beviljats, skulle innefattas i revisorernas nämnda uttryck. Sådana artiklar, som äro inköpta för förbrukning ett kommande år böra i inventariet upptagas till inköpsvärden.

Beträffande två särskilt angivna utgiftsposter rörande fastighetsförvaltningen, är det väl riktigt, som revisorerna framhållit, att särskilda anslag motsvarande dessa utgifter varken uppförts i staten eller begärts under året. Drätselkammaren anser sig emellertid härvid böra framhålla, att även om med hänsyn till beloppens storlek det möjligen kan ifrågasättas, att stadsfullmäktiges beslut om tilläggsanslag bort utverkas, därför att huvudtitelns anslag överskridits, det ändock i sak bör vara drätselkammaren såsom förvaltningsorgan tillåtet att då ökade utgiftsbehov av ifrågavarande slag uppkomma under förvaltningsåret bestrida dessa under fastighetstiteln som helhet.

Vad slutligen angår prövningen av lånevillkoren för A.-B. Västeråsbanans Intressenters reverslån, har denna verkställts av bolagets styrelse, som i första hand är ansvarig för låneförbindelsen och har därefter förelagts drätselkammaren.

Västerås den 17 augusti 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

| Sven Holmer.

Till Magistraten i Västerås.

I revisionsberättelsen över stadens räkenskaper för år 1938 hava revisorerna påpekat, att överensstämmelse icke föreligger mellan tekniska verkens i balansräkningen redovisade fastighetsvärden och en av vatten- och gasverks-

styrelsen i särskild sammanställning upprättad tablå över berörda värden, beroende på att även kostnaderna för reningsverket upptagits i tablån, vilket ej skulle skett, då nämligen detta verk ej var färdigbyggt vid årsskiftet och räkenskaperna för detsamma sålunda ej kunde vara avslutade vid denna tid. Här berört fall är beroende på ett förbiseende.

N:o 143. *Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1938.*

Västerås den 11 juli 1939.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

Till Magistraten i Västerås.

Sedan magistraten genom resolution den 28 juni 1939 anmodat hälsovårdsnämnden att till magistraten inkomma med yttrande över stadsrevisorernas berättelse för år 1938 i vad nämnden berördes av densamma får hälsovårdsnämnden nu uttala,

att inventarieförteckning, i det fall sådan icke tidigare förekommit, hädanefter kommer att upprättas, och att inventarieredovisning för framtiden skall komma att ske i enlighet med revisorernas förslag.

Västerås den 10 juli 1939.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.
v. ordförande.

/Sven Holmer.

Till Magistraten i Västerås.

I skrivelse till folkskolestyrelsen hade magistraten med överlämnande av revisorernas berättelse över verkställd granskning av stadens räkenskaper och förvaltning för år 1938 hemställt om att styrelsen måtte avgiva yttrande över berättelsen ifråga, i den mån folkskolestyrelsens förvaltning därav berördes. Med anledning härav får styrelsen anföra följande:

Mot revisorernas påpekande, att i folkskolestyrelsens stat löneutgifterna uppdelas på sådana som bestridas av inkomstredovisade statsbidrag och av uttaxerade medel har styrelsen ej något att erinra. I budgeten är det lätt specificera de beräknade utgifterna enligt angivna princip.

Beträffande revisorernas erinran om att de olika förvaltningsgrenarna böra

N:o 143.
Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1938.

upprätta liggare över av dem omhänderhavda donationsfonder, är styrelsen i tillfälle meddela, att dylik liggare förts på folkskoleexpeditionen sedan lång tid tillbaka.

Mot revisorernas förslag att inventarieredovisningar hos stadens olika förvaltningar bör ordnas efter enhetliga principer och för framtiden omfatta fullständig redogörelse för anskaffningsvärdena, vilka skola bestyrkas genom hänvisningar till vederbörliga bokföringsverifikationer, samt att inventarierna grupperas med hänsyn till anskaffningstid och genomsnittlig varaktighet, gjorde folkskolinspektören den erinran, att det av revisorerna föreslagna förfaringssättet skulle för folkskolans del bli oerhört mycket mera arbetskrävande och dyrbart än det hittills tillämpade. F. n. grupperas inventarierna med hänsyn till frändskap och ensartad användning, såsom skolmöbler, undervisningsmateriel i resp. fysik, kemi, biologi, geografi, gymnastik, teckning, slöjd, skolkök och trädgårdsskötsel etc. Inventarierna noteras i inventarieböckerna till halva inköpsvärdet, vilket kvarstår oförändrat till dess inventariet såsom varande värdelöst avföres. Detta förfaringssätt torde ej kunna anses brista i överskådlighet och effektivitet, men är vida enklare än det av revisorerna förordade. För folkskolan är detta av så mycket större betydelse, som ett stort antal personer ha att svara för inventarieböckernas förande. Det måste anses viktigare, att varje förvaltningsgren beredes möjlighet och frihet att tillämpa en för dess vidkommande lämplig metod än att med bortseende härifrån eftersträva likformighet.

Under överläggningen i ärendet yrkades dels bifall till det av inspektören föreslagna uttalandet, dels till revisorernas förslag. Vid företagen omröstning mellan de båda förslagen beslöt styrelsen med 6 röster mot 5 bifalla inspektörens förslag.

Västerås den 11/9 1939.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

/Em. Granér.

Till Magistraten i Västerås.

Såsom yttrande i anledning av vissa erinringar i revisorernas berättelse över bl. a. fattigvårdens räkenskaper och förvaltning för år 1938, får fattigvårdsstyrelsen anföra.

Beträffande *inventarieredovisningen* ha revisorerna uttalat önskemål om, att densamma ordnas efter enhetliga principer och för framtiden innefattar fullständig redogörelse för anskaffningsvärdena, ävensom att, för möjliggörande av ett enkelt och överskådligt avskrivningsförfarande, inventarierna grupperas med hänsyn till anskaffningstid och genomsnittlig varaktighet.

Fattigvårdsstyrelsen finner önskemålet om, att inventarieredovisningen

N:o 143.
Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1938.

ordnas efter enhetliga principer inom stadens förvaltningar, välmotiverat, men kan icke ansluta sig till sättet för detta önskemåls genomförande. Bl. a. synes den ifrågasatta uppgrupperingen av inventarierna med hänsyn till anskaffningstid och genomsnittlig varaktighet komma att medföra ett så betydande merarbete, att detsamma icke uppväges av eventuella fördelar av en sådan anordning.

Mot förslaget om uppsättande av liggare över donationsfonder med angivande av donationsvillkor och principiella tillämpningsföreskrifter, har styrelsen ingenting att erinra, utan kommer att upprätta sådan liggare. Styrelsen anser dock, att denna angelägenhet varit tillfredsställande ordnad därigenom, att sagda villkor och föreskrifter finnas i sammandrag angivna *dels* å respektive konton i fattigvårdens huvudbok samt *dels* i särskilt instrument, som bilagts donationsbreven.

Västerås den 12/9 1939.

För fattigvårdsstyrelsen:

ERNST ENOCHSSON.

/*Axel Norén.*

N:o 144.

Drätselkammarens skrivelse ang. inlösen av oljemagasinsbyggnader å hamnplanen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till drätselkammaren har för förberedande utlåtande överlämnat en den 1 innevarande september dagtecknad skrivelse från hamnstyrelsen med begäran om anslag med 9.400 kronor för inköp av två stycken Svensk-Engelska Mineraloljeaktiebolaget tillhöriga byggnader vid äldre hamnen samt för omändring av en av dessa byggnader till omklädnings- och väntrum för kranmaskinisterna. Med anledning härav får drätselkammaren i ärendet anföra följande.

Drätselkammaren har sig bekant, att hamnstyrelsen sedan länge förberett anordnande av erforderliga omklädnings- och väntrum för kranmaskinisterna och anser att den av hamnstyrelsen nu föreslagna lösningen ur såväl kostnads- som lämplighetssynpunkt kan förordas. Den byggnad, som vid ett bifall till hamnstyrelsens förslag för närvarande icke finner användning, torde med fördel kunna reserveras för annat framtida behov. Drätselkammaren tillstyrker sålunda hamnstyrelsens förslag och hemställer att stadsfullmäktige måtte besluta

N:o 144.
Ang. inlösen av oljemagasinsbyggnader å hamnplanen.

att för inköp av de två i hamnstyrelsens föreliggande framställning omförmälda byggnaderna samt för omändring av en av dessa byggnader till omklädnings- och väntrum för kranmaskinisterna anvisa ett belopp om 9.400 kronor att i mån av behov förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas genom att upptagas i hamnstyrelsens stat för nästkommande år.

Västerås den 14 september 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan länge ha svårigheter rått beträffande anordnande av omklädnings- och väntrum för kranmaskinisterna vid äldre hamnen. Yrkesinspektionen i härvarande distrikt har jämväl påtalat de rådande förhållandena och fordrar snar rättelse.

Hamnstyrelsen tänkte sig först, att man genom utbyggnad av den nuvarande hamnpaviljongen på det bästa och billigaste sättet skulle kunna tillgodose de framställda önskemålen. Det visade sig emellertid, att den ifrågasatta tillbyggnaden skulle draga en kostnad av mer än 30.000 kronor, varvid markvärdet, cirka 8.000 kronor, likväl icke var inräknat.

Då genom den nya oljekajen vid djuphamnen en del områden vid äldre hamnen blivit lediga, har hamnstyrelsen satt sig i förbindelse med Svensk-Engelska Mineralolje A.-B. med förfrågan, huruvida de av bolaget där uppförda byggnaderna voro till salu. Det visade sig härvid, att staden skulle kunna få förvärva dessa, som stå på stadens mark, för tillhopa 6.000 kronor. Kostnaderna för omändring av en av dessa byggnader så att den blir lämplig för det tilltänka ändamålet har av byggnadschefen beräknats till 3.400 kronor. Yrkesinspektionen har i skrivelse godkänt ifrågavarande byggnad såsom omklädnings- och väntrum med de ändringar, som kunna bestridas av ovan upptagna belopp.

I köpet ingår 4 i marken belägna tankar, rymmande tillhopa cirka 100.000 liter, med tillhörande pumpaggregat, bensinmätare och motor samt värmeanläggning i den ena byggnaden.

Hamnstyrelsen vill påpeka, att bolaget icke är villigt att endast försälja den nu behövliga byggnaden och att, även om så skulle kunna ske, det likväl är lämpligast, att nu inköpa båda byggnaderna.

På grund av vad sålunda anförts får hamnstyrelsen anhålla, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för inköp av de två Svensk-Engelska Mineralolje A.-B. tillhöriga byggnaderna å de av staden upplåtna upplagsplatserna n:r 1 och 2 vid äldre hamnen samt för omändring av en av dessa byggnader till omklädnings- och väntrum för kranmaskinisterna anslå tillhopa 9.400 kronor.

N:o 144. *Ang. inlösen av oljemagasinsbyggnader å hamnplanen.*

Västerås den 1 september 1939.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

|Sven Holmer.

N:o 145.

Drätselkammarens skrivelse ang. omläggning av ledningar vid och inom kv. Mimer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan till drätselkammaren för yttrande överlämnats en framställning från vatten- och gasverksstyrelsen om anslag med 43.400 kronor för vissa i framställningen närmare angivna förflyttningar av ledningar för vatten, avlopp och gas inom förutvarande Kreaturstorget får drätselkammaren i ärendet anföra följande.

De ifrågavarande ledningsförflyttningarna bliva erforderliga med anledning av att Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget inom Gamla Kreaturstorget planerat omfattande nybyggnadsarbeten. Visserligen komma ledningarna på grund av lutningsförhållanden att alltfort bliva belägna inom bolagets område, men de situationsplaner över området, som företetts, göra det ytterst sannolikt, att ledningarna för framtiden kunna bibehållas i den sträckning de nu erhålla. Drätselkammaren har även gått i författning om att trygga stadens rätt att för framtiden bibehålla ledningarna inom området ifråga. Med hänsyn härtill får drätselkammaren tillstyrka vatten- och gasverksstyrelsens förslag samt hemställer att stadsfullmäktige måtte besluta

att för de i vatten- och gasverksstyrelsens ovanberörda framställning omförmälda ledningsarbeten anslå 43.400 kronor att i mån av behov förskotteras av tillgängliga medel och sedermera täckas på sätt stadsfullmäktige

N:o 145.
Ang. anläggning av ledningar vid och inom kv. Mimer

efter förslag av drätselkammaren komma att besluta i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Västerås den 14 september 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget står i begrepp att omedelbart bebygga det område söder om Stora gatan, som tidigare ägdes av staden och då användes som kreaturstorg. Genom området gå i sträckning mellan Stora gatan och Södra Esplanaden ledningar för vatten, avlopp och gas och i sträckning med Stora gatan stadens gashuvudledning. På grund härav bliver det nödvändigt att företaga en del ledningsarbeten därstädes. De förstnämnda ledningarna följa en större bäcktrumma, som tillhör bolaget och skall flyttas till annan plats inom området. Det möter från bolagets sida ej något hinder att även i fortsättningen hava stadens ledningar förlagda invid denna trumma, vilket särskilt med hänsyn till för avloppet erforderliga lutningsförhållanden är av värde för staden. Gashuvudledningen måste flyttas ut i Stora gatan. Kostnaderna för de förstnämnda ledningarna äro beräknade till 27.800 kronor och för gashuvudledningen till 15.600 kronor. Arbetena hava redan måst påbörjas.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att stadsfullmäktige ville för berörda ledningsarbeten bevilja ett anslag av 43.400 kronor att utgå av medel på sätt drätselkammaren behagade föreslå.

Västerås den 8 september 1939.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 146.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggspension åt en skolkökslärarinna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 17 sistlidne juli har folkskolestyrelsen hemställt om beviljande av kommunal tilläggspension från och med den 1 september 1939 åt skolkökslärarinnan Mona Granér, vilken av styrelsen beviljats avsked från sin befattning. Lönenämnden har uti häröver den 13 innevarande september avgivet yttrande på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville tillerkänna skolkökslärarinnan Mona Granér en kommunal tilläggspension med 673 kronor årligen att utgå från den 1 september 1939 tillsvidare och med stadsfullmäktige förbehållen rätt att framdeles under vissa angivna omständigheter vidtaga den reduktion i tilläggspensionens belopp, som kunde anses påkallad. Drätselkammaren får för sin del tillstyrka framställningen i dess av lönenämnden utformade skick och hemställer att stadsfullmäktige måtte besluta

att bifalla vad lönenämnden i sin ovannämnda skrivelse den 13 september 1939 föreslagit.

Västerås den 16 september 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti bifogade skrivelse till stadsfullmäktige den 17 sistlidne juli har folkskolestyrelsen meddelat, att styrelsen, sedan skolkökslärarinnan Mona Granér förklarats berättigad uppbära hel tjänstepension från Statens pensionsanstalt från och med den 1 september 1939, beviljat henne avsked från befattningen samt hemställt att kommunal tilläggspension måtte beviljas henne att utgå från den 1 september 1939. Lönenämnden, till vilken ärendet remitterats för förberedande utlåtande, får anföra följande.

Enligt beslut av stadsfullmäktige den 25 augusti 1932 har lärarepersonalen i övningsämnen vid folkskolan tillerkänts kommunal tilläggspension vid inträdd pensionsålder enligt av stadsfullmäktige den 31 maj 1928 antagna grunder för sådan pensionering för övrig lärarpersonal, därvid skolkökslärarinna skulle jämställas med småskollärarinna. Jämligt dessa grunder utgår full tilläggspension efter 30 tjänsteår å ett underlag bestående av ersättning för bostad och bränsle, ortstillägg samt ersättning för övertids-

N:o 146.

Ang. tilläggspension åt en skolkökslärarinna.

läsning med därå utgående dyrtidstillägg. Full tilläggspension utgör 65 % på detta underlag. För småskollärarinna utgjorde detta underlag före den statliga lönereglerinens genomförande ersättning för bostad 550 kronor, ersättning för bränsle 125 kronor, ortstillägg 200 kronor, ersättning för övertidsläsning 120 kronor samt dyrtidstillägg därå efter 34 % 40 kronor 80 öre eller tillhopa 1.035 kronor 80 öre. Då skolkökslärarinnan Granér, som varit anställd som ordinarie skolkökslärarinna från och med den 1 januari 1907, innehar 30 tjänsteår, bör hon sålunda vara berättigad åtnjuta kommunal tilläggspension med 65 % å ovannämnda underlag eller 673 kronor årligen. Lönenämnden får sålunda hemställa. att stadsfullmäktige ville besluta

att tillerkänna skolkökslärarinnan Mona Granér från och med den 1 september 1939 kommunal tilläggspension med 673 kronor årligen att utgå tillsvidare och med stadsfullmäktige förbehållen rätt att, därest staten framdeles skulle övertaga pensioneringen av skolkökslärarinnor eller tillerkänna redan pensionerade sådana befattningshavare statliga pensionstillägg, vidtaga den reduktion i den sålunda bestämda kommunala tilläggspensionen som kan anses påkallad.

Västerås den 13 september 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Statens pensionsanstalt meddelat, att ordinarie skolkökslärarinnan Mona Granér förklarats berättigad att uppbära hel tjänstepension från och med månaden näst efter den, under vilken befattningen frånträtts, har folkskolestyrelsen beviljat Granér avsked fr. o. m. 4/8 1939.

Med anledning härav får folkskolestyrelsen hemställa, att kommunal tilläggspension beviljas henne att utgå fr. o. m. 1/9 1939.

Granér, som är född den 4/8 1879, har tjänstgjort vid Västerås folkskolor som ord. skolkökslärarinna fr. o. m. 1/1 1907 t. o. m. den dag, från vilken hon erhållit begärt avsked.

Västerås den 17/6 1939.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

N:o 147.

Drätselkammarens skrivelse ang. pensionsunderstöd åt en kommunalarbetare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan grovarbetaren Gustaf Ferdinand Pihlblad till drätselkammaren inkommit med framställning om pensionsunderstöd från staden samt lönenämnden i häröver den 13 innevarande september avgivit yttrande på anförda skäl tillstyrkt att stadsfullmäktige måtte tillerkänna Pihlblad ett årligt pensionsunderstöd om 350 kronor att utgå från och med kalendermånaden efter den, under vilken Pihlblad lämnar sin anställning hos staden, och under Pihlblads återstående levnad, får drätselkammaren, med åberopande av vad lönenämnden i ärendet anfört, tillstyrka bifall till vad lönenämnden sålunda föreslagit.

Västerås den 16 september 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till drätselkammaren, vilken överlämnats till lönenämnden för förberedande behandling, har grovarbetaren Gustaf Ferdinand Philblad inkommit med framställning om att erhålla pensionsunderstöd från staden. Av den utredning som företagits i ärendet framgår, att Pihlblad, som är född år 1861, erhöll anställning i Västerås stads tjänst år 1919 eller vid 58 års ålder. Philblad har under sin anställning huvudsakligast sysslat med renhållning av stadens gator, vilket arbete han fortfarande sköter samt har enligt vitsord från arbetsledaren fullgjort sina åligganden till belåtenhet. Enär Pihlblad vid uppnåendet av den enligt pensionsreglementet för stadens arbetare stadgade pensionsåldern av 65 år endast innehade 7 tjänsteår hos staden, är han icke berättigad till pension enligt sagda reglemente. Den utredning, som företagits, synes utvisa, att Pihlblads ekonomiska ställning är sådan, att ett pensionsunderstöd från staden skulle bliva honom till stor hjälp. Ehuru Pihlblad sålunda icke på grund av sin anställning kan göra anspråk på någon pension har lönenämnden dock ansett det önskvärt om hans jämförelsevis långa anställning hos staden kunde föranleda beviljande av ett skäligt belopp i pensinonsunderstöd. Stadsfullmäktige hava även i några tidigare fall av liknande art beviljat pen-

N:o 147. *Ang. pensionsunderstöd åt en kommunalarbetare.*

sionsunderstöd. Med hänsyn tagen till Pihlblads anställningstid och övriga på frågans avgörande inverkande omständigheter har lönenämnden funnit ett årligt pensionsunderstöd om 350 kronor vara skäligt. Lönenämnden får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att tillerkänna grovarbetaren Gustaf Ferdinand Pihlblad ett årligt pensionsunderstöd om 350 kronor att utgå från och med kalendermånaden efter den under vilken Pihlblad lämnar sin anställning hos staden och under Pihlblads återstående levnad.

Västerås den 13 september 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 148.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag åt Barnhemmet för flickor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Barnhemmet för flickor i Västerås hade uti här bifogade skrivelsen till drätselkammaren hemställt, att nu utgående anslag från staden, 1.000 kronor, måtte från och med innevarande år höjas med 500 kronor till 1.500 kronor. Drätselkammaren, som tagit del av barnhemmets räkenskaper för förlidet år, får vitsorda de i skrivelsen lämnade uppgifterna angående resultatet av verksamheten under 1938. Drätselkammaren anser sig även kunna tillstyrka ett tilläggsanslag till barnhemmets verksamhet under innevarande år med 500 kronor, varemot med avgörande av frågan om förhöjt anslag för nästkommande år torde böra anstå till budgetbehandlingen. Drätselkammaren hemställer sålunda att stadsfullmäktige måtte besluta

att lämna Barnhemmet för flickor i Västerås ett tilläggsanslag för innevarande år

om 500 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

N:o 148.
Ang. tilläggsanslag åt Barnhemmet för flickor.

Västerås den 16 september 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Västerås Stads Drätselkammare.

Under de senare åren har Barnhemmet för flickor av Västerås stad åtnjutit ett årligt understöd till sin verksamhet av kronor 1.000: — (ett tusen). Emellertid har det visat sig, att hemmets årsinkomster numera ej fullt förslå till bestridande av utgifterna. Av bifogade räkenskapsutdrag framgår sålunda, att verksamheten gått med en förlust av något mer än 400: — kronor under år 1938. Anledningen härtill är dels att utgifterna stegrats på grund av den allmänna fördyringen av förnödenheter och dels att inkomsterna av hemmets pensionsmedel sjunkit på grund av det rådande låga ränteläget. För innevarande år måste det räknas med en ytterligare utgiftsökning i följd därav att Ersta diakonissanstalt påkallat höjning av ersättningen för den diakonissa, som förestår hemmet. Denna höjning utgör kronor 200: — (två hundra). Å andra sidan är en minskning av inkomsterna att emotse, i det att en inteckning, vari en betydande del av hemmets kapital är placerad, uppsagts till inlösen under året och att det sålunda frigjorda beloppet svårligen kan placeras till så god ränta som hittills.

På grund av angivna förhållanden ser sig hemmets styrelse nödsakad vända sig till Västerås stad med hemställan om ytterligare ekonomiskt stöd för sin verksamhet och får i sådant hänseende anhålla att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige föreslå, att understödet till Barnhemmet om möjligt redan från och med innevarande år höjes med kronor 500: — (fem hundra), eller till kronor 1.500: — (ett tusen fem hundra).

Västerås den 15 mars 1939.

För Barnhemmets för flickor styrelse:

GERDA BILLING,
ordförande.

N:o 149.

Drätselkammarens skrivelse ang. tillfälligt biträde åt exekutorerna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren har magistraten med föranledande av en framställning i ärendet från stadsfogden hemställt, att drätselkammaren ville ställa nödiga medel till magistratens förfogande för förordnande av lämplig person som biträde åt exekutorerna under tiden 1 september—31 december 1939 mot en ersättning av 200 kronor i månaden. Stadsfogden har uti sin ovannämnda framställning påpekat, att exekutorernas arbetsbörda under de senare åren avsevärt ökats och att det visat sig omöjligt att ens under de tider, då samtliga exekutorer äro i tjänst, redovisa handräckningsärendena till annan ort inom tid gällande författningar föreskriva. Avsikten med anställande av ett biträde åt exekutorerna under återstoden av året vore att i görligaste mån undanarbeta förefintlig balans beträffande handräckningsärenden. Vid magistratens skrivelse till drätselkammaren fanns fogad en statistik över exekutorernas arbete under senaste åren, utvisande en icke oväsentlig ökning av arbetsbördan, enligt uppgift till stor del beroende på nya bestämmelser om indrivning och redovisning av bötesmedel. Drätselkammaren, som tidigare ställt medel till förfogande för avlönande av semestervikarie åt exekutorerna, anser sig med hänsyn till den förebragta utredningen böra tillstyrka bifall till magistratens framställning och får sålunda hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för möjliggörande av tillfällig arbetshjälp åt exekutorerna under återstoden av innevarande år ställa till magistratens förfogande ett anslag om 800 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 14 september 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan magistraten genom beslut den 12 juni 1939 under § 560 i sitt protokoll med bifall till en av stadsfogden Olof Berglind gjord framställning förord-

nat kontoristen Olof Birger Hult, Källgatan 8, Västerås, att under tiden för exekutorernas semestrar eller den 15 juni—1 september 1939 mot en ersättning av sammanlagt 500 kronor att utbetalas med 200 kronor i efterskott för månad biträda exekutorerna i deras arbete enligt de närmare instruktioner stadsfogden kunde finna nödiga, har stadsfogden i skrivelse till magistraten den 25 augusti 1939 under hänvisning till magistratens förenämnda beslut anfört:

N:o 149. *Ang. tillfälligt biträde åt exekutorerna.*

"Såsom jag vid den tidigare framställningen antytt har den ökade arbetsbördan omöjliggjort att ens under de tider, då samtliga exekutorer äro i tjänst, redovisa handräckningsärendena till annan ort inom tid, gällande författningar föreskriva. Då det för undanarbetande av balansen beträffande handräckningsärenden vore av synnerlig vikt att i fortsättningen och åtminstone till den 1 januari 1940 få disponera över tillförordnade exekutorn Hults, såsom det visat sig, mycket värdefulla arbetskraft, får jag vördsamt hemställa, att magistraten ville förordna Hult att under tiden 1 september—31 december 1939 biträda exekutorerna i deras arbete i enlighet med de närmare instruktioner, jag kan finna nödiga. Västerås i Stadsfogdekontoret den 25 augusti 1939. Olof Berglind."

I anledning av denna framställning fann magistraten erforderligt att föranstalta om viss utredning rörande behovet av biträde åt exekutorerna samt uppdrog under hand åt t. f. stadsfogden Gunnar Ekberg att verkställa sådan undersökning.

I avbidan på resultatet av denna undersökning förordnade magistraten Hult att tillsvidare under innevarande september månad biträda exekutorerna i deras arbete enligt av stadsfogden meddelade närmare instruktioner, därvid jämväl med Hults medgivande bestämdes, att Hult för denna sin tjänstgöring skulle äga uppbära ersättning av stadskassan i efterskott med högst 200 kronor i månaden om och i den mån drätselkammaren för sådant ändamål ställde medel till förfogande.

Efter det Ekberg nu till magistraten inkommit med anbefalld utredning, får magistraten, som finner vad i ärendet förekommit otvetydigt giva vid handen, att behov av biträde åt exekutorerna åtminstone för den av stadsfogden Berglind angivna tiden från och med den 1 september till innevarande års utgång verkligen föreligger, härmed hemställa, att drätselkammaren ville ställa nödiga medel till magistratens förfogande för förordnande av Hult såsom biträde åt exekutorerna under sagda tid mot en ersättning av 200 kronor i månaden.

Bestyrkt avskrift av Ekbergs omförmälda utredning jämte tillhörande statistik bifogas.

Västerås rådhus den 6 september 1939.

På magistratens vägnar:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

/Bertil Sandegren.

N:o 150.

Beredningsutskottets förslag ang. val av ledamöter i styrelsen för kommunala flickskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Stadsullmäktige, vilken skrivelse remitterats till beredningsutskottet för förberedande utlåtande, har Interimsstyrelsen för kommunala flickskolan i Västerås med överlämnande av det av Kungl. Skolöverstyrelsen fastställda reglementet för skolan hemställt, att stadsfullmäktige måtte vidtaga de åtgärder, som av detta reglemente kunde föranledas. Utskottet får med anledning härav anföra följande.

Den enda åtgärd stadsfullmäktige nu på grund av berörda reglemente behöver vidtaga är val av permanent styrelse enligt reglementets § 3 skall denna utgöras av sex medlemmar av Västerås stad av vilka minst två skola vara kvinnliga. Härjämte skall utses fyra suppleanter, varav minst en kvinnlig. Jämlikt 2 mom. i nämnda § skall valet nu endast avse tiden till och med utgången av år 1939.

Till ledamöter i styrelsen för nämnda tid föreslås ledamöterna i den av stadsfullmäktige den 23 februari 1939 tillsatta interimsstyrelsen, nämligen:

Fru Agnes Söderquist, barnavårdsombudet fru Karin Ström, rektorn Hjalmar Thyresson, brandförmannen Ernst Johansson, folkskolläraren David Sjöholm och redaktionssekreteraren Sven Strömblad, med herr Thyresson såsom sammankallande.

Till suppleanter för tiden intill utgången av innevarande år föreslås:

Fru Greta Sjödahl, folkskolläraren John Jakobsson, teknologie doktorn John Wennerberg samt fru Dagny Zachrisson.

Västerås den 15 september 1939.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed får Interimsstyrelsen för Kommunala flickskolan i Västerås överlämna det av Kungl. skolstyrelsen godkända Reglementet för skolan samt hemställer, att Stadsfullmäktige ville vidtaga de åtgärder, som av detta Reglemente föranledas.

Västerås den 13 september 1939.

För Interimsstyrelsen för Kommunala flickskolan:

HJALMAR THYRESSON.

Till Styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås.

N:o 150.

Ang. val av ledamöter i styrelsen för kommunala flickskolan.

Sedan Kungl. Maj:t genom beslut den 15 juni 1939 förklarat kommunala flickskolan i Västerås erkänd såsom kommunal flickskola från och med den 1 juli 1939 har Kungl. Skolöverstyrelsen med stöd av föreskrift i § 4 mom. 2 i Kungl. Maj:ts stadga för kommunala flickskolor den 24 september 1928 (n:r 426) i dess lydelse enligt Kungl. kungörelsen den 17 mars 1939 (n:r 104), fastställt följande

REGLEMENTE

för

kommunala flickskolan i Västerås.

§ 1.

Skolan är anordnad enligt bestämmelserna i stadgan för kommunala flickskolor den 24 september 1928 (n:r 426) med teoretisk linje. Skolans område utgöres av Västerås stad.

§ 2.

Stadsfullmäktige i Västerås ansvara för skolans bestånd och besluta om dess ekonomiska förhållanden.

§ 3.

1. Skolans styrelse utgöres av sex för nit och intresse för skolväsendet kända medlemmar av Västerås stad, vilka väljas av stadsfullmäktige för en tid av fyra år samt dessutom av skolans rektor och tillsynslärare, om sådan är jämlikt stadgan för kommunala flickskolor anställd vid skolan. I styrelsen skola finnas minst två kvinnliga ledamöter. Jämte de ordinarie ledamöterna utses av stadsfullmäktige för samma tid fyra suppleanter, av vilka minst en kvinnlig.

2. Första gången val av ledamöter och suppleanter äger rum, avser valet endast tiden till och med utgången av år 1939.

§ 4.

I syfte att för de lärjungar, som hava för avsikt att övergå till första ringen av fyraårigt eller treårigt gymnasium, underlätta dylik övergång, vidtagas de särskilda anordningar, som angivas i den av skolöverstyrelsen fastställda tim- och kursplanen.

§ 5.

Vid varje av lärjunge begången mindre förseelse söke lärare först genom tilltal och varning rätta den felande.

Vid fortsatt felande eller vid svårare förseelse må, allt efter felets beskaffenhet, anmärkning i klassboken eller annan av rektor godkänd art av be-

N:o 150.
Ang. val av ledamöter i styrelsen för kommunala flickskolan.

straffning användas. Om sådan förseelse underrättas målsman genom meddelande av klassföreståndaren.

§ 6.

Behöver lärjunge för någon angelägenhet ledighet från undervisningen, må sådan ledighet efter prövning av förekommande omständigheter kunna beviljas av rektor. Är fallet brådskande, må klassföreståndaren kunna bevilja ledighet för högst tre timmar. Sådan åtgärd skall omedelbart anmälas för rektor.

§ 7.

Lärare vare skyldig:

att efter varje lektion i klassboken göra anteckning om genomgången del av kursen;

att varje lektion kontrollera lärjungarnas närvaro och göra erforderliga anteckningar därom i klassboken;

att efter anmodan av rektor leda förhandlingar och göra erforderliga anteckningar eller föra protokoll vid ämneskonferenser; samt

att på uppdrag av rektor vårda den till visst ämne hörande undervisningsmaterielen.

§ 8.

Klassföreståndare åligger:

att under samarbete med rektor utöva närmare tillsyn över lärjungarna i klassen samt att därvid söka genom en mera personlig beröring med dem och om möjligt under samverkan med hemmen vinna en närmare kännedom såväl om deras individuella läggning och enskilda förhållanden som även om deras framsteg i studier samt deras flit, ordning och uppförande;

att utöva uppsikt över ordningen inom sin klass samt därvid särskilt tillse, att det åt lärjungarna upplåtna lärorummet med däri befintliga skolans tillhörigheter hålles i vederbörligt skick;

att övervaka klassbokens förande och i denna göra anteckning om tiden för lärjunges frånvaro och anledningen till densamma;

att vid behov lämna erforderliga meddelanden till lärjunges målsman;

att, därest rektor ej själv önskar leda klasskonferens, utöva ledningen av sådan konferens och därvid föra protokoll; samt

att i föreskrivet antal exemplar upprätta betygskatalog och utskriva terminsbetyg.

§ 9.

Ämneskonferens tillkommer beträffande dithörande ämne:

att med huvudsaklig ledning av den undervisningsplan, som är gällande för skolan, närmare bestämma lärokursen för varje klass;

att uppgöra gemensam plan för ämnets metodiska behandling på skolans olika stadier;

att pröva behovet av nya läroböcker samt i sådant avseende avgiva förslag; ävensom

att i övrigt överlägga och rådgöra om för ämnets behandling viktigare frågor.

N:o 150. *Ang. val av ledamöter i styrelsen för kommunala flickskolan.*

§ 10.

Klasskonferens tillkommer i fråga om den klassavdelning, som den avser:

att anställa undersökning beträffande fördelningen om omfattningen av lärjungarnas hemarbete samt, därest det därvid skulle visa sig, att detta arbete icke är på lämpligt sätt fördelat eller i något ämne åläggs lärjungarna till ett mått, som kan betaga dem nödig vila och förströelse eller hindra förberedelse i andra ämnen, föreslå åtgärder till rättelse i detta avseende; samt

att, därest anledning förefinnes till anmärkning beträffande det åt klassavdelningen upplåtna lärorummet eller ordningen inom detsamma, därutinnan söka ändring.

§ 11.

Skolläkaren har att utöva uppsikt över lärjungarnas fysiska fostran samt sundhetsförhållandena vid skolan. För sådant ändamål tillkommer det honom:

att på anmodan av rektor kostnadsfritt besiktiga mindre bemedlade inträdessökande;

att vid början av varje termin, i närvaro av gymnastikläraren, undersöka lärjungarnas kroppsutveckling och hälsotillstånd, ävensom vid början av varje läsår undersöka lärjungarna med särskilt aktgivande på deras syn- och hörselförmåga samt på möjligen förefintliga sjukdomar i näsa och svalg samt att om resultatet underrätta rektor och vederbörande klassföreståndare;

att även eljest, därest av hälsoskäl någon lärjunge av rektor till honom hänvisas, kostnadsfritt verkställa erforderlig undersökning;

att vid fall av smittosam sjukdom giva rektor nödiga råd beträffande lämpliga åtgärder samt kostnadsfritt lämna erforderliga intyg;

att vid inträffande sjukdomsfall kostnadsfritt vårda medellösa lärjungar;

att minst en gång i terminen besiktiga skolans lokaler och hygieniska anordningar, och att ävenledes minst en gång i terminen taga kännedom om de gymnastiska övningarnas utförande samt, därest skäl till anmärkning i dessa avseenden förekommer, därom göra skriftlig anmälan hos rektor;

att taga kännedom om den arbetsordning, som tillämpas vid skolan, samt att, därest densamma skulle ur hygienisk synpunkt befinnas giva anledning till anmärkning, anmäla detta för rektor ävensom ofördröjligen underrätta rektor om de fall av överansträngning bland lärjungarna, han kan finna föreligga;

att, där rektor efter samråd med vederbörande ämneskonferens så prövar lämpligt och i den mån därför anslagna medel finnas tillgängliga, på tid och sätt, som rektor och läkaren gemensamt bestämma, meddela lärjungarna undervisning i hygieniska frågor; samt

att med biträde av gymnastikläraren upprätta stadgade tabellariska uppgifter rörande lärjungarnas deltagande i eller befrielse från gymnastikundervisningen samt omedelbart efter läsårets slut till rektor avgiva berättelse enligt fastställt formulär.

N:o 150.

Ang. val av ledamöter i styrelsen för kommunala flickskolan.

§ 12.

Undervisningen skall så långt möjligt och i varje fall för medellösa lärjungar vara avgiftsfri. Därest så prövas nödigt, må dock kunna upptagas en avgift, som icke må överstiga 50: — kronor för termin och lärjunge; mindre bemedlade lärjungar skola erhålla skälig nedsättning i avgiften.

§ 13.

Inom tid och på sätt, som av stadsfullmäktige bestämmes, uppgöres av skolstyrelsen årligen förslag till inkomst- och utgiftsstat för nästpåföljande budgetår att framläggas för stadsfullmäktige.

Skolstyrelsen skall årligen före den 1 mars till drätselkammaren avlämna redovisning för de medel, styrelsen under nästföregående år omhänderhaft, för att upptagas i stadens allmänna räkenskaper och granskas tillika med dem. Stockholm den 17 augusti 1939.

Otto Holmdahl.

Elisabeth Dahr. *Daga Falk.*

Västerås 1939, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 151.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffande av en ny propeller till bogserbåten Thor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 1 nästlidne september har hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt om anslag med 1.380 kronor för anskaffande av en helt ny stålpropeller till stadens bogserbåt Thor. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, får för sin del tillstyrka framställningen och hemställer sålunda att stadsfullmäktige måtte besluta

att för anskaffande av en ny stålpropeller för bogserbåten Thor ställa till hamnstyrelsens förfogande ett anslag om 1.380 kronor att i mån av behov förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komma att besluta i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Västerås den 5 oktober 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 30 mars innevarande år inköpte hamnstyrelsen sin nuvarande bogserbåt Thor. Vid detta köp medföljde två propellrar, en av stål och en av tackjärn. Dessa visade sig dock ej giva båten den önskade effekten i förhållande till maskinstyrkan, varför stålpropellern omändrades genom påsvetsning av bladen. Bladarean ökades på så sätt med cirka 60 %. Resultatet av omändringen har visat sig mycket fördelaktig, enär numera hela maskinens kraft kan uttagas vid bogsering.

N:o 151.
Ang. anskaffande av en ny propeller till bogserbåten Thor.

Emellertid har nu framkommit att vederbörande försäkringsbolag icke godkänner en svetsad propeller för gång i is, vilket betyder att skador å propellern, som uppkommit under isbrytning, ej ersättas såsom haveri.

För att råda bot på detta förhållande har hamnstyrelsen gått i författning om anskaffande av en helt ny stålpropeller. Från Elektriska svetsningsaktiebolaget i Stockholm har inkommit anbud å 1.380 kronor för sådan propeller, som godkännes av försäkringsbolaget för gång i is.

På grund av vad som anförts får hamnstyrelsen hemställa,

att stadsfullmäktige för inköp av ny stålpropeller för bogserbåten Thor måtte anslå 1.380 kronor.

Västerås den 1 september 1939.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/*Sven Holmer.*

N:o 152.

Drätselkammarens skrivelse ang. lönereglering för husmoder och sjuksköterskor vid ålderdomshemmet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan fattigvårdsstyrelsen uti bifogade den 21 sistlidne juni dagtecknade skrivelse till stadsfullmäktige hemställt om uppflyttning i högre lönegrupp av befattningarna som husmoder och sjuksköterska vid ålderdomshemmet, har lönenämnden i häröver den 13 nästlidne september avgivet yttrande på anförda skäl hemställt. att stadsfullmäktige måtte besluta att från och med den 1 januari 1940 uppflytta tjänsten som husmoder vid ålderdomshemmet i 12. lönegruppen och tjänsterna som sjuksköterska vid ålderdomshemmet i 8. lönegruppen av stadens lönestat. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, vill i betraktande av de skäl för uppflyttning av tjänsterna, som anförts av lönenämnden och fattigvårdsstyrelsen, icke motsätta sig ett bifall till den föreliggande framställningen utan hemställer, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bifalla vad fattigvårdsstyrelsen och lönenämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 5 oktober 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 152.

Ang. lönereglering för husmoder och sjuksköterskor vid ålderdomshemmet.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 21 sistlidne juni har fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt om uppflyttning av befattningarna som husmoder och sjuksköterska i resp. 12. och 8. lönegruppen av för stadens befattningshavare gällande lönestat. Efter beredning av ärendet får lönenämnden anföra följande.

Lönenämnden vitsordar riktigheten av den i styrelsens skrivelse intagna uppställningen av löner till vissa befattningshavare vid landstinget och har för sin del intet att anmärka på jämförelsen mellan de ifrågavarande befattningshavarna vid ålderdomshemmet och de av fattigvårdsstyrelsen angivna befattningshavarna i landstingets tjänst. En genom nämndens försorg verkställd utredning angående avlöningsförhållandena i med Västerås jämförliga städer utvisar, att i allmänhet högre löner betalas än i Västerås. Avlöningen till sjuksköterska vid ålderdomshemmet utgår för närvarande enligt 6. lönegruppen med slutlön av 1.671 kronor och till husmoder enligt 7. lönegruppen med slutlön av 1.779 kronor, jämte i båda fallen fritt vivre utom den kontanta lönen. Slutlönen i 12. lönegruppen utgör 2.319 kronor och i 8. lönegruppen 1.887 kronor. Under hand har lönenämnden erfarit, att en av tjänsterna som sjuksköterska är vakant och att ytterligare en dylik tjänst väntas bliva ledig under året samt att fattigvårdsstyrelsen har stora svårigheter att med nuvarande avlöning besätta tjänsterna med nya innehavare. Med hänsyn härtill och då befattningarna vid jämförelse med liknande tjänster i andra städer synas vara sämre avlönade, har lönenämnden intet att erinra emot en uppflyttning av befattningarna i högre lönegrad. Då det även får anses lämpligt, att landstingets och stadens befattningshavare med i huvudsak jämförliga arbetsuppgifter jämställas i löneavseende, vill lönenämnden tillstyrka fattigvårdsstyrelsens förslag i ärendet.

Lönenämnden hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1940 uppflytta tjänsten som husmoder vid ålderdomshemmet i 12. lönegruppen och tjänsterna som sjuksköterska vid ålderdomshemmet i 8. lönegruppen av stadens lönestat.

Västerås den 13 september 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

|Thjelvar Hedberg.

N:o 152.

Ang. lönereglering för husmoder och sjuksköterskor vid ålderdomshemmet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till fattigvårdsstyrelsen ha sjuksköterskorna och husmodern vid ålderdomshemmet på anförda skäl hemställt om reglering av sina kontanta löneförmåner till närmare överensstämmelse med de lönevillkor, som gälla för motsvarande tjänster hos landstinget i länet.

I anledning härav har inhämtats, att de kontanta lönerna för husmödrar och sjuksköterskor hos Västmanlands läns landsting, utgå från och med 1 januari 1939 med följande belopp:

biträdande avdelningssköterska (assistentsköterska): 1.272 kronor med 3 ålderstillägg à 156 kronor efter 3, 6 och 9 år, slutlön 1.740 kronor;

avdelningssköterska: 1.452 kronor med 3 ålderstillägg à 156 kronor efter 3, 6 och 9 år, slutlön 1.920 kronor;

specialsköterska (operations- och röntgen-) 1.632 kronor med 3 ålderstillägg à 156 kronor efter 3, 6 och 9 år, slutlön 2.100 kronor;

husmoder av 2:dra klass: 1.800 kronor med 3 ålderstillägg à 180 kronor efter 3, 6 och 9 år, slutlön 2.340 kronor;

husmoder av 1:sta klass: 2.040 kronor med 3 ålderstillägg à 180 kronor efter 3, 6 och 9 år, slutlön 2.580 kronor;

distrikts- och dispensärsköterska: 2.280 kronor med 3 ålderstillägg à 180 kronor efter 3, 6 och 9 år, slutlön 2.820 kronor.

Hos fattigvårdsstyrelsen anställd husmoder är närmast att jämställa med hos landstinget anställd husmoder av 2:dra klass samt hos styrelsen anställda sjuksköterskor med avdelningssjuksköterskorna hos landstinget.

Det har jämväl utrönts, att husmödrar och sjuksköterskor hos fattigvårdsstyrelser i med Västerås stad i storlekshänseende jämförliga städer äro, med få undantag, betydligt högre avlönade än motsvarande befattningshavare i Västerås stad.

Styrelsen vill betona nödvändigheten av att, så långt möjligt, söka uppnå enhetliga löner för ifrågavarande kategori befattningshavare, enär eljest betydande svårigheter komma att uppstå ifråga om möjligheterna att förvärva lämplig arbetskraft samt behålla i tjänsten redan befintliga befattningshavare.

På grund av vad sålunda anförts får fattigvårdsstyrelsen hemställa, att husmoderns och sjuksköterskornas vid ålderdomshemmet kontanta löner regleras till ungefärlig jämställdhet med resp. husmoder av 2:dra klass och avdelningssköterskorna å landstingets anstalter samt i sådant hänseende föreslå

att husmoderstjänsten placeras i 12. och sjukskötersketjänsterna i 8. lönegruppen i lönestat för Västerås stads befattningshavare.

Västerås den 21 juni 1939.

För fattigvårdsstyrelsen:

ERNST ENOCHSSON,

/*Axel Norén.*

N:o 153.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en befattning som sömmerska vid ålderdomshemmet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade skrivelse den 27 februari 1939 har fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt om inrättande av en ordinarie befattning som sömmerska vid ålderdomshemmet, placerad i 3. lönegruppen av den för Västerås stads befattningshavare gällande lönestaten. Sedan ärendet överlämnats till lönenämnden och drätselkammaren för förberedande yttrande, har lönenämnden i ett den 13 september 1939 dagtecknat utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1940 inrätta en ordinarie befattning som sömmerska vid ålderdomshemmet, uppförd i 3. lönegruppen av stadens lönestat och med befattningshavaren tillkommande rätt att utöver den kontanta lönen åtnjuta fritt vivre.

Drätselkammaren har efter behandling av ärendet ansett sig böra tillstyrka framställningen och får sålunda hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att bifalla vad fattigvårdsstyrelsen och lönenämnden i ärendet föreslagit, samt

att bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Västerås den 5 oktober 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har fattigvårdsstyrelsen hemställt om inrättande av en ordinarie tjänst som sömmerska vid ålderdomshemmet. Såsom yttrande över styrelsens framställning får lönenämnden anföra.

Av styrelsens redogörelse framgår, att permanent behov av tjänsten föreligger och vid sådant förhållande har lönenämnden intet att erinra emot att en ordinarie befattning tillskapas. Den av styrelsen föreslagna lönen innebär en kontant grundlön av 1.050 kronor och slutlön av 1.347 kronor jämte fritt

N:o 153.
Ang. inrättande av en befattning som sömmerska vid ålderdomshemmet.

vivre. Det kan visserligen ifrågasättas om den ifrågavarande befattningen är av sådan art, att befattningshavaren skall åtnjuta vivre vid ålderdomshemmet. Lönenämnden saknar emellertid direkt anledning att motsätta sig fattigvårdsstyrelsens förslag härutinnan.

Lönenämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1940 inrätta en ordinarie befattning som sömmerska vid ålderdomshemmet, uppförd i 3. lönegruppen av stadens lönestat och med befattningshavaren tillkommande rätt att utöver den kontanta lönen åtnjuta fritt vivre.

Västerås den 13 september 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan över tio år tillbaka har fattigvårdsstyrelsen för ålderdomshemmets räkning oavbrutet haft sömmerska anställd mot dagavlöning. Dennas huvudsakliga uppgift är att ombesörja nytillverkning av för hemmets behov erforderliga såväl gång- som underkläder samt leda i arbetet de kvinnliga pensionärer, som sysselsättas med sömnad. Därför måste den, som utför detta arbete, vara utbildad i sömnadsyrket och lämplig att leda sådant arbete.

Då permanent behov av en sömmerska vid ålderdomshemmet föreligger, är det mera ändamålsenligt, att anställningsformen för sådan arbetskraft har mera ordinarie karaktär, bl. a. därför att det är lättare att förvärva och få behålla en duglig kraft än under nuvarande förhållanden. Tjänsten bör i lönehänseende jämställas med kokerske- och tvättföreståndarinnetjänsterna.

Under åberopande av vad sålunda anförts får fattigvårdsstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att vid ålderdomshemmet inrätta en befattning som sömmerska att inrymmas i 3. lönegruppen i lönestat för Västerås stads befattningshavare.

Västerås den 27 febr. 1939.

För fattigvårdsstyrelsen:

ERNST ENOCHSSON.

Axel Norén.

N:o 154.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffande av en ny lastbil för ålderdomshemmet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan till drätselkammaren för förberedande utlåtande överlämnats bifogade framställning från fattigvårdsstyrelsen om tillstånd att av å fattigvårdens stat tillgängliga medel få använda ett belopp om 3.300 kronor för utbyte av ålderdomshemmets nuvarande lastbil emot en ny sådan, får drätselkammaren såsom yttrande över framställningen anföra, att kammaren icke har anledning motsätta sig fattigvårdsstyrelsens förslag. Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utbyte av en ålderdomshemmet tillhörig äldre lastbil emot en ny sådan medgiva fattigvårdsstyrelsen rätt att av å fattigvårdens stat tillgängliga medel använda ett belopp av 3.300 kronor.

Västerås den 5 oktober 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Ålderdomshemmets lastbil, som huvudsakligen användes för tvättinrättningens behov, ävensom i mån av tid till flyttning av vårdtagarnas bohag m. m., är numera så sliten och bristfällig i övrigt, att den icke längre är användbar utan en genomgripande och dyrbar reparation.

Då fattigvårdsstyrelsen funnit sådan reparation icke ändamålsenlig ur ekonomisk synpunkt, får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte bevilja rätt för styrelsen att av å fattigvårdens stat tillgängliga medel få använda 3.300 kronor för utbyte av lastbilen ifråga mot en ny sådan.

Västerås den 29 september 1939.

För fattigvårdsstyrelsen:

ERNST ENOCHSSON.

/Axel Norén.

N:o 155.

Drätselkammarens skrivelse ang. skogsaccis för år 1939.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt bestämmelserna i lagen den 28 september 1928 om skogsaccis skall vid avverkning av skog till den kommun inom vilken skogen är belägen för det avverkade virket erläggas skogsaccis, vilken skall utgå i förhållande till virkets genom taxering fastställda rotvärde. I stad skall skattesatsen bestämmas av stadsfullmäktige och för 100 kronors rotvärde utgöra en fjärdedel av det belopp, som på en skattekrona i medeltal under de senast förflutna fem åren utdebiterats inom kommunen, varvid dock skattesatsen skall jämkas till närmast högre 5-tal ören. Under de senaste fem åren har skattesatsen i staden utgjort i medeltal 7 kronor 4 öre pr skattekrona. Med tillämpning av ovan angivna beräkningsgrund skulle alltså den skattesats, efter vilken skogsaccis för år 1939 skall utgå, komma att uppgå till 1 krona 80 öre.

Drätselkammaren hemställer med anledning härav att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa skattesatsen för skogsaccis för år 1939 till 1 krona 80 öre pr 100 kronors rotvärde.

Västerås den 5 oktober 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 156.

Drätselkammarens skrivelse ang. tillhandahållande av byggnadstomt för bostäder åt barnrika familjer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Från H. S. B:s i Västerås Stiftelse Solgårdar har till drätselkammaren inkommit bifogade framställning om upplåtelse av ytterligare en tomt avsedd att bebyggas med bostadshus för mindre bemedlade, barnrika familjer. Drätselkammaren får med anledning härav anföra följande.

N:o 156.
Ang. tillhandahållande av byggnadstomt för bostäder åt barnrika familjer.

Till en början må erinras om, att Stiftelsen Solgårdar här i staden tidigare uppfört tre bostadshus för barnrika familjer, därav ett för 8 familjer och två för 4 familjer. Såvitt drätselkammaren kan finna har stiftelsen handhaft verksamheten på ett föredömligt sätt och de uppförda bostadshusen synas även fylla ett verkligt behov. Det förefaller även önskvärt om ytterligare bostäder för barnrika familjer kunde tillskapas. Visserligen innebär det av drätselkammaren framlagda förslaget till en småstugebebyggelse, att i begränsad omfattning möjlighet skulle beredas barnrika familjer att med vederbörligt bidrag från staten inom det planerade småstugeområdet uppföra egna hem, men å andra sidan torde säkerligen ytterligare behov av rena hyresbostäder för barnrika familjer komma att förefinnas. Då stiftelsen under alla förhållanden kommer att själv få avgöra, huruvida tidsförhållandena medgiva uppförande av ytterligare bostäder, saknar drätselkammaren anledning att taga ställning till detta spörsmål. Det synes emellertid drätselkammaren angeläget, att förutsättningarna för en eventuell bebyggelse tillskapas genom att staden beslutar att för ändamålet tillhandahålla en lämplig tomt. Såsom för ändamålet lämplig tomt har drätselkammaren tänkt sig en tidigare för pensionärshem reserverad tomt å Sandgärdet, norr om Valsverksgatan och väster om det nyligen uppförda pensionärshemmet. Ifrågavarande tomt innehåller cirka 1.700 kvadratmeter och torde få anses hava en för ifrågavarande ändamål god belägenhet. Drätselkammaren vill erinra om att stadsfullmäktige genom beslut den 25 februari 1937 bemyndigat drätselkammaren *dels* att i enlighet med bestämmelserna i Kungl. Kungörelsen den 4 september 1935 förmedla lån och bidrag av statsmedel till främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer, *dels ock* att utfärda ansvarsförbindelse såväl rörande tillhandahållande av den del av fastighetskapitalet, som överskjuter det genom lån av statsmedel erhållna som även rörande förlust genom försummad hyresinbetalning. För möjliggörande av nu ifrågasatt bebyggelse erfordras sålunda endast beslut om att tillhandahålla lämplig tomt.

Drätselkammaren får med hänvisning till vad sålunda anförts hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för fortsatt bebyggelse för mindre bemedlade barnrika familjer kostnadsfritt ställa till H. S. B:s i Västerås Stiftelse Solgårdars förfogande en staden tillhörig tomt å Sandgärdet, belägen norr om Valsverksgatan och väster om det nyuppförda pensionärshemmet.

Västerås den 5 oktober 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 157.

Drätselkammarens skrivelse ang. åstadkommande av ett porträtt av förre borgmästaren Bergquist.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan förutvarande borgmästaren Thorwald Bergquist den 1 juli 1939 lämnat sin tjänst här i staden, har inom drätselkammaren dryftats frågan om att i någon form uttrycka stadens erkänsla och uppskattning av Bergquists ämbetsmannagärning. Drätselkammaren tror sig företräda en allmän mening, då kammaren anser, att Bergquists framstående sätt att leda rådhusrättens och magistratens viktiga arbete samt hans föredömliga och intresserade insatser inom den övriga kommunala verksamheten motivera att staden låter måla och i rådhussalen uppsätta Bergquists porträtt. Enligt vad drätselkammaren förvissat sig om kan ett porträtt, målat av en erkänd konstnär, erhållas för 2.000 kronor. Drätselkammaren finner det för sin del lämpligt, att staden själv bestrider denna utgift.

Med hänvisning till det ovan anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga åt drätselkammaren att låta måla ett porträtt av förutvarande borgmästaren Thorwald Bergquist; samt

att för ändamålet anslå 2.000 kronor att i mån av behov förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komma att besluta i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Västerås den 5 oktober 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 158.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffande av möbler för kriminalpolisen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan numera en särskild poliskammare inrättats i staden har polisens redan förut påtalade trångboddhet blivit än mera aktuell. Då den nya polismästaren tillträdde sin tjänst den 1 juli 1939 och i samband därmed poliskammaren trädde i funktion, ordnades för poliskammaren provisoriska lokaler i fastigheten Skepparbacken 2. Det stod emellertid redan från början klart, att poliskammaren icke kunde inrymmas i dessa lokaler längre än till 1 oktober. Allmänt känt torde vara, att kriminalpolisen, som varit förlagd till flygeln på polisstationens gård, icke haft tillgång till sådana lokaler, som skäligen kunnat begäras med hänsyn till denna avdelnings arbete. Vid innevarande månadsskifte ha emellertid lokaler blivit lediga inom den del av fastigheten Stora Vestmannia, som förhyres av staden, därigenom att såväl statspolisen som rättshjälpsanstalten flyttat till andra lokaler. Härigenom har möjlighet beretts att i viss utsträckning ordna lokalfrågan för polisens del. Sålunda har till Stora Vestmannia överflyttats poliskammaren och kriminalpolisavdelningen, under det att ordonnansavdelningen förlagts till nuvarande polisstationen. I samband med överflyttningen av kriminalpolisen har det emellertid visat sig nödvändigt att i stor utsträckning komplettera och nyanskaffa möbler, enär den förutvarande möbeluppsättningen dels visade sig vara av sådan art, att den icke vidare kunde komma till användning och dels icke ansågs vara tillräcklig. Drätselkammaren har därför infordrat anbud på nya möbler av sådan modell och konstruktion, att de oberoende av lokalen kunna för framtiden komma till användning. Kostnaden härför beräknas till cirka 3.500 kronor.

Med hänvisning till ovanstående får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av nya möbler till kriminalpolisavdelningens lokaler ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag om 3.500 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komma att besluta i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Västerås den 5 oktober 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 159.

Lönenämndens förnyade utlåtande ang. reglering av vissa läraretjänster vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning. (Jfr nr 133.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 31 nästlidne augusti hava stadsfullmäktige till lönenämnden för ytterligare utredning återremitterat frågan om reglering av vissa lärartjänster vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning. Lönenämnden har förehaft ärendet till förnyad behandling och får med anledning härav anföra.

Att döma av diskussionen under stadsfullmäktiges behandling av ärendet var det närmast frågan om avlöningen för de båda lärarbefattningarna enligt regleringshandlingens § 1 mom. b), som föranledde viss tveksamhet. Lönenämnden hade i sitt yttrande den 3 februari 1939 funnit det motiverat, att innehavarna av ifrågavarande tjänster komme i åtnjutande av en lön, något överstigande folkskollärarnas, samt föreslagit en avlöning för tjänsterna enligt 39. lönegruppen av stadens lönestat med en grundlön av 6.000 kronor och slutlön av 6.981 kronor. För frågans belysande torde en sammanfattning av de avlöningsförmåner, som utgå och utgått till folkskollärare efter den statliga lönereglerinens genomförande vara av intresse. Under tiden 1 januari—30 juni 1938 utgick här i staden avlöning till folkskollärare enligt lönegrad B 16 av det statliga civila avlöningsreglementet. Detta innebar att en folkskollärares slutavlöning inberäknat avlöningsförstärkning och dyrtidstillägg uppgick till cirka 6.800 kronor. Enligt stadsfullmäktiges beslut infördes emellertid från och med 1 juli 1938 39 veckors lästid vid härvarande folkskolor, varigenom folkskollärare uppflyttades till lönegrad B 17, innebärande en slutlön, inberäknat avlöningsförstärkning och dyrtidstillägg, av cirka 7.200 kronor. Genom Kungl. Kungörelsen den 15 juni 1939 har bestämts, att folkskollärares avlöning skall utgå enligt löneplan A av det civila avlöningsreglementet, varigenom grundlönen avsevärt höjts men det tidigare dyrtidstillägget ersatts med ett procentuellt åtskilligt lägre s. k. rörligt tillägg. För närvarande utgör sålunda slutlönen, inklusive rörligt tillägg, till en folkskollärare här i staden, cirka 7.430 kronor. Nu är att märka, att sagda avlöning endast gäller för lärare inom skoldistrikt, som tillämpar 39 veckors lästid per år. Motsvarande belopp därest lästiden skulle utgöra 34½ eller 36½ veckor skulle utgöra cirka 6.600 respektive 7.020 kronor.

Den här föreliggande frågan om lönereglering för lärarna vid stadens yrkesskolor har varit under lönenämndens behandling alltsedan början av år 1936, då skolstyrelsens första skrivelse i ärendet kom lönenämnden tillhanda. Sedan skolstyrelsen uti skrivelse i oktober 1937 med anledning av bl. a. den beslutade lönereglerinegen för folkskollärare ändrat sitt tidigare förslag, har lönenämnden vid ett flertal tillfällen behandlat ärendet och fattade redan i början av 1938 sitt principbeslut angående inplaceringen av lärarbefatt-

N:o 159.
Ang. reglering av vissa lärare-tjänster vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

ningarna i stadens lönestat, vilket beslut innehöll det förslag, som nu är föremål för stadsfullmäktiges behandling. Expedieringen av lönenämndens beslut kom emellertid att fördröjas på grund av att vissa uppgifter angående pensioneringen förväntades från Statens pensionsanstalt. Vid den tidpunkt då lönenämnden tog ställning till frågan, översteg sålunda, såsom av ovannämnda redogörelse framgår, den föreslagna avlöningen enligt 39. lönegruppen av stadens lönestat den till folkskollärare då utgående slutlönen. Under det år, som förflutit därefter, har folkskollärarnas avlöning i två etapper höjts med icke mindre än cirka 630 kronor. Lönenämnden är visserligen fortfarande böjd för att jämställa en lärarbefattning enligt regleringshandlingens § 1 mom. b) med en folkskollärartjänst men anser sig dock icke kunna förorda att staden följer med i den väsentliga höjning av lönerna, som under sista året kommit folkskollärarna till del. Det torde i detta sammanhang böra påpekas, att en folkskollärares begynnelselön inklusive rörliga tillägg understiger den av lönenämnden förordade begynnelseavlöningen för de här närmast avsedda tjänsterna vid yrkesskolorna, men att slutlönen för en folkskollärare på grund av att det statliga lönereglementet medför flera och större ålderstillägg än stadens blir högre. För att den av lönenämnden tidigare angivna jämförelsen med en folkskollärares lön skulle kunna vidmakthållas, fordras, att lärartjänsterna vid yrkesskolorna uppflyttas i 41. lönegruppen av stadens lönestat, där slutlönen är 7.584 kronor. Då emellertid lärarbefattningen enligt regleringshandlingens § 1 mom. a) föreslagits placerad i 43. lönegruppen och en ytterligare uppflyttning av denna befattning med hänsyn till löneplaceringen av andra befattningar hos staden, som äro jämförliga med denna, icke torde kunna försvaras, kommer, enligt lönenämndens uppfattning, skillnaden i avlöning mellan tjänsten enligt § 1 mom. a), för vilkens innehavare föreskrives utbildning vid teknisk högskola, och befattningarna enligt regleringshandlingens § 1 mom. b), för vilkas innehavare endast förutsättes utbildning vid tekniskt läroverk, att bliva alltför liten. Såvitt lönenämnden kunnat finna motsvara även de föreslagna avlöningarna vad som å andra orter betalas till liknande befattningshavare. Lönenämnden är sålunda icke benägen tillstyrka någon ändring uti de tidigare av nämnden föreslagna avlöningarna till de i regleringshandlingens § 1 mom. a) och b) omförmälda befattningshavare. Ej heller har nämnden funnit en jämförelse med slöjdlärarlöner vid folkskolan tala för ett frångående av den föreslagna lönen för slöjdlärarbefattningen enligt regleringshandlingens § 1 mom. c).

På grund av det anförda får lönenämnden, med vidhållande av sitt tidigare beslut i ärendet, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad lönenämnden i skrivelse den 3 februari 1939 föreslagit.

Västerås den 9 oktober 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 160.

Kungl. Maj:ts beslut ang. stadsplan för Jakobsberg m. fl. områden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten får härmed efter anmodan av Konungens Befallningshavande i länet delgiva stadsfullmäktige Kungl. Maj:ts brev den 22 september 1939 angående fastställelse å stadsfullmäktiges beslut den 24 november 1938 ifråga om antagande av förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för staden beträffande delar av Jakobsberg m. m. ävensom innehållet i det av Kungl. Byggnadsstyrelsen den 4 juli 1939 i ärendet avgivna utlåtandet.

Västerås rådhus den 3 oktober 1939.

På magistratens vägnar:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

/Bertil Sandegren.

Avskrift.

Kungl. Kommunikationsdepartementet.

Gustaf etc.

Kungl. Maj:t finner — efter framställning av stadsfullmäktige i Västerås, i anledning varav utlåtanden avgivits den 18 februari 1939 av länsstyrelsen i Västmanlands län och den 4 juli 1939 av byggnadsstyrelsen — gott att, jämlikt 3 § stadsplanelagen, fastställa ett av stadsfullmäktige vid sammanträde den 24 november 1938 antaget förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för staden beträffande delar av Jakobsberg, Lustigkulla och Djäkneberget m. m., vilket förslag, innehållande jämväl stadsplanebestämmelser, angivits å en av stadsingenjören F. Schiött och stadsarkitekten Sven Ahlbom den 23 september 1938 upprättad karta med därtill hörande beskrivning, dock att från fastställelse undantagas dels stadsplanebestämmelserna i § 1 åttonde stycket och § 13 andra stycket, dels ock område, som å stadsplanekartan betecknats med T inom parentes.

I samband härmed vill Kungl. Maj:t anbefalla länsstyrelsen att låta delgiva stadsfullmäktige innehållet i byggnadsstyrelsens ovannämnda utlåtande, för vilket ändamål avskrift därav skall till länsstyrelsen överlämnas.

Detta meddelas länsstyrelsen till egen och vederbörandes kännedom och efterrättelse, varjämte avskrifter av förslaget till stadsplanebestämmelser samt av byggnadsstyrelsens utlåtande bifogas. Stadsplanekartan, bestäm-

melseförslaget och beskrivningen försedda med påskrift att de tillhöra Kungl. Maj:ts beslut, ävensom vissa andra i ärendet ingivna handlingar överlämnas härjämte för att vederbörande tillställas.

N:o 160. *Ang. stadsplan för Jakobsberg m. fl. områden.*

Stockholms slott den 22 september 1939.

GUSTAF.

| Gerh. Strindlund.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Lars Staaff.

Avskrift.

Till Konungen.

Genom nådig remiss den 24 februari 1939 har byggnadsstyrelsen anbefallts att avgiva utlåtande angående ett av stadsfullmäktige i Västerås den 24 november 1938 antaget förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för delar av Jakobsberg och Lustigkulla, Djäkneberget m. m. därstädes.

Med anledning härav får byggnadsstyrelsen i underdånighet anföra följande.

De i förslaget ingående områdena hava i stor utsträckning varit föremål för markuppdelning och bebyggelse på ett sätt, som i hög grad är ägnat att försvåra en ändamålsenlig planläggning. Gatunätet inom området torde det oaktat kunna utformas på ett mera tillfredsställande sätt än i det föreliggande förslaget. Särskilt anmärkningsvärt är att, ehuru icke mindre än tre större gatuleder avses att upptaga den från norr i Skerikesvägen inkommande trafiken, ingen av dessa på ett fullt tillfredsställande sätt givits anslutning till Stora gatan och dennas fortsättning mot väster, Hammarbygatan. Den östligaste av nämnda nord-sydliga gator, Hållgatan, ansluter sålunda utan någon som helst förmedling till Stora gatan och de vid de övriga båda huvudgatornas anslutning till Hammarbygatan angivna trafikplatserna äro icke heller lämpligt anordnade, särskilt i betraktande av att viss trafik till de söder om Stora gatan belägna hamnområdena måste förutsättas bliva framdragen över sistnämnda båda trafikplatser. Den västligaste av nämnda tre nord-sydliga huvudgator, Drottninggatan, torde genom sitt läge och sin raka sträckning vara bäst ägnad att upptaga huvuddelen av den nord-sydliga trafiken och även den del därav, som kommer att söka sig väg till hamnområdena. Det hade därför varit lämpligt, att Drottninggatan givits en mera direkt förbindelse med nämnda områden, än de som nu enligt förslaget erbjudas i Västmanna- och Lantvärnsgatorna. Den i förslaget angivna anslutningen mellan Drottninggatan och Hammarbygatan är även i och för sig mindre tillfredsställande. Samtidigt som ett större utrymme beretts för trafiken genom en breddning av Hammarbygatan intill gatukorsningen ifråga har nämligen vid Drottninggatans mynning i den på detta sätt anordnade trafikplatsen den fria sikten försvårats genom det knappa avstånd, som föreslås mellan här å ömse sidor om gatan anordnade byggnadsområden. Därjämte borde nuvarande besvärliga

N:o 160. *Ang. stadsplan för Jakobsberg m. fl. områden.*

lutningsförhållanden å Drottninggatan omedelbart norr om Götgatan hava ändrats.

För den händelse sålunda Drottninggatan i framtiden på ovan angivet sätt anordnas för att kunna upptaga större delen av den nord-sydliga genomfartstrafiken genom området synes den mellersta av de ovannämnda nordsydliga huvudgatorna bliva obehövlig för den större genomgående trafiken.

Kristinagatan föreslås skola bibehålla den bredd av ej mindre än 18 meter, som finnes upptagen i gällande stadsplan. Då emellertid denna gata enligt det nu föreliggande planförslaget icke torde komma att utgöra någon trafikgata av större betydelse synes det onödigt att upptaga densamma till sagda bredd.

Ett område, vilket enligt kartans beteckningsförklaring avses att intagas i stadsplanen såsom allmän plats (park) har därjämte betecknats med (T) och försetts med särskild stadsplanebestämmelse intagen under § 1, åttonde stycket, så lydande: ”Med T inom parentes betecknat område är avsett som reservat för framtida trafikändamål. Området är icke avsett att fastställas.” Områdets upptagande såsom allmän plats torde i och för sig säkerställa dess öppethållande även för ett eventuellt framtida användande för trafikändamål. Sagda bestämmelse är således obehövlig. Då bestämmelsen emellertid i sin föreslagna avfattning synes kunna föranleda misstolkning bör densamma lämpligen utgå.

Inom det mellan Drottninggatan, Hammarbygatan, Åsgatan och Grindstuvägen belägna kvarteret hava i anslutning till de med DII betecknade bostadshuslängorna angivits vissa med G betecknade områden, vilka enligt § 1, femte stycket få bebyggas endast för garageändamål. För dessa områden innehåller bestämmelseförslaget icke någon föreskrift angående hushöjd. Ehuru inom dessa, till sin omfattning snävt begränsade områden sannolikt icke kan bliva fråga om uppförande av andra garage än sådana, som äro hänförliga till uthus och dylik gårdsbyggnad, bör dock förslaget i detta hänseende kompletteras. Ej heller har för det med A betecknade, sydost om Djäkneberget belägna kvarteret Idun bestämmelse avseende hushöjden antagits, i vilket hänseende förslaget ävenledes bör kompletteras. Sagda kompletteringar torde emellertid kunna företagas sedermera.

I § 13, andra stycket, föreskrives, att å med punktprickning betecknat område, tillhörande fastigheter med tillåten bebyggelse betecknad med B eller S, må för fastighetens behov kunna anordnas garage i en våning, där detta av byggnadsnämnden i varje särskilt fall prövas lämpligt och dylika byggnader väl kunna inpassas i kvarterets bebyggelse i övrigt. Punktprickning är en allmänt vedertagen beteckning för mark, som ej alls får bebyggas. Av denna anledning anser sig styrelsen icke böra tillstyrka fastställelse av sagda bestämmelse i dess föreslagna avfattning. I den mån ifrågavarande undantagsmedgivande för byggnadsnämnden anses lämpligt bör för dylikt bebyggande avsedd mark på kartan närmare begränsas och förses med den numera vedertagna beteckningen punkt- och korsprickning.

Såsom av ovanstående framgår är förslaget i vissa hänseenden mindre tillfredsställande. Då emellertid de ovan anmärkta bristerna icke torde vara av annan beskaffenhet än att desamma sedermera kunna avhjälpas, utan hinder av att det föreliggande förslaget nu vinner fastställelse, anser sig styrelsen icke

böra motsätta sig en sådan fastställelse med de inskränkningar, som ovan angivits. **N:o 160.**

Ang. stadsplan för Jakobsberg m. fl. områden.

Från enskilda markägare hava åtskilliga anmärkningar framställts mot förslaget.

C. W. och M. Carlson, ägare till stadsägan n:r 799, (anm. 31 och 32) protestera emot att tomtarealen kommer att beskäras till följd av Kronvägens nya sträckning. Enligt förslaget kommer gatu- och förgårdsmark att i så stor del inkräkta på fastigheten att en byggbar tomtplats icke lärer återstå. Detta förhållande får emellertid regleras vid en blivande tomtindelning.

Vad av ägaren till stadsägan n:r 2356 B. B. Arnemo anförts i skrivelse till byggnadsnämnden den 27 oktober 1938, (anm. 36) och i skrivelse till länsstyrelsen den 17 december 1938 synes icke böra förtjäna något avseende, då förslaget med hänsyn till de befintliga terrängförhållandena och även områdets läge synes medgiva ett fullt nöjaktigt utnyttjande av den ifrågavarande tomtplatsen.

Beträffande de av Västerås missionsförsamlings styrelse såsom ägare till stadsägorna n:r 651, 652 och 680 samt av G. Sund såsom ägare till stadsägan n:r 763 (anm. 15 och 28) framställda erinringarna torde ej vara av beskaffenhet att föranleda andra uttalanden än som av byggnadsnämnden gjorts i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 november 1938.

Ägarna till stadsägan n:r 582, C. Bäckman samt stadsägan n:r 608, G. A. Karlsson (anm. 7) hava framställt erinringar avseende att åstadkomma vissa förändringar av Kristinagatan och Åsgatan, vilka erinringar emellertid icke äro av beskaffenhet att böra föranleda någon ändring av förslaget.

Övriga av enskilda markägare framställda anmärkningar, vilka i allmänhet avse antingen yrkanden om ytterligare utnyttjande av tomtmarken eller förhållanden, som regleras enligt gällande lag, synas styrelsen ej heller vara av beskaffenhet att förtjäna något avseende.

Ehuru, såsom av det anförda torde framgå, det förevarande förslaget icke i alla avseenden fyller fordringarna på en tidsenlig stadsplan, vill dock styrelsen icke motsätta sig dess fastställelse, särskilt som rättelser i anmärkta delar synas lätt kunna vidtagas senare i form av ändringar i stadsplanen.

På grund härav får byggnadsstyrelsen i underdånighet tillstyrka fastställelse av förevarande förslag, dock med undantag av § 1, åttonde stycket och § 13, andra stycket i bestämmelserna ävensom hemställa, att Eders Kungl. Maj:t därvid måtte låta delgiva vederbörande stadsmyndigheter vad styrelsen ovan anfört beträffande förslaget.

Remisshandlingarna bifogas. Stockholm den 4 juli 1939.

Underdånigst:

RAGNAR HJORTH.

Gustaf Linden.

/Henning Öhman.

Vidimeras.
Ex officio:
H. Öhman.

N:o 161.

Drätselkammarens skrivelse ang. avlöning till befattningshavare under förstärkt försvarsberedskap m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan till drätselkammaren för förberedande utlåtande remitterats bifogade framställning från lönenämnden angående avlöning till stadens befattningshavare under viss militärtjänst, får drätselkammaren anföra följande.

Drätselkammaren ansluter sig till lönenämndens uttalade uppfattning, att kommunen genom utbetalande av en lämpligt avvägd del av avlöningen bör bidraga till att underlätta vederbörandes försörjningsmöjligheter, och har icke något att erinra emot den av lönenämnden förordade avlöningen till heltidsanställd personal, som i egenskap av vanlig värnpliktig i beväringen eller landstormen utkallas till förstärkt försvarsberedskap. Likaså finner drätselkammaren den av lönenämnden verkställda uppdelningen av befattningshavarna i familjeförsörjare och icke familjeförsörjare böra godtagas. Vad åter beträffar sådana befattningshavare, som tillika innehava beställning som officer eller underofficer i aktiv tjänst, å reservstat, övergångsstat eller i reserven, förefaller det rimligt att även därvidlag skillnad göres mellan familjeförsörjare och andra, samt att icke familjeförsörjare jämställas med motsvarande grupp vanliga värnpliktiga och sålunda få vidkännas avdrag med 75 % av samtliga avlöningsförmåner. Drätselkammaren förordar därför att det föreslagna tillägget till mom. 3 c) i de allmänna villkoren och bestämmelserna för tillämpning av stadens lönestater erhåller följande lydelse:

”Befattningshavare, som tillika antingen är officer eller underofficer i aktiv tjänst, å reservstat, övergångsstat eller i reserven och som åtnjuter tjänstledighet för fullgörande av honom under fredstid åliggande sedvanlig eller särskilt anbefalld militär tjänstgöring, skall vidkännas ett avdrag med 65 % av samtliga avlöningsförmåner, därest han är familjeförsörjare, men eljest med 75 % av samma avlöningsförmåner.”

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att de stadens befattningshavare, som innehava heltidsanställning och i anledning av nu anbefalld förstärkt försvarsberedskap åtnjuta tjänstledighet för fullgörande av militärtjänst, samt varit i stadens tjänst sedan minst ett år före inryckningsdagen, skola under tjänstledigheten vidkännas avdrag med 50 %, om vederbörande är familjeförsörjare, men eljest med 75 % av samtliga avlöningsförmåner;

att dessa bestämmelser skola gälla från och med den 1 september tills vidare; samt

att antaga av drätselkammaren härovan föreslaget tillägg till mom. 3 c) i gällande allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av stadens lönestater, avseende avlöning till officerare och underofficerare i aktiv tjänst, på reservstat, övergångsstat eller i reserven.

N:o 161. *Ang. avlöning till befattningshavare under förstärkt försvarsberedskap.*

Västerås den 12 oktober 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt gällande allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av Västerås stads lönestater skall befattningshavare, som varit anställd i stadens tjänst under minst ett år, därest han åtnjuter tjänstledighet för fullgörande av första värnpliktstjänstgöring, vidkännas ett avdrag av 50 %, såvida han har laglig försörjningsplikt, men eljest 70 % av samtliga avlöningsförmåner. Vid ledighet för fullgörande av repetitionsövning eller reservtruppövning avdrages 50 % av avlöningsförmånerna och vid fullgörande av landstormsövning tjänstgöringspengarna, d. v. s. 30 % å begynnelseavlöningen. Under innevarande höst har, som bekant, inom riket anbefallts förstärkt försvarsberedskap, och en del befattningshavare hava utkallats till dylik tjänstgöring och flera väntas bliva utkallade. Frågan om avlöning till personal under dylik tjänstgöring har därför blivit aktuell. Det är uppenbart, att de nu gällande bestämmelserna icke äro tillämpliga vid denna form av militärtjänstgöring, utan att särskilt beslut om avlöningsförmånerna måste fattas. Visserligen torde statsmakterna komma att vidtaga åtgärder för de värnpliktigas egen och deras familjers försörjning under militärtjänstgöringen, men då ersättningen från staten, av allt att döma, icke lärer kunna bliva så stor, att försörjningen för de hemmavarande är tryggad, synes det lönenämnden skäligt, att kommunen i någon mån bidrager till underlättande av vederbörandes försörjningsmöjligheter. Lönenämnden har utgått ifrån att skillnad bör göras mellan familjeförsörjare och andra, ävensom att samma regler böra tillämpas för alla befattningshavare som varit i stadens tjänst minst ett år och som innehava heltidstjänst, oavsett om de äro uppförda på lönestat eller äro extra befattningshavare. Enligt vad lönenämnden erfarit, har drätselkammaren för den kollektivanställda arbetarepersonalen fattat beslut om 50 % avdrag å den normala tidlönen för familjeförsörjare

N:o 161. *Ang. avlöning till befattningshavare under förstärkt försvarsberedskap.*

och 75 % avdrag för andra. Det förefaller lämpligt att för befattningshavarna tillämpa samma procentsatser. Lönenämnden vill emellertid i detta sammanhang hava uttalat, att därest den nu anbefallda militärtjänstgöringen skulle komma att avsevärt utsträckas emot vad för närvarande är förutsatt, tillfälle bör beredas stadsfullmäktige att taga ärendet under omprövning. Det beslut, som fattas, bör därför endast gälla tillsvidare.

Vad nu anförts bör enligt lönenämndens uppfattning gälla vanliga värnpliktiga i beväringen och landstormen, men icke befattningshavare, som äro officerare eller underofficerare i reserven, vilka i denna sin egenskap åtnjuta avlöning av kronan under tjänstgöring. Denna avlöning utgår med varierande belopp alltefter tjänstgöringens art och tjänstgöringsorten men synes under alla förhållanden vara så tilltagen, att ifrågavarande befattningshavare skäligen böra få vidkännas större avdrag i sin avlöning från staden än vanliga värnpliktiga. Det synes lönenämnden lämpligt att till de gällande allmänna bestämmelserna ett tillägg göres, som enhetligt reglerar dylika befattningshavares avlöningsförhållanden vid dem åliggande militärtjänstgöring i fredstid. Lönenämnden föreslår för sin del följande tillägg till mom. 3 c) i de allmänna bestämmelserna för tillämpning av stadens lönestater.

"Befattningshavare, som tillika antingen är officer eller underofficer i aktiv tjänst, å reservstat, övergångsstat eller i reserven och som åtnjuter tjänstledighet för fullgörande av honom under fredstid åliggande sedvanlig eller särskilt anbefalld militär tjänstgöring, skall vidkännas ett avdrag med 65 % av samtliga avlöningsförmåner."

Lönenämnden förutsätter, att vid all ovan nämnd tjänstgöring det skall stå befattningshavare fritt att utnyttja honom under kalenderåret tillkommande outnyttjad semester. Till sist vill lönenämnden uttala det önskemålet att vederbörande styrelser tillse att, då personal utkallas till militärtjänstgöring, extra personal allenast inkallas, då så blir oundgängligen erforderligt.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får lönenämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att de stadens befattningshavare, som inneha heltidsanställning och i anledning av nu anbefalld förstärkt försvarsberedskap åtnjuta tjänstledighet för fullgörande av militärtjänst, samt varit i stadens tjänst sedan minst ett år före inryckningsdagen, skola under tjänstledigheten vidkännas avdrag med 50 %, om vederbörande är familje-f ö r s ö r j a r e, men eljest med 75 % av samtliga avlöningsförmåner;

att dessa bestämmelser skola gälla från och med den 1 september tills vidare; samt

att antaga härovan föreslagna tillägg till mom. 3 c) i gällande allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av stadens löne-

stater, avseende avlöning till officerare och underofficerare i aktiv tjänst, på reservstat, övergångsstat eller i reserven.

N:o 161. *Ang. avlöning till befattningshavare under förstärkt försvarsberedskap.*

Västerås den 9 oktober 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

Thjelvar Hedberg.

N:o 162.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en befattning som förrådsman vid planteringarna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande oktober har planteringsnämnden på anförda skäl hemställt om inrättande från och med den 1 januari 1940 av en ordinarie befattning som förrådsman, uppförd i 26 lönegruppen av stadens lönestat. Lönenämnden har i häröver samma dag avgivet utlåtande, under hänvisning till de uttalanden av nämnden, som gjordes i samband med en tidigare behandling av en liknande framställning, avstyrkt bifall till planteringsnämndens förslag. Drätselkammaren får för sin del anföra följande.

Drätselkammaren har bibragts den uppfattningen, att en särskild befattningshavare erfordras för ombesörjande av de uppgifter, som planteringsnämnden hänfört till den av nämnden föreslagna tjänsten. Arbetets art synes nödvändiggöra att denna befattningshavare tillägges en viss markerad förtroendeställning, även om vederbörande icke direkt kan jämställas med en förman. På grund av arten och omfattningen av det arbete, som utföres av denne befattninghavare, kan vederbörande, därest han tillhör den kollektivavlönade personalen, icke erbjudas den möjlighet till förbättrad inkomst, som ligger i ackordsarbete. Drätselkammaren finner därför rimligt att en särskild ordinarie tjänst som förrådsman inrättas och att denna tjänst i lönehänseende placeras i den av planteringsnämnden föreslagna 26 lönegruppen.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville bsluta

att från och med den 1 januari 1940 en ordinarie befattning som förrådsman vid stadens planteringar inrättas med placering i 26 lönegruppen av stadens lönestat; samt

N:o 162.
Ang. inrättande av en befattning som förrådsman vid planteringarna

att planteringsnämnden bemyndigas att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Västerås den 12 oktober 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av bifogade skrivelse från planteringsnämnden med förslag om inrättande från och med den 1 januari 1940 av en ordinarie befattning som förrådsman vid stadens planteringar får lönenämnden såsom yttrande över framställningen anföra följande.

Då liknande framställning behandlades av stadsfullmäktige den 23 februari innevarande år ansåg sig lönenämnden icke kunna tillstyrka bifall till densamma, enär den föreslagna befattningen icke vore av den art, att densamma borde uppföras på ordinarie stat, utan torde vara att hänföra till den kategori av befattningar, där reglering av tjänstgöringsförhållandena sker genom kollektivavtal. Lönenämnden kan icke finna att planteringsnämnden i sin nu föreliggande framställning anfört skäl, som skulle föranleda lönenämnden att ändra åsikt. På grund härav och med hänvisning till den tidigare behandlingen av ärendet får lönenämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att lämna planteringsnämndens ifrågavarande hemställan utan bifall.

Västerås den 9 oktober 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/*Thjelvar Hedberg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under åberopande av tidigare framställning i ärendet (stadsfullmäktiges handlingar n:r 34 år 1939) får planteringsnämnden ånyo föreslå stadsfullmäktige att besluta om inrättande från och med den 1 januari 1940 av en befattning som förrådsman å planteringsnämndens ordinarie stat med placering i lönegrupp 26.

Utöver vad tidigare anförts tillåter sig planteringsnämnden framhålla följande.

N:o 162. *Ang. inrättande av en befattning som förrådsman vid planteringarna*

Ifrågavarande befattningshavare skall handhava och ansvara för planteringsnämndens samtliga förråd, verkställa ut- och inlämning av verktyg, ävensom göra vissa inköp och beställningar av verktyg, smiden och andra förbrukningsartiklar, vilka samtliga göromål kräva både omtanke och ansvar. Då dessutom arbetsstyrkan, som f. n. uppgår till 30 st., tidvis omfattar bortåt 70 personer torde den föreslagna förmansbefattningen vara av behovet påkallad, särskilt som förutom trädgårdsmästaren någon befattningshavare i förmansställning icke står till stadsträdgårdsmästarens förfogande.

Då befattningshavaren, som har att vid tillsyn av verktygen därå verkställa reparationer ävensom vid förfärdigandet av parksoffor m. m. utföra erforderliga snickeriarbeten, bör besitta ganska omfattande yrkesskicklighet torde den föreslagna löneförmånen vara skälig.

Planteringsnämnden hemställer alltså, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1940 en befattning som förrådsman vid stadens planteringar måtte inrättas å ordinarie stat med placering i lönegrupp 26.

Västerås den 9 oktober 1939.

För planteringsnämnden:

GÖSTA LUNDBERG.

/*Gunnar Ekberg.*

N:o 163.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en befattning som förare av socialregistret

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Fattigvårdsstyrelsen har i bifogade, den 2 innevarande oktober dagtecknade skrivelse gjort framställning om inrättande av en ordinarie befattning som förare av det å fattigvårds- och barnavårdsbyrån upprättade socialregistret. Sedan ärendet remitterats till lönenämnden och drätselkammaren, har lönenämnden i ett den 9 innevarande oktober avgivet utlåtande avstyrkt bifall till framställningen. Såsom infordrat yttrande i ärendet får drätselkammaren för sin del ansluta sig till lönenämndens uttalade uppfattning angående olämpligheten av att för närvarande inrätta en ordinarie tjänst med så pass speciellt

N:o 163. *Ang. inrättande av en befattning som förare av socialregistret.*

arbete. Drätselkammaren kan sålunda icke förorda bifall till fattigvårdsstyrelsens förslag utan hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för närvarande avslå fattigvårdsstyrelsens föreliggande framställning.

Drätselkammaren får meddela, att ledamoten av kammaren, herr Keijser, reserverat sig mot ovannämnda beslut till förmån för fattigvårdsstyrelsens förslag.

Västerås den 12 oktober 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan fattigvårdsstyrelsen i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige hemställt om inrättande av en ordinarie befattning som förare av socialregistret, får lönenämnden såsom yttrande över framställningen anföra.

Utan att vilja förringa betydelsen av det arbete, som nedlägges på förandet av socialregistret, kan nämnden icke underlåta att framhålla, att arbetet med registrets förande torde vara enklare nu sedan registret blivit upplagt och de uppgifter, som skola inflyta i registret, sannolikt utan särskilda uppmaningar avlämnas. Det förefaller därför icke opåkallat att möjligheten av att eventuellt kombinera detta arbete med annan tjänst noga undersökes. Det torde även böra framhållas, att den statliga utredning på socialvårdens område, som nu bedrives, *kan* resultera i sådant förslag, att annan ordning för socialregistrets förande kommer att föreskrivas. Det synes därför lönenämnden vara lämpligt att under alla förhållanden avvakta resultatet av denna utredning innan en ny ordinarie tjänst med så speciellt arbete, som det här ifrågavarande, inrättas.

Med anledning härav får lönenämnden föreslå stadsfullmäktige besluta

att för närvarande avslå fattigvårdsstyrelsens föreliggande framställning.

Västerås den 9 oktober 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 163.

Ang. inrättande av en befattning som förare av socialregistret.

Enligt stadsfullmäktiges uppdrag har fattigvårdsstyrelsen att från och med den 1 januari 1937, jämlikt lagen om socialregister den 20 mars 1936, föra sådant register. Till avlöning åt registerföraren har hittills anvisats ett belopp av 3.000:— kr. pr år. Då registrets betydelse vore i hög grad beroende av registerförarens kvalifikationer, speciellt för de arbetsuppgifter, som falla inom ramen av denna tjänst, ansågs, att tjänsten från början borde göras ordinarie och vara väl avlönad.

Denna verksamhet har sålunda med utgången av år 1939 bedrivits i tre år. Härunder har styrelsens tidigare uppfattning bestyrkts. Under betonande *dels* av vad tidigare i ärendet framhållits samt *dels* av, att detta arbete har permanent av lag motiverad karaktär, får fattigvårdsstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att å fattigvårds- och barnavårdsbyrån inrättas en ordinarie befattning som förare av därstädes upprättade socialregistret samt att denna tjänst inrymmes i 18:de lönegruppen i Västerås stads lönestat.

Västerås den 2 oktober 1939.

För fattigvårdsstyrelsen:

ERNST ENOCHSSON.

/Axel Norén.

N:o 164.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av ytterligare en befattning som sjuksköterska vid ålderdomshemmet samt anställning av ytterligare ett sjukvårdsbiträde.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan fattigvårdsstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 30 nästlidne september gjort framställning om inrättande av ytterligare en befattning som sjuksköterska och en befattning som biträde vid ålderdomshemmets sjukhus, har lönenämnden i häröver den 9 innevarande oktober avgivet utlåtande — med förmälan att nämnden saknade anledning yttra sig över framställningen i vad den avsåg inrättande av ytterligare en biträdestjänst — tillstyrkt, att ytterligare en ordinarie befattning som sjuksköterska finge inrättas.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, tillstyrker jämväl för sin del fattigvårdsstyrelsens förslag om inrättande av ytterligare en sjuk-

N:o 164.

Ang. inrättande av ytterligare en befattning som sjuksköterska vid ålderdomshemmet samt anställning av ytterligare ett sjukvårdsbiträde.

sköttersketjänst. Det förhållandet att införandet av reglerad arbetstid nödvändiggör anställande av ytterligare ett sjukvårdsbiträde bör, enligt drätselkammarens uppfattning, icke föranleda stadsfullmäktige att fatta formellt beslut om inrättande av en dylik tjänst, enär det måste anses ankomma på fattigvårdsstyrelsen ensam att inom ramen för begärt och beviljat anslag själv bedöma och avgöra förefintligt behov av icke ordinarie personal. Drätselkammaren har däremot intet att erinra emot att i budgeten för nästkommande år upptages anslag för avlöning till ytterligare ett sjukvårdsbiträde.

Drätselkammaren hemställer därför, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1940 må inrättas ytterligare en ordinarie befattning som sjuksköterska vid ålderdomshemmet, uppförd i härför bestämd lönegrupp i stadens lönestat;

att bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen; samt

att i fattigvårdsstyrelsens stat för nästkommande år upptaga erforderligt anslag för anställande av ytterligare ett sjukvårdsbiträde.

Västerås den 12 oktober 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till lönenämnden har för yttrande överlämnats bifogade framställning från fattigvårdsstyrelsen om inrättande av ytterligare en befattning som sjuksköterska vid ålderdomshemmet och en tjänst som sjukvårdsbiträde därstädes. Lönenämnden får i ärendet anföra.

Vidkommande frågan om anställande av ytterligare ett sjukvårdsbiträde anser sig lönenämnden sakna anledning att häröver avgiva särskilt yttrande, enär sjukvårdsbiträdena tillhöra den kollektivavlönade personalen. Vad åter frågan om ytterligare en sjuksköterska angår är lönenämnden medveten om att en reglering av arbetstiden för sköterskorna är påkallad och att en utökning av personalen sålunda blir ofrånkomlig. Lönenämnden har därför intet att erinra emot att ytterligare en tjänst som sjuksköterska inrättas och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1940 inrätta ytterligare en ordinarie befattning som sjuksköterska vid ålderdomshemmet; samt

att bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Västerås den 9 oktober 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 164.

Ang. inrättande av ytterligare en befattning som sjuksköterska vid ålderdomshemmet samt anställning av ytterligare ett sjukvårdsbiträde.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan flera år tillbaka har frågan om arbetstidsreglering för sjuksköterskorna vid ålderdomshemmet framstått såsom rättmätig.

Kungl. Medicinalstyrelsen har också i cirkulärskrivelse tilll fattigvårdsstyrelserna betonat, att sådan reglering vore påkallad och väl motiverad, icke blott med hänsyn till, att sjuksköterskorna, i likhet med de flesta andra befattningshavaregrupper, borde ha reglerad arbetstid utan jämväl med hänsyn till sjukvårdens bästa. Arbetstidsreglering har också genomförts för sjuksköterskorna vid de flesta större ålderdomshem och sjukhus i landet.

För biträdespersonalen vid härvarande hem har reglerad arbetstid införts i samband med ingånget kollektivavtal.

Sådan reglering är emellertid icke möjlig att genomföra med mindre arbetskraften utökas. Fattigvårdsstyrelsen har för sådant ändamål funnit oundgängligt, att ytterligare minst en sjuksköterska och ett sjukvårdsbiträde anställas.

Under åberopande av vad sålunda anförts får fattigvårdsstyrelsen hemställa,

att stadsfullmäktige måtte besluta *dels* att ytterligare en befattning som sjuksköterska och en befattning som sjukvårdsbiträde vid ålderdomshemmets sjukhus må inrättas samt *dels* att härför måtte beviljas anslag i enlighet med framställning i statsförslag för fattigvården för år 1940.

Fattigvårdsstyrelsen erinrar i detta sammanhang om att lönereglering tidigare begärts för sjuksköterskorna.

Västerås den 30/9 1939.

För fattigvårdsstyrelsen:

ERNST ENOCHSSON.

/Axel Norén.

N:o 165.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en kassörsketjänst å fattigvårdsbyrån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan till lönenämnden och drätselkammaren för yttrande remitterats bifogade framställning från fattigvårdsstyrelsen att den nuvarande tjänsten som kvinnligt kontorsbiträde av I klass vid fattigvårds- och barnavårdsbyrån måtte omorganiseras till en tjänst som kassörska i 26. lönegruppen, har lönenämnden för sin del i ett den 9 innevarande oktober avgivet utlåtande på anförda skäl avstyrkt bifall till framställningen, varemot nämnden ansett sig böra tillstyrka att tjänsten som kontorsbiträde finge återbesättas med ordinarie innehavare. Drätselkammaren får efter beredning av ärendet avgiva följande yttrande.

Visserligen pågår för närvarande en utredning angående möjligheten av att överflytta fattigvårdsstyrelsens kassarörelse till stadskassan, men, enligt vad drätselkammaren från vederbörligt håll erfarit, torde en sådan överflyttning icke kunna äga rum förrän frågan om utökade och förbättrade lokaler för stadens förvaltning blivit löst. Det förefaller drätselkammaren därför mindre lämpligt att i avbidan på denna frågas lösande, varom för närvarande intet med säkerhet kan förutsägas, hindra inrättande av en befattning som, efter vad det vill synas, under nuvarande förhållanden är väl motiverad. Det förtjänar även påpekas, att med den av fattigvårdsstyrelsen föreslagna avlöningen någon egentlig merkostnad för staden utöver tidigare avlöning till ett kontorsbiträde inklusive den särskilda ersättningen för handhavandet av barnavårdsnämndens kassarörelse icke uppkommer. Drätselkammaren tillstyrker därför fattigvårdsstyrelsens förslag och hemställer, att stadsfullmäktige måtte besluta

att den nuvarande vakanta befattningen som kvinnligt kontorsbiträde å fattigvårds- och barnavårdsbyrån från och med den 1 januari 1940 omorganiseras till en tjänst som kassörska å samma byrå, placerad i 26. lönegruppen av stadens lönestat; samt

att bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta den sålunda omorganiserade befattningen.

Västerås den 12 oktober 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås. **N:o 165.**

Ang. inrättande av en kassörsketjänst å fattigvårdsbyrån.

Sedan fattigvårdsstyrelsen i här bifogade skrivelse till stadsfullmäktige föreslagit inrättande av en tjänst som kassörska å fattigvårdsbyrån, och alternativt hemställt om tillstånd att få med ordinarie innehavare återbesätta en vakant befattning som kontorsbiträde av I klass, får lönenämnden såsom yttrande över framställningen anföra.

Lönenämnden vill erinra om att stadsfullmäktige vid de tidigare tillfällen, då frågan om inrättande av en kassörsketjänst varit uppe till behandling, icke funnit skäl bifalla härom gjorda framställningar. Lönenämnden kan icke finna att de av fattigvårdsstyrelsen åberopade skälen äro av beskaffenhet att föranleda ändring i den tidigare intagna ståndpunkten. Då nämnden har sig bekant, att frågan om överflyttning av fattigvårds- och barnavårdsbyråns kassarörelse till stadskassan överväges, finner nämnden det vara olämpligt att nu tillskapa en särskild befattning, som kassörska på fattigvårdsbyrån. Däremot har nämnden intet att erinra emot att tjänsten som kontorsbiträde av I klass må återbesättas, enär det torde få antagas att, oberoende av hur frågan om kassarörelsen löses, behov av en dylik tjänst kommer för framtiden att förefinnas.

Lönenämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville såtillvida bifalla fattigvårdsstyrelsens framställning att stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att med ordinarie innehavare återbesätta den vakanta tjänsten som kvinnligt kontorsbiträde av I klass å fattigvårdsbyrån.

Västerås den 9 oktober 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Alltsedan fattigvårdsbyråns inrättande den 1 januari 1920 har innehavaren av kontorsbiträdestjänsten tjänstgjort som kassörska med därtill hörande arbetsuppgifter å byrån. Med ingången av år 1926 förlades även barnavårdsnämndens kassarörelse till byrån. Arbetet innefattar, förutom handhavandet av kassan, kassa- och huvudbokföring samt förandet av avräkning med främmande kommuner, landstinget, staten och samtliga understödstagare. Antalet in- och utbetalningsposter har rört sig omkring 19.000. Under senare åren hava tillkommit två nya hjälpformer, nämligen bidragsförskott och mödrahjälp, som vållat betydande merarbete. På grund av tjänstens karaktär av kassörskebefattning har fattigvårdsstyrelsen vid upprepade tillfällen, bl. a. i

N:o 165.
Ang. inrättande av en kassörsketjänst å fattigvårdsbyrån.

samband med framläggandet av budgetförslagen för åren 1926, 1931 och 1936, begärt, att tjänsten måtte inrättas såsom sådan, vilket emellertid icke vunnit stadsfullmäktiges bifall.

Sedan ordinarie innehavaren av denna biträdesbefattning den 1 november 1938 avgått med pension har, på grund av visst förslag från stadens revisorer, tillstånd icke erhållits för dess besättande med ordinarie innehavare, vilket självfallet innebär, att villkoren för tjänsten ytterligare försämrats och blivit ännu mer otillfredsställande än förut, särskilt som till densamma förordnats en befattningshavare å byrån med mångårig och synnerligen väl vitsordad tjänst.

Fattigvårdsstyrelsen, som finner, att skälen för tjänstens inrättande som kassörsketjänst ytterligare stärkts, får ånyo föreslå, att densamma inrättas såsom sådan. Ifråga om löneförmånerna torde en sammanslagning av begynnelselönen för kontorsbiträdet av I klass 2.760 kr. samt arvodet som barnavårdsnämndens kassörska 500 kr. tjäna som utgångspunkt. Löneförmånerna i första lönegraden skulle sålunda utgöra 3.360 kr. och närmast passa in i läget 26. lönegruppen i Västerås stads lönestat.

Därest förslaget härutinnan icke heller nu skulle gillas hemställes alternativt om tillstånd att få återbesätta kontorsbiträdestjänsten av I klass med ordinarie innehavare.

På grund av vad sålunda anförts får fattigvårdsstyrelsen föreslå och hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att kontorsbiträdestjänsten av I klass måtte inrättas som kassörsketjänst vid fattigvårds- och barnavårdsbyrån samt inrymmas i 26. lönegruppen i Västerås stads lönestat.

Västerås den 2 oktober 1939.

För fattigvårdsstyrelsen:

ERNST ENOCHSSON.

/Axel Norén.

N:o 166.

Drätselkammarens skrivelse ang. pensionsunderstöd åt änkan efter en kommunalarbetare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan lönenämnden — med föranledande av en framställning från vatten- och gasverksstyrelsen — i skrivelse till stadsfullmäktige hemställt om beviljande från och med den 1 september 1939 av ett årligt pensionsunderstöd om 300 kronor till fru Hilda Jansson, änka efter grovarbetaren vid tekniska verken, A. G. Jansson, får drätselkammaren såsom yttrande över framställningen förklara, att kammaren för sin del icke har något att däremot erinra, på grund varav drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Väserås den 12. okober 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till lönenämnden har vatten- och gasverksstyrelsen med överlämnande av en ansökan från änkan efter grovarbetaren vid tekniska verken A. G. Jansson, fru Hilda Jansson, hemställt, att lönenämnden ville föreslå ett årligt pensionsunderstöd åt fru Jansson. Lönenämnden får efter beredning av ärendet anföra följande.

Grovarbetaren A. G. Jansson, som var född år 1876 och avled den 18 augusti 1939, kom i tekniska verkens tjänst år 1927. Han har, efter frånräknande av tillfälliga avbrott, varit anställd i 11 år $6^1/_2$ månader. Enligt gällande pensionsreglemente skulle Jansson, vid det förhållandet att han, därest han uppnått den bestämda pensionsåldern, 65 år, icke kunnat räkna 15 tjänsteår, icke varit berättigad till pension vid sin avgång ur tjänst. På grund härav föreligger icke heller någon pensionsrätt för hans änka. Då emellertid för Janssons vidkommande, därest han skulle uppnått 65-årsåldern, endast ett eller på sin höjd två år skulle fattats i den sammanlagda arbetstid, som grundar rätt till avkortad pension, samt hans änka, som är född 1881, enligt

N:o 166. *Ang. pensionsunderstöd åt änkan efter en kommunalarbetare.*

ett i ärendet företett läkarintyg är varaktigt oförmögen till arbete, anser sig lönenämnden kunna tillstyrka ett pensionsunderstöd till fru Jansson. Då det gällt att avväga understödets storlek har lönenämnden utgått ifrån att beloppet i varje fall icke bör sättas högre än att vederbörande, förutom understödet, skall kunna erhålla full tilläggspension jämlikt lagen om folkpensionering. Lönenämnden har för sin del stannat för ett belopp av 300 kronor.

Lönenämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att tillerkänna änkefru Hilda Jansson ett årligt pensionsunderstöd om 300 kronor att utgå från och med den 1 september 1939 under de i gällande pensionsreglemente för familjepension stadgade villkor.

Västerås den 9 oktober 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

Thjelvar Hedberg.

Till Lönenämnden i Västerås.

Änkan efter gasverksarbetaren A. G. Jansson har i skrivelse av den 22 augusti i år anhållit om pension. Å närslutna blad uppritade linje utvisar, att Janssons anställningstid vid verken motsvarade cirka 12 år och 6 månader och den verkliga arbetstiden cirka 11 år och $6^1/_2$ månader.

Änkan Jansson har icke några minderåriga barn. Ett av doktor Andrén utställt läkarintyg bifogas. Därjämte följer åldersbetyg.

Jansson var en duktig arbetare, som städse med största pliktkänsla utförde sina göromål.

Skulle sökanden icke kunna erhålla pension, hemställer styrelsen att lönenämnden ville föreslå ett årligt understöd.

Västerås den 29 augusti 1939.

För vatten- och gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 167.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av befattningar som mätningstekniker och kartriterska å stadsingenjörskontoret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden har i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige hemställt om inrättande från och med den 1 januari 1940 av *dels* en ordinarie befattning som mätningstekniker med placering i 29. lönegruppen, *dels ock* en ordinarie befattning som kartriterska, uppförd i 18. lönegruppen av stadens lönestat, ävensom begärt bemyndigande att i vederbörlig ordning tillsätta befattningarna. Sedan ärendet överlämnats till lönenämnden och drätselkammaren för förberedande utlåtande samt i lönenämnden i en den 9 innevarande oktober dagtecknad skrivelse tillstyrkt förslaget, får drätselkammaren såsom infordrat yttrande meddela, att kammaren jämväl för sin del förordar inrättande av de båda föreslagna tjänsterna. Drätselkammaren hemställer därför, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla vad byggnadsnämnden och lönenämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 12 oktober 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan till lönenämnden för förberedande utlåtande överlämnats bifogade framställning från byggnadsnämnden om inrättande från och med den 1 januari 1939 av två nya ordinarie befattningar på byggnadsnämndens stat, en som mätningstekniker och en som kartriterska, får lönenämnden i ärendet anföra följande.

Lönenämnden har tagit del av de i stadsingenjörens skrivelse åberopade skälen för inrättande av ifrågavarande två tjänster och finner för sin del ådagalagt, att konstant behov av desamma föreligger. Det må även påpekas, att den hittillsvarande ordinarie personalen på stadsingenjörskontoret torde vara fåtaligare än vad i allmänhet är förhållandet i jämförliga städer. Emot de av byggnadsnämnden föreslagna lönerna har nämnden intet att erinra.

N:o 167.
Ang. inrättande av befattningar som mätningstekniker och kartriterska å stadsingenjörskontoret.

Lönenämnden hemställer sålunda att stadsfullmäktige måtte besluta

att från och med den 1 januari 1940 å byggnadsnämndens stat inrätta *dels* en ordinarie befattning som mätningstekniker med placering i 29. lönegruppen, *dels ock* en ordinarie befattning som kartriterska, uppförd i 18. lönegruppen av den för stadens befattningshavare gällande lönestaten; samt

att bemyndiga byggnadsnämnden att i vederbörlig ordning tillsätta befattningarna.

Västerås den 9 oktober 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till byggnadsnämnden den 20 september 1939 har stadsingenjören hemställt, att två nya ordinarie tjänster, varav en mätningstekniker och en kartriterska, måtte uppföras å byggnadsnämndens ordinarie stat.

Med hänsyn till att för närvarande endast ett av de å stadsingenjörskontoret tjänstgörande åtta biträdena är fast anställt, samt att det kan tagas för visst att ett ständigt behov för framtiden finnes av de nu ifrågavarande två befattningshavarna får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1940 å byggnadsnämndens stat inrätta *dels* en ordinarie befattning som mätningstekniker med placering i 29. lönegruppen, *dels ock* en ordinarie tjänst som kartriterska, uppförd i 18. lönegruppen av den för Västerås stads befattningshavare gällande lönestaten, samt

att bemyndiga byggnadsnämnden att i vederbörlig ordning tillsätta nämnda tjänster.

Västerås den 20 september 1939.

På byggnadsnämndens vägnar:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

|Martin Lindheimer.

Till Byggnadsnämnden. **N:o 167.**

Ang. inrättande av befattningar som mätningstekniker och kartriterska å stadsingenjörskontoret.

Undertecknad får härmed vördsamt föreslå, att Byggnadsnämnden ville hemställa hos stadsfullmäktige om inrättandet av ytterligare två ordinarie tjänster å stadsingenjörskontoret utöver den, som av stadsfullmäktige beslutats den 23 februari i år, nämligen *dels* en tjänst såsom mätningstekniker, *dels* en tjänst såsom kartriterska.

Som motivering får jag vördsamt anföra följande:

Stadsingenjörskontoret sysselsätter för närvarande fem manliga och tre kvinnliga biträden, varav ett manligt biträde enligt stadsfullmäktiges beslut skall vara ordinarie. Av dessa biträden äro två manliga och ett kvinnligt fullt sysselsatta med löpande arbeten för tomtmätning, avstyckning och stadsplan, ett manligt till hälvten sysselsatt med utsättning för nybyggnad och därmed sammanhängande mätningar, ett manligt helt sysselsatt med förberedande stadsplaneutredningar och de övriga med nymätning enligt särskilt anslag och med varierande uppgifter för stadsplan, fastighetsregistret och mätningsväsendet.

Efter hand som stadsplaner för ytterområdena bliva fastställda, framtvingas en ytterligare forcering av mätningsarbetet på grund av de då erforderliga tomtindelningarna och tomtmätningarna på förut icke nymätt mark.

Man kan sålunda förvänta, att den arbetskraft, som för närvarande sysselsättes med stadsplanearbetet, efter hand som detta minskas kommer att erfordras för verkställandet av de laga förrättningar, som fordras för stadsplanens fullföljande.

Någon minskning av antalet biträden synes man inte kunna räkna med under lång tid.

Då det för kontinuiteten i arbetet är av vikt att ombyte ej för ofta sker på de olika arbetsplatserna, vore det av synnerligt värde att en mindre kärna av de erforderliga tjänsterna gjordes till ordinarie, varvid särskilt de tjänster, som kunna förväntas för all framtid erforderliga, skulle ifrågakomma.

De till ordinarie tjänster föreslagna avlönas för närvarande med 300: — respektive 175: — kronor i månaden.

Med hänsyn härtill och i anslutning till avlöningsförhållandena för liknande tjänster i andra städer får jag föreslå, att för tjänsten som mätningstekniker skulle utgå lön enligt lönegrupp n:r 29 och för tjänsten såsom kartriterska enligt lönegrupp n:r 18.

Västerås den 20 september 1939.

F. Schiött.

N:o 168.

Drätselkammarens skrivelse ang. utredningskostnader i friluftsbadfrågan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

En av drätselkammaren tillsatt kommitté, benämnd friluftsbadkommittén, har på uppdrag av kammaren bedrivit vissa förberedande undersökningar angående anläggande av ett modernt friluftsbad i Västerås. Kommittén har undersökt olika förslag till plats för en dylik anordning. Ett av de under utredningens gång framkomna förslagen ansågs böra göras till föremål för en grundligare undersökning, nämligen ett förslag att förlägga en friluftsbadanläggning till hamnen ungefär på platsen för nuvarande kallbadhuset. Utredningen härvidlag har resulterat i ett idéförslag som kammaren haft tillfälle taga del av. Kommittén har emellertid icke slutfört sin utredning, men är beroende av ett förslagsanslag om 2,000 kronor för täckande av vissa omkostnader i samband med redan verkställda och kommande undersökningar.

Drätselkammaren hemställer därför, att stadsfullmäktige ville besluta

att av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter ställa till drätselkammarens förfogande ett belopp om 2,000 kronor såsom förslagsanslag för täckande av ovan omförmälda utgifter.

Västerås den 12 oktober 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 169.

Drätselkammarens skrivelse ang. restriktiva åtgärder i fråga om gasförbrukningen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 8 nästlidne september har vatten- och gasverksstyrelsen hemställt om stadsfullmäktiges godkännande av vissa restriktiva åtgärder i fråga om gasförbrukningen i avsikt att säkerställa gasabonnenternas behov. Styrelsen har därvid föreslagit viss i skrivelsen närmare omförmäld tillfällig ändring av gällande gastaxa samt inkommit med förslag till ny taxa för nytillkommande abonnenter. Drätselkammaren, som tagit styrelsens framställning under övervägande, får anföra följande.

Det är visserligen troligt att de föreslagna ransoneringsbestämmelserna komma att medföra en viss nedgång i gasförbrukningen, men, såvitt drätselkammaren kan finna, kommer den minskning i förbrukningen, som säkerligen kan förväntas på grund av de föreslagna bestämmelserna, icke att bliva så kraftig, att någon väsentlig besparing av inneliggande kolförråd kan vinnas. Det är därför ställt utom tvivel, att frågan om reglering av gaspriset snarast måste upptagas till prövning. Drätselkammaren förväntar också, att vatten- och gasverksstyrelsen så snart som möjligt inkommer med det förslag till justering av gällande gaspriser, som må föranledas av rådande förhållanden på kolmarknaden. Den omständigheten att en höjning av gaspriset under nuvarande tider är att förvänta ävensom den nuvarande ovissheten om från vilken tidpunkt de nya gaspriserna komma att debiteras, synes drätselkammaren böra mana de enskilda gasförbrukarna till en ökad hushållning med gasen och sålunda verka i samma riktning, som de av styrelsen förordade åtgärderna. Med hänsyn härtill har drätselkammaren icke funnit styrelsens förslag vara av beskaffenhet att vinna stadsfullmäktiges fastställelse utan hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att vatten- och gasverksstyrelsens ifrågavarande förslag icke må föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 12 oktober 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Det pågående kriget har, som väl är känt, medfört vissa svårigheter att erhålla kol. Vatten- och gasverksstyrelsen har redan under förra hälften av

N:o 169. *Ang. restriktiva åtgärder ifråga om gasförbrukningen.*

innevarande år och jämväl senare, med hänsyn till det oroliga världsläget, med olika firmor överenskommit om avsevärda kolleveranser. En del av de avtalade partierna hava levererats. Emellertid ha dessa firmor numera meddelat, att de, i vart fall för närvarande, icke kunna fullfölja de träffade avtalen. När den resterande mängden av de kontraherade kolen kan erhållas, är nu omöjligt att avgöra.

Med hänsyn härtill och för att söka säkerställa gasabonnenternas behov har vatten- och gasverksstyrelsen vid extra sammanträde beslutat införa vissa restriktiva bestämmelser rörande förbrukning av gas.

Styrelsen har ansett det lämpligast att nu söka motverka merförbrukning av gas. Detta önskemål skulle givetvis kunna vinnas genom en allmän höjning av gaspriset. Då denna lösning emellertid synts styrelsen oskälig, har den under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännade beslutat, att tidigare abonnent för gällande grundpris av 16 öre pr kbm. får uttaga 90 % av den gasmängd han under motsvarande kvartal föregående år förbrukade och att för varje kubikmeter utöver nämnda kvantitet skall betalas 50 öre. För nytillkommande abonnenter eller där eljest någon jämförelseperiod icke finnes skall tillämpas viss av styrelsen fastställd taxa, vilken senare skall bestämmas och grunda sig på normal genomsnittsförbrukning under viss tid av abonnenter med olika antal hushållsmedlemmar. Härjämte innefattar styrelsens beslut att de i gastaxan fastställda zontarifferna för större förbrukare ej skola förekomma. Styrelsens beslut är avsett att tillämpas efter avläsningen för tredje kvartalet detta år och att gälla tills vidare.

Ovan refererade bestämmelser hava följande lydelse:

1) Abonnent äger att mot det reglementerade priset av 16 öre pr kbm. utfå gas till en myckenhet motsvarande 90 % av förbrukningen under samma tid föregående år.
2) För gas utöver nämnda kvantitet erläggs 50 öre pr kbm.
3) Hittills gällande zontariffer bortfalla.
4) För nytillkommande och därmed jämförliga abonnenter kommer att fastställas viss kvantitet, som får uttagas efter det lägre priset. För hushållsabonnent beräknas denna kvantitet med hänsyn till hushållets storlek.
5) Dessa bestämmelser gälla tillsvidare efter avläsningen för tredje kvartalet innevarande år eller, för nytillkommande eller därmed jämförlig abonnent, från och med fjärde kvartalets avläsningsperiod eller den tid därefter, då abonnementet börjar.

På grund av vad sålunda anförts får vatten- och gasverksstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att godkänna ovan intagna tillfälliga ändring av gällande gastaxa

samt att bemyndiga styrelsen att fastställa den ovan under moment 4 omförmälda taxan.

Västerås den 8 september 1939.

För vatten- och gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

/Sven Holmer.

N:o 170.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för reningsverksanläggningen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti här bifogade den 26 nästlidne september dagtecknade skrivelse har vatten- och gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt om ett anslag med tillhopa 68.000 kronor för täckande av uppkommen brist i samband med uppförande av reningsverket samt för anskaffande och installerande av viss materiel. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, får beträffande fördelningen av det äskade anslaget samt anledningen till den uppkomna bristen i det förut beviljade anslaget till reningsverkets uppförande hänvisa till styrelsens utförliga redogörelse. I samband med att drätselkammaren tillstyrker det begärda anslaget, får kammaren föreslå, att frågan om täckning av detsamma avgöres i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att för täckande av uppkommen brist i samband med uppförande av reningsverket samt för anskaffande och installerande av viss materiel i enlighet med vatten- och gasverkstyrelsens skrivelse i ärendet ställa till styrelsens förfogande ett anslag om 68.000 kronor, samt

att anslaget ifråga må bli föremål för täckning på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komma att besluta i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Västerås den 12 oktober 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 170.

Ang. tilläggsanslag för reningsverksanläggningen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 30 november 1933 (stadsfullmäktiges protokoll, § 179) beslöto stadsfullmäktige uppdraga åt vatten- och gasverksstyrelsen att fullfölja den påbörjade utredningen om det fullständiga utförandet av ett reningsverk för kloakvätska.

Med anledning härav och efter noggranna undersökningar framlade styrelsen den 28 maj 1936 (stadsfullmäktiges handlingar n:r 52) fullständig utredning i ärendet. I enlighet med styrelsens då jämväl gjorda förslag beslöto stadsfullmäktige uppdraga åt styrelsen att å Kungsängen anlägga ett reningsverk för avloppsvatten i huvudsaklig överensstämmelse med företedda ritningar och att fullborda de sammanförande huvudavloppsledningarna till reningsverket samt att till gäldande av kostnaderna härför och för redan utfört arbete med ledningarna dels anvisa för ändamålet avsatta medel 125.000 kronor, dels ock anslå av lånemedel 803.000 kronor eller tillhopa 928.600 kronor.

Sedan anbud därefter infordrats visade det sig emellertid att det erhållna anslaget ej var tillräckligt. På anförda skäl hemställde styrelsen för den skull den 26 augusti 1937, (stadsfullmäktiges handlingar n:r 114) att stadsfullmäktige måtte för berörda arbetes utförande bevilja ett tilläggsanslag å 178.900 kronor. Stadsfullmäktige biföllo styrelsens hemställan. Anslag har sålunda beviljats å tillhopa 1.107.500 kronor.

Arbetet med reningsverket har sedermera fortgått i enlighet med ett av A.-B. Vattenbyggnadsbyrån i Stockholm upprättat förslag. I mars månad detta år kunde reningsverket, ehuru ännu ej fullt färdigt, tagas i bruk.

Då nu en sammanställning av kostnaderna för reningsverkets uppförande iordningställts, har det visat sig, att det beviljade anslaget överskridits. Den främsta anledningen till detta förhållande är, att Vattenbyggnadsbyrån, i regel efter styrelsens hörande, vidtagit vissa ändringar i sitt ursprungliga och till grund för det antagna anbudet liggande förslag. Dessa ändringar hava gjorts för att kunna tillgodonjuta även de rön, som gjorts på här ifrågavarande område under den tid arbetet pågått. De ökade kostnaderna för ändringar under posten "Sandfångare, fettavskiljare och avsättningsbassänger" uppgå sålunda till mer än 45.000 kronor.

Till dessa opåräknade merutgifter kommer, att tekniska verken efter skiljedom ålagts att till Nya Asfalt Aktiebolaget utbetala sammanlagt 13.298 kronor 89 öre utöver vad som beräknats enligt entreprenadkontraktet. Kostnaderna för skiljedomsförfarandet delades mellan parterna, varvid å tekniska verken kom en summa av 700 kronor. I övrigt framgår den slutliga ställningen av nedan intagna tablå:

Utförda arbeten	Verkliga kostnader kronor	Beviljat anslag kronor
Maskinhus	125.320: —	118.000: —
Maskinell utrustning	104.935: —	97.160: —
Laboratorieutrustning	29.750: —	37.400: —
Sandgångare, fettavskiljare och avsättningsbassänger	236.160: —	190.650: —
Slamrötkammare	129.480: —	117.330: —
Yttre ledningar	24.695: —	26.600: —

N:o 170.
Ang. tilläggsanslag för reningsverksanläggningen.

Utloppsledningar	35.920: —		55.430: —
Ledningar	321.540: —		324.500: —
Utredningar, kontroll m. m.	79.835: —		93.000: —
Diverse	8.040: —	1.095.675: —	47.430: —
Icke utförda arbeten ingående i ovannämnda beviljade anslag.			
Skorsten	400: —		
Anordning för metangasens överförande till gasverket	4.300: —		
Avlopp vid Lillån	15.200: —		
Kloreringsanläggning	8.000: —	27.900: —	
		1.123.575: —	1.107.500: —

En sammanlagd brist i de från början projekterade arbetena av 16.075 kronor har sålunda uppstått.

Utöver ovannämnda arbeten har jämväl utan beviljat anslag anskaffats:

Avståndsmanövrering	37.220: —
Venturimätare	2.960: —
Kr.	40.180: —

Anledningen till att dessa senare arbeten kommit till utan anslag är, att den sammanställning av samtliga utgifter, som gjordes i samband med inköp av nämnda utrustning, visade, att stadsfullmäktiges anslag beräknades komma att underskridas med åtminstone ett belopp, som svarade mot kostnaden för dessa anordningar, en beräkning, som dock tyvärr senare på grund av ovan angivna omständigheter ej visade sig hålla streck.

För att komplettera och fullständiga reningsverkets utrustning får styrelsen utöver tilläggsanslag för ovan omförmälda överskridanden och tilläggsarbeten anhålla om anslag med 5.200 kronor för inköp av värmepanna med aggregat för kolstybbeldning, enär det visat sig, att eldytan på den nuvarande pannan är för stor under sommarmånaderna, 2.200 kronor för ytterbelysning samt 1.000 kronor för anskaffande av ett kompressoraggregat eller med tillhopa 8.400 kronor.

På grund av vad som härovan anförts får vatten- och gasverksstyrelsen anhålla om ett slutligt tilläggsanslag för täckande av ovanberörda poster, tillhopa uppgående till 64.655 kronor, och att detta anslag med hänsyn till de nu ständigt stegrade priserna och i övrigt oförutsedda omständigheter måtte avrundas uppåt till förslagsvis 68.000 kronor.

Styrelsen hemställer sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för täckande av uppkommen brist i samband med uppförande av reningsverket samt för anskaffande och installerande av viss materiel anslå 68.000 kronor.

Västerås den 26 september 1939.

För vatten- och gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

|Sven Holmer.

N:o 171.

Drätselkammarens skrivelse ang. vatten- och gasledningar över Kungsängsområdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 26 nästlidne september har vatten- och gasverksstyrelsen hemställt om anslag, *dels* med 14.053 kronor 14 öre för redan utförda arbeten med framdragande av vattenledning från Lillån till Regementsvägen och gasledning från Gasverksvägen till Regementsvägen, *dels ock* med 15.100 kronor för framdragande av ledningar för vatten och gas mellan Regementsvägen och Bergmarksgatan. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling tillstyrker styrelsens förslag och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande *dels* för täckande av kostnaden för de i styrelsens skrivelse omförmälda ledningsarbeten, som redan blivit utförda, ett belopp av 14.053 kronor 14 öre, *dels ock* för anläggande av nya ledningar för vatten och gas mellan Regementsvägen och Bergmarksgatan ett belopp om 15.100 kronor; samt

att ifrågavarande båda anslag, tillhopa 29.153 kronor 14 öre, skola slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komma att besluta i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Västerås den 12 oktober 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 25 april 1935 beslöto stadsfullmäktige att i samband med påbyggnad av gasklockan anslå visst belopp för anläggande av en gashuvudledning

mellan nya gasverket och Munkgatan, vilken ledning skulle gå från Gasverksvägen fram till och utmed Lillån samt från denna i Södra Esplanaden och Karlsgatan till Munkgatan. Då detta arbete sedermera skulle utföras, beslöt vatten- och gasverksstyrelsen uttala sig för, att vattenledning från Gasverksvägen till Lillån på samma gång skulle nedläggas, emedan därigenom kostnaderna för framdragande av vattenledningen högst avsevärt skulle minskas. När gashuvudledningen i nämnda sträckning därefter färdigställdes kom jämväl vattenledningen till stånd, oaktat nödigt anslag för detta arbete icke beviljats.

N:o 171. *Ang. vatten- och gasledningar över Kungsängsområdet.*

För att få anslutning till vattenhuvudledningen framdrogs vattenledningen vid samma tillfälle till Hässlöledningen vid Regementsvägen. I samband med sistnämnda arbete ansågs det lämpligt att nedlägga gasledning, då sådan ledning dock sedermera skulle gå fram till Sommarroområdet. Sålunda har utan anslag vattenledning framdragits från Lillån till Regementsvägen och gasledning från Gasverksvägen till Regementsvägen. Kostnaderna för dessa anläggningar uppgå till 14,053 kronor 14 öre.

För att få förbindelse mellan nyssnämnda vatten- och gasledningar samt de i Bergmarksgatan befintliga, föreslår styrelsen nu, att ledningarna utbyggas på en sträcka av cirka 300 meter, vilket arbete beräknas draga en kostnad av 15,100 kronor. Anledningen härtill är framför allt, att vattentrycket i östra delen av staden är alltför lågt, varför i fall av eldsvåda risker föreligga, innan en direkt anslutning med Hässlöledningen kommit till stånd. Särskilt är detta förhållandet beträffande Centrallasarettet. Då jämväl gastrycket i denna stadsdel icke är tillfredsställande, anser styrelsen lämpligt, att gashuvudledning på samma gång framdrages och anknytes.

På grund av vad sålunda anförts får vatten- och gasverksstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för täckande av kostnader för framdragande av vattenledning från Lillån till Bergmarksgatan och av gasledning från Gasverksvägen till Bergmarksgatan anslå tillhopa 29,153 kronor 14 öre.

Västerås den 26 september 1939.

För vatten- och gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

/Sven Holmer.

N:r 172.

Nykterhetsnämndens förberedande utlåtande ang. tillstånd till utskänkning av vin i Odd Fellowhuset.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till länsstyrelsen av den 10 oktober 1939 har Systemaktiebolaget i Västerås på anförda grunder hemställt om tillstånd till årsutskänkning av vin under tiden från och med den 1 november 1939 till och med den 30 september 1941 att äga rum i samband med restaurangrörelse i lokaler, som äro inrymda i fastigheten Stora gatan 45 här i staden — det nya Odd Fellowhuset.

Efter remiss av ärendet till stadsfullmäktige har dess sekreterare anmodat nykterhetsnämnden att avgiva förberedande utlåtande. Nämnden får med anledning härav anföra följande.

Den tid för vilken tillståndet sökes, går till ända på samma gång som den tidigare av stadsfullmäktige beviljade oktrojen.

Några förutsättningar lärer icke föreligga för att en restaurant av det slag, varom nu är fråga, skall komma att besökas av sådana personer, som förtära vin eller pilsnerdricka ur berusningssyfte. Det är därför nämndens bestämda uppfattning, att resturanten icke ur någon synpunkt kan bliva menlig för nykterhetstillståndet i staden. Fastmer torde restauranten måhända kunna bidraga till en minskad spritkonsumtion. Då ej heller någon rörelse av motsvarande karaktär finnes i staden, får nämnden såsom sitt utlåtande meddela, att nämnden enhälligt tillstyrker bifall till den av Systembolaget gjorda framställningen.

Västerås den 16 oktober 1939.

För nykterhetsnämnden:

CARL W. KARLSSON.

/Sven Holmer.

Till Konungens Befallningshavande i Västmanlands Län.

Systemaktiebolaget i Västerås får härmed vördsamt anhålla om tillstånd till årsutskänkning av vin under tiden från och med den 1 november 1939 till och med den 30 september 1941, avsedd att i samband med restaurantrörelse utövas i lokaler, som äro inrymda i fastigheten n:r 12 i kvarteret Mina i Västerås, adr. Stora gatan 45.

Då denna fastighet blivit nyuppförd och på grund därav ovannämnda restaurantrörelse ej bedrivits före år 1938, har behovet av den sökta rättigheten ej kunnat förutses vid ingivandet i december 1937 av Systembolagets tidigare framställning om erhållande av rättigheter till årsutskänkning i Västerås.

N:o 172. *Ang. tillstånd till utskänkning av vin i Odd Fellowhuset.*

Utskänkningen är avsedd att äga rum i den omfattning, som gällande författningar och eljest vederbörligen meddelade föreskrifter sådant medgiva.

Bolaget har för avsikt att till enskild person överlåta rättigheten och kommer att i överlåtelsekontraktet införa de bestämmelser för utskänkningens bedrivande, som i samband med tillståndets meddelande kunnat bliva föreskrivna eller eljest visa sig påkallade.

Västerås den 10 oktober 1939.

Systemaktiebolaget i Västerås:

Fritz Eklund. *Agard Jonsson.*

N:o 173.

Nykterhetsnämndens förberedande utlåtande ang. tillstånd till utminutering av pilsnerdricka.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan till nykterhetsnämnden från stadsfullmäktiges sekreterare för förberedande utlåtande överlämnats en av köpmannen Ragnar Eriksson i Västerås hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att tillsvidare i affärslokal inom fastigheten Hamngatan 14 här i staden till avhämtning få försälja pilsnerdricka, vilken ansökan remitterats till stadsfullmäktige för yttrande, får nykterhetsnämnden nu anföra följande.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 17 sistlidne april månad tillstyrkte nykterhetsnämnden bifall till en av samma sökande gjord hemställan av i stort sett samma innehåll som den nu föreliggande. Såsom skäl för sin nya framställning har sökanden anfört, att de gällande restriktionerna i rätten att begagna motorfordon medfört stora svårigheter vid tillhandahållandet av maltdrycker.

Ehuru det alltfort är nämndens uppfattning att man bäst kan motverka större inköp av pilsnerdricka genom att de olika stadsdelarna i mån av möjlighet tillgodoses med ställen för försäljning av pilsnerdricka till avhämtning, får nämnden nu, då den av sökanden åberopade motiveringen enligt vad som inhämtats från länsstyrelsen och polismästaren icke är bärande, med hänsyn

N:o 173. *Ang. tillstånd till utminutering av pilsnerdricka.*

till de direktiv stadsfullmäktiges beslut den 25 maj innevarande år måste anses innebära, avstyrka bifall till den av köpmannen Ragnar Eriksson gjorda framställningen.

Västerås den 16 oktober 1939.

För nykterhetsnämnden:

CARL W. KARLSSON.

/Sven Holmer.

Västerås 1939, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 174.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag till brandväsendet från Städernas Allm. Brandstodsbolag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 23 nästlidne oktober har Städernas Allmänna Brandstodsbolag meddelat, att bolagets styrelse i enlighet med bolagsstämmans bemyndigande beslutat lämna Västerås stad för innevarande år ett bidrag om 7.000 kronor till bestridandet av kostnaderna för brandförsvaret inom staden.

Med anledning härav får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att med tacksamhet emottaga i ärendet omförmälda bidrag å 7.000 kronor; samt

att beloppet ifråga skall tills vidare reserveras för att på sätt stadsfullmäktige framdeles kunna bestämma disponeras för ändamål, som kan vara ägnat att främja utvecklingen och fulländningen av stadens brandväsende.

Västerås den 2 november 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

Till Västerås Stadsfullmäktige, Västerås.

Enligt beslut av Städernas Allmänna Brandstodsbolags bolagsstämma år 1931 och Städernas ömsesidiga lösöreförsäkringsbolag Svitjods bolagsstämma år 1939 har bolagens styrelse bemyndigats att tillsvidare för varje år lämna bidrag till bestridandet av kostnaderna för brandförsvaret i de orter, där bola-

N:o 174. gen i någon större omfattning driva rörelse och vilka efter styrelsens beprövande äro därtill berättigade.

Ang. bidrag till brandväsendet från Städernas Allm. Brandstodsbolag.

Styrelsen för Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas ömsesidiga lösöreförsäkringsbolag Svitjod har nu på grundval av bolagens sammanlagda ansvarssumma i Edert samhälle vid utgången av nästföregående år samt inhämtade uppgifter angående samhällets egna utgifter för brandväsendet under innevarande år fastställt det Edert samhälle tillkommande bidraget

från Städernas Allmänna Brandstodsbolag till	6.300 kronor
„ Städernas ömsesidiga lösöreförsäkringsbolag Svitjod till..	700 „
tillsammans	7.000 kronor

Härom har styrelsen nu velat lämna Eder meddelande, på det att omförmälda bidrag må kunna upptagas i eller tagas i beräkning vid uppgörandet av inkomst- och utgiftsstaten för nästkommande år.

Bolagen räkna med att de samhällen, vilka komma i åtnjutande av ifrågavarande bidrag, skola låta sig angeläget vara att beträffande sättet för ordnande av sitt brandförsvar i största möjliga omfattning tillmötesgå de önskemål och anvisningar, som meddelas av Kommittén för brandsläckningsväsendets ordnande i Sveriges städer och köpingar.

Styrelsen har icke velat föreskriva, på vad sätt samhällena skola handhava de lämnade bidragen, men har utgått från att de skola komma till användning för stärkande av brandförsvaret och att bidragen antingen skola upptagas såsom inkomst i brandstyrelsens stat eller fonderas för någon större nyanskaffning eller nyanläggning för brandkårens eller vattenledningens behov eller användas till bestridande av annuitet å för sådant ändamål upptaget lån.

I sinom tid vore styrelsen tacksam erhålla meddelande om det sätt, varpå ifrågavarande bidrag disponerats, ävensom utdrag av utgifts- och inkomststaten för nästkommande år, avseende brandväsendet.

Stockholm den 23 oktober 1939.

Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

Städernas ömsesidiga lösöreförsäkringsbolag Svitjod.

C. O. SJÖBERG.

|Sven Boye.

N:o 175.

Beredningsutskottets förslag ang. val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet får härmed överlämna följande förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas uppdrag upphöra med årsskiftet eller av annan anledning blivit vakanta.

DRÄTSELKAMMAREN.

Med utgången av innevarande år utlöper mandattiden för ledamöterna byggmästaren Fritz Eklund, statens lantbruksingenjör H. Welin-Berger, kassören E. Keijser, kamreraren Carl Th. Ericson och kassören Gösta Lundberg.

Beredningsutskottet får hemställa, att stadsfullmäktige ville till ledamöter i drätselkammaren för åren 1940—1943 omvälja de nu avgående ledamöterna herrar Eklund, Welin-Berger, Keijser, Ericson och Lundberg.

VATTEN- OCH GASVERKSSTYRELSEN.

I tur att avgå ur vatten- och gasverksstyrelsen äro ledamöterna överingenjören Carl Henning, statens lantbruksingenjör H. Welin-Berger och snickaren Gustav Olsson samt suppleanten driftchefen Thure Strand.

Beredningsutskottet föreslår, att stadsfullmäktige till ledamöter i vatten- och gasverksstyrelsen för åren 1940—1943 omvälja de nu avgående ledamöterna herrar Henning, Welin-Berger och Olsson samt att till suppleant för samma tid omväljes nuvarande suppleanten Strand.

HAMNSTYRELSEN.

Beredningsutskottet föreslår, att ledamoten i hamnstyrelsen, stuveriförmannen Carl Hellström, vilkens mandattid utgår 1939, återväljes till ledamot för tiden intill 1944 års utgång. Till suppleant i stället för verktygsarbetaren Karl Andersson, vilkens mandat upphör med utgången av innevarande år, föreslås för tiden t. o. m. utgången av år 1942 hyvlaren K. H. Thorén.

LÖNENÄMNDEN.

I lönenämnden äro ledamöterna byggnadssnickaren David Johansson och grosshandlaren Sam Nyström samt suppleanten muraren Martin Hellblom i tur att avgå. Samtliga dessa personer hava undanbett sig återval.

N:o 175.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet hemställer, att till ledamöter i lönenämnden för åren 1940—1943 måtte utses montören Arthur Lundell och direktören Mattias Pers samt till suppleant för samma tid avsynaren Martin Holmberg.

HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.

I tur att avgå ur nämnden äro ledamöterna Martin Jonsson, J. O. Sjöblom och Axel Larsson och suppleanterna Karin Ström, Erik Östlund och Arthur Lundell.

Beredningsutskottet hemställer, att till ledamöter i hälsovårdsnämnden för åren 1940—1943 återväljas kyrkoskrivaren J. O. Sjöblom och gjutaren Axel Larsson och nyväljes nuvarande suppleanten veterinären O. Hultén.

Till suppleanter för samma tid föreslås de nuvarande suppleanterna fru Karin Ström, posttjänstemannen Erik Östlund och montören Arthur Lundell. Till ny suppleant efter herr Hultén för åren 1940 och 1941 föreslås fru Karin Kjelldahl.

BARNAVÅRDSNÄMNDEN.

I barnavårdsnämnden upphör med utgången av detta år mandattiden för den av stadsfullmäktige förordnade vice ordföranden, kassören Einar Keijser, den för fattigvårdsstyrelsen valde ledamoten ombudsmannen Gösta Sjöberg samt suppleanten snickaren J. A. Grönberg, vald för kommunen i övrigt. Herr Keijser har anhållit att ej vidare ifrågakomma för omval.

Beredningsutskottet hemställer, att stadsfullmäktige ville till ledamot i barnavårdsnämnden omvälja herr Sjöberg för samma tid, som han är utsedd till ledamot i fattigvårdsstyrelsen, eller t. o. m. år 1941, samt för fyraårsperioden 1940—1943 efter herr Keijser nyvälja nuvarande suppleanten, fru Anna Vestberg. För samma tid föreslås omval av suppleanten Grönberg, och till ny suppleant för åren 1940—1941 efter fru Vestberg föreslås fru Astrid Johansson.

Slutligen hemställer beredningsutskottet, att stadsfullmäktige ville till vice ordförande i barnavårdsnämnden förordna ledamoten Gösta Sjöberg.

SAKKUNNIGA VID BRANDSYN.

Beredningsutskottet hemställer, att till sakkunniga vid brandsyn för år 1940 måtte återväljas byggmästaren J. Alb. Fredriksson och muraren Martin Hellblom med kakelugnsmakaren Jonas Johansson och byggnadssnickaren A. N. Vretholm till suppleanter.

FATTIGVÅRDSSTYRELSEN.

Till ordförande i fattigvårdsstyrelsen efter domprosten Ernst Enochsson, vilkens mandattid upphör med utgången av år 1939 och som hemställt att icke ifrågakomma till omval, föreslås nuvarande vice ordföranden, ombudsmannen Gösta Sjöberg.

Till vice ordförande efter herr Sjöberg föreslår beredningsutskottet distriktschefen i 1:sta distriktet, komministern Nils Berge. **N:o 175.** *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Inom de olika distrikten får beredningsutskottet hemställa, att följande personer måtte utses till nedannämnda befattningar.

3:dje distriktet.

Distriktschef: Till distriktschef i herr Sjöbergs ställe och ledamot i styrelsen närmast i vakansen efter domprosten Enochsson för åren 1940—1943 föreslås nuvarande vice distriktschefen, filialföreståndaren Axel Andersson.

Vice distriktschef: Till vice distriktschef för fyraårsperioden 1940—1943 föreslås vårdaren, förrådsförmannen Johan Theodor Bergquist.

Vårdare: Till vårdare efter herr Bergquist för åren 1940—1941 föreslås fru Hilda Bergsten.

4:de distriktet.

Distriktschef: Nuvarande distriktschefen, verkstadsarbetaren Gunnar Jacobsson föreslås omvald för fyraårsperioden 1940—1943.

Vice distriktschef: Nuvarande vice distriktschefen, förmannen Josef Brunnsberg föreslås omvald för fyraårsperioden 1940—1943.

Vårdare: Av vårdarna har verkstadsarbetaren Olof Klinga, vilkens mandattid utlöper 1941, hemställt om entledigande.

Beredningsutskottet föreslår, att stadsfullmäktige med bifall till avsägelsen måtte till ny vårdare för åren 1940—1941 utse fru Hanna Gustafsson.

7:de distriktet.

Distriktschef: Beredningsutskottet föreslår omval av nuvarande distriktschefen, folkskollärarinnan Elsa Pettersson för fyraårsperioden 1940—1943.

Vice distriktschef: Till vice distriktschef för fyraårsperioden 1940—1943 föreslås nuvarande vårdaren, filaren C. W. Juhlin.

Vårdare: Till ny vårdare efter herr Juhlin för tiden t. o. m. år 1941 föreslås filialföreståndaren Hugo Karlsson.

8:de distriktet.

Distriktschef: Nuvarande distriktschefen, förmannen H. Svensson, föreslås omvald för fyraårsperioden 1940—1943.

9:de distriktet.

Vice distriktschef: Nuvarande vice distriktschefen, muraren Ludvig Gräns föreslås omvald för fyraårsperioden 1940—1943.

11:te distriktet.

Distriktschef: Nuvarande distriktschefen, kyrkoskrivaren J. O. Sjöblom, vilkens mandat upphör med utgången av innevarande år, har undanbett sig återval. Till ny distriktschef för fyraårsperioden 1940—1943 föreslås nuvarande vice distriktschefen, lagerarbetaren Oskar F. Löfkvist.

N:o 175.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Vice distriktschef: Till vice distriktschef efter herr Löfkvist för tiden till 1941 års utgång föreslås vårdaren, tråddragaren Gunnar Gustafsson.

Vårdare: Till ny vårdare i herr Gustafssons ställe för tiden t. o. m. år 1941 föreslås montören Alex Sunesson.

FOLKSKOLESTYRELSEN.

Inom folkskolestyrelsen utgår med innevarande år mandattiden för samtliga ledamöter och suppleanter. Av suppleanterna har lektorn E. Zachrisson under året avlidit, varjämte redaktören Sven Strömblad undanbett sig förnyat uppdrag som suppleant.

Beredningsutskottet hemställer, att stadsfullmäktige för fyraårsperioden 1940— 1943 ville utse

till ledamöter i folkskolestyrelsen

bokföraren R. Söderquist, studieledaren G. Sund, rektorn Folke Ericsson, byggnadssnickaren David Johansson, muraren Martin Hellblom, fru Agnes Söderquist, järnvägstjänstemannen Thure Bergquist, redaktören Anders Pers, domprosten Ernst Enochsson, fru Ebba Berg, folkskolläraren G. Leontein och bokhandlaren Ivar Wennberg; samt

till suppleanter i folkskolestyrelsen

snickaren J. A. Grönberg, metallarbetaren Gunnar Pettersson, ingenjören Birger Falk, brandförmannen Ernst Johansson, journalisten Fritz Svanström, verkstadsarbetaren Ivar Andersson. verkmästaren Gustaf Karlsson, byggmästaren K. A. Darnell, domkyrkosysslomannen Hugo Berggren, fru Ebba Holmström, handelsträdgårdsmästaren Erik Billert och häradsskrivaren O. Lewrö.

Då valet icke sker enligt proportionell valmetod, skall tillika bestämmas den ordning i vilken suppleanterna skola inkallas; och föreslår beredningsutskottet, att suppleanterna bliva personliga för ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här äro nämnda.

PLANTERINGSNÄMNDEN.

Med innevarande års utgång utlöper mandattiden för samtliga ledamöter i planteringsnämnden. Av de nuvarande ledamöterna hava herrar parkföreståndaren C. F. Thelander och skomakaremästaren J. F. Sjögren anhållit att ej vidare ifrågakomma för omval.

Beredningsutskottet hemställer, att stadsfullmäktige ville till ledamöter i planteringsnämnden för åren 1940—1942 återvälja kassören Gösta Lundberg, handelsträdgårdsmästaren Erik Billert, direktören Elow Eriksson, folkskolläraren Albert Wasberg och förrådsvaktmästaren Ivar Engström samt nyvälja fru Sigrid Eriksson och trädgårdsarbetaren Elof Hagström.

N:o 175.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

NYKTERHETSNÄMNDEN.

I tur att avgå ur nykterhetsnämnden äro ledamöterna fattigvårdssysslomannen Axel Norén, andre stadsläkaren C. Idar, fru Blanche Daun och lokmästaren Eric Holmström samt suppleanterna ingenjören Albert Andersson och polismannen Laurentz Gustafsson. Av de avgående ledamöterna hava herrar Idar och Holmström samt fru Daun undanbett sig förnyat uppdrag.

Beredningsutskottet hemställer att stadsfullmäktige ville för fyraårsperioden 1940—1943 till *ledamöter* i nykterhetsnämnden återvälja fattigvårdssysslomannen A. Norén, med förnyat förordnande för denne att vara vice ordförande, samt nyvälja fältläkaren Gunnar Wingren, fru Helga Gustavsson och byggnadssnickaren Eric Pettersson.

Till *suppleanter* för åren 1940—1943 föreslås nuvarande suppleanterna ingenjören Albert Andersson och polismannen Laurentz Gustafsson samt för åren 1940—1941 kontoristen Algot Bergstrand och fru Greta Schörling.

TAXERINGSNÄMNDERNA.

Enligt vad beredningsutskottet har sig bekant pågår utredning om viss ändring i taxeringsdistriktsindelningen, vilken utredning närmast åsyftar att till taxeringsnämnden i 2:dra distriktet överföra samtliga rörelseidkare inom staden. Det torde måhända sedermera, sedan beslut fattats om den planerade förändringen, visa sig lämpligt att utöka nuvarande antalet ledamöter och suppleanter i detta distrikt. Beredningsutskottet hemställer, att sedermera få inkomma med förslag härutinnan samt föreslår, att stadsfullmäktige för närvarande måtte besluta att antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i en var av 1940 års taxeringsnämnder skall vara tre med tre suppleanter med undantag av 11:te distriktet, där antalet sådana ledamöter bestämmes till fem med lika antal suppleanter.

Till ledamöter och suppleanter i de olika taxeringsnämnderna för år 1940 föreslås följande personer; och hemställes tillika, att suppleanterna bliva personliga för ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här nedan nämnas.

1:sta distriktet.

Ledamöter: Direktören Elow Eriksson, överpostiljonen J. E. Wirén och fabrikören Otto Petersson;

Suppleanter: Köpmannen O. Maunsbach, montören E. V. Larsson och tapetseraren Gustaf Lindström.

2:dra distriktet.

Ledamöter: Ingenjören Erik Kjörning, bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och bokföraren Richard Söderquist;

Suppleanter: Köpmannen Sigfrid Holm, gjutaren Axel Larsson och linjeförmannen V. R. Brännström.

N:o 175.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

3:dje distriktet.

Suppleanten, postassistenten Rudolf v. Hülphershausen har avflyttat från staden.

Ledamöter: Sågverksägaren A. Norén, byggnadssnickaren Fritz Nyberg och handelsföreståndaren Axel Andersson;

Suppleanter: Verkstadsarbetaren Georg Karlsson, förmannen Gunnar Larsson och ingenjören G. H. Zanders.

4:de distriktet.

Ledamöter: Handlanden Otto Jansson, fanjunkaren K. A. Jansson och byggnadssnickaren Karl Viktorsson;

Suppleanter: Förrådsvaktmästaren Ivar Engström, förvaltaren David Hallborg och apparatprovaren Ragnar Karlsson.

5:te distriktet.

Ledamöter: Byggmästaren Axel Hammer, verkstadsarbetaren C. A. Fröbom och ingenjören Algot Svensson;

Suppleanter: Kaptenen G. Robsahm, hyvlaren Herman Thorén och köpmannen Bror Edling.

6:te distriktet.

Ledamöter: Sekreteraren K. Sjöfält, grosshandlaren Alb. Reutergårdh och järnvägstjänstemannen Thure Bergquist;

Suppleanter: Skorstensfejarmästaren C. W. Karlsson, kamreraren S. Holmblad och byggnadsarbetaren J. E. Willebrand.

7:de distriktet.

Ledamöter: Köpmannen C. V. Tisell, handelsföreståndaren C. E. Juhlin och fastighetsarbetaren Erik Karlsson;

Suppleanter: Folkskolläraren G. Leontein, folkskolläraren Edvin Sigroth och snickaren Erik Lindström.

8:de distriktet.

Av ledamöterna har byggnadssnickaren K. J. Pettersson avböjt återval.

Ledamöter: Matvaruhandlaren F. H. Berglind, arkitekten V. Segerstedt och svarvaren A. V. Adamsson;

Suppleanter: Skräddaren K. Torstensson, blomsterhandlaren Karl Pettersson och verktygsarbetaren Helmer Törnblom.

9:de distriktet.

Ledamöter: F. slöjdläraren F. Brandt, plåtarbetaren Emil Johansson och f. guldsmeden C. E. Tengström;

Suppleanter: Folkskolläraren Elis Hedberg, plåtslagaren J. V. Bergstrand och ingenjören F. O. Berling.

10:de distriktet.

N:o 175.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Under året har suppleanten, plåtslagaren Olof Larsson avlidit.

Ledamöter: Ingenjören Ferdinand Wahlberg, förmannen C. F. Larsson och byggmästaren J. Aug. Larsson;

Suppleanter: Målarmästaren O. Hansson, metallarbetaren Åke Larsson och verkmästaren V. Linde-Olsson.

11:te distriktet.

Ledamoten f. lantbrukaren A. Engström har under året avlidit.

Ledamöter: Lokeldaren Ernst Larsson, snickaren J. A. Johansson, lindaren Fredr. Wetter, lantbrukaren Jakob Pettersson och bankkamreraren Curt Möller;

Suppleanter: Lokomotiveldaren J. A. Löfstrand, snickaren J. A. Grönberg, lantbrukaren C. P. Karlstedt, lantbrukaren Herman Falk och tjänstemannen Gösta Dahlgren.

Härjämte hemställer beredningsutskottet, att åt nämnden i detta distrikt och närmast åt ledamoten herr Pettersson skall givas uppdraget att taga den befattning med virkestaxering, som omförmäles i 81 § taxeringsförordningen, med herr Falk som suppleant i detta särskilda uppdrag.

PENSIONSNÄMNDERNA.

För dessa nämnder föreslår beredningsutskottet följande sammansättning.

I distriktet för äldre stadsområdet.

Beredningsutskottet föreslår att till *ledamöter* för åren 1940—1943 måtte omväljas de avgående ledamöterna kyrkoskrivaren John Sjöblom, fru Blanche Daun och bokförlagsföreståndaren R. V. Hult.

Till *suppleanter* för de sålunda föreslagna ledamöterna under fyraårsperioden 1940—1943 föreslås kontoristen Lilly Andersson, fattigvårdssysslomannen A. Norén och fru Märta Johansson, och för åren 1940 och 1941 efter fru Aina v. Hülphershausen, som avflyttat från staden, fru Aida Reutergårdh att inträda vid förfall för ledamoten fru Kjelldahl.

I distriktet för f. S:t Ilians socken.

De avgående *ledamöterna* snickaren J. A. Grönberg och trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson föreslås omvalda för fyraårsperioden 1940—1943.

Omval föreslås för samma tid av de avgående *suppleanterna,* lantbrukaren J. V. Lundkvist och lokomotiveldaren Ernst Larsson att i nämnd ordning inträda vid förfall för ledamöterna Widén och Grönberg.

I distriktet för f. Lundby socken.

Ledamöterna, lantbrukaren A. Engström och folkskolläraren A. Segerström ha under året avlidit, varjämte mandattiden utgår för ledamoten, lindaren Fredr.

N:o 175.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Wetter och suppleanterna, posttjänstemannen C. A. Litzén och lantbrukaren C. H. Falk.

Beredningsutskottet föreslår att till *ledamöter* dels omväljes lindaren Fredr. Wetter och dels nyväljas efter herr Segerström lantbrukaren C. H. Falk och efter herr Engström fabrikören Carl Holmquist, de båda förstnämnda för åren 1940—1943 och den sistnämnde för åren 1940—1941.

Till *suppleanter* föreslås för åren 1940—1943 posttjänstemannen C. A. Litzén och lantbrukaren Jakob Pettersson och för åren 1940—1941 fru Greta Schörling, med bestämmelse tillika, att herrar Litzén och Pettersson skola i nu nämnd ordning inträda vid förfall för ledamöterna Wetter och Falk och fru Schörling vid förfall för ledamoten Karl Ludvig Lundin.

ENGVALLSKA PENSIONSFONDENS TILLSÄTTNINGSNÄMND.

Mandattiden utgår för samtliga av stadsfullmäktige valda ledamöter, och hemställer beredningsutskottet, att stadsfullmäktige ville för åren 1940 och 1941 återvälja till ledamöter fabrikören J. Svensson, svarvaren B. A. Lundvall, fabrikören C. Holmquist, f. guldsmeden E. Tengström och stationskarlen C. F. Melin.

NÄMNDEN ÖVER SUNDINSKA UNDERSTÖDSFONDERNA FÖR PAUVRES HONTEUX OCH MEDELKLASSEN SAMT ARBETSKLASSEN.

Beredningsutskottet hemställer, att samtliga nuvarande ledamöter, vilkas mandattid utlöper innevarande år, återväljas och att sålunda till ledamöter i nämnden för åren 1940 och 1941 utses måleriföreståndaren Albert Lundkvist, kaptenen G. Robsahm, fru Ebba Berg, kassören Einar Keijser, folkskolläraren G. Leontein, verkmästaren Gustaf Karlsson och skorstensfejarmästaren C. W. Karlsson.

NÄMNDEN ÖVER SUNDINSKA DONATIONSFONDEN FÖR VÄLGÖRANDE OCH ALLMÄNNYTTIGA ÄNDAMÅL.

Beredningsutskottet föreslår, att ledamöterna, måleriföreståndaren Albert Lundkvist, fru Ebba Berg, verkmästaren Gustaf Karlsson och skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, vilkas mandattid utlöper innevarande år, återväljas till ledamöter för åren 1940 och 1941.

NÄMNDEN ÖVER ADOLF MOBERGS OCH HANS HUSTRUS GULDBRÖLLOPSFOND.

Ledamöterna, fröken Hilda Pihlgren, domprosten Ernst Enochsson och förmannen Gunnar Pettersson, som äro i tur att avgå, föreslås till omval för åren 1940 och 1941.

NÄMNDEN ÖVER FRU JOHANNA FRYKLUNDS DONATIONSFOND.

N:o 175.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet hemställer att de ledamöter, som äro i tur att avgå, omväljas, och att sålunda för åren 1940 och 1941 utses
från tjänstemannaklassen: drätseldirektören Theofil Öberg;
från handlande- och hantverkareklassen: fabrikören Otto Petersson; och
från arbetsklassen: tapetseraren C. Bäckman.

DELEGERADE FÖR UTDELNING UR NORELISKA FONDEN.

Den av stadsfullmäktige valde ledamoten, domprosten Ernst Enochsson, föreslås omvald för åren 1940—1943.

NÄMNDEN ÖVER WALBECKSKA VÄLGÖRENHETSFONDEN.

De av stadsfullmäktige valda ledamöterna, direktören Axel Sundström och fru Agnes Söderquist, vilkas mandat upphöra med utgången av innevarande år, föreslås omvalda för åren 1940 och 1941.

NÄMNDEN ÖVER LAGERQUISTSKA DONATIONSFONDEN.

Till ledamöter för åren 1940—1943 föreslås att de avgående ledamöterna kassören Einar Keijser, fru Ida Grönberg och fattigvårdssysslomannen Axel Norén omväljas.

STYRELSEN FÖR STATENS ELEKTROTEKNISKA FACKSKOLA I VÄSTERÅS.

De av stadsfullmäktige valda ledamöterna i styrelsen, teknologie doktorn John Wennerberg och driftchefen Thure Strand föreslås omvalda för åren 1940—1941.

STYRELSEN FÖR KOMMUNALA FLICKSKOLAN I VÄSTERÅS.

Den för Kommunala Flickskolan utsedda styrelsen har valts allenast t. o. m. utgången av innevarande år. Jämlikt föreskrift i skolans reglemente skall efter utgången av denna valperiod valet avse en tid av fyra år. Beredningsutskottet hemställer, att i Kommunala Flickskolans styrelse för åren 1940—1943 måtte utses
till *ledamöter* rektorn Hj. Thyresson, fru Agnes Söderquist, fru Karin Ström, brandförmannen Ernst Johansson, folkskolläraren David Sjöholm och redaktionssekreteraren Sven Strömblad; samt

N:o 175. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

till *suppleanter* fru Greta Sjödahl, folkskolläraren John Jakobsson, teknologie doktorn John Wennerberg och fru Dagmar Zackrisson.

I den nämnd, som enligt förordningen om kommunala flickskolor har att avgöra frågor om nedsättning i terminsavgiften, har stadsfullmäktige att utse en ledamot, och får beredningsutskottet med anledning härav hemställa, att stadsfullmäktige härtill ville utse kronokassören Oscar Karlsson.

REVISORER.

1) *Av stadens räkenskaper.*

Beredningsutskottet hemställer att till *ordinarie revisorer* av stadens räkenskaper för år 1940 måtte utses: ombudsmannen Erik Genell, tjänstemannen E. Ekeroth, förmannen Karl Engdahl, kontoristen Einar Jonsson, avsynaren Martin Holmberg, tjänstemannen Gösta Holmén och järnvägstjänstemannen Hugo Svanlind, samt
till *suppleanter* för dem kamreraren Fritz Lilliecreutz, bokföraren B. Sjöberg, lokeldaren Gustaf Nilsson, folkskolläraren Edvin Andersson, kamreraren Martin Hansjö, kommunalarbetaren Sven Vestling och kassörskan Anna Karlsson.

2) *Av Arbetareinstitutets räkenskaper.*

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1940 av ordinarie revisorn, ingenjören F. O. Berling och suppleanten, kassören Gösta Lundberg.

3) *Av Högre allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.*

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1940 av ordinarie revisorerna, verkmästaren Gustaf Karlsson och kaptenen G. Robsahm samt suppleanten, järnvägstjänstemannen Hugo Svanlind.

4) *Av Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteksverksamhet.*

Beredningsutskottet föreslår omval av posttjänstemannen Erik Östlund med kaptenen G. Robsahm som suppleant.

5) *Av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet i Västerås.*

Beredningsutskottet föreslår omval av posttjänstemannen Erik Östlund med kaptenen G. Robsahm som suppleant.

STYRELSEN FÖR VÄSTERÅS IDROTTSHALL FÖRENING U. P. A.

Beredningsutskottet föreslår att den av stadsfullmäktige utsedde ledamoten i föreningens styrelse, journalisten Fritz Svanström och suppleanten, ingenjören Ernst Karlsson omväljas för åren 1940—1941.

Till revisor av föreningens räkenskaper för år 1940 föreslås att tjänstemannen Gust. Lindén omväljes med kontoristen Einar Jonsson till suppleant.

N:o 175.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

VÄSTERÅS KAFÉAKTIEBOLAG.

Beredningsutskottet hemställer att till ledamöter i bolagets styrelse för år 1940 måtte återväljas stuveriförmannen Carl Hellström, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och kassören Gösta Lundberg samt att till suppleanter för samma tid ävenledes återväljas byggnadssnickaren David Johansson och förrådsförvaltaren John Beckman.

Till revisor av bolagets räkenskaper får beredningsutskottet föreslå omval av bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och till suppleant för denne rektorn Hj. Thyresson.

ARBETSLÖSHETSKOMMITTÉN.

Beredningsutskottet hemställer att till ledamöter i arbetslöshetskommittén för år 1940 måtte återväljas herrar studieledaren Gust. Sund, direktören K. R. Liljeblad, statens lantbruksingenjör H. Welin-Berger, muraren Martin Hellblom, förrådsförvaltaren John Beckman, hyvlaren Herman Thorén, förmannen Gunnar Larsson, filaren Viktor Persson och ingenjören G. H. Zanders samt att till suppleanter måtte utses herrar redaktören E. Berg, metallarbetaren Erik Andersson, inköpschefen John Lundgren, metallarbetaren Vilhelm Berg och byggnadssnickaren Erik Pettersson.

Till revisorer av kommitténs med statsbidrag bedrivna verksamhet för år 1940 föreslås kassören Gösta Lundberg och kamreraren Harald Ivarsson med kassören Harry Öjve till suppleant.

RÅDHUSKOMMITTÉN.

Till ledamot i kommittén efter förre borgmästaren Thorwald Bergquist, vilken beviljats begärt entledigande, får beredningsutskottet föreslå nuvarande borgmästaren Olov Rylander.

BRANDSTODSKOMMITTÉN FÖR FAST EGENDOM.

Beredningsutskottet hemställer, att de nuvarande ledamöterna, byggmästaren Edv. Karlsson, byggmästaren J. Alb. Fredriksson, byggmästaren Axel Hammer och byggnadssnickaren David Johansson återväljas för år 1940 samt att till suppleanter för samma tid ävenledes återväljas byggmästaren Fritz Eklund och muraren Martin Hellblom.

OMBUD VID MANTALSSKRIVNINGEN.

Till ombud vid mantalsskrivningen år 1940 får beredningsutskottet föreslå, att herrar skrivaren Axel L. Andersson, snickeriförmannen Hugo Svensson, f. guldsmeden Emil Tengström och fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson omväljas.

N:o 175. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

HUVUDMÄN I VÄSTERÅS STADS SPARBANK.

Beredningsutskottet hemställer, att stadsfullmäktige till huvudmän i sparbanken för femårsperioden 1940—1944 måtte återvälja herrar bankkassören Joh. Tideström, rektorn Hj. Thyresson och drätseldirektören Th. Öberg.

SAKKUNNIGA ATT GÅ RÅDHUSRÄTTEN TILL HANDA VID UPPTAGANDE AV SJÖFÖRKLARING OCH SJÖFÖRHÖR.

Beredningsutskottet hemställer, att stadsfullmäktige ville som sakkunniga för år 1940 föreslå herrar hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, ångbåtsbefälhavaren Nils Sander, maskiningenjören G. Wallenius, kaptenen Carl Wenström och sjökaptenen Erik Laurentius Eriksson.

ORTSOMBUD ENLIGT KUNGL. KUNGÖRELSEN OM STATLIGA BOSÄTTNINGSLÅN.

Beredningsutskottet hemställer, att stadsfullmäktige ville till ortsombud i enlighet med Kungl. Kungörelsen om statliga bosättningslån för åren 1940—1941 omvälja kassören Einar Keijser och till suppleant för samma tid ävenledes omvälja kamreraren J. Häggström.

Västerås den 9 november 1939.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 176.

Drätselkammarens skrivelse ang. förnyad utredning rörande högre allmänna läroverkets byggnadsfråga.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 23 februari 1939 till läroverkskommittén och drätselkammaren för utlåtande överlämnat en från Kungl. Skolöverstyrelsen inkommen skrivelse med hemställan att fullmäktige ville taga under övervägande och avgiva yttrande rörande vissa i skrivelsen angivna synpunkter beträffande frågan angående om- och tillbyggnad av högre allmänna läroverkets lokaler, särskilt i anledning av uppkommen fråga om borttagande av inträdesprövningar vid läroverket, får drätselkammaren, som förehaft ifrågavarande ärende till behandling, anföra följande.

Läroverkskommittén har uti bifogade den 22 september 1939 dagtecknade utlåtande på i skrivelsen anförda skäl hemställt, att fullmäktige måtte besluta uppdraga åt kommittén att verkställa ytterligare utredning för framläggande av nytt eller nya alternativ för om- och tillbyggnad av stadens högre allmänna läroverk. Vad kommittén i skrivelsen anfört har drätselkammaren ansett utgöra bärande skäl för att åt kommittén må uppdragas att verkställa den förnyade omprövning av frågan som föreslagits. I detta sammanhang vill drätselkammaren även meddela, att kammaren med hänsyn till läroverksfrågans nuvarande läge hos Kungl. Maj:t för närvarande återkallat sin ansökan om tillstånd att för den beslutade om- och tillbyggnaden av läroverket upptaga ett amorteringslån å 1.000.000 kronor. Drätselkammaren får hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad läroverkskommittén sålunda föreslagit.

Västerås den 16 november 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 februari 1939 har Kungl. Skolöverstyrelsen anhållit, att stadsfullmäktige ville taga under övervägande och avgiva yttrande rörande vissa i skrivelsen angivna synpunkter beträffande om- och

N:o 176. *Ang. förnyad utredning rörande h.allm. läroverkets byggnadsfråga.*

tillbyggnaden av högre allmänna läroverkets lokaler, särskilt i anledning av uppkommen fråga om borttagande av inträdesprövningarna vid läroverken. Vid sitt sammanträde den 23 februari 1939 beslöto stadsfullmäktige remittera ärendet till läroverkskommittén och drätselkammaren för utlåtande. Kommittén får nu i ärendet anföra följande.

I sin skrivelse har Kungl. Styrelsen meddelat, att det kunde antagas, att i stället för inprövningarna till läroverkens första klass folkskolans betyg komme att läggas till grund och att, då betygsfordringarna för intagning skulle sättas relativt lågt, man måste räkna med att flertalet av dem, som med hittillsvarande intagningsförfarande skulle bliva underkända, i framtiden skola befinnas automatiskt berättigade till inträde om utrymme funnes. En följd härav bleve, att i framtiden antingen ett avsevärt antal till intagning godkända lärjungar årligen måste avvisas eller ock att en tredje parallellavdelning av realskolans femåriga linje upprättades. Åtgärder för avhjälpande av utrymmesbrister plägade i allmänhet vidtagas av läroverksstäderna men härvarande läroverk så som det föreslagits om- och tillbyggt medgåve icke en utökning av klassavdelningarna i berört avseende.

Av Kungl. Maj:ts proposition och Riksdagens i ärendet sedermera fattade beslut synes framgå, att statsmakterna icke, i vart fall ej för närvarande, räknat med ökat elevantal och därmed följande ökat utrymme och ökade lärarekrafter utan att man tillsvidare endast velat ändra formen för intagningen i läroverken.

Ehuru Kungl. Styrelsens skrivelse i denna del sålunda icke skulle behöva föranleda någon stadens åtgärd, enär läroverkets lokaler efter den i stadsfullmäktige beslutade om- och tillbyggnaden ur denna synpunkt skulle förslå, har kommittén på nedan anförda grunder upptagit frågan till ny prövning.

Redan innan det slutliga förslaget i november 1938 framlades, hade inom kommittén ingående diskuterats tanken att å eller i nära anslutning till det nuvarande läroverksområdet uppföra ett helt nytt skolhus. Kommittén ansåg sig emellertid icke då kunna upptaga detta förslag till närmare utredning särskilt av det skälet, att frågan om utökade lokaler på grund av det ständigt stegrade antalet lärjungar vore synnerligen brådskande och en lösning av läroverkets byggnadsfråga enligt nyss angivna linje förutsatte en ganska ingripande och för sitt genomförande tidsödande stadsplaneändring. Denna fråga gestaltar sig nu på annat sätt. Dels har nämligen, enligt vad en av kommittén verkställd utredning giver vid handen, anslutningen till läroverket under de senaste åren icke blott avstannat utan till och med i någon mån minskat, varför byggnadsfrågans lösning nu icke ter sig fullt så trängande som för något år sedan och dels är inom stadens byggnadsnämnd och dess sakkunniga tjänstemän sedan någon tid stadsplanen omkring domkyrkan föremål för omarbetning, varvid möjligheterna att lösa läroverkets byggnadsfråga antingen efter den redan beslutade linjen eller alternativt genom förläggande av ny läroverksbyggnad öster om den nuvarande skulle stå öppna. Berörda stadsplanearbete har fortskridit så långt, att förslag härutinnan kan väntas bliva framlagt för stadsfullmäktige inom de närmaste månaderna. Under sådana förhållanden anse sig kommitterade oförhindrade medverka till en förnyad utredning av förevarande byggnadsfråga, en utredning, som skulle hava till syfte att åstadkomma ett nytt alternativ, avsett att uppställas till jämförelse med det redan beslutade.

N:o 176.
Ang. förnyad utredning rörande h. allm. läroverkets byggnadsfråga.

Den av kommittén utförda och härovan vidrörda utredningen angående elevanslutningen till läroverket har avsett tiden 1912—1939. Under denna tid har stadens innevånareantal ökat från 20.881 till 36.360 och skolans elevantal från 402 till 629. Den genomsnittliga ökningen av antalet elever har sålunda varit 8 pr år. Då antalet elever från landet har varit i det närmaste konstant — 168 år 1912 mot 186 år 1939 — har sålunda elevökningen i stort sett följt enbart stadens befolkningstillväxt. Härav följer att den starkaste ökningen i elevantalet skett under de år, då staden vuxit mest. Under åren 1929—1939 har folkmängden ökat med 6.783 individer. Under samma tid ökades elevantalet med 209 eller med 14 pr år. Av de anförda siffrorna framgår otvetydigt, att man med hänsyn till industriernas i staden utveckling och innevånareantalets därmed sammanhängande och jämväl på grund av andra omständigheter skedda stegring, har att räkna med att elevantalet redan med det nuvarande intagningssystemet till läroverken inom en ganska snar framtid stigit till det enligt kommitténs mening lämpliga eller omkring 750. Skulle ett nytt system för intagning i läroverken fastställas, varigenom flera lärjungar skulle bliva behöriga till intagning, komme sålunda stadens läroverk att förslå varken med de nuvarande eller med de beslutade utökade lokalerna. Då det emellertid framgår av utredningen, att elevantalet under de fyra sista åren minskat medan innevånareantalet ökat, förefaller en tillbyggnad av läroverket ur utrymmessynpunkt icke vara omedelbart nödvändig. Enär utredningen och utvecklingen dock tyder på en återkommande och stegrad ökning i lärjungeantalet, har det synts kommittén lämpligt, att, då tillfälle nu gives, om möjligt få det av stadsfullmäktige godkända om- och tillbyggnadsförslaget jämfört med annat eller andra alternativ.

Ovan har såsom ytterligare skäl för en alternativ utredning anförts det pågående arbetet med stadsplaneförslag för området omkring domkyrkan. Detta förslag går ut på igenläggande av Östra Kyrkogatan och framdragande av den södra delen av Domkyrkoesplanaden över komministergården och söder om "Proban" fram till hörnet av Västra Kyrkogatan och Biskopsgatan. Härigenom skulle skapas ett helt kvarter begränsat av Västra Kyrkogatan, Skolgatan, Vasagatan samt Domkyrkoesplanaden och dess förlängning, ett kvarter avsett endast för byggnader för ecklesiastika och kulturella ändamål. Enligt detta förslag skulle för uppförande av läroverksbyggnader disponeras ej mindre det nuvarande av läroverket nyttjade området än även kvarteret Hake. Möjlighet skulle sålunda bjudas att i nära anslutning till de nuvarande skolhusen uppföra helt nya byggnader men att likväl bibehålla de gamla till större eller mindre del så länge som kan anses lämpligt. Utöver möjligheterna till en etappvis skeende nybyggnad skulle förslaget medföra dels att läroverkslokalerna skulle kunna göras större och med reservutrymmen jämväl för eventuellt kommande behov och dels att man skulle vinna ett större och friare område att disponeras av läroverkets lärjungar under fritid.

På grund av vad som sålunda anförts får läroverkskommittén hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att åt kommittén uppdraga att verkställa ytterligare utredning för framläggande av nytt

N:o 176.
Ang. förnyad utredning rörande h.allm. läroverkets byggnadsfråga.

eller nya alternativ för om- och tillbyggnad av stadens högre allmänna läroverk.

Västerås den 22 september 1939.

För läroverkskommittén:

ALB. LUNDKVIST.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 24 november 1938 beslöto stadsfullmäktige godkänna ett av en särskild kommitté framlagt förslag till om- och tillbyggnad för högre allmänna läroverket. Tillika uppdrogo stadsfullmäktige åt nämnda kommitté att underställa byggnadsförslaget skolöverstyrelsens och Byggnadsstyrelsens granskning och godkännande. Med skrivelse den 5 december har därefter kommittén till överstyrelsen insänt fullständiga huvudritningar för ämbetsverkets prövning.

Inom överstyrelsen ha ritningarna underkastats en förberedande granskning. Promemorior angående därvid gjorda iakttagelser ha utarbetats av t. f. undervisningsrådet Torsten Wetterblad och av överstyrelsens konsulent för husligt arbete fröken Gunhild Drake, varjämte en av överstyrelsens förste gymnastikkonsulent kaptenen Axel Berg von Linde i anledning av inspektion av gymnastikundervisningen vid läroverket upprättad promemoria angående undervisningslokalerna i detta ämne torde böra i detta sammanhang beaktas. Förarbetena för överstyrelsens beslut i ärendet äro därmed avslutade.

Emellertid har, sedan stadsfullmäktige fattade sitt beslut i ärendet, en omständighet tillkommit, vilken för läroverkets lokalbehov torde vara av den betydelse, att fullmäktige böra sättas i tillfälle att avgiva förnyat yttrande i ärendet, innan ritningarna definitivt prövas. Kungl. Maj:t har nämligen i sitt tal å rikssalen den 11 januari 1939 tillkännagivit sin avsikt att föreslå riksdagen avskaffandet av de nuvarande inträdesprövningarna till läroverken. På grund av den utredning i sistberörda fråga, som verkställts av lektorn Frits Wigforss i egenskap av särskilt tillkallad sakkunnig, kan det antagas, att i stället för inträdesprövningarna folkskolans betyg komma att läggas till grund, och då betygsfordringarna för intagning skulle sättas relativt lågt, måste man räkna med att flertalet av dem som med hittillsvarande intagningsförfarande skulle bliva underkända till första klassen, i framtiden måhända skola befinnas automatiskt berättigade för inträde i denna klass, om utrymme finnes. Möjligen kan dessutom borttagandet av inträdesprövningen leda till att lärjungar, som eljest skulle avstått från att söka inträde på grund av de svårigheter inträdesprövningarna erbjuda, anmäla sig som inträdessökande. Då antalet inträdessökande till klass 1^5 vid slutet av sistförflutna vårtermin utgjorde 88 och därjämte årligen ett antal kvarsittare i första klassen måste beräknas, torde man

kunna utgå från att i framtiden antingen ett avsevärt antal till intagning godkända lärjungar årligen måste avvisas eller ock en tredje serie parallellavdelningar av realskolans femåriga linje upprättas, allt givetvis under förutsättning att nya intagningsbestämmelser utfärdas i huvudsaklig överensstämmelse med det föreliggande sakkunnigebetänkandet.

N:o 176. *Ang. förnyad utredning rörande h. allm. läroverkets byggnadsfråga.*

Bristande utrymme för godkända inträdesansökningar brukar i allmänhet betraktas som en kännbar olägenhet, så mycket mer som vid intagningen skillnad ej får göras mellan inträdessökande från staden och från andra delar av läroverkets lärjungeområde. Åtgärder vidtagas därför vanligen snart för avhjälpande av sådana brister. I fråga om högre allmänna läroverket i Västerås kunna de sannolikt icke inskränka sig till anskaffandet av ytterligare några klassrum, eftersom även en del andra lokaler, t. ex. kollegierummet, redan nu äro i knappaste laget. Överstyrelsen anser det under sådana förhållanden vara av vikt att erfara, huruvida stadsfullmäktige i detta nya läge önska upptaga frågan om läroverkets om- och tillbyggnad till förnyat övervägande med beaktande av vad ovan och i bifogade promemorior blivit anfört eller om fullmäktige önska vidbliva förslaget, trots att i så fall risk föreligger, att till intagning godkända lärjungar måste avvisas.

Med överlämnande av ovanberörda trenne promemorior anhåller således överstyrelsen, att Ni med hänsyn till vad i ärendet numera ytterligare förekommit ville avgiva det yttrande i ärendet, vartill Ni kan finna anledning.

Stockholm den 4 februari 1939.

OTTO HOLMDAHL.

Ragnar Lundblad.

/Eva Hammar.

N:o 177.

Drätselkammarens skrivelse ang. förlängt nybyggnadsförbud för stadsområdet öster om järnvägslinjen till Tillberga.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande november, vilken överlämnats till drätselkammaren för yttrande, har byggnadsnämnden hemställt att stadsfullmäktige ville hos länsstyrelsen göra framställning om förlängning intill den 1 juli 1940 av nu gällande nybyggnadsförbud inom det område, som begränsas av Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Frejagatan, Vargbogatan, Sigtunagatan, Utmarksgatan, stadsägan 2102, en linje österut 40 meter norr om Stockholmsvägen till stadsgränsen, stadsgränsen till Skiljebo, södra gränsen till stadsägan 2239 B, södra och västra gränserna till Sommarro, Pilgatan samt järnvägen till Tegnérgatan. Då gällande byggnadsförbud upphör den 1 januari 1940 och byggnadnämndens framställning om förlängt förbud får anses motiverad, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen göra framställning om förlängning av nybyggnadsförbudet för här ifrågavarande område att gälla intill dess stadsfullmäktige fattat beslut angående ifrågasatt stadsplan för berörda del av staden, dock högst till den 1 juli 1940.

Västerås den 16 november 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På framställning av byggnadsnämnden beslöto stadsfullmäktige den 31 augusti 1939 (stadsfullmäktiges handlingar nr 128) att hos länsstyrelsen i länet hemställa om förbud mot nybyggnad eller sådan till-, på- eller ombyggnad av befintlig byggnad, som jämlikt 117 § i Kungl. byggnadsstadgan den 20 november 1931 är att betrakta som nybyggnad, inom ett område som begränsades av Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Frejagatan, Vargbogatan, Sigtunagatan, Utmarksgatan, Stadsägan nr 2102, en linje österut 40 meter norr om

Stockholmsvägen till stadsgränsen, stadsgränsen mot Skiljebo, södra gränsen till stadsägan nr 2239 B, södra och västra gränserna till Sommarro, Pilgatan samt järnvägen till Tegnérgatan, att gälla intill dess stadsfullmäktige beslutat angående ifrågasatt stadsplan för området, dock högst till den 1 januari 1940. Länsstyrelsen meddelade resolution i ärendet den 27 september 1939, varigenom stadsfullmäktiges framställning bifölls.

N:o 177. *Ang. förlängt nybyggnadsförbud för stadsområdet öster om järnvägslinjen till Tillberga.*

Arbetet med förslaget till stadsplan och stadsplanebestämmelser för ifrågavarande område har ännu icke kunnat slutföras huvudsakligen med anledning av att frågan om riksvägens sträckning inom området är beroende på prövning av Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen. Under loppet av innevarande år har nämnda fråga under hand dryftats med representant för styrelsen, som på så sätt beretts tillfälle att framföra sina önskemål. Det finnes anledning att förmoda att frågan inom närmaste tiden skall kunna bringas till lösning.

Då det är önskvärt att byggnadsförbudet finge bestå till dess stadsplaneförslaget kan bliva fullbordat, får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige måtte hos länsstyrelsen i länet göra framställning om förlängning av nybyggnadsförbudet för ifrågavarande område att gälla intill dess stadsfullmäktige fattat beslut angående ifrågasatt stadsplan för berörda del av staden, dock högst till den 1 juli 1940.

Västerås den 1 november 1939.

På byggnadsnämndens vägnar:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

/Martin Lindheimer.

N:r 178.

Drätselkammarens skrivelse ang. förhöjning av gastaxan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen har i här bifogade framställning till stadsfullmäktige hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att tills vidare från och med avläsningen för 1940 års första kvartal förbrukningsavgiften för gas inom varje zon i den gällande gastaxan höjes med 4 öre pr kbm.

Drätselkammaren får såsom yttrande över framställningen meddela, att kammaren för sin del biträder styrelsens förslag, på grund varav hemställes

att stadsfullmäktige ville bifalla vad vat-

N:o 178.
Ang. förhöjning av gastaxan.

ten- och gasverksstyrelsen i ärendet föreslagit.

Västerås den 16 november 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 september 1939 föreslog vatten- och gasverksstyrelsen att för säkerställande av gasabonnenternas behov i gastaxan borde göras viss ändring, innebärande bl. a. att abonnent för det fastställda priset av 16 öre pr kubikmeter skulle få uttaga en gaskvantitet motsvarande 90 % av förbrukningen under motsvarande tid föregående år och att han för överskjutande kvantitet skulle betala 50 öre pr kubikmeter. Vid sin behandling av ärendet yttrade drätselkammaren, att den förväntade, att vatten- och gasverksstyrelsen så snart som möjligt skulle inkomma med det förslag till justering av gällande gaspriser, som kunde föranledas av rådande förhållanden på kolmarknaden. Drätselkammaren avstyrkte och stadsfullmäktige avslogo styrelsens framställning.

Enär kolpriserna nu äro ungefär 100 % högre än under normala omständigheter, tvingas styrelsen att nu framlägga förslag till sådan höjning, som drätselkammaren förväntade. För att kompensera denna avsevärda stegring av kolpriserna, föreslås styrelsen, att snarast möjligt till varje förbrukningsavgift i den gällande gastaxan lägges 4 öre, varför sålunda priset enligt zontaxa 1 skulle komma att bli 20 öre, för zontaxa 2 18 öre och för zontaxa 8 11 öre. Styrelsen är nämligen av den åsikten, att varje kubikmeter producerad gas med lika belopp bör bära de ökade kolkostnaderna och att dessa sålunda icke skola uppdelas på de olika zontaxorna i proportion till det i dem tillämpade priset.

På grund av vad som anförts får vatten- och gasverksstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att tillsvidare från och med avläsningen för 1940 års första kvartal förbrukningsavgiften inom varje zon i den gällande gastaxan höjes med 4 öre.

Västerås den 3 november 1939.

För vatten- och gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

/Sven Holmer.

N:o 179.

Framflyttning av tillämpningen av beslut om reduktion av tidigare utgående kommunala tilläggspensioner för lärarepersonal vid folkskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 23 februari 1939 beslöto stadsfullmäktige på förslag av lönenämnden, att de kommunala tilläggspensioner, som med tillämpning av stadsfullmäktiges principbeslut den 31 maj 1928 beviljats lärare vid stadens folk- och småskolor, vilka avgått med pension före den 1 januari 1938, skulle fr. o. m. den 1 januari 1939 årligen minskas med den från staten utgående pensionsförhöjningen, nämligen för folkskollärare och småskollärarinna 240 kronor och för folkskollärarinna 360 kronor. På grund av ett förbiseende har emellertid utbetalningen av de kommunala tilläggspensionerna, vilken sker kvartalsvis, för de tre första kvartalen innevarande år kommit att ske med de före reduktionen utgående beloppen. En bidragande orsak till detta förbiseende har varit, att i årets pensionsstat, som upprättades före beslutet om reduktion, de gamla pensionsbeloppen funnits angivna och de vid statens uppgörande bebådade avdragen fråndragits från pensionernas totalbelopp. Med iakttagande av de av stadsfullmäktige beslutade avdragen skulle de av beslutet berörda pensionärerna under året kommit i åtnjutande av en sammanlagd pension av c:a 6.300 kronor. Under årets tre första kvartal har på ovan anförda skäl emellertid utbetalats i det närmaste 7.900 kronor. Därest beslutet om avdrag skulle i full utsträckning upprätthållas, skulle pensionärerna icke komma i åtnjutande av någon tilläggspension för fjärde kvartalet detta år och dessutom häfta i skuld till stadskassan med c:a 1.600 kronor, motsvarande för mycket uppburen tilläggspension. Drätselkammaren kan icke finna annat än att pensionärerna äro utan skuld till det inträffade och anser skäligt, att de icke bliva lidande på grund av det felaktiga förfarandet. Det torde på grund därav få anses motiverat, att tidpunkten för ikraftträdandet av det fattade beslutet om pensionsminskning framflyttas till den 1 oktober 1939. Pensionärerna skulle härigenom utan återbetalningsskyldighet få behålla de pensionsbelopp, som redan uppburits under året och från och med fjärde kvartalet erhålla den reducerade pensionen. För ändamålet erfordras emellertid ett tilläggsanslag av c:a 3.200 kronor. Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att tidpunkten för ikraftträdandet av stadsfullmäktiges den 23 februari 1939 fattade beslut om reduktion av tidigare utgående kommunala tilläggspensioner för lärarepersonal vid folkskolan framflyttas till den 1 oktober 1939; samt

N:o 179.
Ang. reduktion av tidigare utgående kommunala tilläggspensioner för lärarepersonal vid fackskolan.

att för ändamålet ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag om 3.200 kronor att utgå av årets anslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 16 november 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

N:o 180.

Drätselkammarens skrivelse ang. åtgärder för främjande av småstugebebyggelse samt ändring i grunderna för tomträttsupplåtelse.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 28 september 1939 hava stadsfullmäktige på förslag av drätselkammaren beslutat att för småstugebebyggelse för närvarande upplåta ett markområde mellan Nedre Vega, Persbobäcken, Skallbergsgatan och Thunbyvägen samt bestämt att tomter inom området skulle upplåtas med tomträtt enligt de av stadsfullmäktige vid samma tillfälle antagna huvudgrunderna för dylika upplåtelser och på de närmare villkor, som av drätselkammaren skulle utformas i blivande tomträttskontrakt. Vid nämnda tillfälle beslöts även att i princip godkänna en organisation av småstugeverksamheten i huvudsaklig överensstämmelse med drätselkammarens för stadsfullmäktige framlagda förslag samt att bemyndiga drätselkammaren att träffa de avtal och vidtaga de åtgärder som erfordrades för att småstugebebyggelsen snarast möjligt skulle kunna påbörjas. Under den tid, som förflutit efter stadsfullmäktiges nämnda beslut har stadsplaneförslag för området upprättats och kommer, troligen under innevarande månad, att underställas stadsfullmäktige för godkännande. Drätselkammaren har vidare fört förhandlingar med H. S. B. och preliminärt överenskommit om de grunder efter vilka verksamheten skall bedrivas. Det avtal, som drätselkammaren står i begrepp att sluta med H. S. B., innebär bland annat att H. S. B., eventuellt i samarbete med drätselkammaren, åtager sig ombesörja belåningen av småstugefastigheterna intill 90 % av deras respektive byggnadsvärden. Det har räknats med att lånen till och med 50 % av vederbörande fastigheters belåningsvärden skulle utgöras av under 20 år amorteringsfria lån. Av de mellan 50 och 90 % liggande lånen skulle lånen över 70 % återbetalas under de första 10 åren med fast annuitet och lånen

mellan 50 och 70 % under de därpå följande 10 åren, likaledes med fast annuitet. Såsom säkerhet för samtliga beviljade lån skulle ligga tomträttsinteckningar inom 90 % av vederbörande fastighets belåningsvärde. Såsom ytterligare säkerhet för lånet över 50 % skulle en av egnahemsbyggarna bildad obligatorisk garantiförening i första hand ikläda sig borgensansvar och såsom ytterligare säkerhet för dessa sistnämnda lån skulle, såsom även drätselkammaren i sitt principutlåtande redan förebådat, i andra hand staden ingå borgen. Det må vidare nämnas, att det tilltänkta avtalet lämnar staden möjligheter att sovra tomtspekulanter med hänsyn till deras förmåga att kunna fullfölja ett planerat bygge och uppfylla förpliktelserna ifråga om betalning av räntor och amorteringar. Drätselkammaren är för träffande av slutgiltigt avtal med H. S. B. beroende av stadsfullmäktiges beslut om att ikläda staden borgen och får därför hemställa, att bemyndigande lämnas för drätselkammaren att å stadens vägnar teckna denna borgen ävensom att i övrigt fullfölja uppdraget efter tidigare angivna grunder.

N:o 180. *Ang. åtgärder för främjande av småstugebebyggelse samt ändring i grunderna för tomträttsupplåtelse.*

I fråga om villkoren för tomträttsupplåtelsen hava stadsfullmäktige den 28 september 1939 antagit vissa huvudgrunder. Med iakttagande av dessa har förslag till tomträttskontrakt utarbetats, vilket i allt väsentligt överensstämmer med de i Stockholms stad tillämpade tomträttskontrakten. Bland de av stadsfullmäktige antagna huvudgrunderna finnes emellertid en bestämmelse av innehåll, att om staden vid förnyad upplåtelse efter tomträttstidens slut bestämmer en tomträttsavgäld som icke med mer än 80 % överstiger den förutvarande men tomträttshavaren icke vill mottaga sådan ny upplåtelse, å tomten befintliga byggnader och övriga anläggningar skola vid upplåtelsetidens slut utan lösen tillfalla staden. I Stockholm, där tomträttstiden i allmänhet utgör 60 år mot här i staden bestämda 50 år, har motsvarande procenttal bestämts till 60 %. Det har under de förberedande förhandlingarna, som drätselkammaren fört, försports viss farhåga för att procenttalet här i staden bestämts något för högt. För att icke försvåra en uppgörelse och i varje fall för att åt småstugebyggarna söka utverka förmånligast möjliga belåningsvillkor vore det lämpligt om drätselkammaren för detta speciella byggnadsområde finge bemyndigande att fastställa procenttalet inom en något vidare ram, förslagsvis mellan 50 och 80 %.

Genom drätselkammarens försorg hava preliminära kostnadsberäkningar uppgjorts beträffande anläggandet av gator inom området samt anordnande av ledningar för vatten, avlopp och elektricitet. Då förslagen härtill ännu icke slutgiltigt prövats har drätselkammaren för avsikt att vid ett senare sammanträde underställa stadsfullmäktige definitiva förslag till dessa arbeten.

Med hänvisning till det ovan anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren *dels* att å stadens vägnar teckna borgen för lån åt småstugebyggarna mellan 50 och 90 % av vederbörande fastighets belåningsvärde i huvudsaklig överensstämmelse med här ovan angivna grunder ävensom i mån av behov underställa beslutet härom vederbörande för

N:o 180.
Ang. åtgärder för främjande av småstugebebyggelse samt ändring i grunderna för tomträttsupplåtelse.

fastställelse, *dels ock* att vid bebyggelse inom här ifrågavarande småstugeområde bestämma det procenttal, varmed tomträttsavgälden efter upplåtelsetidens slut må höjas, till lägst 50 och högst 80 procent.

Västerås den 16 november 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 181.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en befattning som vaktmästare vid kommunala flickskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom yttrande över här bifogade framställning från styrelsen för Kommunala flickskolan om inrättande av en ordinarie befattning som vaktmästare vid skolan får drätselkammaren i likhet med lönenämnden tillstyrka, att stadsfullmäktige ville besluta

att inrätta en ordinarie befattning som vaktmästare vid Kommunala flickskolan, placerad i 26. lönegruppen av stadens lönestat; samt

att bemyndiga skolans styrelse att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Västerås den 16 november 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås. **N:o 181.**

Ang. inrättande av en befattning som vaktmästare vid kommunala flickskolan.

Sedan till lönenämnden för yttrande överlämnats bifogade framställning från styrelsen för Kommunala flickskolan i Västerås om inrättande av en ordinarie befattning som vaktmästare vid skolan, får lönenämnden anföra följande.

Det synes lönenämnden skäligt att, sedan flickskolan numera övergått till kommunal sådan, innehavaren av vaktmästartjänsten beredes den tryggare anställningsform, som en ordinarie befattning på stadens lönestat erbjuder. Skolstyrelsens förslag om befattningens placering i 26. lönegruppen synes, med hänsyn till att vaktmästare vid stadens folkskolor åtnjuta lön enligt denna lönegrupp, böra godtagas. Därest befattningshavaren skall bebo lägenhet i skolfastigheten, skall därvid det av stadsfullmäktige fastställda värdet av denna förmån avdragas lönen. Då det bör tillkomma skolstyrelsen att tillsätta befattningen, har lönenämnden icke anledning att i detta sammanhang beröra frågan om i vilken utsträckning ålderstillägg skall åtnjutas av nuvarande vaktmästaren, därest denne utses till innehavare av tjänsten. Frågan härom blir beroende av särskild framställning från skolans styrelse till lönenämnden. Så mycket kan emellertid sägas, att redan en placering i andra lönegraden synes för den nuvarande befattningshavaren komma att medföra en löneökning vid jämförelse med nu åtnjuten lön.

Lönenämnden hemställer med stöd av vad sålunda anförts, att stadsfullmäktige ville besluta

att inrätta en ordinarie befattning som vaktmästare vid kommunala flickskolan, placerad i 26. lönegruppen av stadens lönestat; samt

att bemyndiga skolans styrelse att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Västerås den 14 november 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anledning av det högre flickläroverkets i Västerås omorganisation till en kommunal flickskola, har skolans styrelse ansett, att skolans vaktmästare, John Lundholm, borde få sin lönefråga ordnad så, att han i löne- och pensionshänseende jämställdes med vaktmästarna vid kommunens övriga skolor.

N:o 181.

Ang. inrättande av en befattning som vaktmästare vid kommunala flickskolan.

John Edvin Eugen Lundholm är född den 20 april 1893 och har varit anställd som vaktmästare vid Västerås högre elementarläroverk för flickor från och med den 1 juni 1929. I förslaget till stat av den 12 januari 1939 har Lundholm placerats i första lönegraden av 26:te löneklassen. Då han därigenom skulle få lägre lön än den nuvarande och detta enligt styrelsens mening skulle innebära en orättvisa mot honom efter hans långvariga, väl vitsordade tjänstgöring, har styrelsen i det nya statförslaget placerat honom i tredje lönegraden.

Sedan gammalt har det varit praxis vid den enskilda skolan, att dess betjänte icke behövt själva bidraga till sin pensionering, utan har skolan ensam sörjt för denna. Det synes styrelsen lämpligt, att vaktmästaren hädanefter upptages i den för Västerås stad gällande pensionsstaten och att han alltså får ikläda sig de därmed förenade utgifterna.

Styrelsen får därför anhålla, att stadsfullmäktige ville besluta, att vaktmästaren vid den kommunala flickskolan måtte i löne- och pensionshänseende jämställas med vaktmästarna vid stadens övriga skolor.

Västerås den 14 oktober 1939.

Å Styrelsens för Kommunala flickskolan i Västerås vägnar:

HJALMAR THYRESSON,
ordförande.

/Vera Robèrt-Åkesson.

N:o 182.

Drätselkammarens skrivelse ang. värdesättning av bostad och bränsle för vissa befattningshavare år 1940.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande november har lönenämnden framlagt förslag till värdesättning för år 1940 av den vissa befattningshavare tillkommande förmånen av bostad och bränsle i enlighet med bestämmelserna i mom. 7 C av allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av Västerås stads lönestater. Drätselkammaren har, efter granskning av förslaget, ansett att, i varje fall för närvarande, anledning saknas att göra någon ändring i hittills gällande belopp, på grund varav kammaren hemställer, att stadsfullmäktige måtte besluta

att fastställa de uti lönenämndens ifrågavarande skrivelse angivna ersättningsbelop-

pen för värdet av de vissa befattningshavare tillkommande bostads- och bränsleförmånerna att tillsvidare tillämpas under år 1940.

N:o 182. *Ang. värdesättning av bostad och bränsle för vissa befattningshavare år 1940.*

Västerås den 16 november 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lönenämnden får härmed avgiva förslag till värdesättning av de vissa befattningshavare tillkommande naturaförmåner, för vilka enligt mom. 7 C. av allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av Västerås stads lönestater ersättningen skall utgivas genom avdrag å lönen.

De hittills i detta hänseende gällande bestämmelserna hava antagits av stadsfullmäktige den 23 februari 1939. Då anledning icke föreligger att för närvarande i någon punkt föreslå ändring i dessa bestämmelser, får lönenämnden föreslå, att desamma oförändrade fastställas att gälla under år 1940.

Lönenämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige måtte för år 1940 fastställa följande ersättningsbelopp, nämligen

för bostad i logement	kr.	180: —
för ett rum och kök	„	425: —
för två rum och kök	„	700: —
för tre rum och kök	„	1.000: —
för fyra rum och kök	„	1.250: —
för stadens jordbruksförvaltare tillhandahållen bostad om fem rum och kök jämte övriga förmåner	„	1.650: —
för fritt bränsle till		
ett rum och kök	„	125: —
två rum och kök	„	175: —
tre rum och kök	„	220: —
fyra rum och kök	„	270: —

Västerås den 14 november 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 183.

Drätselkammarens skrivelse ang. värdesättning av beklädnadsförmån för vissa befattningshavare år 1940.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande november har lönenämnden framlagt förslag till värdesättning för år 1940 av sådan beklädnadsförmån, som ingår i löneförmånerna för vissa av stadens befattningshavare, ävensom sådan ersättning för slitning av kläder, som av viss polispersonal kontant uppbäres. Drätselkammaren, som tagit förslaget under övervägande, har intet att erinra emot detsamma utan hemställer, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för år 1940 bestämma värdet av förmånen av fri beklädnad samt slitningsersättning till de i lönenämndens skrivelse omförmälda befattningshavarna till de belopp, som angivits i nämnda skrivelse.

Västerås den 16 november 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige bestämma årligen efter förslag av lönenämnden dels värdet av sådan beklädnadsförmån, som ingår i löneförmånerna för vissa stadens befattningshavare, dels ock sådan ersättning för slitning av kläder, som må av viss polispersonal kontant uppbäras.

De hittills gällande ersättningsbeloppen hava fastställts av stadsfullmäktige den 23 februari 1939 och utgöra för en var av personalen vid polisverket 235 kronor, vid brandverket 190 kronor, vid renhållningsverket 60 kronor samt såsom slitningsersättning till kriminalkonstapel och kriminalöverkonstapel 235 kronor.

Då anledning saknas att för nästkommande år frångå de sålunda fastställda beloppen, hemställer lönenämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att för år 1940 bestämma värdet av förmån av fri beklädnad för en var av persona-

nalen vid polisverket till 235 kronor, vid brandverket till 190 kronor och vid renhållningsverket till 60 kronor, samt slitningsersättning till kriminalkonstapel och kriminalöverkonstapel till 235 kronor.

N:o 183. *Ang. värdesättning av beklädnadsförmån för vissa befattningshavare år 1940.*

Västerås den 14 november 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/*Thjelvar Hedberg.*

N:o 184.

Drätselkammarens skrivelse ang. dyrtidstillägg å äldre pensioner och understöd år 1940.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande november föreslagit att oförändrat dyrtidstillägg för år 1940 måtte utgå å vissa i skrivelsen angivna äldre pensioner och pensionsersättningar, får drätselkammaren, som tagit förslaget under övervägande, hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bifalla vad lönenämnden föreslagit.

Västerås den 16 november 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enär den av stadsfullmäktige den 16 december 1929 antagna pensionsstaten för stadens befattningshavare icke är tillämplig i avseende å tidigare beviljade pensioner eller s. k. pensionsersättningar, hava å dessa utgående dyrtidstillägg tillsvidare måst bibehållas. Lönenämnden får med anledning härav föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 184.
Ang. dyrtidstillägg å äldre pensioner och understöd år 1940.

att hittills gällande bestämmelser angående dyrtidstillägg å i ärendet omförmälda pensioner och pensionsersättningar skola gälla även under år 1940.

Västerås den 14 november 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

Thjelvar Hedberg.

N:o 185.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en kontorsbiträdesbefattning å polismästarens expedition.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden har uti skrivelse till stadsfullmäktige den 17 nästlidne oktober hemställt att fr. o. m. den 1 januari 1940 måtte inrättas en ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass å polismästare- och stadsfiskalsexpeditionen. I häröver den 14 innevarande november avgivet yttrande har lönenämnden på anförda skäl hemställt, att polisnämndens framställning för närvarande icke måtte föranleda någon åtgärd.

Drätselkammaren, som jämväl förehaft ärendet till förberedande behandling, ansluter sig till lönenämndens uppfattning att ifrågavarande tjänst för närvarande icke bör inrättas som ordinarie och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville bifalla vad lönenämnden föreslagit.

Västerås den 16 november 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom yttrande över bifogade framställning från polisnämnden om inrättande från och med den 1 januari 1940 av en ordinarie befattning som kvinn-

ligt kontorsbiträde av andra klass å polismästare- och stadsfiskalsexpeditionen får lönenämnden anföra.

N:o 185.

Ang. inrättande av en kontorsbiträdesbefattning å polismästarens expedition.

Lönenämnden har städse hävdat, att en viss försiktighet bör iakttagas ifråga om tillskapande av nya ordinarie befattningar hos staden men å andra sidan icke heller motsatt sig, att en tjänst göres till ordinarie, då ett konstant behov av densamma visats föreligga. I det nu aktuella fallet vill lönenämnden visserligen icke bestrida behovet av ett permanent skrivbiträde, men nämnden anser sig icke för närvarande kunna taga ställning till frågan om vilka kvalifikationer, som kunna fordras av detta biträde. De utomordentliga förhållanden, som rått under innevarande höst, hava givetvis ställt stora anspråk på poliskammarens personal, men det är icke uteslutet att under normala förhållanden poliskammarens behov av biträde kan fyllas genom anställande av ett kontorsbiträde av tredje klass med lön enligt 15. lönegruppen av stadens lönestat. Under sådana förhållanden anser lönenämnden lämpligt, att det tills vidare får anstå med inrättande av en ordinarie tjänst, och att behovet av biträde, såsom hittills skett, tillgodoses genom arvodesavlönad befattningshavare.

Lönenämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att polisnämndens föreliggande framställning för närvarande icke må föranleda någon åtgärd.

Västerås den 14 november 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I samband med utredningen av frågan rörande omorganisation av befattningarna vid rådhusrätten och magistraten samt tillsättande av polismästare, vilken tillika skulle vara stadsfiskal jämte härmed sammanhängande frågor, har ansetts att för skrivgöromålen å sistnämnde befattningshavares expedition erfordrades ett fast anställt skrivbiträde, som lämpligen borde placeras i 18. lönegruppen.

Sedan den 1 juli innevarande år, då den föreslagna omorganisationen trädde i kraft, hava erfarenheterna klart och tydligt givit vid handen, att ett permanent skrivbiträde erfordras å den förenade polismästare- och stadsfiskalsexpeditionen och får polisnämnden därför hemställa

att stadsfullmäktige måtte medgiva att från och med den 1 januari 1940 en ordinarie skrivbiträdesbefattning inrättas å polismäs-

N:o 185. *Ang. inrättande av en kontorsbiträdesbefattning å polismästarens expedition.*

tare- och stadsfiskalsexpeditionen samt att nämnda befattning placeras i 18. lönegruppen.

Västerås den 17 oktober 1939.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/Gunnar Ekberg.

N:o 186.

Drätselkammarens skrivelse ang. ny amorteringsplan för tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till drätselkammaren har för yttrande överlämnats bifogade av vatten- och gasverksstyrelsen upprättade förslag till ny amorteringsplan för tekniska verkens anläggningar, vilken är avsedd att ersätta den nu gällande av stadsfullmäktige den 30 november 1911 fastställda planen. Drätselkammaren har underkastat den nya planen en noggrann granskning och anser, att densamma i stort sett motsvarar skäliga krav på en modern avskrivningsplan. I några få punkter, vilka här nedan skola närmare beröras, ser sig dock drätselkammaren nödsakad föreslå smärre avvikelser. Under rubriken kontors- och förrådsbyggnader föreslås av vatten- och gasverksstyrelsen för *nuvarande byggnader* en avskrivningstid av tre år motsvarande en årlig avskrivning med 33⅓ procent, under det att för *blivande byggnader* föreslås en avskrivningstid av 33 år motsvarande tre procent årlig avskrivning. Det torde icke få anses principiellt riktigt, att en dylik skillnad göres mellan nuvarande och blivande byggnader. Även om det är förklarligt, att vatten- och gasverksstyrelsen önskar på kort tid avskriva de nuvarande byggnaderna, måste dock fasthållas vid att dessa redan undergått betydande avskrivningar i enlighet med den gällande amorteringsplanen. Drätselkammaren föreslår därför att för samtliga byggnader tillämpas 33 års amorteringstid.

Under rubriken avloppsledningarna och reningsverket har skilts mellan ledningar av lånemedel och ledningar av fondmedel, varemot icke upptagits ledningar, som anskaffats av uttaxerade medel. Någon principiell skillnad mellan ledningar, anskaffade av ena eller andra slaget medel, bör icke göras, utan samtliga ledningar böra i avskrivningshänseende behandlas lika. Drätselkammaren föreslår därför att orden "av lånemedel" och "av fondmedel" må utgå och att för ledningar föreskrives en amorteringstid av 33 år motsvarande en årlig avskrivning med 3 procent.

Slutligen får drätselkammaren meddela, att utredning pågår om utarbetande av nytt system för redovisning av stadens kapitaltillgångar samt deras förräntning och avskrivning. Det är möjligt att detta förslag, därest det an-

tages, kan medföra rubbningar i den nu föreslagna amorteringsplanen för tekniska verken. Drätselkammaren vill därför icke absolut binda sig för den av tekniska verken föreslagna amorteringsplanen utan hemställer att densamma måtte godkännas tillsvidare.

N:o 186.
Ang. ny amorteringsplan för tekniska verken

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren föreslå att stadsfullmäktige ville besluta

att med de av drätselkammaren här ovan föreslagna ändringarna godkänna den av vatten- och gasverksstyrelsen utarbetade nya amorteringsplanen för tekniska verkens anläggningar att tillämpas tillsvidare från och med år 1940.

Västerås den 16 november 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 30 november 1911 fastställde stadsfullmäktige den ännu för vatten-, gas- och elektricitetsverken gällande amorteringsplanen i vilken sedan dess blott få ändringar vidtagits.

För att bringa planen i större överensstämmelse med de numera rådande förhållandena har vatten- och gasverksstyrelsen låtit omarbeta denna och föreläggas den nu stadsfullmäktige för fastställelse. I huvudsak innebär förslaget endast den ändringen, att amorteringstiden beträffande vissa poster nedsättes så, att den bättre svarar dels emot nyttigheternas faktiska livslängd och användbarhet och dels i mån av möjlighet emot den för stadens amorteringslån gällande tiden i den del dessa avse täckande av kostnader för verkens anläggningar. Ytterligare har givetvis nu amorteringen för en del anläggningar helt slutförts, varför dessa poster, i den mån motsvarande sådana sedermera icke kunna förväntas, helt borttagits ur planen.

Vatten- och gasverksstyrelsen får med anledning av vad som anförts hemställa,

att stadsfullmäktige måtte fastställa bifogade amorteringsplan att tillämpas från och med år 1940.

Västerås den 10 oktober 1939.

För vatten- och gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

/Sven Holmer.

N:o 186.
Ang. ny amorteringsplan för tekniska verken

Amorteringsplan för tekniska verkens anläggningar.

	Nuvarande		Förslag	
	År	%	År	%
Vattenverket				
Maskin- och boningshus	50	2	33	3
Pumpverk	20	5	20	5
Filter och reservoarer	50	2	avskrivet	
Materialbodar o. dyl.	20	5	20	5
Elektr. instrumentering	17	6	17	6
Huvudvattenmätare	10	10	10	10
Vattenmätare	10	10	10	10
Rörnät av lånemedel	33	3	33	3
„ „ fondmedel	30	$3\frac{1}{3}$	33	3
Brunnar och samlingsledningar	33	3	33	3
Vattentornet	40	$2\frac{1}{2}$	40	$2\frac{1}{2}$
Gasverket				
Jordkabel och luftledningar på tomten				
Telefonledningar inom gasverksområdet				
Planering	17	6	17	6
Inhägnad av tomten				
Spårväg och spåranordningar				
Kammarugnar och ångpannor				
Manskapsbyggnad				
Byggnad för tjärcentrifug	17	6	17	6
„ „ reningsmassa				
Kokssorteringsverk (ej byggnaden)				
Apparater	20	5	20	5
Apparathus				
Tjär- och ammoniakbassänger				
Skorsten	25	4	25	4
Transformatorhus				
Kontorsbyggnad				
Byggnad för kokssorteringsverk	20	5	20	5
Vatten-, avlopps- och gasledningar samt transformatorer	20	5	20	5
Gasklockor (teleskopering)	25	4	17	6
Rörnät av lånemedel	33	3	33	3
„ „ fondmedel	30	$3\frac{1}{3}$	33	3
Gasmätare	15	$6\frac{2}{3}$	avskr.	genast
Ång- och ammoniakledningar på tomten	10	10	10	10
Elektricitetsverket				
Byggnader	50	2	33	3
Värmeledningar	33	3	33	3
Dieselmotorer och elektriska maskiner	25	4	25	4

N:o 186.
Ang. ny amorteringsplan för tekniska verken

	Nuvarande		Förslag	
	År	%	År	%
Ackumulatorbatteri	12	8	12	8
Instrumentering	17	6	17	6
Jordkabelnät	25	4	25	4
Luftledningsnät	20	5	20	5
Transformatorstationer	20	5	20	5
Utbetalning för övertagande av kraftabonn.	40	2½	avskrivet	
Mätare	8	12½	avskr. genast	
Turbinhus				
Byggnad och dammbyggnad	50	2	33	3
Turbiner	20	5	20	5
Elektriska maskiner	25	4	25	4
Instrumentering	17	6	17	6
Kontors- och förrådsbyggnader				
Byggnader, nuvarande	50	2	3	33
„ , blivande			33	3
Inventarier	10	10	avskrivas	
Avloppsledningar och reningsverket				
Ledningar av lånemedel	20—40		33	3
„ „ fondmedel	30	3⅓	33	3
Byggnader, kulvertledningar	33	3	33	3
Anläggningar för värme och sanitet				
Elektriska anläggningar				
Rörledningar för slam	20	5	20	5
Gasdom				
Laboratorieutrustning				
Pumpar, kompressorer				
Kloreringsanläggning				
Diffusörer				
Röranläggningar i bassänger och slamrötkammare	14	7	14	7
Rensskärare				
Slamskrapor				
Omrörare				

N:o 187.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag till upprätthållande av fastlandsförbindelse för befolkningen å Ridön och Aggarön.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till drätselkammaren har för yttrande överlämnats bifogade skrivelse från länsstyrelsen vari hemställes, att stadsfullmäktige ville taga under övervägande att anslå ett belopp av 500 kronor för möjliggörande vintertid av båtförbindelse en gång i veckan mellan, å ena sidan, Aggarön och Ridön och, å andra sidan, Västerås stad. Drätselkammaren får med anledning härav anföra följande.

Av hamnstyrelsens i ärendet avgivna yttrande framgår, att den ersättning om 2.000 kronor, som hamnstyrelsen betingat sig för upprätthållande av förbindelsen med stadens bogserbåt, icke ens under normala förhållanden beräknas förslå för täckande av de verkliga kostnaderna. Västerås stad torde sålunda redan härigenom få vidkännas icke oväsentliga ekonomiska uppoffringar för åstadkommande av den önskade kommunikationen. Det bör även framhållas, att det närmast är isrännan till Köping, som avskär öarna från förbindelse med Västerås, men att, såvitt av handlingarna i ärendet framgår, någon ersättning från denna stads hamnförvaltning icke ifrågasatts. Emellertid anser drätselkammaren, att Västerås stad äger visst intresse av att öborna beredas möjlighet att komma in till staden vintertid framförallt med hänsyn till tillförseln av lantbruksprodukter och fisk. I avsikt att medverka till genomförande av länsstyrelsens förslag har drätselkammaren ansett, att staden icke bör ställa sig avvisande beträffande det från staden begärda bidraget om 500 kronor. Förutsättningen för beviljande av sagda bidrag bör givetvis vara, att övriga intresserade parter bidraga till projektets genomförande i enlighet med länsstyrelsens förslag. Det för täckande av stadens bidrag erforderliga anslaget torde lämpligen böra utgå av 1940 års förslagsanslag för oförutsedda utgifter. Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta

att under förutsättning att de av länsstyrelsen i övrigt beräknade bidragen bliva tillgängliga och företaget kan realiseras enligt plan lämna ett anslag om 500 kronor för åstadkommande av båtförbindelse vintertid mellan Aggarön och Ridön, å ena, samt Västerås stad, å andra sidan; samt

att beloppet ifråga, 500 kronor, må utgå

av 1940 års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 16 november 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

N:o 187.

Ang. bidrag till upprätthållande av fastlandsförbindelse för befolkningen å Ridön och Aggarön.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige har länsstyrelsen i länet meddelat, *att,* sedan fråga uppkommit om ordnande på lämpligt sätt av vintertrafiken mellan Aggarön och Ridön i Mälaren samt fastlandet, enighet nåtts därom, att man borde inrikta sig på båtförbindelse en gång i veckan — lördagar — genom anlitande av stadens bogserbåt, vilken skulle ställas till förfogande för 2.000 kronor för vintern 1939/1940, *att* öborna skulle med 500 kronor bidraga till täckande av denna kostnad och *att* återstoden tänkts delad mellan staten, vederbörande vägdistrikt och Västerås stad. På anförda skäl hemställer länsstyrelsen, att stadsfullmäktige måtte överväga lämpligheten av att för ifrågavarande ändamål anslå 500 kronor.

Hamnstyrelsen, till vilken ärendet för utlåtande remitterats, får anföra följande.

Styrelsen har intet principiellt att invända emot länsstyrelsens framställning. Emellertid och då ovan omförmälda 2.000 kronor icke ens under normala förhållanden skulle förslå, långt mindre nu med de gällande kolpriserna, anser sig hamnstyrelsen för sin del icke ytterligare kunna deltaga i berörda kostnader.

Västerås den 3 november 1939.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan fråga uppkommit om ordnande på lämpligt sätt av vintertrafiken mellan Aggarön och Ridön i Mälaren samt fastlandet, har vid sammanträde å länsstyrelsen den 7 innevarande månad med ortsbefolkningen m. fl. av saken intresserade enighet nåtts därom, att man i första hand borde inrikta sig på båtförbindelse en gång i veckan — lördagar — mellan sagda öar och Västerås stad

N:o 187.

Ang. bidrag för upprätthållande av fastlandsförbindelse för befolkningen å Ridön och Aggarön.

medelst anlitande av staden tillhörig ångbåt, vilken skulle ställas till förfogande för ändamålet till ett pris av omkring 2.000 kronor för vintern 1939/40.

Enär, förutom det bidrag å högst 500 kronor, som utlovats av öborna själva, länsstyrelsen tänkt sig återstoden tillskjuten av staten, vederbörande vägdistrikt och Västerås stad har länsstyrelsen, på sätt framgår av närlagda avskrift av sin skrivelse denna dag, hos Kungl. Maj:t hemställt om att till länsstyrelsens förfogande måtte för budgetåret 1939/40 ställas till länsstyrelsens förfogande ett belopp av 500 kronor av reservationsanslaget till bidrag till vissa kommunikationsändamål. Vid uppdelandet av den felande summan 1.500 kronor, som för ändamålet erfordras, utöver öbornas egen tillsats, har länsstyrelsen utgått ifrån, att övriga av saken i skilda hänseenden intresserade parter skulle kunna bidraga till lika del, varigenom den ekonomiska uppoffringen skulle för var och en bliva liten i förhållande till den betydelse, lösandet av nu ifrågavarande kommunikationsfråga måste anses hava även ur annan synpunkt än den rent lokala.

Vad härvid särskilt beträffar Västerås stad har länsstyrelsen i sin skrivelse till Kungl. Maj:t såsom skäl för, att vinterförbindelsen från öarna bör anknyta till staden, framhållit, att försäljningen av öbornas lantbruksprodukter ävensom fisk och annat uteslutande äger rum i Västerås såsom den naturliga avsättningsorten. Då öbefolkningen ock torde därstädes inköpa egna förnödenheter ävensom där hava sina affärsförbindelser i övrigt, synes det böra vara av visst intresse för staden att, i vad på den ankommer, i görligaste mån gynna öborna i denna deras dubbla egenskap av producent och konsument. Ur denna synpunkt torde ett anslag för nu ifrågavarande ändamål kunna antagas bliva till direkt nytta även för staden.

Under åberopande av vad ovan anförts får länsstyrelsen därför hemställa, att stadsfullmäktige ville taga under övervägande lämpligheten av att för nu ifrågavarande ändamål anslå ett belopp av 500 kronor.

Västerås slott i landskansliet den 27 oktober 1939.

A. B. GÄRDE.

/E. Holmqvist.

Västerås 1939, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

STADSFULLMÄKTIGES I VÄSTERÅS HANDLINGAR

1939 Den 18 december XVIII

N:o 188.

UTGIFTS- OCH INKOMSTSTAT

FÖR

VÄSTERÅS STAD

ÅR 1940

Fond- och lånestat för Västerås stad år 1940.

	Utgifter		Inkomster	
1. Finansförvaltning.				
1 A. Lån och investeringar.				
51 Förskotterade medel att sedermera täckas av lånemedel			665.275: 74	
52 Förskotterade medel att sedermera amorteras i kommande års skattestater			151.600: —	816.875: 74
1 B. Egna fonder.				
1 Avsättning till Reserverade köpeskillingsmedelsfonden	499.770: 07			
2 Avsättning till Donationsjordsfonden	6.453: —	506.223: 07		
51 Disposition ur Reserverade köpeskillingsmedelsfonden			839.744: 84	
52 Disposition ur Tekniska verkens amorteringsfonds beräknade behållning			43.400: —	883.144: 84
9. Hamnar.				
Anslag att förskotteras och sedermera amorteras i kommande års skattestater.				
1 Kajbyggnad vid Lillån (Stfm. 23/2 1939) amorteras 1940—1944	27.500: —			
2 Ny bogserbåt (Stfm. 30/3 1939) amorteras 1940—1944 ..	45.000: —			
3 Polypgripskopa (Stfm. 21/6 1939) amorteras 1940—1944 ..	6.850: —			
4 Köp av två oljemagasinsbyggnader (Stfm. 28/9 1939) amorteras 1940—1944	9.400: —			
5 Anskaffning av skärmar, Djuphamnen (Stfm. 18/12 1939) amorteras 1940—1944	2.850: —	91.600: —		
Transport		597.823: 07		1.700.020: 58

		Utgifter	Inkomster
Transport		597.823: 07	1.700.020: 58
14. Elektricitetsverk.			
Anslag att förskotteras och sedermera täckas av lånemedel.			
1 Elektriska ledningar för ett byggnadsområde mellan Övre Rosenhill o. Vasagatan (Stfm. 21/6 o. 18/12 1939)		16.100: —	
15. Avloppsledningar.			
Anslag att förskotteras och sedermera täckas av lånemedel.			
1 Reningsverk, tilläggsanslag (Stfm. 26/10 o. 18/12 1939) ..	68.000: —		
2 Reningsanordning för avloppsvätska från Kvarnbrovreten m. m. (Stfm. 31/3 1937)	11.000: —	79.000: —	
16. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.			
Anslag att förskotteras och sedermera täckas av lånemedel.			
1 Vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Jakobsbergsgatan (Stfm. 26/1 1939)	10.500: —		
2 Vatten-, avlopps- och gasledningar i vissa trafikleder å Jakobsberg (Stfm. 26/1 1939) ..	36.000: —		
3 Vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Allé- och Hülphersgatorna (Stfm. 26/1 1939)	7.500: —		
4 Vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Västgöte- och Hållgatorna (Stfm. 23/2 1939)	6.750: —		
5 Vatten-, avlopps- och gasledningar i vissa gatusträckningar (Stfm. 25/5 o. 18/12 1939)....	85.975: —		
6 Vatten- och avloppsledningar till och inom Lilla Johanneslund (Stfm. 21/6 o. 18/12 1939)	26.500: —		
Transport	173.225: —	692.923: 07	1.700.020: 58

Bgt 4

	Utgifter		Inkomster
Transport	173.225: —	692.923: 07	1.700.020: 58
7 Vatten- och gasledningar över Kungsängsområdet (Stfm. 26/10 o. 18/12 1939)	29.153: 14		
8 Ledningsserviser och andra mindre ledningsutsträckningar under år 1940 (Stfm. 18/12 1939)	40.000: —		
Anslag ur Tekniska verkens amorteringsfond.			
9 Vatten-, avlopps- och gasledningar vid och inom kv. Mimer (Stfm. 28/9 o. 18/12 1939)....	43.400: —		
Anslag ur Reserverade köpeskillingsmedelsfonden.			
10 Ny förrådsbyggnad (Stfm. 31/8 1939) del av anslag	3.000: —		
Anslag att förskotteras och sedermera amorteras i kommande års skattestater.			
11 Ny förrådsbyggnad (Stfm. 31/8 1939) del av anslag; amorteras 1940—1945	60.000: —	348.778: 14	

21. Fastighetsförvaltning.

21 A. Allmän fastighetsförvaltning.

	Utgifter		Inkomster
Anslag att förskotteras och sedermera täckas av lånemedel.			
1 Köp av Lundby egendom (Stfm. 23/2 1939) del av anslag	320.000: —		
Anslag ur Reserverade Köpeskillingsmedelsfonden.			
2 Köp av Lundby egendom (Stfm. 23/2 1939) del av anslag	140.000: —		
3 Köp av Gideonsbergs egendom (Stfm. 23/2 1939)	340.000: —		
4 Köp av stadsägan n:r 762 å Jakobsberg (Stfm. 30/3 1939) ..	21.000: —		
5 Köp av stadsägan n:r 21 (Brogård) (Stfm. 30/3 och 18/12 1939)	40.000: —		
Transport	861.000: —	1.041.701: 21	1.700.020: 58

Bgt 5

		Utgifter		Inkomster
Transport		861.000: —	1.041.701: 21	1.700.020: 58
6 Köp av mark av Hammarby egendom (Stfm. 27/4 o. 18/12 1939)		56.000: —		
7 Överbyggnad av Lillåns nedersta del (Stfm. 23/2 o. 18/12 1939) del av anslag		19.185: —		
8 Köp av tomten n:r 2 i kv. Ida (Stfm. 19/12 1938)		19.000: —		
9 Köp av mark av tomterna n:ris 6 o. 7 i kv. Mina för utläggning av Stora gatan och Källgatan (Stfm. 25/2 1937)		13.739: 85		
10 Köp av två lägenheter i fastigheten n:r 1 i kv. Frej (Stfm. 25/2 1937)		4.710: —		
11 Köp av stadsägan n:r 1169 A (Stfm. 31/3 1938)		4.732: —		
12 Köp av fastigheten n:r 1 kv. Heimer (Stfm. 29/9 1938), övertagen inteckningsskuld		85.091: 48		
13 Ersättningar till vissa fastighetsägare för reglering av byggnadsområdet Övre Rosenhill (Stfm. 29/4 1937)		2.200: —		
14 Köp av mark inom stadsägan n:r 630		3.344: —		
15 Köp av mark av stadsägan n:r 1562		250: —		
16 Köp av gatumark av stadsägan n:r 565		300: —		
17 Förvärv av mark för skolhustomt genom byte med Jakobsbergsfören. (Stfm. 30/3 1939)		—: —		
18 Förvärv av mark för reglering av Götgatan genom byte mot tomtmark å Jakobsberg (Stfm. 21/6 1939)		—: —		
19 Diverse fastighetsutgifter 1/10 1938 o. 30/9 1939:				
Gatuarbeten	73.756: 39			
Utgifter för lagfart, gravationsbevis o. d.	7.416: 35			
Ränteutgifter för fastighetslån	6.019: 77	87.192: 51	1.156.744: 84	
Transport			2.198.446: 05	1.700.020: 58

Bgt 6

	Utgifter	Inkomster	
Transport	2.198.446: 05		1.700.020: 58
Inkomster av försålda fastigheter att tillföras Reserverade köpeskillingsmedelsfonden.			
51 Diverse fastighetsförsäljningar 1/10 1938—30/9 1939		493.820: 07	
52 Värdet av tomt, överlåten till stiftelsen Solgårdar (Stfm. 26/10 1939)		5.950: —	
Inkomster av försålda fastigheter att tillföras Donationsjordsfonden.			
53 Försäljning av tre tomter inom stadsägan n:r 2235 å Östra utmarken		6.453: —	506.223: 07
30. Underskott och överskott från tidigare år.			
Anslag att förskotteras och sedermera täckas av lånemedel.			
1 Diverse ledningsanläggningar, fullbordade av Tekniska verken år 1938 (Stfm. 31/8 och 18/12 1939)	7.797: 60		
Summa	2.206.243: 65		2.206.243: 65

Skattestat

Sammandrag av specialstater för Västerås stad år 1940.

	Sid. Bgt	Utgifter			Härav likvider mellan stadens förvaltningar	Inkomster			Härav likvider mellan stadens förvaltningar	Överskjutande	
		Löpande utgifter	Kapital-ökningar	Summa utgifter		Löpande inkomster	Kapital-minskningar	Summa inkomster		Utgifter	Inkomster
1. Finansförvaltning	9										
1 A. Lån och investeringar	9	539.748: 44	854.516: 86	1.394.265: 30		456.4 5: 54	584.715: 42	1.041.170: 96	903.965: 47	353.094: 34	
1 B. Egna fonder	13		226.107: 81	226.107: 81						226.107: 81	
1 C. Skatter och liknande avgifter (Allmän kommunalskatt se nedan)	14	44.500: —		44.500: —		208.522: —		208.522: —			164.022: —
2. Fattigvård	14										
2 A. Ålderdomshem	14	283.412: 74		283.412: 74	93.023: 24	148.470: —		148.470: —	33.195: —	134.942: 74	
2 B. Yttre fattigvård	18	408.832: —		408.832: —	28.640: —	115.899: —		115.899: —	17.099: —	292.933: —	
3. Barnavård	21										
3 A. Barnhem	21	17.927: —		17.927: —	2.500: —	2.500: —		2.500: —		15.427: —	
3 B. Yttre barnavård	22	117.478: —		117.478: —	4:159: —	56.800: —		56.800: —		60.678: —	
4. Alkoholistvård	23										
4 A. Nykterhetsnämnd	23	5.500: —		5.500: —		1.200: —		1.200: —		4.300: —	
5. Undervisnings- och bildningsanstalter	24										
5 A. Folkskola	24	1.038.904: 87		1.038.904: 87	71.986: 15	556.133: 51		556.133: 51	37: —	482.771: 36	
5 B. Fortsättningsskola	29	15.600: —		15.600: —		7.800: —		7.800: —		7.800: —	
5 C. Högre folkskola	29	33.696: —		33.696: —		21.718: 08		21.718: 08		11.977: 92	
5 D. Yrkesskola	30	126.070: —	36.000: —	162.070: —		80.570: —		80.570: —		81.500: —	
5 E. Allmänt läroverk	32	6.480: —		6.480: —	650: —					6.480: —	
5 F. Kommunal flickskola	32	134.767: —		134.767: —	450: —	99.963: 60		99.963: 60	200: —	34.803: 40	
5 G. Andra undervisnings- och bildningsanstalter	34	45.500: —		45.500: —						45.500: —	
6. Hälso- och sjukvård	35										
6 A. Allmän hälso- och sjukvård	35	72.349: —		72.349: —	8.771: 50	3.850: —		3.850: —		68.499: —	
6 B. Bostadsinspektion	37	4.040: —		4.040: —						4.040: —	
6 C. Köttbesiktningsbyrå	37	20.232: —		20.232: —	3.000: —	18.051: —		18.051: —	2.851: —	2.181: —	
6 D. Poliklinik	39	4.900: —		4.900: —		3.500: —		3.500: —		1.400: —	
7. Gator, vägar, planteringar o. d.	39										
7 A. Gatu- och väghållning	39	872.165: —		872.165: —	30.000: —	624.300: —		624.300: —		247.865: —	
7 C. Planteringar	40	127.000: 60		127.000: 60		10.450: —		10.450: —		116.550: 60	
7 D. Gatubelysning	43	74.625: —	40.000: —	114.625: —	74.625: —	840: —		840: —	840: —	113.785: —	
7 E. Gaturenhållning	43	39.368: —		39.368: —		2.800: —		2.800: —	2.800: —	36.568: —	
9. Hamnar	44	473.443: —		473.443: —	275.341: 76	473.443: —		473.443: —			
11. Renhållningsverk och svingård	47										
11 A. Renhållningsverk	47	149.582: 80		149.582: 80	2.250: —	68.733: 50		68.733: 50	13.933: 50	80.849: 30	
11 B. Svingård	49	37.000: —		37.000: —	12.500: —	37.000: —		37.000: —			
12. Vattenledningsverk	50	265.434: —	12.000: —	277.434: —	134.034: —	388.660: —		388.660: —	6.560: —		111.226: —
13. Gasverk	51	815.659: —	30.000: —	845.659: —	189.464: —	907.700: —		907.700: —	3.500: —		62.041: —
Transport		5.774.214: 45	1.198.624: 67	6.972.839: 12	931.394: 65	4.295.359: 23	584.715: 42	4.880.074: 65	984.980: 97	2.430.053: 47	337.289: —

	Sid. Bgt	Utgifter			Härav likvider mellan stadens förvaltningar	Inkomster			Härav likvider mellan stadens förvaltningar	Överskjutande	
		Löpande utgifter	Kapital-ökningar	Summa utgifter		Löpande inkomster	Kapital-minskningar	Summa inkomster		Utgifter	Inkomster
Transport		5.774.214: 45	1.198.624: 67	6.972.839: 12	931.394: 65	4.295.359: 23	584.715: 42	4.880.074: 65	984.980: 97	2.430.053: 47	337.289: —
14. Elektricitetsverk	54	920.063: —	44.900: —	964.963: —	230.463: —	1.263.500: —		1.263.500: —	72.000: —		298.537: —
15. Avloppsledningar	56	277.145: 93		277.145: 93	176.945: 93	142.300: —		142.300: —	18.000: —	134.845: 93	
16. Tekniska verkens gemensamma förvaltning	57	696.671: 93		696.671: 93	480.621: 93	696.671: 93		696.671: 93	696.671: 93		
18. Andra Kommunens affärsföretag	59										
18 A. Kallbadhus	59	4.400: —		4.400: —		300: —		300: —		4.100: —	
18 B. Varmbadhus	59	93.587: 42		93.587: 42	20.977: 42	70.440: —		70.440: —	6.440: —	23:147: 42	
18 C. Bekvämlighetsinrättningar	61	2.730: —		2.730: —		1.700: —		1.700: —		1.030: —	
18 D. Båttrafik	61	25.501: —		25.501: —		20.150: —		20.150: —		5.351: —	
18 E. Automobiler	62	23.899: 50		23.899: 50	3.759: 50	26.000: —		26.000: —			2.100: 50
18 F. Grustag	63	48.186: 97		48.186: 97	5:559: 97	48.186: 97		48.186: 97			
18 G. Drätselkammarens förråd	63	139.490: —		139.490: —	4.600: —	140.000: —		140.000: —			510: —
19. Brandväsen	64	158.831: 50	3.330: —	162.161: 50	19.902: 75	28.830: 25		28.830: 25	17.070: 25	133.331: 25	
21. Fastighetsförvaltning	67										
21 A. Allmän fastighetsförvaltning	67	199.274: —	326.700: —	525.974: —		376.988: 53		376.988: 53	61.032: 50	148.985: 47	
21 B. Lantegendomar under eget bruk	71	137.234: 50	25.000: —	162.234: 50	21.170: 50	137.234: 50		137.234: 50	4.300: —	25.000: —	
21 C. Skogar	72	4.675: —		4.675: —		6.600: —		6.600: —			1.925: —
22. Magistrat och rådhusrätt	73	97.295: —		97.295: —		38.000: —		38.000: —		59.295: —	
23. Kronouppbörds- och exekutionsväsen	74	60.748: —		60.748: —	2.100: —	20.540: —		20.540: —		40.208: —	
24. Polisväsen och fångvård	75	356.372: 50	3.500: —	359.872: 50	300: —	43.432: 42		43.432: 42		316.440: 08	
27. Allmän pensionsförsäkring	77	151.755: —		151.755: —						151.755: —	
28. Övrig förvaltning	78										
28 A. Stadsfullmäktige, drätselkammare och stadsrevision	78	14.640: —		14.640: —		5.700: —		5.700: —	5.700: —	8.940: —	
28 B. Stadskansli	79	80.073: —		80.073: —						80.073: —	
28 C. Stadskamrerarekontor	79	49.274: 75		49.274: 75	2.400: —	2.000: —		2.000: —	2.000: —	47.274: 75	
28 D. Byggnadschefs- och arbetskontor	80	97.107: —		97.107: —	7.340: —	30.000: —		30.000: —	30.000: —	67.107: —	
28 E. Byggnadsnämnd	81	92.607: —		92.607: —		20.340: —		20.340: —	5.340: —	72.267: —	
29. Diverse utgifter och inkomster	82										
29 A. Anslag till allmännyttiga ändamål	82	250.225: —		250.225: —		68.000: —		68.000 :—		182.225: —	
29 B. Skattetaxering	84	11.210: —		11.210: —		2.500: —		2.500: —		8.710: —	
29 C. Medel till oförutsedda utgifter	84	254.167: 54		254.167: 54						254.167: 54	
29 D. Ofördelade utgifter och inkomster	84	143.050: 25		143.050: 25		6.059: 89		6.059: 89	4.000: —	136.990: 36	
		10.164.430: 24	1.602.054: 67	11.766.484: 91	1.907.535: 65	7.490.833: 72	584.715: 42	8.075.549: 14	1.907.535: 65	4.331.297: 27	640.361: 50
1 *C. Allmän kommunalskatt*	14					3.385.489: 43		3.385.489: 43			3.385.489: 43
30. *Underskott och överskott från tidigare år*	86					305.446: 34		305.446: 34			305.446: 34
Kronor		10.164.430: 24	1.602.054: 67	11.766.484: 91	1.907.535: 65	11.181.769: 49	584.715: 42	11.766.484: 91	1.907.535: 65	4.331.297: 27	4.331.297: 27

Specialstater.

1. Finansförvaltning.

1 A. Lån och investeringar.

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande utgifter.				
Låneräntor				
511 Låneräntor enligt plan (bilaga 1)		538.151: 06		
512 Övriga låneräntor				
Sundinska Beklädnadsfonden, 5 % å kr. 5.000: —	250: —			
Folkskolans förvaltade fonder, 5 % å kr. 12.000: —	600: —			
Inteckningslån hos Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond, 3 % å kronor 24.912: 54	747: 38	1.597: 38	539.748: 44	
Kapitalökningar.				
831 Låneamorteringar enligt plan (bilaga 1)		744.130: 83		
832 Övriga låneamorteringar:				
Inteckningslån hos Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond		142: 62		
833 Amorteringar å förskotterade medel för anslag att gäldas under flera år				
Muddring för hamnens räkning i Lillån m. m. (Stfm. 25/4 1935 kr. 26.300: — att amorteras under 10 år; verklig kostnad kr. 32.099: 30, varav kr. 8.700: — gäldats av Avloppsledningar enl. Stfm. 19/12 1935) 5:te årets amortering	2.630: —			
Transport	2.630: —	744.273: 45	539.748: 44	

Bgt 10

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	2.630: —	744.273: 45	539.748: 44
Förbättringsarbeten i äldre hamnen (Stfm. 21/6 1934 och 25/2 1937, kr. 187.884: 11 att amorteras under 10 år) 3:dje årets amortering	18.788: 41		
Ökad kranutrustning för hamnen (Stfm. 30/8 1934, kr. 190.000: — att amorteras under 10 år, verklig kostnad kr. 195.427: 67) 7:de årets amortering	19.000: —		
Anskaffning för hamnens räkning av skärmar för malmupplagen, malmskopa och bilvåg (Stfm. 27/1, 30/6 och 25/8 1938 kr. 63.085: —) 2:dra årets amortering Fa	13.000: —		
Inköp av ny bogserbåt kr. 45.000: — och Polypgripskopa kr. 6.850: —, inlösen och iordningställande av f. d. Svensk-Engelska Mineralolje A.-B. oljemagasin kr. 9.400: —, anskaffning av ytterligare skärmar vid djuphamnen kr. 2.850: — samt kajbyggnad vid Lillån kr. 27.500: — (Stfm. 31/3, 21/6, 28/9 och 23/2 1939), 1. årets amortering....	18.320: —		
	71.738: 41		
Tillbyggnad av varmbadhuset (Stfm. 31/10 1935 kr. 25.000:— verklig kostnad kr. 34.059: 72) 5:te årets amortering	5.000: —		
Anskaffning av ny lastautomobil (Stfm. 29/4 1937 kr. 15.350: —, verklig kostnad kr. 15.650: —) 3:dje årets amortering	3.650: —		
Inköp av maskiner för grustaget (resterande del 31/12 1939 kr. 31.695: 21) 10:de årets amortering Fa	1.500: —		
Transport	81.888: 41	744.273: 45	539.748: 44

Bgt 11

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	81.888: 41	744.273: 45	539.748: 44	
Inköp av maskiner för grustaget (verklig kostnad kr. 23.545: 44 att amorteras på 10 år, rest. del. 31/12 1939 kr. 8.470: 44) 7:de årets amortering	2.355: —			
Årets amortering å förskotterade medel till inköp av maskiner för drätselkammarens förråd kr. 20.000: —	4.000: —			
Årets amortering å ny förrådsbyggnad vid tekniska verken (Stfm. 31/8 1939 att amorteras på 6 år 1940—1945)....	10.000: —	98.243: 41		
834 2:dra årets amortering å del av köpeskilling för Björnön (Stfm. 20/12 1937 kr. 180.000: — att amorteras på 15 år)		12.000: —	854.516: 86	
Summa utgifter			1.394.265: 30	

Löpande inkomster.

Räntor och utdelningar

971 Andelar i stadens låneräntor				
Stadens förvaltningars andelar enligt plan (bilaga 2)	316.107: 63			316.107: 63
Kyrkorådets andel i 1934 års lån	836: —	316.943: 63		
972 Räntor å utlämnade bostadslån..		16.779: 87		
973 Räntor å övriga utlämnade lån				
Landstinget, 3 % ränta å rest. köpeskilling, kr. 87.349: 89....	2.620: 50			2.620: 50
Kyrkorådet, 4 % å kr. 27.000:—	1.080: —	3.700: 50		
974 Räntor å till stadens förvaltningar förskotterade medel				
Förbättringsarbeten i äldre hamnen vid Arosbygdens magasin, 3 % å kr. 150.307: 29..	4.509: 22			
Transport	4.509: 22	337.424: —		318.728: 13

Bgt 12

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	4.509: 22	337.424: —		318.728: 13
Ökad kranutrustning, 3 % å kr. 81.307: 62	2.439: 23			
Allmänt anslag för ombyggnad av kajer, 3 % å kr. 72.500: —	2.175: —			
Anskaffning av skärmar för malmupplagen, malmskopa och bilvåg, 3 % å kr. 55.248: 21 ..	1.657: 45			
Muddring vid Lillån m. m., 3 % å kr. 12 879: 30	386: 38			
Kajbyggnad vid Lillån, inköp av bogserbåt, anskaffning av polypgripskopa, inlösen av oljemagasin m. m. samt anskaffning av ytterligare skärmar, 3 % å kr. 91.600: —	2.748: —			
Anläggningskostnader vid Malma grustag, 3 % å kr. 40.165: 65	1.204: 97			
Inköp av maskiner för drätselkammarens förråd, 3 % å kr. 20.000: —	600: —			
Tillbyggnad av varmbadhuset, 3 % å kr. 14.059: 72	421: 79			
Ny lastautomobil, 3 % å kr. 3.650: —	109: 50			
Förrådsbyggnad, tekniska verken, 3 % å kr. 60.000: —	1.800: —	18.051: 54		18.051: 54
975 Räntor å rörliga medel		15.000: —		
976 Utdelningar å aktier				
Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägs A.-B., 996 aktier à 5: —	4.980: —			
Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter, 10.800 aktier à 5: —	54.000: —			
Aktiebolaget Arbetarebostäder 3.000 aktier à 4: —	12.000: —			
Byggnads Aktiebolaget Mimer, 5.000 aktier à 3: —	15.000: —	85.980: —	456.455: 54	
Transport			456.455: 54	336.779: 67

Bgt 13

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			456.455: 54	336.779: 67
Kapitalminskningar.				
981 Andelar i stadens låneamorteringar				
Stadens förvaltningars andelar enligt plan (bilaga 2)	418.986: 09			
Tekniska verkens amorteringar utöver andelar i stadens fasta lån	49.956: 30			
Kyrkorådets andel i 1934 års lån	2.000: —	470.942: 39		468.942: 39
982 Andelar i amorteringar å förskotterade medel				
Hamnar	71.738: 41			
Tekniska verkens gemensamma förvaltning	10.000: —			
Varmbadhus	5.000: —			
Automobiler	3.650: —			
Grustag	3.855: —			
Förråd	4.000: —	98.243: 41		98.243: 41
983 Amorteringar å utlämnade bostadslån		13.529: 62		
984 Amorteringar å övriga utlämnade lån				
Kyrkorådet		2.000: —	584.715. 42	
Summa inkomster			1.041.170: 96	903.965: 47

1 B. Egna fonder.

Kapitalökningar.			
841 Avsättningar till fonder			
Avsättning till Järnvägsmedelsfonden, utgörande 3 % ränta å fondkapitalet, kr. 553.926: 93 :		16.617: 81	
Avsättning till Västerås stads Pensionsfond, 3 % å kr. 306.000: — Fa		9.180: —	
Avsättning till allmän fond (Skatteutjämningsfond)		200.000: —	
Avsättning till Donationsjordsfonden motsvarande 1/10 av årets beräknade avkastning ..		310: —	226.107: 81
Summa utgifter			226.107: 81

1 C. Skatter och liknande avgifter.

Löpande utgifter.

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Diverse utgifter			
711 Restitution av kommunalutskylder	20.000: —		
712 Restitution av nöjesskatt	22.000: —		
713 Kostnader för nöjesskattekontroll	2.500: —	44.500: —	
Summa utgifter		44.500: —	

Löpande inkomster.

961 Hundskatt à kr. 25: — pr hund	14.000: —		
962 Bevillningsavgifter för offentliga föreställningar (artistskatt)	200: —		
963 Skogsaccis	600: —		
964 Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid	75: —		
965 Nöjesskatt	90.000: —		
966 Ersättning av Statsverket för mistad kommunal progressivskatt	103.647: —	208.522: —	
969 Allmän kommunalskatt 571.393 skattekronor och 71 skatteören à 6,45	3.685.489: 43		
varifrån avgår beräknad avkortning	300.000: —	3.385.489: 43	
Summa inkomster		3.594.011: 43	

2. Fattigvård.

2 A. Ålderdomshem.

Löpande utgifter.

Personalkostnader			
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)	48.525: —		
112 Vikarier och extrahjälp	4.468: —		
Transport	52.993: —		

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		52.993: —		
113 Semesterpengar		1.964: —		
114 Diverse arvoden				
Arvode till predikant	500: —			
Arvode till organist..........	100: —	600: —		
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		2.413: 50		
191 Olycksfallsförsäkring		130: —		
192 Personalens sjukvård..........		500: —		
193 Personalens bostadsförmåner enligt lönestat (bilaga 3)		3.395: —	61.995: 50	3.395: —
Administrationskostnader				
211 Kontorskostnader		300: —		
241 Telefon		622: —		
291 Övriga administrationskostn.				
Stämpelkostnader		80: —	1.002: —	
Driftskostnader				
311 Värdet av pensionärernas arbeten				
Tvättinrättningen	3.500: —			
Trädgård	4.000: —			
Stall och hönsgård	500: —	8.000: —		8.000: —
321 Tvättmedel för tvättinr.		3.000: —		
322 Utsäde och gödningsämnen för trädgården		250: —		
323 Förbrukning av egna produkter i stall och hönsgård		100: —		100: —
331 Kraftström för tvättinrättn. ..		500: —		
332 Vattenavgifter för tvättinrättn.		1.000: —		
341 Driftskostnader för bil		1.000: —		
351 Arrende för trädgårdsjord		200: —		200: —
391 Övriga kostnader för tvättinrättning		200: —		
392 Övriga kostnader för trädgård		500: —		
393 Övriga kostnader för stall och hönsgård		1.150: —	15.900: —	
Underhåll av byggnader				
411 Reparationer				
Värdet av pensionärernas arbeten	5.000: —			5.000: —
Övriga reparationskostn.	7.000: —	12.000: —		
Transport		12.000: —	78.897: 50	16.695: —

Bgt 16

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		12.000: —	78.897: 50	16.695: —
419 Brandförsäkring		600: —	12.600: —	
Underhåll av maskiner och inventarier				
421 Maskiner i tvättinrättn.		480: —		
422 Linne och sängkläder		2.500: —		
423 Möbler		4.000: —		
424 Glas, porslin och köksattiralj		1.000: —		
425 Värdet av pensionärernas arbeten		500: —		500: —
429 Brandförsäkring		100: —	8.580: —	
Räntor och amorteringar				
531 Andel i stadens låneräntor enligt plan (bilaga 2)		24.214: 16		24.214: 16
541 Andel i stadens låneamorteringar enligt plan (bilaga 2)		35.714: 08	59.928: 24	35.714: 08
Sjukvård och begravningskostnader				
631 Sjukvård		6.200: —		
632 Begravningskostnader		1.400: —	7.600: —	
Hushåll, tvätt och beklädnad				
641 Hushåll				
Varuinköp	55.000: —			
Produkter från hemmets trädgård och hönsgård	4.500: —			4.500: —
Värdet av pensionärernas arbeten	800: —	60.300: —		800: —
642 Tvätt och rengöring				
Tvätt	6.500: —			6.500: —
Rengöringsmedel	1.700: —	8.200: —		
643 Beklädnad				
Varuinköp	3.300: —			
Värdet av pensionärernas arbeten	2.500: —	5.800: —	74.300: —	2.500: —
Lokalkostnader				
651 Renhållning				
Torvmull och sophämtning	400: —			
Värdet av pensionärernas arbeten	1.600: —	2.000: —		1.600: —
652 Bränsle, lyse och vatten		28.300: —	30.300: —	
Transport			272.205: 74	93.023: 24

Bgt 17

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			272.205: 74	93.023: 24
Diverse utgifter				
711 Diverse förbrukningsartiklar ..		700: —		
712 Flitpengar		3.500: —		
713 Del av folkpensioner till pensionärerna		4.500: —		
714 Böcker och tidningar		300: —		
721 Utskylder		207: —		
791 Oförutsedda utgifter		2.000: —	11.207: —	
Summa utgifter			283.412: 74	93.023: 24

Löpande inkomster.

Försäljning och utförda arbeten				
911 Produkter från trädgården				
Försäljning	400: —			
Förbrukning i hushållet......	3.000: —	3.400: —		3.000: —
912 Produkter från hönsgården				
Försäljning	100: —			
Förbrukning i hushållet......	1.600: —	1.700: —		1.600: —
913 Tvättinrättningen				
Tvätt från enskilda	15.000: —			
Tvätt för hemmet	6.500: —	21.500: —		6.500: —
914 Pensionärernas arbeten				
Arbeten för enskilda	1.500: —			
Arbeten för hemmet	18.400: —	19.900: —	46.500: —	18.400: —
Hyror				
931 Hyra av polisväsendet för bårhus		300: —		300: —
932 Personalens bostadsförmåner ..		3.395: —	3.695: —	3.395: —
Bidrag och ersättningar				
941 Vårdavgifter, ersatta av främmande kommuner		14.000: —		
942 Vårdavgifter, ersatta av enskilda		24.000: —		
943 Vårdavgifter, ersatta av landstinget enligt 41 § i fattigvårdslagen		1.000: —		
944 Vårdavgifter, ersatta av landstinget för tuberkulosavdelningen		2.000: —		
Transport		41.000: —	50.195: —	33.195: —

Bgt 18

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	41.000: —	50.195: —	33.195: —
945 Vårdavgifter, ersatta av staten för tuberkulosavdelningen	6.000: —		
946 Vårdavgifter, ersatta av staten för vissa personer	3.000: —		
947 Vårdavgifter, ersatta ur pensioner	48.000: —		
948 Statsbidrag till bibliotek	75: —	98.075: —	
Övriga inkomster			
991 Diverse inkomster		200: —	
Summa inkomster		148.470: —	33.195: —

2 B. Yttre fattigvård.

Löpande utgifter.

Personalkostnader				
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		28.020: —		
112 Diverse arvoden				
Vikariearvoden	400: —			
Arvode till ordförande	500: —			
Andel i revisionsarvoden	1.500: —	2.400: —		1.500: —
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		1.347: —		
191 Olycksfallsförsäkring		100: —	31.867: —	
Administrationskostnader				
211 Kontorskostnader		1.400: —		
221 Annonsering och trycksaker....		1.200: —		
231 Resor och transporter		200: —		
241 Post och telefon		920: —		
251 Hyror				
Fattigvårdsbyrån	3.700: —			
Magasin	500: —	4.200: —		4.200: —
252 Städning, bränsle och lyse		1.850: —		
291 Övriga administrationskostn.				
Föreningsavgifter	270: —			
Stämpelavgifter	75: —	345: —	10.115: —	
Transport			41.982: —	5.700: —

Bgt 19

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			41.982: —	5.700: —
Underhållskostnader				
421 Underhåll av inventarier		300: —		
422 Brandförsäkring av inventarier		170: —	470: —	
Understöd med karaktär av fattigvård				
611 Ordinarie understöd		85.000: —		
612 Tillfälliga understöd		45.000: —		
613 Understöd in natura		37.000: —		
614 Ersättning till främmande kommuner för utgiven fattigvård ..		45.000: —	212.000: —	
Understöd utan karaktär av fattigvård				
615 Bidrag till yrkesutbildning		3.000: —		
616 Kommunalt pensionstillskott ..		18.500: —		
617 Värdet av hyror i Pensionärshemmet å Blåsbo..............	5.970: —			5.970: —
618 Värdet av hyror i Pensionärshemmet å Sandgärdet	6.970: —	12.940: —	34.440: —	6.970: —
Anstaltsvård				
621 Hospitalsvård		49.000: —		
622 Lasarettsvård		5.000: —		
623 Sanatorievård		8.000: —	62.000: —	
Sjukvård och begravningskostnader				
631 Sjukvård		25.000: —		
632 Medicin		5.000: —		
633 Begravningskostnader		1.000: —	31.000: —	
Pensionärshemmet å Blåsbo:				
651 Hyra	4.500: —			4.500: —
652 Bränsle, lyse och vatten	800: —			
653 Övriga kostnader..............	670: —	5.970: —		
Pensionärshemmet å Sandgärdet:				
654 Hyra	5.500: —			5.500: —
655 Bränsle, lyse och vatten	800: —			
656 Övriga kostnader	670: —	6.970: —	12.940: —	
Transport			394.832: —	28.640: —

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			394.832:	28.640: —
Övriga sociala utgifter				
691 Diakoniverksamhet		12.000: —		
692 Hjälpbyrån		1.000: —	13.000: —	
Diverse utgifter				
791 Oförutsedda utgifter			1.000: —	
Summa utgifter			408.832: —	28.640: —

Löpande inkomster.

Hyror				
931 Värdet av hyror i pensionärshemmet å Blåsbo		5.970: —		5.970: —
932 Värdet av hyror i pensionärshemmet å Sandgärdet		6.970: —	12.940: —	6.970: —
Bidrag och ersättningar				
941 Statsbidrag		6.000: —		
942 Landstingsbidrag				
Hospitalsvård	10.000: —			
Lasarettsvård	2.000: —			
Sanatorievård	4.000: —			
Andra sjukvårdskostnader....	10.000: —			
Vårdkostnader till främmande kommuner	5.000: —	31.000: —		
943 Ersättning av enskilda		21.000: —		
944 Ersättning av pensioner och sjukkassor		40.000: —	98.000: —	
Övriga inkomster				
991 Barnavårdsnämndens andel i personal- och administrationskostnader		4.159: —		4.159: —
992 Diverse inkomster		800: —	4.959: —	
Summa inkomster			115.899: —	17.099: —

3. Barnavård.

3 A. Barnhem.

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande utgifter.			
Personalkostnader			
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)	2.937: —		
112 Vikarieersättning och extra löner	250: —	3.187: —	
Administrationskostnader			
241 Telefon		110: —	
Underhållskostnader			
421 Underhåll av inventarier		2.200: —	
Sjukvård			
631 Tandvård och medicin		100: —	
Hushåll, tvätt och beklädnad			
641 Hushåll	5.000: —		
642 Tvätt	480: —		
643 Beklädnad	2.000: —	7.480: —	
Lokalkostnader			
651 Hyra	2.500: —		2.500: —
652 Bränsle, lyse och vatten	1.700: —	4.200: —	
Diverse utgifter			
711 Förbrukningsartiklar och diverse kostnader		650: —	
Summa utgifter		17.927: —	2.500: —
Löpande inkomster.			
Avgifter			
951 Vårdavgifter av staten, främmande kommuner och enskilda		2.500: —	
Summa inkomster		2.500: —	—: —

Bgt 22

3 B. Yttre barnavård.

Löpande utgifter.

					Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Personalkostnader					
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		15.480: —			
112 Övriga löner och arvoden					
Läkarearvode Fa	800: —				
Diverse arvoden och inspektionskostnader	5.000: —				
Andel i fattigvårdens löner	1.979: —	7.779: —			1.979: —
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		984: —			
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvårdskostnader		125: —	24.368: —		
Administrationskostnader					
221 Annonsering och trycksaker		800: —			
231 Resor och transporter		400: —			
241 Telefon		530: —			
251 Lokalkostnader					
Andel i fattigvårdens lokalkostnader		2.180: —			2.180: —
291 Övriga administrationskostnader					
Föreningsavgifter	170: —				
Stämpelavgifter	100: —				
Tidskrifter	40: —				
Diverse	250: —	560: —	4.470: —		
Utackorderingskostnader					
611 Utackordering i enskilda hem		20.000: —			
612 Skyddsuppfostran i enskilda hem		4.500: —			
613 Utackordering i skyddshem		4.000: —	28.500: —		
Övriga bidrag					
614 Bidragsförskott		40.000: —			
615 Ersättning till främmande kommuner för omhändertagna barn		10.800: —	50.800: —		
Anstaltsvård					
621 Lasarettsvård		600: —			
622 Sanatorievård		1.600: —			
623 Vanföre- och sinnesslövård		4.800: —			
624 Vård å anstalter för svårfostrade barn		800: —	7.800: —		
Transport			115.938: —		4.159: —

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			115.938: —	4.159: —
Sjukvård och begravningskostnader				
631 Sjukvård		500: —		
632 Medicin		200: —		
633 Begravningskostnader		100: —	800: —	
Barnavårdscentralen				
691 Resor och transporter		350: —		
692 Övriga kostnader				
Tvätt	125: —			
Trycksaker	125: —			
Sjukvårdsartiklar	140: —	390: —	740: —	
Summa utgifter			117.478: —	4.159: —

Löpande inkomster.

Bidrag och ersättningar			
941 Ersättning av staten för bidragsförskott	30.000: —		
942 Statsbidrag enligt 67 § i barnavårdslagen	2.000: —		
943 Landstingsbidrag	6.000: —		
944 Ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag	18.000: —	56.000: —	
Avgifter			
951 Barnavårdscentralens avgifter..		800: —	
Summa inkomster		56.800: —	—: —

4. Alkoholistvård.

4 A. Nykterhetsnämnd.

Löpande utgifter.

111 Löner och arvoden	2.000: —
621 Anstaltsvård	2.200: —
622 Eftervård	1.000: —
701 Diverse utgifter	300: —
Summa utgifter	5.500: —

Bgt 24

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande inkomster.			
941 Flitpengar		200: —	
942 Statsbidrag		1.000: —	
Summa inkomster		1.200: —	

5. Undervisnings- och bildningsanstalter.

5 A. Folkskola.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:

111 Löner till lärare i läs- och skrivämnen enligt lönestat (bilaga 3)		
a) Löner	465.535: 50	
b) Rörligt tillägg	33.056: 01	
c) Tjänstebostadsbidrag	85.398: —	583.989: 51
112 Löner till lärare i övningsämnen enl. lönestat (bilaga 3)		
a) Löner	55.104: 33	
b) Rörligt tillägg	9.350: 96	64.455: 29
113 Andra löner enligt lönestat (bilaga 3)		26.224: —
114 Övriga arvoden:		
Undervisning i slöjd för gossar	6.120: —	
Undervisning för hörselsvaga barn	400: —	
Extra undervisning i sång	400: —	
Privatläsning	600: —	
Vikariearvoden Fa	6.000: —	
Tillsyningslärare: 5 à 500: —, 1 à 400: —, 1 à 150: —, 1 à 100: —	3.150: —	
Skrivbiträde å expeditionen	850: —	
Bibliotekarie å lärjungebiblioteket	300: —	
Ordförande-arvode	200: —	
Vice värd för fastigheterna	1.400: —	19.420: —
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		17.687: 16
191 Olycksfallsförsäkring		700: —
Transport		712.475: 96

Bgt 25

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		712.475: 96		
192 Personalens sjukvård:				
Läkarearvode för vaktmästare m. fl.		300: —		
193 Hyra för två vaktmästarebostäder		2.246: —	715.021: 96	
Administrationskostnader:				
221 Annonsering och trycksaker....		2.700: —		
241 Post		240: —		
242 Telefon		2.097: —	5.037: —	
Underhållskostnader:				
411 Underhåll av byggnader (ordinarie anslag)		47.000: —		
412 Tilläggsanslag för rep. av Herrgärdsskolan Ra		22.139: 76		
421 Underhåll av inventarier		10.000: —		
491 Brandförsäkring		1.000: —	80.139: 76	
Räntor och amorteringar:				
531 Andel i stadens låneräntor enl. plan (bilaga 2)		23.060: 81		23.060: 81
541 Andel i stadens låneamorteringar enl. plan (bilaga 2)		42.175: 34	65.236: 15	42.175: 34
Sjukvård:				
631 Diverse arvoden:				
Skolläkare		1.400: —		
Arvode till läkare för behandling av defekter i syn-, hörsel- och talorgan m. m., förslagsvis		2.000: —		
Sjukgymnastik		1.250: —	4.650: —	
Tandvård:				
636 Lokalkostnader för tandklinik:				
Hyra	600: —			600: —
Eldning och renhållning......	625: —	1.225: —		
637 Arvoden:				
Tandläkare	9.000: —			
Tandläkareassistent	7.500: —			
Biträde	2.100: —	18.600: —		
638 Förbrukningsartiklar		2.500: —	22.325: —	
Transport			892.409: 87	65.836: 15

Bgt 26

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			892.409: 87	65.836: 15
Lokalkostnader:				
651 Lokalhyra:				
Lokaler i Hwasserska gården		2.000: —		2.000: —
652 Arvoden till vaktmäst. och städerskor jämte semesterersättning		15.155: —		
653 Skurning och rengöring		9.000: —		
654 Renhållning:				
Renhållning vid Hammarby skola	1.600: —			
Övrig renhållning	1.000: —	2.600: —		1.000: —
655 Sotning		500: —		
656 Uppvärmning		28.500: —		
657 Belysning		7.000: —		
658 Vatten		4.000: —	68.755: —	
Fri undervisningsmaterial till skolbarnen:				
661 Material i läs- och skrivämnen		18.500: —		
662 Slöjdmaterial för gossar		4.000: —		
663 Slöjdmaterial för flickor		5.000: —		
664 Material i skolköken		3.000: —	30.500: —	
Övrig undervisningsmaterial:				
666 Material till skolornas förråd		4.500: —		
667 Lärarepersonalens bibliotek		400: —		
668 Lärjungebiblioteket		1.150: —		
669 Skomakerislöjd		2.400: —	8.450: —	
Skolträdgårdar:				
671 Västgötegatan:				
Omkostnader	500: —			
Arvode till trädgårdslärare	1.000: —			
Vård av planteringar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna	600: —	2.100: —		
672 Herrgårdsskolan:				
Omkostnader	650: —			
Arvode till trädgårdslärare	1.000: —			
Vård av planteringar och gårdar vid Herrgårdsskolan och nya skolbyggnaden i kv. Folke	600: —			
Transport	2.250: —	2.100: —	1.000.114: 87	68.836: 15

Bgt 27

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	2.250: —	2.100: —	1.000.114: 87	68.836: 15
Engångskostnad för ny plantering å skolgården	400: —	2.650: —		
673 Korsängsskolan:				
Omkostnader	650: —			
Arvode till trädgårdslärare ..	1.000: —			
Vård av skolgård och park ..	750: —	2.400: —		
674 Hammarbyskolan:				
Omkostnader	300: —			
Arvode till trädgårdslärare ..	250: —	550: —		
675 Jakobsbergsskolan:				
Omkostnader		150: —		
676 Lundby skola:				
Omkostnader		150: —		
677 Rosenlunds skola:				
Omkostnader		150: —	8.150: —	
Simundervisning:				
681 Arvoden:				
Simlärare	2.000: —			
Simlärarinna	1.650: —			
Baderskor	1.200: —	4.850: —		
682 Övriga kostnader:				
Ersättning till varmbadhuset	3.150: —			3.150: —
Handdukar och tvål	900: —	4.050: —	8.900: —	
Bidrag till diverse ändamål:				
691 Bidrag till lärarnas studieresor och fortbildningskurser		500: —		
692 Bidrag till lärjungarnas skolresor		1.000: —		
693 Bidrag till barnbespisning Fa ..		12.500: —		
694 Bidrag till bekostnad av lärjungarnas skolgång		5.000: —	19.000: —	
Diverse utgifter:				
721 Utskylder		1.240: —		
791 Oförutsedda utgifter		1.500: —	2.740: —	
Summa utgifter			1.038.904: 87	71.986: 15

Bgt 28

Löpande inkomster.				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Försäljnings- och hyresinkomster:				
911 Slöjdmaterial för flickor		1.700: —		
912 Skomakerislöjd		1.000: —		
913 Skolkök		300: —		
931 Hyror och arrenden:				
Lärarebostäder	7.885: —			
Jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön	37: —	7.922: —	10.922: —	37: —
Statsbidrag:				
941 Bidrag till lärarelöner:				
Löner	465.535: 50			
Rörligt tillägg	33.056: 01	498.591: 51		
942 Bidrag till andra löner:				
Slöjdundervisning för gossar..	7.200: —			
Slöjdundervisning för flickor	10.400: —			
Provisorisk avlöningsförbättring till slöjdlärare samt slöjd- och skolkökslärarinnor	3.000: —			
Undervisning i huslig ekonomi för 14 kurser à 255: —	3.570: —	24.170: —		
943 Bidrag till lärjungebiblioteket..		600: —		
944 Byggnadsbidrag för redan befintliga undervisningslokaler....		750: —		
945 Hyresbidrag		600: —		
946 Underhålls- och materialbidrag		5.800: —		
947 Tjänstebostadsbidrag		12.000: —	542.511: 51	
Övriga bidrag:				
948 Anslag från Wahlbeckska fonden till barnbespisning			2.000: —	
Avgifter:				
951 Terminsavgifter		400: —		
952 Avgifter för tennisspelning m.m.		300: —	700: —	
Summa inkomster			556.133: 51	37: —

5 B. Fortsättningsskola.

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande utgifter.			
111 Löner och arvoden			
Lärarearvoden	11.500: —		
Föreståndarearvode	600: —	12.100: —	
221 Annonsering och trycksaker....		100: —	
651 Lokalkostnader			
Städning och renhållning		500: —	
Undervisningskostnader:			
661 Fri undervisningsmaterial......	2.200: —		
662 Material till förråden och diverse utgifter	400: —	2.600: —	
671 Understöd till behövande lärjungar		300: —	
Summa utgifter		15.600: —	
Löpande inkomster.			
941 Statsbidrag			
Lärarearvoden		7.800: —	
Summa inkomster		7.800: —	

5 C. Högre folkskola.

Löpande utgifter.			
Personalkostnader:			
111 Lärarelöner enligt lönestat (bilaga 3)			
Löner	23.241: —		
Rörligt tillägg Fa	1.630: —	24.871: —	
112 Övriga arvoden:			
Rektor	495: —		
Timlärare och sjukvikarier ..	3.800: —		
Bibliotekarie	150: —	4.445: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		1.380: —	30.696: —
Transport			30.696: —

Bgt 30

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		30.696: —	
Övriga utgifter:			
221 Annonsering och trycksaker....	450: —		
631 Skolläkare	150: —		
661 Undervisningsmaterial	1.500: —		
662 Bibliotek	400: —		
791 Diverse och oförutsedda utgifter	500: —	3.000: —	
Summa utgifter		33.696: —	

Löpande inkomster.

Statsbidrag:		
941 Bidrag till avlöningar	19.888: 08	
942 Bidrag till rörligt tillägg	1.630: —	
943 Bidrag till bibliotek	200: —	
Summa inkomster	21.718: 08	

5 D. Yrkesskola.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Lärarearvoden:				
Rektorsarvode	3.000: —			
Övriga lärarearvoden	66.000: —	69.000: —		
112 Övriga arvoden:				
Kontorsbiträde 18: IV	2.967: —			
Extra skrivhjälp	500: —			
Diverse personal	4.800: —	8.267: —		
121 Pensioner		2.835: —		
191 Olycksfallsförsäkring		325: —	80.427: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		500: —		
221 Annonsering och trycksaker....		1.625: —		
241 Post och telefon		525: —		
291 Övriga administrationskostnader		153: —	2.803: —	
Transport			83.230: —	

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			83.230: —	
Underhållskostnader:				
411 Byggnader och fast inredning . .		1.000: —		
412 Brandförsäkring		150: —		
421 Inventarier		2.000: —	3.150: —	
Lokalkostnader:				
651 Bränsle, lyse och vatten		8.100: —		
652 Övriga lokalkostnader		1.000: —	9.100: —	
Undervisningsmaterial:				
661 Stadigvarande undervisningsmaterial		3.500: —		
662 Förbrukningsmaterial		3.750: —		
663 Bibliotek		640: —		
664 Produktionsmaterial		12.000: —	19.890: —	
Premier och stipendier:				
671 Arbetspremier		1.000: —		
672 Övriga premier och stipendier (inklusive statsstipendier)		9.700: —	10.700: —	
			126.070: —	
Kapitalökningar.				
811 Inredning av ytterligare lokaler i Tekniska skolan (Stfm. 25/5 1939) Ra			36.000: —	
Summa utgifter			162.070: —	
Löpande inkomster.				
Försäljning:				
911 Försäljning av elevernas produkter .			13.000: —	
Bidrag:				
941 Statsbidrag:				
Lärarearvoden	29.500: —			
Stadigvarande undervisningsmaterial	1.750: —			
Förbrukningsmaterial	1.750: —			
Transport	33.000: —		13.000: —	

Bgt 32

				Härav likvider mellan stadens forvaltningar
Transport	33.000: —		13.000: —	
Bibliotek	320: —			
Statsstipendier	9.500: —	42.820: —		
942 Landstingsbidrag		4.000: —		
943 Bidrag av föreningar och enskilda		1.000: —		
944 Bidrag av donationer och fonder för premier och stipendier		200: —	48.020: —	
Avgifter:				
951 Lärjungeavgifter		15.500: —		
952 Ersättning av Elektrotekniska Fackskolan m. fl. för gemensamma kostnader och div. inkomster:				
Diversepersonal	750: —			
Telefon	250: —			
Bränsle, lyse, vatten	2.600: —			
Övriga lokalkostnader	200: —			
Förbrukningsmaterial	250: —	4.050: —	19.550: —	
Summa inkomster			80.570: —	

5 E. Allmänt läroverk.

Löpande utgifter.

411 Underhåll av fastighet	3.000: —		
651 Hyra för gymnastiklokal	200: —		200: —
671 Skolbad	450: —		450: —
681 Arvode för simundervisning	430: —		
691 Hyresbidrag för rektor	2.400: —	6.480: —	
Summa utgifter		6.480: —	650: —

5 F. Kommunal flickskola.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:

111 Lärarelöner enligt lönestat (bilaga 3)	
Löner	74.761: 80
Transport	74.761: 80

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		74.761: 80		
112 Andra löner enligt lönestat (bilaga 3)				
Löner		16.003: 70		
113 Övriga arvoden				
Arvode till:				
Timlärare	16.931: 50			
Rektors skrivbiträde	300: —			
Bibliotekarie	200: —			
Skolläkare	500: —			
Simundervisning	345: —	18.276: 50		
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		2.450: —		
191 Olycksfallsförsäkring		100: —	111.592: —	
Administrationskostnader:				
221 Annonsering och trycksaker		1.300: —		
241 Post		150: —		
242 Telefon		350: —	1.800: —	
Underhållskostnader:				
411 Underhåll av byggnader Fa		8.000: —		
421 Underhåll av inventarier		1.200: —		
491 Brandförsäkring		150: —	9.350: —	
Sjukvård:				
631 Sjukgymnastik			100: —	
Lokalkostnader:				
652 Städning		2.700: —		
653 Skurning och rengöring		1.400: —		
654 Renhållning		100: —		
655 Sotning		75: —		
656 Uppvärmning		3.000: —		
657 Belysning		300: —		
658 Vatten		100: —	7.675: —	
Undervisningsmaterial:				
661 Material i läs- och skrivämnen		1.000: —		
662 Slöjdmaterial		200: —		
663 Material i skolköken		1.600: —	2.800: —	
Transport			133.317: —	

Bgt 34

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		133.317: —	
Övriga undervisningskostnader:			
671 Skolbad		450: —	450: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter		1.000: —	
Summa utgifter		134.767: —	450: —

Löpande inkomster.

Försäljnings- och hyresinkomster:			
Elevavgifter:			
912 Terminsavgifter Fa	20.500: —		
913 Skolköksavgifter	1.000: —		
931 Hyra för lokaler	500: —	22.000: —	200: —
Statsbidrag:			
941 Bidrag till lärarelöner		75.963: 60	
Övriga bidrag:			
942 Landstingsbidrag		2.000: —	
Summa inkomster		99.963: 60	200: —

5 G. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

Löpande utgifter.

Diverse bildningsanstalter:		
691 Arbetareinstitutet		
Föreläsningsverksamhet	3.000: —	
Bibliotek	18.000: —	21.000: —
692 Elektrotekniska fackskolan		
Hyresbidrag för rektor Fa ..		2.000: —
693 Arosgården		3.000: —
694 Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet		3.000: —
695 Föreningen Västerås Skollovskolonier		12 000: —
696 Västerås Konstförening (Stfm. 30/4 1931 till d. 1/10 1941)....		2.500: —
Transport		43.500: —

Bgt 35

		Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	43.500: —	
697 Kristliga föreningens för unge män studie- och sociala verksamhet	1.000: —	
698 Västerås Bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning	1.000: —	
Summa utgifter	45.500: —	—: —

6. Hälso- och sjukvård.

6 A. Allmän hälso- och sjukvård.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:

111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		30.618: —	
112 Övriga löner och arvoden			
Sundhetsinspektör	600: —		
Vikarier för tjänsteläkare ..	1.200: —		
Ersättning till en stadssjuksköterska för mistade naturaförmåner (Stfm. 31/8 1939 § 183) (+ bostad 950: —)	1.850: —		
En stadssjuksköterska, kostpengar under semester	60: —		
En stadssjuksköterska, sjukavlöning (Stfm. 25/5 1939, § 111)	1.710: —		
Fem distriktssjuksköterskor, ersättning för bostad, värme o. lyse à 1.400: — (stfm. 23/2 1939, § 37)	7.000: —		
En dispensärsköterska, ersättning för bostad, värme o. lyse (stfm. 26/1 1939, § 13)	1.050: —		
Andel i köttbesiktningsbyråns lön till vaktmästare	2.601: —	16.071: —	2.601: —
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		5.436: —	
122 Övriga pensionskostnader			
Tilläggspensioner för stadssjuksköterskor (bilaga 4)		282: —	
Transport		52.407: —	2.601: —

Bgt 36

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		52.407: —		2.601: —
191 Olycksfallsförsäkring		100: —		
192 Läkare och sjukvård		100: —	52.607: —	
Administrationskostnader:				
221 Annonsering och trycksaker....		600: —		
231 Resor och transporter				
Ersättning för hållande av velocipeder samt bussresor	330: —			
Inspektionsresor	210: —	540: —		
241 Telefon		990: —		
251 Lokalkostnader				
Hyra för hälsovårdsnämndens byrå	300: —			300: —
Bränsle, lyse o. städning	500: —	800: —	2.930: —	
Driftskostnader för ambulansautomobilen:				
391 Ersättning till brandkåren för skötsel och underhåll		3.000: —		3.000: —
392 Övriga driftskostnader		700: —	3.700: —	
Underhållskostnader:				
421 Inventarier				
Brandförsäkring			25: —	
Övriga utgifter:				
691 Skyddskoppsympning		175: —		
692 Desinfektion		300: —		
693 Analyser		1.200: —		250: —
694 Bidrag till Centrallasarettets barnbördsavdelning				
Fast årsavgift	3.600: —			
Bidrag till driftskostnader (Stfm. 25/8 1938, § 133; härav avräknas kr. 5.312: — enl. avtal med landstinget mot annuitet å köpeskilling, varav kr. 2.620: 50 utgör ränteinkomst i staten)	7.812: —	11.412: —	13.087: —	2.620: 50
Summa utgifter			72.349: —	8.771: 50

Löpande inkomster.			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Bidrag:			
941 Statsbidrag för sundhetsinspek-inspektören	600:—		
942 Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	950:—		
943 Bidrag från landstinget för bostäder till distriktssköterskorna	500:—	2.050:—	
Avgifter:			
951 Ambulansutryckningar	1.300:—		
952 Protokollslösen	500:—	1.800:—	
Summa inkomster		3.850:—	

6 B. Bostadsinspektion.

Löpande utgifter.		
111 Löner och arvoden		
Arvode till bostadsinspektris Fa	3.540:—	
221 Annonsering och trycksaker	50:—	
231 Resor och transporter		
Ersättning för hållande av velociped samt bussresor	120:—	
241 Telefon	180:—	
251 Eldning och städning	150:—	4.040:—
Summa utgifter		4.040:—

6 C. Köttbesiktningsbyrå.

Löpande utgifter.		
Personalkostnader:		
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		4.101:—
112 Övriga löner och arvoden		
1:e besiktningsveterinären	3.000:—	
2:e besiktningsveterinären	500:—	
Transport	3.500:—	4.101:—

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	3.500: —	4.101: —		
Mikroskopister	1.200: —			
Kassör	1.200: —			
Semestervikarie för vaktmästare	300: —			
Eldare	200: —	6.400: —		
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		4.461: —		
191 Olycksfallsförsäkring		75: —	15.037: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		90: —		
241 Telefon		200: —		
251 Bränsle, lyse, kraftström och vatten		420: —		
252 Övriga lokalkostnader				
Lokalhyra	3.000: —			3.000: —
Städning och renhållning	150: —	3.150: —		
291 Övriga administrationskostnader		100: —	3.960: —	
Underhållskostnader:				
411 Brandförsäkring av fastigheter		15: —		
421 Brandförsäkring av inventarier		20: —	35: —	
Diverse utgifter:				
711 Slaktdjursavgifter			1.200: —	
Summa utgifter			20.232: —	3.000: —

Löpande inkomster.

941 Ersättning för lokal för mjölkkontroll	250: —		250: —
951 Besiktningsavgifter	14.000: —		
952 Slaktdjursavgifter	1.200: —		
991 Allmänna hälsovårdens andel i vaktmästarens lön	2.601: —	18.051: —	2.601: —
Summa inkomster		18.051: —	2.851: —

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

6 D. Poliklinik.

Löpande utgifter.

112 Lön till läkare		3.500: —		
651 Lokalkostnader:				
Hyra	600: —			
Värme, lyse och städning	600: —	1.200: —		
691 Övriga utgifter		200: —	4.900: —	
Summa utgifter			4.900: —	

Löpande inkomster.

941 Medicinalstyrelsen, lön till läkare			3.500: —	
Summa inkomster			3.500: —	

7. Gator, vägar, planteringar o. d.

7 A. Gatu- och väghållning.

Löpande utgifter.

Administrationskostnader:

201 Andel i byggnadschefs- och arbetskontorets löner och övriga administrationskostnader			30.000: —	30.000: —

Underhållskostnader:

431 Underhåll och mindre förbättringar av gator och vägar			115.000: —	

Nyanläggning av gator och vägar:

461 Omläggning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och stadsgränsen (Stfm. 25/5 1939) Ra		355.000: —		
462 Nyanläggningskostnader enligt behovsplan Ra		331.500: —		
463 Övriga nyanläggnings- och förbättringsarbeten kr. 257.000: —, täckta genom överskott å tidigare reservationsanslag		—: —	686.500: —	
Transport			831.500: —	30.000: —

Bgt 40

		Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	831.500: —	30.000: —
Övriga utgifter:		
471 Överbyggnad av Lillåmynningen (Stfm. 23/2 1939) del av kostnaden Ra	40.665: —	
Summa utgifter	872.165: —	30.000: —

Löpande inkomster.

Bidrag av automobilskattemedel:				
941 Ordinarie andel		100.000: —		
Utjämningsmedel:				
942 Till Köpingsvägens omläggning beviljat bidrag	266.200: —			
943 Till nyanläggningar enligt behovsplan (85 % å 284.000)	241.800: —	508.000: —	608.000: —	
944 Gatukostnadsbidrag			8.000: —	
945 Bidrag av omnibustrafiken			4.000: —	
946 Bidrag av Aktiebolaget Yngve Swenson till omläggning av del i Stora gatan			300: —	
Avgifter:				
951 Torgplatsavgifter			4.000: —	
Summa inkomster			624.300: —	—: —

7 C. Planteringar.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		14.541: —	
112 Övriga löner och arvoden:			
Trädgårdskonsulent	1.050: —		
Trädgårdsarbetare i växthusen	9.500: —	10.550: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		5.094: 60	
191 Olycksfallsförsäkring		500: —	
192 Personalens sjukvård		1.500: —	32.185: 60
Transport			32.185: 60

Bgt 41

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		32.185: 60	
Administrationskostnader:			
241 Telefon	400: —		
291 Övriga administrationskostnader: Föreningsavgifter	65: —	465: —	
Underhåll av inventarier:			
421 Anskaffning av redskap	600: —		
422 Underhåll av redskap	1.300: —		
423 Målning av soffor	750: —		
429 Brandförsäkring	250: —	2.900: —	
Underhåll av planteringar, gemensamma kostnader:			
431 Gräsfrö och lökväxter	4.000: —		
432 Grus	3.000: —		
433 Bränsle	4.000: —		
434 Växthus och drivbänkar	3.000: —		
435 Plantskola	2.500: —		
436 Körslor	9.000: —		
437 Parkvakt	1.400: —		
438 Lekplatser	1.500: —		
439 Semesterersättning till timavlönade arbetare	2.500: —	30.900: —	
Underhåll av planteringar, direkta kostnader:			
441 Vasaparken inkl. parken vid Aseas kontor	9.000: —		
442 Stadsparken	2.250: —		
443 Kyrkogårdarna samt planteringarna vid Domkyrkan	5.500: —		
444 Planteringar utmed Hamngatan, esplanader, H. allm. läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Skarpskyttebron, Åstigen, Hammarby torg samt div. mindre platser	16.000: —		
445 Rudbecksparken	1.100: —		
446 Djäkneberget	5.500: —		
447 Stallhagen, Mariaberget, Käringberget och Ragvaldsbacke......	5.000: —		
Transport	44.350: —	66.450: 60	

Bgt 42

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	44.350: —	66.450: 60	
448 Elba, Ö. och V. holmarna samt Kattskär	5.500: —		
449 Botaniska trädgården	1.200: —		
451 Slottsparken	1.000: —		
452 Tillsyn av fåglar i Svartån	800: —	52.850: —	
Nyanläggningar:			
461 Plantering av träd vid Trådoragaregatan och iordningställande av plantering vid Trådragareplan	1.500: —		
462 Omläggning av planteringarna vid Stadshotellet	1.200: —		
463 Fortsättning av anläggningarna vid Stadsträdgården	1.500: —		
464 Utökning och förbättring av lekplatser	2.500: —	6.700: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter		1.000: —	
Summa utgifter		127.000: 60	

Löpande inkomster.

Försäljning:			
911 Blommor och dekorationer	4.000: —		
912 Ved och diverse	200: —	4.200: —	
Ersättning för skötsel och vård:			
941 Kyrkogårdarna och planteringarna vid Domkyrkan	5.500: —		
942 Slottsparken	250: —		
943 Planteringen framför Aseas kontorsbyggnad	500: —	6.250: —	
Summa inkomster		10.450: —	

Bgt 43

7 D. Gatubelysning.

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande utgifter.			
391 Gasbelysning	2.625: —		2.625: —
392 Elektrisk belysning	72.000: —	74.625: —	72.000: —
Kapitalökningar.			
811 Anskaffning av ny- och utökad gatubelysning enligt förslag....	23.570: —		
812 Ytterligare belysningsanläggningar Ra	16.430: —	40.000: —	
Summa utgifter		114.625: —	74.625: —
Löpande inkomster.			
991 Hamnars andel i elektrisk gatubelysning		840: —	840: —
Summa inkomster		840: —	840: —

7 E. Gaturenhållning.

Löpande utgifter.			
391 Sopning å allmänna platser	4.368: —		
392 Övriga renhållningskostnader ..	35.000: —	39.368: —	
Summa utgifter		39.368: —	—: —
Löpande inkomster.			
951 Avgifter för renhållning			
Folkskolan	1.000: —		
Hamnar	1.800: —	2.800: —	2.800: —
Summa inkomster		2.800: —	2.800: —

Bgt 44

9. Hamnar.

Löpande utgifter.

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Personalkostnader:				
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)..		24.993: —		
112 Övriga löner och arvoden:				
Hamnfogde (stfm. 21/6 1939)	4.200: —			
Extra kontorsbiträden Fa ..	3.000: —			
Arvoden för kranbesiktning ..	1.000: —	8.200: —		
191 Olycksfallsförsäkring		900: —		
192 Olycksfallsersättningar:				
F. Svanström	48: —			
C. E. T. Holm för invaliditet	525: —	573: —		
193 Sjukvård		350: —	35.016: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		400: —		
221 Annonsering och trycksaker....		400: —		
231 Resor och transporter		700: —		
241 Telefoner		1.020: —		
251 Lokalkostnader:				
Hyra för hamnkontor........	1.500: —			1.500: —
Värme och städning	800: —	2.300: —		
291 Andel i stadens allmänna förvaltningskostnader		4.000: —		4.000: —
292 Provision å hamnavgiftsuppbörden		2.800: —		
293 Övriga administrationskostn.:				
Ansvarsförsäkring	600: —			
Föreningsavgifter	225: —	825: —	12.445: —	
Driftskostnader:				
311 Kranskötare, äldre hamnen		10.000: —		
312 Kranskötare, djuphamnen......		21.000: —		
313 Besättningsmän, bogserbåten ..		4.500: —		
314 Kranreparatör		3.720: —		
351 Belysning:				
Gatubelysning	840: —			840: —
Övrig belysning, inkl. fyrlampor	5.000: —	5.840: —		
352 Renhållning		1.800: —		1.800: —
Transport		46.860: —	47.461: —	8.140: —

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		46.860: —	47.461: —	8.140: —
391 Övriga driftskostnader, kranar i äldre hamnen		5.000: —		
392 Övriga driftskostnader, kranar i djuphamnen		11.000: —		
393 Driftskostnader för bogserbåten		7.500: —		
394 Driftskostnader, motorbåten		500: —	70.860: —	
Underhåll av hamnanläggningar:				
411 Byggnader, kajer, bryggor, fyrar och sjömärken		15.000: —		
412 Hamnskjul		200: —		
413 Järnvägsspår		4.000: —		
414 Grusning		500: —		
415 Allmänt anslag för ombyggnad av kajer (enl. stfm. 29/12 1928)		31.240: 24	50.940: 24	
Underhåll av maskiner och inventarier:				
421 Hamnmaskiner, äldre hamnen		5.000: —		
422 Hamnmaskiner, djuphamnen		10.000: —		
423 Övriga inventarier		200: —		
424 Nya transportband för malmtippen (stfm. 25/5 1939) Ra		4.530: —		
425 Ommålning av pontoner		2.000: —		
426 Ommålning av brokranen		5.000: —		
427 Ny propeller för bogserbåten (stfm. 26/10 1939) Ra		1.380: —	28.110: —	
Övriga underhållskostnader:				
491 Brandförsäkring		120: —		
492 Sjöförsäkring		1.750: —	1.870: —	
Räntor och amorteringar:				
531 Andel i stadens låneräntor enligt plan (bilaga 2)		85.967: 99		
532 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel:				
Förbättringsarbeten i äldre hamnen vid Arosbygdens magasin 3 % å kr. 150.307: 29	4.509: 22			
Ökad kranutrustning, 3 % å kr. 81.307: 62	2.439: 23			
Transport	6.948: 45	85.967: 99	199.241: 24	8.140: —

Bgt 46

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	6.948: 45	85.967: 99	199.241: 24	8.140: —
Allmänt anslag för ombyggnad av kajer enl. stfm. 28/12 1928 (kranspår m. m.), 3 % å beräknad skuld 1/1 1940 kr. 72.500: —	2.175: —			
Anskaffning av skärmar för malmupplagen, malmskopa o. bilvåg (stfm. 27/11, 30/6 och 25/8 1938), 3 % å kronor 55.248: 21	1.657: 45			
Muddring vid Lillån m. m. (stfm. 25/4 1935), 3 % å kr. 12.879: 30	386: 38			
Kajbyggnad vid Lillån (stfm. 23/2 1939), inköp av ny bogserbåt (stfm. 31/3 1939), anskaffning av polypgripskopa (stfm. 21/6 1939), inlösen av två oljemagasinsbyggnader (stfm. 26/9 1939) samt anskaffning av ytterligare skärmar för malmupplagen, 3 % å tillhopa kr. 91.600: —	2.748: —	13.915: 28		
541 Andel i stadens låneamortering enl. plan (bilaga 2)		95.580: 08		
542 Andel i finansförvaltningens amorteringar å förskotterade medel		71.738: 41	267.201: 76	267.201: 76
Diverse utgifter:				
791 Isbrytning		5.000: —		
792 Övriga oförutsedda utgifter		2.000: —	7.000: —	
Summa utgifter			473.443: —	275.341: 76

Löpande inkomster.

Hyror:			
931 Båtplatser		9.200: —	
932 Upplagsplatser		20.000: —	
933 Varuskjul		2.155: —	
934 Markhyror för fasta upplag		19.438: —	
Transport		50.793: —	

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		50.793: —		
935 Kranhyror, äldre hamnen		35.000: —		
936 Kranhyror, djuphamnen		120.000: —		
937 Övriga hyror:				
Hamnarbetarnas lokal vid djuphamnen	700: —			
Bostadslägenhet i gamla tullhuset	500: —	1.200: —	206.993: —	
Hamnavgifter för varor:				
951 Ångfartyg i regelbunden trafik		40.000: —		
952 Andra fartyg		130.000: —	170.000: —	
Hamnavgifter för fartyg:				
953 Ångfartyg		65.000: —		
954 Segelfartyg		4.000: —		
955 Pråmar		6.000: —	75.000: —	
Andra avgifter:				
956 Bogsering		20.000: —		
957 Motorbåtstransporter		350: —		
958 Bilvåg		1.000: —	21.350: —	
Övriga inkomster:				
991 Diverse inkomster			100: —	
Summa inkomster			473.443: —	

11. Renhållningsverk och svingård.

11 A. Renhållningsverk

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3). .		60.733: —		
112 Övriga löner och arvoden				
Kontorsbiträden	3.100: —			
Semesterersättn. till arbetare	4.000: —			
Andel i revisionsarvode	550: —	7.650: —		550: —
Transport		68.383: —		550: —

Bgt 48

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		68.383: —		550: —
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		12.474: 80		
191 Olycksfallsförsäkring		900: —		
192 Personalens sjukvård		400: —	82.157: 80	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		500: —		
241 Telefon		500: —		
251 Lokalkostnader				
Hyra för kontor	1.000: —			1.000: —
Värme, lyse och städning	600: —	1.600: —	2.600: —	
Driftskostnader:				
311 Extra arbetare och gatusopning		37.000: —		
321 Torvmull		2.500: —		
331 Kraftström		600: —		
351 Lokalkostnader				
Hyra för stall och vagnslider	700: —			700: —
Värme, lyse och städning i fabrik	400: —	1.100: —		
391 Bensin och smörjoljor för bilar		6.500: —		
392 Utfodring av hästar		2.200: —	49.900: —	
Underhållskostnader:				
411 Fabriksbyggnad		800: —		
421 Hästar och fordon				
Hästskoning	450: —			
Veterinärkostnader	100: —			
Seldon, täcken o. presenningar	450: —	1.000: —		
422 Automobiler		4.500: —		
423 Kärl		5.000: —		
424 Beklädnadspersedlar		1.200: —		
425 Övriga inventarier		1.500: —		
491 Brandförsäkring		150: —		
492 Hästförsäkring		75: —	14.225: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter			700: —	
Summa utgifter			149.582: 80	2.250: —

Löpande inkomster.				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Försäljning:				
911 Stallströ och sopor		1.800: —		
912 Torvmullspudrett		2.500: —		
913 Torvmull		300: —	4.600: —	
Utförda arbeten:				
921 Uppsamling och transport av svinmat			6.500: —	6.500: —
Avgifter:				
951 Hämtningsavgifter			50.000: —	
Övriga inkomster:				
991 Lantbrukets andel i löner och arvoden		7.433: 50		7.433: 50
992 Diverse inkomster		200: —	7.633: 50	
Summa inkomster			68.733: 50	13.933: 50

11 B. Svingård.

Löpande utgifter.				
Driftskostnader:				
311 Arbetareavlöningar		3.000: —		
321 Inköp av grisar		3.000: —		
322 Kraftfoder		14.000: —		
323 Uppsamling och transp. av svinmat		6.500: —		6.500: —
341 Körningar		1.500: —		
351 Hyra				
Ladugården m. fl. byggn.	1.000: —			
Svingården	5.000: —	6.000: —		6.000: —
352 Bränsle och lyse		1.500: —	35.500: —	
Underhållskostnader:				
421 Underhåll av inventarier			1.500: —	
Summa utgifter			37.000: —	12.500: —

Bgt. 50

		Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande inkomster.		
911 Försäljning av fläsk	37.000: —	
Summa inkomster	37.000: —	—: —

12. Vattenledningsverk.

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande utgifter.				
Personalkostnader:				
101 Andel i gemensamma kostnader		24.000: —		24.000: —
102 Direkta kostnader:				
Löner enl. lönestat (bilaga 3)	11.888: —			
Ersättningspersonal	712: —			
Maskinistens bostadsförmåner	700: —	13.300: —	37.300: —	700: —
Administrationskostnader:				
201 Andel i gemensamma kostnader			3.200: —	3.200: —
Driftkostnader:				
311 Tillsyn av ledningsnät		6.000: —		
312 Tillsyn av installationer		2.000: —		
313 Ombyte av mätare		1.500: —		
331 Kraftström		37.000: —		
332 Smörjoljor och diverse		100: —		
333 Avgifter till Hamre och Hesslö		375: —		
351 Värme, lyse och renhållning....		900: —		
391 Skjutsar		700: —		
392 Analyser		925: —	49.500: —	
Underhållskostnader:				
411 Byggnader		1.500: —		
412 Ledningsnät och brandposter ..		46.000: —		
421 Maskiner och elektr. utrustning		800: —		
422 Verktyg och inventarier		4.000: —		
423 Mätare		7.000: —		
491 Andel av gemensamma kostnader		1.300: —		1.300: —
492 Brandförsäkring		200: —	60.800: —	
Transport			150.800: —	29.200: —

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			150.800: —	29.200: —
Räntor och avskrivningar:				
531 Andel i gemensamma räntekostnader	43.434: —			
532 Övriga räntor	2.500: —	45.934: —		
541 Andel i gemensamma amorteringskostnader		61.400: —	107.334: —	104.834: —
Diverse utgifter:				
711 Kundförluster		300: —		
721 Utskylder		7.000: —	7.300: —	
Kapitalökningar.				
821 Inköp av mätare			12.000: —	
Summa utgifter			277.434: —	134.034: —
Löpande inkomster.				
Utförda arbeten:				
921 Installationer efter avdrag av direkta kostnader			2.200: —	
Hyror:				
931 Maskinistens bostad		700: —		700: —
932 Övriga hyror		600: —	1.300: —	
Avgifter:				
951 Vattenavgifter			379.300: —	
Övriga inkomster:				
991 Avloppsledningarnas och gasverkets andel i förmanslöner			5.860: —	5.860: —
Summa inkomster			388.660: —	6.560: —

13. Gasverk.

Löpande utgifter.				
Personalkostnader:				
101 Andel i gemensamma kostnader		48.100: —		48.100: —
Transport		48.100: —		48.100: —

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		48.100: —		48.100: —
102 Direkta kostnader:				
Löner enl/. lönestat (bilaga 3)	37.270: —			
e. Kontorsbiträde, förslagsvis	1.800: —			
Ersättningspersonal	4.025: —			
Andel i vattenledn.-verkets avlöningar till förmän	2.930: —			2.930: —
Gasmästarens bostadsförmåner	875: —	46.900: —	95.000: —	875: —
Administrationskostnader:				
201 Andel i gemensamma kostnader		6.500: —		6.500: —
202 Gaspoletter		3.600: —		
203 Bränsle till kontor och gasmästarbostad		300: —		
204 Övriga direkta kostnader:				
Föreningsavgifter		600: —	11.000: —	
Driftskostnader:				
311 Tillsyn av ledningsnät		2.000: —		
312 Tillsyn av installationer		3.000: —		
313 Ombyte av mätare		2.300: —		
314 Apparatdrift och ombyte av reningsmassa		3.000: —		
315 Tillsyn av gatubelysningen		500: —		
321 Gaskol		481.200: —		
322 Gas från reningsverket		18.000: —		18.000: —
323 Reningsmassa		1.200: —		
324 Vatten		4.000: —		
331 Kraftström		5.000: —		
332 Smörjoljor och diverse		600: —		
351 Värme, lyse, städning och renhållning		3.000: —		
352 Hyra för gasverkstomt		2.800: —		2.800: —
391 Skjutsar		1.000: —		
392 Analyser, laboratoriet		500: —	528.100: —	
Underhållskostnader:				
411 Byggnader och transportanläggningar		9.000: —		
412 Ledningsnät		12.000: —		
413 Gatubelysning		800: —		
Transport		21.800: —	634.100: —	79.205: —

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		21.800: —	634.100: —	79.205: —
421 Ugnar, apparater, maskiner och elutrustning		13.000: —		
422 Mätare		7.500: —		
423 Verktyg och övriga inventarier		4.500: —		
424 Ommurning av ugnar		10.500: —		
491 Andel i gemensamma kostnader		2.550: —		2.550: —
492 Brandförsäkring		900: —	60.750: —	
Räntor och avskrivningar:				
531 Andel i gemensamma räntekostnader	32.659: —			
532 Övriga räntor	2.500: —	35.159: —		
541 Andel i gemensamma amorteringskostnader		75.050: —	110.209: —	107.709: —
Diverse utgifter:				
711 Kundförluster		1.000: —		
712 Utställningskostnader		1.500: —		
721 Utskylder		8.100: —	10.600: —	
Kapitalökningar.				
821 Inköp av mätare			30.000: —	
Summa utgifter			845.659: —	189.464: —
Löpande inkomster.				
Försäljning:				
911 Koks och tjära			307.800: —	
Utförda arbeten:				
921 Installationer efter avdrag av direkta kostnader			2.400: —	
Hyror:				
931 Gasmästarens bostadsförmåner			875: —	875: —
Avgifter:				
951 Enskild gasförbrukning		594.000: —		
952 Allmänna belysningen		2.625: —	596.625: —	2.625: —
Summa inkomster			907.700: —	3.500: —

Bgt 54

14. Elektricitetsverk.

Löpande utgifter.

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Personalkostnader:				
101 Andel i gemensamma kostnader		98.300: —		98.300: —
102 Direkta kostnader:				
Löner enl. lönestat (bilaga 3)	26.009: —			
Ersättningspersonal	2.791: —	28.800: —	127.100: —	
Administrationskostnader:				
201 Andel i gemensamma kostnader		13.100: —		13.100: —
202 Direkta kostnader:				
Föreningsavgifter		700: —	13.800: —	
Driftskostnader:				
311 Tillsyn av ledningsnät och transformatorer		1.500: —		
312 Tillsyn av installationer		4.100: —		
313 Ombyte av mätare		5.000: —		
314 Tillsyn av maskiner i turbinhuset och reglering av dammluckor		1.400: —		
315 Tillsyn av gatubelysningen		22.000: —		
321 Oljor, vatten och svavelsyra....		500: —		
331 Energiavgift till statens kraftverk		405.000: —		
332 Hyra för elektrisk utrustning..		1.900: —		
333 Arrende för vattenfall		3.000: —		3.000: —
351 Värme, lyse och renhållning ..		3.200: —		
391 Skjutsar och diverse		3.000: —	450.600: —	
Underhållskostnader:				
411 Byggnader inkl. transformatorhus		4.000: —		
412 Jord- och luftledningsnäten		75.000: —		
413 Gatubelysning		10.000: —		
414 Omläggning till växelström		60.000: —		
415 Turbinstationen		1.000: —		
421 Maskiner, transformatorer och instrument		4.500: —		
422 Mätare		17.000: —		
423 Verktyg och övriga inventarier		9.000: —		
Transport		180.500: —	591.500: —	114.400: —

Bgt 55

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		180.500: —	591.500: —	114.400: —
491 Andel i gemensamma kostnader		5.150: —		5.150: —
492 Brandförsäkring		500: —	186.150: —	
Räntor och avskrivningar:				
531 Andel i gemensamma räntekostnader	35.663: —			
532 Övriga räntor	2.500: —	38.163: —		
541 Andel i gemensamma amorteringskostnader		75.250: —		
542 Avskrivning av motorfordon....		1.500: —	114.913: —	110.913: —
Diverse utgifter:				
711 Kundförluster		1.500: —		
712 Utställningskostnader		3.000: —		
721 Utskylder		23.000: —	27.500: —	
			920.063: —	230.463: —
Kapitalökningar.				
821 Inköp av mätare		35.000: —		
822 Justeringsbord för el. mätare; (stfm:s protokoll för den 27 april 1939) Ra		9.900: —	44.900: —	
Summa utgifter			964.963: —	230.463: —
Löpande inkomster.				
Utförda arbeten:				
921 Installationer efter avdrag av direkta kostnader			2.075: —	
Hyror:				
931 Hyra för en lägenhet			425: —	
Avgifter:				
951 Enskild strömförbrukning......		1.189.000: —		
952 Allmänna belysningen		72.000: —	1.261.000: —	72.000: —
Summa inkomster			1.263.500: —	72.000: —

15. Avloppsledningar och reningsverk.

Löpande utgifter.

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Personalkostnader:				
101 Andel i gemensamma kostnader		14.700: —		14.700: —
102 Direkta kostnader:				
Löner vid reningsverket		13.000: —		
Ersättningspersonal		1.200: —		
Arvode till förmannen		900: —		
Andel i vattenverkets avlöningar till rörnätsförmän		2.930: —	32.730: —	2.930: —
Administrationskostnader:				
201 Andel i gemensamma kostnader			2.000: —	2.000: —
Driftskostnader:				
311 Tillsyn av installationer		1.500: —		
312 Tillsyn av driften vid reningsverket		3.600: —		
313 Tillsyn av ledningar och brunnar		7.900: —		
331 Kraftström		20.000: —		
332 Muddring och bortfraktning av avfall		13.500: —		
333 Värme, lyse, städning, renhållning		2.000: —		
334 Oljor		600: —		
351 Hyra för reningsverkstomt		3.000: —		3.000: —
391 Skjutsar m. m.		400: —		
392 Analyser		500: —	53.000: —	
Underhållskostnader:				
411 Byggnader		1.500: —		
412 Ledningsnät och brunnar		25.000: —		
421 Maskiner		2.500: —		
422 Verktyg		3.400: —		
491 Andel i gemensamma kostnader		800: —		800: —
492 Brandförsäkring		200: —	33.400: —	
Räntor och avskrivningar:				
531 Andel i gemensamma räntekostnader	68.415: 93			
532 Övriga räntor	2.500: —	70.915: 93		
541 Andel i gemensamma amorteringskostnader		85.100: —	156.015: 93	153.515: 93
Summa utgifter			277.145: 93	176.945: 93

Bgt 57

Löpande inkomster.

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Avgifter:			
951 W. C.-avgifter	124.300: —		
952 Metangas till gasverket	18.000: —	142.300: —	18.000: —
Summa inkomster		142.300: —	18.000: —

16. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)		106.029: —		
112 Övriga löner och arvoden:				
Ordförandearvode	500: —			
Andel i revisionsarvoden	3.650: —			3.650: —
Extra kontorshjälp	9.600: —			
Avlöningar vid sjukdom och olycksfall	8.500: —			
Springpojkar	3.062: —	25.312: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		40.859: —		
191 Olycksfallsförsäkring		8.000: —		
192 Läkare- och sjukvård		3.300: —		
193 Medicin		1.500: —		
194 Övriga personalkostnader:				
Dagtraktamente för styrelser och kommittéer		100: —	185.100: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		3.000: —		
221 Annonsering och trycksaker		7.500: —		
231 Resor och transporter		2.000: —		
241 Telefon		4.800: —		
242 Post		1.000: —		
251 Renhållning och städning		4.000: —		
252 Uppvärmning		1.800: —		
253 Belysning		700: —	24.800: —	
Underhållskostnader:				
411 Underhåll av byggnader		4.500: —		
421 Underhåll av inventarier		4.800: —		
491 Brandförsäkring		500: —	9.800: —	
Transport			219.700: —	3.650: —

Bgt 58

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			219.700: —	3.650: —
Räntor och amorteringar:				
531 Andel av stadens låneräntor enl. plan (bilaga 2)		178.371: 93		
532 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel, 3 % å kr.. 60.000: —		1.800: —		
541 Andel av stadens låneamorteringar enligt plan (bilaga 2) ..		236.843: 70		
542 Amortering utöver andel av stadens låneamorteringar		49.956: 30		
543 Andel av finansförvaltningens amortering å förskotterade medel		10.000: —	476.971: 93	476.971: 93
Summa utgifter			696.671: 93	480.621: 93

Löpande inkomster.

Fördelning av gemensamma utgifter:				
991 Andelar i personalkostnader:				
vattenledningsverk	24.000: —			
gasverk	48.100: —			
elektricitetsverk	98.300: —			
avloppsledningar	14.700: —	185.100: —		185.100: —
992 Andelar i administrationskostnader				
vattenledningsverk	3.200: —			
gasverk	6.500: —			
elektricitetsverk	13.100: —			
avloppsledningar	2.000: —	24.800: —		24.800: —
993 Andelar i underhållskostnader				
vattenledningsverk	1.300: —			
gasverk	2.550: —			
elektricitetsverk	5.150: —			
avloppsledningar	800: —	9.800: —		9.800: —
994 Andelar i räntor och amorteringar (jämte avsättning till amorteringsfond)				
vattenledningsverk	104.834: —			
gasverk	107.709: —			
elektricitetsverk	110.913: —			
avloppsledningar	153.515: 93	476.971: 93	696.671: 93	476.971: 93
Summa inkomster			696.671: 93	696.671: 93

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

18. Andra kommunens affärsföretag.

18 A. Kallbadhus.

Löpande utgifter.

111 Löner och arvoden				
Biljettförsäljerska och bitr. simlärarinna	500: —			
Kontrollant	200: —	700: —		
191 Olycksfallsförsäkring		20: —		
221 Annonsering och trycksaker		60: —		
411 Underhåll av badhusbyggnaden, isväckning och div. arbeten Fa		3.500: —		
491 Brandförsäkring		65: —		
791 Oförutsedda utgifter		55: —		
Summa utgifter		4.400: —		

Löpande inkomster.

951 Badavgifter	300: —	
Summa inkomster	300: —	

18 B. Varmbadhus.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)		23.239: —		
112 Övriga löner och arvoden, vikarier och extra hjälp	1.500: —			
Kontrollant	900: —	2.400: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		3.528: —		
191 Olycksfallsförsäkring		160: —		
192 Sjukvård		200: —		
193 Bostadsförmåner		2.390: —	31.917: —	2.390: —

Administrationskostnader:

211 Kontorskostnader		100: —		
221 Annonsering och trycksaker		600: —		
Transport		700: —	31.917: —	2.390: —

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	700: —	31.917: —	2.390: —
241 Telefon	240: —		
291 Provisioner	4.500: —	5.440: —	
Driftskostnader:			
321 Förbrukningsmaterial	6.750: —		
331 Kraftström	1.000: —		
332 Bränsle	18.000: —		
333 Tvätt, extra hjälp	500: —		
351 Lyse, städning och renhållning	800: —	27.050: —	
Underhållskostnader:			
411 Badhusbyggnaden	4.000: —		
412 Pannor och ledningar	3.000: —		
421 Inventarier	800: —		
422 Linne	2.000: —		
491 Brandförsäkring	160: —	9.960: —	
Räntor och amorteringar:			
531 Andel i stadens låneräntor	4.492: 74		
532 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel, 3 % å kr. 14.059: 72	421: 79		
541 Andel i stadens låneamorteringar	8.672: 89		
542 Andel i finansförvaltningens amorteringar å förskotterade medel	5.000: —	18.587: 42	18.587: 42
Diverse utgifter:			
721 Utskylder	500: —		
791 Oförutsedda utgifter	133: —	633: —	
Summa utgifter		93.587: 42	20.977: 42

Löpande inkomster.

931 Personalens bostadsförmåner	2.390: —	2.390: —
951 Badavgifter	64.000: —	
952 Simundervisningsbad	4.050: —	4.050: —
Summa inkomster	70.440: —	6.440: —

18 C. Bekvämlighetsinrättningar.

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande utgifter.			
111 Löner och arvoden	2.000: —		
351 Lokalkostnader			
Bränsle, lyse och diverse	500: —		
391 Vattenavgift	50: —		
411 Underhåll av kabinettet	150: —		
491 Brandförsäkring	30: —	2.730: —	
Summa utgifter		2.730: —	—: —
Löpande inkomster.			
951 Avgifter		1.700: —	
Summa inkomster		1.700: —	—: —

18 D. Båttrafik.

Löpande utgifter.				
Personal- och administrationskostnader:				
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		8.701: —		
112 Övriga löner				
Övrigt befäl Fa	3.000: —			
Besättningsmän	2.500: —			
Polettförsäljare	650: —			
Extra betjäning sön- och helgdagar	550: —	6.700: —		
191 Olycksfallsförsäkring		250: —		
221 Annonsering och trycksaker		150: —	15.801: —	
Driftskostnader:				
331 Bränsle		4.500: —		
332 Smörjoljor, fotogen och diverse		800: —	5.300: —	
Underhållskostnader:				
421 Underhåll av fartyg		2.500: —		
422 Underhåll av inventarier		300: —		
491 Försäkring		1.000: —	3.800: —	
Transport			24.901: —	

Bgt 62

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		24.901: —	
Diverse utgifter:			
711 Diverse kostnader		600: —	
Summa utgifter		25.501: —	—: —

Löpande inkomster.

Avgifter:			
951 Persontrafik	20.000: —		
952 Godstrafik	150: —	20.150: —	
Summa inkomster		20.150: —	—: —

18 E. Automobiler.

Löpande utgifter.

111 Löner och arvoden		
2 bilförare Fa	7.500: —	
241 Telefon	140: —	
331 Bensin och smörjoljor	7.500: —	
421 Underhåll av automobiler	3.000: —	
491 Bilskatt och försäkring........	2.000: —	
531 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel, 3 % å kr. 3.650: —	109: 50	109: 50
541 Andel i finansförvaltningens amorteringar å förskotterade medel	3.650: —	3.650: —
Summa utgifter	23.899: 50	3.759: 50

Löpande inkomster.

921 Körningar	26.000: —	
Summa inkomster	26.000: —	—: —

18 F. Grustag.

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande utgifter.				
Personalkostnader:				
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3) ..			3.627: —	
Driftskostnader:				
311 Arbetareavlöningar	30.000: —			
331 Elektrisk ström	3.000: —			
332 Avgäld för grustäkt	500: —			500: —
391 Övriga driftskostnader	1.000: —		34.500: —	
Underhållskostnader:				
421 Underhåll av maskiner	4.000: —			
431 Underhåll av väg till grustaget	1.000: —		5.000: —	
Räntor och amorteringar:				
531 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel, 3 % å kr. 40.165: 50	1.204: 97			
541 Andel i finansförvaltningens amorteringar å förskotterade medel	3.855: —		5.059: 97	5.059: 97
Summa utgifter			48.186: 97	5.559: 97
Löpande inkomster.				
911 Försäljning av grus			48.186: 97	
Summa inkomster			48.186: 97	—: —

18 G. Drätselkammarens förråd.

Löpande utgifter.			
Personalkostnader:			
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)	4.026: —		
112 Övriga löner	11.444: —	15.470: —	
Transport		15.470: —	

Bgt 64

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			15.470: —	
Driftskostnader:				
311 Arbetareavlöningar (motorskötare 4 st. à 3.480: —)		13.920: —		
321 Materialier Fa		100.000: —		
331 Elektrisk ström		500: —		
332 Smörjoljor, bensin och fotogen m. m.		2.000: —	116.420: —	
Underhållskostnader:				
421 Underhåll av maskiner och övriga inventarier			3.000: —	
Räntor och amorteringar:				
531 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel för inköp av maskiner, kr. 20.000 à 3 %			600: —	600: —
541 Andel i finansförvaltningens amortering å förskotterade medel för inköp av maskiner, kr. 20.000: —, att amorteras på 5 år			4.000: —	4.000: —
Summa utgifter			139.490: —	4.600: —

Löpande inkomster.

911 Inkomst av rörelsen			140.000: —	
Summa inkomster			140.000: —	—: —

19. Brandväsen.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)				
Kontant lön	92.987: 75			
Bostadsförmåner	12.270: 25	105.258: —		12.270: 25
112 Övriga löner och arvoden:				
Verkstadsförman	250: —			
Sjukvikarier	500: —			
Transport	750: —	105.258: —		12.270: 25

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	750: —	105.258: —		12.270: 25
Semestervikarier	2.000: —			
Skorstensfejaremästare (varav för eldstadsbesiktningar kr. 400: —)	450: —			
Borgarbrandkårens personal				
Chef				
Förmän				
Maskinister				
Eldare				
Manskap	3.775: —	6.975: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		13.836: —		
191 Olycksfallsförsäkring		900: —		
192 Sjukvård		700: —		
193 Beklädnad		4.980: —		
194 Teknisk utbildning		300: —	132.949: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		150: —		
221 Annonsering och trycksaker....		250: —		
241 Telefon		700: —	1.100: —	
Material för verkstäderna:				
321 Smidesverkstaden		2.500: —		
322 Snickareverkstaden		1.200: —		
323 Skräddareverkstaden		100: —		
324 Skomakareverkstaden		900: —		
325 Arbeten för brandverket		500: —	5.200: —	
Övriga driftskostnader:				
326 Bensin och smörjoljor		1.200: —		
327 Skumsläckningsmaterial		400: —		
328 Rökskyddsmaterial		500: —		
331 Kraftström		250: —		
351 Hyra av bostäder för personalen		5.832: 50		5.832: 50
352 Värme		2.500: —		
353 Lyse		1.250: —		
354 Tvätt och städning		450: —		
391 Verkstadsarbeten för brandkårens behov		1.800: —		1.800: —
392 Brandsynekostnader		100: —		
393 Borgarbrandkårens övningar och eldsvådor		1.200: —	15.482: 50	
Transport			154.731: 50	19.902: 75

Bgt 66

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			154.731: 50	19.902: 75
Underhållskostnader:				
411 Brandtelegraf och ringledningar		700: —		
421 Brandredskap		2.000: —		
422 Övriga inventarier		800: —		
491 Försäkringsavgifter		300: —	3.800: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter			300: —	
			158.831: 50	19.902: 75
Kapitalökningar.				
821 Anskaffning av diverse inventarier:				
1 st. domkraft		305: —		
Signalanordningar å brandbilar		250: —		
Elektrisk strålkastare		500: —		
500 m. högtrycksslang		2.000: —		
17 par slangkoppl. med tillbehör		275: —	3.330: —	
Summa utgifter			162.161: 50	19.902: 75
Löpande inkomster.				
Verkstadsarbeten:				
921 Smidesverkstaden		4.500: —		
922 Snickareverkstaden		2.500: —		
923 Skräddareverkstaden		100: —		
924 Skomakareverkstaden		600: —		
925 Diverse arbeten:				
Brandverket	1.800: —			1.800: —
Övriga	700: —	2.500: —	10.200: —	
Övriga arbeten:				
926 Skötsel och körning av ambulansautomobiler				
Landstinget	3.000: —			
Hälsovårdsnämnden	3.000: —	6.000: —		3.000: —
927 Eldning åt polisen		150: —		
928 Skötsel av brandalarmanläggningar		210: —	6.360: —	
Hyror:				
931 Personalens bostadsförmåner ..			12.270: 25	12.270: 25
Summa inkomster			28.830: 25	17.070: 25

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

21. Fastighetsförvaltning.

21 A. Allmän fastighetsförvaltning.

Löpande utgifter.

a) Diverse fastigheter:			
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)	6.180: —		
351 Renhållning	8.000: —		
352 Sotning	1.700: —		
353 Vatten och diverse	5.500: —		
354 Arrenden och avgälder	2.000: —		
411 Underhåll av byggnader	40.000: —		
412 Underhåll av kreaturstorg och tivoliplats	1.500: —		
413 Underhåll av avstjälpningsplatser	12.000: —		
491 Brandförsäkring	3.000: —		
721 Utskylder	15.000: —	94.880: —	
b) Rådhus:			
411 Underhåll av byggnaden	2.000: —		
421 Underhåll av inventarier	1.000: —		
491 Brandförsäkring	175: —	3.175: —	
c) Polis- och brandstation:			
351 Renhållning	600: —		
352 Sotning	100: —		
353 Vatten	500: —		
411 Underhåll av byggnaden	1.000: —		
491 Brandförsäkring	200: —	2.400: —	
d) Stadshotell:			
121 Pension enligt pensionsstat (bilaga 4)	2.109: —		
351 Renhållning	1.200: —		
352 Sotning	350: —		
353 Vatten	2.500: —		
354 Värme (inklusive lön och bostad för eldare)	20.000: —		
411 Underhåll av byggnaden	10.000: —		
421 Underhåll av inventarier	2.500: —		
491 Brandförsäkring	700: —		
721 Utskylder	4.500: —	43.859: —	
Transport		144.314: —	

Bgt 68

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		144.314: —	
e) Sundinska huset:			
351 Renhållning	500: —		
352 Sotning	50: —		
353 Vatten	200: —		
355 Hyra till Sundinska fonden	8.000: —		
411 Underhåll av byggnaden	2.000: —		
491 Brandförsäkring	160: —		
721 Utskylder	300: —	11.210: —	
f) Tullhus:			
352 Sotning	50: —		
353 Vatten	100: —		
411 Underhåll av byggnader	300: —		
421 Underhåll av inventarier	100: —		
491 Brandförsäkring	75: —	625: —	
g) Paviljong i Stadsparken:			
351 Renhållning	100: —		
352 Sotning	100: —		
354 Värme	500: —		
411 Underhåll av byggnaden	2.000: —		
491 Brand- och glasförsäkring	325: —		
721 Utskylder	1.100: —	4.125: —	
h) Hamnfastigheter:			
352 Sotning	40: —		
353 Vatten	35: —		
411 Underhåll av byggnader	2.400: —		
412 Underhåll av järnvägsspår	4.000: —		
431 Underhåll av magasinsgator	500: —		
491 Brandförsäkring	500: —		
721 Utskylder	1.700: —	9.175: —	
i) Omnibustrafikstation:			
351 Lokalkostnader	100: —		
411 Underhåll av byggnaden	200: —		
491 Brandförsäkring	50: —		
721 Utskylder	350: —	700: —	
Transport		170.149: —	

Bgt 69

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		170.149: —	
j) Carlsberg, Stensborg, Bjärby, Emaus, Lundby och Gideonsberg:			
353 Vatten och sotning	100: —		
411 Underhåll av byggnader	7.000: —		
491 Brandförsäkring	200: —		
721 Utskylder	1.700: —	9.000: —	
k) Björnön:			
111 Arvode till ordningsman	3.000: —		
241 Telefon	175: —		
411 Underhåll av byggnader	500: —		
491 Brandförsäkring	200: —		
711 Avverkningskostnad	1.000: —		
721 Utskylder	600: —	5.475: —	
l) Hästholmarna:			
111 Arvode till ordningsmän Fa	2.000: —		
351 Lokalkostnader	100: —		
411 Underhåll av byggnader	1.500: —		
412 Underhåll av badplatser	10.000: —		
491 Brandförsäkring	400: —		
711 Oförutsedda utgifter	50: —		
721 Utskylder	600: —	14.650: —	
		199.274: —	
Kapitalökningar.			
811 Restaurering och nybyggnad för polis- och brandverken Ra	100.000: —		
812 Uppförande av nytt pensionärshem (Stfm. 27/4 1939) Ra	110.000: —		
813 Uppförande av biblioteksbyggnad Ra	75.000: —		
814 Tilläggsanslag för uppförande av nytt tullhus (Stfm. 25/5 1939) Ra	29.000: —		
815 Tilläggsanslag för uppförande av det av Stfm. 27/5 1938 beslutade pensionärshemmet	12.700: —	326.700: —	
Summa utgifter		525.974: —	—: —

Bgt 70

Löpande inkomster.			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
a) Diverse fastigheter:			
931 Hyror och arrenden			
Stadens förvaltningar	51.132: 50		51.132: 50
Övriga	140.019: 53	191.152: 03	
d) Stadshotell:			
931 Hyror	53.150: —		
932 Avgifter för vatten och värme	17.500: —		
933 Uthyrning av festvåning	1.000: —	71.650: —	
e) Sundinska huset:			
931 Hyror			
Stadens förvaltningar	600: —		600: —
Övriga	12.838: —	13.438: —	
f) Tullhus:			
931 Bostadshyror		720: —	
g) Paviljong i Stadsparken:			
931 Hyror		15.680: —	
h) Hamnfastigheter:			
931 Hyror och arrenden			
Stadens förvaltningar	7.500: —		7.500: —
Övriga	41.568: 50	49.068: 50	
i) Omnibustrafikstation:			
931 Hyror		3.280: —	
j) Carlsberg, Stensborg, Bjärby, Emaus, Lundby och Gideonsberg:			
931 Hyror och arrenden			
Stadens förvaltningar	1.800: —		1.800: —
Övriga	14.805: —	16.605: —	
k) Björnön:			
932 Arrenden	4.395: —		
933 Skogsprodukter Fa	2.000: —	6.395: —	
l) Hästholmarna:			
931 Hyror		9.000: —	
Summa inkomster		376.988: 53	61.032: 50

21 B. Lantegendomar under eget bruk.

Löpande utgifter.

					Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Personalkostnader:					
101 Andel i renhållningsverkets kostnader		7.433:50			7.433:50
102 Direkta kostnader					
Pension enl. pensionsstat (bilaga 4)	864:—				
Olycksfallsförsäkring	900:—				
Sjukvård	300:—				
Bostadsförmåner till förvaltare och bokhållare	2.300:—	4.364:—	11.797:50		2.300:—
Administrationskostnader:					
241 Telefon			300:—		
Driftskostnader:					
311 Arbetareavlöningar		60.000:—			
321 Utsäde		7.500:—			
322 Fodervaror till ladugården		7.600:—			
323 Gödsel		5.000:—			
324 Förbrukningsmaterial		4.000:—			
331 Elektrisk ström		2.500:—			
332 Ved, avverkningskostnad		1.000:—			
333 Driftskostnad för traktorer		3.000:—			
351 Arrenden		11.437:—			11.437:—
391 Utfodring av hästar		7.300:—	109.337:—		
Underhållskostnader:					
411 Byggnader		3.000:—			
412 Hägnader		500:—			
413 Grundförbättringar		1.500:—			
421 Hästar					
Hästskoning	700:—				
Veterinärkostnad	400:—	1.100:—			
422 Seldon		900:—			
423 Fordon och redskap		3.000:—			
424 Övriga inventarier		2.000:—			
491 Brand- och hästförsäkring		800:—	12.800:—		
Diverse utgifter:					
721 Utskylder			3.000:—		
Transport			137.234:50		21.170:50

Bgt 72

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			137.234: 50	21.170: 50
Kapitalökningar.				
811 Nybyggnad av arbetarebostäder enl. stfm. beslut 30/6, 24/11 och 19/12 1938 Ra			25.000: —	
Summa utgifter			162.234: 50	21.170: 50
Löpande inkomster.				
Försäljning:				
911 Jordbruksprodukter, Nordanby..		44.000: —		
912 Jordbruksprodukter, Malma		41.834: 50		
913 Jordbruksprodukter, Kristiansborg och Emaus		17.100: —		
914 Mejeriprodukter		16.000: —		
915 Djur		1.000: —		
916 Trädgården, Malma		800: —	120.734: 50	
Utförda arbeten:				
921 Körningar och div. arbeten			11.000: —	
Hyror och arrenden:				
931 Hyror				
Renhållningsverk och svingård	2.000: —			2.000: —
Bostadsförmåner	2.300: —			2.300: —
Övriga hyror	1.000: —	5.300: —		
932 Arrenden				
Potatislotter		200: —	5.500: —	
Summa inkomster			137.234: 50	4.300: —

21 C. Skogar.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Löner och arvoden				
Jägmästare	350: —			
Bevakning och tillsyn	550: —	900: —		
121 Pension enligt pensionsstat (bilaga 4)		2.472: —	3.372: —	
Transport			3.372: —	

Bgt 73

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			3.372: —	
Underhållskostnader:				
411 Hägnader		100: —		
412 Dikning		200: —		
413 Diverse underhåll		203: —		
414 Skogsodling		200: —	703: —	
Diverse utgifter:				
721 Utskylder			600: —	
Summa utgifter			4.675: —	—: —
Löpande inkomster.				
911 Avverkning, beräknad efter rotvärde			6.550: —	
931 Hyra för benupplag			50: —	
Summa inkomster			6.600: —	—: —

22. Magistrat och rådhusrätt.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)		70.548: —		
112 Övriga löner och arvoden:				
Anslag för beredande av semester åt borgmästare och rådmännen Fah	2.000: —			
Anslag för beredande av semester åt kontorsbiträdena	700: —			
Tillfälliga biträden	1.000: —	3.700: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		9.567: —		
191 Olycksfallsförsäkring		30: —		
192 Sjukvård (för stadsvaktmästaren och skrivbiträden)		150: —	83.995: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		1.200: —		
221 Annonsering och trycksaker		2.000: —		
Transport		3.200: —	83.995: —	

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	3.200: —	83.995: —	
241 Telefon	900: —		
251 Värme	1.000: —		
252 Lyse	400: —		
253 Renhållning	1.700: —	7.200: —	
Underhållskostnader:			
421 Inventarier		1.000: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter	100: —		
792 Valomkostnader	3.000: —		
793 Anslag till anskaffande av ett porträtt av förre Borgmästaren Thorwald Bergquist (stfm. 26/10 1939) Ra	2.000: —	5.100: —	
Summa utgifter		97.295: —	

Löpande inkomster.

951 Sportler		38.000: —
Summa inkomster		38.000: —

23. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)		42.123: —		
112 Löner och arvoden:				
Extra biträden å kronouppbördskontoret	4.500: —			
Extra biträden vid uppbörd	1.050: —			
Semestervikarier för kronouppbördskassör och stadsfogde	420: —			
Mantalsskrivningsombud	500: —	6.470: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		1.755: —		
191 Olycksfallsförsäkring		50: —		
192 Sjukvård för exekutorer och ord. skrivbiträden		50: —	50.448: —	
Transport			50.448: —	

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			50.448: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		600: —		
221 Annonsering och trycksaker		1.800: —		
231 Ersättning för fordon i tjänsten:				
Bilunderhåll	400: —			
Velocipedunderhåll	120: —	520: —		
241 Telefon		805: —		
251 Lokalhyra:				
Kronouppbördskontoret	900: —			900: —
Exekutorernas tjänsterum	1.200: —			1.200: —
Stadsfogdekontoret	1.000: —	3.100: —		
252 Värme		375: —		
253 Lyse		250: —		
254 Städning och renhållning		1.450: —		
291 Distribution av debetsedlar		850: —		
292 Kollektivförsäkring av uppbördsmedel		150: —	9.900: —	
Underhållskostnader:				
421 Inventarier			300: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter			100: —	
Summa utgifter			60.748: —	2.100: —

Löpande inkomster.

Avgifter:			
951 Debetsedelslösen och provision å landstingsmedel	15.000: —		
952 Stadsfogdens sportler	5.540: —	20.540: —	
Summa inkomster		20.540: —	

24. Polisväsen och fångvård.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:		
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)	261.027: —	
Transport	261.027: —	

Bgt 76

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		261.027: —		
112 Övriga löner och arvoden				
Semester- och tjänstled. vikarier (ordinarie anslag)	9.000: —			
Vikarie för spritpolisens biträde (extra anslag)	1.200: —			
Ersättare för en reservpolisman	300: —			
Vikarie för en polisman under skolutbildningstid	1.120: —			
Polismästarens skrivbiträde Fa	2.400: —			
Extra skrivhjälp å polismästarens expedition	1.500: —			
Ifrågasatt ersättning för mistad inkomst	712: 50	16.232: 50		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		36.993: —		
191 Olycksfallsförsäkring		800: —		
192 Sjukvård		2.000: —		
193 Beklädnad och slitningsersättning		13.630: —		
194 Stipendium Fa		280: —	330.962: 50	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		1.500: —		
221 Annonsering och trycksaker....		1.200: —		
231 Biltransporter		2.100: —		
241 Telefon		2.350: —		
251 Lokalhyror				
Expeditionslokal för statspolisen	1.500: —			
Poliskammaren och kriminalpolisen	3.800: —			
Garage	450: —			
Bårhus	300: —	6.050: —		300: —
252 Värme		2.000: —		
253 Lyse		1.600: —		
254 Städning		3.000: —		
291 Föreningsavgifter		190: —	19.990: —	
Underhållskostnader:				
421 Inventarier		4.000: —		
491 Brandförsäkringar		20: —	4.020: —	
Transport			354.972: 50	300: —

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		354.972: 50	300: —
Kostnader för vård och förplägnad:			
691 Fångar å straffängelset	100: —		
692 Anhållna	300: —	400: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter		1.000: —	
		356.372: 50	300: —
Kapitalökningar.			
821 Möbler åt kriminalpolisen (stfm. 26/10 1939) Ra		3.500: —	
Summa utgifter		359.872: 50	300: —
Löpande inkomster.			
Statsbidrag för stats- och reservpolisen:			
941 Avlöning av statspolis	29.979: —		
942 Avlöning av reservpolis	2.360: —		
943 Pensioneringskostnader	4.760: 16		
944 Beklädnad och diverse	1.645: —		
945 Olycksfallsförsäkring och sjukvård	200: —		
946 Lokalkostnader, telefon och diverse	2.988: 26	41.932: 42	
Avgifter:			
951 Polismästarens och stadsfiskalens sportler		1.500: —	
Summa inkomster		43.432: 42	

27. Allmän pensionsförsäkring.

Löpande utgifter.	
111 Löner och arvoden:	
Ordförande, tillika sekreterare	900: —
Transport	900: —

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	900: —		
Skrivbiträden	3.200: —		
Dagtraktamenten för ledamöter i pensionsnämnder	600: —	4.700: —	
221 Annonser och kungörelser		100: —	
222 Trycksaker och diverse		750: —	
241 Telefon		125: —	
251 Lokalhyra		780: —	
291 Läkarundersökningar		300: —	
611 Tilläggspensioner och barnbidrag		145.000: —	
Summa utgifter		151.755: —	

28. Övrig förvaltning.

28 A. Stadsfullmäktige, Drätselkammare och Stadsrevision.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner och arvoden			
Stadsfullmäktiges ordförande	300: —		
Drätselkammarens ordförande	800: —		
Revisionsarvoden	9.900: —	11.000: —	
Administrationskostnader:			
231 Resor och mindre utredningar	1.500: —		
232 Representation	2.000: —		
241 Telefon	140: —	3.640: —	
Summa utgifter		14.640: —	

Löpande inkomster.

991 Andelar i revisionsarvoden			
Fattigvård	1.500: —		
Renhållningsverk	550: —		
Tekniska verk	3.650: —	5.700: —	5.700: —
Summa inkomster		5.700: —	5.700: —

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

28 B. Stadskansli.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:

111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)	38.241: —		
112 Övriga löner och arvoden e. o. befattningshavare och biträden	15.000: —		
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)	6.652: —		
191 Olycksfallsförsäkring	30: —		
192 Sjukvård (för vaktmästare och skrivbiträden)	50: —	59.973: —	

Administrationskostnader:

211 Kontorskostnader	1.000: —		
221 Annonsering och trycksaker	12.000: —		
241 Telefon	1.000: —		
242 Post	600: —		
251 Värme	1.000: —		
252 Lyse	500: —		
253 Städning	1.800: —	17.900: —	

Underhållskostnader:

421 Inventarier		2.000: —	

Diverse utgifter:

791 Oförutsedda utgifter		200: —	
Summa utgifter		80.073: —	—: —

28 C. Stadskamrerarekontor.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:

111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)	30.522: —		
112 Övriga löner och arvoden Extra och tillfälliga biträden	5.000: —		
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)	964: —		
191 Olycksfallsförsäkring	30: —		
192 Sjukvård (för skrivbiträden)	30: —	36.546: —	
Transport		36.546: —	

Bgt 80

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		36.546: —	
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader	2.000: —		
221 Annonsering och trycksaker	1.500: —		
241 Telefon	350: —		
242 Post	400: —		
251 Lokalhyra	2.400: —		2.400: —
242 Värme	750: —		
253 Lyse	300: —		
254 Städning	1.500: —		
291 Inbrotts- och garantiförsäkring	203: 75		
292 Distribuering av debetsedlar	800: —	10.203: 75	
Underhållskostnader:			
421 Inventarier		2.000: —	
491 Brandförsäkring		25: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter		500: —	
Summa utgifter		49.274: 75	2.400: —

Löpande inkomster.

991 Byggnadschefs- och arbetskontorets andel i lokalkostnader	2.000: —	2.000: —
Summa inkomster	2.000: —	2.000: —

28 D. Byggnadschefs- och arbetskontor.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)	47.573: —		
112 Övriga löner och arvoden Fa.	8.340: —		5.340: —
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)	31.384: —		
191 Olycksfallsförsäkring	100: —		
192 Sjukvård	100: —	87.497: —	
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader	500: —		
221 Annonsering och trycksaker	500: —		
Transport	1.000: —	87.497: —	5.340: —

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		1.000: —	87.497: —	5.340: —
241 Telefon		800: —		
251 Andel i stadskamrerarekontorets lokalkostnader		2.000: —	3.800: —	2.000: —
Underhållskostnader:				
421 Inventarier		500: —		
422 Hästar				
Utfodring och skötsel	3.500: —			
Hästskoning och försäkring	700: —	4.200: —		
423 Körredskap		800: —		
491 Brandförsäkringar		10: —	5.510: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter			300: —	
Summa utgifter			97.107: —	7.340: —

Löpande inkomster.

991 Andel av administrationskostnader	30.000: —	30.000: —
Summa inkomster	30.000: —	30.000: —

28 E. Byggnadsnämnd.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)		22.833: —	
112 Övriga löner och arvoden			
Stadsarkitekt	8.000: —		
Biträdande mätningsman, tillika assistent	7.200: —		
Ritbiträden	2.700: —		
Extra biträden Fa	1.000: —		
Biträde för stadsplanearbete	5.000: —		
Semesterarvoden för stadsingenjör och stadsarkitekt	600: —	24.500: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		7.704: —	
191 Olycksfallsförsäkringar		200: —	55.237: —
Transport			55.237: —

Bgt 82

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		55.237: —	
Administrationskostnader:			
211 Rit- och skrivmaterial	2.000: —		
221 Annonser	800: —		
241 Telefon	370: —		
261 Besiktningar	1.000: —		
262 Hantlangning med material	8.000: —		
263 Ytterligare anslag till triangelmätning (stfm. 29/4 1937)	23.000: —		
291 Resolutioner och diverse kostnader	700: —	35.870: —	
Underhållskostnader:			
421 Inventarier		1.500: —	
Summa utgifter		92.607: —	

Löpande inkomster.

Avgifter:			
951 Förrättningar	14.000: —		
952 Protokollslösen	1.000: —	15.000: —	
991 Byggnadschefs- och arbetskontorets andel i stadsingenjörens lön		5.340: —	5.340: —
Summa inkomster		20.340: —	5.340: —

29. Diverse utgifter och inkomster.

29 A. Anslag till allmännyttiga ändamål.

Löpande utgifter.

691 Fasta anslag:	
Arbetsstugan (29/12 1910) utöver bidrag från Sundinska fonden 1.000: — kr.	3.000: —
Barnkrubban (28/12 1918) ..	4.000: —
Barnhemmet för flickor (28/12 1918) utöver bidrag från Sundinska fonden 500: — kr.	1.000: —
Transport	8.000: —

Bgt 83

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	8.000: —		
Natthärbärget, utöver bidrag av Sundinska fonden 600: — kronor	400: —		
Västmanlands läns arbetsförmedling (30/9 1907, 29/12 1920 och 17/12 1934)	3.000: —		
Barnhemmet "Sparvboet" (21/12 1911 och 28/12 1918)	1.800: —		
Frälsningsarméns slumverksamhet (26/10 1916, 29/12 1918)	1.200: —		
Västerås Gymnastikförening..	1.800: —		
Västmanlands Fornminnesförening	4.000: —	20.200: —	
692 Frilufts- och folkkonserter		3.200: —	
693 Erkända sjukkassor i Västerås		14.625: —	
694 Värdet av överlåten tomt till Stiftelsen Solgårdar (Stfm. 26/10 1939)		5.950: —	
Luftskydd och luftvärn:			
695 Luftskyddsnämnden Fa	8.250: —		
696 Anordnande av permanent luftskyddscentral (Stfm. 28/9 1939) Ra	60.000: —		
697 Anskaffande av material för civila luftskyddet (Stfm. 28/9 1939) Ra	88.000: —		
698 Bidrag till luftvärn (Stfm. 30/3 1939) (rest. belopp) Ra	50.000: —	206.250: —	
Summa utgifter		250.225: —	—: —

Löpande inkomster.

Statsbidrag:			
941 Beräknade statsbidrag till luftskyddscentral	40.000: —		
942 Beräknade statsbidrag till luftskyddsmaterial	28.000: —	68.000: —	
Summa inkomster		68.000: —	—: —

Bgt 84

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

29 B. Skattetaxering.

Löpande utgifter.

111 Löner och arvoden			
Taxeringsassistent Fah	7.700: —		
Biträde åt ordförandena	1.000: —	8.700: —	
211 Kontorskostnader		250: —	
221 Annonser Fah		100: —	
231 Traktamentsersättning		2.000: —	
241 Telefon		100: —	
251 Lokalkostnader			
Lyse och städning		60: —	
Summa utgifter		11.210: —	—: —

Löpande inkomster.

941 Statsbidrag Fa	2.500: —	—: —
Summa inkomster	2.500: —	—: —

29 C. Medel till oförutsedda utgifter.

Löpande utgifter.

791 Förslagsanslag till oförutsedda utgifter	129.167: 54	
792 Till stadsfullmäktiges förfogande	125.000: —	
Summa utgifter	254.167: 54	—: —

29 D. Ofördelade utgifter och inkomster.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:

111 Kostnad för utsättning av bord på salutorg	500: —
112 Arvode till vägare	540: —
121 Pension enligt pensionsstat (bilaga 4)	1.497: —
Transport	2.537: —

Bgt 85

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		2.537: —		
191 Olycksfallsförsäkring av drätselkammarens arbetare		4.500: —		
192 Sjukvård och sjukavlöning till drätselkammarens arbetare		7.000: —	14.037: —	
Administrationskostnader:				
291 Föreningsavgifter				
Svenska stadsförbundet......	2.555: —			
Svenska städernas förhandlingsorganisation	702: 25	3.257: 25		
292 Övriga administrationskostnader				
Svenska stadsförbundets tidskrift		756: —	4.013: 25	
Diverse utgifter:				
731 Förluster å fordringar			125.000: —	
			143.050: 25	—: —

Löpande inkomster.

Bidrag:				
941 Källarfrihetsmedel			349: 89	
Avgifter:				
951 Registreringsavgifter för handelsfirmor		200: —		
952 Vågavgifter från köttbesiktningsbyrån		1.000: —	1.200: —	
Övriga inkomster:				
991 Bötesmedel		500: —		
992 Hamnens andel i stadens allmänna förvaltningskostnader ..		4.000: —		4.000: —
999 Diverse inkomster				
Försäljning av trycksaker m. m.		10: —	4.510: —	
Summa inkomster			6.059: 89	4.000: —

		Härav likvider mellan stadens förvaltningar

30. Underskott och överskott från tidigare år.

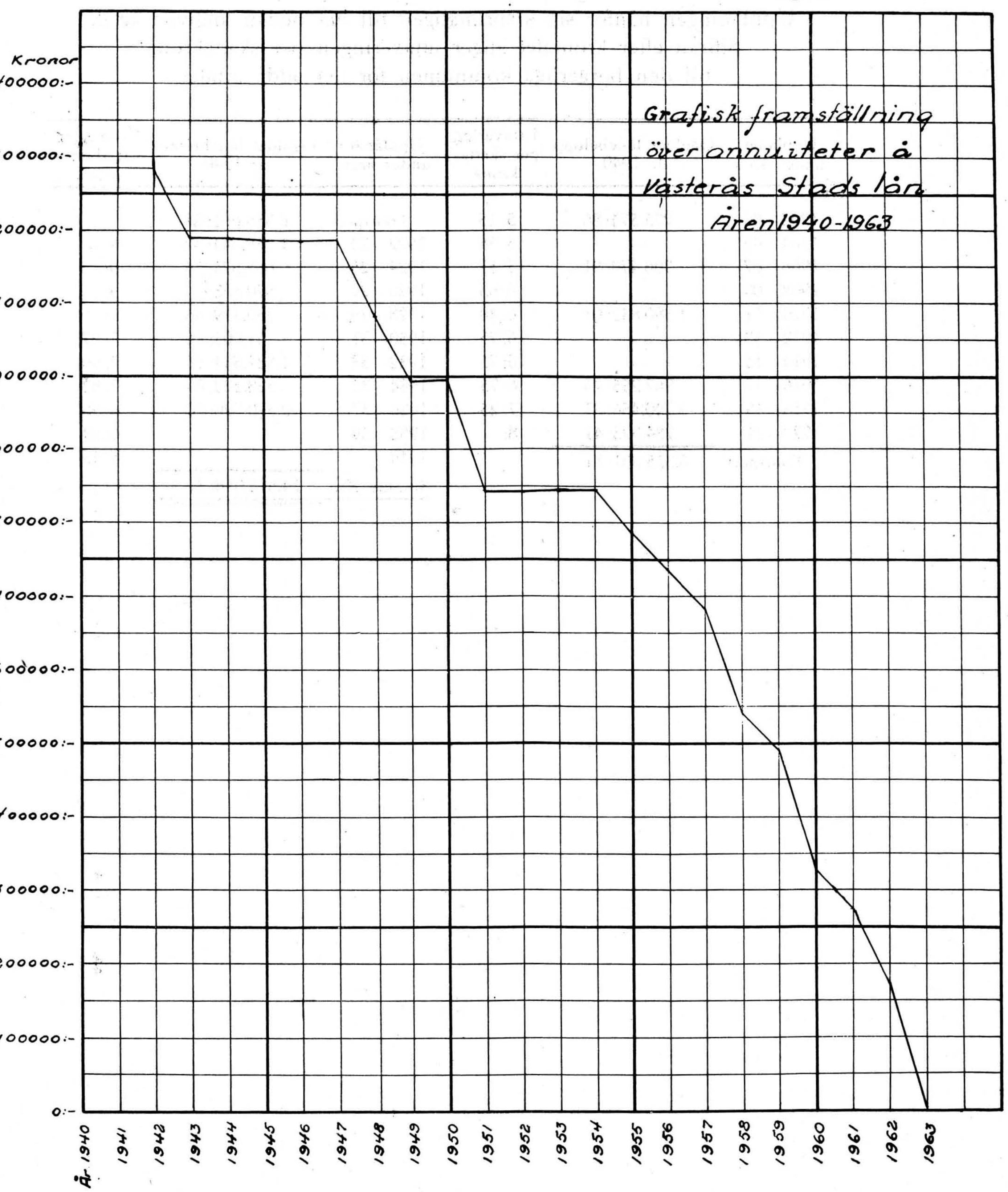
Löpande inkomster.

A. Allmänt överskott från år 1938	305.446: 34	
Summa inkomster	305.446: 34	—: —

Uppgift

å Västerås stads låneskuld den 1 januari 1940, samt årliga annuiteter därå intill år 1964.

År	Lånebelopp vid årets början	Räntesats	Ränta	Amortering	Summa Annuitet
1940	14.692.048: 32	3,66	538.151: 06	744.130: 83	1.282.281: 89
1941	13.947.917: 49	3,67	511.343: 39	772.341: 16	1.283.684: 55
1942	13.175.576: 33	3,67	483.499: 95	800.445: 52	1.283.945: 47
1943	12.375.130: 81	3,67	454.610: 17	733.100: 75	1.187.710: 92
1944	11.642.030: 06	3,67	427.546: 88	759.797: 50	1.187.344: 38
1945	10.882.232: 56	3,67	399.469: 78	786.188: 72	1.185.658: 50
1946	10.096.043: 84	3,67	370.372: 62	815.084: 40	1.185.457: 02
1947	9.280.959: 44	3,67	340.169: 29	846.948: 14	1.187.117: 43
1948	8.434.011: 30	3,66	308.763: 51	774.397: 71	1.083.161: 22
1949	7.659.613: 59	3.67	281.375: 29	714.281: 04	995.656: 33
1950	6.945.332: 55	3,66	254.047: 75	743.870: 04	997.917: 79
1951	6.201.462: 51	3,64	225.581: 87	617.483: 16	843.065: 03
1952	5.583.979: 35	3,62	201.887: 23	643.097: 14	844.984: 37
1953	4.940.882: 21	3,59	177.195: 13	669.525: 16	846.720: 29
1954	4.271.357: 05	3,55	151.468: 69	696.884: 61	848.353: 30
1955	3.574.472: 44	3,49	124.668: 16	659.973: 14	784.641: 30
1956	2.914.499: 30	3,40	99.226: 90	636.563: 18	735.790: 08
1957	2.277.936: 12	3,29	74.976: 80	606.816: 20	681.793: —
1958	1.671.119: 92	3,32	55.429: 62	482.587: 99	538.017: 61
1959	1.188.531: 93	3,29	39.099: 20	459.759: 62	498.858: 82
1960	728.772: 31	3,32	24.204: 24	298.733: 18	322.937: 42
1961	430.039: 13	3,09	13,299: 58	258.752: 15	272.051: 73
1962	171.286: 98	3,69	3.944: 56	170.176: 89	174.121: 45
1963	1.110: 09	4,00	44: 40	1.110: 09	1.154: 49
	Medel %	3,63			
	Summa Kronor		5.560.376: 07	14.692.048: 32	20.252.424: 39

Grafisk framställning över annuiteter å Västerås Stads lån Åren 1940-1963
Kronor
1400000:-
1300000:-
1200000:-
1100000:-
1000000:-
900000:-
800000:-
700000:-
600000:-
500000:-
400000:-
300000:-
200000:-
100000:-
0:-
År 1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963

Bgt 88

Upplåningen hänför sig ursprungligen till här nedan angivna årtal. Siffran efter krontalet anger uttaxeringen per skattekrona till den borgerliga kommunen för det udda årtalet.

Upplånat under åren	Oguldet lånebelopp år 1940	Uttaxering per skattekrona	Upplånat under åren	Oguldet lånebelopp år 1940	Uttaxering per skattekrona
1902—03	275.574: 86	5: 15	Transport	6.355.001: 81	
1904—05	—	5: 58	1922—23	1.558.544: 32	9: —
1906—07	706.479: 91	5: 57	1924—25	682.624: 54	9: —
1908—09	—	6: 63	1926—27	570.588: —	9: —
1910—11	1.380.842: 01	6: 48	1928—29	780.419: 65	9: —
1912—13	—	6: 75	1930—31	61.004: 46	7: 97
1914—15	—	6: 75	1932—33	1.584.844: 96	7: 90
1916—17	967.255: 25	6: 75	1934—35	528.229. 88	7: 82
1918—19	2.740.456: 37	7: 25	1936—37	2.570.790: 70	6: 90
1920—21	284.393: 41	8: —	1938—39	—	6: 59
Transport	6.355.001: 81		1940—		6: 45
			Summa Kr.	14.692.048: 32	

Bilaga 1 till skattestatens specialstater.

Kapitalavbetalningar och räntor å fonderade lån.

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Räntetermi-ner	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp d. 1/1 1940	Amortering år 1940	Räntefot	Ränta för år 1940	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsf. fonden)										
3	År 1916	40 år	31/12	250.000: —	161.678: 05	6.394: 48	4,75 %	7.679: 71	31/12 1956	Ej konv.rätt	
4	År 1917	40 år	31/12	250.000: —	167.782: 57	6.104: 52	4,75 %	7.969: 67	31/12 1957	D:o	
5	År 1918	40 år	30/6	350.000: —	243.054: 55	8.158: 77	4,75 %	11.545: 09	30/6 1958	D:o	
6	År 1918	40 år	30/6	350.000: —	249.886: 60	7.981: 18	5,25 %	13.119: 05	30/6 1958	D:o	
7	År 1920	40 år	31/12	210.000: —	164.190: 35	4.105: 50	6 %	9.851: 42	31/12 1960	D:o	
	Kungl. Statskontoret (Bostadslånefonden)										
8	År 1920	34 år	31/12	162.000: —	84.504: 84	4.216: 17	4 %	3.380: 19	31/12 1954	Rätt till omedelbar inlösen	
9	År 1921	34 år	31/12	74.240: —	35.698: 22	1.634: 18	4 %	1.427: 93	31/12 1955	D:o	
10	År 1925	30 år	31/12	30.000: —	21.435: 29	835: 84	4 %	857: 41	31/12 1957	D:o	
11	År 1926	30 år	31/12	37.800: —	28.032: 37	1.013: 06	4 %	1.121: 29	31/12 1958	D:o	
12	År 1927	30 år	31/12	48.191: 37	20.292: 29	681: 45	4 %	811: 69	31/12 1959	D:o	
13	År 1928	30 år	31/12	65.800: —	35.961: 52	1.124: 88	4 %	1.438: 46	31/12 1960	D:o	
14	År 1929	30 år	31/12	39.825: —	29.627: 72	865: 09	4 %	1.185: 11	31/12 1961	D:o	
15	År 1930	30 år	31/12	70.000: —	43.406: 77	1.185: 40	4 %	1.736: 27	31/12 1962	D:o	
16	År 1931	30 år	31/12	20.475: —	17.597: 69	450: 26	4 %	703: 91	31/12 1963	D:o	
			Transport	1.958.331: 37	1.303.148: 83	44.750: 78		62.827: 20			

Lånets n:r	Långivare	Amorterings-tid	Räntetermi-ner	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp d. 1/1 1940	Amortering år 1940	Räntefot	Ränta för år 1940	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	1.958.331: 37	1.303.148: 83	44.750: 78		62.827: 20			
17	Svenska arbetarnas Allm. Sjuk- och Begravn.-kassa År 1937 (År 1926)	20 år	30/6 31/12	162.137: 80	143.911: 07	6.474: 71	3,25 %	4.677: 10	31/12 1956	1/1 1947	Förutv. 1926 års lån à 200.000: —
18	Sveriges Allmänna Understödsförening År 1937 (År 1926)	20 år	30/6 31/12	162.137: 80	143.911: 07	6.474: 71	3,25 %	4.677: 10	31/12 1956	1/1 1947	Förutv. 1926 års lån à 200.000: —
19	Städernas Allmänna Brandstodsbolag År 1926	30 år	30/6 31/12	319.663: 33	234.441: 20	9.072: 39	5 %	11.722: 06	31/12 1956	Ej konv.rätt	
29	Kungl. Postsparbanken År 1931	25 år	30/6 30/12	881.000: —	637.794: 63	33.558: 60	4,5 %	28.700: 76	31/12 1955	Ej konv.rätt	Förutv. 1916 års obl.-lån à 1.095.000: —
			Transport	3.483.270: 30	2.463.206: 80	100.331: 19		112.604: 22			

Lånets n:r	Långivare	Amorterings-tid	Räntetermi-ner	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp d. 1/1 1940	Amortering år 1940	Räntefot	Ränta för år 1940	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	3.483.270: 30	2.463.206: 80	100.331: 19		112.604: 22			
30	Kungl. Postsparbanken År 1932	25 år	30/6 31/12	663.000: —	548.063: 86	19.755: 40	4,85 %	26.102: 03	30/6 1957	1/7 1942	
31	Västm. läns Landsting År 1932	25 år	1/4 1/10	250.000: —	207.356: 22	7.369: 68	5 %	10.183: 57	1/4 1957	Ej konv.rätt	
32	Fonder under Drätselkammarens förvaltning År 1932	25 år	30/6 31/12	1.000.000: —	829.424: 88	29.478: 72	5 %	40.734: 28	30/6 1957	1/7 1942	
33—38	Försäkringsaktiebolaget Skandia År 1933	29 år	1/6 1/12	500.000: —	441.514: —	11.339: 18	4,5 %	19.613: —	1/6 1962	1/6 1943	Förutv. 1922 års obl.-lån à 2.000.000: —
39	Livförsäkr.-bolaget Framtiden År 1933	29 år	1/6 1/12	100.000: —	88.302: 80	2.267: 84	4,5 %	3.922: 60	1/6 1962	1/6 1943	Förutv. 1922 års obl.-lån à 2.000.000: —
			Transport	5.996.270: 30	4.577.868: 56	170.542: 01		213.159: 70			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Räntetermimer	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp d. 1/1 1940	Amortering år 1940	Räntefot	Ränta för år 1940	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	5.996.270: 30	4.577.868: 56	170.542: 01		213.159: 70			
40	Svenska Livförsäkringsbolaget År 1933	29 år	1/6 1/12	500.000: —	441.513: 92	11.339: 20	4,5 %	19.612: 97	1/6 1962	1/6 1943	Förutv. 1922 års obl.-lån å 2.000.000: —
41—42	Svenska Personal-Pensionskassan År 1933	29 år	1/6 1/12	200.000: —	176.605: 60	4.535: 68	4,5 %	7.845: 20	1/6 1962	1/6 1943	Förutv. 1922 års obl.-lån å 2.000.000: —
43—44	Brand- o. Livförsäkrings A.-B. Skåne År 1933	29 år	1/6 1/12	200.000: —	176.605: 60	4.535: 68	4,5 %	7.845: 20	1/6 1962	1/6 1943	Förutv. 1922 års obl.-lån å 2.000.000: —
45	Kinda Härads Sparbank År 1933	29 år	1/6 1/12	50.000: —	44.151: 40	1.133: 91	4,5 %	1.961: 30	1/6 1962	1/6 1943	Förutv. 1922 års obl.-lån å 2.000.000: —
46	Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötl. län och stift År 1933	29 år	1/6 1/12	50.000: —	44.151: 40	1.133: 91	4,5 %	1.961: 30	1/6 1962	1/6 1943	Förutv. 1922 års obl.-lån å 2.000.000: —
			Transport	6.996.270: 30	5.460.896: 48	193.220: 39		252.385: 67			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Ränteterminer	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp d. 1/1 1940	Amortering år 1940	Räntefot	Ränta för år 1940	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	6.996.270: 30	5.460.896: 48	193.220: 39		252.385: 67			
47—49	Stockholms Sjukhem År 1933	29 år	1/6 1/12	165.000: —	145.699: 60	3.741: 93	4,5 %	6.472: 29	1/6 1962	1/6 1943	Förutv. 1922 års obl.-lån å 2.000.000: —
50	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkr.-fonden) År 1934	20 år	30/6	812.000: —	661.189: 25	33.638: 62	3,75 %	24.794: 60	30/6 1954	30/6 1944	Förutv. 1924 års obl.-lån å 1.000.000: —
51	Städernas Allmänna Brandstodsbolag År 1934	16 år	1/4	1.844.000: —	1.380.842: 01	103.454: —	3,8 %	52.472: —	1/4 1950	1/10 1944	Förutv. 1910 års obl.-lån å 3.000.000: —
52	Städernas Allmänna Brandstodsbolag År 1935	13 år	1/8	1.050.000: —	706.479: 91	76.947: 28	3,9 %	27.552: 72	1/8 1947	1/8 1944	Förutv. 1907 års obl.-lån å 2.000.000: —
53	Kungl. Postsparbanken År 1935	25 år	1/6	596.700: —	528.229: 88	18.420: 31	3 %	15.846: 90	1/6 1960	1/12 1944	
54	Wahlbeckska fonden År 1935	7 år	1/8	90.000: —	40.859: 53	13.220: 11	3 %	1.225: 79	1/8 1942	Ej konv.rätt	Förutv. 1902 års obl.-lån å 2.000.000: —
			Transport	11.553.970: 30	8.924.196: 66	442.642: 64		380.749: 97			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Räntetermíner	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp d. 1/1 1940	Amortering år 1940	Räntefot	Ränta för år 1940	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	11.553.970: 30	8.924.196: 66	442.642: 64		380.749: 97			
55	Västerås stads Fattigvårdsstyrelse, Berglundska m. fl. fonder År 1935	7 år	1/8	125.000: —	56.749: 35	18.361: 27	3 %	1.702: 48	1/8 1942	Ej konv.rätt	Förutv. 1902 års obl.-lån å 2.000.000: —
56	Västerås stads fonder År 1935	7 år	1/8	76.000: —	34.503: 61	11.163: 65	3 %	1.035: 11	1/8 1942	Ej konv.rätt	Förutv. 1902 års obl.-lån å 2.000.000: —
57	Västm. läns Sparbank År 1935	7 år	1/8	316.000: —	143.462: 37	46.417: 29	3 %	4.303: 87	1/8 1942	Ej konv.rätt	Förutv. 1902 års obl.-lån å 2.000.000: —
59	Kungl. Postsparbanken År 1936	25 år	30/12	1.686.500: —	1.541.780: 24	51.064: 49	2,9 %	44.711: 63	30/12 1961	30/6 1951	
60	Riksförsäkringsanstalten År 1937	25 år	30/6 31/12	1.089.500: —	1.029.010: 46	31.622: 79	3 %	30.634: 91	31/12 1962	31/12 1947	
61	Kopparb. läns Sparbank År 1938	9 1/2 år	30/6 31/12	309.805: 50	281.965: 50	28.206: 54	2,6 %	6.964: 42	30/6 1948	Ej konv.rätt	Förutv. 1928 års lån å 500.000: —
			Transport	15.156.775: 80	12.011.668: 19	629.478: 67		470.102: 39			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Ränteterminer	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp d. $^1/_1$ 1940	Amortering år 1940	Räntefot	Ränta för år 1940	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
		Transport		15.156.775: 80	12.011.668: 19	629.478: 67		470.102: 39			
62	Svenska Livförsäkringsbolaget År 1938	$9^1/_2$ år	$^{30}/_6$ $^{30}/_{12}$	87.984: 88	80.124: 88	7.967: 86	2,75 %	2.093: 88	$^{30}/_6$ 1948	Ej konv.rätt	Förutv. 1928 års lån å 142.000: —
63	Bollnäs Sparbank År 1938	$9^1/_2$ år	$^{30}/_6$ $^{30}/_{12}$	15.490: 12	14.107: 47	1.417: 22	2,5 %	334: 97	$^{30}/_6$ 1948	Ej konv.rätt	Förutv. 1928 års lån å 25.000: —
64	Gävle stads Sparbank År 1938	$9^1/_2$ år	$^{30}/_6$ $^{30}/_{12}$	61.961: 10	56.480: 02	5.629: 07	2,7 %	1.448: 97	$^{30}/_6$ 1948	Ej konv.rätt	Förutv. 1928 års lån å 100.000: —
65	Kungl. Postsparbanken År 1938	$9^1/_2$ år	$^{30}/_6$ $^{30}/_{12}$	309.805: 80	282.152: 54	28.344: 59	2,5 %	6.699: 51	$^{30}/_6$ 1948	Ej konv.rätt	Förutv. 1928 års lån å 500.000: —
66	Prästerskapets Änke- och Pupillkassa		$^{30}/_6$ $^{31}/_{12}$	24.000: —	4.707: 39	1.099: 45	4,5 %	199: 61	$^{30}/_{12}$ 1943	Ej konv.rätt	Övertaget lån år 1918 vid inkorporering av Lundby kommun
67	Västm. läns Sparbank	29 år	$^{31}/_{12}$	40.000: —	12.501: 72	2.377: 15	3 %	375: 05	$^{30}/_{12}$ 1944	Ej konv.rätt	Lån n:r 627 S
		Transport		15.696.017: 70	12.461.742: 21	676.314: 01		481.254: 38			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Ränteterminer	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp d. 1/1 1940	Amortering år 1940	Räntefot	Ränta för år 1940	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
			Transport	15.696.017: 70	12.461.742: 21	676.314: 01		481.254: 38			
68	Västm. läns Sparbank	31 år	31/12	15.000: —	5.306: 11	816: 82	3 %	159: 18	30/12 1945	Ej konv.rätt	Lån n:r 535 S
72	Kungl. Postsparbanken År 1939	20 år	1/3 1/9	2.289.000: —	2.225.000: —	67.000: —	2,55 %	56.737: 50	1/9 1959	1/3 1954	Förutv. 1919 års obl.-lån à 2.744.000: —
			Kronor	18.000.017: 70	14.692.048: 32	744.130: 83		538.151: 06			

Stadens verks och inrättningars andelar i stadens fonderade lån.

	Amorteringstid	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1940	Amortering år 1940	Räntefot	Ränta för år 1940	Anteckningar
2 A. Ålderdomshem.							
1933 års lån	29 år	340.645: —	300.799: 11	7.725: 26	4,5 %	13.535: 96	Förutvarande 1922 års obl.-lån
1934 d:o	20 år	50.831: 20	41.390: 51	2.105: 77	3,75 %	1.552: 14	D:o 1924 d:o
1935 d:o	7 år	7.679: 25	3.486: 32	1.128: 01	3 %	104: 59	D:o 1902 d:o
1938 d:o	9 1/2 år	192.079: 62	174.996: 05	17.524: 32	2,58 %	4.288: 84	D:o 1928 års lån
1939 d:o	20 år	185.593: 22	185.593: 22	7.230: 72	2,55 %	4.732: 63	D:o 1929 års obl.-lån
Kronor		776.828: 29	706.265: 21	35.714: 08	3,43 %	24.214: 16	
5 A. Folkskola.							
1931 års lån	25 år	19.040: —	14.636: 70	644: 24	4,5 %	658: 65	Förutvarande 1916 års obl.-lån
1932 d:o	25 år	109.295: 11	90.347: 96	3.256: 66	4,85 %	4.381: 88	Nytt lån
1933 d:o	29 år	57.362: 50	50.652: 67	1,300: 89	4,5 %	2.279: 37	Förutvarande 1922 års obl.-lån
1934 d:o	20 år	16.240: —	13.223: 81	672: 77	3,75 %	495: 89	D:o 1924 d:o
1934 d:o	16 år	203.480: —	152.371: 86	11.415: 85	3,8 %	5.790: 13	D:o 1910 d:o
1935 d:o	13 år	20.200: —	13.591: 34	1.480: 32	3,9 %	530: 06	D:o 1907 d:o
1935 d:o	7 år	65.252: —	29.624: 06	9.584: 88	3 %	888: 72	D:o 1902 d:o
1935 d:o	25 år	168.000: —	148.722: 35	5.186: 21	3 %	4.461: 67	Nytt lån
1939 d;o	20 år	111.396: 09	111.396: 09	4.340: 10	2,55 %	2.840: 60	Förutvarande 1929 års obl.-lån
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa		24.000: —	4.707: 39	1.099: 45	4,5 %	199: 61	Övertaget vid inkorporering av Lundby kommun
Västmanlands läns Sparbank	29 år	40.000: —	12.501: 72	2.377: 15	3 %	375: 05	D:o
Västmanlands läns Sparbank	31 år	15.000: —	5.306: 11	816: 82	3 %	159: 18	D:o
Kronor		849.265: 70	647.082: 06	42.175: 34	3,56 %	23.060: 81	

	Amorteringstid	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1940	Amortering år 1940	Räntefot	Ränta för år 1940	Anteckningar
9. Hamnar.							
För nya hamnbyggnaden							
1931 års lån	25 år	90.911: —	69.886: 43	3.076: 06	4,5 %	3.144: 89	Förutvarande 1916 års obl.-lån
1935 d:o	13 år	80.150: —	53.927: 98	5.873: 64	3,9 %	2.103: 19	D:o 1907 d:o
1938 d:o	9 1/2 år	113.636: 84	103.530: 02	10.367: 57	2,58 %	2.537: 34	D:o 1928 års lån
1939 d:o	20 år	111.396: 09	111.396: 09	4.340: 10	2,55 %	2.840: 60	D:o 1929 års obl.-lån
För djuphamnen							
1926 års lån	20 år	217.995: 59	197.211: 91	7.631: 94	5 %	9.860: 60	
1926/1937 års lån..........	20 år	324.275: 60	287.822: 14	12.949: 40	3,25 %	9.354: 22	
1932 års lån	25 år	827.000: —	685.934: 40	24.378: 93	5 %	34.296: 72	
1934 d:o	20 år	310.902: 17	253.159: 18	12.879: 68	3,75 %	9.493: 47	Förutvarande 1924 års obl.-lån
1935 d:o	25 år	22.700: —	20.095: 23	700: 75	3 %	602: 86	
1936 d:o	25 år	435.975: 20	398.563: 88	13.200: 62	2,9 %	11.558: 35	
1938 d:o	25 år	6.250: —	5.903: 02	181: 39	3 %	175: 75	
Kronor		2.541.192: 49	2.187.430: 28	95.580: 08	3,93 %	85.967: 99	
12. 13. 14. 15. 16. Tekniska verk.							
1926 års lån	30 år	84.900: —	62.265: 30	2.409: 59	5 %	3.113: 27	
1931 d:o	25 år	346.608: —	266.449: 25	11.727: 86	4,5 %	11.990: 22	Förutvarande 1916 års obl.-lån
1932 d:o	25 år	553.704: 89	457.715: 87	16.498: 74	4,85 %	22.199: 22	
1932 d:o	25 år	422.295: 11	350.262: —	12.448: 75	5 %	17.513: 10	
1933 d:o	29 år	398.007: 50	351.451: 78	9.026: 15	4,5 %	15.815: 33	Förutvarande 1922 års obl.-lån
1934 d:o	20 år	150.220: —	122.320: 10	6.223: 13	3,75 %	4.587: —	D:o 1924 d:o
1934 d:o	16 år	681.790: —	510.544: 74	38.250: 46	3,8 %	19.400: 70	D:o 1910 d:o
1935 d:o	13 år	363.110: —	244.314: 24	26.609: 82	3,9 %	9.528: 26	D:o 1907 d:o
1935 d:o	7 år	20.340: —	9.234: 27	2.987: 74	3 %	277: 03	D:o 1902 d:o
1935 d:o	25 år	166.000: —	146.951: 82	5.124: 48	3 %	4.408: 55	
Transport		3.186.975: 50	2.521.509: 37	131.306: 72		108.832: 68	

	Amorteringstid	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1940	Amortering år 1940	Räntefot	Ränta för år 1940	Anteckningar
Transport		3.186.975: 50	2.521.509: 37	131.306: 72		108.832: 68	
1936 års lån	25 år	1.250.530: —	1.143.221: 13	37.864: 03	2,9 %	33.153: 41	
1937 d:o	25 år	583.250: —	550.867: 67	16.928: 87	3 %	16.400: 01	
1938 d:o	9 1/2 år	353.798: 28	322.332: 28	32.277: 82	2,58 %	7.899: 79	Förutvarande 1928 års obl.-lån
1939 d:o	20 år	473.962: 38	473.962: 38	18.466: 26	2,55 %	12.086: 04	D:o 1929 d:o
Kronor		5.848.516: 16	5.011.892: 83	236.843: 70	3,56 %	178.371: 93	
18 B. Varmbadhus.							
1934 års lån	16 år	251.500: —	118.229: 93	8.672: 89	3,8 %	4.492: 74	Förutvarande 1910 års obl.-lån
Kronor		251.500: —	118.229: 93	8.672: 89	3,8 %	4.492: 74	
Sammandrag.							
2 A. Ålderdomshem.........		776.828: 29	706.265: 21	35.714: 08	3,43 %	24.214: 16	
5 A. Folkskola		849.265: 70	647.082: 06	42.175: 34	3,56 %	23.060: 81	
9. Hamnar		2.541.192: 49	2.187.430: 28	95.580: 08	3,93 %	85.967: 99	
12. 13. 14. 15. 16. Tekniska verk		5.848.516: 16	5.011.892: 83	236.843: 70	3,56 %	178.371: 93	
18 B. Varmbadhus		251.500: —	118.229: 93	8.672: 89	3,8 %	4.492: 74	
Kronor		10.267.302: 64	8.670.900: 31	418.986: 09	3,65 %	316.107: 63	

Bil. 3 till skattestatens specialstater.

Lönestat för år 1940.

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		2. Fattigvård.							
		2 A. Ålderdomshem.							
37	IV	Föreståndare	5.520: —	309: —	309: —	309: —	6.447: —	1.180: —	5.267: —
26	IV	Vaktmästare	3.390: —	237: —	237: —	237: —	4.101: —	640: —	3.461: —
25	IV	Maskinist	3.240: —	231: —	231: —	231: —	3.933: —	525: —	3.408: —
22	IV	Eldare	2.880: —	213: —	213: —	213: —	3.519: —	525: —	2.994: —
12	IV	Husmoder	1.860: —	153: —	153: —	153: —	2.319: —		2.319: —
23	IV	Vårdare	3.000: —	219: —	219: —	219: —	3.657: —	525: —	3.132: —
8	IV	Två sjuksköterskor à 1.887: —	3.000: —	258: —	258: —	258: —	3.774: —		3.774: —
8	II	En sjuksköterska	1.500: —	129: —			1.629: —		1.629: —
8	I	Två sjuksköterskor à 1.500: —	3.000: —				3.000: —		3.000: —
8	I	En sjuksköterska	1.500: —				1.500: —		1.500: —
3	II	En kokerska	1.050: —	99: —			1.149: —		1.149: —
3	IV	En tvättföreståndarinna	1.050: —	99: —	99: —	99: —	1.347: —		1.347: —
3	I	En sömmerska	1.050: —				1.050: —		1.050: —
		Kronor	32.040: —	1.947: —	1.719: —	1.719: —	37.425: —	3.395: —	34.030: —
		Nio biträden à 840: —	7.560: —				7.560: —		7.560: —
		Ett biträde	780: —				780: —		780: —
		Ett biträde	750: —				750: —		750: —
		Två biträden à 720: —	1.440: —				1.440: —		1.440: —
		Ett biträde	725: —				725: —		725: —
		Ett biträde	695: —				695: —		695: —
		Ett biträde	675: —				675: —		675: —
		Ett biträde	670: —				670: —		670: —
		Skrivbiträde	1.200: —				1.200: —		1.200: —
		Kronor	14.495: —				14.495: —		14.495: —

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		2 B. Yttre fattigvård.							
45	IV	Syssloman	7.830: —	402: —	402: —	402: —	9.036: —		9.036: —
28	IV	Tillsyningsman	3.690: —	249: —	249: —	249: —	4.437: —		4.437: —
28	I	Tillsyningsman	3.690: —				3.690: —		3.690: —
26	I	Kassörska	3.390: —				3.390: —		3.390: —
18	IV	Kontorsbiträde, II kl.	2.400: —	189: —	189: —	189: —	2.967: —		2.967: —
		Kronor	21.000: —	840: —	840: —	840: —	23.520: —		23.520: —
		Arvode för skötsel av socialregistret	2.400: —				2.400: —		2.400: —
		Extra kontorsbiträde	2.100: —				2.100: —		2.100: —
		Kronor	4.500: —				4.500: —		4.500: —
		3. Barnavård.							
6	II	**3 A. Barnhem.**							
		Föreståndarinna	1.320: —	117: —			1.437: —		1.437: —
		Två biträden	1.500: —				1.500: —		1.500: —
		Kronor	2.820: —	117: —			2.937: —		2.937: —
		3 B. Yttre barnavård.							
34	IV	Föreståndare	4.830: —	285: —	285: —	285: —	5.685: —		5.685: —
23	III	Kvinnlig barnavårdsman	3.000: —	219: —	219: —		3.438: —		3.438: —
23	IV	Barnavårdssyster	3.000: —	219: —	219: —	219: —	3.657: —		3.657: —
		Extra barnavårdssyster, arvode	2.700: —				2.700: —		2.700: —
		Kronor	13.530: —	723: —	723: —	504: —	15.480: —		15 480: —

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		5. Undervisnings- och bildningsanstalter.							
		5 A. Folkskola.							
50	IV	Folkskoleinspektör	9.780: —	492: —	492: —	492: —	11.256: —		11.256: —
15	II	Skolsköterska	2.130: —	171: —			2.301: —		2.301: —
26	IV	Tre vaktmästare à 4.101: —	10.170: —	711: —	711: —	711: —	12.303: —	2.625: —	9.678: —
26	III	En vaktmästare	3.390: —	237: —	237: —		3.864: —	875: —	2.989: —
		Kronor	25.470: —	1.611: —	1.440: —	1.203: —	29.724: —	3.500: —	26.224: —
Löneklass:		**5 A. Folkskola.**	Kontant lön:						
21-F		26 ord. lärare à 7.011: —	182.286: —				182.286: —		182.286; —
21-F		1 ord. lärare	7.011: —				7.011: —	1.260: —	5.751: —
21-C		2 ord. lärare à 6.354: —	12.708: —				12.708: —	1.824: —	10.884: —
19-F		1 ord. lärare	6.231: —				6.231: —		6.231: —
18-F		1 ord. lärare	5.856: —				5.856: —		5.856: —
17-F		1 ord. lärare	5.481: —				5.481: —		5.481: —
14-F		1 e. o. lärare	4.602: —				4.602. —		4.602: —
18-F		24 ord. lärarinnor à 6.043: 50	145.044: —				145.044: —		145.044: —
18-C		1 ord. lärarinna	5.472: —				5.472: —		5.472: —
18-F		1 ord. lärarinna	6.043: 50				6.043: 50	948: —	5.095: 50
17-F		2 ord. lärarinnor à 5.668: 50[1])	11.337: —				11.337: —		11.337: —
15-F		1 ord. lärarinna[2])	4.989: —				4.989: —		4.989: —
15-F		1 ord. lärarinna[2])	4.989: —				4.989: —		4.989: —
13-F		3 e. o. lärarinnor à 4.491: —[3])	13.473: —				13.473: —		13.473: —
12-F		24 ord. lärarinnor à 4.158: —	99.792: —				99.792: —		99.792: —
		Transport	515.314: 50				515.314: 50	4.032: —	511.282: 50

[1]) Fr. o. m. 1/7 1940 i löneklass 18-F. [2]) Fr. o. m. 1/7 1940 i löneklass 16-F. [3]) Fr. o. m. 1/7 1940 i löneklass 14-F.

Löne-klass	Löne-grad	Befattningshavare	Kontant-lön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
		Transport	515.314: 50				515.314: 50	4.032: —	511.282: 50
12-F		2 ord. lärarinnor à 4.158: —	8.316: —				8.316: —	1.236: —	7.080: —
12-C		2 ord. lärarinnor à 3.726: —	7.452: —				7.452: —	900: —	6.552: —
11-F		2 ord. lärarinnor à 3.981: —	7.962: —				7.962: —		7.962: —
10-F		2 ord. lärarinnor à 3.813: —	7.626: —				7.626: —		7.626: —
9-F		1 ord. lärarinna..............................	3.645: —				3.645: —		3.645: —
9-F		1 ord. lärarinna..............................	3.645: —				3.645: —		3.645: —
6-F		1 e. o. lärarinna	3.141: —				3.141: —		3.141: —
	IV	1 lärare i slöjd..............................	4.447: —				4.447: —		4.447: —
	III	1 lärare i slöjd..............................	4.232: —				4.232: —		4.232: —
	II	1 lärare i slöjd..............................	4.018: —				4.018: —		4.018: —
	I	1 lärare i slöjd..............................	3.803: —				3.803: —		3.803: —
	IV	2 lärarinnor i slöjd à 3.459: —	6.918: —				6.918: —		6.918: —
	III	3 lärarinnor i slöjd à 3.298: —	9.894: —				9.894: —		9.894: —
	II	1 lärarinna i slöjd	3.137: —				3.137: —		3.137: —
	I	2 lärarinnor i slöjd à 2.976: —	5.952: —				5.952: —		5.952: —
		1 e. o. lärarinna i slöjd	2.714: —				2.714: —		2.714: —
		1 timlärarinna i slöjd, förslagsvis	1.357: —				1.357: —		1.357: —
	IV	1 lärarinna i huslig ekonomi	4.013: —				4.013: —		4.013: —
	I	1 lärarinna i huslig ekonomi	3.530: —				3.530: —		3.530: —
		1 timlärarinna i huslig ekonomi, förslagsvis	1.089: 33				1.089: 33		1.089: 33
		Kronor	612.205: 83				612.205: 83	6.168: —	606.037: 83
		Dyrtidstillägg					42.406: 97		42.406: 97
		Kronor					654.612: 80		648.444: 80

Löne-klass	Löne-grad	Befattningshavare	Brutto-lön				Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
		5 c. Högre folkskola.							
24-F		1 ord. lärare	8.355: —				8.355: —		8.355: —
23-F		1 ord. lärare	7.875: —				7.875: —		7.875: —
21-F		1 ord. lärarinna	7.011: —				7.011: —		7.011: —
		Kronor	23.241: —				23.241: —		23.241: —
		Dyrtidstillägg							1.630: —
		Kronor							24.871: —

Löne-grad	Löne-klass	Tim-antal		Årslön	Rörligt tillägg	Brutto-lön	Löneavdrag Tjänste-pension	Löneavdrag Familje-pension		
			5 F. Kommunal flickskola.							
21	19		8 ord. ämneslärarinnor à 6.157: 86	49.848: —	2.990: 88	52.838: 88	1.704: —	1.872: —		49.262: 88
16	14	34	1 ord. övningslärarinna[1])	5.217: —	313: 02	5.530: 02	141: —	180: —		5.209: 02
20	18	30	1 ord. övningslärarinna[1])	5.856: —	351: 36	6.207: 36	192: —	219: —		5.796: 36
20	18	26	1 ord. övningslärarinna[1])	5.466: —	327: 96	5.793: 96	192: —	219: —		5.382: 96
16	14	27	1 ord. övningslärarinna[1])	4.143: —	248: 58	4.391: 58	141: —	180: —		4.070: 58
			Kronor	70.530: —	4.231: 80	74.761: 80	2.370: —	2.670: —		69.721: 80
			Rektor	2.475: —	148: 50	2.623: 50	66: —	52: —		2.505: 50
19	15		2 e. ord. ämneslärarinnor à 4.755: 60	9.720: —	583: 20	10.303: 20	384: —	408: —		9.511: 20
Löne-klass	Löne-grad					12.926: 70	450: —			
26	II		Vaktmästare[2])	3.077: —		3.077: —		123: —		2.954: —
			Kronor	15.272: —	731: 70	16.003: 70	450: —	583: —		14.970: 70

[1]) Har ännu icke erhållit utnämning till ord. befattning. [2]) Fri bostadsförmån med 550: — avdraget å lön.

Tim-antal	Löne-grad	Befattningshavare	Arslön per vecko-timme	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
22		1 timlärarinna	205: —						4.510: —
21.5		1 timlärarinna	205: —						4.407: 50
23		1 timlärarinna	234: —						5.382: —
7		1 timlärare	234: —						1.638: —
2		1 timlärarinna[1])	205: —						410: —
4		1 timlärarinna[2])	146: —						584: —
		Kronor	1.229: —						16.931: 50
Löne-grupp		**6. Hälso- och sjukvård.** **6 A. Allmän hälso- och sjukvård.**	Begyn-nelse-lön						
44	II	1:ste stadsläkaren	7.440: —	384: —			7.824: —		7.824: —
41	IV	2:dre stadsläkaren	6.540: —	348: —	348: —	348: —	7.584: —		7.584: —
31	IV	1:ste hälsovårdstillsyningsman	4.200: —	267: —	267: —	267: —	5.001: —		5.001: —
27	IV	2 tillsyningsmän à 4.269: —	7.080: —	486: —	486: —	486: —	8.538: —		8.538: —
6	IV	En stadssjuksköterska för mindre bemedlade	1.320: —	117: —	117: —	117: —	1.671: —		1.671: —
		Kronor	26.580: —	1.602: —	1.218: —	1.218: —	30.618: —		30.618: —
		6 C. Köttbesiktningsbyrå.							
26	IV	En vaktmästare	3.390: —	237: —	237: —	237: —	4.101: —		4.101: —
		Kronor	3.390: —	237: —	237: —	237: —	4.101: —		4.101: —

[1]) Ekonomilärarinna. [2]) Kvinnlig slöjd.

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		7. Gator, vägar, planteringar o. d.							
		7 C. Planteringar.							
38	IV	Stadsträdgårdsmästare	5.760: —	318: —	318: —	318: —	6.714: —		6.714: —
28	IV	Trädgårdsmästare	3.690: —	249: —	249: —	249: —	4.437: —		4.437: —
26	I	Förrådsman	3.390: —				3.390: —		3.390: —
		Kronor	12.840: —	567: —	567: —	567: —	14.541: —		14.541: —
		9. Hamnar.							
41	IV	Hamnkapten	6.540: —	348: —	348: —	348: —	7.584: —		7.584: —
25	III	Manligt kontorsbiträde	3.240: —	231: —	231: —		3.702: —		3.702: —
31	IV	Ångbåtsbefälhavare	4.200: —	267: —	267: —	267: —	5 001: —		5.001: —
26	IV	Ångbåtsmaskinist	3.390: —	237: —	237: —	237: —	4.101: —		4.101: —
29	IV	Kranmaskinistförman	3.840: —	255: —	255: —	255: —	4.605: —		4.605: —
		Kronor	21.210: —	1.338: —	1.338: —	1.107: —	24.993: —		24.993: —
		11. Renhållningsverk och svingård.							
		11 A. Renhållningsverk.							
46	IV	Förvaltare	8.220: —	420: —	420: —	420: —	9.480: —		9.480: —
28	IV	Bokhållaren 3.690: —							
		Personligt lönetillägg 400: —	4.090: —	249: —	249: —	249: —	4.837: —		4.837: —
27	I	En förman	3.540: —	243: —	243: —		4.026: —		4.026: —
		Transport	15.850: —	912: —	912: —	669: —	18.343: —		18.343: —

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		Transport	15.850: —	912: —	912: —	669: —	18.343: —		18.343: —
24	IV	Sex renhållningsarbetare à 3.795: —	18.720: —	1.350: —	1.350: —	1.350: —	22.770: —		22.770: —
24	II	Fyra renhållningsarbetare à 3.345: —	12.480: —	900: —			13.380: —		13.380: —
24	I	Två renhållningsarbetare à 3.120: —	6.240: —				6.240: —		6.240: —
		Kronor	53.290: —	3.162: —	2.262: —	2.019: —	60.733: —		60.733: —
		12. Vattenledningsverk.							
24	IV	Maskinist	3.120: —	225: —	225: —	225: —	3.795: —	700: —	3.095: —
29	IV	Rörnätsförman	3.840: —	255: —	255: —	255: —	4.605: —		4.605: —
28	III	Arbetsförman	3.690: —	249: —	249: —		4.188: —		4.188: —
		Kronor	10.650: —	729: —	729: —	480: —	12.588: —	700: —	11.888: —
		13. Gasverk.							
31	IV	Gasmästare	4.200: —	267: —	267: —	267: —	5.001: —	875: —	4.126: —
28	IV	Justerareförman	3.690: —	249: —	249: —	249: —	4.437: —		4.437: —
26	IV	7 st. gasverkseldare à 4.101: —	23.730: —	1.659: —	1.659: —	1.659: —	28.707: —		28.707: —
		Kronor	31.620: —	2.175: —	2.175: —	2.175: —	38.145: —	875: —	37.270: —
		14. Elektricitetsverk.							
26	IV	Maskinmästare 3.390: —							
		Personligt lönetillägg 800: —	4.190: —	237: —	237: —	237: —	4.901: —		4.901: —
26	IV	2 st. maskinister à 4.101: —	6.780: —	474: —	474: —	474: —	8.202: —		8.202: —
26	III	1 st. maskinist	3.390: —	237: —	237: —		3.864: —		3.864: —
29	IV	Montörförman	3.840: —	255: —	255: —	255: —	4.605: —		4.605: —
28	IV	Justerareförman	3.690: —	249: —	249: —	249: —	4.437: —		4.437: —
		Kronor	21.890: —	1.452: —	1.452: —	1.215: —	26.009: —		26.009: —

16. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
54	IV	Föreståndare	11.340: —	564: —	564: —	564: —	13.032: —		13.032: —
43	IV	Kamrerare	7.140: —	372: —	372: —	372: —	8.256: —		8.256: —
43	IV	Assistent vid elektricitetsverket	7.140: —	372: —	372: —	372: —	8.256: —		8.256: —
43	I	Assistent vid vatten-, avloppslednings- och gasverket	7.140: —				7.140: —		7.140: —
34	IV	Bitr. ingenjör 4.830: — Personligt lönetillägg 1.200: —	6.030: —	285: —	285: —	285: —	6.885: —		6.885: —
31	IV	Kassör	4.200: —	267: —	267: —	267: —	5.001: —		5.001: —
29	IV	Förrådsförman	3.840: —	255: —	255: —	255: —	4.605: —		4.605: —
28	IV	Bokhållare	3.690: —	249: —	249: —	249: —	4.437: —		4.437: —
25	IV	Manligt kontorsbiträde av I kl.	3.240: —	231: —	231: —	231: —	3.933: —		3.933: —
21	III	Kvinnligt kontorsbiträde av I kl.	2.760: —	207: —	207: —		3.174: —		3.174: —
21	I	Kvinnligt kontorsbiträde av I kl.	2.760: —				2.760: —		2.760: —
18	I	2 st. kvinnliga kontorsbiträden av II kl.	4.800: —				4.800: —		4.800: —
15	I	2 st. kvinnliga kontorsbiträden av III kl.	4 260: —				4.260: —		4.260: —
26	IV	2 st. 1:ste avläsare à 4.101: —	6.780: —	474: —	474: —	474: —	8.202: —		8.202: —
25	IV	2 st. avläsare à 3.933: —	6.480: —	462: —	462: —	462: —	7.866: —		7.866: —
25	III	Avläsare	3.240: —	231: —	231: —		3.702: —		3.702: —
25	I	2 st. avläsare à 3.240: —	6.480: —				6.480: —		6.480: —
25	I	Ritare	3.240: —				3.240: —		3.240: —
		Kronor	94.560: —	3.969: —	3.969: —	3.531: —	106.029: —		106.029: —

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		18. Andra kommunens affärsföretag.							
		18 B. Varmbadhus.							
25	IV	Maskinist	3.240: —	231: —	231: —	231: —	3.933: —		3 933: —
22	IV	Eldare	2.880: —	213: —	213: —	213: —	3.519: —	555: —	2.964: —
12	IV	Biljettförsäljerska	1.860: —	153: —	153: —	153: —	2.319: —		2.319: —
20	IV	Badare	2.640: —	201: —	201: —	201: —	3.243: —		3.243: —
		Kronor	10.620: —	798: —	798: —	798: —	13.014: —	555: —	12.459: —
		En baderska	1.350: —				1.350: —	880: —	470: —
		En baderska	1.350: —				1.350: —	880: —	470: —
		Två baderskor à 1.350: —	2.700: —				2.700: —		2.700: —
		En vakt i simhallen	1.785: —				1.785: —		1.785: —
		En vakt i folkbadet	1.785: —				1.785: —		1.785: —
		Två tvätterskor à 1.785: —	3.570: —				3.570: —		3.570: —
		Kronor	12.540: —				12.540: —	1.760: —	10.780: —
		18 D. Båttrafik.							
		Befälhavare	4.600: —				4.600: —		4.600: —
26	IV	Maskinist	3 390: —	237: —	237: —	237: —	4.101: —		4.101: —
		Kronor	7.990: —	237: —	237: —	237: —	8.701: —		8.701: —
		18 F. Grustag.							
26	II	Förman	3.390: —	237: —			3.627: —		3.627: —
		Kronor	3.390: —	237: —			3.627: —		3.627: —

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	2:dra	3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		18 G. Drätselkammarens förråd.							
27	III	Förrådsförman	3.540: —	243: —	243: —		4.026: —		4.026: —
		Kronor	3.540: —	243: —	243: —		4.026: —		4.026: —
		19. Brandväsen.							
44	IV	Brandchef	7.440: —	384: —	384: —	384: —	8.592: —		8.592: —
37	II	Vice brandchef	5.520: —	309: —			5.829: —		5.829: —
30	IV	Två brandmästare à 4.773: —	7.980: —	522: —	522: —	522: —	9.546: —		9.546: —
27	IV	Tre brandförmän à 4.269: —	10.620: —	729: —	729: —	729: —	12.807: —		12.807: —
25	IV	Tretton brandmän à 3.933: —	42.120: —	3.003: —	3.003: —	3.003: —	51.129: —		51.129: —
25	III	En brandman	3.240: —	231: —	231: —		3.702: —		3.702: —
25	II	Tre brandmän à 3.471: —	9.720: —	693: —			10.413: —		10.413: —
25	I	En brandman	3.240: —				3.240: —		3.240: —
		Kronor	89.880: —	5.871: —	4.869: —	4.638: —	105.258: —		105.258: —
		21. Fastighetsförvaltning.							
		21 A. Allmän fastighetsförvaltning.							
36	IV	Vice värd	5.280: —	300: —	300: —	300: —	6.180: —		6.180: —
		Kronor	5.280: —	300: —	300: —	300: —	6.180: —		6.180: —
		22. Magistrat och rådhusrätt.							
	I	Borgmästare	18.000: —				18.000: —		18 000: —
57	IV	Civilrådman	12.600: —	624: —	624: —	624: —	14.472: —		14.472: —
57	I	Brottmålsrådman	12.600: —				12.600: —		12.600: —
55	I	Magistratsrådman	11.730: —				11.730: —		11.730: —
		Transport	54.930: —	624: —	624: —	624: —	56.802: —		56.802: —

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		Transport	54.930: —	624: —	624: —	624: —	56.802: —		56.802: —
21	II	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	2.760: —	207: —			2.967: —		2.967: —
18	II	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass......	2.400: —	189: —			2.589: —		2.589: —
18	I	Två kvinnliga kontorsbiträden av II klass à 2.400: —	4.800: —				4.800: —		4.800: —
26	I	Stadsvaktmästare	3.390: —				3.390: —		3.390: —
		Kronor	68.280: —	1.020: —	624: —	624: —	70.548: —		70.548: —
		23. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.							
43	III	Kronokassör	7.140: —	372: —	372: —		7.884: —		7.884: —
41	III	Stadsfogde	6.540: —	348: —	348: —		7.236: —		7.236: —
21	IV	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	2.760: —	207: —	207: —	207: —	3.381: —		3.381: —
18	IV	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass......	2.400: —	189: —	189: —	189: —	2.967: —		2.967: —
18	II	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass.....	2.400: —	189: —			2.589: —		2.589: —
23	IV	Fyra exekutorer à 3.657	12.000: —	876: —	876: —	876: —	14.628: —		14.628: —
23	III	En exekutor	3.000: —	219: —	219: —		3.438: —		3.438: —
		Kronor	36.240: —	2.400: —	2.211: —	1.272: —	42.123: —		42.123: —
		24. Polisväsen och fångvård.							
53	I	Polismästare	10.950: —				10.950: —		10.950: —
39	II	Poliskommissarie	6.000: —	327: —			6.327: —		6.327: —
32	III	Kriminalöverkonstapel	4.410: —	273: —	273: —		4.956: —		4.956: —
31	IV	5 polisöverkonstaplar à 5.001: —	21.000: —	1.335: —	1.335: —	1.335: —	25.005: —		25.005: —
29	IV	3 bitr. överkonstaplar à 4.605: —	11.520: —	765: —	765: —	765: —	13.815: —		13.815: —
29	IV	6 kriminalkonstaplar à 4.605: —	23.040: —	1.530: —	1.530: —	1.530: —	27.630: —		27.630: —
		Transport	76.920: —	4.230: —	3.903: —	3.630: —	88.683: —		88.683: —

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		Transport	76.920: —	4.230: —	3.903: —	3.630: —	88.683: —		88.683: —
27	IV	24 poliskonstaplar à 4.269: —	84.960: —	5.832: —	5.832: —	5.832: —	102.456: —		102.456: —
27	III	6 poliskonstaplar à 4.026: —	21.240: —	1.458: —	1.458: —		24.156: —		24.156: —
27	II	4 poliskonstaplar à 3.783: —	14.160: —	972: —			15.132: —		15.132: —
27	I	6 poliskonstaplar à 3.540: —	21.240: —				21.240: —		21.240: —
24	I	3 extra poliskonstaplar à 3.120: —	9.360: —				9.360: —		9.360: —
		Kronor	227.880: —	12.492: —	11.193: —	9.462: —	261.027: —		261.027: —

28. Övrig förvaltning.

28 B. Stadskansli.

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
61	IV	Drätseldirektör	14.520: —	720: —	720: —	720: —	16.680: —		16.680: —
51	I	Stadsombudsman	10.170: —				10.170: —		10.170: —
21	I	Kvinnligt kontorsbiträde av I kl.	2.760: —				2.760: —		2.760: —
18	I	Kvinnligt kontorsbiträde av II kl.........	2.400: —				2.400: —		2.400: —
15	I	Kvinnligt kontorsbiträde av III kl.	2.130: —				2.130: —		2.130: —
26	IV	Rådhusvaktmästare	3.390: —	237: —	237: —	237: —	4.101: —		4.101: —
		Kronor	35.370: —	957: —	957: —	957: —	38.241: —		38.241: —

28 C. Stadskamrerarekontor.

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
48	IV	Stadskamrer	9.000: —	456: —	456: —	456: —	10.368: —		10.368: —
31	IV	Stadsbokhållare	4.200: —	267: —	267: —	267: —	5.001: —		5.001: —
27	IV	Stadskassörska	3.540: —	243: —	243: —	243: —	4.269: —		4.269: —
21	IV	Kvinnligt kontorsbiträde av I kl.	2.760: —	207: —	207: —	207: —	3.381: —		3.381: —
20	IV	Manligt kontorsbiträde av II kl.	2.640: —	201: —	201: —	201: —	3.243: —		3.243: —
15	I	2 kvinnliga kontorsbiträden av III kl. à 2.130: —	4.260: —				4.260: —		4.260: —
		Kronor	26.400: —	1.374: —	1.374: —	1.374: —	30.522: —		30.522: —

Lönegrupp	Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		28 D. Byggnadschefs- och arbetskontor.							
55	IV	Byggnadschef[1])	6.456: —				6.456: —		6.456: —
		t. f. byggnadschef	2.000: —				2.000: —		2.000: —
43	I	Assistent	7.140: —				7.140: —		7.140: —
25	III	Manligt kontorsbiträde av I kl.	3.240: —	231: —	231: —		3.702: —		3.702: —
33	II	Verkmästare	4.620: —	279: —			4.899: —		4.899: —
28	IV	2 arbetsförmän à 4.437: —	7.380: —	498: —	498: —	498: —	8.874: —		8.874: —
28	III	1 arbetsförman	3.690: —	249: —	249: —		4.188: —		4.188: —
23	IV	1 körkarl	3.000: —	219: —	219: —	219: —	3.657: —		3.657: —
23	III	1 körkarl	3.000: —	219: —	219: —		3.438: —		3.438: —
23	II	1 körkarl	3.000: —	219: —			3.219: —		3.219: —
		Kronor	43.526: —	1.914: —	1.416: —	717: —	47.573: —		47.573: —
		28 E. Byggnadsnämnd.							
51	II	Stadsingeniör[2])	10.170: —	510: —			10.680: —	5.340: —	5.340: —
35	IV	Tekniskt biträde	5.040: —	291: —	291: —	291: —	5.913: —		5.913: —
29	I	Mätningstekniker	3.840: —				3.840: —		3.840: —
18	I	Kartriterska	2.400: —				2.400: —		2.400: —
		Kronor	21.450: —	801: —	291: —	291: —	22.833: —	5.340: —	17.493: —

[1]) Lönefyllnad till pensionsåldern. [2]) Hälften av stadsingenjörens lön är debiterat 28 D. Byggnadschefs- och arbetskontor.

Bgt 114

Sammandrag av Västerås stads lönestat för år 1940.

	Kronor	Avgår natura-förmåner	Kronor	Anteckningar
2. Fattigvård.				
2 A. Ålderdomshem	37.425: —	3.395: —	34.030: —	
2 A. Ålderdomshem	14.495: —		14.495: —	
2 B. Yttre fattigvård	23.520: —		23.520: —	
2 B. Yttre fattigvård	4.500: —		4.500: —	
3. Barnavård.				
3 A. Barnhem	2.937: —		2.937: —	
3 B. Yttre barnavård	15.480: —		15.480: —	
5. Undervisnings- och bildningsanstalter.				
5 A. Folkskola	29.724: —	3.500: —	26.224: —	
5 A. Folkskola	654.612: 80	6.168: —	648.444: 80	
5 C. Högre folkskola	24.871: —		24.871: —	
5 F. Kommunal flickskola	74.761: 80		74.761: 80	
5 F. Kommunal flickskola	16.003: 70		16.003: 70	
5 F. Kommunal flickskola	16.931: 50		16.931: 50	
6. Hälso- och sjukvård.				
6 A. Allmän hälso- och sjukvård	30.618: —		30.618: —	
6 C. Köttbesiktningsbyrå	4.101: —		4.101: —	
7. Gator, vägar, planteringar o. d.				
7 C. Planteringar	14.541: —		14.541: —	
9. Hamnar	24.993: —		24 993: —	
11. Renhållningsverk och svingård.				
11 A. Renhållningsverk ...	60.733: —		60.733: —	
12. Vattenledningsverk.	12.588: —	700: —	11.888: —	
13. Gasverk	38.145: —	875: —	37.270: —	
14. Elektricitetsverk	26.009: —		26.009: —	
16. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.	106.029: —		106.029: —	
Transport	1.233.018: 80	14.638: —	1.218.380: 80	

	Kronor	Avgår naturaförmåner	Kronor	Anteckningar
Transport	1.233.018: 80	14.638: —	1.218.380: 80	
18. Andra kommunens affärsföretag.				
18 B. Varmbadhus	13.014: —	555: —	12.459: —	
18 B. Varmbadhus	12.540: —	1.760: —	10.780: —	
18 D. Båttrafik	8.701: —		8.701: —	
18 F. Grustag	3.627: —		3.627: —	
18 G. Drätselkammarens förråd	4.026: —		4.026: —	
19. Brandväsen	105.258: —		105.258: —	
21. Fastighetsförvaltning.				
21 A. Allmän fastighetsförvaltning	6.180: —		6.180: —	
22. Magistrat och rådhusrätt	70.548: —		70.548: —	
23. Kronouppbörds- och exekutionsväsen	42.123: —		42.123: —	
24. Polisväsen och fångvård	261.027: —		261.027: —	
28. Övrig förvaltning ...				
28 B. Stadskansli	38.241: —		38.241: —	
28 C. Stadskamrerarekontor	30.522: —		30.522: —	
28 D. Byggnadschefs- och arbetskontor	47.573: —		47.573: —	
28 E. Byggnadsnämnd......	22.833: —	5.340: —	17.493: —	
Kronor	1.899.231: 80	22.293: —	1.876.938: 80	

Bil. 4 till skattestatens specialstater.

Pensionsstat för år 1940.

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	2. Fattigvård.			
	2 A. Ålderdomshem.			
1/2 1929	Föreståndare Larssons änka	790: 50[1]		[1] Därav dyrtidstillägg, förslagsvis 263: 50
1/1 1921	Vaktmästare Lundbergs änka	750: —[2]		[2] Därav dyrtidstillägg, förslagsvis 250: —
1/5 1935	f. d. Kokerskan Elin Andersson	873: —	2.413: 50	
	2 B. Yttre fattigvård.			
1/11 1938	Fröken Elin Isaksson		1.347: —	
	3. Barnavård.			
	3 B. Yttre barnavård.			
1/2 1935	f. d. Föreståndarinnan Maria Emelia Hellström		984: —	
	5. Undervisnings- och bildningsanstalter.			
	5 A. Folkskola.			
1/7 1926	f. d. Slöjdlärare J. F. Brandt	940: 32[3]		[3] Därav dyrtidstillägg 405: 32
1/7 1935	„ „ A. Hammarsten	769: —		
1/7 1927	„ Folkskoll:a S. Hammarskiöld	462: 32		
1/2 1931	„ „ E. Fröman	593: 28		
1/9 1927	„ „ Unda Bohman	462: 32		
1/7 1928	„ „ Elin Persson	325: 28		
1/5 1928	„ „ Beda Svanholm	462: 32		
1/1 1929	„ „ Maria Svanbom	462: 32		
1/7 1934	„ „ Elin Fernquist	564: —		
1/12 1934	„ „ Ester Kolmodin	563: —		
1/10 1928	„ Slöjdlär:a Emma Wahlbäck	554: 84		
1/9 1933	„ „ Elin Hahr	492: —		
1/1 1914	„ Småskoll:a Jenny Kjellin	876: —[4]		[4] Därav dyrtidstillägg 276: —
1/4 1928	„ „ Olga Bergh	314: 84		
1/7 1929	„ „ Anna Lennmalm	314: —		
1/3 1932	„ „ Anna S. Eriksson	433: 32		
	Transport	8.589: 16	4.744: 50	

Pension från		Pensions- och under- stöds- belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	8.589: 16	4.744: 50	
1/5 1932	f. d. Småskoll:a Ester Karlsson	433: 32		
1/9 1934	„ „ Maria Svedin............	531: —		
1/9 1936	„ „ Ina Lundeberg	393: —		
1/12 1931	„ Skolkökssl:a Anna Tunell	604: 68		
1/9 1939	„ „ Mona Granér............	673: —		
1/10 1931	„ Vaktmästare Fr. Andersson	2.301: —		
1/1 1905	„ „ K. L. Lönnborgs änka	294: —[5]		[5] Därav dyrtidstillägg 94: —
18/9 1929	Änkan E. Gustavsson........................	480: —		
1/1 1937	f. d. Simlärarinna Ebba Stål..............	500: —		
1/1 1938	„ Städerskan Vilh:a Torell	888: —		
1/7 1939	„ Skoltandläk. F. Luttropp	2.000: —	17.687: 16	
	5 C. Högre folkskola.			
1/5 1936	f. d. Ämneslärare Isidor Fröier		1.380: —	
	5 D. Yrkesskola.			
1/7 1932	f. d. Slöjdläraren Anders Svensson......	2.985: —		
1/2 1934	Ingeniör Lundahls änka.....................	1.700: —		
		4.685: —		
	Avgår bidrag från Zimmermanska fonden	1.850: —	2.835: —	
	5 F. Kommunal flickskola.			
1/1 1921	f. d. Lärarinnan Hildur Hwasser.........	1.700: —		
	Änkefru Augusta Högstedt	750: —	2.450: —	
	6. Hälso- och sjukvård.			
	6 A. Allmän hälso- och sjukvård.			
1/10 1933	f. d. Stadsläkaren C. Thunström	3.850: —		
1/1 1933	„ Stadssjuksköterskan Anna Ekström	1.068: —[6]		[6] Därav dyrtidstillägg 282: —
1/3 1933	„ Hälsotills.-man C. A. Holtz änka	800: —	5.718: —	
	6 C. Köttbesiktningsbyrå.			
1/11 1933	f. d. Föreståndaren M. Jonsson		4.461: —	
	7. Gator, vägar, planteringar o. d.			
	7 C. Planteringar.			
1/12 1930	f. d. Trädgårdsarbetaren K. V. Andersson	936: —		
1/12 1930	„ „ J. Nordström...	996: —		
1/1 1930	„ „ A. G. Hellberg	1.287: —		
	Transport	3.219: —	39.275: 66	

Bgt 118

Pension från		Pensions- och understöds-belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	3.219: —	39.275: 66	
1/11 1937	f. d. Trädgårdsarbetaren C. A. Hagström	1.170: —		
1/4 1938	Änkefru Anna T. Eriksson med son Karl Gunnar	705: 60	5.094: 60	
	11. Renhållningsverk och svingård.			
	11 A. Renhållningsverk.			
1/1 1928	f. d. Förman K. J. Jansson	2.367: 40		
1/9 1938	„ „ K. A. Fransson	1.758: —		
1/5 1933	„ Renhållningsarbetaren E. Dahl	306: —		
1/1 1936	„ „ E. S. Lundin	2.220: 40		
1/9 1931	Änkan Anna Jansson	786: —		
1/7 1933	„ Hanna Sunesson	732: —		
1/5 1934	„ Lovisa Andersson	732: —		
1/5 1939	„ Matilda Karlsson	759: —		
1/5 1939	„ Elin Eriksson	759: —		
1/8 1934	f. d. skrivbiträde Elisabet Eriksson	2.055: —	12.474: 80	
	16. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.			
30/10 1919	f. d. Gasverkseldaren A. H. Eriksson	1.944: —		
22/2 1923	Änkan Hilma Boholm	636: —		
28/3 1923	„ Augusta Lönnquist	900: —		
22/6 1925	f. d. Gasverkseldaren C. G. Gustavsson	1.944: —		
28/3 1929	Änkan Anna Johansson	570: —		
24/1 1930	„ Judit Hellström	786: —		
24/1 1930	f. d. Gasmästare K. V. Jansson	2.994: —		
17/3 1930	„ Kassörskan Greta Tersmeden	2.667: —		
14/2 1930	„ Maskinist C. F. Jonsson	1.959: —		
10/11 1930	„ Rörmontör K. Johansson	1.302: —		
10/11 1930	„ Grovarbetaren Gerhard Karlsson	996: —		
17/11 1931	„ „ A. G. Andersson	879: —		
17/11 1931	„ Rörläggare J. A. Falk	1.365: —		
23/2 1933	Änkan Anna Ch. Löf	600: —		
29/4 1933	f. d. Rörmontör Aug. Hedquist	2.049: —		
29/6 1933	„ Kontorsbiträde Hulda Klingvall	1.125: —		
1/11 1933	„ Maskinist G. Andersson	2.775: —		
1/10 1933	„ Vårdaren av vattenborgen P. A. Pettersson	1.968: —		
	Transport	27.459: —	56.845: 06	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	27.459: —	56.845: 06	
1/1 1935	Änkan Arvida Eriksson	940: —		
1/3 1935	„ Anna Gustavsson	700: —		
19/6 1935	f. d. Lykttändare J. A. Persson	879: —		
1/7 1935	„ Maskinmästare H. G. Boberg	3.399: —		
21/7 1935	„ Lykttändare B. L. Pettersson	714: —		
7/11 1935	Änkan Thea Bursell	1.008: —		
1/2 1936	f. d. Grovarbetare Gustav Andersson	1.404: —		
1/7 1936	„ „ K. W. Karlsson	1.560: —		
1/8 1937	Änkan Elin Eriksson	500: —		
1/8 1937	f. d. Grovarbetare J. F. Lundqvist	996: —		
1/7 1938	Städerska Selma Broberg	300: —		
1/7 1939	Änkan Augusta Eriksson	700: —		
1/9 1939	„ Hilda Jansson	300: —	40.859: —	
	18. Andra kommunens affärsföretag.			
	18 B. Varmbadhus.			
1/1 1931	f. d. Maskinist C. J. Söderlund	1.428: —		
1/7 1930	„ Baderskan Henny Tärnlund	300: —		
1/6 1932	„ Badmästaren John Söderström	1.800: —	3.528: —	
	19. Brandväsen.			
1/1 1918	f. d. Brandchefen C. G. Sjökvist	2.000: —		
1/6 1933	„ Brandförman K. A. Lövstrand	2.400: —		
1/4 1933	„ „ J. R. Andersson	2.490: —		
1/10 1930	„ Brandman K. E. Pettersson	1.893: —		
1/1 1900	„ Tornväktaren C. E. Eriksson	240: —		
27/11 1930	„ Brandchefen G. A. Danielssons änka	700: —		
1/1 1936	„ Brandmannen G. A. Lindberg	1.974: —		
1/3 1937	„ „ R. A. Ferngren	2.139: —	13.836: —	
	21. Fastighetsförvaltning.			
	21 A. Allmän fastighetsförvaltning.			
	d. Stadshotell.			
1/1 1937	f. d. Eldaren A. Vidfors	2.109: —		
	21 B. Lantegendomar under eget bruk.			
1/7 1938	f. d. Lantarbetaren K. J. Svahn	864: —		
	Transport	2.973: —	115.068: 06	

Bgt 120

Pension från		Pensions- och under-stöds-belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	2.973: —	115.068: 06	
	21 C. Skogar.			
1/1 1931	f. d. Stadsskogvaktaren C. A. Lindkvist	2.472: —	5.445: —	
	22. Magistrat och rådhusrätt.			
1/1 1939	f. d. Civilrådmannen J. V. Ödman......	7.011: —		
1/3 1937	„ Stadsvaktmästaren P. Berglund......	2.556: —		
1/9 1932	„ Assessor H. Cronholms änka..................... 1.860: —[7]		9.567: —	[7] Pension från Magistratens Ämbets- & Tj.-mäns Reservfond
	23. Kronouppbörds- och Exekutionsväsen.			
1/8 1931	f. d. Kronouppbördskassör Ax. Eklundhs änka		1.755: —	
	24. Polisväsen och fångvård.			
1/1 1939	Stadsfiskal E. V. Pettersson	7.800: —[8]		[8] På övergångsstat enl. Stfm. 30/6 1938. Pensionsrätten inträder den 1/4 1942.
1/1 1919	Överkonstapel Vretlöfs änka..............	600: —		
1/1 1936	f. d. Poliskommissarie C. A. Linder ...	4.365: —		
1/2 1935	„ Krim.-överkonstapel E. Carlsson...	3.252: —		
1/4 1934	„ Överkonstapel V. Karlsson	2.994: —		
1/6 1932	„ „ P. E. Winroth	2.994: —		
1/1 1930	„ Inspektionskonstapel K. A. Eriksson	2.667: —		
1/7 1934	„ bitr. Överkonstapel G. Haake......	2.667: —		
1/9 1932	„ Krim.-konstapel G. K. Forslund ..	2.667: —		
1/1 1932	„ Poliskonstapel E. Kraft............	2.385: —		
1/5 1934	„ „ Hj. Rosenberg	2.385: —		
1/7 1936	„ „ J. E. Persson	2.217: —	36.993: —	
	28. Övrig förvaltning.			
	28 B. Stadskansli.			
1/7 1938	f. d. Drätselnotarie E. Plantin	3.450: —		
1/9 1936	Änkefru Siri Tenow	3.202: —	6.652: —	
	28 C. Stadskamrerarekontor.			
1/1 1928	Änkefru K Södergren......................	564: —		
1/1 1925	f. d. Skrivbiträde Amelie Presto-Ström	400: —	964: —	
	Transport		176.444: 06	

Pension från		Pensions- och under-stöds-belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport		176.444: 06	
	28 D. Byggnadschefs- och arbetskontor.			
1/7 1939	f. d. Byggnadschef G. Smitt	7.020: —[8]		[8] På övergångsstat enl. Stfm. 27/4 1939 § 106. Pensionsrätt inträder den 1/5 1942
1/4 1931	„ Stadsinspektor P. V. Johansson	3.696: —		
1/4 1931	„ Förrådsförman C. J. Barklund	2.556: —		
1/2 1934	„ Arbetsförman J. V. Råberg	1.400: —		
1/7 1930	„ Arbetaren V. Ehrnström	1.302: —		
1/1 1931	„ Grovarbetaren H. Hansson	1.347: —		
1/1 1932	„ „ J. R. Svangren	1.464; —		
1/1 1932	„ „ E. A. Tibbling	762: —		
1/1 1932	„ „ J. V. Karlsson	1.041: —		
1/1 1934	„ „ K. A. Bergvall	1.464: —		
1/12 1930	f. d. Träarbetaren J. E. Pettersson	1.041: —		
1/1 1935	„ Grovarbetaren A. T. Svensson	1.170: —		
1/2 1939	Änkefru Mimmi Andersson	1.398: —		
1/9 1936	„ Ida Nygren-Andersson	705: —		
1/12 1936	f. d. Komm.-arbetaren Herman Södergren	1.053: —		
1/1 1940	„ „ G. F. Pilblad	350: —		
1/2 1937	„ Förman C. H. Pettersson	2.775: —		
1/6 1937	Änkefru Anna Axelsson	840: —	31.384: —	
	28 E. Byggnadsnämnd.			
1/1 1932	f. d. bitr. Stadsingeniör J. Eriksson	4.704: —		
1/1 1936	„ Stadsarkitekten E. Hahr	3.000: —	7.704: —	
	29. Diverse utgifter och inkomster.			
	29 D. Ofördelade utgifter och inkomster.			
1/11 1936	f. d. Kranmaskinisten J. V. Åsberg		1.497: —	
	Kronor		217.029: 06	

Anslagsbeteckningar.

FASTA ANSLAG (utan särskild beteckning) utgå med bestämt belopp och få icke överskridas eller reserveras.
FÖRSLAGSANSLAG (Fa) få överskridas men icke reserveras.
FÖRSLAGSANSLAG HÖGST (Fa h) få varken överskridas eller reserveras.
RESERVATIONSANSLAG (Ra) få reserveras och överskridas.
RESERVATIONSANSLAG HÖGST (Ra h) få reserveras men ej överskridas.

REGISTER

över

Utgifts- och inkomststat för Västerås stad år 1940.

sid. Bgt

Affärsföretag, andra kommunens 59, 109, 119
Alkoholistvård 23
Allmänt läroverk 32
Allmännyttiga ändamål, anslag till 82
Anslagsbeteckningar 122
Automobiler 62
Avloppsledningar och reningsverk 3, 56

Barnavård 21, 101, 116
„ , yttre 22, 101, 116
Barnhem 21, 101
Bekvämlighetsinrättningar 61
Bostadsinspektion 37
Brandväsen 64, 110, 119
Byggnadschefs- och arbetskontor 80, 113, 121
Byggnadsnämnd 81, 113, 121
Båttrafik 61, 109

Diverse utgifter och inkomster 82, 121
Drätselkammare 78
Drätselkammarens förråd 63, 110

Elektricitetsverk 3, 54, 107

Fastighetsförvaltning, allmän 4, 67, 110, 119
Fattigvård 14, 100, 116
„ , yttre 18, 101, 116
Finansförvaltning 2, 9
Folkskola 24, 97, 102, 116
Fonder, egna 2, 13
Fond- och lånestat 2
Fortsättningsskola 29
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter 84

Gasverk 51, 107
Gatubelysning 43
Gatu- och väghållning............ 39
Gaturenhållning 43
Grustag 63, 109

Hamnar 2, 44, 98, 106
Hälso- och sjukvård, allmän 35, 105, 117
Högre folkskola 29, 104, 117

Kallbadhus 59
Kommunal flickskola 32, 104, 117
Kronouppbörds- och exekutionsväsen 74, 111, 120
Köttbesiktningsbyrå 37, 105, 117

sid. Bgt

Lantegendomar under eget bruk 71, 119
Lån och investeringar 2, 9
„ , kapitalavbetalningar och räntor 89
„ , stadens verks och inrättningars andelar.............. 97
Låneskuld, uppgift å (jämte grafisk framställning) 86
Lönestat 100
„ , sammandrag............ 114

Magistrat och rådhusrätt 73, 110, 120

Nykterhetsnämnd 23

Ofördelade utgifter och inkomster 84, 121
Oförutsedda utgifter, medel till.... 84

Pensionsförsäkring, allmän 77
Pensionsstat 116
Planteringar 40, 106,117
Poliklinik 39
Polisväsen och fångvård 75, 111, 120

Renhållningsverk 47, 106, 118

Skatter och liknande avgifter 14
Skattestat, sammandrag 7
„ , specialstater 9
Skattetaxering 84
Skogar 72, 120
Stadsfullmäktige 78
Stadskamrerarekontor .. 79, 112, 120
Stadskansli 79, 112, 120
Stadsrevision 78
Svingård 49

Tekniska verkens gemensamma förvaltning 3, 57, 98, 108, 118

Underskott från tidigare år 86
Undervisnings- och bildningsanstalter 24, 102, 116
Undervisnings- och bildningsanstalter, andra 34

Varmbadhus 59, 99, 109, 119
Vattenledningsverk............ 50, 107
Väghållning 39

Yrkesskola 30, 117

Ålderdomshem 14, 97, 100, 116

Överskott från tidigare år 86

Västerås 1939, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1939 Den 18 december XIX

N:o 189.

Motiveringar till budgetförslaget för år 1940.

Bilaga Fattigvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom motivering till sitt förslag till inkomst- och utgiftsstat får fattigvårdsstyrelsen i de delar, detsamma avviker från innevarande års stat, anföra följande.

2 A. *ÅLDERDOMSHEMMET.*

Löner och arvoden ha upptagits i enlighet med lönestat för Västerås stads befattningshavare samt stadsfullmäktiges särskilda beslut.

Styrelsen har tidigare gjort framställning om förhöjning av löneförmånerna för husmodern och sjuksköterskorna vid ålderdomshemmet.

Enär det sedan länge framställda önskemålet på arbetstidsreglering för sjuksköterskorna vid ålderdomshemmet numera aktualiserats genom cirkulärskrivelse i frågan från Kungl. Medicinalstyrelsen, har fattigvårdsstyrelsen ansett, att förverkligandet av önskemålet härutinnan icke längre kan anstå, särskilt som sådan reglering skett vid övervägande antalet större ålderdomshem i landet och sjukvårdsinrättningarna i länet. Erfarenheten har även givit vid handen, att svårigheten att erhålla sökande till ledigblivna sjukskötersketjänster beror, förutom av låga löner, jämväl av den omständigheten, att arbetstiden icke är reglerad för denna kategori befattningshavare. Reglering härav har tidigare skett för biträdena vid hemmet.

För att möjliggöra sådan reglering för sjuksköterskorna är det oundgängligt, att ytterligare en sjukskötersketjänst och en sjukbiträdestjänst inrättas. Härom har framställning gjorts i särskild skrivelse.

Sedan över tre år tillbaka har fattigvårdsstyrelsen haft ett skrivbiträde anställt å föreståndarens expedition vid ålderdomshemmet. Behovet av sådant biträde har huvudsakligen motiverats av den mera trägna telefonpassning samt de ökade skrivgöromål, som föranledes av tvättinrättningens drift. Kostnaderna härför ha också hittills påförts tvättinrättningens konto. Då det numera är konstaterat, att behovet av denna arbetskraft har permanent natur, har styrelsen begärt ett anslag på 1.200 kr. till avlöning åt skrivbiträdet ifråga.

Anslaget för vikarier och extrahjälp har måst begäras förhöjt med 1.788 kronor, enär det tidigare anslaget varit för lågt beräknat. Bland annat har det med biträdespersonalen ingångna kollektivavtalet föranlett denna förhöj-

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

ning. Till semesterpengar har med samma motivering även måst begäras förhöjt anslag med 184 kronor.

Under "Driftskostnader" har till tvättmedel för tvättinrättningen måst begäras ett med 1.000 kr. förhöjt anslag, dels enär tidigare anslag härför visat sig för lågt beräknat samt dels emedan stegrade tvättmedelspriser kunna förväntas.

Anslaget för utsäde och gödningsämnen har sänkts med 350 kr. Till driftkostnaden för bilen har äskats ett med 13 kr. förhöjt anslag.

Beträffande anslagen under "Underhåll av maskiner och inventarier" har för inköp av möbler upptagits samma belopp som tidigare, enär delvis nyanskaffning av möbler till sjuksköterskerummen måste ske.

Ändringarna av anslagen för "Räntor och amorteringar" äro betingade av förändrade räntesatser.

Under "Sjukvård och begravningskostnader" har anslaget för sjukvård måst höjas med 250 kr. på grund av förhöjda priser på vissa hithörande varor, företrädesvis förbandsartiklar.

Ifråga om "Hushåll" har anslaget för varuinköp begärts förhöjt med 5.000 kr., eller med 10 % på tidigare anslag, enär å hithörande varuslag kan förväntas prisförhöjning. Värdet av produkterna från hemmets trädgård har beräknats något förhöjt.

Under rubriken "Tvätt och renhållning" har anslaget för rengöringsmedel begärts förhöjt med 200 kr. på grund av inträdda prisstegringar.

För "Bränsle, lyse och vatten" har anslaget beräknats förhöjt med 5.400 kronor, dels emedan tidigare anslaget härför visat sig för lågt beräknat samt dels företrädesvis på grund av sannolik ökning av priserna på ångkol.

Inkomsterna vid ålderdomshemmet ha beräknats förhöjda med 4.000 kr.

2. B. *YTTRE FATTIGVÅRD.*

Under rubriken "Personalkostnader" har beträffande löner en av tillsyningsmännen föreslagits uppflyttning i högsta lönegraden, enär han intjänat sista ålderstillägget.

Allt sedan fattigvårdsbyråns inrättande den 1/1 1920 har kontorsbiträdet av 1 kl. tjänstgjort som kassörska och därvid, förutom kassagöromålen och därmed sammanhängande kassabokföring, fullgjort arbetet med förandet av avräkningen med andra kommuner och samtliga understödstagare m. fl. Vid skilda tillfällen, bl. a. vid framläggandet av budgetförslag för åren 1926, 1931 och 1936, har fattigvårdsstyrelsen föreslagit och hemställt, att denna tjänst, som reellt är kassörsketjänst, måtte inrättas som sådan. Detta förslag har emellertid icke vunnit stadsfullmäktiges bifall. Sedan ordinarie innehavaren av denna biträdestjänst avgick med pension den 1 november 1938 har av känd anledning tillstånd icke erhållits för dess besättande med ordinarie innehavare. Detta innebär givetvis, att villkoren för tjänsten ytterligare försämrats, och blivit ännu mer otillfredsställande, särskilt som å densamma förordnats en befattningshavare å byrån med mångårig och synnerligen väl vitsordad tjänst.

Från och med år 1926 har barnavårdsnämndens kassarörelse m. m. för-

lagts till byrån. Härför utgår ett årligt arvode av 500 kr. Omfattningen av kassagöromålen härför stegras betydligt för varje år. N:o 189 *Ang. 1940 års budget.*

Fattigvårdsstyrelsen, som finner att skälen för tjänstens inrättande som kassörsketjänst ytterligare stärkts, får därför avgiva förslag och hemställan i sådant hänseende. Med utgångspunkt ifrån, att löneförmåner för kvinnligt kontorsbiträde av I klass utgör i första lönegraden 2.760 kr. samt arvodet som kassörska för barnavårdsnämnden utgör 500 kr., kommer man fram till en begynnelselön på 3.260 kr., vadan tjänsten närmast skulle passa in i 26. lönegruppen i Västerås lönestat. Fattigvårdsstyrelsen har i särskild framställning hemställt härom, alternativt om tillstånd att få återbesätta kontorsbiträdestjänsten av I klass med ordinarie innehavare.

På grund av bestämmelser i lag om socialregister erhöll fattigvårds- och barnavårdsbyrån stadsfullmäktiges uppdrag att upprätta sådant register å byrån. Arbetet härmed startades, efter vissa förarbeten, den 1 januari 1937 med en kvinnlig kraft som registrator. Då det ansågs, att för tjänsten måste anställas en särskilt kvalificerad kraft, föreslog fattigvårdsstyrelsen tjänstens upptagande å ordinarie stat. Tjänsten gjordes dock arvodesavlönad och anslogs för ändamålet 3.000 kronor.

Då tjänsten är av permanent karaktär, får fattigvårdsstyrelsen nu hemställa, att densamma upptages å ordinarie stat och inrymmes i 18:de lönegruppen i Västerås stads lönestat.

Till avlöning åt vikarier under den anställda personalens semestrar eller eljest andra ledigheter har begärts ett anslag av 400 kronor, enär det icke längre är möjligt, att vid sådana ledigheter nöjaktigt bedriva löpande arbeten.

Under rubriken "Administrativa kostnader" har till kostnaden för städning, bränsle och lyse begärts ett med 150 kr. förhöjt anslag, enär tidigare anslaget för ändamålet är otillräckligt. Anslaget för föreningsavgifter har förhöjts med 10 kronor.

"Understöd med karaktär av fattigvård" skulle, beträffande anslaget för ordinarie understöd, ha kunnat, med utgångspunkt från kostnaderna hittills under innevarande år, sänkas ytterligare. Men med hänsyn till de osäkra förhållanden, som kunna väntas inträda på bland annat arbetsmarknaden och det ekonomiska området, har styrelsen ansett rådligast att stanna vid det begärda anslaget. Ifråga om anslagen för tillfälliga understöd och understöd in natura har det förstnämnda sänkts med 3.000 kr. och det sistnämnda har höjts med 3.800 kr. med samma motivering som beträffande det ordinarie anslaget. Värdet av hyror i pensionärshemmet har flyttats under rubriken "understöd utan karaktär av fattigvård".

Beträffande under denna sistnämnda rubrik upptagna anslagen till yrkesutbildning och kommunalt pensionstillskott hava dessa begärts förhöjda med sammanlagt 6.000 kronor, dels enär förhöjningen är erforderlig för fullgörandet av åtagna förbindelser om sådan yrkesutbildning samt dels emedan kommunala pensionstillskott beviljas i vidare omfattning än tidigare.

Enär innehavarna av rum i pensionärshemmen numera erhålla denna hjälp i form av kommunalt pensionstillskott, hava värdena härav upptagits under denna rubrik.

Under "Anstaltsvård" upptagna anslag ha samtliga måst höjas. Höjningen

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

av anslaget för hospitalsvård och lasarettsvård motiveras *dels* därav, att dagavgiften under första delen av vårdtiden förhöjts samt *dels* därav att antalet personer, som komma i åtnjutande av denna vård, betydligt ökat. Beträffande anslaget för sanatorievård har detsamma måst höjas, enär den faktiska kostnaden härför under 1938 uppgått till över 8.000 kr. samt under innevarande år synes uppgå till samma belopp.

För Pensionärshemmet i Blåsbo ha anslagen beräknats på grundvalen av kostnaderna under föregående och innevarande år. Med utgångspunkt härifrån ha även anslagen för pensionärshemmet å Sandgärdet beräknats.

Under rubriken "Övriga sociala utgifter" har begärts för diakoniverksamhet ett med 2.000 kr. till 12.000 kr. förhöjt anslag. Styrelsen finner det nämligen av flera skäl angeläget, att diakonissorna i sin verksamhet sättas i tillfälle att genom förebyggande hjälpåtgärder vid tillfälliga behov förhindra uppkomsten av fattigvårdsbehov i egentlig mening. Hjälpbehoven i sådan mening torde även under instundande vinter öka betydligt.

För oförutsedda utgifter har begärts ett anslag av 1.000 kronor i stället för nuvarande 700 kronor, enär styrelsen anser ett anslag av minst denna storleksordning i en stat av förevarande omfattning motiverat och påkallat.

Inkomsterna för yttre fattigvården ha sammanlagt beräknats förhöjda med 11.740 kronor.

Västerås den 26 sept. 1939.

För fattigvårdsstyrelsen:

ERNST ENOCHSSON,

/*Axel Norén.*

Bilaga Barnavård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anslutning till förestående förslag till lönestat, får barnavårdsnämnden anföra.

3. *BARNAVÅRD.*

3. A. *Barnhem.*

Samtliga härunder upptagna anslag ha bibehållits vid samma storlek som tidigare, utom beträffande personalkostnaderna, som ökats med 45 kr., vilket betingas av ett ålderstillägg för ett av biträdena.

Beträffande den beräknade kostnaden för hushåll, tvätt och beklädnad har nämnden utgått ifrån nu gällande priser med någon mindre stegring å vissa varor. N:o 189 *Ang. 1940 års budget.*

3 B. *Yttre barnavård.*

Ifråga om personalkostnader har anslaget till löner begärts förhöjt, enär barnavårdsföreståndaren och barnavårdssystern äga behörighet till uppflyttning i högre lönegrad, varom framställning i vederbörlig ordning gjorts hos lönenämnden.

Arvodet till läkaren vid barnavårdscentralen har begärts förhöjt med 780 kr., enär barnavårdsnämnden, på grund av den ökade anslutningen till centralen, måst anordna två mottagningar pr vecka i stället för en. Anslagen för arvode åt läkaren och avlöningar åt de båda barnavårdssystrarna skola utgå ur staten, därest landstinget övertager denna verksamhet från nyåret 1940, varom definitivt beslut ännu ej fattats.

Till arvoden åt ordföranden har upptagits ett belopp av 400 kr., enär nämnden anser, att ordförandeposten inom barnavårdsnämnden hör till en av de mera krävande, varför arvode bör utgå för densamma efter samma grunder som för övriga ordförandeuppdrag inom stadens förvaltning.

Under rubriken "Övriga administrationskostnader" har anslaget till föreningsavgifter begärts förhöjt med 5 kr. samt anslaget för tidskrifter med 15 kr., enär anslagen härför för åren 1938 och 1939 visat sig för lågt beräknade.

Beträffande "övriga bidrag" har anslaget för bidragsförskott måst begäras förhöjt med 3.000 kr. Anslaget till dessa bidrag, som utgå efter i lag angivna schematiska grunder, har visat sig otillräckligt. Ersättningen härför av statsmedel har i motsvarande mån beräknats förhöjt.

För "barnavårdscentralen" ha anslagen för "övriga kostnader" måst begäras förhöjda med sammanlagt 140 kr., vilket betingas av centralens utökade verksamhet. I likhet med arvodet till läkaren och lönerna till barnavårdssystrarna kunna anslagen för barnavårdscentralen i övrigt utgå ur staten, därest verksamheten övertages vid nyåret av landstinget.

Inkomsterna hava beräknats förhöjda med sammanlagt 5.500 kronor.

Västerås den 9 okt. 1939.

För barnavårdsnämnden:

EINAR KEIJSER.

/Axel Norén.

Bilaga Nykterhetsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nykterhetsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1940.

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

I jämförelse med innevarande års budgetförslag utvisar förslaget en ökning av anslaget för löner och arvoden med 800 kronor men endast en faktisk ökning med 400 kronor av de medel, som skola uttaxeras. Till årets budget har på inkomstsidan lagts dels ett statsbidrag å 1.000 kronor, vilket numera, enär sådant anslag för det sista året beviljats, med stor sannolikhet kommer att erhållas och då skall användas för vård av alkoholister, som utskrivits från anstalt, dels ock en till 200 kronor beräknad summa utgörande från alkoholistanstalter till stadskassan inlevererade flitpengar, vilka skola utbetalas till respektive från anstalt försökspermitterade eller slutligt utskrivna personer. På utgiftssidan har för eftervård sålunda upptagits 1.000 kronor och under diverse utgifter 200 kronor i flitpengar.

Beträffande det för löner och arvoden föreslagna beloppet vill nämnden anföra följande.

Ifrågavarande summa utgör rätteligen icke lön eller arvode utan utbetalas till föreningen Västerås samhjälp under förutsättning att föreningens byråföreståndare fungerar såsom övervakare åt nykterhetsnämnden samt utför undersökningar ej mindre för utfärdande av nykterhetsintyg för körkort än även för yttrande över ifrågasatt återkallelse av körkort. Jämlikt stadsfullmäktiges beslut i samband med behandlingen av budgeten för år 1938 utgör denna ersättning 1.200 kronor pr år.

I skrivelse till nykterhetsnämnden har föreningen Västerås samhjälp nu påvisat, att föreståndarens arbete för nämndens räkning under senaste två åren avsevärt ökat. Under år 1937 stodo i genomsnitt per månad 18 personer under övervakning. Motsvarande siffra är nu 36. Körkortsutredningarna ha under motsvarande tid ökat från 55 till cirka 90 och utfärdade nykterhetsintyg från 419 till mellan 600 och 700.

Av dessa siffror framgår, att föreståndarens ifrågavarande arbete ökat med mera än 100 %. Det synes för den skull klart, att hans arbete icke längre möjligtvis kan bedrivas med en efter nuvarande förhållanden nödvändig intensitet. Nykterhetsnämnden föreslår för den skull efter samråd med nämnda förening, att en ökad ersättning till föreningen måtte utgå för att giva föreningen ekonomisk möjlighet att anställa ett skrivbiträde, varigenom föreståndaren i större utsträckning än vad som nu är fallet skulle bliva i stånd att ägna sig åt den i det alkoholistvårdande arbetet synnerligen viktiga övervaknings- och eftervårdande verksamheten.

Med denna motivering får nykterhetsnämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna det av nykterhetsnämnden framlagda förslaget till utgifts- och inkomststat för år 1940.

Västerås den 16 september 1939.

För nykterhetsnämnden:

CARL W. KARLSSON.

|Sven Holmer.

Bilaga Folkskola. N:o 189

Ang. 1940 års budget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås folkskolestyrelse får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1940 samt i anslutning härtill anföra följande motivering till viktigare förändringar rörande anslagsäskandena.

1. Beträffande avlöningen till lärare i läs- och skrivämnen, lärare i övningsämnen samt till övriga befattningshavare på ordinarie stat hänvisas till bilagda lönestater. Lönerna till folk- och småskollärare äro beräknade i anslutning till K. K. den 15/6 1939 (n:r 469) samt punkt 3 i övergångsbestämmelserna till K. K. den 30/9 1937 (n:r 868). Enligt nämnda övergångsbestämmelser skall kvinnlig folkskollärare fr. o. m. 1/7 1940 uppflyttas en löneklass.

För lärare i övningsämne föreslås inga ändrade grunder för hittills utgående löner. Styrelsen förutsätter, att lönenämnden i vanlig ordning framlägger förslag till ersättningsbelopp för bostad och bränsle.

Dyrtidstilläggen äro beräknade enligt för tredje kvartalet 1939 gällande indextal. Tilläggen ifråga utgjorde då för folk- och småskollärare 6 procent och för lärare i övningsämne 34 procent av tilläggsunderlaget.

För skolsköterskan har upptagits ett ålderstillägg, varom framställning i föreskriven ordning gjorts hos lönenämnden.

Arvode till timlärare i slöjd för gossar har beräknats för det antal slöjdgrupper, som innevarande läsår undervisas däri.

Anslaget till undervisning av hörselsvaga barn har kunnat något minskas, på grund av att antalet barn, som äro i behov av sådan undervisning, avsevärt nedgått. Däremot föreslås en mindre höjning av anslaget till extra undervisning i sång, för att en tid av 100 timmar må kunna användas härtill.

Enär ordförandeskapet inom folkskolestyrelsen pålägger sin innehavare en ganska betydande arbetsbörda dels på grund av nämnda institutions storleksordning, dels på grund av med ordförandeskapet så gott som automatiskt förbundet arbete i ett flertal kommittéer, föreslår styrelsen en höjning av ordförandearvodet.

Beträffande anslaget till pensioner hänvisas till bilagda pensionsstat.

Enligt det kollektivavtal, som träffats mellan folkskolestyrelsen och arvodesavlönade vaktmästare, städerskor m. fl., äro nämnda befattningshavare tillförsäkrade fri läkarvård. Anslaget härtill, som tidigare endast avsett vaktmästare på ord. stat, har därför självfallet måst höjas.

2. Sanitetsavdelningarna i Korsängsskolan befinna sig i ett otillfredsställande skick, varför en grundlig reparation och delvis ombyggnad av desamma erfordras. I stället för den öppna porten åt öster, som tillåter regn och snö att tränga in i huset, föreslås anordnandet av en sluten port.

Kollegierummet jämte intill liggande lärosal i Herrgärdsskolan föreslås reparerad och ommålad. Då dessa båda rum behöva gemensamt tagas i bruk vid sammanträden m. m., ha skjutdörrar mellan dem varit insatta. Dessa fungera emellertid ej, varför de föreslås ersatta av en hopfällbar vägg. Förslaget avser även uppsättandet av nytt tak i rummen.

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

Även i Djäknebergsskolan äro sanitetsavdelningarna i behov av renovering varjämte taket på skolhuset behöver reparation och ommålning. Ett 26 m. långt staket föreslås uppsatt efter en del av skoltomtens norra sida samt efter den östra fram till trappan mot Hållgatan.

Vid Skepparbacksskolan uppsättes staket mellan skoltomten och Trädgårdsgatan. Taket repareras samt omstrykes.

Skolan vid Rosenlund är i behov av invändig ommålning. Nytt pumpaggregat insättes i brunnen i stället för det gamla som ej fungerar.

I fastigheten Västgötegatan 11 äro reparationer erforderliga.

3. Anslaget till anskaffning och underhåll av inventarier har för innevarande år visat sig otillräckligt. Under nästa år erfordras också c:a 100 nya skolbänkar.

4. Höjningen av anslagen till eldning och renhållning i tandkliniken, städning och semesteravgifter samt skurning och rengöring beror på den ökning av arvodena, som enligt gällande kollektivavtal utgår för nämnda arbeten.

5. Kostnaderna för belysningen i skollokalerna ha visat sig otillräckliga. I samband med uppsättandet av ny armatur i Herrgärds-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna har belysningen även avsevärt förstärkts, enär verkställda undersökningar givit vid handen, att belysningen förut varit alltför svag. Däremot har anslaget till vattenavgifter kunnat sänkas.

6. Anslagen till slöjdmateriel för gossar samt till materiel för skolornas förråd ha visat sig för knappa. Detta torde bli än mera fallet under nästa år på grund av inträdda prisstegringar. Till folkskoleexpeditionen föreslås inköp av en räknemaskin.

7. Engångskostnaden för nyplantering vid Herrgärdsskolan avser ersättning för barrträdsbeståndet å skolgården mot Tessingatan, vilken plantering håller på att självdö. Planteringsnämnden har också i skrivelse till folkskolestyrelsen påpekat önskvärdheten av att trädbeståndet ifråga nedhugges och utbytes mot ett nytt.

8. Som framgår av bilagda skrivelse hemställer läraren och lärarinnan i simning om höjning av till dem utgående arvoden. Dessa utgöra ersättning ej blott för arbetet med den egentliga simundervisningen i varmbadhuset utan även för tillsynen av kallbadhuset under den tid detta är öppet. Även om detta arbete ej tar vederbörande befattningshavares tid helt i anspråk, hindrar det dem från att åtaga sig något annat. Denna omständighet i förening med den ansvarsfulla uppgift, de ha sig ålagd, gör den föreslagna höjningen i mycket hög grad motiverad.

Anslaget till avlöning åt skolans baderskor är beräknat i anslutning till bestämmelserna i gällande kollektivavtal.

9. Omkostnaderna för barnbespisningen beräknas avsevärt stegrade beroende på livsmedelfördyringen, varjämte styrelsen har för avsikt att låta de bespisande få var sitt äpple pr dag.

10. De olika posterna å budgetens inkomstsida äro beräknade med hänsyn till gällande bestämmelser om statsbidrag, eller som eljest beräknas kunna erhållas. Den avsevärda minskningen av byggnadsbidraget till redan befintliga

undervisningslokaler beror på att nämnda bidrag till Korsängsskolan samt den äldre delen av folkskolan i Hammarby upphör med innevarande år.

11. Ifråga om fortsättningsskolan föreslås mindre höjningar av anslaget till städning och renhållning beroende på ökat arvode till städerskor samt till fri undervisningsmateriel, vilket anslag visat sig otillräckligt. Därjämte har i anslutning till bestämmelserna i § 28 av folkskolestadgan upptagits en ny anslagspost, avseende understöd till behövande lärjungar. I stället har anslaget till materiel till förråden samt diverse utgifter minskats med motsvarande belopp.

Västerås den 14/10 1939.

För Västerås folkskolestyrelse:

RICH. SÖDERQUIST.

/Em. Granér.

Bilaga Högre Folkskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås högre folkskola får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för skolan för år 1940 och i anslutning härtill anföra följande:

Beträffande avlöningen till ord. lärare vid skolan hänvisas till bilagda lönestat. Lönen för dessa liksom till arvoden för rektor och timlärare ha beräknats i enlighet med bestämmelserna i K. K. den 15/6 1939 (n:r 471). Vad där stadgas avser dock endast tiden 1/7 1930—30/6 1940.

Dyrtidstilläggen äro uträknade i anslutning till det indextal, som gällde för tredje kvartalet 1939. Tilläggen ifråga utgjorde då 6 procent av lön och arvode.

Anslaget till undervisningsmateriell har måst höjas främst på grund av att tre nya skrivmaskiner behöva anskaffas.

En nya anslagspost utgöres av diverse och oförutsedda utgifter. Behovet av ett sådant anslag har gång på gång aktualiserats. För närvarande har styrelsens ordförande och skolans rektor i uppdrag att i och för utredning om en föreslagen utvidgning av skolan företa en studieresa till några motsvarande skolor inom landet. Något anslag, som lämpligen kan användas för bestridande av kostnaderna härför, finns dock ej.

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

De olika posterna å budgetens inkomstsida äro beräknade i enlighet med gällande bestämmelser om statsbidrag (se K. K. den 15/6 1939, n:r 388).

Västerås den 15/10 1939.

På styrelsens vägnar:

FOLKE ERICSSON.
Ordförande.

Em. Granér.

Bilaga Yrkesskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning får härmed vördsamt framlägga förslag till stat för skolorna för läsåret 1/7 1940—30/6 1941.

På grund av att statens elektrotekniska fackskola har gemensamma lokaler med skolorna för yrkesundervisning, förekomma en hel del ekonomiska mellanhavanden mellan de båda skolorna vanligen på så sätt, att skolorna för yrkesundervisning först göra utlägg, varefter elektrotekniska fackskolan betalar sin andel. Särskilt gäller detta beträffande sådana poster, som ha mer eller mindre direkt med lokalerna att göra. I tidigare stater ha de beräknade utläggen för fackskolan icke medtagits, och som konsekvens därav har icke heller räknats med någon inkomst från fackskolan. I sammanhang med uppställandet av staten efter de nya riktlinjer, som gälla för stadens bokföring fr. o. m. i år, har styrelsen ansett det lämpligt att räkna med de totala utlägg, som beräknas på olika poster och har därvid i staten även upptagit de uppbördsmedel, som inflyta från fackskolan m. fl. Härigenom ha en del poster på utgiftssidan ökats med tillsammans 4.050 kronor, men detta belopp balanseras av att motsvarande inkomster beräknats.

Som en konsekvens av det anförda ha även i staten upptagits såväl på utgifts- som inkomstsidan av statsverket helt bekostade statsstipendier åt elever till ett beräknat belopp av 9.500 kronor.

Genom att styrelsen nu för första gången är i tillfälle att ställa upp statförslaget med nya titelrubriker, är det svårt att göra en direkt jämförelse med den stat, som styrelsen gjorde upp för ett år sedan. I sak äro emellertid föreslagna förändringar ganska små. De väsentligaste äro följande:

På utgiftssidan har posten lärarlöner ökats med 6.000 kronor. Anledningen härtill är i huvudsak, dels att de svetsningskurser, som startats, ha vunnit stor anslutning, och dels att styrelsen beräknar att återupptaga undervisning för elektriska installatörer, som varit nedlagd de senaste åren. Denna ökning av utgifterna balanseras emellertid till största delen av beräknad ökning i statsbidraget till lärare och beräknad andel i ökningen av influtna lär-

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

jungeavgifter. Vid beräkning av lärarlönerna har vidare räknats med nu utgående provisoriskt reglerade löner till de fyra befattningshavare, vars löner äro föremål för pågående regleringsåtgärder.

Avlöningen till kontorsbiträdet beräknas ökad med 189 kronor på grund av ålderstillägg. Genom skolornas betydande ansvällning — antalet kursdeltagare var sålunda t. ex. under läsåret 1934—1935 529 och har successivt ökat till 883 senast förflutna läsår utan förändring av arbetskrafterna på expeditionen — har det visat sig erforderligt att upptaga ett anslag på 500 kronor till extra skrivhjälp.

Anslaget till diversepersonal erhåller en nettoökning på cirka 850 kronor på grund av att statsverket omreglerat avlöningarna till den för fackskolan och stadens skolor för yrkesundervisning gemensamma vaktmästarpersonalen och därvid som villkor för utbetalandet av sin andel i avlöningen satt visst minimibidrag från staden, som är avsevärt mycket större än förut.

Med ledning av tidigare erfarenheter har det befunnits nödvändigt att öka de beräknade administrationskostnaderna, i den mån de falla på staden, med cirka 380 kronor. Orsaken till ökningen av denna post är ävenledes skolans ökade verksamhet, särskilt med avseende på kurser för kvinnliga elever.

Kostnader, som kunna hänföras till lokaler, "underhållskostnader" och "lokalkostnader", ha ökats med cirka 1.650 kronor dels på grund av att skolorna fått en del nya lärosalar m. m. genom inredning i övervåningen och dels på grund av prisstegringar.

Anslaget till anskaffandet av stadigvarande undervisningsmaterial har ansetts kunna sänkas med 500 kronor, men anslaget till förbrukningsmaterial har, huvudsakligen på grund av svetsningskurserna, ansetts böra ökas med samma belopp.

Från staden begäres ett anslag på 45.500 kronor mot nu utgående 41.930 kronor.

Den uppställda staten avser läsåret 1940—1941 emedan vid sökandet av statsbidrag för nämnda tid. på våren 1940, stat för den tid ansökan avser, bör vara fastställd av stadsfullmäktige. Eftersom de förhållanden, som leda till de ökade kostnaderna, beräknas inträda redan under år 1940, anhålles att, såsom vanligt. det i den nya staten beräknade bidraget från kommunen beviljas redan för kalenderåret 1940.

Styrelsen får på grund av det anförda sålunda vördsamt anhålla,

att det bifogade statförslaget för Västerås stads skolor för yrkesundervisning avseende läsåret 1940—1941 måtte fastställas och att skolorna för år 1940 beviljas ett anslag av 45.500 kronor.

Västerås den 19 oktober 1939.

THEOFIL ÖBERG.
Styrelsens ordförande.

/Folke Ericsson.

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

Bilaga Kom. Flickskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Kommunala flickskolan i Västerås får härmed vördsamt framlägga förslag till utgifts- och inkomststat för år 1940. Bilaga I.

I samband härmed vill styrelsen meddela följande. Lärarpersonalens löner ha måst upptagas till högre belopp än det, som uppgivits i förslaget till stat den 19 januari 1939 (stadsfullmäktiges handl. den 20 jan. 1939). Orsaken härtill är, att lönerna måste beräknas efter det nya lönereglementet (sv. förf:s saml. nr 469—471 den 6/7 1939).

Påpekas bör också, att endast åtta lärarinnor hittills hunnit erhålla sin utnämning. För de återstående ha lönerna beräknats efter deras sannolikaste placering med avseende på lönegrad. Löneklassplacering har ännu icke av Kungl. Skolöverstyrelsen bestämts för någon lärarinna, men styrelsen har i detta avseende följt praxis vid andra nyblivna kommunala flickskolor. Styrelsen vill i detta sammanhang även framhålla, att statsbidraget till lärarpersonalens löner enl. sv. förf:s saml. nr 352 den 28/6 39 höjts från 75 % till 78 % ehuru med minskning av dubbla summan av tjänstepensionsavdragen.

Med anledning av skolans omorganisation ansåg styrelsen, att skolvaktmästarens lönefråga borde ordnas så, att han i löne- och pensionshänseende jämställdes med vaktmästarna vid kommunens övriga skolor. Följaktligen har han i statförslaget upptagits i löneklass 26, lönegrad 3. Särskild skrivelse i detta ärende beslöt styrelsen att avlåta till stadsfullmäktige.

Ifråga om den upptagna summan till underhåll av byggnader får styrelsen meddela, att större delen därav tänktes anslagen till de reparationer av skolsalarna och dessas fönster, vilkas nödvändighet stadsfullmäktige tidigare vitsordat.

Som orsak till att den för skurning och rengöring tidigare beräknade summan höjts, får styrelsen framhålla den avsevärt ökade dagspenningen för skurhjälp samt de stegrade priserna för rengöringsmaterial.

Då sjukgymnastik förekommer vid stadens folkskolor och sådan länge varit ett önskemål vid den högre flickskolan i Västerås, beslöt styrelsen att i staten upptaga en summa av 100 kronor för detta ändamål.

Västerås den 14 oktober 1939.

Å Styrelsens för Kommunala flickskolan i Västerås vägnar:

HJALMAR THYRESSON.
Ordförande.

|Vera Robèrt-Åkesson.

Bilaga Arbetarinstitutets biblioteksverksamhet. **N:o 189**
Ang. 1940 års budget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får Västerås arbetarinstituts styrelse härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte för år 1940 bevilja institutet ett anslag av 18.000 kronor för uppehållande av institutets biblioteksverksamhet.

Allmänhetens intresse för biblioteket är alltjämt mycket stort. Från biblioteket utlämnades under förlidet år 95.058 boklån till 4.338 låntagare, vilket innebär en minskning av 4.989 boklån och 93 låntagare. Den främsta orsaken till minskningen torde vara trängseln i lokalerna. Under de senare månaderna d. å. har emellertid frekvensen åter starkt ökats.

Styrelsen vill här uttala sin stora tillfredsställelse och tacksamhet för stadsfullmäktiges principbeslut den 30 mars d. å. om inrättande av ett landsbibliotek och för detsamma uppföra nya biblioteks- och studielokaler. Att detta beslut, när det blir förverkligat, kommer att få en mycket stor betydelse för bildnings- och studieverksamheten i vår stad och även för hela länet är alldeles uppenbart.

Västerås den 10 november 1939.

Å Västerås arbetarinstituts styrelses vägnar:

AND. PERS.
Ordförande.

/Georg Leontein.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde med Västerås arbetarinstituts styrelse den 10 november 1939.

§ 1.

Upprättades följande inkomst- och utgiftsstat för biblioteket under år 1940:

Inkomster:

Beräknad behållning vid årets början	4.000: —
Beräknat statsbidrag	6.000: —
Beräknat anslag av Västerås stad	18.000: —
Kronor	28.000: —

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

Utgifter:

Avlöningar	13.680: —
Inköp av litteratur	3.500: —
Inbindning och rep. av böcker	2.500: —
Lokalhyra	2.400: —
Bränsle och lyse	1.000: —
Renhållning, eldning och extra vakthållning	400: —
Trycksaker, biblioteks- och skrivmateriel	300: —
Brandförsäkringspremier	78: 30
Diverse utgifter	141: 70
Behållning vid årets slut	4.000: —
Kronor	28.000: —

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

Västerås som ovan

GEORG LEONTEIN.

Rätt ur protokollet, betygar.

Georg Leontein.

Bilaga Skollovskolonier.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får styrelsen för Föreningen Västerås skollovskolonier härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte för år 1940 bevilja föreningen ett anslag av 12.000: — kr. för uppehållande av föreningens koloniverksamhet. Anslaget till föreningen har hittills varit 11.000: — kr. pr år, men på grund av den allmänna prisstegringen på varor och livsförnödenheter har styrelsen sett sig nödsakad att för nästkommande år begära anslaget höjt till 12.000: — kr.

För bedömandet av omfattningen av skollovskoloniernas verksamhet vill styrelsen meddela, att ej mindre än 225 barn från Västerås stad årligen beredas sommarvistelse på kolonihemmen vid Frösåker och Trummelsberg. Alla dessa barn äro svaga och klena och tillika från hem, vilkas ekonomi icke gör det möjligt att bereda barnen sommarvistelse på landet genom föräldrarnas försorg.

Med stöd av vad sålunda anförts får styrelsen vördsamt anhålla, att föreningen för år 1940 kommer i åtnjutande av det anslag varom ovan anhållits. **N:o 189** *Ang. 1940 års budget.*

Västerås den 28 oktober 1939.

Em. Granér. Ordförande. *Helmer Gustafsson.* Sekreterare.

Förslag till inkomst- och utgiftsstat för Föreningen Västerås skollovskolonier år 1940.

Inkomster.

Gåvor och medlemsavgifter	3.150: —	
Räntor å donationer, sparkasseränta	1.300: —	
Anslag från Västerås stad	12.000: —	16.450: —
	S:ma kronor	16.450: —

Utgifter.

A. *För verksamheten vid Frösåker.*

Underhåll av fastighet och inventarier	1.000: —	
Mathållningen	4.700: —	
Tvätt och rengöring, rese- och transportkostnader samt bränsle	450: —	
Sjukvård samt arvode till personalen	1.500: —	
Diverse utgifter	200: —	7.850: —

B. *För verksamheten vid Trummelsberg.*

Underhåll av fastighet och inventarier	1.000: —	
Mathållningen	5.200: —	
Tvätt och rengöring, rese- och transportkostnader samt bränsle	850: —	
Sjukvård samt arvode till personalen	1.350: —	
Diverse utgifter	200: —	8.600: —
	S:ma kronor	16.450: —

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

Bilaga Hälsovård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1940 och därvid anföra följande.

Minskningen av lönesumman från 36.009 till 30.618 kronor är beroende på *dels* att tvenne stadssjuksköterskor beräknas att från den 1 januari 1940 bliva utsedda till distriktssjuksköterskor och såsom sådana åtnjuta avlöning från landstinget, *dels ock* att avlöningen åt en stadssjuksköterska, som jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 25 maj detta år åtnjuter sjukavlöning, upptagits såsom särskild post. Den återstående stadssjuksköterskan har på grund av åldersskäl icke kunnat överflyttas till distriktssjukskötersketjänst.

I förslaget angivna 1.850 kronor, utgörande ersättning åt en stadssjuksköterska för mistade naturaförmåner, hava upptagits i enlighet med stadsfullmäktiges beslut i ärendet den 31 augusti innevarande år.

Då nästkommande år endast en stadssjuksköterska beräknas kvarstå i tjänst hava kostpengar för dylik sköterska under semester upptagits till allenast 60 kronor.

Genom av stadsfullmäktige innevarande år godkänt avtal med landstinget skola för staden anställas 7 distriktssjuksköterskor, beräknade med en för varje fullt 5.000-tal innevånare. Av dessa 7 sköterskor skall landstinget i mån av tillgång från den 1 januari 1940 tillhandahålla 5 varjämte förutnämnda stadssjuksköterska intill uppnådd pensionsålder skall kvarstå i tjänst. I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 23 februari innevarande år skall staden för ovannämnda 5 distriktssjuksköterskor bekosta bostad, om 2 rum och kök, värme och lyse, beräknat till 1.400 kronor för varje eller tillhopa 7.000 kronor. I sistnämnda belopp skulle även hava ingått möbleringsbidrag för sköterskornas bostäder men har landstinget åtagit sig att helt möblera 1 rum ävensom lämna visst bidrag till det återstående, varigenom staden således endast har att med en mindre summa bidraga till sistnämnda rums möblering.

Vidare har i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 26 januari innevarande år upptagits ett belopp av 1.050 kronor, utgörande ersättning för bostad, om 1 rum och kök, värme och lyse för en dispensärsköterska, vars tjänst jämväl ingår bland förutnämnda distriktsskötersketjänster.

Slutligen har nämnden under personalkostnader upptagit ett belopp av 3.540 kronor för tillsättande av en extra hälsovårdstillsyningsman från den 1 januari 1940, varom vederbörlig framställning gjorts hos stadsfullmäktige.

Såsom beräknad kostnad för läkare- och sjukvård åt hälsovårdsnämndens personal har upptagits 100 kronor.

Då det för annonsering och trycksaker utgående anslaget å 400 kronor befunnits otillräckligt har summan härför ökats till erforderliga 600 kronor.

Kostnaderna för ersättning till befattningshavare för cykel och bussresor hava beräknats till 360 kronor i vilket belopp jämväl ingår 30 kronor, utgörande cykelersättning till den extra hälsovårdstillsyningsman om vars anställning framställning gjorts. För inspektionsresor beräknat belopp har tagits från anslaget för analyser, vilket minskats med 300 kronor, varav 210 kronor ansetts erfordas för nu ifrågavarande resor.

Ökningen av telefonkostnaderna från 780 till 1.100 kronor är beroende dels på av stadsfullmäktige innevarande år fattat beslut om inrättande av bostadstelefon hos en dispensärsköterska och tvenne distriktssjuksköterskor och dels på av hälsovårdsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige föreslagen höjning av telefonersättningen åt förste stadsläkaren från 70 till 110 kronor pr år ävensom anordnande av bostadstelefon åt föreslagen extra hälsovårdstillsyningsman. För ovannämnda nya telefoner har kostnaden beräknats till 70 kronor pr telefon och år.

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

Utgifterna för skyddskoppsympning hava höjts från 150 till erforderliga 175 kronor.

Kostnaderna för analyser hava som ovan nämnts minskats med 300 från 1.500 till 1.200 kronor, i vilken summa ingår ersättning för lokal för mjölkkontroll.

Bland inkomsterna upptaget bidrag från landstinget för bostäder åt distriktssjuksköterskorna, utgår med 100 kronor pr år och sköterska.

Slutligen har inkomsterna av ambulansutryckningar ansetts böra höjas från 1.000 till 1.300 kronor, varemot beloppet för protokollslösen minskats från 1.000 till 500 kronor, beroende därpå att huvudsakliga delen av denna summa utgöres av protokollslösen för w. c.-anläggningar, vilka på grund av den nästan helt inställda byggnadsverksamheten, beräknas minska i antal.

I förslaget för polikliniken har såväl under utgifter som inkomster upptagits 3.500 kronor utgörande lön till klinikläkaren, vilket belopp helt ersättes av statsmedel.

Bland utgifterna för köttbesiktningsbyrån har upptagits 200 kronor, utgörande ersättning till eldare vid byrån.

I övrigt äro såväl utgifter som inkomster upptagna i likhet med föregående år.

Hälsovårdsnämnden hemställer alltså

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för hälsovårdsnämnden under år 1940.

Västerås den 9 oktober 1939.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga Planteringar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Planteringsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för planteringarna år 1940 och därvid anföra följande.

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

Lönerna enligt lönestaten hava ökat med 3.390 kronor sedan stadsfullmäktige den 26 oktober 1939 beslutat inrättandet av en ordinarie befattning som förrådsman vid stadens planteringar, placerad i 26. lönegruppen.

Pensionerna enligt pensionsstaten äro desamma som innevarande år.

Enär lönerna enligt det med kommunalarbetarna i mars innevarande år träffade avtalet ökat hava lönerna till trädgårdsarbetarna i växthusen höjts med 950 kronor till 9.500 kronor.

Anslaget till olycksfallsförsäkring har minskats från 1.000 kronor till 500 kronor, enär denna summa visat sig i allmänhet förslå. Likaså har anslaget till telefon minskats med 100 kronor.

Kostnaderna för underhåll av inventarier och av planteringar hava i flera fall ökat. Anledningarna härtill äro dels de höjda arbetarelönerna och dels de stegrade material- och varupriserna. Dessa anslagsökningar hava emellertid likväl blivit ganska små, enär från de olika posterna nu har kunnat borttagas förrådsmannens dessa poster tidigare debiterade lön. Sålunda har anslaget för underhåll av inventarier ökats med 350 kronor, anslaget för underhåll av planteringar, gemensamma kostnader, med 5.000 kronor och anslaget för underhåll av planteringar, direkta kostnader, med 3.100 kronor.

Under rubriken nyanläggningar hava upptagits 1.500 kronor för plantering av träd vid Tråddragaregatan och för slutförande av planteringarna vid Tråddragareplan. Till omläggning av planteringarna framför Stadshotellet föreslås ett anslag av 1.200 kronor.

I innevarande års stat har under kapitalökningar felaktigt upptagits fortsättning av anläggningarna vid Stadsträdgården. Dessa arbeten äro nämligen trädgårds- och icke byggnadsarbeten. I det nu framlagda budgetförslaget hava under nyanläggningar upptagits 1.500 kronor för nämnda arbete.

Under det kommande året har nämnden tänkt anlägga enklare lekplatser vid Skarpskyttebron, vid Stiftelsen Solgårdar å Malmaberg, vid Floragatan i hörnet av Stora gatan, å området norr om kvarteret Assar vid Sundinsgatan samt vid Kryddgårdsgatan. För anläggning av dessa lekplatser samt för underhåll av de redan förefintliga föreslås ett belopp av tillhopa 2.500 kronor.

De löpande inkomsterna hava upptagits till samma belopp som innevarande år utom de för ved och diverse, som sänkts från 1.500 kronor till 200 kronor. Anledningen härtill är, att den ved, som planteringarna lämna, är av sekunda kvalitet och för den skull svår att sälja. Den användes nu i växthusen. Anslaget till bränsle för dessa har likväl, enär ifrågavarande ved icke helt förslår för uppvärmningen och då kol- och vedpriserna ständigt stegras, icke kunnat upptagas lägre än innevarande år.

På grund av vad som anförts hemställer planteringsnämnden,

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för stadens planteringar år 1940.

Västerås den 27 oktober 1939.

För planteringsnämnden:

GÖSTA LUNDBERG.

/Sven Holmer.

Bilaga Hamnar. N:o 189
Ang. 1940 års budget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1940 och därvid anföra följande.

Lönerna enligt lönestaten ha ökat med 468 kronor, enär ångbåtsmaskinisten och det manliga kontorsbiträdet bägge uppflyttats en lönegrad.

Anslagen till kontorskostnader, annonsering och trycksaker samt resor och transporter ha visat sig ej vara tillfyllest och föreslås höjda med tillhopa 500 kronor.

Under rubriken driftkostnader har anslaget för besättningsmän å bogserbåten ökats med 1.100 kronor, enär den nya bogserbåten vid isbrytning, vilken nu kan ske i större utsträckning än förr, tarvar 4 mans besättning mot tidigare 3. Under samma rubrik har upptagits en ny post, kranreparatör med ett årligt arvode av 3.720 kronor. Hamnstyrelsen har nämligen innevarande år sett sig nödsakad anställa ännu en kranmaskinist, vilken, för bättre vård av kranarna, har särskild kompetens att tillse och reparera dessa.

Anslaget för övrig belysning, inklusive fyrlampor, har höjts med 1.140 kronor till 5.000 kronor, enär nya lampor under året inköpts och uppsatts.

Driftkostnaderna för kranarna i båda hamnarna ha ökats med 3.400 kronor. Motsvarande höjning har upptagits å inkomstsidan.

Sedan styrelsen jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 31 mars 1939 inköpt ny och större bogserbåt, hava kostnaderna för dennas drift ökat. Förslaget upptar en höjning av 2.500 kronor. Under driftkostnaderna ha jämväl införts kostnaderna för anskaffandet av en ny propeller till bogserbåten, vilken kostnad jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 26 oktober 1939 skall täckas av hamnens inkomster 1940.

Anslaget för underhåll av byggnader och kajer samt för järnvägsspår föreslås ökat med tillhopa 5.000 kronor, då det visat sig, att de föregående anslagen ej varit tillräckliga.

Det allmänna anslaget för ombyggnad av kajer, budgetens regleringskonto, har efter avdrag från den beräknade inkomsten av övriga amorteringar och ränteutbetalningar påförts 31.397 kronor 7 öre. Detta konto belastas för närvarande med omkring 72.500 kronor.

Omkostnaderna för underhåll av hamnmaskinerna vid djuphamnen hava stigit och anslaget härför föreslås för den skull ökat från 8.000 till 10.000 kronor.

Under underhåll av maskiner och inventarier hava upptagits kostnaderna dels för det av stadsfullmäktige den 25 maj innevarande år beslutade inköpet av nya transportband för malmtippen, 4.530 kronor och dels för ommålning av pontonerna för 2.000 kronor och av brokranen för 5.000 kronor.

I årets budget har under rubriken räntor och amorteringar upptagits endast andelar i stadens låneräntor, stadens låneamorteringar och i finansförvaltningens amorteringar å förskotterade medel samt ränta å medel, som förskotterats av finansförvaltningen för förbättringsarbeten i äldre hamnen vid Arosbygdens magasin och för ökad kranutrustning. Då, såvitt styrelsen

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

kan finna, ränta jämväl å alla andra förskotterade medel bör gäldas av hamnen har i årets stat under nämnda rubrik upptagits ej mindre ovan omförmälda andelar, tillhopa 253.286 kronor 48 öre, samt räntorna å de förskotterade medlen för förbättringsarbeten, 4.509 kronor 92 öre och för kranutrustning 2.439 kronor 23 öre, än även räntorna för ombyggnaden av kajer, anskaffningen av skärmar för malmupplag, malmskopa och bilvåg, muddringen vid Lillån, kajbyggnaden vid Lillån, inköpet av bogserbåt, anskaffningen av polypgripskopa, inlösen av två oljemagasinsbyggnader, allt enligt stadsfullmäktiges beslut vid tider, som i förslaget angives, samt även för ytterligare anskaffning av skärmar för malmupplagen. Räntorna å kostnaderna för dessa nyanläggningar och nyanskaffningar uppgå efter 3 % till 13.758 kronor 45 öre.

I förslaget har under diverse utgifter intagits en ny post, kostnad för isbrytning, vilken som tidigare sagts med den nya bogserbåten kan ske i betydligt större utsträckning än tidigare. Denna utgift, 5.000 kronor, motsvaras av ökade inkomster.

Slutligen har till kapitalökningar förts dels av stadsfullmäktige den 23 februari, 31 mars, 21 juni och 28 september 1939 beslutade kajbyggnad vid Lillån för 27.500 kronor, anskaffning av bogserbåt för 45.000 kronor, anskaffning av polypgripskopa för 6.850 kronor och inlösen av två oljemagasinsbyggnader för 9.400 kronor och dels anskaffning av skärmar för malmupplag för 2.850 kronor, vilken sista post förskotterats av tillgängliga medel.

Å inkomstsidan hava beräknats bl. a. följande merinkomster: 19.000 kronor för kranhyror, 32.000 kronor för hamnavgifter för varor, 16.000 kronor för hamnavgifter för fartyg, 6.000 kronor för bogsering, samt 1.000 kronor för den nyanskaffade bilvågen. Bland löpande inkomster ha jämväl under rubriken kapitalminskningar upptagits 91.600 kronor, motsvarande det under kapitalökningar införda och av finansförvaltningen förskotterade beloppet.

Hamnstyrelsen hemställer sålunda,

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för stadens hamnar år 1940.

Västerås den 20 oktober 1939.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Sven Holmer.

Bilaga Lantegendomsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för renhållningsverk och svingård, lantegendomar under eget bruk samt för skogar under år 1940 och därvid anföra följande.

Ang. 1940 års budget.

Renhållningsverket.

Lönerna enligt lönestaten hava ökat med 1.155 kronor, enär en renhållningsarbetare utsetts till förman och enligt lönenämndens beslut placerats i 27. lönegruppen 3. lönegraden, två renhållningsarbetare flyttats från 3. till 4. lönegraden samt två från 1. till 2. lönegraden inom 24. lönegruppen.

Semesterersättningen till arbetarna har på grund av bestämmelserna i nytt avtal höjts med 1.300 kronor.

Pensionerna enligt pensionsstaten hava minskat med 2.623 kronor 41 öre, emedan två f. d. renhållningsarbetare under året avlidit och deras efterlevande hustrur därefter tillerkänts lägre pensioner.

Anslaget till personalens sjukvård har ökats med 200 kronor. Motsvarande minskning har gjorts på anslaget till veterinärkostnader. Dessa anslag voro tidigare hopslagna i en post och blevo felaktigt uppdelade vid övergången till det nya budgetsystemet. Detsamma är förhållandet med ökningen av 100 kronor av anslaget till värme, lyse och städning i kontoret och minskning med 100 kronor av anslaget till värme m. m. i fabrik.

Under driftskostnader föreslås anslaget till extra arbetare och gatusopning höjt med 3.500 kronor. Den huvudsakliga anledningen härtill är de höjda arbetarelönerna. Kostnaderna för bensin och smörjoljor för bilar hava på grund av de stigande priserna upptagits till 6.500 kronor mot 5.000 kronor innevarande år.

Sedan ny lastbil i år anskaffats har anslaget till underhåll av automobiler i det nu framlagda budgetförslaget måst höjas med 2.000 kronor till 4.500 kronor.

Under löpande inkomster har posten stallströ och sopor minskats med 200 kronor under det lantbrukets andel i löner och arvoden höjts med 297 kronor, vilken sistnämnda kostnad debiterats lantegendomarna.

Svingården.

Utgifterna och inkomsterna för denna ha beräknats exakt som innevarande år.

Lantbruket.

De löpande utgifterna ha dels minskat med dem för förbättring av arbetarebostäder, 30,000 kronor och för inköp av jordbrukstraktor, 6.000 kronor, dels ock ökat med tillhopa 4.030 kronor 50 öre, av vilka 2.886 kronor 50 öre beror på ökade löner eller varupriser och 1.000 kronor utgöra arrende för Gideonsbergs gård.

Inkomsterna föreslås upptagna till i stort sett samma belopp som innevarande år med den ändringen att inkomsten av jordbruksprodukter från Malma höjts med 6.634 kronor 50 öre.

Skogarna.

Budgeten för dessa har beräknats i det närmaste som den för det löpande året.

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

På grund av vad som anförts får lantegendomsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststater för stadens renhållningsverk och svingård, lantegendomar under eget bruk samt för dess skogar under år 1940.

Västerås den 17 oktober 1939.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Sven Holmer.

Bilaga Gasverksstyrelse.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för vatten- och avlopps- samt gas- och elektricitetsverken år 1940 och därvid anföra följande.

TEKNISKA VERKENS GEMENSAMMA FÖRVALTNING.

Lönerna enligt lönestaten hava ökat från 95.088 kronor till 106.029 kronor. Ökningen beror dels på att vid verken under året jämlikt stadsfullmäktiges beslut nyanställts eller uppflyttats i högre lönegrupper kvinnliga kontorsbiträden och avläsare och dels därpå, att den förut arvodesavlönade ritaren jämlikt stadsfullmäktiges beslut överförts på ordinarie stat. På grund av ovan berörda nyanställningar på ordinarie stat har från anslaget till övriga löner och arvoden kunnat borttagas dels 3.000 kronor till ritaren och dels 5.120 kronor till extra kontorshjälp. Pensionerna enligt pensionsstaten hava på grund av inträffade dödsfall minskat med 1.003 kronor.

Under rubriken administrationskostnader föreslås anslaget till telefon på grund av att nya apparater tillkommit ökat med 600 kronor. Anslagen till renhållning, uppvärmning och belysning hava höjts med tillhopa 900 kronor.

Till underhållskostnader hava i enlighet med stadsfullmäktiges beslut lagts 10.000 kronor, utgörande första amortering å kostnaderna för uppförande av nytt förrådsskjul.

Den beräknade avsättningen till tekniska verkens amorteringsfond har i förslaget beräknats efter ett av verken uppgjort förslag till ny amorteringsplan, vilket förslag underställts stadsfullmäktige för godkännande.

VATTENVERKET.

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

Anslaget för tillsyn av ledningsnätet har på grund av nätets större omfattning höjts med 1.400 kronor till 6.000 kronor. För kraftström, smörjoljor m. m. äskade styrelsen och biföllo stadsfullmäktige föregående år 34.000 kronor. Denna summa fördelades sedermera felaktigt med 24.000 kronor på kraftström och 10.000 kronor på smörjoljor och diverse. I det nu framlagda förslaget hava kostnaderna för kraftströmmen på grund av ökad drift upptagits till 37.000 kronor, varemot kostnaderna för smörjoljor och diverse endast upptagits till 100 kronor.

Underhållskostnaderna för ledningsnät och brandposter föreslås ökade från 36.000 kronor till 46.000 kronor beroende på ledningsnätets större omfattning samt på ökade material- och arbetarekostnader.

Det under kapitalökningar upptagna anslaget för inköp av mätare har på grund av beräknad minskning i byggnadsverksamheten sänkts med 3.000 kronor till 12.000 kronor.

Av samma anledning hava inkomsterna av installationer minskats med 1.900 kronor och vattenavgifterna höjts med endast 10.300 kronor till 379.300 kronor.

GASVERKET.

Under de direkta kostnaderna hava upptagits 1.800 kronor såsom ett förslagsanslag till extra kontorsbiträde.

Anslaget till inköp av gaspolletter har ökats från 1.200 kronor till 3.600 kronor, enär nya polletter måste anskaffas vid tillämpning av de nya gaspriserna.

Kostnaderna för tillsyn av ledningsnät och installationer samt för ombyte av mätare hava ökats med 1.500 kronor av skäl som ovan anförts. Anslaget för tillsyn av gatubelysningen föreslås minskat med 700 kronor till 500 kronor, enär gasbelysningen nu är i det närmaste borttagen. Anslaget för inköp av gaskol föreslås, oaktat någon ökad gasproduktion icke beräknats, höjt från 268.000 kronor till 481.200 kronor. Anledningen till denna höjning är således helt och hållet de ökade kolpriserna. Av samma skäl hava inkomsterna av koks och tjära ökats från 211.800 kronor till 307.800 kronor samt inkomsterna av den enskilda gasförbrukningen beräknade efter en med 4 öre höjd taxa, ökats med 141.000 kronor till 594.000 kronor. Såsom driftskostnad har liksom innevarande år upptagits kostnaden för metangas från reningsverket, nu beräknad till 18.000 kronor. Motsvarande summa återfinnes på reningsverkets inkomstsida.

ELEKTRICITETSVERK.

Under driftskostnader har energiavgiften till statens kraftverk upptagits till 405.000 kronor mot 349.400 kronor innevarande år. Den ökade utgiften beror dels på en ökad strömförbrukning och dels på ökade inköpspriser. Priserna regleras av det mellan Kungl. Vattenfallsstyrelsen och staden gällande avtalet, vilket jämväl innehåller kolklausul. Denna höjning motsvaras på in-

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

kostsidan av att avgifterna för den enskilda strömförbrukningen ökat från 1.080.900 till 1.189.000 kronor.

Anslaget till underhåll av ledningsnät, gatubelysning, maskiner, transformatorer och instrument samt mätare, verktyg och övriga inventarier föreslås på grund av arbetets ökade omfattning och de stegrade kostnaderna höjda med tillhopa 7.500 kronor. Styrelsen föreslår, att under rubriken underhållskostnader jämväl upptages utgiften för inköp av justeringsbord för elektriska mätare, 9.900 kronor, vilket inköp skett i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 27 sistlidna april månad.

AVLOPPSLEDNINGAR OCH RENINGSVERK.

Under personalkostnader föreslås upptaget dels 1.200 kronor för ersättningspersonal och dels 900 kronor för arvode till förmannen.

Till driftskostnader hava kommit nya utgiftsposter, nämligen de för tlllsyn av installationer, 1.500 kronor, för värme, lyse, städning och renhållning, 2.000 kronor, för oljor, 600 kronor, för skjutsar m. m. 400 kronor samt för analyser, 500 kronor. De i innevarande års budget upptagna anslagen för kraftström och för tillsynen av driften vid reningsverket föreslås ökade med 3.500 kronor respektive 200 kronor.

Sedan reningsverket numera tagits i bruk hava underhållskostnaderna för de till verket hörande byggnaderna, ledningsnäten och brunnarna, maskinerna och verktygen avsevärt måst ökas. De i förslaget upptagna anslagen för ifrågavarande ändamål hava sålunda höjts med 10.900 kronor i jämförelse med innevarande års anslag.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer vatten- och gasverksstyrelsen, att stadsfullmäktige besluta,

att godkänna bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för vatten- och avlopps- samt gas- och elektricitetsverken år 1940.

Västerås den 3 november 1939.

För Vatten- och gasverksstyrelsen,

CARL HENNING.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anslutning till sitt förslag till utgifts- och inkomststat för nästkommande år får vatten- och gasverksstyrelsen hemställa, att för år 1940 liksom för innevarande år stadsfullmäktige måtte anvisa ett anslag å 40.000 kronor för nya serviser och diverse mindre anläggningar. Härjämte hemställer styrelsen, att för berörda ändamål liksom jämväl innevarande år få använda det överskott

som uppstår genom inflytande anslutningsavgifter i de fall, där ledningar redan finnas anlagda och några nya anslag för dylika ej erfordras. N:o 189 *Ang. 1940 års budget.*

Västerås den 3 november 1939.

För vatten- och gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen får härmed till stadsfullmäktige överlämna förslag till utökad och förbättrad gatubelysning för år 1940.

Motiveringar för de mera omfattande förslagen:

2. Belysningen på Skultunavägen är otillräcklig. Här böra lampor placeras på varje stolpe. Styrelsen har dock för nästa år endast velat föreslå en utökning med 8 lampor.
3. Villasamhället Lilla Johanneslund, varest ett flertal byggnader äro under uppförande, saknar gatubelysning och bör förses med 7 lampor.
4. Inom Djäknebergs-, Flora-, Jakobsbergs- och Västermalmsgatorna finnas för närvarande endast ett fåtal gaslyktor av otillräcklig ljusstyrka, varför de böra utbytas mot elektrisk belysning, av så mycket större skäl som närliggande områden numera fått en bättre belysning ordnad.
6. Detsamma är förhållandet med Stallhagen och vägen mellan Stallhagen och Hamngatan, vilken är livligt trafikerad av gående och cyklande.
8. Tegnérgatan är numera en trafikled med livlig trafik men otillräcklig gatubelysning. För nästa år har styrelsen endast velat föreslå en utökning med 9 lampor. Dessa placeras så att ytterligare förbättring kan utföras ett kommande år utan att omflyttningar skola behöva vidtagas. På Emausvägen kräves ytterligare en lampa.
9. Den nuvarande och förutvarande otillräckliga gasbelysningen på Slotts-, Skomakare- och Kungsgatorna har rubbats genom olyckshändelse, om- och tillbyggnad av fastigheter och i ett par fall provisoriskt ersatts med elektrisk gatubelysning. Förslaget avser dels permanent belysning, dels några förbättringar för att få gatubelysningens styrka i nivå med närliggande gators.
10. På Södra Esplanaden föreslår styrelsen förbättring av gatubelysningen med ett par lampor vid den södra körbanan samt att den nuvarande elektriska gatubelysningen utsträckes även öster om Kopparbergsvägen fram mot järnvägsövergången vid Lillån, varvid därvarande gaslyktor slopas.
11. På Pilgatan, som utgör en mycket livligt trafikerad huvudled, äro lampavstånden för stora, varför styrelsen föreslår en fördubbling av antalet.
12. Östra Ringvägen saknar belysning på ett avsnitt mellan Utanby- och Trefasgatorna, varjämte belysningen mellan Stora- och Utanbygatorna är

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

otillräcklig. Då gatan ännu icke blivit slutgiltigt ordnad föreslås här endast en provisorisk förbättring med ytterligare 4 lampor.

Såsom av närslutna sammanställning framgår skulle ett belopp av 23.570 kronor utgå av uttaxerade medel och 22.380 kronor påföras kontot för överföring till växelström. Därjämte föreslår styrelsen, att ett belopp av 16.000 kronor reserveras för anläggande av gatubelysning i sådana gator, som under året skola permanentbeläggas och i vilka därefter inget grävningsarbete bör företagas.

På grund av det ovan anförda får vatten- och gasverksstyrelsen hemställa,

att stadsfullmäktige ville för utökad och förbättrad gatubelysning för år 1940 anvisa ett belopp av 45.950 kronor, varav 23.570 kronor av uttaxerade medel och 22.380 kronor att påföras kontot för överföring till växelström, samt därjämte reservera ett belopp av 16.000 kronor för gatubelysningsanläggningar i gator, som skola permanentbeläggas.

Västerås den 14 november 1939.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Gatubelysning 1940.

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

	Antal lampor				Anläggningskostn. Kr.	Att utgå av:		Årlig kostnad resp. ökad kostn. Kr.
	200 w.		300 w.			uttaxerade medel Kr.	överf. till växelström Kr.	
	A	B	A	B				
1. Clareus-, Trapp-, Gustavsgatorna, Lantmäteribacken					180		180	
2. Skultunavägen	3	5			1,500	1,500		490
3. Lilla Johanneslund	7				1,200	1,200		560
4. Djäknebergs-, Flora-, Jakobsbergs- o. Västermalmsgatorna			7	13	12,400	5,400	7,000	1,079
5. Djäknebergsgatan vid ingångsväg till Stora Tallbacka	1				170	170		33
6. Stallhagen o. vägen mellan Stallhagen och Hamngatan	4	3			9, 000	4,000	5,000	470
7. Slottsparken			1	1	1,700	800	900	—224
8. Tegnérgatan—Emausvägen		9			2,000	2,000		450
9. Slottsgatan, Skomakaregatan o. Kungsgatan			4	4	4,500	1,000	3,500	640
10. S. Esplanaden			2	7	7,800	3,000	4,800	620
11. Pilgatan			3	5	4,700	3,700	1,000	600
12. Östra Ringvägen	—	3	7		800	800		460
	12	17	24	30	45,950	23,570	22,380	5,178
	83							

Bilaga Badhusstyrelse.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för stadens kall- och varmbadhus under år 1940.

Beträffande det nu upprättade förslaget får styrelsen anföra följande:

A. *KALLBADHUSET.*

Enligt vad förut påpekats under de senaste åren är badfrekvensen fortfarande synnerligen dålig, ehuru vattnet i avsevärd grad förbättrats. En bidragande orsak härtill för senaste sommaren torde vara de fria badresorna

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

till Östra holmen, som gjort, att baden för skolbarn nedgått avsevärt. De betalandes antal har dock under samma tid ökats med 121 personer.

Om badanstalten skall bibehållas intill dess friluftsbadfrågan blir avgjord, måste kostsamma reparationsarbeten företagas, varför styrelsen fortfarande ifrågasätter, huruvida det kan vara lämpligt fortsätta driften i kallbadhuset.

B. *VARMBADHUSET.*

Ändringarna i det nu uppgjorda förslaget äro följande.

Personalkostnader: Bostadsförmåner.

Under innevarande år har på begäran av den personal, som har sin bostad inom badhuset, inmonterats kylskåp i lägenheterna och har för denna förmån överenskommits om en årlig avgift av 25 kronor pr lägenhet, varför hyresinkomsterna ökats med 75 kronor.

Administrationskostnader:

För annonsering och trycksaker begäres att anslaget höjes med 100 kronor.

Driftkostnader: Förbrukningsmaterial.

Som för en var torde vara bekant har kostnaden för tvål och såpa m. m. redan nu avsevärt stigit och t. o. m. svårighet uppstått att kunna anskaffa vissa förbrukningsartiklar. Med anledning därav anser sig styrelsen nödsakad anhålla om ett anslag, som med 50 % överstiger det i innevarande års stat beviljade, eller från 4.500 kronor till 6.750 kronor.

Bränsle. Därmed förhåller sig lika som med förestående, varför styrelsen begär, att anslaget höjes från 12.000 till 18.000 kronor.

Underhållskostnader: Pannor och ledningar.

Då en hel del ledningar efter nära 30 års användning blivit anfrätta av rost och måste utbytas med nya, där så ske kan av koppar, har ifrågavarande anslagskrav höjts med 500 kronor. Vidare har linneförrådet, som under innevarande år icke haft något nyanskaffningsanslag, förslitits så, att en nyanskaffning åter måste företagas och har för ändamålet begärts ett anslag av 2.000 kronor.

Av det avlämnade statförslaget framgår, att inkomsterna ej förslå till täckande av varmbadhusets utgifter (kostnaden för ränta och amortering ej inräknad) utan att ett beräknat underskott å 9.560 kronor uppkommer. Styrelsen har beräknat inkomsterna efter oförändrade badpriser frånsett en mindre justering i ett avseende. Frågan om en allmän höjning av badpriserna, så mycket att berörda brist utjämnas, har emellertid varit föremål för styrelsens ingående behandling, men har styrelsen för närvarande stannat vid, att härutinnan ej företaga någon förändring utan velat hemställa till stadsfullmäktiges övervägande, huruvida en sådan höjning bör ske. Upplysningsvis kan styrelsen meddela, att under den förra kristiden en höjning förekom av badpriserna och att om motsvarande höjning nu skulle genomföras, utgifter och inkomster kunna beräknas gå ungefär jämt ihop (ränta och amortering alltjämt frånräknade).

Badhusstyrelsen hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville uttala sig, huruvida ovan angivna ökning av badpriserna bör genomföras eller ej.

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

Västerås den 11 oktober 1939.

Å Badhusstyrelsens vägnar:

THEOFIL ÖBERG.

/*B. Falk.*

Bilaga Brandverk.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1940 och därvid anföra följande.

Lönerna enligt lönestaten hava höjts med 4.242 kronor, enär dels vice brandchefen samt 3 brandmän uppflyttats vardera en lönegrad och dels en ny brandman jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 21 juni 1939 anställts.

Jämfört med innevarande års budget utvisar detta förslag en minskning, beroende på dels att årets budget belastas av kostnaderna för anskaffandet av en Magirusstegbil och dels att driftskostnaderna för borgarbrandkårens ångspruta och underhållskostnaderna för denna spruta samt för landstingets ambulansautomobil numera bortfallit.

Emellertid har styrelsen på grund av de redan ökade materialpriserna och med hänsyn till att ytterligare prisstegring kan förväntas föreslagit en höjning av en hel del anslag. Sålunda begäres för beklädnad 5.500 kronor mot 4.980 kronor innevarande år, för material till verkstäderna 5.200 kronor mot 3.900 kronor, för övriga driftskostnader 16.282 kronor 50 öre mot 14.632 kronor 50 öre samt för underhåll av brandredskap 2.500 kronor mot 1.400 kronor. Anslaget för oförutsedda utgifter föreslås höjt till 500 kronor.

Under rubriken kapitalökningar har för anskaffning av diverse inventarier upptagits tillhopa 3.330 kronor, av vilket belopp bl. a. 500 kronor äro avsedda för inköp av en elektrisk strålkastare att användas vid eldsvådor samt 2.000 kronor för inköp av 500 meter högtrycksslang.

Inkomsterna av verkstadsarbeten hava med hänsyn till de stegrade materialpriserna höjts med 1.100 kronor.

På grund av vad sålunda anförts hemställer brandstyrelsen,

att stadsfullmäktige ville godkänna bi-

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

lagda förslag till utgifts- och inkomststat för stadens brandkår år 1940.

Västerås den 13 oktober 1939.

För brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

/Sven Holmer.

Bilaga Magistrat.

Till Drätselkammaren.

Magistraten får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för magistraten och rådhusrätten samt kronouppbörds- och exekutionsväsendet för år 1940 jämte tillhörande bilagor samt därvid anföra följande.

Beträffande magistraten och rådhusrätten.

I lönestaten hava ändringar föranletts *dels* av borgmästaren Bergquists avgång från borgmästartjänsten, i följd varav honom tillkommande personligt lönetillägg utgått och lön till den nyutnämnde borgmästaren upptagits efter första lönegraden till 18.000 kronor, *dels ock* av uppflyttning jämlikt beslut av lönenämnden av två kvinnliga kontorsbiträden, det ena av I och det andra av II klass från första till andra lönegraden.

Under rubriken "112 Övriga löner och arvoden" har anslaget för beredande av semester åt borgmästaren och rådmännen, sedan en befattning vid magistraten och rådhusrätten under innevarande år indragits, befunnits böra sänkas från 2.200 till 2.000 kronor. Utom vikariatsarvode har Magistraten avsett att av detta anslag bör utgå jämväl rese- och traktamentsersättning, vartill vikarie kan vara berättigad.

Under samma rubrik har Magistraten upptagit ett nytt anslag, som efter stadens övertagande av kontorsbiträdenas avlöning blivit erforderligt, nämligen för beredande av semester åt kontorsbiträdena. Medelsbehovet för detta ändamål har beräknats till 700 kronor.

Sedan brottmålsrådmannen V. Åsbergs änka numera ingått nytt äktenskap skall pension till henne icke vidare utgå. Pensionsstaten har ändrats i enlighet härmed.

Anslaget för sjukvård har — med hänsyn till att numera icke blott stadsvaktmästaren utan även kontorsbiträdena åtnjuta sådan vård på stadens bekostnad — höjts från 50 till 150 kronor.

Anslaget för telefon har på grund av inträdd minskning i antalet behövliga telefonabonnemang nedsatts från 1.080 till 900 kronor.

Från Magistratens verksamhet i övrigt i viss mån avskild är uppgiften att förrätta vissa val. Därmed förenade kostnader, huvudsakligen ersättningar till de vid valförrättningarna särskilt förordnade deputerade och tillfälligt anlitade biträden, kungörelsekostnader och kostnader för valkuvert och annat tryck, vilka kunna uppgå till jämförelsevis avsevärda belopp, hava hittills påförts anslagen för tillfälliga biträden samt för annonsering och trycksaker. Dessa anslag hava på grund härav de år, då val lagligen skolat hållas, i erforderlig grad måst höjas och de år, då val ej förekommit, ånyo sänkts. För att undslippa denna ofta återkommande höjning och sänkning av anslag, som eljest vore underkastade ringa förändring och kunde hållas i stort sett fasta, har Magistraten funnit önskvärt, att valomkostnaderna icke sammanblandas med övriga liknande kostnader utan påföras och bestridas av ett särskilt anslag. Magistraten har därför i statförslaget under rubriken "Diverse utgifter" upptagit ett anslag för detta ändamål, vilket för instundande år med hänsyn till då infallande riksdagsmannaval beräknats till 3.000 kronor.

I övrigt hava tidigare beslutade anslag upptagits till oförändrade belopp.

De av befattningarna vid magistraten och rådhusrätten härflytande sportlerna hava som förut upptagits till belopp som motsvarar medeltalet per år för tioårsperioden 1928—1937, avrundat till jämna hundratal kronor, eller 38.000 kronor.

Beträffande kronouppbörds- och exekutionsväsendet.

I lönestaten hava ändringar föranletts av att jämlikt beslut av lönenämnden stadsfogden och ett kvinnligt kontorsbiträde av II klass uppflyttats vardera en lönegrad, ävensom därav, att en exekutorsbefattning blivit besatt med ny innehavare, vilken jämlikt beslut av lönenämnden äger uppbära lön enligt tredje lönegraden av vederbörande lönegrupp.

Kronokassören har anhållit, att anslagen för extra biträden å kronouppbördskontoret och för extra biträden vid uppbörd måtte höjas respektive från 4.000 till 4.500 och från 900 till 1.050 kronor. Under åberopande av vad kronokassören i sin här bilagda skrivelse anfört biträder Magistraten berörda anhållan och har i statförslaget upptagit nämnda anslag till sålunda förhöjt belopp.

Sedan f. d. stadsfogden E. Kumlin numera avlidit har honom tillkommande pension utgått ur pensionsstaten.

Anslaget för kontorskostnader har så avsevärt överskridits och synes även i och för sig så lågt beräknat, att detsamma torde böra höjas från 600 till 900 kronor.

Stadsfogden har med begäran om beaktande vid uppgörandet av detta statförslag till Magistraten inkommit med en av exekutorn Joh. Sundqvist gjord framställning så lydande:

I härvid fogat eget yttrande har stadsfogden uttalat, att det måste anses uppenbart, att arbetet inom det vidsträckta och ur flera synpunker hårdarbetade

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

distrikt, som tilldelats Sundqvist, icke skulle kunna nöjaktigt fullgöras utan anlitande av motorfordon och att den ersättning för användande av egen bil i tjänsten som av Sundqvist ifrågasatts, icke kunde anses annat än skälig, samt förty till alla delar tillstyrkt Sundqvists framställning.

Magistraten, som därjämte inhämtat att exekutorerna mellan sig lika fördela inkomsterna av indrivningsarbetet, finner sig kunna tillstyrka Sundqvists framställning i vad den avser framtida bidrag till hans kostnader för hållande av automobil och hemställer sålunda om ett anslag för sådant ändamål å 400 kronor. Anslaget har i statförslaget upptagits i anslutning till förut utgående anslag för ersättning till exekutorerna för hållande av velocipeder. Därest framställningen bifalles torde ersättning till Sundqvist för hållande av velociped icke vidare böra utgå och sistnämnda anslag förty nedsättas från 150 till 120 kronor.

Ett för innevarande år särskilt beviljat anslag för inköp av en skrivmaskin till kronouppbördskontoret har utgått.

I övrigt överensstämmer förslaget med staten för innevarande år.

Västerås rådhus den 21 oktober 1939.

På Magistratens vägnar:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

|Bertil Sandegren.

Bilaga Polis.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1940 och därvid anföra följande.

Avlöningen åt polismästaren har i enlighet med stadsfullmäktiges av Kungl. Maj:t fastställda beslut den 26 januari innevarande år ökats från 9.780 till 10.950 kronor.

I särskild skrivelse till lönenämnden hava till uppflyttning i angivna lönegrader anmälts följande befattningshavare, nämligen:

Poliskommissarien Stahre till 39: II, biträdande överkonstapeln Rosdahl i enlighet med lönenämndens beslut den 30 juni 1939 till 29: IV samt konstaplarna n:r 8 Rebermark, n:r 9 Löfdahl, n:r 10 Imberg och n:r 15 Johansson till 27: III.

Genom stadsfullmäktiges beslut den 25 maj innevarande år har semestertiden för befattningshavarna dels ökats och dels förlagts under kortare tidsperiod, varigenom vid polisverket ett större antal man än tidigare komma att åtnjuta semester samtidigt. På grund härav samt då för vikarier erfordras viss utbildningstid har beräknats, att 6 st. semestervikarier vore erforderliga

under en tid av sju månader, varför anslaget härför ansetts böra höjas från 3.000 till 9.000 kronor. Tidigare har semestervikarie anställts endast i ringa omfattning och den kortare semestertiden fördelats över större delen av året. N:o 189 *Ang. 1940 års budget.*

Då såsom biträde åt spritpolisen tidvis kommenderas en man från ordningspolisavdelningen erfordras vikarie för sistnämnde befattningshavare, för vilket ändamål upptagits ett belopp av 1.200 kronor.

Sedan tvenne reservpolismän avgått på grund av åldersskäl återstår numera endast en ersättningsberättigad sådan.

Kostnaderna för vikarie åt en polisman under en skolutbildningstid av 28 veckor har minskats med 80 kronor till 1.120 kronor medan stipendiet för med godkända betyg genomgången dylik utbildning höjts från 200 till 280 kronor. Ifrågavarende anslag har i likhet med föregående år ansetts av behovet påkallat, då polismän med genomgången högre polisskola (överkonstapelsklassen) alltjämt erfordras samt städerna i övrigt alltmera synas lämna bidrag till polismän för genomgående av denna högre utbildningskurs.

På grund av det genom anordnande av poliskammare uppkomna behovet av skrivbiträdeshjälp vid polisverket, vilket också förutsatts av utredningskommittén, föreslås i särskild ordning att en befattning som ordinarie skrivbiträde med placering i 18. lönegruppen måtte inrättas från den 1 januari 1940, och har anslag härför upptagits med 2.400 kronor. Vidare har nuvarande krisläge medfört ökade skrivgöromål å poliskammaren och har för extra skrivhjälp därstädes upptagits 1.500 kronor.

Slutligen har under personalkostnader upptagits ett belopp av 712: 50, utgörande ersättning till poliskommissarie Stahre för mistade sportler på grund av poliskammarens skyldighet att till stadskassan inleverera dylika. Ifrågavarande belopp avser ersättning för tiden 1 juli 1939—31 december 1940 och har motsvarande belopp upptagits i statförslaget såsom ökad inkomst under rubriken "Polismästarens och stadsfiskalens sportler".

I pensionsstaten har enligt stadsfullmäktiges beslut den 30/6 1938 den förändringen vidtagits att stadsfiskalen E. V. Petterssons pension på övergångsstat minskats med 600 kronor.

Beträffande övriga utgifter hava följande poster höjts på nedan angivet sätt, enär de visat sig otillräckliga:

Kostnaderna för olycksfallsförsäkring från 700 till 800, sjukvård från 1.000 till 2.000, kontorskostnader från 800 till 1,500, annonsering och trycksaker från 1.000 till 1.200, biltransporter från 1.200 till 2.100 samt telefonkostnader från 1.955 till 2.350 kronor. Ökningen av anslaget för kontorskostnader samt annonsering och trycksaker är till största delen beroende på inrättandet av poliskammaren, vilken institution övertagit en del magistraten tidigare åvilande arbete samt för detta ändamål är i behov av såväl kontorsartiklar som olika slag av trycksaker, varjämte poliskammaren har att genom annonsering kungöra vissa beslut o. dyl. Vad åter beträffar de ökade telefonkostnaderna äro även här en del beroende på poliskammaren, enär nya telefoner inkopplats såväl å polismästarens expedition som i hans bostad. Dessutom har nämnden på av polismästaren anförda skäl funnit erforderligt att telefon anordnas i bostaden åt ytterligare tvenne kriminalpolismän ävensom att ännu en sådan insättes å kriminalpolisens expedition.

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

På grund av det ökade utrymme som genom poliskammarens inrättande erfordras för polisverket samt enär de av kriminalpolisen tidigare disponerade lokalerna i Brandstationen äro bristfälliga och otillräckliga och delvis erfordrades för annat ändamål har nämnden förhyrt ytterligare lokaler för i staten upptaget belopp av 3.800 kronor per år. I samband härmed hava nya lokaler med statspolisintendentens medgivande anskaffats för statspolisen mot en årshyra av 1.500 kronor.

Genom sålunda ökade lokaler hade kostnaderna för lyse och städning förhöjts från förutvarande 1.000 och 1.850 till 1.600 respektive 3.000 kronor.

Inventariekontot har ökats från 2.800 till 4.000 kronor, beroende på att under nästkommande år ny skrivmaskin samt nya cyklar behöva inköpas. För anskaffande av erforderliga möbler åt kriminalpolisen har upptagits 3.500 kronor och har anslag härför i vanlig ordning begärts hos stadsfullmäktige.

Slutligen har upptagits ett belopp av 20 kronor, avsett att användas för försäkring av polisverkets inventarier, vars värde genom vissa nyinköp blivit högre.

I övrigt äro utgifterna oförändrade.

Beträffande ersättningen från statsverket för omkostnader för stats- och reservpolis hava beloppen omräknats med hänsyn till lönerna för nämnda personal.

Bland inkomsterna hava vidare upptagits polismästarens och stadsfiskalens indragna sportler, vilka beräknats till 1.500 kronor.

Polisnämnden hemställer alltså

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för polisväsen och fångvård under år 1940.

Västerås den 17 oktober 1939.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/*Gunnar Ekberg.*

Bilaga Pensionsnämnd.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Pensionsnämnderna i Västerås, S:t Ilian och Lundby få härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1940 och därtill anföra följande.

Arvodet till skrivbiträde, som intill år 1939 utgått med 3.000 kronor men nämnda år sänktes till 2.700 kronor, har åter föreslagits höjt till 3.000 kronor.

Bidrag till tilläggspensioner och barnbidrag har begärts med 145.000

kronor i enlighet med bifogade avskrift av skrivelse i ärendet från Kungl. Pensionsstyrelsen. I föregående års stat begärdes enligt från Kungl. Pensionsstyrelsen inhämtade upplysningar för samma ändamål 90.000 kronor men sedermera visade det sig att Pensionsstyrelsen lämnat felaktig uppgift angående det beräknade beloppet, som slutligen uppgick till ej mindre än 138.494 kronor 45 öre.

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

Sedan den 1 juli 1939 har pensionsnämndernas kansli, som ditintills varit inrymt i av magistraten disponerade lokaler i rådhuset, med anledning av genomförd omorganisation av magistraten och rådhusrätten nödgats flytta till lokaler utom rådhuset, för vilka enligt avtal skall erläggas hyra med 780 kronor om året, däri inberäknat värme, lyse och städning.

Tidigare har pensionsnämnderna fått använda sig av magistratens telefon i rådhuset men måste, sedan kansliet flyttats till särskild lokal, hava egen telefon, för vilken kostnad beräknats 125 kronor.

I övrigt äro utgifterna upptagna till samma belopp som i den för år 1939 fastställda staten.

Västerås den 19 september 1939.

På pensionsnämndernas vägnar:

MARTIN LINDHEIMER.

Bilaga Byggnadsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1940 och därvid anföra följande.

Lönestaten företer flera avvikelser från den närmast föregående. Dessa föranledas dels av stadsfullmäktiges beslut den 23 februari 1939 att inrätta en ordinarie tjänst som tekniskt biträde med placering i 35. lönegruppen, vars innehavare enligt lönenämndens beslut den 15 maj 1939 tilldelats tre ålderstillägg, dels ock av en framställning från byggnadsnämnden till stadsfullmäktige den 20 september 1939 med förslag om inrättande av två nya tjänster, nämligen en som mätningstekniker i 29. lönegruppen och en som kartriterska i 18. lönegruppen. För stadsingenjören har i lönestaten endast upptagits hälften av dennes lön, enär han samtidigt på förordnande uppehåller byggnadschefstjänsten och enligt avtal med drätselkammaren denna skall svara för övrig del av lönen till stadsingenjören.

Under rubriken "övriga löner och arvoden" hava följande ändringar från föregående år föreslagits. Arvodet till tekniskt biträde utgår, emedan denne numera uppförts å ordinarie stat. I samförstånd med drätselkammaren har tillsvidare i anledning av pågående omorganisation av bl. a. byggnadschefs-,

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

stadsingenjörs- och stadsarkitekttjänsterna inrättats en assistenttjänst å stadsingenjörskontoret med ett arvode om 7.830 kronor. Innehavaren av denna skall hava till huvudsaklig uppgift att vara biträdande mätningsman och fastighetsregisterförare. "Ritbiträde" och "extra biträden" i 1939 års stat motsvaras i staten för år 1940 dels av mätningstekniker och kartriterska, vilka såsom ovan angivits föreslagits att uppföras å ordinarie stat, dels ock av ritbiträden och extra biträden. För två ständiga ritbiträden har sålunda begärts 2.700 kronor och för extra biträden, d. v. s. tillfällig arbetskraft, 1.000 kronor.

Med hänsyn till att stadsingenjörskontoret för mätningsarbeten har ett ganska stort antal hantlangare har i förslaget upptagits 200 kronor för olycksfallsförsäkringar.

I övrigt hava utgifterna upptagits till samma belopp som i 1939 års stat.

I anledning av de rådande ovissa förhållandena på byggnadsmarknaden har byggnadsnämnden ansett sig böra räkna med minskade inkomster av förrättningar och protokollslösen, varför dessa belopp nedsatts till respektive 14.000 och 1.000 kronor mot 18.000 och 2.000 kronor innevarande år.

Västerås den 4 oktober 1939.

På byggnadsnämndens vägnar:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

/Martin Lindheimer.

Bilaga Västerås arbetsstuga.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås arbetsstuga får härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige i överensstämmelse med bifogade förslag till utgifts- och inkomststat behagade bevilja arbetsstugan ett anslag av 4.000: — kr. för år 1940. På grund av prisstegringar på såväl matvaror som slöjdmateriel m. m. har styrelsen sett sig nödsakad att begära höjt anslag.

Förslag till stat för arbetsstugans i Västerås verksamhet år 1940.

Inkomster.

Försäljning av barnens arbeten (förslagsvis)	1.100: —
Från Werkelins fond	500: —
Anslag från staden	4.000: —
Av besparade medel	365: —
Kronor	5.965: —

Utgifter.

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

Omkostnader.

Lyse, värme, tvätt m. m.		850: —

Materialier.

Diverse slöjdmaterialier		800: —

Hushållet.

Diverse matvaror m. m.		1.200: —

Löner till personalen.

Fröken Andersson	1.550: —	
Fru M. Nilsson	700: —	
Fru Sundqvist	540: —	
Hyresbidrag till fru Sundqvist	325: —	3.115: —
	Kronor	5.965: —

Västerås den 28/10 1939.

För Västerås arbetsstuga:

GEORG ROBSAHM.

Em. Granér.

Bilaga Barnkrubba.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås Barnkrubbas Understödsförening får härmed vördsamt ansöka om ett anslag av fyratusen (4.000: —) kronor till Barnkrubbans verksamhet under 1940. Höjningen motiveras dels av de stigande livsmedels- och bränslepriserna dels av uppkommen nödvändighet att utöka personalen.

Västerås den 2 november 1939.

Å styrelsens vägnar:

ANNA ALEXANDERSON,
f. Björnström.

/Ernst Enochsson.

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

TABLÅ

över Västerås Barnkrubbas räkenskaper år 1938.

Tillgångar vid årets början:

Fastigheten Edvard 4, stadsäg. 1581 (taxeringsvärde)		18.000: —	
Inventarier		2.000: —	
Uddeholmsobligationer (2 st.)		2.000: —	
Maria Lindströms Minnesfond (Stadssparb. n:r 53408)		5.126: 69	
Domprostinnan Björnströms fond („ „ 41933)		1.377: 37	
Reparationsfonden („ „ 48186)		288: 53	
Tillgodohavande i Handelsbanken (n:r 412720)		14: 52	
I kassan		190: 10	28.997: 21

Inkomster under året:

Anslag av Västerås stad till Barnkrubban		3.500: —	
Gåva av Västerås Pantbank		200: —	
Avgifter för barnen		539: —	
Årsbidrag enligt lista		1.032: 85	
Ränta å Uddeholmsobligationer	100: —		
„ för år 1938 i Stadssparb. (n:r 41933)	34: 44		
„ „ „ „ „ „ („ 53408)	127: 63		
„ „ „ „ „ „ („ 48186)	2: 70		
„ „ „ „ „ Handelsb. („ 412720)	7: 60	272: 37	5.544: 22

Skulder vid årets slut:

Inteckning i fastigheten		4.000: —
	Summa Kronor	38.541: 43

Skulder vid årets början:

Inteckningslån i fastigheten	4.000: —

Utgifter under året:

Hushållet	2.292: 80	
Utgifter för fastigheten Edvard 4	348: 12	
Ved, koks, vatten, el.-ljus, gas och telefon	384: 79	
Div. inventarier	143: 58	
Arvode för upptagning av årsbidrag, annons m. m.	94: 65	
Utgifter för diakonissan och biträdet	1.973: 51	
Div. utgifter	8: 55	5.246: —

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

Tillgångar vid årets slut:

Fastigheten Edvard 4, stadsägan 1581	18.000: —	
Inventarier	2.000: —	
Uddeholmsobligationer (2 st.)	2.000: —	
Maria Lindströms Minnesfond (Stadssparb. n:r 53408)	5.150: 24	
Domprostinnan Björnströms fond („ „ 41933)	1.411: 81	
Reparationsfonden („ „ 48186)	231: 36	
Tillgodohavande i Handelsbanken (n:r 412720).....	456: 93	
I kassan ...	45: 09	29.295: 43
Summa Kronor		38.541: 43

Antal underhållsdagar under år 1938 = 3827.
Högsta antalet barn per dag = 28.
Lägsta „ „ „ „ = 4.
Medeltal „ „ „ = 15.
Avgiften för barn och dag har utgått med 40 öre för skolbarn och 25 öre för yngre barn.
Underhållskostnaden per barn och dag har utgjort kr. 1: 37.

Undertecknade, som enligt uppdrag granskat Västerås Barnkrubbas räkenskaper för år 1938, få efter fullgjort arbete vitsorda, att vi funnit dem förda med noggrannhet och vederbörligen verifierade, och vilja vi som vår mening framhålla att såväl församlingens anslag som andra bidrag använts på för verksamheten gagneligt sätt. Med anledning av revisionen få vi föreslå, att styrelse och kassaförvaltare beviljas full och tacksam ansvarsfrihet beträffande 1938 års förvaltning.

Västerås den 17 febr. 1939.

W. Brunman. *Axel Norén.*

Rätt avskrivet intyga:

Ernst Enochsson. *Ingrid Wallén.*

Bilaga Sundinska fonden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål får härmed till stadsfullmäktige överlämna bilagda redogörelse över förvaltningen år 1939.

Av redogörelsen framgår att utgifterna komma att täckas av inkomsterna. Några avsevärt ökade inkomster under år 1940 kunna icke beräknas, var-

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

emot man har att förvänta höjt vedpris. Nämnden har räknat med att utgifterna för vedunderstöd under år 1940 komma att uppgå till icke fullt 12.000 kronor mot något mer än 10.600 kronor innevarande år. Det är nämndens uppfattning, att någon minskning i antalet vedunderstöd ej bör ifrågakomma. Då från ifrågavarande fond under föregående år utgått bidrag om tillhopa 2.100 kronor till allmännyttiga ändamål och då nämnden anser att dessa bidrag skäligen ej böra minskas, skulle en brist å omkring 1.000 kronor uppstå. Enär under gångna år en besparing av räntor om tillhopa i det närmaste 15.500 kronor skett, får nämnden föreslå, att, därest inkomsterna under år 1940 icke skulle förslå till bestridande av utgifterna enligt ovanstående, nödigt belopp för täckning av den uppkomna bristen får uttagas från berörda räntebesparing.

Nämnden får med denna motivering föreslå stadsfullmäktige att av räntemedel från Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål i 1940 års stat följande allmänna anslag bestridas:

till Natthärbärget	600: —
till Arbetsstugan	1.000: —
till Barnhemmet	500: —
Summa Kronor	2.100: —

Västerås den 17 oktober 1939.

För nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål:

ALB. LUNDKVIST.

/*Sven Holmer.*

Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

Tillgångar den 1 januari 1939:

Fordran av Västerås stad:		
mot 5 % ränta, andel i 1932 års lån, kapital		94.324: 98
mot 3 % ränta, andel i 1935 års lån, kapital		1.133: 56
Innestående medel å kapitalräkning i AB. Jordbrukarbanken å 2 % ränta, kapital	14.541: 46	
ränta	15.438: 72	29.980: 18
Fondens fastighet, Västra kvarteret n:r 146 (Lovisa 3)		60.000: —
Andel i fondernas gemensamma behållning, ränta		650: 98
Kronor		186.089: 70

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

Inkomster under år 1939:

1932 års lån:			
1:sta halvårets ränta à 94.324: 98 à 5 %		2.358: 12	
2:dra „ „ à 91.236: 73 à 5 %		2.280: 92	4.639: 04
1935 års lån:			
1939 års ränta à 1.133: 56 à 3 %			34: —
Kapitalräkning å AB. Jordbrukarbanken:			
1:sta halvårets ränta à 29.980: 18 à 2 %		299: 80	
2:dra „ „ à 33.068: 43 à 2 % (prel.)		330: 68	
Ränta för tiden 1/8—31/12 à 270: 96 à 2 % (prel.)		2: 26	632: 74
1939 års avgift för Sundinska husets övertagande av staden			8.000: —
		Kronor	13.305: 78

Utgifter för tiden 1/1—17/10 1939:

Arbetsstugan		750: —	
Barnhemmet för flickor		500: —	
Natthärbärget		600: —	
Västerås stads Renhållningsverk, för ved		5.209: 44	
Sjukvårdsbidrag till:			
Emma Bergström	90: —		
Frans Stedt	30: —		
Agnes Nilsson, ortop. kängor	44: —	164: —	
Bokföringsböcker, blanketter o. d.		75: 18	
Annonser		19: 05	
Arvode		50: —	7.367: 67

Tillkommer för återstående del av året, förslagsvis:

Arbetsstugan	250: —	
Vedinköp	5.500: —	
Kontantbidrag	60: —	
Förvaltningskostnader	50: —	
Annonser	50: —	5.910: —
	Kronor	13.277: 67

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 17 oktober 1939.

OSCAR ARNSTORP.

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

Bilaga Fornminnesföreningen.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Enligt stadsfullmäktiges i Västerås beslut har Västmanlands Fornminnesförening av Västerås stad under vartdera av åren fr. o. m. 1931 t. o. m. 1939 erhållit 3.000 kronor till förkovran och vård av föreningens museer i Västerås, nämligen Länsmuseet i Slottet och friluftsmuseet vid Vallby. Det är med stor tacksamhet, som fornminnesföreningen mottagit dessa anslag, som varit särdeles betydelsefulla för att icke säga nödvändiga för föreningens verksamhet. När föreningen nu går att anhålla om anslag även för det kommande året, anser sig föreningen nödsakad att söka erhålla ett ekonomiskt bistånd från staden, vilket är större än förut. Västmanlands Fornminnesförening får därför härmed hemställa, att Drätselkammaren måtte av Stadsfullmäktige utverka ett understöd om femtusen (5.000) kronor från Västerås stad att under år 1940 på samma villkor, som för föregående anslag stipulerades, tilldelas Västmanlands Fornminnesförening för förkovran och vård av föreningens till Västerås stad förlagda institutioner.

Till stöd för denna hemställan vill Västmanlands Fornminnesförening anföra följande:

Fornminnesföreningens påräkneliga inkomster utgöras huvudsakligen av avkastningen utav den av s. k. lotterimedel bildade lönefonden och anslag från Västmanlands läns landsting, vilka åtgå till avlönandet av intendent och vaktmästare, samt av medlems- och inträdesavgifter, hyran för kaférörelsen och ev. behållning av fester o. dyl. på Vallby friluftsmuseum. Dessa inkomster äro emellertid ingalunda stora och därtill i stor utsträckning osäkra. Under nuvarande omständigheter kan föreningen icke i nämnvärd grad lita till den enskilda offerviljan. Fornminnesföreningen måste därför tyvärr alltjämt konstatera, att dess ekonomiska ställning är svag och icke möjliggör en verksamhet, som fullt motsvarar föreningens kulturminnesvårdande uppgifter och de krav av skilda slag, som i allt större utsträckning av såväl myndigheter som enskilda ställas på densamma. Föreningen nödgas därför sätta sitt hopp därtill, att Västerås stad även i fortsättningen lämnar sitt värdefulla och kraftiga stöd åt föreningens i staden befintliga institutioner och att detta stöd icke förminskas utan i stället så vitt möjligt ökas. Denna begäran och förhoppning vill fornminnesföreningen motivera med att Länsmuseet med därtill hörande arkiv och bibliotek och Vallbymuseet, oaktat de äro centralmuseer för hela länet helt naturligt lättast kunna utnyttjas av invånarna i Västerås. I dessa institutioner har samlats och samlas alltfort material belysande också Västerås stads historia, ett material, som utan överdrift kan sägas vara av oskattbar betydelse för kunskapen om det gamla Västerås. Museerna anlitas och besökas också i stigande utsträckning av såväl forskare som intresserad allmänhet. Särskilt glädjande äro de många besöken av skolklasser. För dessa liksom för andra studiegrupper, deltagare i turistresor etc. anordnas förevisningar utan särskild avgift. För att museerna skola vara lätt tillgängliga för alla, är inträdet till Vallbymuseet fr. o. m. den tid, då årligt anslag beviljades av Västerås stad, fritt varjämte inträdesavgifterna till herrgårdsbyggnaden och

Länsmuseet hållas ovanligt låga (25 öre för äldre, 10 öre för barn). Ofta lämnas också till de sistnämnda fritt tillträde. Friluftsmuseet vid Vallby anlitas dock icke endast som museum utan också — och särskilt av västeråsarna — som ett promenadmål och en tillflyktsplats, där man i lugn och ro kan njuta av vacker natur och gammal kultur. På grund av att inträdesavgifter upptagas i så ringa utsträckning, kan icke en ökning under senare år av antalet besökare, särskilt vid Vallbymuseet, angivas med precisa siffror men är lika fullt påtaglig och bevisas bl. a. av att föreståndarinnan för serveringen på friluftsmuseet önskar utökade lokaler. Föreningen vill även framhålla, att den och dess intendent i stigande utsträckning av såväl institutioner som enskilda i Västerås utnyttjas för olika uppdrag, som ha samband med stadens kulturminnesvård och spridande av kunskaper om stadens historia. Sålunda fotograferas på föreningens bekostnad till rivning eller förändring dömd gammal bebyggelse, undersökas och övervakas grundgrävningar i stadens äldre delar (exempelvis på platsen för Nicolaikyrkan) etc. Intendenten anlitas också allt flitigare för att hålla föredrag och författa artiklar och uppsatser om det gamla Västerås samt för att demonstrera staden och dess sevärdheter för studieresor, vetenskapsmän, turister o. s. v., vilka arbeten till allra största delen utföras utan ekonomisk ersättning.

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

Västmanlands Fornminnesförening anser alltså under hänvisning till det ovan sagda och särskilt på grund av Vallbymuseets flitigare utnyttjande och intendentens ökade arbete i och för Västerås att begäran om ett ökat anslag från staden är väl motiverad och anhåller, att Drätselkammaren ville beakta de nu framförda synpunkterna vid behandlingen av föreliggande hemställan.

Västerås den 7 oktober 1939.

För Västmanlands Fornminnesförening:

A. B. GÄRDE,
Ordförande.

/Sven Drakenberg.

Bilaga Sparvboet.

Till Västerås Drätselkammare, Västerås.

Undertecknad anhåller härmed vördsamt å styrelsens för barnhemmet Sparvboet vägnar, att Sparvboet för år 1940 må tilldelas ett anslag å 1,800 kr. Utgifterna för barnhemmet ha nämligen blivit allt större, och inkomsterna, som till stor del bestå av frivilliga gåvor, ha ej ökats i samma proportion, varför styrelsen ser sig nödsakad anhålla om ett ökat anslag av staden.

Västerås den 4 okt. 1939.

SIGNE SCHELIN,
ordf. i Sparvboets styrelse.

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

Till Magistraten och Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan från stadens olika verk och inrättningar till drätselkammaren inkommit vederbörliga specialstatförslag får drätselkammaren, efter granskning av desamma, härmed överlämna bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stad för år 1940 och i anslutning därtill anföra följande.

Det må till en början konstateras, att utgångsläget för årets budgetsarbete, trots de rådande förhållandena, måste betecknas som gott. Ökade anslagskrav, i vissa fall av betydande storleksordning, hava visserligen från ett flertal olika förvaltningar framställts, men drätselkammaren har icke annat än i några få undantagsfall ansett sig böra nedskära kraven. Drätselkammaren vill dock begagna tillfället att med skärpa poängtera angelägenheten av att största möjliga uppmärksamhet ägnas åt att söka hålla utgifterna inom anslagens ram. Skatteunderlaget, som föregående år utgjorde 544.016: 06 skattekronor, har innevarande år stigit till 571.393: 71 skattekronor, en ökning alltså med 5.03 procent. Även om det måhända får räknas med att skattebetalningen under år 1940 kan bliva sämre än andra år, torde drätselkammarens åtgärd att beräkna avkortningen till 50 % högre än i vanliga fall utgöra en motvikt häremot. Det förtjänar även framhållas att i 1940 års stat icke beräknats någon inkomst av äldre skatterestantier, som under året inflyta. I den mån dylika medel redovisas under året komma de i stället att gynnsamt påverka 1940 års bokslut. I likhet med vad som skett under de senaste två åren har även i det föreliggande statförslaget upptagits en avsättning med 200.000 kronor till en skatteutjämningsfond, vilken därigenom kommer upp i en behållning av 600.000 kronor. Den trygghet mot fluktueringar i skattesatsen, som förekomsten av en dylik fond erbjuder, är givetvis av stort värde icke minst ur den synpunkten, att staden med högre grad av tillförsikt än eljest skulle varit fallet kan se fram emot kommande års budgetarbete. Den strävan, som tidigare under flera år gjort sig gällande, att belasta skattestaten med större engångsutgifter av kapitalökande natur, vilka annars kunnat bestridas av lånemedel, har även detta år fullföljts. Betydande belopp för nybyggnadsbehov eller för anskaffande av andra stadigvarande nyttigheter hava sålunda föreslagits utgå av uttaxerade medel. 1940 års skattestat utvisar sålunda en nettoökning av stadens kapitaltillgångar med ej mindre än cirka 1.017.000 kronor. Under åren 1938 och 1939 har något nytt amorteringslån icke upptagits. De anslag av lånemedel, som under samma tid beviljats, däri inberäknat de i 1940 års statförslag uppförda anslag som föreslås täckta av lånemedel, uppgå — frånräknat 1.000.000 kronor till läroverkets om- och tillbyggnad — till cirka 1.039.000 kronor. Därest en upplåning under år 1940 skulle ifrågakomma, torde det med hänsyn till den goda tillgången på likvida medel icke vara otänkbart att begränsa densamma till ett belopp, högst uppgående till summan av stadens låneamorteringar under samma år, varigenom någon försämrad kapitalställning icke skulle behöva uppkomma. Staden torde för övrigt för en upplåning i viss utsträckning vara oberoende av det allmänna ränteläget, enär lånebehovet i begränsad omfattning kan täckas genom upplåning hos stadens fonder mot den räntefot som kan anses skälig med hänsyn till såväl fondernas som stadens berättigade intressen, en omständighet som varit en bidragande orsak till att drätselkammaren icke redan tidigare verkställt upplåning. Stadens kapitalställning måste sålunda anses tillfredsställande, vartill även

medverkar det förhållandet att ränteutgifterna genom omläggning av fasta lån för nästkommande år sjunkit med i runt tal 55.000 kronor mot vad eljest skulle varit fallet. Denna inbesparing av ränteutgifter kommer även följande år till godo.

N:o 189 *Ang. 1940 års budget.*

Till mötande av de merutgifter under nästkommande år, vartill det rådande krisläget eventuellt kan giva anledning, har, utom det sedvanliga förslagsanslaget till normalt belopp, ställts till stadsfullmäktiges förfogande ett extra anslag om 125.000 kronor, varjämte till gatu- och vägarbeten i staten upptagits betydande belopp, som lämna möjlighet att, om så skulle erfordras, bedriva omfattande arbeten under året.

Nu anförda omständigheter hava föranlett drätselkammaren att även för nästa år fullfölja sin strävan att genom successivt skeende, måttliga skattesänkningar nedbringa utdebiteringen till och sedermera söka vidmakthålla densamma vid en sådan nivå, som kan anses lämplig med hänsyn till stadens särskilda förhållanden och de anspråk, som skäligen böra ställas på den kommunala verksamheten ur synpunkten av invånarnas trivsel och övriga inverkande omständigheter. Drätselkammaren har sålunda ansett sig kunna framlägga förslag till sänkning av utdebiteringen med 14 öre pr skattekrona till sex kronor 45 öre mot nuvarande sex kronor 59 öre, vilket, då för den kyrkliga kommunens vidkommande beslutats en uttaxering av 65 öre pr skattekrona mot 61 öre innevarande år, giver en sammanlagd uttaxering av 7 kronor 10 öre mot nuvarande 7 kronor 20 öre. Det må i detta sammanhang även påpekas, att Västerås stad i jämförelse med andra större och medelstora svenska städer har att uppvisa ett icke oväsentligt större antal skattekronor pr innevånare, ett förhållande som i sin mån bör berättiga den nu föreslagna skattesänkningen.

Drätselkammaren övergår härefter att i detalj behandla det föreliggande statförslagets olika huvudtitlar.

Den ändrade uppställningen av budgeten, som vid behandlingen av innevarande års stat på drätselkammarens förslag genomfördes, har följts i det nu upprättade förslaget, därvid i en del detaljer vissa kompletteringar och justeringar, som betingats av erfarenheter under det löpande året, vidtagits.

Fond- och lånestat.

Vid fastställandet av denna del av budgeten påkallas en del särskilda beslut i fråga om vissa anslag, som av stadsfullmäktige tidigare beviljats av tillgängliga medel med uppdrag för drätselkammaren att i samband med upprättandet av statförslaget för år 1940 avgiva förslag till anslagens slutliga gäldande. I detta hänseende hava under fond- och lånestaten av ifrågavarande anslag upptagits sådana, som enligt drätselkammarens förslag skola täckas av låne- och fondmedel eller skola gäldas genom upptagande i skattestaten under ett flertal år. Under särskilda titlar i skattestaten upptagas däremot de anslag av ifrågavarande beskaffenhet, vilka enligt drätselkammarens förslag skola täckas på en gång under år 1940 av skattemedel eller löpande inkomster.

Till täckning av lånemedel upptagas endast nyanläggningsanslagen för tekniska verken, med ett nedan angivet undantag.

Den 23 februari 1939 anvisade stadsfullmäktige 87.350 kronor till *överbyggnad av Lillåns nedersta del* samt till *uppförande av kajbyggnad framför åmynningen.* Drätselkammaren föreslår nu, att detta anslag gäldas på följande sätt:

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

Att påföras hamnen och amorteras av hamnens inkomster under åren 1940—1944 i överensstämmelse med hamnstyrelsens förslag, den del av anslaget, som enligt kostnadsförslaget belöper å kajbyggnaden 27.500: —
att utgå av *reserverade köpeskillingsmedel* ett belopp, motsvarande köpesumman vid en av överbyggnaden möjliggjord tomtförsäljning 19.185: —
samt att utgå av *uttaxerade medel* i 1940 års budget och uppföras under titeln gatu- och väghållning, återstoden 40.665: —

Kronor 87.350: —

För *hamnens räkning* hava stadsfullmäktige anslagit:
den 30 mars 1939 för anskaffande av ny större *bogserbåt* i utbyte mot den förutvarande 45.000: —
den 21 juni 1939 för anskaffande av en *polypgripskopa* 6.850: —
och den 28 september 1939 för inlösen av *två oljemagasinsbyggnader* och vissa omändringsarbeten i den ena av dessa 9.400: —
varjämte hamnstyrelsen i sitt statförslag begärt anslag till täckande av kostnaden för anskaffning av ytterligare *skärmar för malmupplagen* utöver tidigare beslutad sådan anskaffning med 2.850: —

Kronor 64.100: —

Drätselkammaren föreslår i enlighet med hamnstyrelsens hemställan, att dessa anslag skola påföras hamnen och amorteras av hamnens inkomster under åren 1940—1944.

Stadsfullmäktige hava nedan angivna dagar till nyanläggning för *tekniska verken* anvisat följande belopp:
den 25 maj 1939 till *vatten-, avlopps- och gasledningar* i vissa i beslutet angivna gatusträckningar 85.975: —
den 21 juni 1939 *dels* till *elektriska ledningar* för ett byggnadsområde mellan Övre Rosenhill och Vasagatan 16.100: —
och dels vatten- och avloppsledningar till och inom Lilla Johanneslund 26.500: —
den 31 augusti 1939 till *diverse ledningsanläggningar,* fullbordade under år 1938, tilläggsanslag å tidigare lånemedelsanslag 7.797: 60
den 26 oktober 1939 *dels* till *reningsverk* för avloppsledningarna, tilläggsanslag å tidigare lånemedelsanslag 68.000: —
och dels till *vatten- och gasledningar* över Kungsängsområdet 29.153: 14
Härjämte har vatten- och gasverksstyrelsen i särskild skrivelse i anslutning till statförslaget för tekniska verken anhållit om ett anslag till sedvanligt belopp för diverse nya ledningsutsträckningar och serviser under år 1940 med 40.000: —

Kronor 273.525: 74

Drätselkammaren föreslår att stadsfullmäktige, med bifall till vatten- och gasverksstyrelsens sist omförmälda framställning, ville besluta, att ifrågavarande anslag tillhopa 273.525 kronor 74 öre skola gäldas av *lånemedel* samt bemyndiga drätselkammaren att i vederbörlig ordning underställa beslutet häröm för fastställelse och vidtaga övriga för låns utbekommande erforderliga åtgärder.

Stadsfullmäktige hava den 28 september 1939 anvisat ett anslag till omläggning av *vatten-, avlopps- och gasledningar* vid och inom kvarteret Mimer å kr. 43.400: —. Drätselkammaren föreslår, att detta anslag slutligen gäldas av beräknat överskott vid 1939 års utgång i *tekniska verkens amorteringsfond.* N:o 189 *Ang. 1940 års budget.*

Den 30 mars 1939 bemyndigade stadsfullmäktige drätselkammaren att eventuellt genom expropriation *förvärva stadsägan 21 (Brogård).* Drätselkammaren har sedermera genom frivillig överenskommelse inköpt fastigheten för stadens räkning, därvid köpesumman bestämts till 40.000 kronor. Drätselkammaren hemställer nu, att stadsfullmäktige ville med godkännande av drätselkammarens berörda åtgärd anvisa köpeskillingens belopp att utgå av *reserverade köpeskillingsmedel.*

Vidare hava stadsfullmäktige den 27 april 1939 i samband med godkännande av ett avtal med Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget angående byte av vissa markområden m. m. beslutat, att *köpeskillingen för det markområde av Hammarby egendom,* som staden utöver själva markbytet, vid vilket ingen mellangift skulle utgå, kommer att förvärva, skulle förskotteras av tillgängliga medel och att frågan om dess slutliga gäldande skulle upptagas i samband med fastställandet av 1940 års budget. Köpesumman som enligt avtalet skall utgå efter 75 öre pr kvm., har visserligen ännu icke kunnat till beloppet fixeras och erläggas, enär uppmätning och arealbestämning av området icke hunnit verkställas, men den har beräknats till omkring 56.000 kronor. Detta belopp har uppförts i fond- och lånestaten. Drätselkammaren föreslår i enlighet härmed att stadsfullmäktige måtte bestämma att ifrågavarande köpesumma skall gäldas av *reserverade köpeskillingsmedel.*

Den 26 oktober 1939 beslöto stadsfullmäktige att till Stiftelsen Solgårdar utan ersättning upplåta en tomt å Sandgärdet för uppförande av byggnad för barnrika familjer. Enligt drätselkammarens mening bör ett mot tomtvärdet svarande belopp tillföras köpeskillingsmedelsfonden, icke endast på grund därav att värdet av stadens fastighetsinnehav minskas genom tomtmarkens avhändande utan även därför att nämnda fond tidigare belastats med kostnaden för iordningställande av tomten berörande gator. Drätselkammaren har åsatt tomten, som har en areal av cirka 1700 kvadratmeter, ett värde av 5.950 kronor, och hemställer nu, att stadsfullmäktige ville av uttaxerade medel anvisa nämnda belopp att tillgodoföras reserverade köpskillingsmedel.

I övriga, här ovan ej särskilt berörda delar är fond- och lånestaten upprättad i överensstämmelse med tidigare stadsfullmäktigebeslut eller grundad på av stadsfullmäktige givna bemyndiganden; och hemställer drätselkammaren nu, att stadsfullmäktige ville i dess helhet fastställa ifrågavarande förslag till fond- och lånestat.

Finansförvaltning. Lån och investeringar.

Stadens låneräntor hava till följd av verkställda fördelaktiga konverteringar och minskning av stadens låneskuld genom amorteringar avsevärt nedgått eller från i runt tal 586.000 kronor i innevarande års stat till inemot 540.000 kronor i det föreliggande statförslaget. Enligt en statförslaget bifogad uppgift å stadens låneskuld har medelräntan å bundna lån nedgått från 4,06 % till 3,63 %.

Amorteringarna å de fasta lånen hava däremot ökat med något över 3.000 kronor.

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

Bland nya poster, utöver dem vilka betingas av ovan i fråga om fond- och lånestaten omförmälda beslut eller eljest av beslut som fattats av stadsfullmäktige under innevarande år, må framhållas, att drätselkammaren i staten infogat en ny titel: Drätselkammarens förråd. I den mån förrådet anlitar av finansförvaltningen tillhandahållna medel för varaktiga nyttigheter, såsom vägmaskiner och dylikt, redovisas även amorteringar och räntor härå under titeln finansförvaltning. I övrigt har denna redovisning på finansförvaltningen kompletterats med en del förra året förbisedda och i övrigt tillkomna poster. Häribland må särskilt framhållas, att drätselkammaren ansett, att varmbadhusets stat bör belastas med andel i ränta och amortering för den del av stadens låneskuld, som belöper å varmbadhusbyggnaden, vilket även här iakttagits.

Av utdelning å aktier har drätselkammaren räknat med förhållandevis betydande inkomstökningar. Utdelningen å stadens egna aktier i Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägs Aktiebolag 996 stycken har fortfarande beräknats till 5 % av nominella värdet med 4.980 kronor. Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter, där staden förfogar över hela aktiekapitalet, kan nu, efter det bolaget tidigare ej kunnat lämna någon utdelning och dessutom allt intill 1938 års utgång tillförts bidrag, motsvarande ränta å järnvägsmedelsfonden, beräknas lämna utdelning å 1939 års vinst, detta framförallt på grund av den under år 1938 genomförda gynnsamma konverteringen av bolagets obligationslån. Drätselkammaren har dock icke ansett sig böra i staten beräkna utdelningen till mer än 5 % å aktiekapitalet, ehuru den blivande vinstredovisningen torde i och för sig medgiva betydligt större utdelning. Utdelningsbeloppet skulle sålunda utgöra 54.000 kronor. Aktiebolaget Arbetarebostäder beräknas kunna lämna 4 % utdelning å det staden tillhöriga stamaktiekapitalet 300.000 kronor med 12.000 kronor och Byggnadsaktiebolaget Mimer, där staden förfogar över hela aktiekapitalet, numera nedsatt till 500.000 kronor, anses kunna lämna 3 % utdelning därå med 15.000 kronor.

Bland inkomsterna under förevarande titel har drätselkammaren utan motsvarande avsättning på utgiftssidan eller beloppets överförande till tekniska verkens amorteringsfond uppfört ett belopp av kr. 49.956: 30, utgörande tekniska verkens amorteringar — beräknade enligt det stadsfullmäktige underställda och av drätselkammaren i stort sett förordade förslaget till ny amorteringsplan — utöver verkens amorteringsandelar i stadens fasta lån. Denna åtgärd står i överensstämmelse med de riktlinjer för en fortsatt omläggning av stadens räkenskaper, varmed drätselkammarens bokföringsdelegerade äro sysselsatta, och som syftar till en förändrad redovisning av stadens fastigheter och andra fasta tillgångar. Då drätselkammaren i fråga härom är på det klara med att tekniska verkens amorteringsfond, som under senare år ej använts till det med densamma från början avsedda syftemålet, bör avvecklas, har drätselkammaren ansett, att avsättning till fonden redan med 1940 års stat ej vidare bör beräknas.

Egna fonder.

Sedan enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 maj 1939 av järnvägsmedelsfonden disponerats d e l s ett belopp av 80.000: — kronor till gäldande av motsvarande del av stadens aktieteckning i Aktiebolaget Västeråsbanans

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

Intressenter, dels även ett belopp av cirka 22.500: — kronor för vissa kostnader i samband med aktieteckningen, är fondens kapital mindre än föregående år, varför ock ränteavsättningen till fonden i 1940 års statförslag med omkring 2.000: — kronor understiger avsättningen i årets stat.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige liksom för innevarande år ville besluta, att för avsättning till allmän fond (skatteutjämningsfond) måtte av utaxerade medel i 1940 års budget anslås ett belopp av 200.000 kronor vilket belopp håller sig inom gränsen för den författningsenligt medgivna maximiavsättningen. Efter denna avsättning kommer fondens kapital att uppgå till ett belopp av 600.000 kronor, motsvarande något mer än 1 krona pr skattekrona av det nuvarande skatteunderlaget.

Skatter och liknande avgifter.

Till restitution av kommunalutskylder har drätselkammaren beräknat ett belopp av 20.000 kronor emot 40.000 kronor i innevarande års stat. Det höga beloppet i sistnämnda stat var upptaget med hänsyn till möjligheten av en större skatterestitution på grund av ett vid statens uppgörande icke slutligen avgjort taxeringsmål, som nu är avdömt och icke gick staden emot. Någon liknande eventualitet föreligger ej för närvarande. Visserligen är även nu ett taxeringsmål rörande en stor inkomsttagare beroende av Kungl. Maj:ts avgörande, men i fråga om detta mål har drätselkammaren avsatt det på grund av Kammarrättens utslag efterdebiterade och till staden inbetalda skattebeloppet för att möta eventuell restitution. Det i budgeten upptagna beloppet kan anses fullt tillräckligt för i övrigt vanligen förekommande restitutioner.

För restitutioner av nöjesskatt har upptagits efter samma beräkningsgrunder, som under de senare åren, ett belopp av 22.000 kronor.

Vad inkomsterna under denna titel beträffar må till en början nämnas att hundskatten med oförändrad skattesats beräknas giva en oförändrad inkomst av 14.000 kronor. Drätselkammaren hemställer i detta sammanhang, att stadsfullmäktige ville besluta att för år 1940 hundskatt skall i staden utgå med 25 kronor pr hund.

Nöjesskatten beräknas giva en inkomst av 90.000 kronor, vilket belopp med 15.000 kronor överstiger vad som beräknades i innevarande års stat. Då denna skatteintäkt redan år 1938 uppgick till i det allra närmaste 100.000 kronor och då samma inkomst även för innevarande år ej synes komma att understiga detta belopp, torde drätselkammarens beräkning få anses försiktig.

I stället för den kommunala progressivskatten, som upphör med utgången av innevarande år enligt därom utfärdad lagstiftning, skall under en femårig övergångstid till kommunerna utgå ersättning av statsmedel med för varje år under övergångstiden minskat belopp. Ersättningsbeloppet för nästkommande år har av Kungl. Maj:t fastställts till 103.647 kronor, vilket belopp med omkring 53.000 kronor understiger det i innevarande års stat upptagna progressivskattebeloppet.

Uttaxeringen till den borgerliga kommunen har såsom tidigare nämnts, kunnat föreslås till 6 kronor 45 öre pr skattekrona. Förslag till beslut härutinnan återfinnes i slutet av detta betänkande.

För mötande av under nästkommande år förekommande avkortningar av utskylder, som ej kunna indrivas, har drätselkammaren beräknat ett belopp av

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

300.000 kronor, vilket innebär en höjning av 50 % eller med 100.000 kronor i jämförelse med innevarande års stat.

Fattigvård.

I fattigvårdsstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststater för ålderdomshemmet och yttre fattigvården har drätselkammaren ej företagit andra ändringar, än att dels lönerna för befattningshavare på ordinarie stat justerats till överensstämmelse med stadsfullmäktiges beslut den 26 oktober 1939 om lönereglering för husmodern och sjuksköterskor vid ålderdomshemmet och om inrättande av en kassörsketjänst å fattigvårdsbyrån, dels ock arvodet för skötseln av socialregistret, av fattigvårdsstyrelsen upptaget till 3.000 kronor, med hänsyn därtill att styrelsen i tidigare förslag om att tjänsten skulle förändras från arvodestjänst till befattning på ordinarie stat räknat med en begynnelselön av 2.400 kronor — vilken framställning dock av stadsfullmäktige avslagits — nedsatts till sistnämnda belopp 2.400 kronor. Ehuru drätselkammaren icke ansett sig böra föreslå ändring vill kammaren dock påpeka, att styrelsen upptagit höjda anslag för inköp av tvättmedel utan att dock räkna med någon höjning av inkomsten från tvättinrättningen. Drätselkammaren förordar antagandet av fattigvårdsstyrelsens statförslag med ovan angivna förändringar.

Barnavård.

Barnavårdsnämnden har i sitt statförslag upptagit ett belopp av 400 kronor såsom arvode åt nämndens ordförande. Då stadsfullmäktige så sent som under nästlidne år efter utredning fattat beslut om arvoden till kommunala förtroendemän och då ändring i eller utvidgning av de därvid fastslagna grunderna icke bör ske ensidigt på framställning av särskild styrelse beträffande inom densamma verkande förtroendemän utan allenast efter ny allsidig omprövning, som drätselkammaren avser att verkställa, ser sig drätselkammaren föranlåten att för närvarande avstyrka ifrågavarande framställning.

Nämndens hemställan om höjning av arvodet till läkaren vid barnavårdscentralen med 780 kronor på grund av ökat antal mottagningar från en till två i veckan, måste drätselkammaren ävenledes avstyrka. Anledning finnes nämligen att antaga — vilket också nämnden i sin budgetmotivering antytt — att landstinget måhända redan med 1940 års ingång, kommer att övertaga ifrågavarande verksamhet, och då enligt drätselkammarens mening staden icke genom åtgärd sådan som den föreslagna bör föregripa den organisation eller de dispositioner, som landstinget kan finna anledning fastställa för verksamheten, har drätselkammaren upptagit samma belopp som i årets stat, 800 kronor, vilket emellertid betecknats som förslagsanslag, varigenom barnavårdsnämnden är oförhindrad att, därest verksamheten icke övertages av landstinget, besluta om den skäliga höjning av ersättning till läkaren, som må betingas av väsentligt ökat arbete.

Med iakttagande av de ändringar, som betingas av det ovan anförda tillstyrker drätselkammaren förslaget till stater för barnhemmet och för den yttre barnavården.

Nykterhetsnämnd.

Det av nykterhetsnämnden uppgjorda statförslaget beträffande nämndens verksamhet tillstyrkes.

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

Folkskola. Folkskolestyrelsen har i sitt statförslag upptagit en förhöjning av ordförandearvodet med 200 kronor. På samma skäl, som ovan anförts beträffande barnavårdsnämndens hemställan om arvode åt nämndens ordförande, avstyrker drätselkammaren för närvarande folkskolestyrelsens ifrågavarande framställning.

Den 25 november 1937 anslogo stadsfullmäktige ett i 1938 års budget upptaget belopp av 109.000 kronor för ombyggnads- och reparationsarbeten inom Herrgärdsskolan. Berörda arbeten, vilka fullbordats först under innevarande år, hava dragit en kostnad, som med kr. 22.139: 76 överstiger det beviljade anslaget. Folkskolestyrelsen har i särskild skrivelse efter statförslagets upprättande anmält detta förhållande och begärt tilläggsanslag, vilket drätselkammaren är beredd att tillstyrka. Såsom tillägg till folkskolestyrelsens statförslag har drätselkammaren i detsamma infört erforderligt anslag för ändamålet.

Folkskolestyrelsens hemställan om höjning av arvodena för simlärare från 1.708 kronor till 2.000 kronor och för simlärarinna från 1.386 kronor till 1.650 kronor — frånsett de arvoden som utgå för simundervisning åt elever vid högre allmänna läroverket och vid flickskolan — får drätselkammaren tillstyrka. Drätselkammaren tillstyrker i övrigt fastställandet av folkskolans stat med de ändringar, som föranledas av drätselkammarens ovan framförda förslag.

Fortsättningsskola. Emot folkskolestyrelsens förslag till stat för fortsättningsskolan har drätselkammaren intet att erinra.

Högre folkskola. Drätselkammaren tillstyrker utan förändring eller tillägg det av vederbörande styrelse upprättade förslaget till stat för högre folkskolan.

Yrkesskola. I det av styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning upprättade budgetförslaget för dessa skolor, vilket förslag drätselkammaren i övrigt tillstyrker, föreslår drätselkammaren det tillägget, att däri upptages till uttaxering det anslag å 36.000 kronor, som stadsfullmäktige den 25 maj 1939 anvisade tills vidare av tillgängliga medel för iordningställande av ytterligare undervisningslokaler i skolhusets vindsvåning.

Allmänt läroverk. Statförslaget i denna del företer endast mindre ändringar i förhållande till innevarande års stat.

Kommunal flickskola. Jämlikt stadsfullmäktiges av Kungl. Maj:t sedermera fastställda beslut den 26 januari 1939 har härvarande högre elementarläroverk för flickor ombildats till kommunal flickskola. Flickskolans styrelse har inkommit med statförslag för den nya skolan. Förslaget skiljer sig rätt väsentligt från det budgetutkast, som framlades av utredningskommitterade vid stadsfullmäktiges ställningstagande till ombildningsförslaget. Anledningarna härtill äro i huvudsak angivna i styrelsens budgetskrivelse. Vid jämförelse med årets kommunala utgifter för det förutvarande flickläroverket kräves en ökad nettouttaxering av omkring 20.000 kronor. Drätselkammaren har emellertid funnit sig böra till-

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

styrka förslaget, sedan en del felräkningar rättats, allenast med den avvikelsen att för skolans vaktmästare upptagits endast ett ålderstillägg emot två i styrelsens förslag, och åberopar drätselkammaren härutinnan vad lönenämnden anfört i sitt yttrande till stadsfullmäktige över styrelsens framställning om befattningens uppförande på ordinarie lönestat. Drätselkammaren hemställer om antagande av förevarande stat i enlighet med drätselkammarens förslag.

Arbetare-institutet.

De av styrelsen för Västerås Arbetareinstitut begärda anslagen för år 1940 3.000 kronor till institutets föreläsningsverksamhet och 18.000 kronor till dess bibliotek, det senare höjt med 500 kronor, får drätselkammaren tillstyrka att stadsfullmäktige måtte bevilja av uttaxerade medel.

Elektrotekniska fackskolan.

Hyresbidraget till rektor är upptaget till samma belopp som innevarande år, 2.000 kronor, och föreslås utgå av uttaxerade medel.

Arosgården.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville till främjande av Arosgårdens verksamhet i enlighet med dess styrelses därom gjorda ansökning för år 1940 anslå 3.000 kronor att utgå av uttaxerade medel.

A. B. F:s bibliotek.

Vidare föreslår drätselkammaren, att stadsfullmäktige måtte, med bifall till därom gjord ansökan, till Arbetarnes bildningsförbunds biblioteksverksamhet i Västerås lämna ett bidrag för år 1940 à 3.000 kronor att utgå av uttaxerade medel.

Skollovs-kolonier.

Föreningen Västerås Skollovskolonier har för år 1940 hemställt om ett från 11.000 till 12.000 kronor förhöjt kommunalt anslag. Drätselkammaren, som finner höjningen motiverad, föreslår, att stadsfullmäktige ville anvisa det begärda beloppet att utgå av uttaxerade medel.

K.F.U.M.

Till understödjande av Kristliga Föreningens av Unge Män studie- och sociala verksamhet under år 1940 föreslår drätselkammaren att stadsfullmäktige ville av uttaxerade medel anvisa ett oförändrat belopp av 1.000 kronor i enlighet med en av föreningen därom gjord hemställan.

Musikundervisning.

Drätselkammaren föreslår, under tillstyrkande av därom inkommen ansökning, att stadsfullmäktige till understödjande av Västerås Bildningsorganisationers samarbetskommittés för musikundervisning verksamhet år 1940 av uttaxerade medel anslå ett oförändrat belopp av 1.000 kronor.

Hälso- och sjukvård.

Hälsovårdsnämnden har i sitt statförslag upptagit avlöning, telefonkostnad samt ersättning för velocipedhållning för en ny befattning, extra hälsovårdstillsyningsman. Då den särskilda framställning, som hälsovårdsnämnden avlåtit till stadsfullmäktige, ännu är beroende av utredning och yttrande av lönenämnden, anser sig drätselkammaren icke för närvarande kunna förorda, att ifrågavarande anslagsposter upptagas i budgeten och har därför i sitt förslag uteslutit desamma.

Den begäran av hälsovårdsnämnden, som framförts i särskild skrivelse, att förste stadsläkarens ersättning för telefon i bostaden måtte höjas från 70 till

110 kronor ser sig drätselkammaren ur stånd tillstyrka, då ett bifall till framställningen skulle utgöra ett avsteg från den fastslagna principen, att sådan ersättning, i de fall den över huvud taget kan anses böra ifrågakomma, skall utgå efter lägsta årsavgiften, vilken är 70 kronor. Även om det ifrågavarande beloppet är ringa och för befattningshavaren torde sakna större betydelse, skulle dock ett undantag från den beslutade regeln lätteligen kunna medföra en del besvärande konsekvenser. N:o 189 *Ang. 1940 års budget.*

Hälsovårdsnämnden har. tydligen av misstag, uppfört såsom bidrag till Västerås stads förening mot tuberkulos, ett belopp av 600 kronor, utgörande lokalhyra för dispensärverksamheten. Då denna verksamhet numera övertagits av landstinget, som betalar lokalhyran, har drätselkammaren i sitt förslag uteslutit anslagsposten.

Ifråga om bostadsinspektionen har drätselkammaren varit tveksam, huruvida anslag till denna institution över huvud vidare bör utgå. I den nya av landstinget övertagna distriktsvårdsorganisationen ingår bostadsinspektion som en viktig del av verksamheten och utövas i första hand av de till antalet utökade och för ändamålet särskilt utbildade distriktssköterskorna. Emellertid har drätselkammaren i avbidan på att den nya organisationen kan komma att bliva inarbetad i verksamheten icke för närvarande velat motsätta sig att anslag för särskild bostadsinspektion utgår även för nästkommande år eller intill dess stadsfullmäktige bliva i tillfälle att efter utredning från hälsovårdsnämnden, en utredning, som bör kunna förväntas inom närmaste tiden, taga ställning till frågan om den särskilda bostadsinspektionens eventuella avveckling.

Beträffande staten för köttbesiktningen anser drätselkammaren det oriktigt, att familjepensionsavgiften för byråns vaktmästare upptages bland byråns utgifter, särskilt som besiktningsavgifterna numera ej förslå till täckande av kostnaderna för byråns verksamhet utan även tillskott av skattemedel härför måste anlitas. Denne befattningshavare bör principiellt också, liksom övriga stadens tjänstemän, själv vidkännas denna utgift, från vilken han veterligen ej heller genom någon bestämmelse i lönestaten blivit befriad. Drätselkammaren har därför i sitt statförslag icke upptagit denna anslagspost.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville med iakttagande av ovan omförmälda ändringar godkänna statförslaget rörande under rubriken hälso- och sjukvård förekommande titlar.

Gatu- och väghållning.

I statuppställningen har den ändringen vidtagits, att de förutvarande två titlarna gatuhållning och väghållning nu sammanslagits till en. Detta har skett, för att följa det av Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen upprättade förslaget till stat i förevarande hänseende. De förutvarande båda titlarna hava också så mycket gemensamt i fråga om administration, materialiehållning, bidrag av bilskattemedel o. s. v. att ett särskiljande i realiteten ställer sig rätt svårt.

Bland utgifterna är till en början uppförd en ny post à 30.000 kronor utgörande andel i byggnadschefs- och arbetskontorets löner och övriga administrationskostnader. Summan återfinnes som inkomst i byggnadschefs- och arbetskontorets stat. Underhållskostnaderna vartill, utom egentligt underhåll, räknas även mindre förbättringsarbeten äro upptagna till samma belopp som för innevarande år, om de särskilda delstaternas anslag för samma ändamål sammanslås.

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

Under rubriken nyanläggningar har först uppförts den beräknade kostnaden för omläggning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och stadsgränsen enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 maj 1939 355.000 kronor. Arbetet härmed har ännu ej igångsatts i avvaktan på länsstyrelsens beslut om vägomläggningen. Detta beslut torde dock vara att förvänta inom den närmaste tiden. Ifrågavarande utgift motsvaras av det på inkomstsidan upptagna, av Kungl. Maj:t beviljade statsbidraget för vägarbetet, 266.200 kronor.

Därpå följande utgiftspost upptager nyanläggningskostnader enligt behovsplan 331.500 kronor. Därmed avses sådana gatu- och väganläggningsarbeten, som hänföra sig till en till Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen insänd behovsplan, som upprättats av drätselkammaren och omfattar 4 år samt upptar större arbeten, till vilka bidrag av bilskattemedlens utjämningsandel kan påräknas. Beloppet motsvarar ungefär en fjärdedel av 4-årsplanens hela kostnadssumma. Det är drätselkammarens avsikt att i den mån hit hänförliga arbeten böra igångsättas härom göra anmälan till stadsfullmäktige och anhålla om anvisande av erforderliga medel ur ifrågavarande anslag till respektive företag. Å inkomstsidan motsvaras utgiftsposten av påräkningsbart bidrag av utjämningsmedel 241.800 kronor, motsvarande 85 % av 284.000 kronor. Anledningen till att det procentuella bidraget ej beräknats å hela utgiftssumman 331.500 kronor är den, att den överskjutande delen därav skall täckas av motsvarande andel av ordinarie bilskattemedel.

För övriga nyanläggnings- och förbättringsarbeten, enligt den till Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen ingivna preliminära staten beräknade till 257.000 kronor, erfordras ej något nytt anslag, enär minst denna summa beräknas kunna vid innevarande års slut reserveras av tidigare och särskilt i innevarande års stat beviljade reservationsanslag.

För den sista utgiftsposten, avseende del av anslaget till överbyggnaden av Lillåmynningen har drätselkammaren redogjort här ovan i motiveringen till fond- och lånestaten.

Bland inkomsterna, som i stort överensstämma med inkomsterna under de båda nu sammanslagna titlarna i 1939 års stat märkes till en början ordinarie andel av bilskattemedel 100.000 kronor. Beloppet överensstämmer med den ovan omnämnda preliminära stat som ingivits till Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen.

I fråga om staten för gatu- och väghållningen må till sist framhållas att den måste i ganska hög grad betraktas som approximativ. Utförande av de med anslagen avsedda arbetena kan röna stark inverkan av förhållanden, sammanhängande med den inträdda krissituationen. Å ena sidan kan återhållsamhet i fråga om utförandet av här berörda arbeten bliva behövlig och till och med föreskrivas, medan å andra sidan eventuellt behov av beredskapsarbeten kan komma att påskynda behovsplanens genomförande. Under alla förhållanden är det drätselkammarens avsikt, att i den mån de i staten nu upptagna anslagen eventuellt ej förbrukas till följande år reservera vad som därefter återstår av stadskassans nettoandel i anslagen. Anslagens i staten angivna natur av reservationsanslag överensstämmer härmed.

Planteringar.

Emot planteringsnämndens förslag till stat för stadens parker och plante-

ringar har drätselkammaren intet att erinra, utan tillstyrker dess antagande i oförändrat skick.

Gatubelysning.

Vatten- och gasverksstyrelsen har avgivit förslag rörande vissa förbättringar i gatubelysningen och nya belysningsanläggningar, vilka erfordra anslag av uttaxerade medel till ett belopp av 23.570 kronor. Genom detta förslag komma praktiskt taget de kvarvarande gaslyktorna att ersättas med elektrisk belysning. Drätselkammaren, som tillstyrker förslaget, har under förevarande titel upptagit det begärda anslaget. Ävenså har drätselkammaren i enlighet med vatten- och gasverksstyrelsens hemställan till ytterligare eventuellt behövliga belysningsanläggningar upptagit ett anslag å 16.430 kronor, varigenom hela det belopp av skattemedel, som blir tillgängligt för ändamålet, blir 40.000 kronor, eller ungefär samma belopp som i innevarande års stat. Av anslaget om 16.430 kronor förutsätter drätselkammaren att i första hand bör gäldas kostnaden för behövlig gatubelysning å den nyanlagda delen av Kristiansborgsallén.

Gaturenhållning.

Anslagen till gaturenhållning äro beräknade i likhet med staten för innevarande år.

Hamnar.

Emot hamnstyrelsens statförslag har drätselkammaren i stort sett intet att erinra. I drätselkammarens förslag har endast företagits en del mindre justeringar å vissa ränteposter, varjämte de nya totalanslag, som äro avsedda att amorteras under flera år, avförts från hamnstaten och redovisats å fond- och lånestaten; och får drätselkammaren i fråga om dessas gäldande hänvisa till motiveringen för sistnämnda stat.

Drätselkammaren hemställer, att staten för hamnarna fastställes i enlighet med drätselkammarens förslag.

Renhållningsverk o. svingård.

Drätselkammaren tillstyrker att staterna för renhållningsverket och svingården fastställas i enlighet med lantegendomsnämndens förslag.

Tekniska verk.

Uti de av vatten- och gasverksstyrelsen upprättade statförslagen för vatten-, gas- och elektricitetsverken, avloppsledningarna samt tekniska verkens gemensamma förvaltning har drätselkammaren icke att föreslå andra ändringar än dels att verken påföres ränta för det av finansförvaltningen förskotterade anslaget till ny förrådsbyggnad samt att amorteringen för budgetåret å detta anslag, 10.000 kronor, tillföres den gemensamma förvaltningens anslagsposter för amortering och som sådan fördelas på de särskilda verken, i stället för att, som i styrelsens förslag skett, belasta underhållsanslaget.

Rörande amorteringarna i övrigt har drätselkammaren ovan i motiveringen till finansförvaltningens stat framfört sitt ändringsförslag rörande disposition av det belopp, varmed de planenliga amorteringarna överstiga verkens amorteringsandelar i stadens fasta lån.

I fråga om elektricitetsverket får drätselkammaren i överensstämmelse med vad vatten- och gasverksstyrelsen föreslagit hemställa, att stadsfullmäktige särskilt ville besluta att det av stadsfullmäktige den 27 april 1939 beviljade anslaget å 9.900 kronor för anskaffning av ett nytt justeringsbord för elektriska

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

mätare skall i dess helhet gäldas av elektricitetsverkets inkomster under år 1940 och för detta ändamål upptagas i staten bland verkets utgifter för kapitalökning.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville godkänna de tekniska verkens stater i enlighet med drätselkammarens ändringsförslag.

Kall- och varmbadhus.

Badhusstyrelsens förslag till stater för kall- och varmbadhusen förordas till godkännande med de av drätselkammaren ovan i motiveringen till finansförvaltningens stat omförmälda ändringarna, att bland varmbadhusets utgifter böra upptagas badhusets andelar i ränta och amortering av stadens fasta lån ävensom ränta å badhusets kvarstående skuld till finansförvaltningen för den för några år sedan verkställda tillbyggnaden av värmestugorna.

Styrelsen för badhusen har även i år ifrågasatt, huruvida driften vid kallbadhuset lämpligen bör fortsättas på grund av den obetydliga badfrekvensen och då kostsamma reparationer i händelse av badhusets fortsatta användning bleve oundgängliga. Drätselkammaren är även i år av den meningen, att driften i kallbadhuset ej bör nedläggas, utan fortfarande upprätthållas i avbidan på eventuell lösning av frågan om anordnande av något friluftsbad inom eller i omedelbar närhet av staden, och tillstyrker det förhöjda förslagsanslag för underhåll av badhusbyggnaden, som uppförts i badhusets utgiftsstat.

Badhusstyrelsen har beträffande varmbadhuset, med anledning av att statförslaget utvisar ett underskott å nära 5.000 kronor (ränta och amortering oräknade) på grund av de stegrade priserna särskilt å kol och andra förbrukningsartiklar, velat underställa stadsfullmäktiges övervägande frågan, huruvida en allmän höjning av badpriserna, så att nämnda underskott kunde utjämnas, lämpligen borde genomföras. Drätselkammaren uttalar, att förevarande fråga såsom en badhusstyrelsens förvaltningsangelägenhet icke bör föranleda något stadsfullmäktiges beslut.

Drätselkammaren tillstyrker sålunda styrelsens statförslag med ovan angivna ändringar.

Bekvämlighetsinrättningar m. m.

De av drätselkammaren upprättade statförslagen för bekvämlighetsinrättningar, båttrafik, automobiler och grustag förete inga anmärkningsvärda förändringar i jämförelse med innevarande års stat.

Förråd.

Såsom ovan i motiveringen till finansförvaltningens stat anförts har drätselkammaren infört i budgeten en ny titel Drätselkammarens förråd. Tidigare har detta förråd förekommit endast såsom en post på inkomstsidan, betecknad: överskott av förrådsrörelsen. Det har emellertid nu ansetts lämpligt, att denna rörelses omslutning och beskaffenhet regleras budgetmässigt på sätt som skett i det föreliggande statförslaget. Detta upptager å utgiftssidan avlöningar till en förrådsförman (tidigare uppförd å byggnadskontorets lönestat) och egentliga förrådsarbetare, driftskostnader innefattande avlöning till motorförare, förslagsanslag till inköp av materialier samt kostnader för elektrisk ström, smörjoljor m. m., vidare underhållskostnaden för maskiner och övriga inventarier samt slutligen anslag till ränta och amortering å av finansförvaltningen förskotterade medel till anskaffning av varaktiga maskiner. Inkomsterna, vilka bestå av å förekommande arbetsföretag debiterad ersättning för utläm-

nade materialier och utförda arbetsprestationer, hava beräknats till praktiskt taget samma summa som utgifterna. N:o 189 Ang. 1940 års budget.

Några större erinringar har drätselkammaren icke att framställa emot brandstyrelsens statförslag. Emellertid har en granskning därav lett till den uppfattningen, att styrelsen mer än nödigt höjt en hel del anslagsposter. I sitt förslag har drätselkammaren därför något reducerat de mest i ögonen fallande förhöjningarna. Sålunda har till en början anslaget till beklädnad återförts till samma belopp som för innevarande år. Drätselkammaren har sig bekant, att lönenämnden föreslagit att värdesättningen av beklädnaden skall förbliva oförändrad för nästkommande år samt att avtal om anskaffning av uniformer kunnat träffas till lägre pris än för innevarande år. Vidare hava med hänsyn till anslagsförbrukningen under tidigare år följande anslag nedsatts: anslaget till belysning med 500 kronor, till borgarbrandkårens övningar med 300 kronor, till underhåll av brandredskapen med 500 kronor och till oförutsedda utgifter med 200 kronor. Slutligen har den sedan åtskilliga år förekommande utgiftsposten 1.200 kronor såsom ersättning till vattenverket för underhåll av brandposter strukits enär vatten- och gasverksstyrelsen i sitt statförslag för vattenverket ej uppfört motsvarande inkomstpost. **Brandväsen.**

Drätselkammaren föreslår, att stadsfullmäktige ville godkänna brandverkets statförslag med ovan angivna förändringar.

I fråga om löpande utgifter under titeln allmän fastighetsförvaltning, vilka utgifter beräknats med ledning av innevarande års stat och de förändringar, som föranledas av därefter vunna erfarenheter, må särskilt anmärkas, att anslag till restaureringsarbeten å Stadshotellet — i innevarande års stat 50.000 kronor — nu ej ansetts böra begäras, men att till löpande underhåll av fastigheten beräknats ett rätt högt belopp, 10.000 kronor, att de nytillkomna fastigheterna Gideonsberg och Lundby föranlett höjda belopp på såväl utgifts- som inkomstsidan samt att till underhåll av badplatserna på Hästholmarna beräknats ett belopp av 10.000 kronor. Till underhåll av ej särskilt specificerade byggnader har med hänsyn till den under årens lopp konstaterade verkliga kostnaden upptagits 40.000 kronor, motsvarande cirka 2 % av dessa fastigheters sammanlagda taxeringsvärden. **Allmän fastighetsförvaltning.**

Beträffande de utgifter för kapitalökning, som upptagits under förevarande titel, framställer drätselkammaren följande förslag.

Till *restaurering och nybyggnad för polis- och brandverken,* varom principiellt beslut fattats av stadsfullmäktige och vartill stadsfullmäktige förut anvisat 400.000 kronor, hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville ytterligare anslå 100.000 kronor att utgå av uttaxerade medel.

Den 27 april 1939 beviljade stadsfullmäktige ett anslag å 110.000 kronor till uppförande av ytterligare ett nytt *pensionärshem.* Anslaget skulle förskotteras av tillgängliga medel men bemyndigades drätselkammaren att i samband med behandlingen av 1940 års budget inkomma med förslag angående anslagets slutliga gäldande. Drätselkammaren får nu hemställa, att anslaget i dess helhet skall utgå på en gång av uttaxerade medel och för ändamålet upptagas som utgift i den föreliggande budgeten.

I föregående års stater hava till uppförande av en *biblioteksbyggnad* av-

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

satts tillhopa 150,000 kronor, därav i 1939 års stat 75.000 kronor. Drätselkammaren hemställer nu, under erinran att stadsfullmäktige under innevarande år för sin del fattat principiellt beslut om inrättande av ett landsbibliotek i Västerås samt att utfästelser om bidrag till en byggnad för ändamålet föreligga från Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget med 100.000 kronor, från Rotehållarnes besparingsfond med likaledes 100.000 kronor och från landstinget med 50.000 kronor, att stadsfullmäktige ville besluta att av uttaxerade medel i 1940 års stat till uppförande av ifrågavarande byggnad anslå ytterligare 75.000 kronor. Med det nu föreslagna anslaget skulle sålunda för ändamålet finnas tillgängliga sammanlagt 475.000 kronor.

Den 25 maj 1939 beslöto stadsfullmäktige på drätselkammarens förslag av tillgängliga medel anvisa 29.000 kronor såsom tilläggsanslag till förut beviljat anslag för uppförande av nytt tullhus. Drätselkammaren hemställer att detta tilläggsanslag upptages till täckning av uttaxerade medel i den föreliggande budgeten.

Sedan den av stadsfullmäktige den 27 maj 1938 beslutade pensionärshemsbyggnaden färdigställts, har det befunnits, att det för ändamålet beviljade anslaget å 110.000 kronor, som finnes upptaget i 1939 års budget, blivit överskridet med 12.700 kronor. Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville för täckande av merkostnaden av uttaxerade medel i 1940 års stat bevilja ett tilläggsanslag å angivna belopp, 12.700 kronor.

Lantegendomar och skogar.

Emot lantegendomsnämndens förslag till stat för stadens lantegendomar under eget bruk har drätselkammaren intet att erinra. Drätselkammaren har emellertid däri gjort ett tillägg. Under år 1938 beviljade stadsfullmäktige anslag å tillhopa 55.000 kronor till uppförande av nybyggnader och förbättring av lantarbetarebostäder. Av detta anslag upptogs ett belopp av 30.000 kronor i 1939 års stat. Drätselkammaren föreslår nu, att återstoden av anslagssumman eller 25.000 kronor uppföres som kapitalökningsanslag under förevarande anslagstitel att gäldas av uttaxerade medel.

Drätselkammaren förordar godkännande av lantegendomsnämndens statförslag för lantegendomar och skogar med ovanberörda av drätselkammaren föreslagna tillägg.

Magistrat och rådhusrätt.

Drätselkammaren har ej att föreslå annan ändring i det av magistraten upprättade förslaget till stat för rådhusrätten och magistraten än att däri bör införas det av stadsfullmäktige den 26 oktober 1939 beviljade anslaget till utförande av ett porträtt över förutvarande borgmästaren Thorwald Bergquist att gäldas av uttaxerade medel.

Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

Drätselkammaren tillstyrker godkännande av statförslaget för kronouppbörds- och exekutionsväsendet enligt magistratens framställning allenast med den ändringen, att inkomstposten för debetsedelslösen och provision å landstingsmedel, i enlighet med vad redan 1938 års bokslut givit vid handen höjes med 1.000 kronor till i drätselkammarens budgetförslag upptagna 15.000 kronor.

Därjämte vill drätselkammaren meddela, att i fråga om det begärda anslaget å 400 kronor såsom ersättning till en av exekutorerna för hållande av egen automobil för tjänsteärenden viss tveksamhet yppat sig. I princip är

drätselkammaren emot anslag av denna beskaffenhet. Emellertid vill drätselkammaren på de av stadsfogden och magistraten framförda praktiska skälen ej motsätta sig anslaget i detta fall, åtminstone för det kommande året, men önskar att anslaget gives sådan form, att kontroll kan hållas över, att den egna bilen i verkligheten användes för tjänsteresor i avsedd omfattning. Anslaget bör därför ställas till stadsfogdens förfogande och av honom tillhandahållas vederbörande efter det han övertygat sig om, att det därmed avsedda ändamålet tillgodosetts. Den ändrade anslagsbeteckningen i drätselkammarens budgetförslag ger antydan om drätselkammarens önskemål i angivna avseende.

Polisväsen och fångvård.

Det av polisnämnden uppgjorda statförslaget föranleder visserligen en erinran om att förslaget företer en betydande utgiftsökning med ej mindre än omkring 27.000 kronor i jämförelse med nästlidne år, men drätselkammaren anser sig likväl ej böra motsätta sig dess godkännande under framhållande av att vederbörande åtminstone måtte söka se till att utgifterna hålla sig inom de beviljade anslagens ram.

I fråga om ett anslag, nämligen det som avser ersättning till poliskommissarien för mistade sportler, må detta ej tagas i anspråk, innan stadsfullmäktige fattat beslut i anledning av den särskilda framställning, som häröver avlåtits till stadsfullmäktige och som för närvarande är under förberedande behandling av drätselkammaren. Drätselkammaren har i sitt budgetförslag gjort därå hänsyftande ändring i anslagets beteckning.

Allmän pensionsförsäkring.

Pensionsnämndens statförslag företer den väsentliga avvikelsen från innevarande års stat, att ett avsevärt höjt belopp upptagits som utgift för bestridande av stadens andel i tilläggspensioner och barnbidrag. Det lägre beloppet i årets stat berodde, såsom nämnden framhåller, på en felaktig uppgift från Pensionsstyrelsen.

Då drätselkammaren icke har anledning till anmärkning mot förslaget till stat för allmän pensionsförsäkring tillstyrkes dess godkännande i föreliggande skick.

Stadsfullmäktige, drätselkammare och stadsrevision.

Statförslaget för stadsfullmäktige, drätselkammaren och stadsrevisionen företer ingen annan ändring vid jämförelse med årets stat än att engångsanslagen för rådhuskommitténs och bibliotekskommitténs utredningskostnader icke återkomma.

Stadskansli.

I förslaget till stat för stadskansliet hava lönerna för drätselnotarien och assistenten överförts från lönestaten till övriga löner och arvoden, enär befattningarna icke äro besatta med ordinarie innehavare. Två nya kontorsbiträdesbefattningar hava under året tillkommit och lönerna för dessa befattningar hava införts i lönestaten. Beträffande statförslaget i övrigt är att märka, att smärre höjningar skett å anslagen under titeln administrationskostnader, orsakade dels av höjda priser och dels av att tidigare anslag i vissa fall visat sig otillräckliga. Drätselkammaren hemställer om godkännande av statförslaget.

Stadskamrerarekontor.

Stadskamrerarekontorets statförslag utvisar något högre utgifter än årets stat, huvudsakligen beroende på ökat lönekonto med anledning av under

N:o 189
Ang. 1940 års budget.

året beslutade nya tjänster. Då statförslaget i övrigt icke föranleder särskilt utlåtande hemställer drätselkammaren om dess godkännande.

Byggnadschefs- och arbetskontor.

Beträffande statförslaget för byggnadschefs- och arbetskontor är att märka att i summan av löner enligt lönestat ingår lönefyllnad utöver beviljad pension till förre byggnadschefen intill pensionsåldern i överensstämmelse med stadsfullmäktiges beslut den 27 april 1939. Bland övriga löner och arvoden ingår hälften av stadsingenjörens lön såsom byggnadskontorets andel i avlöningen till denne. Häremot svarande belopp är upptaget som inkomst på bygnadsnämndens stat.. På inkomstsidan i föreliggande statförslag har, som vid behandlingen av staten för gator och vägar nämnts, upptagits en ny post å 30.000 kronor utgörande andel av administrationskostnader.

Byggnadsnämnd.

I byggnadsnämndens statförslag har drätselkammaren vidtagit den ändringen att totalavlöningen till stadsingenjören uppförts som utgift, varemot hälften därav såsom byggnadskontorets andel återfinnes på inkomstsidan. Vidare har på utgiftssidan ett belopp om 23.000 kronor uppförts som anslag för triangelmätning, varigenom summan av under årens lopp anslagna medel för detta ändamål uppgår till 100.000 kronor. Åtgärden står i överensstämmelse med stadsfullmäktiges beslut den 29 april 1937 då stadsfullmäktige, förutom tidigare för ändamålet anvisade 22.000 kronor, beviljade ett förslagsanslag å 78.000 kronor, med 25.000 kronor utgående av 1937 års förslagsanslag för oförutsedda utgifter, samt med förklaring att återstoden skulle för uttaxering upptagas i kommande års utgiftsstater med fördelning å dessa i den mån anslaget behövde tagas i anspråk under respektive år. Av återstoden har sedermera 30.000 kronor upptagits i 1938 års stat, varför sålunda nu återstår att uttaxera i föreliggande statförslag upptaget belopp om 23.000 kronor.

Drätselkammaren hemställer att statförslaget för byggnadsnämnden måtte godkännas med av drätselkammaren vidtagna ändringar.

Anslag till allmännyttiga ändamål.

De årligen återkommande anslagen till allmännyttiga ändamål hava i statförslaget upptagits med delvis förhöjda belopp. Drätselkammaren, som i de fall förhöjningar föreslagits, ansett desamma välmotiverade, hemställer att stadsfullmäktige ville anslå nedannämnda belopp att, i den mån annat icke föreslås, utgå av uttaxerade medel.

Till Arbetsstugans verksamhet

av Sundinska donationsfonden i enlighet med nämndens förslag	1.000: —
samt av uttaxerade medel ett med 1.000 kronor förhöjt belopp ..	3.000: —

till Barnkrubban

ett med 500 kronor förhöjt belopp	4.000: —

till Barnhemmet för flickor

av Sundinska donationsfonden	500: —
samt av uttaxerade medel ett med 500 kronor förhöjt belopp	1.000: —

till Natthärberget N:r 189. *Ang. 1940 års budget.*

av Sundinska donationsfonden 600: —
samt av uttaxerade medel 400: —

till Arbetsförmedlingen

såsom bidrag till lokalhyra 3.000: —

till Barnhemmet Sparvboet

ett med 400 kronor förhöjt anslag 1.800: —

till Frälsningsarméns slumverksamhet

i likhet med föregående år 1.200: —

till Västerås gymnastikförening

som bidrag till kostnaderna för föreningens verksamhet samma belopp som föregående år 1.800: —

till Västmanlands Fornminnesförening

Föreningens framställning om ett från 3.000 kronor till 5.000 kronor förhöjt anslag anser sig drätselkammaren icke kunna till fullo tillstyrka men hemställer att för år 1940 måtte för föreningens verksamhet beviljas 4.000: —

till Frilufts- och folkkonserter

att av drätselkammaren på lämpligt sätt fördelas 3.200: —

till i Västerås arbetande erkända sjukkassor

Drätselkammaren har tillämpat samma princip ifråga om fasta anslag, som godkändes vid behandlingen av årets stat. Någon anledning att för närvarande höja nu utgående anslag synes icke föreligga, på grund varav för år 1940 föreslås följande belopp:

till Västerås erkända sjukkassa 10.000: —
till Sveriges Träarbetares erkända sjukkassa 125: —
till Aseapersonalens erkända centralsjukkassa 4.500: —
eller sålunda tillhopa 14.625: —

Ifråga om värdet av överlåten tomt till Stiftelsen Solgårdar har redogörelse lämnats vid behandlingen av fond- och lånestaten, och har under nu ifrågavarande rubrik det föreslagna beloppet, 5.950 kronor, upptagits till uttaxering.

Luftskydd och luftvärn.

Till bestridande av luftskyddsnämndens kostnader har i enlighet med nämndens förslag upptagits ett belopp av 8.250 kronor. Några av stadsfullmäktige under året beviljade anslag, för vilka täckning icke beslutats, kräva i detta sammanhang närmare behandling. Den 28 septemeber 1939 anvisade

N:r 189
Ang. 1940 års budget.

stadsfullmäktige av tillgängliga medel *dels* 60.000 kronor till anordnande av en fullträffsäker luftskyddscentral i Djäkneberget *och dels* 88.000 kronor till anskaffande av material för det civila luftskyddet. Drätselkammaren föreslår att båda dessa anslag täckas av uttaxerade medel i 1940 års stat och har upptagit anslagen på utgiftssidan under denna rubrik. Såsom inkomst har uppförts beräknade statsbidrag om tillhopa 68.000 kronor.

Den 30 mars 1939 anslogo stadsfullmäktige vidare 75.000 kronor till anskaffande av luftvärn åt staden, varav 25.000 kronor anvisades av innevarande års förslagsanslag och återstoden förklarades skola bliva föremål för täckning i samband med behandlingen av 1940 års budget. Drätselkammaren hemställer, att det återstående beloppet, 50.000 kronor, täckes av uttaxerade medel i 1940 års stat.

Skattetaxering.

Taxeringsassistentens arbete har visat sig vara av betydelse för staden och drätselkammaren föreslår att jämväl för år 1940 medel beviljas för anställande av en dylik befattningshavare. Anslag har därför upptagits i staten till ett belopp av 7.700 kronor för att bereda möjlighet att, om så skulle erfordras, disponera taxeringsassistenten under 11 månader av året. Med undantag av att anslaget till biträde åt ordförandena höjts till 1.000 kronor samt inkomsten av statsbidrag beräknats uppgå till 2.500 kronor mot 1.500 kronor i årets stat, äro posterna i statförslaget desamma som föregående år och drätselkammaren hemställer om godkännande av statförslaget i denna del.

Medel till oförutsedda utgifter.

Såsom förslagsanslag till oförutsedda utgifter har i statförslaget upptagits ett belopp om kr. 129.167: 54 mot i årets fastställda stat kr. 159.732: 46. Då av årets förslagsanslag, trots att av detsamma medel anvisats till täckande av flera större engångsutgifter, ännu icke förbrukats mer än cirka 130.000 kronor, torde det av drätselkammaren föreslagna beloppet få anses fullt tillräckligt och motsvarar ungefär det i 1938 års stat upptagna förslagsanslaget.

Drätselkammaren har, såsom tidigare berörts, i statförslaget för 1940 utöver det sedvanliga förslagsanslaget även upptagit ett anslag om 125.000 kronor att ställas till stadsfullmäktiges förfogande. Avsikten är att detsamma skall användas för sådana eventuella utgifter, som under det kommande året må kunna föranledas av det rådande krisläget. Under alla förhållanden torde beloppets upptagande i budgeten motiveras av önskemålet att staten för nästkommande år förlänas största möjliga styrka. Drätselkammaren hemställer att stadsfullmäktige ville godkänna vad kammaren i ovannämnda hänseende föreslagit.

Ofördelade utgifter och inkomster.

Under rubriken ofördelade utgifter och inkomster hava diverse anslag och inkomstposter upptagits, i huvudsak till samma belopp som i årets stat; och hemställer drätselkammaren om godkännande av statförslaget i denna del.

Överskott från tidigare år.

Det allmänna överskottet från budgetåret 1938 uppgår, sedan genom stadsfullmäktiges beslut den 25 maj 1939 av det vid bokslutet framkomna överskottet för täckande av diverse oreglerade underskott m. m. tagits i anspråk ett belopp av 244.276 kronor 36 öre, till kronor 305.446: 34.

Drätselkammaren hemställer slutligen med hänvisning till vad härovan anförts att stadsfullmäktige måtte besluta N:r 189 *Ang. 1940 års budget.*

att fastställa uttaxeringen för den borgerliga kommunens behov för år 1940 till sex kronor 45 öre pr skattekrona; samt

att godkänna drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1940 i dess helhet.

Västerås den 28 november 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren till Magistraten överlämnat förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stad för år 1940 får Magistraten härmed överlämna förslaget jämte därtill hörande handlingar för besluts fattande. Västerås rådhus den 1 december 1939.

På magistratens vägnar:

OLOV RYLANDER.

/Martin Lindheimer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till beredningsutskottet har för förberedande behandling överlämnats drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stad för år 1940. Beredningsutskottet har efter granskning av förslaget icke funnit anledning att på någon punkt föreslå ändring i vad drätselkammaren föreslagit utan hemställer att stadsfullmäktige ville oförändrat fastställa det föreliggande förslaget till stat för år 1940.

Västerås den 4 december 1939.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

Västerås 1939, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 190.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för reparation av Herrgärdsskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Folkskolestyrelsen har uti bifogade skrivelse den 18 innevarande november anmält, att det av stadsfullmäktige under år 1938 anvisade anslaget, 109.000 kronor, till reparationer i Herrgärdsskolan blivit överskridet med kr. 22.351: 76 samt hemställt om tilläggsanslag med nämnda belopp. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, har i förslaget till budget för år 1940 upptagit beloppet i fråga till uttaxering på folkskolans stat och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att för täckande av ovan omförmälda brist lämna ett tilläggsanslag om kronor 22.351:76; samt

att beloppet ifråga skall för uttaxering upptagas i folkskolans utgiftsstat för år 1940.

Västerås den 28 november 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För reparationer i Herrgärdsskolan under 1938 hade stadsfullmäktige anvisat 109.000 kr. Sedan arbetet slutförts, och samtliga räkningar inkommit och likviderats, har det visat sig, att det anvisade anslaget överskridits med kr. 22.351:76. Anledningen härtill är extra och oförutsedda arbeten, som tillkommit, och som stadens byggnadskontor, vilket ombesörjt arbetets utförande, ansett oundgängligen nödvändiga. Av arbetsledaren G. Dahné uppgjord förteckning över dessa arbeten bifogas.

N:o 190.
Ang. tilläggsanslag för reparation av Herrgårdsskolan.

Folkskolestyrelsen hemställer att för täckning av nämnda underskott ett anslag av kr. 22.351:76 måtte beviljas.

Västerås den 18 november 1939.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

Till Folkskolestyrelsens i Västerås reparationsnämnd.

Härmed lämnas förteckning över utförda extra arbeten vid Herrgårdsskolan i Västerås.

Sprängning för ledningar	6.620:—
Läggning av nya avloppsledningar	2.077:56
Värmeslinga i tvagningsrummet	212:—
Planeringsarbeten å gårdsplanen	650:—
Elektrisk belysning	5.173:—
Bilning och efterlagning	659:20
Torrfit-urinoir	1.400:—
Skärmväggar	1.760:—
Motströmsapparat	700:—
Målning	3.100:—
Summa kronor	22.351:76

Västerås den 14 november 1939.

GUST. DAHNÉ.

Rätt avskrivet, betygar:
Em. Granér.

N:o 191.

Drätselkammarens skrivelse ang. överklagande av länsstyrelsens utslag ang. vissa kommunala tilläggspensioner.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 23 februari 1939 beslöto stadsfullmäktige på förslag av lönenämnden och på i nämndens skrivelse närmare angivna skäl att sådan

N:o 191.
Ang. överklagande av länsstyrelsens utslag ang. vissa kommunala tilläggspensioner.

personlig pensionsfyllnad, som omförmäles i Kungl. kungörelsen den 26 november 1937, icke skulle beviljas lärare vid stadens folk- och småskolor, vilka avgått eller komme att avgå med pension från sina befattningar efter den 1 januari 1938. Stadsfullmäktiges berörda beslut överklagades hos länsstyrelsen av folkskollärarna J. T. Næslund och M. Wallander samt småskollärarinnorna Olga Norling, Elin Svensson och Anna von Essen. I utslag den 4 november 1939, som delgivits drätselkammaren den 16 samma månad, har länsstyrelsen på anförda skäl ansett stadsfullmäktiges ifrågavarande beslut innebära en kränkning av klagandenas enskilda rätt och på grund därav prövat lagligt upphäva klandrade beslutet i vad klagandena anginge.

Då länsstyrelsens utslag, därest det vinner laga kraft, kommer att få prejudicerande betydelse beträffande personlig pensionsfyllnad till alla de lärare vid stadens folk- och småskolor, som varit anställda som ordinarie före den 1 januari 1938 och därefter avgå med pension, synes det drätselkammaren motiverat, att ärendet bevärsvägen underställes Kungl. Maj:ts prövning. Drätselkammaren hemställer på grund härav att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anföra underdåniga besvär över länsstyrelsens här ovan nämnda utslag den 4 november 1939.

Västerås den 25 november 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Länsstyrelsens i Västmanlands län utslag i nedan omförmält ärende;
givet Västerås slott i landskontoret den 4 november 1939.

I gemensam skrivelse den 17 mars 1939 hava folkskollärarna J. T. Næslund och M. Wallander samt småskollärarinnorna Olga Norling, Elin Svensson och Anna von Essen anfört besvär över stadsfullmäktiges i Västerås beslut den 23 februari 1939, varigenom stadsfullmäktige med avslående av utav folkskolestyrelsen i staden gjorda framställningar ”indragit vissa dittills utgående kommunala tilläggspensioner”, med yrkande, att länsstyrelsen ville undanröja beslutet och för klagandenas del fastställa de grunder för utanordnande av kommunal tilläggspension, för vilka de i anslutning till folkskolestyrelsen gjort sig till tolk.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, följande.

Vid sammanträde den 31 maj 1928 beslöto stadsfullmäktige bifalla ett av stadens lönenämnd framlagt förslag, att fullmäktige ville besluta uttala sig för

N:o 191. *Ang. överklagande av länsstyrelsens utslag ang. vissa kommunala tilläggspensioner.*

sådana ändrade grunder för utbetalande av kommunal tilläggspension till befattningshavare vid folkskolan, att full pension skulle utgå med 65 procent å ett underlag, bestående av ersättning för bostad och bränsle, ersättning för övertidsläsning jämte dyrtidstillägg samt ortstillägg. Å tilläggspension skulle icke utgå något kommunalt dyrtidstillägg.

Genom Kungl. kungörelse den 26 november 1937 med vissa bestämmelser i anledning av ny lönereglering från och med den 1 januari 1938 för lärare vid folk- och småskolor har stadgats, att, därest lärare, å vilken avlöningsreglementet den 30 september 1937 för lärare vid folk- och småskolor äger tillämpning, avgår med pensionsrätt, skall han av skoldistriktet erhålla personlig pensionsfyllnad med belopp motsvarande vad summan av de pensionsförmåner, däri inräknat dyrtidstillägg och andra motsvarande tillägg, som skulle tillkommit honom därest på honom alltjämt vore tillämpliga de omedelbart före den 1 januari 1938 gällande statliga och kommunala bestämmelserna, må överstiga summan av pensionsförmånerna enligt de ändrade statliga pensionsbestämmelserna.

Med tillämpning av nämnda Kungl. kungörelse och stadsfullmäktiges beslut den 31 maj 1928 har folkskolestyrelsen i trenne skrivelser hemställt, att fullmäktige ville bereda klagandena personlig pensionsfyllnad med i skrivelserna angivna belopp.

Vid sammanträde den 23 februari 1939 beslöto stadsfullmäktige att med avslag å folkskolestyrelsens framställningar bifalla ett lönenämndens förslag, att personlig pensionsfyllnad icke skulle beviljas lärare vid folk- och småskolan, vilka avgått eller komme att avgå med pension från sina befattningar efter den 1 januari 1938.

Detta sitt förslag hade lönenämnden grundat på att stadsfullmäktige genom sitt ovannämnda beslut den 31 maj 1928 allenast ansågs hava uttalat sig för vissa ändrade grunder för pensionsbeloppens beräkning. Kommunala tilläggspensioner hade sedermera beviljats på grundval av detta principbeslut efter ansökan samt beslut av fullmäktige i varje särskilt fall. Förfarandet att från fall till fall avgöra frågor om beviljande av kommunal tilläggspension syntes bekräfta, att fullmäktiges ovannämnda beslut icke inneburit en generell utfästelse att under alla förhållanden utbetala dylik pension. Den omständigheten, att staden faktiskt alltid tillerkänt avgående lärare tilläggspension, torde icke kunnat skapa förutsättning för pensionsfyllnad åt övriga lärare. Då pensionsfyllnad endast finge beviljas, om skyldighet därtill förelåge, syntes staden i detta fall icke ha rätt bevilja dylik pensionsfyllnad.

I infordrat yttrande över besvären hava stadsfullmäktige yrkat, att besvären måtte lämnas utan avseende.

Statens vederbörande folkskolinspektör har i avgivet yttrande tillstyrkt bifall till besvären.

Slutligen hava klagandena inkommit med påminnelser.

Vad handlingarna sålunda och vad mera innehålla har länsstyrelsen tagit under övervägande; och, enär stadsfullmäktiges beslut den 31 maj 1928 att tillerkänna lärare vid folk- och småskolan efter vissa i beslutet närmare angivna grunder utgående kommunalt pensionstillägg måste anses utgöra en klagandena

anvisad löneförmån, vilken staden icke, på sätt, som skett genom klandrade beslutet, ägt att utan klagandenas samtycke dem fråntaga i vidare mån än som stadgats i ovannämnda Kungl. kungörelse den 26 november 1937 och nämnda beslut alltså innebure en kränkning av deras enskilda rätt, prövar länsstyrelsen lagligt upphäva klandrade beslutet i vad klagandena angår.

N:o 191. *Ang. överklagande av länsstyrelsens utslag ang. vissa kommunala tilläggspensioner.*

Den med detta utslag missnöjde äger att däröver anföra underdåniga besvär hos Kungl. Maj:t i dess Ecklesiastikdepartement sist innan klockan tolv å trettionde dagen från delfåendet, dagen, då delgivning skett, likväl oräknad; dock att menighet, som klagar, äger tillgodonjuta femton dagars längre besvärstid; skolande vid besvären fogas bevis om dagen för delgivningen.

År och dag som ovan

A. B. GÄRDE.

A. Westring.

Bestyrkes; Västerås slott i landskontoret den 13 november 1939.

På tjänstens vägnar:

A. Ytterberg.
Landskontorist.

N:o 192.

Drätselkammarens skrivelse ang. bytesavtal rörande vissa regleringar inom kvarteren Herta och Helga.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 30 januari 1936 beslöto stadsfullmäktige godkänna ett mellan drätselkammaren och Nya Bryggeri- och Mälteriaktiebolaget i Västerås den 15 november 1935 upprättat avtal angående förvärv och byte av viss mark inom och invid kvarteren Herta och Helga. Förutsättning för avtalet var bland annat att sådan stadsplaneändring genomfördes, att Källgatan utsträcktes norrut genom dåvarande kvarteret Herta med en bredd av 12 meter. I den numera fastställda stadsplanen har emellertid den ändringen vidtagits, att det område, som enligt tidigare förslag skulle upptagas av Källgatans utsträckning norrut, utlagts till parkmark. På grund av detta förhållande kan staden icke vidare fordra att mark öster om kvarteret Herta, motsvarande cirka hälften av Källgatans tilltänkta sträckning norrut, utan ersättning skall avstås, såsom i det godkända

N:o 192.

Ang. bytesavtal rörande vissa regleringar inom kvarteren Herta och Helga.

avtalet är stadgat. Överenskommelse är emellertid träffad med Bryggeribolaget om att i princip vidhålla det gamla kontraktet och det nya avtal, som upprättats, överensstämmer därför i princip med det gamla med den huvudsakliga skillnad att staden löser jämväl det i stadsplanen som park upptagna området öster om kvarteret Herta med undantag av 100 kvm., som staden erhåller utan vederlag och som motsvarar vad som åtgår för utläggande av en tre meter bred tillfartsväg till planerad nybyggnad inom östra delen av kvarteret. Den kontanta mellanskillnad, beräknad efter 20 kronor pr kvm., som staden har att erlägga, ökas på grund av ovannämnda förhållanden och med hänsyn till att övriga arealer, som beröras av överenskommelsen, numera kunna fixeras, från beräknade 24.080 kronor till 29.900 kronor.

Drätselkammaren får med anledning av vad sålunda anförts hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för sin del godkänna det nya avtal, som träffats mellan drätselkammaren och Nya Bryggeri- och Mälteriaktiebolaget i Västerås angående förvärv och byte av mark inom och invid kvarteren Herta och Helga; samt

att ställa nödiga medel för erläggande av den kontanta mellanskillnaden till förfogande av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 28 november 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 193.

Beredningsutskottets förslag ang. val av en del kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anledning av den vid stadsfullmäktiges sammanträde den 30 nästlidne november beslutade återremissen i vissa delar av beredningsutskottets förslag till val av kommunala förtroendemän och på nedan angivna skäl får beredningsutskottet framlägga följande kompletterande förslag.

FATTIGVÅRDSSTYRELSEN.

N:o 193.
Ang. val av en del kommunala förtroendemän.

3:dje distriktet.

Distriktschef: I stället för filialföreståndaren Axel Andersson, som avböjt uppdraget, föreslås för tiden 1940—1943 nuvarande vårdaren, förmannen Johan Theodor Bergqvist.

v. Distriktschef: Filialföreståndaren Axel Andersson föreslås omvald för åren 1940—1943.

Vårdare: Till vårdare efter herr Bergqvist för tiden t. o. m. utgången av år 1941 föreslås fru Hilda Bergsten.

TAXERINGSNÄMNDERNA.

2:dra distriktet.

Sedan länsstyrelsen numera utfärdat kungörelse om att till detta distrikt skola hänföras alla rörelseidkare får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att antalet ledamöter i distriktet skall vara fem med lika många suppleanter. Vid sådant förhållande hava stadsfullmäktige sålunda att utse ytterligare två ledamöter och två suppleanter och får beredningsutskottet föreslå att följande personer utses:

Ledamöter: Handelsföreståndaren C. E. Juhlin (f. n. ledamot i 7:de distriktet) och skomakaremästaren Ernfrid Carlsson.

Suppleanter: Avdelningschefen Filip Dahlström och snickaremästaren August Karlsson.

7:de distriktet.

Ledamöter: Fastighetsarbetaren Erik Karlsson, snickaren Erik Lindström och vedhandlaren J. August Andersson.

Suppleanter: Folkskolläraren Edvin Sigroth, modellsnickaren Hjalmar Karlsson och folkskolläraren G. Leontein.

8:de distriktet.

Ledamöter: Matvaruhandlaren F. H. Berglind, arkitekten V. Segerstedt och filaren Ivar Abrahamsson.

Suppleanter: Skräddaren K. Torstensson, blomsterhandlaren Karl Pettersson och verktygsarbetaren Helmer Törnblom.

10:de distriktet.

Ledamöter: Ingenjören Ferdinand Wahlberg, förmannen C. F. Larsson och ingenjören Knut Westerlund.

Suppleanter: Målaremästaren O. Hansson, metallarbetaren Åke Larsson och verkmästaren W. Linde-Olsson.

Revisorer.

Ordinarie revisorn av stadens räkenskaper för år 1939, tjänstemannen E. Ekeroth, har skriftligen anhållit om entledigande från uppdraget ävensom hemställt att icke ifrågakomma vid val av revisorer för 1940 års räkenskaper. Beredningsutskottet hemställer, att stadsfullmäktige ville bifalla avsägelsen och till *ordinarie revisor* av 1939 års räkenskaper utse nuvarande suppleanten, bokföraren B. Isaksson-Sjöberg, och till ny suppleant efter herr Sjöberg direktören John A. Widén.

N:o 193. *Ang. val av en del kommunala förtroendemän.*

Beträffande revisorerna av stadens räkenskaper för år 1940 får beredningsutskottet föreslå följande sammansättning:

Ordinarie revisorer: ombudsmannen Erik Genell, bokföraren B. Isaksson-Sjöberg, förmannen Karl Engdahl, kontoristen Einar Jonsson, avsynaren Martin Holmberg, tjänstemannen Gösta Holmén och järnvägstjänstemannen Hugo Svanlind.

Suppleanter: kamreraren Fritz Lilliecreutz, direktören John A. Widén, lokeldaren Gustaf Nilsson, folkskolläraren Edvin Andersson, kamreraren Martin Hansjö, kommunalarbetaren Sven Vestling och kassörskan Anna Karlsson.

Västerås den 4 december 1939.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 194.

Beredningsutskottets skrivelse ang. namnsättning å vissa gator inom Lilla Johanneslund, småstugeområdet Blåsbo, Åshagen och Jakobsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till beredningsutskottet har för förberedande utlåtande överlämnats bifogade skrivelse från gatunamnsberedningen med förslag till åsättande av nya namn å gator och kvarter inom Lilla Johanneslund, det blivande småstugeområdet, Blåsbo, Åshagen och Jakobsberg. Beredningsutskottet har efter granskning av förslaget icke funnit anledning till erinring emot de av beredningen föreslagna namnen och får därför hemställa, att stadsfullmäktige ville fastställa de i gatunamnsberedningens skrivelse föreslagna gatu- och kvartersnamnen.

Västerås den 4 december 1939.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 194.
Ang. namnsättning å vissa gator.

På skäl som i varje särskilt fall anföres får gatunamnsberedningen föreslå följande gatu- och kvartersnamn inom nedan nämnda områden. Beredningen har såsom en allmän regel utgått ifrån, att ett visst bestämt område i mån av möjlighet bör förses med enhetliga gatu- och kvartersnamn, anknytande till områdets struktur eller andra vid detta knutna förhållanden. Därmed vinnes jämte annat en påtaglig överskådlighet. Beredningen har gjort avsteg ifrån den tidigare tillämpade principen att till kvartersnamn endast använda mans- och kvinnonamn, enär antalet användbara och för kvartersbenämning ännu oanvända namn omöjligen kan förslå till den mängd kvarter, som nu och senare skola namnsättas.

Lilla Johanneslund.

Sedan nu den södra delen av Lilla Johanneslund börjat bebyggas, har gatunamnsberedningen ansett lämpligt föreslå namngivning av de å detta område belägna gatorna. Då vid ifrågavarande område finnes en trädgårdsanläggning och de nu uppförda byggnaderna omgärdas av fruktträdgårdar föreslår beredningen, att den gata, som mot väster är dragen vinkelrätt från Thunbyvägen och omedelbart söder om det nybebyggda området kallas *Äppelvägen* samt att de från denna väg norrut gående gatorna från Thunbyvägen räknat benämnas *Körsbärsvägen, Krusbärsvägen* och *Vinbärsvägen.* Ehuru området ännu icke är stadsplanelagt, vill beredningen redan nu meddela, att den såsom lämpliga kvartersnamn tänkt Körsbäret, Krusbäret och Vinbäret.

Småstugeområdet.

Vid sitt sammanträde den 30 nästlidne november månad beslöto stadsfullmäktige godkänna framlagt förslag till stadsplan för småstugeområdet vid Övre Vega, varför gatu- och kvartersnamn för området nu böra fastställas. Enär å gatorna inom Övre Rosenhill fågelnamn med tillägget "-vägen" använts och då småstugeområdet hänger helt samman med sistnämnda stadsdel, har gatunamnsberedningen ansett lämpligt att fortsätta med sådana namn. Sålunda föreslås, att den genom småstugeområdet närmast norr om Iggebygatan tänkta parallellgatan kallas *Örnvägen,* vilken sträcker sig från Persbobäcken österut över Thunbyvägen och genom ett tilltänkt byggnadsområde norr om Kullen. De norr om Örnvägen från Persbobäcken gående parallellgatorna föreslås benämnda i ordning från söder mot norr *Falkvägen, Talgoxvägen, Blåmesvägen, Domherrvägen, Starvägen* och *Orrvägen.* Den nordligaste gatan inom området är en förlängning av *Skallbergsgatan* västerut och bör för den skull behålla detta namn. Inom området öster om Thunbyvägen finnas ännu två namnlösa gator, belägna söder om Polhemsgatan. För att få överensstämmelse med detta namn, föreslår beredningen att dessa gator åsättas uppfinnarenamn. Den söder om Polhemsgatan gående parallellgatan föreslås sålunda benämnd *Daléngatan* och den från Daléngatan till Örnvägen gående med Thunbyvägen parallella gatan *Jonas Wenströms väg.*

För kvarteren inom småstugeområdet föreslås, att det söder om Örnvägen liggande mindre kvarteret kallas *Örnungen* och att kvarteren därefter mot norr

N:o 194.
Ang. namnsättning å vissa gator.

erhålla namnen *Örnen, Falken, Talgoxen, Blåmesen, Domherren, Staren* och *Orren.*

Blåsbo.

Den mellan Fredsgatan och Blåsbovägen gående gatubiten är benämnd Fågelvägen, vilken är en direkt fortsättning på Kullavägen. Då det icke finnes några fastigheter med adressnummer vid Fågelvägen och då således några besvärligheter med en namnändring icke kunna uppstå, föreslår beredningen, att Fågelvägen för enhetlighetens skull omdöpes till *Kullavägen.*

Åshagen.

Från Hovdestalunds Egnahemsförening u. p. a. har inkommit framställning om åsättande av namn å de inom Åshagen belägna gatorna. Gatunamnsberedningen föreslår, att följande namn måtte åsättas gatorna på sätt bifogade skiss utvisar: *Skansvägen, Åshagsvägen, Stigfinnarvägen, Spejarvägen, Östanbovägen, Genvägen* och *Lilla Promenaden.* Anledningen till namnet Skansvägen är, att ungefär i gatans förlängning är belägen skansen (eller borgen) Rönnbyborg. Östanbovägen motiveras av att ett torp inom området heter Östanbo. Beredningen har ansett det lämpligt, att benämna den genom området gående vägen från Apalby till Skultunavägen Lilla Promenaden, enär väl detta namn är känt av de flesta av stadens innevånare.

Jakobsberg.

Sedan numera stadsplan blivit fastställd för detta område skola gatu- och kvartersnamn fastställas.

Gatunamnsberedningen föreslår,

att den från Drottninggatan västerut gående tvärgatan mellan Vretgatan och Hammarbygatan kallas *Täppgatan,*

att den från Kronvägen först norrut och sedan västerut tänkta gatan på gränsen till Råby ägor kallas *Omvägen,*

att den från Grindstuvägen planerade först nordvästligt och sedan nordostligt gående i Jakobsgatan utmynnande gatan kallas *Lekgatan,* enär vid denna ett kvarter särskilt avsatts för lekplatser,

att den från Jakobsbergsgatan till Djäknebergsgatan gående gatan norr om Pilbogatan kallas *Lyckebogatan,* enär en vid gatan belägen fastighet sedan gammalt benämnes Lyckebo,

att namnet *Mileniigatan* åsättes den söder om den nuvarande och i stadsplanen borttagna Mileniigatan tänkta tvärgatan mellan Drottninggatan och Jakobsbergsgatan,

att den från Jakobsbergsgatan norr om Mileniigatan nordvästligt gående vändgatan kallas *Allmänningen,* enär det område, där den är belägen, varit och kallats allmänning samt den dessutom knappast kan benämnas varken gata, väg, gränd eller dylikt,

att den från Drottninggatan norr om Sotargatan åt sydost planerade återvändsgatan kallas *Vändgatan,* enär den tänkts enbart för att bereda bilar och andra större fordon vändplats, samt

N:o 194.
Ang. namnsättning å vissa gator.

att den från korsningen av Djäknebergs- och Lustigkullagatorna först västerut och därefter norrut planerade gatan på grund av sitt utseende kallas *Vinkelgatan.*

Beträffande slutligen kvarteren å Jakobsberg anser gatunamnsberedningen, att dessa, enär nästan hela området utgör ett sammanhängande bergparti, böra erhålla namn av sådana mineraler, som förekomma inom området, av verktyg och annat, som sammanhänger med bergsarbete samt av benämningar å olika av berg bildade formationer. Beredningen föreslår sålunda nedan uppräknade kvartersnamn, vilka såvitt möjligt utplacerats med hänsyn till kvarterets form eller läge, dess geografiska eller geologiska beskaffenhet eller med hänsyn till någon vid eller inom kvarteret befintlig typisk bergsformation. Vid namngivning av den Schenströmska tomten, begränsad av Drottninggatan, Götgatan, Åsgatan samt mot norr av en icke namnsatt gångväg, har beredningen varit tveksam, om det vedertagna namnet Skogshyddan eller om förslagsvis, enär tomten omgärdas av en stenmur, namnet Stenmuren bör användas. Beredningen förordar emellertid för sin del, att namnet Skogshyddan fastställes.

Följande kvartersnamn, vars utplacering framgår av bifogade karta, föreslås: *Spettet, Stenbrytaren, Krysshammaren, Bergsprängaren, Stenbjörnen, Stenborren, Stenbacken, Släggan, Kilen, Mejseln, Borrstålet, Borrkronan, Tändhatten, Krutet, Skottet, Dynamiten, Stubintråden, Stenhällen, Skogshyddan, Graniten, Gnejsen, Kvartsen, Fältspaten, Klippan, Klinten, Gråstenen, Gråberget, Sandstenen, Glimmern, Kattguldet, Stenröset, Bumlingen, Råstenen, Kullerstenen, Flyttblocket, Stenkranen, Bergryggen, Klyftan, Flisan, Ormberget, Stenbrottet, Stenkrossen, Stenhuggaren, Raset, Bergklacken* och *Bergudden.*

Med anledning av vad sålunda förekommit får gatunamnsberedningen hemställa,

att stadsfullmäktige måtte fastställa ovan föreslagna gatu- och kvartersnamn.

Västerås den 1 december 1939.

För gatunamnsberedningen:

FRITZ EKLUND.

|Sven Holmer.

N:o 195.

Drätselkammarens skrivelse ang. förlängning av nybyggnadsförbud för kvarteren Nestor och Oden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 nästlidne november har byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville hos länsstyrelsen i länet göra framställning om förlängning av gällande nybyggnadsförbud för kvarteren Nestor och Oden, vilket förbud för närvarande gäller till den 1 februari 1940, intill dess stadsfullmäktige fattat beslut angående ifrågasatt stadsplan för berörda del av staden, dock högst till den 1 augusti 1940.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, tillstyrker bifall till vad byggnadsnämnden föreslagit.

Västerås den 7 december 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På framställning av byggnadsnämnden beslöto stadsfullmäktige vid sammanträden den 23 februari 1939 (stadsfullmäktiges handlingar n:r 41) och den 30 mars 1939 (stadsfullmäktiges handlingar n:r 55) att hos länsstyrelsen i länet hemställa om förbud mot nybyggnad eller sådan till-, på- eller ombyggnad av befintlig byggnad, som jämlikt 117 § i Kungl. byggnadsstadgan den 20 november 1931 är att betrakta som nybyggnad, för kvarteren Nestor och Oden att gälla intill dess stadsfullmäktige beslutat angående ifrågasatt stadsplan för ifrågavarande delar av staden, dock högst till den 1 februari 1940. Länsstyrelsen meddelade resolution i ärendet beträffande kvarteret Nestor den 21 april 1939 och i ärendet rörande kvarteret Oden den 25 april 1939, varigenom stadsfullmäktiges framställningar biföllos.

Uppgörandet av förslag till stadsplan för ifrågavarande kvarter sammanhänger med frågan om uppförande av rådhus eller förvaltningsbyggnad i ettdera eller båda kvarteren. Stadsarkitekten har av rådhuskommittén fått i uppdrag bland annat att framlägga förslag till sådan byggnad eller byggnader men har ännu ej blivit färdig med förslaget.

Då det är önskvärt att byggnadsförbuden finge bestå till dess stadsplane-

förslaget för ifrågavarande del av staden kan bliva fullbordat, får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville hos länsstyrelsen i länet göra framställning om förlängning av nybyggnadsförbuden att gälla intill dess stadsfullmäktige fattat beslut angående ifrågasatt stadsplan för berörda del av staden, dock högst till den 1 augusti 1940. Västerås rådhus den 15 november 1939.

N:o 195. *Ang. förlängning av nybyggnadsförbud för kv. Nestor och Oden.*

På byggnadsnämndens vägnar:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

/Martin Lindheimer.

N:o 196.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av arkiv i Mariaberget och påbörjande av luftskyddscentral i Djäkneberget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På framställning av Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget har drätselkammaren medgivit bolaget rätt att genom insprängning i Mariaberget anordna ett fullträffsäkert arkiv. I samband därmed har upptagits fråga, om staden skulle i anslutning till det av Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget utförda arbetet låta anordna förvaringsrum för värdefulla handlingar och andra föremål, dels för den borgerliga kommunens och kyrkans räkning och dels ev. för andra institutioner. Ävenledes har från luftskyddschefens sida ifrågasatts, att staden skulle jämte det beslutade skyddsrummet i Djäkneberget anordna ytterligare ett sådant under Mariaberget. Vid meddelandet av ovanberörda tillstånd för Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget har drätselkammaren icke förutsatt annat vederlag för bolagets begagnande av stadens fastighet för angivet ändamål, än att staden skulle förbehållas rätt att i anslutning till det av Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget utförda arbetet och med begagnande av den för bolagets behov iordningställda ingångsorten såsom gemensam för Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget och staden, därtill ansluta av staden eventuellt anlagda arkiv och skyddsutrymmen. Emellertid har drätselkammaren ännu ej hunnit utreda denna fråga, så att slutligt förslag därom nu kan framläggas för stadsfullmäktige med angivande av erforderligt anslagsbehov. Då det dock kan bliva av omständigheterna påkallat att ett sådant arbete igångsättes före stadsfullmäktiges sammanträde under nästkommande januari månad, har drätselkammaren ansett lämpligt, att stadsfullmäktige redan nu lämna drätselkammaren bemyndigande att vidtaga de åtgärder i förevarande hänseende, som drätselkammaren efter utredning kan finna oundgängligen påkallade.

I detta sammanhang vill drätselkammaren också, under erinran att stadsfullmäktige den 28 sistlidne september, under förutsättning av erhållandet av

N:o 196.
Ang. anordnande av arkiv i Mariaberget och påbörjande av luftskyddscentral i Djäkneberget.

statsbidrag, fattat beslut om utförande av ett skyddsrum i Djäkneberget, meddela, att något beslut om statsbidrag härtill ännu ej avhörts, men att drätselkammaren under hand erfarit, att prövningen av stadens framställning härom lär vara oberoende av, huruvida arbetet påbörjats eller ej. Även i detta hänseende synes situationen vara sådan, att det kan befinnas nödvändigt att påbörja arbetet utan att Kungl. Maj:ts beslut om statsbidrag avvaktas; och vill drätselkammaren därför även härutinnan hemställa om stadsfullmäktiges tillstånd att handla efter förefallande omständigheter.

På grund av det anförda hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga drätselkammaren *dels* att i anslutning till av Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget tillärnad anläggning för fullträffsäkert arkiv under Mariaberget vidtaga åtgärder för och påbörja arbete med utförande därstädes av arkiv och andra skyddsutrymmen för stadens eller eventuellt andra allmänna institutioners behov *och dels* att utan att avvakta Kungl. Maj:ts beslut om statsbidrag påbörja utförandet av det den 28 september 1939 beslutade skyddsrummet under Djäkneberget.

Västerås den 7 december 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 197.

Drätselkammarens skrivelse ang. pensionsunderstöd åt en barnbespisningsföreståndarinna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan folkskolestyrelsen hos stadsfullmäktige gjort framställning om beviljande av kommunalt pensionsunderstöd till föreståndarinnan för barnbespisningen vid Korsängsskolan, Hedvig Looström, har lönenämnden i däröver den 6 innevarande december avgivet utlåtande på anförda skäl tillstyrkt beviljande av ett årligt pensionsunderstöd av 350 kronor att utgå från och med den 1 november 1939.

Drätselkammaren, som jämväl förehaft ärendet till behandling, biträder lönenämndens förslag och får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 7 december 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade den 23 nästlidne november dagtecknade skrivelse till stadsfullmäktige har f olkskolestyrelsen hemställt att stadsfullmäktige ville bevilja pensionsbidrag åt föreståndarinnan för barnbespisningen i Korsängsskolan, Hedvig Looström, vilken avgått från sin befattning med utgången av oktober månad innevarande år. Lönenämnden, som anmodats yttra sig i ärendet, får med anledning härav anföra följande.

Stadsfullmäktige hava tidigare i vissa fall beviljat pensionsunderstöd åt personer som utfört arbete för stadens räkning utan att härför vara heltidsavlönade. Med hänsyn till den jämförelsevis långa tid, som här ifrågavarande person arbetat för staden, synes det lönenämnden motiverat att ett skäligt pensionsunderstöd beviljas. I likhet med vad tidigare skett anser lönenämnden att beloppet härav bör bestämmas så, att någon inskränkning i vederbörandes rätt att komma i åtnjutande av statlig tilläggspension icke behöver

N:o 197. *Ang. pensionsunderstöd åt en barnbespisningsföreståndarinna.*

ifrågakomma. Lönenämnden får därför hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja föreståndarinnan Hedvig Looström ett årligt pensionsunderstöd av 350 kronor att utgå från och med den 1 november 1939 under hennes återstående levnad.

Västerås den 6 december 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

|Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Föreståndarinnan för barnbespisningen i Korsängsskolan, Hedvig Looström, hade anmält, att hon på grund av hög ålder och försvagad hälsa önskade avgå från sin tjänst med utgången av oktober månad innevarande år samt därjämte anhållit, att folkskolestyrelsen hos stadsfullmäktige måtte göra framställning om ett årligt pensionsunderstöd för hennes återstående livstid.

Med anledning härav får styrelsen, under förmälan att Looström, som är född den 23/9 1866, på ett mycket förtjänstfullt sätt förestått barnbespisningen fr. o. m. år 1916, hemställa, att stadsfullmäktige behagade bevilja henne pensionsbidrag enligt de grunder, som i motsvarande fall tidigare tillämpats. Looströms arvode i egenskap av föreståndarinna uppgick under läsåret 1938—1939 till 1,043 kr.

Västerås den 23/11 1939.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

N:o 198.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffning av en bokföringsmaskin för tekniska verkens kontor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med förmälan, att en av de å tekniska verkens kontor använda bokföringsmaskinerna på grund av förslitning icke längre vore fullt brukbar, har vatten- och gasverksstyrelsen i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige hemställt om ett anslag av 9.000 kronor för inköp av en ny bokföringsmaskin, vilket anslag skulle täckas genom att påföras tekniska verkens omkostnader under åren 1940 och 1941. Drätselkammaren har låtit verkställa utredning angående behovet av en dylik maskin och därvid funnit, att en ny maskin skulle kunna användas icke allenast för den i och för sig icke särskilt omfattande avlöningsbokföringen utan även för den tämligen vidlyftiga faktureringen, som nu sker för hand. På grund härav anser sig drätselkammaren böra tillstyrka framställningen och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för ändamålet ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag av 9.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och täckas på sätt styrelsen föreslagit.

Västerås den 7 december 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På tekniska verkens kontor användes för närvarande en mindre och två större bokföringsmaskiner, varav den mindre begagnats för avlöningsbokföring. Då denna mindre maskin på grund av förslitning ej längre är fullt brukbar, synes det vatten- och gasverksstyrelsen nödvändigt, att en ny maskin anskaffas. Den nya maskin, som styrelsen tänkt anskaffa, skulle jämväl användas för avräkningsarbete och då den är mycket tidsbesparande, skulle härigenom arbetskraft frigöras för annat arbete. Kostnaden för en dylik maskin uppgår till 9.000 kronor, vilken summa styrelsen tänkt påförd verkens omkostnader under åren 1940 och 1941.

N:o 198.
Ang. anskaffning av en bokföringsmaskin för tekniska verkens kontor.

På grund av vad som anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för inköp av ny kontorsmaskin för tekniska verkens behov anslå 9.000 kronor att påföras tekniska verkens omkostnader under åren 1940 och 1941.

Västerås den 14 november 1939.

För vatten- och gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

/*Sven Holmer.*

N:o 199.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffning av en luftkompressor för tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 nästlidne november har vatten- och gasverksstyrelsen hemställt om anslag med 12.000 kronor för inköp av en ny luftkompressor med tillbehör och tillika föreslagit, att anslaget finge täckas genom att påföras kostnaderna för nyanläggningar vid tekniska verken.

Sedan drätselkammaren inhämtat, att icke obetydliga belopp kunna sparas genom övergång från bensindrivna till råoljedrivna kompressorer, och vatten- och gasverksstyrelsens avsikt är att den kompressor, som föreslås till inköp, skall vara en råoljedriven, anser sig drätselkammaren kunna tillstyrka styrelsens hemställan. Drätselkammaren föreslår sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av en ny luftkompressor med tillbehör för tekniska verken av tillgängliga medel ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag av 12.000 kronor, samt

att anslaget slutligen må gäldas genom att påföras nyanläggningsarbeten vid tekniska verken.

Västerås den 7 december 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 199. *Ang. anskaffning av en luftkompressor för tekniska verken.*

Av de 4 st. luftkompressorer, som användas vid stadens tekniska verk, har den äldsta varit i bruk i 10 år och är numera försliten och kräver därför hög bränslekostnad, varför den bör ersättas med en ny maskin. I stället för att berörda kompressor drives med bensin användes numera råolja som bränsle vid nya typer, vilket medför avsevärt lägre driftkostnader.

Kostnaden för en ny maskin med erforderliga verktyg uppgår till 12.000 kronor.

Då verket har behov av 4 st. luftkompressorer, hemställer styrelsen,

att stadsfullmäktige ville besluta om inköp av en ny luftkompressor med tillbehör och för detta ändamål anvisa ett anslag på 12.000 kr. att sedermera fördelas på nyanläggningar vid tekniska verken.

Västerås den 14 november 1939.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:r 200.

Drätselkammarens skrivelse ang. förvärv av gatu- och parkmark å Jakobsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt den av Kungl. Maj:t numera fastställda stadsplanen för Jakobsberg skola vissa arealer av stadsägorna 844, 846 och 848 utläggas till allmän park och till vidgning av Götgatan samt framdragande av ny gata söderut från Götgatan. Sålunda skall av stadsägan 844 cirka 725 kvadratmeter utläggas till park och cirka 270 kvadratmeter till gata, varav enligt stadsplanelagens bestämmelser cirka 130 kvadratmeter skall överlämnas utan ersättning. Från stadsägan 846 beräknas till parkmark och vidgning av Götgatan samt framdragande av den nya gatan åtgå cirka 2,360 kvadratmeter. Den areal, som utan ersättning skall överlåtas, kan för närvarande ej exakt beräknas men torde röra sig om 700 à 800 kvadratmeter. Slutligen skall av stadsägan 848 till parkmark utläggas cirka 2,270 kvadratmeter.

Drätselkammaren har underhandlat med vederbörande fastighetsägare om

N:o 200. *Ang. förvärv av gatu- och parkmark å Jakobsberg.*

förvärv av ifrågavarande arealer och det vill synas som om uppgörelse skulle på skäliga villkor kunna träffas. Det bör i detta sammanhang nämnas, att stadsfullmäktige den 21 juni 1939 bemyndigade drätselkammaren att med ägaren av stadsägan 846 träffa avtal om byte av den mark, som enligt ovan skall frångå stadsägan, mot annan staden tillhörig mark, men att ägaren sedermera icke ansett sig böra avsluta ett dylikt bytesavtal. Däremot är han beredd att överlåta marken mot ersättning i den mån den ej enligt stadsplanelagens bestämmelser skall utan ersättning avstås.

Med hänvisning till ovanstående får drätselkammaren hemställa om bemyndigande

att ~~med~~ av ägarna av stadsägorna 844, 846 och 848 till pris och villkor, som drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga förvärva den mark av ifrågavarande stadsägor som erfordras enligt fastställd stadsplan för allmän park, för vidgning av Götgatan och för framdragande av en ny gata söderut från Götgatan.

Västerås den 7 december 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 201.

Drätselkammarens skrivelse ang. borgen å checkräkningskredit för Västerås kommunaltjänstemäns intresseförening.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under innevarande höst har bland stadens tjänstemän väckts frågan om anordnande av en intresseverksamhet. För ändamålet har bildats en särskild förening, kallad Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförening, med uppgift att organisera och verka för anslutning till den planerade intresseverksamheten. Föreningen har för avsikt att inleda samarbete med Uplands Enskilda Bank AB., som för närvarande handhar Aseatjänstemännens intresseverksamhet, så, att banken åtager sig att ombesörja för tjänstemännens räkning alla regelbundet återkommande utgifter, såsom skatter, hyror, försäkringar, räntor, amorteringar, telefon, lyse, elektrisk ström m. m. De till intresseverksamheten anslutna befattningshavarna få erlägga en mindre avgift för varje av banken

N:o 201.

Ang. borgen å checkräkningskredit för Västerås kommunaltjänstemäns intresseförening.

verkställd utbetalning, varjämte gällande låneränta debiteras för eventuellt underskott å vederbörandes konto. Vanlig checkräkningsränta krediteras däremot under de tider, då behållning å kontot förefinnes. Banken får av vederbörande befattningshavare fullmakt att av lönen varje månad utkvittera ett belopp, så avvägt, att summan av samtliga månaders avdrag under kalenderåret täcker de av befattningshavaren uppgivna utgifter, som skola av banken bestridas. Det kan emellertid icke undvikas, att vid vissa tillfällen å vederbörligt konto innestående belopp icke förslå till bestridande av de aktuella utgifterna. Banken förskotterar emellertid erforderligt belopp. För att möjliggöra detta ämnar tjänstemännens förening hos banken upptaga en checkräkningskredit, som, med hänsyn till att cirka 70 tjänstemän anslutit sig till intresseverksamheten, kan beräknas komma att uppgå till cirka 10.000 à 15.000 kronor. Föreningen, som saknar tillgångar, har hos drätselkammaren gjort framställning om att staden skall teckna borgen för denna kredit.

Drätselkammaren har förehaft detta ärende till behandling och anser för sin del att de anstalter som gjorts för att anordna en intresseverksamhet för tjänstemännen äro av stor betydelse även ur stadens synpunkt och värda allt stöd från stadens sida. Den föreslagna anordningen att genom en bank ordna intresseverksamheten synes drätselkammaren utgöra en god och framför allt för staden billig lösning, enär, om verksamheten skulle handhavas av exempelvis stadskamrerarekontoret, en personalutökning bleve nödvändig. Drätselkammaren har därför för sin del intet att erinra emot att staden lämnar verksamheten sitt stöd genom att teckna borgen för den erforderliga krediten. Den risk, som borgensåtagandet innebär, förefaller vara synnerligen ringa.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att tillförbinda staden att teckna borgen för den checkräkningskredit, som Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförening kan komma att upptaga för möjliggörande av föreningens intresseverksamhet.

Västerås den 7 december 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 202.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplaneändring vid kvarteren Nore och Ottar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsingenjören och stadsarkitekten upprättat ett den 4 oktober 1939 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Nore och Ottar med tillhörande stadsplanebestämmelser samt förslaget ifråga varit i vederbörlig ordning utställt utan att erinringar emot detsamma framställts, har byggnadsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige denna dag hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga förslaget samt uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Drätselkammaren, som redan på ett förberedande stadium haft tillfälle taga del av förslaget har intet att erinra mot detsamma i nu föreliggande slutgiltiga skick. Det må även erinras om, att stadsfullmäktige i och med godkännandet den 27 april 1939 av köpe- och bytesavtalet med Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget i viss mån redan tagit ställning till de nu ifrågasatta stadsplaneändringarna. Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det av stadsingenjören och stadsarkitekten upprättade, den 4 oktober 1939 dagtecknade förslaget till ändring av stadsplanen för kvarteren Nore och Ottar med därtill hörande stadsplanebestämmelser; samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 12 december 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

|Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 202. *Ang. stadsplaneändring vid kv. Nore och Ottar.*

Byggnadsnämnden har låtit utarbeta förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Nore och Ottar i Västerås stad. Förslaget, som är dagtecknat den 4 oktober 1939, är upprättat av stadsingenjören Folke Schiött och stadsarkitekten Sven Ahlbom.

Förslaget avser sådan ändring av nu gällande stadsplan att Trädgårdsgatan mellan Kopparbergsvägen och Karlsgatan samt stadsägan n:r 35 inom kvarteret Ottar komma att utgöra park. Stadsägan n:r 35 utgör del av en donation till staden med sådana villkor, att den nu gällande stadsplanen ej kan fullföljas, då staden ej kan avhända sig marken.

De båda berörda kvarteren ägas av Asea och äro avsedda för kontor och samlingslokaler för denna industri och dess personal.

Beträffande kvarteret Ottar är den föreslagna bebyggelsen i huvudsak i enlighet med redan befintliga byggnader. Det angivna höga tornet är Aseas arkiv.

Den gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

Provisoriska byggnadsföreskrifter hava fastställts genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Inga erinringar hava inkommit i ärendet.

Byggnadsnämnden får alltså hemställa

att stadsfullmäktige ville antaga ändring av stadsplanen för kvarteren Nore och Ottar i enlighet med föreliggande förslag ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 12 december 1939.

På byggnadsnämndens vägnar:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

/F. Schiött.

BESKRIVNING

till

Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Nore och Ottar i Västerås stad.

Förslaget avser sådan ändring av nu gällande stadsplan att Trädgårdsgatan mellan Kopparbergsvägen och Karlsgatan samt stadsägan n:r 35 inom

N:o 202.
Ang. stadsplaneändring vid kv. Nore och Ottar.

kvarteret Ottar komma att utgöra park. Den förbindelse som nu medelst denna del av Trädgårdsgatan finnes mellan Kopparbergsvägen och Karlsgatan har för framtiden säkrats dels genom bestämmelsen, att området Z skall vara tillgängligt för allmän gatutrafik dels i överenskommelse mellan staden och fastighetsägare, Asea. Då den trafik, som kan förväntas här blir av tämligen ringa omfattning och i huvudsak för Aseas eget behov, har den ansetts kunna tillgodoses med körbana inom parkområdet. Stadsägan n:r 35 utgör del av en donation till staden med sådana villkor, att den nu gällande stadsplanen ej kan fullföljas, då staden ej kan avhända sig marken. Det i gällande stadsplan upptagna "Järnvägstorget" har aldrig blivit utlagt och den nu föreslagna ändringen i dess omfattning kan anses utan betydelse, då detta torg troligen icke i nu gällande utformning torde bli verklighet.

De båda berörda kvarteren ägas av Asea och äro avsedda för kontor och samlingslokaler för denna industri och dess personal.

Beträffande kvarteret Ottar är den föreslagna bebyggelsen i huvudsak i enlighet med redan befintliga byggnader. Det angivna höga tornet är Aseas arkiv.

Den gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

Provisoriska byggnadsföreskrifter hava fastställts genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse med upphävande av förut gällande bestämmelser.

§ 1.

Områdets användning.

Med R betecknat område får bebyggas endast för affärs-, kontors- eller liknande ändamål. Bostäder få inredas, dock icke i större utsträckning än som erfordras för egendomens skötsel och bevakning. Samlingslokaler få inredas för inom egendomen arbetande företags personal.

Med Z betecknat område skall i höjd med angränsande gata vara tillgängligt för körtrafik, varvid den fria höjden under ovanför varande byggnadspartier ej får understiga tre och en halv (3,5) meter.

§ 2.

Gård.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Med ringprickning jämte siffra i romb betecknat område får icke bebyggas i vidare mån än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, som må förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 3.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med ringprickning, får mot nämnda område förses med fönster ovan den byggnadshöjd, som för samma område finnes föreskriven.

§ 4.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel) än siffran i romben angiver.

§ 5.

Våningsantal.

Å med VIII, V och III betecknat område får byggnad uppföras med högst åtta (8), fem (5) eller tre (3) våningar.

Å områden, där särskilt våningsantal icke angivits, må efter byggnadsnämndens prövning byggnad uppföras med det antal våningar, den tillåtna hushöjden medgiver.

§ 6.

Byggnadsmaterial.

Å med R betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

§ 7.

Undantag.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden samt från vad ovan stadgats angående hushöjd och våningsantal.

Västerås den 4 oktober 1939.

F. Schiött. *Sven Ahlbom.*

Västerås 1939, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri